

VICTORIA UNIVERSITY

3 1761 03717 0529

VICTORIA UNIVERSITY LIBRARY

SHELF NUMBER

PA70

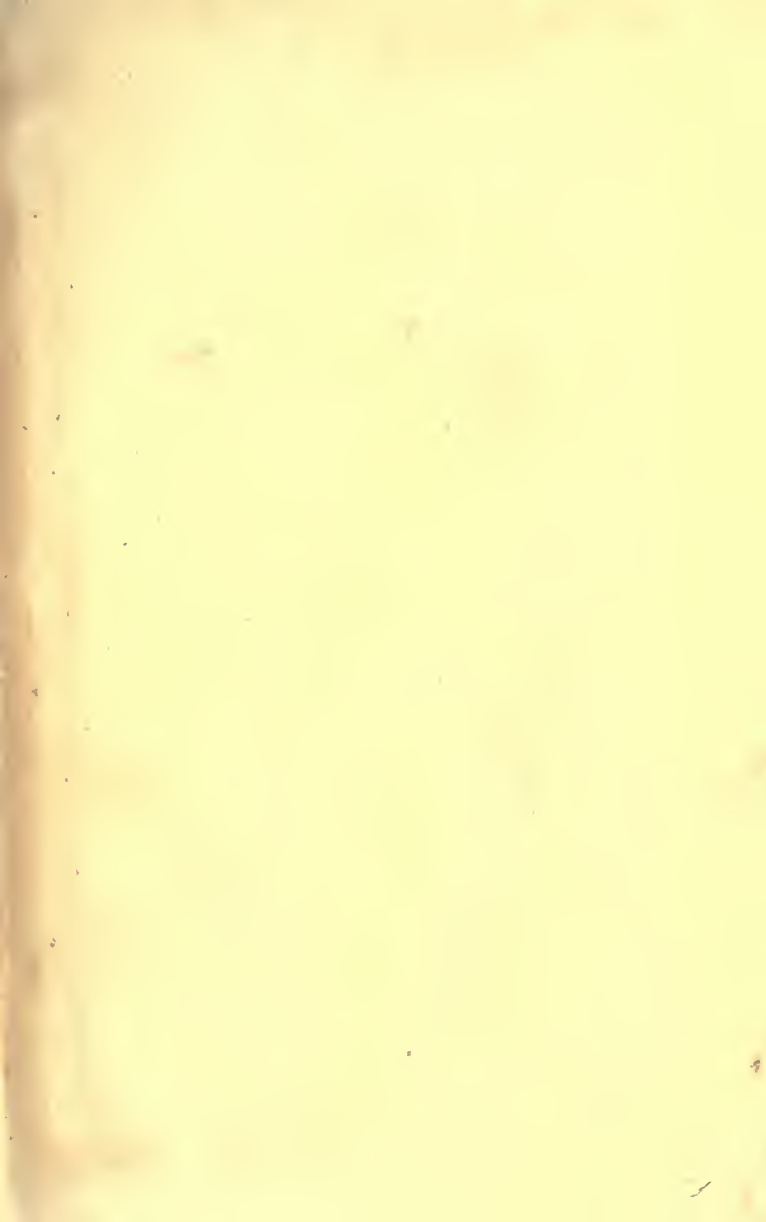
An86

SOURCE:

The bequest of
the late Sir Joseph Flavelle,
1939.

S. J.

ANTHOLOGIA LATINA

SIVE

POESIS LATINAE SUPPLEMENTVM

EDIDERVNT

FRANCISCVS BVECHELER ET ALEXANDER RIESE

PARS POSTERIOR

CARMINA EPIGRAPHICA

CONLEGIT

FRANCISCVS BVECHELER

FASCICVLVS I

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

MDCCCLXXXV

CARMINA LATINA
EPIGRAPHICA

CONLEGIT

FRANCISCVS BVECHELER

I

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

MDCCCLXXXV

PA70
An86

65709
26-1-40

RENARDO KEKVLÉ

D · D · V IDVS DECEMBRES A · MDCCCLXXXVI

Enos Lases iuuate,
 e]nos Lases iuuate,
 enos Lases iuuate.
 neue lue rue Marina sins incurrere in pleores,
 5 neue lue rue Marmar [si]ns incurrere in pleoris,
 neue lue rue Marmar sers incurrere in pleoris.
 satur fu, fere Mars, limen [sal]i, sta berber.
 satur fu, fere Mars, limen sali, sta berber.
 satur fu, fere Mars, limen sali, sta berber.
 10 sem]unis alternei aduocapit conctos,
 semunis alternei aduocapit conctos,
 simunis alternei aduocapit [conct]os.
 enos Marmor iuuato,
 enos Marmor iuuato,
 15 enos Mamor iuuato.
 triumpe triumpe triumpe, trium[pe tri]umpe.

CIL.I28VI2104 Ritscheliuſ PLME XXXVIA. AL. Meyeri 8

Romae. uetustissimum fratrum Arualium car-
 men cantatum in sacris deae Diae in aede clusa, relatum
 in actis collegii anno p. Ch. 218 (praecedat ibi sacerdotes
 clusi succincti libellis acceptis carmen descendentes tripod-
 dauerunt in uerba haec, sequitur post tripodationem deinde
 signo dato publici introierunt et libellos receperunt), eo
 autem tempore sine dubio ne a sacerdotibus quidem in-
 tellectum, nedum a quadratario qui tabulae litteras in-
 sculpsit negligenter. quamquam mihi ipse ille non tantum
 uidetur peccasse quantum Henzeno uisus est formas uer-
 borum complures mutanti in actis fr. Aru. p. cciv. Marini
 atque eruditorum de uerbis numeris cantu opiniones hoc
 loco excutere non quo, incipiunt carmen finiuntque cola

quaternaria catalectica (Vsener de prisco metro graeco p. 77), in medio cola bina coniugantur uersusque efficiunt Saturnios

1 *e* nos diuisim Bergkii et Ribbeckii de particulis lat. p. 26. cf. Graecorum ἐμοί ἐμέ priscum *iouate*
 4 *neueluaerue* lapis, at 5 et 6 *neueluerue* idem. interpretor cum Mommseno *neue luem* (potest *Luae*) *ruem Mars sinas* uel *seiris incurrere in plures*. non inuenitur in litteris latinis *rues* uocabulum, testis citatur Cyrilliana glossa, aequae formata *strues* et *lues* sunt. *r* geminata in *incurrere* abhorret a priscis 7 *furere*, at 8 et 9 *fufere* lapis. *fu* imperatius ut δείκνυ a *fuo fore*. similia uerba HomERICA, ἄλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδὸν ἔχων βιὸν ἡδὲ παρέτρην Vlixes, et structura, οὐδὸν ἰκέσθαι. pro *sali sta* in uersu 9 *saii sia* lapis. *berber* uocatiuus uidetur, cf. βόρβορος βεβρός βάρβαρος 10 *semunis* semones quos cum semideis posteriores confundebant. *aduocapit* quod fuit qui interpretaretur *aduoca quid*, deformata terminatione ualere uidetur idem quod *aduocabitis*. tenuem labialem substitutam pro media ad priscam linguae latinae condicionem spectare puto qua pariter atque apud Tuscos et Vmbros mediae induruerint, cum et gutturalis mediae propria nota (gamma graecum) inuerteretur et *Alixenter Casantra* pronuntiaretur. scriptura ipsa certa est, licet Ritschelii tabula in 10 *aduocadit* exhibeat 12 *alternip* lapis aut *alternie* 16 quinquens quod succlamatur *triumpe* siue *Triumpe*, cum quinario triplicatorum uersuum numero satis conuenit. et ad Saturnios modos minutius membrum cum maiore adaequatur tractu uocis morae

2

Gonlegium quod est aciptum aetatei age(n)d(ai),
 opiparum ad ueitam quolundam festosque dies,
 quei soueis a[rg]utieis opidque Volgani
 gondecorant sai[pi]sume comuiuia loidosque,
 5 ququei huc dederu[nt i]nperatoribus summeis,
 utei sesed lubent[es be]ne iouent optantis.

CIL. XI 3078 ex auctoritate fideque Garruccii, Zvetaieff
 inscr. It. inf. dial. p. 26 Faleriis reperta lammina
 Romam delata ad Garruccium. in altera parte scriptum est
Ioue iunonei Mineruai Falesce quei in Sardinia sunt donum

dederunt, magistreis L. Latrius K. f. C. Saluena Voltai f. coiraueront. ultra Enni tempora et Catonis ascendere uetat geminata consonans in *summeis*, etsi alia cum Romanis titulis conlata antiquius saeculum produnt ut *opidque*. nescio qua mollitudine aerarii potius quam dialecti Faliscæ propria factum est ut *conlegium Volcani condecorant* mediam pro tenui acciperent. ceterum alter quisque uersus introrsum reiectus est de more distichorum

1 acceptum, utile gratumque cottidiano uictui
 3 *astutieis* Garruccius. in Plauti Aulul. 359 coquo dicitur *Volcano studes*, in Vespæ iudicio coci et pistoris *est Vulcanus iudex qui nouit utrosque*. Romani uentrem Faliscum inter gulæ delicias celebrarunt 4 *saisume* continuat et *suauissime* interpretatur FrMarx, Pl. Persæ 633 comparat FrLeo 5 coqui hoc dis in altera parte scriptis dederunt *inperato. ribus* sic diremptum in aere

6 unus hic Saturnius formam a Varrone ceterisque praescriptam ostendit, proxime abest 1, longissime 2 et 5

3

Duct(u) | auspicio imperioque | eius Achaia capt(a),
 Corinto | deleto Romam redieit | triumphans.

ob hasce | res bene gestas quod | in bello uouerat,
 hanc aedem et signu | Herculis Victoris |

5   imperator dedicat.

CIL. I 541 p. 150, PLME LI A. AL. Meyeri 13

Romæ. praescriptum *L. Mummi L. f. cos.* qui triumphauit a. u. 609, dedicatio postea facta est, imperatoris uictoriaeque eiusdem plura habemus monumenta congesta a Mommseno. tabulas triumphales uictoriarumque in templis titulos ad Acci usque tempora uersu Saturnio compositos fuisse notum est, quem ritum cum Mummius quoque coluerit, aegre tamen mihi persuadeo carmen istud nec numerorum aequabilitate absolutum et pro illa aetate negliger insculptum (u. 1 *duct.* et *capt.* scriptum est odioso operae compendio) id ipsum esse quod Mummius dedicarit, immo ex antiquiore tabula ne descriptum et immutatum sit uereor. atque in uerbis syllabisque remotioris antiquitatis fere omnia desunt indicia

1 Plautus Amphitr. 196 *ductu imperio auspicio suo*
 2 *Corinto* aut masculino genere (ut graeci poetae ἀρρεῖον)

et ὀφρυόεντα Κόρινθον) aut neutro (cf. Neue de formis l. l. I p. 654, Georges indicis formarum p. 174) 3 pronuntiare licet *uorat* ut Accius *animam* inquit *deuoro hostibus* praet. 15 R.

4 5 haec non in unum coeunt uersum nec solito Saturniorum modo cadunt. itaque 5 clausulam esse Ritscheliuss uoluit trochaicam. quod in tam breui spatio desultorium numerorum certamen displicet. immo Mummius haec si inscripsit, finiuit carmen colo quaternario catalectico ut hemistichio Saturnio, primigenio et exoletae licentiae uersiculo qualem in Falisco carmine uel Paelignis (17) uides *ἀφδεδ εἰτε υἱς πρίτρωε*

4

Quod re sua d[if]cidens asper affleicta
parens timens heic uouit, uoto hoc solut[o]
de]cuma facta poloucta leibereis lubetes
donu danunt Hercolei maxsume mereto.
5 semol te orant, se [u]oti crebro condemnes.

CIL. I 1175 p. 240 X 5708 uidit Mommsen, PLME LII A Sorae. praescripta liberorum nomina *M. P. Vertuleieis C. f.* initiis septimi ab u. c. saeculi Ritscheliuss titulum adsignauit. litterae peruetustae, Saturnii interuallis in lapide distincti

1 *asper* Mommsenus negans fuisse in lapide praeterea quidquam: *asper[e]* priores. cf. Vergilianum *rebus non asper egenis* 3 de decuma parte Herculi pollucta cf. Plaut. Stich. 233, Varr. l. l. VI 54 et sat. 413, Masurium Sabinum apud Macrobian. sat. III 6, 11 (*M. Octavius Herennus prima adulescentia tibicen postquam arti suae diffisus est, instituit mercaturam et bene re gesta decimam Herculi profanauit*) al. lubetes fuisse in lapide Ritscheliuss ait, confirmat Mommsenus. *lube[n]tes* uolgo

5

similis argumenti titulus est Aquilanus CIL. I 1290 IX 3569 quem Henzenus Mommsenusque ad hunc modum restituerunt

... *hoce ut l[ib]e[t] don[u] . . . d[edit] L. Aufidi(us)*
5 *D. | [f . . . de]cuma facta | [Hercol]i mer(eto) iterum. † [si- mul] te orat, tu es | [sanctus] deus, quei tou[tam a te] pacem petit, | [eum] adiouta*
plures illi quidem ab sinistra periisse litteras rati. quod uerum uidetur esse, etsi copulatum malim *donu dedit* et

in eadem sententia iterum positum cum *adiouta* et in primo uersu probatum quod Garruccius uidisse se dixit *h/oc tibi don[um]*. continenter illa si leguntur, in u. 4 *imer* litteras non est qui expediam, nam *Imer* id est Himerus nomen proprium hic non habet locum. sed carmen numeris conceptum sine dubio preces extremae fuere: *quei tou[am prece] pacem petit, [auxilio] adiouta* aut alius modi adde Carseolanum fragmentum CIL. IX 4071 a . . . *cilius L. f. | [dec]uma facta | [tem]ploque | [tib]i d(onum) dat | . . . siue [Hercol]i d. dat*

6

Honc oino ploirume cosentiont R[omane]
duonoro optumo fuisse uiro,
Luciom Scipione. filios Barbat
consol censor aidilis hic fuet a[pud uos].
5 hec cepit Corsica Aleriaque urbe,
dedet Tempestatebus aide mereto[d uotam].

CIL. I 32 p. 18, PLME XXXVIII E. AL. Burmanni II 43, Meyeri 2 Romae Scipionum in sepulcro reperi-
tum, ubi alter hic eiusdem uiri titulus CIL. I 31 *L. Cornelio L. f. Scipio aidiles cosol cesor.* consul a. u. 495 Corsicam cepit diruitque Aleriam, de Corsis Sardis Poenis triumphauit, censuram egit a. 496

1 *Romani* Grotefendius et Niebuhrius, *Romae* Sirmondus 2 *uiro uiroro* Grotefendius et Ritschellius opusc. IV p. 219 cum *uiroro* in altera tabula fuisse adiunctum statuerent. quod qui effigiem lapidis considerarit spatiumque post *uiro* sat amplum superfuisse reputarit, non poterit non ueri dissimillimum iudicare. accedit quod in gemello elogio A. Atili Calatini cos. a. u. 496 et 500 prope Scipionum tumulum sepulti Cicero de fin. II § 116 et Cat. m. 61 tantum haec lecta refert *hunc unum plurimae consentiunt gentes populi primum fuisse uirum*, quae nisi duos explesse Saturnios credas, sensus uersusque ambitum exaequari desperes. nihil igitur deest. *uirum bonorum optimum* quasi hereditarium fuisse Scipionum agnomen Havetus ostendit conlato Liuii XXIX 14, 8 al.

3 *filiom* mutat Woelfflin in actis acad. Monac. 1892 p. 194 detrahens opinor de poeticis 5 *urbe pugnandod*

Ritschelius numeros supplemento indigere ratus, et ego olim *urbe clasid* 6 respicit hanc dedicationem Ouidius fast. VI 193. compleuit uersum Ritschelius et *meretod* quidem necessario, *mereto lubenter* Grotefendius

7

Cornelius Lucius Scipio Barbatus
 Gnaiuod patre prognatus, fortis uir sapiensque,
 quoinus forma uirtutci parisuma fuit,
 consol censor aidilis quei fuit apud uos,
 5 Taurasia Cisauna Samnio cepit,
 subigit omne Loucanam opsidesque abdoucit.

CIL. I 30 p. 16, PLME XXXVII B. AL. Meyeri 1

Romae repertum in Scipionum sepulcro cum hoc titulo CIL. I 29 *L. Cornelijo Cn. f. Scipio.* consul a. u. 456 bellum cum Samnitibus gessit, Taurasiam (Liu. XL 38) ignotumque Cisaunae oppidum diruit, in Lucanos exercitum duxit, censor fuit a. 464. carmen continuo scriptum sed ut lineolis Saturnii uersus discernerentur. ante carmen erasa antiquitus alia inscriptio decem aut duodecim uerba complectens, in quibus sub finem *c/eso[r]*. filii elogium (6) cum a tralaticia formula incipiat, hoc patris libertate quadam ac facundia prooemii excellit. declinationis uerborumque formas in filii quam in patris titulo uetustiores legi dudum docti animaduenterunt. inde Ritschelius ac Mommsenus recte collegerunt patri non quo tempore ipse occiderat sed post filii mortem, id est ineunte sexto urbis saeculo hoc elogium obtigisse quo parem cum filio honorem haberet

3 *parissumus* cum Plauto exoleuit 5 *Samnio*
 alii accusatiuum esse uoluere in quo offendit o uocalis, cum reliqua eiusmodi nomina per u efferantur, et ipsa structura qua duobus neque ita claris Samnii oppidis male Samnium quasi tertium uideatur adiungi. alii ablatiui interpretati sunt, cuius ne ipsius quidem forma plane conuenit cum *Gnaiuod patre*, constructio tamen prisco sermonis latini usu uindicari potest (ex *Samnio*, ut *tus Ponto*, *Fuluius Aetolia cepit* al.) 6 *Lucana* omissio terrae uocabulo pro *Lucania* singulare. *abdoucsit* correxisse quadratarium inter c et i inserta breuioris moduli littera s Cholodniak adfirmat contra Ritschelium opusc. IV p. 223

8

Quei apice insigne Dial[is fl]aminis gesistei,
 mors perfe[cit] tua ut essent omnia breuia,
 honos fama uirtusque, gloria atque ingenium.
 quibus sei in longa licu[i]set tibe utier uita,
 5 facile facteis superases gloriam maiorum.
 qua re lubens te in gremiu, Scipio, recip[i]t
 terra, Publi, prognatum Publio, Corneli.

CIL. I 33 p. 19, PLME XXXIX F. AL. Meyeri 3
 Romae inuentum ubi superius carmen. cui Scipioni factum
 sit non clare patet. rettulit Viscontius non improbante Mommseno
 ad Africani maioris filium, minoris patrem adoptiuum,
 qui ab auguribus cooptatus est a. 574 (Liu. XL 42) adoptauitque
 filium ante a. 586 (Liu. XLIV 44), flamen autem Dialis fuisse non
 traditur. eius uitam Mommsenus intra a. 550 et 590 concludit.
 geminata consonans in *essent* 2 (contra *gesistei superases licuisset*)
 et *terra* 7 certe medio saeculo urbis sexto inferiorem aetatem ostendit.
 uerba inde a *mors* continuo scripta, sed Saturnii uersus tenuibus interuallis
 distincti. ad hoc qui primum uersum minoribus litteris incisum
 et reliqua Scipionum elogia Saturniis condita non plus senis obseruauit,
 mecum sentiet aliquando *mors* principium epigrammatis fuisse
 ac postea flamonii commemorationem adiectam

1 *insigne* neutrum est, ne *insignem* putes 2 iungendum *tua omnia*
 4 transponi *utier tibe* Fleckeisenus uoluit 6 ex graecis γαῖα κόλποις ἐδέξατο, Cic. de leg. II 63

9

Magna sapientia multasque uirtutes
 aetate quom parua posidet hoc saxsum.
 quoiei uita defecit, non honos, honore,
 is hic situs, quei nunquam uictus est uirtutei,
 5 annos gnatus (uiginti) is [diu]eis m[an]datus,
 ne quairatis honore quei minus sit mand[at]u[s].

CIL. I 34 p. 20, PLME XLI K. AL. Meyeri 4
 inuentum Romae ubi superius carmen. praecedat L. Cor-

nelius Cn. f. Cn. n. Scipio qui qua aetate fuerit non constat. Viscontius filium Hispalli esse sumpsit eius qui consul obiit mortem a. u. 578, fratrem minorem Hispani praetoris a. 615, Mommsenus posse etiam de Hispani huius filio cogitari adnotauit. argutiae oratoriae ad septimi saeculi initia ducunt 3 non honestas sed uita defuit ad capessendum honorem (*honore accusati*) 5 *gnatus XX is l..eis* ita ut sexta a fine littera et Ritschelio et mihi in ectypo uisa sit etiam pro *d* semiplena haberi posse. temptarunt *terreis, laudi est, leto est, Diteist, larueis* uestigiis lapidis ac sententiae contraria, *loceis* Mommsenus (cf. *loculum* sepulcralem), ego deos Manes intellego 6 id est honorem quem non acceperit, ut Viscontius interpretatur. Ritscheliu*s* 'cur minus honori sit mandatus', quam sententiam eleganter Lachmannus expressit (Lucr. p. 245) *honore quei minus sit mactus*, tamquam quadratarius perperam *mandatus* iterasset, potuit *mactus*

10

aliud in Scipionum sepulcro fragmentum trium uersuum clausulas habet CIL. I 37 p. 21, PLME XL H, primi *s* litteram, secundi *Sci]pionem*, tertii *qu]o ad ueixei*. mortuus igitur quod ipse loquens fingitur, probabiliter Ritscheliu*s* Saturnii carminis esse exitus coniecit. iungendum *quoad*

11

Hoc est factum monumentum | Maarco Caicilio. |
hospes, gratum est quom apud | meas restitistei seedes: |
bene rem geras et ualeas, | dormias sine qura.

CIL. I 1006 p. 218 VI 13696, PLME LXIX D
Romae in uia Appia. litterarum formae et geminatio uocalium et *qura* Acciana tempora produnt. cognatione M. Caecilium attigisse uidetur Q. Caecilius nullo insignis cognomine auunculus Attici, quem in monumento eius iuxta uiam Appiam Nepos ait sepultum

12

Heic est situs Q]ueinctius Gaius Protymus
ameiceis su]mma qum laude probatus,
quouis ing]enium declarat pietatis alumnus
Gaius Queinc]tius Valgus patronus.

CIL. X 5282 uidit Mommsen lapis inuentus prope Casinum, litterae antiquae, supplementa Mommseniana. Quinctium Valgum alia quoque monumenta memorant conlecta a Nisseno stud. Pomp. p. 119, quibus hoc quidem euincitur Ciceroniana aetate eum non fuisse posteriorem. socerum fuisse Rulli tr. pl. a. 691 nominatum a Cicerone de lege agr. III 3 probabiliter coniecit Dessau CIL. IX p. 695 add. 1140 difficile decernas cum paruum carmen sit idque mutilum, utrum iustos uersus habuerit an dictiones poeticas consarcinatas in uersuum speciem. nam 2 *summā cum laude probatus* et 3 *dēclarat pietatis alumnus* clausulae uidentur hexametrorum. at 1 non potuit esse nisi Saturnius uersus (qualis est ille *Cornelius Lucius Scipio Barbatus*, siue plene *situs* siue *situ* pronuntiatum est), Saturnioque numeros aptos exhibet initium uersus 3 *quoui⁹ ingenium declarat*, etsi altera pars eius ab solita specie discedit. itaque u. 2 supplementum non muto quippe quod litterarum numero bene congruat cum 3, licet uersiculus magis sic fiat tolerabilis *boneis uireis summa qum laude probatus*. in u. 3 *pietatis* cum *ingenium* aut *alumnus* construitur duriuscule, nec tamen credibile est in sequente uersu periisse nomen ex quo illud aptum fuerit (*studio C.*). eius uersus exitus Saturniis heroisque conuenit, totus non differt a prosa

13

Est hoc monimentum Marcei Vergilei Eurysacis, pistoris redemptoris : apparet.

CIL. I 1013 ss. p. 222, PLME LXXXVIII Romae ante portam Esquilinam. Ciceronis aetate titulus non antiquior, ut *y* littera ostendit. prior uersus ter in monumento legitur (1014 *Margei*, 1015 *Marci Vergili*), secundus bis 1013 et 1014. carmen illud esse aut saltem oportuisse fieri recte Mommsenus inde concludit quod omnibus praenomen litteris perscriptum est. tamen uix unum iste uersum scite absoluit. inferior uersus a cottidiano sermone non differt nisi extremo uerbo, quod neque redemptorem apparitorum neque apparitorem ipsum Eurysacem fuisse significat sed spectari iubet signa monumenti pistorium opificium imitantia explanata ab Iahnio in actis soc. Saxon. 1861 p. 341

14

de uxore Eurysaces marmori ibidem inuento, quod panarii speciem refert, hoc mandauit epitaphium CIL. I 1016: *fuit Atistia uxor mihei, femina opituma ueixsit,*

quouis corporis reliquiae quod superant sunt in hoc panario. quod item carmen proque carminis uetustioris uersiculo substitutum credas tali quouis corporis reliquiae sunt in hoc monumento. tum fortasse de filia agitur hoc fragmento CIL. I 1018 quouis format . . . | uicerunt mores fi . . . unde Ritscheliuſ Saturnium fecit quouis formae decorem uicerunt mores comparato Scipionis Barbatuſ elogio 7, 3. potest quouis forma(m) t[enaces] uicerunt mores fi[dei]

15

compilationis exemplum memorabile Mommsenuſ indicauit CIL. I 1071 VI 23137 ubi uiri mulierisque nominibus formulae quaedam cum subicerentur, ne numerus quidem conserutorum uocabulorum adaequatus est: *heis sunt duo concordēs, famaue bona exsituq. honēs(to) felixs.* prior formula principium esse Saturnii uersus potuit, altera prope abest ab Saturnio integro (*exsituq. fati*). talia qui conquiret sperans priscorum elogiū se aliquot particulas recuperaturum, non eum quidem stulta spe delectari dixerim, at incertissima tamen cum alias ob causas tum ideo quod Saturnius numerus tam humilis est ac flexibilis ut facile ad pleraque enuntiata torqueatur (uelut CIL. I 1072 *uxsor fruge bona pudica* uel 1256 *bona proba frugei salue*)

16

singulares ex inscriptionibus discernere uersus Saturnios periculosa res est et nisi aetas tituli externaue indicia aut elocutio impulerint carmen ut ponamus, plane temeraria. diu autem plebis siue notitia penitus insita siue rudi assuetudine uetustae poesis resedisſe memoriam monumento docemur Eurysacis. huius hominis temporibus fere aequalis erat Campanus cuius CIL. I 1241 X 4255 epitaphium habemus: *P. Octauī A. l. Philom[usi] ossa heic sita sunt*, infra indicantur fines monumenti quique faciundum curarint, interiecta est prisca *parentum* appellatione notabilis ac fortasse e caerimoniis publicis repetita formula haec *deis inferum parentum sacrum ni uiolato*, cf. *diuis parentum sacer esto* in legibus regiis et *parentare Parentalia*

in uasculis ossuariis Romanis Fabretti 21, 91 Iahn spec. epigr. 44, 173 Henzen 7342 admonitio haec legitur *ne tango, o mortalis, reuerere Manes deos*, in qua Manes di pro dis Manibus dicti sunt praeter consuetudinem (Phaedrus I 27, 6 *uiolarat quia Manes deos*). proposui quondam reue-

rere Manes diuos, nunc quoque carmen istud puto repetitum identidem

Staberiae P. l. Florae sepulcrum Campanum CIL. X 4352 haec habet bis insculpta: *rogo te, mi uiator, noli mi nocere. quae nisi iterata essent, abicerem carminis cogitationem, certam esse ne sic quidem contendo*

CIL. VI 12802: *rogo per superos, qui estis, ossa mea tueatis uerba instar carminis*

Barii Caecilius Felicio de Phoebe coniuge erepta dolorem sic testatur CIL. IX 292: *iniqua fata, quae nos tam cito disiunxerunt* non quidem extra numeros sed ut ipsum Saturnios percepisse negem

CIL. I 1064 . . . *T. Attius O. l. Auctus coiugi, T. Luscius O. l. Corumbus patronae pro meritis dant ubi eorum ossa quiescant* ex his postrema ut Saturnium aequent casu factum esse, licet *dant* praesens orationis uideatur exquisitae, structura uerborum euincit

17

numeros Saturnios tractanti quoniam proficiscendum est ab inscriptionibus, adiungere uisum est Paelignos titulos Saturniis conceptos inscriptos circa belli socialis tempora inuentos Corfinii, quos ego explicare conatus sum musei rhen. 33 p. 272 et 35 p. 495, post multi repetierunt et commentati sunt, cf. Zvetaieff inser. It. dial. n. 13 et 14, Thurneysen mus. rhen. 43 p. 347. unus hic est:

. *pracom*

usur pristafalacirix prismu petiedu ip uidad

uibdu omnitu Vranias ecuc empratois

elisuist . Cerfum sacaracirix Semunu sua

5 *aetatu firata fertlid praicime Perseponas*

afded . eite uus pritrome pacris pius ecic

lexe lifar, dida uus deti hanustu Herentas

quem sic fere interpretabar: . . . cum] annuus antistes primum impetum ibi uiderat, uotum conceptum, Vraniae hoc imperatis exsolutum est; deos uenerabundus semonesque aetatem messe fertili in sedem Proserpinae abdidit; ite porro in annum placidi, ut hic legibus satis fiat, det annum ditem honustum Venus. alter titulus sepulcralis est quasi unus ex multis breuior et minus quam ille agitatus controuersiis: *pes pros ecuf incubat | casnar oisa aetate |*

C. Anaes solois des forte | faber

id est ut puto: pedes paucos hic incubat senex usa aetate C. Annaeus omnibus diues fortunae faber

accedat Oscum carmen Anxiae in aedicula supra caput adstantemque iuuenem insculptum litteris graecis (Zvetaieff n. 232)

πωτ πολλοτωμ σοροφωμ ειν   καπιδιτωμ κατας λεικειτ
 κω αχερηι λιοκακειτ σφα .μ?   εσοτ βρατωμ μειαιανα..
 i. quod iste pollicitus est locauitque, id meritum ista habet

18

Templum hoc sacratum her[oibus, qui] quod ger[unt]
 Augusti nomen felix [illis] remaneat,
 stirpis suae laetetur u[t regno] parens.
 nam quom te, Caesar, tem[pus] exposcet deum
 5 caeloque repetes sed[em, qua] mundum reges,
 sint hei, tua quei sorte ter[rae] huic imperent
 regantque nos felicibu[s] uoteis sueis.

CIL. X 3757 uidit Mommsen, Nissen in Herme I p. 152

Acerris inuentus lapis. subscriptum *L. Aurelius L. f. Pal. Rufu[s] primopilaris l[eg.] XVI militans st... imp. Caesaris...* pulcra litterarum forma et legionis nomen ad Domitiani tempora titulum detrudi uetant. ad Claudium et Neronem Britannicumque (a. 50—54) Nissenus rettulit, Mommsenus ad ipsum Augustum, agi uideri de aedícula Laribus id est ἡρώων Augustis ita dedicata, ut sub eorum imaginibus C. et L. Caesares colerentur

1 sic Mommsenus et ego: *heroum quoi Germanici* Hauptius cum Nisseno. *quod ge* litterae certae sunt, quae sequitur posse *n* esse Zangemeister testatur, *germanici* non potest fuisse in lapide. *Herculi* priorum commentum (Mommsen IRN. fals. 274) et uersu et sensu refutatur
 2 *semper* Nissenus addiderat, *nobis* Mineruinius 3 *scep-*
tro OHense et Leo proponunt uel *factis* 5 *similia*
 de Augusto iam Vergilius Horatius (*serus in caelum re-*
deas) Ouidius praedicauerant 7 *post felicibu* licet ex
 priorum uersuum analogia plures litteras periisse putaueris,
 nolito tamen *ex* adicere propositum ab Hauptio, ne metrum
 pessum des praue diuiso anapaesto

19

Silwane sacra semicluse fraxino
 et huius alti summe custos hortuli,

tibi hasce grates dedicamus musicas,
 quod nos per arua perq. montis Alpicos
 5 tuique luci suaue olentis hospites,
 dum ius gubernio remq. fungor Caesarum,
 tuo fauore prosperanti sospitas.
 tu me meosque reduces Romam sistito
 daque Itala rura te colamus praeside:
 10 ego iam dicabo mille magnas arbores.

CIL. XII 103 descr. Hirschfeld, Or. 1613. AL. Burmanni
 I 49, Meyeri 602 Aximae. subscriptum *T. Pomponi*
Victoris proc(uratoris) Augustor(um) Alpium Graiarum,
 quod munus describitur uersu⁷6. litteratura tabulae bona
 dicitur saeculi II exeuntis, Frontonianis conueniunt *rem*
fungor et sanctiorum uerborum prosperandi sospitandique
 compositio. iambi puri excepto quarto pede uersus 8

3 *musicas* in marmore est, non *maximas*
 4 *Alpicos* pro Alpinis Nepos Hannib. 3 5 siluarum in-
 colas feras 10 *mille* non *geminata* 1 lapis

20

Dium sodalis, consu[l ex] uerno die
 et post Sicanos postque Picentis u[iro]s
 ac mox Hiberos Ce[ita]s, Venetos, De[im]atas,
 Libur]na regna, post feros Iapudas
 5 Germaniarum consularis Maximus,
 paren[s] adultae prolis gemina[e] liberum,
 aram dicauit [s]ospiti Concordiae,
 Granno, Camenis, Martis et Pacis Lari,
 qui[n e]t deorum stirpe genito Caesari.

Brambach inscr. rhen. 484, Zangemeister mus. rhen. 19
 p. 50, Hettner catal. mus. Bonn. 67. contuli. tractarunt
 Huebner ann. inst. rom. 1864 p. 233 et 396, Henzen ann.
 antiquar. rhen. 37 p. 152 alique Bonnae. subscriptum
C. Fuluius G. f. Maximus leg. Aug. pr(o) pr(aetore). fuit
 Fuluius ex praetura proconsul Siciliae et iuridicus per Pi-
 cenum, deinde consul suffectus kalendis Martiis ut uidetur

(*C. Fulvium Max.* ¹*cos.* ordinarium anni 263 memoratum in titulo Narboneusi CIL. XII 4324 eundem esse censet Mommsenus ibi add. p. 845), mox consularis legatus Aug. pro pr. prouinciae Hispaniae citerioris, legatus Aug. extra ordinem missus in regionem Transpadanam, legatus Aug. pro pr. prou. Delmatiae ad quam Iapydes et Liburnorum ciuitates pertinebant, denique legatus Aug. pro pr. Germaniarum, ut uidetur, superioris simul et inferioris, praeterea cooptatus in sodales diuorum ut Hadrianales Antoninianos. iuridicos Italiae M. Aurelius dedit, *consularis* prouinciae Septimi Seueri aetate legatus consularis etiam extra carmina uocatur. uix posterior fuit Maximus Bruttio Praesente Commodi socero *cos.* II a. 180 qui quod etiam Fului Maximi nomina ferebat, accidisse potest ut cognatione illum contingeret. ara dicata est sollemnibus togae purae liberorum. iambi integritas in quarto pede bis neglecta u. 3 ubi sponte se obtulisse credas *mox Celtiberos, deinde* et u. 6

1 *ex* posui, et priores 3 Lucanus IV 10 *Celtae miscentes nomen Hiberis*, Martialis Bilbilitanus IV 55, 8 *nos Celtis genitos et ex Hiberis*, X 65, 3 *dicor ex Hiberis et Celtis genitus*, pariter asyndetos VII 52, 3 *meas gentes et Celtas rexit Hiberos* d. e. *matas* ut uidetur lapis

4 Vergilius Aen. I 244 *regna Liburnorum*. muneris nouissime transacti recens memoria uberiolem hanc orationem suggessit 8 Grannus deus regionum Rheno adiacentium salutaris et musicus confusus cum Apolline cultus a Caracalla (Dio C. 77, 15) *Marti Victoriae Paci* inter alia numina signum dedit Antistius Aduentus item legatus Aug. in Germania inferiore (Brambach 55), *genio Martis* milites in superiore (ib. 1611 et 1701). idem ualeat Lar Martis 9 *quin* dedit Hauptius

21

Annaeus Placidus Herculi donum dedi.

CIL. VI 271, Gruter 44, 4 a Smetio Romae. ob omissum praenomen et deum post positum et primam uerbi formam carmen meditatum

22

Argiue uictor Hercules, donum hoc tibi
urbanus praetor Veldumnianus Iunius.

CIL. VI 319. AL. Burmanni I 38, Meyeri 595

Romae. effeta aetate neglectum uerbum nomenque quattuor in syllabas coartatum ostendunt, litteraturam tertii saeculi esse Rossius et Henzenus aiunt. similia Herculi metris aliis scripta extant a praetoribus urbis qui rem diuinam ad aram maxumam faciebant

23

Hercules inuicte, sancte Siluani nepos,
hic aduenisti: ne quid hic fiat mali.

Ephem. epigr. IV p. 263 n. 736 uidit Bormann et absoluit lectionem, CIL. VI 329, Or. 4957, cf. Ritschelium tit. Mumm. p. 3 Romae in parua ara marmorea. subscriptum *g(enio) p(opuli) r(omani) f(eliciter)*. antiquius subest exemplum, cf. graecos iambos ὁ τοῦ Διὸς παῖς καλλίνικος Ἡρακλῆς ἐνθάδε κατοικεῖ, μηδὲν εἰσιέτω κακόν (mus. rhen. 12 p. 248 Kaibel epigr. 1138)

1 *Hercles* scribitur rarissime (CIL. I 1500, Or. 1529, cf. Brambach inscr. rh. 666 et 315), at *hercle* durauit Siluani nepos Hercules alias non traditur, imp. Commodus Bormannus act. inst. rom. 1879 p. 43 hunc Herculem intellegi uoluit

24

Imminet Leoni Virgo caelesti situ
spicifera, iusti inuentrix, urbium conditrix,
ex quis muneribus nosse contigit deos,
ergo eadem mater diuum, Pax, Virtus, Ceres,
5 dea Syria, lance uitam et iura pensitans.
in caelo uisum Syria sidus edidit
Libyae colendum. inde cuncti didicimus.
ita intellexit numine inductus tuo
Marcus Caecilius Donatianus militans
10 tribunus in praefecto dono principis.

CIL. VII 759 contulit Huebner, Henzen Or. 5863

Magnis ad uallum Hadriani (Carvoran Northumbriae) in tabula magna lapidea litteris bonis saeculi tertii. neque oratio perite ac perspicue composita nec uersus satis emendati, 1 *iminet* legendum anapaestice, 2 *urbium* et 9 *Do-*

natianus non explicita *i* uocali, uersus 7 hiat in caesura, 3 si *contigit* est ουνέβη, hoc pede claudet. nempe fecit titulum qui in caliga militauerat usque ad praefecturam cohortis auxiliaris homo de plebe

1 de Virgine Leonis signo propinqua et cum Cerere, Atargati, aliis numinibus confusa uide scholia Germanici p. 65 Br., Auienum Arat. 277 ss., Macrobius sat. I 23, 20

3 *contigit* ualere potest id quod *contingit* 4 *ergo*, pro quo *uirgo* optaram in Iahni ann. 77 p. 65, collectiuum est, interpositum ad reuocandum orationis cursum 5 lance uitam pensantis Iouis notionem Homerus et Vergilius expresserant 7 apparuisse signum illud in Africa an suam patriam significat Donatianus? deam magnam uirginem caelestem inscriptiones Africanae complures praedicant 10 recte Henzenus tribunum cohortis intellegit qui re praefectus, honore tribunus fuerit. dissimili breuitate dicebant *in equite spectare*, similiore poetae *atque in rege tamen pater est* quaeque Lachmannus ad Prop. p. 59, Peerlcampus ad Hor. II 19 et IV 9, 41 enotarunt, contraria omnes *ex praefecto*. tendebat Magnis cohors I Hamiorum sagittariorum, ut uidetur, Syriaca

25

casu alii possunt uersiculi nati esse uelut non uolgariter scriptum exordium dedicationis in Britannia factae anno 191 *deo qui uias et semitas commentus est* CIL. VII 271 (Or. 2073) aut matronis factae Mediolanii CIL. V 5790 *Secundus Rufianus pro natīs suis*

26

Felicitas] hic habitat:| nihil intret mali.

CIL. III 5561, Henzen Or. 7287, uidi quod superest Iuuanī in pauimento iam diruto *Felicitas* suppleuit Abeken ipse conlocans post *habitat*, in principio autem carminis causa Zangemeister CIL. IV add. p. 196. Pompeis in pistrino CIL. IV 1454 *hic habitat Felicitas*, in taberna ibidem 733 graeci quos ad 23 adscripsi iambi

pauimento atrii Pompeiani inscripta haec sunt act. inst. arch. Rom. 1880 p. 226: *auē Quartilla: dabis, salus bis: ora gratus architec. s. p. s. ego felix mei* quae quamquam ex notis obscuriora sunt et pluribus modis explicari possunt, aperte tamen exeunt in iambos eosque quaesitos, quia non est scriptum *meique*. exemplum propono tale

*saluebis: ora gratus architectoni,
sim patrimoni semper ego felix mei*

27

Rufine haruspex, di te seruent cum tuis.

CIL. X 1895 uidit Mommsen Puteolis, nunc Neapoli
haec ab altera parte lapidis scripta, ab altera
honori *C. Mari Fortinati, patrono triclini Elueniani n. a.*
r. aut b. honoris auctori fortasse sic acclamatum est ob
gratias

28

Marcus Frontinus Memnonem coram audio.

CIL. III 62 in Memnonis statua sub carminibus
Maximi Statilii trochaico et iambico quae infra proponen-
tur, ergo post a. 136 m. Febr. iambum Mommsenus
agnouit ex praenomine omnibus litteris scripto. et carminis
causa praesens tempus electum est adiectumque *coram*
(Horatius epist. I 7, 38 *audisti coram*)

29

Vrsus togatus uitrea qui primus pila
lusi decenter cum meis lusoribus
laudante populo maximis clamoribus
thermis Traiani, thermis Agrippae et Titi,
5 multum et Neronis, si tamen mihi creditis,
ego sum. ouantes conuenite pilicrepi
statuamque amici floribus, uolis rosas
folioque multo adque unguento marcido
onerate amantes et merum profundite
10 nigrum Falernum aut Setinum aut Caecubum
uiuo ac uolenti de apotheca dominica
Vrsumque canite uoce concordi senem
hilarem iocosum pilicrepum scholasticum,
qui uicit omnes antecessores suos
15 sensu, decore adque arte subtilissima.

nunc uéra uersu uerba dicamus senés:
 sum uictus ipse, fateor, á ter cónsule
 Véro patrónó, nec semel sed saepius,
 cuius libenter dicor exodiarius.

CIL. VI 9797 descripsere Lersch Bormann alii, Or. 2591.
 AL. Burmanni III 29, Meyeri 890   Romae in basilica
 Vaticana. Verus patronus u. 18 est M. Annii Verus con-
 sul tertium anno 126, ut docuerunt Borghesius op. V p. 352
 et Mommsenus eph. ep. I p. 55. *i* elatae apicisque notae
 crebrae nec umquam falsae. plerique iambi puri, hiatus le-
 gitimus in 11 correpta uoce monosyllaba, orationis pausa
 coniunctus in 6, numerorum incisioni in 8 (neque enim
 quattuor *unguento* efficit syllabas) et 10. *Agrippae* mo-
 lossicum ut apud epicos u. 4

1 *primus togatus saltare instituit* Plinius de Stephanione
 NH. VII 159   4 illas tum Romani habebant thermas, Agrip-
 pae et Neronianas mox Alexandrianas in regione nona, Titi
 et Traiani in tertia   6 *A. Vettium Firmum aed. pilicrepi*
facite titulus Pompeianus Henzen 7305   8 de signis
 unguentatis Marinius dixit frat. aru. p. 394 s. addiditque
 p. 423 Ruhnkeni coniectura *nardino* repulsa unguenta sic
 ut uina dici marcida aut a uetustate aut ab effectu. uerum
 illud est, nam *et ipsa unguenta uetustate meliora* teste
 Plinio NH. XIII 19   10 *nigra Falerna* Martialis VIII
 56, 14 ac saepius. *diuos Augustus Setinum praetulit cunctis*
et fere secuti principes, antea Caecubo erat generositas
celeberrima, secunda nobilitas Falerno agro erat Plinius
 NH. XIV 61 s.   11 uiuus igitur senex effigie ornatus
 est. apothecam dominicam Morcellus statuit esse Veri pa-
 troni, rectius Mommsenus imperatoriam in qua uina adser-
 uabantur optima (Galenus XIV p. 26 K.). seruus in Petroni
 sat. 31 *uinum dominicum*   18 sic imp. M. Aurelius
pila lusit adprime (uita Ant. phil. 4, 9), CIL. VI 8997 *P.*
Aelio Aug. lib. Secundo pilario omnium eminentissimo
 19 *exodiarius apud ueteres in fine ludorum intrabat,*
qui ridiculus foret scholiasta Iuuenalis 3, 175

deo f]launte principum [c]ui maximus
 dat co]nsulatus cuncta ha[b]ere insignia,
 sellam cu]rulem scipionem purpuram.

CIL. X 1709 uidit Mommsen, Or. Henzen 6448a
 Puteolis erutum, nunc in museo Neapolitano ante 1
 leguntur litterae supra mutilatae *lucaldo* quae utrum ad
 clausulam trimetri (*illuc ad domum* sim.) an ad uiri nomen
 honorati spectent nescio. carmen contineri uerbis quae
 supersunt editores non animaduenterant etsi pleraque recte
 restituerunt. iambi puri

1 *deo* scripsi, nelut in titulo honorario Minucii Aeterii
 anni 367 CIL. X 4724 prima uerba sunt *fabente maiestate*
dei fortasse Constantinus Maximus 3 *scipio-*
nem solent consules gestare in diptychis (WMeyer de tab.
 eburnis p. 18)

31

Adesse ultorem nati m[e] credas mei:
 mori]tor. — Virtus nusqua terreri potest.

CIL. XII 5687, 4, Froehner Philologi suppl. V p. 25

Arausione in uasculo anaglypto, in quo adstantibus
 dis congregiuntur Hercules clauam et Mars scutum hastam-
 que tenens. Martis figurae adscripta sunt prima *adesse -tor*,
 Herculis postrema. tragici coloris uersus agnouit Froehner,
 ulturus Mars uidetur Cycnum filium

2 *mori]tor* proposuit Weilius Revue de philol. 9 p. 103,
 qualis ἀρχαϊσμός graues illos trimetros non dedecet, *congre-*
d]tor Leo. potest etiam conuicii aliquid fuisse adiectum
 ut *grassator*

32

CIL. IV 1237 Pompeis in pariete epistolicam praescrip-
 tionem uersumque Vergilianum Aen. IX 269 deformatum
 secuntur haec ex scholastica fortasse tragoediae lectione
 adgesta

uirtutis merces: palmam pretium gloriae,
uictoriae spem causas

cf. Sen. Troad. 209

33

Vbi perna cocta est, si conuiuae apponitur,
 non gustat pernam, lingit ollam aut caccabum.

CIL. IV 1896, Garrucci graff. Pomp. tab. IV 6
 in murum Pompeianum fortasse ex Atellanae aut nimi
 memoria transcripti uersus

1 *Quoi* legerat Wordsworth Pomp. inser. p. 23 et *ad-*
ponitur 2 sic catillones dicti quod catillos ligurrie-
 bant (Macrobius sat. III 16, 17)

34

Senem seuerum semper esse condecet.
 bene debet esse pouero qui discet bene.

CIL. III p. 962 n. 2 designauit Mommsen in tegula
 Pannonica Sauariae reperta incisum stilo. grammatici pueros
 instituebant scribendis sententiis (Quintil. I 9, 3)

2 alia manus scripsisse uisa est Mommseno, species
 tamen tegulae uerborumque distributio magis fauet unum
 fuisse scriptorem putanti *pouer* unicum, unde *por*
 et *puer*

35

Minimum malum fit contemnendo maxumum.

CIL. IV 1811 et 1870, hic *Menedemerumenus* adscripsit
 homo ridens personam Hautontimorumeni, ergo bis repe-
 titus in muro Pompeiano poetae uersus. adsimilis Syri sen-
 tentia *necesse est minima maximorum esse initia*

36

Vigula ma[tuti]na et ca[ptabis] aes cito.

CIL. IX 2749 Aeserniae sententia ut
 uidetur iambica sed incertae lectionis inscripta monumento
 sepulchrali *L. Taminio L. f. Tro. Rufo: Princeps l(ibertus)*
fecit et sibi et suis. et haec quidem senarium implent, se-
 cuntur notae numerique fortasse impensam monumenti
 significantes, tum figura uiri et figura tunicata sedens, inter
 has *uigul. a. m[anfana et] caria. [si. caes. cito]* ex quibus
 litteris quas uncinis saepsi hodie periere, ceteras Momm-
 senus sic descripsit. huic in mentem uenerat senarius ille
 quem posui, nisi quod *capta* sic scripsit, malui quidem
corrades

37

Moram si quaeris, sparge miliu(m) et collige.

CIL. IV 2069 Pompeis in pariete. ubi *quaeres*
non cum potestate futuri sed ex rustica uocalium per-
mutatione

38

Communem nummum diuidendum censio est,
nam noster nummus magna(m) habet pecuniam.

CIL. IV 1597, PLME XVII 25 in muro Pom-
peiano. prima uerba inlita ibidem CIL. IV 1766 et add. p. 206
ad 1251 *cumm[une]m nummum diu[ide]n* et Notizie d. scavi
1891 p. 272 *comunem numum diuiden*
1 *nummum* quasi arcam collegii. *censio* quasi senten-
tia. nota est communi diuidundo actio 2 *nama* murus

39

Sabinus dissignator eum plausu facit.

CIL. IV 768, Henzen 7088a sic Pompeianus iste
respondet suffragia rogantibus *M. Epidium Sabinum d(uum-
uirum) i(ure) dic(undo) defensorem coloniae ex sententiâ
Suedi Clementis sancti iudicis consensu ordinis ob merita
eius et probitatem dignum rei publicae faciat(is)*. dissigna-
torem qui etiam scaenae adhibebatur scaenicum uersum
consulto fecisse probabile est

40

Non est ex albo in[de]x patre Aegyptio.

CIL. IV 1943 in basilicae Pompeianae pariete
cauillatio iudicis cuiusdam iambica more uetere
(Cic. de or. II 240. 280) cum ambiguo, ut Leo notauit, si-
quis iungeret *albo patre*. qui color sane *rarior in Mareo-
tide fusca* (Mart. IV 42, 5)

41

huiusmodi Pompeiani parietes inscripta non pauca ha-
bent, quae in senarios integros uertas licet demptis muta-
tisque nominibus maxime propriis qualia saepe in carmini-
bus fecere ut augeretur pedum numerus aut minueretur.
uelut exsuperant senarium act. inst. arch. Rom. 1878
p. 190 *C. Hadrius Ventrion eques natus Romanus inter beta(m)*

et brassica(m) et CIL. IV 1997 *Gn. Aninius quen quisque uinculis soluet bene*, delinquit pes ibidem 1949 *Oppi emboliari fur furuncule*. consentaneum est orationem talem etiam ad septenarios trochaicos posse reuocari, ut si finxero *hic eques natus R.*, suntque ipso principio quae speciem septenarii praebeant, ut quae amicus mihi dedit transcripta Pompeis *For[tu]nate, animula dulcis, perfututor*, quibus nec *uirginum* neque omnino quidquam coruus poeta addidit, sed deridens eum alius *scripsit qui nouit*

42

Mulier ferebat filium similem suū. |
nec meus est nec mi similat, sed | uellem esset meus. |
et ego uoleba(m) ut meus esset.

CIL. IV 1877, Garrucci graff. XVII 5 Pompeis in basilica. superscriptum *zetema*, pecuniam et τόκον dici HSchenkl coniecit. margini inter *sui* u. 1 et *sed* 2 adpositum est *uig* aut *uic*

2 ad senarium superest *sed* 3 adiunxisse alium putes. *ego* supra uersum scriptum

ex cubiculi Pompeiani pariete Sogliano Notizie d. scavi 1891 p. 266 haec descripsit: *.c bene Epapra is | zet. | i.. u.. run copo | rubrun eximo | zet.. | duo capita, | os et uenas | non habet*. Epaphrae nomen duo excipiunt zetemata ob-scena opinor, prius tale *i[n nig]run condo, rubrun eximo*, adfectantia utrumque iambos

43

fabellarum Aesopiarum exordia legere tibi uidearis in his frustulis Pompeianis parietariis

CIL. IV 1538 *quidam cum peteret alas*

3063 *cum quidam s-*, 3067 *cum quida*, 3136 *dum quidam pau[d-*

1654 *quidam quom legeret*

plenius 1902 *de nocte multa cu[m] surrexit*, [Meuius, *— — est, non c . . . . proficiscitur*

44

Amoris ignes si sentires mulio,
magi properares, ut nideres Venerem.

diligo iuuenem uenustum. rogo, punge, ianus.
 bibisti: ianus. prende lora et excute,
 5 Pompeios defer, ubi dulcis est amor.
 meus es

Notizie d. scavi 1877 p. 250, acta inst. arch. Rom. 1877 p. 223 descr. Sogliano Dressel Zangemeister Pompeis ad uiam Veneriam in peristyllo inter tablinum et fauces incisum stilo. uersus 1 et 4 sine mendo, 2 et 5 acutas syllabas pro longis habent

3 *diligo puerum uenustum*, sed *puerum* in ipso uersu deletum est et supra scriptum *iuuenem* *punge* mulos stimulo 6 continuare carmen scriptor uoluisse uidetur

45

Amat qui scribit, predicatur qui legit,
 qui osculat prurit, pathicus est qui praeterit.
 ursi me comedant, et ego uerpa(m) qui lego.

CIL. IV 2360 Pompeis in aedibus Balbi clare scriptum graphio

1 *scribet et leget*, 2 *paticus* murus. idem *opscultat* ex contrario figuratum atque *osce* ex *opsce* 3 comparauit Zangemeister parietarium domus Palatinae carmen (mon. inst. arch. Rom. 1865 tab. 23, 1) *quisque meam futuet riualis amicam, illum secretis montibus ursus edat.* pro qua imprecatione in eadem sententia Pompeis CIL. IV 1645 legitur *illum in desertis montibus urat amor*, ut ursum hunc originem traxisse ab urendo uideas. et paroemian sapiunt Habinnae apud Petronium uerba sat. 66 *si, inquam, ursus homuncionem comest, quanto magis homuncio debet ursum comesse?* itaque tertius uersus primo respondet, *uerpa* (sic paries) spectat ad conuiuia culi quae Martialis dixit II 51

46

Qui uerpam uissit, quid cenasse illum putes?

CIL. IV 1884, Garrucci graff. XIV 6 Catullus 28, 12 *uerpa farti estis* ad Pisonis cohortem inanem *uissit* recte per duas s, sic Ambrosianus Plauti rud. 567 *uisse*, alias *uiscere* ex *uissere* ortum

certe carmen est CIL. IV 1322 sed incerta eius lectio:
rogamus, Delos, augura incenato iter ego ex tab. 21, 28
 expiscabar, *incurabiliter* editor

47

Accensum qui pedicat, urit mentulam.

CIL. IV 1882, Garrucci graff. A 3 *accensum*
 ambiguum significans ardorem uelut irae et officium ciuile

48

Tu qui lucernam cogitas accendere,
 cal[ens] adest os . . .

CIL. IV 1941 in basilica Pompeiana
 2 cal... *adest* certo mihi legere uideor in tabula 23, 11.
 post *os* nimis dubiae litterae, in fine *tibi* Zangemeister
 coniecit, media uestigia etiam in *a]moris* conuenire opi-
 nabar. similia de flamma et incendiis amoris in odei pa-
 riete scripta proponuntur infra

49

Seni supino colei culum tegunt.

Acta inst. archaeol. Rom. 1875 p. 191 Pompeis
 in pariete. principium uersiculi *seni supino* iteratum legi-
 tur ibidem *colli* traditur, correximus ipse et Rohde
 in Fleckeiseni ann. 1880 p. 656. colei fortitudinem animosque
 solent denotare uirorum, hi senem et *λακκοσχέαν* tutantur
 a philopygistis: salse dictum in uetulos cinaedos

50

Romae in Palatino in parietinis Caligulae eruerunt
 mihique exscripsit GKaibel hoc dictum

mentula cessas? uerpa lumbos abstulit.

prior pars hexametri clausulam imitatur, posterior senarium

Pompeis CIL. IV 1863 potest senarius fuisse

prehen]de seruam: cum uoles, uti licet

dubitat tamen Zangemeister *seruam* num recte scripserit,
 posse legi *seicuum* uel *seisuum*

ibidem 1820 *Chie, opto tibi ut refricent se ficus tuae,
ut pelus ustulentur quam ustulatae sunt*
pro senariis Ritschellius habet PLME XVII 27 enarr. p. 32
corripi *ustulate* in plebeia uersificatione concedens, corri-
gens *tibi uti*

51

Quoniam fuit uoluntas | animi et corporis,
satur | nite[r]e . . .

Notizie d. scavi 1891 p. 263, acta inst. arch. Rom. 1892
p. 24 descr. Sogliano et Mau Pompeis in pariete
interiecto inter duas portulas litteris minutis. ut fit, coe-
perat aliquis agere poetam in recessu

2 sic Mauus imperatiuum intellegens, aut *nitere* in-
scriptum esse aut *nite* mutato uerbi genere, conlato Suetonio
Vesp. 20 *uoltu uelut nitentis*: iambis futurum conuenit.
satu . . . ac post quasi non certum *..distis* Sogliano

52

Hospes, quod deico, paullum est, asta ac pellege.
heic est sepulcrum hau pulcrum pulcrai feminae.
nomen parentes nominarunt Claudiam.
suom mareitum corde deilexit souo.
5 gnatos duos creauit. horunc alterum
in terra linquit, alium sub terra locat.
.sermone lepido, tum autem incessu commodo.
domum seruauit. lanam fecit. dixi. abei.

CIL. I 1007 p. 218 VI 15346 ex schedis. AL. Burmanni
IV 147, Meyeri 1276 Romae. carmen simplici breui-
tate conspicuum aetatis fere Gracchanae

1 *pellige* Iucundus 6 uitauit scriptor *altrum*. par
huic exemplum haud facile inueneris apud antiquos, nam
differunt talia *ex alio terram status excipit alter* (Lucret.
V 832 IV 686) 7 duriuscule hi ablatiui positi sic quasi
uersum 2 exciperent. commodum antiquis dicitur conue-
niens, decorum (Plaut. most. 254 Ter. haut. 521) 8 *dixi*
erecta i priore apographum unum, falso opinor

6 *eam* monosyllabum praesertim cum *decorauit* longam *i* habeat in lapide

55

- Heus oculo errante quei aspicias léti domus,
 morare gressum et titulum nostrum perlege,
 amor parenteis quem dedit natae suae,
 ubei se reliquiae conlocarent corporis.
- 5 Heie uiridis aetas cum floreret artibus
 crescente et aeuo gloriam conscenderet,
 properauit hōra tristis fatalis mea
 et denegauit ultra ueitae spiritum.
 docta, erodita paene Musarum manu,
- 10 quae modo nobilium ludos decorauit choro
 et graeca in scaena prima populo apparui.
 en hoc in tumulto cinerem nostri corporis
 infistae Parcae deposierunt carmine.
 studium patronae, cura, amor, laudes, decus
- 15 silent ambusto corpore et leto tacent.
 reliqui fletum nata genitori meo
 et antecessi, genita post, leti diem.
 bis hic septeni mecum natales dies
 tenebris tenentur Ditis aeterna domu.
- 20 rogo ut discedens terram mihi dicas leuem.

CIL. I 1009 p. 220 VI 10096, PLME LXXXI. AL. Burmanni IV 353, Meyeri 1437 Romae. praescriptum

Eucharis Liciniae l. docta erodita omnes artes uirgo uixit an. XIII. protome inscripta Εὐχαρίς Λικίν. extat in museo Matritensi (CIL. I add. p. 561). mulieres Romae in scaenam prodire Sullana aetate coeperant neque ante Caesarianam probabile est graecam scaenam fuisse publicam, nec prius recepta est usu apicis nota. *posiui* uel *posii* perfectum u. 13 frequens in lapidibus post Catullum docti repudiarunt. *domus* u. 1 et 19 secundum quartam declinationem flexum

ut in fastis Praenestinis (Apr. 28). in priore parte formae aliquotiens uetustiores admixtae *quei*, *heic* et correpta uocali *ubei*, *parenteis*, etiam principalis syllabae *ueitae*. contra in posteriore *hic* u. 18. neoterice *et* postpositum u. 6, Musarum manus carmenque Parcarum arcessita, translata tacendi et conscendendi uerba 15 et 6, uiridis dicta aetas 5

1 *ocule* correxit in *oculo* lapicida 5 *hei* uel *heu* coniecerat Rutgersius, *haec* Pighius. puellae orationem hinc incipere litteris maioribus sinistrorsumque promotum primo uocabulo uersus in lapide declaratur 9 parum scite haec adnexa sine uerbo 15 *iacent* Manutius. *sileteque et tacete* prologus Plauti, *taciturna silentia* Lucretius 17 cf. Plautina talia unde ante parta demus postpartoribus

56

Bonéis probáta, inuéisa sum á nulla probá.
fui parens dominéis senibus, huic autem opsequens.
ita leibertáte illei me, hic me decoraat stolá.
á púpulá annos ueiginti optinui domum
5 omnem. supremus fécit iúdicium diés,
mors animam éripuit, non ueitae órnátum apstulit.

CIL. I 1194 X 6009. AL. Burmanni IV 336, Meyeri 1425 Traiecti ad Lirim inuentus lapis periit. praescripta nomina *P. Larcus P. l. Neicia, Saufeia A. l. Thalea, L. Larcus P. f. Rufus, P. Larcus P. f. Brocchus, Larcia P. O. l. Horaea*, subscripta *L. Eprius Chilo uiat(or) tr. pl. [E]pria cpi...* elogium est Horaeae nuptae Broccho. propter apices multos et nomen graecorum consonantes constanter adspiratas et *huic* formam non supra Caesariana tempora uidetur ascendere, ut *ei* scripturam rusticanus antiquitatis amator putandus sit adfectasse

1 Accius trag. 314 *probis probatum*, Ouidius ex P. I 2, 140, CIL. II 3476 *uixit probus probis probat(us). proba fui* male Burmannus inter se coniuncta habuit, *omnem* u. 5 segregatum argute est a reliquis 3 sic Mommsenus ex apographis optimis, alia *me* post *hic* omittunt, nullum id quod omisum malles post *illei*. Burmannus et Meyerus *hic decora[r]at stola* probatum olim Mommseno IN. 4070 ut in lapide uitiato nec bene lecto. sed plusquamperfectum sententia haec superiori adnexa per *ita* incommode recipit.

decorat si uere est exscriptum, non praesens significat cuius terminatio tum pridem corripiebatur, sed perfectum (cf. Lachmannum Lucr. p. 290). a ueterum quidem sermone iambographorum formae hoc modo contractae abhorreere creduntur, Martianus tamen Cap. IX 998 hoc in metro posuit *farcinat inmiscuit*. ac Plauti Leo comparat Pers. 834 most. 656 et quae Ribbeckius ad mil. 1033 adnotauit. ceterum *decorat* Iucundus descripserat

57

Hoc nomen ho]spe[s] sei legis, ne uituperes.

. . . us L. f. praeo

domicilium fecit ui]os aeternum hoc sibi,
ratus hospitium esse, quod natura trad[edit],

5 fructusque reete es]t rebus cu ameiceis suis.

sic tu tuis fac] uiuos utarus. uale.

CIL. I 1267 IX 604, PLME LXXX A.

Venusiae.

lapis fractus et contusus in quo olim litterae paulo plures quam hodie legebantur, itaque aliter ac Ritscheliuss enarrat. p. 71 ueteribus exemplis insistendum iudicauimus maxime codice Chigiano. tempus monumenti priscae uocales arguunt Ciceroniano non esse inferius

1 *sfe sei* cod. Chig. *ei sei* Cimaglia unde ho]spes sei coniectauit, quae scripta sunt heic Ritscheliuss

2 extra numeros nomen sequitur et artificii indicium plerumque contempti

3 *monumentum fecit ipse* Ritscheliuss. *domus aeterna* frequens est sepulcri uocabulum, *domicilium* rarum

4 *trad* Chig. *tra* alii *tr* lapis hodie ita ut ne minutis quidem litteris scripta quae addidi capere uideatur. at idem ne sequentis quidem uersus

syllabam finalem quam Pontanus legit hodie potest recipere. quare secundum Chigianum codicem id in quo paene

omnia sita sunt uerbum supplendum duxi trad[edit]. uel sic tamen uariis supplementis locus datur, ut unum proferam, dum reddendu]m esse quod natura trad[itur scit

fato: fructus]t rebus, tantum sententiis constringendos uersus censeo non 4 et 5 sed 3 et 4. alio modo Ritscheliuss

sciens aeternum haud] esse quod natura er[ipit, lepide suis usust] rebus

6 uiuos Chig. os testes alii quae litterae hodie euauerunt fere. sic tu tuis multos annos]

utarus Ritscheliuss

Omnes hei mei sunt. filius illum manu,
 ille illam merito missit et uestem dedit.
 quoad uixsi, uixsere omnes una inter meos.
 eundem mi amorem praestat puerilem senex:
 5 monumentum indicio saxso saeptum ac marmori
 circum stipatum moerum multeis millibus.

CIL. I 1012 VI 14338. AL. Burmanni IV 232, Meyeri 1338
 Romae. hodie non extant nisi quattuor uersus
 extremi PLME LXXX D. supra erat scriptum *C. Caninius*
C. f. Arn. Labeo pater. mentiri titulus antiquitatem Mommseno
 uidebatur propter contortam orationem, fortasse circa
 Caesaris mortem scriptus est, *millia* geminata *l* cum alibi
 legitur tum in Augusti indice rerum gestarum, *moeros*
 etiam Vergilius admisit. uersus primus pede quarto claudicat,
 complures sermone laborant perplexo. Mommsenus patri
 respondere putat inde a u. 4 fili libertum, quod puer sibi
 debuisset, a patre se habere dicentem, ego unum omnia
 narrare patrem arbitror cui pridem mortuo iam senex filius
 monumentum extruxerit, patri simul et qui post patrem
 decesserant liberto suo eiusque uxori

2 *mereto* Pighius descripsit. similis sententia supra
 56, 3 4 *puerilem* intellego quem puer praestiterat
 patri amorem 5 *est* uocalem suam in lapidibus multo
 quam in codicibus, rarius amittit. adscribo Hispaniensem
 titulum CIL. II 3495 *Plotia L. et Fusiae l. Prune, haec uocitast*
ancilla, heic sitast. haec qualis fuerit contra patronum
patronam parentem coniugem, monumentum indicat,
quia senariorum exemplo factum opinor quorum alter talis
haec qualis fuerit domino monumentum indicat
 6 i. extrinsecus circum moerum marmore multo tectum
 magno sumptu

Heic est] . . . ulia Quincti Ranci feilia
 Quincti leliberti Proti, quoi fatum graue
 infestae] Parcae ac finem uitae statuerunt,
 uix quom ess] et bis decem anneis nata, indigniter.

5 nam quod] concepit leiberum semen duplex,
 quom recte] pareret patrono auxilium ac decus,
 expertam multa commoda atque incommoda
 crudelis] mors eripuit sueis parentibus.
 nunc illi s]ummo in luctu ac sollicitudine
 10 prae deside]rio gnatae fletus in dies
 edunt, sibi esse talem ereptam filiam.
 'pater mei et genetrix germana, oro atque o[b]secro,
 desinite luctu, questu lacrimas fundere.
 sei in uita iucunda [ac] uoluptatei fuci
 15 uobeis, uiro atque amiceis noteisque omnibus,
 nunc quoniam fatum se ita tolit, animo uo[lo
 aequo uos ferre concordisque uiuere.'
 quas ob res hoc monumentum aedificauit [pater
 suae gnatae, sibi que, uxori hanc constituit [domum
 20 aeternam, ubi omnes pariter aeuom degere[nt].

CIL. I 1008. AL. Burmanni IV 234, Meyeri 1341

Romae olim extabat. in sinistra parte uersus
 priores decem complexa fere octonae aut denae litterae
 principiis uersuum auolsae, in dextra quinque uersuum
 detruncati exitus. supplementa cum partim sponte pro-
 ueniant ex narratis, partim arbitrio cuiusque possint ua-
 riari, in Hauptianis quid mutauerim non indicaui nisi
 ubi alium intuli sensum. eidem carmen hoc aetati tri-
 buo cui 55

1 *sepulta* Hauptius. nomen puellae ibi fuit aut tale
Proculia, Terpulia aut quale probabilius uidetur *Marulla*

2 *Prote* Hauptius male oblitterato patris nomine eo quo
 uno maxime poterat cognosci 6 *quom iam patrono*
pareret Hauptius. sane Terenti arte sic digniores fiunt
 numeri, at posteriores etiam in scaenicis uersibus dacty-
 licos imitati sequente muta cum liquida syllabas porrige-
 bant, et Lucilius Varroque quod licere sibi confidebant, id
 lapidarium poetam non dedecet. de illis syllabis quae ad-
 sumendae sunt praeter *quom* nihil decerno, lacunae ratio-
 nibus *quom optatum* potius quam *eos quom* accommodari
 existimo 7 *futurum ad cuncta* Hauptius prioribus
 adiungens 14 *iucunda uobeis uoluptatei* lapis, pro-

nomine expulso ac interseruit Schraderus praeunte GFabricio

15 *uobeis* huc retraxit Schraderus, in lapide uersiculus uno pede breuior legitur, *atque noteis* Fabricius

16 cf. CIL. I 208 *tolerint*, 1019 *tolī*. posterior syllaba producitur fortasse more Terentiano diu probato populo (cf. Ritscheli opusc. II p. 642)

18 ss. hi tres uersus Schradero uidebantur post undecimum collocandi

19 *sibeique* altera correpta. asyndeton ineptum, quanti autem negoti erat corrigere *et sibi et uxori*, nisi ursisset imitatore exempli defectio

60

. . . . .
leiber[t . . .

patrono bene me[renti . .

deducta sum Ae[mili . .

in qua domo ni . .

5 patronus hoc m . .

leibertae Aemilia . .

quod uiserent m . .

et . . . . .

CIL. IX 1733 periit principia

Beneuenti. senariorum

4 *nīl dolui aut nīl nisi uoluptatem tuli*
nus hoc monumentum nunc fecit mihi

auctor alter tradidit 7 *me qui amant*

decorarent

5 *patro-*

6 *Aemiliae*

8 *et floribus*

61

. . as re[s]iste et perlege i . . .

. . m]odestus domei nun . . .

. . q]uoniam leto inmatu[ro . .

CIL. IX 5258 uidit Mommsen, designatum a Nisseno habui Asculi Piceni dubites num iusti senarii

fuerint, nam 2 quoniam post *domei* spatium uacuum est, parum commoda existit *modestus domei* numerorum clausula. corripere autem *domi* tamquam in medio senario et ad

hanc normam exigere uersus lapidis (*properans resiste et perlege hunc titulum meum*) abhorret a probabilitate uisus, nec minus dispungere *do mei*. immo quattuor uersiculi fuere, primus uelut *hac gressum qui citas*, alter desinens ad hunc modum *usque modestus domi*, quartus uelut *quoniam l. inmaturo raptus sum patri*

2 num . . potius Nissen. potuit *numquam ulli acerbus, multis dignus fletibus*

62

Parentem amaui, qua mihi fuit parens,
uirum parenti proxum[o colui loco].
ita casta ueitae constitit rat[io] meae.
ualebis hospes, ueiue, tibi iam [mors uenit].

CIL. IX 4922 ex schedis Amati Massacci in Sabinis (Trebulae Mutuescae) praescriptum *Mantia L. f. Sabi[na]*. iambos Mommsenus agnouit. uersuum dispositionem qui transcripsit immutauit neque lacunarum rationem habuit (feruntur *proxum. ita et rat. ualebis*). itaque metrum secutus graeca lege institutum primos uersiculos aliter descripsi ac Mommsenus qui 1 exeuntem in *fuit . . .*, 2 incipientem a *parens* fecit

1 in exemplo putes fuisse *quad mihi mater fuit*
4 post *iam* initium litterae qualis *m* fuit traditur

63

Hospes resiste et tumulum hunc excelsum aspic[e],
quo continentur ossa paruae aetatulae.
sepulta heie sita sum, uerna quouis aetatula.
grauitatem officio et lanificio praestitei.
5 queror fortunae cassum tam iniquom et graue[m].
nomen si quaeras, exoriatur Saluiae.
ualebis hospes, opto ut seis felicior.

CIL. V 6808 Gruter 1152,2 ex codice Palatino ubi legitur post titulos Eporedienses, Romanis Gruter adtribuit supra scriptum *C. Paguri C. l. Gelotes* (lege *Gelotis*)

3 uersui quam sermonis gratiae consultum malui *sepulta* dirimens ab ossibus. in monumentis uerbosa talia

mortua hic sita sum saepius leguntur   *heic* Gruter:
haec codex   *uerna* ἐπιγνή interprete Hauptio, optes
aetas fuit. antehac οἰκογενής uisa erat ex Gruteriana u. 4
 interpolatione *praestitit*   6 *exoraturi* membrana, cor-
 rexi. *est C. Paguri* coniecit Gruter, *exaratum* Haupt
 7 *seis* Haupt: *sanctis* (i. *scis*) codex, *sis* Gruter

64

Hic est sepulta Pacilia Sospita pia proba,
 bonis probata, summa quae uixit fide.
 qui bene cognorunt, cognitam bene existumant.
 haue et uale, quae optas, eueniant tibi et tuis.

CIL. VI 23685 ex schedis, Or. 4740 qui immerito suspectum titulum habuit. AL. Burmanni IV p. 245   Romae.
 subscriptum *L. Aquillius Faustus de suo fecit*

1 expunge nomina *Pacilia Sospita* supposita pro talibus *Annaea Bassa* aut tali dicto *frugi mulier*   2 cf. 56, 1

3 *existumant* prima correpta ut in Plautinis

65

bene ualeas, quisquis es qui me salutas
 adscripsi ex Gorio inser. Etr. III p. 131, ubi *baleas* traditur, ut praecedentis carminis uersus extremi exordium conspiceretur elegantius, quamquam hi non sunt peracti numeri (*qui mihi dicis uale*)

66

composuit cum 56 et 64 Burmannus inscriptionem Aquileiensem CIL. V 1071 (Or. 4649)

Anicia P. l. Glucera fui. dixi de uita mea satis. fui probata quae uiro placui bono. qui me ab imo ordine ad summum perduxit honorem

in qua media urbanum efficiunt senarium

fui probata, quae uiro placui bono,

et reliqua, nisi clausulam scriptor antetulisset dactylicam, facile potuerunt in iambos redigi

67

Haec est quae nixsit semper | natura proba.

clientes habui | multos, locum hoc unum opti|nui mihi.
 itaque quoad aetatem uolui | exsegi meam.
 nemine unquam | debui, uixi quom fide. |
 5 ossa dedi Terrae, corpus Volchano dedi|di
 ego ut suprema mortis mandata edidi.

CIL. VI 21975 contulit Henzen, Notizie d. scavi 1878 p. 137

Romam inter et Nomentanum tractum tabula ex lapide Tiburtino reperta adseruata in agro Verano

praescriptum θ *Manlia T. l. Gnome*. cento senariorum aut conlectarum ex senariis dictionum

2 posteriore hemistichio hoc uoluit exprimere *post mortem monumentum, hoc unum opt. m.* 3 debuit ad hunc

modum *probeque aetatem quad uolui* 4 duorum se-

nariorum clausulae, prioris uelut *adiuui multos, nemini unq. d.* posterioris ut 72, 1 cf. CIL. II 3449 *uixit cum fide*

5 emendandum *dedi* in fine. nam lapicida primum scalpsit *edi|di* aberrans ad uersum proximum, tum *d* super *e* addidit et *i* priori inferius caudam adposuit, oblitus ultimam syllabam expungere 6 *eco* lapis

68

‘funusque orn]auit pulchre deces[s]um [dolens,

hone]ste hoc uoluit monumento am[bustam tegi.

et quod] rogaui ut faceret monumentum m[ihi,

sic i]mpetraui id ab eo, laudo beneuolen(tiam),

5 commu]ni heic animo duo ut essemus siti.

pari coniugio, uirtute, summa industria

uixi et fortunam, quoad uixi, toli.

Tertia quom essem, me primam speraui fore.’

Quom quod sperarem eciem me retinere potesse,

10 spe amissa uoluit me Fortuna heic retine(re),

quoniam me Fortuna iniqua non siuit frui,

nihil timeo nec confido: moriundum scio.

uiuam quam ornare stud[ui], ornaui mortua[m

in S. Pauli marmor uetustis incisum litteris, supra et infra mutilatum. interuallo separantur sermones, nam primum mortua de uiro suo seque loquitur, tum maritus superstes. *i* longa aliquotiens adhibita sine mendo. *heic, toli, potesse* remansere ex antiquioribus carminibus quae quam rudi arte compilata sint, uersus ostendunt plerique aliquo uitio maculati, 4 hypermetros, 7 pede breuior, 9 et 10 dactylici hexametri. cum insculpti uersus sint more elegorum ἐν εἰσθέσει alterni, sequitur ut senae litterae septenaue perierint ab initio u. 3 et 5, fere quaternae in 2 et 4, nouem aut decem in 1

1 s. ut monstrarem sententiam iustis expleui numeris. *auie* ante *pulchre* lapis habere fertur, *auiae* sim. improbau. post *monumento am* non tantum uidetur litterarum extitisse quantum ad duos pedes sufficiendos opus sit, sed uereor ne uersum iste breuiorem fecerit. potest *am[bo* 4 pedem ultimum qui superat non uidetur marmor exhibuisse. scribi oportebat *eius beneuolentia* aut deleri *id ab eo* 5 uni Mommsenus proposuerat. hiat *dio ut* 6 cf. CIL. I 1220, 6 *concordesque pari uiximus ingenio*. pessumdedit uersum *summa* interpolatum pro *atque* 7 metro quod deest sic repares *quoad uixi, aequo animo toli* 8 *Tertia* tanquam proprium nomen posui huc inlatum argute: Tertia nomine prima tamen fortunae praemia expectaui. nam si tertiam intellegis uiri coniugem, non uideo qui expediatur *prima*. ceterum detortus in hanc sententiam alius uersiculus tali opinor schemate *puella quom essem, me anum speraui fore* 9 *speraram* recte Hauptius qui deinceps *mecum retinere* substituit. ego dubitaui an *ecidem* scalptor incidere uoluerit, hexametro id sic aptabitur *speraram me equidem*. iambis conueniebat *quom quod speraram me retinere etiam pote, spe amissa uoluit me Fortuna heic linquere* 10 tantum *retine* exaratum in lapide 11 restitues uersum si *fors* scripseris cum Hauptio aut *fatum* 13 grata breuitate sic repetitur sententia in 54, 4 dilatata

69

Parentibus praesidium, amiceis gaudium
pollicita pueri uirtus indigne occidit.
quouis fatum acerbum populus indigne tulit
magnoque fletu funus prosecutus est.

Vrbe Saluia. supra scripta *C. Turpidi P. f. Hor.*,
C. Turpidius C. f. Seuerus, f(ilius) u(ixit) a. XVI, nam
 peruertitur nominum ratio Meyeri interpretatione *Seuerus*
f(ecit)

1 primae litterae *par* et 2 *po* non iam extant

70

Honestam uitam uixsit pius et splendidus,
 ut sibi quisque exoptet se honeste uiuere.

CIL. I 1273 IX 2975 descripsit Dressel, Henzen Or. 7347
 in agro Frentano. praescripta *C. Vtius* (prior *u*
apicata) *C. f. leto occidit* quae manifesto exeunt in iam-
 bos, subscriptum *Arn(iensi) a(nnos) n(atus) LXX.* cogno-
 mine cum careat Vtius liberam rem publicam uidetur uidisse
 2 *sibi* omiserat Caraba, unde numeros sic correxeram
ut quisque exoptet sic honeste uiuere. at corrumpit scriptor

71

A

Multo labore] industria uigilantia
 hic plurumam sibi] et sueis rem repperit.
 pietate egreg]ius semper dilexit suos
 et hanc in uit]a instituit aeternam domum.
 5 tu qui legis mement]o te esse hominem. uale.

B

haec tria quiescant] hic sepulta corpora.

CIL. X 6053 et 6054 ex editis rep. in antiqua turri
 Minturnensi praescriptum nomen *Zotici* in A, in B
 haec ... *N. l. Zotici* | ... *Se]x. l. Asclepia* | ... *o Sex. l. Liccae*

72

Sine lite et quest]u ullius uixsi quom fide.
 qui bene eogno]runt, uitam laudarunt meam.
 post uitam ho]nestam aeternam deueni domu[m].

Notizie d. scavi 1888 p. 531 ad ectypum cum supplementis Barnabei et Bormanni, eph. epigr. VIII 47, 191

Alba Fucente praescripta nomina ...*leius* L. l. *Philoxenus*, ...*D.* et M. l. *Philocratea*, ...*leius* L. et *D.* l. *Philocalus*, ...*leius* L. l. *Philadelphus*

1 *procul metu ullius* Barn. exitus idem 67, 4   2 *qui me nouerunt* Barn. cf. 64   3 *nostram deuenit domum* Cassius Varronis l. l. VII 72

73

Hospes resiste et quae sum in monumento lege.

Verna Rufria hic sum sita. Iuentia Hilara

monume(n)tum fecit matri et sibi et uiro.

L. Albeius Hilarus.

CIL. IX 1527 descripsit Dressel   prope Beneuentum. litteris antiquis

2 *hic sum sita* clausula senarii, 3 *monumentum matri fecit et sibi et uiro* sine naeuo senarius qualis 1 est

74

Hospes resiste et hoc ad grumum ad laeuam aspice,
ubei continentur ossa hominis boni misericordis amantis pauperis.

3 rogo te, uiator, monumento huic nil male feceris.

C. Ateilius Serrani l. Euhodus margaritarius de sacra
uia in hoc monumento conditus est.
uiator uale.

CIL. I 1027 VI 9545, PLME LXXX B, Henzen Or. 7244

Romae rep. in uia Appia. adhaeret etiam de iure monumenti formula testamentaria. Atilii Serrani non perdurarunt in aeuum Caesarum. tres ex ambitiosa loquentia distorti atque interpolati sunt senarii, quattuor Ritscheliu impleuit opusc. IV p. 365

1 s. cf. 63. numeri starent scripto *hunc grumum*
2 in christiana inscriptione Or. 4657 inter alia iamborum frustula integer legitur senarius *placato puro corde, amatrix pauperum*   3 conflatus uidetur ex formulis *rogo*

te uiator monumentum hoc ne laesis et ita ualeas ut monumento huic nil male feceris

75

Dum uixit, omni]bus suis dulcissimus
formaque egregium magis] hoc puero nihil fuit,
quem mors acerb]a eripuit a parentibus.

CIL. IX 2825 descripsit Caraba, periit in Samnio
reptus ad Sagrum fluium lapis superiore parte et sini-
stra ruptus. praecedunt haec *pater] f. c. ....us annorum*
XVI .....annorum quibus in altero Carabae exemplo nu-
merus *XI* adiungitur, tamquam duobus pater filiis monu-
mentum fecerit, carmen autem minori uatu. in fine haec
leguntur *Maria C. f. sita a. XXIII*

1 *omnibus* Mommsen. quidquid suppletur, satis defor-
miter uersiculus structus est 2 sic suppleui ut *nil* pro-
nuntiaretur, pulerius fortasse quam uerius. neque indigni
isto numeri debiliores *simulq. melius] hoc puero nihil fuit*

76

Hospes resiste et tumulu[m] contempla meum,
lege et moraris, iam scies fatum graue.
uixi qua potui karus Ru[ffino] patri.
hic sum sepultus, hic os[sa] in terra cubant.
5 ualete et bene facite uo[bis] dum licet.

CIL. IX 1764 ex schedis. AL. Burmanni IV 380, Meyeri
1505 fuit Beneuenti. praescriptum *Basseus Beneben-*
[tanus] uixit annos... id est *Bassaeus Beneuentanus*, ne
mireris pro imperatiuo scriptum *moraris* u. 2 (uide 77, 2
et 90, 5) aut dissociatas in secundo pede uocales u. 5

1 geminus uersus 82, 1 aut 63, 1 2 expleuit Con-
rads in anthol. lat. librum IV (Bonnae a. 1853) p. 44 scri-
bendo *fatum meum* 3 usitata formula *uixit carus*
suis, hic cum lapis habuerit *karus ru...*, certum nomen ad-
sumpsi 4 sic Conrads. siquo impelli uis narrationem
momento, accipe *os[sa] ille condidit* 5 *uo[stro] corpori*
Conrads qui recte cepit huius adhortationis ac similitum
sententiam, formam autem inuexit ab huius tituli sermone
alienam

77

Quamuis la[ss]e uiator, rogo ne graueris et | tumultum
contempla meum,
lege et moraris, iam | aliquid rescueris.
dum uixi, hilaris iucundus amicis: |
nunc to[rpen]s iaceo, hic o[ssa req]u[ies]cunt mea.
5 natus | sum Canonis, conditu in Illurico.
uale et bene | facito uitae, dum fatum uenit.

CIL. III 9733 descr. Hirschfeld, ab eo missum uidi ec-
typon communique opera legimus aut resarsimus uersum 4,
eph. epigr. IV 347 Delminii, iam in museo Spalatino
titulus euanidus, litterae saeculi primi a Christo prae-
scriptum Q. Baebius Q. f. Serg(ia) Conan(is) miles leg. VII
ann. XXXXV stip. XX h(ic) s(itus) e(st), subscriptum fra-
ter fratri. Kovavéwv ciuitas in Pisidia est, itaque erratum
est a lapicida uersu 5 Canonis. aevi prope Augustei cento

1 initium quasi hendecasyllabi uersus. iambicus *rogo ne graueris, tumulum contempla meum* cf. 82, 1 2 i morare. in fine *resciueris* legi posse putabam, non fuit *ploraueris* 3 quasi dactylicus uersus. iambicus fit sic *dum uixi, amicis hilaris iucundus fui* 4 fo.ii.... iio iii....i.u...unimeia descr. Hirschfeld primo, in fine „*cunimia* Glavinicius 5 pentameter elegiacus: iambos de- cuit *natus sum Romae, conditus terra externa* aut in isto *iam in Illurico conditus*

78

Inspexi lucem, subito quae erepta est mihi.
ita neque domino liquit e me gaudia
percipere nec me scire quid natus forem.

CIL. XII 912 descr. Hirschfeld Arelate. prae-
scriptum *Vitalis M. Verati Clari ann. V hic s(itus) est*
2 i. licuit *mae* ut uidetur tabula tribus in unam
compactis litteris

79

quod post acerbam mortem dominus se optulit |

monumentu]m ut faceret | . . . . de se cemuelat |
natu] quadrimus | [erat, Amoenu]s nomine.

CIL. IX 3955 recognouit Mommsen   Albae Mar-
sorum inuentum fragmentum. lusi ista ut et fuisse carmen
ostenderem et quale esse potuerit, nam poeticae eloquen-
tiae studium ex *quadrimus* elucet

1 ...sse coniunctim, non interpunctis uerbis   2 'pun-
ctum post se dubium est potestque legi et *ce* et *cf*, reliqua
certa' Momms. non extricaui, uix aptum pupo *quod bene*
de se meruerat, edideram *quippe et ipse gemuerat*, denique
ex istis ipsis litteris hunc extundebam sensum *iam se ad*
discendum studiosse optulit, artificem ut faceret dominus
de se quem uelit

80

Aceruam Ditis rapuit infantem domus
nondum repletam uite dulci lumine,
pulcram decoram, quasi delictum celitu.
flet pater et rogat tituli fidem,
5 ut omnis aetas optet aci terram leuem.

CIL. XIV 1731, Cardinali diplomati imperiali p. 257
Ostii. praecedit *d. M. Varenus Blastenis coniugis bene-*
merenti et sibi fecit Antius Successus itenque Antiae Suc-
cesse filiae dulcissimae, quae super matrem suam uixit an-
m(inus) di. XXXX, quae fuit at diem mortis suae anno-
rum VIII me. VIII di. XV ag. (dele ut ortum ex *aceruam*).
subsequitur *hoc monimentum quot est in parte dextra in-*
trantibus adiectis columbaris n. XII lib. liberta. poste(risq.)
aerum (lege *aeorum*). carmen satis uenustum ex antiquiore
descriptum exemplo, ut uersus 4 mutilatus mendosaque
scriptura probat

1 acerbam uirginem Varro Agathone dixit, crebrius
quae immaturos mersit mors ipsa uel funus sic est uoci-
tatum   2 uate editur   3 i. caelitur   4 *flet*
pater et mater et rogant tale in exemplo fuisse credo
quod cum Antius mortua puellae matre non conuenire
sibi uideret, amputatis uerbis truncum uersiculum reliquit.
olim quod temptaram *eam flet pater rogatque per tituli*
fidem (in Fleckeiseni annali 1858 p. 76), eo causa defectus
non explicatur. tituli pater fidem tamquam deorum Manium
implorat

81

O quanta pietas fuerat in hác adulescentia,
fides amor sensus pudor et sanctitas.

Noli dolere, amica, euentum meum:

properauit aetas, hoc dedit Fatus mihi.

CIL. VI 4379. AL. Burmanni IV 71, Meyeri 1215
Romae in monumento familiae Germanici uel Ti. Claudii
postea Augusti facti, periit praescriptum *Clodia M.*
l. Secunda. exemplo iambi fuere graecanici

1 uersus postulat *fuit in hac aetatula aut fuerat huic*
puellulae 2 debuit esse *sensusque* uel *pudorque*
3 s. respondet mortua dolenti, compluribus haec sententia
monumentis inscripta quae mox indicabo, principale in ea
nomen fuit *mater*

82

Hospes resiste et tumultum contempla meum,
mora[re gressu]m, litteras nos[tras lege.

mando et st . . . . s alter . . . .

. . . . . legem . . . .

5. . . . tus aliqui . . . . . facit.

titulum intuere scriptum, quo fato occidi.

rumore sancto Ilyrici iaceo in solo.

infunde lacrimas, quisquis es, [mihi] misericors.

aetate [cuncta] ceciderunt mecum [breui.

10 ae]quo animo uiue uitam [quoad] fieri [potest

. . . . .

CIL. III 6416 prope Burnum Delmatiae fragmenta
simul effossa et ut scripturae similitudo metrique indicat
olim cohaerentia praecedit *P. Fanniu[s] Ani. Cre-*
mon(a) eq. leg. XI an. XXIX stip. XII: h(ic) s(itus) el(st) f. f.
pos. (id est Mommseno interprete *filii filiaeq. posuere* aut
frater fratri posuit). Augustei fere aeui titulum esse ar-
bitror, certe ante Claudium scriptum qui legioni anno 42
oppressa Scriboniani seditione Illyrica cognomen dedit
Claudiae

1 sic pro *contemplare* antiqui haud raro dixere (Nonius

p. 469) 2 expleuit Mommsen 3 ante *mando* praeter superioris senarii clausulam nihil uidetur periisse, ne *lacrimando* similiaue probaueris. sententia fortasse haec *mando et stilo consignes, alter ut sciat. in alter* desinit fragmentum prius, alterum incipit sic *ii. legem... | tus aliqui... | facit* cet. ex quibus *legem* paenultimum puto senarii quarti locum tenuisse, quintum fuisse uelut *nam Fatus aliquid ex inproviso facit* 6 in militia enim cecidit 7 alii

dictitabant *rumore secundo*, contrarius est *rumor malus, sanctus* fortasse ad imperatorem respicit, ad triumphum laudesque Ti. Caesaris (Vell. II 121. 125). hiatum caesura sustinet, *Ilyrici* uide ne paeonem aequet ut *Ilurios* Plautinum

8 *esto misericors* male qui inuenit lapidem legit. datium ut addamus sermo suadet ac tot prope litterarum quot *mihi* requirit Mommsenus indicauit lacunam 9 intellego spes uota gaudia al. *cecidere* correpta paenultima 10 posterius supplementum plane incertum secuntur duo praeterea fragmenta quibus item carminis particulae uidentur contineri, unum hoc *oiam | cnoris* (fuitne *pignoris*?) al | *r quaedam | sademii | nomen in p* (fortasse *principio*, si muliebris nominis ut *Mestria* fuit parastichis) | *quorum*, alterum hoc *prima noc[te] | uiuo fieri | satis*. in superioribus binos fere lapidis uersus senarii singuli implent, fines enim senariorum lapicida non distinxit

83

Homo es: resiste et tumulum contempla meum.

iuuenis tetendi ut haberem quod uterer.

iniuriam feci nulli, officia feci pluribus.

bene uiue, propera, hoc est ueniundum tibi.

CIL. IX 2128 in agro Beneuentano praescriptum C. Acellius C. et L. l. Syneros Augustalis mercator suarius sibi et Calpurniae Sp. f. Phyllidi uxori, C. Acellio C. f. Fal. Vementi filio aed. pr. II uir. q. praef. fabr.

1 *hospes* conieceram frustra, nam *homo es* cum Dreschel descripserat tum Mommseno ectypon ostendit. ergo scriptor tralaticiam formulam mutauit, cf. 71, 5 2 et 3 dextrorsum remoti leguntur. metrum utrumque corruptum est, 2 archetypum tale fuit *iuuenis tetendi ut haberem quod fruerer senex*, 3 tale *officia feci multis, nulli iniuriam*. quamquam hunc uersum in aliquam speciem restituas etiam *iniuriam* si tribus syllabis pronunties *feci* altero utro omissio 4 *uiuier opera* descriptum erat,

emendauit Henzenus. hiatus est in caesura. posterius comma recurret infra

84

Lege nunc, uiator, nomen in titulo meum.
memoriam habeto esse hanc mortalem domum.
ualete ad superos. uiuitis uitam optumam,
si me sequimini: uix]si [eg]o dum uolui bene.

CIL. V 4078 Mantuae praescriptum *P. Raius*
f. fac[iundum] cur.

2 hiatus in caesura. sermo metrumque corrigitur hoc modo *habeto in memoria* 4 post lacunam et *si* interpositum Mommseno spatium uidebatur, *p* autem uel *r* et *ii* uel *h* ante *o*. pronomen igitur alio uocabulo permutandum erit

85

Decem et octo annorum natus uixi ut potui bene,
gratus parenti atque amicis omnibus.
ioceris, ludas hortor: hic summa est seueritas.

CIL. VI 16169 uidit Henzen, Marini Aru. p. 564 ubi *annos* uel *annorum natus* formulam qua aetas mortui indicaretur perquam usitatam fuisse Scipionibus atque antiquis, posterioribus satis insolitam declarat arula Romana litteris optumis inscripta nunc in museo Kircheriano praecedit *Cn. Cornelius Cn. f. An(iensi) Bassus*, subsequitur *posuit Fortunatus ser(uos)*

1 numero annorum turbatum esse metrum probabile est, illi principio licuit adiungere *uixi sat bene* 2 potuit uitari hiatus sic *parenti gratus* 3 abundant duae syllabae uelut *hortor* hic (i. apud inferos) scribendum proposui musei rhen. 27 p. 127, *his* enim Marinius exhibuerat, atque *hic* sed in quo media littera † sit in cippo scriptum Henzenus testatur. ista littera nescio an imp. Claudii aetatem prodatur

86

Iúlia Erótis fémina optima híc sitast.
nullum dolórem ad ínferós mécum tulí,
niro et patróno placuí et décessí prior.

CIL. VI 5254, Henzen annal. inst. archaeol. 1856 p. 20 n. 111 ex columbario Romano. subscriptum sinistra *C. Iulius Blastus*, *C. Iulius Celadus*, dextra *C. Iulius diui Aug. l. Messius*. longam *i* uocalem elata littera, longas alias plerasque apices distinguunt sine errore, neque optumae aetatis scriptorem in *Iulia* alteram produxisse credo, immo integritas numerorum pristina nomine periit uariato e re nata. notanda etiam sermonis imparilitas plus habituri gratiae si *secum tulit* et *placuit*, *decessit* primo uerbo aequata essent aut primum illis, quando quidem *placui* tralaticium fuit, cf. 66

87

. . . sunt uenus[t . .
 . . . fes]tiuitate pl[urima
 . . . ere euneta . .
 . . . e istaec i . .
 5. . . ni]ator q[ui legis.

CIL. XIV 1824 descr. Dessau Ostiis potuerunt esse iambi uelut *hic condita ossa sunt uenustae feminae*, iambis conuenit 4 *istaec*. itaque 5 supplementum adsciui quamuis incertum, 3 *aetate quae cecidere cuncta tam breui* cf. 82, 9

88

Studium habui ut facerem uiua mihi aet[ernam domum:
 [mors intercessit, iam mihi, coniunx optime,]
 tua bonitas fecit. titulus declarat meus
 quo[d fuerit studium me erga pietatis tibi.

CIL. IX 4016 descripsit Mommsen Albae Marso-
 rum praecedit *Nouana T. l. Tryphera ex...*, tum
 carmen sequitur duobus in lapide uersibus distinctum quo-
 rum alter in *aet-* alter in *quo-* desinit. ergo singuli in ti-
 tulo uersus senarios binos comprehendebant
 1 *mi* pronuntiandum in synaloephe

89

Sen stupor est huic studio siue est insania nomen,
 omnis ab hac cura cura leuata mea est.

Monumentum apsoluti et impensa mea,
 amica Tellus ut det hospitium ossibus,
 5 quod omnes rogant sed felices impetrant.
 nam quid egregium quidue cupiendum est magis
 quam ube lucem libertatis acceperis,
 lassam senectae spiritum ibi deponere?
 quod innocentis signum est maximum.

CIL. VI 9632 ex schedis. AL. Burmanni IV 30, Meyeri 1181 Romae praescriptum *L. Valerius Zabdae mercatoris uenatici l. Aries.* dextra lynx, sinistra caper rodens uitem fictus erat. iambos Scaliger dignos existimasse fertur uetere poeta comico

1 2 Ouidi distichon ex tristibus I 11, 11 ubi *stupor huic et cura mens releuata est* 3 *sumtu et impensa* interpolatum est siue emendatum in codice Paris. lat. 8957, potest *apsolui hoc opera et* 5 *optant* cod. Paris. *rogitant* Scaliger 6 scribe *quid tam egregium* 7 emendabitur ad hunc modum *quam lucem libertatis ube tu aspexeris* aut *ube l. l. primum a.* sed deprauauit numeros *libertatis* mentio adiecta in libertino 8 *lassam* non conuenit uiro, debuit scribi *lassum* aut cum Grutero 637, 5 *lassae* 9 *argumentum* cod. Paris. malo adici *signum uitae*

90

Labore et cura uiuos perfeci hanc domum,
 sed filio ante huic homini iucundissimo,
 parauit tribus ube ossa nostra adquiescerent.
 mors me adsequetur, tunc mihi demetur dolor.
 5 ualete et memores estis pietatem patris.

CIL. IX 3895 descr. Mommsen. AL. Burmanni IV 235, Meyeri 1342 prope Antinum Marsorum. supra scriptum *T. Peticius L. f. Chirurgus.* oratio satis incondita

2 *atque huic* Lachmannus ut tres illi fuerint pater et filius et seruus domino carus. patri et ut opinor matri destinatum sepulcrum, cum filius ante mortuus esset, iam paratum tribus erat 3 *adquiescerent* in quattuor contrahi syllabas ostendi primum in Fleckeiseni annali 1858 p. 69 comparatis quae in aliis carminibus binarum sunt syllaba-

rum *quieti* et *quiesco* et quae in titulis post Antoninos factis frequentantur *Quetus Quita requiescere inquitare* sim.

5 indicatiuus pro imperatiuo, ut in titulo quodam *uiatores hauetis*, cf. 76 et 77, 2. quam confusionem progenitam s finalis tam debili sono ut addita ac dempta perinde haberetur, adiuuit hoc quod formae uerbi aliae utroque modo terminabantur idem significantes ut *sequaris sequare*. tum genetiui iterationem scriptor uitans incidit in soloecismum, *mementote* conueniret accusatiuo, simile quiddam subest prisceis illis *quid tibi hanc tactio est*, similis 53, 5 *hoc uoluit nescius ne esses*

91

Qui cum, dum haberet clausam in castello ani[mu]lam mortalem, ad superos licitum est, [f]initam ad diem p[a]rce pudensque uixit omni tempore,

Auruncus era[t], Fu[s]ius erat nomine

5 magister ludi litterari Philocalus,

summa quom castitate in discipulos suos,

idemque testamenta scripsit cum fide,

nec quoiquam [per]negauit, laesit neminem.

ita [de]cucurrit uitam fidus sine metu.

10 eius ossa nunc hic sita sunt posita a cen[t]uris.

CIL. X 3969 uidit Mommsen, Nissen in Herme I p. 148

Neapolim Capua uidetur translatus lapis, euanida scriptura. praeter carmen nihil inscriptum, insculpti infra senex in sella sedens discipulique puer et puella. extremis libertatis romanae temporibus Nissenus titulum adsignarat, cui sententiae iure diffusus Mommsenus primi uersus uerba paria Hadriani illis *animula hospes corporis* et nomen Auruncum ex scholastica eruditione arcessitum iudicauit. certe tam tenebricosum hoc est ut uel Lucili municipem possis cogitare uel Campanum aliaue parte Italiae natum. *quom* scribi praepositio non desita erat Terenti Scauri et Frontonis aetate, illam statim excipit u. 7 forma uolgaris. abhorret a uetere sermone u. 5 *litterari* genetiui adiectiui breuior addendus paucissimis quae Lachmannus Lucr. p. 327 collegit exemplis, nam tituli alii quae habent similiter scripta ut Ancyranus Augusti *auri coronari*, ideo aliquantum a metricis distant quod non eadem adstricta sunt eloquendi necessitate. neque antiquae inte-

gritatis argumenta sunt conglomerata in principio ac tortuosa oratio, ea praesertim in qua construitur *dum haberet*, aut numeri uersus 4 foede deprauati

1 si cum codicibus res nobis esset, ordinem uerborum casu contenderem esse turbatum, ut legeremus *qui cum haberet clausam in castello animulam mortalem, ad superiores, dum licitum est, finitam ad diem pudens uixit*. an id ipsum credamus cogitasse uersificatorem, posituram particularum susque deque habuisse? utinam saltem scripsisset *dum cum* neue hanc sed illam praemisisset indicatio. *quicum* Mommsenus olim coniungebat, quasi alius huic adhaesisset titulus inscriptus nomine uxoris custodiam, carcerem, uinculum animi Cicero et Seneca corpus, hic castellum uocat interpretatus *φρούριον* (Axioch. p. 365 E, AP. XI 38)

2 non rarum in sepulchralibus *fuit ad* aut *apud superos* uitae indicium sed non ita antiquum

3 *parce* Momms. Zangemeister: *pie* Nissen coniecerat

4 deformati numeri quarto non minus quam secundo pede. *Fusius* Nissen: *Fu.ius* Momms. *Furius* uel *Curius* Zangem. centonem arguit iteratum *erat*, putes in archetypo uersu nomen fuisse amplius ut *Apronianus* nomine, cf. 79, 3

7 comparat Mommsenus librarium Venafraenum *qui testamenta scripsit annos XIV sine iurisconsulto* (Henzen 7236). adde *testamentarium* CIL. II 1734. tales magistros rusticos etiam Petronius cogitauit sat. 46

8 ita Zangem. legit, intelleguntur debita. [*iu*]s *negauit* coni. Mommsen. *ensn...* *uit* Nissenus exscripserat, corrigebat *lite nocuit*

9 *decurrere uitam* usitata a Plauto inde locutio sumpta a stadio ac lampadodromia (interpr. Lucreti III 1040 et Properti II 15, 41)

10 *posit....uiro* certa fide legere sibi uisus Nissenus proposuit *posit A.ris uiro*, muliebre ut nomen adscisceretur bisyllabum. at *posita a ceniuris* uel *centuris* Momms. legit probaruntque testes oculati. intellegendae igitur centuriae, ut uidetur, collegiariae sepulturaque ludi magistro data collaticia

92

Haec dulce nobeis nome[n] atque omen gerens

Stephane, uitae nostrae [dum uiuis decus:

uere choronam te acepi [et mox perdidisti.

Moschis tua te salutat et D[iodorus tuus

5 et blanda duleis pupa, delie[sium] tuum,

et quem tu tuis manibus nu[per] sustuleras puer.

o Fatum infelicem qui te n[obis] abstulit.

‘Haec casta coniunx et m[ei] serua memoriam,
 haec mi Diodore amice fra[ter]que et parens,
 10 nam et amici officia et pietat[em] implesti patris,
 haec pupa blanda, anima m[ea], tuque haec puer
 quem nuper pararam ut hab[erem] heredem nominis.’

CIL. VI 22102 ex Manutio et Winghio, Fabretti inser. antiq. expl. 123, 28 fuit Romae. praecedit unus uersus ad hunc modum explendus *Q. Marc[io] Q. l. Stephano Moschis coniunx f. c.* contrarie Ritscheliu qui carmini operam dedit anth. lat. coroll. p. 8 prima facit haec *Q. Marc[ius] Q. l. Diodorus coniugi b. m.* itaque Marci adlocutionem esse ait ad mortuam uxorem Stephanen pertinentem a u. 1 ad 8 et uxoris responsum postremis uersibus quattuor. quae in ratione cum alia incommoda sunt tum hoc intolerabile quod uersiculum totum interponere coactus est inter 10 et 11 talem *te mea saluto Moschis, te Dionysia.* immo mortuum Stephanum adlocuntur Moschis uxor et Diodorus contubernalis et liberi paruuli duo, quattuor hos ille resalutat singillatim. scriptura carminis emendata excepto *acepi*, id si uere fuit u. 3, nam *choronam* uel eruditi probabant, *nobeis* 1 resedit quasi aerugo. numeros multifariam corruptos fuisse quae supersunt particulae abunde demonstrant, 2 ubi cum uitum haereat in nomine, satis paratum est praesidii ei qua uersum 4 conclusi inmani modulationi, 11 ubi hiatus est in caesura, deinde 6 7 12. Ritschelii supplementa quae quidem nostrae de uniuerso carmine sententiae non repugnarent fere inmutata retinui

2 debbat scribi *o* uel *mi Stephane.* ut in feminino nomine *Stephané uitai* uel *Stephane tu uitae* Ritscheliu

3 in eleganti lusu quo uere στέφανος iste fuisse dicitur ualuit etiam sensus ab epitaphiorum scriptoribus iactatus *decidit in flore iuuentae.* uerba redimi nullis impensis possunt. *a capi.* Winghiu tradidit, unde *a capite auolsam fleo* Ritscheliu mus. rhen. 16 p. 297 perbelle 4 loco nominis quod e u. 9 colligitur metrum poscebat *amicus.* duae hae corruptelae in 2 et 4 archetypon carmen monstrant in quo paris mensurae nomina uice uersa inter se exceperint. *Dionysia* Ritscheliu qui tam hanc quam Moschidem filiam familiae fecit 6 longiore opus est supplemento si quidem in trunco uerbo non debet quaeri *nultrieras.* Ritscheliu *nultper gestabas Paris* leuans uersum *tu* pronomine dempto. numeros prioris partis etiam inuertendo repares *tuis tu*, si posteriori extra modum quid esse

adrogatum statueris 7 purgantur numeri sermone pur-
gato *fatum infelix quod* inter 7 et 8 interuallum no-
tat Winghius 8 *m[ichi] responde precor* Ritscheliuss

11 hiatum idem obduxit *animula* forma 12 *nuper*
huc e 6 relapsum uidetur pro *modo* uel *mihi*. Ritscheliuss
quem nuper pepereram ut hab[ui] ad Stygias domos

93

Quarto] decumo anno infe[lix mihi uenit dies
quae] uitam et lucem reli[euam praecideret,
nec licitum est misera s[orte me ut aequom fuit
meis referre lacrumulam [parentibus,
5 uerum me mors acerba s[enibus] his prius
aetate] immatura abstulit [fato inuido.
dulcissima autem et suavis [meis uixi omnibus.

Doni inscr. ant. XV 32, Muratori thes. 1668, 7 ex-
tabat lapis in museo Trebiati Vmbriae (cf. CIL. II p. 502).
qui praecedit uersus mortuae puellae nomen narrauit..
He]donae Pomponiaes [lib. pariter reliqui uersus in fine
mutilati sunt omnes, initio autem tantum 1 2 et in quo la-
cunam ampliorem Mur. indicauit 6 expleui ut potui,
quartum decumum annum aliaque praestari non posse per
se intellegitur. aetatem optumam monstrant *decumo* u. 1
et *lacrumulam* 4 sociata cum *dulcissima* 7, *licitum est* per-
fectum cf. 54, 2, non fastiditum *autem*

4 i. exsequias persoluere, eaque fuit sententia quam
saepissime parentes liberorum monumentis inscripsere, cf.
IN. 7084 *ante occidit quam suis ben[e meritis pa]rentibus*
gratian referre pot[uit] uel Henzen 7379 *quod debuit filius*
parentibus officium praestare, hunc non merito sed fato
mors in maturum apstulit suis carissimum (anno Chr. 16)

7 frequentantur talia *cara suis omnibus, pius in omnes*
suos (CIL. II 1242 2367)

94

Ephesia Rufria ma[ter et coniux bona
hic adquiescit, quai [mala periit febrī
quam medici praeter e[x]pectatum adduxerant.
solamen est hoc sim[ul]atque criminis

5 nee uera uox: tam dule[em obisse feminam
puto quod deorum est [uisa coetu dignior.

dedit Huelsenus descriptum ab Henzeno, suppleni
Romae prope Lateranum in hortis Campanae

1 *Rufria* prima correpta, ut Vergilius *quique Rufras
Batulumque tenent* 2 *quai* apparuit; ita scriptitauit
Claudius Caesar 3 cf. Petronius sat. 42 *medici illum
perdiderunt, immo magis malus fatus, medicus enim nihil
aliud est quam animi consolatio*

95

Hic stigmata aeterna Acte libertae scripta sunt
uenenariae et perfidae dolosae duri pectoris:
clauom et restem sparteam, ut sibi collum alliget,
et picem candentem, peetus malum commurat suum.
5 manumissa gratis secuta adulterum
patronum circum scripsit et ministros ancillam et pue-
rum lecto iacenti patrono abduxit,
ut animo desponderet solus relictus spoliatus senex.
e[t] Hymno, [et] eade stimata secutis Zosimum.

CIL. VI 20905 descr. Henzen (Or. 6404) Romae in
arae magnae marmoreae parte postica, cuius antica ele-
ganter sculpta hunc titulum habet: *dis Manibus Iuniae M.
f. Proculae, uix. ann. VIII m. XI d. V, miseros patrem et
matrem in luctu reliquit: fecit M. Iuniu[s.] Euphrosynus
sibi et [hic erasum est quod in postica deuouetur nomen
Act]e: tu sine filiae et parentium in u[no ossa] requiescant.
quidquid nobis feceris, idem tibi speres. mihi crede, tu
tibi testis [eris* 'uidetur qui haec scripsit uersus iam-
bicos imitari uoluisse' Henzenus recte, uide modo *hic stig-
mata aeterna Acte scripta sunt malae et perfidae dolosae
duri pectoris; opto illi clauom et restem ut sibi collum
alliget, picem candentem ut peetus comburat suum: gratis
manu missa est secuta adulterum, patronum circumscripsit
et famulos domo ancillam et puerum abduxit dum tecto
iacet, ut animo desponderet desertus senex: sunt eadem
stigmata his secutis Zosimum. ac plura possunt conser-
uari, uelut Leo proponit manumissa gratis quae secuta ad-
ulterum . . . patrono abduxit, ut animo desponderit solus
relictus atque spoliatus senex*

3 similia CIL. VI 12649 et in testamento Porcelli
 4 i. comburat. *commurere* Henzenus ex VI 19267 adfert,
 addo VIII suppl. 11825 9 *ehymno ffadestimta* lapis, et
Hymno eadem stigmata corr. Henzen

96

Hoc Proculus Sei]ae Victorina[e c]oniugi
 fecitque ma]tri Victorinus filius:
 tribus sit ea]dem sedis aeternae domus.
 uiro peregit h]aece suo semper comes
 5 probique eastae fe]minae mores erant.
 decessit annos nu]pta uiginti et duos.
 scias uiator:] fata non parcunt bonis.

CIL. VI 28942, Lanciani act. arch. municipal. Rom.
 a. 1881 p. 44, supplementa ego adposui Romae. simul
 inuenta fragmina marmoris haec [P]roculus p ui | ..oioo
 utrum elogii subscriptionem an peculiaris elogii particu-
 lam habeant non constat

3 *..pem* Lancianius, *..em* Notizie 1881 p. 57. olim posui
quam fecit..., *communicat spem sedis* 6 aut annos
tulit cum est rapta 7 datur *maligna hominibus*

97

Ne more pecoris otio transfungere[r,
 Menandri paucas uorti scitas fabulas
 et ipse etiam sedulo finxi nouas.
 id quale qualest chartis ma[n]datum diu.
 5 uerum uexatus animi cu[r]is [a]nxiis,
 non nullis etiam corpo[r]is dol]oribus,
 utrumque ut esset taed[iosum ultr]a modum,
 optatam mortem sum pot[itus. ea] mihi
 suo de more cuncta [dat leu]amina.
 10 uos in sepulchro [h]oc elo[gium inc]idite,
 quod sit documento post fo.q.....ibus
 inmodice ne quis uitae seo[pulis hae]reat,
 cum sit paratus portus eiac[ulant]ibus,

qui nos excipiat ad quiet[em perpet]em.

15 set iam ualete, donec ui[uer]e exp[er]it.

CIL. IX 1164 recognorunt Brunn et Dressel, Henzen 5605 Aeclani. supra scriptum *d(is) M(anibus)*. *M. Pomponio M. fil. M. n. M. pron. M. abn. Cor(nelia) Bassulo II uir(o) q(uin)q(uennali)*, intra *Cant(ria) Long(ina) marit(o) opt. b. m. f(ecit)*. Aeclanum municipium III uiros, ab Hadriano, ut uidetur, facta colonia II uiros magistratus habebat itaque post Traianum scriptus titulus est. de familia Bassuli et Longinae progenieque disputans Mommsenus in Herme 3 p. 467 et CIL. IX 1165 cognatum ostendit Ambibolum Longinum consulem anni 126. scriptura emendata est, nisi quod in uersus 13 syllaba paenultima *i* longa apparet. Traiani Hadrianiue temporibus quae de comoediis Bassulus dixit bene conueniunt, nam Plinius ep. VI 21 Vergilius Romanum laudat qui scripserit comoedias Menandrum aemulatus Plautinis Terentianisque similes, et haec aetas ut Menandrum mirifice praedicauit ita in comoedia Romanos maxime claudicare doluit. carmen restituerunt inprimis Lachmannus Ritscheliuss Hauptius quorum supplementa Mommsenus seorsum cuiusque proposuit, pluribus enarrauit Quicherat *Revue archéologique* 1854 p. 744 ss.

1 *more pecorum* et *uicem pecorum* Sallustiana, *more ferarum* Lucretianum atque inter alia Quintiliani locum VIII 3, 81 comparauit Quicherat

transfundi uerbum nouum, cf. *aetatem traducere, transigere*, postremae latinitatis *transfunctorius*

3 *ipsus* e comoediis ueteribus enotarunt Charisius et Diomedes (p. 158, 18 et 330, 24 K.), a uetustissimis prolatum Priscianus (II p. 6, 25 H.) dicit. certe insolitum uel exoleta aucupantibus, a Frontone semel p. 84, 1 Naber. inmixtum argumento ex historia perantiqua petito

4 *est* conflatum ut aures postulant cum praecedente uocabulo sensus adtribuit extremis. Martialis VII 26, 3 *hoc quaecumque*

7 nouem litterae desunt, quare inductum a Lachmanno adiectiuum probauit non uetustum. *taedio mi ultra* Ritscheliuss

8 *pot* uel *po* nuper legerunt Brunnii ceterique, a... olim Mommsen unde Lachmannus *adsecutus, aptus* Ritscheliuss supplerat. cf. Gellius XIII 1, 5 *Elissa quae mortem per uim potita est*

9 *leuamina* aut *solamina* Quicherat 10 *hoc elogium oro incidite* Hauptius quod hac tenus quadrare in lapidis uestigia testantur ut *oro* spatium non recipiat. uidetur igitur hiatus admissus in caesura, cf. Vrsi *elogium* 29

11 sic Brunn et Hirschfeld. num *locos adeuntibus*? quae antea proposita sunt, a lapidis uestigiis dissident *post fu-*

turis omnibus et post fatales exsitus 12 *in scopulos incidere uitae* ex Ciceronis consolatione fr. 11 Bait. adposuit Quicherat. *scopulos horreat* Ritscheliuss, *scopulus terreat* Lachmannus 13 ita Lachmannus bene. non actiue dici puto qui uitam eiciant sed neutrali forma, ui passiuu qui se eiaculent, ut uehentes sunt qui uehuntur, exercentes qui se exercent. eiciendi uerbum frequens in naufragiis, cf. Lucr. III 875 *nec radicitus e uita se tollit et eicit*, Cic. tusc. II 67. *flagitantibus* Ritscheliuss idque lapidi conuenire ait Brunn, negat Dressel. hic *plac...* legit, inde *placidus nantibus* coni. Krascheninnikoff, malo *omnibus* 15 ita Ritscheliuss, octo litterarum lacuna est, *uita suppetit* Quicherat cui praestat *conuenit*

98

Seu mortis miseret seu té uitae, perlige:
 nomen Xanthippe, Iaia eadem ludicro,
 quot exprimens dolore fugit anima corpore,
 hic conquiescit cūnis terrae mollibus,
 5 quam trino annorum filo proterentia
 nouem post mēsum Fata cōficiunt malo,
 lues ignita torret ultra quot dies,
 uenusta amoena intellegens et garrula.
 quam siqua pietas insitast caelestibus,
 10 uiuenti ingenio sōli et luci reddite,
 altōris memorem, quem parentes dixerant
 cum primum natust Lúciánūm Cassium.

CIL. XI 1118 descr. Bormann, Lama in Iahni specimine epigraph. p. 106. AL. Burmanni IV 323, Meyeri 1536

Parmac. praescriptum d. M. *Xanthippes siue Iaiae C. Cassius Lucilianus alumnae dulcissimae*. apices impositi longis paene omnes uocalibus. uersus corruptus 3, labans nomine male compresso 12, balbe narrata pleraque. quocirca cum non uolgarem alia elegantiam spirent ut uersus 4, mihi constat Cassium sumpsisse aliunde quibus suum carmen concinnaret lacinias. tamquam in elegis alter quisque uersus introrsum recedit

2 haec sic expedio nescio quam recte: nomen eidem erat Iaia a lusione quam exprimebat anima etiam in mor-

tis doloribus. *eaedem* datius anomalus ut *eae* apud Catonem, ut *illae istae aliae*. utrum duas syllabas aequet ut cognatae formae multae neque *eae* apud scaenicos solum, an tres parum liquet, quia uarie *Iaiae* uox potuit sonare. nomen igitur puellae illud indiderunt forte ac ludibrio aut ipsa potius ut fieri solet sibi infans dedit. *ludicro* mihi substantium est, neque enim aduerbii haec testata est terminatio et promptius in ea sententia adiectivum fuit *ludicrum*, denique aptius quam nomen anima fugiens expressisse *ludicrum* dicitur, etsi subest in u. 3 ἰνίου γόου ac similium σχετλιαστικῶν memoria. Lama et Meyerus Xanthippae *Iaiae* tertium fuisse nomen *Ludicro* putarunt, Ferretius *eadem* scripsit 3 quod Gruter 660, 1 substituit. numerorum exorta labes est immutato uersus capite, quem alius potest sic fecisse *expers dolore, ut fugit anima corpore* 6 *eata* sic marmor. trimulae accidit malum i. languor uel morbus nouem mensum, febris quotquot ulterius dies uixit exitiosa. *mala* Bonada et Meyerus 7 *ultra quot dies* lapis quod uarie corrumpere editores *quinquies, noctes et dies* al. substituendo, eidem 8 *inter morbum g.* 9 adposuit Burmannus Vergiliana II 536 *di siqua est caelo pietas* eqs. 12 longi nominis in uersum inferendi necessitas expressit *natust* contractionem usu sermonis pridem repudiatam

99

I Quae res mort[a]lis ui[ta] faciunt non frui
 miserosque reddu[nt] . . .
 animosque torq[uent] . . .
 I dolorum et sollicitudinum sol]lacium
 5 hoc solum morbos omnes tolle]ns permanet
 . . . . Ditis o]stium.
 I itaque hoc sepulcrum uiu]us in patrio solo
 mihi aedificaui, ubi sol]utus taedio
 curisque placide ia]m dego et timeo nihil.
 I 10 . . . dignis ui . . .
 . . . despiciens et fortunas at .
 . . . dis Iucustio colonicus.

CIL. VIII suppl. 11828 deser. Ioh. Schmidt et Cagnat
 in colonia quam fecisse coloniam Commodus uidetur

Mactari magni fragmenta epistylī cuius aliae reliquiae ibidem fortasse sub terra latent. terni in quoque lapide insculpti senarii sunt, in IIII tamen post ultimum u. euanuisse aliquid scripti fertur, nihil metri puto. suppleui ea tenus ut processus carminis perspiceretur

10 uelut *et antehac semper dignis uixi moribus, uolgens d. et fortunas atq. opes, cultor rudis* 12 .. *des* descr. Wilmanns *Lucustio* legendum opinor post *colonicus* descriptum est signum simile *t* aut digamma litterae. id a metro excluditur utique, si fuit *d(ecurio)*, tamen Mactaritanæ coloniae munus negarim

100

Domino dilectus, quoquo iret, semper comes,
poculi minister, doctus palaestrae puer,
eques sepultus hic sum natus annos octo et decem.

CIL. IX 1880, Or. 2882, non exstat Beneuenti praescriptum *Maroni* alumno *C. Calpurnius Lausus* carmen Mommsenus olim pro interpolato habuerat itemque ego. iam ille auctoribus fide dignis cedens abiecit suspensionem, restat tamen metricus iste scrupulus *palaestrae* producta prima. cetera facile est defendere, *pocli* pronuntiabatur, *hic sum annorum octo et decem* scribi in senario debebat

101

L. Marius L. f. | Vitalis | uixi ann. XVII d. LV. |
consummatus litter(is) |
parentes suasi, artefic(ium) | discerem.
discessi ab | urbe in praetorio | Hadriani Aug.
Caesar(is). |
5 ubi dum studerem, fata | inuiderunt mihi
raptum|que ab arte tradiderunt | hoc loco. |
Maria Malchis mater | infelicissima filio sanctissimo.

CIL. VI 8991 descr. Henzen Romae ex suburbanis inlatus museo Vaticano cippus

2 expleas si placet *uixi dum uixi* 3 Apuleius met. IX 25 *uxorem suasi ac denique persuasi secederet*
4 tolle *Hadriani Aug. fac in C. praetorio* 6 hoc datiui casus esse uidetur

102

O fata breuia contrariaque mihi,
 quae me leuastis paruolae uitae meae,
 ut hoc uenirem annis plenus (undecim).
 nam omnia fecerunt, quorum alumnus fui.

CIL. XI 117 ex schedis, Murat. 1450, 6   Rauennae
 praecedit ... *class(is) s(upra) s(criptae) et Spedia Pri-*
sca alumno kariss(imo) b. m. p(osuerunt)

1 senarii debuit talis esse clausula *breuia mihi nimis*
contraria   2 ἐπαύσατε βίου   3 *plenus XI lapis*
 4 legitimum tale *quorum delictum fui*

103

A

Lucili Domestici Valeriani option(is) cent(uriae) III ex
 coll(egio) fabr(um) et cent(onariorum) qui uixit annis
 XXVIII dies VIII hor. III. Lucilius Domesticius pater
 filio incomparabili.

[p]ater mihi fecit quod [e]go patri debui.

B in latere sinistro

.. cum Popilium .....|ses quam ei se o.....|dheul-
 fi.nseponan..... | habent magnam g..... |

5 q]uorum laudatur s[emper] | aeterna fides. |
 parentes amauit, n[ostram duxit] | coniugem.
 nato[s curauit] | quos mihi non lieu[it frui. |
 omnes amici, scio, meru[is]tis bene.

C in latere dextro

seis me hoc sib[i].

q]ui[n p]ater infelix ambos nos desiderat.
 et tu, Valeria, rari exempli femina,
 sic me amasti ut natos derelinqueres,
 5 nec tu [p]otuisti eos attendere,

u]t acerbos pariter meo re[l]inqueres.
 nunc ille hab[ebit] hos sibi superstites.
 hac ille ac nos pater des[id]erat.
 rogo, pater suauis....asa sic ideqroris mei,
 10 u[t] mihi ponatur omne flos suo tempore.

CIL. V 5701, bis contulit Mommsenus prope Mediolanium in basi quadrata. carminum uersus ubi non congruunt cum uersibus scripturae, interuallo plerique amplo disiuncti sunt

B elogium sodalis quem Valerianus *meum* uocat C 6
 2 fortasse *die ultimo in se* (i. simul) *ponantur, ita habent*
magnam gratiam 5 debuit *parentem*

C 1 deest horum principium, fuit ergo D 7 *habi..i*
 fertur 8 (*h*)*ac nos pater?* fertur *desirat* 9 uerba
 sic constabunt *pater suauis, este sic memores mei*

10 *flos combustum* sim. apud medicos infumos

104

Lege acuiterna traditus leto puer
 bis octo in annis hocce sub tumulo iacet,
 quem cuncta fleuit turba, multo plus erus,
 specie obtinentem, moribus cum uinceret.
 5 hic Phocaensum cuius in patrio solo,
 nunc Italorum Ditis intra terminos
 nomen tenebit Isidis nati puer.

Muratori 1070, 2 et Reinesius p. 855 ex fallaci uterque auctore. hic Urbini, Fani ille repertum ait. AL. Burmanni qui codicem Cyriaci adhibuit IV 110, Meyeri 1243 d.
 M. praemittit Ligorius. sublato quod est in uersu 5 uitio iambi euadunt graecanici

2 tradidere hocce, 3 *herus* 4 *obtinentem* si poeta scripsit, intellegi uoluit non cedentem aliis. *obnitentem* coni. Pithoeus, *speciem obtinentem* Burmannus 5 *Phocensium* Muratorius, *Photensium* Reinesius. *Phocaensium* Pithoeus, id in quattuor syllabas redege non dubitans, cum Φωκαίων Callimachus posuerit pro choriambo alique similia similiter, quin ante uocalem uocalis corripui potuerit

7 fore qui requiri putent *tenebat* Schraderus denuntiat. deinde Harpocratem mortuo nomen fuisse cum Graeuio

Cuperus, Horum Burmannus statuit, qua ratione uatus quidem Isidis expeditur, minime uero *puer* cur adhaereat. ego inuolute et inusitate dicta quid uelint parum perspicio, nisi forte hoc significatur Isigoni cuiusdam fuisse mancipium non tam proprio nomine seruili notum quam proinde ut antiquissimi uocitabant Isigoni puerum. ceterum *tenebit sidisnati* Muratorius

105

Restitutus hoc infelix tegitur in tumulo puer
socius parenti gemino tumuli foedere.

Osann sylloge p. 477, 2, descripsi ex schedis Lerschi

Romae. praescriptum *d. M. M. Romani Iouini Restituti*, subscriptum *M. Iunius Seuerus et Romania Marcia heredes bene merenti fecerunt*. carminis initium in lapide diplo significat. Iouino patri rhetori latino eidem ibidem titulum fecere elegiacum quo cum Catone et Cicerone illius nomen praedicatur mansurum (Henzen 5606) quale elogium ab Alexandri Seueri uel Gordiani temporibus non putamus abhorrere

1 *Restitutus* fortasse trochaeorum causa adsumptum, iambi unam syllabam postulabant *en* uel *nunc*

106

Vixi beatus dis, amicis, literis.
Manes colamus, namque opertis Manibus
diuina uis est aeuiternei temporis.

CIL. VI 1417 ex codice, Henzen Or. 6017 Romae. praescriptum *d. M. T. Flau. Postumius Varus u. c. cos. orator Aug. XV uir praef. urb.* functus est hac praefecti dignitate anno 271 ut testatur laterculus. iambi graecanici

1 *diis* codex 2 *rite conditis Manibus* Plinius epist. VII 27, 11 saepeque argenteae aetatis scriptores inhumatos nudos reuulsos pro corporis reliquiis Manes dicunt, sed *operti* spirant sanctiora 3 *diuini uis est aeterni* traditur, em. Baiterus et Ritschellius, hic interpretatus rite sepulchrorum Manes potestate diuina frui per omne aeuum duratura

107

Terentius Sabinianus fons et camena litteris,
sapiendo opimus et dicendo splendidus:

hoe praeter ceteros etiam Hippo dicti[tat]
 diarrytos, ubi magister praestans floruit,
 5 uixitque numerum in se de analogia Pythagorae pri-
 marium.

Cagnat ann. epigraph. 1892 p. 54 ex ectypo quod de-
 derat Carton rep. apud Thuggenses Afrorum. sub-
 scriptum est *p(ius) u(ixit) a. XXXVI, h(ic) s(itus) e(st)*

1 tolle cognomen ut recte procedant numeri 3 *dicti*
 in fine uersus lapis, lacunae indicium nullum 4 *zaritus*
 quem cosmographus dicit opponitur Hipponi regio 5 *ano-*
logia sic lapis. est enim ἡ καλουμένη τετρακτύς, τὰ ἔξ καὶ
 τριάκοντα, μέγιστος ὄρκος (Plut. de Is. 75 p. 381 F). metrum
 constabit demptis *in se de analogia*

108

Vel nunc morando resta, qui perges iter,
 Etiam dolentis casus aduersos lege,
 Trebius Basileus coniunx quae scripsi dolens,
 Vt seire possis infra scripta pectoris.
 5 Rerum bonarum fuit haec ornata suis,
 Innocua simplex, quae numquam errabit dolum,
 Annos quae uixit XXI et mensibus VII
 Genuitque ex me tres natos quos reliquit parbulos,
 Repleta quartum utero mense octauo obit.
 10 Attonitus capitâ nunc uersorum inspice,
 Titulum merentis oro perlegas libens:
 Agnosces nomen coniugis gratæ meae.

descriptum a Rossio dedit mihi Ihm fuit in hortis
 Campanae prope Lateranum, nunc ubi sit ignoratur. acro-
 stichis *Veturia Grata*

1 *uel nunc*, licet proxime ab urbe 2 *etiam* lapis
 idque melius est quam *et iam* 3 pronuntiandum *Bast-*
leus quattuor syllabis 5 *ornatrix* debuit scribi aut
ornatu. structuram iste eandem quam in *referta* sim. ce-
 teri secutus est 7 implet uersum *uiginti unum et men-*
sibus, excedit numerus alter 8 ἐπτάπους, tollendum

natos   9 hiatus in caesura   10 potuit *respice*
 11 i. merita, non maerentis. tum debuit *perlegas oro*
 12 *Gratae* tam re quam nomine

109

Romulea prole Tar[peiaque arce editus
 E]xigui cultor rur[is omni tempore
 S]umma uixi fide, nul[li feci iniuriam,
 T]utela adlectus Ae[lium colui patrem,
 5 V]t essem dignus in [tumulo hoc una tegi.
 T]e queso quisquis i[bis, inlacrima mihi,
 V]t letus hilaris sempe[r uitam transigas
 S]uperet[que] potus [uiuo, fletus mortuo.
 n]omen si queris, iunge u[ersum exordia.

CIL. VI 10627 ex cod. Ambrosiano, Muratori 1291, 4

Romae in S. Anastasiae, periit   mutilum titulum pro-
 pter acrostichon redintegraui. uersus puto senarios fuisse
 non bonos, uelut in 3 secundi pedis spondeus pessime
 factus est. praecedunt haec *P. Aelius d. cari* (*P. l. Ari*
Henzen)... | *Nonius Restutus s[ibi et Aeliae]* | *Zoticeni co-*
iugi et m[atru]... | *b. m. fecer. et lib. li[bertab. q. post. q.*
eorum. subsequitur suum uersum complens *eutucusa* i. εὐ-
 τυχοῦσα. supplementa primordiorum inde a u. 5 satis certa
Restutus acrostichon monstrarunt

2 traditur sine lacuna *ximus*: *exigui* Huelsen propo-
 suit, non placet *eximius*   3 *uma* fertur, unde nisi no-
 stram de acrosticho sententiam probaris restituas *maxuma*
 uel *optuma*   4 *utei adlectus* cod. Ambr., *tutela dile-*
ctus e Murat. sine dubio ex coniectura   6 *quisquis i.*
 fertur, nec opus est mutari in *es*   8 pone *uper* quae
 sunt omnia omisit Murat., *upereium potus...i...* cod. qua-
 rum litterarum ut conseruarem plurimas studui, magis adeo
 hoc consonat *tum potus tibi tum Veneris gaudia*   9 *si*
quires cod. id est *queres* aut *queris*   aut hoc aut *uer-*
suum initia aptum metro

110

d. M. s. Gabinae Matronae
 comiti defunctae. sors et fortuna improba.

quae dum per annos bis XVIII uita gerit,
 non ut meruit uita functa est subito.
 5 ei conscius aeter. h(ic) e(st), b(ene) q(uiescat).

CIL. VIII 10828   apud Nattabutes Numidia
a comiti ad gerit uerba iambis decurrunt rectis si excipis
numerum (bis decem)

5 *et conscius aether conubiis* Verg. Aen. IV 167

111

Sple]ndor parentum nil mihi maius dedit,
 quam] quod marito digna iam tum uisa sum.
 s]ed lumen omne uel decus nomen uiri,
 Agori, superbo qui creatus germine
 5 patriam, senatum coniugemq. inluminas
 probitate mentis, moribus, studiis simul,
 uirtutis apicem quis supremum nactus es.
 tu namque quidquid lingua utraq. est proditum
 cura soforum, porta quis caeli patet,
 10 uel quae periti condidere carmina
 uel quae solutis uocibus sunt edita,
 meliora reddis quam legendo sumpseras.
 sed ista parua: tu pius mystes sacris
 teletis reperta mentis arcano premis
 15 diuumque numen multiplex doctus colis
 sociam benigne coniugem nectens sacris
 hominum deumque consciam ac fidam tibi.
 quid nunc honores aut potestates loquar
 hominumque uotis adpetita gaudia?
 20 quae tu caduca ac parua semper autumans
 diuum sacerdos infulis celsus elues.
 tu me, marite, disciplinarum bono
 puram ac pudicam sorte mortis eximens

in templa ducis ac famulam diuis dicas.
25 te teste cunctis imbuor mysteriis,
tu Dindymenes Atteosque antistitem
teletis honoras taureis consors pius,
Hecates ministram trina secreta edoces
Cererisque Graiae tu sacris dignam paras.
30 te propter omnis me beatam, me piam
celebrant, quod ipse me bonam disseminas,
totum per orbem ignota noscor omnibus.
nam te marito cur placere non queam?
exempla de me Romulae matres petunt
35 subolemque pulchram, si tuae similis, putant.
optant probantque nunc uiri nunc feminae
quae tu magister indidisti insignia.
his nunc ademptis maesta coniunx maceror,
felix, maritum si superstitem mihi
40 diui dedissent, sed tamen felix, tua
quia sum fuique postque mortem mox ero.

‘Paulina nostri pectoris consortio,
fomes pudoris, castitatis uinculum
amorque purus et fides caelo sata,
45 arcana mentis cui reclusa credidi,
munus deorum qui maritalem torum
nectunt amicis et pudicis nexibus,
pietate matris, coniugali gratia,
nexu sororis, filiae modestia
50 et quanta amicis iungimur fiducia,
aetatis usu, consecrandi foedere,
iugi fideli simplici concordia
iuuans maritum, diligens ornans colens’.

'Paulina ueri et castitatis conscia,
 55 dicata templis atq. amica numinum,
 sibi maritum praeferens, Romam uiro,
 pudens fidelis pura mente et corpore,
 benigna cunctis, utilis penatibus,
 calda . . . . . '

CIL. VI 1779, descripsi ex schedis Lerschi. AL. Burmanni IV 201, Meyeri 1315 Romae in museo Capitolino in basi marmorea. in fronte haec scripta d. M. Vettius Agorius Praetextatus augur, p[o]ntifex Vestae, pontifex Sol[is], quindecimuir, curialis Herc[u]lis, sacratus Libero et Eleusi[ni]is, hierophanta, neocorus, tauroboliatus, pater patrum, in [r]epublica uero quaestor candidatus, pretor urbanus, corrector Tusciae et Vmbriae, consularis Lusitaniae, pro consule Achaiae, praefectus urbi, legatus a senatu missus V, praefectus praetorio II Italiae et Illyrici, consul ordinarius designatus, et Aconia Fabia Paulina c(larissima) f(emina) sacrata Cereri et Eleusiniis, sacrata apud Eginam Hecatae, tauroboliata, hierophantia: hi coniuncti simul uixerunt ann. XL. uir clarissimus Symmachi amicus, Macrobi in Saturnalibus collocutor, consul designatus decessit anno 384 et post paulo (cf. uersum 41) cippus positus uidetur coniuge item mortua. plura extant monumenta et ad Praetextatum et ad Paulinam pertinentia, uide Henzenum CIL. VI 1778 et 1780, Schwabium in Teuffeli hist. litt. § 430 postica basis parte scriptum carmen quo maritum lugens uxor adloquitur, praeponendum censui exilioribus laeua (a uersu 42 ad 53) et dextra (54 ss.) incisis quibus praescriptum est utrisque Vettius Agorius Praetextatus Paulinae coniugi, non quo ipse uiuus condiderit, sed quia maritus laudatoris persona indutus est iambi graecanici quorum puritia nusquam uiolatur nisi quod quartae sedi in uersu 24 anapaestus inlatus est, quem uitare poeta potuit hoc modo *ac deis famulam dicas*. anapaestus quam iambus frequentior in pede primo, in quinto bis anapaestus positus (u. 6 et 35) deciens iambus ita ut tetrasyllabo uocabulo contineretur (memorabilis u. 39) aut trisyllabo uersum claudente ipse dissecaretur, semel pes solutus in uersu 7, caesura semper semiquinaria (in synaloephe u. 32). addit Leo synaloephen septiens fieri per *que* et *ac*, et deesse in parte prima

1 ss. primae litterae marmore effracto periire. filia Paulina fuit Aconii Catulini u. c. ex praef. et consulis ordin.

(anno 349) 2 *tum* ante quadraginta illos annos quos una cum marito uixit 6 probitatem Agori Symmachus ep. X 10, 1 et Ammianus XXVII 9, 8 praedicant 7 perperam edebant *qui* 8 ss. commentatum esse Praetextatum de philosophia atque ut Nicomachos et Symmachos aequales ueterum scriptorum exemplaribus emendandis dedisse operam Iahnus probauit act. acad. Saxon. 1851 p. 338

13 *mystes* Hauptius, *mouestes* lapis quod monstrum Iahnus docuit *mustes* et *moestes* formarum conflictu esse partum. principem religiosorum Praetextatum putabant adfirmantes esse unum arcanae deorum naturae conscium (Macrobius sat. I 11, 1 et 24, 1) 20 fortasse ex libro Praetextati sumptum dictum subest, Symmachus de eodem ep. X 12, 2 *gaudia corporis* inquit *ut caduca calcauit*

23 *mortis* recte Lerschius quamquam etiam Marinius Aru. p. 471 *sortemorbis* testatus est in marmore legi 26 *ateos qui* lapis. hanc ob religionem tauroboliata supra dicta est mulier, uir tauroboliatus 28 *trina* propter trinitatem Hecatae adtributam multisque expressam nominibus

29 sacrata apud Eleusinam deo Iaccho, Cereri et Corae, sacrata apud Lernam deo Libero et Cereri et Corae, consacraea deae Cereris fertur in titulo VI 1780 (Or. 2361)

30 uolgo *omnes* 31 post *disseminas* interpunxi uersu terminans sententiam, post *orbem* Bonada ceterique

33 *cui* Schraderus coniecit 34 *exempla* AL. *exemplum*

lapis 39 legitimum erat *si mihi superstitem* sic ut exiret uersus 42 *consortio* cum ceteri pro ablatiuo habuisse uideantur, nominatiuum esse commemoro 51 aetatis usus

longam rerum experientiam, consecrandi foedus commune in mysteriis magisterium indicat 58 principium secundum reliquias litterarum a Lerschio descriptas uidetur

cre[br]is aut *cre[den]s* fuisse, ad finem ille *uss...ni* legit ita ut uel *somni* uel *sciunt* quinto sextoque pedi paria conicias. Henzenus *caldasn...o* et in fine *us...ni* haec fere delineauit. plures praeterea uersus haec pars non uidetur habuisse, ergo dimidio minus quam sinistra

112

Seius Fundanus nutriuit natos duo

in prima aetate ex Germana coniuga

in studiisq. misit et honores tribuit.

post tantos sumptus non fruitus nemine

5 funerauit natos et hanc coepit opera.

senex laborans haec perfe[cit] omnia.

u(ixit) a(nnos)   Germana coniunx u. a. LXXX.

sororiq. coniugis ornauit memoria,

quae Iulia Prima u. a. LXXX.

10 ualeas, uiator, lector meis carminis.

CIL. VIII 5370 contulit Wilmanns, suppl. 17497, Henzen 6202   Calamae   accentus modulo usus Seius producit *et* u. 3 5 (ante *h* utrubique) aliasque breues, corripit primam in *funerauit* 5 et alteram in *sororiq.* 8. barbarismos Africanos non censui emendandos

1 *Seiius* ut ibidem 5371 et 5372 *Seiius*, *Seia*: *Setius* ediderat Renier inscr. Alger. 2810   2 *magni Iouis germana et coniuga* Apuleius metam. VI 4

3 in quod numeros turbat fortasse delendum ut ex superiore uersu male iteratum aut barbara exortum scriptura *istudiisq.* nam ad sententiam datius et magis est idoneus et medicamina sermonis sapit poetica Afris acceptissima. honores intellege municipales iniunctaque decurionibus munera

4 negatiua non numquam duo antiquissimi et plebei inferebant uelut Ennius *quos non miseret neminis* et libertinus Petronianus *neminem nihil boni facere oportet*. media uocali *fruitus* hic perinde ac *frunitus* porrigitur

5 *opera* sine *m* ut 8 *memoria*   7 deest numerus annorum qui post mortem Seii debuit adnotari   8 *ornauit* Seius scilicet   10 i. mei

113

lubet adponere etiam agnatorum Fundani istius epitaphia Calamae inuenta CIL. VIII 5371 et 5372

<i>d(is)</i> [<i>M. s.</i>]	<i>d(is)</i> <i>M(anibus)</i> <i>s(acrum)</i>
<i>Seiius Martia</i> [<i>lis in flore de-</i> <i>cessit.</i>	<i>Seia Honorata in flore de-</i> <i>cessit.</i>
<i>prudens demandat na</i> [<i>tos</i>] <i>parentibus.</i>	<i>prudens demandat nato</i> [<i>s</i>] <i>marito karissimo</i>
<i>gestis honoribu</i> [<i>s uixit a</i>] <i>nnis</i> <i>triginta s</i> [<i>eptem</i>]	<i>lucemque caruit. uixit annis</i> <i>uiginti sex</i>
quod particulas continent senariorum <i>prudens demandat</i> <i>natos caros coniugi lucemque caruit, uixit annis ter nouem</i>	

114

cal . iæn ° iul cu . .

perfrix . . . . hec

puella . . . . diu
posam timui . .
colui poten[t]es
nec dispeksi pau[peres]
d u h(ic) s(ita) e(st)
o(ssa) t(ibi) b(ene) q(ui)escant)

CIL. VIII 7858 descr. Cherbonneau Cirtae. senarius
saltem unus inest u. 5 et 6

2 ex h non amplius superest quam quod quadret et-
iam in nec 4 timui deum? 5 potenes fertur

6 expleuit Dessau. ita in Prouerbiis 17, 5 qui despicit
pauperem (multi despiciam dites uel despice diuitias)

115

Aream at sepulchra cultor uerbi contulit
et cellam struxit suis cunctis sumptibus,
ecclesiae sanctae hanc reliquit memoriam.
saluete fratres puro corde et simplici:

5 Euelpius uos sa[lu]to sancto spiritu.
ecclesia fratrum hunc restituit titulum.

CIL. VIII 9585, Renier inscr. Alger. 4025 prope
Caesaream Mauretaniae repertus lapis uariis christiani cul-
tus emblematis insignitus. post *titulum* scripta haec M. A.
I. Seueriani c(larissimi) u(iri) ex ing(enio) Asteri ex qui-
bus prima Renier interpretatur m(armoreum) a(nno) I uix
recte, Mommsenus Rossiusque M. A(ntonii) I(uliani) simili-
terue cf. add. p. 974. rhythmica mensura producuntur suis
u. 2 et *titulum* 6, corripitur *aream* 1, obtunsa i est in *ecle-*
siae, ecclesia 3 6 quibus in uersibus circa caesuram uocales
non coalescunt et in *Euelpius* 5

2 *struit* lapis x super addita. *cunctis* nequis dandi
casu dictum putet, omnes ille de suo sumptus erogasse
se praedicat ut alii *impensa sua omni d. d.* 5 *satos*
dederat Ren. eliciendum ex priore uerbo *Euelpius uos sa-*
lutat dixeram ind. Gryph. 1870 p. 23. at *sato* lapis, hinc
saluto Mommsenus 6 uersus exilioribus litteris nullo
interuallo adiectus. *fratrum* item scriptum in titulo Afri-
cano Renier 1430, sic alibi *mensuum* et *uirtutum*

116

Africani tituli haud pauci sermonis genus praebent

quod musam pedestrem uocare liceat, quo factum est ut modo probi senarii solutae orationi immiscerentur modo totum epigramma clodo quem Queroli scriptor ait pede procederet

Agbiensem inscriptionem Guérin voyage en Tunisie II 147, 373 (inde CIL. VIII 1557) hanc rettulit: *d. M. s. Arinia Victoria magnis moribus femina, at cuius sectam numquam accedi potest. hic sepulta, set domi es. de ánimo certa es quia numquam discedi[s] meo. Marcus Motasius dico sepulcrum quod sit tibi idem et mihi. p(ia) u(ixit) a. XXXV h. s. e. in qua de animo certa correxi cum ille descripsisset dea nemo cert., accentibus autem indicaui senariorum aut paene senariorum principia*

ibidem I 406, 179 siue CIL. VIII 682 prope oppidum Mactaritanum in mutilato lapide haec leguntur: *Licinius Maurus huius operis conditor | sibi suisque posteris sponte tribuit | muneri ut sémper Man[es, deinde Liciniae Vr[bani]cae Licinius [Maurus quon]dam suae hanc operis s[tru]em, tum memoriam piae coniugi[s face]ret lectori inque eo suo tempore [se] simul cum ea concluderet. in anis XIV quibus datum est ut [ambo una] uiuerent al. in quibus numerorum studium dubium non est. partem suppleui ex eiusdem regionis titulo amplissimo p. 413 ss. (CIL. VIII 645 ss.) trium funerum teste qui cum extra numerum modumque fuis trochaeis et iambis Africanam musam optume inlustret et de senariorum origine creuisse uideatur, etsi pululante uerborum luxuria propius ad septenariorum trochaicorum formam accessit, satis commode huc transcribitur. nr. 185: C. Iulio Proculo Fortunatiano pater | filio memoriae titulum sibi erepto reddidit. | in annis uiginti duobus quos Parcae praefinierant edito, | innumeris uitae laudibus omnem aetatem reddidit. | nam puer pubertatis exempla optuma bene uiuendo dedit, | pubertatis initia iuuenili corde edidit, | iuuentutis uitam maxuma exornauit gloria, | sic namque ut in exiguo tempore multis annis uixerit. | puer ingenio ualidus, pubes pudicus, iuuenis orator fuit | et publicas aures togatus studiis delectauit suis. | in paruo itaque tempore uita multis laudibus. | inque isto patrio opere iuuenis [nun]c ut senex | perpetua quiescit requie, conditori [per]grato spiritu. nr. 186: Palliae Saturninae Iulius Maximus quondam suae | hanc operi struem dicauit semper ut haberet muneri | simulque memoriam piae coniugis faceret lectori | inque eo suo tempore semet cum ea concluderet. | in annis triginta quibus datum est | sat probe mulier cum uiro uixit suo | nihil potius cupiens quam ut sua gauderet domus. | nam in rebus mariti et suis, mater communis iuuenis, | simplici animo uiuens*

uix muliebrem mundum uindicabat sibi. | in uirum religiosa, in se pudica, in familia mater fuit. | irasci numquam aut insilire quemquam nouerat. | cultu neglecto corporis moribus se ornabat suis | et . . . pudore solo comitabatur suo. expulso emblemate paenultimum uersum uides senarii simillimum reddi ac si nugari permittitur, totum carmen ilico pertexuero nam coniux fida, iuuenis communis parens in se pudica, in familia mater fuit, irasci nulli aut insultare nouerat, uix uindicabat muliebrem mundum sibi cultu neglecto moribus se ornans suis, pudore solo solita comitari foris. bene admonet Leo Alcmene Plauti Amph. 930 comitem mihi pudicitiam duxero. denique ur. 187 quae pars nimium mutilata est, extrema habet haec: caelo frui]tur quod semper optauit sibi | . . . uirgo bis denis morata orbibus | . . .]eues hic sepulta semper uiuit sibi

117

H]ospes reseiste et aspice ae[ternam] domu:
pro mereitis statui[t] coiux coiugei e[t] sibi.

Notizie d. scavi 1893 p. 28 descr. Ciavarini prope Anconam Piceni in cippo mutilo supra ad sinistram relictæ sunt litterae hae . . . *ma ca | . . . us coli* quas excipit calathi figura, ad dextram protome muliebris. finem fecerunt monumenti senarii supra scripti, fortasse etiam reliquiae istae sunt iamborum (uelut *usus coli*)

2 debuit *meriteis*

118

Hospes resiste et nisi molestust, perlege.
noli stomacare. suadeo, caldum bibas.
moriundust. uale.

CIL. X 5371, Minervini in actis antiq. Casertanis 1874 p. 2 apud Interamnates Lirenates in agro oppidi S. Cosmae et Damiani praecedunt haec *uiuit Q. Caelius Sp. f. Viui(us) architectus naualis, uiuit uxor Camidia M. l. Aprhodisia*

2 usitatum *stomachari* Martialis XIV 113 *si caldum potas, de infrunitis prouerbum caldum meiere et frigidum potare* 3 exitus senarii alius *noli dolere, cunctis mo-*

riundumst, uale quem Vibius prae suo temeti studio postputauit

119

Heus tu, uiator lasse, qu[i] me praetereis,
cum diu ambulareis, tamen hoc ueniundum est tibi.

CIL. I 1431, V 4111   Cremonae. praecedit *M. Staius M. l. Chilo hic*, sequitur *in f(ronte) p(edes) X in ag. p. X*
2 *diu* ut monosyllabum cum insequente uocali coalescit. *peregrinatio est uita, cum multum ambulaueris* (*diu-que* addunt quidam libri), *redeundum est* Seneca rem. fortuit. 2, 2 *inuitus uenio, ueniundum est tamen* Narbonensis titulus quem in septenariis referam, cf. 83, 4

120

Eus tu uiator, ueni hoc et quiesce pusilu.
innuis et negitas? tamen hoc redeudus tibi.

CIL. XI 4010 descr. Bormann   in agro Capenati,
tum Romae in museo Capitolino   praecedunt nomina
M. Vitelius M. l. Theodorus, Baebia Fausta, M. Vitelius
M. l. Qursor, Iulia C. l. Rufa   iambica fuit adclamatio
hoc ueni et sta paululum, exitus autem cum principio
uersus 2 aptatus est numeris dactylicis. cf. 119

1 *qu[ie]iesci* uidit Borm. *quiesce* descriperat Sarti
2 *innuis* nutas, ad rem abnuis uel renuis   i. redeundumst

121

Viator audi, si libet, intus ueni,
tabula est aena quae te cuncta perdocet.

Gruter 897, 16 ab Scaligero, recentem titulum Hirschfeld dixerat CIL. XII p. 15 ad n. 94, correxit tamen errorem idem add. p. 807 n. 5732. AL. Burmanni IV 243, Meyeri 1348   Antipoli in lapide adnexo foribus aut epistylis

1 *libet* producta terminatione more prisco   *ueni*
Panuinius et Solerius attestantibus etiam eis qui nuper uiderunt, *ui.* Gruter. *eo intus et intro sum* ut soloeca notauit Quintil. I 5, 50

122

Vi]ator remane, re noua nomen s[cie]s

b . . . . .

CIL. II 4379 fuit Tarracone. praescriptum *d. M. C. Iul(i) Olympian(i), Terent(ia) Lucentina Terent(iae) Valentines lib. sibi et suo coniug(i)*

1 lator alii alii amator exscripserant, correxi scies
b scripsi, s t s b tradidere, sis manifesta interpolatione Siederus. potuit subiungi bene notuisse nostrum cunctis ciuibus

123

Frequens uiator saepe qui transis lege:

natus pro te sum ....s t..io i..co.

CIL. II 3181, Or. 4749 Valeriae Celtiberorum. praecedit titulus Ael. Hermeroti aurigae scriptus ab Hermia patre seruo publico

2 mox eris (*dormies, traderis*) tuto loco talia conieci ob admonitiones similes, ex quibus haec Muratori 1774, 8 *hospes, quid sim uides, quod fuerim nosti, futurus ipse quid sis cogita* exit in senarium aut septenarium

124

Tu] qui legis [praeteriens be]ne dic[as mihi.

CIL. V suppl. ital. 335 descr. et supplementa praeiuit Pais Aquileiae in museo. infra animal simile cerui apparet. potuit esse carmen

125

Tu qui praeteriens spectas monimentum meum,
aspice indignans hic data morte

Ti.Claudi Aug.l(iberti)[ad]i(utoris)tabularia ratio[nibus].

Cannutia T.... [co]ningi bene [merenti fecit.

h(ic) s(itus) e]st. s(it) t(ibi) t(erra) [l(euis).

Ephem. epigr. V 1023   Caesareae in Mauretania
 adsumptus est senarius quasi formula, cetera detorta ex
 uersibus quales infra leges (*aspice quam indigne sit data*
uita mihi) et pedestria, deest uelut ossa Claudii

126

Te qui precor, uiat[or, hunc titulum legas

. . . . .

CIL. VIII suppl. 12866 ad ectypum   Carthagini in
 sepulcreto familiae domus Augustae fragmentum cippi.
 ex praegressis nil superest nisi .. *Cla]udius? . . . . feceru[nt.*
 insecutum carmen esse insolitus uerborum ordo uehemen-
 ter comprobatur, *qui* ad mortuum rettuli non ausus referre
 ad uiatorem. alterius uersiculi pauca circa medium uesti-
 gia et inutilia apparent (*perfu-?*)

127

Bene sit tibi qui legis et tibi qui praeteris,
 mihi qui hoc loco monument(um) feci et meis.

CIL. X 6616 descr. Mommsen, Or. 4735, Ritschellius anth.
 lat. coroll. p. 6   Velitris Neapolim delatum. praescri-
 ptum *haue Manlia Anthusa*

2 ad sententiam expectari Ritschellius ait *mihique qui*,
 numerorum et iuncturae causa proposueram *monumentum*
mihi quod hoc l. feci et meis

non tanta quanta in Veliterno humanitas in hoc titulo
 CIL. II 4174 *bene sit tibi uiator qui me non praeteristi*,
lege no[m]en aut in hoc VI 2335 uos uiatores habeatis
deos propitios, qui Victorem non praeteritis, salui eati,
salui redeatis. frequentata in epitaphiis talia *bene ualeas*
qui legis, bene ualeas quisquis es, bene ualeas religiose qui
hoc legis, bene ualeas quisquis es qui me salutas, tu qui-
cumque legis sit tibi suauiter, qui legisti uale paene omnia
 iambica

128

Bene sit tibi qui iacis intus, et tu qui trasis
 et leges hunc titulum, opta 'tibi terra leue'.

Henzen Or. 7396, CIL. XIV 1873 uidit Rossius Ostiae, tum Romae senarios esse tam improbe pronuntiatos quam scriptus titulus est docui mus. rhen. 27 p. 130, offendit *trasis* iambi loco positum, cetera leuitatis genuinae. in exitu *tibi* rursus ad iacentem spectat, cf. 80 133 al.

129

Quod quisque uestrum mortuo optarit mihi,
id illi eueniat semper uiuo et mortuo.

CIL. IX 4816, sumpsi ex Nisseni schedis. AL. Burmanni IV 89, Meyeri 1226 Fori Noui in Sabinis praecedit *T. Flavio T. l. Antiocho Eros et Viola liberti patrono et sibi et suis fecerunt Flauiae T. l. Apameae, T. l. Amphioni, Flauiae T. l. Tertiae.* circa annum Chr. 90 eandem sententiam Muratori 1635, 14 ex Romano monumento sic edidit: *Apusulena Geria uixit ann. XXXIII m. IIII d. V: quot quisq. uestrum optauerit mihi, illi semper eueniat uiuo et mortuo.* similem uno senario comprehensam supra proposui n. 64

130

Quod quisque uestrum mortuo optarit mihi,
id illi dī faciant semper uiuo et mortuo.

CIL. VI 6467 contulit Henzen, Brizio sepolcri scop. sull' Esquilino 68, 221 Romae in columbario Statiliorum praescriptum *Heracla Catulli Tauri l(iberti) seruus.* circa annum 50

2 etiam tum pronuntiatum est *illi* correpta syllaba priore

131

A]emilia Prima salue.
et tu [qu]aequae dices, omnia eu[eniant] tibi.

CIL. VI 18938 descr. et suppleuit Mommsen in Palatino monte rep. ista duo cippi quadrati latera implent, in tertio legitur *Gauia P. l. So...*, in quarto scripta euanuere senarius est, modo restitueris *et tu quae dices* aut archetypum tale *salue: et tu: mihi quaequae dices*

132

Precor, si qui estis Manes, ut [Trebel]liae
sit suauiter: et tibi bene sit qui legis.

CIL. VI 12735 descripsit Henzen quae supersunt, dexteriora perierunt Roma translatum Florentiam praecedunt haec *P. Atti P. l. Hermenis sibi et Trebelliae M. l. Hebeneni coniugi suae sanctissimae quae dum aduixit fuit* traduentia per iambo ad senarium

1 *utibiliae* tradidit qui solus seruauit Donius. *ut ibi illae* fecit Henzenus 2 legitimus senarius si *tibique* substitueris

133

Quisque praeteriens titulum scribturn legeris,
tactus pietate hoc praecor ut dicas: Ianuaria, sit tibi
terra leuis.

Renier inscr. Alger. 782, CIL. VIII 3727 Lambaese. praescriptum *d. M. s(acrum)*, sequitur *uixit annis LXV: Iulius Messor coniugi et Iuli Rufus et Ianuarius matri piissimae fec(erunt)*

1 restitue *quisquis* 2 senarius sic potuit concludi *dicas mihi uale*, cf. CIL. II 3266. frequentarunt Lambaesitani *tu qui legis dic sit t. t. l.* uel *si cui titulu legerit, dicat pro pietate: Rogat(ina) tera tibi le(uis) siet* (CIL. VIII 4122) et similia

par isti cippus hic est Lambaesitanus CIL. VIII 4120 *d. M. s. quisq. preteriens titul. scriptu legeris, tactus pietate precor ut dicas: Donate, sit tibi terra leuis*

134

C. Gargilius Haemon Proculi Philagri diui Aug. l.

Agrippiani f(ili) paedagogus, idem l(ibertus)

pius et sanctus uixi quam diu potui

sine lite, sine rixa, sine controuersia, sine aere alieno,

5 amicis fidem bonam praestiti,

peculio pauper, animo diuitissimus.

bene ualeat is qui hoc titulum perlegit meum.

CIL. VI 8012, Henzen 6293 ex columbario Romano.
uersus 7 perbonus senarius, 6 paene bonus

7 hoc titulum, hoc tumulum sim. plebes maxime Graecula dicebat, contra *Romani uernaculi plurima ex neutris masculino genere potius enuntiant ut hunc theatrum et hunc prodigium* (Fortunatianus rhet. IV 4)

135

. . . sei i . xi . . .
. . . se somnis frequentiam . . .
. . . t]e quicumque hunc legis titulum
. . . mo Arphocratis discedas

CIL. VIII suppl. 13265 ad ectypum Carthagini in lapide nigro ex superiore parte et sinistra truncato si non fuerunt iambi (*dixit fore, nostris ut ipse somniis frequentiam praestet. te quicumque hunc legis titulum rogo, ut hinc bono animo Harpocratis discedas memor*), tamen carminis flosculi sunt. post *titulum* quod interpunctum est, id imperfectam magis quam expletam orationem arguit

2 cf. Propert. IV 11, 82 4 ab aeterna domo proposuit Mommsen

136

Aeternam ad Ditem uiuos effecit domum.

CIL. IX 3409 descr. Brunn et Dressel Caepetrani in Vestinis sub eo uersu in lapide effigies est portae quasi ianuae Ditis

senarios ex scalpturae uarietate colligo in medio fuisse cippo Veronensi CIL. V suppl. 634 *aeternam c[oe]pi facere uiuos hanc] domum, quam [destinaui coniux coniugi et] mih[i, praecessit coniugum memoria, post uetari uidetur monumentum heredes ne sequatur*

137

Feci quod uolui uiuus monumentum mihi,
ubi ossa et cineres aeternum requiescerent.

CIL. V 6811 e codice Palatino in quo legitur post titulos Eporedienses Galliae cisalpinae

1 *mihi* adhaeret in codice uersui 2 extremum

138

In hoc sepulchro sunt ossa . . .
alibi sunt cineres. struxi . . .

CIL. XII 916 fuit Arelate in lapide fracto
praecedit . . . *arbae surulib* relictum ut opinor ex nominibus propriis (*..lib.*) iambici uidentur senarii fuisse

1 deest *hominis optumi* uel *Oli Septimi* 2 sic Bimardus Murat. 1771, 5: Seguinus inter *cineres* et *struxsi* hiatum designat tantum quantum *hoc* litterae compleant. potest *struxsit hoc uiuos sibi*

139

Monumentum me uiuo aedificaui et in meo.
monumento

CIL. VI 12668, I 1028 descr. Henzen in museo Vaticano praescriptum *P. Atinius P. P. l. Nicepor.* deest aliquid in fine, itaque cum integra sit tabula, lapidem alterum fuisse subiunctum coniecit Marinius mihi interpungere post *meo* et adnectere imprecationem *monumento nequis huic manum intulerit male* magis placet quam coniungere *in meo monumento poni praeter me uolo neminem*

140

Eg]o adhuc adole[s]cens feci [monumentum mihi.

CIL. IX 4370 ex Lupacchinio fuit in agro Aminternino insculptum litteris prauis mutilatum sinistra parte. post *feci* anaglypta fuisse traduntur ad dextram, a sinistra uersiculi duo exeuntes in *m* uterque uel in *a*

141

D(is M(anibus) s(acrum).

hoc in loco suo conditum est corpus meum

Iuniae Victoriae a Iunio Hyacintho marito rari exempli
quae uixi annis XXVI m. III d. XXIII

5 iugumque coniugalem pudicum piissimo
marito exhibui in diem uitae meae.

uos superi bene facite, diu uiuite et uenite.

Renier inscr. Alg. 3008, CIL. VIII 5030 contulit Wilmanns

Thubursici Numidarum in principio est senarius
Plautinorum similis, sub finem paene senarii *iugumque
coniugale pia piissimo marito exhibui usque in diem mor-
tis meae: tu dum licet bene facito, diu uiue et ueni*

142

Diu uiuen]do multa uidi incomod(a),
apto requieui f]essus aeuo tempore.

CIL. V 4445 Brixiae praecedunt haec *L. Nae-
uidius C. f. Fab. VI uir Aug. sibi et Vitali Faustae Cno-
mini Fidae libertis t(estamento) f(ieri) i(ussit), deinde hoc
elogium breue. quae uerba non praenuntiant tantum sed
secum ducunt iambos*

1 *incomod* lapis 2 *fessus* iam Mommsenus reposuit

143

Fatalis, anima m[isera, te uis obruit
et multa es perpes[sa, ut nata ex nihilo es, mala.
quo reccidisti, anima, [a malis requiem petens.
nam quid aliud apstuli[sti uitae nisi malum?

CIL. VI 23107 descr. Henzenus et Rossius Romae
uia Appia uel Latina rep. fragmentum, litteris elegantissi-
mis. quae elegantia confirmauit mihi carminis opinionem
minus certam. nam u. 4 initium ab iambicis numeris ab-
horret, demendum erat *nam* aut *alid* scribendum, idque

secutus sum in meo supplemento praecedit *Cn. Numis[i] ... | Plagulei a ... | primae ...*, subsequitur *amici et sodales concordēs [monumentum fecerunt]*

144

Miseri] parentes qui in spem [t]ollunt filias,
si spes] deceptit, cum uiderunt mortuas.

CIL. III 3063 Albonae in Liburnia praecedunt haec *di]s Manibus [Vo]lumniae L. f. [P]roculae*
carmen Mommsenus redintegravit scribendo u. 1 *miseros*
et 2 *tum spes*

145

Noli dolere, mater, euentum meum.
properauit aetas, hoc dedit Fatum mihi.

archetypus dedi senarios seuera aetatis Augusteae lege factos in Romana monumenta maxime infantium transcriptos non sine corruptela aut defectu CIL. VI 17196, AL. Meyeri 1207 *Ephebus Aucti f. bimus et mensum III dies XIII uixit: nolite dolere parentes euentum meum, properauit aetas, hoc dedit Fatum mihi* CIL. VI 6932 A. Rusticelius Paratus uixit an. XXX: *nolite dolere parentes euentum meum, properauit aetas, hoc dedit Fatus mihi* ibid. 8023 C. Heluius Speratus u. a. IIII mens. VII d. II: *nolite dolere euentum meum, properauit aetas, hoc dedit Fatum mihi* ibid. 5150 *Valeria .... | uix. a .... | nolite doler .... | properaui ....* in his quidem titulis plurali inducto corrupti sunt numeri. *noli dolere mater* legitur in monumento C. Laberii (CIL. III 2722), *noli doleri mater* in monumento Claudiae Protes (CIL. V suppl. 1305), *dolere mater noli* in monumento Sabidiae Fuscae (Muratori 2062, 5), *dolere noli frater* in monumento Tullii Aucti (Bormann nou. inscr. lat. p. 14) quae post referentur, *noli dolere amica* in eisdem uersibus supra relatis n. 81, singularis seruatus est etiam CIL. VI 20182 *Lollia .... | hic sita [est]: | noli do .... | euentum .... | eraui(t) aeta .... | Fatus m ...*

146

Noli do[l]e[re], mamma, faciendum fuit,
properauit aetas, Fatus quod uoluit meus.

CIL. VI 11592, Bormann nou. inscr. lat. (progr. gymn. Berolin. a. 1871) p. 13 fuit Romae, est Senae Gallicae in monumento a Pedania Primigenia facto Ampliatae uernae quadrimae

1 Plautus Poen. 956 *eum fecisse aiunt sibi quod faciundum fuit* i. obiisse mortem. eandem uersus clausulam Terentius Eun. 97 adhibuit

in monumento Sabidiae Fuscae senarius est *dolere mater noli, faciundum hoc fuit*. hinc sine metro titulus Romanus Muratori 1213, 9 *L. Senti L. l. Coccei* (an *Cocceii*?) u. a. I m. VI: *nolite dolere parentes, hoc faciundum fuit*

147

Dolere noli matrem, faciundum fuit.

CIL. VI 19989, Gori inscr. Etr. I 358, 79 Romae olim, nunc Florentiae in C. Iuli C. l. Fausti et Caeserniae Tertullae coniugum ut uidetur monumento subscriptum nomini mulieris *mater* corrigebat Burmannus AL. IV 271, in ipso isto titulo non recte

148

Noli dolere, mater, factui meo,
hoc tempus uoluit, hoc fuit fatus meus.

CIL. X 5153 ex Garruccio et Paniccia Atinae. praescriptum *L. Seppi L. l. Principis, uixit annos XXII*

1 sic Gar. *mater pace uiue* Pan. barbare dolendi uerbum cum datiuo construitur cf. Renier inscr. Alg. 4162 *rarissimae feminae pater dol(ens) casui pos(uit)* uel Rossi inscr. christ. I 140, 315 (anno 381) *quis non doluit etati tuae piasq. lacrimas fudit?* et iambico pede quinto claudum subsidit carmen. *factus* quid ualeat perspicitur ex superioribus *euentum meum* et *faciundum fuit*, hinc uero explicari uidetur indignantis mulionis exclamatio Henzen 7306 *iste mulus me ad factum dabit*

149

. . me]moria . .
. . nium m . .

- . mimrí quadrieni . . .
 . dulcissimus maian . . .
 5. o adscindens animai . . .
 . mssum noli plorare m[ater,
 faci]endum fuit. proper[auit aetas,
 Fat]us hoc uoluit m[eus] .
 . . oiii supe . . .
 10. . ae tenerae . . .
 . . graue sis su . . .

Revue épigr. du midi de la France 1893 p. 237 n. 963
 ad ectypum Nemausi litteris minutis constrictis diffi-
 cilibus lectu incertisque. hic posui propter senarios quos
 agnoui a u. 6 ad 8, quamquam addita uidentur alia quo-
 que carmina iambica (5 *in quinto adscendens animam de-*
posui meam) et dactylica ut in aliis titulis

2 *monimentum meum?* 3 fortasse *puerí* 4 *ma-*
tri? 7 aut *moriendum: fertur ...mindum* 8 *...ius*
 in principio, in fine *n* editum est 11 *grauí* legit Estève,
 fuit *leuiter super ossa residas, ne tenerae aetati tu grauis*
esse uelis

150

Aetas properauit. faciendum fuit. noli plangere mater.
 mater rogat quam primum ducatis se ad uos.

CIL. V 5279 Comi subscriptum monumento L.
 Caecilii Cilonis et filiorum eius et contubernalis

1 tria hoc uersu conuoluta sunt hemistichia *aetas pro-*
perauit, mater, faciendum fuit et *noli mater plangere* pa-
 ria superioribus aut simillima 2 haec quoque ex car-
 mine defluxisse ut suspicarer adductus sum consensu titu-
 lorum Cartennitani et Narbonensis qui secuntur

151

Mi fili, mater rogat ut me ad te recipias.

Renier inscr. Alg. 3864, CIL. VIII 9691 Cartennae
 Maurorum. nihil aliud lapidi inscriptum, nisi quod ultimum
 uerbum excipiunt *p. q.* notae siue nominis proprii siue ad-

ditamenti talis *bene quiescas*. senarium esse dixeram musei rhen. 27 p. 132 gemellumque titulum Narbonensem CIL. XII 4938 *Lagge fili, bene quiescas: mater tua rogat te ut me ad te recipias, uale* in quo iamborum continuitatem *tua* rumpit adiectum inutiliter

152

Mater monumentum fecit maerens filio,
ex quo nihil unquam doluit nise cum is non fuit.

CIL. V 4113, Or. 4609   Cremonae in basi. iambi
antiqui incompti, prior uersus adnominatione ornatus

153

Monumentum maerens mater fecit feiliae,
quae nunquam laesit matre[m]

CIL. IX 5629, non extat   in agro Septempedano
Piceni   praescripta perierunt excepto uno uerbo *uixit*
2 lapis non uidetur plus litterarum habuisse. ad senarium deest comma tale *dum in uiuis fuit*

154

Dolens et maerens filieis fecit sueis.

Gruter 674, 11   Pisauri   praescriptum *Calpurnia C. f. Maxima mater*. operam deditam carmini in fine conlocatum *sueis* probat   *merens* Gruter

155

quae sibi dolorem iripuit et matri dedit
nimium properans ad fratrem Philostercum suum.

CIL. VI 22804 descr. Herzog   in museo Kircheriano
praecedat *Myrtale uixit annos IX*
1 ita marmor pro *eripuit*   2 potest emendari sic
heu nimium properans fatis ad fratrem suum. nomen est *Philostergum* Philostorgum

156

Romae inscriptio CIL. VI 16739 *dis Manibus. | mater et pater | Daphino filio | bimulo donum | dedit insolitam sepulcris formulam habet iambicamque clausulam hoc mater nato bimulo donum d.*

157

Pio parenti statuit aram filius
meritumq. honorem sero quamuis reddidit.

CIL. VIII suppl. 15361 descr. Cagnat   prope Thubursicum Numidiaae   praescriptum d. M. [s.] M. Allius M. fil. Arn(ensi) Viator Optatianus p(ius) u(ixit) a. LXX. h(ic) s(itus) e(st). trimetri graecanici, sero enim tum trochaicum factum erat

158

D(is) M(anibus) s(acrum). | Lituae | Honoratae
fidei | simplici religiosae pi(ae),
qualis nec fuit | nec esse potest, mon(imentum) |
statuit maritus dono me(moris) gratia.
u(ixit) a. LVII m . . .

CIL. VIII suppl. 14379 descr. Cagnat   non longe
ab Vccula Africae in cippo sertorum uasculorumque imaginibus ornato   senarium faciunt extrema statuit eqs.
neque haec inconsulto opinor, nam carminis gratia memoris scriptum est pro memoriae, μνείας χάριν. monimentum his si adiungitur, septenarius existit

finitur iambis etiam CIL. V suppl. 734 post annu mortis fa[c. curau]it et statuit pro grati anim(i) memo(ria)

159

memores pietatis filii parentibus.

CIL. IX 1446   ad Equom Tuticum litteris elegantibus   praecedit h(oc) m(onumentum) s(iue) s(epulcrum) e(st) f(ac.) c(urarunt) P. Salluius P. f. Rufus et M. Salluius P. f. Cogitatus P. Salluio P. f. Rufo patri et Salluii P. l. Italiai matri, subsequitur exilioribus litteris scriptus iste uersiculus

160

sola in terris omnibus
uno eodemq. in die uitam adepta functaquest.

CIL. VIII suppl. 16674 descr. Farges in uicinia Theuestina. praecedit *d. M. s...a . . . . . Paulina u. a. XXIII h(ic) s(ita) e(st)* et post duos semissemque qui euanuere uersus *karissimae fec(it)*. elogium iambis instructum ad Paulinam si pertinet, stato mensis die significat partam et ereptam, nimias autem ineptias fugiemus plenumque uersum recipiabimus emendatione hac *karissima et eo sola*, ut ab *uno* nouum oratio exordium sumat

161

Táli in coniugio haec uní officium praestitit,
ex qua uir doluit nuncquam nise mortem.

CIL. V 154, Or. 4627 Polae. praescripta nomina coniugum *L. Cornelius Cn. f. Laecania Sp. [f.] Maxsima*, cognomen uiro nullum more antiquo. haec cum *tali* excipiat sine ratione aut mimice, arcessitum carmen aliunde putes

2 *mortem* abscissis numeris pro *cum mortuast*

162

de qua nihil unquam dolui nisi cum mortua est.

addidi superiori carmini ut parata esset emendatio ex Fabrettio 872, 9 *Terentia Secunda sibi et Terentia Chloe, uixit annis IX de qua* eqs.

sententiam hanc uarie mutatam modo parentes liberis modo coniux coniugi aut frater sorori in monumentis inscripsere, CIL. VI 8827 *de quo n[il] unquam doluit nisi quo[d] mortuus est*, 20153 *de quo nihil dolui nisi quod mortus est*, 9438 *ex qua nihil unquam dolui nisi cum decessit*, 20450 *de qua nihil doluit nisi mortem*, 23176 *de qua nihil aliud dolitus est nisi mortem*, 24243 *de qua nullum dolorem nisi acerbissimae mortis eius acceperat*, 22848 *de qua n. dol. a(ccepi) n. mor.*, 8628 *cuius dolore nihil habui nisi mortis*, Boissieu Lugdun. p. 483 *de qua nemo suorum unquam doluit nisi mortem*, CIL. VI 19100 *de qua questa sum*

nihil nisi unam mortem, 20679 de qua nihil conqueri potuit nisi quot celeri fato intercepta sit, 20634 et item II 2994 nihil unquam peccavit nisi quod (in II quot) mortua est, al.

163

Mors mea quoi doluit, posuit hunc titulum mihi.

CIL. V 4170, Or. 4798   Brixiae. praescriptum *Clo-diae Laetae*. euidenter metri modo coacta uerba. indidem titulus item Transpadanus emanauit Or. 4799 *C. Sentidi Saturnini: sepulcrum mihi hoc posuit, mors mea quoi doluit* transformatus in speciem pentametri   de intransitiuo uerbi usu cf. CIL. VI 9141 *de qua doluit nihil nisi mors eius*, Phaedrum III 10, 16

164

Quod par parenti fuerat facere filium,
mors immatura fecit ut faceret pater.

CIL. IX 5407, Burmannus AL. uol. II p. 194   Firmi Piceni   praescriptum *d. M. Sp. Saufeius Sp. f. uixit ann. VI mensem I dies quinq.*

165

Quod par parenti fuit facere filiam,
mors immatura fecit ut faceret infelix parens.

CIL. IX 3845   Antini   praescriptum *d. M. Variae Montanae*, insequitur *uixit ann. XXII. Varia [An]odyne et Montanus populi Antinatum Ma[r]sor. ser(uus) arcarius filiae p]ientissimae*
1 corrige fuerat, 2 tolle infelix

166

Quod par parenti facere fuerat filiam,
mors immatura fecit ut faceret mater filiae.

CIL. IX 5038, Burmannus l. s.   Hadriae   praescriptum *Terminiae Q. f. Sabinae Brittia Sabina mater p(o-*

*suit), uix. a. XXVI, sequitur in f(ronte) p. XV in a(grum)
p. XV. prior uersiculus in hoc titulo mundissimus
2 corrige faceret parens*

167

Quot par parenti fue[r]at faceret filius,
mors immatura fec[it] mater faceret filio.

CIL. IX 3321 descr. Dressel   Superaequi litteris
antiquis   praescriptum *L. Aufidio L. f. Plauto*
2 corrige ex superioribus

168

Quod facere fuerat gnatum par parentibus,
genitores eius acerba mors facere impulit.

CIL. X 5798 ad ectypum   Verulis Hernicorum
praescriptum *Q. Blaesio Q. f. Cor. Rufo Q. Blaesius Q. l.
Grupus pater, Vettia M. l. Salvia mater filio*   carmen
ceteris eiusdem argumenti plerisque antiquius esse ex *gna-*
tum scriptura et *eius* monosyllabo efficitur

169

Quod decuit facere filiam parentibus,
maesti parentes suae fecerunt filiae.

CIL. IX 1064 contulit Dressel   in agro Compsino
litteris antiquioribus   praecedunt nomina N. Seppii Se-
cun. et Critiae Pollae et Seppiae Posillae
1 *filiai.* lapis dirempta *m*

idem uerbum in titulis Aecano CIL. IX 955 *quod de-*
cuit filiam facere, fecere parent(es) infelices uel Dyrrrha-
cheno fracto CIL. III 625 *quod decuit . . . | matri | id misere*
m . . . | infe . . (mater infelix opinor) dactylicisque. Cicero in
Catone 84 *cuius a me corpus est crematum, quod contra*
decuit ab illo meum

170

Quot par parenti dequs facer(et) filius,
mors imatura ademit ut faceret mate[r] filio.

Notizie d. scavi 1888 p. 755 ad ectypum, eph. epigr. VIII 126 Teate Marrucinum. praecedit *Alexander Ma-raidī Sex. s(erui)*, sequitur effigies iuuenis cum carmine, his subiectum *Alexandro* uariatur sententia tritissima impendio metri ac sermonis. placet quidem *decus-ademit*, ineptum autem sic erat *par*

171

Quod fas parenti decuit facere f[ilium],
mors inm[atu]ra fecit ut [faceret] pater.

CIL. V 117 Polae praescriptum d. M., sub-
scriptum *Sexto A[p.] an(norum) VI Sex. Apul. Probus pa-ter u(iuos) f(ecit)*

1 debuit fuerat facere, mixtae locutiones ut in 170. recte in Historico titulo CIL. V 312 *quod fas erat filium fa-cere parentibus, morte immatura Q. Serg. et Sex. R. filio fecere parentes infelicissimi* 2 integer repetitur etiam in Ricinensi titulo CIL. IX 5771 *quod filia patri facere de-buer(at), mors immatur. fec. ut faceret pat. b(ene) m(erenti)* et in Amiternino ibid. 4391 ... *parent[ibus] face[re] ... mor[s] inm[atura] fecit u[t] facer[et] p[arens]*: *s(it) t(ibi) t(erra) l(e-uis)*. ibid. 5328 nihil restat nisi *ut faceret p...*, 6306 trans-positis a librario uersiculis sic fertur *matri n | fecit ut fac | uit facere | mors efifc | pat*

172

Diis Manibus Successi fil(i).

Caesia Gemella mater piissimo filio de suo.

uix(it) ann. IX m. IIII dieb. XV.

fatis peractis mater eode est condita

5 quae post obitum filii uix. ann. III m. XI d. VIII.

quod fas parenti facere debuit filius,

mors immatura fecit ut faceret parens.

pater Successus supremum utrisque praestitit officium.

Gruter 707, 8 uidit Smetius. AL. Burmanni IV 255, Meyeri 1357 Ameria Romam translatus titulus insertos senarios habet 4 6 7

4 *eode(m)* bisyllabum 6 ss. haec sinistra parte inscripta *fas parenti* Marini iscr. Albani p. 191 de uisu ut uidetur cum Mazochio et Pighio: *eas parens* Gruter debuit *facere fuerat filium* (Schrader epist. crit. p. 72)

8 potuit senarius fieri *pater supremum utriq. officium praestitit*, praelata est propria pentametri clausula quae etiam alias reperitur (Or. 4611 *Epaphras postremum praestitit officium*)

173

Quod parenti facere debuit filia,
id immature filiae fecit pater.

CIL. II 2274 Cordubae praescripta *Egnatia Florentina h(ic) s(ita) e(st): s(it) t(ibi) t(erra) l(euis)*
1 senariis aptus ordo *quod debuit parenti facere filia*

174

Cot debuit facere filius,
scelesta gens fecit ut hoc faceret pater.

CIL. VI 19914 in monumento C. Iul. Crescentiani *quii uixiet anni. XV*

2 non *gens* sed *c.ens* ex marmore enotatum est, utrum scelerati homines an mala genesis scriptori obuersata sit parum liquet. uersus postulabat *gens hoc fecit ut faceret p.*

175

CIL. VI 16059 Romae in monumento Communis bimi et Zosimi anniculi pueri facto ab Sotericho et Tyche parentibus

*quod facere nati parentibus debuerunt suis,
mors immatura fecit ut filis facerent parentes.*

subsultant fere iambi, iustum carmen efficitur u. 1 *matri d. suae*, 2 *ut faceret parens* si restituimus

ibidem 7479 (Henzen 7379) in monumento pueri bimi defuncti anno Chr. 16

*quod debuit filius parentibus officium praestare,
hunc non merito sed fato mors inmatuum apstulit suis
carissimum*

iambi quasi exuberant, senarius alter potuit esse talis *hunc fato immerito mors inmatuum apstulit*

176

Oppia Calsiane mater feci filiae meae,
quod aequom fuerat filia hoc faceret mih[i].

CIL. X 5745 ex Manutio in agro Sorano. praecedit d. M. s., sequitur filiae nomen *Vitelliae L. f. Talliae q(uae) uixit* a. XXI et mariti eius. *Caesiane* coni. Mommsen. exemplo fuisse putes *quod aequom fuerat filia ut faceret mihi, hoc immature mater feci filiae*

177

formulae modo relatae uersus 2 potuit permutari hoc
mors intercessit, filio fecit pater.
nam CIL. X 3142 Puteolis Vmbriciae Iustae annorum XV
parentes filiae incomparab(ili): quod fi(li)a parentibus facere debuit, mors intercessit, filiae fecerunt parentes et Gori inscr. Etr. I 149, 61 Florentiae M. *Vipsanius Sp. f. Latinus uixit anno I: filius facere quod debuerat patri, mors iniqua intercessit, filio fecit pater*

178

frequentantur in monumentis Italicis sententiae tales
CIL. XI 4027 *fecerunt parentes huius quot ipse debuerat facere parentibus*, VI 8054 *quod tu mi debebas facere, ego tibi facio mater pia*, 16709 *quod a te mihi fieri, Cyrille, iniqua fortuna inuidit, hoc ego tibi feci mater infelicissima*

Treueris arae sepulchrali inscriptum est, Hettner monum. lap. Treu. 84, 168

quo[d tu neg]asti m(i)hi, Acceptio Artino filio mater pietissima sollicitae feci. uale

ubi 1 potest etiam *parasti* (quamquam distat aliquantum titulus Gruter 669, 4 cui uota erant ut parentibus ista pararet, set mors immatura fecit ut facerent parentes filio contra ordinem), 2 sollicitate scribi debuit. ad similitudinem ueterum iamborum torta esse uerba elucet

rara talia CIL. VI 18282 *quod neptis auiae facere debuit, auia fecit nepti suae*, IX 384 Ias Ianuariae sorori *aego mi aps te speraba(m), nunc tibi feci*, in actis inst. arch. 1862 p. 82 *dignissimo coiuux Dafine fecit, ego tibi quod tu mi facere dibuisti, mi qui faciat nescio*

179

Bene adquiesceas, Hilara, si quid sapiunt inferi.
tu nostri memento, nos numquam obliuiscemur tui.

CIL. VI 6250 contulit Henzen   Romae in Statiliorum sepulcreto   praecedit *Statiliae T. l. Hilarae Amarantus colorat(or) Philologus atriensis coniugi posuer(e)*.

1 tolle *Hilara* nomen et fit senarius. sic hoc ego feci bene, si quid sapiunt inferi interpositus solutae orationi quasi senarius (Gori inscr. Etr. I 157, 85)   2 senarius talis tu mei memento, ego numquam obliuiscar tui iam excreuit in septenarium

180

Albia O. l. Hargula uixit ann. LVI

casta, fide magna, sei quicquam sapiunt inferi,
ut ossa eius quae hic sita sunt bene quiescant.

CIL. VI 11357 descr. Henzen   in museo Lateranensi. luxata membra, praecurrunt dactyli iambos. propiora ab archetypo haec bene adquiescas frater Aucte Tulli, sei quicquam sapiunt inferi praemissa disticho senariisque (Bormann nou. inscr. lat. p. 14)

181

Alei in uenerieis [rebus uitam conterunt,
mihei contra ri[te partam Venerem mors rapit.

CIL. I 1277 X 5019 descr. Mommsen, PLME tab. LXIX J
Venafrī litteris antiquissimis   senariorum principia agnouit Ritschelius p. 106, ego olim feceram .. *rebus rem perdunt suam, mihei c. rem bene auctam fortuna inuidet*. sed *ri* in u. 2 lapis habet. qualis potuerit esse sententia docui exemplo, exornatam dat Leo *furtis capiunt gaudia et mors tulit. alei in u. Chloe, mihi contra rixosa est* Garruccius, quem uersum Saturnium dicit

182

Homo tantum] in uita possidet quantum utitur.

CIL. V 3865   Veronae in fragmento

183

Vsurae uitae sortem morti reddidit.

Ephem. epigr. VIII 334 uidit Iannelli Nolae totus titulus hic est: *L. Mettius L. f. Maximus domo Atria mil. cohort. VIII pr(aetoriae) hic situs est, uixit annos XXVIII, militauit ann. XI, usurae — reddidit: in fronte ped. XII in agrum ped. XVI*

1 usurae genetius uidetur adpositus ad sortem tamquam usurariam. an usurae uitae (fuerunt), sortem? datum interpretatur Leo comparatque talem arraboni dedit. Hense adscripsit Ciceronis tusc. I 93 ea natura dedit usuram uitae eqs.

184

Ho]mines ego moneo niquei diffidat [sibi.

CIL. IX 3128, Mommsen IN. 5468 Sulmone litteris uetustis infra imagines pastoris et plostrarii scriptum epigramma ut uidetur absolutum et perfectum ho et sibi supplementa in ipso lapide extant recentia. hoc Mommseno displicebat, tamen nec suis aptius nec deo probabilius: nolite desperare, imagines enim ostendent me satis bene peruenisse uiuom. in extremo prologo Rudentis ualete ut hostes uestri diffidant sibi

185

Fortuna spondet multa multis, praestat nemini.
uiue in dies et horas, nam proprium est nihil.

CIL. I 1010 Romae. praecedit *Primae Pompeiae ossua heic, sequitur Saluius et Eros dant*

1 hypermeter, Fors Mommsenus pro Fortuna (Vergilius spondet fortuna salutem), Ritscheliuss tolli iussit multa 2 nil proprium ducas quod demutari potest Syri sententia

186

D(is) M(anibus) s(acrum). Maximus et Lascius duo fratres conuenientes in uno hunc titulum nobis posuimus uiuis, ut possemus at superos securius uitam bonam ger(e)re, qua fini fata uolebant. qui qua uita uixi-

mus una, numquam inter nos fecimus uerbum amarum.
 uoluptates secuti simus omnes, uitae nostre a nobis
 numquam quitquam negatum est. i[t]a tu qui legis,
 bona uita uiue sodalis, quare post obitum [n]ec risus
 nec lusus [n]ec ulla uoluptas erit. haue, Maximae.
 10 mentem habae quod legeris, quare uita morti pro-
 prior fit cottidiae. uale.

CIL. IX 3473 descr. Mommsen et Dressel Peltuini
 repertum, nunc in museo Aquilano. adposui propter clau-
 sulam, inmixta etiam dactylica

1 i. Lasciuus 6 *simus* pro *sumus* Messalla Brutus
 Agrippa (GLK. VI p. 9, 5) 8 *quare?* Mommsenus in
 figura anthyphorae, item u. 10. mihi usurpatum uidetur
 pro *quia* unde Romanenses *quar car* 10 memento, cf.
 animum aduertere Phaedrus fab. III 20, 10 *nam uita*
morti propior est cottidie ubi non dubito quin restituen-
 dum sit *fit*. idem igitur IV 1, 18 merito gloriatur sibi par-
 tam laudem esse *quod tu* Particulo, *quod similes tui ue-*
stras in chartas uerba transfertis mea dignumque longa
iudicatis memoria

187

Dum uixi, uixi quomodo condecet ingenuom.
 quod comedi et ebibi, tantum meum est.

CIL. IX 2114 recognouit Dressel, Henzen 7407 in
 pago Beneuentano. praescriptum *P. Clodius P. f. Ste(la-
 tina) Pius leg. XX[X]*, quae legio cum non possit esse VI-
 pia uictrix, inter ueteranos iste ab Augusto deductos nu-
 merandus est. ex senariis ortum elogium, de Sardanapali
 hac sapientia tam sepulcris quam aedium parietibus in-
 scripta (ἔσθιε πίνε τρύφα, *es bibe lude ueni*) uide quae col-
 legit Cardinali iscr. Velit. p. 124 *quod edi bibi, mecum ha-*
beo, quod reliqui, perdidit ac similia

1 debuit *quomodo ingenuom decet* 2 deest senario
nam quod c.

188

Eo] cupidius perpoto in monumento meo,
 quod dormiendum et permanendum heic est mihi.

CIL. XII 5102 ex schedis, Or. 4808 fuit Narbone.
 praescriptum nomen uiri *L. Runnius Pa. | Cn. f. Pollio*
 1 eo uel hoc supplēuit Ritscheliu. lacunam unus in-
 dicauit Muratori 1738, 12

189

Si quit bis facere, te bibo fac dulci[ter.

CIL. XIV 1874 descr. Visconti Ostiae in sarcophagi
 operculo in quo medio togatus est, adstant puer et mulier
 gratius erat *uiuo te*

190

Adeste amici, fruamur tempus bonum,
 epulemur laeti, uita dum parua manet,
 Baccho madentes, hilaris sit concordia.
 eadem fecerunt hi cuncti cum uiuerent,
 5 dederunt acceperunt, dum essent, fruniti sunt.
 et nos antiquorum emitemur tempora.
 uiue dum niuis, nec quidquam denegaueris
 animo indulgere, quem commodauit deus.

Garrucci in actis inst. arch. rom. 1861 p. 37 ex schedis
 quas possidere se narrat Zarattini Castellini Romae in
 tabula marmorea effossa ante portas. sensus a uolgo gen-
 tili non alieni, sed iambi insciti et summa uersus 6 recen-
 tiorum nugis quam antiquitati conuenientior, itaque diffi-
 debam schedarum auctori

8 *anīme* Garr., correxi

191

D. M.

T. Vettius T. f. Pol(lia) Nepos milit . . .

II uir q(uin)q(uennalis) flam(en) Dial. sibi et . .

lib. . . . [coniugi

5 sanctissimae, cum qua per mul[tos annos

bene uixit. tu [memento:

sumus mortales, immortales non sumus . . .
 praesumptio nostra haec est uas . . .
 uicturos credimus . . .
 10 sic ergo tu mortal. securam iam nunc . . .
 casus nostri haec facere relin . . .
 mortem uiuere semper so . . .
 agentes sani ad superos ho . . .
 quia uiuere n . . .

Muratori 168, 1 inde CIL. XI 856 ubi accessit pars eorum quae adnotaram mus. rhen. 27 p. 137 Mutinae

mutilatum a dextra titulum totum proposui, nam cum senarius manifesto uersus 7 sit, tum proximi saltem imitantur iambos uotis] *praesumptio nostra haec est uas* [tamen, sempér] *uicturos credimus* [bene conditos. sed Muratori exemplum quod unum superest non satis fidei habet ad redintegrandos illos et siqui plures erant carminis uersus

10 ad sententiam *mortalis, cura iam nunc* [memor] *casus nostri haec facere, relin*[quere tuis, post] *mortem uiuere semper: so*[li hoc] *agentes sani ad superos ho*[mines], *quia uiuere n*[on est sine hoc]

192

ut perferantur, si qua sunt, ad inferos.
 date terrae fructum, ut terra possit reddere.
 ab alio speres, altero quod feceris.

Gruter 928, 9 Romae. sine capite carmen, tamquam luxata membra

1 lacuna non indicatur. *si qua sunt* quorsum tendat ostendunt ea quae adposui n. 132 et 179 uel Henzen 7382 *impetra si quae sunt Manes ne tam scelestum discidium experiscar diutius*

2 Euripides fr. 757 interprete Cicrone tusc. III 59 *reddendast terrae terra, tum uita omnibus metenda ut fruges*

3 comicus inc. 82 et Syrus 2 *ab alio expectes, alteri quod feceris* ubi uide quae Ribbeckius adscripsit. in sepulcris haec incisa ad tutelam eorum spectant (ut Or. 4786 *quod si nocueris, noceberis ab alio*, 4802 *quod feceris, et tibi alius faciet*, supra adnotata in 95). CIL. X 4972 *alio nemini*

193

Custos sepulcrí pene destricto deus
Priapus ego sum. mortis et uitai locus.

CIL. VI 3708 et 5173, Henzen Or. 5756 a   Romae in columbario circa Tiberii aut Claudii Caesaris tempora scripti iambi graecanici, custodit Priapus coniunctum cum hortis uineisue sepulcrum, CIL. V 3634, Iahn spec. epigraph. p. 65

194

Ita candidatus quod petit fiat tuus
et ita perennes, scriptor, opus hoc praeteri.
hoc si impetro a te, felix uiuas, bene uale.

Henzen Or. 6975   prope Narniam ad pontem. cf. Henzen 6977 *inscriptor, rogo te ut transeas hoc monumentum... quouis candidati nomen in hoc monumento inscriptum fuerit, repulsam ferat neque honorem ullum gerat.* horum scriptorum operam et assiduitatem muri Pompeiani optume inlustrant

3 *at felix* Henzen, correxi in Fleckeiseni annali philol. 1858 p. 78

195

Ita candidátus fiat honóratus tuus
et ita gratum édat múnus tuus múnerarius
et tu (sis) felix, scriptor, sí híc non scrípseri[s].

CIL. XI 575, Henzen 6976   Foro Popilii. iambi interpolati

1 debuit *fiat aedilis* aut quod est in superiore carmine, iam praue inlatus est anapaestus   2 *tolle tuus*
3 *sis* in confinio linearum omissum a quadratario addidi in ann. phil. 1858 p. 78

196

Ita ualeas, scriptor, hoc monimentum praeteri.

CIL. V 1490, Orelli 4751   in agro Aquileiensi

197

Ita leuis incumbat terra defuncto tibi
 uel assint quieti cineribus Manes tuis,
 rogo ne sepulcri umbras uiolare audeas.

Fabretti inser. ant. 283, 181   prope Romam
 1 *denuncio* editum est, *defuncto* correxi   2 *quieti*
 disyllabum cf. ad 90, 3   3 hiatus in caesura, potuit *uiolare umbras*

CIL. VIII 1070 *ita tibi contingat quod uis, ut hoc sacrum non uioles* quasi incisi pariter senarii, cum integri fiant adiuncto uelut *uiuo et mortuo, quisquis praeteris*

198

Rogo per deos Stygios, oss(a) nostr(a), quisquis es
 homo, non uioles, non tras(ieris) h(unc) l(ocum).

Gruter 601, 10 a Smetio, Orelli 2998   Romae. non uidentur casu facti uersus, cum praesertim di ornatus uocentur Stygii. in aliis titulis obtestatio praetereuntium fit per deos superos inferosque ut IRN. 6893

2 *non pro ne plebeium* (Petron. sat. 74 *suadeo non patiaris*)   tras. h. l. lapis, prima nota fortasse *traseas* significat. sed *trasieris* uersus requirit, olim posui *trasilias*. si recte expleui, ut legat titulum uiator rogatur, cf. ad 128

199

Illi deos iratos, quos om(n)is colunt,
 si quis de (e)o sepulcro (quid) uiola(ue)rit.

CIL. V 3034 contulit Mommsen   Patauii sub titulo Sempronii Primi et uxoris Clodiae Secundae et Sempronii Tertii fratris adscriptum manu alia. cuius imprecationis similes extant multae (uelut Iahn spec. epigr. 28, 30 *qui uiolauerit siue immutauerit, deos sentiat iratos*)

1 similiter omisso uerbo *iratam mihi* Martialis IV 43, 5
 omis lapis   2 *deo sepulcro* | *uiolarit* lapis, de eo Puteanus apud Gruterum 826, 7, *quid* et *uiolauerit* metri causa ego substitui

200

ollam seueri flaminis ne tangito

probum hunc senarium antiquae quidem ollae inscriptum esse sed recenti studio sacerdotis cuiusdam Gallici narrat Boissieu inscr. Lugdun. p. 99. cuius sententia siquam recipit controuersiam, antiquitati conuenit *Seueri*

201

senarios quidem faciunt cautiones sepulcrales CIL. VI 4410
huic monumento ustrinum aplicari non licet
 et Gori inscr. Etr. I 427, 297

ad h(oc) m(onumentum) u(strinum) f(ieri) n(on) l(icet)
 uerum a poetice uidentur alienae. et alias intertexta iam-
 bis legitur oratio ut Viniciae Donatae Gruter 1001, 5 *mace-*
riam clusit circum monimentum suom

202

. . . . .ium a parentibus
 . . . . .o adque arbusculis
 . . . . .as perpetuet domum.

CIL. XII 578 ex Ruardo qui bonas fuisse litteras lapi-
 dis tradidit Aquis Sextiis. 'uide ne recens sit' Hirsch-
 feld. sed iambici numeri quos nemo agnouit, ne Rouard
 quidem cum u. 3 *felicitas* proposuerit, in contrariam par-
 tem ualent accepit filius aut filia monumentum exi-
 mium *a parentibus* ornatum hortulo *atque arbusculis*, *se-*
cura quam posteritas perpetuet domum. Hense suadet *pietas*

203

Qualem paupertas potuit, memoriam dedi.

CIL. XII 1036 descr. Hirschfeld prope Auennionem
 litteris magnis saeculi tertii. praecedit *Cupitiae Florentinae*
coniugi piae et castae Ianuarius Primitius maritus. sic
 CIL. V 4018 additur titulo *pro meritis parum, pro facul-*
tate satis et ibid. 4020 *si maior auctoritas patrimoni mei*
fuisset, ampliori titul[o t]e prosecutus fuisset, piissime pater

204

Si pro uirtute et animo fortunam habuissem,

magnificum monumentum hic aedificassem tibi.
nunc quoniam omnes mortui idem sapimus, satis est.

CIL. VI 15225 ex schedis, Gori inscr. Etr. I 210, 51

Romae, tum Florentiae, iam non extat praescriptum *Ti. Claudius O. l. Primus Tonniae O. l. Primae coniugi iucundissimae* alter uersus bonus est senarius, talis 1 fit sic *animo haberem ditias, 3 nunc quoniam idem omnes mortui sapimus sat est*

3 item *capimus sat* Cittadinius exhibet

205

Locus capillo ribus, expectat caput suum.

CIL. X 511 plumbea lammina reperta in sepulcro agri Salernitani inscripta litteris aevi Antoninorum. adscripsi deuotionem ut carminis simillimam, nam *suum* si dempseris, uersus existet trimeter. hominis capillum riuo mandatum mersumque sequatur oportet caput

206

. . . . . canes esse ante me
. . . . . in canibus habeo deditu.

CIL. IX 1020 descripsit Dressel in agro Compsino 'in sepulcro reperto ossibus pleno tegulisque supra clauso ad S. Viti qui creditur homines defendere a canibus rabidis, in lapide longo m. 1, 42 litteris antiquis et bonis'. fortasse uenatoris effigies fuit et epigramma, sententia talis *siquis stupebit hic canes esse ante me, ego nunc quoque animum in canibus habeo deditum*. structura haec *deditus in aliquo* Lucretiana et Catulliana

207

Sabinus praetor magna res formis periit.

Gatti in actis acad. Lynceorum 1890 p. 195 extra Romam ad septimum miliarium uia Tiburtina in marmore praefixo arcae corporis. tota inscriptio cui quasi adclatio hic uersiculus additur ultimus haec est: *dis genitoribus: L. Plotio C. f. Pol. Sabino praetori, sodali Titiali,*

*aedili cur. seu iro eq(uitum) R. quaestori urb. trib(uno) la-
ticl(aui) leg(ionis) I Miner(ui)ae p(ia) f(idelis) X uir(o)
stl(itibus) iudic(ando), habenti quoq. salutation(em) secun-
dam imp. Antonini Aug. Pii: Sabinus eqs. senarius nescio
an arreptus ac demutatus sit ex carmine antiquiore uel
epithymio (ἔρρει τὰ κᾶλα, Μίνδαρος ἀπεσσύα in Laconis epi-
stula, ὤλετο Δῶριος Ὀρφεύς in Bionis epitaphio)*

1 hic praetor plurimum ualuit aut profuit *formis* id est
ut puto iuris legumue per formulas constitutioni ac regu-
lis, quamquam potest uocabulum etiam latius patere ad
disciplinam uelut admissionum Caesaris et mores aequos
ciuium. Pius *uiros aequisissimos ad administrandam rem
p. quaerens* (Eutropius VIII 8) fortasse ideo eum adlegerat
inter amicos secundos. ergo *magna res* (μέγα τι χρῆμα,
prouerbii loco id Martialis alique dixere) *formis* periit.
Formis eum obiisse Gattius putauit *perit* iambus.
eas syllabas inde ab Seneca solitas esse contrahi constat

208

Oculos reposuit statuís qua ad uixit bene.

CIL. VI 9403, Orelli 4224 nunc Florentiae. prae-
scriptum *M. Rapilius Serapio hic ab ara marmor(ea) ut
Romana tituli origo pateat* (CIL. VI 10020) puncto di-
uisa *qua ad*, orta ex *quod quoad* ut *anima aduertere*

209

poetica quaedam rudimenta Gaii Idonii titulus osten-
dit Corfiniensis CIL. IX 3193 *qui caliculis lana pelliculis
uitam tolerauit suam: tu qui legis uale et cum uolēs [ue]-
nito.* in mente scriptori tale erat carmen
*hic quaestu honesto uitam tolerauit suam,
tu qui legis uale et uenito cum uoles*

210

P. Clodi Pulchri | l(iberti)
Feliceis | semper qui fuit | dulcis suis. |
u(iua) Clodia Pulc. l. Athenais.

Senae Gallicae. patronus potest ipse ille fuisse quem Milo occidit

2 numeri quaesiti propter posituram uerborum, etsi titulorum mos non sinat distrahi *P. Clodi Felicis*

211

uerba in modum senarii pergentia aut cadentia aliquotiens deprehenduntur in titulis, ut confirmetur Ciceronis orat. 184 de senariorum comicorum solutaeque orationis similitudine iudicium. CIL. X 6493 *Heliades in quo nunquam indormiuit timor*. Henzen 7233 *M(arcus) Cocceius Hilarus offic(i)is suis hic in horreis Neruae* (uersificator daturus erat *hic optumam fidem et*) *amorem habuit maximum*. CIL. VI 10103 in unum ne comprehendantur *hic situs est | quouis pietas laesit neminem*, lacuna uetat post est designata et post *neminem*. IRN. 6784 *hic sita est Propitiae pupa et famula Bacchi cymbalis* Mommsenus *cymbalis(tria)* interpretatur, adcommodatius id quidem sermonis latini ingenio. Orelli 4651 *quae dum nimia pia fuit, facta est in pia*, nilo deterius erat *dum pietate nimia est*. CIL. X 4486 *innocens Onensinus, iam etenim paruulus ipse humanus omnibus erat, qui cum ingentib. luxuriis laetaret, repente raptus est mihi*. pluraque cumulari possunt excellentia numeris senarium uelut CIL. VIII 9686 *uirgo decora et inocens quae prope novos obi(i)t toros* et VI 17540 *derisori qui uixit bene et consummauit bene* qualia erunt fortasse qui dimetris iambicis et trochaicis septenariis adnumerari uelint. Brambach inser. Rhen. 1052 *ut primum adoleuit pollens uiribus decora facie* uerba sumpta sunt ex Sallusti Iug. 6 (*ubi primum* codices). monumenta in quibus senarii aliis metris mixti et interpositi sunt infra proponam

212

. . . . Numice Lauinas	. . . sacer]dote
. . . . u]irecta Pilumni	. . . reg]inae
. . . pon]tifex sacris uotu[m	. . . .
. . . c]lara sanguis Aenea[c	. . . p]risci
5 . . . m]aximus petitorum	. . . I]ulo

. . . p]rospere^{tis} euentus . . . .
 . . . . a iura Laurentum . . . .

CIL. XIV 2065 2066, Bormann inscr. lat. nou. p. 17

Lauinii inuenta fragmenta, sinistrum superne et inferne integrum, in dextro sex uersuum exitus punctaue supersunt. litterarum formis Bormannus fere Diocletiani aeuom indicari narrauit, choliambos ego agnoui mus. rhen. 27 p. 142. precatur petitor cuius nomen uersu 5 periit, fortasse imperator deos Lauinates, Numaticum aliosque ut prosperent euentum tumenturque sacra iura Laurentum

A 2 *luco Pilumni Turnus sacrata ualle sedebat* Verg. Aen. IX 3. *uirecta* scriptura legitima cf. Verg. Aen. VI 638 Claudiani fesc. 2, 31 Cypriani de resurr. mort. 191 glossas Goetzi IV p. 193 296 402 (*uirecita*) 426 469

B 5 *Iulo* si probatur, idque ex priscorum Latinorum ac Laurentium sacris ueri simillimum fit, bisyllabi nominis exemplum accedit Horatiano carin. IV 2

213

Iuenis Sereni triste cernitis marmor,
 pater supremis quod sacrauit et frater
 pietate mira perditum dolens fratrem,
 quem fleuit omnis planetibus nouis turba,
 5 quod interisset forma, flos, pudor simplex.
 dole meator, quisquis hoc legis carmen,
 et ut meretur anima, lacrimam accomoda.

CIL. X 1275 ex schedis repertum apud Nolam. praecedit *M. St.....o M. f. Pal(atina) P...co Fisio Sereno Rutilio Caesiano II uiro auguri, uixit ann. XXXI mensib. XI diebus XVIII*, subscriptum *ipsius pater miserimus*. nominum multitudo et *meator* uocabulum non antiquiorem Hadriano esse titulum docet

1 *iuenis* Vetranius, alii *iuuenis* 2 aliter dictum
 CIL. I 1051 *quius heic reliquiae suprema manent* uel Vergilianum *cineri suprema ferebant* 5 *interisset* Vetr. *interissent* alii 7 choliambos trimeter excipit rectus. sic etiam in graecis inscriptionibus uelut in Memnonis statua imperiti poetae claudos rectosque miscuere uersus. claudio aptum erat *lacrimam adsperge*

214

Alexandream quisque noueras, quaeso,
lege pauca uerb(a), paululum et dolens uad(e),
aut nil doleto. nil mali est ubi nil est,
laboris es]t, ut occubas, t[ibi finis.

Gregorutti archeografo Triest. IV p. 395, CIL. V 8974
et suppl. ital. 151 (uidit Pais) Aquileiae. uitium est in
uersus 1 pede secundo sed magna excusatum nominis pro-
prij difficultate

3 *nil est lapis*, primo editum erat *nihil est* 4 sen-
tentiam adumbraui, posse alia quoque suppleri (*et tutus est*
– *portus*) ostendi mus. rhen. 32 p. 479. *t* post *occubas* sa-
tis clara

215

Per haec sepulchra perque quos colis Manes
his parce tumulis ingredi pedem saepe:
sic nunquam doleas atque triste suspires,
quantum doloris titulus iste testatur.

CIL. VI 17505, Gudi ant. inser. 272, 1 qui Caracallae
aetati tabellam adsignat, Or. 4828. AL. Burmanni IV 180,
Meyeri 1302 Romae, iam nusquam apparet. praecedit
titulus a Q. Fabio Augurino sacratus filioli cognominis et
Careiae Sabinae coniugis memoriae

2 *pedem* ut graece ἐμβεβῶς πόδα 3 pronuntiatur
nunqua quasi trochaeus. Probi appendix GLK. IV p. 199, 15
numquam, *non numqua*, Or. 4805 *ube nunqua fuit*, supra
31, 2 *nusqua* al. cogitauit scriptor *tantum doleas*, *tam tri-*
ste s. *atque* bis sculptum habuisse uidetur lapis
4 *quamtum* Fabretti 612, 105 ut in tabulis Heracleensibus
(CIL. I 206) saepe scriptum est

216

Queri necesse est de puellula dulei.
ne tu fuisses, si futura tam grata
breui reuerti, unde nobis edita,
natiuom esset et parentibus luetu.

5 semissem anni uixit et dies octo,
rosa simul floriuit et statim periit.

Brambach inscr. Rhen. 1053 Moguntiacy. praecedunt quae in alio lapide ibid. 1054 repetuntur *d. M. Telesphoris et maritus eius parentes filiae dulcissimae*. * scazontas binos recti trimetri singuli excipiunt, 6 *perit* pro iambo habere malo quam pro choliambo temere dissoluto, uersus 3 a ceteris etiam quinto pede differt. hiatus in caesura u. 3, *m* non elisa 4 et 5, *rosa* 6 quasi iambus. qui soli bene compositi sunt duo primi uersus, aliunde sumptos esse etiam distractum ostendit proloquium

4 sermo flagitabat *natiuom* i. genitura destinatum *habebas et p. luctu* i. luctui esse uel fieri 6 in effigie 1053 florum calathus infanti adstat, 1054 florem infans sinistra manu tenet. *florire floriet* (cf. *florire fleurir*) increbruit per biblia sacra, Roensch Ital. p. 284

217

Dea uirago Delia,
uotum fauenti numine
quod [exigor] felix ago.

CIL. III suppl. 8298 ad ectypum apud Delmatas in regione Stanecclorum ad ripam sinistram fluuii Lim inter reliquias sacelli Romani. praecedit *D(ianae) A(ugustae) s(acrum)*: *T. Aur. Saturninus eq. R. ex u(oto) l(ibens) p(osuit)*. post *ago* eodem uersu colligatae inter se leguntur *l p* (fortasse rursum *libens posuit*), post eum uersum fractus est lapis, ex ima basi *oc.....cus* descriptum est. 'Dalmatiae lucos .. sparsa comam Britomartis agit... uenata uirago' Claudianus de cons. Stil. III 302 314. in Hispania Dianae ex uenatione homo senatorii ordinis cum ceruorum cornibus item dicauit dimetros CIL. II 2660, quos quia aliis carminibus adiuncti sunt post referam. hic primus uersus choriacus est neglecta aequabilitate (*o dea*), nisi uero *dea* iste recitari uoluit

1 contulit Hoernes Sen. Phaedr. 54 *diua uirago* 3 *debeo* suppl. Domaszewski, 'potest fuisse *uoueram*' Hirschfeld

218

Gaetula harena prosata,
 Gaetulo equino consita,
 cursando flabris compara,
 aetate abacta uirgini
 5 Spendusa Lethen incolis.

CIL. VI 10082, IRN. 7147 descr. Mommsen, Orelli 4322

Romae olim, nunc in museo Neapolitano. litterae pulchrae alteque incisae. praescriptum *d(is) M(anibus)*. aetate carmen non nimis distat ab eo quod de Borysthene Hadriani uereditum factum est anacreonteis et pherecrateis AL. Riesii 903. corripiebant finalem in *cursando* ac similibus Seneca posterioresque poetae (Iuu. 3, 232), *compara* quod apud antiquos non extat fictum est ut *coniuga* 112, 2 al., *uirgo* in adiectiuorum loco numeratum ut *senectam uirginem* Tertullianus dixit ablatiuum in *i* facit

2 *equinum* neque ecus est neque equile sed germ. *gestuete*. stirpe Gaetula orta esse Spoudusa u. 1 praedicatur, 2 Gaetulos etiam habuisse parentes, nam ex stemmate cognoscitur generositas (Stat. silu. V 2, 22 Cyprian. de spectac. 5). de equis Gaetulicis cf. Gratti cyn. 517 uel Nemesiani 259, fortasse ut Lusitani equi ex uento ita illorum proauī attactu harenae concepti credebantur

219

Hoc hoc sepulchrum respice,
 qui carmen et Musas amas,
 et nostra communi lege
 lacrimanda titulo nomina.
 5 nam nobis pueris simul
 ars uaria, par aetas erat.
 ego consonanti fistula
 Sidonius aera perstrepens

hoc carmen, haec ara, hic cinis
 10 pueri sepulchrum est Xanthiae,

qui morte acerba raptus est,
 iam doctus in compendia
 tot literarum et nominum
 notare currenti stilo,
 15 quot lingua currens diceret.
 iam nemo superaret legens,
 iam uoce erili cocperat
 ad omne dictatum uolans
 aurem uocari ad proximam.
 20 heu morte propera concidit,
 arcana qui solus sui
 sciturus domini fuit.

Brambach inscr. Rhen. 323, Orelli 2876. AL. Meyeri 1268

Coloniae effossum periit. prooemium quae sequitur narratio, exorditur a glyconeo uersu 5 et in glyconeum desinit 22 (Conrads l. s. p. 17). neque in orthographicis satis fidei penes auctores est (4 *lachrimanda* uel *lachrymanda* traditur, 10 *Xantiae*, 17 *herili*) et alia nescio an parum accurate excepta sint ex lapide detricto

8 *acris* Crombach uere opinor, neque opus est eo quod olim proposui *auris*. nam periisse patet non paucos post 8 uersus enarrantes Sidonii uirtutem musicam, etsi testimonium de lacuna nemo dixit. potuit *acris perstrepsens sonos tubarum et cornuum tibicen in uita fui* 9 ss. in

altera parte inscriptos aiunt 14 *notare* absolute tamquam notas facere, notarius esse *stilo currenti in compendia*. cf. Manil. IV 197 Mart. XIV 208 Auson. ep. 146 Bip.

18 *dictatum* ut epistula *uolans ad aurem proximam* i. hominis proximi, familiaris intimi 22 inter *sciturus* et *domini* interpositum fertur signum crucis, incisum fortasse a christianis, fuit enim lapis ad S. Vrsulae, utique alienum a carmine

220

Genitor Iunonem dedicat
 Alteque Pompeiae locat.
 Lenamen hoc doloribus
 Lacrimisque pausam credidit.

5 At nunc uidendo iugiter
Et fletum et gemitus integrat.

CIL. VIII 251 descr. Wilmanns, suppl. 11405 Sufe-
tulae. acrostichis est *Gallae*. binos dimetros Pompeius in
unum coire uoluit ornamento colligante uersus 1 3 5 cum
proxumis. in primo et postremo uersu pes secundus pon-
derosior

1 sacram Gallae effigiem pater alte locatam dedicat
4 s. Marcelli Emp. p. 79, 6 Helmr. *lacrimarum iugitatem*
adposuit Hense

221

. . . . hic sita est] Victoria |
quae pulchra forma tota, pul]chrior moribus |
cunctis de]coris | [antece]ssit] feminis. |
5 sed non am]ori liberum, |
non Parca pa]reit coniugis, |
quae morte] rupit sta]mina |
. . . o septem mu . . |
. . . i quarta ho . .

CIL. VIII 1069 descr. Huebner Carthagine abla-
tum in museum Britannicum fragmentum. cadunt enun-
tiata in iambos, iambicosque partim senarios exhibui prae-
eunte Studemundio partim quaternarios. tamen metrum
indiligenter tractatum u. 2 facit ut dubitem an soli fuerint
dimetri ad hunc modum *Galla hic sita est Victoria formosa,*
pulchrior moribus, pudica, plena décoris cunctisque prae-
stans feminis

8 9 de actate mulieris scripti uidentur siue de mortis
tempore, litterarum simul et metri idoneum supplementum
non repperi periclitatus talia *annisq. septem muneri da-*
tam mihi quarta hora tulit

222

Parbi sepulcrum corporis
parentum non botis datu,
quod fata properis cursibus
rapuere lucis usibus.

5 si nomen queres, qui leges,
 mensem priorem cogita.
 si qui fecerunt queritas,
 parentes dixi, sufficit.

CIL. X 4183, add. p. 976 descr. Boissevain, acceperam a Mommseno in agro Neapolitano prope Casertam inuentum. litteratura rudis infimaeque aetatis. latina licentia spondeus in pedem alterum admissus u. 2 5 7 8, tanto melior sensus

2 *dat* fuit in apographo unde *dati* conieceram, sed *datu* lapis i. datum 6 comparatiuo et superlatiuo gradu permutato Mommsenus recte putat praedicari nomen Ianuarium, quod in istis regionibus frequentabatur. chronographus a. 354 in regibus Romanis solet dicere *hic prior inuenit* 8 *parentes* lapis, non *parentum* quod ex u. 2 finxerant

223

Hic Teudefredi condita
 membra quiescunt arida,
 cuius origo fulgida
 br]ebe refulsit inclita.
 5 ill]e subiuit funera
 . . . senties
 . . . super .
 . . . .

Huebner inscr. Hisp. christ. 132, descr. et suppleuit Berlanga non procul a Corduba titulo post saeculum sextum facto tamen locum dedi propter inscriptionum talium raritatem

6 *s enties* diuisa feruntur 7 *supera* ut consonet uersus hic cum 5, an *superes* pro *superis*?

224

Carthaginiensis Hispaniae titulus CIL. II 3493 *M. Oppius M. f. foresis ars hic est sita, flet titulus se relictum* dime-
 trum quidem iambicum bonum habet, meditatum tamen carmen non arbitror, quia simplex patroni mortui nomen

non cadit in eam aetatem qua uiguit uolucripes dimetria,
oratorias argutias agnosco

item qui dimetri incohant orationem Orelli 4551 *sacrum
quieti corporis Petroniae Glyconidis: M. Vettius Synegde-
mus coniugi optimae*, casu potius quam consilio compositi
uidentur. relege sis etiam n. 211

225

Acterna domus hec est,
pausum laboris hic est,
aliquid memoriae hoc est.

Renier inscr. Alg. 4099, CIL. VIII 4447 contulit Wil-
manns apud Lamasbenses Numidia. praescriptum *d.*
M. s., subscriptum *Q. Fonteius Saturninus se uiuo fecit
et dedicauit.* dimetri sunt catalectici uel anacreonteï accen-
tus modulo exacti

2 *pausa* crebrum apud priscos et Africanos, *pausum*
singulare. *paulus requies* glossaria quaedam

226

Iulia Pier|is obstetrix |
hic iacet | nulli gra|uis.

Hettner monum. lapid. Treuer. p. 78 n. 150 Treueris
inuentus cippus ληκύθια duo sunt, certe posterius ad
numeros consertis uerbis ex industria. hic posui tamquam
acephalos dimetros secutus Terentianum Maurum 2458 et
carmen superius 217, 1

1 *obsetrix* lapicida primum sic ut uolgus pronuntiasse
tituli codicesque demonstrant, tum *obst-*

227

Memnonem uates canorum Maximus Statilius
audit et donat camena, musa nam cordi deis.

Meas quoque auris Memnonis uox accidit:
nomen cieto quisque uatem Maximum.

CIL. III 47 ad ectypon in Memnonis statua. ibidem
 T. Statilius Maximus Se[ue]r[us] se testatur Memnonem au-
 disse a. d. XII kal. Mart. anno XX Hadriani (p. Chr. 136)
 CIL. III 46. eisdem nominibus plures circa id tempus sci-
 mus fuisse homines, ex fastis consulem anni 144 (CIL. III
 suppl. 10336), e grammaticis litteris eum qui scripsit de
 singularibus apud Ciceronem positus, ex syringe Thebana
 Μάξιμον Στατίλιον ἴδιον λόγον τῶν λογιωτάτων memoratum
 cum Philopappo rege. et hic quidem idem uidetur cum
 uate esse uir equestris nobilitatis, praeterea credibile est
 non alium esse Maximum eum qui pyramidas uisitarat
 graecumque inscripserat elegidarion in scholiis Clementis
 protrept. 4, 49 traditum, cf. mus. rhen. 38 p. 132. trochaei
 et iambi graeca arte facti

1 *Statilius* non plane certum Mommseno uisum est.
quoque inuocans substituerat Letronne inscr. Aegypt. II 411

2 *dis pietas mea et musa cordi est* Horatius c. I 17, 13

3 *incidit tere* descripserat Salt, de utroque uide Lach-
 mannum Lucr. p. 242 4 *nomen ciere* Ouidius fast. IV 484
 Tac. ann. I 21 cf. Lin. XLV 38, 12 *quisqui aut quis-*
qus Mommsenus legit, hoc repugnat metro

228

Hercules inuicte, Catius hoc tuo donu[m] libens
 numini sancto dicauit praetor urbis [annuus,
 cum pia sollemne mente rite fecisset [sacrum,
 tradidisti quod Potitis Euandreo [saeculo
 5 administrandum quodannis hic ad a[ram maxim]am.

Gruter 47, 3 ab eis qui plenius marmor uiderant, CIL.
 VI 313, Rossi ann. inst. arch. Rom. 1854 p. 32. AL. Bur-
 manni I 39, Meyeri 578 Romae in foro boario inuenta
 tabula, tum decurtata et delata in museum Capitolinum.
 supplerunt pleraque antiqui editores (2 *Annius* Gruter),
 5 Borghesius Rossiusque conl. Seruio Verg. Aen. VIII 271.
 ex eadem religione emanarunt iambi n. 22 atque alia car-
 mina, *praetor urbis quotannis Herculi immolat publice iu-*
uencam Varro l. l. VI 54. trochaei graecanici, semel lex
 migrata in nomine proprio *Euandreo*. Catius Sabinus cos.
 II fuit anno 216

4 pro *Potitiis* ut *gratis*, apud Martialem *denaris*, su-
 pra 91, 10 *centuris* (Lachm. Lucr. p. 279)

229

. . . . . | Chi]onianus dedic[o. |
 sed date ut fetura qua[es]tus | suppleat uotis fidem: |
 aureis sacrobo carmen | mox uiritim litteris.

CIL. VII 952, perierat lapis cum male transcriptum titulum emendabam in progr. acad. Bonn. 1876 p. 12, deinde rursum inuentus partem emendationum confirmauit, exemplum accepi ab Huebnero Bowness prope occidentalem Pictorum ualli terminum. unius in summo lapide uersus apparuere uestigia, plures interiisse patet. metrum graecanicum

1 *Nonianus* olim posueram, sed enim litterae desunt tres *depic* ferebatur: *ded* clare lapis, quas addidi earum uestigia cernuntur 2 sic lapis, quas inclusi minus certae sunt: *uite iura quartus* ferebatur. precatur ergo deos mercator 3 Plinius VII 119 de pronao Delphico *praecepta consecrando aureis litteris*

230

Futuitur cunnus [pil]ossus multo melius [qu]am glaber:
 e[ad]em continet uaporem et eadem u[ell]it mentulam.

CIL. IV 1830 add. p. 212, uersum 1 legit Zangemeister, 2 suppleui ex tabula 23, 6 Pompeis, 'inmeritusque laborat paries'

2 *eadem* ablatiuus per synizesin, *eadem-eadem* Plautus Bacch. 49 (cf. Charisium p. 209), *et* accessit fortasse ut obtegeretur hiatus minus conuenit tabulae ductibus *uelat*

231

. . . fucere quondam Vibii opulentissimi,
 non ideo tenuerunt in manu sceptrum pro mutunio
 itidem, quod tu factitas cottidie in manu penem tenes.

CIL. IV 1939 tab. 23, 10 Pompeis in pariete
 1 primum uerbum antiquitus erasum et plane incertum, fortasse nomen eius qui compellatur. et quod sequitur *Vi-*

bii post demum adscriptum est supra uersum. alioqui potest *uestri aui*, Mommsen cogitauit *reguli*. *Vibii* gens Pompeiana multis monumentis nobilitata, C. Vibius Secundus II uir i. d. anno 56 (CIL. X 826) 2 manu correptum Plautina licentia uersu luxato. expectamus autem *pro sceptro mutunium* uel ut corrigatur uersus *non ideo sceptrum tenuerunt in manu mutunium*. Priapeum 25 de mentula *sceptrum quod quidam cupiunt tenere reges* 3 numerorum causa *in manu* tolli ego iusseram mus. rhen. 12 p. 269, Zangemeister *itidem* *cottidie* recte hic et 186, 11 per duas *t*, licet inprobet Consentius GLK. V p. 392, 1, nam ut ποστός ad πόσοι sic *cottus* ad *quot*. quod docui in progr. acad. 1876 p. 14, deinde alii exposuerunt subtilius. corripuit primam primus Martialis *cotidiana* i. tenens

232

Pupa que bela is, tibi | me misit qui tuus es(t): ual(e).

CIL. IV 1234 descr. Zangemeister in cubiculo aedium Sallustii graphio incisum parieti prope a pauimento i. quae bella es ex tabula 16, 6 plenum est effici potest

233

sunt aliae Pompeianorum parietum inscriptiones paucae in quibus singulares suspicari liceat septenarios.

abiat Venere Pompeiiana iratam qui hoc laesaerit

CIL. IV 538 subscriptum picturae gladiatorum.

iu pupa, sic ualeas, sic habeas Venere Pompeianam pro-
pytiam

act. inst. arch. Rom. 1874 p. 193 gestientis adloquio nexa uerba coeunt in septenarium.

hominem reddit rhetor: qui emit seruom [doctu]m, os non
habet

CIL. IV 1899 add. p. 213 sicut legit expleuitque Zangemeister falsi arguens Garruccium qui *emit os* ediderat omissis quae media sunt graff. 28, 43.

nemo est bellus nisi qui amauit mul[ierem] adules[centulus]

CIL. IV 1883 add. p. 213, sunt autem post *amauit* reliqua minoribus litteris notata, cf. Queroli I 2 p. 18, 24 Peip. *nemo gratis bellus est*

alia quaedam Pompeiana tetigi in n. 41. in Germaniae limitaneo agro Dortelweil ad Niddam in uillae fundamentis inuenta est ampla tegula designata a Riesio Westdeutsches

Korrespondenzbl. X 69 cui figulus haec ... *mittet Mattose salutem coniugi carissime et o(p)tat [uenire aliquan]do usque at te ita inscripsit ut interuallo quasi septenarium distingueret*

mittit Mattosae salutem coniugi carissimae

234

.. pra]fectus   bis sex uir factus peregi p...
     . . . . . Quirites h.m.h.n.s. bis populo munus dedí. lib..
                                 primum est Augusti parem ..

CIL. X 4913 uidit Mommsen   Venafri   in me-
dio igitur cauetur monumentum heredem ne sequatur,
utrimque secus reliquiae leguntur carminum. sinistrae quae
duos tantum uersiculos implent, non uidentur coniunctae
cum dextris sed per se absolutae fuisse, licet optime uerba
coeant o] *Quirites, primum est.* fortasse illae ad hexame-
trum reuocandae uelut *ius ego praefectus dixi rexig. Qui-*
rites, trochaicae autem si sunt aequae ac dextrae, permulti-
pedes ipsaeque clausulae perierunt. ad dextram supersunt
septenariorum unius principium *bis sexuir factus peregi,*
duorum clausulae *bis populo munus dedi, primum est Au-*
gusti parem, periit ergo plus altero tanto

1 post *peregi* fuit *p* aut *r*. uelut *plurimam aetatem domi* 3 *m* uideri fuisse in fine Momms. adnotat, eodemque metrum ducit, non ad *paren[t]*. de sententia haereo, fortasse *liberalitas* Caesaris exemplo commendatur

235

Hic Clearchus, qui dum uixit | graeco magno nomine |
nuncupatus, factis meruit | nomen hoc et litteris, |
infans cap[tus a Brit]annis | felici curi . . . |
fuit nepos i . . . | hostium . . .

CIL. II 4350 descripsit Posada anno 1804   Tarracone
praescriptum d. M. *Clearchi*. pars carminis maior
absumpta est

1 *magno* ob etymon et quibus id nomen fuit homines
ut Lacedaemonium et Solensem 3 supplementum con-

firmari puto sequente *hostium* nomine *felici* prima et postrema intentum mos fert ut una uox sequatur polysyllaba (*cupidine*), non duae (*cura deum, cursu redux*)

4 *fuit*, si hemistichiorum modum quadratarius retinuit, monosyllabum est

236

. . . son[ore, | cum teneret] memoria |
nomin]is multi foratas | musicis arteria[s, |
ipse] caestata can[ebat] | comica Atella[nica |
. . . pas pa . . . . .

CIL. XIV 2771, Notizie d. scavi 1884 p. 193 fragmentum tabulae repertae in agro Labicano ubi fuit lucus Musarum (Kaibel epigr. 829). graecanici uidentur septenarii fuisse singuli binos in lapide uersiculos implentes

supplementa quam sint incerta non nescio, sed opponuntur inter se *forata* et *caestata*, quod nouum est uocabulum. cf. effecta pugilatu τρυπήματα APal. XI 78, 3, communes pugilum et cantorum μύρμηκας (Meineke com. gr. fr. II p. 330 s.), morbosam palati ἱμάντωσιν. de cantore agitur per ludum

2 postquam de hoc titulo ad Mommsenum rettuli, in additamentis editor CIL. tibias *multiforatas* fecit non recte ante *musicis* initio uersiculi descriptam s litteram neglexi ut pertinentem aliorum 3 e litterae uestigium apparuit ante *caestata*

237

Hic sita est Amymone Marci optima et pulcherrima,
lanifica pia pudica frugi casta domiseda.

CIL. VI 11602, Or. 4639 fuit Romae in sarcophago, Hadriani aeuo Gudius litteras adsignauit

1 *Amymone* huic pedi male inlatum, melius erat *hic Amymone sitast* *Marci* filia opinor, non Marci aut Marci uxor

2 deest syllaba ad septenarium, addideram *fuit l.* in Fleckeiseni annali 1858 p. 74, et in progr. Bonn. 1876 p. 14. sed defuisse in arca nemo significauit

domiseda nouum, contrarium Plautino *prosedā*

238

S[iue] apr[os] feroces fudi, ut gratus uenanti s[eni],
 seu] ceruos fugaces cep[i, ut er]am [d]elicio domus.
 m[ihi] Paterna rura lu[strans] instaurauit me[moriam]
 quae] mihi post honore[s redd]a[t] continens ueri fide[m].

CIL. II suppl. 6338n, misit mihi Huebner ut acceperat
 descriptum non bene Clunia in latere cippi sic
 inscripti *d. M. i(nferis?) Primitius Sem. Paternae seru. ann.*
XII. Martialis ann. XXXX, Firmina ann. VIII. [D]orcas
contubernali [pio] et [fili]ae? melius apographum nacti
 aut ectypum propiora a uero dabimus supplementa

1 *s...apr...l feroces*, inter *fudi* et *ut* trium litterarum
 hiatus, denique *uenantes* pro clausula uersus traditur

2 *cer...am elicio domus.. fertur* 3 *rura bu.....in-*
staurabit men... descriptum est, nescio an fallente Horati
 memoria (*paterna rura bubus exercet*). nunc *rura lustrans*
 posui, antehac *rure bustum et uel cura bustorum*, sed *bu-*
stum dissimile ueri est 4 *m....* ante *mihi* traditur, tum
honore.....a

239

Benemerenti de me hoc feci ci monimentum animo libens.

CIL. IX 1702, non exstat Beneuenti praecedit
T. Vedianius T. l. Fructus August(alis) sibi et Munatiae
Priscae uxori, insequitur *et Asinia C. l. Tarentinae* et
 quattuor libertorum nomina. inter carmina ponendum cen-
 sui ob insolentiam illius in sepulcro dictionis *feci f.*
 aut *fecit* alii legerunt pro *feci ei*

240

Hoc sepulcr[um con]frequentent, a me | qui sint liberi,
 c[ire]umuersos quos relin|quam uel manumitti uolam.
 at postrema | pateat ipsis quique ex is prou[e]nerint.

CIL. X 3147 recognouit Mommsen quod exstat, nam
 pars periit Bais subscriptum *Volusia Q. f. Pia*
Annia A....ena | sic mandauit, sic [fia]t | dis Manibus sa-
crum, in quo non audeo septenarii causa sufficere *Volusia*

Annia Antiochena sic mandauit, sic fuit etsi Frontoni id placuit. memorabile profecto tale de iure sepulcri carmen

1 *confrequentent* supplui, *frequentent* tantum superiores. spatium lapidis si non capit istas omnes, compendi factum erat *sepulcr.* 2 suppl. Mommsenus ex Quintil.

decl. 342 uindicta testamentouae manumissos dici adnotans, cf. interpr. Persi 5, 78 3 *postrema* pars cf. *postica*

241

Cogitato te hominesse | et scito: moriendust. uale.

CIL. IX 3821, Garrucci sylloge 1530. fides penes Buccellam est in Marsis in pago S. Sebastiani astrum et serpens, tum *Pacedie Sex. f. a.*, tum carmen bifariam diuisum, denique ualuae cum anulis apparebant

242

Hospitium tibi hoc. inuitus uenio. ueniundum est tamen.

CIL. XII 5270 descr. Hirschfeld Narbone in cippo litteris bonis saeculi primi incipientis

septenarius troch. uidetur esse uerbis primis et postremis uiatorem admonens Manium. Muratori 1773, 6 quia spatium quoddam inter *tibi* et *hoc* intermiserat, senariorum reliquias olim suspicatus eram mus. rhen. 27 p. 136. cf. supra 83 et 119. in *hospitium* prior *i* aequae ac posterior in *inuitus* extare ceteris litteris fertur

243

Dum uixi, bibi libenter. bibite uos qui uiuitis.

CIL. III 293, suppl. 6825, Henzen Or. 6674 Antiochiae Pisidiae praescriptum *T. Cissonius Q. f. Ser(gia) uet(eranus) leg. V Gall(icae)*, subscriptum *P. Cissonius Q. f. Ser. frater fecit.* stipendiis ad Rhenum factis ueteranus Antiochiam peruenit cum deducta colonia est ab Augusto aut non multo post

bi libenter bibin ferebatur, emendauit Henzen comprobauimusque emendationem ego agnito metro a. 1858, Ramsay nuper recognito lapide

244

quod edī bibi, mecum habeo, quod reliqui, perdidī.

CIL. VI 18131 descr. Nissen Senae in tabella Romae effossa. praecedit *d. M. T. Flavius Martialis hic situs est, sequitur u(ixit) a. LXXX* pedumque in fronte et in agrum definitio

iustus septenarius excepto initio quod potest fuisse aliquibi *quodque edī* uel *quod enim*, cf. supra 187 s.

245

Viue laetus quique uiuis, uita paruo(m) munus est,
mox exorta est, sensim uigescit, deinde sensim deficit.

CIL. II 4137 ex uetere exemplari uno, Or. 4815. AL. Burmanni IV 43, Meyeri 1191 Tarracone effossum nusquam comparet praescriptum *d. M. L. Alfidio Urbano trib. mil. leg. VII g(eminae) p. f. Antoninianae, homini in uita sua optimo, ex testamento eiusdem, arbitrio Corneli Rustici soceri*. circa annum 215. ex paucis quae septenarios trochaicos habent inscriptionibus quattuor cum sint in Hispania factae, duae Tarracone, perplacuisse istis hoc metrum putes, in quo epigrammata excellunt Flori AL. Riesii 245 ss., Flori autem de Vergilio declamatio ipsum quoque Tarracone habitasse prodit

1 i. quisque, quicumque. *quisque* substituit Burmannus

2 *orta mox sensim uigescit* correxit Finestres probauit Ritscheliuss, *dein uigescit* Hauptius, sed prima labat di-
podia non seruata lege graeca. *mox ut exorta est uigescit* Leo

246

D(is) M(anibus). |

Lectita, col|lis uiator, | h[o]c memor|iae conditum |

M. Aur. Antonio.

Froehner *Mélanges d'épigr.* V p. 11 ad Perroti exemplar, CIL. III 271, suppl. 6769 Ancyrae in Galatia.

bene incisae litterae, septenarium agnouit Froehner
u(ia)tor descr. Perrot, emend. Froehner. ita Sedulius *pelagi
uiator*, at Martialis semper ad hunc modum *qui Flaminiam
teris uiator* hic suppl. Perrot. intellego hanc memorio-
lam Antonio compositam (CIL. III suppl. 10545 *Euhelpistus
lib. ob merita memoriae hec meruit*)

247

in septenarium licet componere inscriptiones distributas per sarcophagi Atestini fastigium et antepagmenta Henzen Or. 7398

re[spic]e et crede: hoc est, sic est, aliut fieri non licet.
sententia fere eadem Romano sarcophago inscripta *hoc est, sic est, aliut fieri non potest, hoc ad nos*

item ab his *non fui, fui, non sum, non desidero* (Lambaesi CIL. VIII 3463) uel *non fui, fui, memini, non sum, non curo* (Lactorae Revue épigr. du midi 1882 p. 322 n. 355), quae tam trita epitaphiis fuere ut primae litterae notando sufficerent *n. f. f. n. s. n. c.* (Henzen 7387), non multum abludit uersiculus

non fui, fui si memini, non sum, non desidero
praeunte Fleckeiseno ann. 1868 p. 214 nescio an septenariis adnumerem uerba nimis mutilata Aquileiae subscripta Diphili nomini CIL. I 1459 V 1191

diues si]ne auaritie [uix]it, ad [Ditem] uenit. uale
in medici cuiusdam titulo CIL. VI 9583 interiecta aliis haec leguntur *haec est domus aeterna, hic est fundus, heis sunt horti, hoc est monumentum nostrum*, unde septenarius ut mihi suboleret error fecerat Garruccii scribentis *monumentum meum* CIL. I 1059

248

De decuma, Victor, tibi Lucius Mumius donum moribus antiquis promiserat hoc dare sese.
uisum animo suo perfecit tua pace rogans te cogendei dissoluendei tu ut facilia faxseis.
5 perficias decumam ut faciat uerae rationis proque hoc atque alieis donis des digna merenti.

CIL. I 542, IX 4672, add. p. 684. AL. Burmanni I 34, Meyeri 591

fuit Reate in basi ornata signis sed attrita, unum exemplar complures diuolgarunt satis diligenter descriptum. praemisum est *sancte*, hoc nomine et illo Victoris Hercules appellatur qui cum ad aram maximam a triumphantibus coli solitus est tum a L. Mummio Corintho capta decumam praedae accepit oblatam. cf. supra carmen 3

1 *muni*us plerique auctores   2 *promiserat* Mommsen
praeclare emendauit: *pro usura* traditur   3 *suo una*

syllaba ut apud Ennium *sis oculis*, in titulo quodam *pro salute sua sorumque omnium*, item *tua* ut scriptum etiam habemus *tis pro tuis* *tuam pacem* interpretantur Bernaysius et Ritscheliuss opusc. II 638, sed nec *m* finalem in metro cultiores homines qualis Mummius fuit uel in titulo faciendo adiutor eius plane abiecerunt ante consonantem neque idonea uerborum haec structura est *tuam pacem cogendi* quoniam expectatur *tuum in cogendo auxilium*. ego interpretor: quod ipse uoluit fecit te non inuito cf. Plaut. rud. 698 uel Ter. eun. 466 (ubi Donatus *pace inquit aut gratia aut uoluntate*) 4 *dissoluen dei* non nulli

facilia aut trisyllabum potius *facilia* tuendum censui in annali philol. 1863 p. 776 sicut a uigili CIL. I 1139 *uiglias* et in Peruigilio *peruiclando* deducta, ut *speclaria fecia* al. in Plauti Persa 761 Ritscheliuss quod trisyllabum *facilia* esse putauit, de metro errauit anapaestos pro trochaeis habens, tamen commode comparauit struem uerborum *quorum opera mihi facilia facta haec sunt*. deinde *cogendei* si lapis praebuit reapse idemque *dissoluen dei*, priscum sermonem dixerit quispiam non abhorruisse ab audacia Taciti qui loco infinitiui uel nominis uerbalis gerundium genetiuo casu posuerit aliquotiens. cuius artificii cum apud antiquiores uestigium nullum repperissem neque potuisse id prouenire existimarem ante neotericos, olim ut mutarem *cogentei dissoluen dei* animus inclinauit. nunc cautior retineo ista cum facultate aequiperans *facilia* subaudiensue negotia. coacta praeda dissoluitur ut iuste decuma fiat

6 *doneis* unus auctor, *donis* alius

249

Tu quae Tarpeio coleris uicina Tonanti,
uotorum uindex semper Fortuna meorum,
accipe quae pietas ponit tibi dona merenti
effigiem nostri conseruatura parentis.

5 cuius ne taceat memorandum littera nomen,
Caesius hic idemq. Titus Primusq. uocatur.
qui largae Cereris messes fructusq. renatos
digerit in pretium, cui constat fama fidesq.
et qui diuitias uincit pudor, ire per illos

10 consuetus portus cura studioq. laboris,
litor(a) qui praestant fessis tutissima nautis,

notus in urbe sacra, notus quoq. finibus illis
 quos Vmber sulcare solet, quos Tuscus arator.
 omnibus hic annis uotorum more suorum
 15 centenas adicit numero crescente coronas
 Fortunae simulacra colens et Apollinis aras
 Arcanumq. Iouem, quorum consentit in illo
 maiestas longae promittens tempora uitae.
 accipe posteritas quod per tua saecula narres.
 20 Taurinus kari iussus pietate parentis
 hoc posuit donum, quod nec sententia Mortis
 uincere nec poterit Fatorum summa potestas,
 sed populi saluo semper rumore manebit.

CIL. XIV 2852 descr. Rossi, Gruter 72, 5. AL. Burmanni I 80, Meyeri 622 Praeneste in basi marmorea. in latere annus adnotatus est *L. Ceion[i]o Comm(odo) [S]ex. Vetul[e]nio Ciui[ca] Pompeiano c[os.]* 136 p. Ch. in fronte modii frumenti et spicae repraesentati sunt. Caesius Taurinus Fortunae Primigeniae Praenestinae patris effigiem dedicat ipsius iussu patris mercatoris frumentarii

1 male opinor Beckerus topogr. p. 404 hinc Capitolium fuisse Praenestinis concludit, necesse est enim Iouem Tonantem in Capitolio Romae dedicatum intellegi (Propertius *Tarpeiusque pater nuda de rupe tonabat*). huic autem Praenestina Fortuna non bene dicitur uicina. itaque Wernsdorfium secutus fanum Fortunae Primigeniae intellego a Seruio Tullio positum in Capitolio teste Plutarcho de fort. Rom. cap. 10 11 clausula Vergiliana georg. IV 421 *statio tutissima nautis* 17 *Arcanum* apud Praenestinos Iouem nomen habuisse tituli ostendunt Or. 2391 et 3045 19 Lucanus VIII 608 *qua posteritas in saecula mittet Septimium fama?* Octauiae scriptor u. 359 *facinus uix posteritas, tarde semper saecula credent* 23 *saluum* coni. Cannegieter

250

Magne deum, Siluane potens, sanctissime pastor,
 qui nemus Idaeum Romanaque castra gubernas,
 mellea quod docilis iunctast tibi fistula cera,

namque procul certe uicinus iungitur annis,
 5 labitur unda leui per roseida prata Tirinus
 gurgite non alto nitidis argenteus undis,
 et teneram ab radice ferens, Siluane, eupressum:
 adsis huc mihi, sancte, fauens numenq. reportes,
 quod tibi pro meritis simulacrum aramq. dicaui
 10 haec ego quae feci dominorum causa salutis
 et mea proque meis orans uitamq. benignam
 officiumque gerens. fautor tu dexter adesto,
 dum tibi quae refero quaeq. aris, inclute, reddo
 ex uoto meritoque libens mea dicta resoluo
 15 ille ego qui inserui nomen in ara meum.
 nunc uos o laeti bene gestis corpora rebus
 procurete uiri et semper sperate futurum.

CIL. IX 3375, Henzen Or. 5751 in ualle Tritani
 sub castro Capestrano prope confluentes Aternum et Tiri-
 num. praescriptum *S[iluano sancto sac]rum Athe[nio? An]-*
nii Laterani lib. proc(urator) et Eutyches disp(ensator),
 subscriptum *d(onum) d(ederunt),* in laterē columellae scri-
 ptum *Siluano et Augurino cos. XVI k. April.* id est anno
 156. rude pastorum rusticorumue carmen undique compi-
 latum, Siluanus cum Fauno et Pane confusus

3 *mellea* sine dubio ablatius correpta terminatione ut
 5 *unda*, 10 *causa*, 11 *mea*, 15 *ara*. clausula Vergiliana ecl.
 3, 25 *tibi fistula cera iuncta fuit* 4 *iugiter* Lachman-
 nus corrigit in Mommseni IRN. 6016, Aternum puto intel-
 legendum 6 hemistichium posterius Ouidi met. III 407

7 totus Vergili georg. I 20 10 *domini* non Caesares
 sed quorum pascua fundumue libertus seruusque coluere
 15 pentameter fortasse ex archetypo uersu deductus
 tali *ille ego qui inserui Laterani nomen in ara* 16 s.
 spectare uidentur ad epulum una cum dedicatione factum.
 Vergilius Aen. IX 157 s. *quod superest, laeti bene gestis*
corpora rebus procurete uiri et semper sperate parati

Litoribus uestris quoniam certamina laetum

exibuisse iuuat, Castor uenerandeque Pollux,
 munere pro tanto faciem certaminis ipsam,
 magna Iouis proles, uestra pro sede locaui
 5 urbanis Catius gaudens me fascibus auctum
 Neptunoque patri ludos fecisse Sabinus.

CIL. XIV 1 ex schedis. AL. Burmanni I 47, Meyeri 600

Ostiae in columella marmorea Catius Sabinus
 consul fuit iterum anno 216, curator aedium sacrarum ope-
 rumque publicorum a. 210, praetor urbanus tam hoc epi-
 gramma dedicasse uidetur quam trochaicum supra editum
 n. 228. Tiberis *insulam facit inter portum urbis et Ostiam*
ciuitatem, ubi populus R. cum urbis praefecto uel consule
Castorum celebrandorum causa egreditur sollemnitate iu-
cunda cosmographus p. 83 Riesii, cf. CIL. I fast. VI kal.
 Febr.

1 *littoribus* Doni IV 55 3 *aequam* Alciatus (Mura-
 tori 353, 4), *huius* ex Apiano Gruter 99, 2. intellege nau-
 machiae picturam 6 Neptunalia fiebant X kal. Aug.

252

Hanc aram Nymphis extruxi nomine Laetus,
 *cum gererem fasces patriae rumore secundo.
 plus tamen est mihi gratus honos, quod fascibus annus
 is nostri datus est, quo sancto nomine diues
 5 Lambaesem largo perfudit flumine Nympha.

Renier inscr. Alger. 93 (Henzen 5758 a), CIL. VIII 2662
 contulit Wilmanns Lambaese in Nymphaeo. praescrip-
 tum *numini aquae Alexandrianae*, hoc nomen 'sanctum'
 occiso imperatore a. 235 abrasum. etiam Romae quam in
 thermas nouas Seuerus Alexander induxerat aqua Alexan-
 dria dicebatur (Lampridius cap. 25), Lambaesem Alexan-
 der aquas induxit a. 226 cf. CIL. VIII 2658

2 in duumiratu Lambaesitano. clausula Vergiliana
 Aen. VIII 90 et Sueiana 4 cf. *nostri inferieis* Henzen
 7413 uersu 2. tum *quod* Renier ediderat, quo correxi in
 Fleckeiseni ann. 1858 p. 64 idque lapis inuentus est exhibere

253

Pan]thea cornigeri sacris adiuncta Tonantis,
 q]uae Libycis Maurisque simul uenerabilis oris
 his] etiam colitur te[rr]is, quam Iuppiter Hammon
 inter] utrumque lat[us] m[e]diam cum Dite seuero
 5 dext]er sede tegit: hanc p[u]luinaribus altis
 sublimi]que dicat solio diuosque frequentis
 Gargil]ianus a militiis de suplice uoto
 signa deum] facie renouans dominamque biformem.

Renier inscr. Alger. 3573 qui rupta conexuit, absumpta refecit, iam maxima pars periisse uidetur, CIL. VIII 9018

Auziae in Mauretania. in dextro latere inferiore adscriptum *ded(icatum anno) pr(ouinciae) CCVII* id est cum primus prouinciae annus fuerit annus Christi 40 (Henzen Or. 5337 s.) anno Chr. 246. uersu 5 *tegit* in caesura producit alteram, 7 *a* in formula corripitur

1 *Panthea* scripsi ut titulus Henzenianus 5948 *deo magno Pantheo* dicatus est, item Froehner. *Anthea* Renier proposuerat. uidetur autem designari dea uirgo caelestis per Africam maxime celebrata (u. 2) cum Iunone et Cerere confusa itaque Iouis socia ac Ditis (3 s.), eadem sine dubio *domina biformis* (8). alii Auziae tituli inscripti sunt *Plutoni, Cyriae et Cereri matri* (Renier 3581 3576). 6 *ornatamque* legat cui uideatur adiutorio uerbo opus esse

unde *puluinaribus* et *solio* pendeant 7 nomen incertum. *a militiis* dicitur honoratus militia equestri praefecturae cohortis aut tribunatus 8 *renouam* lapis habuisse traditur *a* et *m* inter se conexis, id neque est uerbum neque testimonio tali probatur fuisse. *marmorea facie renouat* Renier coniecit quae referrentur ad *diuos frequentis*, male autem sic intericitur qui post poni debebat uersus 7. itaque construendum est *hanc diuosque dicat Gargilianus*. nec uero signa integra et noua tribunum dicasse inde efficitur sed ornamenta tantum puluinarium ac solii quibus Pantheam consessumque deorum decoraret, ultimo autem uersu addi puto signum Pantheae ab eodem esse renouatum. quod si ininus probatur, haec uia ingredienda est ut separato a superioribus infimo uersu scribamus *filius hos facie renouat* aut *hos nati renouant*, deos et dominam biformem

254

- . . . . .
 a]c sceptrum regi cessit, quod solus habe[ret.
 tu nimbos uentosq. cies. tibi, Iuno, sono[ros
 perfacilest agitare metus, nam fratre c[adente
 intonas nubigenam terris largita mado[rem.
 5 forsitan et superis ammoscent saecula [letum,
 ni tu per teneras discrimen poneret au[ras.
 quin etiam caeli moles uix firma man[eret,
 haec eadem regina deum ni cuncta pr[ofundo
 aëre consurgens fulcires sidera, Iuno.
 10 incompressa oculis praesens non cern[eris ullis
 alternos curans anima redeunte mea[tus,
 et sentire iubet quod cernere posse nega[sti.
 nesciris tam nota tuis. sic peruia Phoeb[o,
 sic pluuiis caelum prohibes concurrere t[errae,
 15 cum lucis non claudas iter, nec noscer[e fas est
 cur eadem uirtus pariter contraria s[umas.
 s[alue ue]ra deum rectrix, Saturnia pro[les.

CIL. VIII 4635 descr. Masqueray et Farges, et suppl.
 16810 ex ephem. epigr. VII 789 ubi primus uersus accessit.
 suppleuit Maury, pauca ego mutauī Naraggarae in
 prouincia Numidia. uitia metrica saeculo III adpendas li-
 brata cum uirtute ac Iunonis in aerem transformatione

principium periit, in fine nihil deesse carmini puto, quam-
 quam lapis ita exire narratur quasi ab altero lapide exceptus

1 ita litteras in lapide dimidiatas legerunt Dessau et
 IohSchmidt. uidetur Saturnus pater dici qui regno Ioui
 cesserit 2 Verg. Aen. VIII 354 de Ioue *nimbosque*

cieret 10 traditur *presens* 11 dicitur aer quem
 pulmonibus spiramus. sic Plinius epist. VI 16, 13 *meatus*
animae 16 *seruet* in fine coniecit Studemund. sed al-
 tera persona praestat cf. uersum 8 17 initium sumpsit

ex Aen. VIII 301 et Martiano Capella II 192. hic idem I 67
 Iunonem *fulmen dextra, laeua sonorum bombis terrentibus*
tympanum sustinentem facit

255

S]alue mille animarum inlustricenare opus salue,
 p]ulchri oneris portatrix, inixuperabile donum,
 rerum humanarum diuinarumque magistra,
 satrix seruatrix amatrix sacrificatrix,
 5 salue mille animarum inlustricenare opus salue.

CIL. X 3692, IRN. 2601 descr. Mommsen Cumis
 uel Bais in museum Neapolitanum translatum. praecedit
Veneri probae sanctiss. sacr. Ti. Claudius Marcion. u. 1
 et 5 *opu* pronuntiatur, 2 *portatris*, 4 prima producta *amatrix*

1 mirum uocabulum uim indicare uidetur illuminandi
 animas. ut a pullo deriuatus est pullicenus, itane ab in-
 lustris istud adiectiua forma auctum increuit ad *inlustrice-*
nare? an cum uocalis antepaenultima corripitur, *sermo-*
cinari similiterque declinatorum uerborum propaginem
 comparabis, an haec *unigena clarigenus* quasi *c* pro *g*
 sublapsa sit? immo uereor ne cenam respexerit et inlus-
 trem cibatum animarum, quomodo agapen Christiani pro
 cena usurpant, sic ille Venerem ad cenae uoluptates trans-
 formans, siue sacris initiatus arcanis siue philosophorum
 sermonibus amatoris inductus, utique negligens metri

2 *in ixuperabile* lapis diuisim 3 Petronius 120, 79
 de Fortuna *rerum humanarum diuinarumq. potestas*

4 compar adnominatio et concentio in sacris Graecorum
 carminibus frequentatur (AP. IX 524). tertium potuit fieri
sociatrix

256

Incola Tifatae, uenatibus incluta uirgo,
 haec, Latona, tuis statuit miracula templis
 cunctis notus homo, siluarum cultor et ipse,
 laudibus immensis uitae qui seruat honorem,
 5 Delmatius signo, prisco de nomine Laetus.
 credo quidem donum nullis hoc antea natum
 collibus aut siluis: tantum caput explicat umbris

. . . . .
 10 quae uerum . . . u[o]ti . . .

CIL. X 3796 uidit Mommsen, Nissen in Herme I p. 158
 qui cornua ceruina deae dicata esse intellexit Tifatis
 supra Capuam, quam regionem Dianae sacratam fuisse
 scriptores (Velleius II 25 Paus. V 12, 3) ac tituli testantur,
 nunc Neapoli carmen tertio saeculo non antiquius
 esse ex signi i. uocabuli cognominisue ac nominis compo-
 sitione u. 5 apparet, quam post Minervinium aliosque Momm-
 senus in Herme l. s. explicauit. labentis aetatis indicium
 etiam *antea* pro dactylo positum u. 6 .

2 debuit *Latoa* (Hor. carm. I 31, 18). in similis argu-
 menti carmine ficticio (Muratori 54, 4) *Latonia sancta uira-*
go 6 *hoc* idem ualet quod *tale* 7 dubitat Nisse-
 nus an possit *umbrae* legi, ut ramosum caput arbori com-
 paretur umbrosae. sed *umbris* certum esse ait Momms.
 post 7 uersus periere duo 10 *u.ti* Momms.: *um* Niss.

257

A

.	.	.	huc?	.	.	.
.	.	ma	per gentes	.	.	.
.	.	mihi	roganti m	.	.	.
.	.	.u	cuncta uiri	.	.	.
5.	.	.	.eo redund	.	.	.

B

.	.	.	ocassi num	.	.	.
.	.	.	e chorte h	.	.	.
.	.	.	d]ucum e	.	.	.
.	.	.	. ofa	.	.	.

C

.	.	.	cant et flum	.	.	.
.	.	.	ns plena ru	.	.	.

CIL. II suppl. 6333, misit mihi Huebner fragmenta
 tria unius ut uidetur tabellae reperta in Lusitania apud
 fanum dei Endouellici (CIL. II 127 ss.). litterae non bonae
 saeculi II uel III. dedicatio militis promoti?

A 3 in *mihi i* posterior super addita 5 an -eq.?

B 1 fortasse *Cassi numero* tale, quamquam potest etiam *inu]ocasse* 2 *H[ispana?* 4 incerta uestigia

C 1 sociare conabar cum A 2 uelut *fama per gentes dicant et flumina notum*, cum mihi roganti mens plena ruboris obsesset

258

Quod licuit Iunianos reparare penates
quodque tibi uoui, posui de marmore signum.

CIL. X 1114 descr. Mommsen, Or. 1587 prope Abellinum. praecedit *Silvano sacr. M. Vicirius Rufus u(otum) s(oluit)*

1 penates *Iuniani* in quo uocabulo altera producitur qui fuerint, quo pacto ad Rufum pertinuerint non liquet. oppidum in titulo anni 240 (CIL. X 1117) colonia Veneria Liuia Aug. appellatur, ubi etiamsi Iuliam substitueris, nulla tamen inter coloniae nomen et penatum istorum sit communitas. et Orellius quod interpretatur 'repetere penates' abusus Horati uersu carm. I 37, 24, in Siluani quidem nomen ac uenerationem apte conuenit (cf. n. 19), at leges sermonis uiolat. ego casam a Rufo restitutam intellego

259

Aram cum sig[no] | Silvano uexit [in agros] |
Crispiana dis[posito] | clarissima [luco] |
uota ferens, [solut quae] | Valerianus [ad aram]. |

CIL. XII 1726, periit aut latet in finibus Vocontiorum ad uiam ducentem Valentia Deam Aug. hexametros fuisse sumpsi quorum indicium in *uota ferens* Hirschfeldius quamuis dubitans agnouerat, adductus maxime insolita locutione *uexit* pro qua *erexit* aut similem expectamus. supplementa sane quam incerta. Silvano nefas erat sacrificare mulieres

2 minus probabile *dis mulier cl. ruris*

260

Flamen, item | dumuir, quaestor | pagiq. magister |
Verus ad Augus|tum legato mu|nere functus |

pro nouem opti|nuit populis se|iungere Gallos. |
 urbe redux ge|nio pagi hanc | dedicat aram.

Revue épigr. du midi 1885 p. 110, 537 ex imagine
 rep. in pago Tarbellorum Hasparren in Nouempopulania
 ara marmorea, litteris deterioribus et aequae uersibus

2 Aurelianum aut Probum cogitat Mommsen, certe
 antiquiorem Diocletiano Augustum debuit *legati*
 3 i. ut imperator ab his Gallos seiungeret, quemadmodum
 Mommsen interpretatur, separatis Aquitania et Nouempo-
 pulania. alii atque ipse Mommsenus primum contrario
 sensu *se iungere* legebant. res ex inopia monumentorum
 et huius infantia parum comperta est

261

Sumptibus e propriis Felix Caluusque gratantes
 hanc aram statuere deo [s]antissimo Phoebo
 tempore quo patriae fascēs [gessere] sacratos.

CIL. VIII 9019 contulit Wilmanns in colonia Se-
 ptimia Aur. Auziensium subscriptum *feli]citer*

2 in *santissimo* partim euanuere *an* litterae, c tamen
 nulla apparet, cf. VIII 9017 *numini santo Victoriae Victrici*

3 *gessere* duo uiri coloniae

262

Susceptum merito uotum tibi, Mercuri, solui,
 ut facias hilares semper tua templa colamus.

CIL. V 6506 contulit Mommsen, Or. 1418. AL. Bur-
 manni II 151, Meyeri 832. Nouariae. praescriptum
Optatus Cassius Optionis f.

1 *Mercuri* correpta postrema cum prima more Nigidii
 acueretur 2 i. ut facias ut colamus

263

Somnio praemonitus miles hanc ponere iussit
 aram quae Fabio nupta est Nymphis uenerandis.

CIL. VII 998   Habitancii Britannorum in ara rudi
litteris non bonis. Fabi coniugem id est fortasse suam ipse
miles hanc aram ponere iussit. imperitiam produnt etiam
somnio (poetae licuit *somno* scribere conl. Lygdamo 4, 12)
et *miles* spondeus (ut rustici scribebant *milex*)

264

Vota Faentinus bis deni suscipit orbis,
ut mactet repetens aurata fronte bicornes.

CIL. VI 504 (Or. 2335). AL. Burmanni II 150, Meyeri
831   Romae in Vaticano. praecedit *dis magnis Vlpus*
Egnatius Faentinus u. c. augur pub. p(opuli) R. Q(uir-
tium) pater et hieroceryx d(ei) S(olis) i(nuicti) M(ithrae),
archibucolus dei Liberi, hierofanta Hecatae, sacerdos Isi-
dis percepto taurobolio criobolioq. idibus Augustis dd. nn.
Valente Aug. V et Valentiniano Aug. cons. feliciter anno 376

1 i. uicenum annorum uel uicennalia, de quibus nomi-
nibus uide interpretes panegyricorum Mamertini cap. 1 et
Nazarii cap. 2. post id tempus iterum taurum arietemque
a se mactatum iri sperat. sic Ceionius Rufius a. 390 in ea-
dem regione *iterato uiginti annis expletis taurobolii sui*
aram constituit CIL. VI 512

265

Olim Victor auus caelo deuotus et astris
regali sumptu Phoebeia templa locauit.
hunc superat pietate nepos, cui nomen auitum est,
antra facit sumptusque tuos nec, Roma, requirit.
5 damna piis meliora lucro: quis ditior illo est
qui cum caelicolis parcus bona diuidit heres?

CIL. VI 754, Henzen act. inst. archaeol. 1868 p. 90 ss.
ubi cognatos huic titulos ad gentem Victoris cultumque
Mithrae Romanum spectantes composuit probauitque mo-
numentum inter annum 382 et 392 factum esse. circa car-
men scriptum nomen est *Tamesii Augentii Olympii*

2 *Phoebeia* dei Solis inuicti Mithrae, cui auus regio
sumptu fecit sacrarium, nepos suo   4 *nec* hic quoque
negationis uim auget: publicam qua auus subleuatus est

pecuniam nepos ne quaesiit quidem 5 μακάριόν ἐστι
 μάλλον δίδοναι ἢ λαμβάνειν Christo adsignata uox in actis
 apostol. 20, 35 (similia plura Bernaysius me monuit prae-
 bere Fabricium in codice apocrypho NT I p. 322 et 323).
 etiam Libanius epist. 1401 διδοὺς ἥδιον ἢ λαμβάνων

266

Vndis cyaneis donum placauile fecit

Contuccius blandas per aquas aram uenerandam.

hinc oritur pergitque fluens, deinde occidet in se
 ripai mox uiridis renouantibus inclyta Nymphis.

5 numine fontigeno grates ex undique soluens
 sospes cum comites praestat renouante liquore.

CIL. VI 555 descr. Henzen. AL. Burmanni I 83, Meyeri
 625 Romae ad Appiam, iam in museo Capitolino. nu-
 meri pro sermonis barbarie satis culti et si proprium no-
 men exceperis, nusquam uitati. principia uersuum 3 5 6
 maiusculis litteris distincta

1 *Cyaneis* nomen fuisse undis credunt, fortasse recte,
 quamquam fons Caeruleus a Frontino, aqua Caerulea a
 Polemio aliisque commemorata defluebat in Claudiam ne-
 que *in se occidebat* 2 uidetur se scriptor captum signi-
 ficare aquarum blanditiis 3 deest subiectum *aqua* uel
unda uel *Cyane*, eius in uicem *inclyta* cessit. *occidit* edi-
 tum est a Ferretio mus. lapid. p. 32, ara quod habet tan-
 tidem est 4 *ripai* in marmore apparuit, durior autem
 genetius hic siue ad *inclyta* refertur (*inclita leti Lucretia*
Silius) siue copulatur cum *Nymphis* 5 *numine fontigeno*
 noli pro ablatiuis habere et tamquam epexegesis prio-
 ribus adtribuere, datui enim sunt: *numini* fontis *grates*
soluens Contuccius *praestat*. uirgines *fontigenas* Martianus
 Capella dixit, cf. *omnigenus*. tun *ex undique* ut *de intus*
 uel *in obuiam* apud ecclesiasticos legitur, apud antiquos
exinde, nisi per tmesin ita diremptum est *exsoluens undi-*
que 6 sic in muris Pompeianis *cum discentes suos* uel
cum sodales (CIL. IV p. 259). salutem iste liquori acceptam
 rettulit, qualis perpetua fere laus est in lauacris (*hic seni-*
bus uirtus renouatur anhelis AL. Riesii 211 al.) longe
 aliter Hauptius sententiam uersuum 3 et sequentium ita
 enarravit: hinc fluens i. riuus oritur pergitque, deinde sub
 terram occidet, mox resurgens grates undique exsoluens

Nymphis quae numine fontigeno uiridis ripae inclyta i. praestantiam et splendorem renouant i. faciunt ut rursus sub diu et inter uirides ripas fluat, cum ipse sospes et quasi ab inferis reductus comites i. iter in ripa persequentes sospites praestat et liquore suo recreat

267

Limen ad hoc, populi, persoluite uota Tonanti.

CIL. IX 1548, IRN. 1375. AL. Meyeri 579 Bene-
uenti fertur extitisse sub bucranio. *populi* pluralis non re-
dolet antiquam gentilitatem aliique uersus plures tradide-
runt illi adiunctos *sed mea Parnassi percipe uota deus, tu*
defende caput durantis tegmine lauri: sic ego nec tonitru
nec metuamque Iouem quorum nulla est fides antiquitati

268

. . . t]angebatur cura ueh[endi

CIL. X 1863 Puteolis, nunc Neapoli. in epistyllo
magno fortasse uouit aliquis aediculam *per mare*
cum me angebat cura uehentem (Licentius carminis ad Au-
gustinum u. 22 *curis grauioribus angor*), at potest etiam
tangebatur fuisse et ad fatalia spectans titulus (Aen. XII 933)
<nunc demum dum typos emaculo, animaduerti fragmen-
tum esse carminis 279 uersus 7, illud opinor quod teste
Zoega Velitras peruenerat in museum Borgianum>

269

Terminus hic custos man]eo pede claudus ut[r]oque
hort]i diu[it]is. a]t procul hinc reg[e p]laustra, bubulc[e].
quod si fort[e t]uus non me uitauerit axis,
executiore rotis [e]t tractus ut He[c]tor Home[ri]
5 debiliore nobis i[n]ter tua plaustra iacebis.

Bormann inscr. lat. nou. p. 3 cuius supplementa sum-
mam carminis et argumentum scite explicuerant. dedit
enim u. 1 *en hic immotus maneo*, 2 *hortorum deus at*, 3 *sin*
tuus incautus, 4 *ipse rues praeceps et*, 5 *a bobus propriis*
inter. uerba autem ipsa inde a u. 2 plurima recuperauimus

inuento nouo eiusdem cippi fragmento apud portam S. Pauli (Notizie d. scavi 1888 p. 569 descr. Gatti) quod copulatum olim fuisse cum illo quod in Vaticano extat Huelsen perspexit Romae. *i* et *t* litterae difficile discernuntur

1 lapidi terminali haec inscriptio magis quam Priapi Siluanique signis conuenit. Terminum hermae specie figuratum nummi ostendunt. facete scriptum de eo deo aenigma Gellius seruauit XII 6, ne perhorruisse facetias Terminum putes cultoresue eius 2 ..*iidiu*.. lapis, suppl. Huelsen. *Terminus hic etsi sedeo-uis mihi diuina est* proponit Leo

270

Vidi pyramidas sine te, dulcissime frater,
et tibi quod potui, lacrimas hic maesta profudi
et nostri memorem luctus hanc sculpo querelam.
sic nomen Decimi Gentiani pyramide alta
5 pontificis comitisque tuis, Traiane, triumphis
lustra[que] sex intra censoris consulis exst[et].

Friedlaender progr. Regimont. anni 1869 m. Aprilis, CIL. III 21 et p. 967, suppl. 6625, ex uetusto Boldenseli apographo unde cetera propagata sunt. deprauatam maxime uersus 6 memoriam iure queritur Letronnius inscr. Aegypt. II 517

in pyramide Memphitica. carmen esse integrum uidetur, adiectum fuisse extra carmen sororis nomen. Traiani triumphus alter in annum 106 incidit

2 *quod potui* Catullus 68, 149 Ouidius fast. V 472 (*quod potuit, lacrimas manibus ille dedit*) et alias Iuuenalis 6, 128 *moesta* traditur 3 Horatius carm. III 11 extremo

nostri memorem sepulcro scalpe querellam ubi ueteres quidam libri *sculpe*, cf. Ou. her. 14, 128 4 *sic aut sit* Boldensele nomen corruptum (*centianni* aut *cetianni* Bold.)

Mommsenus restituit conlato titulo CIL. III 1463 *Te]rentio Gentiano ... consuli pontif. cens. prouinc. Maced. colonia Vlpia Tra. Aug. Dac. Sarmazege(tusa) patrono*. qui uir quoniam intra XXX annum censitor Macedoniae factus est comesque fuit Traiano in bellis Dacicis, diuersus uidetur a Terentio Gentiano quem Hadrianus breui antè mortem suam detestatus est (Spartianus 23) et ab eo quem proconsulem fuisse anno 119 Vlpiani testimonio efficitur (Mos. et Rom. leg. coll. 13, 3, 1). Traiani comitem pro patre habeo, pro filio illum inuisum Hadriano. proxima cognatione Gentianum attingit D. Terentius Scaurianus praeses Daciae

conditorque coloniae Vlpiae Traianae Dacicae a. 110 (CIL. III p. 868 et n. 1443), fortasse Gentiani hic frater est, secundum Mommsenum pater 6 *que* adieci omissum a Boldenselio. idem in fine uersus esse tradidit, feci *exstet*. nam indignum poetria tam *sculpo querelam, ut-esset* quam *sit* i. contingat *nomen* in pyramide esse. Mommsenus nuper coniecit *ecce*

271

Inuicti ueneranda ducis per saecula uellent
 Victrices Musae, Pallas, crinitus Apollo
 Laeta serenifico defundere carmina caelo,
 Intemerata malas hominum set numina fraudes
 5 Iurgiaque arcanis et perfida pectora curis
 Fugere. Hadriani tamen ad pia saecula uerti
 Ausa per occultas remeant rimata latebras,
 Ut spirent cautes ac tempora prisca salute[nt].
 Sacra Mamertino sonuerunt praeside sig[na].
 10 Tum superum manifesta fides stetit: inclutu[s] heros
 Inachias sospes diti pede pressit harena[s].
 Namque inter eelsi densata sedilia tem[pli],
 Incola quo plebes tectis effunditur a[l]tis,
 Munera caeli[colum] . . . . .

Niebuhr inser. Nubienses opusc. II p. 194 (Orelli 855) CIL. III 77. AL. Meyeri 812 in templo Talmensi. non paucos periisse uersus cum ex argumento apparet, quoniam fontis descriptio extremis uersibus incohatur, tum ex parastichide *Iulii Faustini M-* qui quo officio quauē necessitudine commotus sit Hadrianum Aug. et Mamertinum praefectum ut tanto opere adularetur nescio. Petronius Mamertinus, si Memnonis statuae inscriptionem Letronnius (inser. Aegypt. II p. 375 CIL. III 44) recte emendauit, praefectus Aegypti audiuit Memnonem (*cautes* u. 8) anno 134, praefecturam eam abdicauit ante Hadriani mortem, praetorio praefectus fuit a. 140 (Hirschfeld hist. administr. p. 225, 36)

2 *crinitus Apollo* Ennius trag. 29 R. Vergilius Aen. IX 635. tum erant Vlpii Criniti 3 sic *frigorificus* Gellius XVII 8, 14 *contemnificus* Lucilius *delenifica uerba* Fronto.

ceterum *serenefico* Gavius descripserat 6 similiter Bal-
 billa cum Hadrianus audisset Memnonem δῆλον παῖσι δ' ἔγεντ'
 ὥς τε φιλεῖσι θεοί. eadem constanter Ἀδριανός tribus sylla-
 bis adstrinxit aut pro choriambo posuit, *Hadriano potui*
 in hexametro tertio AL. Rieti 660 *ueri* non est reueri
 sed flecti uel mutare mentem, Verg. Aen. V 466 *conuersa-*
que numina 8 *tempora pr.* loquentes quasi Deucalionēi
 lapides salutant 9 *Mamertinus* hic prima breui, alias
 longa, cf. *Mamurra* 10 *manifesta fides* Verg. Aen. II 309
 III 375 Lucan. I 524 supplementum Niebuhri minime
 certum. agitur de praefecto qui Talmin usque processerat
 11 *inachias* Bailii apographum et Partheii, *inpachllas*
 Gavi *n* et *p* colligatas esse testantis. *inplacidas* Niebuh-
 rius temptarat. Meyerus interpretatur Aegyptias cuius trans-
 lationis exemplum desidero, cum Pharias Niliacas Libycas
 harenas poetae appellare soleant. forsitan ipsius illius re-
 gionis cognomen fuerit ab Iside i. Inachia dea tractum
 13 Verg. Aen. XI 462 *sese et tectis citus extulit altis*

272

Memnonis [aetheriam uocem] clarumque sonor[em]
 exanimi inanimem mi[ssum] de tegmine bruto
 auribus ipse meis cepi sumsique canorum
 praefectus Gallorum al[ae], praefectus item Ber(enices)
 5 Caesellius Quinti . . A. Barmo . . . .

CIL. III 55, Letronne inscr. Aegypt. II 410 in
 Memnonis statuae pede dextro imo post Hadrianum ante
 Seuerum inscriptum. quae secuntur post *canorum*, ex eis
 prima uerborum collocatio ostendit Caesellium uoluisse pro
 hexametro quarto haberi, faciunt autem heptametrum

1 *quem signum dulcem* Henzenus adiecerat (potuit *hoc*
signum). sed Memnonis uocem φωνὴν ἦχον praedicant qui
 audierunt, numquam signum statuamue interponunt. adde
 quod sequitur *de tegmine bruto* 2 *exanimi an exa-*

nime parum certum. referendum id est ad *Memnonis*, mi-
 nime ad *tegmene*, quamquam inaequalis ita declinatio fit
exanimus et *inanimis*. hoc autem etiam uim nouam cepit,
 recte enim Leo ἀψύχου ἐμψυχον *misit* Henzenus
 3 optabam *sensique*, sed illud fortasse ualet ἀπέλαυσα

4 ala ueterana Gallica prope Alexandream in castris erat
 a. 199 (CIL. III 14), cf. Henzen Or. 6941 *praef. praesidiorum*
et montis Beronices 5 Caesellium Quintillum aut quod-
 cumque cognomen ei erat, excepiisse etiam alterius hominis
 uocabula uidentur

273

Alma lauacrorum de sa[xis deci]do lymphæ
 Et sunt ex lapide perfect[a]e pi[scina]e pulchrae
 Laetis inque locis natus la[eus. haec] tamen ipsis
 Tunc cum sospes erat coniux, s[acraui]t in usum
 5 Emeritis quondam Alexand[r]e[o] nomine dignae.
 Raucisoni lapidoso cadunt [iam fon]te liquores.
 Tam laudati operis dominus ue[teranus] et auctor
 In suae memoriam uoluit conse[crare] maritalae.
 Vt tamen et lector nomen [cognosce]re possis,
 10 Singulae declarant exordia [litter]æ primae:
 Aelia cum Tertia subole de coniuge [cas]ta.

CIL. III 6306 et suppl. 8153 (Revue archéolog. 1873 m. Septemb. p. 141 cum Mommseni et Renerii supplementis, Hirschfeld in actis acad. Vindobon. 1874 p. 423) contulit Domaszewski Singiduni (Belgrad) balneum ueterani quo uterentur perfecit sacrauitque coniugis memoriae *Ael. Tertius* cum Aelia Tertia filia. uersus sermoque tam male procedunt ut ne summam quidem sententiam uere restitutam esse spondeam. in lacunis Mommsenianum exemplar elementa fere plura quam Renertianum praebuit, pauca etiam Hirschf. adiunxit et Domasz.

2 *perfecta pes..e* Momms. *perfectae pi...e* Dom.
 3 *natiusi* Momms. unde amicus eius *locis nant, ius illud tamen et coniux legauit*, cum aeque atque ego *dignae* pro aduerbio haberet. Renier proposuit *locis, natus uerum tamen* ac Tertium natum finxit eo ipso loco. *natusla* legit Domasz. idem clausulam in *ipsis* euanidam significat. an *ipsa*? intellego balneum inceptum uiua coniuge pro eisdem quibus perfectum datur 4 *legionis* suppl. Renier qui quod *legionis quondam Alexandri nomine dignae* construit concluditque post Seueri mortem circa a. 238 titulum incisum esse, hoc praeter necessitatem factum est, quoniam *quondam* cum *emeritis* uel *in usum* potuit comprehendere. quae tendebat in Moesia superiore legio VII Claudia in titulo anni 225 CIL. III 1676 Seueriana cognomen uidetur habuisse. cohortem aliquam ab eodem imperatore nuncupatam Mommsenus intellegi uoluit. *se..* in lapide dignoscere sibi uisus *seruauit* Hirschf. proposuit 6 *raucisoni* uox Lucreti et Catulli, *rauca sonans amnis* Vergili

..ciste Momms. qui *cataracte* supplet, qui *fonte* Renier,
 ...ste nec certam s Hirschf. 7 ue.. post dominus ad-
 dit Momms. proponitque *uerecundus*. Renier ex hoc uersu
 priorem suspendens *concessit*. sed *ue* certum esse, insecu-
 tas litteras fere sex testatur Hirschf. 10 sic Renier,
 ..niae atque ideo *liniae* Mommsen. cogitauit iste *nomen*
singula declarant exordia uersiculorum aut quod eodem
 redit *singulae litterae primae*

274

Hic locus est] urbis qui nymphas accipit omnes

e . . . . .
 ..ri toto octies denis circundatus annis
 gratem . . . . .

CIL. VI 1080 descr. Henzen Romae in tabula mar-
 morea fracta quam *deo imp. M. Aurelio Antonino* fortasse
 Elagabalo corpus urinatorum dicauit. praecedunt insanae
 imperatoris laudes in quibus nonnulla uelut *felicia tempora*
quattor uel *s]uscipias sanctis manibusque suis* carminis si-
 milia sunt, carmen tamen non est nisi si in pentametrum
 rediguntur extrema *Nox dea, fit lux sic, dic mea u...* post
 autem urinatorum primiceriique commemorationem quae
 secuntur in fine dactylis composita uidentur, uerum neque
 sententia aperta est nec quantum desit definire licet

1 supplementum recepi Mommseni 3 ad metrum
 deest una syllaba uel duae, *ori* (nam potuit limus dici cir-
 cumdatus toti) uel *pulvere* 4 *grate m-* opinor

275

qui nunc Valianus ab isto
 dicitur aeternumque tenet per saecula nomen.

CIL. III 6423 in Issa insula repertus titulus hic
I(oui) o. m. Aug. sacrum. C. Valius Festus conditor uineae
huius loci qui nunc Valianus a Festo dicitur aeternumque
tenet per saecula nomen, uoto suscepto aram adampliauit
et tauro immolando dedicauit quem cum perierit in suspi-
cionem uocatum defensat Mommsenus l. s. optime

adiecto *fundus* alioque nomine plenum reddere ab *ae-*
ternumq. hexametrum cogitaram prius quam Vergili per-
 spexi imitationem Aen. VI 234 *qui nunc Misenus ab illo*
dicitur aeternumque tenet per saecula nomen. iam Leo Va-
 lium scripsisse *ab isto* coniecit, idque haud ambigo quin in
 ipsa fuerit tabula

276

Vitea quot longis sunt tecta excepta columnis
 ac docili libra teretem quot flexus in arcum est,
 marmore quot Pareo uiunt spirantia signa
 aequo[ris e]t uario quot p[ro]fluit unda meatu

5. . . . .

Ephem. epigraph. V 1009 descr. IohSchmidt Caesareae in Mauretania inuentum prope magnam piscinam maceriatam, destinatum nymphaei cuiusdam aut thermarum laudibus

1 quod sic haec exornata sunt omnia debentur uirtuti nescio cuius 2 *flexus* nomen duriuscule positum est pro exedra ita flexa aut porticu 3 *Parii lapides spirantia signa* Verg. ge. III 34 4 formam adumbraui sententiae

277

Sig]num et [der]ectam [p]risca regione co[lu]mnam
 Septimius renouat primae prouinciae rector.

Huebner in Hettneri nuntiis German. occidentalium 1891 p. 254 ad ectypum Durocornouii Britanniae in parua basi cuius antica pars habet *I(oui) o(ptimo) [m.] | L. Sept[imius].. | u(ir) p(erfectissimus) pr(aeses) [prou. Brit. primae] | rest[itu]it curam agente | C. Iust..*, sinistra uersum 1, dextra u. 2. litterae dicuntur cum cura incisae aeo Diocletiani, eodem aeo prouincia Britannia prima constituta est

1 *et erectam prisca religione* Huebner sententia meliore, fateor, sed tam dissolutum uersum praesidi imputare cunctor spatiaque lapidis ab editore designata supplemento tali minus conueniunt

278

Constantine, tuos sic semper malis iratos
 cernimus, Aug(ustis) malis, et pace potimur,
 cum et in hoc g[e]nio sese prouincia monst[re]t,
 nam [t]o[l]it ille cruces et proclia saeua tyranni.

Eph. epigr. VII 380 ad eetypum, ex peiore apographo
V 1477 p. 650 Lambaese in foro

2 *Augg. lapis* 3 *in hoc genio* Schmidti^{us} interpretatur 'eodem animo', opponi prouinciales officialibus imperatoris qui monumentum dedicarint, *ille* u. 4 esse Constantinum. uide ne *hic genius* praeses prouinciae sit monumento honoratus et *ille* pertineat ad eundem sectatorem Constantini 4 *namio..ille* legi potuit, *ponit* Schmidti^{us} interpretans quasi *tollit*, pugnare cum ectypo adfirmans *dollet* et *hodit*, ego feci *tolit* i. tulit, sustulit *tyranni*
Maxentii occisi a. 312 cuius aduersus Afros saeuitiam Zosimus II 14 alii^{que} memorant

279

Patris opus munusque [suum] tibi, Roma, dicauit
Augustus [toto Constan]tius orbe recepto,
et quod nulla tulit tellus nec uiderat aetas,
condidit ut claris exa[equ]et dona triumphis.
5 hoc decus ornatum genitor cognominis urbis
esse uolens caesa Thebis de rupe reuellit,
sed grauior diuum tangebatur cura uehendi,
quod nullo ingenio nisuque manuque moueri
Caucaseam molem discurrens fama monebat.
10 at dominus mundi Constantius omnia fretus
cedere uirtuti terris incedere iussit
haut partem exiguum montis pontoque tumentis
credidit et placido [deuexit per mare flu]etu
litus ad Hesperium [Tiberi] mirante carinam.
15 interea Romam ta[et]ro uastante tyranno
Augusti iacuit donum studiumque locandi
non fastu spreti, sed quod non crederet ullus
tantae molis opus superas consurgere in auras.
nunc ueluti rursus ruff[is] auulsa metallis
20 emieuit pulsaturque polos. haec gloria dudum
auctori seruata suo cu[m] e]aede tyranni

redditur, atque aditu Ro[mae ui]rtute reperto
uictor ouans urbiq[ue fauens ex host]e tropaeum
principis et munus condi[t decorat]que triumphis.

CIL. VI 1163 e Mercatio et cum supplementis eius, ex Zoega Orellius 38 non indicatis lacunis. AL. Burmanni II 116, Meyeri 816 fuit Romae in basi obelisci quem Constantius erexit anno 357, uide Ammianum XVI 10, 17 et XVII 4. quattuor basis latera senis quodque uersibus inscripta fuerunt (secundi lateris fragmentum superest 268)

5 Constantinus Constantinopoli destinauerat 13 *placido [uexerunt aequora flu]ctu* Mercatius, *uecta est uelocius euro* Fontana 14 *populo* Fontana 15 *taetro* coniecit Vrsinus, *Ta[po]ro* ceteri incredibiliter. ceciderat Magnentius a. 353 19 *rupes* Burmannus cf. Lucan. VI 34 *auolsaq. saxa metallis. at ruf..* traditur. *auulsa* magis feminini generis (*moles*) quam neutri 23 *urbiq[ue locat sublime] tropaeum* et 24 *condi[gnis us]que* Mercatius in qua sententia *que* intellegi non posse Meyerus monuit. quae supra scripsi, grammaticae satis faciunt: uictor ouans hostile tropaeum condit, urbi dicans princeps munus suum auget triumphis. *cumulatque* Hense

280

Neectareos succos, Baceheia munera cernis,
quae bitis genuit aprieo sole refecta.

Waddington inscr. de la Syrie nr. 2644, CIL. III 188 in agri Apameni aedificio supra muri foramen per quod uuae in prelum effundebantur. de uuis Apamenis editor Lampridium Elagab. 21 testem dat seque nihil gustasse dulcius ait. litterae grandes Constantini temporibus non antiquiores

1 Verg. g. II 454 *Baccheia dona* 2 *uitis per u*
scribi etiam Adamantius iussit GLK. VII p. 170 sic *domuit* ante uocalem in medio pentametro iam Martialis posuit IX 101, 4

281

Tu modo, Frumenti, domito uirtute rebeli
respicis ac reparas dumis contexta lauaera.

CIL. VIII 10946   prope Tigauam Mauretaniae Cae-
sariensis in thermis opere musiuo
• 1 nomen rarum, CIL. VII 1074 Frumentius mil. coh. II
Tungrorum. iste quis fuerit, quem domuerit rebellem ne-
scimus. hoc uerbum pro substantiuo poeta frequentat Clau-
dianus

282

Haec tam prisca suis longaque origine nolis
curator titulis semper uiuescere lectis.

Ephem. epigr. V 1248 descr. Prudhomme   in lapide
magno effosso prope Thubursicum Bure proconsularis pro-
uinciae

'recognoscatur necesse est' IohSchmidt, neque mutare
quidquam ausus sum, etsi *notis* et *uiuescere fecit* plenam
reddunt sententiam. certe titulo signata prisci operis resti-
tutio praedicatur. *molis* uel *moles* Leo, *curator* esse uerbi
imperatium

283

inuidosque meos ci[ues	.	.	.
et desperantes torqu .	.	.	.
sed nullus fugiat laua	.	.	.
Nympharum lateant d	.	.	.
5 gaudemus domini uenir	.	.	.

CIL. III 6379   Salonis   superiore et dexteriore
parte mutilus titulus ad lauacra uidetur pertinuisse
inter 2 et 3 unius uersus spatium relictum est
3 *t in fugiat* lapicida postea addidit   4 nullum lateant
dulces?   5 *uenerandi munere* tale? sed tres postremos
uersus quasi Phalaecios incipere Leo adnotat

284

.	.	.	i uo[t]u	.	.
.	.	.	ro uaporauerit as ..		
.	.	.	qui praebuit horas		
.	.	.	f]uriata procella		
5 .	.	.	eri ditatus in aeuum.		

CIL. VIII 5357, non uidetur extare Calamae
 secuntur tres uersus .....u(iro) c(lariss.) procons(ule) recto-
 .....nferrende lu ... auino cons. ubi P]aulino coni. Mom-
 sen, anno 498? exitus sunt hexametrorum, argumen-
 tum parum dispicio, an de horologio?
 2 astro? 4 auriata traditur

285

Haec loca Theodosius decorat post fata tyranni.
 aurea saecula gerit, qui portam construit auro.

CIL. III 735, LeBas inscr. grecques et lat. 2 p. 344 n. 1494.
 AL. Burmanni II 115, Meyeri 814 Constantinopoli su-
 pra portam auream in iano medio infixis uncis circumpli-
 catis litteris prioris uersus intus, posterioris foris, cf. Strzy-
 gowski in Waalii actis Rom. trimestr. 1893 (VII) p. 2. V
 duobus uncis efficta in aurea, in ceteris per ternos ut Y
 (Theydosiys, qyi, ayro)

1 Maximus tyrannus occisus est a. 388 2 Augustus
 aurea condet saecula V. Aen. VI 792

286

Difficilis quondam, dominis parere serenis
 iussus et extinctis palmam portare tyrannis —
 omnia Theodosio cedunt subolique perenni —
 ter denis sic uictus ego domitusque diebus
 5 iudice sub Proclo superas elatus ad auras.

CIL. III 737, LeBas inscr. grecques et lat. 2 p. 344 n. 1493.
 AL. Burmanni II 117, Meyeri 817 Constantinopoli in
 obelisco hippodromi erecto anno 390 (Marcellinus comes),
 alteri basis lateri insculpta disticha graeca duo Kaibel
 epigr. 1061

1 Iulianus obeliscum Constantinopolim arcessere temp-
 tarat sic fratres serenos Claudianus Arcadium et Ho-
 norium uocat. Serenae pater adoptiuus Theodosius
 2 tyrannis Maximo et filio eius Victore 3 pronuntiandum
 ut in graeco epigrammate scriptum est Θεωδόσιος βασιλεύς.
 cedunt Iouis omnia regno Ou. met. X 148 cf. 279, 10 4 ui-
 ctus eo Burmannus proposuit. ego tum plerisque pro iambo
 fuit. in graeco carmine ἔστη κίων ἡελίοις ἐν τριάκοντα δύο

unde *duobusque* Gyllius sumpsit 5 *Proclo* erasum et in litura repositum, item in Graecis Πρόκλω erasum et Πρόκλως repositum. praefectus enim urbi CPolitanae ab a. 389 capite damnatus est a. 392 *superas* minus certum, *su...as* cum hiatu exemplaria fideliora nec tamen *sum altas* aut quod Gruter 185, 7 dedit *rursus sum elatus* lacunae reliquiisue respondet. cf. 279, 18

287

Martia Theodosium dominorum Roma parentem
aetherio diuum uenerans sacrauit in orbe.

Muratori 265, 4 a Ligorio, sed anticum carmen nec fictum uidetur, etsi inter falsa relatum est CIL. VI 781*, consentit mecum Rossius. AL. Burmanni uol. II p. 719, Meyeri 813 Romae fuit in S. Petri. Theodosium Arcadius et Honorius filii inter diuos receperunt
1 *mapia theodosium* codex Neap.

288

Terra [Libyssa colit Roma]ni sidera regni
ia]m de . . . ans armorum fulmina [co]ndit
gra[ta . . . . t]utela Valentinianu[s
. . . . . et Theodosius artem.

CIL. VIII 8481, Renier inscr. Alg. 3290 Sitifi diffractus quadrifariam lapis cuius ne illa quidem fragmina iam extant omnia. primum uersum expleui ut ambitus lacunarum cognosceretur. laudantur Valentinianus III et Theodosius II (a. 425—450) ac sententia sane egregie reconcinata est a Rossio CIL. VIII add. p. 972 *fulgida condescendens terraeni sidera regni, imperium dedicans armorum fulmina condit Placidiae grandis tutela Valentinianus, pace fruens doctam exercet Theodosius artem*, inscriptum esse carmen imaginibus Augustorum anno 425 quo Valentinianus sub tutela Placidiae purpuram sumpserit, Theodosii respici litteraria studia calligraphi. magis tamen tutelam pacis et regnandi artem dictam opinor

2 *mde* fertur, non uidit hoc frustulum Wilmanns. postest iam *deus otia dans*, potest unde *iubar radians*
pandit suppl. Renier 4 ..at Ren.

289

Theodosii iussis gemino nec mense peracto
 Constantinus ouans haec moenia firma locauit.
 tam cito tam stabilem Pallas uix conderet arcem.

CIL. III 734 a Mordtmanno aliisque, add. p. 990. AL.
 Burmanni uol. II p. 718, Meyeri 815 Constantinopoli
 supra portam nouam secuntur cum signo crucis
 graeca ἡμασιν ἐξήκοντα φιλοσκήπτρω βασιλῇ Κωνσταντῖνος
 ὕπαρχος ἐδε[ίμ]ατο τείχεϊ τείχος. CPolitani *muri olim terrae
 motu conlapsi intra tres (corrigere II) menses Constantino
 praef. praet. operam dante reaedificati sunt* Marcellinus ad
 annum 447

3 V. ecl. 2, 61 *Pallas quas condidit arces*

290

Subductos olim latices patricque nega[os]
 restituit populis puro Flauiolus am[ne].

CIL. X 7542 recognouit Mommsen in Sardinia rep.
 Norae, iam Caralibus in museo praescriptum *saluis
 ddnn. nn. Theodosio et Placido Valentiniano s[emper Augg.
 annis 425—450, subscriptum cu[r]ante Valerio Euhodio prin-
 cipale ac primore eiusdem urbis*

2 *Flauiolus amore* Muratori 466, 4

291

Condedit Antigonus haec moenia fortia Poenis
 surgentemque dedit rauiem contemnere ponti.

Acta acad. inscr. Paris. 1869 Octobr. p. 183, CIL. III 6037
 Sidone Parisios delatum praecedit crucis signum
 et subsequitur. *que* sic notatur ut *e* minuscula ad *q* se
 applicet. quinto aut sexto saeculo Chr. titulus adscribitur,
 pertinet autem ad aggeres mari obstructos ab Antigono
 Demetrii patre qui regionem illam cum ante parumper
 suo imperio coercuisset tum paene continuis annis 314—306
 ante Chr. tenuit

292

Maximus has olim therm . . . .
 diuinae mentis ductu cum o . . . .

Visconti in ann. instit. arch. 1864 p. 181 in museo
 Vaticano. litteratura inferioris aetatis, de Maximo et ther-
 mis quaerere distuli, cf. Iordan topogr. II p. 222

1 potest *thermas extruxerat, urbem et 2 ornaret*

293

Honestam praebens ornatui publico laudem
 forum praefulget rerum sub strata emeatu.

CIL. VIII 1584 descr. Wilmanns in oppido Musti.
 cloacae monumentum scias esse, editor enim uereor ut satis
 intellexerit, licet merito increpet barbarismos

2 *emeare* ex Ammiano et Augustino, *emeatus* non re-
 latum est in lexicis. *strata* uia, aliter opinor ac ueteres
 dixerunt *per strata uiarum*

294

. . . . namari indusira
 qui piia tr . . . . dona pertegi miliori
 auspi[cio, flu]men cum pontis munere iunxit.

CIL. VIII 8692 descr. Poulle in tractu Sitifensi
 nimio peius tradita quam ut restituas. uidetur de tra-
 iectu uiae mentio facta

1 *industria* si subest, clausula uersus periit. *feruidus*
ira? 2 *bona perfecit meliori?* 3 *t extrema* figurata
 in speciem ancorae inuersae, prima persona (2 *pertegi*) mi-
 nus probabilis

295

Hinc ab al[to] | aquosos amara... | campos,
 in ar[ce]m ins[tructam] cernimus tec[ta] | domorum,
 classes nauium, | certantur aequora remis |
 aquarum multarum, aium|tur multitudo pomorum. |
 5 Romani proles excitat fas|tigia tectis.

Revue archéolog. 1890 m. Iulio p. 137 n. 74 ed. Cagnat, inuenit et descr. Pacquetau Cartennae opere musiuo orbiculato. pars litterarum iam effracta dicitur, sententia uersuum obscura, plurimi describere uidentur uillae situm aut picturam musiu

1 fortasse *Am-* aquarum uel camporum nomen
2 *ar[ce]m?* in breuiario Cagnati. melius hoc quam *arcum*.
tum *instructa* interpretor 3 *certantibus aequora remis*
V. Aen. III 668 4 *altum tur?* Cagn. intellegerem *ar-*
borum m. aluntur 5 *Romani* non credo eius qui co-
mes per Africam a. 372 Firmi ac Maurorum rebellionem
concitauit *fastigia tecti* Vergiliana clausula

296

Siccum utiq]ue campum et uiantib[u]s sat[i]s inuisum
ob mala] prolixa ob[scac]ni mortis euentus,
sort]itis famem qua non aliu[d] gran[iu]s [t]um,
e]astrum reddidisti comes ornatum sumo decore,
5 Siluine, limitis u[ius f]ortissimae custus,
dominorumque fide [la]u[datu]m toto per orbe,
et lumfis polle[r]e ca[mp]os [ho]s ita parasti,
Caereris ut i[am] co[pia u]bique posse teneri.
hospes u[ad]e laetus, itineris perage cursum,
10 et boni po[rro l]aetus cum laude cane[nd]o
m]agnanim[i du]eis pace belloque b[ale]ntis,
quem praeor super[os] altiori [sed]e subnixum
gr]a[t]ia domini uel ardua [toll]ere in [ast]ra
et natis gaudere deco[r]antibus fa[c]ta parentis.

CIL. III suppl. 6660, ex ectypo Eutingii descripsit summo labore Dressel prope Palmyram. in marginibus litterae christianae PA et PW . supra integer lapis uidetur. Mommseni supplementa in hoc et illo uersu auxi uel correxi

2 aut *facultate prol.* tale 3 *grau[iu]s [mal]um*
Momms. sed unius ante *um* litterae spatium capax
5 *huius* posui. spatium fortasse maius, 'non uidetur fuisse
orientis' Dressel 7 *cae..os b..sita* ectypon, *campos et*
sata Momms. 8 *uti..goba..(a* dimidiata paene) lectum
est, *ut negotium* Momms. 9 *uade* Hirschfeld, *uale*
Momms. 10 *potens laetus* dubitanter Momms. fortasse *pota*

11 spatium recipere uidetur *magnanimiq. ducis*, sed plen-
 nis litteris *que* hic scribitur 12 *super.baltiori...isub*
 ect. 13 *palia* hoc fere lectum est: *talia* Momms. opto
palatia *arduae.....epeen..fra* ectypon, uidetur longius
 uerbum fuisse ut *extollere* aut si *superi* non regunt hunc
 infinitiuum, *escendere*

297

Vna et bis senas turres crescebant in ordine totas,
 mirabilem operam cito constructa uidetur.
 posticius sub termas balteo concluditur ferro.
 nu[ll]us malorum poterit erigere man(um),
 5 patrici Solomon(is) insti[tu]tion(em) nemo expugnare
 ualeuit.

defensio martir(um) tuet[u]r posticius ipse,
 Clemens et Vincentius martir(es) custod(iunt) in[t]roi-
 tum ipsum.

Renier inscr. Alg. 2746, CIL. VIII 5352 Calamae
 'pertinere ad moenia ea quae nostra aetate super-
 fuerunt inde intellegitur quod ea turres tredecim habue-
 runt, cf. Procop. b. Vand. 2, 19' Mommsenus. anno 539

1 confunduntur in hac barbarie nominatiuus et accu-
 satiuus casus, cf. 2 et 6 3 *posticius* (unde *posticiarius*
 ianitor) porta postica legitur etiam in alio titulo quem ad-
 tulit Georges lex. *posticium* παραθύρα uel *latens ostium* in
 glossariis II p.154 et 394 V p.235 Goetz. et Tironianis p.100,60
 Schmitz. hunc exitum balteus murorum habebat ferratum

7 uterque martyr apparet in kalendario Karthaginensi,
 Ruinart act. martyr. p. 694 s.

298

Obtullit imperio praefect[us] opem Theodorus.

CIL. VIII 10498 ex ectypo Tissoti apud Macoma-
 des prouinciae Byzacenae. praecedunt graecorum hexa-
 metrorum trium principia Χριστὸς ἰουστίνω Σο[φίη τε]... Τι-
 βερῶ τ' ἐπὶ τοῖσιν ὄλ[ης χθονὸς ἔτραπεν ἀρχήν], νεῦσεν ἀναστή-
 σαι τὰδε [δῶματα ... siue aedem siue moenia. curauit fa-
 ciunda praefectus aliquis, adsumpsi nomen breuius quam
 a Mommseno propositum *Zosimianus*, ut adiungerem *opem*.
 intra annos 575 et 578

1 i. obtulit

299

Quis quis ardua turrium miraris culmina
 uestibulumq. urbis duplici porta firmatum,
 dextra leuaq. binos porticos arcos,
 quibus superum ponitur camera curua conuexaq.:

5 Comenciolus sic haec iussit patricius
 missus a Mauricio Aug. contra hostes barbaros
 magnus uirtute magister mil(itum) Spaniae.
 sic semper Hispania tali rectore laetetur,
 dum poli rotantur dumq. sol circuit orbem.
 10 ann(o) VIII Aug(usti) ind(ictione) VIII.

Huebner inscr. Hisp. christ. 176 ad ectypum Carthagine Hisp. crucis signo quod initium est inhaerent litterae singulares incerti significatus *q. r. a.* annus indicatur 589/90. Comentiolum scribonem comitem ducem exercitus historiae uelut Theophylacti (p. 332 s. de Boor) memorant, Hispanicam eius expeditionem ignoramus. hexametri sine dubio uersus 8 et 9

4 *superimp.* mala pronuntiatione mutatum 8 pronuntiantum *Spania* 9 ex Vergiliano *polus dum sidera pascet* uel Claudiano (II in Ruf. 527) *dum rotat astra polus*

300

Quod duce te mundus surrexit in astra triumphans,
 hanc Constantinus uictor tibi condidit aulam.

Rossi inscr. christ. Rom. II p. 345, FPiper de duobus Constantini M. titulis (Gothae 1874) p. 41 ss. fuit Romae in arcu basilicae S. Petri Vaticanae opere musiuo

1 *te* Christo. mundum triumphantem non ad salutem olim a Christo monstratam sed ad profligata per Constantinum Romana numina Piper rettulit 2 *hinc* apographa antiquissima, *hinc* corr. in *hanc* Einsidlense. imitatus est Desiderius abbas a. 1071 apsidi basilicae in monte Casino inscribens *ut duce té patria iustis potiatur adepta*, *hinc Desiderius pater hanc tibi condidit aulam* (Rossius p. 20)

301

Constantina deum uenerans Christoque dicata
 Omnibus impensis deuota mente paratis
 Numine diuino multum Christoque iuuante
 Sacraui templum uictricis uirginis Agnes,
 5 Templorum quod uincit opus terrenaque cuncta,
 Aurea quae rutilant summi fastigia tecti.
 Nomen enim Christi celebratur sedibus istis,
 Tartaream solus potuit qui uincere mortem
 Inuectus caelo solusque inferre triumphum
 10 Nomen Adae referens et corpus et omnia membra
 A mortis tenebris et caeca nocte leuata.
 Dignum igitur munus martyr deuotaque Christo
 Ex opibus nostris per saecula longa tenebis,
 O felix uirgo, memorandi nominis Agnes.

Rossi inscr. christ. Rom. II p. 44 adhibito codice saeculi
 VIII Parisino plenior promittens recensionem, Orelli 1097
 fuit Romae in apside basilicae quam *Constantina deo* in
 honorem S. Agnetis condiderat uia Nomentana. Constan-
 tina creditur esse Constantini Aug. filia primum Hanniba-
 liano Regi nupta deinde Gallo Caesari (a. 351) cf. Ammia-
 num XIV 1, 2

3 *nomine d. multumque Christo iubente* Paris. 4 *sa-*
crauit Or. 5 *quae uicit* Or. 6 *aureique* Paris.
 7 *rutilat* Or. 9 *inuictusque caelo solus ferre* Paris.
 10 *adae* Rossius e codice alio: *adde* Paris. *adhuc* Or.

302

Felix militiae sumpsit deuota Iouinus
 cingula uirtutum culmen prouectus in altum
 bisque datus meritis equitum peditumque magister
 extulit aeternum saeculorum in saecula nomen.
 5 sed pietate graui tanta haec praeconia uicit

insignesque triumphos relligione dicauit,
 ut quem fama dabat rebus superaret honorem
 et uitam factis posset sperare perennem.
 conscius hic sancto manantis fonte salutis
 10 sedem uiuacem moribundis ponere membris,
 corporis hospitium, laetus metator adornat,
 reddendos nitae saluari prouidet artus.
 omnipotens Christus, iudex uenerabilis atque
 . terribilis, pie longanimis, spes fida precantum
 15 nobilis eximios famulis non imputat actus,
 plus iusto fidei ac pietatis praemia uincant.

Le Blant inscr. christ. Gall. I 443, 335 ex Flodoardo qui aureo decore titulum inscriptum fuisse basilicae S. Agri-
 colae Remensi narrat Iouinum credunt fuisse Fl. Val-
 lentem cos. a. 367 identidem memoratum ab Ammiano Marc.

6 foedus uersus, insitiuus aut commutatus opinor

10 et 11 in carmine christiano Treuerico saeculi V (Le Blant ibid. 347, 242) sic repetuntur *sedem uicturis gaudens componere membris fratribus hoc sanctis ponens altare Cy-
 rillus corporis hospitium sanctus metator adornat*

303

Deuotione uigens augustas Pontius aedis
 restituit praetor longe praestantius illis
 quae priscae steterant. talis, res publica, quere.

CIL. XII 138 contulit Mommsen, inscr. Helu. 10, Or. 250

Seduni. pone uersum 1 insigne apparet Christianum (Xp mediae inter α et ω) cuius publica inscriptio nulla anti-
 quius habet exemplum, ut Mommsenus et Rossius adnota-
 runt. carmen secuntur haec *d. n. Gratiano Aug. IIII et Mer(obaude) cos. Pontius Asclepiodotus u(ir) p(erfectissi-
 mus) p(raeses) d(e)d(icauit)*. annus est 377

1 religione Rivazius corrigendae causa prosodiae

304

Militiae nomen dederant saeuumq. gerebant

officium pariter spectantes iussa tyranni,
 praeceptis pulsante metu servire parati.
 mira fides rerum: subito posuere furorem,
 5 conuersi fugiunt, ducis impia castra relinquunt,
 proiciunt clypeos faleras telaq. cruenta,
 confessi gaudent Christi portare triumphos.
 credite per Damasum, possit quid gloria Christi.

Rossi inscr. christ. Rom. II 101, 20 ex syllogis antiquis
 tribus   elogium Damasianum Nerei et Achillei marty-
 rum quod fuit in coemeterio Domitillae uia Ardeatina, cuius
 fragmina nuper duo eruderata sunt. *Nereus et Achilleus*
martyres praescriptum. papa Romae Damasus sedit ab
 a. 366 ad 384

6 et tela emendabat Gruter 1171, 6 sed ..aq. apparuit
 in marmore

305

Extremo tumulus latuit sub aggere montis.
 hunc Damasus monstrat, seruat quod membra piorum.
 te Protum retinet melior sibi regia caeli,
 sanguine purpureo sequeris, Yacinthe, probatus.
 5 germani fratres, animis ingentibus ambo,
 hic uictor meruit palmam, prior ille coronam.

Rossi inscr. christ. Rom. II 30, 72 et 104, 41 ex codd.
 Einsidlensi et Palatino   fuit in crypta Proti et Hyacin-
 thi uia Pinciana, dimidia fere pars extat litteris Philoca-
 lianis marmori incisa in ss. Quattuor Coronatorum

4 etiam loculo Hyacinthi inscriptum est *Yacinthus mar-*
tyr, qua de scriptura cf. GLK. VII p. 23 et 81   5 s. cf.
 Vergiliana *ambo animis, ambo insignes praestantib. armis,*
hic pietate prior

306

Hic habitasse prius s(an)c(t)os cognoscere debes,
 nomina quisq. Petri pariter Pauliq. requiris.
 discipulos oriens misit, quod sponte fatemur:

sanguinis ob meritum — Chr(istu)mque per astra secuti
 5 aetherios petiere sinus regnaq. piorum —
 Roma suos potius meruit defendere ciues.
 haec Damasus uestras referat noua sidera laudes.

Rossi inscr. christ. Rom. II 32, 77 et 105, 44 ex Einsid-
 lensi aliisque syllogis et medii aeui marmore, cf. p. 459
 fuit uia Appia in sede ss. Petri et Pauli sepulchrali ad
 catacumbas

1 *habitare* pars antiquorum   4 *Christum qui aut*
 tantum *Christum* plurimi   5 *regnumque* Turonensis
 7 num Auienum taxat sidera canentem uetera?

307

Eutychius martyr crudelia iussa tyranni
 carnificumq. uias pariter tunc mille nocendi
 uincere quod potuit monstrauit gloria Christi.
 carceris inluuicm sequitur noua poena per artus,
 5 testarum fragmenta parant ne somnus adiret,
 bis seni transiere dies, alimenta negantur,
 mittitur in baratrum, sanctus lauat omnia sanguis
 uulnera quae intulerat mortis metucnda potestas.
 nocte soporifera turbant insomnia mentem,
 10 ostendit latebra insontis quae membra teneret,
 quaeritur, inuentus colitur, fouet, omnia prestat.
 expressit Damasus meritum: uenerare sepulchrum.

Rossi inscr. christ. Rom. II 105, 45 conlato lapide qui
 extat integer   ad S. Sebastiani uia Appia

2 Aen. VII 338 *mille nocendi artes*, AL. Riesi 4, 52 *mille*
nocendi uias   9 Petronius sat. 128 *nocte soporifera ue-*
luti cum somnia ludunt

308

Illustri Pau]lus gener[e ortus itemque Iohannes

. . . . .
 . . an]imam casto semper [pietatis amore
 caelest]is regni regi ae[terno famulati,

5 quos terri]s tenuit fratres do[mus una fidesque,
 nunc caelu]m accipiet iungit[que in saecula coronis.
 com]posuit lau[des Damasus, cognoscite, rector,
 ut pleb]s sancta [nouos discat celebrare patronos.

PGermano in Waalii scriptis Rom. trimestr. 1892 p. 63 ss.
 carminis Damasiani destinati ss. Iohanni et Paulo
 Caelimontanis fragmenta alia in foro reperta ad aedem
 Romuli nuper, alia ab Aldo Manutio olim lecta, illa qui-
 dem Philocaliana specie litterarum inscripta. supplementa
 sunt Rossii (bull. archeol. crist. 1889 p. 143, 1890 p. 147), in
 primo uersu Germani l. s.

2 *pro Christo sanguine fuso dant an]imam c. s. [ser-*
uatam amor Rossius proposuit 7 sic in ss. Chrysan-
 thi et Dariae *ornauit Damasus tumulum, cognoscite, rector*
 (Rossi inscr. christ. II 135, 9)

309

Marmoribus uestita [nouis neneranda sepulcra,
 quae intemerata fides [decorat Christiq. corona,
 hic etiam paries iusto [distinguet honore:
 omnia plena uides [diuino lumine caeli.

Notizie d. scavi 1889 p. 274, acta arch. Rom. municip.
 1889 p. 442 descr. Gatti Romae in campo Verano frag-
 mentum marmoris calligraphia Philocaliana incisi testantis
 Damasi auctoritatem. suppleui ut adumbrarem argumentum

3 *iustorum nomina pandit* Rossius proposuit in Waalii
 actis trimestr. Rom. 1890 p. 287

310

Cingebant latices montem teneroque meatu
 corpora multorum, cineres atque ossa rigabant.
 non tulit hoc Damasus, communi lege sepultos
 post requiem tristes iterum persolvere poenas.
 5 protinus adgressus magnum superare laborem
 aggeris immensi deiecit culmina montis.
 intima sollicite scrutatus uiscera terrae

siccavit totum quidquid madefecerat humor.
 inuenit fontem, praebet qui dona salutis.
 10 haec curavit Mercurius lenita fidelis.

Rossi inser. christ. Rom. II 56, 14 et 411, 5   prodiit
 marmor pone basilicam Vaticanam, extat in cryptis Vati-
 canis. hoc carmen ex Damasianis primum rediit in lucem
 saeculo XV, mihi qui nec Damasiana nec christiana omnia
 percensere uolo, nunc postremum esto

8 *umor* PSabinus adnotans hinc disci quomodo id uer-
 bum scribendum sit. at *humor* qui extat titulus. an re-
 nouatus?

311

Qui peccatorum sordes abolere priorum
 terrenisq. optas maculis absoluere uitam,
 huc ades ad Chr(ist)i fontem sacrumq. liquorem,
 corpus ubi ac mentes pariter sensusq. lauantur
 5 aeternumq. datur casto baptismate munus.
 hanc autem fidei sedem construxit ab imo
 militiae clarus titulis aulaeq. fidelis
 Romanaeq. urbis praefectus Longinianus.

Rossi inser. christ. Rom. II p. 150, 19 ex codice Pala-
 tino   in S. Anastasiae in Palatino fuit 'ad fontes'. Lon-
 ginianus (*longimanus* cod. quo solet id nomen mendo de-
 formari) praefectura urbis functus est non a. 394 (ita Ros-
 sius calami lapsu) sed a. 402/3 (CIL. VI 1188, Seeck Sym-
 machi p. 347)

4 *minies* codex, em. Gruter 1164, 7   5 *aeternamq.*
 codex

312

Culmen apostolicum cum Caelestinus haberet
 primus et in toto fulgeret episcopus orbe,
 haec quae miraris fundauit presbyter urbis
 Illyrica de gente Petrus, uir nomine tanto
 5 dignus, ab exortu Christi nutritus in aula,

pauperib(us) locuples, sibi pauper, qui bona uitae praesentis fugiens meruit sperare futuram.

Rossi inscr. christ. Rom. II 24, 27 et 111, 71 extat in S. Sabinae in Auentino opere musiuo. sedit Caelestinus papa ab anno 422 ad 432

6 contrario acumine Iuuenalis 5, 113 *diues tibi, pauper amicis*

313

Theodosius pater Eudocia cum coniuge uotum cumque suo supplex Eudoxia nomine soluit.

Rossi inscr. christ. Rom. II 110, 66 ex codice Palatino, Gruter 1174, 6 fuit Romae in S. Petri a uinculis. Eudoxia Theodosio II et Eudocia nata circa annum 422 Valentiniano III pridem desponsata et a. 437 Constantinopoli nupta in Italiam aduenit a. 438 (*facta domna Eudoxia Augusta Rauennae VIII id. Aug.* Agnellus)

2 *cum suo nomine* idem fere ualet quod *suo nomine*, abundat praepositio aut quam sententia edidit communitatem clarius enuntiat, ut apud Sedulium *tres una cum mente uiri*, in heptateucho *femina sordet corpore cum toto* similiaque multa. nec sine argutiis composita sunt *supplex* et εὐδοξίας nomen. *coniuge* suppositurus erat Dessau inscr. select. 819

314

Theodosius coepit, perfecit Honorius aulam doctoris mundi sacratam corpore Pauli.

Placidiae pia mens operis decus omne paterni gaudet pontificis studio splendere Leonis.

Rossi inscr. christ. Rom. II 81, 17 et 98, 5 in basilica S. Pauli musiuo opere extant instaurata. prius carmen Rossius ipsius Honorii iussu apsidi inscriptum esse putat, posterius certe post a. 440 ortum est quo Leo pontificatum suscepit

315

Iustitiae sedis, fidei domus, aula pudoris haec est quam cernis, pietas quam possidet omnis

quae patris et filii uirtutibus inclita gaudet
auctoremq. suum genitoris laudibus aequat.

CIL. VI p. X n. 10, Rossi bull. arch. crist. 1879 p. 164 et
inscr. christ. Rom. II p. 21, 10 et p. 47

inscriptionem anonymus Einsidlensis alique ex apside
basilicae S. Petri Vaticanae descripserunt, eadem in Numi-
dia reperta est prope Theueste fracta quidem et mutilata sed
ut nobile carmen in illa ecclesia sexto saeculo repetitum
fuisse constet CIL. VIII 10698 (ubi extrema ..*udibus e...*)

1 *sedes* pars apographorum. *haec domus est fidei* in-
cipit epigramma fontis quod fuit in basilica S. Pauli

316

. . . arias defendit in antro
. . . s conserbat in alt[o].

CIL. VIII 1654   Siccae Veneriae   christianum
puto, 2 *deus*?

317

Martirib(us) sanctis promissa Colonicus insons
soluit uota sua laetus cum coniuge Cara.
hic situs est Iustus, hic atq. Decurius una,
qui bene confessi uicerunt arma maligna,
5 praemia uictores Christi meruere coronam.

CIL. VIII 8631, Rossi bull. crist. 1876 tab. 3   prope
Sitifim. martyres hos Rossius bull. 1875 p. 171 ad Diocletiani
tempora rettulit quibus Florus in Numidia Christianos per-
secutus est (Optatus schism. Donat. 3, 8)

1 *Colonicus* fortasse non magis quam *Cara* nomen pro-
prium, hoc ut suppresserit mendicus Christi

318

Munera quae cernis, quo sancta altaria fulgent,
his sumptusq. laborq. inest cura[que Pot]enti,
creditum [sibi qui gau]det perficere munus.
martyr] hic est Salsa dulcior nectare semper,

5 quae meruit caelo semper habitare beata,
 reciprocum sancto [stu]dens [mu]nus inpertire Potenti,
 in]teritumq. eius celorum regno pro[babi]t.

Geffroy in actis menstruis academiae Gall. inscript. 1891
 p. 193 delineatum edidit ex Gsellii apographo, supplerunt
 Gsell Duchesne Rossi Tipasis Maurorum in basilica
 sanctae Salsae in musiuo. Potentius notus est in historia
 Africae christiana legatus Leonis Magni a. 446

2 initio praestat fortasse *ornatus* 4 luditur in etymo
 (*salsipotentii multipotentii* Plautus) 6 cogitasse uidetur
 scriptor *quae meruit et* Potentium remunerans *probabit.*
praetuli studens, ceteri reddens. nec pro datiuo Potenti po-
 situm credo sed subaudimus *sancto muneri Potenti*

319

Si quis ut uiuat quaerit addiscere semper,
 hic lauetur aqua et uideat caelest[ia] regna.

Ephemeris epigr. V 1304 Tipasis in Mauretania
 Caes. in baptisterio pictura musiua ornata auibus

2 ita suppl. editor, nec praeferemus *signa* aliudue,
 quoniam stabiliuit illud consuetudo christiana (uelut Rossi
 inscr. chr. Rom. II 117, 96 *uos equidem nati caelestia regna*
uidetis)

320

Cede uetus nomen, nouitati cede uetustas,
 pulcrius ecce nitet renouati gloria fontis.
 magnanimus hunc namque Neon summusque sacerdos
 excoluit pulcro componens omnia cultu.

CIL. XI 255 ex Agnelli libro pontificali de S. Neone qui
 Rauennati ecclesiae praefuit anno 458 Rauennae in
 baptisterio quod Neon musiuis auro lapidibus exornarat,
 cf. elegiacum carmen incipiens ab eodem uersu *cede prius*
nomen, nouitati cede uetustas

alia carmina christiana Rauennatia idem Agnelli liber
 seruauit satis multa ac longa partim hexametris partim
 elegis conscripta repetita in CIL. XI 258—307

321

. . . poteris [co]gnoscere lector
 itibnmtus qu[i] me forma[ue]rat auctor
 sii ti n mperfecta manebo
 se.i.eteni n.subqperegi
 5 ..ome...sicut erat ss pone figuras
 ..mbo sperarit d(omi)n(u)s te sernet in euum. .
 ..ridus se[rip]tor scripsit sculpsitq. lapillo.

Kraus inscr. christ. Rhen. 38 ad ectypum Mogun-
 tiaci in lapide magno fracto pessime habito male inciso
 (*per* ut in codicibus notatum est *p* in uersibus 3 4 6)

2 *sit tibi laudatus?* *monitus qu(a)e* coniecerat Becker
 3 *imperf.* Becker, *qui perfecta* probabilius dicit Kraus
 legentibus 4 *ubique peregi?* 5 *pro me* Kraus
erant idem cum *at* conexae sint in figuram *n* litterae
ss pro *sanctorum* cepit Becker 6 *ambo sperarint*
 Becker 7 *Sifridus* coni. idem

322

Praecursor domini martyr baptista Ioannes,
 posside constructam in aeterno munere sedem,
 quam deuotus ego rex Reccesuinthus amator
 nominis ipse tui proprio de iure dicaui
 5 tertio post decimum regni comes inclytus anno
 sexcentum decies era nonagesima nouem.

Huebner inscr. Hisp. christ. 143 ex Morale in Cal-
 laeciae regione Baños in ecclesia S. Iohannis Bapt.

aera 699 aequat Christianum annum 661, si tamen 699
 significatur uersu 6, in quo *sexcentum decies* Huebnerus
 pro *sexies centum* positum putat, ego uereor ne emendan-
 dum sit uelut *dege(n)s*

323

pinxit et ut decuit diuerso fulxit honore

CIL. X 4540 ex schedis fuit Capuae in ecclesia maiore. anticunne an aeui Langobardi sit aut recentioris, Mommsenus dubitat, Rossius inscr. christ. Rom. II p. 393 quia maior ecclesia fundata sit anno 856, antiquius fuisse saeculo nono negat

1 *fulcio fulxi* habet Priscianus p. 539 H. at tanto usitatius est *fulgere honoribus* ut nescias an uoluerit iste *fulgida fecit*. Romae in aede S. Stephani Caelimontana musiuo opere expressum epigramma saeculi septimi (Rossi ibid. II 152, 31) *aspicis auratum caelesti culmine tectum astriferumq. micans praeclare lumine fultum* non dubium est quin ad structuram apsidis respiciat ac fulturam

324

ordinibus Scythicis curas qui sustulit aegras.

Henzen Or. 5289, CIL. III 768 Tomis in basi statuae cuius uestigia supersunt fortasse praesidis prouinciae

325

Hic bis praefectus patriae, praefectus et idem
hic Libyae, idem Libyae proconsul et ante,
ter uice qui sacra discinxit iurgia iudex
consul et aeterno decorauit nomine fastos.

5 cetera quid memorem tanto sub iudice gesta,
cum Proculum uideas toto qui natus honorí est?

CIL. VI 1693. AL. Burmanni II 141, Meyeri 829
Romae. periit subscriptum *collegium suariorum patrono prestantissimo*. Q. Aradius Proculus Populonium de quo uide titulos urbanos 1690 ss. Henzenique expositionem p. 367, fuit bis praef. urbi a. 337 et 351, praeterea procos. prouinciae Africae et qui per dioecesin Africanam officio praefecti praetorio perfungeretur, uice sacra iudicans semel iterumque in urbana tertium in Africana praefectura, cos. a. 340

6 cf. CIL. VI 1692 *ille ego sum Proculus totus qui natus honori*

326

. . . . . imbuere fabentis,
 hic nunc Campanas moderator sublebat urbes,
 unde ordo et populi statuam tribuere Suessae.

CIL. X 4759 et add. p. 1012 ex schedis. AL. Burmanni
 III 23, Meyeri 887 Suessae Aurunca. quarti saeculi,
 ut puto. supra periere plures uersus, subscriptum *l(ocus)*
d(atus) d(ecurionum) d(ecreto)

1 emendandum *tribuere* uel *exibere*

327

Florentem meritis Crhysanti nomine famam
 patria concelebrant cuncti populiue patresque
 uocibus [et] claros titulis consignat honores
 teque tuosque manet longos mansura per annos
 5 felix prole uiri, dignos quesitura nepotes.
 ad tu, summe deus, Crhysanti respice gentem.

CIL. X 1813 (IRN. 2507) uidit Mommsen sed in alto po-
 situm lapidem minus quam optarat commode describere
 potuit Puteolis. praescriptum *Tanno[ni C]rhysanti*
u(iri) c(lariss.) patroni, eodem modo Chrysanthi nomen
 scriptum est uersu 1 et 6. corrupti sermonis aetatem uel
 unus u. 5 ostendit, *curante Tannonio Crysantio u. p(erf.)*
 Aemilianus consularis Campaniae thermas Seuerianas Li-
 terni ornauit CIL. X 3714, Tannonio Boionio *Crhysanti* siue
Crhysantio puero egregio statuam Puteolani posuerunt ibi-
 dem 1815

2 *concelebrat* correctum est in apographis 3 *et*
 omisit in uersura dum a dextra laeuam petit lapicida

4 *manet* erratum opinor, fortasse *canet* ut Ou. trist. II 562
teque tuosque canam 5 Verg. A. VI 784 *felix prole uirum*

328

. . . . .
 inco]lumem . . . i ei . . .
 leg]atusque animi incertus, [cum tristis ad aures

nostras acciderit def[uncti fama patroni,
 d]ansque fidem et precibu[s motus communibus illi
 5 supr]emum posita merced[e dedit monumentum,
 et nar]rare palam prouinci[a iussit honorem.

CIL. X 1719 descr. Mommsen   Puteolis inuenta
 tabula aerea, nunc in museo Vindobonensi   subscriptae
 duae litterae apparent, prior fortasse *m(ille)*, altera *x*
 (i. denariis)   honoratus est in illo emporio primarius ali-
 quis uir a prouincialibus transmarinis, id supplementis signi-
 ficare uolui. longe aliis et amplioribus ac militaribus (3 *de-*
*ficit a me, 6 milites comp]*arare palam prouinci[am ad arma
uocare) quasi pedestrem orationem circumiecit Mommsenus
 6 a fuit aut *r* ante *-rare*

329

Tantis pro meritis felix | prouincia per te |
 que tribuit tabulas, | statuas decernere uellet. |

Pectora si resecet scrutans | Aurelianorum,
 gratos sentiat] | hoc opus [et fecisse lubentes.

Revue archéologique 1881 m. Febr. p. 83 ss. cum imagine
 in tabellis aereis christiano signo ornatis repertis apud
 Aquitanos in loco Tournon inlatis in museum oppidi Agen-
 nensis   prima tabella haec scripta sunt: *Cl. Lupicino u(iro)*
c(larissimo) consulari Maxime Senonie ob inlustria merita
ciuitas Senonum patrono suo dedicauit, altera *Cl(audio)*
u. c. consulari Maxime Senonie Autissiodurensium ciuitas
 cum hexametris 1 2, tertia nihil nisi 3 4 carmen euanidum
 aut imperfectum nomine ciuitatis Aurelianensis oblatum.
 hunc Lupicinum cum Fl. Lupicino cos. a. 367 et quem Am-
 mianus memorat magistro equitum in Gallia constituto edi-
 tores compararunt, prouinciae nomen exitum saeculi quarti
 ostendit, locus quo tabulae prodire extra prouinciam si-
 tus est

1 *perti* aes   3 s. informaui sententiam, Claudius
 scilicet. magis in usu erat quod adscripsit Hense *reseret*

330

Vrsulus illustris meritis et sanguine clarus
 Naisso gaudet patria, genitore Lauino.

CIL. III 461 e Cyriaci copiis   in Rhodo insula in
 patera pretiosa gemmea

331

Conrigi uix tandem quod curuom est factum [c]rede.
 Credis quod deicunt? non sunt ita. ne fore stultu.
 De incerto cërta ne fiant, si sapis, caueas.
 De uero falsa ne fiant iudice falso.

5 Est equos perpulecr, sed tu uehi non potes istoc.
 Est uia [p]er [c]liuom. qua ui[s] sequi, non [datur ista.
 Formidat omnes. quod metuit, id sequi satiust.
 Hostis incertus de certo, nisi caueas.
 Inbeo et is ei si fëcerit, gaudebit semper.

10 Laetus lubens petito. quod dabitur, gaudebis semper.
 Mendaces] homines multi sunt. credere noli.
 Non sum(us) mendacis quas dixti. consulis stulte.
 Nunc me rogitas, nunc consulis? tempus abit iam.
 Permultis prosum. ubei profui, gratia nemo.

15 Postquam ceciderunt, sei sum, consulis tun me?
 Quod fugis, quod iactas, tibi quod datur, spernere nolei.
 Qur petis postempus consilium? quod rogas, non est.

CIL. I p. 267 ss. n. 1438—1454 incertae originis
 sortes ahenae singulis carminibus inscriptae. Praenestinae
 olim Antiatesue dicebantur iure nullo, Mommseni coniectura
 Patauino oraculo uindicantur. non extant hodie nisi tres,
 reliquae ex Vaticani codicis sylloga promptae sunt. trac-
 tauere eas diuinandoque uersus et uerba redintegrare
 studuere complures homines quorum temptamina referre
 omnia nolui, praecipua autem diligentia Ritscheli commen-
 tariolus eminet opusc. IV 395 ss. antiquissimam car-
 minum originem produnt metri licentia syllabarumque cor-
 reptione, quibus rebus hi hexametri Plautinos fere anapae-
 stos aemulantur, deinde elocutio (uelut 9 uel 10 concinit cum
 Marci uaticiniis a Liuio relatis XXV 12 *hoc si recte facie-
 tis, gaudebitis semper*), denique ipsa menda. nam cum
 uetera exemplaria homines indocti postea imitarentur ac
 describerent, non negligentia solum multos sed nonnullos
 etiam quod scripta prorsum non intellexerent commisisse
 errores uidentur. factum hoc esse circiter Ciceronis aeta-
 tem Mommsenus statuit, nescio tamen an ad inferius ali-
 quot decenniis tempus descendendum sit propter *abit* per-
 fectum u. 13 positum (Lachmannus Lucr. p. 209). neque
 uero hodie licet diiudicare quanta licentiarum pars poetae
 primori quanta posterioribus sortilegis debeatur, qui po-
 tuit fieri ut etiam ordine inuerso uerborum iustum hexa-
 metrum talem *de incerto caueas ne fiant si sapi' certa* in
 captiosam speciem mutarent

1 *rede* tabella, correxit Ritschelius. *curua corrigere* quasi
 prouerbum fuit (Seneca apocol. 8 Plinius epist. V 9, 6), ἰθύνει
 σκολιόν Hesiodus τὰς καμπύλας τῶν ὑποκριτῶν βακτηρίας ἀπευ-
 θύνειν ἀμήχανον Plut. de lib. educ. 4 2 *debebat* scribi con-
 cinnius *non est* aut *quae*. infinitiuus pro imperatiuo aut
 pro *sis* receptus sicut in graeco germanicoque sermone,
 in latino caret exemplis, cf. tamen lusoriam tabellam Or.
 II p. 447 *domine frater, ilaris semper ludere tabula*

3 *certum* et *fiat* poetae adscribit Mommsenus, item 4 *fal-
 sum ne fiat* 6 *fertiliuom qua ui | sequi non* tantum
 traditur. *per cliuom* ego correxi, nam cliuos in prouerbiis
 difficultatis ac laborum imago. *qua uestigas sequi non est*
 aut *qua uis sequi, non adipisces* Ritschelius. cf. sortes San-
 gallenses quas edidit Winnefeld 2, 10 *ubi uades, paenitebit
 te*

7 concinnum erat *omnia formidat* 8 una de-
 est syllaba (*de certo fit* Ritschelius), sententia stulta. pro-
 posueram pridem *peior certo* ex Syri uersiculo *inimicus
 grauior qui latet sub pectore* 9 ita aes. *iubeo ut
 iussei, si faxit* Ritschelius, *iubeo oeti, sei sic* Mommsenus

10 aut *quod* delendum cum Ritschelio aut scriben-
 dum *pete* 11 *mendaces* uel *fallaces* praeponendum

uidit Ritscheliuſ 12 *ſum lamina*, id recte interpretatus eſt Stolliuſ. ſortes hic locuntur cunctae, ſaeſius ſingulae

13 *nuncine* Ritscheliuſ. minus bene praemiſeris pronomen aut particulam 14 *gratiam nemo habet* in proſa,

in uerſu *gratia nullat* requiritur. fuit fortatſe olim *gratia noenu*

15 *ceciderrunt ſpes omnes, conſulit* Ritscheliuſ. *ſei ſunt mala, conſulit* Mommiſenue. poteſt *ſei odio ſum*

16 *quor fugit quor* Mommiſenue (idem ualebit *quid fugit quid*). contra *quom datur* Ritscheliuſ. *iactat* eſt faſtidiſe reiciſ

17 *roget* maluit Mommiſenue

ſunt aliae ſortes item aeri inſcriptae ſermone priſco, Foronouanae muſei Parmenſis CIL. XI 1129 act. inſt. arch.

Rom. 1883 p. 101, quae nullum habent metrum et ſiquod antea habuere, faciliuſ ad ſeptenariuſ reuocantur: *quid*

nunc conſoltat? quieſcat ac ui[ta fru]ari[ſ] | . . . . mo[rt]em procul apſte habe. . | non poteſt priuſ m[o]rtem adficiere

quam uenerit fa[tum] | . . . . nduſ, ualeudo oſtenditur [m]agn[a, ceterae de negotiis ac nuptiis quas duci oportuit nimis mutilatae ſunt, inter illaſ duae . . frau]de lucrum quaeſiuit ſu[um] et . . p]roterendit turbam [m]agnam. . . , inter haſ . . fe]ret quae ante ſteriliſ fuit et . . fu]gieſque eam ſemp[er]

332

Artiſ opus queritur ſcriptori [quod uac]et eſſe.

Mau in actiſ inſt. arch. Rom. 1877 p. 207, deſcripſit mihi a. 1876 Leo

Pompeiſ in muro ſpectante ad poſtica inſulae VI 13 pictum atramento. deridentea carmen alii a laeua *nouitaſ*, a dextra *uidemua* adieccere. dolet artiſ opuſ ſcriptoriſ iniuriam collinentiſ loca uacua, cf. ſupra 194

.....ii et ita fere Mau, ut praeferrendum uideatur quod Birtium ſuppleſſe nunc ex Leone comperi, *ſcriptoria cui-libet eſſe*

333

Otiſiſ locuſ hic non eſt, diſcede morator.

CIL. IV 813 Pompeiſ adſcriptum ſerpentiuſ ingentiuſ picturae, cf. Perſi 1, 113. *otioſiſ* in treſ coactum ſyllabaſ

334

Aemule, ſi qui poteſ, noſtroſ imitare laboreſ.

ſi maleuoluſ eſ, geme; ſi beneuoluſ eſ, gaude.

CIL. VIII 2521 contulit Wilmanns in oasi Symmachi non longe a Lambaese in duobus lapidibus angularibus quorum unus hinc *aemule-potes* illinc *si-geme*, alter cetera inscripta habet. litterae infimam aetatem indicant. in uersu 2 metri uicem tenet uerborum concinnitas. cf. CIL. VIII 2524 *liuide n...quid duc...*

335

Siliqua frequens foueas mea membra lauacro.

Ephem. epigraph. V 1308, VII 535 p. 166 ex imagine photographa Orléansville prope Tigauam Maurorum in pauimento balnei ornato picturis uenatoriis *siliqua* pro sedili balneari habuit Mowat. aut nomen fontis est ad lauacra adhibiti aut siliquis aquae in illa balnei parte medicabantur, ut hodie furfuribus utimur

336

Qu]isq. sitit ueniat cupiens aurire fluentia.

CIL. XIV 1941 Ostiae, nunc Romae in marmore ad quadriporticum siue puteal aptato in parte quarta, in secunda et tertia apparuit *atrium cum quadriporticum sed et columnas cum...*, in prima nomen eius fuisse putes qui dederat 'hunc uersum posuit Hieronymus in carmine quod dedit ad Damasum papam (Damasi op. ed. Merenda p. 245), idem legebatur incisus in labro marmoreo Romae ante ecclesiam S. Bartholomaei in insula (Murat. 489, 7) Rossius qui inscr. christ. Rom. II p. 450 et 464 ex schedis edidit et diligenter commentatus Damaso uindicauit tetrastichum *quisque sitit ueniat cupiens haurire fluentia, inueniet latices seruant qui dulcia mella: sordibus expositis purgant penetralia cordis pectora cum renouant Christo seruire parati*

337

CIL. VI 22863 urbanae originis tabella marmorea, nunc Bononiae, sic descripta ab Zangemeistero *da. pur. as. hic | nais. inest*, quae num sepulchralis sit uereque antiqua Henzenus dubitat, lacui labroue destinata uidetur. supplere licet *da puras, hic Nais inest, [urnasque manusque*

338

Aecipe me s[i]tics et trade sodali.

in lagoenula reperta Moguntiaci a. 1888. litterae bonae, in extremo uerbo *o* et *li* minutae. depinxit deditque mihi ErnRiess metrum compleas sic *sitiens et potus trade*

339

Inuida punct[a] iubent felice ludere doctum.

Renier inscr. de l'Algérie 2295, CIL. VIII 7998 Rusicadi (Philippeville) in tabella marmorea lusoria eius generis quod post Bruzzam aliosque tractauit exemplisque inlustrauit Ihm stud. Bonn. p. 230. cf. duodecim scholasticorum poetarum monosticha AL. Riesi 495—506

felice tabella, quod senario opus erat litterarum numero, siue pro *felicem* siue pro aduerbio ut *perspicace* apud Afranium: qui felix esse uolet ludat docte. *nullus ubique potest felici ludere dextra* Vomanius AL. 503, *idiota recede, ludere nescis* et *si tibi tessella fauet, ego te studio uincam* tabellae aliae. puncta tabulae fallentia, aduersa, uulnerantia AL. 82

340

Semper in hanc tabula hilare ludamus amici.

Muratori 661, 3, Orelli 4315 Romae in tabella lusoria qualis est 339 *ludere in tabulam* certe ab usu abhorret, sola igitur necessitas senas componendi litteras (*inhanc* et *tabula*) barbarismum genuisse censenda est. similem sensum alia tabella praebet *domine frater, ilaris semper ludere tabula* item semibarbare dictum (Murat. 661, 5)

341

duabus eiusdem generis tessellis Romanis inscriptum est *ueloci* uel *beloci* lusori dicite laudes Rossi Roma sottterr. III p. 389, Ihm p. 235. utrique prima uerba desunt atque carminis principium uelut *ludite, laetas, semper*

342

Pallados en studio didicisti, Marsya, cantu(m),
dumque tibi titulum quaeris, mala poena remas[it].

CIL. XII 5687, 9, Froehner les musées de France p. 14
 difficilem lectu inscriptionem esse testatus in lagoena
 quae in Prouincia reperta in museo Sangermanensi adser-
 uatur Apollinis Marsyaeque certamen repraesentante. ab
 altera parte artificis nomen legitur *Apollinar(is) cera*

1 *Marsya* usitata Romanis etiam nominatiui forma (Hor.
 sat. I 6, 120 Ou. met. VI 400 AL. Rieti 173, 1): *Marsyas*
cantu uasculum 2 Ouidius met. X 602 *quid facilem*
titulum superando quaeris inertes? mecum confer re-
mansit Froehner, *remas* apparuit

343

Respi[ci]t ad malum pernicibus ignea plantis
 quae pro dote parat mortem, quicumque fugaci
 uelox in cursu cēs[s]asset uirgine uisa.

Froehner médaillons rom. en terre cuite p. 9 seq. in
 diariis archaeolog. Gallicis a. 1890 Arausione in urceo
 scriptum circum imaginem qua repraesentatur hinc *Ata-*
lante malum dextra manu tenens et *Schoeneus* pater quasi
 meditans, illinc *Hippomedon* (ita figulus pro Hippomene)
 laurum palmamque gerens et *Palaestra* adsidens. infra
 legitur *Felicitis*] *cera*, nam *Felicitis* nomen in altera eiusdem
 urcei imagine integrum extat. saeculo III carmen Froeh-
 ner adsignat neque illi ipsi scaenae conuenire adnotat
 quam artifex expressit, in hac enim puella uultu auerso a
 malo iuuenem aspicit adsistens contra

1 Aen. XI 718 *haec fatur uirgo et pernicibus ignea*
plantis transit equom cursu Camilla

344

Centauro uehitur rapta Deia[n]ira marito.

Muellenbach in museo phil. Rhenano XLI 1886 p. 320,
 contuli Coloniae Agrippinae, nunc Bonnae
 orbiculatim scriptum in catillo figulino quo Nessus cum
 Deianira fugiens et Hercules arcum ei intendens reprae-
 sentatur. sub Herculis figura *Hercul* apparet, in medio
 opere *Primianus fecit*. saeculi fere tertii. ad metrum quasi
ra(p)ta breuiatur

345

Iuppiter in cyeno cu]m Leda iunxsit amorem.

IosKlein in annali antiq. Bonnensi LXXXVII 1889 p. 84

Coloniae rep. nunc Bonnae in museo prouinciali

in fragmento uasculi figlini quod Ledam a cyeno compressam repraesentat adstante puero alato. huic adscriptum est *Cu]pido*, pone Cupidinem *Primianus fecit*. cetera circum effigiem extrinsecus scripta continuo. suppleui

346

Armiger ecce Iouis Ganymede(m) sustulit alis,
porrigat ut ciatos dis conuiualibus apto[s].

Legibus inferni motis Proserpina reddi
Eurydiceen iussit, sed eam Mors atra reduxit.

5 Mater larga Ceres miserata fame pereuntes
Triptolemi manibus commisit seminis usus.

Scilla metens erinem mereatur erimine . .

. . . . .

Monthly Magazine a. 1825 (uol. 59) p. 218 auctore sincero ut mihi uisus est, etsi nomen celauit magis quam professus est subscribendo Iacobus, inde Bulletin des sciences historiques 1827 Nouembr. p. 370, inde Orelli 4311. in CIL. VII non inueni relatum, ne inter falsa quidem in uasculo aheni caelato reperto a. 1824 in Britannia in alueo fluminis Sabrinae. caelatura quo modo per areas distributa sit pluribus narratur, figurae in sua quaque areola indices fabularum, uersus circum figuras scripti. omnes uersus leonini eique nisi merae nugae sunt, ex primis eius generis

1 *Ganymede* editor. de hoc Vergilius *rapuit Iouis armiger uncis*, idem alibi *sustulit-Iouis armiger* 2 *cyathos* Or. 7 Scyllae haec imago in area fuisse principali fertur. deest uelut *amorem*

347

Est homo non totus, medius sed, piseis ab imo.

Acta inst. archaeol. Rom. 1851 p. 203 in pavimento ecclesiae Pisaurensis Tritonis imagini adscriptum non ante saeculum septimum. Triton semihomo semipiscis symbolicam ut ἰχθύς habuisse uim uidetur. *medius* ut in libris sacris pro dimidio

348

Non homo, non pecus, et pro p[arte uidetur] huterque.

Pisauri in opere tessellato eodem in quo uersus legitur superior adscriptum Centauri figurae. edidit suppleuitque Engelmann ephemeridis inscriptae 'in nouo regno' 1872 p. 410

et p p..... musium in quo notae uerborum sunt complures. *huterque* sic scriptum ut in eodem opere *haper* pro apro

349

. . misit iter . .
 . .m]agnas s . .
 . . o simplex cima . .
 . . ni impius . .

Notizie d. scavi 1879 p. 44 descr. de Petra Herculan-
 eae in pariete infossum stilo, e per binas i scripta
 3 in fine latet *cyma*? cf. Non. p. 195, GLK. V p. 574, 1
 4 potest legi *-nem pius*

350

Barbarus aere cauo tubicen d[ed]it [horrida si]gna.

CIL. IV 1069a, REhwald Philologi uol. XLVI p. 640 qui pariter mecum expleuit Pompeis in aedibus Cuspis in imo margine picturae repraesentantis rupi adfixam liberatamque Hesionen *dicit... cuius* legerat sed incerta esse dixerat qui euanidum titulum descripsit Nissen. adposuit Zangemeister Ouidiana met. III 704 *cum bellicus aere canoro signa dedit tubicen*, accedunt Vergiliana *dat signum Misenus aere cauo*

351

Barbara barbaribus barbabant barbara barbis.

Acta inst. arch. Rom. 1892 p. 23, 8 descr. Mau Pompeis in pariete cubiculi dextra tablinum nugatorium carmen aut nullius sensus aut talis: *barbara* emplastra nigra de quibus Celsus Scribonius Galenus (XIII p. 555 ss.) dixere, *barbabant barbara* ora uelut gladiatorum *barbaribus barbis*. notabant in Vergilio grammatici quod pluraliter barbas dixisset hominum *stiriaque inpexis induruit horrida barbis*. certe metrum doctura barbarolexis

352

Creder[e] u[i]x d[u]bito, set amicum amittere n[ol]im.
si tibi credidero, non te tam sepe uid[e]bo.

CIL. III suppl. 11411, eph. archacol. epigr. Austriaca II p. 15 cum imagine et Gomperzii supplementis Saurariae in tegula stilo scriptum. Martialis VIII 25 *male, saepe te uidebo*

353

Quaenam digrediens magnis a laudibus Oppi

CIL. IV 1856 Pompeis in basilica *quaenam* descripsit Mommsen, *qu[ol]nam* Wordsworth. deest uelut *nunc alium memoret?* panegyrici resonat imago, fortasse amasius ridetur scaenicus Pompeianus, confert Zangemeister parietariam 1949 *Oppi emboliari fur furuncule*.

354

Candida me docuit nigras odisse puellas.
Odero si potero, si non, inuitus amabo.

CIL. IV 1520 Pompeis in atrio aedium quarundam *scripsit Venus Fisica Pompeiana* subsignans pro alteratore

1 Propertius I 1, 5 de Amore *donec me docuit castas odisse puellas* 2 restituit Ouidique uersum esse amor.

III 11, 35 intellexit Zangemeister. *se pro si utrobique ut uidetur paries principium carminis identidem ibidem repetitum*, n. 1526 quattuor uerba prima, 1528 tria, 3040 *canda me docu*, 1523 *candida m*

355

Restitutus multas decepit | sepe puellas.

Notizie d. scavi 1891 p. 262 descr. Sogliano Pompeis in pariete adhaerente triclinio. *Prisci Restitutus* legitur in casa eadem *Restutus* forma alias usitata (supra 109) hexametrum redintegrat

356

inclinabilite[r] ceuentinabiliter

Notizie d. scavi 1887 p. 37 descr. Sogliano Pompeis in pariete *que si addes, habebis hexametrum. aduerbia talia in deliciis fuere uolgo Pompeiano* (eph. epigr. I p. 177, 271). *inclinare* obscaenum ut Iuuen. 10, 224, *centus causa a ceuendo tractum est quasi ceuentinare*

357

A

. . rumpit ami

. . rtus du

B

fit puer Atti

Att[i] uxor fiat

. . et du

C

at ta . .

quid f . .

u . .

CIL. XII 5681, 3 descr. Hirschfeld tegulae magnae infra Viennam repertae fragmenta quattuor quorum duo

cohaerent (B 1 *fit* 2 *Att.* *uxor*). uidetur epigramma lasciuum a figulo translatum in argillam, litterarum forma cursiua dicitur *corrumpit amicum expertus* dubitans Hirschf. proposuit, in C rursus *Att.* nomen latere opinatus. ego numeros cogitabam tales *ilia rumpit amici Hirtus dum fit puer Atti: Atti uxor fiat*

358

Victoria: Balbus pedico uicit et gesatus
Actius erniacas qui ducet sa(e)pe choreas.

CIL. XII 5695, 3 Allmer inscr. Vienn. III n. 421 tab. 205
in tessera eburna rutunda rep. prope Viennam quae altera parte priorem, altera posteriorem uersum exhibet fortasse poetae alicuius parodia natum

1 *gaesum* sic adhibitum puta ut *hastam* in Priapeis

2 *actus* fuerat primo. nomen proprium uidetur, quod cum Apollo quoque habeat, fingitur iste choros ducens quasi Phoebus, sed herniarum. *herniacus* fictum graece ut coeliacus al. nouum uerbum est

359

commata dactylica ex parietariis Pompeianis memoro
haec: act. inst. arch. Rom. 1876 p. 22

-*quis amare uetat?* | *quis custodit amantis?*

subscripsit aliquis *nîl ais cunil(ing)us*

ibidem 1889 p. 122

aureus est Dana[e

contulit Mau Ouidium met. VI 113 *aureus et Danaen, Aso-pida luserit ignis*, cf. ibidem 1893 p. 59, 31 *esurit Danne, eco sum a[ureus?*

CIL. IV 1698

gemma uelim fieri

adiectum est *hora non(a)*, uide mus. rhen. 49 p. 175

360

alia inscripta leguntur supellectili uasculis anulis fibulis lamminis:

uror amore tuo

CIL. XII 5698, 18 cf. Ciris 259 in exitu *uror amore*

cape pignus amoris

Brambach inscr. Rhen. 2031

pignus amoris habes

Orelli 4313, cf. Aen. V 538 et 572 *monimentum et pignus amoris
aue mea uita*

CIL. VII 1306, iam Plautus *o mea uita inquit salue
tam bene fictilibus*

CIL. XII 5687, 54 in figlino generis lautioris, cogita sis illuc
quam auro potatur et estur

ultima forsan

act. arch. municip. Rom. 1888 p. 383 in horologio fracto,
hora ultima Ouidius Ib. 196, plures *extrema* uel *suprema*

tu placidus

CIL. V suppl. 1077, 161 in amphorae operculo, puto infu-
tura nequis turbet

utere felix

361

Protogenes Cloul(i) suauei heicei situst mimus,
plouruma que fecit populo soneis gaudia nuges.

CIL. I 1297 IX 4463, PLME tab. IL G Amiterni.
distincta sunt sic ut supra in lapide uerba interiectis lineo-
lis uel punctis. carmen Enniana aetate non multo poste-
rius. *p* rectis angulis, *l* bis recto bis pressiore angulo figu-
rata est

1 Cloul lapis in quo nouus deinde uersiculus incipit.
fuit Protogenes eius hominis seruus *suauei* pro *sua-
ueis suauis?* Plauti Stichus ad puellam *mea suauitudo,
salta*, cf. *suauis homo, lingua, uersus* *heicei* quod
praeter fidem lapidis nec bene in *heic ei* dirimi Ritsche-
lius iusserat duplici uidetur locatiui casus nota signatum.
ne *hice* quidem aduerbium apud scriptores reperiri Lach-
mannus animaduertit *situst* alteram corripit tamquam
in scaenico carmine. potuit scribi *situs* sine copula (supra
9, 4, Lucilius apud Martialem XI 90, 4) 2 *soueis* mono-
syllabum ut suo 248, 3

362

Eheu heu Taracei, ut acerbo es deditus fato.
non aeuo exsacto uitai es traditus morti,
sed cum te decuit florere aetate iuenta,
interieisti et liquisti in macroribus matrem.

CIL. I 1202 X 4362 descr. Mommsen recognouit Brunn,
 PLME tab. LXXX C. AL. Meyeri 1522 Capuae
 praescriptum *Cn. Taracius Cn. f. uixit a. XX, ossa eius*
hic sita sunt, infra adiecta protome iuuenis aetatis
 carmen est Lucretianae, apice notatum u. 1 *fáto*, sine apice
 tamen editum CIL. X. continui hexametri in lapide inter-
 stitiis eminentibusque principalibus litteris distinguuntur

1 *Taracei* non anapaestus sed molossus. scribitur et-
 iam *Turracia* 2 pronuntiabatur *uitai's* (Lachm. Lucr.
 p. 159) 3 *floreri* CIL. X

363

L. Sulpicius Q. f. Q. n. | Col(lina)
 hic situs est | ille probatus
 iudicieis | multis cognatis atque | propinqueis.

CIL. I 1480 II 3504 Noua Carthagine Hispanorum
 2 particula carminis *hic situs est fortis uir et integer*
ille pr.

364

Carfinia M. l. M[a] uixit an. XX[V?] |
 iucunda suis | gratissima amicis |
 omnibus officiosa | fuit.

CIL. VI 14397 descr. Henzen in museo Capitolino
 adde *haec mulier* et hexametri decurrere incipiunt

365

Hilara minor Midaes ministra simitur cum Mida sita
est in eadem olla Quartio gratiam rettulit merenti
Hilarae, quod uiua rogauit sepulta est a. d. VI k.
Apriles Ti. Claudio Ner(one) P. Quinctil(io) Var(o) cos.

Mida cubicularius IIIuir hic situs est *Hilara mi-*
nor uiua rogauit ut ossa sua in olla Midaes coicerentur
cum mort(ua) esset

CIL. VI 9290 uidit Henzen Roma Florentiam aue-
 cta tabula. sinistra additum est *u(iuit) Quartio textor III*
uir quaestor trib(unus). annus supra scriptus est ab u.

c. 741. φράσεις ex carminibus repetitas puto *ministra* *si-*
mitur et *quod uiua rogauit*

366

Parcitis heredi et uos insentibus dedite morti.
si quid mortui habent, hoc meum erit, cetera liq(ui).

Henzen Or. 6457, CIL. XIV 3945, Huebner exempl. n. 8

Nomenti rep. nunc in museo Laterano praescrip-
tum *T. Titius T. f. Ser(gia) Tappo XXVI uir, T. Titius*
T. f. Ser. Poppalenus pater, Gessia M(ani) f. mater, Titia
T. f. Rufa soror, subscriptum arbitrato Q. Vmbrici Q. f.
Cla(udia) Flacci, h(oc) m(onumentum) h(eredem) n(on) s(e-
quitur). uiginti sex uiros qui memorant tituli aeuo inscri-
pti sunt Augusto (MommSEN iuris publ. II 1 p. 579). nu-
meri uitati

1 prima uerba sine dubio ad Manes dicta *parcite he-*
redi. tum Mommsenus Manes respondentem facit: *et uos*
uiatores, heredes insentibus i. eis qui in sepulcro insunt *de-*
dite morti debita. dubito quia hoc deest uocabulum grauis-
simum. uide ne uos accusatiui sit, uerba ad eosdem Manes
data: *dedite uos sepultis ad mortem, habitate loca mortis.*
insens nusquam legitur alias; potuit is quidem esse etiam
ἀνύπαρκτος. an priscae hoc et abstrusae religionis ut con-
sentes? improbable in *sentibus*

367

Aspicite hanc speciem, iuenes, miserabilis hora

quo lucem eripuit caroque uiro dedit luctum.

hic uobis dignis una mecum dedit hoc monumentum.

haec a uobis merito data nobis praemia laetor,

quod species nostras titulo dignas esse putastis.

nunc rogo quod sequitur, semper nostri meminisse
uelitis.

hoc quoque cura uelit uestra laude tributum,

cum fatum tulerit, una eius mecum condere ossa loco.

CIL. VI 30120 descr. Henzen
Florentiae tabula marmorea

olim ad urbem, nunc
iuuenes quos adloquitur

mortua, filii familias uidentur aut liberti esse. hexametri interpolati aut curtati

2 debuit *luctumq. uiro dedit acrem* 3 tolle *dignis*
aut *una* 4 debuit *a te* 5 numeri restituuntur re-
stituto singulari *speciem dignam* 6 debuit *rogo uos*
semper 7 fac *cura uelit pia uestra* 8 fac *mecum*
illum condier una uel una eius mecum condatis ut ossa
sepulcro. iste exitus quasi elegorum

368

Hic est illa sita pia frug(i) casta pudic(a)
cui pro meriteis ab coniuge gratia relatast.

Gruter 826, 6 ab Smetio (Or. 4641), schedas Henzeni contulit mihi Kaibel. AL. Burmanni IV 168, Meyeri 1471

Romae in marmorea tabella. nomen mulieris inter duos hexametros intercalatum legebatur *Sempronia Moschis*

2 cui monosyllabum loco spondei, olim fuit *quoiei.* nisi cum Conradsio p. 33 legere mauis *cui(us)*, nam *cuius pro meritis* habes in christiani carminis cui principium est *nomine quae Solida* uersu 9. sed melior datiuus, *gratia candori siqua relata meost* Ouidius

369

Cernis ut orba meis, hospes, monumenta locaui
et tristis senior natos miseranda requiro.
exemplis referenda mea est deserta senectus,
ut steriles uere possint gaudere maritae.

CIL. V 2435, post Maffeiū periit. AL. Burmanni IV 265, Meyeri 1365 in agro Ferrariensi in ualle Trebiae praescripta nomina *T. Truppicus T. f., Papiria T. f. Tertia*, subscriptum *T. Truppicus T. f(ilius) f(ecit)*, nominibus tres adiectae circum carmen effigies. loquitur Tertia

370

Occius hic situs est Mani prosapia Festus.

CIL. X 8089 ad ectypum prope Metapontum rep-
cippus, nunc Potentiae notabilis usus uocabuli obso-
leti (Cic. Tim. 11, Quintilian. I 6, 40) pro filio

371

Impensae causam, titulum qui perlegis, audi
 et iustam quaeso pietatis percipe curam.
 quis uera ut cupiant concorde uiuere mens est,
 hos animos spectent atq. haec exempla sequantur.
 5 haec loca, dum uiuent, libeat bene cuncta tueri
 post obitumq. suum tradant tum deinde futuris,
 ne deserta uacent ignotis deuia busta,
 sed tuta aeterno maneant, si dicere fas est.

CIL. VI 10237 descr. Wattenbach, Orelli 4517. AL. Meyeri
 898 prope Romam uia Labicana rep. nunc Stockhol-
 miae praecedit ampla descriptio earum rerum quas
 T. T. Cocceii Gaa et Patiens quaestores collegiarii libera-
 litate T. patroni faciundas curarunt sic desinens *idemque*
uitium pomorumq. et florum uiridiumque omnium gene-
rum seminibus ea loca quae T(itus) p(atronus) decurioni-
bis suis adtribuerat ex pecunia publica adornauerunt Si-
senna Tauro L. Scribonio Libone cos. qui annus est chris-
tianus 16

3 *concorde* aduerbium simile eis quae Nonius exhibet
 capite undecimo de indiscretis aduerbiis, *memore futils*
celere al. idem in titulo Romano Henzen 7382 legitur (*quae*
mecum uixit tan concorde ad fatalem diem). producitur e
 ut in *abunde* (adserit IulRomanus, dissimulat Priscianus),
 non corripitur ut in *facile* 4 Verg. g. IV 219 *atq. haec*
exempla secuti 5 *cuncta* cippus: *culta* edebatur

372

Natus sum summa in pauperie, merui post classicus miles
 ad latus Augusti annos septemque decemque
 nullo odio, sine offensa, missus quoq. honeste.

CIL. V 938 ex schedis prope Aquileiam repertum.
 praecedunt haec *L. Trebius T. f. pater, L. Trebius L. f.*
Ruso fieri iussit, sequitur de circumitu monumenti no-
 tatio *l. p. q. XVI* etsi pater cognomine caret, aeta-
 tem haud nimis uetustam prodit classiarius ad latus Augu-
 sti merens Romae ut uidetur in castris Misenatium Rauen-
 natiumue. debebat scribi u. 1 *natus sum pauper*, quod
 Mommsenus proposuit, 3 *nulla offensa*

373

Viuite felices quibus est | data uita fruend[a].
 nam m[ih]i | non fato datum est felice | morari.
 hic ego nunc iac[eo] | fatis compostus [i]niqu[is]. |
 crudeles superi, nis[i me] | fortuna iniqu[a tulisset, |
 mea iam . . . . . | ap . . . . .

Brambach inser. Rhen. 1154 qui descripsit, Becker metrica sepulcr. Rhen. 2, 5, Henzen Or. 6843 prope Moguntiacum inuentus lapis tam difficilis lectu, ut antiquiores carminis non descripserint nisi prima uerba (*data uita . . .*)

praescriptum *T. Caecilius T. f. Gale(ria) Ausoni(us) mil. leg. IIII Mac. (centuria) Munati anno(rum) XXXVII aer(um) XVII hic situs est. L. Sempronius Auso (centuria) Iuli Martialis exs testamento fecit.* legio quarta Moguntiaci castra habebat a Claudio ad Vespasianum (a. 43–70)

1 hephthemimeris Vergiliana Aen. III 493 *fruenta*
 coniecit magis quam uidit Bramb. *fruendi* Beck. 2 i.
 felicem 4 debuit *mala fata tulissent* aut sim. 5 absumptum lacuna opinor *et ante mea* ap uel ar quas ex-
 cipiat hasta obliqua Br. sic ut possis *arm[a.* contra *non* Beck.

374

Flete] coaequales, mors haec | [mea fletib]s apta est.
 uit[a] fel[i]ces q[u]i[bus] . . | . . . .
 patria dulcis | . . se se sua . . . .

Brambach inser. Rhen. 218 ex Crombachio apud Vetera repertum periit praecedunt haec *haue Caluenti, Caluentius te resalutat. C. Caluentius Omuli fil. Ouf(entina) Med(iolaniensis) hic situs est ann. XLIIX mil(es) leg. V stip. XXIIX, et coniugi et filio frater pro pietate.* sine cognomine homo, legio V Alaudae post annum 70 nusquam apparet, *coaequalis* uerbum primis receptum Columellae et Petronio (primum exemplum CIL. XIV 2485 circa imp. Augustum)

2 maxime dubia haec traduntur *uit. fel. ces. q. i. f. l.* unde *uita felices* Bramb. ac potuit sane ita continuari oratio *quibus hoc datum est patria dulcis et ut uirtus sese sua seruet.* uide tamen ne prior sententia ea fuerit quae recurrit in titulis militaribus ex Verg. Aen. III 493 deducta *uiuete felices quibus est fortuna beata*

375

Ossa T. Quincti hic sita sunt: | Stabilio cognomine uixit. |
multiplici curâ defessus | nunc securus quiesco.

CIL. VI 6821 uidit Henzen   Romae in uinea uiae
Latinae   ad dextram marmoris haec sunt *Quintiaes* |
Helladus | *ossa hic* | *sita sunt*. illa dactylicos numeros re-
ferunt, hexametri sic fiunt *ossa Titi Quincti hic sita sunt*
cognomine Firmi: multiplici cura fessus securu quiesco

376

Manlius hic situs est Montanus raptus iniqua
femineaque manu. insperans incidit aetas.
fas erat ut potius natus pia funera nobis
penderet et dignos coleret Manesque patresque,
5 si Fortuna pie seruasset uota parentum.

CIL. X 5495 (IRN. 4392) ex schedis, plenum uiderant
Augustinus et Pighius. AL. Burmanni IV 286, Meyeri 1382
Aquini   praescriptum *diis Manib. sacrum*, *L. Man-*
lio L. f. Ouf. Montano, *L. Manlius Glaucio sibi et Animi-*
siae C. l. Restitutae ux(ori), *L. Manlio L. f. Ouf. Apro*

2 *femineam manum* Vergilius Camillae, Ouidius Hypsi-
pyles contra fortem ac bellatricem inducunt   *concedit*
emendabat Hauptius. sane aliter Cicero et Nepos *incidit*
aetas in ea tempora scribentes   4 eidem scilicet di mane-
nes et di parentum

377

Bis de]nos annos Proculino fata dedere,
p]ro quibus hoc illi [perfe]cit uita parentum.

CIL. X 5662 ex schedis   Frusinone   praecedit
d. M. N. Clodi N. f. Pal. Proculini, decurioni coloniae Fru-
sinatium, subsequitur *N. Clodius Nymph[ic]us et Vargun-*
teia M. f. Procilla et N. Clodius Numerianus frater et sibi
posterisque suorum fecerunt

2 *hoc monumentum illi fecerunt uini parentes. perfe-*
cit quia r post illi enotata est a Giovenazzio, praestabilius
puto quam suffecit, illud Iosephus de Matthaeis proposuit

378

Omine susceptus primo uotisq. parentum
 cum iam bis senos explesset floridus annos,
 quinque etiam menses numero superante dierum
 uiueret innocuus, blanda pietate colendus,
 5 occidit. heu nimium celeres in funere Parcae,
 uitali trepidos nato priuare parentes
 audetis maestosq. graui circum dare luctu.

CIL. X 5665 ex editis Frusinone praescriptum
N. Clodio N. f. An. Sabiniano filio piissimo N. Clodius Sa-
binus et Flauia Hesperis parentes

1 i. primigenius filius. Propertius III 20, 24 de prima
 nocte coniugali *contineant nobis omnia prima fidem*
 7 *mestosq. uel moestosq. edebatur*

379

Florentem speciem rapuere nouissima fata,
 forma rudi puerum Priscum agnomine quondam,
 quem genitor, cines, cuncti fleuere propinqui.

Gruter 680, 8 e Smetio, Bormann inser. Sassinatium
 nr. 26 a (in libro saeculari gymn. Leucoph. Berolin. a. 1874
 p. 380). AL. Burmanni IV 229, Meyeri 1339 Sassinae
 subscriptum *L. Destim[i]us Epigonus pater*

1 *specie* Burmannus. uidetur species quasi idéa opponi
 formae uerae, haec rudis ut in puero, illa florens spe op-
 tima *ad fata nouissima* Ou. met. XIII 478 2 *cogno-*
mine Burmannus inter alia quibus metrum correcturus erat

380

Eutychis, u[t] pa[r e]st, [trib]uit tibi natus [hono]res
 iuxta quem dulcem [deder]ant tibi fata ma[r]itum.

Nisseni ex schedis sumptum redintegraui apud
 Tifernates Tiberinos (Città di Castello) cippus marmoreus
 a lateribus arboris florumque effigie ornatus. praecedit
Arruntiae Eutychidi Certus [fil.]

1 ..*tuit* Nissen descripsit, *statuit* non aptum censui

2 i. sepelit te iuxta maritum tuum. *dulcemr*.. Niss. an *rapiunt*? nam exitus *-ant* an *-unt* fuerit in contignatis literis haud satis liquet. *reddunt* Leo

381

Vixi uiro cara custosq. fidelis
supremaq. die uir me decorauit honeste.

CIL. IX 3622, IN. 5991 in agro Aquilano, periit
praescriptum *Caesiene T. l. Nape*

1 sumptus ex huiusmodi carmine *cara uiro uixi coniux*. ceterum non *cara* sed *casta* Fabretti 611, 90 ex schedis Vaticanis

382

Coniugis officium paret tribuisse maritum.
sic tulerat Fatus, non exsuperasse parentes.
hec docuit matres miseras non tollere natos.
(quinque) et (uiginti) ann(os) sine crimine uixit.

CIL. III 3196 uidit Mommsen in cista ex Dalmatia
adlata in museum Vindobonense

1 *paret* apparet 2 scriptor uoluit ut opinor hoc,
mulierem prius quam parentes eius mortuam (*non exsuperauit parentes*), non illud, maritum cum non superessent
parentes mulieri officium praestitisse (*non exsuperarunt parentes*), cf. uersum 3 et aliorum monumentorum formulas

4 *V et XX ann.* cista. si legeris *bis denos*, prorsus
nihil relinques uitii

383

Ereptam e gremio quum iam sibi posceret Hymen
finissetque] diem nuptis, faxs altera morti[s]
inlucit prior et sponso matrique puella est]
erepta atque patri. namque infan[dum heu cito uolnus]
5 hic quoque inauditu sentiet ips[e procul.
sed luctu raptam] desiderioque tenentes
conceleb[rauerunt funus pro patre propinqui

muneribusque] ipsi certant titulum hunc celeb[rare].
 at uos, o Manes, his] parcite: [ni] parcetis,
 10 credite mi, ne[mo referet sollemnia uobis].

CIL. IX 6315 descr. de Petra Ortonae in Marru-
 cinis praescriptum *Sex. Ninnius M. f. Buticus aus*,
 subscripta sex nomina (tres Ninnii quorum duobus cogno-
 men est Buticis) cum sestertiorum summis quas singuli
 contulerant funeris causa. medium est carmen cuius cum
 pars dimidia desit, elucet alterum lapidem iuxta hunc fuisse
 positum superiore et inferiore parte alia nomina tenentem,
 in his mortuae puellae

2 i. nuptiis 5 *inauditu* quamvis alibi nondum re-
 pertum praestabilius puto quam *in auditu*. parum credi-
 bile *inauditum* 9 in fine *parcites* cippus: malus uer-
 sus, cf. pentametrum 5, nec tot syllabas periisse ueri simile
 est quot opus fuit inferri metri causa u. 3

384

Samnis sum genere, Proculam dixere parentes,
 Firminum genui Firmino iuncta marito.

CIL. X 5106 ex Palumbo. AL. Burmanni IV 87, Meyeri
 1224 fuit in agro Atinati

385

Hic sita sum quae frugiferas cum coiuge terras
 has colui semper nostro dilecta marito.
 Myrsina mi nom[en fuerat. quinquennia quinque
 uixi et quem de[derat cursum Fortuna peregi].
 5 care marite m[ihi et du]lcissima nata ualete
 et memores nostris semper date iusta sepulchris.

CIL. XI 3752 ex ms. Amati, Orelli 5070. AL. Meyeri
 1513 repertum Lorii in uia Aurelia

3 s. supplementa imitatus sum Petri Visconti qui 3 *ce-
 leresque per annos* et 4 *natura* dederat 4 sumptus est
 ex V. Aen. IV 653, in 3 licet etiam talia inferre *nomen fuit*
et sine crimine semper 5 ambitus lacunae suadet ut et
 addatur: omiserant alii Meyerusque

386

Liunia me tellus aluit geminamq. sororem
 egregio de patre satam sancta genetrice.
 kara fui casto bene iuncta pudica marito,
 inuida set fati lex reddidit inrita uota
 5 et tantum miserae solacia linquit amanti,
 coniugis in manibus licuit quod reddere uitam.

Gruter 823, 1 uidit Smetius. AL. Burmanni IV 171,
 Meyeri 1296 Galeatae in radicibus Apennini in Flami-
 nia praescriptum d. M. Rubriae Tertullae, u(ixit) a.
 XX m. IIII d. IIII, coniugi optima C. Refanius Macrinus
 1 i. forum Liui 2 genitrice fertur 5 haec tan-
 tum coni. Meyer traditur solatia 6 ponere AL.

387

Hi]c sita quae uixi duodetriginta per annos
 unanimi Calpurniano sociata marito,
 no]mine Matura. Tudorest mihi nota propago,
 Au]fidius genitor, genuit me Plantia mater.
 5 quadraginta duo mecum fero flebilis annos,
 rap]ta meis fatis, superi sic namque iubebant,
 null]a penetrali Lucinae sacra petenti.
 adcla]mate, precor. superest generis mihi proles,
 nam patri] similes uno de coniuge nati
 10 tres sunt flo]rentes iuuenili robore uitae
 et uirgo ten]era gestans aetate iuuentam.

CIL. VI 12845 ex Iucundi apographo. AL. Burmanni
 IV 156, Meyeri 1285 Romae in S. Mariae de monte Ior-
 dano, periit. Aufidiam Daphnen Tudertinam Calcei Per-
 perniani coniugem habes CIL. VI 12837

1 et ss. uersus expleuit Sabinus 3 Tudor est uolgo,
 uelut si propago patria sit: coniunxi 4 Plania Sabi-
 nus tradidit 7 nulla dedi, id est erepta thalamo iam
 nullos partus desideranti. ima Sabinus ut uidetur de con-

iectura (*ima petens* Vergilius). hoc quid hic sit non capio, bene *digna*, id si ad mulierem refertur et *petenti* pro ablatiuo habetur. *rapta* Leo puerperio mortuam intellegens

8 ss. sententiam monstraui. *ma te* diuisae traduntur syllabae. *ne lacrimate* Hense 10 numerus incertus, sed plures pepererat Matura filios, filiam unam

388

Voto sum compos: supe[rest mihi plurima proles,
coniugis ut uolui sum [munus nacta supremum.

CIL. II suppl. 5965 descr. Fita Dianii in ora Hispaniae Tarrac. in tabella marmorea praescripta *C. Iul. H[ermadio] sibi et Co[rneliae] Sphr[agidianae] uxo[ri]*

.1 s. *superest mihi cara sepulcro coniugis ut uolui summaq. et alta quies* Fita. sed alter uersus quia non scriptus est ἐν εἰσθέσει, item uidetur hexameter fuisse, de priore cf. 387, 8

389

Fortuna]ta fui et uixi te digna [marit]o,
set nimium subito fatali[s me abstul]it hora.
hic ego secure iace[o consump]ta per ignes.
et tu mortal[em te sic na]tum esse memento,
5 nam [nulli fas est] uotis excedere fata.
nec mea plus i]usto sit mors tibi [causa doloris.

ediderunt expleruntque Bormann inscr. lat. nou. p. 8 et Rossi act. inst. arch. 1877 p. 56 Romae lapis sinistra parte et infima fractus. praescripta sunt trium hominum nomina Tertii Eutychi Fortunatae, ex quibus hi duo eiusdem domini liberti fuere et ut ex carmine efficitur coniuges

1 *uxor casta* Bormannus 2 *fatalis sustulit* Borm.
fatalis contigit Rossius 4 *mortalis uicinum orcum esse*
Borm. qui e post lacunam legit (inde ego *fatum hoc aecum*),
mortalem tete natum esse R. 5 *nulli licuit* Borm. *fas*
haud hominist R. 6 *ne grauior iusto* Borm.

390

Tu secura iaces, ego | ioiiciuiuiui . . . . . iici |
iibenii . . cuu . o . . . . . or | iunctus . . . . . lucri do.

CIL. IX 2780 contulit Dressel   Bouiani Oseorum
 praecedit d. M. s. M. Ennius Pudens Magiae Teles-
phoridi coniug(i) benemerenti posuit   post ego litterae
 per tres lapidis uersiculos dispositae parum certae omnes.
pollicitus feci libenti [animo coniecit Mommsenus, magis
 placet ego *sollicitus*. tum *iuncius* fertur. potest *uolucris*

391

. . . rri

. . . . .
 cum qua uixissem melius, nisi fata uocassent,
 sed praescripta dies unam non distulit horam.
 5 corpus quod uixit, facta est uindi leuis umbra.
 hic simili casu qui pendes, commoda uisus
 et lacrimas titulo noli moriture negare.

CIL. V 6714 descr. Bruzza   Vercellis

5 *facta* Mommsenus coniecit: *facia* traditur, *Faciam*
Vindi appellari mulierem Bruzza putarat, in hoc latet aliud,
 puto *uiridi* i. uiridarii sepulcro circumdati

392

. . . . . [p]er [a]nnos.

nam] dum uita mihi, dum claram cernere lucem
 contigerit, te, cara mihi, nomenque requiram.

Bormann inscr. Sassinatium nr. 80, Notizie d. scavi 1885
 p. 315   rep. apud Sassinam candidi marmoris fragmen-
 tum cui subscriptum legitur *b(ene) m(erenti)*

1 istas Borm., incertas litteras Not.

393

Condita Nebris habes titulum quem sola mereris,
 Octaui Memoris coniux quae uera fuisti.
 Elysios precor ut possis inuadere campos
 matronamque colas Ditis Di[tem]que preceris,
 5 det sedes ut [honorat]as meritosque [recessus
 . . . tus tu . . . . .

CIL. VI 23295 descripsit Henzen, Muratori 1383, 1. AL. Burmanni IV 176, Meyeri 1474 · Romae in museo Capitolino tabula marmorea infra effracta praecedit *dis Manibus piis s(acrum)*. C. Octavius Memor Octaviae Nebridi coniugi libertaeq.

4 sic Henzen ex marmore: *Ditis placidamque* Bonada qui in 5 *ut amica piās dedit* 5 finem expleuit Bonada sextumque uersiculum cuius reliquiae minus recte lectae erant hunc fecit *ac sinat umbrarum d]eus ut [loca sancta frequentes*

394

Inplesti pia uota: peraeto tempore uitae
felix Elysiis merito leuis umbra moraris.
restituent nomenq. tuum famamque nepotes.

CIL. X 1309 uidit Mommsen Nolae praecedit *dis Manibus Iuliae Rhodines, Castus pater coniugi optimae et Castus filius matri optimae*

395

Secreti Manes qui regna Acherusia Ditis
incolitis, quos parua petunt post lumina uite
exiguus cin(i)s et simulacrum corpo(r)is umbra:
insontis gnate genitor spe captus iniqua
5 supremum hunc nate miserandus defleo finem.

CIL. VII 250 uidit Huebner Eburaci in cippo in quo pedes puellae supersunt. praescriptum *d.] M. Corellia Optata an. XIII*, subscriptum *Q. Core(lius) Fortis pat(er) f. c.*

3 *cins* et spisse conligatis litteris *corpois* lapis
4 *gnatae genitor* cum praesertim subsequatur *natae* ex antiquiore exemplo uidetur propagatum, ipse Fortis suppar Agricolae? *spe multum captus inani* V. Aen. XI 49

396

Fatalem hanc sedem Hippolite dedit ob pietatem
in commune sibi et gnato collibertoque.

CIL. VIII 10533 ex codice Vatic. periit ex regione

uidetur Carthaginensi oriundus titulus. praescripta θ. C. *Fidiculanus C. l. Abdacus*, θ. C. *Fidiculanus C. f. Ar-
n(iensi) Rufus*, u(iuit) *Fidiculania C. l. Hippolithe*
archetypon fere 1 *mater dedit* et 2 *gnato simul atque
marito*

397

Rapta sinu matris iacet hic miserabilis infas
ante nouem plenos lunae quam uineret orbes.
hanc pater et mater maesti fleuere iacentem
paruaque marmoreo clausurunt membra sepulchro.

Gruter 717, 13 ex Smetio. AL. Burmanni IV 241, Meyeri 1346
Romae non procul a circo Flaminio. secundum
ueteres schedas (Mommisen act. inst. arch. 1890 p. 91) co-
nexum erat carmen titulo Flauiae Athenaidis puellae quae
uixit *annis VIII m. I d. XVII* facto a Flauia Hor(a)ea ma-
tre CIL. VI 18290

1 *infans* in schedis Henzeni quas Kaibel a. 1874 meo
rogatu contulit testimonia plurima

398

Quae nondum septem compleuerat annos,
quae caruit luce et tenebris se miscuit atris,
Lasciua nimium fatis crudelibus orta est,
liquit et orbatos miseros fidosque parentes:
5 uberibus pressis nutricem liquit amantem,
coniunx nutricis infelix ille relictus
maeret et ad cineres plangit sua pectora palmis
nec satis ereptam lucem sibi . . . .
. . . . .

CIL. VI 21151 ad exempla Ferrarini et Lucundi et ano-
nymi, Gruter 944, 6. AL. Burmanni IV 348, Meyeri 1434
Romae fuit in urna, insculpta imago puellae erat ia-
centis in toro eique imminentis Cupidinis praescriptum
Lasciua uerna Q. Sulpici Abascanti

1 *septem uitae* Lucundus suppleuit, *septem totos* Ferra-
rinus 2 *cum* Burmannus 3 *Lasciua heu* et 6 *nu-
triciis coniunx* uolgo metri gratia. nutrix mater est, cf.
Non. p. 343 423 7 *manet* anonymus 8 morte puel-
lae nunc oculis haurire placet?

399

Florus ego hic iaceo quondam bigarius infans,
qui cito dum cupio currus, cito decidi ad umbras.

CIL. VI 10078 ex schedis, Gruter 656, 1. AL. Burmanni IV 326, Meyeri 1416 Romae in Caelio. repraesentatus erat puer in bigis palmam praeferens praecurrente equite. subscriptum *Ianuarius alumno dulcissimo*

1 *hic iaceo bigarius* uolgo, hexameter curtus. at plenus fuisse in monumento uidetur, inter *hic* et *iaceo* quatuor fere litterarum spatium Ligorius reliquit, post *iaceo* notam aliquam codex Moroni exhibuit unde Schraderus *quondam* fecit, idque ipsum ex Ferrarini codice elicuit Henzenus aut prompsit potius. *raptus, necdum, rector* inserebant alii 2 *umbras* aut tantum *umbr* schedae

400

Musica cum cantu resonares carmina mire,
Adtas parue puer, dulci celebratus amore,
morte graui raptus tactra defungeris (h)ora
immeritus decimo praegressus nobilis anno.
5 set te noster amor memori pietate reformat,
at quanuis te terra tegat, miserabilis, ima,
sic dolor in paruo crescit referente sepulcro.

Gruter 658, 10, Henzeni schedae. AL. Burmanni IV 327, Meyeri 1417 Romae in uinea repertum praecedit *d. M.*, insequitur *Q. Bucusus Cresces et Mindia Fortunata alumno benemerenti fecer. filio Martialis.* nomen pueri uersu 2 scriptum barbare imitatur ἄττα τὴν φιλοφρονητικὴν προσφώνησιν νεωτέρου πρὸς πρεσβύτερον ἢ τροφέα

3 *ora* lapis 4 *praegressus* altores an quod gloria praecucurrerat annos? 6 *et* coniecit Meyerus. fortasse *ac quamuis* codex Pighii 7 *hic dolor* Heinsius coniecit. fuit Attae in sepulcro imago

401

Egregius puer atque Titi lib]ertus habebat,
omnia successus habu]erunt uota patroni.

quod si scire cupis tulerim] quid triste, uiator,
 hoc est, in uita numquam qu]od noxia fēci,
 5 namque pios tarde sper]aui uissere Parcas:
 frustra, pro domini tamen hoc qu]od sentio uítá est.

CIL. VI 30123 descr. Henzen et Bormann, Gori inscr.
 Etr. I 61, 164 Roma Florentiam tralatum marmor
 subscriptum .. *At]ticus* | ... *T. lib. an. IIII* | ... *in] agro*
p. III suppleui

402

Paruo conte]ntus iuenis, reuerentia ple[nus,
 nobis gra]tus et [in diu]os pietate replet[us
 . . . . .

designatum accepi a Barnabeio a. 1889, Notizie 1889
 p. 282, ephem. epigr. VIII 148 Corfinii titulus mu-
 tilus hic est *L. A]posolen[o L. f.] Augusta[li qui] uixit ann.*
.. mens. IIII d. X.. [Apos]olena Fort[unata] et Italicu[s pa-
re]ntes infelic[issim]i fi]lio piissimo .. posuerunt, secuntur
 duorum uersuum istae reliquiae

1 fin. *pie* apographon. satis certa uidetur ablatiui in
a exeuntis ut supra 379, 2 correptio, ergo uolgaritas pro-
 sodiae 2 initio infra *-ntus iu-* apparuerant talia *iuuit*,
 feci *-tus et* fin. suppleuit Barnabei cf. Lucret. II 1170
antiquom genus ut pietate repletum

403

Quicumque es puero lacrimas effunde uiator.
 bis tulit hic senos primaevi germinis annos
 delictumque fuit domini, spes grata parentum,
 quos male deseruit longo post fata dolori.
 5 nouerat hic docta fabricare monilia dextra
 et molle in uarias aurum disponere gemmas.
 nomen erat puero Pagus, at nunc funus acerbum
 et cinis in tumulis iacet et sine nomine corpus.

CIL. VI 9437 descr. Bormann, Henzen Or. 7252. AL.

Burmanni IV 103, Meyeri 1236   Romae in aedibus Barberinis marmorea tabula   praescriptum d. M. subscriptum *qui uixit annis XII mensibus VIII diebus XIII ho(ris) VIII*

2 *germinit* lapis   4 *deseruit* ut reliquit, tradidit
coniunctum est datiuo   7 *nunt funus* tabula   8 V.
Aen. II 557 s. *iacet...et sine nomine corpus*

404

XXXX annis uixit .... a ... II ..

his duo iunguntur, quos menses quattuor augment
u]igintique dies. felix, si longior aetas
mansisset, quam dura sibi Fortuna negauit.

5 o miseros homines: uiuont qui uiuere nolunt,
uiuere qui debent, fato moriuntur acerbo.

CIL. V 7917 et p. 931, periit   prope Cemenelum
Alpium maritimarum   in altera parte eiusdem monu-
menti uidetur fuisse *memoriae sanctissimae C. Subri Secun-*
dini flaminis et patroni provinciae, pietatis eloquentiae
morum magistri. C. Subrius Seuerianus frater inmatura
eius morte deceptus. antiquioris aeni colorem quam titulus
uersus duxerunt, *sibi* in 4 ad mortuum refertur liberius
quod licentiae olim fuit (Cic. pRosc. Am. 6 *qui se stimulat*),
post sordium

1 titulus Romanus VI 19407 sic incipiens XXXX et III
ann(os) uixi cum Hermete coniuge Flau[ia] Optata quae
ho[c in tum]ulo iaceo fortasse dactylicum imitatur exem-
plum. in hoc uersu potuit extremum esse tale: ne carmina
fallant   2 *bis duo iungantur* alii   *quatuor Solerius*
testis optimus   3 *igintique Solerius* ut coniecerat Bor-
mannus, ... *mortique* alii

405

Abstulit una dies | anima corpusq. | sim[it]ur
arsit et in | cineres iacet hic | [uersum] adque fauilla.
su]preum munus mi]sero posuere | sodales.

CIL. X 174 ex Viggiano et Gatta (Or. 6063)   Poten-
tiae   de superiore parte reliqua sunt haec ... *iata ann.*
XX men. VIII dies VIII, post *sodales* adiunctum est *For-*
tunes[is]

1 prius hemistichium Ouidi est ex P. I 2, 4. uoluit scriptor *abstulit una dies animam corpusque*, hoc tamen simul conexuit cum altero enuntiato *simitur* Ritscheli anth. lat. coroll. p. 11 conlato titulo Or. 2863 (supra 365 *simitur cum Mida sita est*): *sim..ur* Viggianus testatus erat, *Gatta simul* 2 *uersum* in fine uersiculi sui a quadratario omissum magis quam ab exceptore addidit Ritscheli

406

Ereptus fato est Aquileiae, Tiburi natus.
fráter defunctum uoluit uenerare sepulchro.

CIL. V 1027 repertum in agro Aquileiensi praescriptum *Cn. Coponius Felicio* quem ex imagine adiuncta cornicinem fuisse putaueris

1 debuit *Tibure* 2 *de functum* lapis diuisim. *uenero* Plauti est et Appulei

407

D. M. | et bonae memo[ri]ae]. |

5 quid stantes | . . . . .

10 . . . | mil. ann. XXIII probit|tus hic in leg(ione)

VII C[laud.] | lectus in praetor[i]o | factus eq(ues)

15 promot[us] | ex b(ene)f(iciario) praefectoru[m] | natus
prouincia M[oe]sia superiore reg[i]one Serina.

Dadan[a] | me genuit, tenuit G[erma]nia colonum.

20 C. O. . . | Ser(gia) Valens primus [he]res et consobri-
nu[s] f. c.

Brambach inscr. Rhen. 1077 ex Huttichio, Or. 3589 Moguntiacy, periit. supra militis imago ficta erat. in Germania legio Moesiaca tetendit paucis annis ab a. 70, Moesia superior ab inferiore prouincia diuisa est circa a. 86

3 exordium hexametri uidetur. post *stantes* sex in lapide uersiculos interiisse ex symmetria conlegit Hutt.

10 i. probatus, ut *uocitus* al. 17 ss. rursus hexametrum imitantia uerba. *Dardaniae* coni. Lehne, idem *Colonia* quia c ultima fertur

cf. Bonnensem titulum (Brambach 163) praefecti cohortis *quem genuit terra Mauretana*, p. (interpretantur *peregrina*) *obruit terra* similesque aliorum militum

408

Ortus in alta Ephyra . . .

CIL. III 615 ex Cyriaci copiis Dyrrachii praecedit titulus admodum corruptus unde Calocaero fortasse gubernatori coniugem et amicos monumentum fecisse perspicitur. quae supra scripsi, extrema Cyriacus tradidit reliqua euanuisse testatus

alta Mommsenus Acrocorinthon intellegens: *alia* traditur

409

De genitore mihi domus Vmbria, de genetrice

Ostia: Tybris ibi uitreus, Nar hic fluit albus.

ille ego qui uixi bis deno circite solis,

flore genas tenero uernans et robore pollens

5 miles eram. sum deinde cinis de milite factus.

nec solum hoc quia me rapuit Fatum male fecit;

quod pater et mater plangunt, hoc plus male fecit.

actumst, excessi, Spes et Fortuna ualete,

nil iam plus in me uobis per saecula licebit.

10 quod fuerat uestrum, amisi, quod erat meum, hic est.

Fabretti 191, 443 Reinesius 854, 141 ille ex Barberinis hic ex Langermannianis schedis, ille in Vmbria alicubi hic in oppido Stronconis i. in agro Interamnati extare tradens, CIL. IX 4756. AL. Burmanni IV 274, Meyeri 1373

praeposuit Fabrettius haec: *L. Licinius Priscus et Fabia Euplia L. Licinio Seuero filio pientissimo parentes.* ubi grauissima est auctorum discrepantia in u. 8 et 9 Fabrettii exemplar probatum in CIL. ego quasi ex peiore lectione tituli procreatum postputaui

1 *genitrice* plerique 2 *Hostia Tiberis* Rein.

3 *circite* Burmannus: *circile* Fabr. *circine* Rein. circen pro circino aut circulo non habet quo firmetur exemplum

5 *ciuis ex* Rein. 6 *hoc solum hoc* Rein. 8 *actum*

est Rein. *hac luce si* Fabr. in fine *uolebant* Rein. sententia uersa ex graeco AP. IX 49 et 134 Ἐλπίς καὶ σὺ Τύχη μέγα χαίρετε, 172 Ἐλπίδος οὐδὲ Τύχης ἔτι μοι μέλει mox redibit

9 *nil amplius* Fabr. *secla* traditur 10 cf. supra 366 *hoc meum erit, cetera liqui*

410

Hic dominus tituli nóta [celeberrimus arte

CIL. V 5931   Mediolanii. apparet uir uas ansatum
manu tenens, legitur *C. Pomponius C. l. Pal. Sacco copo*,
post nóta nihil certi

411

lau]datus populo, solitus mandáta referre,
adl]ectus scaénáe, parasitus Apollinis ídem,
quar]tárum in mínis saltantibus útilis áctor.

CIL. VI 10118 ex schedis. AL. Burmanni IV 356, Meyeri
1440   Romae fuit fragmentum marmoreum. u. 1 Me-
tellus, 2 Smetius, 3 Henzenus restituerunt

1 *mandata referre* clausula Ouidi met. VI 449. partes
sibi mandatas quaslibet an tamquam nuntius in fabulis?

3 de actore quartarum cf. CIL. XIV 4198 *L. Faenius
Faustus quartar. par(asitus) Apol.* mimi saltantes sic di-
cuntur ut fabulae salticae

412

Heu iuuenis tumulo qualis iacet a[bditus isto,
qui pisces iaculo capiebat missile dextra,
aucupium calamo praeter studiosus agebat

CIL. II 2335 ex Moralis schedis. AL. Burmanni IV 236,
Meyeri 1343   in oppido Baeticae Peñaflor   praescri-
ptum d. [M.] *Quintus Marius Optatus*   cf. epigramma
Cordubense quod sequitur

1 suppl. Morales   2 post *capiebat* priores distingue-
bant missilem calamum intellegentes. *misso iaculo* Ouidius

3 *pariter* Mommsen, *praedae* Heinsius   continua-
tum carmen fuisse puta parte lapidis dextra quae periit

413

Inspice qui tra[nsis . . . .

uenator studio ma . . .
 lucorum cultor . . .
 iungere qui uallis . . .
 5 adque nouas scrobi[bus] . . .

CIL. II 2314 ex schedis Velasquez aliisque. AL. Burmanni IV 44, Meyeri 1465 Cordubae similis est qui praecedit titulus, neque tamen alter cum altero potuit coniungi

1 uelut *iuuenis lacrimabile fatum* 4 uelut *cursu montisque solebat adque nouas scrobibus fallendi nexuit artis*

414

Hic positus iuuenis quondam uirtute beatus,
 aetate et genere in primis, et honoribus auctus.
 qu(e)m pietas matris seruat, dea protegit ipsa,
 fratris amor fecit socium matrisque dolore
 5 sustulit, ut maneat genus et par gloria semper.

CIL. XI 1791 descr. Bormann alique apud Volaterranos praescriptum *d. M. Q. Spuri Firmini*. ad dextram titulus est Squaetinae Maximinae a Grapto lib. positus incisus alia manu

2 Hor. sat. I 6, 11 *amplis et honoribus auctos* comparat Hense 3 *qum* lapis 4 frater uterinus uidetur diues ignobilem in generis rerumque societatem adoptasse atque ita dolorem matris sustulisse

415

Magna hom[i]nis hic ossa teg[it] saxsus

CIL. X 4431 uidit Mommsen Capuae litteris bonis et magnis. ex prioribus haec supersunt .. *C. f. Frugi* post *saxsus* (Henzen 6406 *nunc recipe me saxse libens*) nihil in lapide fuisse uidetur amplius, ad hexametrum requiritur *male paruus* sim.

416

Hic miser Antheros posuit duo corpora fratrum.

Fabretti 189, 435 ex schedis in fine tituli dedicati
 Q. Pompeio Rhodoni annorum XVIII et Q. Pompeio Mar-
 ciano *fratri qui uixit ann. V, quos nouem dies eripuerunt*
Antheros pleraque testimonia ab Henzeno collecta, *An-*
therus Sirmondus. et hoc nomen quadrat in metrum, non
 quod Fabrettius posuit *Anteros*, consonatque cum fraterno
 Rhodonis

417

E]dideram munus m[irabile m]ense [N]ou[embri
 a]nnonaq. meo su[mptu est lax]ata [p]er an[num.
 solliciti insonte[s] proponi magna put[antes
 sperantesq. mihi se munera ferre fere[bant
 5 funera. set sanctus deus hic felicius i[lla
 transtulit in melius. sic denique fata tuler[unt:
 a]uratam faciunt generatis undique nunmi[s,
 i]nuidia creuit de nomine magna, patronu[m
 si]c tamquam domini ciues expellere temp[tant,
 10 plebi] praecisus pudor e[s]t. ut forte lucus[tae
 pal]a[nt]es timidae neque[u]nt defendere ses[c,
 agmi]nibus iuncti[s q]uae pabula saepe seca[n]tes
 inpa]uidae campis hominum pecudumque [recumbunt,
 sic pop]ulus fuerat constans, disiunctus [iniquis
 15 cedit] quisque sibi timidus, ut protin[us erret

CIL. V 5049 inter Ausugum et Tridentum in la-
 pide fracto cuius ante hos centum annos maior quam nunc
 pars extitit, litteratura autem Mommseno non abhorrire
 uisa est ab saeculo Chr. primo inperfectum sane car-
 men est, atque iuxta illud positam periisse alteram uersuum
 paginam Mommsenus statuit quattuor qui uersum 15 ex-
 ciipiunt lapidis uersiculos maioribus litteris incisos in hanc
 sententiam redintegrans: *H(erculi)] i(nuicto) Claudia S[uc-*
cessa Ti. Iuli Classi]ci pia casta f[idelis ... | in]sos proba
u[ouit ... | u(otum)] s(oluit) a(nimo) [l(ibens) m(erito). ita-
 que quae carmine exponuntur de sese Claudiam omnia nar-
 rare putat corrigitque in u. 8 *patrona[m. qua de re me fa-*
 teor eo magis dubitare quod etiam in imo lapidis segmine
 quae apparent uerba certa numeros continuant dactylicos

(*hoc mihi*) *Claudia s[ola]ci pia casta f[idelis]* nec laudibus mulieris liquido confirmatur ipsam deo donum obtulisse aut titulum subscripsisse. funebre elogium quo minus credamus, sancti dei in uersu 5 intercessio non impedit. supplementa Mommseno pleraque debentur eiusque amicis Hauptio et Bormanno ter syllaba brevis dum feritur producit (u. 2 8 15), *lucustae* nomen cuius prima in 10 corripitur ut a Prudentio, non certum est idem fuisse cum proprio *Lucustae* quod productam habuit

1 et 2 lacunas in medio uersu testes prodidere non tantas quantis ad complendos numeros sensusque opus est. deinde 2 *ter an* .. traditur, an *ter ante*? 6 *rettulit in melius* V. Aen. XI 426, *transfer felicius* Ou. her. 7, 151

7 auratam statuam mihi faciunt collata pecunia
10 *exin praecisus* Mommsenus. post quattuor litterarum spatium apparuit rectae litterae uestigium 11 *palantes* Bormannus, *f* tamen aut e quinto loco esse Mommsenus ait

12 *secat*. traditur. poteram etiam *secabant* ac deinde *potitae* 13 *mox auidae* Mommsenus 14 s. *disiunctus eorum exim* et *protinus esset* Mommsenus. sententia non absoluta

418

Attica dis data sum turba comitata meorum.

Roma mihi tellus, genus inde, set hospita sedes.

Ephemeris epigraph. V 36, miserat proxenus quidam Angelus ex Kurdistania, CIL. III suppl. 6744 apud Satala Armeniae ubi castra fuere legionis XV Apollinaris a Traiano ad Augustos CPolitanos. antecedunt talia *C... | Iun... | [femī]nae d[i]lectae*

1 similiter gloriatur Cornelia Propertii u. 98, *turba comitante suarum* Ou. met. VI 594, *turba .. comitata* V. Aen. II 580

419

. . . h]aec quoq. nomine Kar[a
. . . post lustra peremptam
. . . es]t tradita morti
. . . po]mpa comitante beata
5. . . iunguntq. fauil[las
. . . m]emorabitur hu[ius
. . . t . . inusol . .

CIL. III 3338 multo melius quam qui omisisse hoc carmen Mommsenum commentus est Desjardins in 'Desiderata du CIL. tom. III suppl. I' Intercisa ex Pannonia inferiore asportatum in museum Pestinense

1 *kari* an *kara* lapis habeat parum liquet. nomen id fuisse mulieri conieci 2 praecedit hasta recta, tot *aeui* post? 3 exit ut 362, 2 4 de funere scilicet, *pompa comitata* Ou. met. IX 686 5 praecedit *g*: uir et mulier cubant *hic*? 6 et nomen semper natis memorabitur?

7 utrum carminis pars fuerit (uelut *sinum soluit* aut quod Leo adscripsit *minus olim*) an prosaicae subscriptionis incertum

420

Qui] legis hunc titulum, quid no[men] scire laboras,
qua]é fuerim, quo nupta uiro [libe]rtaue quoius,
an]nos quod tulerim mec[um]? miserábere certe,
si] scieris. ergo ne sit dolor, hoc precor audí:

5 o]mnia cum uita pereunt et inania fiunt.

qu]átinus hoc uolgo persuasum credimus, hospes,
in]dicia ut uítae titulo conscripta relinquat,
ne] graue sit, quaesso, paucis cognoscere casus
quo]s tulerim dubios et quam sit díra cupído

10 ulter]ius nascentem aliquem procedere horá.

terti]us á decimo cum me produceret annus,
coni]ugis adsumpsi nomen gremiumque resoluí.
at n]on ut uotis pepigi, me fata tulerunt.

temp]ore nam exiguo felix haec omina tráxi

15 Coeran]i et Blandae opibus decorata prius quam
saeua] per opscurum serpens mors cuncta resoluit.

terti]us insurgens mihi sol cum coniuge uísus,
non t]amen omníno, et quintae uix deinde kalendae.
hinc me] igitur nosces sextum decimumque tulisse

20 annu]m quem uítae finem mihi [fata dederunt.

condidit] hanc sedem coniunx m[aerensque diemque
expectans] mihi quo felix [societur in aeuom.

CIL. X 2311 (IN. 6482) descr. Mommsen Puteolis,
nunc in museo Neapolitano praescriptum C]occeiae
Thallusae annos natae XVI Cocceius Coeranus uxori, tum
ad dextram Cocce[iae] L. l. Bland[ae. aliquotiens i longa,
apex raro adhibitus est. mire consuta carmina, uide u. 6.
suppleuit quae desunt Hauptius

2 i. quoi nupta 6 *quatinus* pro quoniam, *quatenus*
pro qua fine scribi testantur Verrius atque adseclae
9 exitus Vergilianus g. I 37 Aen. VI 373 IX 185 10 *ul-*
terius ego scripsi: nota graecorum poetarum sententia *non*
nasci homini longe optimum esse, proximum autem quam
primum mori (Cic. tusc. I 114). hic damnat igitur qui cu-
piunt nascentem ultra horam natalem uiuere, debuit *proce-*
dere uita 15 *Coerani* proposuit Nohl, nam i certa est.
largis Hauptius. nomina corrumpere uersum 18 *non*
ego: *sed* Hauptius. hemistichium Vergili Aen. IX 248, *om-*
nino contrarium est insurgenti soli. II annos V menses
Thallusa cum marito uixit, nupserat tertio decimo anno
(u. 11) ut puto exeunte. itaque sextum decimum (u. 19)
agens mortua est potuitque non expletus annus supra ubi
annos nata XVI dicitur pro pleno numerari 21 s. sen-
tentia quae fuerit exemplo demonstrare uolui, uersus alius
nullus deest

421

Condita sum Nice, quae iam dulcissima patri
ducens aetatis tenera quattuor annos
abrepta a superis flentes iam liqui parentes.

CIL. VI 19331, Muratori 1171, 9. AL. Burmanni IV 288,
Meyeri 1384 Romae in columbario uiarum Appiae et
Latinae, periit. praecedit d. M. s. *Herenniae Nice, u(i)xit*
a. III m. VIII d. XVI, *Anicetus pater fec.*

1 *qua* codex quo Henzenus usus est 2 *tenerae uix*
quattuor emendauit Burmannus, *tenerae* fortasse ex fide
lapidis (422, 15) 3 *abrepta superis* Muratori. quam ad-
didi praepositionem habet codex

422

Hoc ego sum tumulo Marcianus redditus aeuo.
non dum Persephonés sperabam uisere régna.
consulibus tunc natus eram iteroque Seuero
et Fuluo pariter, quo coepi dulcis habéri.

- 5 sextus ut excessit, coepi languescere in annum.
 apstulit ó saeua lux nona parentibus orta
 planctibus heu miserae matris patrisque simitu.
 spés mihi quam magna fuerat, si me mea fata tulissent.
 Musae mihi dederant puero facundus ut essem.
- 10 inuidit Lachesis, Clothó me saeua necauit,
 tertia nec passa est pietate rependere matri.
 quam pie quam crébré uenit sacra uia tota
 • fleuit et immensa turba funusque secuta.
 dixerunt ferale diem stationibus atris,
- 15 quod tenerae aetati spes fallax apstulit annos.
 nec nón omnigena passim nicinia uenit,
 ut mecum florem fato moriente niderent.
 tu reddas, aeterne, piis solacia semper
 et uitam serues cunctis generisque piorum.

CIL. VI 7578 uidit Henzen, Fea framm. di fasti 10, 26 (Iahn spec. epigr. p. 134). AL. Meyeri 1615 Romae in Vaticano puer qui septuennis mortuus est natus dicitur Seuerio II Fuluo II coss. qui annus uidetur esse 120. nam eo anno L. Catilius Seuerus et T. Aurelius Fuluus (Antoninus Pius) consules fuere, ille quidem iterum hic tamen primum (Borghesi op. IV 157 s. V 75). an *pariter* u. 4 nil significat nisi una tum consulem Fuluum fuisse cum consul II Seuerus? an interpungens aliter hoc scriptor uoluit pariter natum esse puerum pariter dulcem habitum? apicibus syllabae multae distinguuntur in quibus producta *o* aut *e* aut *a* est, rarior *i* longa. centonibus hinc inde arreptis carmen contextum puto. *redditus aeuo* 1 et postrema no-uam dei imaginem exprimunt, ueterem media, nec languisse in annum et nono die ablatus esse idem tam angusto uerborum ambitu bene narratur

3 *itero* ut *secundo*, *tertio* (Gell. X 1). sic in nummis Hadriani *cos. itero* 6 *saeua* producta terminatione ut 8 *magna*, 12 *sacra*, 13 *immensa turba*, 16 *omnigena*, pleraque in caesuris 7 *simitu* Plautinum (Ritscheli opusc. II p. 258) cf. supra 365 8 *me mea* deleri oportuit aut scribi *spes quam magna fuit* 9 legendum opinor *Musae mi*

11 *i. pietatem*, item 14 *feralem* et 17 *morientem* 12 *sacra uia* pro sacrouianis 14 constituerunt feralia ad modum

publici luctus iustitiique 16 s. similiter Adonidis uel
 Daphnidis fata poetae exornarant 18 *me cum mar-*
mor diuisim 19 *generisque* nisi mendum est pro *ge-*
neriq., haereas utrum ad *cunctis* an ad *uitam* reuoces. for-
 tasse uita ea quae generi piorum conueniat intellegenda.
parce pio generi V. Aen. I 526. *generesque* copulandum cum
serues censet Leo

423

Exemplum periit castae, lugete, puellae.

Oppia iam non est, erepta est Oppia Firmo.

accipite hanc animam numeroque augete sacr[atam]

Arria Romano et tu Graio Laodamia.

5 hunc titulum meritis seruat tibi fama superstes.

CIL. X 5920, Gruter 394, 8 uidit Smetius. AL. Burmanni
 IV 54, Meyeri 1201 fuit Anagninae in marmorea tabula
 praescriptum *L. Cominio L. f. L. n. Pal. Firmo pr(ae-*
tori) q(uaestori) aer. et alim. Oppiae Sex. et D. l. Eunoeae,
 subscriptum *sibi suis posterisq. eorum.* tempus non multo
 inferius Traiano statuo qui alimentariam curam instituit

3 *numerosque* Pithoeus sic ut Ouidius dixit am. III 9, 66
auxisti numeros culte Tibulle pios. sequentia uero adiec-
 tiua cum non sinant illud substitui, *numero* sic dictum pu-
 tabimus ut *honore augere* uel *nomine* *sacr[atato]* Momm-
 sen: *sacri..* testis bonus, *sacrorum* Smetius, uolgo

4 Arria Paeti uxor cum marito mortem oppetiit a. 42. prae-
 dicarunt eam maxime Plinius minor et Martialis I 13, Lao-
 damiam etiam plures ac uetustiores Romani. mortuo ad-
 uersum uenientium umbrarum imaginatio uetus ac frequens
 (Culic. 261 Iuuen. 2, 156) 5 *fama superstes erit* Ouidius

424

Salue care mihi coniunx, dilecta propago,

condite perpetuis tumulis, sine lucis hiatu

defleo te, puto, nec satis est decerpere crinis.

nunc neque te uideo nec amor satiatur amantis.

5 deflent et gemini genitoris imagine capti

et coniunx misera finem deponco dolori.

descripsit Bormann inscr. Sassinatium nr. 19 (in libro

saeculari gymn. Leucoph. Berolin. a. 1874 p. 365) Sas-
sina Vrbinum translatus lapis. praescriptum d. M. L. Va-
frii L. f. Clementis uet(erani) coh. X pr(aetoriae) Aelia Phi-
lete coniugi desiderantissim(o) centonem arguit inscite
sartum uel *propago* quo nomine maritus u. l. uocatur pro-
paginis auctor, uel separati uersus 3 a 5 et 4 ab 6

2 *sine lucis hiatu* dubites hercle prioribusne adiungen-
dum sit ita ut nullo lucis hiatu perpetuatam noctem intel-
legas an posterioribus ut nullo intermisso diei tempore
flere coniux mortuum dicatur. at *puto*, nisi quid super
additum erat ad *defleo*, ibi loci ineptum

425

Hic iacet Helpidius fatis extinctus iniquis
egregius iuuenis, causarum orator honestus.

CIL. VI 9241 ex schedis, Gruter 652, 3. AL. Burmanni
IV 6, Meyeri 1148 Romae sequitur *qui uixit ann.*
XXX

1 *Heluidius* Metellus, *Helpidius* testes alii ac boni. certe
ad Heluidium Priscum a Domitiano occisum carmen non
debebat referri 2 cf. CIL. V 6343 b quas Mediolanii
Bourquelot uiderat epigrammatis metrici reliquias sic inci-
pientes *hic iu]uenis clarus...*

426

Ille ego qui quondam prae[tor] paucisque diebus
praetextatus agri iudex finisque regendi
Iustitiam colui matremq[ue] aequaliter ambas,
hic sum quem cernis nunc Cassius Agrippinus.

CIL. VI 1372 descr. Henzen. AL. Burmanni IV 32, Meyeri
1183 Romae in museo Vaticano

1 principium idem cum prooemio Aeneidis ficto ante
Nisum *praetor* Burmannus suppleuit add. tom. II p. 681.
finium regundorum actiones iudicabant arbitri, Mommsenus
dubitatur an colligi e carmine possit eam iuris dictionem im-
peratoria aetate a praetore aliquo seorsum esse exercitam,
PKrueger mandatam ad tempus ab senatu curam putat

3 *partesque* coniecit Doruillius

427

Ille ego Pannoniis quondam notissimus oris,

inter mille uiros primus fortisque Batauos
 Adriano potui qui iudice uasta profundī
 aequora Danuuii cunctis transnare sub armis,
 5 emissumque arcu dum pendet in aëre telum
 ac redit, ex alia fixi fregique sagitta,
 quem neque Romanus potuit nec barbarus umquam
 non iaculo miles, non arcu uincere Parthus,
 hic situs hoc memori saxo mea facta sacraui.
 10 uiderit anne aliquis post me mea gesta sequatur:
 exemplo mihi sum, primus qui talia gessi.

Rossi inser. christ. Rom. II 260, 2 ex florilegio codicum
 Valentianensis saec. IX Montepessulani saec. XII Parisini
 saec. XIII in quo loci indicium nullum est, CIL. III 3676.
 AL. Burmanni uol. I p. 730 Meyeri 209 Riesii 660. nefas
 tamen mihi erat spectatissimum in prato epigraphico flo-
 rem praeterire Sorani nomen praescriptum in codici-
 bus recentioribus (*epitaphium Sorani militis* Montep. *uer-*
sus eiusdem Hadriani *de quodam milite Sorano* Paris.) ueri
 simile est ad illos usque peruenisse ex ipso titulo sepulcrali
 quem uiuo Hadriano scriptum esse aut breui post mortem
 eius patet. memorat Dio Xiph. LXIX 9 milites ab Hadriano
 tam bene exercitos ὥστε καὶ τὸ ἱππικὸν τῶν καλουμένων Βα-
 τάουων τὸν Ἰστρον μετὰ τῶν ὅπλων διενήξαντο, Tacitus pri-
 dem suetos Batauos item tranare Rhenum, uide Mommse-
 num CIL.

2 i. fortesque. non praefectum cohortis miliariae Ba-
 tauorum intellego sed fortissimum 6 *ex alto* coni. Schra-
 der *sagittas* Val. primum 10 *mea facta* CIL. ex
 interpolatis

428

A male Parcarum dura de lege sororum
 raptus in his iaceo telluris sedibus atrae,
 bis septem minus ante dies quam quinque per orbes
 solis eoigenae complerem paruolus annos,
 5 nomine Longinius, praenomine Gaius olim,
 cui Proculus cognomen erat, nunc umbra nec umbra
 subter humum positus mortis tegor ecce sepulchro.

nec minus et contra genetricis fratre creatus —
 quattuor hic annis exs quadraginta diebus
 10 maior in aeternam mersit sua lumina noctem —
 hic meus ut frater Stabiano litore mecum
 conditur, in tenebris Acherontis labitur undis.
 nunc tibi ne graue sit, felix quicumque uiator,
 dicere: si sapiunt aliquid post funera Manes,
 15 Antoni et Proculi molliter ossa cubent.

CIL. X 8131 uidit Mommsen Stabiis. subscriptum
*C. Longinius Priscus pater trierarc(hus) cl(assis) pr(aeto-
 riae) Mis(enensis) et Licinia Procilla mater filio dulcissimo
 aeui Hadriani*

3 satis erat <i>minus</i> aut <i>ante</i>	4 <i>eoigena</i> nouum
8 <i>contra</i> me positus	12 <i>conditur</i> lapicida, <i>conditus</i>
fortasse poeta dederat	14 cf. supra 179 180

429

Quis quis es, en hospes quaeso lege — seic bene uiuas —
 quae fuerim quoue in spatio mors me inuida traxit.
 uixi ego bis denos annos tres atque seimitum.
 coniugis opsequio semper placuisse iuabat.
 5 fatorum cursum properans me orbauit ab illo,
 seic tamen ut pignus dederim pro corpore corpus.
 filius est nobeis natus, quem Iuppiter altus
 diligat et natos iubeat generare futuros.
 tu qui legeisti, ne sit graue dicere, quaeso,
 10 Crispinae ut nullum terrae sit pondus grauatum.

IohSchmidt ephem. epigraph. VII 521 uidit Purgold
 Caesareae in Mauretania rep. tabula marmorea. boni
 uersus, sententiae ac uoces priscae, Iubae aetati adsigna-
 rem nisi dehortaretur uitium ad 9 memoratum, neutiquam
 posterius Frontone carmen puto

3 *seimitum* pro semato semisse accipio, cf. unitus una-
 tus, artitus artatus al. corripitur uocalis quasi in *selibra*.
 minus probabile est nihil dici nisi *simul*, quippe cum nihil

differat ab *simitu*   5 *cursum* ad similitudinem curri-
culi uel itineris pro *cursus*   9 et 10 *sic* lapis pro *sit*,
memorable corruptelae Africanae specimen cf. CIL. VIII 373
macri piae, 3521 *Lepcitana*, 654 *Aucronia*, 9048 *ticulos*?
adde etiam uolgaria ista *ueclus sicla capiculum*

430

Hic iacet exanimum dilectae corpus alumnae,
quam Parcae insontem merserunt funere acerbo —
nondum etenim uitae decimum compluerat annum —
et mihi crudeles tristem fecere senectam.
5 namque ego te semper, mea alumna Asiatica, quaeram
adsidueque tuos uultus fingam mihi merens
et solamen erit quod te iam iamque uidebo,
cum uita functus iungar tuis umbra figuris.

CIL. XI 3771 descr. Bormann, Or. 4847. AL. Meyeri
1535   Careis inter Romam et Caere rep. iam Romae in
uilla Albania in cippo marmoreo litteris bonis recentioris
aetatis   praescriptum d. M. Terentiae T. f. Asiaticae
P. Terentius Quietus *alumn(ae)*

2 clausula expressa ex V. Aen. VI 429 XI 28   6 i.
maerens   8 *tis* est tuis, non tui (Seruius com. Donati
p. 502 K.). figuras mortuorum Lucretius et Vergilius uoca-
runt, nec mirum unius hominis post mortem dici figuras

431

Tu, pia tu mater cineres operire mementó.
saepius in nati nomen clamato iacentis
uerba meo cineri saltem gratissima dona.

CIL. VI 15876 descr. Bormann ediditque inscr. lat. nou.
p. 6   Romae in uilla Pamfilia in marmore ornato pro-
tomis pueri et mulieris. litterae deteriores   praecedat d.
M. L. Clybenio Augustali, uix(it) an. XXII m. VI d. IX, Cae-
lia Chloe mater *pietissimo* filio fecit   uersus boni, nam
o corripit in clamato primo Chr. saeculo coepta est, sermo
satis tortus. *saltem* uersu 3 non hoc ualet ut si non alia
dona offerantur, acclamationes mortuo gratiae contingant,
sed ut mortuo saltem, cum non liceat uiuo

432

Vota superuacua fletusque et numina diuum
 naturae leges fatorumque arguit ordo.
 spreuisti patrem matremque, miserrime nate,
 Elysios campos habitans et prata ueatum.

CIL. III 406 Thyatiris Lydiae praecedit grae-
 cus titulus (CIG. 3513) scriptus Xenoni et Primo filiis et Va-
 lerio Valerii f. grammatico Romano ann. XXIII aut supra
 2 *arcuit* traditur. nihil prosunt uota fletus di aduersus
 naturae leges fatorumque ordinem 4 i. beatorum

433

. . . . .
 gaudia sed] dam[nis non per]uia quaerite nostris.
 quae nuper flebat uicinum amplexa sepulchrum
 post thalami infausti taedas cupidosq. hymenaeos
 intra quinque tori menses uiduata marito,
 5 hic Sotira iacet, d[ur]i solacia casus
 Augustale suo capiens post fata recepto,
 si liceat saltem post tam crudelia damna
 se]dibus acternis sensus [refoue]re piorum.
 nam summa] fuit ista fi[de, summa p]robitat[e
 . . . . .

Renier inscr. Alg. 378, CIL. VIII 4071 contulit Wilmanns
 Lambaese hexametri binos in lapide uersus im-
 plent. prius hemistichium uersus 1 et posterius u. 9 nimis
 mutilata, in illo *dam-* satis certum habeo propter u. 7
 6 *capiens* Wilm. *cupiens* Ren. Vergili commonet Hense
 Aen. VI 377 *cape . . duri solacia casus*

434

Tu pede qui stricto uadis per semita, uiator,
 siste rogo titulumque meum ne spreueris oro.
 bis quinos annos mensesque duos, duo soles
 ad superos feci tenere nutritus, amatus.

- 5 dogmata Pythagorae sensi studiumque sophorum
 et libros legi, legi pia carmina Homeri
 siue quot Euclides abaco praescripta tulisset.
 delicias habui pariter lusque procaces.
 haec Hilarus mihi contulerat pater, ipse patronus,
 10 si non infelix contraria fata habuissem.
 nunc uero infernas sedes Acherontis ad undas
 tetraque Tartarei per sidera tendo profundi.
 effugi tumidam uitam. spes, forma ualete:
 nil mihi uobiscum est, alios deludite quaeso.
 15 haec domus aeterna est, hic sum situs, hic ero semper.

Gruter 950, 7 Or. 1174, correxit Henzen Or. p. 124 ex actis
 inst. arch. 1831 p. 49. AL. Burmanni IV 344, Meyeri 189
 Pisauri praescriptum d. M. Petronii Antigenidis, ser-
 uus igitur post mortem quasi liber uocatus

1 senta plerique. *semita* neutrum ut ἡμιόδιον (gl. Phil-
 lox.)? id pro re nata esse uidetur adscitum, cum uersus
rura sim. postulare 11 clausula Vergiliana Siliana

12 expectamus *per litora* aut *ad sidera tendo*. nescio
 quid utilitatis habeat *persidere* a Wakefieldo propositum,
per limina Burmannus. si uera est scriptura, noctem du-
 centium superiorum cum inferis confusionem habemus

13 cf. 409, 8 *excessi, spes et fortuna ualete*. AP. IX 49
 incerti poetae Ἐλπίς καὶ σύ, Τύχη, μέγα χαίρετε· τὸν λιμέν'
 εὖρον. οὐδὲν ἔμοι χυμῖν, παίζετε τοὺς μετ' ἐμέ. addit Hense
 epitaphium Senecae AL. 667 R.

435

Hi sancte coluere deos nixere[re] honeste,
 post obitum Elysios [ut] possent [uisere] campos.

CIL. VI 12877, codex Vatic. 5241. AL. Burmanni IV 26,
 Meyeri 1462 fuit Romae. fracto lapide praescriptum
 non legebatur nisi unum nomen L. *Avianius Didymus*?

1 *uixere probati* Bonada, *beati* Burmannus 2 *cer-
 nere campos* uel *uisere* Burmannus suppluit

436

Iam datus est finis uitae, iam paussa malorum

- Vobis quas habet hoc gnatam matremq. sepulcrum
 Litore Phocaieo pelagi uí exanimatas
 Illie, unde Tagus et nobile flumen Hiberus
 5 Vorsum ortus uorsum occasus fluit alter et alter,
 Stagna sub Oceani Tagus et Tyrrhenica Hiberus:
 Sic etenim duxere olim primordia Parcae
 Et neuere super uobis uitalia fila,
 Cum primum Lucina daret lucemq. animamque,
 10 Vt uitae diuersa dies foret unaque leti.
 Nobis porro alia est trino de nemine fati
 Dicta dies leti, quam propagare snopte
 Visum ollis tacito arbitrio cum lege perenni,
 Sisti quae cunctos iubet ad uadimonia mortis.

CIL. VI 20674, Gruter 690, 4 et 5 uidit Smetius. AL. Burmanni IV 230, Meyeri 1336 Romae fuit in latere dextro urnae marmoreae duplicis permagnae cuius antica pars etiamnum extat Parisiis et habet sculpta Amoris et Tyches insignia, sub his scriptum *d. M. Iuliae Secundae filiae, Corneliae Tyches uxoris*, porro sub filiae effigie et *fórmula singulari et móribus piússimis doctrinaq. super legitimam sexus sui aetatem praestantissimae quae uixit annis XI mens. VIIII d. XX*, sub effigie uxoris et *incomparabilis erga maritum adfectus sanctitatisque et eximiae erga liberos pietatis, quae uixit annis XXXVIIII mens. IIII d. VII, ex is mecum ann. XI*. in medio carmine post uersum 7 stantis aselli aliusue quadrupedis simulacrum interiectum erat. persaepe adhibita est i longa, paene nusquam falso

3 Massilia Gades aut Carteiam nauigantes circum oras Hispaniae perierant 7 *ollim* scriptura fortasse unica cum aliis quibusdam uocabulis (*ollis* 13) quaesitum antiquitatis colorem prae se fert 11 *numine* Sabinus, uolgo. *nemen* νῆμα alias non uidetur legi. trinum id appellatur non tam propter tres Parcas quam quod suum et uxoris et filiae i. tria stamina uitae Secundus comprehendit

Notus in urbe sacra uendenda pelle caprina,
 Exhibui merces popularibus usibus aptas,
 Rara fides cuius laudata est semper ubique.
 5 Vita ueata fuit, struxi mihi marmora, feci
 Secure, solui semper fiscalia manceps,
 In cunctis simplex contractibus, omnibus aequis
 Vt potui, nec non subueni saepe petenti,
 Semper honorificus, semper communis amicis.
 10 Maior ad[huc] hic laudis honor, potior quoque cunctis,
 Ipse meis quod constitui tutamina membris
 Talia, que feci non tam mihi prouidus uni,
 Heredum quoque cura fuit. tenet omnia secum,
 Re propria quicumque iacet. me fama loquetur:
 15 Exemplum laudis uixi dum uita manebat,
 Sollicitus multis requiem feci quoque multis.

Fabretti 634, 290 CIL. IX 4796 ex schedis, nam uidetur
 periisse. AL. Burmanni IV 322, Meyeri 1412 Fori Noui
 (Magliano) in Sabinis praescriptum *d. M. is cuius per*
capita uersorum nomen declaratur, fecit se uibus sibi et
suīs omnibus libertis libertabusque posterisque eorum. sub-
 scriptum *L. Nerusius Mithres*

3 exhibui pars auctorum 5 feci apographa, fecit
 unum eorum. noli mutare *tecti*, nam *feci secure* est pro *egi*,
 uixi 10 *adhuc hic* scripsi: *adhuc* traditur unde *ad hic*
 aut *adhuc stat* effecerunt emendantes 11 *tumulamina*
 Fabr. 12 *que* unum apogr. *qui* plurima. 'tam amplum
 quam uides sepulcrum', ne coniungas *taliaque* 14 *qui-*
cunque facit pars exemplarium 15 *dum u. manebat*
 ter V. Aen. V et VI

438

Aspice praeteriens mo[numentum et perlege uersus,
 Vt noscas fuerit quantus . . .
 Dè paruis rebus censum . . .
 Et patriae clarum de[cus] . . .
 5 Natus at eloquium . . .

Tot titulis functus . . . .
 Iam non sentit on[us . . . .

Allmer inscriptions de Vienne III p. 34 n. 374 qui uersum 3 omisit, CIL. XII 1981, uiderat lapidem Viennae descripseratque Chorier subscriptum *Q. Luttius Valerius... uis ponend[um cur. fortasse propinq]uus*, nam *Audenti* nomen ex acrostichide couligitur genetiuo prolatum opinor, non datiuo

3 scilicet *censum sibi opesq. parauit*

439

Ver tibi contribuat sua munera florea grata
 Et tibi grata comis nutet aestiua uoluptas
 Reddat et autumnus Bacchi tibi munera semper
 Ac leue hiberni tempus tellure dicetur.

Gruter 804, 5, descripsit Bormann ediditque inter inser. Sassinates nr. 58 (in libro saeculari gymn. Leucoph. Berolin. a. 1874 p. 375). AL. Burmanni IV 179, Meyeri 1301 prope Sassinam in cippo marmoreo. praescripta *d. M. Marcanae C. f. Verae T. Caesius Lysimachus coniugi sanctissimae et sibi uiuos posuit*. fugit plerosque acrostichis

4 *lene* Sirmondus. sed *leue* solita formula *sit tibi terra leuis* commendauerat et *h* durius enuntiata patiebatur non coire uocales. *hibernum* pro hieme ut in linguis Romanensibus: *leuis* mortuae a tellure et in tellure hiems detur

440

Heu simul hic nata et genetrix functaeq. sitaeq.
 ac tris pro multis orbant matremq. uirumq.
 et soceros et auos patresq. duos patrumq.,
 germanis quoniam materq. et filia nuptae.
 5 uerum filia cum parua praerepta puella
 functa die quo nupta, sed annis nupta duobus.

CIL. III 4346 descr. Mommsen Brigetione reperi-
 tum in Pannonia superiore inlatum museo Pestinensi
 2 griphum hoc modo explica: A et filia eius C nupse-

rant duobus fratribus B et D, CD pepererant puellam E. defunctae sunt C et E, supersunt ABD et lugent *tris pro multis*, matrem enim mortuae habes A uirumque D et uiri soceros AB et puellae auos AB patresque duos BD patruumque B quoniam B et D fratres fuere. ergo quae uersu 1 nata et genetrix, eadem u. 5 filia cum puella uocantur, quae filia 4 et 5, eadem genetrix 1 est. licet conferre CIL. III 3551 *hic quescunt duas matres duas filias, numero tres faciunt*

441

Innocuus Aper ecce iaces non uirginis ira,
nec Meleager | atrox perfodit uiscera ferro:
mors tacita obrepsit subito fecitq. | ruinam
quae tibi crescenti rapuit iuuenile figuram.

CIL. VI 1975 descripsit Henzen. AL. Burmanni IV 19a, Meyeri 1171 in museo Capitolino. ara marmorea est in qua media iuuenis stat togatus, adstat huic a dextra genius, inter utrumque aper iacet. insuntque praeterea capsulae chartarumque et decempedae signa. sub iuuenis figura carmen legitur, denique in ima ara hic titulus *T. Statilio Vol. Apro mensori aedificior. uixit ann. XXII m. VIII d. XV. T. Statilius Vol. Proculus accensus uelatus et Argentaria Eutychia parentes filio optumo et Orciuiae Anthidi uxori eius sibiq. et suis libertis libertabus posterisque eorum.* semper i longa scripta ex lege artis

1 *uirginis ira* clausula V. Aen. II 413, cf. Ou. met. VIII 279 (*acto per uiscera ferro* clausula ibid. 532)

2 memorabilis paeonica *Meleager* nominis mensura. nam *Meleagrus* potest paeon, *Meleager* proceleusmaticus debet fieri 4 i. iuuenilem

442

Hic iacet exanimis tumulis Aelia Sabina
cum sua nata simul, fetu quem procreat ipsa.
o Fortuna, fidem quantam mutasti maligne:
quem genuit genetrix secum tenet in lare Ditis.

CIL. VI 10971, Gruter 665, 8 a Smetio. AL. Burmanni IV 70, Meyeri 1214 Romae in urna aut sarcophago, periit praecedunt notae utrique linguae aptatae d. M.

θ(εοίς) κ(αταχθονίοις) et graeci hexametri quattuor (Kaibel epigr. 680) quibus Sabina annos nata XXVI cum filia matris sequaci sepulta dicitur

1 *his* Schraderus, cf. 430 *Aelia* media producta quemadmodum nomina similia *i* longa insignita in monumentis apparent multis

2 *tum* Meyerus uitium uitio redimens *quam* interpretor ut u. 4 et persaepe alias

4 *Ditis* primo casu Burmannus scriptum putauit, immo est secundo

443

Quisquis ades celeri gressu, precor, ito uiator,
ito procul et linque nefas, tibi dico, uiator:

parce oculis nec nostra uelis cognoscere fata,
sanguinea palla quae texit prodiga Clotho

5 et fauit rupisse suas quoque fila sorores

luctifica properante manu. iam siste uiator,

ne tibi sim penitus quaerenti causa doloris:

sede sub hac parua titulo paruoque tenetur

parua [ani]ma, dolor immensus crudileque [fu]nus

10 orbatusque parens geminus, spes dura trienni

diraque sors leti. placet hoc, Fortuna, sepulchrum?

CIL. VI 10969 descr. Mommsen, Gudi 227, 4 qui litteraturam aetatis esse Commodianae dixit, Or. 4844. AL. Burmanni IV 272, Meyeri 1372

in ara sepulcrali, quam Aeliae Sabinae Aelius Trophimus et Longinia Sabina parentes fecerunt, Romae inuenta Panormum translata

3 *uellis* lapis

4 *prouida* Fabretti 238, 635

5 *fauit* uoluit et gauisa est. *expauit* coni. Schraderus

6 et sequentes in dextro latere qui sunt partim euanuere

7 V. Aen. IX 216 *neu matri... sim causa doloris* comparat Hense

9 *anima* expleuit Gudius

11 a Lucano VIII 793 sumptum hemistichium esse *placet hoc* eqs. adnotauit Meyerus, ille continuat *dicere Pompei?*

444

Longus amor per(i)it. direp|ta morte recept(a)

utinam nós | Fátus texisset utrósque.

contulit Allmer   Luguduni in cippo fastigiato litteris
bonis   praescriptum *d. M. et memoriae aet(ernae) Ma-
tiae Verae quae mecum uix(it) ann. XXXVI m. III d. X
sine ulla animi laesione, sequitur Pusinnón(ius) Dubitátus
coniug(i) incomparab. de qua nihil dolui nisi mortem, p(o-
nendum) c(urauit) et sub ascia dedicauit*

1 *perit lapis*   *dirempta* est *m. recepta* quasi morte
obita interpretatur Mommsen. ego *direpta* aequae ac *re-
cepta* pro ablatiuo habeo, totum comma praefultum uerbo
optantis: coniuge quae abrepta est per mortem recepta
utinam me simul cum illa fatum texisset. *direpta* rapta,
ut CIL. III 6475 uel secundum codices in heptateucho Gal-
lico Ios. 261 p. 166 Peiper *sunt direpta neci* (Vergilius *eri-
pui leto*), contra raptam *recepta* cf. 433, 6, ἀπὸ κοινοῦ argute
morte. recept(us) Allmer cui praestabat *recept(os)*. cf. Cir.
517 *uirgo . . morte recepta*   2 truncus uersus, potuit *con-
iuge nos utinam*

445

Hic sita est infans patri per saecula flenda,
quam raptam adsiduae mater maerore requirit,
grata blandit[iis] . . unaque
quales quisque sibi cupiat producere natos.
5 hanc annus X priuauit munere lucis.
casum quisque legat, fato male dicat iniquo.

CIL. II 2295 descr. Huebner, complures tamen litteras
ut in detrito lapide non uidit, Muratori 1190, 5. AL. Bur-
manni IV 282, Meyeri 1379   Cordubae   praescriptum
d. M. s. Melitine ann. VIII m. VI dier. VIII, subscriptum
*s(it) t(ibi) t(erra) leuis: Carpophorus pater, Titilicuta ma-
ter filiae pientissimae*

1 in archetypo carmine fuit *situs*, tum 3 *gratus bl. ca-
rissimus omnib. unus*   2 i. adsiduae, cf. 430, 6. *adsiduo* .
Hauptius correxit   3 lacuna lapidis nimis exigua quam
ut hexametrum capere possit. *unaque talis* clausulam fecit
Hauptius   5 *annis* legebatur ante Schraderum

446

Blandam te, pietas, mors inopia funcre tristi
abstulit et dulcis rupit noua gaudia uite.
non lieuit cupidos longum gaudere parentes.

Brambach inscr. Rhen. 412 in museo Coloniensi
sequitur *Lupassius puer uix. an. I d. III*

1 *pietas* compellatur pro puero ipso pientissimo, ut
apud Plautum *mea benignitas*, apud infimos *tua serenitas*
2 *uie* lapis 3 in *cupidos* correcta est c ex p

447

Bis bínos nix dum compleuerat annos
et nimium lato citius depulsus in antrost
nec licuit lumen fato superare parentes.
uenit iniqua dies et acerbæ terminis hora,
5 ut titulum miserí lachrimís impleret acerbís.
uiuít felices superi quorum fortuna beatast.

Muratori 1282, 11, Cavedoni marmi Modenesi p. 282. AL.
Burmanni IV 252, Meyeri 1354 Mutinae, olim Romae
(CIL. XI 124* 4) praecedit *Valeria Nouella mater, Hyparchus alumnus*, sequitur *Valeria Nouella mater hauc et tu frater Hyparche*, denique *zetema: plenum et inanum*

1 *bis quinos* (ex Donio p. 353) *uitae nondum* Burmannus proposuit. cf. 398, 1 2 *lato* Caedonius: *fato* Mur. subito aut dicto citius Burmannus. *antrum quo lati ducunt aditus* Verg. Aen. VI 42, *capacem orcum et Ditis specus* alii dicunt 3 *lumen* i. uita pueri non superauit parentes

4 *terminus horae* Mur. uolgo. *termo termen* hic in femininum genus transiit ut *finis* uel *meta* 6 Verg. Aen. III 493 *uiuít felices quibus est fortuna peracta iam sua* cf. Schraderi epist. crit. p. 72. *superi* detraxit Burmannus recte, sicut titulum Brigetione repertum claudit uersus idem *uiuít felices quibus est fortuna beata* ephem. epigr. II p. 425 n. 888, cf. etiam Moguntiacum supra 373 et alios

448

D. M. s. Iulia Firma sita tumulo,
quae commune torum seruauit casta mariti
et fidei plena pietate nobili uixit.
subrepta est oculis iuuenis fato dictante iniquo.
5 Mocimus Sabinae Augusti sororis lib. tabul(arius)
coiugi b(ene) m(erenti) f(ecit).

CIL. X 4763 descr. Mommsen. AL. Burmanni IV 169,

Meyeri 1472   Suessae Auruncae   Commodi Aug.
 soror est Vibia Aurelia Sabina Marci filia
 4 *iuuenis* dempsit AL.

449

Accomodata gerunt . . . .
 . . . . praetextas stamina Serum
 . . . . .
 aedificata tholis . . . .

CIL. VI 1343, periit   ad urbem in sepulcro Antii
 Lupi interfecti a Commodo, cuius memoria restituta a Per-
 tinace sepulcrumque perfectum est ab adfinibus. titulum
 ipsum sequebantur carmina graecum et latinum quae tes-
 tes antiquissimi legere non potuere. quae supra in quat-
 tuor diremi uersus, ita apud Henzenum disposita leguntur
 quasi trium in lapide uersuum principia fuerint

450

A

Tu ni se[i]s quantis uita[m d]eduxerit annis,
 a me non disces. titulu[s ti]bi talia dicat
 uoci praepositus no[st]r]ae qui de super instat.
 inde tibi si forte libe[t pe]rcurrere cuncta,
 5 aspice, dicemus qu[anto se uert]ice moles
 intulit in nubem [stellanti proxima] caelo,
 ut soli data d . . . . us in u . .

B

. . . ni tan[t]u..coi . . .
 . . . . et ..ui..nd..ia . . .
 . . . to uouet ..ei..eai.f . . .
 . . . et iure tenet iam ia[m . . .
 5 . . . inq. niuni...ssin . . .
 . . . isq. tamen eae . . .

CIL. VIII 218, ex A iam non uidit nisi clausulas uer-

suum, in B incertissimas litteras esse adnotauit editor

Cillii in prouincia Byzacena in mausoleo Petronii Fortunati qui centurionem se interfuisse expeditioni Parthicae a. 199 et tum in diem operis perfecti agere annos LXXX testatur in titulo praeposito amplissimo. B fortasse de filio item centurione scriptum cui parentes simul memoriam fecerunt

A 1 *niscas* traditur: *nī scis* Wilmanns, *noscas* Catherwood. an *nī stas*? 2 *taeia*, 3 *oui de* traditur 5 *ou..*
traditur: *quam celso uertice* Wilm. 6 *caput et quam pr.*
suppl. Wilm. 7 *in unum* suppl. W. potest *laurus in-*
umbrat 8 *infra data* restabat etiam .. *noe*

451

Seruilia Irene reuerens pia casta pudica
bis quinos denos et sex prouecta per annos.
sit tibi terra leuis, cineres quoque flore tegantur.

Gruter 889, 2 (Or. 4834), schedae Henzeni. AL. Burmanni IV 157, Meyeri 1286 Romae post campum Florae
praescriptum *d. M.* subscriptum *Chryses b. m. φ*
(id est φῆκίτ)

1 *Seruilia* alias pes ionicus idem exitus 368, 1

452

. . . par]um felix cum coniuge caro
. . . m]eos morientes textit ocellos
. . . . ui libens semperque rogauit
. . . . m suprema reliqui.

CIL. VI 30122 descr. Rossi tabula marmorea Romae effossa. praescriptum *d.] M.* subscriptum .. *inco]m-*
parabili

2 s. coniux tamen ipse meos oculos clausit et condidit
me quod speraui libens, prolem cum oppeterem *suprema r.?*

453

Non grauis hic textit tumulus te, Punica uirgo,
Musarum amor et Charitum, Erasina, uoluptas.

CIL. III 4910 contulit Mommsen, Orelli 4857 Viruni

(Moederndorf) in Norico hexametri singuli per quaternos uersus dispositi sunt. praescriptum sub protome puellae incuruatis litteris *d. M.*, subiectum *an(norum) XII*

1 *punica* lapis, *unica* Orellius neglexisse adnotans scriptorem uocalium synaloephas. potuit Erasina domo Africa esse, etiam Moesiae superioris fluium pro Pinco Punicum dixere quidam (CIL. III pag. 1021 ad n. 6298). sed utroque ueri similis arbitror puellam significari saltatricem *Gaditanam* quam ceteri uocant (Friedlaender ad Martialis I 41, 12)

2 ex graecis epigrammatis in quibus Μούσαισι φίλα, Χαρίτων ἄνθος, similia frequentantur

454

Littera qui nosti, lege casum et d[ole] puellae.
multi sarcophagum dicunt quod cons[umit] artus,
set conclusa decens apibus domus ista [uocanda] est.
o nefas indignum, iacet hic praecl[ara] puella,
5 hoc plus quam dolor est, rapta est specios[a] puella.
peruixit uirgo; ubi iam matura placebat,
nuptias indixit, gaudebant uota parentes.
uixit enim ann(os) XVII et menses VII diesque XVIII.
o felice patrem, qui non uidit tale dolorem.
10 heret et in fixo pectore uolnus Dionysiadi matri,
et iunctam secum Geron pater tenet ipse puellam.

CIL. XII 743 descr. Hirschfeld Arelate litteris bonis saeculi II praescriptum *Aeliae Aelia[nae]*

1 *disce* proposuerat Egger qui supplementa pleraque prae-buit, *dole* Mommsen. hoc aut *defle* uerum puto quamuis foedum ad metrum. certe *damna parentis* sim. fastidiit Dionysias, puto 2 melius tale *quod conspicis hospes* 5 suppl. Hirschfeld 7 gaudebant sponsalibus

8 pronuntiandum opinor *diesque decem octo*
10 V. Aen. IV 4 *haerent infixi pectore uoltus*. debuit omis-sis nominibus *nunc matri pectore uolnus*, 11 *secum genitor*

455

Vi]rginia^{ae} Marius Vitalis coniunx (centurio) leg(iona-
rius) | et Marius Nigidianus fil(ius) q(uaestor) matri e

lon|ginquo adportatae et hīc conditae: sex et | triginta
ann(is) uixit inculpata marito

ob|sequio raro, solo contenta marito.

AugCastan Revue archéolog. 1890 Ian. p. 32 cum pi-
ctura sarcophagi Vesontione litterae uidentur
esse saeculi II ineuntis, notae tamen centurionatus et quae-
sturae posterius tempus arguunt. clausulam hexametri ex-
cipit uersus integer

456

O quam dura tibi, [pig]uit, Fortuna, fateri,
q]uae te tam teneris annis sub Tartara misit.
denos uix passa est annos te cernere lucem.
qu]od si longa magis duxissent fila sorores,
5 aequius is[te l]apis complecteret ossa paterna.

CIL. III 2628, suppl. 9259, ex lapide correctum mihi
misit Bormannus . Salonis sequitur *si quis uero*
hunc sar[c]ofagum [ape]ruerit, inferre debet fisc[o...a]uri
pon[do]

1 *tibii.uit* lapis, *potuit* nimis latum esse, *fuit* nimis ar-
tum pro spatio adfirmat Borm. non datur ergo *doluit*, in-
credibile autem *iuuit* in fine *Pater[ne]* legebatur prius

2 clausula Vergili Aen. VIII 563 al. 3 ante *denos*
quod uidisse priores sibi uidebantur *r* litterae uestigium
(unde *ter* Hirschfeldius supplerat inuitus) omisit Borm.

4 clausula Lucani cf. 443, 5 5 *complecto pro com-*
plector antiqui apud Priscianum p. 393, 9

457

Tu quicumque legi[s ti]tulum nostrum nomenque requiris,
aspice quo fato raptus mihi spiritus or[e] est.
nonus ab incepto currebat mihi tem[po]ris annus,
dum subito incautus fratri succurrere tendo,
5 me rota sublapsum pressit prius . . .
et . . . us mihi ui[ta] sub aur[as].

CIL. XI 4311, uidi ectypa Bormanni

Interamnae.

praescriptum *d. M. L. Valerio Magno L. Valerius Euari-*
stus et Mu[rr]i[a Ampliata [fil]o piissimo

1 *dele nostrum* 3 *dele mihi* 5 *prius incertum, potui legere aut posse mihi uidebar tantisper p[arte]s ad...ndi, non potui praeceps* 6 *et parui fortasse ec-
 typa, requiro et sparsast fugiens artus uel corpus. ex istis*
Leo coniecit pressit pectusq. repandit et per hians fugit
corpus

458

Hic si]tus est infa[ns Victor d]esertus ab annis,
 inuidere] uiro tunc nomin[a ferre] decent[er].

CIL. VIII 1074 repertum Carthagine extat Lug-
 duni Bat. praescriptum *d.] M. [s. sententiam car-*
 minis informaui 1 cf. 467, 4 *annis uiduata tuis*

459

Bis ternos annos uix(it) et mensibus (quinque),
 incrementa [negant] eius currentia fata.

CIL. VI 15897 ex Gudio 318, 9 Romae prae-
 cedit *diis Manibus. T. Cocceio Euhemero*
 1 *uix | et mensibus V | lapis uidetur habuisse. carmini*
quidem aptius VIII 2 *uix potuit tulere i. abstulerunt*

460

Hanc sedem longo placuit sacrare labori,
 hanc requiem, fessos tandem qua conderet artus
 Vlpus emeritis longaeui muneris annis.
 ipse suo curam titulo dedit, ipse sepulcri
 5 arbiter hospitium membris fatoque parauit.

CIL. III 1552, acta arch. epigr. Austriaca 1882 p. 118,
 contulit Domaszewski CIL. III suppl. 8001. AL. Burmanni
 IV 33, Meyeri 1184 ad Tibiscum Daciae. litteris bo-
 nae aetatis saec. II praescriptum *Publi Aeli Vlpi uet.*
ex dec(ur)ione). ab utraque tituli parte anaglyptum signum
uiri pedo innixi uel armati, secundum Domaszewskium a
dextra puer habitu Phrygio. litterae aliquot iam perierunt
 5 *paraui lapis, ne i quidem nunc nisi dimidiatam habet*

461

Suetrius Hermes hic situs est, cui Tertia coniunx
 aram constituit digno meritoque marito,
 cum quo concordem uitam multosque per annos
 uixit et tenero casu(s) solata marito est,
 5 de cuius fama multi cum laude locuntur,
 quod fuerit cultor domini rerumque et amator.
 tu qui . . . . .

Fabretti 165, 300 Doni 2, 196 Henzeni schedae. AL. Burmanni IV 217, Meyeri 1325 quorum uterque christianam inscriptionem existimauit *domini* uocabulo (u. 6) deceptus. *d. M.* praescriptionem Donius tradidit Romae in aedibus Cassinellis

3 *concordiam* Fabr. alique (*cuncurdiam* Gudius ms.) ut *concordem* docto emendatori uideatur deberi, cf. CIL. VIII 8530 *cum omnibus concordius me uiuo feci* et nomen proprium *Concordius* 4 *uixit* spondei locum tenet. *heu* inseri uoluit Burmannus *casus solata* conieci: *casusola* Gudius, *casusbta* Fabrettius (idem in margine et Donius quod uolgo receptum est *subtracta*), *casuco*..... Sponius. *coniuncta* Burmannus patruus, *spoliata* prius ego proposui

6 *uerique* Burmannus etsi *dominum* posse patronum esse non ignorauit 7 fracto lapide periere cetera. *tu quisquis legis haec mortalem te esse memento* Burmannus adscripsit

462

Hic sit[us est] . . i mu . . . prima inuenta fuit . .
 dum uarias cupit spec[ies] museo figere in alto
 decedit et Hermas hoc nunc est pondere clausus
 aeternasq. lacrimas reliquit Carpo parenti.

CIL. IX 6281 ex Accursio. AL. Burmanni IV 306, Meyeri 1494. genuinum titulum esse quem antea in suspicionem uocarat iam adfirmat Mommsenus Beneuenti ut uideatur subscriptum *qui uixit ann. XXI m. VIII dieb. XX. Carpus coloniae (seruus) pater infelicissimus fec(it)*

1 quantum litterarum desit parum certum est. bini lapidis uersus singulos hexametros efficiunt, *hic—fuit* per tres uersus digesta sunt spatiosiore scriptura. fortasse est

Hermas cu]i mu[searia ars et] prima i. f. fortasse prima uerba extra numeros posita. post fuit punctum cernitur, ut breuem uoculam uelut sed insecutam esse credas 2 legendum cupiit opinor museo dependenti ad imaginem specus arte reddendam, ut ait Plinius XXXVI 154

3 et] eti complicitas Accurs. 4 ex tali aeternum uolnus liquit lacrimasq. parenti

463

Hic situs ille ego sum merulator Publius ipse,
quod uocitatus eram Baebius cognomine patris.
Roma mihi patria, nomen meu Primus in aeuom.
hos uersus fraterque soror tumuloque dicarunt,
5 qui pietate sua merito laudem posuere.

CIL. VI 13481 uiderat Gudius, Fabretti 418, 373. AL. Burmanni IV 40, Meyeri 1189 Romae inuentum in uinea supra carmen uiri iacentis imago fuit uerbaque *q. uix(it) ann. XXXX*, infra *P. Baebius P. f. Pal. Myrtilus et Pomponia Spica unico fratri dignissimo et pio fecerunt*. Myrtilus hic et Pomponiae Spica et Fortunalis sarcophaga fecerunt CIL. VI 13478

1 *sum* omisit Fabretti, addidit Gudius ms. 436, 2 *merulator* uocabulum ignotum. nomen proprium Meyerus esse statuit, signum Henzenus ei qui uocitatus erat *P. Baebius Primus*. Forcellinius in lexico meri potatorem significari commentus est propter Baebium nomen a bibendo deriuatum. ego nescio an organa aquarum ille fecerit conlato Vitruuio X 12, 4 qui *merularum aquae motu uoces expressas commemorat*, certe quidem negotium ut *piscator merkator* al. denotari arbitror 2 *quod]* explicatur cur ante scriptum sit *ipse*: nam patrium nomen Baebius fuit. nec persuasit mihi Henzenus peccasse quadratarium aut scriptorem ut qui uersum illum *Roma mihi patria debuisset conlocare ante hunc quod uocitatus* 3 *mansurum nomen in aeuom* Burmannus proposuerat, idem 4 *tumulo uersus fraterq. sororq.*, et hoc quidem scriptor cogitauit

464

Fata suum petiere diem: qui reddidit,
hic situs est Philadelphus.

CIL. X 1920 uidit Mommsen ex agro Puteolano
 inlatum museo Neapolitano continuatur *Philadelphus*
Sexti Cerinthi dispens(ator) uixit ann. XXXV uer-
 sus expletur sic *reddidit, hic est. noli diem* disiungere a
 praegressis, *hunc petii grandaeva diem?* Valerius Fl. VIII 150

465

A

Paulo siste gradum, iuuenis pie, quaeso, uiator,
 ut mea per titulum noris sic inuida fata.
 uno minus quam bis denos ego uixi per annos
 integer innocuus semper pia mente probatus,
 5 qui docili lusu iuuenum bene doctus harenis
 pulcher et ille fui uariis circumdatus armis.
 saepe feras lusi, medicus tamen is quoque uixi
 et comes ursaris, comes his qui uictima sacris
 caedere saepe solent et qui nouo tempore ueris
 10 floribus intextis refouent simulacra deorum.
 nomen si quaeris, titulus tibi uera fatetur:

Sex. Iul. Felicissimus.

Sex. Iulius Felix alumno incompara[bili et] Felicitas
 f[ilio?]

B

Tu qui cumque legis titulum ferale sepulti,
 15 qui fuerim, quae nota mihi, quae gloria, disce.
 Bis denos uixi depletis mensibus annos
 et uirtute potens et pulcher flore iuuentae
 e]t qui praeferrer populi laudantis amore.
 q]uit mea damna doles? fati non uincitur ordo.
 20 re]s hominum sic sunt ut [cit]rea poma:
 aut matur]a cadunt aut [immatura] leguntur.

cippo litteris bonis saeculi fere II exeuntis. uersus 1—13 in fronte leguntur, 14 15 in dextro, 16 ss. in sinistro latere

6 Pulchrum nomen defuncto fuisse putat Hirschf. conlato uersu 11, quem ego non spectare arbitror nisi ad nomen ipsi subscriptum u. 12. tamen si *ille* non temere adiectum est, hoc Felicissimum quasi agnomine honoratum esse statui oportet. cf. 15 et 17 8 ursariis et uictimariis coronariisque 10 clausula Ouidi met. X 694, monuit Hense

16 cf. 3: XX anni sunt si menses de plenis minores feceris 20 *s* non certa, sed reliquiis spatioque *fata* non est uisum conuenire. *res* proposuit Bormann *citrea* inuenerat Garruccius contuleratque Macrobius sat. III 19, 4 *mala citrea, alia enim praecarpuntur, alia interim maturescunt* omisisse lapicidam tale *ut in arbore citrea*

Huelsen et ego sumpsimus, cf. titulum Romanum Henzen 7405 *quomodo mala in arbore pendunt*, altercationem Hadriani et Epicteti p. 23 Lindenbr. *poma ut in arboribus pendent*, quae comparaui mus. rhenani 36 p. 329

466

Respice praeteriens, oro, titulumq. dolebis,
quam praemature nimium sim mortis adeptus.

triginta annorum rapta est mihi lux gratissima uitae
et de gente mea solus sine paruolo uixi.

5 quem mater miserum fleuit, quod pietatis honore re-
lieta est.

CIL. XII 218 ex editis prope Antipolin praecedit *d. M.* cum signis regulae et asciae, subsequitur *Q. Luccunio Vero Raielia Secundina mater filio piissimo fecit.* uitiati uersus interpolatione (3 fac *impubi raptast*, 4 *sine coniuge*, 5 tolle *miserum et quod est*)

2 *adeptus* non credo idem esse quod *ademptus*, sed adipiscendi uerbum sicut potiendi copulatum cum genetiuo (Tac. ann. III 55 VI 45) 4 ultimus suorum filium non reliquit 5 *i. destituta, priuata*

467

Aeternam tibi sedem Hermes aramq. dicaui,
Nice, optassemque utinam tua fata, superstes
ut mihi tu faceres, sed iniqua sorte maligna

rapta iaces annis iam uiduata tuis.

5 ia tibi Cybeles sint et rosa grata Diones
et flores grati Nymphis et liliaserta,
sitq. precor meritis qui nostra parent tibi dona
annua, et manes placida tibi nocte quiescant
et super in nido Marathonis cantet aëdon.

CIL. VI 9118 ex schedis, Gruter 1034, 3. AL. Burmanni
IV 155, Meyeri 1284 Romae, periit initium tituli
corruptum aliquo uitio traditur *Cocceiae Nice Domitiae f.*
Chrysaë, uix. ann. XXIV m. IV d. XXIV. Hermes Cocceiae
Bassae act(or) coiugi benem(erenti)

2 nunc ego praeissemque Muratorii 1351, 11 schedae
interpolatae. eloquendo confudit iste *optassem tua fata et*
utinam tulissem t. f. 4 iaces uiduata tuis iuuenilibus
annis Mur. Gruter iam et tuis omisit indicata lacuna

5 ia producta priore ia, nam de cruore Attis uiola nata
est (Arnobius V 7). iam tibi lac Mur. absurde 7 sitq.
est traditum idque relinqui uolo Hermae, nam Graeci ἑστὶν
oī. *sintque precor meritaë Mur.* 8 annua et hic manes
Gruter 9 Marathonia Apianus. illo adiectiuo bis usus
est Statius (*Marathonide silua flebilis Erigone*)

468

. . . . .
saep]e meis tumulis auis Attica paruula uenit
et satiata thymo stillantia mella relinquit,
mi uolucres hic dulce (c)anent uiridantibus antris,
hic uiridat tumulis laurus prope Delia nostris
5 et auro similes pendunt in uitibus [uua]e
. . . . .

Renier inser. Alg. 2132 descr. Cherbonneau, CIL. VIII
7854 fuit Cirtae

1 *dequ]e* Renier proposuit *apis Attica* Ouidius
uenit quod productam priorem habet quamquam prae-
sentis temporis est, Afrorum hoc uitium familiare esse Con-
sentius ait GLK. V p. 392 3 -ce c- tres una nota com-
prensae litterae 5 *pendunt* non rarum est cf. quae ad
465, 20 adscripsi ex Or. Henzen 7405

469

Inter odoratos nemorum ubi laeta recessus
 mater pingit humus, et lectis dedala tellus
 floribus exultat gratisque et frondibus alnum
 uix patitur cum sole diem, hic prouide felix
 5 Florentine decus cum coninge sancta pudica
 Hostiliana tua et Splendonillae natoque
 cons[ociatus eris . . .
 hic puler[as . . .
 aedes pen[silibus . . .
 10 incertu . . .
 constru[x . . .
 felices ut . . .

Renier inscr. Alg. 3101, CIL. VIII 2035 descripsere Renier et Wilmanns Theueste

2 *daedala tellus* Lucretianum 3 *gratisque* de industria proxume admotum est ad *frondibus*, ne claudicare putes post insequens, cf. 467, 6 4 *felix* ut 12 *felices* ut una quiescat in perpetuum

470

Quat ualeas abeas pascas, multos tu habebes amicos.
 si haliquit casu alite[r] aduxerit aster,
 aut ili Romai frater es aut tu peregre heris
 et uocas acliua. quo si tu non nosti amicos,
 5 adgnoscet homines aeg(er) quos no(n) pote sanus.
 porta probat homines, ibi hest trutina ultima uitai:
 aspicient ex(e)quias (ali)quis, ita ut quit euitant:
 et pietas hiliac paret et qui sit amicus.
 b]eneficia absenti qui facit, illic am[icu]s herit.

CIL. XII 955, add. p. 819 Arelate litteris satis bonis sed inperite incisus titulus, ectypon uidi missum ab Hirsch-

feldio: semigraecum auctorem carminis Hirschfeld suspicatur cf. *aster*, *h* male additam compluribus uocabulis aut omissam, barbarismi peruicaciam

1 *quat* est quad quoad, *abeas* habeas. *multos numerabis amicos* Ouidius trist. I 9,5   2 *aster* astrum, genitura. incertum utrum ἀστήρ sit an latino more mutatum ex astro (cf. qua falx et arater ierint)   3 *i(l)li* habenti et pascenti

frater est parasitus ut apud Iuuenalem uel Palladam (APal. X 44)   *haeres* potius quam *eris* intellegendum propter *cliua*   4 *a(d) cliua*, uocas auxilio ad asperitates rerum et impedimenta, ut interpretatur Hirschf.

si — *nostri* in litura repositae litterae   5 *adgnosce*t, tum *aeg* quos *no* lapis   7 *exquials* | *quis* sic fere lapis

sed *ls* an *is* an tantum *s* incertum. interpretor: aspicient exequias aliquis (cf. Lachmannus Lucr. p. 27) sed maxime euitant neque ipsi eunt. an *quis* prisco more pro *qui* nom. plur.? tum uix probabile est *quit* dictum esse pro potest, cf. Petron. 45 *quid utique*. malueram quidem *aspice ut*, non comparuit tamen   9 lapide recognito legit Hirschf., inter *amicus* et *herit* nihil uideri intercidissee. exitus elegiacus

471

. . . hilaresque penates

. . . thalamoque uenusto

ut caperet tel]lus perfunctos uita beata,

hic sedem aet]ernam uiui facere uolentes,

5 utq. foret titu]lus concordiae posteris sanctae.

at functos qu]i sint, sequentibus uersibus disces:

. . .]s et Luria fatali reddita morti;

haec frugi pia d]octa colo calathisque Mineruae,

ille arte]m digitis nummoque probare peritus

10 ex ratione,] suo cognomine dictus Paternus.

CIL. VI 23852 ex Marinii et Kellermanni schedis
Romae fuit tabula marmorea grandis litteris pulcris et magnis

1 hi laetam coluere domum   2 felices coniugio
4 *fecere* postulabat uersus   7 *Luscius* metro aptum nomen, at fuit longius multo   8 Vergili Aen. VII 805 *illa colo calathisque Mineruae femineas adsueta manus* admonuit Marinus   9 calculatorem dici opinor. Henzenus *doctus item digitis nummosque* proposuit, sed tenendum *nummo*

472

Hic situs est iuuenis, primo qui flore iuuentae
 impavidus Martis dumq. au[den]s iret in hostis,
 inuida Parcarum semper sic prona uoluntas
 oppressit. memorande iaces, Ianuari, sepulcro,
 5 sic felix, quot humo te mater miseranda recondit.

CIL. VIII 9142 contulit Wilmanns titulum spissum iuncturis litterarum ac difficilem, male ediderat Renier inscr. Alg. 3589   Auziae   subsequitur *Geminus Victor fratri carissimo fecit dedicauitque: uix(it) an. XXXXV*, ad sinistram adhaeret *d. M. s. Magnia Ancillu et Geminus Nabor, de eorum Sertorius et Ianuaria fecerunt.* satis bonum carmen aliunde adscitum: uitium fecit nominis proprii interpolatio u. 4 (pro tali *Dentate*) et clausula u. 5 (pro tali *te mater condit amica*)

2 *dum cautus* ediderat Ren. -*tu-* in lapide esse negauit Wilm. *dum gaudens* Mommsen fecit

473

Raptus ego superis patribusque ablati inique,
 cum frui debueram aetate florida luce,
 his requiesco locis, uitam cui fata negarunt.
 praecipitem memet superi mersere sub aulas
 5 ac tumulo clusere graui.
 usus et arsque mihi fuerat studioso corde reperta,
 maxima quadripedum cura, studia quoque plura fuerunt.
 ingenio semper plenus, probitate beatus,
 ut quandoq. simul patribus finito lumine uitae
 10 manibus his quieti pariter sociauiur una.
 quisque legis, doleas. deuities talia fata.

Gruter 656, 2 qui Romanum titulum dixit, est autem Mediolanii repertus neque iam exstat, CIL. V 6128. AL. Burmanni IV 10, Meyeri 1164   praecedat *Q. Viri Seuerini: Attia Seuerina et Q. Virius Onesas parentes*, subse-

quitur *qui uixit annos XXVIII mens. V d. V et Attio Epicteto libert(o)*

2 i. luce frui florens aetate   4 *sub undas* Bonada,
sub umbras Wakefieldus. aulas intellege Ditis   6 *ars-*
que humilioris sermonis assuetudo siue heptametri studium
expressit cum oporteret scribi *ars mihi erat.* fuerat autem
Viri ars repraesentata in monumento, 'uir togatus cum funali
in manibus et asino iuxta pedes' ut ait auctor unus, 'iuuenis
tunicatus succinctus tenens retia umero inclinata et lorum
canis uenatici' ut ait alter. clausula uersus Lucretiana
(*corde repertum* VI 5)   9 *et quandoque* Cyriacus, opinor
ut corrigeretur structurae uitium quod Heinsius sic remo-
uit *sociemur in urna.* tum *limine* plerique, *lumine* Chole-
rus   10 *manibus* quasi sepulcro composti

474

Respice praeteriens, uiator, consobrini pietate parata:
cum lacrimis statui, quanto in munere posto uidetis.
Pannonia terra creat, tumulat Italia tellus.
ann(is) XXVI, ut sibi castris honorem atquireret ipse,
5 dolori ma[g]no substentauit tempore longo.
postea cum sperans dolorem effugisse nefandam,
ante diem meritum hunc demersit at Styga Pluton.
quotsi fata eo sinuissent luce uidere,
ista prius triste munus posui dolore repletus,
10 munus inane quidem. terra nunc diuidit ista
ossua sub titulo potius. tu opta, uiator,
cum pietate tua ipso terra leue, nobis fortuna beata,
ex qua tu possis obitus bene linquere nato.

Eph. epigr. IV 346, 936 descr. Mau, Notizie d. scavi 1880
p. 228 descr. Lanciani   Romae litteris satis bonis quae
saeculo fere II exeunti adsignantur   supra uisitur in
tabula eques inuadens leonem adstante puero et cane, in-
fra legitur *Val. Antonius et Aur. Victorinus hered(es) Vlpio*
Quintiano eq(uiti) sing(ulari) ben(e) mer. posuer(unt). ger-
mana barbaries

1 cf. 466, 1   2 quantum in m. postum   4 tot eme-
ritis stipendiis (XXV pluribusue) ex numero equitum sing.
mittebantur missione honesta   5 dolorem magnum

6 debuit *speraret* Verg. Aen. III 653 *gentem effugisse*
nefandam, bella res est uolpis uda ~~~~~ 8 eum siuissent
 lucem 9 oratio inconexa, sententiam declarat sequens
 carmen 12 ipsi terram leuem, nobis fortunam
 13 *qua* potest reuocari ad pietatem, aliter autem scriptor
 sensit cf. 475 et 476 *linouere* lapis *nato* rursum
 accusatiuus

475

Perlege cuncta precor, cultor, pietate parentis
 eum simul et matre, quod nobis inane sepulchrum
 fecerunt, quanto in munere positum uides.
 quod si fata mihi dedissent luce uidere,
 5 ista prius ipsis facerem, non ut poscere mun[us,
 munus inane quidem. terra nunc diuidit ista
 corpora nostra nimis grauitur parua aduers[us] uota
 parentum.
 quod peto, si colitis Mane[s], cuncti meo nomini semper
 hac mihi terr[a] leue optetis. uobis dii fortuna beata
 10 et semper honoratam prestant suo numin[e] sancto,
 ex qua possitis obiti bene linquere n[atos].

CIL. VI 3608, ego accepi a Bormanno fuit Romae
 praescriptum *d. M.*, subscriptum *Iul. Valens (centurio)*
leg. cum Vital. Seruanda coniug(e) parentes fil(io) dulc(is-
simo) b. m. f. c.

2 clausula Ouidi met. VI 568 5 i. poscerem. Momm-
 sen fecit *poscerem ui[tam]*, sed Manutius *posceremun-*, alii
posceremur uel *-mus* descriperant, et confirmatur *munus*
 superioris carminis uersu 9 7 *parua* refer ad terram
 8 ss. hi quattuor uersus pari barbarie inquinati in ue-
 terani carmine proximo leguntur, in utroque ab *et semper*
 noui uersus exordium fit nec reiecta est particula in finem
 prioris 9 i. ac, non hanc

476

Huc sita est Paterna post annos VIII et XX, |
 sanctae casta fide, post pignora certa: |
 gnatum memoriae statuit haec prima | cubili.

coniugis obsequio meruit | in munere functae sephulcerum |
 5 dignum pro meritis a coniuge amantem |
 perciperet titulum suo nomine testans. |
 me Germana creat tellus myseram | quem nunc hic Fa-
 bia terra tegit. |
 nunc rogo, si colitis Manes, cuncti | meo nomini tantum
 terra leue optetis. | uobis nunc dii fortuna beatam |
 10 et semper ho(no)ratam praestent | suo numine sancto
 libentes, |
 ex qua possitis obiti bene linquere natos.

CIL. VI 3452 descripsit Bormann   Romae in aedi-
 bus Quirinalibus Barberinorum, ex schedis Barberinis Fa-
 bretti 283, 784 acceperat princeps editor   praecedit d.
 M. insequitur M. Aurel. Diascentus uet(eran)us Aug(usti)
 n(ostr)um cum M. Aur. Antiochiano fil(io) coniugi incompara-
 bili b. m. f. c. paucissimi uersus modulos implent legitimos

1 huc sita sic ut posita in terram, soloece pro hic, in
 terra   2 sancta e casta diuisim tabula, sancta et casta
 Henzenus edidit. sancta fides Vergili et Enni dictio mihi
 hic genetiuo casu efferri uidetur   3 cubile fecit Hen-
 zen non recte: filium prius pepererat mulier reliquitque
 memoriam coniugii   4 cf. 429, 4. functae relatum est
 ad coniugis, potuit functa   5 i. amante, ut puto
 6 percipere et Henzen praeter necessitatem   7 quem
 generis communis, cf. 442. Fabia terra Mommseno urbs
 Roma dici uidetur quasi adscripta illis temporibus tribui
 Fabiae. ego haesito an Quirinalem collem intellegam ut in
 quo stata fuisse sacra genti Fabiae Liuius V 46, 2 referat
 et proxima portam Collinam, deliberari poterunt etiam Pli-
 niana XXII 10   8 ss. uide quod praeposui centurionis
 carmen 8 quod peto eqs.   10 horatam lapicida

477

Te rogo, praeteriens fac | mora et perlege uersus
 quos ego | dictaui et iussi scribere quendam. |
 est mihi terra leuis merito, sed quiesco | marmore clausus.
 reddedi depositum, | coaglaui semper amicos,
 5 nullius thalamos | turbaui, nemo queretur.

coniunx kara | mihi mecum bene uixit semper honeste. |
 praestiti quod potui, semper sine lite recessi. |
 unus amicus erat tantum mihi qui | praestitit omnia
 semper honeste, |

T. Fl. Hermes u(iator) q(uaestorius). |

10 tunc meus adsidue semper bene luxit, amice, focus.

Fabretti 283, 183 Henzen Or. 7412 CIL. XIV 2605. AL. Burmanni IV 24, Meyeri 1177 fuit in uilla Tusculana sub protome uirili praescriptum *dis Manibus M. Publici M. lib. Vnionis*, subscriptum *fecit Vnio sibi et Galliae Tyche optimae coniugi et Aemilio Isidoro uernae suo et posterisq. suorum et coniugis suae et Isidori et eorum posterisq. et M. Publicio Felici alumno suo*

4 coaglaui trisyllabum, scribitur etiam *quaglator* (Henzen 5650) 10 contulit Burmannus Tibullum I 1, 6 *dum meus adsiduo luceat igne focus*

478

Hunc Placentia habet, patria quem Roma creauit,
 marmoreo positum solio, aramque sacrauit

CIL. VI 9240 descr. Gatti, Fabretti 378, 190. AL. Burmanni IV 366, Meyeri 1523 Romae in macello ad arcum Gallieni rep. cippus marmoreus praecedunt prorsum lacera haec *aeternae animae L. Aeli Terti causidici quae in... fuit condicione... annis XX..... cuiu[s]..... peru..... aram... dulcissimo [fi]li[o fecit L.] Aelius Tertius pater*, adhaerent extremo carmini nullo separata interuallo *in hortis Alli Filetiani carissimi amici curante L. Aelio Coma patruo. filio innocentissimo. ἀνθρόπινα*

1 quem patria Burmannus proposuit 2 aram sacrauit pater istam opinor Romanam in hortis amici

479

M. Furius Herennus Papiri(a) | Astigitan(us)

ueterani f(ilius) hic situs est. |

Baetica me genuit telus, cupidus | Libuae cognoscere | fines
 Caesar(e)ae | ueni cupidus. fata me rapuere mea |

5 et me iacio eidus ignotis. uixsi an|nis L.

uiuere dum liquit, carus me|is et pius uixsi et in omnia
sollers. |

ite mei, sine me ad meos ite.

dic, | rogo, praeteriens hospes:

sit t(ibi) t(erra) | leuis et moliter ossa quiesc(a)nt.

Ephem. epigr. V 999 descripsit IohSchmidt Caesa-
rae Maurorum

1 Astigi Augusta Firma colonia Baeticae 3 cogno-
scere cum lapicida scalpturam mutaturus nouum ordinem
uersuum incoharet, bis scriptum est exeunte uetere et in-
eunte nouo ordine. et scriptor male iterauit *cupidus*

5 corruptum a lapicida putant Schm. qui *iaceo finibus*
et Mommsenus qui *iacere uoluerunt litoribus* proposuit. an
graecum est εἰδώς? Homerus ἴνα εἰδότες ἢ κε θάνωμεν ἢ -.
nam *fidus* (ita Schmitter bull. épigr. de la Gaule 1883 III
p. 89) nil proficit, debuit *fidens* 8 *hosphs* primum de-
dit lapicida (an η graecam?) tum e ad p adiunxit, factum-
que est quasi *hospehs* 9 *molliter o. q.* Verg. ecl. X 33

480

Hic situs est Varius cognomine Frontonianus,
quem coniunx lepida posuit Cornelia Galla.

dulcia restituens neteris solacia uitae

marmoreos uoltus statuit, oculos animumque

5 longius ut kara posset saturare figura.

hoc solamen erit uisus. nam pignus amoris

pectore contegitur memor[i] dulcedine mentis

nec poterit facili labium obliuione perire,

set dum uita manet, toto est in corde maritus.

10 nec mir(um), quoniam tales quae femina mores
uel . . . . 16 set fo[r]tuna . . .

ille piu . . . . eripuit . . .

in dule . . . . nam bi . . .

et quo . . . . nec li[cut] . . .

15 felix i . . . . 20 anno . . .

CIL. VIII 434 descr. Wilmanns lectionem certissimam esse dicens, posteriorum X uersuum non apparent nisi principia Ammaedarae

5 *karara* lapis 9 *uita* scripsi: *usta* editor. idem uereor ne errarit e contrario in 8 ubi *labium* i. labiorum permirum est, consentaneum *labsum*

481

Artis grammatices doctor morumque magister
Blaesianus Biturix, Musarum semper amator,
hic iacet aeterno deuinctus membra sopore.

Revue épigraphique du midi 1891 p. 77 uidit Espérandieu apud Lemouices. effigiem cippus habet hominis barbati tenentis dextra uolumen, sinistra globosi quiddam. ad dextram adiecta tabella litteras ostendit *MCB | BCI*, fortasse *M. C... B(laesiani) B(iturigis) C(ubi)*

3 *deuinxit membra sopore* Lucretius IV 451, *aeterno fatur deuinctus amore* V. Aen. VIII 394

482

• • • • •
quem Nilotica ripa suu]m patriaque notauit
ingenioque, et Ale]xandria coiuge iunxit,
unanimis quacum trigint]a pertulit annos.
uana relicta modo est magn]arum fabula rerum
5 paruaque fortuna] congesta fama laborum.

CIL. III suppl. 8002, acta arch. epigr. Austriaca 1882 p. 119 n. 68 descr. Torma et Domaszewski Tibisci in Dacia. principia carminis lapide mutilato supra et sinistra periery

4 *iamque leuis pereat uanarum f. r., permaneat modo re cong.* prius proposui

483

ars cui summa fuit fabricae, studium, doctrin(a) pudorque,
quem magni artifices semper dixere magistrum.

doctior hoc nemo fuit, potuit quem uincere nemo,
 organa qui nosset facere aquarum aut ducere cursum.
 5 hic conuiua fuit dulcis, nosset qui pascere amicos,
 ingenio studio docilis animoq. benignus.

CIL. XII 722 contulit Hirschfeld, Henzen Or. 7231. AL.
 Burmanni IV 321, Meyeri 1496 Arelate. praescriptum
d. M. Q. Candi[di] Benigni fab(ri) tign(arii) corp(or)is Ar(e)-
latensis). subscriptum Candidia Quintina patri dulcissimo
et Val. Maxsimina coniugi kar(issimo)

1 *studium* detraxit Burmannus, idem 3 *fuit* 3 cf.
 militis laudem 427, 7 4 non hydraulas tantum dici pat-
 et sed uaria fabricae aquariae opera, clepsydras molas
 sim. 5 *conuiua* lapis scalpri potius quam linguae uitio

6 mores cum nomine Benigni concordantes praedicantur,
docilis Gallicanis est qui facile docet

484

Dum sum Vitalis et uiuo, ego feci sepulcrum
 adque meos uersus, dum transseo, perlego et ipse.
 diploma circaui totam regione pedestrem
 et canibus prendi lepores et denique uulpes.
 5 postea potiones calicis perdux i libenter,
 multa iuuentutis feci, quia sum moriturus.
 quisque sapis iuuenis, uiuo tibi pone sepulcrum.

Nissen Hermae I p. 342 qui descripsit et exeunti sae-
 culo II aut posteriori aetati adtribuit, CIL. VIII 1027, add.
 p. 929 contulit Wilmanns Carthagine repertum mar-
 moreum monumentum. in medio praescriptum est *d. M. s.,*
dextra Vitalis Aug. n(ostr) tabellarius, uiuet et conuiuat,
sinistra et Antigona, uiuet et conuiuatur

1 ludicre miscentur *uitalis* et *Vitalis* 3 *diploma*
diplomae declinari uolgo notum est unde *diplomarium* pro
 diplomatario. *diploma circare*, siue ablatiuus (*nauiibus an*
equis an diplomatibus Fronto p. 15) siue alius nomini ab
 origine casus fuit, in unam notionem quasi congelauit. *cir-*
cat κυκλεύει *circumit* glossae (Hildebrand gloss. Paris. p. 53),
 inde *chercher* sim. Romanenses, sic decet tabellarium. *pe-*
destris regio uidetur cursus uehicularis stationibus oppo-
 sita 4 *uulpis* Wilm. 5 *pocula, potiones ducere* inde

ab Horatio usitatum est, *perducit laeta liquorem*, ut Mommsen in Herma adnotauit, in carmine legitur Orphico apud Arnobium V 26

485

Scribi in titulo uersuculos uolo quinque decenter. |

Valerius Auitus hoc scripsi Conimbrica natus. |

mors subito eripuit.

uixi ter denos | annos sine crimine uitae.

5 uiuite uic|turi, moneo: mors omnibus instat.

CIL. II 391, suppl. p. 815 ex schedis Conimbrigae
Lusitanorum praescriptum d. M. Valerio Auito Valeri
Marini fil. ann. XXX Valeria Fuscilla mater fil. carissimo
et pientissimo et opsequentissimo p(osuit). infra circaque
signa fuere uoluminum pugillarum tabulae puncta XXX
extollentis

1 debuit uersiculos scribi in titulo 4 criminae Ma-
nutius tradidit. sine crimine uitam Verg. Aen. IV 550

5 uiuite felices, moneo, m. o. i. in epitaphio Veronensi
CIL. V 3403

486

D. M. | Gargiliae Honoratae Salditanac.

uix[it ter denos] | annos sine crimine ullo.

uiuite morta[les, moneo: mors] | omnibus instat.

discite qui legitis.

5 ego [dolens feci] | Herinnius Rogatus sescuplicarius
cla[ssis]... | maritae meae dignae et meritae.

Gargi[lia, terra] | tibi leuis sit.

Ephem. epigr. V p. 467 n. 993 descr. IohSchmidt
Caesareae Maurorum

1 Saldae eiusdem prouinciae colonia 2 s. cf. 485, 48.

6 Gargi- lapis

487

Hic iam nunc situs est quondam praestantius ille
omnib(us) in terris fama uitaeque probatus.

hic fuit ad superos felix, quo non felicius alter
aut fuit aut uixit, simplex bonus atque beatus.

5 numquam tristis erat, laetus gaudebat ubique,
 nec senib(us) similis mortem cupiebat obire,
 set timuit mortem nec se mori posse putabat.
 hunc coniunx posuit terrae et sua tristia fleuit
 uolnera, quae sic sit caro biduata marito.

CIL. XIV 636 descr. Rossi Ostiae in marmore
 litteris malis praescriptum *d. M. P. Aufidi Epicteti,*
uixit annis LXXVII mesi. V diebus XV, d. M. Aufidi.
 'P. Aufidius Epictetus quaestor corporis mercatorum fru-
 mentariorum in titulo Ostiensi XIV 161 fortasse idem est'
 Dessau. saeculi fere tertii

1 *quondam* ut supra 426 et 427, 1. *praestantius* eximie
 3 *felix* superest metro, insequitur hemistichium Ver-
 gili Aen. IX 772 9 cf. 433, 4

488

Altiori ob meritum dicat hanc Octavius aram
 acri homini adque alacri forti fido adque uenusto,
 cui domus Assyribus fuerat, cui Quintio nomen.
 hic in flore cubat longum securus in aeuom
 5 post ter uicenos et tres bene conditus annos.

CIL. XIV 3826 ex schedis, Gudius 297, 10. AL. Bur-
 manni IV 337, Meyeri 1426 Tiburi praescriptum
d. M. s(acrum), nihil tamen praemittunt alii

1 *altorio meritum* testes alii, unde *meritam* correxerunt
 et Quintionem fecerunt Altorium 3 *Assuribus* unus.
 significantur Assures, Azuritanum oppidum Africae pro-
 consularis provinciae cf. CIL. VIII 631 *Quinctio* Mura-
 tori 1433, 5 solus 4 *aeuum* alii 5 *conditus* margo
 Gruteri 858, 12: *consitus* traditur. an floris ornatu inductus
 hoc scriptor nouauit pro *situs*?

489

Clausa iacet lapidi coniunx pia cara Sabina. |
 artibus edocta superabat sola maritu|m.
 uox ei grata fuit, pulsabat pollice cordas. |
 set cito rapta silet. ter denos duxerat annos,

5 he|u male quinque minus, set plus tres meses habebat, |
 bis septemque dies uixit. hec ipsa superstes
 spectata in po|pulo hydraula grata regebat.
 sis felix quicumque leges, te | numina seruent,
 et pia uoce cane: Aelia Sabina uale.

CIL. III suppl. 10501 descr. Domaszewski Aquinci
 subscriptum *T. Ael. Iustus hydraularius salariarius*
leg(ionis) II ad(iutricis) coniugi faciendum curauit
 1 *b* in *Sabina* correcta ex *d* 3 *impellere pollice*
chordas Tibullus II 5, 3 4 *silpi* lapicida qui neglegen-
 tius litteras multas scalpsit, em. Thewrewk 5 annos ha-
 buit XXV 7 *in eo* lapis, tum correctum *in po*
hydraula sic declinatum puto ut *organa* 9 quasi pen-
 tameter

490

. . . . . marit|i |
 non potuit totos ter denos ann(os) sextunque | re(plere).
 eu qu(a)ntus dolor est amissa coniuge kara. |
 plus amor immentest animo lacrimisq. | incenditur ardor,
 5 nulla datur requies | eretque in pectore uolnus.
 quam brebis innocuis | uita est. sic fata dederunt.

CIL. VI 30127 descr. Forcella, Murat. 1427, 3. AL. Bur-
 manni IV 182, Meyeri 1476 in S. Chrysogoni trans
 Tiberim litteris euanidis attenuatum marmor subscri-
 ptum *et li(bertis) lib(ertabusq.) pos. eor. h(uic) m(onumento)*
d(olus) m(alus) a(besto). h(oc) m. h(eredem) n(on) s(equitur).
 subiecta paterae lucernaeque et palmarum simulacra

2 scribendum fuisse *annos extinguere* pro *extinguere*
explere opinatur Mommsen. *rea* fere Donius, *rei* ceteri,
 notam fuisse compendiarium putes, non praeteritum igitur
 ab scriptore caput uerbi ut *uidere*. prius litteras supra
 seruatas huc ita reuocare cogitaram, ut *manere* efficerem
 3 i. heu 4 *imment* est diuisim lapis, *amor* est
animo optauit Burmannus 5 i. haeretque. cf. V. Aen.
 VI 600 et XI 40

491

Digna fui merito meo rara sodali,

unus amor mansit, par quoque uita fidelis:
 si doluit aliqui, me quoque iunxi dolori;
 par fui dum potui. dulcis uale kare sodalis.

CIL. XI 654, a Nisseno descriptum habui, Henzen Or.
 6197 Fauntiae extat praecedit d. M. Primae,
 sequitur *uixit ann. XXI m. II d. XX. Chrestus b(ene) m(e-
 renti)*. errauit lapicida bis in conligandis *i* et *t* litteris cum
 solam *t* longam redderet

1 sententia talis *meritoque meo dilecta sodali*
 3 *aliqui* lapis, quod fortasse recte mutatum est in *aliquit*
 CIL. *quoque* in utroque uersu dubites an producat
 paenultima acutum more poetarum inferiorum, sic trochaeus
 est in quarto pede pro spondeo, alioqui pentametri simi-
 les numeri in medio

492

Floribus ut saltem re[qu]lie[s]cant membra iucundis
 Aeliae carae mihi nunc hoc inclusae sepulcro,
 regina Ditis magni regis, [p]recor hoc te —
 nam meruit haec multa suis pro laudibus a me —
 5 inmeritae propere soluentem fila dearum,
 quae globo Parcarum reuoluta cuncta gubernant.
 qualis enim fuerit uita, quam deinde pudica,
 si possem effari, cithara suadere ego Manes.
 haec primum casta, quot t[e] audire libenter
 10 et mundi spatia, Ditis quoque regia, norunt.
 hanc precor Elysiis iubeas consistere campis
 et myrta redimire com[a]s et tempora flore.
 Lar mihi haec quondam, haec spes, haec unica uita,
 et uellet quod uellem, nollet quoque ac si ego nollem,
 15 intima nulla ei quae non mihi nota fuere,
 nec labos huic defuit, nec uellerum insecia fila,
 parca manu set larga meo in amore mariti,
 nec sine me cibus huic gratus nec munera Bacchi,
 consilio mira, cata mente, nobili fama.

- 20 carmini, possessor, faueas precor, ac precor ut tu
 hanc tituli sedem uelles decorare quodannis
 et foueas aeui monumentum tempore grato,
 roseida si rosula seu grato flore amaranthi
 et multis generum pomis uariisque nouisque,
 25 ut possit toto refoueri temporis anno.

CIL. III 754 cf. addit. p. 992, suppl. 7436 descripsit Domaszewski Nicopoli ad Danuuuium in marmore praescriptum... et *b(ene) m(erenti) Fronto Augg. n(ostrorum) dispens(ator) Moes(iae) inf(erioris)*. carmen saeculi III affectibus ambitiosis turgidum omni genere uitiorum deformatum, sermonis infantiam extrema *temporis anno* satis ostendunt

5 *inmeritae Aeliae, soluentem* reginam Ditis 6 *globus, non glomus* GLK. IV p. 198, 8, ἀραθίς *globus glomus* gl. Cyr. 8 *suadere* est suaderem (mitigare[m] uel persuaderem cf. 101) ut plerique putant, aut *si* εἶθε. Orpheus Vergili *potuit manes arcessere... cithara*

9 Hauptius *quot par te* suppleuit, quamquam in lapide *quoti... audire* apparuisse nec plus duabus litteris intercidissee ferebatur, *quot[ies] audire* Ackner Mueller Dac. 176, 843. conieci *quot te audire*, certe proximus uersus non ad Aeliae castitatem sed ad Proserpinae raptum et sacra ἀρνῆς κόρης spectat. hoc iam edidit Domasz. *quot t. audire* enotans ex lapide

12 *comis* ante Domasz. *murtam* Cato, *mirtae bacas* Apicius uocat, ne neutri putes accusatum τὰ μύρα

14 et egreditur metrum. sententia detorta ex Sallusti Cat. 20, 4 19 aequabilitas *miro* postulare[m] si *cata* probatiuo esset

21 *uelles* traditur, repone scripturam in titulis frequentem *uellis* (443, 3) 23 si disiunctioni inseruit cum *seu* compositum more antiquo. fortasse flos (ἄνθος) fecit ut hic aliique latino perperam aspirarent (ἀμάραντος)

24 Plautus Stichus 383 *unguenta multigenerum multa*, expectes enim *multum generum*

493

Non aequos Parcae statuistis stamina uitae,
 tam bene compositos potuistis sede tenere.

amissa est coniunx, cur ego et ipse moror?

si felix essem, Piste mea uiuere debuit.

5 tristia contigerun, qui amissa coniuge uiuo.

nil est tam miserum quam totam perdere uitam
nec uitae nasci.

dura peregistis crudelia pensa sorores,
ruptaque deficiunt in primo munere fusi:

100 nimis iniustae ter denos dare munus in annos.

deceptus — grauius fatum, sic pressit egestas —

dum uitam tulero, Primus Pistes lugea coniugium.

CIL. VI 15546 descripsit Henzen, Fabretti 419, 379. AL. Burmanni IV 364, Meyeri 1497   Romae in Vaticano. praecedit *diis Manibus Claudiae Pistes: Primus coniugi optumae sanctae et piaae benemeritae*. cento oratione compositus soloeca et ubi ad finem peruenit tam rudi ut uix intellegas. uerba pleraque distincta sunt syllabatim ut *1 sta.tu.is.tis*

1 *aequa o* legi Meyerus uoluit. cogitauit scriptor aut *fusos, dies* prius quam in *stamina* incideret, aut denique se et coniugem non aequatos sorte. Leo adnerbium graece figuratum putat ut *sophos*   3 Horati c. II 17, 6 *quid*

moror altera confert Hense   5 plebeia pronuntiatione pro *contigerunt*   9 *fusi* gen. sing. opinor   10 nu-

merus metrum corrumpit, huic aptum *paucos, primos, tre-*
decim   11 *deceptus sum Primus, grauius fuit fatum,*

sic pressit egestas i. datorum paucitas annorum   12 no-

minibus propriis sublati euadere pentametrum Burmannus uidit. *lugeo* Gudius indicis p. CX, sed *lugea* in cippo est pro *lugeam* lugebo

494

P. Ancitio P. f. qui uixit annis VII et diebus VII
cuius furibundae ruperunt fila sorores,
cuius funus myseri uidere parentes.

Ancitia Fortunata et L. Cornelius Neptunalis filio
dulcissimo fecerunt.

CIL. VI 11624 uidit Mommsen   Romae olim, nunc
Catinae

2 potuit *ruperunt furibundae*   3 potuit *crudele et*
funus   *ui.dere* lapis diuisim

495

Hoc iacet in tumulo secura Glyconis honesto.

dulcis nomine erat, anima quoque dulcior usque,
 que nucquam tetricos egit sibi lucis honores
 set magi lasciuos suabes Bacchoq. madere,
 5 simplicitate sequi cantus mollesq. coronas.
 lusibus ipsa suis generabat saepe et amore
 dulce sibi natisque suis quos pube reliquit,
 Castorea fratris sub imagine quos generauit.
 digna quidem frui perpetua de luce benigna,
 10 set celerat quo nos fata benigna uocant.

CIL. VI 19055 descripsit Henzen, Gruter 654, 5. AL. Burmanni IV 166, Meyeri 1295 Romae in museo Capitolino. subscriptum *P. Mattius Chariton coniugi b. m. f.*

2 nomine a γλυκύς tracto. animo optauit Schraderus. psaltriam Meyerus mulierem dixit nescio quam recte, magis credo tibicinam 4 madere (Tibullus II 1, 30 5, 87) et sequi infinitiui in structura uerborum aequiperant accusatiuum honores suabes. uitam hilarauit uini cantus coronarum uoluptatibus 5 praestat fortasse haec distinctio simplicitate(m) sequi, cantus crinis mollesq. coronae Ouidius met. III 555. male Henzenus iungit coronas generabat et amorem dulcem 6 amores uolgo. immo lusibus etiam Amoris uoluptates mulier parabat sibi suisque 7 i. aut in pube aut pubes puberes

8 fratres uolgo pronuntiationis uitio remoto. gemini designari uidentur 9 frui de luce ἀπολαύσαι βίου

10 benigna fortasse errore lapicidae iteratum, fortasse imitatione certi carminis (fati benigni Iuu. 16, 4), fortasse adfectione philosopha. nam lugenti marito magis conueniebat seuera quod Boissardus dedit, sinistra, maligna

496

Hic iaceo infelix Zmyrna puella tenebris,
 quae annos aetatis agens sex et dece mensib(us) octo
 amisi lucem. anima mea rapuerunt fata iniqua.
 castior ut probior seruatiore ulla marito?

5 te precor, hoc qui releges, si pietas habet ulla locum,
 sic simile titulum natis non scribere possis,
 discedens die: Zmyrna uale. iterum te repetem(us) in anno.

CIL. VI 23629 descripsit Henzen, Muratori 1384, 7. AL. Burmanni IV 379, Meyeri 1504 rep. ante portam in Appia titulus marmoreus nunc in museo Vaticano praecedit *d. M. Ottediae Zmyrnae coniug. b(ene) m(erenti) q(uae) u(ixit) ann. XVI m. VIII: C. Satrius Abascantus fecit, et sibi et suis posterisq. eorum.* litterarum exilium formae recentiores, carmen misere compilatum, inde *natis* u. 6

1 nominis proprii loco metrum sensusque poscebat tale *inclusa* 2 *b* in *mensib.* lapis ex correctura. et octo cum supra legantur VIII, hic metro indultum uidetur

4 expectes aut probior seruatur nulla. uerum intellegi potest indignatio uersa in interrogationem: *castior ut ulla sit, fuerit marito?* casta et proba non tam *seruator* quam *seruantior* debuit praedicari 5 quasi choriambi

6 i. similem 7 *repetem* | in anno lapis

497

Caeciliae Sex. f. Iustae | quae uixit an. XLVII m. III |
cuius reliquias cinerum | hic ossa sepulta
pie nunc | blandae memoriae quiescit |
tute tecta Tiburtino | Lunense Lesbio lapillo |
5 q. u. f. et f. o. isto.

CIL. VI 13830 descr. Henzen in museo Vaticano
litteris optimis

2 hexameter sic finitus ut 501, 1. at *pie nunc* si adponis, heptameter. ἀσύντακτον *reliquias* pro nominatiuo

3 *quiescit* ad ipsam mulierem relatum est, non ad ossa

4 paene sine labe hexameter si tollis *Lesbio*. hoc marmor paulo liuidius dicit Plinius 5 notae quid significant obscurum est, cadere tamen uerba ad speciem hexametri uidentur, *quae uiua fructast et fruetur obita isto?*

498

Haec tenet exanimam [tellus natalis, in alta
quae nupsit Roma, morbi [sed fraudibus atri
post annos ueniens uisum La[r]is arua paterni
incidit infelix pregnax sa[luam]que puellam
5 enixa est misera acerbaq. [decidit ipsa
lugentesque suos miseros [cum prole reliquit
et tulit Elysium uiginti e[st] quattuor annis.

CIL. IX 3968 descr. Mommsen   Albae Marsorum,
cippus detruncatus ad septuncem   praescriptum *d. M.* |
Aediae ..., subscriptum *Eutyches et Hi*...

4 i. praegnas. increbruerat haec α litterae abusus quo
tempore Probi appendix et instituta artium condita sunt,
cf. GLK. IV p. 199, 5 *locuples, non locuplex*   5 quon-
iam male factum esse uersum apparet, nescias an additum
fuerit *acerbaq. est morte perempta*

499

Hoc [tum]ulo, Pontiane, iaces, [secu]re laborum,
cuius aput [super]os semper pia fama [feret]ur,
nam tua simpli[citas aeu]o memoran[da meret]ur.

CIL. XIV 1597 descr. Dessau   Ostiae   praece-
dit *d. M. L. Septimius Pontianus Augg. lib. se biuo compa-*
rauit [si]bi et Petroniae Lucillae [con]iugi suae santissime
3 *memoraniu* loco fracto excepit, *memorantu[r]* conie-
cit editor

500

Factionis Venetae Fusco sacrauimus aram
de nostro certi studiosi et bene amantes,
ut scirent cuncti monumentum et pignus amoris.
integra fama tibi, laudem cursus meruisti.
5 certasti multis, nullum pauper timuisti,
inuidiam passus semper fortis tacuisti.
pulehre uixisti, fato mortalis obisti.
quisquis homo es, quaeres talem. subsiste uiator,
perlege. si memor es, si nosti quis fuerit uir —
10 Fortunam metuant omnes — dices tamen unum:
Fuscus habet titulos mortis, habet tumulum.
contegite ossa lapis. bene habet. Fortuna ualebis.
fudimus insonti lacrimas. nunc uina: preeceamur
ut iaceas placide. nemo tui similis.

CIL. II 4315 descr. Huebner. AL. Burmanni IV 340,
Meyeri qui alienum ab antiquitate carmen esse sibi per-
suaserat 1598   Tarracone repertum deportatum in Bri-

tanniae agrum Chevening praescriptum *d. M.*, subscripta adclamatio iambodes τοὺς σοὺς ἀγῶνας αἰὼν λαλήσει (Kaibel inscr. gr. Sic. 2539)

2 *studiosi* Heinsius interpretatus est factioni fauentes. *certi* nom. plur. ac non gen. sing. idem significat quod cum certos amicos dicimus 3 Vergili hemistichium Aen. V 538 et 572 8 cf. 303, 3 *talis res publica quere.* aberravit Kaibel cum *quaerens* substituit 10 digna Fusco muna mortis dices, licet ne illi quidem Fortuna non inuiderit 12 *bene habet*] exempla adposuit Burmannus cum alia (Liuiana dat Drakenborchius VI 35, 8) tum Statii Th. XI 557 et Iuuenalis 10, 72. de extremo uerbo cf. 409, 8

501

Hisce locis Flori requiescunt ossa sepulta,
aetatis primae, miserando funere raptō
Ditis ad infernas sedes lucosque piorum,
quem docta studiis ornat diua Thalia,
5 qui prope uicenos bis iam supleuerat annos,
ni Lachesis breuia rupisset stamina fuso.
pro dolor, ut nulli decreta rumpere fas est
Parcarum diua duosque euadere casus.

CIL. VIII 8870 descr. Marchand et Vigneral Tu-
pusuctu Mauretaniae praecedit *d. M. s.*, sequitur *h(ic)*
s(itus) e(st)

2 *raptō* quasi *Floro* praecesserit, argute quasi *flori*
aetatis? 7 *ui nulli* editum est, emendandum esse ut
Studemund quoque uiderat 8 *dira* prop. Studemund
minus recte, licet exoletum fuerit explosumque *diua* pro
diuinis. *rupisti iussa deorum* Culic. 293

502

Hospes] ad hoc tumulum dum perlegis [acta res]iste,
aspice quam indi[gne sit data] uita mihi.
XII ego [annoru]m uixi dulcissimae matri,
[cui liqui fletu]m fato cito raptus iniquo,
5 [cum Ianua]rias celebrarem forte kal(endas),
[dum ducunt m]ater et germana soror [ueneratum
in]ter festa sacri templa [et comi]tantur amici.

[Manes infer]ni, si quid mea carmina [possunt,
 parcite quaeso meis, or]o precorque rogo,
 10 [mater et ad s]uperos uiuas mul[tosque per annos
 s]is felix s[emper] . . . . .

CIL. VI 14578 ad ectypum Romae uia Nomen-
 tana, tabula marmorea ab sinistra deorsum refracta
 praecedit *dis M. L. Catelli Flori: Clodia Africana [fil]io*
piissimo. carminis uersus quoniam differunt a uersibus
 lapidis, uirgulis intersaepi sunt 2 et 3. supplementa Hen-
 zenī paululum mutauī et auxi

1 *hoc tumultum* uide 134, 7 *triste* extremum H. fe-
 cit, potuit facere *ordine tr.* 2 hoc confirmauit H. sup-
 plementum titulis CIL. X 4428 et 5020 3 lege *dodeci*

archetypum uersum collige ex 421, 1 4 *e gremio*
cui sum H. 6 *pater* improbable ob praescriptionem

8 altera pars Vergili Aen. IX 446. ad Manes matrem-
 que haec dicta esse probabilius existimo quam ad uiato-
 rem (*huc moriture ueni, et Floro bene dic, sic bene apud*
s.) 9 tot uerba non uidetur marmor cepisse, metrum

fuit utique exilius. *rogo* pro uerbo habeo, pro nomine Leo
 supplens *parcite uicini, Flori supremo*

503

Ter singulos non dum conpleuerat annos,
 quo caruit lucem et te[nc]bris se miscuit atris.

CIL. VI 23010 descr. Henzen Romae in museo
 Kircheriano. scriptura negligentior (u. 1 *conpleurat*). prae-
 scriptum *L. Nonius L. f. Arizgynus uix. ann. III*
 carmen tralaticium, uide 398

1 fac *ter denos uitae* aut simile. cf. 447, 1 2 i.
 quom caruit luce

504

Hoc in sarcophago genetrix duo corpora natos
 condidit infelix semper subitura dolorem,
 quos super atuiuet uitanq. miserrima ducet
 coniuge praerepto, genitor quibus ipse misellis.

CIL. VI 20987 ab superioribus acceptum, Gudi 239, 5
 qui aeuo Caracallae adsignat. AL. Burmanni IV 238, Meyeri

1487 Romae fuit in arca marmorea. praecessit d. M. Laberiae Alexandriae quae (uixit) ann. X m. V d. VII et Siluano q(ui u.) an. VI m. V d. XIII

2 semperq. habitura Gudius 3 quos (i. natos) Milesius ac Muratorius 1181, 4, probauit Meyerus, idque uerum uidebitur conferenti u. 4 quibus: quo Gudius, probauit Henzenus, idque per se facilem habet explicatum. quod superat (i. reliquam aetatem) coniecit Burmannus, nam hic non minus quam ceteri atque ipse Henzenus superat quasi sui iuris uerbum ac non conexum habuere, est autem super aduiuet 4 ipse ille coniux. hiatum in fine Henzenus sicut Muratorius notauit, non Gudius. neque quidquam deesse puto

505

Hic ego sum posita Irene, quae uixi XVIII kal(endis). hanc mei mi misere posuer(unt) arka parentes.

CIL. XI 466 descr. Bormann Arimini in arca marmorea adhaeret Felicissimus Aug. lib. et Furfulana Irene

1 ad hexametrum tolle quae uixi, effer decem octo. tot scilicet menses uixerat 2 i. mei parentes mihi miserae

506

Hic erat hic primus, genitor ut glorius essem, si Fortuna quidem fatis non laena fuisset.

CIL. XI 2329 ex schedis in agro Clusino praescriptum d. M. s. L. Fonteio Victorino uixit ann. XXII m. VIII d. VIII: Fonteius Dionysius fil(io) kar. cf. ibidem 2330 Gelliae Nice L. Fonteius Dionysius coniugi karissimae adque in aeternum desiderantissimae. tertii fere saeculi

1 hic erat testis unus, fecerat reliqui glorius pro glorioso deriuatum ex inglorius nouum uocabulum 2 V. Aen. II 54 si fata deum, si mens non laeua fuisset

507

Tempera iam genitor lacrimis tuque, optima mater, desine iam flere. poenam non sentio mortis; poena fuit uita, requies mihi morte parata est.

CIL. XI 207 ex schedis. AL. Burmanni IV 331, Meyeri 1421 apud Rauennates. praescriptum *C. Publici C. f. Ampliati qui uix(it) an. VI d. XXVII. C. Publicius Proculeianus alumno suo posuit curantib(us) Publicio Dionysio et Aurelia Tyche parentibus*

1 *te optima mater* V. Aen. X 557   3 *in pro mihi*
Puteani schedae apud Gruterum 1036, 2

508

Hic iacet Vetedinus [p]ietatis nobilis infas,
cui tanta . . .

Notizie d. scavi 1883 p. 90, CIL. IX p. 697 n. 6409 a descr. de Nino Corfinii in lapide calcario. praecedit *d. M. s. C. Lucceio Vetedino qui uixit annis quinque dies XVIII*
1 *iuetatis* traditur. cf. 448, 3

509

Possidet non merita locus hic cito corpus iniquum,
quae talem uitam meruit, ut curua senectus:
noluerunt superi, cito reddidit uita nefandis.
quod fuit ad superos, inimica nemini uixit.

CIL. X 2598 (IRN. 3169). AL. Burmanni IV 376, Meyeri 1205 fuit Neapoli in tabella praescriptum *d. M. Iuliae Iuliane uix. ann. XX m. XI d. VII*, subscriptum *C. Iulius Victorinus et Aelia Theodote et C. Vicirrius Soter coiux b(ene) m(erenti) f.*

1 *immerito* Fabricius, *emeritae* Burmannus coniecere.
meritam iste uidetur cogitasse   *iniquus* Schradaeus
2 *curua senecta* Ouidianum   3 *reddit* Ligorius
nefandum coni. Meyerus   4 *quod quoad*

510

Orbatus nato [fecit pater] | hoc monumentum,
quoi] | sua mandaret [post mortem] | ossa senis una
. . . uiginti | primum cum . . . |
iiancii pieriso uite | in florei iuuenta

CIL. XI 1767 ex epistula anni 1792 apud Vada
 Volaterrana. praescriptum *A. Caecinae* | *A. f. Superstiti*
 'expressi qualis traditur' Bormannus. primos hexame-
 tros expleui exempli causa. quos excepit sententia talis
annis uiginti primum cum uidit honorem, fata hunc eri-
puere suis (aut obiit) *in flore iuuentae.* initio u. 4 Leo ad-
 scripsit *plangit*

511

- Columen morum ac pietatis
 Laudibus ac titulis ornatus uixit honeste.
 Omnibus hic carus fuerat. feliciter annos
 L minus uno gessit, studio set
 5 Vsus onoribus ordinis est adque uirum uir,
 Egregius flamen, patriae pius admoderator,
 Largus munidator ed sator in gente suorum,
 Lenaei patris cultor felixq. sacerdos
 Addidit hic decus ac nomen suae Claudiae genti.
 10 inspicies lector primordia uersiculorum.

Renier inscr. Alg. 2928, inde CIL. VIII 4681 Ma-
 dauris, uidetur periisse acrostichis est *Clo(dius) Luella*,
 totus autem titulus sic scriptus: *d. M. s. | T. Clodius Lo-*
uella | aed. II uir q(uaestor) fl(amen) p(er)p(etuus) sac(er-
dos) | Liberi patris u(ixit) a. XLVIII | hic situs est. | co-
lum. moru. ac pie | laud. ac titulis or|natus u. hon. omni-
bu|s hic carus fuerat | felic. a. L minus uno | gessit stu-
dioset | usus on. ordinis est | adque uiru u. egr. fl. | patriae
p. admod | largus munidator | ed sator ing. suo . . | Lenaei
pat. cultor | fel. sac. addidit hic | decus ac nomen suae |
Claudiae genti. inspicies lec. primordia | uersiculorum.
 tractaui titulum primusque acrostichidem explicauim in Fleck-
 eiseni annali a. 1858 p. 70 s. *Loquilla Luella* ut *pouer puer*,
plouebat pluebat al. item *Clodius* et 9 *Claudiae genti* (schol.
 Iuu. 6, 345). temere *Loquilla* mutari in praescriptis et legi ex
 acrostichide uoluit editor CIL. 2 *hon.* potest etiam *hono-*
rum legi 4 i. *quinquaginta* correpta ultima. in exitu nunc
studio set scripsi, olim *studios(e) et*: sed multos gessit honores
 publicos 5 *onoribus* tam propter metrum quam quod
usus uerbum adhaeret, probandum magis quam *oneribus*
uirum uir ut qui duouirum fuerit coloniae 6 sic olim

scripsi p. 71, quamquam *admoderari* compositum fide sub-
 lesta nititur. datur tamen etiam tale *pius ad(que) mod(e-
 stus)* 7 *munidator* nouum uerbum (cf. munificus), au-
 ribus adcommodata iunctura obstreperet *sator ingenii*
 explicauit Renier fortasse uere. ego cum munera publice
 edita respici puto tum magnam claramque liberum proge-
 niem 8 Liberum patrem coluisse Madaurenses testari
 etiam Augustinum ep. 17 monuit Renier

512

Hic ego qui taceo, uersibus mea uita demonstro:
 Lucem clara fruitus et tempora summa
 Praecilius Cirtensi lare argentariam exhibui artem.
 Fydes in me mira fuit semper et ueritas omnis.
 5 Omnibus communis ego cui non misertus? ubique,
 Risus, luxuria semper fruitus cum caris amicis.
 Talem post obitum dominae Valeriae non inueni pudicae
 Vitam; cum potui, gratam habui cum coniuge sanctam.
 Natales honeste meos eentum celebraui felices,
 10 At uenit postrema dies, ut spiritus inania mempra reliquat.
 Titulos quos legis, uiuus mee morti paraui,
 Vt uoluit Fortuna; nunquam me descrui ipsa.
 Sequimini tales, hic uos expecto, uenitae.

Renier inser. Alg. 2074, CIL. VIII 7156 ad ectypum Wil-
 mannsi Cirtae in operculo sarcophagi conditi in mau-
 soleo

1 *meam uitam* scilicet, nam *m* etiam u. 2 et 6 neglecta
 est, neque tamen adiecta perperam (8 *sanctam* refero ad *ui-
 tam*) 2 ss. 'continent acrostichida L. P(*raecilius*) For-
tunatus' Renier 5 *omnibus* lapis 6 i. luxuriam,
 opinor 7 s. *talem* copulaui cum *uitam*, etsi his uersibus
 orationem metri fine distinctam magis conuenire sentimus.
 an *talem* amicum? 10 *mempra* potius quam *membra*
 apparuit 13 *exopecto* lapis

513

Carpis si qui [uia]s, paulum huc depone la[borem].
 Cur tantum proper(as)? non est mora dum leg(is), audi

Lingua tua uiuum mitique tua uoce loquentem.
 Oro libens libe[n]s releg(as), ne taedio duc(as), amice.
 5 Dum uixi, [multi]s [lud]is cantauī ceraules
 Iam doctus no[t]us et noctib(us) peruigilaui.
 Vt miro ingenio sacr(a) cymbal(a) concrepui.
 Sit precor ut mo[llis] . . . dico uale . . .
 Parcite . . . ri . . . miseri . . .
 10 Ad man[es] . . . r . . . no . . . in terr[a] . . .
 Vt me infern(as) Stygias Dis pater accipia[t].
 Lamenta quid prosunt? . . . . .
 Iam prid[em] . . . et uos ueniet(is) ibidem:
 Nihil doleo nec deest, [s]ecur(us) morte quiesco.

CIL. XI 627 descr. Bormann ut potuit, Muratori 946, 5.
 AL. Burmanni IV 378, Meyeri 1503 ex agro Foroli-
 uisiensi Rauennam delatus lapis. praecedit *C. Clodi Paulini*.
uix. ann. XXIII m. VIII d. X h. VI litterae mar-
 moris plane detritae atque etiam ex eis quas uel Borman-
 num uel antiquiores secutus recepi, multae incertae sunt

1 *si quii.as* sic fere lapis. *si qui rus* Borm. dubitanter,
si quis iter Mur. temere 2 *dum iic audi* Borm. ex-
 cepit. *dum audis* priores (sic dest quod Horatius adiecit
 carm. I 28, 35 *non est mora longa*) 4 *libens* errore
 quadratarum iteratum uidetur *releg(as)* Mommsen: *riic*
 descriptum est 5 *u[er]n[is]* [ann]is Borm. dubitanter

ciraules descriptum est, uide interpr. Appulei met.
 VIII 26 *ceraula doctissimus* 6 *doctis* con. Burmannus

7 an *sacr(is)?* *sacro* ante Borm. 8 *mon..* Borm.
 idem in exitu quos pinxit ductus forsitan monstrent *ter-*
r(a)e 9 *miser...parent...* priores 10 *iacere...*
int. rro... aut *tacer...* *interrogata* priores 14 *nihil*
 Borm. *nil* priores *secura* Murat. desiderantur duo
 qui acrostichida compleant uersus, uestigium eorum in ta-
 bula nullum, satis igitur uisum est *Paulin*.

514

Primus mihi nomen erat, dum uita manebat.
 Regna infra caeli fraudatus luce quiesco.
 Iam secura quies, nullum iam uitae periculum.

Mens mihi saneta fuit, magna et seruata uoluntas

CIL. VIII suppl. 16463, ephem. epigr. V 642 descr. Ioh. Schmidt rep. in uico el-Leds prou. proconsularis, iam Siccae praescriptum d. *M. s(acrum)* acrostichon carmen esse apparet grandibusque in lapide principiorum litteris confirmatur

1 in archetypo nomen erat molossicum. exitus idem 437, 15 2 *infra caeli* iam enuclearunt Schmidti et Cagnatus. uidetur dici sub diu in solis locis interemptus attonitusue 3 *at secura quies* V. ge. II 467 5 potest incepisse a *Virtut-, Veri, Viuendi*

515

Vel nos quos pietas duxit munerare parentes,
Iam requiem sumimus, ubi nos Fortuna remisit.
Talia quis faciat, nisi uos quos (a)mor adegit
Accipiant euneti nestros ornasse parentes?

5 Vitali patri et Saturniae auiae dignissimis.

Renier inser. Alg. 3641 descr. Vieille, CIL. VIII 9170 Auziae lacunam ante u. 1 statuit Renier quam auctor non indicarat, neque ei acrostichis fauere uidetur. scribendumne u. 1 *ueiuos*? nos qui uiui pie nostros parentes munerauimus, iam requiescimus et a liberis eandem postulamus pietatem. cf. Pseudappulei Asclep. 11 *munere eo quo parentes nostri munerati sunt, quo etiam nos quoque munerari, si foret diuinæ pietati complacitum, optamus piissimis uotis*

3 *mor* traditur. *a* in *m* fuit adligata

516

Vrbanilla mihi coniunx nerecundia plena hic sita est
Romae comes negotiorum socia parsimonio fulta.
Bene gestis omnibus cum in patria mecum rediret,
Au miseram Carthago mihi eripuit soeiam.
5 Nulla spes uiuendi mihi sine coniuge tali:

Illa domum seruare meam, illa et consilio iuuare.
 Luce prinata misera quescit in marmore clusa.
 Lucius ego coniunx hic te marmore texi.
 Anc nobis sorte dedit fatu, cum luci daremur.

Guérin voyage archéol. dans Tunis I p. 289 n. 66, CIL. VIII 152 contulit Wilmanns . inter Capsam et Thelepte. litterae secundi aut tertii saeculi, primores nuntiae nominis

1 hexametri ambitum excedentia *hic sita est* par fuit praeponi cunctis 2 *parsimonium* neutrum norat grammaticus GLK. V p. 587, 3 4 gementis exclamatio satis rara, usitatum *a miser* 7 cf. 477, 3 *quiesco marmore clausus* 9 hanc sortem dedit fatum

517

Reddere quot solum licuit post morte m(a)rite,
 hunc tumulum uobis, M(a)nes, m[o]nim(enta)que [s]acra
 obsequiumque mei Victorinus noui dolor(is).

iacet in hoc loco Iulia Kara quae uix(it) ann. XL
 m. III d. XI

5 et linquit dulces natos et coniuge [dig]nu.

Renier inscr. Alg. 3614 deser. Caussade, CIL. VIII 9127

Auziae praescriptum *d. M. s.* subscriptum *fec(it)* *d(e)d(ica)uit anno* *pr(ou)inciae* CCXX qui est Christi 259

1 *mrite* fertur, infuit *a* in *m* reclinata 2 *mnes mnemouetacra* fertur: *manes* certum est, tum *mnemaque sacra(tum)* Renier proposuit parum probabiliter 3 hinc emendat Ren. suppletque titulum Auziensem suae sylloges 3594 CIL. VIII 9133 . . . *Donatus uoui (nou) fertur) doloris: [iacet in] hoc loco Iulia Syra quae et [The]ssalia rarissima marita quae uixit an. XXII men. VI d. VII: Aelius Donatus maritus fecit dd. a. p. CLXXXV[II] i. anno 226*

518

D. M. Caefalio ex[imi]ae laudis i[uue]ni
 reddere quod [solum] licuit post fat[a sepul]chrum.
 qui pat[ri]ae casus miserans [ci]uiumque suoru[m]
 clausis itineribu[s] pe]netrauit deuia cu[rsu],

5 quem non respe[cta] defessa par(entibu)s aeta[s]
 nec subolum pietas [po]tuit detinere per[ic]lo.
 quid superest, [haec om]nium est con[scien]tia nostrum,
 cur fuerit tale[m p]erpressus morte do[lo]re:
 dum ciuibus requiem tributorum ferre u[o]llebat,
 10 incidit infelix contrario munere missu.

Iul. Kapito Iul. Kapitoni fil(io) fec(it). uix(it) an.
 XLIII me. VIII.

IohSchmidt eph. epigr. VII 490 ad ectypum, litteris quibusdam pleniorē uiderat Choisnet, Schmidtiū plurima expleuit prope Auziam

1 alias κέφαλος capito est, hic κεφάλιος 2 quod in ectypo uidit Schm. quōi descripsit Purgold, illud formula comprobāt 5 pars aetas sic lapis: patris coniecit Schm. parentium Mommsen 7 i. quod superest, trita poetis dictio. cf. 520, 7. proxima expleuit Mommsen (dicam: omnium) 8 i. mortem cum dolore potius quam dolorem. nulla in fine littera periisse uidetur 10 missu(s) Schm. incidit in contrarium munus ex legatione suam requiem nactus

519

.	.	.	.	lo]nga subactis
.	.	.	.	sump]tuq. priuato
.	.	.	.	tempo]ribusq. futuris
.	.	.	.	pe]rquirere laudes
5.	.	.	.	p]oniq. praefectus
.	.	.	.	dicastis amici.

CIL. VIII 2780 descr. Wilmanns Lambaesi
 monumentum spurcis hexametris compositum, nam corripitur prima in priuato et praefectus, ut possit sane admitti in u. 6 Wilmannsi supplementum legi]oniq. quaeritur mortuine sit an uiui elogium an carmen uotiuum, interim adnumeraui sepulcralibus ultimam sententiam fingens talem hic post fata tegi uoluit poniq. praefectus cuius uos statuam titulumq. dicastis amici

520

Hic situs est quondam iuuenis generoso nomine miles

Vlp(ius) Optatus

quiq. regens uirgam decus et uirtutis honorem
gestauit, proles laudanda propagine longa.

5 hi[c] multos domuit strauitq. per hos undiq. montes
infandos hostes temerataque bella subiit,
et quid n[on m]ulti poterant iuuenes[s], hic semper [so-
lus a]gebat.

cum suam totam nimium depend[ere]t iram,
obuius ipse furo[r] pugnae Romanum iuuenem per ho-
stica uulnera misit.

10 ipse tam[en] uictor telis undiq. clus[us],
Massylae] gentis nequid fe[ra] . . . .
..renit ipse suis . . . . . cladiq. et uita . . . . .

Ephem. epigr. V 1049 descr. de la Blanchère Ta-
gremaret in Mauretania Caesariensi ubi sub Gordiano co-
hors II Breucorum tendebat praescriptum *d. M. s.*

2 *ul. pop[iatus]* descripsit et correxit Bl. 3 non modo
centurio fuit (ita indices eph. V p. 729) sed praefectus. ille
regere solet uitem, haec quadrant in Seruii memoriam Aen.
IV 242 *praefecti gentium Maurarum cum fiunt, uirgam ac-
cipiunt et gestant* 6 temere incepta ab hostibus dici
puto. *subiit* subiuit, Donatus quem Leo adfert in Ter. ad.
I 1, 2 *'ierant* producta *i* pronuntiandum, quod nos addita
u iuerant dicimus' 7 *quid* relatiuum ὃ τῇ εἴρῃ 10 *cir-
cum undiq.* optat Hense inter *clus* et *gentis* octo fere
litterae perierunt, post *fe* duodecim, deinceps fere tredecim

12 *tenet, premit?* se peremit ipse suis armis cladique etiam
uitae dispendia praefert?

521

. . . pro[batus in] armis
occidit [in] bello Num[id]um, ueri[tatis] amator.
hos pater inscripsi uersus dictante dolore
5 fortuna ima satus, quod non mihi ta[lia] natus
composuit [post ex]sequ[ias nost]ris[que] dicauit.

CIL. VIII 1359, Guérin Tunis II p. 164 n. 403 in agro Bisicano prou. proconsularis quaternos in lapide uersus hexametri singuli implent, a principio plures perierunt

3 *pater* scripsi, item Wilmanns: *patri* Guérin, *pat..* Berbrugger. alioqui explicandum *patris* 4 uersus leoninus 5 *composuit c. | ..sequ...n | ....ris... | dicauit* fertur. fortasse *ob exs.* nam numerorum labem nec minus sermonis hic oportet tolerari

522

Iulius Ingenu(u)s obi(i)t in Gallia morte.
coniunx patriae gremio mandat Virula corpus.
Germaniae meruit specula[t]or et cornicul[ar]ius
legionis, initium uitae uitae fuit finis.

CIL. VIII suppl. 12128 ad ectypum (VIII 702 parum accurate) apud Chusirenses Byzacenae prouinciae

4 ex corniculario promotus, ut solebat fieri, ad centurionatum siue uitem peregre mortuus est. cf. 334

523

Caedere] qui tauros ualidisq. [feri]re lacertis
calluit, ille] Sabinus erat, cui [com]minus ictum
taurus sp]umatus mutilata [uoln]ere cauda
ingem]inans Stygias mi[ser]um dimisit ad umbras.
5 infeli]x iuuenis munere deco[r]ate supremo,
Ti]gimma te genuit, tenet Tilhgibba sepultum.

CIL. VIII 696, melius exemplar Tissot misit Mommseno, suppl. 11914 ad ectypum in regione Mactaritana prou. Byzacenae mediis hexametris paucae litterae perierunt, ad summum quaternae, primis plures, singuli enim hexametri binos in lapide uersus tenent

1 *ferire* IohSchmidt, datur etiam *subire* al. 2 ss. sententiam informauit, itaque cum olim *eminus* proposuissem et *eminus* ictum a uenatore bouem cogitassem, iam aliud supplementum feci. uersu 4 potuit esse *dira minans* sim. 4 *demisit ad u.* clausula Siliana XV 467 ut monet Hense 5 emendaram ex Vergilio Aen. XI 25 *animas... decorate supremis muneribus* 6 *Tigimma* Schm. adnotans episcopos Tigimmenses reperi in actis concilii Car-

thaginiensis. *Thigibba* ignoratur, nisi quod Θιγίβα libri uolgares praebent Ptolemaei IV 3, 29, 'de Gibba Numidia uix recte cogitabitur' Schm., illum ipsum locum dici consentaneum est quo lapis erutus est (Hr. el-Hammâm)

524

. . . me . . . |taui meam[que |
ter repetens patr[i]|am casso nunc tu|mulo dico: |
functus fati c[o][lis] uita fe|lix de luce | recessi.

CIL. VIII suppl. 12103 uidit Cagnat apud Muzucenses prou. Byzacenae negotiator loqui uidetur

1 prima restat etiam quam ad *m* accommodes pars litterae: hanc sedem mortis optauit? 3 *colis* aut *colu* puto. *coactu* proposuit IohSchmidt, capit spatium litteras non plus quattuor

525

Profuit en tibi, quot fana coluisti deorum,
iamq. tua constat pietas gloriosa, Senere.
uixisti, cursum uitae bonitate replesti,
su|cidus in membris, oculis et corpore sano.
5 nunc campos colis Elysios herbasq. uirentes,
f]l[or]ib(us) asparsus iaces ex pratalibus aruis,
nec minus et luci frueris, cum fama supersit.
ergo uale multumq. bone, pietatis onust[e].
hos uersus tibi, sancte, nepos, uictorq. deuoui,
10 munera quos nisi tuo nam tumuloq. dicaui.

CIL. VIII suppl. 15569, eph. epigraph. V 581 descr. Ioh. Schmidt non procul ab Agbia Africae et Aunobari praescriptum d. M. s. T. *Raecius Seuerus p(ius) u(ixit) annis LXXX*, subscriptum *h(ic) s(itus) e(st)*

1 *coluisti fana* si scripsisset, uersus erat optimus, cf. 541, 11 4 *placidus* supplerat Schmidt, potuit *lucidus*, praetuli quo acrostichis fit *pius*. clausula uersus par Iuuenali 10, 356 6 *a* separare ut exclamationem non placuit, etsi *sparsus* tritius est. tum nouum uerbum pro *pratensibus*

8 *bonae* interpretatur Schm., ego pro uocatione habeo: *uale, multum uale, optime et piissime* *onusta* suppl. Schm. id ut coniungeretur cum *munera* 9 *uictor* appellatio

sancti parentis tamquam ex Herculis (supra 248) laudibus deriuata, non proprium nepotis nomen 10 *iam* corrigit Schm. agnosco uolgarem sermonem congruentem cum priscis quibusdam loquelis (*num tibi nam ianuast mordax mea? uti nam*), aduersatiuam uim haec quoque particula ex affirmatiua cepit

526

Sergius ut pubes excedere | coeperat annos
Sulpicius et laetante patre meliori secte parebat,
amans Festus | nomen, bone indolis, magna patris spes,
praeditus | opsequiis, pulchra probitate parentes
5 diligere omnib(us) | et iussis miro cum honore parere,
patri si licuisset adhuc | frui longius hac pietate, heu.
set crudum indignumq. | nefas et triste per omnis,
quod nondum frunitus | XVI annos
deperit et perdit orbatque patrem | baculo destituta
senecta.
10 hunc fleuit populus pius, | hunc miseri ingemuere pa-
rentes

perculsi lon|go luctu tristitiaque perenni,
cum patre misero | reddentes testimonia probe uitae,
qui sacro tumulo locauit | membra dilecti
pignoris lamentator aetatis adultae
15 in|felix Sulpicius.

Renier inscr. Alg. 3989, CIL. VIII 9519 contulit Wil-
manns Caesareae Mauret. repertum, nunc in museo
Algeriensi

3 *Festus* acceptum a duce sectae melioris uelut Postu-
mio Festo ex Numidia oratore cuius sectatores fuere a Fron-
tonis ad Diocletiani aetatem? an ethnicae religionis signum
odiosum Christianis? 7 *nefas-triste* V. Aen. II 184, idem
aliquotiens in exitu *per omnis* 8 *frunitus* fortasse pas-
suum conlato 6 et quia demptum est uersui *uita* 9 *de-*
stituta sen. ablatiui 14 *lamentator* ἠθρηνητής glossaria II
p. 120 et 329 Goetz.

527

Iste mihi coi[ux] i[n] | tristia Tartara | [abi]t nu[nc]

qui fine anno|rum sacra Proserpine | dedit
 ex duodeci numero| .rbana . . . . detegit
 n[e|qu]e potuit precibus lacrimis mereri
 5 set si q|uit fatis religio nulla | resistit
 iuno pius se

Renier inscr. Alg. 3870 descr. Montgravier, CIL. VIII 9690
 ubi alia duo exempla proposita sunt, restitutio tituli ut in-
 interpolati detrectatur Cartennae Mauret. prae-
 scriptum *d. M. s.*

1 *coi..iu* Montgr. finem metri arbitrato feci: *xt*
num exempla quasi fuerit *uixit an...* 2 *dedit* unus:
edit aut *edil* reliqui 3 *ex omnes* *duodecimo* Mont-
 gr. an *ex duodeci m(ensum) numero?* orba marita
 sepulcro eum tegit nec potuit precibus lacrimisue mereri
 ut aduineret siquidem fata nihil inihbet 4 s. *mert. sit*
nisi...ciuitatis Guyon 5 an *sicut fatis?* 6 *Iunorius*
cos alter, no pius fecit tertius. an hunc pius?

528

Quisque uiam carpis, Marcum spe[ctes] memorandum
 nomine nec tantum nec fatis mort[is] in]ique.
 iste quater denis et quattuor mensibus annis
 im uixi[t] toti[de]mque dies, cum luce reliquit
 5 .ianti.u.siae quamuis solacia morte
 i.irus his tumu[l]oque diciꝛoꝛiꝛiꝛiꝛiꝛi Marcus
 ...iuim . . . sisiaiuuiam prouidus an[t]e
 ..ixitii . . . im coniuge uiuo
 .i.os . . .
 10 .ia . . .

CIL. VIII suppl. 14352 descr. Cagnat, ectypum uidit
 Schmidt non procul ab Vzali Africae in mausolei ru-
 deribus praescriptum *d. M.*, extra carmen adpositum
 sinistra ad u. 6 *mater*, dextra periitne *posuit?*

1 *spectare memento* prop. Cagnat 2 *morilique* fere
 traditur 4 *iam* emendat Cagnat, annos XL menses IV
 Schmidtius intellegit: an *im* (hunc eundem GLK. I p. 133, 2
 τὸν αὐτὸν Philox.) pro item aeque similiter (sic *hemdem* Pla-
 cidus interpretatur), uita autem annorum XLVII m. IX d.

XIV callide distributa est mensibus annis diebus *totidem?*
 6 uelut *sedibus his* 7 *prouidus* ut 469, 4. tum *aiie*
 Cagn. *inii* Schm. legit

529

Hoc erat quod [spera]bas agri, Donate, post | morte
 tuorum.
 hic te | fata tua securum iacere uoluerunt.

Renier inscr. Alg. 3600 CIL. VIII 9105 Auziae
 subscriptum *Gududio et Tullius [tut]ores fecerunt et de-*
dicarunt. u(ixit) a. XLII uersus obuersantur tales
hoc est quod sperabat agri post fata suorum, hic nunc se-
curum uoluerunt fata iacere

530

Quanta homini conferre potest fortuna [pri]o[rum,
 tanta] bona ego tibi [tul]i, iuuenis, qui obit cum laude.

CIL. VIII suppl. 11883 ad ectypum Mactari in
 prou. Byzacena orationis ut opinor paternae color
 Catullianus, supplementa incerta ut in carmine incondito,
fortuna secunda tanta b. tum dedi Schmidtius. *obit* soloece
 pro obisti

531

f]uner(is) exequ(ia) inflix fraterna repleuit,
 qui statuit tumulum titulis et fata notauit.

CIL. VIII suppl. 15220, eph. epigr. V 550 deser. Ioh.
 Schmidt apud Thignicenses Africae subscriptum
C. Iulius Victor uixit annis XLVI, Tinti...fratri fecit
 1 *funer* descriperat Darré. *exeu* fertur, emendauit
 Schm. *m]uner(a) exequ(ii)* idem CIL. fortasse uerius

532

. . huic frater titulo . .
 . . no[m]en lapis uanus . .
 . . de quo super in . .

CIL. XII 5807 rep. Arelate nunc Auennione in
stelae fragmine superiore. supra scriptum ... *mater aman-*
do | ... *an. XX.* initia uersuum in altero lapide iuxta po-
sito fuisse Allmer et Hirschfeld putant, hexametris fortasse
etiam *mater amando* adtribuendum

2 sic lapis complicitis *uan* litteris. numeri postulant
unus (iam geminum *nomen lapis unus* habebit) 4 *de.*
ouo Allmer, *pequo* uel *requo* Schmidt et Hirschf. excepe-
runt. hic mutauit *re[lī]quo*, funere deinde *nouo super in-*
gemuere parentes?

533

L. Caecilius F(e)lix | fecit sibi coniugi | filis
libertis sexus | utriusq. et postque | futuris.

CIL. VI 13735 descr. Henzen Romae in Laterano
1 omisso praenomine hexameter 2 *que* superaddi-
tum sermoni ut 477 in subscriptione *et posterisq. suorum*
aliasque, complet numeros

534

Clausus] in hoc tumulto Pompeius [nunc requiescit
concolor uictor suauis fidus[que sodalis.

fessus in extremis haec bland[a uoce rogauit
ut dapibus positis Pompeium s[aepe colamus.

Muratori 1728, 5 ex schedis Ambrosianis Romae
trans Tiberim

2 principium a metro laborat, huic conuenit *concors*
conuictor, aurigam conicias ab sua factione sepultum

535

Hic tu]mulatu iacit hom[o qui dum uixit habebat
magn]am Callinomi [uocitatus nomine famam

. . i]uncta toro nu . . . .

. . mos et nitidu . . . .

5. . s ac serus facu[nd . . . .

. . an natis pat . . . .

. . s]exaginta tri[bus . . . .

. . uo nati dol[uere] . . .
 . . a Enopeus natu . . .

Notizie d. scavi 1878 p. 162, inde CIL. XI 3759 circa
 Careias inter Romam et Caere

2 -am potius quam -um Not. 3 illi uxor *nunc* fecit
 monumentum? 4 *pulcrum os?* 6 etiam natis *pater*
 optimus? 7 tot annis uixit 8 s. uelut *atque duo*
nati doluerunt cum genetrice, E. natus minor. nomen mi-
 nus probabile tale *Parthaenopeus*

536

Ter denis h]onor hic [annis requi]escit Apici:
 ecce un]a nomen, [tempus qu]od uixsit et ordo.

CIL. X 7750 descr. Mommsen in museo Caralitano
 in paruo lapide litteris paruis 'uix christianae aetatis'
 supplementis sententiam indicaui, potuit scilicet ordo aper-
 tius declarari *hic equitis* sim.

2 non *uixsit* descriptum est sed quasi *ni-*

537

Parcae te miseris rapuere parent(ibus) urna
 spectantes animo tuae gloriae cursum.
 fletus in perpetuo miserae reliq(uisti) dolore,
 nec potuit corpus a sodalib(us) tradi sepulchro.
 5 me decepisti, nimium horfanam tu reliquist(i).

CIL. V 5824 Mediolanii, non extat praescri-
 ptum d. M. L. Comagi Firmi milit(is) leg. II Parth. qui
uixit ann. XXVII m. II d. V. subscriptum *Nigidia Fir-*
mina mater infeliciss. filio pientissimo. legionem istam
 Septimius Seuerus constituerat

1 *parent.* fortasse quia se tantum (*parenti*) mater in-
 tellegi uoluerat sic notatum est 2 deest pes et aliquid
 sententiae, *liuente animo* 5 *nimium* scripsi: *nium* fer-
 tur, *omnium* ab hoc abesse uisum est longius

538

.i captus talis miserisq. p[ar]entibus istis

quibu[s] . | . . . f cippo inscribere nom[en] |
cuiu]s ossa in Germania | . . . mus

CIL. II 3534   Murciae Hispan.   titulus plane
mutilus. tres praecedunt uersiculi in quibus uestigia litte-
rarum incerta sunt praeter u. 2 *mi(liti)*. subter ..*mus* in
nono uersiculo *ini* uisum est legi

1 fortasse *ui captus* mortis perierat fratri et parentibus
miserisq. p scripsi: *miseris op* traditur, *parentibus*
suppl. Huebner   2 *quibus* non licuit nisi, sim.   3 *cuius*
suppl. Huebner. finem facias *condita flemus inique* sim.,
quamquam altera ex *mus* littera non est certa

539

Militia insigni raptus trieteride sexta
sedibus his situs est miserabilis Heli[odo]rus.

CIL. III suppl. 8376 a descr. Glavinič, acta arch. epigr.
Austr. XIII p. 210   in regione Delmatiae interiacente
Verbanum et Drinum fluuios, nunc in museo Serajevo. lit-
teris aetatis inferioris   subscriptum *Heliodorus et C...*
tiane parentes miseri fi(lio)

1 Martialis X 53, 3 de Scorpo *raptum trieteride nona*

540

.	.	ue fuii iuuenis	.	.	.
.	.	a Syria genitus	.	.	.
.	.	ix uita et omni	.	.	.
.	.	do est aliqua	.	.	.
5.	.	et Iouis Stygius a	.	.	.
.	.	m ossua praecor	.	.	.
.	.	e]st extinct[a	.	.	.
.	.	meque Hel	.	.	.

CIL. III 6443 miserat Gruič, periit   in agro Sirmiensi
ad ripam Sauī rep. fragmentum carminis. potest fuisse 1
que fuit, 2 *terra*, 3 *felix* magis quam *infelix*, 4 *siquando*.
5 cf. Vergili *sacra Ioui Stygio*. 7 *uita est*. 8 *m an u an a*
fuerit ante *eque* non liquet, potest *meq. Heluia condidit uxor*

541

Flere cupis quicumque meos in marmore casus,
 siste paru lacrimas. sorte miserandus iniqua
 amississe pium pa[ter] deditq. sepulero.
 quam pene ia..esse ann. XXVI m. VI d. que VIII,
 5 conditus ego iaceo misero genitore relicto.
 iam mater misera palmisque ubera tundens
 et soror infelix comitantur luctibus ambe.
 coniux cara mea relicta cum paruolo filio
 casta mater uidua n(un)c mihi uita supestat,
 10 qui nostrum tumulum onorauit. corpus fosaimaqiies,
 pihi parentes, regna qui mundi tenetes:
 hic ego sepultus iaceo placidusque quiesco.

CIL. II 1088 descr. Huebner ut potuit Ilipae in-
 uentus Hispalim translatus cippus, litterae perparuae lectu-
 que difficillinae, saec. circiter III praescriptum d. M.
 s. M. Calp. Lucius decurio, subscriptum h(ic) s(itus est),
 s(it) t(ibi) t(erra) l(euis)

2 parumper lacrimas siste attenturus animum. Ouidius
 fast. I 367 *siste puer lacrimas* 3 *paiii* fere apparuit,
patre Huebner dubitans, *patrem* ex interpolatione potius
 quam lectione Merchante. *est* requiritur 4 *quam paene*
 non conuenit in exactam computationem temporis, et in-
 certiores litterae sunt quam quibus *ia[m]* *esse(m)* conuin-
 catur. fortasse *qum bene im[pl]esse(m)* 9 coniux mea
 mihi superstes est, hoc dici puto. *no(n)* Huebner dubitans,
 quia *no* in lapide sibi uisus est legere, *nc* in ectypo esse
 testatur idem 10 quae tumulum honorabit *eosai-*
ma? *quiete?* Huebner *s* post *et* indicans fractam. recte
fos(s)a ima, an *postrema ciete?* 11 *qui* aut *que* mar-
 mor. *tenetes* posse id esse quod *tenentes* ait Huebner, *te-*
netis Merchante. non di ita uocantur sed qui ad superos
 sunt homines. sermonisque uitio consentit deprauatio nu-
 merorum (*mundi qui regna*) 12 archetypum *securus*

542

Manes si saperent, miseram me abducerent coniugem,
 uiuere iam quo me, lucem iam nolo uidere.

dulcem carui lucem, cum te amisi ego, coniunx.
 has tibi fundo dolens lacrimas, dulcissime coniunx.
 5 lacrimae si prosunt uisis, te ostende uideri.
 haec tibi sola domus . . .
 semper in perpetuo uale mihi, carissime coniunx.

CIL. II 4427, Muratori 1428, 3 AL. Burmanni
 IV 204, Meyeri 1591 Tarracone. uereor ut probitatis
 ac fidei intemeratae ex superioribus nil relictum erat
 nisi ... *mens. IIII*

2 *quoniam lucem* AL. potest lapis habuisse *quom*
 inter 2 et 3 aliquid spatii 6 nulla lacuna Murat.

543

Quid tibi nunc prodest stricte uixisse [to]t annis?
 heredum ratio nuntiat [ipsa] tibi.
 prima fuit litis uicesima [rit]e soluta,
 dende rudes homines [uar]ie Saturno morantes
 5 delati, [satag]is [t]amen hoc sub iudice iusto,
 non se]mel sed longis protractibus arte maloru.
 'uici quidem, domine. uictor cum palma relatus
 semanimis iacui, medici male membra secarunt
 corpori'. quod super est, tumulum tibi feci libenter:
 10 non mihi mandast[i], sed uiuos saepe uoleba[s].

Mommsen IN. 7143 qui descripsit diligenter, CIL. VI
 30112, Or. 4944. AL. Meyeri 1157 Romae olim, nunc
 in museo Neapolitano. lapis integer, litteratura optima. su-
 perior titulo ob u. 4 maxime memorabili locus dari potest
 sub Hadriano, dedi quo non potest inferior post principia
 saeculi III

1 s. expleuit Marinius Aru. p. 61 3 *litis* pro nomina-
 tino habeo, *uicesima* libertatis opinor *rite* Henzen pro-
 posuit satis commode ad rem (Petron. 65) et ad numeros (V.
 Aen. VII 5, Colum. X 419), *parte* Mar. 4 i. deinde *in*
colle Mar. quod neque intellegi posse nec spatio conuenire
 Momms. ait: *in die* antehac posui Saturni diem et Iudaeos
 forenses moratores intellegens, sed repugnat grammatica,
 sinet haec intellegi aerario Saturni facessentes negotia

5 *sunt at tamen* Mar. uerbum fuisse quale adsumpsi
 (*peragis* sim.) lapis ostendit 6 *pendet sed* Mar. qui *mel*
 non uiderat *protractus* pro dilatione nouum 7 re-
 spondere fingitur mortuus, blande ac dicacule appellat do-
 minum 8 *secaui* artium scriptoribus ignotum

544

A

. . . . . pr]ocul a[spice . .
 Vt semper cruci[at miserum Fortuna parentem.] |
 hic erat ille puer [cunctis dum uixit amatus,
 cui] | telae paruós br[euis orsus Fata dederunt,
 5 c]uius et ipsa soro[r Phoebi uisu fur]]iata
 nón tenuit pha[retram liuens] | dea, cuius ab ore
 b[landa fluunt me]]lla et rubor in fac[ie rosa fulget.
 adsidu]]o puer in studiis a[tque artis amore
 deditus] | ecce suós ludo [captabat amoeno
 10 festiuisque iocis coetu re]]gnabat in omni
 . . . . . med]]itatur et cupit . . .
 . . . . . |mans uolun[tat . . . . .
 |comica iam [uirtus nituit serm]]one faceto,
 [cum rapido Fatum m]]ótu uolt [omnia uerti.

B

. . . . .
 ac tri[bus est] da[ta nunc requies et in aethere sedes
 eunc[ta] super cael[i: mihi soli cura relict]a est
 uitaque cum gemitu f[letuque miserrima somno
 in cura fraudata, diu sitiens [Stygis undas.
 5 hi mihi cernentes rutilantia sidera [caeli
 o utinam] | [d]igitis operirent lumen inane
 cura[rentque leui] | componere membra fauilla
 ac tum[ulo sic ut decuit patrem] | tumularent.
 ó Fortuna duplex ad a[cerbos promptior ictus.

Notizie d. scavi 1891 p. 288, habui a Barnabeio missum ectypon, litterae bonae, haud secus atque apices maturioris aevi quam de dictione carminis dogmatisque concedere iubeat prope urbem uia Labicana ex antepagmento arcae relictæ fragmenta duo, A ex dextra parte ab summo ad imum pertinens, B ex sinistra imos uersus complectens. supplementa eo minus certa, quod indiscreti scalptura uersus carminis idque non expers uitiis fuit, cf. A 11 et 12

A 1 hic uersus diductis litteris ita incisus est ut principium omnium carminum dextra sinistraque scriptorum fuisse putes 2 ante *ut* folium adpictum est quasi terminans ab sinisterioribus quae periere 12 *amans* uel *firms*

B 1 tres pater sepeliisse uidetur aut filios aut uxorem ac pueros

545

Te mihi, Glycerium, fors abs[tulit f]unere duro,
mersit in aeternam extin[cto corp]ore noctem.
sit tamen aetheria uiu[ae post fun]era sede
fama uiges, magno s[emper lauda]ta pudore.
5 et si nostra tuos tan[gunt suspiria se]nsus,
uiuis in Eutropii iu[ncto tibi pect]ore, uiuis.

CIL. VI 19049 descr. Rossi, edidit Bormann inscr. lat. nou. p. 7 cum Rossii suisque supplementis ad urbem uia Appia

1 numeri quale postulant uocabulum *absona* iure editor aspernatur 2 *pectore* Rossius 3 *uiua inter sidera* Bormannus post *fama* interpungens. at certe comprehendendum *fama uiges*, siue nominatio casu est *fama uigens* quem ad modum ad praesens ista suffeci (V. Aen. IV 175), siue ablatiuo *fama* indicatio *uiges*, ut praecesserint talia *uiuae lux altera*. ceterum optatio adeo non seruat tenorem carminis, ut quadratarii eam negligentiae adsignare audeam qui *sit* scalpserit pro *set*, huic subiungemus *uiuis*

546

Me propter maria, terras atque aspera caeli
sidera trasisti mediosque timenda per h[ostes]
inuenisti uiam, hiemis nefanda tulisti,

o dulcis coniunx animo gratissima nos[ro.
 5 nomine consimilis, iugali flore beata,
 casta pu[di]ca meos thalamos ac fomite a[moris
 nondum suppleta cubilia sancta liquis[ti.
 saltem quod superest oro, scio namque [fauebis,
 funde preces subolum ac uotis utere nostri[s,
 10 ut longum uitae liceat transducere tempus.

CIL. VI 12072, Marini frat. Aru. p. 266   Romae in
 coemeterio Cyriacae, periisse uidetur   praescriptum
 ... *Antoniae Seuerae coniugi*

1 *maria ac terras* Lucretius alique   5 *seuera ut*
 nominabaris ita eras   7 *fuerat uxor istius altera ut ui-*
 detur nec diu   9 *funde* Orco opinor disque inferis *pre-*
ces subolum natorum cum patre optantium longam uitam

547

Hic iacet Ogygii Bacc]hi dei nota [sacrd]os
 pastophorus]quae deae Nilo[tidis usque p]udica
 nomine Ale]xandria, cui flos [uixd]um inuentae,
 cum iam P]arcarum nota sustu[lit] inuida Diti.

Ephem. epigr. IV 301, 874 descr. Henzen, Kaibel inscr.
 gr. Sic. 1366, Gori inscr. I 373, 128   Florentiae in sar-
 cophago marmoreo originis urbanae   sinistra fracta
 est, dextra et ima ornata figuris muliebribus. latinum car-
 men graeci uersus tres excipiunt ἐνθάδε Ἀλεξάνδρια κόρη
 πρόπολος Διονύσου [π]αστοφόρος τε θεᾶς Νειλώτιδος Εἰσίδος
 ἀγνῆς εἴκοσι δις πληρώσασα χρόνω κεῖται λυκαβάντων

3 difficile inuentu uerum non adiuuante metro. num
flos pro neutro habitum ut 103 C 10? *flos gratu iuuentae* an
 simile? sane in quadragenaria *etiamnum* aptius erat
 4 i. abstulit ad Ditem: iunctura uerborum pessima

548

Hic iacet Aufidia Seuerina signo Florenti,
 bis quinos denos quae uixit annos aetatis.
 casta fide semper torn maritale dilexit

sobria, non moecha, simplex animoque benigno,
 5 dedita coniugi soli suo, ignara alienum.
 conpari dulci suae incomparabili solae
 Basileus fecit, quod fieri ab illa cupiebat.

CIL. VI 12853 ex Donio, Fabretti 252, 42 et 418, 374
 Romae, periit. marginibus adscriptum fuit *d. M.*

1 uocabulo uel cognomine adsumpto mariti. haec signi
 consuetudo uergente tertio saeculo inualuit 2 potuit
 subleuari uersus *annos quae uixit*, at prosodia quid ad Ba-
 sileum? 5 *alienum* non credo scriptum pro *alienorum*
 sed *ignara* ita constructum quasi *ignorans* (non experta)
 6 argute copulantur *conpar incomparabilis*

549

Curtia hic sita est | Fabiae nata, Fabiaeque | Cerealis
 egregiae gentis. |
 nomen Curtiorum Fabiorum | compositum tumulo sem-
 per | sub Tartara uibunt.

CIL. VI 16653 ex schedis, Fabretti 418, 372, Henzen Or.
 7352 fuit Romae praescriptum *d. M.* subiecta uiri
 iacentis imago. uersus congestis nominibus distenti, alter
 bene fuit redactus in hanc formam *compositi*

1 Curtia Fabiae filia hic iacet et ex gente Fabia (i. Fa-
 bius) Cerealis, cui nupsisse illam opinor. Henzenus Curtiam
 Cerealem intellegit Curtii natam Fabiaeque, dubitat tamen
 an *Fabi aeque Cerealis* distinguendum sit. idem post *Ce-
 realis* interpungens coniungit *egregiae gentis nomen*

550

Hic super ossua cineresq. tuos bene dicta quiescis.

CIL. VI 20513 descr. Zangemeister, Gruter 875, 3
 Romae in hortis Ludouisianis cippus marmoreus. recentio-
 ris aevi litteraturam Gudius dixit praecedat *d. M. s.*
Iuliae Heuresi sanctissim(ae). uolente fato uixit annis
LXXXII, sequitur *fecit Pomponia Trophime bene merenti*

1 uersus postulabat *hic super ossa rogu[m]que tuum* aut
 ut Henzenus uoluit *ossa super cineresq. tuos*. in alio car-
 mine est *dulcis apud Manes Zoe bene dicta moraris*

551

Cassiae ut dignae Orestinae coniugi castae
pro meritis uitae, pro pectore simplici grato
Tusidius Cyrus hunc titulum fecit amatae.

CIL. IX 5762 ex schedis. AL. Burmanni IV 200, Meyeri
1314 prope Ricinam Piceni praescriptum *d. M.*
1 *Cassiae A. f. dignae* Camerinius qui misit Muratorio
1319, 9 2 *grato* omisit uetus testis: *gratus* Schrader
3 *T. Vsidius* Mur. fortasse uere Graeci pronun-
tiant τίτλον, sed cf. 512, 11

552

. . Eu]carpiae . . [si]nae er[imine semper
annos q]ue uixit ter den[os, est] quoque [primum
praetere]a ingressa, duos m[ense]s, triduo p[lus.
nunc mi]hi tu disce rarissim[a]e feminae u[itam].
5 coniugii] praeclara fuit fide erga marit[um,
artibus i]nsistens filis sua uita dicaba[t,
sedulit]as summa, magna sapientia cord[is,
omnibus i]ntenta rebus, suis dedita uixit,
nesci]a delicti s[pur]ci quo femi[n]a peccet,
10 inmor]talis erit summae uerecun[di]ae mixta.
corpus m]ors rapuit, animam dereli[n]quite] Manis.

CIL. XI 3276 descr. Bormann eiusque socii Sutrii
in tabula marmorea litteris detritis supplementa Bor-
manni quem Mommsenus et Hartelius adiunxerunt pleraque
reperi et mea adieci, neque enim illi nisi similem hexa-
metrorum orationem agnouerant

3 fortasse *plus his* aut aliud accesserat insuper
9 *spurci* conieci, *siuici* exceptum est

553

Hic iacet ex[animis tumulis L]aberia | Felici[tas
cui pius] hanc con[iun]x dedit arcam gratus am]ori,

cum quo | nixit casta uiro sortita per annos. |
Attius S[ecurus tumulos] obitae | requi[emque p]arauit.

CIL. XII 843 ex schedis, Murat. 1772, 9 Arelate
in sarcophago. adscriptae legebantur etiam *d. M.* litterae
numeros expleui, etsi num iusto modulo fuerint hexa-
metri dubito et de ambitu lacunarum parum constat (uelut
1 *tumulis* superat lacunam a Tollo designatam). certe no-
mina propria inserta erant extra mensuram

554

In[m]atu[ra dies male te abstu]llerat . . .
s]et [s]o[r]or | unan[i]mis [supe]rest. [nec] plus | [c]u-
pio u[ltr]a
Claudius [Ina]chus | cum quo uita fuit, nis[i finem] |
quem fuis lacr[i]mis memoret | renouato dolore.

CIL. XII 4117 descr. Hirschfeld in regione Ne-
mausensi in sarcophago titulus euanidus *d(is) M.* conse-
cratus et *memoriae aetern[a]e*, praescripta quae erant ex
eis paene nihil legi potuit, tantum hoc *me[n]s. VII*
supplere conatus sum, *abstulerat cupio Inachus* praeiuit
Hirschf.

1 *in. uaiu* apparuit, in exitu *lerat. ms. e. ....*, rectius for-
tasse *sce]lerat[a] m[orte]* 2 *soror feci, dolor* Hirschf.
..o *plus* fertur

555

Hoc iacet in lapide Aure(lia) Marcellina pientissima
coniux,
quem lapis ipse tegit, rapta de luce serena.
huic aetas prima cum florebat in annis,
inuida fatorum genesis mihi sustulit illam
superante genetrice sua quae se cupiebat ob illa
ante morti dari, quum sibi flebil(is) casus
accideret filia quae permansit in [aeterno ang]usto.
quicumque legis, nostros [miserare] dolores:
sic apud Elysias [sedes per gaudia u]iuas.

CIL. III 3397 denuo se frustra temptasse narrat Domaszewski suppl. p. 1690 in Pannonia inferiore in statione alae I Thracum uet. nunc in museo Pestinensi praescriptum *memoriae*, subscriptum *Iul. Victorinus b(ene)-f(iciarius) cos. f(aciundum) c(urauit)*, in latere scriptum et *pater Aur. Eptala pientiss(imae)*

2 in carmine proximo *quem lapis iste tegit* post nomen tumuli paulo rectius 3 debuit scribi *primis modo cum* 5 stabit metrum si *pro uel a genetrice feceris*

ἀντὶ ἐκείνης intellego, ab illa corr. Mommsenus 6 *qum fertur conexis extremis duabus* 6 s. *flebil casus acciderit iilia/que lapis*. metrum sensumque sic reparabis *ante dari morti quam flebilis hic sibi casus accideret natae quae non permansit in aeuo*. ergo filia pro ablatiuo habeo, que pro relatiuo pronomine. *filiaque permansit* Momms. dubitanter

7 *inni.o.uuste* exscriptum est: *in annos XXV set* Momms. dubitanter. mihi constat spatiumque lapidis pusillo confirmari uidetur nouam a *quicumque* periodum incipere. *anguste* metrum non minus turbat quam *infauste*, sententiae incommodum *uenuste* 8 praemitte tu *miserare* posui: in lapide *i.utpsdt* talia apparere 9 *elysias ish .tordeceiucud.i.iuas* enotarunt ex lapide, quibus in litteris cum nomen ad *Elysias* pertinens frustra quaesissem, *tor* sumpsit inrepsisse ex inferiore uersu qui syllabam hanc eodem loco positam habet. at ne sic quidem reliqua potui expedire, num *undas terrisq. iucundius?*

556

Hic iacet in tumulo Aur. Sabina pientissima coniux
annor(um) XXV,

quem lapis ist[e] tegit, rapta [est d]e luce serena,
q[uae] magis debuerat fe[ss]os sepelire pare[n]tes.
o dolor, o pietas, o funera tristia coniugis.

CIL. III 3351 prope Albam Regiam Pannoniae. signa supra sunt uiri scuticam, pueri malleum, mulieris uasculum tenentis, infra uasculi et racemorum. continuatur elogium sic *tristia coniugis*. Marcus Aur. Attianus *dec(urio) ale I Thracum et Aur. Sabinilla filia eorundum uiui sibi faciundum curarunt*. litterae saeculi dicuntur tertii ac non inferioris

1 ex archetypo tali *tumulo Faustina piissima c.*
2 s. suppleta spatiis tituli conuenire Mommsenus testatur. absque eo esset, *raptam* scripsissem 3 i. mage
4 archetypum *natae* cf. 81

557

Hoc lapide tegitur Aurel(ia) Pia piissima con[iux
ex Nicia ciues Byth(inicae) originis orta.
ter uix(it) deno[s] annos, non plus adoleuerat aetas.
florent[em rapuit mor]s immatura uita perempta.

5 uos testo[r . . . . .]

CIL. III 3337 in Pannonia inferiore ad Intercisam
male scriptus lapis conligatis litteris multis difficilis lectu.
describentes si quod litterae signum praeterierant aut per-
peram legerant, Mommseni exemplar secutus emendauit
plerumque tacitus

1 modulatum *hoc tumulo tegitur Paulina piissima*
2 i. ex Nicaea ciuis *originis* traditur 3 *uix. denos*
feci: *uindeo*.. alter auctorum, *undeno*.. alter. *quindecim*
Mommsenus qui numerus cum nimis uideatur propter
mortem immaturam, tum poeticae circumlocutioni minus
congruit. uersui satis erat *ter denis annis* 4 expleui:
o in mors dimidiata apparet, pro *uita* descripta est nota
una *uat* complectens. ablatius corripitur

558

Hic sita sum matrona, genus nomen|que Veturia For-
tunati coniux de patre Vetu|rio,
nata ter nouenos misera et nupta bis octo | per annos,
unicuba uniuga quae post | sex partus uno superstitute obii.

CIL. III 3572 uidit Domaszewski Aquinci in arca
subsequitur *T. Iulius Fortunatus (centurio) leg. II*
ad(iutricis) p(iae) f(fidelis) coniugi incomparabili et insigni
in se pietate. tertii uidetur saeculi titulus esse sic ut Aquin-
censes plerique. carmen obuersatum esse menti scriptoris
elucet uelut *nomenq. Metella* uersu 1, *ter octonos misera*
et sex nupta per 2, *quae prole superstitute obiui* 3. nam si-
militer enuntiatum esse *obii* probat paenultima excellens
longitudine cf. 520, 6

559

Manib(us) hic [pl]acidis Pass[ie]na casta quiescit.

quinq. et XL uixit pia larga benigna.
hoc sibi constituunt patres fratresque sepulcrum.

CIL. VIII 412 descr. Wilmanns Ammaedarae

1 nomen si recte expletum est, hoc ruinam dedit metri

2 pronuntiandum *quarranta* ut in titulo Rhenano scriptum est? annos scilicet 3 i. ipsi, Passienae

560

A

Hic sita [quae uixit ca]stis[sima fid[a marito] |
Caelia Ru[fino: a]dfec[tu simil[ique fid]e pares, |
sed miser[a heu co]niunx, | qu[in]qu[e una] uixim(us)
ann[is], |
qui[n]q[ue fuga thal]ami dedi[mus sin[e fine] minato |
5 ho[sti] . . . | tis . . .

B

praestabat stu]diis | m[usaque exulta m]arita, |
mod[estia tame]n sim[plic]itasque pa]res, |
quam [mala f]ata pri]us er[ipue]re mihi |
[mor]tem no[n me]ritam, con[sortem n]ostri laboris, |
5 [infesto mod]o quam dolo[i | morbo es]se per[emptam]
. . . . . ica . . . . .

C

. . . f]ui fi]de[li]s amic]a marit]o, |
genti[s] Caeliae decor | decus et Flaviae gentis.
ad tu, care, precor, con[iunx si tacta record[or],
4 si fecunda ti[b]i pi[eta]tis a[m]ore reliq[ui], |
5 c]ommendo inn[ocuae ci]neres | tibi coni[ugis] . .

CIL. VIII 7255, suppl. 19455 ad ectypa, misit mihi Des-sau
Cirtae. ex praescriptis uidentur superesse haec
d... | Ca[eliae].. | C. Auda.. | fil. R.. unde Ru.. A 2 mariti
nomen fuisse sumpsit, non ipsius Caeliae

A 2 uersus abnormis ut complures alii, nescias igitur an praestet *simili fideque*. et in aliis metri tenacior fui quam scriptorem fuisse credo, uelut in 3 melius est *misera sorte* c.

3 *qu[ia] qu[otquot]*, tum 4 *qui[s]q[uis] honos thal]ami* dabam experiunda, descripsit Cagnat *sin.....mi nato*. uerum natus numquis fuerit, dubito propter dictionem C 4. morbum tabemue mulieris cogito

B discissum in duas particulas quae quomodo cohaeserint ostendit *simplic-* 2 3 paene pentametri 4 adsumpsi frustulum istud *..temno.. | ..mfif..* quamquam posteriores litteras ad posterius hemistichium adhibere nequi

C 3 *recordor* passium puto quale Nonius et Priscianus testantur: si tetigisse recordaris. olim *facta* editum est, inde *recordas* Studemund 4 i. amorem. non uidetur pignus reliquisse i. natum

561

Casta pudica fui Mnesithea [b]ona marito
in fide qua potu[i] Aurelia coniunx,
qui mecum sine lite fuit uixitque marito,
natos amauit una mecum, et laus referenda,
5 Rogatiane, tibi. uixi festinans uiuere semper.

Renier inscr. Alg. 4158, CIL. VIII 7228 in suburbio Cirtensi

1 cf. 546, 6. exemplo fuisse putes *digna et matrona*. duas deesse litteras Renier indicauit ut dubites *matrona* conligatis primis litteris an *bona* lapis habuerit 2 *potuit* Renier supplerat 3 *marito* pro *marita* uidetur additum esse quo primi uersus uox resonaret *marito qui mecum uixit*

5 Commodianus instr. I 34, 19 *ut incipias immortale uiuere semper*

562

Mater nomen eram mater non lege futura,
quinque etenim solos annos uixisse fatebor
et menses septem diebus cum uinti duobus.
dum uixi lusi, sum cunctis semper amata.
5 nam pueri uoltum, non femine, crede, gerebam,

quam soli norant Agathen qui me genuerunt,
 rufa coma, tonso capite postrema remisso.
 conuiuae cuncti nunc mi bona pocula ferte
 diciteque ut semper meo corpori terra leuis sit.
 10 nec paruae doleat requiem mei perqua Fauentius
 nutritor plus quam genitor, qui solam amauit.
 est mihi nam mater, pater et praecesserat olim
 nec doluit casum, soror est et matris amoenae
 tristis et ipsa meae mortis. quos cuncti parentes
 15 solando uitae dulci retinete preecantes,
 ne dolor augescat seu maeror tristis abundet.
 qui legitis, totum nomen si nosse uelitis,
 noseetis Geminiam Agathen, quam mortis acerbus
 eripuit letus teneramque ad Tartara duxit.

CIL. VI 19007 uidit et edidit Bormann inser. lat. nou.
 p. 5 Romae praecedit *Geminiae Agathe Matri*
dulcissimae, subsequitur *hoc est, sic est, aliut fieri non po-*
test: hoc ad nos de quo uide 247. scriptura negligens in
 qua *o* et *q*, *d* et *o*, *t* et *i* uel *e* permutatae sunt, item lex
 carminis minus diligenter obseruata

3 *uinti* uiginti ut in titulis Africanis et in lingua Sar-
 dorum (cf. Schuchardtum de pron. uolg. II p. 508) 6 fe-
 minam me soli norant parentes 7 *remisso* quamquam
 suspensum est e *capite* spectat ad *capillum*. occiput crines
 habuit nullo modo uirginali redimitos sed solutos
 10 nec Fauentius patraster mortem meam nimium doleat.
Fauentius tamquam uolgaria illa *Clodis* pronuntiatur cf.
 522, 3 13 potest *Amoena* nomen matri fuisse 14 in-
 solenter *tristis* hic nominis ducit genetium ut contraria
 apud poetas *laetus felix* al. 19 *letus* nondum alibi in-
 uentum est (cf. *fatus fretus latus*) nec magis *letum mortis*
 (Lucr. IV 766 *mortis letiq. potitum*), haec antiquitus ser-
 uata opinor

563

..go cui pater addiderat nomenqu[e m]erebat,
 hic uiridis gemmae praetiosae nomen habebat,
 sed cito me rapuit, matrique dolore reliquit.

uita fuit bis ternos menses et insuper unus
 5 et totidem anni, nec plus fuit. hora suprema
 ferst animo sortem [placi]do [quam uo]ta ferebant.

CIL. XIV 1821 descr. Dessau   Ostiae in sarcophago
 litteris praeterquam in fastigio et basi exilibus

1 in superiore parte legitur disiunctus a sequentibus.
uolgo ab initio fuit an patris aliudue pueri uocabulum ut
Lingo? uerbo utrique *nomen* commune   inter *qu* et *ere-*
bat hiatus indicatur quasi quinque litterarum, *puer m.?*

2 Smaragdus secundum interpretationem Viscontii ann.
 inst. arch. 1857 p. 340   3 debuit *cito mors rapuit*

5 *hora s.* non ablatiuos puto sed cum sequentibus copu-
 landos nominatiuos   6 dubitasse scriptor uidetur *fers*
 an *fert* scriberet   post *sortem* cetera in parte inferiore
 seiuncta leguntur, ...*do* Viscontius, potius *de* Dessau ex-
 scripsit ut conicias *fert a. sortem*, *Smaragde*. deinde *uota*
 an *fata?* uereor ne christianus sit titulus

564

. . . an. X Procula tumulum . . .
 annos que uixit bis denos . . .
 . . . quae adhuc infans . . .
 . . . umbra rapuit mors nunc quibus . . .
 5 . . . lum genetrix genetricis maes[t . . .
 . . iniqua fata dolens luctu raper aequom.

Muratori thes. 1206, 1 a Ficoronio, schedae Henzeni

Romae. sequebantur graeci uersus etiam peius mutilati,
 in quibus Πρόκλης κόρη ἀταλή, μήτηρ, τέκνοις. lacunam in
 fine u. 4 Muratorius nullam edidit, in principio u. 2 ean-
 dem qua tres extremi uersus adfecti sunt. ne tantum qui-
 dem constat lapidis uersibus senos carminis pedes contineri

4 *hunc* codex quo Henzenus usus est. conicias *quibus*
unum hunc titulum g. g. maesta notauit   6 *dolens luctu*
raperaequom idem codex, *docens luctu rapere quom* Mur.
 putes *nolle-rapere aequom*

565

O dolor, quantae lachrimae fecere sepulchrum
 Iul. Lucinae, que uixit karissima matri.

568

nunc matris pietaten abet per domnica r[ura]
 e]t licuit matri corpus sepe(li)re dolendu[m].
 que nunc abet titu(lum), non cerbe inimice la..
 5 set potius donis sollemnibus esse colendu[m].
 Surilla ego so, que peremor, filia O[r]ge[s].

CIL. III 5695, suppl. 11827 recognouit Gurlitt No-
 ricae originis lapis adseruatus in museo Grazensi multo
 labore nec satis prospere transcriptus

1 unus uersus antea cernitur dirutus, legitur *pate[r]* uel
pat[r]on- tum *non for[et i]ll[i]* 2 *pietate* habet corrigit
 Mommsenus, quasi sepulcri mentio infuerit in uersu supe-
 riore. sed *pietaten* uocabulum non pauca habet quibus de-
 fendatur, *gratian quen* al., et sententiae sufficit *rura*
 Mommsenus: *p* pro *r* Gurlitt legit, potuit *prata* 3 *sepe*
re lapis 4 prima littera scissa. intellego *quem*, Hirsch-
 feld *quae* *perbe* aut *ferbe inimice ia..* Gurl. expectes ut
 strui uerba possint *non crede inimice laedendum*, sine stru-
 ctura datur *non acerbe inimice lacessas*, uersus enim par-
 tim boni utpote tralaticii partim pessimi. *non perdi i. ca-*
uemus Leo temptauit 6 *so oue* lapis, *sum quae* recte
 interpretatur Bormann *peremor* proxime abest a le-
 ctione Gurlitti, posse tamen fortasse cum Mommseno *premor*
 legi idem ait, tum quae praecedunt notulae *ic i.* hic signi-
 ficiant

569

Gaudia que dederat rapuit Fortuna repente
 Inq. acr]es luctus conuertit uota parentum.
 Nam puer hoc paruus uitaeq. e limine raptus
 Ginga situs tumulo est, indigni uulnera patris.
 5 A dolor et gemitus inlusaq. uota tuorum:
 Non tamen ad Manes sed caeli ad sidera pergis.

Renier inser. Alg. 3421, CIL. VIII 8567 contulit Wil-
 manns Sitifi repertum extat Parisiis uer-
 suum 1 ss. acrostichide *Ginga* effici uidit Ren. potuit *Gin-*

gan uerum nomen esse in sermone indigenarum, aut *Ginga*
n(omine)

2 ita Renier, ...*nes* Clarac daturque *graues*

570

. . n summus l com

. pa]tris quae senectus

Prae]ter agens salue: uersus cum legeris istos,

Singula capita explores, ingenium nomenque probabis.

CIL. VIII 9159 descr. Berbrugger niuibus oppressus
in agro Auziensi. subscriptum ...*rinus Sergianus et Sa-*
turninus | [*anno*] *pr(ouinciae)* CCLXVI qui est christianus 305

2 i. *patrisque* 3 *iter agens* Mommsenus, commo-
dius acrostichidi id quidem, sed plus litterarum deerat. fac
Princeps *egers* fertur

571

. . . s spatia Parcaru[m] . . .

. . . egena cingebat rite cor[ona]

. . . gens saneto comitante . . .

. . . ue cunctis dabat ore loc[utus]

5. . . lens cordis cui summa i . . .

. . i]uueni praenomen cognō . . .

CIL. XIV 1822 descr. Henzen Ostiae, nunc in mu-
seo Laterano. uersus deformati 1 6 4 (nisi fuit *quae*)

2 uelut *omnegena* 3 uelut *ingens* et c. *pudore* (hoc
suasit Leo) 6 *cognomenque* Dessau. at potest *primi*
dant iuuenis nomen cognoscere uersus tale fuisse exemplum

572

. . . . .
sie ego pro meritis [cap]io | nomineque salutor |
et sum post obitum felix, cui | cari sodales |

hoc titulo fixerunt no|men aeternum. |

5 Decasi, ualete et semper | harena placete.

IohSchmidt eph. epigr. V 265, CIL. VIII suppl. 11549
qui descripsit plenius quam Moll et Guérin (CIL. VIII 369)

Ammaedarae. subscriptum *uix(it) an. XL.* in 2
nomi, tum principales uersuum 3 4 5 et duae *f* litterae
maiore scriptura elatae

1 uelut *praemia mortis* 3 fortasse *Felix* 5 *De-*
casii sodales gladiatores uidentur aut uenatores, non unius
nomen defuncti

573

qui post tantum onus, multos crebrosq. labores
nunc silet et tacito contentus sede quiescit.

Renier inscr. Alg. 1546, CIL. VIII 2401 contulit Wil-
manns Thamugadi praecedit *C. Ael. Pa[catus h[ic]*
situs est, sequitur *C. Ael. Tertiolus b(ene)f(iciarius) cos. leg.*
VI uict(ricis) patri pientissimo

2 *tacito - sede* ut cubili, loco

574

C. Iul(ius) Martialis uet(eranus)

has sedes genitor dum uita [manet, sibi fecit]

pietati[q]ue simul persanctae coniugis ipse

Iuliae Victor[inae quae uixit] ann(is) L[II]II diebus-
5 que et Iuliorum Rogati et Quintae lib[erorum qui-
bus fato] praeuentis constituit cum Iuliis Martiale
Caninia [Tertia pecunia] simul depensa sexs et XX
n(ummum).

aun(os) agens uitae bis quadra[ginta] dicauit.

Renier inscr. Alg. 4114, CIL. VIII 4524 Zarai
quinque in lapide uersus dextra parte mutilati

575

D. M. s.

hic sita est Kal(purnia) Flauia cognomine dicta
 q(uondam) decenuiri Kal. Tancini filia, quam constitit
 uixisse annis bis XX et octo mensibus, posque ex-
 5 acti VIII dies bis X et tres relinquit.
 haec tibi pro meritis Aemilius Vitellianus cognomine
 dictus coniux pia praemia ponit.

CIL. VIII 10945 Oppidi Noui Mauret. Caesar.

4 argutiae minime dilucidae. *noni* mensis *dies* XXIII
relinquit quasi mens. VIII d. VII uixerit sic interpretatur
 Mommsen. sed quid tum *exacti*? fortasse aduixit noni men-
 sis dies XXIII exactisque reliquit saeculum, absolutus qui
 uocatur nominatiuus pro ablatiuo, cuius structurae hic et
 alibi copulatiua particula ansam dedit, conglobantur enim
 in unum ista *postque quam exacti sunt relinquit* uel *postq.*
exacti sunt et r. 6 detorta ex talibus haec t. p. m. Flo-
 rus cogn. dictus Aemilius gratus coniux pia p. p.

576

A

Donata pia iusta uale, serua tuos omnes.
 coniugis absentis reditum perferre nequisti.
 Ampliatus poterit tibi tristia [sacra] refer[re].

B

Quod potui miserandus homo me iunxi sepulcro,
 kara, tuo, donec mihe mea uita manebit.
 credo tibi gratum, si haec quoque Tartara norunt.

Renier inscr. Alg. 282 et 283, CIL. VIII 2803 contulit
 Wilmanns Lambaesi in sepulcreto inuenti cippi duo
 figura et scriptura dissimiles

A praescriptum d. M. s., in fine praeter clausulam hexa-
 metri nihil periit 2 *perferre* uidere 3 expleuit Renier

B praescriptum d. M. s., subscriptum *Ampliatus ac-*
(tor) feci 1 *quod potui* cf. 270, 2 2 *mihi* Renier,
nie siue *mei* aut *mihe* (conexis *i* et *h* cum *me* litteris) la-
 pis teste Wilm. 3 ex Culicis u. 294 *gratum si Tartara*
nossent

577

- . . . Constantius auctor
 . . . c]ari de sanguine nati
 . . . dis]cas quid sit perferre laborem
 . . . . m est memoranda per annos
 5. . . . pr]ima data coniugi tali
 . . . . iatum imitare priora
 . . . . s ut honor ampliet in eum
 . . . . s his per saecula uita
 . . . . et tibi patria laudes
 10. . . . um [l]in[q]uas inanes.

CIL. VIII 9183 descr. Delaporte bis in agro Auziensi

4 *m* unum exemplum, *ai* alterum. uelut *iterum atq. iterum* 6 fortasse *-ia tum* diuidendum. in *imitare* ultima syllaba parum certa 7 laudes ut h. ampliet in a. et crescat titulis brevis his? 10 *iincuas* exempla: *linquas* Mommsenus. gloriolas stultorum sim.

578

Quisquis he(ris) post me d(o)m(inus) laris huius et orti,
 uicinas mihi carpe rosas, mihi lilia pone
 can]deda q(ue) uiridis dabit ortulus: ista beatum.

CIL. III 4185 descr. Mommsen, Desjardins musée de Pest p. 29 Sauaria in museum Pestinense delatum praescripta haec *Fl. Dalmatius u(ir) p(erfectiss.) ex pro-(tecto)re qui uixit ann. XL et Aur. Iulia conp(ar) dulc. qui uixit an. XXXV, ideoque hunc titulum scripserunt, sequitur carmen. subscriptum ... Volussius et Sabatia lib. posuerunt*

1 *he . post . me . dm . laris* monumentum, bene notas Mommsenus expedit 3 ... *dedas q. uiridis* lapis, principio restat aliquid ex *n* ista munera beatorum defunctorum sunt

579

Hoc monimentum maesoleumque monimentorum caussa-
 que paratum,

Manibus addictum sacrisque priorum,
 ut aequae frui liceat, qui dominus fuerit huius,
 uendere ne liceat caueo adque rogo per numina diuom.
 5 uendere si uelit, emptorem littera prohibet.

CIL. XII 3619 uidit Hirschfeld Nemausi in cippo
 litteris non malis. subscriptum *Hostilia L. f. u(iua) pos-*
s(uit). lex longioribus aut breuioribus iusto numeris sed
 manifesto numeris inclusa (*hoc maesoleum mortis causa-*
que paratum, ut nos usque frui liceat, dominus qui erit
huius, uendere ne liceat iubeo per numina diuom). in 5
 pronuntiatur quasi *uell-* et ut in Lucretio *probet*

580

Tu quoque communi [inans]urus sede uiator
 paul[um] siste, precor, sperans [tibi] talia ferri
 et lege. [na]m nimium crud[eli] . . p . . n

CIL. XII 213 descr. Desjardins suppluit Hignard
 in pago S. Cassiani prope Antipolin in tabula marmorea
 litteris saec. III uel IV praescriptum *d. M. C. Iouio*
Iulio Ligu[ri] Iouia Santippe fili[o p]i[en]tissimo qui annis
uixit [XX]III meses IIII

1 *mansurus* Allmer, *queturus* Mommsen 3 *crudeli*
sorte peremptus Hignard. *p* littera incerta, sententia sane
 haec: crudeli funere natus ereptus matri est

581

Manes, et super[i si quò uos carmine possunt
 a]c Plutonis adi[re domos, sit nunc quoque uobis
 du]lce cani . . . . .

CIL. III suppl. 9449 uidi ectypon missum ab Hirsch-
 feldio Salonis

1 *manes* non prorsus certum 3 post *cani* unius
 duarumue litterarum spatium uacat, ut opinor, interpun-
 ctis prooemio et narratione

582

. . . li solum quod res[tat agamus
 . . . ca]namus carmine ma[esto]

. titu]lo scalpentes littera ma[esta
 triste minist]erium maesto comitamu[r] honore.
 5 quamquam a]nimus meminisse horret [luctuq. refugit,
 nos ta]men inferias tibi forti . . .
 . s solumque uiro quo . . .
 . uirtute ferox for[t]is faeund[us . . .
 . bonusque [la]borum e . . .
 10 . cu[m] . . [mi]xtusque m . . .
 . . . . . dus ubi ue . . .
 . . . . . eae post om[n]ia . . .
 . . . . . te gloria . . .
 . . . . . uir e . . .

CIL. VI 30135 descr. IohSchmidt et Huelsen, Notizie
 d. scavi 1876 p. 143 Romae marmorearum tabularum
 duarum unum et idem carmen continentium fragmenta re-
 concinnata ab Huelseno, prius exemplum saeculi tertii uel
 quarti esse, alterum quinto uel sexto restitutum dicitur

1 *tali?* 3 *littera* fortasse casu quarto 4 priora
 suffecit Huelsen (V. Aen. VI 223), *honore* ego (Aen. XI 52).
 potest in principio tale *Asterium* 5 sumptum ex Aen.
 esse II 12 uidit Huelsen 6 *nos an has?* 7 post
quo fortasse *q (quoque)*

583

Supremum uita[e] | titulum tibi munus ac[le]te
 hunc posuere: tibi [re]rum clarissima fam[a
 detn]lit huc cineres ossaq. in hu[mo peregrina.

CIL. VI 30129 descr. Rossi et Huelsen in epistyllo
 marmoris Numidici rep. ad uiam Salariam. suppleui

1 i. athletae. cf. CIL. VI 10154 (circa a. 370) *ac[le]thetico*
certamine et *ac[le]tarum curia*, uetula uecla al. nomen pro-
 prium eo loco fuisse Huelsenus existimat, hominis tale *Aca-*
ste 2 Ou. fast. V 98 *inq. peregrina constitit hospes humo*

584

Ingenio uirtute modo doctrina decore

omnibus officiis praepollens, sed brevis aevo,
qui sex bis denis tantum [cum adi]ecerit annos

. . . . . siii . . . . .

CIL. XI 3194 ex Garruccio in agro Falisco frag-
mentum

3 *bicerit* Garr. interpretatus *uixerit*, supplens *uix.* sed corruptam lectionem numeralia quoque arguunt, feci *ad-
iecerit*

585

Munificent]iae hic cunctae [et pru]dentiae solu[s]
plenus Al]exander m[orte est ereptus acerba.

CIL. III suppl. 7417 Pautaliae siue Küstendil in
Thracia recepi trium in lapide uersiculorum reliquias,
nam et ipsas numeris conceptas fuisse probat antitheton
cunctae-solu. et praecedunt graeci uersus plures ex quibus
ἐσθλὰ παραι-, ἥρω ἐνὶ λιπαρῶνι-, Δ]ιογενείας dactylos declarant.
sententia quae potuerit inesse ostendi

586

Hic iacet ambigua pietas dolor et pudor in se
nomine Sofronius.

CIL. XII 880 ex schedis prope Arelatem in sarco-
phago cui incisa erat urcei et asciae effigies

1 *antiqua* coniecit Mommsen. oportuit ad hunc modum
dici *ambiguum pietas an d.* disiuncta illa deinde compre-
henduntur (cf. 556 *o dolor o pietas* et 81), nam *in se* est ἐν
ταύτῳ, una ut 595, 2

587

Vltima clausurunt Parcarum stamina filo
Principii miserandi diem, quem gloria nisi
auus adque pater puerum dedere praeclara
militia patruoque suo iunxere fouendum,
5 cum primum pulchra lanugine sumeret annos,
spectantes magnum patriae columnenque futurum,
heu miseri, gloriari sibi laetamque senectam.

crudele(m) luctum domui Rauenna remisit,
hoc miseros titulo proprium signasse dolorem.

CIL. III suppl. 8385 descr. Hoernes in Delmatia
prope Dabricam. titulus frondibus foliis hederaceis uuis
circumdatus, u. 2 Principii nomen in arto scriptum quasi
post adiectum. classis Rauennatis milites plurimos Delma-
tas origine fuisse ex Taciti hist. III 12 adnotauit Hoernes
2 *gloria nisi* explanatur infra u. 6 *spectantes-gloriari*
sibi 3 *praeclarae militiae* Hirschfeld (pro *p* lapis ha-
bet *r*). sed construi oportet *militia fouendum dedere et*
iunxere patruo 9 pendet infinitiuus ex *remisit* quasi
consequens, ut miseri titulo dolorem signarent

588

Conditus infelix in ista sede perenni
Principius habitat. huic uite finis in ipsis
ter senis misero et quattuor paene peractis
annis acerua fuit. nam studiis iam Rome laetantem
5 inuida Fortuna repenti funere mersit,
cuiusque reuersum crudeli funere corpus
exequitur genitor iniquo cum honore sepulcri.
iam securi suo gaudete munere Manes
Elysios per campos et dulcia prata uagantes.

CIL. III 6414 ad ectypum prope Scardonam Del-
matiae. in eadem arca repertus est nummus inscriptus
Constantius. litterae deteriores sunt, quarti opiñor saeculi
3 lege *quattor* 4 tolle *nam* 5 confusa metro
repens repentinum et *repens* serpens 6 i. Roma rela-
tum corpus 8 *caudete* arca. memorabile *suo* adposi-
tum personae secundae ut τῷ αὐτῶν, nisi uero pro *eius* i.
genitoris dictum est 9 potuit *E. campos per amoenaq.*
prata

589

Sossius hic si[tu]s est Suc[cessus] iure peritus,
Raunenae genitus, Salon[is] funere raptus,
libera quen ratio semper [deduxit ad aequum.

CIL. III suppl. 8836, misit mihi Hirschfeld Salonis
composita a Buličio fragmenta lapidis

1 sic Bormannus uoluerat decurrere *Suc[cessus natus]*
Rauennae, tum [*functus*] *Salon[is]* continuarat Hirschfeld,
ante quam inuento tertio lapidis fragmento stabilitus est
ternarius uersuum numerus et istius modi decursus. ars
Sossii ex u. 3 non satis patet, propter uitia sermonis me-
dicum potius aut fabrum fuisse credideris

590

Zoticus hic nomen nudum uanumque reliquit,
in cineres corpus et in aethera uita soluta est.

CIL. IX 2042, periit. AL. Burmanni IV 37, Meyeri 1187
Beneuenti

1 *reliqui* auctor alter

591

Terrenum corpus, caelestis spiritus in me,
quo repetente suam sedem nunc uiuimus illic,
et fruitur superis aeterna in luce Fabatus.

CIL. XI 3963 descr. Bormann. AL. Burmanni IV 202,
Meyeri 1316 in agro Capenati prope Soracte (in S.
Abundi sub Ariniano) praescriptum C. *Clodio Fabato*
marito optimo Atilia Marcella

2 *fungitur* supposuit codex Redii Gruter 772, 8
3 *fruimur* schedae Barberinae Fabr. 743, 511

592

Manibus hoc sacrum certa pietate resoluo,
hoc Nouellus ego matri filioque sepultis.
Valentina, tibi digno, dulcissima mater,
nomen uiget ecce tuum in titulo clarum.
5 donum naturae meritis de carmine signo.
felix ecce solum tegit hic duo nomina cara,
Extricate fli, ad planctus auiae dolenti.

Maffei m. Ver. 465, 2, Renier Alg. 3631, CIL. VIII 9080. AL. Burmanni IV 317, Meyeri 1409 fuit Auziae. subscriptum *Aelia Valentina uixit annis LV, L. Iulius Extricatus uixit an. XII*

3 *digno* iungendum cum *titulo* cf. 594, 3 quem uersum si pro archetypo sumere licet (*en nomen uiget in t.*), excepit uersus syllabis extremis consonans 5 *rem carmine signo* V. Aen. III 287

593

Manibus hoc] sacrum certa pieta[te resol]uo,
oc donu eg(o) dulci[ssimae] Feliciae filiisque sep[ulti]s
Victorie et Iuliae dulcissimis fili[s].

nomaen uiget ecce uostrum in titulo clarum,
5 donum nature meritis de carmine s[i]gn[o].

fel]ix e[cc]e solum te[git h]i[c] duo nomina car[a,
ux]or te Felicia, [ad pla]net[us] . . .

CIL. VIII 9081 Auziae. male descriptum carmen quoniam exceptis hominum nominibus idem est cum superiore, errores eius qui descripsit facillime emendantur (1 *geta* 2 *ec* 3 *fiii.is* 4 *cue* 5 *dulcissimiaeili* 6 *bcce* 7 *im* 8 *scn.* 9 *ndmina* 10 *caru*)

2 *hoc Donatus* ego dubitanter editor CIL. 7 extremum *..ucti..* fertur, praeterea euanidus in lapide uersus *f....i.....* (uelut *fideli marito*)

594

Manibus | sacrum cer|ta pietate resol|uimus
oc: quis? Lo[n]|gaen[i] fratres | L. Longaenio Vic|tori
patri. sep[ul]|tus.
nomen [ecce] | tuum uiget in [titu]|lo clarum | tibi dign[o]. |
im ... | ero ... | e ...

CIL. VIII 9192 in agro Auziensi carmen idem fere cum superioribus

2 *quis* cf. *ego* in ceteris duobus. at Mommsenus pro quibus accepit. tum *sepultus* clara haec terminatio in lapide est, debuit autem *sepulto* 3 *ecce* num adfuerit, item post *clarum* numquid fuerit adiectum (*Victor*), propter inaequalem uersiculorum ambitum uix licet decernere. in CIL. *ecce* omisum est

595

Coniugiu[s] hic ille iacet castissime fame,
 quibus non in se licuit bis denos uiuerent annos,
 quos cito nimium rapuerunt fata tenebre.

CIL. V 3996. AL. Burmanni IV 320, Meyeri 1495
 prope lacum Benacum, nunc Veronae. praecedit titulus Va-
 lerianae matri et Luciliano patri dicatus a L. Oc(tauio) Tre-
 biasio Max. cum hoc principio *auete anime innocentissime*,
 subsequitur *uetor [aliud ac m]eum nomen legi et d. M.*

1 *coniugius* a Mommseno compositum cum *collegius*
 coniugem utrumque significat . 2 *in se* simul, una:
 pater uixit an. LI, mater XXXVI 3 *quosque* AL. cum
 Maffeo mus. Ver. 173, 2. idem *tenebre*, Mommsenus non
 uidit nisi *te.e...* etsi de casu Maffei potest errasse, uoca-
 bulum tamen non latet aliud

596

Hic iacet in tum[ulo Cir]ce carissima ami[ca,
 quam] mihi di dederant, si [non ta]men inuidi fuissent.
 hae[c e]go cum dicto lacrimis fletuque dolens,
 pluria si potuisse in hoc titulo proscribere laudes,
 5 ut scirent plures, qualis illa fuit
 que uixit annis XXIII m. V. d. XII.

Lupercus amice merenti fecit memoratus amorem.

CIL. X 5958 ad ectypum, Henzen act. inst. arch. 1866
 p. 149 qui suppleuit in Hernicis prope Anagniam.
 praescriptum *d. M.*

2 fugit spondiazonta *inuidissent* 3 *dolens* adie-
 ctum inutiliter, praeteritum *uolebam* aut simile 4 i.
 potuissem. et proprium hic quidem erat *perscribere*
 8 *memorari* est meminisse ut in bibliis sacris scholiisque

597

Hic pietatis honos, haec sunt pia dona mariti,
 cui multum dilecta fui ego Marcellina,
 pro meritis: cernis que mihi solus coniunx Aelius co-
 que post obitum memor amoris dicat.

CIL. III 1537 ex antiquioribus. AL. Burmanni IV 55, Meyeri 1202 Sarmizegetusae. praescriptum d. M.

1 prius hemistichium ex Vergilio Aen. I 253 hic ut in epicedio Drusi 133 aliisque epitaphiis adscriptum 3 *merita* testis unus, recepit Mommsenus, quo facto *promerita* comprehendendum subiectoque uerbo adnectendum, cf. V. Aen. IV 335 s. dehinc membra uersuum leguntur quibus hexametros possis duos redintegrare (*pro meritis cernis quae solus dat mihi coniunx nunc quoque post obitum memor officiorum et amoris*), infuma tamen cadunt more pentametri

598

Nomina tue | superos laudesq. manebunt, |
adque utinam su[p]erstes amic(o) | reciperes tua mer[i]-
ta magna. |
coniugio ereptam | Firma requiris ibidem.

CIL. III suppl. 10864 contulit Hirschfeld Sisciae in tabula marmorea, litteratura exeuntis tertii saeculi mala praecedit ... *ec. u[xo]ri posuit carissime suae | Maximille*, dubites an carmini haec quoque adsignes heptametrumque incipias a *Maximillae*

1 ex Verg. Aen. I 609 *semper honos nomenq. tuum laudesq. manebunt. debuit tua at* 3 i. Firmam require

599

.	.	tantum rhetor .	.	.
.	.	tum noster sub origi[ne	.	.
.	.	carptura rosam mihi decidit	.	.
.	.	cor et uernum macula ui	.	.
5.	.	i]noffenso uitae mihi tramit[e	.	.
.	.	orum matura bono nil de	.	.
.	.	co]niugii scit cara fides heresq.	.	.
.	.	e quod aeterno migrari	.	.
.	.	amque ferat melior m	.	.
10.	.	facta pie cura	.	.
.	.	iano me .	.	.

CIL. VI 30130 ex Maffeo mus. Ver. 254, 8 qui plenius
 uidit, contulit quod superest inde a u. 5 Bormann. AL.
 Burmanni IV 41, Meyeri 1464 in aedibus Barberinis
 4 *decor? uirid-?* 5 *.n offenso* diuisim marinor
 6 potest ex descriptis *et] morum* 11 a carmine cen-
 seo separandum

600

. . . paucis] mensibus actis
 post nuptias, tenero per quam biduatus (amore) est,
 casta cui coix c[ubilia seruat amorem]
 posteris ostendens, ulli si credere fas est.
 5 patre repugnante propio hec nomine signat
 nobercam uincens. fame nomen ubiquem.

CIL. VI 30123 descr. Henzen et Huelsen Romae
 in marmorea arca fracta, in qua figurae mulieris ut uide-
 tur mortuae et scaphae auchentis mulierem et geniorum
 titulum sustentantium. artificium mediocre fertur, litterae
 prauae, uitia sermonis ad saeculum quartum ducunt (*pro-
 pio sine r, ubique cum n*)
 2 omisit quadratarius *amore* 5 pater puellae a
 nouerca inductus sepulturam impensamque detrectasse ui-
 detur 6 debuit *famae sed*

601

purpureum ueluti rosiosque req . . .
 et genetrix natis lacrimasque reliq[uit].
 hic iacet exanimis duleis roboratus enixus uit . .
 ci f. . . XVV secum o . . .

CIL. VI 30128 ex Marangonio, Mur. 1933, 4 * ex
 coemeterio urbano Anagniam tralatum marmor optime
 scalptum litteris inuersis. duorumne epitaphium, matris
 et fili?

1 uisa est caelum ueluti roseos *requirere flores?*
 2 deest pes ut *fletum lacrimasq.* 3 *Roboratus?*
 4 *f(ilius) annos XXV secum obitus tulit?*

602

infixere dei] mihi non [sanabile] vulnus

. . . . . dulcis amor . . . is quid incre . .

. . . . . rapta ad ima . . orfanos n .

. . . . . m]aximu . . . n . . .

CIL. V suppl. ital. 370 contulit Pais Aquileiae
1 expleui exempli causa, carmen metricis uitiis non
fuit liberum 2 fortasse *quid increpitas?*

603

Dulcis [cara uiro l]atet hoc Amemone sepulchro
fama ultra fines p]atriae popinaria nota,
quam propter mul]ti Tibur celebrare solebant.
iam summus fragilem uit]am deus abstulit illi
5 aethereisque auris anim]am lux alma recepit.
hunc titulum feci Philotech]nus coiugi sanctae,
nomen enim fas est re]stare semper in aeuom.

Henzen Or. 7269, CIL. XIV 3709 uidere Henzen et Mommsen
Tibure supplementa quae posui si
sententiae scriptoris respondent, de uerbis eo minus decet
esse sollicitum quod haud morose iste syllabarum rigorem
fregit

1 *dulcis* suum uersum obtinet, itaque dubium est utrum
ad hexametrum primum pertineat *Amemone* lapis non
pro *Anemone* opinor sed pro *Amymone*, licet metri uitium
sic etiam augescat 7 *stare s* hodie non apparet

604

Hic ego sum Cornutus doliens | cum filis dulcissimis VIII.

CIL. VI 16483 ex Donio fuit Romae trans Tiberim
supra ficti erant uir insidens solio adstantesque utrim-
que puer et puella. fortasse *Cornutus* quod in medio priore
uersu est paulo superius inscriptum erat exemptumque isto-
rum uerborum ordine, ut quasi hexameter fieret *hic ego*
sum doliens (cf. *florire*) *cum f. d. octo*

605

Fe]cimus hunc tit[u]lum myseri dul[ci]ssimo nato,
ut [d]oleat plus [lux], donec mors [fi]niat una.

CIL. IX 3488, IRN. 6070, sequor Accursii exemplar paulo plenius. AL. Burmanni IV 301, Meyeri 1396 prope Aeternum fluuium, periit. praescriptum d. M. s. T. *Sextio Iuuenali Iuuenalis et Restituta filio dulcissimo et frater et sorores. qui uixit annis XXIII p(lus) m(inus)*

1 *dulcissime nate* Burmannus iussit corrigi 2 *lux* quam nos inserere malui, certe non amplius spatium lapis habuit. *ut doleant plures* Burmannus praeter fidem tituli

606

Vt te, Palladi, raptum fleuere Camenae,
fleuerunt populi quos continet Ostia dia.

CIL. VI 20152, Notizie d. scavi 1886 p. 24. AL. Burmanni IV 220, Meyeri 1328 Romae in Caelio monte in sarcophago marmoreo qui uirum repraesentauit equo uehentem pennato, cum praeferretur uexillum et a tergo capiti per uirginem corona imponderetur. subscriptum *Iulius Nicephorus pater infelix fecit*. accedat hic tertius Palladius ei qui ad Pasiphilum carmina scripsit et ei qui inter XII sapientes numeratur

1 ita Smetius Henzenus, item qui effossum rursus uia Salaria sarcophagum descripsit nuper Lancianius: *ui te* Cyriaci et Mazochii lectionem secutus Mommsenus, *uitae* Fabricius Burmannus. Verg. catal. 11, 5 *et te raptum et romanam flebimus historiam*, Naeui epigramma *flerent diuae Camenae* (admonuit Leo). si uetustius esset carmen quam *populi* uel media in *Palladi* producta ostendit, exclamantis esse *ut contenderem, nunc comparantis* credo

607

magna uirtus pueri uictusque remisit animam,
uolnus habet uenis et celo carpitur ipse.
condidimus terre a[ri]sque sacrabimus ipsum.
qui sonus auditur et uox imago Lyei,

5 murmurant et chitari corde cum uoce decores.
 hos tibi uersiculus cum lacrimis fecerunt ipsi parentes.

CIL. VI 30122 ex schedis in palatio Barberinorum
 ut ait Donius

1 mors pueri dicitur, deest *concidit*, Vergilius *me uictusq. uolensq. remitto* 2 Aen. IV 2 *uolnus alit uenis et caeco carpitur igni*. haec ipsa *ceco* et *igne* titulo redditum iit Huelsen, nam fluctuant apographa inter *celo* et *ceio*, concordant autem in *ipse* 3 *terreasque* unum, et *ferrea fasque* alterum apogr. correxi secundum Aen. V 48 *condidimus terra maestasq. sacrauiumus aras*, licet dubites an *arasque* lapis habuerit plane barbare 4 i. cui. prope erat templum Bacchicum odeumue? 5 i. citharae chordae, *armis decoribus* Sallustius 6 intra numerum *uersiculos maesti fecere p.*

608

Clodi Nouiani

quem bis quinos | ducentem luminis annos |
 pius parentibus
 apstulit atra | dies et aceruo funere mersit.

CIL. XIV 3333 ex schedis (Fabretti 190, 442) Prae-
 neste continuatur VII idus Aug. *Bitalis soror bixit dies XXX. Cl. Felicissimus ex petitione memoriae pater filiis b(ene) m(erentib.) f(ecit)*

1 Cl. Dinouiani traditur: corr. Dessau 3 *pius* extra structuram orationis 4 V. Aen. VI 429 XI 28 *apstulit atra dies et funere mersit acerbo* qui uersus recurret identidem, exempla conguessit Rossius inscr. christ. R. II p. IX. ceterum hic *aceruos* traditur, fortasse uere si No- uianum et Vitalem pater cogitauit ambos

609

Non clausa in tumulo requiescunt ossa sepulcro
 istius nunc iuenis nec corpus morte sacratum
 ces[s]it at [infernus . . .

CIL. III 1871 contulit Mommsen Naronae Delma-
 tarum marmor infra fractum, supra inscriptum *Pomponio Stercorio infanti infelicissimo*

2 *iuenis* Mommsen, Paulovich *infantis* legerat. *istius*

bisyllabum ut apud priscos 3 ita litterarum in imo
lapide reliquias interpretatus sum. *iustec* fere apparuit ubi
infernus posui

610

Aionii salve, doleas ne fata suprema,
sic Fortuna tibi dederat transcurrere uitam,
omnes mortales eadem nam sorte tenemur.
gratiae si uitae, famae si nomen honestum,
5 si charites aliquae, laud[is] s[i gl]oria summa,
omnia sunt tecum. qui[s] enim, [d]um [uita] manebat,
non sibi pro uoto uolui[t] cognos[ere m]at[re]m?
te lyra, te cithara mira cum uoce fleuerunt,
te iuuenes cuncti patriae fleuere dolente[s],
10 quis lacrimae nunquam poterint sedare dolorem.
p]urpurei flores mutati [lumi]ne pulchro
depinge]nt tumulum, titu[li q]uem littera fulgens
declarat niueo lapidis distincta metallo.

CIL. V 6693 contulit Mommsen Vercellis in arca
inscripta d. M. Lolliae Proclae. supra uirginis nomen in-
cisa est adclamatio *Aeoni chaere*, haec repetitur carminis
principio isto *Aioni salve* quod genetiu formae *Aionii* for-
tasse propter *fata* indutum est. subscriptum carmini *pa-*
rentes

4 corrige *gratia* 7 in fine *Proclam* priores edi-
tores, .atf.m Mommsenus cui uersus exiisse uisus est in
atrem i. matrem. ille exitus est Vergili ecl. IV 60, hic ex
uoto nuptiarum ac matrimonii notio uocabulo acquiritur

8 *fleuerunt* Ranza posuit Momms. uidit, *requirunt* alii
11 ....ni lapis, requiro corpore, an fuit sanguine?

12 ...piiaini fere depinxit Momms. *exornant* adnotans a
lapide abhorrere

611

Hoc Anulinae mei memorantur carmine Manes,
paruola quae uixi anno semisseq.
sed mea diuina non est itura sub umbras

caelestis anima. mundus me sumpsit et astra,
 5 corpus habet tellus et saxum nomen inanae.

CIL. VI 12087 ex Cittadinio aliisque, Gruter 901, 14.
 AL. Burmanni IV 139, Meyeri 1265 Romae in mar-
 moreo cippo fuit, praescriptum *d. M.*

1 *Annulinæ* Grut. itaque *mei* tollendum censuit Bur-
 mannus. male *Anuline* Bonada quasi patrem puella adlo-
 queretur 2 lectio incerta, nam *uixi | annos III esseq.*
mea Cittadinus praebuit, *un|denos....n menses sed mea*
 Winghius. *annos III messe(m)q.* proposuit Henzen, lapis
 nescio an *mes(es)* et numeri notam habuerit, sane non com-
 probatur testimoniis istis uersus rite conclusus *annos III*
et II menses. interim *anno semisseq.* scripsi et *tantum*
metri gratia adici uolo. denos tantum modo menses Bur-
mannus 3 *es hitura* Cittad. *abitura* Burmannus
 5 *nomine* Winghius

612

Ter binas hiemes festina luce peregit,
 huc ueniens placido posuit pia membra sephulcro
 hanc in aeterno sibi sedem Constantia quaerens.

Marini iscr. Albani p. 31 Romae
 3 iustos numeros Marinius restituit *sibi* post *hanc* tralato

613

Non sufecerat uno dolore miseros bibere parentes,
 quod iam unam natam omiserant ante:
 ecce nunc et aliam saepelitam uno dolorem,
 quod iam prope nupptum myserae defunctae sunt ambae,
 5 set qui dolor abs te nobis, Harmonia Rufina, relictum est,
 ut annis XIII m. VI d. XXVI nobiscum aduixeris una.
 et nos optamus ad uos properare parentes,
 ego pater Harmonius Ianuarius cum bestra matrem
 que gemuit, uibet et dolet, Clodia Trophime.
 10 nec dubitamus enim uita carere m[ori]que.

CIL. X 2496, Ianssen mus. Lugd. Bat. inscr. tab. XVII 3
 prope Puteolos in mari inuentum marmor, auctum
 Lugdunum Batauorum. praescriptum *d. M. s.*, infra inte-
 grum uidetur

3 i. dolore ut 8 matre 5 *relictum* pro *relictus* in-
 dulsit iste metro 9 uoluit *uiuetque dolens* 10 *du-*
bitamur simile factum illis *moramur cunctamur grauamur*
moriq. scripsi: *mc* Ianssen, *m* tantum priores

614

Optatio nomen sis na|tum carmine tristi, |
 nomen dulce suis et lam|entabile semper.
 Optatus | genitur et mater Nemesia | deflet.
 iniqua o mise|ri fatorum sorte pa|rentes,
 5 paruula quis rapta | est atq. unica. heu male | mensis
 post decimum non(us) | clausit prope(r)antia fata.

Brambach inscr. Rhen. 350 qui uidit Coloniae
 Agrippinae

1 *optaeio* Lerschius legit, *optaeiu* potius Brambach.
 puellae ex Optati genitoris nomine nomen Optatio aut Op-
 tatium inditum non haeserat in uita sed uenit in sepulcrali
 elogio 3 *adeffet* lapis initio noui uersus iterata littera
 ultima prioris

615

Postquam sarcop[hago matris sunt ossa recepta
 nec dum sopiti ig[nis erant cineresque paterni,
 mox etiam [frater . . . . .

CIL. III suppl. 7563 Tomis inuentum nunc Buc-
 resti praescriptorum uersuum duorum haec supersunt
P. Ael. Tere[ntiano].. | Aurel. Auen[tinus?] infra lapis aequae
ac dextra mutilatus

inter 1 et 2 spatium aliquod interiectum est, ut puto,
 quod longioris uersus 1 extremum uerbum in medio fuit
 collocatum 2 ita melius consulitur carmini, at *cinerem*
et sopitos suscitatur ignes Vergilius A. V 743 VIII 410, ut
 probabilius sit hiasse illud *sopiti ignes*

616

Hic tria c]arorum sita sunt [co]rpuscula fratrum.
 effunda]s lacrimas qu[i t]emp[l]u[m] .. uris intras.
 hae]c uult ipse f[era]s tribu[s orna]m[ent]a sepulcri:
 sic tibi muneribus decorentur funer]a iustis.

5 .	.	.	solu]bus aestas
.	.	.	. i]n astris
.	.	.	. a sororem
.	.	.	temp]ora mate[r

CIL. III suppl. 8653, eph. epigr. IV 290 uidere Momm-
 sen alique Salonis, nunc Agrami in museo lapis
 fractus duabus partibus carmen idem continens: altera
 parte hexametri singuli binos uersus implent, unde sup-
 plendorum periculum feci hexametrorum primorum; haec
 pars desinit in *sep* u. 3. altera parte quae hexametros sin-
 gulos singulis uersibus coartabat non leguntur nisi clau-
 sulae numerorum

2 ..*emptu*.. descriptum est: *templum* coni. Hirschfeld
 diuinum nomen fuit *Fulguris* an cognomen uirile pa-
 tris uelut *Sulpuris*? *Telluris* coni. Bormannus, sepulcrum
 ut diceretur neglecto metro 3 ..*mina sep.* fertur quale
 uocabulum non potest inueniri metro aptum 4 *iutis*
 et s supra u lapis 5 hinc incipit narratio. fortasse
 prima fratrum obiit *soror* bus Domaszewski, *adus*
 Hirschfeld quasi fuerit *gradus* 8 ..*pramatfn* eph. sed
 f infra fracta, n quasi dimidiata ..*ora* descripsit Hirschf.
 idem *mater* restituit

617

C. Val. Didymionis

una die geniti eandem horaque creati.
 una fuit genetrix. sed d[i]sc]ors eam fato
 adque u[na] marit[am] aeterna [sede] manebit.

CIL. XII 894 tradidit Dumont Arelate uidetur
 Didymio ex gemella prole unus fuisse, sepulcrum plurium
 1 i. eadem 2 d[i]sc]ors Hirschfeld 3 *eam* ge-
 netricem an potius quacum genitus fuerit sororem?
 4 post *marit* tres uidentur desiderari litterae

618

Qui dolet interitum, mentem soletur amore.
 tollere mors uitam potuit, post fata superstes
 fama uiget. periit corpus, sed nomen in ore est.
 uiuit laudatur legitur celebratur amatur
 5 nuntius Augusti uelox pede cursor ut aura,
 cui Latiae gentis nomen patriaeque Sabinus.
 o crudele nefas, tulit hic sine crimine mortem
 damnatus, periit deceptus fraude latronum.
 nil, scelus, egisti: fama est quae nescit obire.

Brambach inscr. Rhen. 780, Murat. 903, 3 ex Browero.
 AL. Burmanni IV 23, Meyeri 1176 Treueris, periit
 subscriptum fertur *posuit Furius*
 1 *honore* Schrader uoluit 3 cf. 545, 4 5 tradi-
 tur *nuncius*

619

Hostibus indigne saeua nu[nc] morte peremptus
 dunc cupit infelix flammās [inferre, maritae
 oblitus generisque sui spem Ta[r]tara obiuit.
 coiugis huic misere lachrima[e] funduntur amantis.

CIL. XII 629 ad ectypum rep. in finibus Arela-
 tensium, iam Massiliae tabula marmorea, litteris paruis ae-
 tatis recentioris. editor dubitat an medii aevi sit, sed *dunc*
 coarguit antiquitatem. ego sententias redintegraui

620

Francus ego ciues, Romanus miles in armis,
 egregia uirtute tuli bello mea dextera semper.

CIL. III 3576 Aquinci litteris non barbaris sed latinis
 2 *tuli arma, mea dextera* ablatiui ut puto. sane ma-
 lis *tulit*, sed illud Mommsenus testatur

621

Fl(auius) Maximinus iacit, cuius fama super | ethera notus,
dignitate et honore | perfunctus transegit annos XLVI.

Notizie d. scavi 1892 p.4 descr. Bertolini   Concordiae.
aeui Constantiniani. sequitur *hanc uero de suo emerater-*
pious (i. *emerat frater pius*) *Maximus, co[n]ue(n)it uiginti*
argenti libras fisco esse dandas siquis aperire [uol]uerit
Aeneas Verg. I 379 *fama super aethera notus*

622

Sede sub hac recubat clarus praetorique praefectus
Maiorinos uirtute caelebratus magna per orbem.
haec illi nuc requies fati, haec sedis aetern[a]
Filippi extructa studiis gratique nepotis.

Waddington inscr. de la Syrie 2475, CIL. III 124
in Trachonitide inter Agraenam et Zorauam. litterae tam
malae quam carmen quarti certe, si non quinti saeculi.
graecum carmen eiusdem argumenti ibidem repertum est
W. 2474 Kaibel epigr. 441, in eo Μαιουρίνος cuius laudem
oriens et occidens norint συνκλήτου φίλον ὄμμα dicitur, Phi-
lippus ex sorore nepos βασιλῆος ἀμύμονος ἑσλὸς ὁπάων. bini
carminis uersus ternos lapidis implent uirgula inter se di-
stincti

3 i. nunc   4 *Grati* pro nomine editor habuit. uni
Philippo etiam graecum carmen sepulcri structuram adsi-
gnat, *que* ab sententia superuacaneum

623

et iacet hic talis, qui nunquam fraudibus iste
laetatus post magnos actus pauperes reliquit liberos
spe liberos.

CIL. VIII suppl. 15719 descr. Cagnat   prope Sic-
cam   lapis cum sit integer, desideratur alter horum
praenuntius

1 *qui* aut *iste* otiosum, sed generali definitioni (*talis*)
illud inseruit ideoque hoc accedit magis proprium, cf. Haa-
sium in Reisigii scholis l. lat. adn. 379   2 filios sperans
exuturos seruitutem: saepe eius uocabuli captata est am-
biguitas (Petron. 41)

624

. . . . iheu . . . . ctionis . . . .

interea dum liberos [q]uae[runt], | libera parentes habebun[t].
anno pene finito tecum | me finitima uidi.

separatio Rhodi.

IohSchmidt eph. epigr. VII 443 ad ectypum Cirtae
lusus potius uocularum quam numerorum

1 non *eheu* fuisse uidetur sed *Theu[est- adfectio-*
nis prop. Schmidt 2 *quaerunt* Mommsen: *uae*i fertur

3 i. finitimam, sublata in aetheris auras uxor procul a
uiro mortua. uir fortasse Rhodi ab ea discesserat

625

Hoc sit[us est tu]|mulo C[arus fa]|tis ma[le raptus

CIL. VIII suppl. 16651 descr. Dessau Theueste
uidetur carmen fuisse, supplementum arbitrarium (*Chri-*
sti baptisate natus)

626

C. digno innocenti uiro qui impleta tem|pora cessit,
Iulius pater erat, qui uixit an|nis LXXX,
Rufulus cognomine, cuius ut na

Renier inscr. Alg. 4115, inde CIL. VIII 4551 Zarai.
praescriptum *d(is) M. s(acrum)*

1 *c(oniugi)* proposuit Renier. *huic* aut *uic* lapis habuit?
sin *C.*, acrostichis fuit accusatiuus absolutus ut CIL. VIII
4372 *post multum temporis interuallum reliquias recollectas*
tumulum tibi constitui, 7517 *omnium feminarum sanctissi-*
mae, seniles annos inpletos suum maritum secuta est
3 imperfectus titulus erat aut mutilum exemplum Renerio
traditum: *cuius ut natus monumentum faceret* sim.

627

Vrsi tum(u)lum cernis quicumq. uiator, |
quem (i)uenem rapuit sors ultima, perlege q(ue)so. |
qui uixit quinquaginta in annis.
heu m(i)sera Al|exandria gemit decepta marito.

5 qui est putita dul|cem coniugem uiginti et sex annos.
et nemo reuentos. |

alios mone: uita brebis est,
cunctis fila parant et Par|e nec parcetur ullis.
hunc illi dimisit duo anxia natos. |
condicio talis omnem conplectitur urbem.

10 sed m(e)ritu|m et binefacta adiutan(t) laborq. fidesq.
haecne libertum | dominis fecere probatum,
hec ne defendunt senper sociant|q. beatis.
si par esse belis, semilem mihi suscipe curan.

CIL. III suppl. 9623 ad ectypum Salonis in basilica
in sarcophago, cuius operculo inscriptum est *depositio Vrsi*
die XI kal. Nouembris indic(tione) XV. lapidis uersus ad
dextram in modum syringis increscunt, scriptura pessima
uitisque multis deformata

2 *uueaem* arca, tum *uitima terlege* 5 i. quae est
potita. extrema interpretor et *nullus est reuentus*, quae et
metri causa et cohortationis uersui sequenti subici debue-
rint. corrigendum Mommsenus *nemo reuenit: (h)os* propo-
suit 7 bonus uetustioris, opinor, auctoris uersus *pa-*
rant Parcae nec parcitur, nam et recte sustulit Hirschfel-
dius 8 i. hic illi reliquit duos natos, *nunc* ci. Hirschf.,
anxia aut pro *anxiae* est aut abl. nominis angores signi-
ficantis 9 *confectitur* lapis. *urbem orbem* 10 *adi-*
uiam lapis 11 12 *haecine* iustos efficit numeros. *ne*
non interrogantis sed adfirmantis (MWarren in ephem. phi-
lol. Americana II p. 50)

628

Gaudia semper [agens] | quondam dum uit[a manebat] |
LXV uitam [transegit] | in annis
. . | com . . . . .

CIL. XII 973 Arelate, periit. 1 finem suppleuit Le
Blant, cetera ego

629

Dum c[u]pidus i[u]uenis urbem uoluisse uidere,
inde regrediens incidi febribus acris.

at pres[s]us grauit̃er omisi cun flore i[u]uent[a]m,
 quoniam [in]iqua meam sic fata uoca[ru]nt,
 5 intonsamque tuli [in ipso fu]nere barbam
 infelix nec potui p[e]rfer[r]e uota meorum.
 f]unere acerbo iace[o] sedibus istis,
 et misera mater abet in corde dolorem,
 cottidie fletus dat, et in pectore palmas.

CIL. V 8652 (pars minima ea quae extat uersuum 4-6)
 suppl. ital. 384 (totum carmen descriptum olim cum men-
 dis plurimis a Cella abbate, item particula nuper inuenta.
 n. 8. 9) Iulii Carnici. praescriptum .. *Laet[i]lio C. [f.]*
Ga[u]o de[c(urionē)], subsequitur *qui uixit ann. XX m. VII*
d. VII: Laetilia T. f. Custa filio carissimo atq. pient. ma-
ter infel[i]x menda Cellae plurima sustulit Mommse-
 nus, quae nolui repetere omnia (sic *inuenis* 1, *inuentum*
 3 pro *iuuenis, iuuentam*)

1 cum uoluiss̃em   2 i. acribus, cf. Charisium p. 82
 et 117   3 ac Mommsenus aut Pais coniecit, idem *amisi*.
 uide supra 613, 2. *presus* Cella   4 *ioua meam* Cella, *me*
[i]am proposueram. *uotaint* Cella sed *uoc* in lapide super-
 stat   6 *prefere* Cella   9 *tunsae pectora palmis*
 et similia poetae obtulere

630

. . . totius utilitatis
 . . . rina tumulo habitas
 . . . filii nuf . . . ientiae s(an)c(tu)s
 . . . patri du[m corpus de]ficit huius
 5 . . . feciia . . . ntarius artis
 . . . cenua . . . [an]nus pl(us) m(inus) L.

CIL. VI 9176, partem dextumam quae extat descripsit
 Rossi Romae in S. Pudentianae dactylici uer-
 sus fuisse uidentur praeter ultimum et dicati uxori

3 *nuf* Manutius, *nul* Papenbrukius. uelut *nutrix sa-*
pientiae   4 *du* .. Papenbr. *dul* .. Man. in exemplum
 uersus adsciui illud (uelut *uiuit amor p.*)   5 *fecit n* ..
 Papenbr. *argentarius* Henzen proposuit, datur etiam *un-*
guentarius

631

. res	usum .: . . .
. . ca	hominum d . . .
Leonti	.. ndae .: septe . .
displicuer	.. ta nocte .: e . .
5 uenienti in cor . .	10 .... ntum .: la . .

Revue épigr. du midi 1878 p. 17, 26 descr. tractauitque Dezeimeris, Iulian inscr. de Bordeaux II 151, 945 tabulae marmoreae fragmenta prope Burdigalam rep. Lupiaci ad Garunnam ubi Ausonii uillulam deprehendisse sibi uisus est editor, idem in hoc carmine Leontium cognomine Lascium praeceptorem Ausonii (prof. 7) et anapaestos monometros conditos ab Ausonio aut exemplo Ausonii. punctis triquetris carminis uersus distincti fuisse uidentur. nempe hexametros quasi christianos agnosco (*displacere* animae *uenienti in corporis usum* res uiles *hominum*, *dium placuere uerendae* sim.), etsi angustior inferiorum uersuum scalptura ab hac ipsa u. 4 ss. restitutione dehortatur. fortasse septuennis elogium puellulae

inter 2 et 3 uacat spatium, 9 uelut *circumdata n.*, 10 *parentum?*

632

. . .	o]ptima quae domi[n . .
. . .	p]ro meritis uitae mo . .
. . .	recepi patrono dona . .
. . .	i inmemorum quan . .
5 . . .	ic posset si uiueret ip[s . .

CIL. III suppl. 9636 ad ectypum Salonis, litteris malis, laciniae hexametrorum

2 *dignaque pro m. u. monumenta recepi* suppluit Rosius. tum nimis multa desunt, 1 *mortuus optima quae domini dare praemia possunt?* 3 *donante?* alio modo Leo *nactus pro m. u. morumque uidebat mercedem recipi p. dona ferente* 4 Vergilius *non inmemor umquam*, sed lapis ista sic distinguit, *quant?* 5 *hic aut huic*. in fine *ipse* ci. Hirschfeldius 6 *superest lectionis incertae scriptura f...ifodca.*, alii legerant *eodem*

633

Quae nullo poteras] sedu[ci] crimine coniunx,

castus erat tibi a]mor. filo et sorte crudeli
 iam lacrumis mariti eris triumque nato[rum,
 qui sumptus ca]pitis tertios fecere su[premis,
 5 deflenda sem]per et eris memoranda fut[ur]is.

CIL. VIII suppl. 11448 ad ectypum in agro Sufe-
 tano prou. Byzacenae praescriptum d.] M. s.

1 *sed u[il]lo* IohSchmidt, expectamus *nullo* aut *sine*

4 aliquid edolauit sententiae, melius quaero. *fecere*
supremos proposuit Schmidtus, *feceri* aut -pi descriptum
 est. pro ..pitis datur me]ritis sim. 5 *semper* et *futu-*
ris Schmidtus

634

Haec tibi, kara, tuus conscrip[si] uerba] maritus,
 o dulcis coniunx, de[x]trae sola]men amissae.
 iam sine te orb[a] domus mo]lesta mih[i] manet, Or]cus
 et cacl[eb]s mihi] uita placet, [neque d]uras amab[o]
 5 funere mut[andas] tales acce[ndere] faces.

tum . . . ruc . . . nutritis . . .
 . . . fueris . . . . .

CIL. VIII suppl. 16737 ad ectypa inter Theueste
 et Cirtam, iam Theuesti hexametri foliis hederaceis
 inter se distincti sunt. suppleui praeunte Schmidtio litte-
 ras semirutas et ambiguas ex re nostra interpretatus

2 *defuncta leuamen* proposuit Schm. 3 post orb
 insequens littera tamquam i fertur in fine ..cus Galli
 describere, ..gus Schm. neque *Orgus* inauditum est (Fest.
 p. 203) 6 *fructu*-? sed quasi -oruo enotauit Cagnat

635

Kara mihi con[iunx], | multis solaci[um] | annis, supe-
 rasti [mar]itu.
 omna que s[unt] | nobis, tuo sunt q[uae]sita labori.

CIL. VIII 5834 descr. Cherbonneau Sigus Numi-
 diae. praescriptum *Pomponia Fort[unata]*, subscriptum *ho-*
neste memorie mulier

1 *superusti...* fertur, emendauit ex Siguitano quod sequitur epitaphio 2 non audeo substituere *omnia*, istud commodius numeris

636

N|am te su coniunx | multa dilecta per anos, |
obsequio pietatis | superasti maritu. |
omni[a] quae sunt no[bis], | tuo [s]unt quaesita l[abore].

CIL. VIII 5804 descr. Costa et Cherbonneau Sigus.
praescriptum *Iulia Spesina*, subscriptum *Marinu(s)*

1 *n'ami..a coniunx* Costa. et desideratur *a me tu es*,
ex persona Speusinae *a te sum dilecta*, praeterea *multos*

3 *omnis quae* Cherb. *no'uo..iaquaesitan* Costa,
no'quo u m quaesitai Cherb. neuter in fine uersiculorum lacunam indicans. correxi ad exemplum carminis superioris

637

. . . suum | mi[se]randa dolorem.
num|qua feci dolum neque duos | [rapio] tibi ama(n)tes.
oc mihi indigne | positum (i)n pectore uolnus: |
dulcem superstitui natum | miser(a)nda genetrix.
5 tert[ium] liq(uit) miserae florentem condere saxso.

CIL. III 5295, suppl. 11709 recognouit Gurlitt ex agro
Celeiano in museum Grazenae delatae arcae inscriptio mutila lectuque difficilis

2 *duos baettibi* aut *rae..lbi amates* lapis, non extat *mater*. intellego filium ante matrem mortuum tertium, duos patri relictos. *duos* monosyllabum est ut in priscis 3 i.
hoc mihi. notior *mihi* forma 4 i. superstes fui
5 *tertio fl'comiseris lorentem* Pichler exscripsit, *tert...l'io miserae eorenii...* Gurlitt: *liq.* satis ueri simile puto, potest *tertio* pro accusatiuo fuisse *condere* nunc euauit

638

Dulcis Proserii coniux Vincentia quondam
sarcofago hoc tegitur caro condente marito.

hanc post bis quinos sequitur Piruntia mater
annos et aeterno iungit pia membra cubili.

Lanza lap. Salonitane p. 144 n. 156 ex ms. Boghetichi,
CIL. III 2490 sarcophagus iste fuit in monasterio S.
Rainerii

639

Hunc qui leges [titulum] pcto perlegas, neue reu[ell]as
de se quod immatu[re la]udabile cernas.
hic iacet triste [et mis]erabile funus.
uere flori similis.....nostra per annos
5, ornabat cubita [atq. om]nia laeta gerebat.
nunc huius memo[res hec p]erscripta posuere,
ut quae hilari[ter su]mas cum littera mes[ta].

CIL. V 5961 descr. Mommsen Mediolanii me-
dia parte mutilatus titulus *Atiliae*... *contuber[nalis]*., late-
ribus adiunctae sunt imagines genii

1 suppl. Mommsen. reuellantur scilicet cineres manesue
4 annorum deest numerus 5 i. cubitus uel cubilia.
plenum est uocabulum distinctione seiunctum ab eis quae
sequebantur 6 intellego *memoriam perscriptam*, uelut

CIL. V 6087 titulum Senti Secundi discipuli heredesque
posuerunt 'ut etiam post obitum nomen eius pro meritis
suis legeretur' 7 exitus idem 582, 3

640

Nomine quae Solida uixit cum coniuge sanctae
clara genus et pulcra gena sed plena pudoris,
hic iacet extremum fatis oppressa sinistris.
hec eadem nox una dedit talamosque necemque,
5 aurea bis denos aetas cum stringeret annos,
quattuor ast dederat solacia digna marito.
pignore caro tamen uacuum soluta cubile
pergit ad occasus, quoniam sors omnia uoluit.
cuius pro meritis pulcrum de marmore sedem,
10 Valeriane, dolens comuni in pace parasti.

CIL. V 1710 ex ms. Moschettini. AL. Meyeri 1519
 Aquileiae. subscriptum *deposita IIII idus Septembris*
 1 i. sancte 2 *cenus et cena* traditum. *genas* Meyerus
 4 *hec* pro datiuo habendum est, *huic* substituit Stein-
 buechel 6 *quatuor et solatia* tradita, *ast* fortasse ni-
 hilo uerius 7 uoluit opinor scriptor indicare ex puer-
 perio quod ante reditum mariti accidisset Solidam mor-
 tuam, quamquam *cubile* aequae male enuntiauit ac u. 4 *ta-*
lamos 10 *in pace communi*, tum *catholica* increbruit sub
 finem saeculi quarti

641

Rupe caua manes feci nunc coniungi Paulle
 inque pari requie Viatorinus eligo sedem.
 sed et Viatorino nepoti eorum qui uixit annis IIII.

CIL. X 5819 ex editis Aletrii in anaglypto mar-
 moris albi opere quod uirum uestitu consulari et feminam
 ostendebat. uersum 3 consentaneum est metricis duobus
 adiectum esse posterius
 2 *elico* ediderant. interpretor quasi *requiem sede*

642

Hoc nuc nos po[si]to titulo nomenq[ue] tuemur:
 Pelagia Nata[li] coiungi cu Optato l[i]ber[to].

CIL. IX 2991 contulit Dressel in agro Frentano.
 praescriptum *d. M. [s.]*

643

. . . uit . . . rea . . .
 . . . uoq. et natae nata uti comite
 . . . outuimrc comitata necauit
 . . . um spreuit nulloq. cupidin eius
 5. . . mucituit uno contenta marito
 . . . nomen erit a summo nuii uers

CIL. III 2667 ex sylloge ms. Bartoli prope Salo-
 nas subscriptum . . . b]ene meritae Sabinus et sibi. lit-
 teras sic prope omnes ut descriptae sunt expressi, quon-
 iam certa nullius uersus datur emendatio

2 potest quoque fuisse, in extremo pede *mite* aut *uite*
 3 *mr* conexae et *r* inferius adaucta in transuersum. an
f]ortuna - negauit? 4 fortasse *lucrum*. cum u. 6 extre-
 mum uerbum non sit integrum, seruato metro *cupidine*
ius[ta] restituas licebit 5 *contenta* Mommsenus qui ex
 primis *fuit* adsumpsit: *conpena* descriptum. *casta et frugi*
fuit coni. Leo, *enituit* Hense 6 *nonen* traditur. acro-
 stichon indicari Mommsenus uidit, *At tibi n. erit a s. in-*
tuito uersus?

644

Condidit hic natum infelix Bocontia mater
 functa . . . [c]um magno dolore,
 nomine et ipsius situs est Bocontius i[n]fans
 qui tulit bis binos [meses et] quattuor[us] annos
 5 qui effecit . . . . .

CIL. III 2616 ex sylloge ms. Bartoli prope Salo-
 nas. sinistra cum uuis uitis, dextra genius cum face in-
 uersa uisebantur

1 Vocontiorum nominis prima corripitur 2 inter
functa et *magno* haec traduntur *eep* (super *picta q]uon* |
nimis suos socium. si recte *functa* scriptum est, requiritur
 talis sententia, hoc officio exequiarum matrem praepostere
 functam esse. sed fortasse *functum* fuit, aeuo *nimis* angu-
 sto? *dolore* pro *aolore* scripsi 3 *ipsuo* traditur

4 *binos ufsfsq* | *quaetueoueines* Bartoli: *meses* tam cer-
 tum puto quam *quattuor* 5 *quleffecithulastisbatusaedo* |
mueullauorpocrtent traditur, unde sententiam colligas huius-
 modi: effecit morte sua (*subitis fatis?*) ut ne domus ullam
 progeniem habere posset

645

. . . en curi . . . |
 . . . si scire quad . . |
 . . . corpus et ipsud |
 . . . pe]r mare Romam
 5 p . | . . . . r
 albeus insontis | . .
 . . . p]lures in Tartaro | misit.

stra parte uerba plurima, dextra in primis uersibus paucae litterae desunt, ut subscriptio ostendit . . . *sub ascia dedicauit*

1 *nomen? curiosi?* 2 annorum numerum uoltis si
scire, *quadrimus?* 3 extrema littera *d* esse uidetur
magis quam *m* 5 *t* ante *albeus* Monfalcon mus. Lugd.
92, 352. occidissee uidetur in flumine dum ipse aut parentes
Romam tendunt 7 fortasse continuabatur *insontis*
plures *sub Tartara* uel *ad T. mittit* uel *misi* Vergiliana

646

Hic situs in tumulo genitus nomenque Valerius,
Antoniaes subules, uixi bis septenos in annis,
et patris ut nomen tuler(im) rogatus Aëtae,
set genitus brebiter, uoluit me tollere Fatus.

Notizie d. scavi 1892 p. 190 descr. Vivanet prope
Tharron in ora Sardiniae rupinaque inuentum marmor.
praescriptum *d. M.*

1 i. natus Valeri 2 debuit annos aut *septenis*
3 s. ἀσύντακτα, ut regi uidetur a *rogatus* (cum patris nomen
mihi arrogare uellent occidi), tum debuit *genitum*

647

Disce quisque pius pater es uel mater que generasti:
natos habere bonu est, si non sint inuida fata.
sic tibi non rapiat mors inuida tam cito natos,
ut meis atque tuis dignis leue terra preceris,
5 ut mors in uoltum uinat semperque colatur.

Aelius Marcellinus pater filio Felicissimo
hoc ego feci bene, si quid sapiunt inferi.

CIL. VI 10731 descr. Henzen, Gori I 157, 85 Roma
translatum Florentiam, litteratura ea in qua *u* corrotunda-
tur. praescriptum est *d. M.*, carmen in orationem transit
metro non adstrictam, nisi quod extrema paene senarium
aequant 179, 1. post *inferi* sequitur *qui uixit annis X men-
ses V dies XI*

1 *disce* pro *discite* substitutum, interpolatum *mater*
4 *dignis ifue* CIL. *dicnisilue* Gori. scilicet *leue(m) ter-
ra(m)* 5 hoc membrum suspensum uidetur ex u. 4 et
preceris: qui mortui uiuant in uoltu tam infixio pectori
quam expresso per signa

648

. . . . parentes . . . . est sub terris imago
 . . dederu]nt oscula natae 5 . . . ofspotmiipocpent
 3 . . . . penare solebant

CIL. X 7527 descr. miles aliquis Sulcis in Sardinia
 2 *natne* fertur, 3 *n* in *penare* inuversa (*sperare, adpel-*
lare tale), 4 *ierris imaco*

649

Eheu quos fletus retinet crudele sepulcrum.
 da lector lacrumas et duro flectere casu.
 hic est Simplicius nam funere mersus acerbo
 indole sublimis, morum grauitate colendus,
 5 praeclarus studiis, primis deceptus in annis.
 qui cum te pu
 ultra annos sapiens praeceps fata inuida raptum,
 de cuius spe promittens sibi plurima mater
 immeritos potius suscepit casta dolores,
 10 nec ualuere preces, quas fuderat anxia caras.

CIL. IX 5012 Curibus Sabinis in coenobio Far-
 fensi. principia uersuum extant recognita a Stevensonio,
 posteriora hemistichia fide nituntur Iucundi subscri-
 ptum *qui uixit ann. XIII m. VI d. X defunctus III nonas*
Sept. Eusebio et Ypatio cos. id est anno 359

3 *funere mersit acerbo* Vergilius 6 omiserat Iu-
 cundus hiatu non indicato. diffracto lapide non cohaerent
 6 et 7, tamen sententiae nihil deest, elocutio qua 7 claudi-
 tur ne per se quidem uacat suspicione. *cum te pu[ro con-*
cepit pectore, Christe,] ultra annos sapiens praeceps fata
inuida obibat, saltem *raptus* desideratur. at *ter q* legere
 sibi uisus est Rossius inscr. christ. Rom. II p. 400 suppleuit-
 que *ter quinos nondum compleuerat annos* 10 lapis
 uereor ne habuerit *curis aut cura*

650

. . . . nus honores

culpand[o] nihilum dignus, set dignus amari,
 dux idem sociusque sui cum milite regis.
 digna memoratu clueat per saecula fama.

CIL. III suppl. 9504 contulit Hirschfeld   Salonis in
 sarcophago christiano. subscriptum *dep(ositus) die VII idus*
Aug. Constantio Aug. X et Iuliano Caes. III cons. anno
 360   praecedit uersiculus dirutus cui principium for-
 tasse *Eus[ebius]* fuit, potuit addi *iacet hic ob spretos ma-*
gnus h. Mommsenus proposuit *habuit si minus honores,*
credibilior barbarismus scripturae plenus honoris

2 exitus Vergili ecl. V 89   3 regem foederatorum
 aliquem a Romano isto adiutum intellegit Mommsenus

651

.eilniabo pribatus luci in . . .
 .nos iunctoque secundo similes incolumis.
 .nim:res humatus debitum sumpsit perpetu.
 .manibus haec sors . . . nec fugit aliquis ipsa[m].
 5 V]ius si lector uis nomen nosse sepulti, ordin[e]
 S]urso a summa li[tte]ra discis.

CIL. X 672, periit   in tractu Salernitano lapis su-
 pra mutilatus, post *discis* adiecta haec *compari bene [m.]*
qui uixit annos XXII minus VII menses [d.] XV: dies X
kal. Maias post consecrationem Fl. Gratiani Augusti, in
 quibus *consecratio* cum ex *cons(ulatu)* interpolata uideatur,
 annum indicari ueri simile est 367   lapidis scripturam
 repraesentauit, hexametri exire uidentur in *secundo* 2, *sum-*
psit 3, *ipsam* 4. bonus unus est 5. propter acrostichida
 2 *frate]rnos*, 3 *benigni mores*, 4 *perpetua a manib. haec*
sors est si sumas, oriatur *Suagrius*

2 *sic miles* coni. Leo   4 *nec tucit* editur   5 6 suppl.
 Mommsen (*huius*), idem *liiira* sic emendauit

652

Iustitiae facies, pudor integer, omnis honestas,
 casta maritali semper deuincta pudore,
 mortis onos tua perpetuis datur aula sepulcris.
 ante meos talamos me dignum sola petisti

5 contemptisque aliis me dicto iure secuta es.
 cum te pura domus quaerit, scit publica fama
 et probat omne bonum soli seruasse marito.
 o durus raptor, mors improba. uix mihi tecum
 conubii gratas licuit coniungere taedas,
 10 in pia praepropero uidi tua fata dolore.

Notizie d. scavi 1888 p. 449 n. 40 descr. Gatti, acta acad.
 inscr. Gallicae 1888 p. 365 Romae in coemeterio basilicae
 S. Valentini uia Flaminia in arca marmorea subscriptum
Fl. Crescens Aciliae Baebianae dulcissimae adque aman-
tissimae coniugi benemerenti in pace quae uixit annos de-
cem et septem et mensibus nouem, diebus tredecim, fecit
cum marito annum et mens. III, dep(osita) VIII kal. Mart.
Valentiniano et Valente Augg. iter(um) cons. anno 368

653

Cara pia coniux Yguia deditaque marito,
 funeris tui causa tota nos mente dolemus.
 aeternamque domum Comienus Amantius paraui nobisque.
 sanctique tui manes nobis petentibus adsint,
 5 ut semper libenterque salmos tibi que dieamus.

Gruter 1061, 7 'in uico S. Gemini in Vmbria Ioh Metellus
 uidit' numeros inconditos secuntur haec: *Aurelia Yguia*
que uixit annis XXXVIII mens. IIII d. II, durauit cum
marito annis XXIII mens. IIII d. II, dep(osita) die prid.
kal. Maias Valentiniano et Valente Augg. IIII anno 373

1 pro Ygia? 3 communem tibi nobisque 5 i.
 , psalmos

654

Inter auos proauosque tuos sanctumque parentem
 uirtutum meritis et honoribus emicuisti,
 ornamentum ingens generis magnique senatus,
 sed raptus propere liquisti, sancte Kameni,
 5 aeternos fletus obiens iuuenalibus annis.

te dulcis coniunx lacrimis noctesque diesque
 cum paruis deflet natis, solacia uitae
 amisisse dolens casto uiduata cubili.
 quae tamen extremum munus, solacia luctus,
 10 omnibus obsequiis ornat decoratque sepulcrum.

Eph. epigr. VIII p. 159, 648 ad photographum exemplar,
 Elter in actis inst. arch. Rom. 1884 p. 56 et 208. prope Antium
 subscriptum *Alfenio Ceionio Iuliano Kamenio u(iro)*
c(larissimo) quaestori candidato pretori triumphali, VII uiro
epulorum patri sacrorum summi inuicti Mitre hierofante
Aecatæ arcibuculo dei Liberi XV uiro s. f. taurobolio
deum matris pontifici maiori, consulari Numidia et uicq-
rio Africae, qui uixit annos XLII m. VI d. XIII, rec(es-
sit) II nonas Septemb. d(omino) n(ostro) Archadio et Fl.
Bautone u. c. cons. anno 385. cf. eiusdem uiri titulum
 CIL. VI 1675 uersus complures (5 6 9 10) in Vergili
 uerba desinere Hense adnotat, cum 9 cf. Aen. XI 62 *sola-*
cia luctus exigua ingentis, infra 734, 10

655

Vrna Valentinum haud totu[m] tegit haec: h[abet eius]
 celum animum, acta orbis; pars ergo mi[nor manet istie.]

CIL. III suppl. 7407 descripsit Gallus aliquis anno 1739
 prope Constantinopolin in marmore eruto cum urnis
 uasculisque sepulcralibus Valentinus fortasse Selgensis
 Gothorum uictor a. 398 (Zosimus V 15)

1 *totu* item ut *celum* fortasse ipsa habuit tabula

656

Cubiculum duplex cum arcisoliis et luminare
 iussu p(a)p(ae) sui Marcellini diaconus iste
 Senerus fecit mansionem in pace quietam
 sibi suisque memor, quo membra dulcia somno
 5 per longum tempus factori et iudici seruet.
 Seuera dulcis parentibus et famulisque
 reddidit (octauo) Febrarias uirgo kalendas.

quam dom(inu)s nasci mira sapientia et arte
 iusserat in carnem, quod corpus pace quietum
 10 hic est sepultum, donec resurgat ab ipso
 quique animam rapuit spiritu sancto suo,
 castam pudicam et inuiolabile semper
 quamque iterum dom(inu)s spiritali gloria reddet.
 quae uixit annos (nouem) et (undeci) menses,
 15 (quindecim) quoque dies. sic est translata de saeclo.

Rossi inscr. christ. Rom. I p. CXV cum pictura in
 Callisti coemeterio in transenna marmorea qua arcisoli
 frons olim erat exornata

2 *pp sui* lapis. papalem Marcellinus dignitatem obtine-
 bat ab a. 295 ad a. 304 5 *longum* lapis ut 7 *uirco*

7 *reddidit* uitam, mortua est. tum VIII lapis 8 con-
 fert Rossius inscr. christ. II p. XXXIII carminis aduersus
 Marcionitas uersum I 228 *quam dominus mira sapientia*
fecit et arte 11 quasi pentameter 14 et 15 nume-
 rorum ego uocabula posui, notas lapis praebet

657

Candida qu[od] moribus, qu[od] Christi floridus hortus
 et pat[rem] sectans sup[er]is concessit ab or[is],
 expers si[t] fatis nec ferro cla[m] uioletur,
 adiungi po[ss]sit Genesi nec corpu[s] alius.

Marucchi in actis municip. Rom. 1888 p. 443 cum suis
 Rossii Viscontii supplementis in coemeterio S. Valen-
 tini uia Flaminia superne margo apparet. infra se-
 quitur ..*marit[us] fecit. que fuit me[cum]...dep. Licini]o*
V et Crispo Caes. cons. anno 318 uidetur christianae
 mulieris elogium

1 *quod uultu fl.* Marucchius conferens VTcant. 4, 12 *hor-*
tus conclusus 2 fortasse *patrem decorans* aut clarius

pietatis et obsequii erga patrem eum qui genuit indicium
 3 *occubuit fatis?* *ferro clam* Rossius: *ferrocia* tra-
 ditur, *ferrocia uexet* Mar. 4 non certum mihi pro-
 priumne nomen illa habuerit *Genesis* an genitura dicatur
 ut in ethnicis, *oppressit genesi*

658

Hic titulus pueri casos describit iniquos.

Dalmatium querit pater quem sine matre nutriit.

dulcis infans obiit modicaq. uita peregit.

nouennem puerum eripuit cum mensib(us) octo

5 et dies XVI quib(us) superfuisse uidetur.

Rossi inscr. christ. Rom. I p. 56, 82 qui depinxit
in coenobio S. Laurentii in agro Verano operculum sarco-
phagi marmorei subscriptum *dep(ositus) XII kal. Iul.*
Amantio cos. id est anno 345

2 nutriuit, cf. 520, 6   4 mors *eripuit*: reticentia ea-
dem supra 563, 3

659

Felix uita uiri, felicior exitus ipse.

Caiani semper crescit per saecula nomen,

nescit fama mori sed semper uibit ubique.

aduenit hospes princeps Romanus in urbem,

5 qui fuit hic primum iuris consultor amicus.

Rossi inscr. christ. Rom. I 64, 101   de loco parum
conuenit inter ueteres, in S. Saluatoris de Cupellis?
subscriptum *quiescit in pacem depositus diem quartum*
nonas Augustas Flauio Filippo et Flauio Sallea consuli-
bus: pater Sabbatius fecit. annus est 348

3 *crescat semper* Pighius, Gruter 1162, 8   3 cf. 618, 9

4 *producta est ante h syllaba*   *romanus princeps*
Manutius quod forsitan alii mutarint metri gratia. cogita
Constantinum hospitem Romae a. 326   5 *qui datius ut*
607, 4 ac saepe   *consultus unus* Pighius

660

Tristis Anastasio Cons[antia] carmina scribit

coniunx, qui lucem t[enebris] mutauit amaris.

uita quater denis et q[ui]nque annis fuit, eheu

quam cito praerept[us] dilectae uxoris amori,

5 fletus duodecimum [cum Ianus sumeret ortum,
conditus Arbitio co[nsul cum duceret annum.

Rossi inser. christ. Rom. I 76, 127 qui expleuit
prodiit ex praediis Amarantianis uia Ardeatina prae-
scriptum a Xp. w et utrimque secus *in nomine [dei*
3 *quinis constitit annis* Rossius, qui numerus nimio
maior uidetur. potuit *quattor* 4 *praerfpt*.. lapis, em.
Mercklinus 6 anno 355 Arbitione et Lolliano cos.]

661

Semper ob meritum uincis praeconia laudis
Et bona progenies quaeret tua fortia facta,
Rerum summa coros melius exercendos [d]o[c]et.
Belle quidem tua ex ordine gesta naremus:
5 Iam me uincet amor, nequeo tenere dolorem.
Laeta quidem semper Felicis nomine ducta,
Laetior ut essis iacis in pace fidelis,
Abis ut decuit Felicis pace perennem.

CIL. X 1338 uidit Mommsen Cimitile prope Nola
in S. Felicis subscriptum *Eusebio et Ypatio coss. de-*
p(osita) in p(ace) VI kal. Iun. anno 359. Seruillae acrosti-
chon agnouit Mommsenus

2 *fortia facta* V. Aen. X 369 3 in caelo choros
meliores exereebis. uersus requirit *melius dabit exercen-*
dos. posui *docet* Mommseni lectionem secutus hanc /o//et.
interpolando *deus melius parcendo reducet* Remondinius
fecerat 4 pro *narraremus.* simplicem *r* in eo uerbo
Varro probauit alique (CIL. X 1255 *cuius facta enarari*
non possunt) 5 *omnia uincit Amor* V. ecl. X 69
6 *ducta* non in matrimonium sed per omnia ut praeiit Felix
8 *abis* habes. *perennis* olim edebatur, IRN. 2053

662

Haec aete]rna domus in qua nunc ipsa secura quiescis,
at tuus in caelo] spiritus a carne recedens
uiuuit cum] sanctis pro meritis et opera tanta,

quaeque deu]m metuisti, semper quiescis secura.
 5 mandasti corp]us terrae pignusque receptus
 . . . spl]endori cum lumine claro
 . . . s quae te semper deo dicasti
 . . . tas sed pro factis ad alta uocaris.
 . . . ca Pacatiano cum multa debebit.

Rossi inscr. christ. Rom. I 88, 159 fuit in aede S. Saluatoris in Curte, est in museo Lateranensi in margine dextro adpicta singulis uersibus insignia christiana, infra haec *Pac]atianus Eleuteriae matri suae locum fecit [quae uixit] ann. pl. m. LXXV mens. II d. X, dep(osita) IIII kal. Iun. dormit [in pace cons.] d. n. Cl. Iuliani Aug. IIII et Fl. Sallusti con... [H]esperius quem nutrit iscripsit.* is annus est Chr. 363. supplementa Rossiana metri causa paululum immutauit

5 lapis habet *picnusque*, quod sequitur uocabulum ualere puto idem quod receptionis 7 s. non hic tu nunc habitas 9 fur sed aperta arca

663

qui gemitu tristi lacrimis te deflet in oras,
 dulci coniugio quaeritur se luce relictum

. . . . . una
 sobria cas[ta . . . . .

Fabretti 237, 629 et 740, 499, Rossi inscr. christ. Rom. I 89, 160. AL. Burmanni IV 390, Meyeri 1516 fuit in coemeterio Priscillae sequitur *Marcio quae uixit annos XVIII et m. X, dep(osita) kal. Sept. Iuliano Aug. IIII et Sallustio* anno 363. supra mutilam fuisse tabellam non indicarunt

1 Vergili uerbum Meyer comparauit *amor mihi crescit in horas* 2 i. priuatum, ut 466, 5

664

Quiensces in pace merens Leontia con[iux
 incomparauiles. que uixit in seculo an . . .
 mens. VII d. XXVIII. Cresces maritus contra uo[tum posuit.
 d(eposita) IIII non. Octob. Valentiniano II et Va[lente II coss.

Rossi inscr. christ. Rom. I 107, 207 fuit in S. Priscæ in Auentino. annus est 368

1 hexameter: *quiesces* uel *quiescis*

665

... it felix residet sub numine uirgo
 ... s habens castae si fas est dicere magnis
 ... tribus concessa uolens, nam uiuere norat
 ... tipuo^o recolens . . . nnam nomine laudem
 5 ... sere sue releuato e . . . magna per ora
 sub]imis uirgo caeli sub sedibus haeret,
 prae]mia quae meruit, decreta retenta[t in aeuum.

Rossi inscr. christ. Rom. I 170, 388 e schedis Turrigii
 satis corruptis in S. Pancratii sequitur *quae] uixit*
ann. XV d. XXV, dep(osita) IIII idus Nob . . . ale . . . ubi
 extrema Valentiniani aut Valentis consulatum uidentur in-
 dicare, annos 365—390

1 *hic Christi?* 2 *mentis?* 3 *martiribus* 4 *tipuore*
colens traditur. fortasse *antiquo recolens condignam* uel
praecipuo, Rossius *sancta pudore colens aeternam* proposuit

6 s. Rossii dedi supplementa. in titulo anni 369 (ibidem
 I 108, 211) mortuus laudatur *cuius tantus amor et caritas*
retenetur ab amicis in aeuo

666

Constanti coniux, paruorum mater Honoria,
 dulcibus eximie carissima semper et una,
 conple(n)s ter denos quae uitam uixerit annos,
 martiribus adscita cluet. cui paruula contra
 5 rapta prius praestat tumuli consortia dulcis.

CIL. III suppl. 9506 contulit Hirschfeld Salonis in
 sarcophago, cuius sinistra parte haec leguntur *depositus*
Constantius u(ir) cl(ariss.) ex proconsule Africae die prid.
non. Iul. post cons. d(omini) n(ostri) Gratiani Aug. III et
Equiti u. c. anno 375. ad quem Constantium rescriptum
 imperatorum codex Theodos. IV 12, 7 habet datum VII
 idus Sept. a. 375, quod temporis indicium titulus sepulturae
 refutat. dextra carmen legitur istud cum subscriptione *de-*
posita VII kal. Apriles

4 *cul* pro cui lapis filia exaduersum Honoriam ut
 uidetur sepulta, cf. 428, 8

667

Integer adque pius uita et corpore purus
 aeterno hic positus uiuit Concordius aeuo.
 qui teneris primum ministrum fulsit in annis,
 post etiam lectus caelesti lege sacerdos
 5 triginta et geminos decim nix reddidit annos.
 hunc cito sideream raptum omnipotentis in aulam
 et mater blanda et frater sine funere quaerunt.

CIL. XII 942 contulit Hirschfeld   Arelate in sarco-
 phago apostolorum uolumina tenentium et columbarum
 oliuam gerentium signis ornato, infra α Χρ. ω. intellegunt
 episcopum Arelatensem qui concilio Valentinae a. 374 ha-
 bito subscripsit, rectius opinor alii sacerdotem cognominem
 3 sic pro *minister*   7 fortasse *Blanda*

668

Praesbyter hic situs est Celerinus nomine dic[tus].
 corporeos rumpens nexus qui gaudet in astris.

Rossi inscr. christ. Rom. I 137, 303   in S. Agnetis
 uia Nomentana   subscriptum *dep(ositus)* *VIII kal. Iun.*
Fl. Syagrio et Eucerio anno 381
 2 *caudet* lapis

669

Amplificam sequitur uitam dum casta Afrodite,
 Fecit ad astra uiam, Christi modo gaudet in aula.
 Restitit haec mundo semper caelestia quaerens,
 Optima seruatrix legis fideique magistra
 5 Dedit egregiam sanctis per secula mentem.
 Inde p(er) eximios paradisi regnat odores,
 Tempore continuo uernant ubi gramina riuus,
 Expectatque deum superas quo surgat ad auras.
 Hoc posuit corpus tumulo mortalia linquens,
 10 Fundauitque locum coniunx Euac[rius ins]taus.

Rossi inscr. christ. Rom. I 141, 317   pars extat in S.

Agnetis praecedit *Theodora* que uixit annos XXI m. VII d. XXIII. in pace. est bisomu, sequitur dep(osita) die Antonio et Siacrio con[ss. id est anno 382. octo primi uersus Afroditen parastichide declarant, extremi duo fortasse honestissimam feminam

6 inde p traditur, dubitat Rossius an *inder*, pro inde per scriptum fuerit 7 clausula Vergili ecl. X 29 8 surcat lapis. confert Hense 279, 18 *superas consurgere in auras*, praeisse Lucretium VI 1021 10 i. Euagrius ut *Siacrio* Syagrio instans Rossius, orans Suaresius. littera ante *ans* posita minus certa

670

Quid loquar aut sileam? prohibet dolor ipse fateri.
hic tumulus lacrimas retinet, cognosce, parentum
Proiectae, fuerat primo quae iuncta marito,
pulcra decore suo, solo contenta pudore,
5 heu dilecta satis miserae genetricis amore.
accipe — quid multis? — thalami post foedera prima
erepta ex oculis Flori genitoris abiit
aetheriam cupiens caeli conscendere lucem.
hacc Damasus prestat cunctis solacia fletus.

Rossi inscr. christ. Rom. I 145, 329 rep. in sub-urbano aliquo coemeterio nunc in museo Lateranensi sequitur uixit ann. XVI m. IX dies XXV, dep(osita) III kal. Ian. Fl. Merobaude et Fl. Saturnin(o) cons. anno 383. Damasus papa ipse nobili feminae Flori religiosi hominis (Gruter 1171, 9 1172, 6) filiae epitaphium composuit
1 eloquar an sileam? V. Aen. III 39 7 abiuit,
cf. 520, 6

671

O semel atq. iterum cum uero nomine Felix,
qui intemerata fide contempto principe mundi
confessus Christum caelestia regna petisti.
o nere pretiosa fides, cognoscite, fratris
5 qua ad caelum uictor pariter properauit Adauctus.
presbyter his Verus Damaso rectore iubente
composuit tumulum sanctorum limina adornans.

Rossi inscr. christ. Rom. II 32, 76 et 102, 32 ex syllogis compluribus fuit uia Ostiensi in sepulcro ss. Felicis et Adaucti, fragmentum Philocaliana scriptura exaratum exat in museo Vaticano

1 sic Einsidlensis, uero de nomine ceteri 4 fratris
Eins. fratres ceteri. sic in alio ornauit Damasus tumulum,
cognoscite, rector 5 qui aut quia alii 7 adorans
uel adoras alii non male

672

Hanc aram domini seruant Paulusq. Iohannes
martyrium Chr(ist)i pariter pro nomine passi,
sanguine purpureo mercantes praemia uitae.

edidit tractauitque PGermano in Waalii scriptis Rom. trimestr. 1892 p. 60 ss. Romae in monte Caelio ad ss. Iohannis et Pauli. carmen pseudodamasianum totum seruauit codex Leidensis, primi uersus litterae paucae domi]ni s[eruant Philocaliana specie inscriptae redierunt in lucem, uide supra 308

1 i. Iohannes Paulusque

673

Quisque uides tumulum, uitam si quaeris operti,
ter morior denos et post bis quattuor annos
seruatum Chr(ist)o reddens de corpore munus,
cuius ego in sacris famulus uel in ordine rector
5 officio leuita fui Florentius ore.

qui pater in terris, item mihi s(an)c(t)e sacerdos
contigit et natum tenuit iam morte secunda;
hoc superante meo discedit spiritus ore.
iste seni casus grauis est, mihi morte beatus,
10 quod patris homicii tene mea membra quiescunt.

Rossi inscr. christ. Rom. II 92, 57 ex codice Petropolitano, 'frustula litteris Damasianis effossa ex agro Verano composui bull. crist. 1881 p. 34'

quisquis...es (quis ante lacunam in litura) et sequeris
codex 6 cui Rossius rectius idem 10 homicii
tene cod. hoc tumulo bene iam coni. Rossius, multa conatus
nihil effeci (patris comiti aetherii)

674

Quisque uides tu]mulum, cogi[ta .

. . . m raptum a . . .

. . . t]eneris lact[atus ab annis

. . . sonus sermonis . . .

5 . . . pet]eret Romanis m[issus ab oris

. . . e probitus ipso in c . . .

. . . r]eperit quod non sp[erabat . .

nam sua membra dedi]t terris, ut redd[eret astris

spiritum ouans sanc]tis. hic fuit spes [una suorum,

10 sed binis no]uiis compleuit t[empus in annis.

at tu parce pat]er lacrimis, compes[ce dolorem,

nam caelo est na]tus quem tellus i[n]uida condit.

Rossi inscr. christ. Rom. I 159, 361 qui suppleuit
prodiit e coemeterio aliquo Romano subscriptum ...
[defunctus].. *Aug. Mediol(anii), perduct(us) [Romam... Ho-*
norio n. p.] et Fl. Euodio [conss. anno 386, praeterea mo-
nogramma Leon(i)s

6 i. probatus. uelut in certamine Martis 9 prima
ego addidi, uitam.. Rossius 10 bisq. acto nouiis (i.
nouies) c. tempore uitam R.

675

Perpetuam sedem nutritor possides ipse

hic meritus finem, magnis defuncte periclis,

hic requiem felix sumis cogentibus annis.

Rossi inscr. christ. Rom. I 176, 403, Henzen Or. 6259
rep. extra portam Salariam nunc in mus. Vaticano
continuatur hic positus papas Antimio qui uixit annis
LXX, depositus domino nostro Arcadio II et Fl. Rufino
uu. cc ss. nonas Nobembr. anno 392. papas et nutritor
idem ualere iam nemo nescit, olim hinc aliquis Felicem
pontificem summum effecerat refutatus a Marinio

2 Verg. Aen. VI 83 magnis pelagi defuncte periclis

676

Pal]ma celestia regna t[enentes . . .
 A] . . uero totius castitati . . .
 Nuper tante fides in te i . . .
 Tante pudicitiae ment . . .
 5 Hanc uero grata anim . . .
 Aceruus natus quanta oue . . .
 Generosa michi coiux et in . . .
 Aurea sunt celestis que tu celo . . .
 Trium subolum mater in sin[u] . . .
 10 Eius autem nomen capita uer[suum] edunt.

Rossi inscr. christ. Rom. I 185, 425 de uisu in museo Vaticano. subscriptum *uixit autem ann. XXV... | XVII kal. Sep. Olybrio et Probi[no] coss. anno 395. Panthagate ex Pantagathe* factum traiecta ut uolgus solet aspiratione

2 fortasse *a te* nam duae aut tres litterae non plures perierunt 6 *oue.. pro obe.. an pro que?*

677

. . . . pro]pere mors
 . . . . per annos
 . . . . in sa]ecula lugens.

Rossi inscr. christ. Rom. I 161, 369 in museo Capitolino subnotati apparent depositionum ut R. putat, certe humanarum rerum anni duo, prior *Valentiniano III et Eutropio* a. 387, posterior .. *H]onorio III Aug. co[nss.]* a. 396

678

Ne dubium longo quaeratur in eu[o],
 Theoduli tibi nomen erat, quae grata parenti
 reddideras subolem pari dicata marito.
 nunc te tellus habet, septem post decer peractos
 5 exegeras fasces, eu tegit ossa sepulcrum.
 haec tibi pro meritis pendo merentia uoto.

Rossi inscr. christ. Rom. I 201, 464. AL. Burmanni IV 170,
 Meyeri 1473 Romae in S. Pauli subscriptum *d(e)-*
p(osita) d. id. Sept. d. n. Hon(orio) Aug. IIII cons. anno 398

1 Lucani uersum esse II 344 monuit Burmannus uol.
 II p. 124 2 *Theodule* recte intellegunt editores
 4 *decer pro dece(m)*, 5 *easces lapis. eu heu* 6 colludit
m(a)erentia cum meritis, at 4 s. *peractos exegeas* inscitum
uota AL.

679

Hic iacet extinctus pri[mo sub limine uitae
 angusto multum dilect[us tempore pupus.
 nec reor hunc lacrimis [fas esse urgere beatum,
 corporis exutus uinclis q[ui gaudet in astris
 5 nec mala terreni sensit c[ontagia sensus.
 menses namque none[m postquam super addidit anno
 compleuitq. dies uitae se[x, iuit ad astra.

Rossi inscr. christ. Rom. I 207, 479 cuius supplementa
 sunt pleraque, Gudi 372, 10 Romae ad S. Martinum
 in montibus, iam in museo Lateranensi. subsequitur *depo-*
situs] *L. Mallio Theodoro u. c. cos. anno 399 pri(die) non.*
... q(ui) uixit an. unum m. VIII...

680

Tu mihi aeternum renobas tu[mulata dolorem,
 Crescentina, meum si fas si[mul accipe corpus.

Rossi inscr. christ. Rom. I 211, 490 in museo La-
 teranensi de coemeterio tabula praescriptum *Fl. Cre-*
scentina h(onestissima) f(emina) quae uixit ann.... Fl. Sti-
lichone u. c. consule A... [*maritus fecit?* annus est 400
 1 Rossius expleuit, 2 ego (*si.. R. su..* Fea legit)

681

‘Accipe me’ dixit ‘domin[e in tua limina Christe’:
 exaudita cito fruitu[r nunc lumine caeli
 Zosime sancta soror m[oresque imitata Bonosae,
 iam uidet et socios sanc[ti certaminis omnes

laetaturque uidens mira[n]tes sistere circum,
 5 miranturque patres tan[ta] uirtute puellam,
 quam suo de numero cupie[n]tes esse uicissim
 certatimque tenent atqu[e] amplectuntur ouantes.
 iam uidet et sentit magni [spectacula regni
 et bene pro meritis gaudet sibi praemia reddi
 10 tecum, Paule, tenens calcata morte coronam,
 nam fide seruata cursum cum pace peregit.

CIL. XIV 1938 uidit et expleuit Rossi (nisi quod u. 3 *magno defuncta periculo* ille dedit, ego sororis definitionem praetuli) prope Ostiam. *sanctis martyribus Eutropio, Bonosae et Zosimae Donatus episcopus* tempore incerto circa a. 400 tumulum adornauit ibidem 1937, *natalis ss. Eutropi, Zosimae et Bonosae sororum idibus Iuliis in Portu* celebrandus in uetusto martyrologio refertur. carmen Ros-sius Donato episc. antiquius existimat, sed excepit tamen Damasiana

10 Pauli uerba II Timoth. 4, 7 s. respici R. adnotauit

682

Quod dulcis nati, quod cara pignera praestant,
 continet hic tumulus, membra qui parua retentat.
 dolorem sine fine dedit, Felicitas isto
 clauditur infelix falso cognomine dicta.
 5 nam cui prima dies in lucem protulit annus
 quattuor, et male cum quintum sumeret ortum,
 abstulit atra dies et funere mersit aceruo.
 haec mater et genitor conscribunt carmina busto,
 quo legenti simul redeat sub corde figura
 10 et siccato saepe madescant lumina fletu.
 sic medicatur amor nec curant carmina manes.

Rossi inscr. christ. Rom. I 220, 518 Gruter 1052, 10. AL. Burmanni IV 240, Meyeri 1345 fuit in S. Mariae monasterio in uia lata. figura puellae in medio, subscriptum *dep(osita) in p(ace) die kal. Iulias d(omino) n(ostro) Theodosio Aug. et Fl. Rumorido u(iro) c(lariss.) cons. anno 403*

2 *qui paruula membra* corr. Burmannus 3 *mae-*
rorem Burm. 7 Vergili Aen. VI 429 XI 28, supra 608
 8 *pater* deser. Torrentius *et genitrix* addit Burm.

683

. . . funere coniux
 . . . annos qui uixit . . .
 . . . or sed modica uit[a
 . . . a]blata marito

Notizie d. scavi 1891 p. 94 descr. Borsari Romae
 uia Ostiensi ad S. Pauli inter reliquias christianas. in auersa
 parte marmoris legitur *...us Auceps qui | ...as Ian. post*
co|[nsulatum The]odosio II Aacc | ...u anno ut uidetur 408
 2 quae tot annos uixit in aeuo 3 magnus erat
 rerum splendor, sim. cf. 658, 3

684

Exegit u]itam florente Cinegius aeuo
 et laetu]s sancta placidae requiescit in aula.
 illum nu]nc Felicis habet domus alma beati,
 dudum per lo]ngos susceptum possidet annos,
 5 ipseque iam pl]acito laetatur in hospite Felix.
 sic et tu]tus erit iuuenis sub iudice Christo,
 cum tuba terri]bilis sonitu concusserit orbem
 humanaeque ani]mae rursum in sua uasa redibunt:
 Felici merito] hic sociabitur ante tri[bunal.
 10 interea] in gremio Abraham [cum pace quiescit.

CIL. X 1370 ex schedis, nam periisse uidetur Cimi-
 tile prope Nolam in S. Felicis. 'de Cynegio in basilica S.
 Felicis sepulto Paulinus Nolanus scripsit ad Augustinum,
 cuius de ea re liber extat *de cura gerenda pro mortuis*'
 Mommsen. supplerunt Remondinius (historia eccles. Nol.
 I 512) et Rossius (cf. bull. crist. 1875 p. 31)

2 i. placide. potest uero *et pacis* s. 4 *..ncos* traditur

685

Cum prima Datinae suboles monstraret gaudia cara,

cur subito nobis lacrimas, non gaudia reddes?
non ita uota tua meruerunt spectare parentes.

Rossi inscr. christ. Rom. I 278, 644 uia Ostiensi
in coenobio S. Pauli. praecedit *consulatu Iohanni Aug.*
anno ut Rossius demonstrat 425 *hic requiescit Datiua dep.*
VI kal. Feb. in pace, subsequitur *et Basilia soror eius hic*
requiescit dep. V idus Martias in pace

1 modulatus *cum prima subole monstrares* 2 i.
reddis 3 uota quasi nuptialia opposita funeri

686

Hic pietas, hic prisca fides, hic i[n]tegra uita,
hic labor inmensus, prudens h[ic] . . . .
felix simplicitas mentis, doctri[na] . . . .
Floridus hau paruis magnus g[en]itoribus ortus
5 et qui maiorum uelarit nomine [famam,
liber sed docili laudatus per fo[ra] lingua,
urbani primum praetoris fase[ibus] auctus.
auxilio pos[t] hunc iudex cum [posceret . . ,
hoc lateri[s] socio creuit uica[rius] urbis.
10 mox raptus Romae regimen sus[cepit] . . .
post Ligurum in populis regum praetoria r[exit],
consiliis iterum Romana sacraria fouit,
publica post docuit Romani foedera iuris.
sexaginta duos uixit bene purus in annos,
15 occidit Hierio qui consule clauditur anno.
floride, non aliter, uenerandus Floride perge
caelestis per regna dei. sic uita meretur.

Rossi inscr. christ. Rom. I 282, 654 qui suppleuit in
coenobio S. Pauli uia Ostiensi litteris optimis. subscriptum
d(e)p(ositus) XV kal. Nob. occidit Hierio et Ardabure coss.
anno 427. 'Floridus peracta aduocatione (*per fora* u. 6)
praetor seu praetorios codicillos a principe obtinuit, tum
consiliarius ab urbis uicario expetitus et adsector adlectus,

tum praeses uel corrector alicuius opinor prouinciae, tum Liguria consularis, tum consiliarius iterum uel praefecti urbis uel praefecti praetorio, denique publicus Romani iuris antecessor. clarus doctrina iuris consultus, non senatoriae stirpis uir indicatur hoc honorum decursu' Rossius

1 V. Aen. VI 878 *heu pietas, heu prisca fides.* idem Capuae longo et corrupto presbyteri epitaphio saec. VII uel VIII principium CIL. X 4539 *hic pieta(s), hic p[ris]ca fidens*

2 uelut *iuris honestas*, 3 *probata* 6 *pereo.. lapis*, item 16 *uenerandus eloride*

687

Hic iacet antistes s(an)c(tu)sque Nouatus
ter denos et VII sedis qui meruit annos.

Renier inscr. Alg. 3430, CIL. VIII 8634 Sitifi. praescriptum signum crucis, subscriptum *precessit die X kal. Septb. (anno) pr(ou)incia(e) CCCCI i. Christi 440.* potitus ergo sede Nouatus erat a. 403. memoratur episcopus idem in actis conciliorum et Augustini epistulis, uide CIL.

688

Antistes domini qui p[auptatis] amorem
praeponens auro rapuit c[aelesti]a regna,
Hilarius cui palma o[b]itus e[t uiu]ere Chr(istu)s,
contemnens fragilem ter[ren]i corporis usum
5 hic carnis spolium liquit a[d] astra uolans.
spreuit opes, dum quaerit opes, mortalia mu[t]ans
perpetuis, caelum donis terrestribus emit,
gemma sacerdotum plebisque orbisque magister,
rustica quin etiam pro Chr(ist)o [mu]nia sumens,
10 seruile obsequium [non] dedignatus adire,
officio uixit minimus et culmine summus.
nec mirum si post haec meruit tua limina, Chr(iste),
angelicasque domos intrauit et aurea regna,
diuitias, paradise, tuas, flagrantia semper
15 gramina et halantes diuinis floribus hortos,
subiectasque uidet nubes et sidera caeli.

CIL. XII 949 descr. Hirschfeld eiusque socius Arelate in sarcophago, cuius operculo inscriptum est *sacro sanctae legis antestis Hilarius hic quiescit.* de quo uide Gennadium u. ill. 70, mortuus fertur die 5 m. Mai a. 449, extat uita scripta ab Honorato Massiliensi. suppleuere primi editores

3 Pauli ep. ad Philipp. I 21 *mihi uiuere Christus est et mori lucrum* 8 *gemma*, cf. Augusti ad Maecenatem epist. *Cilniorum zmaragde* et cetera (Macrob. sat. II 4, 12), diuolgarunt metaphoram Sidonius et epitaphistae christiani

12 *superest metro si aut haec* 14 i. *fragrantia*

15 V. ge. IV 109 *croceis halantes floribus horti*

689

Hic Lucianus cum bona pace | quiescit.

innoces mansuetus | mites letus cum amicis amicus |
uixit annis pl(us) m(inus) L nulla manente | querella.

Notizie d. scavi 1893 p. 422 descr. Sogliano in Hirpinis prope Pratam in crypta basilicae antiquae. subscriptum *depositus est in pace die..kl. Septembres Flabio Marciano et [Z]enone u(iris) [cl. cons. anno 469*

2 prouerbium *amicus amico* (Plaut. mil. 658 Petron. 43 s.)

690

Presbyter hic positus Felix in pace quiescit,
cuius pura fides probitas uigilantia sollers
pontificum claro placuit sic nota Leoni,
post labsum ut reparans uenerandi culmina Pauli
5 huic operis tanti renouandam crederet aulam.

Rossi inser. christ. Rom. I 366, 831 qui uidit fragmenta extantia in coenobio S. Pauli. subscriptum *depositus VII idus Maias Leone Aug. III[I et Probiano u. c.] cons.* neque enim tertio Leonis Aug. consulatu (a. 466) scriptum esse titulum sed quarto i. anno 471 probauit Rossius. Felix cum Adeodato iussu Leonis pontif. basilicam Pauli restituit, pater idem Felicis III pontif. et atauus Gregorii M.

subscriptum porro *Martius dulcis uixit ann. III m. VI*

691

Panditur hic adi[tus . . . .

et domus etheri[a] . . .
 in qua iugis super il[lustres] . . .
 Ceragi ossa ia[cen]t e . . .
 5 si]e Chr(istu)s populis cunctis . . .
 nun]e uia siderea graditur . . .

CIL. XII 5347 descr. Hirschfeld Narbone in marmore malis litteris praemisso crucis signo. altera marmor parte titulum inscriptum habet Anastasii depositi *III kal. Maias indict. decema anno sexto*, ut LeBlant putat, anno 472, quo titulo carmen multo antiquius existimat Ramé
 4 in *Ceragi* prima littera non certa

692

Ticianus uates Chr(ist)i doctrina peritus,
 emeritus miles Chr(ist)i dum crucem requirit,
 membra solo posuit, celi perexit ad astra.
 eccl(esiac) et congregauit opes undique sacerdos,
 5 b(i)enio rexit populos,
 post annos numero uitae LV quieuit in pace.

CIL. V 6404 Laude Pompeia, non exstat. subscriptum *sub d. kl. Maias d. n. Basilisco p(er)p(etuo) Aug. bis et Armato u. c. cons.* anno 476

2 *emeritis* codex Papiensis 4 *eccelet* traditur: *eccl.*
 et coniecit Mommsenus, *excelsus* alii fecerant, an *et celi*?
 5 *benio* traditur

693

Mandrosa hic nomine, omnium gratia plena,
 fidelis in Chr(ist)o, eius | mandata reseruans,
 martyrum obsequiis deuota transegi | falsi seculi uitam,
 unius uiri consortio ter quinus coniuncta | per annos
 5 reddidi nunc d(omi)no rerum debitum communem | omnibus olim.

Rossi inscr. christ. Rom. I 392, 882 in coenobio S. Pauli. subsequitur *quae uicxit ann. pl(us) m. XXXIII, d(e)p(osita) VIII kal. Februarias cons. Aginanti Fausti u. c.* anno 483

694

. . ins]ignebus pariter et nomin[e clarus
 . . . m terramque simul sociosque [re]liquit,
 sancta sac]erdotii tenuit qui sede coron[am
 . . . inis et septem reuoluentibus a[nnis,
 5 quem plebs] cuncta gemet suismet carui[sse supremis.

CIL. XII 2702 uidit Hirschfeld in agro Albensi
 Heluorum in marmore inmisso ecclesiae. subscriptum ..
men]sis sexti iterum p(ost) c(ons.) Symmachi u. c. indictione
 X anno 487 supplementis LeBlantii et Hirschfeldii
 pauca mea adieci

2 *ecclesiam, hanc plebem sim.* 4 *ter quinis* uel .. *bi-*
nis tale 5 *gubernis?*

695

Eutreptus iustis bis senos cursibus annos
 egit, at ante diem mors illum mersit acerbo
 funere, nec potuit cuiquam superare suorum.

CIL. V 6221. AL. Burmanni IV 127, Meyeri 1254
 Mediolanii, periit. subsequitur *d(e)p(ositus) d(omino) n(o-*
stro) Anastasio A(u)g. [co]n[s. anno 492
 2 s. dictio Vergiliana

696

. . lli . . amisisse [dole]mus
 Et cupit dignis diu seruire cineribus.
 Nomen dulce, lector, si forte defunctae requires,
 A capite per litteras deorsum [p]ellegendo cognoscis.
 5 ter denos uitae aeu[o i]am duxerat annos,
 cum pia iubente deo anima migravit ad astra
 die V kal. Nouemb. Messala u(iro) c(larissimo) cons.

CIL. XII 631 ex editis in uico Le-Pin inter Aquas
 Sextias et Massiliam sito. bona pars carminis periit scripti
 de Serena aliqua aut Amoena aut Helena. uersus qui acro-
 stichidem excipiunt dextrorsum reiecti leguntur, ultimo
 annus indicatur 506

1 tumulum fecit illi quam amisisse d.? lugemus pri-
 mus editor 2 *servire marito, puellae poetae* 4 *et le-*
gendo aut ellegendo fertur: perlegendo LeBlant 5 *aeu.*
ham testis unus

697

. . s]ed quod pr[c]epuus in[uenis] . . .
 . . maxemu[s] eius erat C[hrist] . . .
 nunc di]gnus ce[l]lo prume . . .

CIL. XII 2066 contulit Hirschfeld Viennae. sub-
 scriptum .. *Nou]emb[r. p. c. F]elicis u. c. anno 512*
 3 *pro mente - benigna an ἀμέτρως pro meritis?*

698

Inlustris titulis meritisque haut díspar auorum
 Pantagatus fragilem uitae cum linquerit usum,
 malluit hic propriae corpus committere terrae
 quam precibus quaesisse solum. si magna patronis
 5 martyribus quaerenda quies, sanctissimus eece
 cum sociis paribusque suis Vincentius ambit
 hos aditos seruatque domum dominumque tuetur
 a tenebris lumen praebens de lumine uero.
 militiam si forte roges quam gesserit ille
 10 prestitiritque boni positus in luce superna,
 quem sic Chr(ist)icolae celebrent post fata iacentem,
 inuenies quod iura dedit, iustissima sanxit
 arbitriis, nam custos patriae recturque uocatus
 a patria, rexit quoniam promptissima eiues
 15 libertate animi, parcus sibi, largus amicis
 et fidus dominis, primum quod postulat ordo
 uitae et aeternum fama transmittit in orbem.
 abstulit hunc rebus decimo mors inuida lustro,
 namque Senatoris posuit post cingula uitam
 . . . . .

CIL. XII 1499 descr. Hirschfeld, LeBlant inser. christ.
 Gall. II 492, 399 Vasionē rep. in ecclesia cathedrali,
 nunc Auennione annus u. 19 indicari uidetur post cons.
 Cassiodori qui est a. 515 sententias carminis multas et
 particulas (*inlustris titulis, iustissima sanxit patricius prae-*
sul patriae rectorq. uocatus, al.) in aliis monumentis repe-
 titas esse LeBlantius tabella docuit inserta manuali epigr.
 christ. p. 68

10 quidque praestiterit boni 13 *nam* omissum oportuit
 14 *quondam* corrigit Hirschf. 15 cf. 312, 6.
 in alio *parcus sibi, diues egenis*, persaepe similia 17 et
 Mommsen: *ei* marmor

699

Te Ioannem Tarraco coluit mirificum uatem
 tuosq. in hoc loco in pace condidit artus.
 in te libra morum, in te modestia tenuit regnum,
 nitens eloquio mitissimus pollebas in corde
 5 gerens curam pauperum, pietate peditus ampla.
 s(an)c(tu)s namq. uita, fide magnificentius ipse
 [ap]paruisti cunctis pergens ad premia Chr(ist)i.
 tuum nempe nomen tuamq. dulcissimam mentem
 laudabunt posteri, numquam abolenda per eum
 10 merita preconiis adtollunt facta per s(ac)clis.
 denis equo libram memineantib(us) lustris
 rector doctorq. prefuisti monacis et populis
 octiens denos uita peragens feliciter annos.

Rossi inser. christ. Rom. II 294, 3 ex codice Parisino
 epitaphia continente Hispanica Iohannes episcopus
 Tarraconensis conciliis praefuit Tarraconensi a. 516 et Gerundensi a. 517

5 *predictus* cod. 6 *magnificētus* cod. 10 *ad-*
tollent f. per saecula Rossius, malo tale *parentis* 11 *ae-*
quam libram tenens remeantib. Rossius, sedisse eum annis
 XXV. fortasse *aequo libramine minuantib.*

700

Meritis pariterque | et nomine Celsa
 5 hic | corpus. caelebem nam | spiritum caelo refudit |

almo. mundana spre|uit carne subacta cru|ci maetuensque
 10 pros|pera semper aduersa | ridens, sic sodales cunc|tas
 diuinctas habens, | seseque praebuit omni|bus alumnā,
 non in|par decem sapientibus pu|ellis accenso oliuo
 15 spon|sum praestolata Chr(istu)m. | cuius dep(ositio) IIII
 non. Mart. p(ost) c(ons.) Agapiti.

LeBlant in actis acad. inser. Gallicae 1894 p. 7
 Viennae ad S. Petri. annus est 518

1 deest metro *hic recubat* uel quod u. 2 principium est
hic corpus - Celsae, cf. 694, 1 13 quinque sapientes erant,
 quinque fatuae eu. Matth. 25, 2

701

Si mentis uirtus lucisque serenior usus
 defuncto in Chr(ist)o reuenit, non Tartara sentit
 Cymerosque lacus, meritis post fata superstis
 funeris et legem perimens terraeque sepulcris
 5 astra tenet nescitque mori sic luce relictā.
 nullis uita dolis cunctum uiolata per aeuum
 respuit inlicitos probrosi criminis actos.
 insultus iuuenis nullus subrepsit in actus
 ambitio nexitque ipsam nec sâcua libido.
 10 Bisytes uim passa supernis indita castris.

CIL. V 5737, Rossi inser. christ. R. I p. 451 Gropelli
 prope Mediolanum. detritus titulus lectionis minime certae,
 'denuo examinetur necesse est' Mommsen. aliud epitaphium
 praecedit *b(eatae) m(emoriae) hic requiescit in pace Lazara*
h(onestissima) f(emina) quae uixit ann. XXVIII m. III d(e)-
p(osita) die VI idus Februar. ind(ictionis) I Maximo u(iro)
c(larissimo) consul. anno 523. deinde sub carmine dep. die
VI idus Apriles Opilione u. c. cons. ind. II anno 524

4 *sepulcrum* Frisius dedit, *sepulcriq.* Marinius coniecit

6 init. *uiuet Bsyta deo* Biraghius legebat, nomen hoc ut
 esset idemque u. 10 8 *insultus* nouum pro *insultatio-*
nis, sed *insidios* Frisius. *nullosq. Catonis in actus subre-*
psit - uoluptas Lucanus II 390 10 mulierem indicat,
 cetera uirum: *mens fidei?*

702

Qua[muis maturo] rapiaris funere, dulcis
o se[ruande tame]n nimium festinus obist[i].

. . . n]osse putet quae quisq. pauere

. . . . eris natosq. gementes

5. . . . s crudeli in luce relinquis

coniugis et co]niux. solis heu deniq. nobis

defecis. ad manes gaudent quaesisse maritum.

hos tibi germani tristis pro morte paterna

imponunt lacrimis cru(de)lia munera dantes.

10 bis septem lustris octauo functus et anno

hoc iacet in tumulo repetens Petronius humum.

Rossi inscr. christ. Rom. I 423, 943 cuius supplementa
u. 1 3 6 retinui extat in uilla Borghesia. praecedit

maritae titulus *hic requiescit in pace Turtura c(lariss.) f(e-
mina) dulcis Petroni coniux, deo seruiens, unice fidei, amica
pacis, castis moribus ornata, communis fidelibus amicis,
familiae grata, nutrix natorum et numquam amara ma-
rito, quae uixit pl(us) m(inus) ann. XXXVII, depo[sita] XV
kal. Aprilis Inportuno u. c. cons. anno 509. carmen cruce
praesignatum duabus pagellis distributum excipit duodeci-
mus uersus hic depositus VII kal. Febr. pos cons. Mauorti
u. c. cons. anno 528. praeludere metro ista nutrix-marito
animaduertit Leo*

2 semper tamen Rossius 3 uelut uitari ne posse pu-
tet quae q. p. debet, tu subito moreris 5 patre quoq.
orbatos 6 praecessit coniux uel pridem obiit? 7 i. at.
non recte Rossius defecis ad m. coniunxit 8 hos manes,
i. eodem sepulcro te condunt

703

Vltima concludens praesentis tempora uitae
presbiter hoc positus tumulo per secla quiescit

. . ldo superas meritis rediturus ad auras,

gratus in officiis atque omni strenuus actu,

5 magnanimus puroque fratrum dilectus amore,

corpores hanc requiem meruit pro munere uitae

commendans sanctis animam corpusque fouendum.

Rossi inser. christ. Rom. II 172, 31, CIL. V 6742, maior
pars extat, totum carmen seruauit codex Palatinus qui in
quibus differat a lapide adscripsi ut sylloges eius fides co-
gnoscat
Vercellis. subscriptum *qui uixit in hoc se-
culo ann(os) pl. m. LXX d(e)p(ositus) s(ub) d(ie) V kal. Iun.
p. c. Mauurti u. c. consul. anno 528* carmen Bruzza
Flauiano episcopo Vercellensi Damasi aemulatori adsignat
cuius epitaphium habes 709

2 *saecla* codex   3 *Fredaldo* uel *Ingildo* proponit
Bruzza: *Dalmatius* cod.   5 *magnanimis* cod.   *que* de-
let Leo, Hense confert V. Aen. I 344 *magno miserae di-
lectus amore*   6 *corporis* cod.

704

Emeritae quantum damnato corpore uitae
Vel cunctis exuta malis mens possit, inisi
Sat dedit agnosci uirtus, quem mille labores
Exilique dolor uicti stupuere fidelem.

5 Blandus et adfatu facilis sanctusq. sereno

In uultu exponens animum, patientior aequo,
Virtutum specimen, diues sub paupere mundo,
Scribtorum custos rigidus dubiiq. serenus
Excusor ueri, contendens mente beata

10 Purgatam in terris animam reuocare per aethra,

Indignum clamans demergi erimine uitas
Sulpureasq. undas corrupto corpore adire.
Candor erat mentis uerus semperq. docebat
Omnia factorum nostrae rationis habenda

15 Participesq. mali facinus qui in fata reclinant.

Vltor inexpletus fidei, bellator in hostes,
Sincerus cultorq. dei domitorq. malorum,
Errantum lumen, qui crimina tolleret ore,
Talis erat specie, quem nec ieiunia longa

20 Maguanimum uicere, sitim fluuiialibus undis,

Algorem uili solitum depellere ueste.

Robore caelesti mundum calcauit et omnes

Terrenas uicit labes purgator aethra,
 Vitarum maculas puro qui decoquit igni,
 25 Rebus qui docuit populos factisq. uocauit.

CIL. V 6723 contulit Mommsen qui litteras Romani
 aeui magis quam medii dicit Vercellis in S. Eusebii.
 acrostichis est *Eusebius episcopus et martur*, factam Bruzza
 putat a Flauiano episcopo

2 i. enisi 9 i. excussor 17 *dominorq.* fertur
 20 exitus Vergilianus

705

Pontificis s(an)c(t)i requiescunt membra sacratio
 pro meritis deuota loco, qui pace perenni
 mysticus antistes paradysi sede locatus.
 hu[n]c ueneranda sibi suscepit ecclesia patrem
 5 perpetuo Chr(ist)i referentem flore coronam.
 iustitiae cultor sacra s(an)c(ta)e praemia legis
 sumpsit apostolicae numeratus in ordine turbe.
 unum ter quinis adiunxit ep(iscopu)s annum
 tergeminoq. super compleuit tempora mense.
 10 Iustinianus ouans penetrauit limina caeli.

Rossi inscr. christ. Rom. II 172, 32, CIL. V 6724 ex co-
 dice Palatino Vercellis subscripsisse Iustinianum
 episcopum Vercellensem concilio Mediolanensi a. 452 Bruzza
 docuit, epitaphium uideri factum a Flauiano episcopo

4 *huic* codex 6 initium Lucani II 389

706

Grata quies geminas tenet hic in pace sorores,
 quas sacer antistes Christo Constantius auctor
 germano ad[f]ectu instituit dominoque dicauit,
 moribus ac uita similes actuque modesto.
 5 una domus, mens una fuit, domus una sepulchri.
 nomine Exuperiae gaudens una, altera fratris,
 ambae uirgineum sacratae uertice crinem
 intacto castam seruauerunt corpore mentem.

quisque fidem trinam confessus dogmate uero,
 10 aeternam fisus Christo cum carpere uitam,
 censeat has nunc luce frui uitaque perenni.

CIL. V 6729 ex schedis Modenae uel Ranzae fuit
 Vercellis Bruzza auctore Mommsenus sorores intellegit
 Constantis episcopi defuncti circa a. 520, carmen hoc
 ut alia ibidem scriptum fortasse a Flauiano episcopo
 3 *adiectu* traditur 6 altera Constantia

707

Heu memorande pater, longi mihi causa doloris
 et quaerenda nimis cunctis tua grata senectus.
 te carum suboles, te fixum sensit amicus,
 te leuitas toruum, dulcem cognouit honestas.
 5 turpia castigas uiuens cum coniuge casta.
 actibus urbanis miscebas gaudia ruris,
 ut tua plus gemino fulgeret uita labore.
 nam meritum mors ipsa docet, quam pectore lacto
 optasti in manibus filiorum saepe tuorum
 10 sumere et amplexu dulci tenuare nepotum.
 adfuit his uotis excelsi gratia Christi:
 felix uita fuit, felix et transitus ipse.

Rossi inscr. christ. Rom. I 475, 1047 descr. Marini
 in uilla Borghesia. subscriptum *hic req(uiescit) Achillis u(ir)*
s(pectabilis) qui uixit ann. pl(us) m(inus) LXXVII, dep. V
ka(l). Iun. Paulino iu(niore) u(iro) c(lariss.) c(o)s. anno 534
 5 *castigans* interpretatur Rossius 12 cf. 659, 1

708

Aceruum luctum mihi demisisti, dulcissima coniux.
 Non mihi sufficebat habuisse uita tecum per tempore
 mala,
 Aliam quidem futuram cottidiae optabas bona, sed in-
 felix casus effecit aliena.

Tu uero cottidiae expectabas uidire proxima palma.
 5 Haec tua mi demisisti pignera, fructus, quas desidera-
     bas mecum [per inte]rminata uota.
 Optaueram, dulcissima coniux, ut bona uideremus simul...
 Longa mala tempora mecum fecisti,
 Inimica mors fecit te non uidere quod uoluisti.
 Animam quidem tuam suscepit diuina potestas, a qua
     credo peccata posse tibi demitti.

Rossi inscr. Rom. christ. I 293, 677   pars sinistra
 extat in Laterano. subscriptum *hic quiescit de qua supe-*
rius legisti. qui legis, reuertere per capita uersorum et in-
uenis propium nomen. que uix(it) ann. p(lus) m(inus) q(ua)-
d(raginta) III, dec(essit) in exilio . . . Mar(tias) Appio u. c.
Fl. Hierac. urb(anicianus) mar(i)t. s(upra) s(criptae) de-
functe . . . . dep(ositae) VI id. Mart. ubi pro Appio Rossius
 primum cum Sirmondo Aetio scribendum censuit qui consul
 fuit a. 432, post p. 487 recte Appione cos. id est anno 539
     2 tempora Sirm.   3 optabam desideramus   5 haec
 lapis: mutatum est in *nec* quod sensus postulat et ortho-
 graphia (*Anatolia*) apud Fabrettium 272, 150   *mecum*
 . . . . *rminata* Manutius descripsit, *mecum geminata* Winghius,
mecum incontaminata Sirmondus. Manutium secutus Ros-
 sius expleuit

709

Flauiani antistitis resonant praeconia uitae.
 casto pollens corpore, summi fastigii archae
 liliis ceu uernantibus artus conseruans ab aluo
 intemerataq. celso de ore uehens membra,
 5 industria sensuum ditatus munere amplo,
 speciosa proceraque compta forma gestantem,
 amaeniorque existens praeclaris moribus, fibris
 cunctis in se linquentibus facinus funditus parcens
 nec reuocans prisca memoriae mentis delecta,
 10 insignem gestans opem morib(us) patientiae arcem,
 pollens et exiguis dapes porregere multas,
 tantaque fari nequeo, quanta insunt gratiae opes,

corde lustrans abdita cuncta fastigia poli,
 quamquam aruis gradiens mente aethera pulsat.
 15 u[ixit]que in saeculo annos plus minus LXV,
 du[m] uocatus a d(omi)no deliquit mundi procella.

CIL. V 6728 contulit Mommsen Vercellis
 Flavianus episcopus obiisse creditur circa a. 542. elogium
 fortasse multo multoque post factum cum exoleuisset uetus
 mos numerorum et 'ritmi monstra' placerent
 3 i. albo 6 pro *gestans*? cf. 667, 3 9 i. delicta

710

Clauditur hoc tumulo Benedicti fida iugalis,
 quae tenuit castam defuncto coniuge uitam.
 nomine Pulcheria fuit, sed nomine formam
 signauit mentemq. simul uitamq. decentem.
 5 filius his Thomas, aluit quem blanda relictæ
 simpliciter pietas cari post fata mariti,
 officium sula exhibuit commune parentum.
 ipsius hic collo genetrix portata quiescit:
 tale decus meruit funeris pia mater habere.

CIL. XI 312 descr. Bormann, Muratori 427, 3 Ra-
 uennae subscriptum *d(e)p(osita) s(ub) d(i)e id. F(e)b.*
X p(ost) c(onsulatum) Basil(i) ind(ictione) XIII anno 551
 7 i. sola, mater paternis uicibus fungens 9 sine
 uitio *mortis*

711

Hic iunctae saepulchris | iacent Maria uenerabelis | religione
 et eius Eugenia neptes. |
 sed Maria longum uitae c(u)rs(u)m | centeno console duxit.
 ob(iit) d. id(u)s | Ian(uaria)s.
 Eugenia XVIII ann(o)s habens | iuuentatis florem amisit
 durae | uiolintia mortis.
 5 ob(iit) d. III kal(enda)s | Ianuarias XII p. c. Iustini ind(ic-
 tione) prima.

Monfalcon mus. Lugd. 104, 508 Allmer et Dissard inscr.
 de Lyon IV p. 124 annus indicatur 552, quoniam Lug-
 duni ab Iustino cos. 540 sequentes anni sunt pernumerati
2 centeno consule Mart. VIII 45, 4

712

- Fulgida regna petens, caelesti sorte uocatus
 Lucis et aetheriae penitrens fastigia laetus
 Optimus atque pius nunc Florentinus in isto
 Resplendit tumolo meritis sanctissimus abbas,
 5 Efferat qui quondam linguae descrimina calcans
 Neq. optare malum studuit nec laedere quemquam,
 Terruit ipse tamen faciles sed publice uerbis
 Iustitiae tramitem seruans cum pace paterna,
 Nescia iurandi pandens conloquia cunctis.
- 10 Verba d(c)i sollers toto de pectore promsit,
 Sancta quibus d(omi)ni resonant praeconia semper
 Atque perassiduis concentibus aethera plaudent,
 Bella gerens carnis pestifera uitia contra,
 Belligeransque palam saeuissima proelia uicit.
- 15 Ast hinc celsa poli capiens iam praemia felix
 Sanctorum socius fruitur cum laude coronam.
- Huius namque uiri corpus per cuncta sacratum
 Iamdudum aduectum d(omi)ni cum laudibus amplis
 Constantinus ouans posuit faeliciter abbas
- 20 Intra beata crucis condens fastigia sacrae,
 Nec non et tumuli pretiosa tegmina firmans
 Praestruxit solida e crustato marmore fulchra.
 Adtamen exactis iam septem denique lustris,
 Condita quo fuerant praefati membra sepulchro,
- 25 Effulsere Petri tandem de sede beati
 Quae propriis meritis pandunt hic signa salutis
 Virtutumque simul, praestant et commoda larga

Infirmis ualidum dantes per cuncta uigorem.
 Ergo, potens pastor, compensa praemia uotis
 30 Splendida, sed Chr(ist)o commenda saepe poetam,
 Cuius parua tibi promserunt carmina laudem.
 Ianuarius ex hoc quem candida mente nutristi
 Tantillumque semul sculptorem marmoris huius
 Adnixis precibus d(omi)no per saecula cuncta
 35 More tuo placidus commenda iugiter. hinc iam
 Esse quoque monachum nosti quem, s(an)c(t)e, benignum
 Nunc et in aeterno Hilarianum semper adorna.

CIL. XII 944 ex schedis quarum constans in plerisque
 est lectio, discordans in orthographia (u. 10 *prompsit*, 22
fulcra Saxius), LeBlant inscr. christ. Gall. II 246, 512
 fuit Arelate acrostichides efficiunt *Florentinus abbas*
hic in pace quiescit, amen. uersui 17 ut noui carminis ex-
 ordio rursum crux praeposita, subscriptumque fuit *primus*
itaque fuit scs. Florentinus abbas monasterio nostro S. Au-
reliani ut ait LeBlant per annos V et menses Vs(emis),
qui uixit annis pl(us) m. LXX, obiit prid. id. April. duo-
decies p(ost) c(onsulatum) Basilii u. c. Iunioris indict(ione)
prima anno 553: post hunc secundus fuit dominus Redemptus
abbas. carmina eo tempore posteriora esse annis plus XXXV
 patet

36 *quoque et m. Saxius*

713

Cassins immerito praesul de munere Christi
 hic sua restituo terrae mihi credita membra.
 quem fato anticipans consors dulcissima uitae
 ante meum in pace requiescit Fausta sepulcrum.
 5 tu, rogo, quisquis ades, prece nos memorare benigna
 cuncta recepturum te noscens congrua factis.

Muratori 429, 1 Gruter 1161, 8 Narniae. subse-
 quitur *s(ed)id(it) ann. XXI m. VIII d. X, r(e)q(uiuevit) in*
pace prid. kal. Iul. p(ost) c(onsulatum) Basilii u. c. ann.
XVII anno 558

4 *pacem* Gruter
6 *cuncta* Gruter

5 *memorare* memento cf. 596, 7

714

Seruatur fidae patrieq. semper amator

[h]ic Paulinus iacit cu[lt]or pie[ntis]sim[us] aequi.

Huebner inscr. Brit. christ. 82 cum imagine Caermartenshire in Cambria. 'Paulinum paulo ante a. 569 synodo alicui Britannicae interfuisse ex eius aevi annalibus probant docti' Huebner

2 *ic* H. fortasse recte, quamquam in imagine lacuna *h* litterae capax cernitur

715

Pontificis requiem caelesti mune[re] cessam

Agnellus uirtute d(e)i non perdidit [illam,

qui optatam meruit lucis cogno[scere] pacem,

corporis ipse sui templum serbavit [ut esset.

5 iustus cum s(an)c(t)i s Chr(ist)o medicante [resurget.

sic quoque pro meritis gaudet qu[i] talia gessit.

CIL. XI 305 descripsit Bormann quae supersunt, clausulas uersuum seruauit Agnelli liber pontificalis in quem totus titulus transcriptus est Rauennae. subscriptum *hic r(e)q(ui)escit in p(a)c(e) Agnellus arc(hi)episc(opus) q(ui) s(edit) ann. XIII mense uno dies VIII, qui uixit annos octuginta et tres, depositus est sub d(ie) kal. Aug. ind(ictione) II* [I anno 570

5 *malis mediante*, sed cf. 748, 5

6 *neritis* Borm.

716

mensibus et geminis concludens tempora uitae

uinit in aeternum nullum moritura per aeuum.

ista ualens fieri fletu manante rogauit

iura sacerdotii seruans nomenque iugalis.

CIL. XII 1045 quae superest partem deser. Hirschfeld

prope Auennionem. subscriptum cum crucis nota obiit
*bon(ae) m(emoriae) Casaria medium noct. d(ie) d(omi)nico
 inluciscente VI id. Decemb. quatrages et VI p(ost) c(onsu-
 latum) Basil(ii) Iunior. u. c. c. ann(o) XII regn. domni Chel-
 deberti regi(s) indict. quinta anno 587* exordium tituli
 Polycarpus de la Rivière tradidit ex uetustissimis membra-
 nis, ut ipse ait, sumptum, fraudis tamen cum non immu-
 nem fuisse Hirschfeldius docet. exordium hoc est decem
 uersuum *condita Caesariae sunt hoc pia membra sepulchro,
 cui probitas uirtus facies mens nomen origo connubium-
 que fuit simili splendore refulgens et dulcis proles, post
 cuius fata superstes se totam uouens caro cum coniuge
 Christo, ieiunans, orans, mendicis laeta ministrans has
 solas censebat opes mercedis opimae, quas illis sacrisque
 dabat de diuite censu templis. unde satis meritis felicibus
 aucta, lustris iam denis et quatuor insuper annis in quo
 unum abhorret a uetere prosodia totam uouens. superiores
 uersus nihil tale exhibent si u. 4 effertur sacerdoti*

1 cf. 703, 1

717

Florentia uirgo | Chr(ist)i uix. ann. XXI

et uita breui expleuit te[m]pora multa.

obdormiuit in pace Iesu quem dilexit kal. April. era DCXXVI.

Huebner inser. Hisp. christ. 21 ex FrLudovico prope
 monasterium Arcense Lusitanorum. praescripta a et w cum
 signo crucis anno 588

718

Dum simul d(u)lcem cum uiro carpere uitam,

ilico me fortuna tulit semper noxsea cuntis.

uita dum uixi, Venantia nomen in seculo gesi.

ter deciens quater in pace quietos pertuli annos.

5 ultimum iam solui denitum comunem omnibus unum.

hoc loco erga meos elegi quiescere proles,

no]ndum quos dominus [uo]eauit purgatos un[da l]abacri.

Huebner inser. Hisp. christ. 12 ad ectypum prope
 Eboram Lusitanorum. praefixum est crucis signum, sub-
 iectum *requi[eui]t in pace sub d. XI [kal.] Februar. er(a)
 DCXXXI* qui annus a Christo est 593 negligentius
 quam sollertius titulus incisus, litterae multa compagine

catenatae, hexametri praeter quartum ad lapidis regulam terminatum notulis discernuntur

1 quae deest littera in *carpere*, ea superest in *communem* 5, sed hoc idem legisti 693, 5   2 *fortuna tuna tulit* lapis   4 *pertiu* lapis deuincta i priore ad t   6 *meos proles* ut in eadem Huebneri sylloge 149, 7 *suorum prolium pignera nata*   *elegu* legi potest in effigie Huebneriana

719

Hic iacit Iohannes peccatur et indignus presbiter.

expleto annorum circulo quinto

hunc sibi sepulcrum Iohannis condere iussit

Marcellino suo pro consule nato

5 germano praesente simul cunctosque nepotes.

ornauit tumolum mente fideli defunctus,

accessit obsis una cum coniuge natis

Anastasii seruans reuerenda limina s(an)ct(i).

tertio post decimum Augusti numero mens(is)

10 ind(ictione) II praefiniuit saeculi diem.

CIL. III suppl. 9527, Bulić bull. Dalmat. 13 p. 49 tab. III

Salonis rep. extra moenia   Marcellinum procos. Dalmatiae anno 599 memorari in Gregorii Magni epistulis IX 5 et 82 Iohannemque mortuum esse si indictionis numerus in u. 10 uere fuit II (potest enim ex editis etiam u legi nota quinaría) die 13 Aug. 599 adnotarunt editores. continuantur uersus in lapide, nisi quod 1 disiunctus est a reliquis et spatii aliquid circa *ornauit* 6

2 annos L interpretatur Bulić, ego ex indictione LXXV

4 Marcellinus Rossio mihiq(u)e uidetur Iohannis filius dici, Mommseno filius fratris. debuit aut *natum*, si *nepotes*, aut si *nato*, etiam *nepotibus*. horum causa nuncupatur frater

720

Haec tenet orna tu(u)m uenerand(u)m corpus Vincenti
abb(at)ix,

set tua sacra tenet anima caeleste, sacerdos,

regnum, mutasti in melius cum gaudia uite.

martiris exempla signat, euod membra sacrata
 5 demonstrante d(e)o uatis hic repperit index.
 cuater decies cuinos et duos uixerat annos,
 1 misterium Chr(ist)i mente sincera minister.
 raptus aetereas subito sic uenit ad auras,
 sic simul officium finis uitameue remouit,
 10 sp(iritu)s adueniens d(omi)ni cuo tempore s(an)c(tu)s
 in regionem piam uixit animameue locabit.
 omnibus hís mox est de flammis tollere flammās.

Huebner inscr. Hisp. christ. 142 (inscr. Brit. christ. p. 2*)
 cum imagine lapidis   Legione in monasterio S. Claudii.
 subscriptum obiit in p(ace) d. V id. Mart. era DCLXVIII
 anno Chr. 630

1 i. abbatis   4 *exemplar* intellegi uolt Wordswor-
 thius. resuscitauit Vincentius abbas S. Vincentium marty-
 rem an cuiusuis martyris adsecutus est uim diuinam?
 7 i. mysteriorum   8 s. *aurasic* lapis sed s ut uidetur
 addita super a alteram   11 i. uexit et locauit   12 *his*
 addito apice ad i dextrorsum lapis, *hiis* Huebn.

721

Haec caua saxa Oppilani | continet membra, |
 glo[rioso] ort[u] natalium, | gestu abituq. co[nspi]e[u]um. |
 opib(u)s quippe pollens et ar[tuum] uirib(u)s cluens |
 iacula uehi precipitur predoq. | Baccéis destinatur. |
 5 in procinctum belli necatur | opitulatione sodalium de-
 solatus. |
 nauiter cede perculsum | elintes rapiunt peremptum, |
 exanimis domu reducitur, | suis a uernulis humatur. |
 lugit coniux cum liberis, | fletib(u)s familia prestrepit. |
 decies ut ternos ad quater | quaternos uixit per annos, |
 10 pridie Septembium idus | morte a Vasconibus multatus. |
 era sescentensima et octagensima | id gestum memento. |
 sepultus sub d(ie) quiescit | VI id. Octubres.

Huebner inscr. Hisp. christ. 123 ex Zamorae schedis
in Cordubensi regione (Villafranca) in oliueto rep. sepulcri tegumentum marmoreum grande. aera DCLXXX aequat annum Chr. 642 conlatum hoc carmen cum 699 exuta fere ostendit numerorum uincula et exituum uetera nequedum alia astricta firmiter nisi isocolian ternariam

1 *caua saxa* (iam sing. fem.) iterantur in aliis epitaphiis Hispanicis, referuntur ab Huebnero inscr. Brit. christ. p. 2* ad exemplum Ouidi am. III 6, 45 2 *cl[aro nit]or[e uel gloria et decore* Huebner. at *ort[u]* aut *ortum* schedarum pictura prodit. clausulam expleuit H. 4 iaculari et uehi (equestrem iaculationem) docetur, praedatum exire iubetur in Vaccaeos Pyrenaei accolae uel Vasconas 5 *desolatur* corrigit H. hemistichia ut pariter desinant 6 *clientes* fortasse lapis exhibuit, nam *clentes* apographum alterum. cf. *pentissimus, incinta* al. 8 pro *perstrepit* 10 pro *septembrium*

722

Vius namque tumulo procumbit Seruande post funere
corpus.

parua dicata deo permansit corpore uirgo
astans cenobio cum uirginibus sacris nobile cetu.
ter denis fuit annis uegetans in corpore mundo,
5 hic sursum rapta celesti regnat in aula.
obiit Iunias decimo quartone calendas:
hic est querulis era de tempore mortis DCLXXXVII.

Huebner inscr. Hisp. christ. 86 ad ectypum Medinae Sidoniae annus significatur 649 Me-

1 huius namque 5 hinc 6 quartoque
7 *querulis* non a querendo sed quaerendo dictum

723

Quisq. legis titulum, lacrimas effunde freq(uentes).
hic situs est iuuen(is) pietat(e) inl(ustris)
ecclesiasq. petit securus martur(is) umbra.

Huebner inscr. Hisp. christ. 124 ex Morale aliisque
in S. Basilii prope oppidulum regionis Cordubensis.
praescriptum fertur *Iusta famula Cristi uixit annos plus minus LXVII*, subsecutum *recepta in pace sub die idus*

Nouembres era DCCI anno Chr. 663. itaque nisi fraus errorae subest, epitaphium aliquod maris iuuenis translatum est in feminam anum

1 *frequenter* Mor. 2 *iubene* idem. desideratur clausula (*et ortu*) 3 traditur *mabiui* (*mabius* Mor.) *umbra*, emendauit *martur* cf. titulum Cordubensem christ. 126 *sanctorum martyr(um)* Zoili et Aciseli al. at Huebnerus proposuit *ecclesiaeque petit s. Flavius umbram*

724

Quisquis hunc tabule [lustra]ris titulum huius,
 ecc[le] locum respice, situm [cognosce] u[er]icinium.
 malui abere [locum sacr]um [sacer ipse minister.
 annis sexsa[ginta p]eregi tempora [uitae.
 5 fune]re perfunctum s(an)c(t)is [com]mendo tuendum,
 ut cu[m] flamma uorax ue[n]iet comburere terras,
 ce[ti]bus s(an)c(t)orum merito sociatus resurgam.
 hic uite curso anno finito Crispinus pr(e)sb(y)t(er) pec-
 cator in Chr(ist)i pace quiesco
 era DCCXXXI.

Huebner inser. Hisp. christ. 158 ad ectypum rep. in oratorio christiano regionis Carthaginensis tabula mar-morea grandis, nunc Matriti. aerae numerus dubiae lectionis est, Huebnerus *DCC cu(m) | XXXI* edidit, posse item legi *DCCLV | XXXI* sed in saeculum octauum medium non uideri titulum quadrare. ego annum ab Huebnero statutum, christianum 693 accipio, *cu* utrum adiectum sit copulandorum causa numerorum in duos uersus discriptorum an aliud uelint litterae istae *cu* uel *lu* aberrantes ab ordine scripturae non decerno supplerunt Guerra atque Hispani et Huebner

1 *legeris* fortasse uerius Rios 3 ante *annis* cernuntur uestigia litterarum uelut *ia*, ut clausulam talem facias *ecclesia in il]la* 5 ss. qui a superioribus seiuncti leguntur, 'mutuatos esse Hispani obseruarunt ex Eugenii Toletani carmine in Recibergam reginam (opp. patrum Tolet. I Matriti 1782 p. 33) in quo *hinc ego te, coniux-funere perfunctam sanctis commendo tuendam, ut cum flamma uorax ueniet comburere terras, coetibus ipsorum merito sociata resurgas*' Huebner 8 anno(rum)? fac *hic uitae cursu finito in pace quiesco*

725

Ex]celsum dominum men[t . . .
 Poscit et ueniam Chr(ist)i flebi . . .
 Inclite quem dignis tumulabi[t honoribus . . .
 5 S(an)c(tu)s et inlustris herus Leo . . .
 Cunctis quod profuit ad spem . . .
 Ob quod continue, lector, dom[inum benedicas
 Pos]cens ut uenia maneat e . . .
 Viu]at perpetua uita ma . . .
 10 Sepultus] era DCCC . . .

Huebner inser. Hisp. christ. 128 ad ectypum, paulo plenior-
 tiorem titulum uiderant Velasquez et Nasarre in agro
 Cordubensi. aera indicat annum posteriorem christiano 762

aperte fuit acrostichon . . . *episcopus*, Nasarrius u. 5 sup-
 plenit *Leouigildis episcopus*, 'nescio quo iure' Huebnerus

1 ..*iiicix*.. talium uestigia litterarum supra -*sum do-*
min- apparuere 2 *excelsum* aut si fidem habet *s a*

prioribus tradita, *escelsum* acrostichis postulat 4 *di-*
gnus edidit Huebn. at *dignis* imago exhibet 5 i. heros

7 ss. suppleui ob acrostichon 8 uelut *ei quam meret*
utque 10 potuit *sub die* ..

726

Parce precor Paulo sanct[orum] maxim[e praesuL
 Alta patere poli fac illi culmina, Chr[istE]
 Viuat in aetherio felix per secla [senatV
 Luce fruatur ouans, [re]gno laetetur O[lympI]
 5 Vita sequatur eum, mortis sic uincola uincaT
 Semper in aeterna caelesti floreat aula
 pauso sepultus ego Paulus praesentib(us) exul.

Revue archéologique a. 1873 m. Iul. p. 61 ex diariis Ro-
 manis inuentum Romae ad basilicam S. Laurentii in
 Lucina. praefixum crucis signum, subiecta haec *dep(ositus)*

id. Mart. ind. VI temp. d(omi)ni Hadriani papae anno 783 duplicem esse acrostichidem intellexit redintegraitque mutilata Rossius, ultimum uersum Viscontius adiectum putauit ut litteris eius prima et postrema repeterentur *Pauli leuitae* litterae principales, immo syllabis prima et postrema (*exsul?*) altrinsecus lectis quod in medio est nomen repetitur *Paulus*

7 reliquit Paulus praesentia saeculi

727

Te moderante regor, deus. sit mihi uita beatA
Vt merear habitare locis tuus incola s(anct)iS
Spem capio fore quod egi ueniabile. ob hoC
Exaudi libens et sit fatenti uenia largA
5 Reor, malum merui, set tu bonus aruiter aufeR
Heu ne cernam tetrum quem uultu et uoce minaci
Eden in regione locatus sim floribus ad hoC
Deboret ne animam mersam fornacibus astV
Ocurrat set tua mihi gratia longa perenniS

Rossi inscr. christ. Rom. II 295, 7 ex anthologia codicis Parisini Hispanica 'carmen acrostichum et telestichum *Tuserhedo Ascaricus*, epistula Ascarici episcopi Asturum ad Tusaredum et huius responsio leguntur in patrol. lat. Migne XCIX p. 1231, Ascarici episcopi Hispani meminit Hadrianus I a. 785, epistularum et epigrammatis rudis stilus saeculo octauo conuenit' Rossius. poema genere proximum sepulchralibus

1 et 10 *mici* codex   4 *Exadi* cod.   6 *tretrum* cod. *te taetrum uultuque* emendat Rossius, ego diaboli notionem desidero aut potius e *tetrum* (*anguem?*) elici posse credo   8 i. deuoret. 'uidetur deesse *diabolus, Belial*' Rossius, adest opinor in 6

728

Dacia quem genuit, suscepit inclita Ro[ma,
m]aerorem patriae tantum luetusque remi[sit].
cui pater Alexander, quique eo nomine die[tus],
mater Dioclia, annoque uicensimo ui[tae]
5 d]um pollet studiis, fatis decessit ini[quis].

Fabretti inser. ant. 112, 276   Romae in coemeterio
Priscillae uia Salaria. subsequitur *deposit. XVIII kal. Sept.*
die V..

1 ut in Vergiliano sepulcro *Mantua me genuit, Calabri*
rapuere   2 cf. 587, 8   3 potest *dignus*, sed praestat
nominis quod mortuo fuerit indicium clarum

729

A

Statio Marullo fratri Stercoria sepulchrum,
qui per triginta septem deuixit in annos,
hanc dedit in sed[e e]meriti pro munere iusto.

B

. . u]itam qui fodere nupta ingali
5. . . m et super[os] post fata reliquit
. . . . pio . . . s . . [u]ictor.

CIL. VI 5167   Romae in sarcophago litteris recen-
tibus inscripto, A ad sinistram, B ad dextram, inuento in
columbario uetustiore. si non ritus, at aevi christiani

2 *deuiuere* nouum opinor, καταβίουν   3 i. hac
post se fuisse *b* aut *p* aut *r* fertur, *e* ante *meriti* adumbrata
lineamentis superioribus. *in se plus* coniecit Gatti   in-
fra 3 alius uersus scriptus erat desinens in *xi* fortasse nu-
merorum notam   4 mulieris epitaphium puto, *qui* pro
quae scriptum aut *cui*   5 in lacuna unius uelut *a* litterae
uestigia exhibentur

730

A

Dixit et hoc pater omnipotens cum [pelleret Adam
'de terra sumptus terrae traderis hu[mandus'].
sic nobis sita filia et Agape Crhist[i] fidelis
bis denos septemq. annos emesa [quiescit.
5 haec illi per Crhistum fuerat sic [plena senectus.

B

Eucharis est mater, pius et pater est [mihi Celsus.

uos precor, o fratres, orare huc quando ueni[tis]
 et precibus totis patrem natumque rogatis,
 sit uestrae mentis Agapes carae meminisse,
 10 ut deus omnipotens Agapen in saccula seruet.

Marini inscr. Albani p. 32 ubi de litterarum transmutatione disserit qualis in *Crhisti* uocabulo hic conspicitur, Rossi inscr. christ. Rom. II p. XXX qui expleuit carmen et inter antiquissima christiana recensuit Romae in coemeterio Priscillae in lapidibus duobus litteris bonis ac rubricatis. uersus 7-10 repetiti leguntur in epitaphio altero mutilo optumae litteraturae, ubi *Marcia* substituta in locum Agapes

1 initium abruptum Leo comparat cum illo καὶ τὸδε Φωκυλίδεω, nam tertiam eiusdem monumenti tabulam extitisse non ueri simile est. potuit *cum cuncta crearet* 3 est expectes. *Christumque secuta* idem Rossius proposuit 4 i. emensa

731

.	.	.	colonus
.	.	.	p]rima
.	.	.	a]more
.	.	.	i]pse lauacro.

5 hic ti[bi] finis er[at] uitae, dulcissime nate.
 set pater omnipotens, oro, miserere lab[orum]
 tantorum, misere(re) animae non dig[na] ferentis.

Rossi inscr. christ. Rom. II p. IX qui correxit et suppleuit in horreis uillae Borghesiae ad portam Pincianam. uersus 1-4 sinistra, ceteri dextra parte lapidis inscripti sunt, post *ferentis* christiana signa ΙΧΘΥC et palma. scripturae genus tale dicitur quale post tertium saeculum uix umquam occurrat

4 *sanguineo lauit deus ipse l.* proposuit Rossius
 5 *einis*, 6 *omnipotens* lapis 6 oro et cetera omnia ex Verg. Aen. II 143 s. sumpta, ut monuit Rossius. *animi* Vergilius

732

Hic iacet infelix proprio Cicercula nomen

innocens qui uix(it), semper in pace quiescat.
 cui cum bis binos natura ut conpleret annos,
 astulit atra dies et funere mersit acerbo.

Marini act. fr. Aru. p. 827 in coemeterio Cyriacae
 christianis litteris α et ω et Χρ insignitus lapis, litterae ma-
 lae instabiles semiplenae

1 debuit *proprio nomine* aut *proprium nomen*
 3 *natura uix c.?* 4 V. Aen. XI 28, supra 682, 7

733

H]eu quantis impedimur lacrimis memorare sepulcrum,
 c]um subito nobis carorum trium prolis aufertur,
 Agaton [a]mabilis, teque defleam Yppolite dulcis,
 nec non et tu omni[b]us istis carior Petronalis.
 5 o atra dies a qua tumulus sus[c]epit funus germanum.

Fabretti 733, 456 Romae trans Tiberim. subscrip-
 tum *hic requiescent in pace Agato Yppolitus et Petronalis*
ggg. fff. (puto *carissimi filii tres*) flebile et sacrum
 poema, de principio cf. 565, metro aptum *opus est*

734

Consul in egregiis bis senis fascibus auctus
 magnus ab Insteiis gens inclyta Pompeianus
 istic terrenos terrenis sedibus artus
 reddidit, inque sinus summi genitoris apertum
 5 aethera peruolitans leuibus se sustulit alis,
 caeloq. et terris placida sic pace repostus
 felix luce noua saeculorum in saecula gaudet.
 femineo sed uicta animo et miserabile dulci
 germano diuulsa dolens fratremq. requirens
 10 Paula soror tumulum dedit et solacia magni
 parua tulit luctus, tristici. heu pectore 'salue
 perpetuumq. uale frater carissime' dixit.

Rossi inscr. christ. Rom. II 446, 199 ex PSabino
Romae fuit trans Tiberim. Sabino *magnus* u. 2 nomen esse
Instei proprium uisum est isque Magnus consul ord. anni
460, at carmen utique antiquius, hunc uirum egregium
adhuc ignoramus

5 V. Aen. IX 14 *in caelum paribus se sustulit alis*

10 cf. Nymphii elogium Tolosanum AL. Riesii 722, 19
*parua tibi, coniux, magni solacia luctus hunc tumuli titu-
lum maesta Serena dicat. fertur solatia*

735

Hic Festus iacet, cognosc[ite] fratres,
quem puerum, Chr(ist)e, monuisti [spernere mundum.
pro meritis credo quia sa[n]cta luce fruetur.
bis duodenos necdum comple[uerat] annos.

5 composuit uersos Marcian[us] . . . .

Rossi bull. arch. crist. 1875 p. 48 cuius supplementa
adposui in Domitillae coemeterio repertus lapis una
cum monumentis annorum 361 367 392. post u. 5 legitur
deposit(us) I idus . . . | qui uixit ann. XXIII et . . .

1 pleniorē requiro uersum, *fidus amicus* sim., uide
670, 2 et 671, 4 3 *saluum surgere . . .* scripsit Rossius quia
in Damasi epitaphio quod cum iste sub finem quarti sae-
culi tum post alii imitati essent (inscr. chr. R. II 252, 1)
uersus ultimus est *post cineres Damasum faciet quia sur-
gere credo*. malui equidem iuste concludere orationem

736

Prae cunctis opibus laudem seruauit honesti
iustitia pietate fide prudentia sollers
sancta pudica decens uni deuota marito.
cuius ab occasu uincli pertesa iugalīs

5 octo et bi(s)senis uidua permansit in annis.
natorum curam miro suspexit amore.

Rossi inscr. christ. Rom. II 447, 200 ex Sabino in
S. Pancratii Romae. subscriptum *uixit ann. LXVII m. V
d. XVIII, dep(osita) VIII id. Octob.* Sabinus epitaphium
Prudentiae matronae dixit, adsentitur Rossius ob metrum
u. 2 et quia nomen defunctae desideratur. hoc potuit esse

praescriptum, correptum ablatium aequiperat nominatiuus productus u. 5

1 cf. Lucan. II 389

4 cf. V. Aen. IV 16 18

737

O Rhode, dulcis anima, acerno mihi funere rapta,
qui tantum properasti matris foedare senectam
senilemque aetatem tantos onerare dolores,
te sine namque mihi nec lux nec uita iocunda est.
5 quid primum tollerare queam, tua dum singula quaero,
cum uenit in mentem quod tuorum tu decus omnium
esses?

quid pudor castus, quid s(an)c(t)a fides moresque benigni
ingeniumque doctrinaque tua et uerba sobria mente?
prudens et innocua caelestia regna petisti.

10 iam uale perpetuo dulcis et in pace quiesce.

Rossi inscr. christ. Rom. II 87, 31 et 116, 91 e codicibus Petropolitano et Palatino fuit inter monumenta uiae Salariae nouae

2 i. quae *properas* Petrop. qui primos uersus bis exhibet, loco altero 3 dicebant *onerare uinum et naueu uino* 6 tu om. Petr. 8 *ingenium doctrina et uerba salubria mente* Petr. *menti* idem manu secunda et Pal.

738

Difficile] est dictis narrare singul[a gesta.
ergo hoc so]llum discis hic iacere pue[llam
quae liquit] cito subolem digno sibi ss . .
quisque] legit rs haec me uera parasse [maritum.
5 te mori]ente sedent in luctu pa[rentes
. . et cam rei p . . .

CIL. XIV 1935 descr. et suppleuit Rossi Romae in suburbano Paccae. praescripta a et w et Xp

1 s. *plenis* Hense 3 ex ss altera non plena legitur, conicio ex 4 raptam spem subolis sponso siue sodali 4 rs lapis: *respondeat* sententia respuit, *ratus?* tum addendum *dolebit* sim.

739

Praenestina, tibi Verus tuus hen [g]raue munus
 soluo sub hoc carum deponen[s] marmore corpus.
 discreuit nos uita quidem, se[d] uiuet amoris
 indiuisa fides, erit hic quoque copula nobis,
 5 coniugio nostro nec mors [d]iuortia ponet.
 concordēs animas Christ[u]s reuocabit in unum.

CIL. X 1230 descr. Mommsen Abellae in S. Petri.
 supra corona cernitur, infra scriptum *d(e)p(osita)* XII..

740

Cerua quae idem uixit Abundantia saeclo,
 ter denos aeuo binosque quater attulit annos,
 laeta doli expers, culpa procul, insons honesta,
 astrigeram scandit alma uiam caeloque recepta
 5 hic uitae metas, hic inania membra reliquit.

CIL. V 6202. AL. Burmanni IV 84, Meyeri 1467
 Mediolanii, periit. subsequitur *d(e)p(osita)* *pridie nonas Ianuarias*, praecedit *b(onae) m(emoriae)*, circumiecta sunt
 christiana insignia columba, Xp, aw

1 eadem Abundantia nomen habuit 2 debuit *tulit*
 4 *secat* Alciatus corrigit (Grut. 1051, 2), *alta* Schraderus
 5 *et inania* Alciatus

741

Leontia bene merita teget haec sedes cui tale sepulchrum
 sancta beatorum merito uicinia praestat.

CIL. V 1678 Aquileiae in ruinis ecclesiae ss. Felicis
 et Fortunati. subscriptum *haec uixit cum uiro suo Simplicio annos XIII et aetatis suae annos XXXII, felio Valentiniani clarissimi et Vetranissae*

1 fac uelut *Simplicium* tegit 2 Ouidiana ex P. II
 9, 79 *tua nunc uicinia praestet* adscripsit Cortenovis

742

Nuper praeclaro signatus munere Crhisti,
 qui quondam dura genitorum morte direptus
 suscepi gratos meliori sorte parentes,
 sed traxit fortuna diem nec distulit horam,
 5 nam geniali solo praeclusi[t t]empora uitae,
 nomen Alexander: patriam genus s[i que]ris, hic est.

Stevenson in Waalii ephem. antiq. eccles. 1888 p. 343,
 CIL. XI 2836 Volsiniis in coemeterio S. Christinae
 litteris saeculi quinti. subscriptum *hic uixit ann[is..mens.]*
VIII die[b...deposi]t. II idus Septem(bres)

5 *geniali* in patria 6 debuit *patriam si quaeritis.*
 Bormannus [*si cu*]pis edidit

743

Si mentes puras retinent con[finia caeli,
 Castorius iuenis sociis nunc here[t amatis
 corporeos nexus linquens et uincu[la uitae.
 aeternas sedes meruit complecti pi[orum].
 5 sublimes animas nullus putet ire sub [umbras,
 occubat in terris sapiens, sed uiuit in a[uris].
 et nunc, docte puer studiis et iure pe[rite],
 in uirenti loco comitatur tur[ba piorum
 et laudes repetit uit(ae), fit [sp]iritu[s . .

Stevenson in Waalii ephem. antiq. eccles. 1888 p. 342
 qui pleraque suppleuit, CIL. XI 2839 Volsiniis in coe-
 meterio S. Christinae, saeculi fere quinti, infuma perierunt,
 cum decimo uersu absolutia nonum

2 *iuenis* descr. Bormann, *iuenis* Stevenson *haeret*
ademptis Hartel proposuit, *adultis* Stev. 9 illa fere
 Borm. excepit, tantum et laudes re[sonat] Stev.

744

Tenet amicoru[m me]moria carit[at]em

Honoremque mil[iti]ae perfunctu[s] obinuit.
 Eius enim fides ostendit corniculoru[m]
 Omnibus commilitonibus amicisque fi[delis]
 5 Deo gubernantem fama magis quam pec[unia],
 Vrbanae praefecturae officium eius inte[gritatem].
 Laudes eius, si sufficerem, dicerem semper.
 Vt rata sint ei prom[i]ssa munera lucis,
 [S] . . . .

Rossi Roma sotterranea III p. 556 qui composuit frag-
 menta et suppleuit in coemeterio Callisti. scriptus
 erat titulus duabus pagellis, quarum dextra periit tota

3 cornicularius Theodulus fuit et ex officio praefecti
 urbis 4 *firmata?* 8 contulit Rossius Antonii carminis
 aduersus gentes uersum 225 *hoc facit ut rata sint uenturae*
munera uitae

745

Omnia bona meruit ipse dum uiueret annis,
 Nec quidem tale aliquis potest adtingere filis,
 Ergo gloriosa uita filiorum gauisus,
 Sex iubenis super cum unam sorore,
 5 In omnibus bona, uidens celestia regna.
 Magna est pietas Chr(ist)i redonare delicta.
 Iam si queris nomen, capita uersorum require.

CIL. XIV 2224 b descr. Lanciani, Notizie d. scavi 1884
 p. 239 in sepulcreto Nemorensi in tabula marmorea.
 praescriptum *Onesimo b(ene) m(erenti) i(n) p(ace)*, subscrip-
 tae notae eadem *b. m. i. p.* et inferius christianae *aw Xp*
 et *Vsent*

2 *audtingere* fertur conexis *a* et *u* *filis* non filius
 sed per filios 4 post *sorore* hiatus tribus hastulis nota-
 tur quasi abrasae *m*: sex filii superstites erant cum una
 filia 6 *delicta* lapsis

746

. . . . ianorum nuncupabitur
 . . . . eccle]siaeque atria sancti

- . . . aula pudoris
 . . . ing]ressus letabili tumulto metas
 5 . . . planx]imus interiori defessi parentes
 . . . elerus] sanctus episcopusq. Iucundus
 . . . pl]eps obeuntia funebri peracta
 . . . mic]at insonti lux alma quae celsa
 . . . re..si. nos atque intima tutum
 10 . . . em placidum componitur curae
 set tu accep]tum habeas, Agapite sancte, rogamus.
 . . . erum Placidianum merenter uersibus dixi.

CIL. XIV 3415 Praeneste in marmorea tabula saeculi quarti aut quinti. in ecclesia conditus iuuenis a parentibus fletur. mali uersus fortasse ab acrostichide (*Placidianus* excepto 12) aliquid excusationis habebant recepi quaedam Marucchii supplementa (6 et 7) qui 3 *aula pudoris* tam hic legi quam in inscriptione ecclesiae S. Petri Romanae (supra 315, 1) animaduertit, paucissima adieci ipse
 7 *obeuntia* fortasse nomen quale obsequentia dictum ab obeundo munere exsequiarum 8 aeternum micat insonti lux quae nondum reuisit nos atq. intima uix mens ad finem componitur curae? 9 *atque* an *aeque* in lapide sit dubitat editor 12 *merenter* incertum ut quod testis uetus diuinarit magis quam legerit, noui non legerint

747

Adeodatus indignus archipresuiter s(an)c(ta)e Nol. eccl.
 requiescit hic

Dilectus a d(e)o et hominibus in sacerdotium.

Erat enim in sermone uerax, in iudicio iustus, in commisso fidelis,

Omnia in se abuit que Chr(istu)s amauit, fidem caritatem et cetera,

5 Dulcis et benesuadus in uersibus suis semper.

Atduxit munera quopiosa, quando ingressus est in s(an)-
 c(tu)m Felicem,

Tempore quo nullus fuit pretiosior illo sacerdos.
 Vixit cunctis diebus uite sue ante ordinatione ann. XXX,
 Sedet sacerdotali ordine ann. L.

CIL. X 1365 uidit Mommsen Cimitile prope Nolam
 in S. Felicis. supra est columbae tenentis oliuam, primum
 et postremum crucis signum, decimus uersus *et dep(osi-
 tus) est*

748

- Lumine uirgineo hic splendida membra quiescunt.
 Insigneis animo, castae uelamine sancto
 Crinibus imposito caelum petiere sorores
 Innocuae uitae meritis operumque bonorum.
- 5 Noxia uincentes Christo medicante uenena
 Inuisi anguis palmam tenere perennem,
 Aspide calcato sponsi uirtute triumphant
 Letanturque simul pacata in secula missae
 Euictis carnis uitiiis, saeuoque dracone
- 10 Obluctante diu subegunt durissima bella.
 Nam cunctis exuta malis hic corpora condunt.
 Tantus amor tenuit semper sub luce sacratas,
 Iungeret ut tumulto sanctarum membra sororum.
 Aluus quas matris mundo emiserat una,
- 15 Ad caelum pariter mittet domus una sepulcri.
 Mirifico genetrix fetu, quae quattuor agnas
 Protulit electas, claris quae quattuor astris
 Emicuit castoque choro comitante Maria
 Letatur gradiens germanis septa puellis.
- 20 Ingressae templum domini uenerabile munus
 Acepient, duros quoniam uicere labores,
 Floribus et uariis operum gemmisque nitentes
 Lucis perpetuae magno potentur honore.

Aduentum sponsi nunc praestolantur ouantes
 25 Veste sacra comptae, oleo durante beatae.

Immortale decus numerosa prole parentes
 Aeterno regi fidei pietate sacrarunt.

nomina sanctarum lector si forte requiris,
 ex omni uersu te littera prima docebit.

30 hunc posuit neptes titulum Taurina sacrata.

CIL. V 6731 ex ms. S. Eusebii uita quam transcripsere Ferrerius quem in plerisque sequimur anno 1609, Baldesanus, Cusanus. orthographica ut parum fida omisi fuit Vercellis. acrostichide nominantur *Licina Leontia Ampelia Flauia*. male Cusanus uersus 15—21 positos post 22—27 habet unde *Flauia Ampelia* prodit

2 *insignes animae castis u. sacro* Bald. Cus. 4 *mentis* Ferr.

5 *Christo iuuante uel iuuante Christo* Bald. Cus.

7 *aspis* per Christianos ut Commodianum et Prudentium generis facta est masculini ut anguis et draco

10 *oblectante* Ferr. Bald. 24 *praestolari iubentur* Cus. cf. 700, 14

27 *regi fidem* Cus. *regis fidei* Ferr. 30 *sacratum* Cus.

749

Munus uirgo tuum inuiolata carne iuasti
 Aeternumq. inde adepta per saecula nomen
 Coronam pacis habes, quam castis dat ab origine prince.
 Regnare qui quiniuit, sanctis dedit uictoriae palma.

5 In sinus iam requiescis Abraham Iacob adque Isac,
 Nulla poenarum te loca ditinent horrendae gehennae
 A deo, Macrina, uiuis semper in nomine Chr(ist)i.

CIL. V 3216 contulit Mommsen apud Vicetinos

3 i. principes princeps (ut alibi *ples pleps*) 5 *alque*,
 6 *roenarum*, 7 *niacrina* in arca scriptum est. graeca formula ἀνάπαυσον ὦ θεὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ εἰς κόλπους Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ 7 caue iungas *adeo*

750

Pro nefas, iste tuum loquitur, Petronia, nomen

iam titulus nono uixdum lacrimabilis anno,
 nata diu dulcis et longi pignus amoris.
 uita brevis, sed nunc istic iam longa parentum
 5 uulnera. Nereus genitor genetrixque funesti
 Sofronia breuibus tumuli fleuere querellis.
 tu tamen hinc spera caelum pia mente, fidelis.

CIL. III suppl. 9610 descr. Hirschfeld in basilica
 Salonitana in sarcophago cuius operculum sub protomis
 muliebribus scripta habet *deposita Petronia die III kal.*
Aug. et deposita Sofronia die XII kal. Iul., ipsa arca ha-
 bet *depositus Nereus die II nonas Agustas*, tum carmen.
 post mortem parentum compositum esse titulum cum filiae
 tum ipsis parentibus intra breue tempus mortuis (cf. 6 *bre-*
uibus) monuit Mommsenus. qui extrema de spe caelesti
 uerba Petroniae mortuisque dicta singulis putat, ego po-
 tius in cohortationem legentium fidelium

3 Vergili clausula cf. 360 5 quasi *Neraeus* pronun-
 tiatur (GLK. VI p. 67)

751

Hic puella iacet pr[imis cito rap]ta sub annis
 Siluia [materno reno]uans in nomine fletus,
 [quae uitam] pro morte tulit ne[q]u[e Tartara foeda]
 uidit et ad dulcis [paradisos nunc] aditu[ra
 5 ut] sperauera[t . . . . .
 occ[idit i]nfelix seru[ans in saecula n]omen
 que . . . na iubent . . . beatos.

CIL. III suppl. 9613 contulit Hirschfeld Salonis in
 basilica suppleuit Rossius 1-3 init. et 6, addidi incer-
 tiora etiam supplementa 3 ex. et 4. 5 ut adumbrarem sen-
 tentiam numerosque, quamquam plenum hexametrum non
 capit lacuna u. 5 eorumque quae u. 3 excipiunt uerborum
 in uersus distributio ambigua est

7 quae praemia habere diuina iubent praecepta beatos?

752

in lucem po]stquam [te fudit celsa n]oluntas

annos et uir]ides postquam doctrina repleuit,
 tunc lacrimat]us abis, tunc gaudia larga parentum
 spesque omnes] mesto tecum sub puluere condis.
 5 at super astra] deus, qui te formauit et aufert,
 clemens accipi]at seruetque ad gaudia membrum.

CIL. III suppl. 9638 descr. et expleuit Buliĉ Salonis
 in basilica in opere musiuo

4 *spes laetas*, 5 *omnipotensq.* Bul. 5 *Iouem qui po-*
nit et aufert Hor. ep. I 18, 111 (monuit Leo) 6 i. membro-
 rum, ex resurrectione

753

Hic iacet Heraclius nimium dilectus amicus,
 eloquio primus, nulli probitate secundus.

Rossi inscr. christ. Rom. II 116, 95 et 90, 52 ex schedis
 ipsoque lapide a uia Salaria translato ad S. Mariam Trans-
 tiberinam, 'in lapide secuntur uersus duo, alii exsecta ta-
 bula perierunt'

2 *pietate* substituerat Gruter 1176, 10. Vergili Turnus
haud ulli uirtute secundus

754

Paccius hic ego sum Germilla compare gaudens.
 uiximus heu nimium frugi, dum iussa tulerunt,
 atque per emensum spatiis transegimus aeuum,
 coniuge cum s(an)c(t)a suscepta prole potitus,
 5 per senos iterumque decem sat fecimus annos.
 tristia sunt natis, sed multum grata parenti,
 ut prior in pacem cedat subolemque relinquat.

Rossi inscr. christ. Rom. II 116, 94 et 88, 36 e codici-
 bus uia Salaria noua

3 *transegimus* absolute i. satagendo ad finem perue-
 nimus

755

Corpus humo, animam Chr(ist)o, Petroni, dedisti.
 nam iustae mentes fouentur Lucae caelesti

sidereasque colunt sedes mundoque fruuntur.
 tu, dulcis fili, memor hinc aspice nostri.
 5 nunc igitur laudes quas clauso pectore mecum
 ipse uolutabam, referam: tu lumen auorum,
 tu decus omne tuis, te flent orbatī parentes,
 blandus eras seruis cunctisque benignus amicis.
 iustum dulcee pium, rogamus, suscipe Chr(ist)e.

Rossi inser. christ. Rom. II 118, 103 ex codice Pal. et
 marmore quod uiderat olim in S. Laurentii in agro Verano
 1 *humī* codex   2 *iam* cod.   5 *tunc* cod.   post
 9 'in imo lapide duo uersus paene deleti qui in codice de-
 siderantur' R.

756

Aspicite uenientes hic mea membra sepulta:
 hic recubo felix parba etate peremta.
 Felicia mic(h)i nomen est ex progenie ductum,
 octauo etatis in s(ae)clo gesseram anno.
 5 dulcis eram patri et garrula matri,
 serbis eram leta, tota me leta ferebam.
 non uitium mors, consuetudo propria natis,
 uirginio iam in cetu nunc letior adsto.
 ultime cum dominus totum concusserit orbem,
 10 tunc cineres (i)sti mundo pereunte resurgent.

Rossi inser. christ. Rom. II 273, 3 ex codice Parisino
 saec. VIII in quo praecedit epitaphium Monnicae Ostiense
 5 *et carae garrula* proponit Rossius   7 confert idem
 Senecae dicta CIL. VI 11252 *mors etenim hominum natura,*
non poena est; cui contigit nasci, instat et mori   9 cf.
 684, 7   10 *nunc* codex, em. Rossius

757

Condita sub tu]mulo requiese[i]t cor[pore Marth]a,
 cui deus pandad [caelor]um ostia summa.

Gatti in actis municipal. Rom. 1889 p. 468 qui suppleuit
 pleraque Romae in pavimento ecclesiae S. Clementis.
 sequitur [*transiit*] *de hoc mundo mens[e Mar]tio die VI in-*
dictio[n]e nona: r(e)q(uiem) et(ernam) d(ona) e(i) d[omine

758

Hoc tumulo Baioli conduntur membra sepulti,
 sed pollens anima praeclaro manebit Olympe,
 meruit pontificum qui primus uestiarius esse,
 quem seruator poli redimiuit stola perenni.
 5 haec Decorosus amici depinxit in uertice tymbae
 acolothus, ne lateat quis hic humatus quiescat.

Rossi inscr. christ. Rom. II 65, 16 et 107, 53 ex syllogis
 Turonensi et Laureshamensi (Gruter 1173, 6) locus se-
 pulcri uidetur uia Latina fuisse
 3 omisit Turon. 6 i. acoluthus

759

Presbyter hic noluit Sisinnius ponere membra
 omnibus acceptus populis dignusque sacerdos,
 qui sciret sanctae seruare foedera matris
 blandus amore dei, semper qui uiuere nosset
 5 contentusque suo nesciret diuitis aulam.

Rossi inscr. christ. Rom. II 65, 17 et 108, 56 ex syllogis
 antiquis ad urbem, fortasse uia Latina

760

Victor ego quondam in matura aetate defeci
 ereptus superis Tartarea custodia sedes.
 etsi inimici multi, tamen superasse me credo
 carendo insidias gemitumq. meorum laborum.
 5 redditus in terra corpus cui uita herebat,
 sp(iritu)s animaque mea expecta die ultimo causa.

aduentum s(an)c(t)i credo gaudere me iuste,
 seruii mandatis mea ab ineunte aetate.
 per gradus ascendi, usque hoc presbiter ueni,
 10 terra marique fui tantum pro nomine Cristi.
 expecto mercede bonis repromissa caelorum,
 annorum quinquaginta hodie aetate peregi

d. IIII id. A[pr.

Fabretti 329, 484   ad uiam Nomentanam
 2 uoluit opinor in nomine uerboque ludens intellegi
uictor defeci T. c. sedes   5 an redditur?   6 i. ex-
 spectat causam   8 cf. Plaut. trin. 301

761

Omnia quaeque uides proprio quaesita labore,
 cum mihi gentilis iam dudum uita maneret,
 institui cupiens censum cognoscere mundi.
 iudicio post multa dei meliora secutus
 5 contemptis opibus malui cognoscere Christum.
 haec mihi cura fuit, nudos uestire petentes,
 fundere pauperibus quidquid concesserat annus,
 psallere et in populis uolui modulante profeta.
 sic merui plebem Christi retinere sacerdos.
 10 hunc mihi composuit tumulum Laurentia coniux
 moribus apta meis semper ueneranda fidelis.
 inuidia infelix tandem compressa quiescit.
 octoginta Leo transcendit episcopus annos.

Rossi inser. christ. Rom. II 92, 62 et 106, 48 ex codi-
 cibus adhibitis marmoris fragmentis quae in agro Verano
 reperta sunt temporisque notas adscriptas fuisse sub car-
 mine et in margine laeuo ostenderunt, neglectas illas ab
 exceptore, bull. crist. 1864 p. 55 et 1881 p. 34

12 uersus idem eodem i. paene ultimo loco in epita-
 phio Redempti leuitae fortasse Damasiano Rossi ibid. II 109,
 61a: *haec fuit insontis uita, laudata iuuentus. inuidia in-
 felix tandem compressa quiescit. nunc paradisus habet,
 sumpsit qui ex hoste tropaea*

762

Hic requiescit in pace Mercasto
 qui florentem aeuum LX egit per annos.
 incundam uitam haec per tempora duxit.

CIL. XII 2130 fuit Viennae. cf. CIL. XII 2127 *aeterna hic Martina in pace quiescit, qui [fl]oren[tem a]euum [sexaginta e]git [in annis, ut corrigam malum qui supra legitur hexametrum. ad alterum deest pius sim.*

2 masculine *aeuom* post Plautum Lucretius extulit, indiscrete idem *aeuo florente*

763

Hi requiescit in pace Eunomiola
 quae uixit bis denis et nouem simu labentibus ann(i)s.

CIL. XII 2113 contulit Hirschfeld Vienna Lugudunum translatum marmor. male cessit carmen ei qui fecit, male etiam inscriptio cum 2 *utxit eis d.* tabula exhibeat. exitus Vergilianus

764

inlus]tris ortu generis, sanc[tus studiisque
 imb]utus bonis primum defl[oruit aeuum
 qui]nque simul decim meruitq[ue annis reuolutis

CIL. XII 2703 descr. Hirschfeld in agro Albensi Heluorum in marmore usque quaque fracto saeculi fere sexti
 1 princ. expleuit Allmer 2 *de flore iuuentae* proposuit Hirschfeld 3 meruit coronam aeternam, talia continuabantur

765

Castitas fides caritas pictas obsequium
 et quaecumque deus faeminis inesse praecepit,
 his ornata bonis Sofroniola in pace quiescit.
 Martinianus iugalis eius titulum ex more dicabit.

CIL. XII 2143 uidit Hirschfeld Viennae. subscriptum *obiit octauum idus Iunias* saltem u. 2 et 3 numeris iste decurrere uoluit dactylicis, hinc etiam fatuum illud *ex more dicauit*

766

Hoc iacet in tumulo sacra qui mystica semper
diuisit populis pietate honore decorus,
quem nemus Aelysium Marinum conclamat omne.

CIL. XII 2124 descr. Allmer, particula perparua extat
Viennae

2 *pietatis* intellego quia tritior haec erat copulatio, non
pietate et honore 3 in *Marinum* ultima littera nescio
quo modo commutata est subiectaque ante *conclamat* quod
in tabula uersus noui initium est, nota similis gamma
graecae

767

Vndiq. diuinis exornans cultib[u]s a[r]as
casto dum n[u]tr[i]t honore et uigi[lat] ut mox
pugn[a] disced[at] p[al]ma[m]que f]ru[at]ur [in astris,
quod meruit lacrimis, quod uotis fida po[]poscit,
5 id tribuente deo iam longa in gaudia [cedit
coetibus admixta futura in [s]aecu[la] sanctis.

CIL. XII 2098 ad ectypum Viennae. sequitur *quae*
ui[xit] annos XLVII obiit in Chr(ist)o IIII id. Noum(bres)
II p(ost) c(ons.)?.. supplementa indubia Allmeri sunt
1 *aeuum* aut *annos* spernendum. *aedes* Hartel 2 *ui-*
gile corde Hartel 3 prima Allmer suppleuit (*discedens*),
fruatur ex litterarum uestigiis ego 5 *cessit* praebuit
Hirschfeld

768

Hic titulus teget diac(onum) | Emiliu[m], quem funere | duro
eu nimium celere | rapuit mors impia cursu.

CIL. XII 5862 descr. Morel, depinxit et enarrauit Le
Blant in actis acad. inscr. Gall. 1890 p. 325 in uico
Andance regionis Viennensis in tabula quadrata, saeculi
fere VI. adhaeret XXXVIII *etatis sue anno: mortem per-*
dedit, uitam inuenit, quia auctorem uite solum dilexit

1 *diac.* numeris superest

769

Indolis hic iacit heu ecce sepultus
 cunctis karus, exosus non nisi maliuolis
 Dextrianus nomine uocitatus in uita,
 nec inmerito, nam tuo sic munere, Criste,
 5 dextris tibi nunc fide adsistit in agnis
 aeternum sperans te, d(omi)ne, largiente donum.
 prudentia erat praeditus formaque decorus.
 non aliud umquam habuit nisi cum bonitate fidem,
 nec defuit illi eligans cum uerecundia pudor.
 10 bis undenos aeui completis duxit mensibus annos
 pulcer et innocuus, pia semper mente probatus.
 lugemus te, miserande puer, quia breue omnè quod
 bonum est.
 obiit e saeculo astra petens die tertium nonas Iunias,
 quod est indictione prima.

CIL. XII 592 uidit Hirschfeld   Aquis Sextiis in ta-
 bula marmorea. hexametri modique singuli binos in lapide
 uersus implent, primum et postremum cingunt signa crucis
 1 post *heu* quae est crucis nota ex ea fortasse adsumen-
 dum quod uersui sermonique deest *uenerabilis, insignis* sim.
 3 *uocitatatus* lapis

770

Inse]gnem genetum cruces munimene septum,
 i]nson]tem nulla peccati sorde fucatum,
 The]udosium paruum, quem pura mente parentes
 op]tabant sacro fontes baptesmate tingui,
 5 imp]roba mors rapuet. set summi rector Olimpi
 prae]stabet requiem membris, ubi nobele signum
 prae]fixum est cruces, Chr(ist)ique uocauetor eres.

CIL. XII 5750 descr. et suppleuit LeBlant   rep. in
 riuo Verdonè (La Gayolle). prae]fixum signum crucis
 5 Ouidi Lucanique clausula   7 i. uocabitur heres

771

Paulina h[ic] posita est clarissima femina [mater
 q]uae meruit miserante deo ut funus [acerbum
 nesciret natae, quae mox in pace se[cuta] est.
 concessum est solamen ei n . . .
 5 q]uae potuit er . . . .

Hettner mon. lapid. Treuer. 168, 404 Kraus inscr. christ.
 Rhen. 158 tab. VII 8 Treueris in museo prouinciali
 2 *eunus* marmor. *funus Hilarinae* Hettner proposuit,
 malo hiatum statuere 4 *natam superesse, quae potuit*
credi multos uictura per annos talis fortasse sententia
 6 *infra potuit* quaedam litterarum, ut Kraus putat,
 christiani monogrammatidis reliquiae

772

Hic iacit Artemia, dulcis aptissimus infans,
 et uisu grata et uerbis dulcissima cunctis.
 quattuor in quinto ad Chr(istu)m detulit annos,
 innocens sub[i]to ad caelest[ia reg]na transiu[it].

Kraus inscr. christ. Rhen. 287 tab. XVIII 4 Colo-
 niae Agrippinae in S. Gereonis
 1 Gallicorum de liberis christianis carminum complu-
 rium haec clausula *dulcissimus aptus* (LeBlant n. 376 ss.)
 3 inter *quinto* et *ad* paruum est in lapide interuallum,
 neque tamen scripturae fuisse quidquam puto (*quintos*
 Kraus uoluit) 4 expleuit Lerschius

773

Vrsiniano subdiacono sub hoc tumulo ossa quiescunt,
 qui meruit sanctorum sociari sepulcrum,
 quem nec Tartarus furens nec poena saeua nocebi[t].
 hunc titulum posuit Ludula dulcissima coniux.

Hettner mon. lap. Treuer. 157, 374 Kraus inscr. christ.
 Rhen. 174 tab. VII 2 Treueris rep. ad S. Paulini. se-
 quitur *r(ecessit) V k(al.) D(ec.)* et interiecta columbarum
 calici adsidentium figura *uiixit annis XXXIII*

2 *sepulcrum* pro certo adfirmat Hettner, quod si ita est, idem ac *sepulcro* ualet, aut potius *sociari* nouam structuram accepit eandem quam *sequi* ac deponentia transitua. *sepulcris* Kraus ceterique 4 *ludula* H. *lupula* Kr.

774

Ne dubium long(o) umquam [q]uereretur in ebo,
quis hoc mortalium fuisset conditus humo,
Victorianum scribere curae fuit, qui suis omnes parti-
tus opes
posteritati ea magna piaetate relinquit.

CIL. VIII 684 contulit Wilmanns, Guérin Tunis I 405, 176
Mactari in cippo recentioris aetatis, u formata in utriculo. praescriptum *Vmbrius Victorianus*, subscriptum *uicxit anis LX m. VIII.* in lateribus adscriptum sinistro *Vmbria Veia uicxit in pace anis XIII ms. V* dextro *Vmbria C[heli]do in pace uicxit annis XLVIII menses III*

1 *uereretur* exceperunt, emendauit Rossius ex Lucano II 344 *nec dubium longo quaeratur in aeuo*, cf. 678, 1

2 *hoc humo* ueteres apud Priscianum p. 269 et Appuleius met. I 13 4 *fama gna* Guérin, sane melius *fama (ma)gna*

775

. . . . . ad a[stra]
. . . . . biber . . . . .

ne la]crimas [d]imissa coniuge fundas,
ni doleas talem cui pro mort[e] data bita perennis.

CIL. VIII 2018 (Renier inscr. Alg. 3156) add. p. 939
Theneste. tria marmoris fragmenta concinnauit Garruccius
subscriptum *depos]ita pridie kl. | ...indictione | ...in pace*
2 i. uiuer- 4 ni in ruptura ut possit fuisse ne

776

.... ii ex Nicii .. dom(ina) | [d]u[lcis]sima
Chr(ist)o lumine | iustitiae decorata ma]gistro.
recipe tu nos et m]ios.
quibus [pro m]eri[ti]s s(anctus) | cura merita[m r]eddet.

CIL. VIII suppl. 12130 descr. IohSchmidt Chusirae
in Byzacena prouincia. d litterae graece factae ut delta

1 cf. 557, 2 *ex Nicia karis]sima* Schmidtius
 2 *Christo* seorsus in medio ita conlocatum est ut rursus
 prorsus spectet *decorata (a) m. Schin.* 3 *recipi*
 fertur 4 *sanctus* interpretor, *suis* Schm. supplens de-
 inde *merita ille r.*

777

Martyribus domini animam corpusq. tuendi
 gratia commendans tumulo requiescit in isto
 Siluius hic pleno cunctis dilectus amore
 presbyter, aeternae quaerens qui premia uitae
 5 hoc proprio sumptu diuino munere dignus
 aedificauit opus. sanctorum pignora condens
 praesidio magno patriam populumq. fidelem
 muniuit tantis firmans custodibus urbem.
 sustulit hunc laetum mundo longeva senectus
 10 aeternum uitae, aetas matura quieuit.

CIL. V 6817, Rossi inscr. christ. Rom. II 173, 36 ex co-
 dice Palatino Eporediae

1 *tuendo* Gruter 1070, 2. coniungi oportet *tuendi gra-*
tia (σωτηρίας χάριν) 3 cf. 703, 5 10 *maturaq. luit*
 codex, emendaui

778

Inlustris meriti recubat hoc marmore tectus
 ecclesiae legisq. memor semperq. dicatus
 Arsacius, domino reddens laudabile munus,
 in fide catholica credens consistere uitam.
 5 pauperibus donauit opes mortalia linquens.
 membra solo posuit, caeli perrexit ad astra.
 ter denos geminans transcendit cursibus annos.
 aeternum laetus rediens rediuius in aeuum
 praemia pro meritis capiet sub iudice iusto.

CIL. V p. 617, 6 Rossi inscr. christ. Rom. II 163, 6 ex co-
 dice Palatino Mediolanii, nam ibi inuenta carmina in
 codice praecedunt ibique Arsacium fuisse episcopum fama est

4 *uita* cod. 6 idem uersus supra 692, 3
 Anthol. lat. II

779

Discite, qui legitis, diuino munere reddi
 mercedem meritis: sedis cui proxima sanctis
 martyribus concessa deo est gratumq. cubile,
 Sarmata quod meruit uenerando presbyter acto,
 5 septies hic quinos transegit corporis annus
     in Chr(ist)o uiuens auxiliante loco.
 Naiarius namq. pariter Victorq. beati
 lateribus tutum reddunt meritisq. coronant.
 ó felix, gemino meruit qui martyre duci
 10 ad dominum meliore uia requiemq. mereri.

CIL. V 6739, Rossi inscr. christ. Rom. II 171, 30 ex co-
 dice Palatino   Vercellis fuit, cf. carmina quae a Fla-
 uiano episcopo condita uidentur 703 ss.

4 i. actu   5 annos Gruter 1169, 7   7 Nazarius
 Gruter mutauit, sed uolgari pronuntiatione eas uoculas
 confundi monuit Rossius   10 *meliora* cod.

780

Hic recubat dignus Chr(ist)o leuita sacratus
 totam qui sancto tenuit moderamine uitam,
 nomine dictus Aper Gallorum partibus ortus.

CIL. V 6727, Rossi inscr. christ. Rom. II 173, 33 ex co-
 dice Palatino   Vercellis

781

Quisquis post mundum aetherias conscendere plagas
 posse putat iustos, Marcellinum quoq. credat
 presbyterum caeli sedes habitare quietas.
 nam rectis castum gessit sub moribus aeuum
 5 religione pius Bessorum in partibus ortus
 et gemina uitam felix actate peregit.

CIL. V 6733, Rossi inscr. christ. Rom. II 173, 34 ex co-
dice Palatino Vercellis
6 *uita* cod. secundum Rossium

782

Sanctorum gremiis commendat Maria corpus
casta grauis sapiens clemens moderata quieta,
claram sublimis fudit quam partus in auras,
sed placitura deo generis superauit honorem.
5 haec non mortales, sed uirginitatis amore
aeternos sortita toros Chr(ist)iq. petiuit
perpetuam lucem, nullo quae fine tenetur.
tertius et decimus gaudens hanc uiderat annus,
conposuit corpus, caelum cum laeta petiuit.
10 texerat haec sacros casto uelamine crines,
sed Chr(ist)um festina petit mundumq. reliquit.

CIL. V 6734, Rossi inscr. christ. Rom. II 173, 35 ex co-
dice Palatino Vercellis
9 *cui* codex, corr. Gruter 1170, 1. fortasse etiam *cum*
posuit scribendum

783

Caelestes animae, damnant quae crimina uitae,
terrenas metuunt labes sub iudice Cristo,
corporeo laetae gaudent se carcere solui.
sic regina potens meritis [post] uincula secli
5 aeternam repetit se nili noxia morti.
haec talamis, Albine, tuis ser...quae fed[c]lis
uirgineas casto seruanit pectore tae[da]
coniugii om dignata secundi.
haec damnum, natura, tuum, quod inuida natos
10 non tribuis uotis matris, sub mente benigna
adfectu superare uolens nos iamque uocauit

Albini claro generatam sanguine prolem
exosum nomen nil magnis moribus ...
nam ueras beati pectore matri

CIL. V 7640, periit in Pollentinis in antiqua ecclesia ad aram maximam. dicebatur sepulcrum reginae Langobardorum

4 an *Regina*? 5 expectamus repetit sedem nulli
obnoxia m. aut intra numeros *nil anxia morte*, atque uersiculi ita diuisi fuisse dicuntur *se nili noxia* aut *nil innoxia* 6 *Sergique? serua usque* Leo 8 *om|dicnata*
fertur, nulla significatur lacuna. uelut *officium non dedignata* uel quod Leo substituit *nomen* 10 *matris | sub*
haec diuisio traditur 13 *horrens?* 14 post *ueras*
uersus interruptus est. *pectore* unus, *corpore* alter editor

784

Hic mihi cara pio tegitur coniux ecce sepulcr(o)
emerita, sanctifico semper sociata pudore
bis duodinos et fida deo que pertulit annos,
inniolata malo, felici condita luci
5 sanctimoniumque gerit domino tribuente corona.

CIL. X 7777 ex schedis, genuinum iudicat Mommsen
etsi uenerit ex castris falsariorum Caralibus in crypta
S. Luciferi unum ex quinque monumentis aediculae. subscriptum *Laurentius contra uotum*

2 *emerita* nomen esse mulieri potuit 4 *maio* ferebatur
5 *coronam* unus auctorum

785

Hic Leo uir s(an)c(tu)s sociat . . .
m]ens pietate potens ic . . .
qui uitam ex monacho s . . .
abstinuit tantum tantoq. . .
5 ut quasi iam angelic[a specie ferretur ad astra.

CIL. X 1376 fuit prope Nola in Cimitile in S. Felicis
1 *sociatur pace beatis* tale 2 *ens* fertur, ...*ens*
Blanchinius. feci *mens* *ignaraque tota nocendi?*
3 *sanctam compleuit, iniquis?* 4 *tantoq. ardore recessit?*

786

Hic situs Silbius ecclesiae sanctae minister.
 expectat Christi ope rursus sua uiuere carne
 et gaudia lucis nobae ipso dominante uidere.

CIL. X 7972 uidit Mommsen ex regione Sardiniae
 Turritana inlatum museo Caralitano, litteris sexti aut in-
 ferioris saeculi rotundatis uel sinuatis. subscriptum *uixit*
ann. XXXIII, d. in pace nonis April.

787

Quam domino fuerant deuota mente parentes,
 qui confessorem talem genuere potentem
 adque sacerdotem sanetum, sine felle eolumbam,
 diuinae legis sincero corde magistrum.
 5 haec te nascentem suscepit ecclesia mater
 uberibus fidei nutriens de[not]a beatum,
 qui pro se passurus erat mala cuncta libenter.
 paruulus utque loqui coepisti dulcia uerba,
 mox scripturarum lector pius indole factus,
 10 ut tua lingua magis legem quam uerba sonaret.
 dilecta a domino tua dicta, infantia simplex,
 nullis arte dolis sceda fucata malignis
 officio tali iusto puroque legendi.
 adque item simplex aduliscens mente fuisti
 15 maturusque animo, feruenti aetate modestus
 remotus prudens mitis grauis integer aequus.
 haec tibi lectori innocuo fuit aurea uita.
 diaconus hinc factus iuuenis meritoque fideli,
 qui sic sincere caste integreque pudice
 20 seruieris sine fraude deo quanta pectore puro
 atque annis aliquot fueris lenita seuerus,
 ac tali iusta conuersatione beata

dignus qui merito inlibatus iure perennis
huic tante sedi Chr(ist)i splendore serene
25 electus fidei plenus summusque sacerdos,
qui nivea mente immaculatus papa sederes,
qui bene apostolicam doctrinam sancte doceres
innocuam plebem celesti lege magister.
quis te tractante sua non peccata reflexat?
30 in sinodo cunctis victor superatis iniquis
sacrilegis, Nicena fides elata triumphat.
contra quam plures certamen sumpseris unus,
catholica precincte fide, possederis omnes.
uox tua certantis fuit 'haec sincera salubris'
35 atque 'nec hoc metuo neque illud committere opto'.
haec fuit, haec semper mentis constantia firma.
discerptus tractus profugatusque sacerdos,
insuper ut faciem quodam nigrore uclaret,
nobili falsa manu portantes aemula caeli
40 ut speciem domini foedare luce corusca.
en tibi discrimen uehemens non sufficit annum,
insuper exilio decedis martyr ad astra
atque inter patriarchas praesagosq. prophetas,
inter apostolicam turbam martyrumq. potentum,
45 cum hac turba dignus mediusque locatus
mite pium domini conspectu, iuste sacerdos.
sic inde tibi merito tanta est concessa potestas
ut manum imponas patientibus incola Chr(ist)i,
daemonia expellas, purges mundesque repletos
50 ac saluos homines reddas animoque uigentes
per patris ac filii nomen cui credimus omnes.
cum tuo hoc obitu precellens tale uidemus,
spem gerimus cuncti proprie nos esse beatos
qui sumus hocque tuum meritum fidemque secuti.

Rossi inscr. christ. Rom. II 83, 26 et 85, 31 a ex codice Petropolitano qui apographa duo praebet A et B, orthographica omitto fuit in uia Salaria sepulcrum papae nescimus cuius, nullum tamen sylloge ista monumentum habet posterius saeculo septimo, atque huius argumentum propius abesse uidetur a quarto

6 *dea* exemplum utrumque, *denota* alterius emendator
 7 *eras* Rossius 12 *fugata* codex 14 debuit *idem*
 18 *diaconus* trisyllabum ut apud Damasum *diaconus*
hic Tigridas tumulto custode fouetur 20 *quanta* cod.
 praue, qui uel *quam* prop. Rossius, hoc adprobo. *uita et*
pectore puro Hor. sat. I 6, 64 (comparauit Hense) 21 *le-*
uitat A pr. *leuitate* AB 23 *iure perennis* B, tantum *per*
annis A 26 *papa sederes* manu secunda AB 29 *quis*
te Duchesne optime emendauit: *qui spe* codex *pec-*
cata A: *peccante* B 31 *electa* B 34 uidentur uerba
 certantis cum aduersariis proferri, *sincera* fortasse fides
 dicitur 35 *ne illud committereq.* *opto* A 37 *prefuga-*
tusq. codex 38 ss. sententia parum perspicua, fortasse
 hoc subest: insuper ut contristaretur ille, alii ad digni-
 tatem prouecti sunt doctores falsi. an *uelarent*? 40 emen-
 dandum uidetur *foedarent* *corrusco* codex sed *cor-*
rusca B pr., *coruscam* Rossius 41 *unum*? 45 deest
 aliquid metro et unde pendeat *mite pium* siue in primo
 uersu (*eum agis*) siue in medio (*frueris*) siue in extremo
 (*locatus adoras* Rossius inter alia) *locutus* codex, em.
 Rossius 46 *mite* codex *mitte* B ex corr. *mitteris in d.*
conspectum Rossius *conspecto* B 47 'sic opinor de-
 lendum' Rossius. cf. inscr. christ. R. II 56, 15 *concessa po-*
testas tanta Petro, reserare polos 52 *tuo* A quo B. *cum-*
que tuum hoc obitum Rossius, fortasse *cumq. tuo* *obitu*
 scripsi: *obitum* codex 54 *merituum* B *fideiq.* for-
 tasse A, idque praestat

788

Respicis angustum precisa rupe sepulcrum:
 hospitium Romuli leuite est celestia regna tenentis.

CIL. X 1195 recognouit Mommsen Atripalda in
 crypta ecclesiae primariae. adhaeret *quis enim possit sic-*
cis oculis eius narrare mortem? *pauperiem* Chr(ist)i et
amore s(an)c(t)i Sabini episc(opi) sui puro corde secutus
est, quibus ille praecibus, quibus lamentis ante specum m.
martyrum, ne priuaretur magistri contubernio: testis est
cuncta patria. fidis eius Chr(ist)o eum sociat, presens fa-
cilius quod postulat inpetrauit Sabini epitaphium ele-

giacum extat *Si nescit mens*, Romuli istud sumptum est ab Hieronymo qui se Paulae sepulcro hos uersus ac plures incidisse scribit in epistula ad Eustochium 108, 34. ibidem illa ad Paulam dicta leguntur *fides et opera tua Christo te sociant, praesens facilius quod postulas impetrabis* cap. 33

1 *pr. in rupe* Hieronymi editiones Martianaei et Vallarsii
2 *hosp. Paulae est* Hier.

789

In nomine domini hic tumulus Honorii abbat(is).
respicis angustum precisa rupe sepulcrum,
hospitium beatissimi Honorii abbatis celestia regna tenentis in secula saeculorum. amen.

Huebner inser. *Hisp. christ.* 49 ex *Moralis antiquitatibus* in agro Hispalitano ad portam ecclesiae in rupe

790

Hic magnis meritor mic[ans], hic prima iouentus,
q(u)em d(omi)nus u[o]icans sincir(u)m a cardine mundi,
Arcadi(u)s quondam d(e)o purusque menister,
benign(u)s hac mitis adq. desti . . . .
5 cis . . . .

CIL. XII 2361 uidit Allmer qui saeculo VII titulum assignat in pago S. Laurentii sito supra Viennam

1 *meritor* nouum, *meritor(um)* improbabile 2 aut participium pro uerbo finito est aut *tu domine uocas*
3 debuit esse, non est *domino*. 5 relictum fortasse ex *pa]cis* similiue uerbo

791

. . . extractor templi quo corporis artos
orna sepulchralis retinet cum pace perenni
quique . . .

Gruter 929, 2 ab Scaligero, CIL. XII 972. AL. Burmanni IV 367, Meyeri 1499 Arelate in fragmento

1 *artus*, 2 *urna* Burmannus. idem male 1 *quod* edidit

792

Hic requies data Hloderici membra sepulcrum,
 qui capus in numero uicarii nomine sum[p]sit.
 fuit in pupulo gratus et in suo genere pr[i]mus.
 cui uxor nobelis pro amore tetolum fie[ri] iussit.
 5 qui uixit in saeculo annus plus minus LX,
 cui deposicio fuit in saeculo VII ka[l. Aug]ustas.

Hettner mon. lapid. Treuer. 163, 393 Kraus inscr. christ. Rhen. 153 tab. XVII 2 Treueris ad S. Maximini, iam in museo prouinciali. marmor christianis ornamentis uelut piseibus insignitum

1 quasi *continet m. s.* 2 *capus* marmor, *carus* Kr. num pro *capos innumeros*, an *nomine* accusatiui loco? *capus* pro capite, ital. *capo*, inualuit aeuo Carolino 5 numerus parum certus, LXI suspicatur Hettner

793

Condita oc tumulis requiiscit ossa sepulchrum,
 bique tumulatus prope iam subteriacit arcem.
 fluelis cuinit meserorum corda parentum.

Kraus inscr. christ. Rhen. 44 tab. III 4 Moguntiaci in ecclesia S. Petri, iam in museo praecedit ... *requiiscit Dructacharius qui uixit in pace annus XXI*, sequitur *eo filius* quod *eorum* aut *ego* significare uidetur, *eho* creditur ab editoribus

2 bisque an ibique? 3 flebilis euenit mors parentibus

794

Hic iacet Meteriola mihi dulcissima coniux,
 qui mecum | laborabit multis et pl(u)ribus a[nn]is,
 que mihi fuit annus XXIII | coniux et annus VIII et
 meses | septe et dies XVIII soror in domin[o d(e)o
 nosro H(ie)su Chr(ist)o,
 qui mihi tan[ti] abeat ostendere uias suas qas | ego se-
 quere possem.

IosKlein in annali antiq. Bonn. XCIII 1892 p. 26
Rigomago translata Bonnam tabula

2 *plribus* lapis ut uidetur, idem 3 *nosro* non scalpturae magis quam pronuntiationis uitio (CIL. X 7955 *posrisq. eorum*) 4 dubitat editor *tan an tar* legendum sit pluresque praeterea in eo uersu litterae fuerint, praefert tamen *tanti*. id uidetur ualere *dignetur*

795

S(an)c(ta)e m(e)m(or)iae Celsus ep(iscopu)s claro ex genere ortus

Custos gregis ouium Christi

Exemplo boni operis docuit cunctos uiam salutis,

Liquit mundum, celitem sed scandens ad sedem,

5 Sacerdotum de[c]us ecclesiae optime loquax et altor

Voluntate sincerus ac benignitate praecipuus,

Solers ad audiendum, clemens ad ignoscendum

Et cui diuina opitulabatur gratia semper,

Priscorum dogma seruans patrum, perfecta

10 Industria adhesit mentis mox ut uitaret obiecta,

Stolam sanctitatis meritis adeptus, pastor fidelis,

Corpore integer, Christo se dicauit in cunctis,

Opifex boni, sic euangelica implet praecepta,

Puroque corde Christo seruauit inuiolabilem fidem,

15 Vitam transegit in saeculo LIV menses VII,

Sed migravit ad dominum sub id. Aprilis ind. VIII.

Gratianus suus carus et leuita ornauit amando sepulcrum.

CIL. V 6725 ex Ferrerii uita S. Eusebii fuit Vercellis. acrostichis *S. Celsus episcopus*

4 *coelitem* fertur, 5 *deus* 10 *mentis innox* puto

796

Species uenusta, mens cui aderat prisca,

Iacis inde flebilis adtumulata ecce,

Nardei qui sedulo et ambaris odorem

Ore spirabas, dogmata philosophorum more,
 5 Diaconati gratia ipsaq. inter omnes
 Virgulta praecelebas admiranda ualde,
 Splendida de sorte Romuleaeq. inclite fontis
 Deriuatus. nempe de quacumq. parentum patris
 Indolis, hic mori maluit quam uiuere fallax
 10 Animo elegit totumq. propositum fixit.

Rossi inser. christ. Rom. II 171, 28 ex cod. Palatino
 inter Ticinensia. recepi ritmos propter acrostichon quod
 mihi uidetur *Sinodus dia[conus]*

2 *ad tumultatam* cod. Rossius defuncti nomen in *mece*
 latere corruptum existimat 3 nardini et ambrae
 6 i. stirpe, propagine. *admirandā* cod. 7 *fons* femini-
 num ut *frons* et *fontana* 10 fortasse imperfectum carmen

797

. . . ue cunetorum opifex d(eu)s
 . . . p]aruaeque formator
 . . . o mortalem gustum eden..
 . . . us redditus unde sumptus
 5 . . . n humo cunetaque conpago
 . . . ix suo comedens natos
 . . . his reddita ratione
 S . . . aequo iudicio coartantur
 Ecce . . . scit cuius merita digna
 10 Prae . . . ie urbi uitans omnem iniquum,
 Inop[um et u]lidiarum defensor et omni ualens,
 Sedulus in cunctis mitis patiens et modestus,
 Canticis et laudibus incessanter d(omi)no reddens,
 Omnibus predicens ut d(e)o dig[n]a redderet pleuem,
 15 Ponti[fi]e[at]um tenens quater lustr(o) e[t m]enses XX :-
 obiit X kl. Dk.
 Veniens ab Hispaniis Isma[elit]ar(um) clade sublatus.
 Si uis scire nomen, principia[les l]itteras iunge.

Notizie d. scavi 1888 p. 487 delineavit Gamurrini
Clusii in basilica S. Secundiani. adiectum praeterea in mar-
gine sinistro . . . *s episcopus*. saeculi octavi, cf. u. 16

3 *gustumeden* lego pro distinctionis nota habens quae
in *m* inclusa uidetur quasi *s*, dubitaram an *custus meden*

5 *in humo*? cf. 760, 5 et 730, 2   6 fuit *-mix* aut *rix*,
genetrix suos prop. Leo terram intellegens   9 initio *ec-*
clesia?   10 *praefuit huic u.*?   14 *pleum* sed ut *e cum*
u conligata uideatur   15 ultima *k* opinor sed parum di-
stincta

798

Ista uorax fossa Dominici continet ossa.

Huebner inscr. Hisp. christ. 129 ex schedis   Cor-
dubae. sequitur *anima eius requiescat in pace*. saeculo
tribuitur nono aut etiam inferiori, cola plenum reddunt
concentum

799

Vos qui transitis, nostri memores rogo sitis.

q(uo)d sumus h(o)c eritis, fuimus quandoque q(uod) estis.

Aldenkirchen in annali antiq. Bonn. 1875 LV p. 213
in ecclesia abbatae Neuweiler prope Tabernas condita saec.
XII. recepi quia antiquam et gentilem sententiam u. 2 expri-
mit, uide supra 247 uel pedestria talia *uiator, quod tu, et ego,*
quod ego, et omnes CIL. VIII 9913. accedat ex Lateranensi
ecclesia exceptum saeculo XIII et Gallico cuidam sepulcro
anni 1146 insculptum epigramma commemoratum a Rossio
inscr. christ. Rom. II p. 223 et 460 *quisquis ades, qui morte*
caedes, sta perlege plora. sum quod eris, quod es ante fui,
pro me precor ora.

800

D(is) M(anibus). M. Iul(ius) Alexander ueteranus leg.

III Aug(ustae) ex optione uix(it) annis XLXV et dixit

‘non fueras, nunc es, iterum nunc desines esse’.

hic situs est patriae.

5 Q. Ventidius Africus ueter(anus) socio dignissimo fecit.

Renier inscr. Alg. 717, CIL. VIII 2885 contulit Wilmanns
Lambaesi

2 sic lapis, prior X fortasse errore praesumpta   3 cf.
carmen superius

801

Quid sumus aut loquimur, uita est quid deniq[ue nostra?
 uel modo nobiscum uixit homo, nunc homo no[n est.
 stat lapis et nomen tantum, uestigia nulla.
 quid quasi iam uita est? non est quod quaerere cu[res.

CIL. VI 22215 descripsit ediditque Bormann inser. lat.
 nou. p. 8 Romae in museo Capitolino. praecedit titulus
 a M. Mario M. l. Sa... positus tribus libertis suis et car-
 minis quasi index hic *uitae* (uel *uitai*) *consolati*[o

2 ex tali opinor *uixit Maro, nunc Maro* 4 *non est*
nonisi marmor. Lucanus VI 602 *non humilis labor est, di-*
gnum quod quaerere cures (idem I 135 *stat magni nomi-*
nis umbra)

802

. . . moriens cum dixerit | ipse:
 uiuite felices animae, | mors omnibus instat. |
 haec postquam posuere | sepulchrum, kari | scripsere
 sodales.

Gruter 897, 6 CIL. VI 30124 fuit Romae trans Tiberim
 2 principium Verg. Aen. III 493, uide supra 485 et 486

3 *hoc* Sabinus et Accursius. uersum correxeris sic
posuere pii scripsere

803

Florentes annos subito nox abstulit atra.
 uiuite felices, moneo, mors omnibus instat.

Notizie d. scavi 1888 p. 273 ad ectypum, Fabretti 189, 438.
 AL. Burmanni ad IV 268 Meuaniae praescriptum
d. M. T. Aelius Hospes hic situs est: Meuan(iae) natus uixit
ann. XII d. LII sine crimine uitae, prooemium hoc car-
 minis. subscriptum *T. Aelius Primitiuu[s] filio pientissimo*
 1 *apstulit* Fabr. cf. V. Aen. VI 272 2 uide 485

804

Viuite felices quibus est for[tuna . . .

CIL. VI 14281 ex Sabino Romae fragmentum 'in domo F. de Caluis'. et subscriptum fertur *..o monument. Caluiorum*, qua re Henzenus fortasse non antiquam inscriptionem esse adnotauit
peracta iam sua addit Vergilius Aen. III 493

805

Viuite felices quibus est fortuna beata.

CIL. III suppl. 11036 deser. Mommsen Brigetione secundum titulum sepulcrem Val. Vrsini ducenarii et Aur. Firmillae filiae et Fl. Firmi mil. leg. I adiutricis *qui-rur lapis*

hinc interpolatum carmen CIL. VI 28239 *uiuite felices superi quorum fortuna beatast*

806

uiuite dum se...[ui]ta[e] dat tempus honest[ae].

CIL. VII 154 Viroconii Britannorum. claudunt ista titulum euanidae scripturae positum [Fl]aminio cuidam Polia annorum XXXV stip. XXII militi legionis XIV gem. quae in Britannia militare desit anno 70. et antecedunt haec *militau[i] a[t]q. nunc hi[c] s[it]us [sum] | ..legite et felices uita plus... | .....a.qua iioi..l...a | .....aditis* ex quibus hexametros editores Britanni hos coniecerunt *perlegite et felices uita plus minus iusta, omnibus aequa lege iter est ad Taenara Ditis* haud sane probabiles. ultimum ante *uiuite* uerbum in hexametri quadrat clausulam siue *aditis* siue *ostia Ditis*, prima a lege numerorum abhorrent. sententiam facias talem *haec legite et felices uita plus gaudete quam ego*, cf. 374

1 *Stygius* praeter ea quae recepi Britanni. *sortem* credibilis quam *sensum*

807

quid gemis et lacrimas, quod te, miserande, relinquo?
 te non turbemus, ista fatalia dantur.

CIL. V 5870 in titulo Maximi Maximini Primitiui sexuiri Mediolaniensis, quem ille uiuus fecit *sibi et Rociae Secundinae coniugi incomparab. qui uixit annis XXI et Rocio Max. Maximini filio qui uixit ann. unum m. VI et Rociae Primitiuae fil. pientissimae, qui tibi dum staret*

pater ad torum, sic ait: o miser quid gemis — dantur, qui vix. ann. XVIII m. VI. imitatur adlocutio epitaphium aliquod carmen

808

Qui legis hunc titulum, mortalem te esse memento.

CIL. X 7697 uidit Mommsen. AL. Burmanni IV 192, Meyeri 1308 Caralibus Sardiniae incisum in rupe. praescriptum *C. Rubellius Clytius Marciae L. f. Helladi, Cassiae Sulpiciae C. f. Crassillae coniugibus carissimis posterisque suis* cf. 389, 4

809

mater genuit materq. recepit.

CIL. V 7454 recognouit Pais prope Vardagate Liguria praescriptum *T. Vettius T. l. Hermes seplasiarius*, subsequitur *hi horti-cineribus seruīte meis, nam curatores substituam* et cetera. Terra mater, confert Hense de seruis ut Terrae filiis scripta graece AP. VII 371 uel Kaibel epigr. 606 γῆς ὦν πρόσθε γόνος μητέρα γαῖαν ἔχω

810

erepti fatis h(ie) s(unt) c(oneordibus) atris.

CIL. VI 23036 deser. Henzen Romae. adhaeret carmen titulo huic *L. Nonius Rogatus sibi et suis emit. L. Nonius Felix fil. u(icit) a. V et L. Nonius Felix fil. u. a. IIII.* 'uidetur esse hexameter pessumdatus mutato numero singulari in pluralem' Henzenus, itaque notas solui noluit *h(ie) s(unt) c(onditi)* uel *hic siti conduntur. ego concordibus, communibus praeopto aut currentibus* (459, 2)

811

ia]m spes externis semper committimus oris.

CIL. VI 6225 contulit Henzen, Kaibel inscr. gr. Sic. 1909

Romae in monumento Statiliorum adlisis tabula lateribus inferius integra. altera parte scriptum *Eros libertus ad aedificia*, altera litteris malis Γάιος Ουεδούσιος cum graecis uersibus *παῖδά με πενταέτη ὀλίγη ἐκρύψατο κρωσσὸς ἀλλίστου ταχέως ἀντιάσαντ' Ἀἶδew· ο[ὐ]νομα δὴ δίτρησαι; ἐνὶ*

πρώτοιςί με μῆς... sequitur latinus qui supra est uersus, cui post *orís* quoniam interpunctum est fortasse pentameter accessit *du]m spes —, uotis nos prohibent inuida fata frui*
 1 *im* descr. Brizio sepolcri nell' Esquilino 107, 476
spes . es . externis sic lapis

812

Feruida, dum po|tuit, lusit m.. | app. . .

CIL. VIII suppl. 11635 descr. Cagnat Ammaedarae.
 praescriptum *d. M.* [*s.* puellam praemature mortuam
 intellegit editor: an puer? feruida enim potuit dici iuuenta
 1 *fe . ruida* lapis

813

quem non uirtutis egentem
 abstulit a luce atra dies et funere mersit aceruo.

CIL. X 4728 descr. Mommsen, Or. Henzen 7375 Foro
 Popilii translatum in museum Neapolitanum. praecedit *d.*
M. M. Cocceio Nepoti Cocceia Celerina mater filio rarissimi
exempli pietatis erga se fecit, qui hospitio lucis fruitus est
annis XXXVIII m. IIII, quem eqs. Vergiliana Aen.
 XI 27, interpolatum *a luce.* cf. supra 608

in titulo Macrothymiae *coniugi incoparabili inextima-*
bili posito Volaterris CIL. XI 1800 Aquilinus haec inseruit
quam abstulit nefanda dies et atra petitio sua funere mer-
sit immeritam ante tempus

in fragmento marmoris Viennensi CIL. XII 2175 b *..in-*
fantis a ... | abstulit atr...

814

. . quem dederat cursum Fort[una peregi.

CIL. XII 287 apud Foroiulienses in latere sarco-
 phagi in cuius fronte nomen *..aconius Inua...iianlse* le-
 gitur Vergili fuit uersus Aen. IV 653 fortasse inmu-
 tatus *uixi et quem,* cf. 385, 4

815

qui nostro sunt] masuri solo perpe[tuo dum
 uen]erit summa dies et [ineluctabile t]empus.

CIL. X 2533 uidit Mommsen Puteolis, iam Neapoli
 priora haec sunt d.] *M. s. Ianuarius se uiuo fec.*
 [sibi et] *Ianuariae coniug(i) suae hunc cubiculum [suisq.*
om]nib. libert. libertabusq. Verg. Aen. II 324 *uenit*
summa dies et ineluctabile tempus Dardaniae

816

Dii, si qua est caelo pietas quae talia curet,
 persoluat dignas grates et praemia reddat.

CIL. VI 18296 descr. Henzen. AL. Meyeri 1162 in
 museo Vaticano in postica parte cippi Flauiae Auitae po-
 siti ab Syntropho Aegisthi Aug. serui uicario contubernali
 sunt Vergili uersus Aen. II 536 s. *persoluant grates di-*
gnas et p. reddant

817

Hic] pietatis honos: ueteris stat gratia fact[i].

CIL. VIII 591 (prope Thalam) ex emendatione Mommseni
 hemistichia Vergiliana, prius quod sepulcris cum
 alias (supra 597) tum ibidem VIII 590 inscriptum est, Aen.
 I 253, posterius IV 539

818

Filius hunc titulum [debe]at ponere matri.

CIL. III 2544, Or. Henzen 7393 Saloni sub titulo
 quem libertina mulier coniugi abducto a latronibus ann.
 XXXV et Proculo filio ann. VI posuit

819

Debuit hic ante miseros sepelire [p]arentes.

CIL. IX 678 descr. Mommsen rep. Ausculi Ap. nunc
 Neapoli praecedit *Sex. Tussidio Felici Tussidia Fortunata*
et P. Cerrinius Felix miserrimi parent(es), subsequitur
ui]xit ann. XX

820

quem flentes doleunt miseri que parente[s].

CIL. III suppl. 10347   quasi exitus longioris tituli
positi a Sept. Decorata coniuge et matre *P. Ael. Frontoni*
dec. col. Aq(uinci) . . . et P. Ael. Vindici fil. . . et P. Ael. Inpe-
trato filio qui uixit ann. VI, cui uita parua, mors ualde
citata fuit, quem eqs.   cf. *doliens* 604 et *neunt*

821

. . . hic | . . . deceptus | . . . um. |
. . . bam | . . . nec ullos | . . . [s]emper [ni]si | tantum
liqui | dolore malum | lacrimasque | parentibus aeuo.

CIL. X 1315 descr. Brunn et plura legi posse monuit
acturo id de industria   Visciani prope Nolam. supra
legitur *d. M. s. L. Naeuio . . .*, post duos uersus mutilatos
hic eqs. undenas litteras aut quaternas denas singuli la-
pidis uersus tenuerunt

2 fertur *emperiusi*   in *tantum* erasum aliquid ante
m indicatur

prorsus eundem esse titulum suspicor qui CIL. X 4684
ex *Zona* editus est quasi *Calenus*, non eodem carmine sig-
natum alterum, itaque omitto

822

quod si longa magis nexissent stamina Parcae,
aequius iste lapis patris super ossibus esset.

CIL. III 2183. AL. Meyeri 1533   Salonis. prae-
scriptum *L. Aprofennius Pro . . posuit sibi [et] Iuliae C. f.*
Maximae uxori et L. Aprofennio Ci[rc]itori et L. Aprofennio
Luculloni annor. XXXIII defunct(o)

1 *neuissent* Mommsenus, quod si non erat in lapide, at
debuisset esse. *quod si longa magis duxissent fila sorores* in
carmine item Salnitano supra 456

823

Desine iam mater lacrimis renouare querellas,
namque dolor talis non tibi contigit uni.

CIL. VI 10105 descr. Mommsen alique, Or. 4829. AL.
Burmanni IV 124, Meyeri 1252   Romae trans Tiberim.
praecedunt haec *M. Annaeus M. f. Esq. Longinus maccus*

uixit dulcissime cum suis ad supremam diem. C. Gaius Primigenius uix. ann. VII infra edam carmen ex quo Burmannus alterius uersus sumpsit emendationem *non nunc tibi*

824

Hic pater et mater posuerunt ossua nati.

CIL. IX 700 ad montem Garganum. praecedit *d. M. s. insequitur an. II m. sext. dies V: P. Vinus Arbula et Rufina Merope paren(tes) Vinio Etrusco filio f(ecerunt). ergo bifariam natus huc et illuc distributum*

825

Morte cita rapto tumulum fecere [parentes.

ChRobert in actis acad. inscr. Paris. 1872 p. 476 Lactorae Aquitanorum in cippo cuius basis aequae ac fastigium periit cumque basi eorum qui monumentum fecerunt nomen (*parentes, sodales*), superest quadra. praecedit *d. M. Luminatio Gregori* i. Gregori

826

quot nomen titulus praestat suisque dolorem.

CIL. III 1899 musei Spalatini lapis in ora Delmatica repertus sic inscriptus *d. M. M. Allius Firminus Vrsino f(ilio), C. Septimi Carpopori delicato, infelicissimo p(uero) naufragio obito an. XI cuius membra consumpsit maris* (ὁ πόντος), *per se, quot eqs. hoc igitur nomen tantum titulus ac pater praestat cum dolore*

827

incolumes saluosque | suos in morte reliquit.

Notizie d. scavi 1893 p. 168 descr. Persichetti in agro Amiternino in fastigiati lapidis fragmento litteris pulcris. praescripta apparuerunt haec ... *habuit, ... fuit | nupta, un[a liberi fu]erunt | unaque ... serui* |, nisi tamen secundi uersus finales syllabae retro flexae erant de tertio, *seruierunt*

828

. . . . . faciant me quiescere tecum.

Vernarecci in actis inst. arch. Rom. 1879 p. 123 in
Foro Semproni ad Flaminiam. sequitur *Onesime mater*
piùssimo filio deest uelut *et Manes precor ut f.*

829

Pro meritis paruum munus hoc tibi doles redd(o).

CIL. II suppl. 5910 descr. Huebner Castulone Hi-
spanorum. praescriptum *Salutae* (nomen ex Paelignis ad-
scitum quod caue mutes in *Salviae*), subscriptum *s(it) t(ibi)*
t(erra) l(euis) hexameter sic fit *paruum munus nunc*
hoc tibi reddo uel tibi reddo maritus

830

Acipe nunc frater supremi munus honoris.

CIL. V 4376, Or. Henzen 6788 Brixiae. praecedit *d. M.*,
sequitur titulus Val. Vasse militanti in uexillatione equitum
Stablesianorum positus a Val. Donato fratre. Stablesianos
sola Notitia dignitatum commemorat (Boecking orient. p. 209)
litterasque tituli Mommsenus aevo deteriori adsignat

831

Conliberti et conserui merito posuerunt. •

CIL. VI 7233 ex schedis Romae rep. extra portam
Latinam. 'titulum superne mutilum facit Muratorius 1609, 2
recte ut uidetur' Henzen. si totus et integer est, numeri
non sunt fortuiti

832

Tum quaerit nomen multis notescere nostrum,
contentus titulo nummos mihi reddidit heres.

CIL. VI 30131, Or. 4831. AL. Burmanni IV 50, Meyeri

1197 Romae inuentum carmen, supra quod uir in lecto stratus pateram tenens cernebatur, iocularius quam tristius

1 *dum* coni. Pithoeus alique, *dunc* et *tunc* in tribus titulis confundi memini (CIL. III suppl. 8425, V suppl. 181, VI 19683) 2 heres titulo tenus hereditatem in sepulcro consumpsit. Hagenbuchius in honorariis titulis frequentatam comparauit locutionem *honore contentus impensam remisit*, inde opinor '*mihi* iungendum est cum *heres*, non cum *reddidit*' Mommsen, dubito num apte

833

Discitis crescentes pietate redere uostris.

CIL. V 7537, Or. 5058 in pago San Marzano Liguria
hexametro hoc male scripto (*discite c. pietatem reddere*) finitur titulus Cominio et Terentiae parentibus a filiis idemque Cominiis fratribus sacratus

834

Ossa pia cineresque sacri hic ecce quiescunt.

CIL. VI 20502 descr. Henzen, Or. 4772. AL. Burmanni IV 298, Meyeri 1393 in urnula marmorea Romae reperta delata Florentiam. praescriptum *diis Manibus Iuliae Helpidis*

835

Parce opus hoc scrip[tor], ita te tua uota sequantur.

CIL. IX 3331, IRN. 5480 ex Phoebonii schedis Super-
aequi ad pontem litteris elegantissimis suppleuit Momm-
senus ex titulo Formiano CIL. X 6193, cf. 194 ss.

836

si]c te tua uota [sequa]ntur,
ut tu [mi hun]c locum dum u[adis non] ledere uellis.

CIL. VI 11529 uidit Rossi uia Appia in coeme-
terio Callisti. praecedit *d.] M. s. ...niae Fortuna[tae fecit*
contux con[iugi be]ne merenti et ... [Cl]audius Stasimus
po[suit]

2 *dumu* in hanc litteram exit lapidis uersus, quo Momm-

seni supplementum *u|adis* minus fit probabile. fortasse quoniam nepres cingentes sepulcra alias leguntur, *dumum* scriptor dixerat. carmen ei obuersabatur tale *ut tu prae-teriens monumentum laedere noles*. frequentari in titulis *uellis* pro *uelis* uidisti

837

parce, piaae Manes, ita te tua uota sequantur.

CIL. VI 23730 ad ectypum in agro Romano rep-
nunc Parmae. titulus hic est *diis Man. Palinuro L. Aponi, u(i)xit) a. LII, posuit Tiphys frat(ri) carissi(mo): otiose, parce pia* eqs. *pie* Lama descripsit, *pia* cum euanida quadam appendicula Bormannus. *pia* edidit Henzenus non recte. interpretari licet *parce pienter Manibus* aut *parce nam pieae sunt Manes* (uide ad 192). infra leges *parce pios Manes sollicitare*

838

Hospes, ad hunc tumulum ne meas ossa precantur
tectae hominis. set si gratus homo es, misce bibe da mi.

CIL. VI 2357 descr. Henzen, Or. 4781. AL. Burmanni IV 197, Meyeri 1312 Romae in Vaticano. praecedit titulus coniugi eiusque filio et sibi et suis ab Euaristo publico Iuliano scriptus

2 set deleuit Burmannus

839

Vita boná fama fuit, mors exitú honesto.

CIL. VI 10021 descr. Henzen Romae in Laterano. praecedit titulus hinc inscriptus *Laetus*, illinc *Athenais Laetia de Capitolio* in quo *Laeti a(editui)* explicari uolt Mommsen *fama* omissum erat, supra *fuit* additum ita legitur ut possis etiam *fuit fama*

840

bis] denos uita [sine crimine p]ertulit [annos |
ui]rtus |

. uires mores | . . s corde benignus, |
matris in obsequio | et fratris clarus amor[e].

CIL. VI 30139 descr. Dessau in aedibus Maximorum
urnae marmoreae fragmenta litteris paruis
3 potest *plus* 4 *obsequio et | et fratris* sic marmor

841

ter] denos animam sine crimine pertulit annos.

Revue épigr. du midi 1886 p. 200, 599 et p. 219, 619
Lugduni in monumento T. Flauī Flori *domo Philippopoli*
ex prou. Thracia ueter(ani) leg. I Min. p. f. ex b(ene)f(i-
ciario) procuratoris) qui septies denos eqs. et in monu-
mento L. Sept. Muciani m(issi) h(onesta) m(issione) ex leg.
XXX V. V. p. f. domo Philippopoli qui sexsies denos eqs.

842

in fluct[us quem fata dede]re Anienis iniqua.

CIL. VI 17876 descr. IohSchmidt Romae in mar-
morea tabula fracta. totus titulus hic est . . . *inf]elix uixit*
ann. | ... [quem] p(ater) condidit, in fluct[us] . . . re Anienis ini-
qua | ... [et s]uis Secundus | [hoc monumentum] f(ecit) d(e)
s(uo). illud de morte membrum numeris conceptum fuit.
Henzenus primum quod superest uerbum *F]elix* pro no-
mine proprio habet, nescio quam recte

843

casta pudica decens sapiens generosa probat(a).

CIL. V 7116 Augustae Taurinorum. adhaeret carmen
titulo quem L. Valerius Seuerinus Gaiuae *Ingen. coniugi*
sanctae ac piissimae annorum XXIV posuit *probat* la-
pis, quod esse *probata* Maffeiū uidit mus. Ver. 225, 8. cf.
546, 6 al.

844

infelix annosa uiro nataeq. superstes.

CIL. X 4429, Fabretti 21, 89   fuit Capuae, supra
Gariglianus testatur fictam esse mulierem plorantem

845

D. M. Atticillae
praenomen Marciae pestis cui dira negavit.

CIL. XIV 632 ex schedis, Muratori 1637, 18   Ostiae
libertatem nomenque Marcium ei praeripuit pestis
lue dira anni 182 (CIL. III 5567) posterior, ut probat *prae-*
nomen cf. 567

846

surrectura die caelo cum uenerit auctor.

sumpsi ex titulis Viennensibus CIL. XII 2111 *hic pau-*
sat Eufraſius bendictus in pace qui uixit an. LXX mens.
II et dies VII surrc. die eqs. et 2104 hic requiescit in pace
Armentariam quae uixit ann. IIII mens. VI surrictura cum
dies d(omi)ni adue(ne)rit

ADDENDA

847

Balbilla uotum debitum reddo tibi.

Rossi inscr. christ. Rom. II 102, 25 ex codice Palatino in quo legitur inter uiae Salariae titulos christianos post epitaphium S. Felicitatis trimeter graecanicus, potest fecisse Sabinae Hadrianoque in Aegyptum comitata poetria, neque enim credo sanctae martyri dedicatum ut R. opinatur insere superioribus circa n. 20

848

Adulescens, tam etsi properas, | hic te saxsolus
rogat ut se | aspicias, deinde ut quod scriptust | legas.
hic sunt ossa Maeci Luci sita |

Pilotimi uasculari.

5 hoc ego uole[bam] | nescius ni esses. uale.

descr. Kubitschek editurus in actis arch. epigr. Austriae, misit mihi Bormann (m. Sept. a. 1894) Romanae originis tabula delata Vindobonam, litterae bonae firmae uetustae. adhaeret continuo *posteris ius*, subiectum *L. Maeci L. l. Salui, Manchae Manchae f(iliae). Rutilia Rutiliae l. Hethaera, Maecia L. f.* plane congruit epigramma Pacuui conlaudatum a Gellio I 24, 4 cuius primus uersus hinc demum discitur quomodo sit emendandus: *adulēscens, tam etsi properas, hoc te saxulum (saxum libri) rogat ut se aspicias deinde quod scriptum est legas: hic sunt poetae Pacuui Marci sita ossa, hoc uolebam nescius ne esses. uale.* cf. supra 53

1 *tam et si* tria in lapide uerba *asperrimis saxulis* Cic. de orat. I 196, *saxsus* supra 415 3 s. luxatus uersus ex gentis artisque nominibus, sed aequē tenax antiquitatis ac Pacuuianus iste. contra in 53 *praeconis Oli Grani sunt ossa heic sita*

849

candore pulchro marmoris,
in quo perspicua corporis
inest effigies numinis.

CIL. VI 30101 descr. Zangemeister ex urbe ut uidetur delatum Bononiam marmor litteris inscriptum pessimis. inserendum post 220

2 ore. scriptum ante *in quo* ad priorem uersuum pagellam pertinet, sin ad hanc, adpositum est ut corrigatur *corpore*. certe dura geminatio genetiui, *perspicua corporis* quasi facilis perspicui ex corpore

850

Corporis adque animi dirós sufferre labóres
dum nequeo, mortis prope limina saepe uagando,
seruátus Tychicus diuíno Martis amore
hoc múnus paruom pro magna dedico cúra.

Weissbrodt in annali antiq. Bonn. LXXVII 1884 p. 50 cum imagine, contuli rep. in uico Mosellano Pommern, nunc in museo Bonnensi. quattuor abaci latera, 1 et 3 patentiora, 2 et 4 angustiora, minutis optumi generis litteris inscriptos singulos quodque uersus exhibent graecos et latinos, a patentiore dextrorsum circumeunti ordo iste efficitur. graeci uersus latinos antecedunt hi σώματος ἐν καμάτοις μογεροῖς ψυχῆς τε πόνοισιν [ἄ]χρι τανηλεγέος θανάτου Τυχικός ποτε κάμνων εὐζάμενος Ληνῶ προφυγεῖν χαλέπ' ἄλγεα νούσων Ἄρηι κρατερῷ δῶρον τόδε θῆκε σαωθεῖς. Leno Marti dicata monumenta plura Treueris ac prope Mosellam prodierunt. hoc conlocare debui post 248

3 apex in *labores* dubius. Lucretius V 1272 *durum sufferre laborem*

851

Arma] tibi uenatorum Celerina sacr[au]

CIL. X 1600, periit Puteolis in tabella litteris semipedalibus carmen fuit fortasse Dianae dedicatum, *arma* aut *dona*. inserendum ante 256

852

Aspice descensum, cer]nes mira[bi]le fact[um].
 sanctorum monumenta u]ides [pat]efact[a sepul]erhis.
 martyris hic Proti tumul]us iacet adque Yacinthi,
 quem cum iam dudum teg]eret mons, terra, caligo,
 5 hoc Theodorus opus const]ruexit presbyter instans,
 ut domini plebem opera] maiora tenerent.

Notizie d. scavi 1894 p. 144 descr. Gatti, integrum seruauit codex Palatinus (Merenda Damasi carm. 27, Rossi inscr. christ. R. II 108, 58), dimidium modo terra reddidit effossis scalis cryptae ss. Proti et Hyacinthi ad uiam Salariam, cf. supra 305. marmoris sculptura speciem referre Philocalianam paulum differentem ab ipsius titulis Damasi dicitur

853

Criminib(u)s multis opris[su]s peccatis alumnus
 condidit hec d(omi)no cum coniuge templa Diusuirus
 Wiliesinda sibi semper [coh]erente fidele,
 qui uotum socii fieri constanter adegit.
 5 quod uoluit, uoluere se[mul], fuit una duorum
 mens, et in eterno locauerunt atria Chr(ist)o.

CIL. XII 5349 add. p. 856 descr. Lebègue prope
 Narbonem Martium in tabula reperta in sacello. insere
 post 320

4 i. quae 5 uoluere sed e fuit exscriptum est (uoluens .... fuit legerat LeBlant), correxì

854

S(an)c(t)is onor summus. Modefredi memoria iugis
 floread sportis cara cum coniuge sacris.

Huebner inscr. Hisp. christ. 55 ex schedis prope
 Zafram in conuentu Hispalitano in fronte porticus ecclesiae
 in tabula marmorea. eiusdem fere aeni cum 322

2 sportas sacras intellegunt sportulas sanctis oblatas.
 emendandum puto (h)is portis

855

Teseus intrauit monstrumq. biforme necauit.

Rossi act. inst. arch. Rom. 1852 p. 25 ubi moris fuisse exponit septimo saeculo et postea ut pauimenta basilicarum emblematis ornarentur mythologicas allegoricasque picturas repraesentantibus, Ciampini uet. mon. II p. 5 tab. II (ubi *q.*, non *que*) cf. Pisaurensia 347 s. Ticini in pauimento Theseum et Minotaurum exhibente. ad laeuam Golia et Dauid picti sunt, in scuto gigantis *sum ferus et fortis, cupiens dare u(u)lnera mortis*, supra Dauidis caput *sternitur elatus, stat mitis ad alta leuatus*. illius interpretationem allegoriae Rossius adfert e pauimento Placentino saeculi decimi in quo scriptum sit sub labyrintho *hunc mundum typice labyrinthus denotat iste, intranti largus, redeunti sed nimis artus*   *biformis Minotaurus* Vergilius, cf. Cir. 67

856

Tibur mihi patria, Agricola sum uocitatus,
 Flauius idem, ego sum discumbens ut me uidetis.
 sic et aput superos annis quibus fata dedere
 animulam colui, nec defuit umqua Lyaeus.
 5 praecessitque prior Primitiua gratissima coniunx,
 Flauia et ipsa, cultrix deae Phariaes casta
 sedulaque et forma decore repleta,
 cum qua ter denos dulcissimos egerim annos.
 solaciumque sui generis Aurelium Primitium
 10 tradidit, qui pietate sua coleret fastigia nostra,
 hospitiumque mihi secura seruauit in aeuum.
 amici qui legitis, moneo, miscete Lyaeum
 et potate procul redimiti tempora flore
 et uenereos coitus formosis ne denegate puellis:
 15 cetera post obitum terra consumit et ignis.

CIL. VI 17985 a, Fabretti 421, 387 (Or. Henzen 7410). AL. Burmanni IV 377, Meyeri 1502. cf. Olahn in actis acad. Saxon. 1851 p. 178   fuit Romae sub signo cubantis po-

culumque manu tenentis, quod signum cum nummis imp.
Gallieni circa basilicam Vaticanam erutum iussu summi pon-
tificis occultatum aut mersum esse fertur adde ad 477

2 *idem sum discumbere* Gudius ms. 3 *sicut* Gud.

5 exitus Vergili Aen. X 607 6 potuit *ipsa deae Ph.*
cultrix pia 7 cf. 607, 5 *corde decores.* ad uersum au-
tem deest uelut *f. speciosa d.* 9 *sui*, neque enim Fla-
uii filius erat Aurelius 13 *procul* remoti a sepulcro.
redimite Gudius

857

Hic s]ita sunt pia natorum dua cor[p]ora cara
e]t matris myserae semper dilectae ma[r]ito,
nomina sub titulo quorum perscripta [leguntur,
quos pater infelix coniux myser ips[e] locauit.
5 te quicumque legis pietatis nomine ad[h]ortor,
cum sis mortalis, quae sint mortal[ia] cures,
et patrias admitte preces et parce s[epulcro].

Notizie d. scavi 1894 p. 144 descr. Gatti, ego expleui
Romae uia Salaria in marmore grandi, deest quam uer-
sus 3 profitetur subscriptio addendum ad 504
6 cf. 389, 4

858

Felix digna tulit parum munera Cristi
Et suo con(ten)tus habuit per saecula nomen
Laetificum renouans pri(ma ab ori)gine tempus
Infandaqu(e fu)giens istius iurgia saeculi.
5 Certum est in regn(um caeli) perque amoena uirecta
Istum cum electis ir(e e)t habitum praemia digna,
Semper et adsiduae benedici pro munere tali.

Notizie d. scavi 1894 p. 143 descr. Gatti, Rossi bull. arch
crist. 1894 p. 24 et 64 ad uiam Salariam in crypta ss.
Proti et Hyacinthi. subscriptum acrosticho *qui uixit an.*
LXIII m. VIII d. XXIII, dep. VI idus Ian. Fl. Stilicone
con[s.] anno 400, sicut supra 680 negligens lapicida scal-
psit mendosissime, leuiora ut 1 dicna iulit omitto

1 deest aliquid, *par summis, parua re, paru diues,*

paruorum (eu. Marci 10, 15) sim. *parum senex* Rossius
 3 *prigine*, 4 *infandaquiens* lapicida ad parilem litteram
 aberrans 5 *regnierque* lapis. et *amoena uirecta* Verg.
 Aen. VI 638 6 *ire et feci, erit* lapis. tum debuit opi-
 nor *habiturum*

859

Viuite fe[l]ices nostris|que profundite Manis |
 et memores u[t] sitis nobis|cum uos esse futuros.

accepi emendatum a Domaszewskio edituro in CIL. III
 suppl. Viminacii repertum. praecedit *d(is) s(acrum)*,
 subsequitur *se ui(uo) Aquilinae con[i]ugi Aur. Marinus*
c(enturio) t(itulum) b. m. p(osuit). adiungatur ad 802 ss.

1 *feices nostris oue p. mmiis* uel *mumiis* fertur. prin-
 cipium Vergilianum ut 485 et 802. tum debuit *profundite*
Manibus lacrimas sim. sed anomalon istud iteratum esse Do-
 masz. perspexit in Tomitano titulo CIL. III suppl. 7584 quem
 sic restituit *Aur. Ianuaria...an(nis)..iuncta pari Fla(uio)*
Mart[i]no et amplius uixi m. V. d..pro comoda fuit spi-
r[it]um d[eo] rede[re]. et] Aur. Domna soror Ian. a[n]..III
iuncta pari uixit m. X d. I[I], fatum conpleuit durus pro
caritate coniugi et sorori. ip(s) uiuute parentes et nestris
 (sic pro *nostris*, ut *uestris*) *pr[ofun]d[ite Man]is, estote me-*
mores iterum [El]ysiis co[fu]turi. aue uale uiator 2 *ut*
feci, fertur ū. metrum poscit memores sitis noscum (ita
uolgus pro nobiscum, GLK. IV 199, 15) uel *uos nobiscum*

ANTHOLOGIA LATINA

SIVE

POESIS LATINAE SUPPLEMENTVM

EDIDERVNT

FRANCISCVS BVECHELER ET ALEXANDER RIESE

PARS POSTERIOR

CARMINA EPIGRAPHICA

CONLEGIT

FRANCISCVS BVECHELER

FASCICVLVS II

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

MDCCCLXXXVII

CARMINA LATINA
EPIGRAPHICA

CONLEGIT

FRANCISCVS BVECHELER

II

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

MDCCCLXXXVII

. . . san]ctissima numina uestra
 . . . sic uene]ror precibus.

Ephemeris epigr. V 223 descr. Benndorf, CIL. III suppl. 7372 in Samothrace ad sacram porticum. supra legitur ... *Rufus praetorius* ... [must]es pius, infra nihil deest. fuit distichon a praeclaro mysta uelut Ser. Sulpicio praet. a. 65 cos. 51 uel L. Caecilio praet. a. 57 adscriptum in hanc sententiam quae me seruauerunt s. n. u. gratibus et laetis s. u. p.

Villicus aerari quondam, nunc cultor agelli
 haec tibi perspectus templa, Priape, dico.
 pro quibus officieis, si fas est, sanete, paciscor,
 adsiduus custos ruris ut esse uelis,
 5 improbus ut si quis nostrum uiolabit agellum,
 hunc tu — sed teneo, scis puto quod sequitur.

CIL. V 2803 ex schedis perantiquis. AL. Burmanni VI 82, Meyeri 1695 fuit in agro Patauino. idem inter Tibulliana Scaliger in codice Cuiaciano inuentum edidit, unde controuersia orta est utrum Augustei poetae auctoritas ficta sit an lapidis memoria (Mommsen CIL. V p. 274, adde Hilleriana Hermae 18 p. 343 uel mea musei rhen. 36 p. 329). carmen istud cum appareat uilicum aut seruilis indolis hominem nullum potuisse condere, tum conspirat cum optimis quos in Priapeorum libro Augusteum aeuum edidit fetibus. itaque nobilis poetae carmen in lapidem quondam transcriptum est, quod idem accidit carmini Priapeo 14 transcripto in marmoream agri Capenatis tabulam CIL. XI 3862. propter controuersiam hoc ab hac sylloge excludere nolui, alterum illud non repeto

1 *uilicus* Iucundus. huius uerbi luditur ui uetere et usu nouo   2 *perspectus* cognitus, probatus: sic uere

opinoi Mommsenus. *Perspectus* antiquiores, *Respectus* Reinesius
 3 *officiis* pars schedarum 5 *uiolarit* Tibulliana
 6 *teneo* emendauit Reinesius: *tento* secundum
 schedas lapis. *taceo* melius Tibulliana (Ou. her. XX 51)

862

. . . . saepe Priápus
 . . . . lact]ea melca datur
 . . . . astra fuisset

Acta arch. Rom. municip. III 1887 p. 35 descr. Gatti
 Romae sed incertae originis fragmentum calcis pictae
 litteris pulcris, ut apex probat, saeculi Chr. primi

2 de *melca* cf. mus. rhen. 37 p. 520. Paxamus ante Caesares eam uidetur memorasse secundum Geoponica, Romae esitari scribit Galenus, latinus scriptor nullus nomen posuit superior Apicio (308 Schuch.) et Anthimo. sinum lactis et liba Priapus expectat in V. ecl. VII 33

863

Sex(tus) Pompeius d(ictus) cognómine Pandus,
 quoius et hoc ab auis contigit esse solum,
 aediculam hanc Numphís posuit, quia saepius ússus
 hóc sum fonte senex tan bene quam iuenis.

CIL. XII 2926 auctore Allmero, Gruter 93, 9. AL. Burmanni I 82, Meyeri 624 Vcetiae Galliarum ad fontem Vram litteris perbonis saeculi I ineuntis

1 d Allmer sic ut supra scripsi interpretatus: *i* priores idque Scaliger *Primus* interpretabatur. sed *dictus* tametsi poetarum consuetudine fulcitur, uix percipias cur notatum sit in carinine quasi res nihili, praestat fortasse *Decimi* filius ut in carmine Romano *Sex(tus) Pompeius Sexti praec[l]ar[o] nomine I]ustus*

864

Hanc ti]bi marmoreo caesam de monte d[icauit,
 regina undarum Nympha, decus nemo[rum],
 uo]lto damnasti perfecta quem prece Bassus
 moenitae pro[p]ter moenia Germisarac.

CIL. III 1395 ex schedis. AL. Burmanni I 84, Meyeri 629 fuit prope Germisaram Daciae in thermis Dioneis. Iulium Bassum legatum Aug. pro pr. Daciae Katancsius intellegit probabiliter, tum titulus circa a. 160 factus est (CIL. III 1078). primum uersum Mommsenus expleuit, reliquos Cuperus

1 *dat tibi* et in fine *Dianam* Cuperus deceptus Lazii lectione interpolata *Dian..* intellegenda columna uel statua. *dicavi* Mommsenus 4 *meonitae pro ter* traditur, corr. Gruter 39, 8

865

Debilis Albuleo steterat qui gurgite Samis,
articulum medicis ut tenuaret aquis,
dente quod Aetrusco turgebat saucius apro
et Russellano forte solutus erat,
5 hinc graciles ubi ian nerui tenuisque cicatrix
et celer accepto currere coepit ecus,
dat tibi pro meritis semet de marmore donum,
qua media(m) gaudes, Lymfa, subire uiam,
Tiburis aduersae dominus qua despicit aedem
10 frontibus et pictis Aelia uilla uidet.

IRN. 7146, CIL. XIV 3911 Tibure lapis auectus Neapolim supra ex anaglypto relictis sunt pedes equi. litterae graciles male incisae in quibus *i* et *t*, *d* et *o*, *e* et *f*, *u* et *y* uix distinguas. leuiorem hanc Mommseniani exemplaris discrepantiam praetermisi

1 *canaq. sulphureis Albula fumat aquis* Martialis I 12, 2. inde *Albuleus gurgis*, cum alii *Albulas* aquas dixerint (Plinius XXXI 10). *Albae siue Albulae quae sunt appellatae, solutione laborantibus a ueteribus sunt approbatae* Caelius Aur. chron. II 1 p. 361 Am., et ad articulare morbum, V 2 p. 562 *Samis* Σῆμις nomen singulare 3 *dente Etrusco saucius et apro Russellano solutus* inepte distributa pro dente apri Russellani ex Etruria. *Tusculus aper generosior Vmbro* Statius silu. IV 6, 10. *Russellani* per duas *s* scriptum est, apud Liuium (in Puteaneo XXVIII 45 cf. X 4 et 37), *Rusellana* apud Plinium III 51, Πουσίλανοί apud Dionysium III 51 *turgebat* Guarinius: *tergebat* lapis 4 *ut R. Leo* postulat 5 *ciacius* aut *giacius* enotatum ex lapide est, *graciles* Hauptius, dubitaram an *tractus*. tum

iam priores   6 i. conualui ut equo inuehi liceret
 7 *semet* Lachmannus: *seat* Mommsen ac Dessau, *seai* Mari-
 nius exscripserat. hic in fine *donum*, Mommsen *bonum*,
 Dessau *bonum*   8 *mediagaydes* lapis   9 *aduersae* Nym-
 phae, Albunae *aedem despicit* ex arce *Tiburis dominus*
 Hercules, *uidet* fronte *uilla* Hadriani   10 *nitet* Guarinius

866

Cutius has auris Gallus tibi uouerat olim,
 Phoebigena, et posuit sanus ab auriculis.

Ephemeris archaeol. Athen. 1885 p. 199 cum simulacro,
 CIL. III suppl. 7266   Epidauri Argolicae apud fanum
 Aesculapi. duarum aurium figura in lapide supra est in-
 sculpta. Cutii in Galliis aliquot apparuere (CIL. V et XII)
 2 *Phoebigenam* i. Aesculapium recte Probus in Verg.
 Aen. VII 773 ubi *poenigenam* alii. Serenus Sam. 181 in au-
 rium medicinis *uis et Phoebigenae diuinam discere curam?*,
 sequitur ex aliis lupinisque septenis et lauru decocti aceti
 infusio

867

Iustitiae Nemesei Fatis quam uouerat aram
 numina sancta colens Cammarius posuit.

CIL. X 3812 uidit Mommsen, Henzen Or. 5802
 Capuae   graecum praecedit distichon δεσποίνῃ Νεμέσει
 καὶ συννάοισι θεοῖσιν Ἀρριανὸς βωμὸν τόνδε καθειδρύσατο
 1 *fatis* lapis ut Cuperus emendarat. quod uolgarant
atis, Ἀταῖς explicarat Ignarra. Fata bene consociari cum
 Iustitia Nemesique uel Statius Th. VIII 26 ostendit

868

Te precor, Alcide, sacris, inuicte, peractis
 rite tuis laetus dona ferens meritis.
 haec tibi nostra potest tenuis perferre camena,
 nam grates dignas tu potes efficere.
 5 sume libens simulacra, tuis quae munera Cilo
 aris urbanus dedicat ipse sacris.

CIL. VI 132 descripsit Henzen. AL. Burmanni I 37, Meyeri 594 in museo Capitolino in basi modica rep. ad circum maximum

5 *munera praetor* Pighius, quomodo scribere Cilonem decuit sane ne uacillaret *urbanus*. nam praetores ista Herculi sacra fecisse constat (supra 22 et 228). L. Fabium Cilonem intellegendum esse Rossius probauit consulem I anno 193, iterum a. 204

869

Alcide, sacri generis decus, hoc tibi praetor
et Iouis antistes dedico Perpetuus.

CIL. VI 316 descr. Henzen, Or. 1533. AL. Burmanni I 36, Meyeri 593 in museo Capitolino in basi parua rep. ad circum maximum Perpetuorum consulis a. 237 quique Constantino imperante corrector Siciliae fuit comonefecit Rossius in ann. inst. arch. 1854 p. 36

1 *decus* ad Alciden referunt, hic ut excellens deus dicatur, bene ac poetice, etsi adiungere pronomini nulla uetat ratio

870

Alcmenae Iouis et magni fortissima proles
tricosus subito post mea facta uocor.

Gruter 50, 1 a Smetio, CIL. VI 3623* inter falsa. AL. Burmanni I 35, Meyeri 592 Romae incisum in humili basi uiderunt olim testes locupletes. siquis fictum incidisse Italus creditur ut in CIL., miramur unde uocabulum iste sumpserit singulare et incognitum, neque igitur ausus sum abicere. confert Leo Culicis u. 11 *Latoniae magniq. Iouis decus, aurea proles*

1 *Alcmene* Gruter 2 i. instrenuus, tergiuersator, forti contrarius ut Boxbornius uidit conl. glossa Phil. *tricosus* ἀχρεῖος λαγῶν δυσέκλυτος. Herculi autem per ludum aut quaecumque ob causam id nomen aliquo loco impositum esse ut Mercurio maleuolo aut Apollini tortori credibile est fluctuant testes inter *facta* et *fata*

871

Sum uagus assidue, toto circu[m]feror orbe |
indigetis cultor] numinis Onuauae. |
nec me diuersi cogit distantia | mundi

alterius titulo subdere | uota reum. |
 5 ueri ce[r]ta fides: Tiburni uexit in | arce[m,
 spes] etiam Onuauae numen | [opesque g]erit.
 quare o diua parens, | [meritae tibi, cum procul absim] |
 Ausonia in terra, [soluere uota decet.

Iulian inscr. de Bordeaux I 53, 18 ex Apiano qui legerat in reiectio lapide in aedibus archiepiscopi Burdigalensis. AL. Burmanni I 60, Meyeri 628, Riesi 888

1 suppl. GFabricius 2 *cultor gentilis* et 6 ss. quae in praesens admisi suppl. EBourciez Iuliani collega, hic datur *tutela fretus*, in 6 praecipua uerba exciderunt (uelut *haec - ad arua refert*) Onuaua numen Celticum, cf. Iulian ibid. 50, 17 *C. Iulius Florus Onuauae* 3 traditur *distancia* 5 *ceta* et *arce* Apianus, corr. Fabricius. certe distinguendum cum Burmanno post *fides* (Tibur uexit me Onuaua), fortasse diuidendum *et iam* 6 *numen | oe rit* Apianus 7 praestare opinor *tibi quae sollemnia uoui A. in t. reddere uota libet*

872

Belus fortunae rector mentisque magister
 ara gaudebit quam dedit et uoluit.

CIL. XII 1277 descr. Hirschfeld qui litteras non bonas saeculi III initiis adsignat, Henzen Or. 5862, peculiari commentariolo enarrauit Renier in miscellaneis epigraphicis

Vasione Galliae Narb. in altera parte arae, in altera graecum distichon hoc εἰθυντῆρι τύχης Βήλω Σέξστος θέτο βωμόν τῶν ἐν Ἀπαμείᾳ μνησάμενος λογίων. Iouem Belum Apameum eiusque oraculum Dio memorat in historia annorum 217 et 218 (LXXVIII 8 et 40)

1 *Menis* legerat Renier comparauitque quo Attis denotari solet nomen Menotyranni. sed *mentis* lapis sicut Henzenus coniecerat. in Mithriaco titulo Or. 1900 *diis animae suae mentisque custodibus* 2 *dedit* fortunas largitus, *uoluit* monens oraculo uisuae

873

At tua templa lybens uota suscepta peregi —
 accepta ut tibi sint, numen adoro tuum —

inpensis non magna quidem: te, sancte, precamur,
maiores saculo nostrum animum accipias.

CIL. V 6876 descr. Mommsen, inscr. Heluet. 51 (Or. 246).
AL. Meyeri 563   aes repertum in summo S. Bernardi
monte ubi Ioui Poenino complures tituli sacrati sunt inde
a Ti. Caesaris imperio. praescriptum *C. Iul. Rufus Poenino*
u. s. l. m. uitia metri potuisse uitari scribendo *uota haec*
et *sacco* in u. 1 et 4 Meyerus monuit

1 *lybens* potius quam *lubens* aes teste Mommseno. ser-
uauit illud utpote pronuntiationi congruens ancipiti, prae-
sertim cum etiam *gybernator uyr myser* sim. scripserint

3 *macna* aes   4 extenuatur in *sacculo* prima syl-
laba, saepius id accidit deriuato a sacco *sacello*, cf. 924
aninum aes

874

Ha[n]e [t]ibi quam uoui, posui, bone Iupp[i]ter, aram
praef(ectus) coh(ortis) nomine Gallonius.

Cagnat explorations en Tunisie III p. 84 n. 131, eph.
epigraph. VII 312   prope Thelepte Numidarum ubi
cohors tetendit I Chalcidenorum post a. 162

1 *ibi* editor   2 malus pentameter, permissum qui-
dem *chortis* erat, non tamen *Gallonius* ut altera corripere

875

Vnus es, ex sacris cui parent dona Diana[e]:
quod tribuit populus, restituis populo.

Notizie d. scavi 1885 p. 227, CIL. XIV 4195   in fano
Dianae Nemorensi in marmore mutilo   praecedit magi-
stratum Aricinorum index, dictatoris aedilium quaestor-
um... *M. Manneio Domestico*... *L. Oppumeio Augurino XII*
T. Voltedio Indictore II... *Marcelló C. Lucilió Pió*. dedica-
tio uidetur fuisse facta Caesari a populo Aricino Caesaris-
que sacram testata remunerationem, certe adloquitur car-
men Caesarem. Voltedii Indictoris gentilis nescio quot ui-
cenniis minor memoratur in titulo qui sacratus est Dianae
Nemorensi XIV 2213 T. Voltedius Mamilianus praefectus
imp. Traiani

876

Quisquis honorem agitas, ita te tua gloria seruet,
praecipias puero ne linat hunc lapidem.

CIL. II 2403, suppl. 5558, ectypa uidit Huebner ara
repta in regione Bracaraugustana. praecedit titulus a C-
Pompeio Gal. Caturonis f. Vxsamensi dedicatus deo Bor.
manico. candidatus rogatur ut scriptorem suum hoc mo-
numentum praeterire iubeat, cf. 194 ss. 835 ss.

877

rei

. ss .. mius m . .

. . m tu nulla morte pe[ribis

. rinae pio mundo sine c . .

5 . m unam doc.. supi . .

Notizie d. scavi 1891 p. 315 descr. Vaglieri, CIL. VI 30149

Romae ad collem Capitolinum in tectorio nigro in-
scriptae penna litterae albae pulcherrimae saeculi I. uer-
sum 1 in quo litterae grandiores erant excepisse uidentur
disticha

1 ultuma *i* aut *t* aut alia talis 3 in. relictum ex *a*
aut *m* uestigium nortē fertur 4 *trinae pro mundo*
an *Macrine pio m.* tale? *mundos in eo*.. CIL. 5 uelut
hanc satis artem unam docte superq. tenes

878

Templum in rupe Tagi superis et Caesare plenum,
ars ubi materia uincitur ipsa sua,
quis quali dederit uoto, fortasse requireret
cura uiatorum, quos noua fama iuuat.

5 pontem perpetui mansurum in saecula mundi
fecit diuina nobilis arte Lacer,
idem Romuleis templum cum Caesare diuis
constituit: felix utraque causa sacri.

ingentem uasta pontem qui mole peregit,
 10 sacra litaturo fecit honore Laeer:
 qui pontem fecit simul et noua templa dicauit,
 illie se soluit dis nisi uota litant.

CIL. II 761 et add. p. XL. AL. Burmanni II 95, Meyeri 1562 fuit in aedicula adiuncta ponti Tagi Alcantarensi. praescriptum *imp. Neruae Traiano Caesari Augusto Germanico Dacico sacrum* (ex titulo qui etiamnum extat 759 opus pontis perfectum esse dedicatumque Traiano a. 105/6 cognoscitur), subscriptum *C. Iulius Lacer d[e]os* (signa opinor diuorum imperatorum et Traiani in templi honorem constituta ab ipso et artifice amico) *fecit) et dedicauit amico Curio Lacone Igaeditano*. sequendum enim omnino censeo anonymi Taurinensis exemplar optimum, nisi quod in ordine uersuum etiam ille semel errauit 9-12 inter 4 et 5 collocans. nempe 1-4 et 5-8 iuxta positos fuisse in exteriori frontis parte, interius disticha extrema puto unde uariae ortae sint in digerendis uersibus turbae, cum 11 12 alii recte post 10, alii inepte post 6 collocarent, 9 10 omnes post 4, unus Morales coniungeret quidem 5 cum 4 sed deinde hoc ordine disticha ederet *ingentem, qui pontem, idem*

3 *requirit* Mameranus 4 *noua fama* fortasse respicit uersum 2, cum uolgo in arte opus praedicetur materiam superare, ibi autem materia artis di et Caesar fuere. uerum etiam generaliter hoc de curioso populo dictum satis ualet

7 comparauit Mommsenus in Hispania institutos flamines *diuorum et Augusti* uel *Augustorum* uel *Romae diuorum et Aug.*

8 *utraq*ue pons et templum. et prius quidem sacrum ponte perfecto erat *honus litaturus* ob susceptum uotum templi, alterum templo perfecto uoto soluto iusta in templo litatio 11 *simul* unus anonymus Taur., *Lacer* reliqui

12 sic anonymus optime, acceditque Castro qui tamen inter *solu* et *uota* interiecta non legit. litterae cum obscurae fuerint in lapide, sic uersum plurimi interpolauerunt *scilicet et superis munera sola litant* tam impie quam impudenter. *se soluit* ut Horatius dixit *me tener soluet uirtus*. clare autem Lacer dum addit *dis nisi uota litant* ostendit pontis opus quanto pluris aestimarit quam templi

Antinoo et Beleno par aetas formaque si par,
 eur non Antinous sit quoque qui Belenus?

CIL. XIV 3535 descr. Dessau, Or. 823 Tiburi, nunc Romae. subscriptum *Q. Siculus*, is signum huic tabulae adiunctum dicarat opinor aut fecerat Antinous Hadriani deliciae post mortem a. 130 consecratus a Graecis aliisque, ab sculptoribus diuina Bacchi aut Apollinis forma ornatus, in nummis νεός Πύθιος cognominatus est. Belenus Noricus et Gallicus deus similis Apollinis

880

Horam cum primam cunque horam sole secundam
prolata Oceano luminat alma dies,
uox audita mihi est ter bene Memnonia.

Letronne inscr. de l'Égypte 2 p. 377, Or. 523, CIL. III 45 in statua Memnonis. subscriptum ... *epistr]ategus Thebaidos fecit cum audit Memnonem XI kal. Iun. Seruiano III cos. cum Asidonia Galla uxore* qui annus est Chr. 134. similiter dissoluta carmina Trimalchio Petronianus hexametris binis et singulis pentametris contextit

2 *luminare* Appuleius Cyprianus Auienus dixerunt (non Velleius II 35). *almus dies* Vergili et Horati est, *alma dies* Ouidi et aliorum. hic femininum eo acceptius quod Memnonis mater Aurora. ceterum plurimi Memnonem audierunt *hora I* uel *hora Is.*, alius *hora diei secunda* (CIL. III 51), alius *hora dies ante primam* 3 ter audiuit. *ter bene* inter se copulari uoluit aut uelle coeperat Letronnius, sed usitata sunt istis inscriptionibus ἤκουσα δις, *audit hora II s. semel et III semel, audi bis*, etiam *quater*

881

Germanos Maurosque domas sub Marte guitanos:

Antonine, tua diceris arte pius.

CIL. VI 1208, Romae e pariete aedium exhibente pueros duo cum cithara et tympano descripsit ante trecentos annos homo unus Hispanus Antoninum Pium Henzenus cogitat qui Mauros ad pacem postulandam coegisse et Germanos aliasque gentes contudisse narratur in uita cap. 5

1 *guitanos* non potuimus emendare. periclitabar sic *quit at nos, Antonine?* (in hostes illa Martia uirtus), ratus *Britannos* sine copula praue adiungi, hypermetron autem *Britannosq.* abhorreere a distichis. tamen *Britannos* Leo quoque protulit. num *Maurosq.* interpolatum est ex *durosq.*? Messallae laudator u. 149 *inuictus Romano Marte Britanus*, Pii uallum nemo nescit

882

Si nitidus uiuas, eecum domus exornata est:
 si sordes, patior, sed pudet, hospitium.

CIL. II 4284 descr. Huebner   Tarracone in mar-
 morea tabula quam indigenae balineis, Huebnerus hospi-
 tum in domo priuata cubiculis adfixam fuisse existimant,
 litteris satis elegantibus saeculi II

1 *uiuas* cum in pentametro *sordes* legatur et *eccum*
 pro *ecce* sine generis discrimine prolatum (ut ab Italis *ecco*)
 metri necessitate obueneri   2 ex *pudet* primae tres
 litterae in litura (*piget* et *pudet* haud raro confunduntur,
 Ouidius her. XVI 219 *paenitet hospitii*)

883

Inuida sidereo rumpantur pectora uisu,
 cedat et in nostris | lingua proterua locis.
 hoc studio superamus auos, gratumque | renidet
 aedibus in nostris summus apex operis.

Renier inscr. de l'Algérie 3327, CIL. VIII 8509   non
 procul ab Sitifi rep. opus tessellatum. metrici uersus no-
 tulis insignibus disiunguntur, post *operis* adscriptum est
feliciter

3 sic *fastidiosum renidens* scriptor a Placido excerptus
 V p. 23 Goetz.

884

. . . . .
 finibus] Europae sed grauiora Asia,
 ut quondam in patriam] donec remearet Vlixes
 iactata est ual]ria sorte Pelasga manus.
 tot gentes hominum] structas et moenibus urbes
 5 uidit ab exortu] solis ad interitum.

Bormann inscr. lat. nou. p. 4 qui supplendo praeiit, CIL.
 VI 30109 descr. Grandi   marmoris fragmentum ad ur-
 bem uia Appia effossum peregre ablatum, effictos auersa
 parte habuisse fertur genios. Bormannus pro Odyssiaca

quadam tabula accepit u. 5 proponens *Atrides rediit solus* (tradita scriptura seruari potuit utique, uel hoc modo *ac datur offensa Solis*), rectius opinor Mommsenus mercatoris mortui peregrinationes cum erroribus ab Homero celebratis comparari statuit. quia uero sepulcralem notam nullam ostendit, in hoc manipulo carmen procedere siui

1 *multa pericla pertulit* praemisit Borm. idem in exitu fecit *Asia*[e]

885

Qui Persas bello uicit Marathonis in aruis,
ciuibus ingratis et patria interiit.

CIL. VI 1330a ex schedis. AL. Burmanni II 14, Meyeri 707 olim in monte Caelio in marmore Miltiadis exhibente imaginem. inscriptum Μιλτιάδης, sequitur latinum distichon, tum graecum πάντες, Μιλτιάδης, τάδ' (immo τὰ σ') ἀρήια ἔργα ἴσασιν Πέρσαι, καὶ Μαραθῶν σῆς ἀρετῆς τέμενος

886

Hortulus hic Vari | est opus Alcinoi.

CIL. XIV 2773, Orelli 4335 ex Viscontio Labicis in herma, quo loco alius herma testatur ab homine Platonico Musis dicatum esse ἄλσος (Kaibel epigr. 829). Vari hortum comparari cum Phaeacis Alcinoi hortis Viscontius putauit, mihi dominus et artifex dici uidentur, si ordini uerborum insistimus, topiarius artifex, si de re existimamus, signarius magis, ut seorsum a priore colo de herma scriptum sit *est opus A.*

887

Lustra]t Amor — taurus latet | [I]oque — furta Ton|[antis.
o] mirandum, an|[i]mos fundere | [uacc]a potest.

Revue épigr. du midi 1885 p. 112, 538 et p. 122 cum supplementis Allmeri Luguduni in testaceo uasculi fracti circulo sub imagine uaccae quiescentis et ore fundentis guttulas halitusue igneos in catinum, supra Amor dextra facem ardentem tenet

1 *ridet Amor* Allmer primo *Iunoque* Allm. 2 *malo hos, mirandum, animos*

888

Qui dedit] Aeneadum fastis ex ordine consul
 nomi]na, progenies Claudius Appiadum,
 al]ta Sabinillae dat dulci moenia natae
 ...anus genitor de rude coepta solo,
 5 sopes ubi an]nósó mea Claudia lucis in aeuo
 prospicia]t lepidam pulchra anus in subolem.

CIL. X 1688 uidit Mommsen. AL. Burmanni II 125, Meyeri 819 Puteolis Neapolim translatus lapis, litterae magnae aetatis sequioris Claudius qui Appia se gente prognatum gloriatur quo anno fasces gesserit uenit in disceptationem, uersuum et orationis genus (memorabilis 4 *rude* ablatius) secundo magis quam quarto saeculo accommodatum, Borghesius Ap. Claudium Iulianum cos. II eumque ordinarium anni 224 statuit, *Iulianus* quidem non quadrat in metrum 4 neque apicis usus plerisque tum curae fuit. supplementum prope nullum certum

2 ...*na progenies* traditur. *incl]yta* uel *unica* Burmannus. *Appiadum* ita fictum ut *Aeneadum*, *Scipiadum* 3 *structa* et 4 *Vrbanus* Burmannus proposuit qui male epitaphium hoc Claudii esse uoluit. metro conuenit *germanus* uel *praecanus*, fuisse tamen ibi proprium et usitatum consulis nomen maxime probabile est, desinens id quidem ut *Traianus* aut *Voltumnus* 5 s. *uiuas annoso* et *teque refer* Burmannus. a lapidis uestigiis altera persona non omnino abhorret (*dures et*)

889

Fecerat Eufranor Bacchum, quem Gallus honorat
 fastorum consul carmine ture sacris.

CIL. VI 48 descr. Henzen, Orelli 1490 repertum in Auentino marmor nunc in museo Vaticano. litteras parum bonas audimus, in Huebneri exemplis p. 408 n. 1141 satis malas uidemus Bacchum artifex Philippo Macedoni fere aequalis fecisse alibi non traditur (Brunn historia artif. gr. I p. 315). Galli in fastis consules feruntur non pauci, latini soni et graeci in Euphranore permutatio minus conuenit secundo saeculo exeunti (a. 198 Saturnino et Gallo cos.) quam tertio, anno 298 Anicio Fausto II et Seuero Gallo cos.

890

Moenia quisq. dolet noua condere successori,
inculto maneat liuidus hospitio.

Renier inser. de l'Algérie 123, CIL. VIII 2729 contulit Wilmanns Lambaesi in foro in muro qui ad domum praesidiale uidetur attinuisse. subscriptum *Acilius Clarus u. cos. p(raes)es p(rouinc)iae N(umid)iae sibi et successorib. fecit* post tempora Diocletiani uel Constantini

891

Multa nimis fides operisque paratus —
unanimis omnes — hanc uiam explicuit.

CIL. V 1863 descr. Mommsen adgressus scalis in rupe summi montis Alpini (Pleckenalp) per quem ex Venetia finibusque col. Iulii Carnici in Noricum Lonciumque transitur, ad Italiam uersus litteris pessimis. praecedunt haec *Ioui opt.] m(aximo) [triuiis quadri]uiis ceterisque dib(us) aram o[b]... sollemne uotum de[dit] Hermias succeptor operis aeterni: titulum immanem montem Alpinum ingentem litteris inscripsit, quot saepe inuium com-miantium periclitante populo ad pontem transitum* (esse scriptor neglexit aut genus nominis inuertit) *non placuit curiae (curae lapis) et Attio Braetiano q(uaestor) eorum uiro ornato, uiam nou(am) demonstrante Hermia.* sic enim lenius emendari uerba posse putauit, Mommsenus correxit *transitum non praebuit curante Attio.* in his metro Hermiam nauasse operam certum non est, quamquam tres ab *immanem* ad *transitum* paene integri leguntur senarii, contra certum, quae supra posui specie distichi eum uoluisse extolli. alius ad eandem uiam sed longe inferiori saxo incisus titulus 1862 *hoc iter ubi homines et animalia cum periculo commeabant apertum* esse narrat curante Apinio Programmatio anno Chr. 373

1 *multanimis* composuit Marinius Aru. p. 690 non male, etsi in rupe interpunctum est *multa.nimis* neque istud usquam compositum legitur deest uersui bacchius uelut *mentisque fides*, potest qui incidit praeteriisse *animiq.* 2 prima a structura legitima excidunt, deberi opus concordiae magistratuum architecti operarum indicant

892

Ille ego sum Proculus | totus qui natus honori, |
aut dic qui sit honos | quem mihi inesse negas.

CIL. VI 1692. AL. Burmanni II 142, Meyeri 830
Romae in monte Caelio, periit praescriptum *Populo-*
ni, subscriptum *collegium pistorum patrono prestantis-*
simo. Q. Aradius Proculus Populonium cos. a. 340, praef.
urbi a. 337 et iterum a. 351, pluribus in urbe monumentis
honoratus est, cf. supra 325

2 *qui* Manutius et qui *dico ut* enotauit Florentius: *quis*
ceteri, Henzen. ueri argumentum ista corruptela

893

Constanti uirtus studium uictoria nomen
dum recipit Gallos, constituit Ligures,
moenibus ipse locum dixit duxitque recenti
fundamenta solo iuraque parta dedit.
5 cines, tecta, forum, portus commercia, portas
conditor exstructis aedibus instituit,
dumque refert orbem, me primam protulit urbem,
nec renuit titulos limina nostra loqui,
et rabidos contra fluctus gentesque nefandas

10 Constanti murum nominis opposuit.

CIL. V 7781 contulit Mommsen. AL. Burmanni III 22,
Meyeri 886 Albingauni. rettulere cum alii tum Ruhn-
kenius ad Constantium ab Honorio in societatem imperii
receptum anno 421. ipsius carminis sermo laudesque flagi-
tant ut maiorem intellegamus imperatorem qui deuicto Ma-
gnentio Gallos recepit a. 353 posteroque anno Mediolanium
ac Ligurum regiones adiit (Ammianus XIV 10)

3 *cinxit* Ruhnkenius 5 *portus* pro acc. plur. ceteri
habent 8 ergo in porta oppidi marmor fuit, inde ar-
cessitum ad sacelli altaria

894

Hic fuit horridus | ante locus | Asteri
consilio coe|ptus Liberi ter Bromio, †
siluigeri dei auxilium | renouatum in urbe.

CIL. VI 462 descr. Henzen et Mommsen, Or. 1488
ad urbem rep. in uia Latina tabella minima, litteris pessimis, quae cum quarti saeculi uiderentur esse, Henzenus Turcium Apronianum Asterium praef. urbi a. 363 significari coniecit probabiliter, idem de aedícula Liberi et Siluani haec scripta ait. uersus lapidis 1 et 2 litteras paulo grandiores habent, numeri auribus accidunt hephthemimeres et *Asteri* nomine seposito pentameter et hexameter

2 *Liberi* non conuenit cum *Bromio*, quare *Bromiq.* Henzenus substituit, restat uero quod uix expdias *ter*. 'ille cur ter Liber appelletur explicare non possum' Henzenus, magis in promptu est τρις βρόμιον intellegere cumque Bromius pro uino ac uitibus uocetur, Liberi Tribromium quasi numen patris uitiferum. alii *liber(um) iter* distinguendum censuere (Osann syll. p. 585 s.), quo admissio labant priora, ruit *coeptus*

3 Liber quoque dendrophoris colebatur (Artemid. onirocr. II 42), 'notandum quod hic Vergilius omnium ferarum arborum et uirgultorum Liberum praesidem dicit' schol. georg. II 2

895

. . . . . ad diuortia Rheni

peruasi hostiles depopulator agros. |

dum tibi bella foris aeternaq. sudo tropea,

Hister | pacatis lenior ibit aquis.

CIL. VI 1207 ex Petrarcha aliisque. AL. Burmanni II 83, Meyeri 761 fuit in area Lateranensi grandibus litteris insculptum saxum quasi ex arcu triumphali quem praecipue ad Drusum aut Germanicum referebant, ne Domitiani quidem res gestas arcusque (Sueton. 13) intellegi ut Mommsenus auctor fuit sermo permittit, rectius ad Valentiniani ac Valentis aeuum rettuleris. non modo prima desunt sed fortasse etiam postrema, PMelissus anno 1578 quae post *Hister* sunt non iam uidit

1 intellegendus locus ille quo Vahalis a Rheno exit an qui Danuuianas regiones a Rhenanis diuidit saltus?

2 *depopulatus* Petrarcha tradidit 3 *tibi, Roma, decus* idem

sudare ad id quod sudando efficitur temptaturae transferre amant infumi ut Claudianus *quae proelia sudas?* *tropea* praeter Petrarcham omnes 4 *lenior*

CIL. *lenior* Gruter 236, 5 *lentior* coni. Burmannus

896

Principis hanc statuam Marciani cerne torumque,
prae]fectus nouit quod Tatianus opus.

CIL. III 738 ad imaginem accuratam, LeBas inscr. grecques et lat. II p. 345 n. 1496. AL. Burmanni uol. I p. 730, Meyeri 818 Constantinopoli in basi columnae litteris olim aereis iam euolsis. Marcianus rerum potitus anno 450 statim Tatiano praefecturam urbis demandauit (Zonaras XIII 24, Sievers symb. hist. imp. R. p. 476 s.)

1 *torum* columnae spiram 2 *praefectus* et ipse conieceram et ex uestigiis delineatis Mommsenus effecit: *dexter ei, frater eius, ter Teius* superiores commenti sunt, *paterjicius* legit Dethier

897

Portarum ualido firmavit limine muros

Pusaeus magno non minor Anthemio.

CIL. III 739 et suppl. 7404, eph. epigr. V 238 ad ectypum Constantinopoli supra portam Charsiae litteris angulatis Anthemius cos. a. 415 praef. praet. Orientis ab a. 405 ad 415 etiam a Synesio magnus appellatur. Pusaeum Mommsenus addidit cos. a. 467 fuisse et praef. praet. Orientis intra a. 465 et 467 uiderique Anthemii mentionem fecisse ut qui eandem antea portam restituisset. Pusaei nomen qui audiebant, num pusum et pusillum meminerant ideoque *magno non minor* praedicatus est?

1 *limine* lapis, non *omine* quod Mordtmann exscripserat

898

Munera parua quidem pretio sed honoribus alma
patribus ista meis offero cons(ul) ego.

in diptychis trinis quae nomen titulumque in fronte gerunt Iustiniani qui consul ord. Constantinopoli fuit a. 521, postea imperator: *Fl. Petr(us) Sabbat(ius) Iustinian(us) u(ir) i(n)lustris com(es) mag(ister) eqq. et p(editum) praes(es) et c(onsul) o(r)d(inarius)*. descripsit ea GuilMeyer (Monachii a. 1879) p. 58 et 70 n. 23 24 25, Cremonae inuentum exemplar Mommsen CIL. V 8120, 3. hexametrum tantum recepit AL. Meyeri 930. altera enim pagina hexametrum, altera pentametrum continet. interpretationis uice fungantur uersus inscripti diptycho Philoxeni cos. a. 525: *τουτὶ τὸ δῶρον τῇ σοφῇ γερουσίᾳ ὑπατος ὑπάρχων προσφέρω Φιλόξενο*s (apud Meyerum p. 59)

2 *cons.* superducta lineola tabellae

899

Quam bene curvati directa est semita pontis
 atque interruptum continuatur iter.
 calcamus rapidas subiecti gurgitis undas
 et libet iratae cernere murmur aquae.
 5 ite igitur faciles per gaudia uestra Quirites
 et Narsim resonans plausus ubique canat.
 qui potuit rigidas Gothorum subdere mentes,
 hic docuit durum flumina ferre iugum.

CIL. VI 1199 b, Or. 1162. AL. Burmanni III 24, Meyeri
 888 prope urbem uia Salaria in ponte Anieni imposito quem altera marmoris parte (1199 a) Narses uir gloriosissimus renouasse narratur imperante Iustiniano anno XXXVIII id est a. Christi 565 (intra menses Aprilem et No-uembrem). nunc aquis demersus titulus latitat, sed multis exemplis propagatus est atque ipse identidem conlatus. hemistichia, in hexametris cola penthemimere et quae demptis illis superant, maiore interpunctione disiunguntur

4 *spernere* Camerarius eleganter 7 *Gothi* Γότθοι,
 alias prior corripitur. *gentes* codex Petropolitanus (Rossi
 inscr. christ. R. II 89, 41)

900

Solberat antiquas moles ruinosa uetustas,
 lapsum et senio ruptum pendebat opus.
 perdiderat usum suspensa uia per amnem
 et liberum pontis casus negabat iter.
 5 nunc tempore potentis Getarum Eruigii regis,
 quo deditas sibi precepit excoli terras,
 studuit magnanimus factis extendere nomen
 ueterum et titulis addit Salla suum.
 nam postquam eximiis nobabit moenibus urbem,
 10 hoc magis miraculum patrare non destitit.
 construxit arcos, penitus fundabit in undis

et mirum auctoris imitans uicit opus.
 nec non et patrie tantum er[c]are munimen
 sumi sacerdotis Zenonis suasit amor.
 15 urbs Augusta felix mansura per saecula longa
 nobate studio ducis et pontificis.

Huebner inscr. Hisp. christ. 23 a ex codice Toletano,
 add. p. 120 fuerunt inscripti uersus in ponte Emeritensi.
 adhaeret *era DCCI* i. anno Chr. 663, quamquam de notis
 post *D* positis restat dubitatio scriptorque Huebnero uide-
 tur uoluisse indicare *DXCI* potius. Eruigii autem regnum
 annis 680 et 687 circumscribitur

2 <i>et in senio</i> Florez	6 <i>quod editas</i> traditur, corri-
gunt <i>quod deditas</i>	8 <i>addidit</i> Flor.
codex	9 <i>postquam</i>
Goicoechea	10 <i>maius</i> praeter necessitatem mutari uoluit
15 Augusta Emerita	13 <i>crare</i> cod. <i>dare</i> coniecit Goicoechea
corrigunt <i>nobata</i>	16 <i>nobate</i> codex i. nouante.

901

Paris rex Troge Menelau priuad Elena,
 p(er) q(uam) Troia perit, [Gre]cia leta redit.

Pisauri in opere tessellato eodem in quo supra 347 s.
 adscriptum nauium quibus Helena auecta fingitur imagini

2 secernens a prioribus *postquam* conicit Leo
 memorat Engelmann praeterea ibidem adscriptum ani-
 malis quadrupedis sine capite figurae uersum qui ad hunc
 modum redintegrandus uidetur: *p*ulcra puella [*caput m*]ul-
 cet cor[*pusq.*] unicornu, puella non apparet, unicornu for-
 tasse datiuo casu

902

Credite uicturas anima remeante fauillas
 rursus ad amissum posse redire diem.
 nam uaga bis quinos iam luna resumpserat orbes,
 nutabat dubia cum mihi morte salus.
 5 irrita letiferos auxit medicina dolores
 creuit et humana morbus ab arte meus.

pro quantum Petro largitur Christus honorem:
 ille dedit uitam, reddidit iste mihi.

Rossi inscr. christ. Rom. II 55, 11 et 260, 1 ex syllogis antiquis, Gruter 1163, 2. AL. Rieseï 659 fuit Romae in fronte basilicae S. Petri Vaticanae 'in imagine Constantini'

3 *uaga luna* praeisse Horatium sat. I 8, 21, *resumeret orbes Cynthia* Statium Theb. I 576, similia ad Martialem IX 31, 3 Friedlaenderum concessisse monuit Hense
 4 *dubior* sylloge una 5 s. cum Propertio II 1, 57 s. comparat Leo. hoc carmen imitari uidetur Felicis medici titulus AL. Rieseï 662 *aegros multorum potui releuare dolores, morbum non potui uincere ab arte meum* 7 o quantum pars syll. donauit una syll., ceterae largitur

903

Verbera carnificis, flammæ tormenta catenas
 uincere Laurenti sola fides potuit.
 haec Damasus cumulat simplex altaria donis
 martyris egregii suspiciens meritum.

Rossi inscr. christ. R. II 82, 22 et 117, 100 ex syllogis duabus fuit in S. Laurentii in agro Verano
 1 *carnifices* una syll. 3 V. Aen. XI 50 4 *egregium* Gruter 1177, 1

904

Martyris hic s(an)c(t)i Liberalis membra quiescunt,
 qui quondam in terris consul honore fuit.
 sed creuit titulis factus de consule martyr,
 cui ninit semper morte creatus honor.
 5 plus fuit irato quam grato principe felix,
 quem perimens rabidus misit ad astra furor.
 gratia cui trabeas dederat, dedit ira coronam,
 dum Chr(ist)o procerem mens inimica facit.
 obtulit haec d(omi)no componens atria Florus,
 10 ut s(an)c(t)os uenerans praemia iusta ferat.

Rossi inscr. christ. R. II 101, 23 ex codice Palatino, Gruter 1171, 9 fuit uia Salaria, aevi Damasiani opinor, cf.

supra 670. consulem scimus M. Vibium Liberalem suffectum a. 166 (Klein fastorum consularium p. 77), quo tempore qui regnabat Marcus sane inter Christianorum persecutores numeratur. martyrem suppresso nomine eundem alterum praedicat codicis Palatini carmen (Rossi II 104, 38 Gruter 1172, 6) *quamquam patricio clarus de germine consul illustres trabeas nobilitate tuas, plus tamen ad meritum crescit eqs., cuius scribe deprauavit exitum quod post dispendia belli in melius famulus restituere Florus*, Rossius corrigit *Florus restituit famulus*

9 *floris* prima manu cod., *florus* altera fortasse Gruteri

905

Siricius pia nunc persoluit munera sancti[s]
 gratia quo maior sit bona martyribus.
 omnipotens d(eu)s hunc conseruet tempore multo,
 moenia s(an)c(t)orum qui noua restituit.

Rossi inscr. christ. R. II 104, 39 e codice Pal. in suburbio, fortasse uia Salaria Siricius antistes Damasi successor a. 384-398

1 *sancti* codex, etiam Gruter 1172, 7

906

Condidit Ambrosius templum dominoque sacrauit
 nomine apostolico, munere, reliquiis.
 forma crucis templum est, templum uictoria Christi,
 sacra triumphalis signat imago locum.
 5 in capite est templi uitae Nazarius almae
 et sublime solum martyris exuuiis.
 crux ubi sacratum caput extulit orbe reflexo,
 hoc caput est templo Nazarioque domus,
 qui fouet aeternam uictor pietate quietem:
 10 crux cui palma fuit, crux etiam sinus est.

CIL. V p. 617, 3 ex codice Palatino Mediolanii in ecclesia S. Nazarii subscriptum Alciatus refert *Aur(e)-lius Ambrosius episc(opus)* Ambrosiique esse carmen qui a. 396 Nazarii corpus ad basilicam apostolorum transtule-

rat communis opinio est, cf. Rossium bull. arch. crist. 1864 p. 76 et inser. christ. R. II p. 162

1 s. *dominiq. sacrauit nomini et reliquias* Alciatus

907

Qua sinuata cauo consurgunt tecta regressu
 sacrataeque crucis flectitur orbe caput,
 Nazarius uitae immaculabilis integer artus
 conditur. exultat hunc tumuli esse locum,
 5 quem pius Ambrosius signauit imagine Christi,
 marmoribus Libycis fida Serena polit,
 coniugis ut reditu Stiliconis laeta fruatur
 germanisque suis pignoribus propriis.

Rossi inser. christ. R. II 181, 14 CIL. V 6250 ex Alciato
 Mediolanii in aede S. Nazarii in sepulcro cui corpus
 martyris inlatum erat, periit ante a. 1560 sepulcrum Nu-
 midico marmore expoliit Serena quam Stilico circa a. 384
 uxorem duxerat, prius quam Maria eorum filia Honorio
 Aug. nupsit uere primo a. 398, id enim uersu ultimo pro-
 batur, Ambrosius obiit uere a. 397, Stilico tum res in Pe-
 loponneso gerens domo aberat (Birt Claudian. p. XXX)

4 *exultat* exemplum Alciati unum quod ex ipso monu-
 mento, *exsultat* alterum quod ex antiquo codice transcrip-
 tum uidetur

908

Octachorum s(an)c(t)os templum surrexit in usus,
 octagonus fons est munere dignus eo.
 hoc numero decuit sacri baptismatis aulam
 surgere, quo populis uera salus rediit
 5 luce resurgentis Chr(ist)i, qui claustra resoluit
 mortis et e tumulis suscitatur exanimes
 confessosq. reos maculoso crimine soluens
 fontis puriflui diluit in riuo.
 hic, quicumq. uolent probrosa[e] crimina uitae
 10 ponere, corda lauent, pectora munda gerant.

huc ueniant alacres: quamuis tenebrosus adire
audeat, abscedet candidior niuibus.

huc s(an)c(t)i properent: non expers ullus aquarum
s(an)c(tu)s, in his regnum est consiliumq. d(e)i,
15 gloria iustitiae. nam quid diuinius isto,
ut puncto exiguo culpa cadat populi?

CIL. V p. 617, 2 ex codice Palatino, Rossi inscr. christ. R.
II 161, 2 Mediolanii 'uersus Ambrosii ad fontem' eccle-
siae S. Theclae, nec dubitat Rossius Ambrosium dicere
auctorem. praue 2 ὀκτάγωνος, noue 8 *purifluus*

4 octaua dies ad septimanam dominica quae et resur-
rectionis, exinde ad magnam hebdomadem pascha, ad pa-
scham dominica in albis. plerique sane hanc septenario
numero dignitatem adstruunt (Sedulius V 319) 9 *probrosa*
codex, em. Gruter 1166, 8 10 *gerent* corrigit Mommsenus

12 *candidior niuibus* Ouidius am. III 5, 11 ut Hense
adnotat

909

Magna quod adsurgun(t) sacris fastigia tectis,
quae dedit officiis sollicitudo piis,
martyris ecclesiam uenerando nomine Dignae
nobilis antistes perpetuu(s)que pater
5 Nauigius posuit Cristi legisque minister:
suspiciant cuncti religionis opus.

IohSchmidt eph. epigraph. VII 445 ex ectypo, CIL. VIII
suppl. 19913 Rusicade Numidarum

3 Digna martyr, credas alian, memoratur in passione
S. Aefrae Augustanae Raetorum, cf. Ruinart acta mart. p. 502

910

Quo]d gens Carnuntum m[uri]s sublimibus offert,
n]on auro aut gemmis set [radi]at titulo.
nam quod Mandroni uenerando nomine fulget,
maius Ydaspio munere suspicitur.

Henzen Or. 5279 qui uidit Romae in tabula aerea
fastigiata. praescriptum insigne christianum. Mandronius

ignotus, sed nisi fallor ex ecclesiae magis quam rei publicae proceribus, cf. 909, 3

1 *quod* suppleuit Rossi. *muris* Mommsenus, *mensis* Rossius

2 *radiat* Momms. litterarum uestigia incerta

fere haec ...*caaat* ad quae propius accedit *decorat*

4 Claudiani Henzenus adposuit uersum *diues Hydaspeis*
augeat purpura gemmis VII 4

911

Olim sacrilegam quam misit Graecia turbam,
martyrii meritis nunc decorata nitet.

quae medio pelagi uotum miserabile fecit,
reddere funerea dona nefanda Ioui.

5 Hippoliti sed prima fides caelestibus armis
respuat insanam pestiferamq. luem,

quem monachi ritu tenuit spelunca latentem

Christicolis gregibus dulce cubile parans,

post hunc Adrias sacro mundatus in amne

10 et Paulina suo consociata uiro

XIII k. Iun.

Rossi inscr. christ. Rom. II 67, 26 ex sylloge Turonensi edidit et emendauit locus non indicatur, uidetur fuisse in coemeterio Callisti martyres hi Graeci quos uocant passi sub Decio Caesare feruntur in actis eorum (Rossi Roma sotterranea III p. 201 ss.), Hippolyti frater Hadrias, Hadriae uxor Paulina, horum sodaliumque festiuitas pridie k. Dec.

1 *gracia* sylloge 4 *funereo* Rossius 6 *pestifera*
luce syll. 7 *specunca* syll. 8 *Christo colis* syll.

9 *mandatus* syll. *mundatur* Rossius

912

Cede prius nomen, nouitati cede uetustas,
regia laetanter nota dicare libet.

haec Petri Paulique simul nunc nomine signo

Xystus apostolicae sedis honore fruens.

5 unum quaeso pares, unum duo sumite munus,
 unus honor celebrat quos habet una fides.
 presbyteri tamen hic labor est et cura Philippi,
 postquam Efesi Chr(ist)us uicit utrique polo,
 praemia discipulis meruit uincente magistro,
 10 hanc palmam fidei rettulit inde senex.

Rossi inscr. christ. Rom. II 110, 67 et 134, 3 ex codicibus Palatino et Virdunensi fuit in S. Petri a uinculis quam aedem Petro Pauloque Theodosius II cum coniuge filiaeque dicauit sacrate Xysto III papa a. 432-440, cf. supra 313. hoc epigramma cum Rauennae Neon imitando expressit (supra 320) tum Rossius perspexit Numidas iterasse Theuestinos in epistyllis CIL. VIII 10707 (uersus 1-3, in 2 *le tantaer* ut uidetur, 3 sic *haec Petri Paulique sedes Cristo [i]ubente resurgit*) et 10708 (uersus 5-7, in 5 *queso*, in 7 *et cura Probandi*, ad dextram adhaerent mutilorum uersuum initia *aeclesia... | dom...[an]tist...*)

6 *celebrat* uterque codex: *celebret* corr. Rossius. ne in Numidico quidem exemplari testes oculati nisi *celebr.* legerunt 8 *effesi* Pal. qui solus integra dat disticha ultima, i. in concilio Ephesino a. 431 quo Nestorii σκάνδαλον οἰκουμενικὸν sublatum est 9 *discipulus* Rossius non recte

913

Vnda lauat carnis maculas, sed erimina purgat
 purificatque animas mundior amne fides.
 Quisque suis meritis ueneranda sacraria Pauli
 ingrederis supplex, ablue fonte manus.
 5 Perdiderat laticum longaeua incuria cursus,
 quos tibi nunc pleno eantharus ore uomit.
 Prouida pastoris per totum cura Leonis
 haec ouibus Chr(ist)i larga fluenta dedit.

Rossi inscr. christ. R. II 80, 13 et 328, 10 ex schedis, solos uersus 5 et 6 cum Iucundus descripsisset (Gruter 182, 2) recepere Burmannus AL. V 131, Meyerus 1071 fuit ad S. Pauli uia Ostiensi. isto ordine NicLaurentius uersus tradidit, 5-8 1-4 codex Petropolitanus, duos in marmore inter urticas spinasque proiecto Iucundus uidit, unde

distributa disticha fuisse per quattuor latera columnatae circa fontem aediculae, separatim igitur ad oculos accidisse singula Rossius iure suspicatur. idem p. 77 auctore Sirmondo Leonem I papam a. 440-461 fecisse docet, alii Leonem III (a. 795-816) cogitarunt

3 *quisquis suum*, 4 *ingressus* Petrop. 6 *cantharus*
cum *h* Iucundus

914

Prisca rediuiuis consurgunt culmina templis;
in formam rediere suam, quae flamma cremarat.
reddidit haec uotis Chr(ist)i qui templa nouauit:
Eusebii meritis noxia flamma perit.

CIL. V p. 617, 1 ex codice Palatino Mediolanii in ecclesia S. Theclae. Eusebium episcopum a. 451-462 postquam Attila a. 452 Mediolanienses diripuit aedem sacram restituisse Rossius docet inser. christ. R. II 161, 1

1 male producit in *rediuiuis* secunda. *consurgant* cod. primo

915

Antistes Damasus picturae ornatat honore
tecta, quibus nunc dant pulchra metalla decus.
diuite testatur pretiosior aula nitore,
quos rerum effectus possit habere fides.
5 papae Hilari meritis olim deuota Seueri
nec non Cassiae mens dedit ista d(e)o.

Rossi inser. christ. Rom. II 24, 25 et 150, 18 ex codd. Einsidlensi et Palatino fuit in S. Anastasiae. sedit Hilarius annis 461-468

916

Haec tibi mens Valilae denouit praedia, Christe,
cui testator opes detulit ipse suas,
Simplicius quae papa sacris caelestibus aptans
effecit uere muneris esse tui,
5 et quod apostolici deessent limina nobis

martiris, Andreae nomine composuit.
 utitur hac heres titulis ecclesia iustis
 succedensq. domo mystica iura locat.
 plebs deuota ueni perq. haec commercia disce
 10 terreno censu regna superna peti.

Rossi inscr. christ. Rom. II 436, 115 ex codice Marciano Veneto i. PSabini sylloge fuit Esquiliis in apside aedis S. Andreae

1 Valila de nomine Gothus magister utriusque militiae
 anno 471 Tiburtinae ecclesiae donum dedit, cf. Marucchi
 act. arch. municip. R. 1893 p. 102 3 *Simpliciusq.* codex,
 papa fuit ab a. 468 ad 482 4 Horatius et Ouidius *mu-*
neris omne tui est 7 *haec* corr. Rossius. *haeres* codex
 9 *commertia* cod.

917

Dum peritura Gethae posuissent castra sub urbe,
 mouerunt sanctis bella nefanda prius
 istaque sacrilego uerterunt corde sepulchra
 martyribus quondam rite sacrata piis,
 5 quos monstrante deo Damasus sibi papa probatos
 affixo monuit carmine iure coli.
 sed periit titulus confracto marmore sanctus,
 nec tamen his iterum posse latere fuit,
 diruta Vigilus nam mox haec papa gemescens
 10 hostibus expulsis omne nouauit opus.

Rossi inscr. christ. Rom. II 100, 18 et 137, 20 ex codd.
 Palatino et Virdunensi qui uia Salaria ad S. Alexandri ex-
 titisse titulum ostendunt, uia Labicana inuentum fragmen-
 tum lapidis in museo Lateranensi seruatur, ut exempla in-
 scriptionis saltem duo uideantur fuisse sedit Vigilus
 ab a. 537 (aut 540) ad 555, Gothica Narsis uictoria incidit
 in a. 552

1 *Getae* corr. Gruter 1171, 4 9 *uigilibus* Palat,
iam Vird.

918

Scandite cantantes d(omi)no d(omi)numq. legentes:
ex alto populis uerba superna sonent.

Rossi inscr. christ. Rom. II p. 21, 14 ex syllogis Einsid-
lensi et Palatina fuit in ambone S. Petri. ex altera
parte *Pelagius iun(ior) episc(opus) d(e)i famulus fecit cu-*
rante Iuliano p(rae)p(osito) s(e)c(un)d(icerio?) intra annos
578 et 590. carmen idem aliorum quoque templorum pul-
pitis adfixum est (post a. 844 *uerua*, Rossius p. 437)

919

Aula micat, ubi corpus beati s(an)c(t)i Anthioci quiebit
in gloria, uirtutis opus reparante ministro:
pontificis Chr(ist)i sic decet esse domum.
quam Petrus antistes cultus splendore nobabit
marmoribus titulis nobilitate fide.

CIL. X 7533 ad ectypum Sulcis Sardiniae in crypta
S. Antiochi. praefixa crux est, subscriptum *d(e)dicatu d. XII*
k. Febru. inscriptionem olim fuisse musui operis ta-
lem *aula micat ubi cinis corpusq. beatum Antiochi sancti*
quiebit in gloria, sic splendet uirtutis opus eqs. tum trans-
latam in marmor mutilatamque, ergo consarcinatam ex an-
tiquis hemistichiis circa saec. VIII Rossius existimauit. iunge
aula micat uirtutis, et sublata interpolatione carmen habes
bonum saeculi IV uel V

5 post *fide* distinctionis signum est † litterae simile

920

Flecte genu, en signum per quod uis uicta tirani
antiqui atque Erebi concidit imperium.
hoc tu siue pius fronte(m) siue pectora signes,
nec Lemoru(m) insidies expectaraque uana time.

Huebner inscr. Hisp. christ. 10 qui descripsit litteras-
que octauo saeculo adsignat, recepi quod et antiquioris car-
men originis uidetur et melioris notae est ac praeae reli-
gionis uocabula adfert Eborae

1 i. crucis signum 3 lege *frontem seu* 4 i. in-
sidias, ut e contrario *effigias* effigies al. lege *spectraque*

921

Crux est uita mihi, mors, inimice, tibi.

Rossi bull. arch. crist. 1863 p. 31   inscriptum cruci
aureae quae pectus ornabat sepulti in basilica S. Laurentii

922

Ars nobis et uera fides duo cum bona constant,
cedet] lior iners, fama perennis erit.

Me si fata melis paterentur ducere uitam
auspiciis e]t sponte mea componere curas.

CIL. V suppl. ital. 417 ad ectypum   Concordiae in
tegula litteris cursiuis. nullo interuallo diremptus est u. 3
ab 2, ultimo uersui subscriptum *C. Luccio Telesino C. Sue-*
toni[o Pa]ullino cos. anno Chr. 66

1. 2 non tam ipsius figuli uersus quam poetae Ouidiani
(ex P. III 3, 101 *lior iners*, amor. I 10, 62 *fama perennis*
erit)   3. 4 Vergili esse ex Aen. IV 340 s. ab Aenea Di-
doni dicta uerba uidit Garruccius, illic apodosis subiun-
gitur, hic protasis pro optato est. uersus 4 item ac 2 tam-
quam pentameter scriptus fuisse uidetur ἐν εἰσθεσί

923

Litera nula docet nomen causanque sepulcri,
scul(p)tu(s) ines(t) lapidi nult[us . . .

OHirschfeld in actis epigr. et arch. Vindobon. 1877 p. 143
cum imagine, CIL. III suppl. 11451   Carnunti in magno
latere rubro scalptum negligenter. non uidetur perfecisse
scriptor carmen, nihil apparet amplius. epigramma est a
poeta factum, adsimile graecis AP. VII 423 ss. ut opinor

1 *doccet* scriptum est   2 *scultu iniis lapidii* ut possit
legi quod editor primum legerat *sculptum in iis lapidebus*,
sed post *lapide* interpunctum est, sequitur *b*(aut *r*)*ul* et
littera inualida qualis *i* uel *t*, fortasse *bultus* scriptum fuit,
deest uelut *et acta notat*

924

Curaest casta fides, casta custódia nobis:
 sacculus hoc dicet. domina mandata poetae
 admittet: 'dominae protinus adde meae,
 addamus dominae, tum saccule castus abito;
 5 non possum solus omnibus arguere'.

CIL. V 7542 ex schedis Viscontii descriptum esse testantis quam exactissime ex tegula magna uel imbrice rep. in sepulcro regionis supra Aquas Statiellas montanae

traditur *cu.rm.esim.m.im | castam.fides.castam | cus.tódiam . nobis . saculus | hocm . dicetm . domina . mada|tam . epoetaim . had . mii et . dominaim protinus | adafm . meaim . adamus | dominaim . tum sacule | m . castus . abitom . nom | posum . solus . ominibus . | arcoerem* unde carmen restituere conatus sum *m* totiens inculcatam ex aliquo ornamento ductuue lapidario prouenisse ratus, *saculus hadmittet* similia non expressi ad lapidem ne obsessent perspicuitati uerborum satis inuolutorum cura pudoris

1 incertissimum principium, fortasse *est mihi casta*, tum prima extra numeros 3 *adde*, in tegula fuit *adae*, Donatus in Ter. Phor. I 1, 8 'mire non *dent* sed *addant*'

5 i. argutari aut argumenta loqui, οὐ λόγων γὰρ ἡ ἀγορὴ δέεται, χαλκῶν δέ. spreui *adlicere*, *arrigere* nec prosunt graeca εἰς πᾶσιν ἀρκέσει

925

Si deus ipse tua captus nunc a[rte] Theorost,
 [num] dubitant h[omines] uelle imi[tare] deum?

CIL. VI 10115, Henzen act. inst. arch. 1875 p. 150 ss.

in tessera fictili prope Romain inuenta. praescriptum *Gaius Theoros lux uictor pantomim(orum)*. altera tesserae pars modo sigilli inscripta habet in medio *Theoros uictor pantomimorum*, circa marginem nobilium pantomimorum cum sua cuiusque patria nomina *Pyladem Cilicia*, *Nomium Suria*, *Hyla Salmacid.*, *Pierum Tiburtin.* confer tesseram osseam CIL. VI 10128 ubi est *Sophe Theorobathylliana arbitrix imbolarum*, Theori et Bathylli disciplina erudita. ad primorum Caesarum aetatem artifex ille pertinebat sine dubio, *deus* manifesto Caesar dicitur, potest Caligula intellegi cum Rossio, quamquam poetae ac scriptores ostendunt adulationem illam sanioribus quoque imperatoribus obtigisse

1 debuit scribi *Theorest.* sed quod graeca nominis

forma utebantur, *Theoros* est ita conprimebant ἀρχαϊκῶς

2 *quid* Rossius. in laterculo tamen talis traditur esse ductus qualis *a* litteram incohet, unde *n* instauravi *hominem* Rossius fortasse errore operarum. nec recte Henzen deum a pantomimo repraesentatum dixit, nihil aliud indicatur nisi imperatori maxime placuisse Theoron *imitare* Nonius p. 473 e Varrone et Liuius Andronico profert, legimus etiam apud infimos scriptores et in glossariis

926

Littera Theorianis semper dictura salutem
nomine nunc Dextri tempus in omne manet.

CIL. IV 1891 Pompeis fuit in basilica. sententia admodum obscura. *Theorianis* necesse est ut datium suspendi ex *dictura* s., *Theorus* in eadem basilica commemoratus est n. 1917, *Dexter* in aedibus Pompeianis n. 1563 s. litteram significari theta Wordsworth sibi persuasit, sed salutis dicendae munere epistula arguitur aut destinata Theorianis scriptura, quam poetae ut Ovidius in heroidum principiis etiam singulariter *litteram* nominant. num Dexter sua artis fama meritisque ad talem Pompeianos prouocarat? an Pompeianus is ipse honorifica in Theorianos uerba incidenda curarat?

927

Serpentis lusus si qui sibi forte notauit,
Sepumius iuuenis quos fac(i)t ingenio,
spectator scaenae siue es studiosus equorum,
sic habeas lances semper ubique pares.

CIL. IV 1595 serpentis capiti in muro Pompeiano ita adscriptum ut litterarum uersus serpentem ipsum imitentur. his praestigiator marsus suae arti ut attendant homines admonet aut admirator eius, constat autem id genus artificum maxime inter alios quales tertio uersu denotantur ludos prodiisse

1 Ou. her. XX 205 *si forte notasti* 2 *fact* murus
3 *studiosus equorum* clausula Ouidiana amor. III 2, 1
4 ut Sepumi lusus notatu dignos putasti, ita semper iuste iudices (cf. Persius 4, 10)

928

Venimus hoc [uiui, iam festin]o magis ire,
ut liceat nostros uisere, Roma, lares.

CIL. IV 1227 tab. 13, 6 Pompeis in porticu aedium
inscriptum columnae distichon cum fuisse appareat,
aliquem studui implere sensum, lectio enim hexametri du-
bia ac manca est. *hac u..ii..uno* Zangemeister descripsit,
hoc...auticto Mommsenus partem uterque litterarum incer-
tam esse significans, *hac* tabula per quam [*uolo si*] *uiuo*
legere non prohibemur, prohibemur talia *continuo, non re-
nuo*. deinde *hire* scriptum est clausulam pentametri
Zangemeister enucleauit

929

Semper M. Terentius Eudoxsus | unus supstenet amicos:
et tenet | et tutat, supstenet omne modu.

Giornale d. scavi di Pompei 1874 p. 18, 4 descr. Sogliano
graphio incisum parieti cubiculi

1 nomen oppidani insertum pro tali *Maecenas* uersum
diffidit, deinceps debuit *unus sustentat a.* (in simili lauda-
tione Pisonis panegyricus 131 *inter ut aequales unus nu-
meraris amicos*) 2 cf. Nonium p. 476 *tutant*. ultimum
uerbum *omnimodum* puto aduerbiale ut multum, commo-
dum al., non *omni modo*. huius compositionis si *omnimo-
dis* Lucretianum excipitur nullum exemplum aequae uetu-
stum habemus

930

Talia te fallant utinam me(n)dacia, copo:
tu ue(n)des acuam et bibes ipse merum.

Acta inst. archaeol. Rom. 1874 p. 252 descr. Mau
Pompeis in pariete cauponae

2 corrigitur sic *nam tu uendis aquam sed* uel *uendis
a. nobis et bibis*. ut hic trisyllabum *aquam* ita disyllabum
uolgo erat *acuam* (Velius GLK. VII p. 75, 10 al.), uide Lach-
mannum ad Lucreti VI 552 et Ritschelium op. II 604

931

Edone dicit:

assibus hic bibitur, dipundium si dederis, meliora bibes,
quattus si dederis, uina Falerna bib(es).

CIL. IV 1679 Pompeis in aedibus fortasse cauponis

1 i. ἡδονή. quamquam magis credo copae id esse nomen quam uoluptatem sic loquentem fingi ut Demetrius cynicus intemperantiam inducit hortantem ad bibendum edendumque 2 potuere numeri sic perfici *binis meliora dabuntur* 3 *quattus* τετρασάριον, uide Woelfflini archium lex. I p. 102: *quantus* ex *quadtus* correctum editori uisum erat, Martialis XIII 119 *commodiora bibes* et 120 *musta Falerna bibas*

932

Miximus in lecto. fateor, peccauimus, hospes,
si dices quare nulla matella fuit.

Notizie d. scavi 1882 p. 436, acta inst. archaeol. Rom. 1884 p. 188 descr. Mau Pompeis in posticae pariete

1 *mixi* sine *n* scriptura optima (Hor. sat. I 2, 44 Mart. III 78, 1 al.) 2 peccauimus si excusata erit deficiens matella. minus apte *dices* dictum est si hanc accipis sententiam: peccauimus, sed si quaeres qua re, defuit matella

933

At quem non ceno, barbarus ille mihi est.

CIL. IV 1880

Pompeis fuit in basilica. praescriptum uocandi casu nomen *L. Istacidi* quam in colonia gentem fuisse lautam et honoribus conspicuam lapides testantur *cenare ad aliquem* uolgus ita dixisse uidetur ut in Petroniana satura Trimalchio *foras cenat* cap. 30, contra homo eruditus *ut foris cenares* cap. 10, eamque receperunt structuram inferioris aetatis scriptores eiusdem basilicae titulus est 1937 *quisque me ad c[e]nam uocarit u(aleat)*

934

Quid fil[t]? u[er]u[m] me oculo[s] posquam deduxistis in ignem,
no[n] ad uim uestre[s] largificatis geneis.
uerum] non possunt lacrumae restinguere flamam:
hae]c os incendunt tabificantque animum.

Notizie d. scavi 1883 p. 52 descr. Sogliano et Mau, cf. musei rhenani 38 p. 474 ubi expleui contulique Gelliana XIX 9 Pompeis in pariete theatri tecti

1 *aeditui* proposuit Baehrens in Fleckeiseni ann. 1883 p. 798 2 *lumphae* idem neglecto de *..nad* testimonio utriusque auctoris, quamquam *ad* litterarum non apparuere nisi superiores particulae 3 *uanum*: Baehr.

935

Illud agant] uesci, neí incendia participantur:

tu cura] flammam tradere utei liceat.

. . . bus per uic . . . [a]morem

. . . detur dei . . . intaestost?

5. . . o..cios . . . . t

. . . iuc

. . . n.ore da

. . . sumat aut ea ua.

. . . sumpti opus est a

10. . . udam aut .ii.....ndai

. . . habere aiunt iium . . . que locare

. . . ui .um . . . . deo condere uti liceat

Tiburtinus epoeae

Sei quid amor ualeat noster, sei te hominem scis,
15 commiseresce, mihi da ueniam ut ueniam.

flos Veneris mihi de

Caesia, sei n . . .

sei paruom p . . .

es bibe lude . . .

20 nec semper

solus amare u

multa opus sunt s

quod nesceire dare

haec sic composui ut incisa leguntur in pariete sub illo carmine ..*me oculus*, quod pars horum scriptorum manifesto derisit

1 s. lusi explendo metra, fortasse propius a uero *utilius uesci - uisceribus* i. uerbum epulandi aut nomen *Vescinei*, nam Vescinus ager non multum distat et Vescinii fuere Capuae, certe hae non sunt interpunctae syllabae

4 prima littera incerta, curuata dextrorsum. extrema non recte lecta, *in triuiost* sim. postulatur 7 quasi imperfecta *n* post *d*, *datur* aut *diu* aut aliud opus est

8 *sumat*, *u* incertam esse indicat Sogl. post *eaua* incipit uelut *m* littera, *uana*? 10 *nudam*? 11 fortasse *num-*
[*mos* 12 *uideo* aut *studeo* suadet uersus 13 hic uersus litteras habet grandiusculas, i. ἐπὶ ὀψῆς 14 hiatum tolleret *nouistei* aut *te esse h.* aut inuersio extremorum

15 *misereri*, *dolere* in titulis plebeis etiam cum datiuo structum apparet, itaque necesse non est *mihi* disiungi a *com-*
mis. et ad sequentia tantum referri. bella amphibolia, *uenire* proprium amasiorum, Catullus *iube ad te ueniam*

16 Ouidius *delectat Veneris decerpere flores* 17 *selin..* Sogl. sed *l* ut incerta, *i* minutissima sit. credibilis opinor *Caesia* quam *caesia* 19 ἔσθιε πίνε παῖζε in Sardanapalli monumento (Athenaeus XII p. 530 b), *edi bibi lusi* Liuius Andronicus, *es bibe animo opsequere* Plautus 21 nempe *solus amare ualet qui scit dare multa puellae*

936

Quid pote tan durum saxo aut quid mollius unda?
dura tamen molli saxsa cauantur aqua.

CIL. IV 1895 in basilica Pompeiana. recepi ut uno exemplo in parietibus inscriptorum carminum et ab optimis poetis per codices ad nos propagatorum adfinitates et dissidia perspicerentur. uersus enim sunt Ouidi art. I 475 s. sed initium in peius mutatum, nam Ouidius *quid magis est saxo durum aut.* at *quid pote tan* scriptor iste ibidem etiam paulo superius inleuerat

937

Scribenti mi dictat Amor mostratque Cupido:

a] peream, sine te si deus esse uelim.

CIL. IV 1928 tab. 22, 7 Pompeis in basilica, supra scriptum legitur *tu enim me doces*

1 poeta *mihi* ediderat. Ouidius amor. II 1, 38 *carmina purpureus quae mihi dictat Amor*, Martialis pariter sine

obiecto VIII 73, 8 *Lesbia dictavit, docte Catulle, tibi*
 2 principio duae litterae euanidae, *ah* legebat Wordsworth,
a aut *o* aut *dispeream* fuisse Zangemeister negat *ad* (id
 est *at*) aut *set* legi posse concedens. in re incerta quod
 usu poetarum comprobatur sumpsi, aduersatiua coniunctio
 uereor ne diadema auferat leporis. Tibulli II 3, 32 con-
 fert Leo

938

Pulueris aurati pluuiā sit sparsa papyrus:
 rescribet Danae sollicitata 'ueni'.

Gauckler bull. du comité des travaux hist. 1892 p. 113,
 mihi dedit Dessau Caesareae Mauret. in margine pa-
 terae fictilis scariphata uerba

1 χρυσόγραφία ut curam cultumque delicatum cognos-
 cas, uaria praecepta traduntur in papyro Lugdunensi Bat.
 II p. 219 ss. Leëmans 2 Ou. her. I 2 *nīl mihi rescri-
 bas, at tamen ipse ueni.* Danae scilicet ob pluuiam au-
 ream, cf. 359

939

Siqua fides hominum est, unam te semper amaui,
 ex quo notities inter utrosque fuit.

dedit mihi Kaibel Romae in Palatinis Caligulae
 aedibus inscriptum tectorio

2 *notities* forma Lucretiana non accepta Ouidio her.
 IX 19

940

Omnia formonsis cupio donare puellis,
 set mihi de populo nulla puella placet.

Zangemeister ephem. epigr. I p. 54, minus integrum
 edidit ac delineauit Correra act. arch. municip. Rom. 1894
 p. 95 tab. II Romae stilo incisum in cella domus Ti-
 berianae

941

Amplexus teneros hac si quis quaerit in u[r]be,
 expect[at ceras] nulla puella uiri.

CIL. IV 1796 in basilica Pompeiana quia fuit
 distichon, metri aliquid adlusi

ibidem 1791 ex disticho, saltem ex uersibus duobus
 relictā haec *suaui amor nostrost a[nimo et ...it senio*st uet...

942

Quoi scripsi semel et legit, mea iure puellast:
 quae pretium dixit, non mea sed populi est.

Ephemeris epigraph. I p. 53 n. 168 (CIL. IV 1860) ex
 Wordsworthi apographo Pompeis in basilica

943

Vis] nulla est animi, non somnus claudit ocellos,
 noctes [atque] dies aestuat omnis amor.

accepi a Kaibelio Romae in Palatino in parietinis
 Caligulae

1 *nulla est animi* murus ut et uersui desit caput (*spes, lux* sim.) et sententiae. *nulla quies animi* Mommsenus sane pulcre et congruenter cum Valerio Argon. VII 244 *nulla quies animo, nullus sopor.* at Leo *nox nulla* ex V. Aen. IV 530 2 *atque* Kaibel negat esse in lacuna inscriptionis, quid aliud fuerit non discerni. ego de praepositione (*perque*) cogitavi, siue Leo omnes murus

944

Alliget hic auras, si quis obiurgat amantes,
 et uetet assiduas currere fontis aquas.

CIL. IV 1649 Pompeis in pila dignum elegorum poeta carmen, modo uerbum metro contrarium (debuit *iurgabit*) neque ad sententiam luculentum sustuleris. melius opinor *custodit* uel *diducit* (Propert. II 7, 3)

945

Quis]quis amat ualeat, pereat qui | nescit amare,
 bis tanto pereat | quis quis amare uetat.

Acta inst. arch. Rom. 1876 p. 233 descr. Mau Pompeis in domo Successi in pariete tablini incisum graphio, cf. quod insequitur carmen

1 cf. supra 359 ubi Bursianum quondam correxisse *quis]quis amare uetat, [quis]quis custodit amantes, nil nisi* c. (Lit. Centralbl. 1879 p. 1604) comperi a Mauio

946

Quisquis amat ualeat, pereat qui nescit amare,
 bis tanto pereat quisquis amare uotat.
 felices adeas, maneat o Martia, si te
 uidi, dum nobis, maxima cura, placet.

CIL. IV 1173 add. p. 204, tab. 18, 1 in pictura papyri Pompeiana scariphatum exemplum amatoriae epistulae. litterae incertissimae et quae uariis modis legi possint. in secundo disticho quae uerba sibi uisi sunt legere alii, non expedit omnia adscribi, sensum a me recte exploratum esse arbitror

1 *ama ualia peria* et ut Zangemeister testatur *noscit scriptum* est. idem uersus in pariete Pompeiano legitur n. 3199 p. 222 *cusculus amat ualeat, pereat qui nescit amare*, principium etiam 3200 d p. 223 *quis quis amat* et Notizie d. scavi 1891 p. 260, 16 *quisquis amat ua[leat]* 2 *bis tantum* Ribbeckius inuenerat mus. rhein. 13 p. 585: *bis tantum* ut uidetur papyrus, deinde *peria*, in fine *uota* quod idem ualet cum *uetat* (Nonius p. 45, Rohde in Ritscheli nouis excurs. Plant. p. 60 et 129) 3 *adias manea so* ita scriptum ut et *abias* possis legere et *mapupa so*. malo *maneat* q. quod nescio an per papyrus liceat restituere. in fine *siti*. in carmine Petroniano *dulcis mea Marcia* 4 *dunobis* papyrus, in fine *place* (in quod etiam Zangemeister incidit) etsi ne *magi(s)* quidem spatio obscurisque reliquiis excluditur. *maxima cura* pro homine amato Vergilianum

947

Quisquis amat, ueniat. Veneri uolo frangere costas
 fustibus et lumbos debilitare deae.
 si potest illa mihi tenerum pertundere pectus,
 quit ego non possim caput i[ll]ae frangere fuste?

CIL. IV 1824 Pompeis in basilica

1 alibi in pariete Pompeiano talis refertur *quisquis amat, ueniat: Veneri lumbos uo* (Mau in actis inst. arch. Rom. 1893 p. 59 n. 30), quasi *uolo fractos*. comparat Hense Antisthenis dictum τὴν Ἀφροδίτην κἀν κατατοξεύσαιμι εἰ λάβοιμι, quod mulieres corripuit (Clem. Al. strom. II p. 485 P.) 3 restitue *si ualet*, Ritscheli mus. rhein. 5 p. 461 *potis pro-*

posuerat 4 *quor* a Ritschelio propositum reparat speciem.
illae pro *illi* scriptum uidetur, cum *deae* et *illut* quae alii
 ediderant per tabulam 33, 5 non admittantur. pentametro
 conueniebat *quidni ego possim illi frangere fuste caput*

948

Quisquis amat, calidis non debet fontibus uti,
 nam nemo flammās ustus amare potest.

CIL. IV 1898 in basilica Pompeiana
 2 *flammas* Zangemeister tab. 26, 4 cum alii *flammis*
 legissent. *ustus* ut *amans*, adeo iam inualuerat *urit amor*

949

Si potes et non uis, cur gaudia differs
 spemque foues et cras usque redire iubes?
 er]go coge mori quem sine te uiuere cogis:
 munus erit, certe non cruciasse boni.

5 quod spes eripuit, spes certe redd[i]t amanti.

CIL. IV 1837 Pompeis in basilica. litteratura ea
 in qua *potis* et *potes*, *cogis* et *coges* paene promiscua ha-
 beantur. carmen una manu scriptum totum uisum est Zange-
 meistero, uersus 4 et 5 alterius manu Mommseno. subscrip-
 serant alius instar senarii *qui hoc leget, nuncquam postea*
aliud legat, alius *nunquam sit saluos qui supra scripsit*,
 alius *uere dicis*, alius *Hedysto feliciter*. expediit carmen
 expleuitque Zangemeister, idem contulit Tibulliana II 6, 17 ss.
spes fouet et fore cras semper ait melius et Vergiliana ecl.
 2, 7 *mori me denique coges*

1 post *uis* addere scriptor debebat uelut *fallax* aut
 in principio *Nunc dare* aut ut Ouidius am. III 6, 87 *quid*
mutua differs gaudia? hic saepius in exitu uersus *gaudia*
differt 3 inuertendum erat *te sine* aut *sine te quem*.

sed Ouidius her. III 140 *quam sine te cogis uiuere, coge mori*
 4 mors mihi munus erit (ita Ou. tr. I 2, 52), certe boni
 erit non cruciasse

950

O ntinam liceat collo complexa tenere
 braciola et teneris | oseula ferre labelis.

i nunc, uentis tua gaudia, pupula, crede. |
 crede mihi, leuis est natura uirorum.
 5 saepe ego cu(m) media | uigilare(m) perdita nocte
 haec mecum medita(n)s: multos | Fortuna quos supstulit
 alte,
 hos modo proiectos subito | praecipitesque premit;
 sic Venus ut subito coiunxit | corpora amantum,
 diuidit lux, et se | paries quid, ama.

Notizie d. scavi 1888 p. 519, acta inst. arch. 1889 p. 122
 descr. Sogliano et Mau Pompeis in aedibus medici
 parieti inscriptum stilo, distributum in octo uersus carmen
 inaequale quod ab elegis amatoriiis originem duxisse pro-
 bant uersus 2 et 7

2 *labellis* pro *labris* cf. Prop. II 15, 9 IV 9, 64 3 *i*
nunc et uentis Iuuenalis 12, 47 5 color Phaedrae Eur.
 Hipp. 374 ut Leo monet 6 potuit scribi *quos F. extulit*,
 sed *Fortuna* insitium opinor 7 demi debuit *subito*

9 pro *diuellit*, *diuisit*. structura non ad finem perducta,
 sententia ultima sic uisa est uiri εἰρυνευομένης (*si feta par-*
ies). sed Mauius ultimum uersum fere sic depinxit *larees*
quid aam, quid poetria uoluisset se non esse adsecutum.
 num et *si paries* diuidit, *quid agam?* hanc Leo adlocu-
 tionem facit parietis, quam praecesserit uelut *et lux et Sol*

951

Non e]go tam [c]ur[o Venerem d]e marmore factam
 c[a]rmini[bus quam quae spirat ubique recens.

Notizie d. scavi 1877 p. 248 descr. litteras euanidas So-
 gliano Pompeis in pictura uoluminis expliciti, supra
 depictus est Amor uuam tenens priorem uersum So-
 glianus expleuit, alterum subieci in exemplum, tametsi et-
 iam longe alia dantur uelut in 1 *duro* et in 2 *carminibus*
tempto: mollis amica legat

CIL. IV 1921 si distichon scriptor in animo habuit, et
 in pentametrum quadrant inferiora *Venus faciet*, superiora
 tamen non absoluisse numeris censendus est, ut quae uix
 aliter possint legi quam *ianitor oro nomine certe sed..certa*

952

Iam docui silices uerba [benigna] loqui.

CIL. IV 1118 add. p. 203 *benigna* malui quam quo
 Propertius III 23; 6 hemistichium istud impleuit *diserta*.
 nempe silex crudelitatis specimen

eisdem Pompeis 3042 *crudelis Lalage, quae non am-
 facias licet carmen continuando non amo dicit amanti*

953

Si quis forte meam cupiet uio[lare] puellam,
 illum in desertis montibus urat amor.

CIL. IV 1645 in pila Pompeiana
 1 clausula Tibulliana I 6, 51

954

Crescens, quisque meam futuet riualis amicam,
 illum secretis montibus ursus edat.

Zangemeister ad CIL. IV 1645, habui etiam a Kaibelio
 descriptum Romae in Palatio bis inscriptum in fornice,
 cf. supra 45

1 *Cresces* titulus unus, *futuit* alter 2 Zangem. hoc
 distichon ex priore detortum esse iudicauit, atque eo pro-
 cliuior ad hunc lusum dicacitas fuit quod dictitarunt etiam
edebat amor. contra BernhSchmidt has priscas esse uolt
 diras comparatque cum Homericis εἰς ὄρος ἢ εἰς κῶμα, Te-
 rentianis *scelus hinc asportarier in solas terras* et Catul-
 lianis *malas in oras* quas enarrauit in Fleckeiseni ann.
 phil. 1891 p. 565 ss. etiam Pompeis in muro scriptum erat
ursi me comed[ent], Mau act. inst. arch. 1884 p. 188 *comib-*
excepit, ib incertas

955

Hic ego nu[nc] f]utue(i) formosa(m) fo[r]ma puella(m)
 laudata(m) a multis, set lutus intus erat.

CIL. IV 1516 in muro Pompeiano *f]utue* murus
 et extremum *eerat.* pro *forma* ars tale *forte* postulabat, *lu-*
tum masculine Quadrigarius (Nonius p. 212) alique extulere
 prior uersus ac sententia tota in eodem muro repetita
 n. 1517 *hic [ego] nuc futue formosam fo[rt]e puellam, mor-*
bus qu[oi] ta[li]s form[o]sam facie[m] ubi quae secuntur mi-
serrime mutilata sunt, pentametrum tamen uoluisse scrip-

tor uidetur *dedecorat faciem*. in cella lupanaris ibidem
2246 *hic ego cum ueni, futui, | deinde redei domi* ancipiti
metro, senarius ita fit tersior *dein redii d.*

956

Moles] multa mihi curae cum [pr]esserit artus,
has ego mancinas, stagna refusa, dabo.

CIL. IV 2066 tab. 6, 1 in pariete domus Pompeianae

1 *moles* addidi ut construi uerba aliquo modo possent, quamquam nec primo neque extremo uersu quicquam scriptor quo compleret hexametrum adiecisse uidetur. atque in lacuna *p* aut *o* cerni posse Zangemeister adfirmat add. p. 215 sed non *pr*, ut suspicio incidat uerbi sordidi ignoti (*pinserit* et *pexerit* fatua, facetius *sopor inrigat artus*, πέρσαι pro πίσαι Hesychius). nam cogitauit homo ni fallor nequissimus talia *cura mihi ueneris nimio cum feruerit aestu*

2 *mancinas* quod alibi nusquam legitur apud Italos durat adhuc usque deriuatum a manco, non a manu, quamquam manciolas Laeuius pro manibus uocarat (Gellius XIX 7, 10). Martialis IX 41 *numquam futuis sed paelice laeua uteris et ueneri seruit amica manus*. sequitur traducta improbe Vergiliana (A. I 126) et Ouidiana locutio

957

Admiror, paries, te non cecidisse ruina,
qui tot scriptorum taedia sustineas.

CIL. IV 1904 in basilica Pompeiana, 2487 in amphitheatro, prior tantum uersus 2461 in theatro maiore

1 *admiror paries te* 2461: *admiror o pariens te* 1904, *admiror te paries* 2487. ceterum *ad miror* interpuncta ut interpretari possis *at miror* 2461 et 2487 *cecidise* 2461

ruina 2461 (add. p. 223), *ruinis* ut uidetur 1904, abest 2487

2 *taedia* 2487, non certae lectionis nomen 1904 sed quod non possit fuisse *carmina* (ut in Priapeis 61, 13)

958

Virtutes generis mieis moribus accumulauit,
progeniem genui, facta patris petiei.

maiorum optenui laudem, ut sibi me esse creatum
laetentur: stirpem nobilitauit honor.

CIL. I 38 p. 21 VI 1293, PLME tab. XLII n. L. AL. Meyeri 725. Romae in Scipionum sepulcro. praescriptum *Cn. Cornelius Cn. f. Scipio Hispanus pr(aetor) aid. cur. q(uaest.) tr(ib.) mil. II X uir sl(itib.) iudik. X uir sacr. fac.* praetor peregrinus anno urbis 615 (Val. Max. I 3, 3), quoniam ad consulatum non peruenit, paulo post mortuus esse uidetur. pater consul fuit a. 578 in magistratu mortuus factis nullis inclutus, filius fortasse praetor Hispaniam provinciam sortitus qui recusavit (Val. M. VI 3, 3)

2 *progenie mi genui* Mommsenus, nam inter *m* et *g* hasta insculpta est istius litterae similis, cf. Ritscheli op. IV p. 539. fuit qui conaretur *progeniem i(n)genui*

959

A

Viva Philematium sum Aurelia nomenclata,
casta pudens, uolgei nescia, feida uiro.
uir conleibertus fuit, eidem, quo careo eheu,
ree fuit ee uero plus supraque parens.
5 septem me naatam annorum gremio ipse recepit,
(quadraginta) annos nata necis potior.
ille meo officio adsiduo florebat ad omnis

B

H]aec quae me faato praecessit, corpore casto
10 c]oniunxns una meo praedita amans animo
f]ido fida uiro ueixsit, studio parili quum
nulla in auaritie cessit ab officio.

CIL. I 1011 descr. Mommsen, VI 9499. AL. Burmanni IV 160, Meyeri 1289 rep. apud urbem uia Nomentana nunc in museo Britannico. praescripta dextrae parti quam priorem feci *Aurelia L. l. Philematio*, sinistrae *L. Aur]elius L. l. [H]ermia lanius de colle Viminale*. subscriptum sinistrae *Aurelia L. l. .*, in dextra pentametrum periisse unum probabile est. medium locum effigies mulieris tenet uirum,

prensantis ambabus   litteratura Acci poetae discipli-
nam arguit et quo Sulla decessit tempus

6 XXXX annos lapis   10 *praedita* sic quasi prae-
fecta nunc non legitur nisi apud imitatores priscorum Fron-
tonem et Appuleium   11 *qum* dubites utrum praepositio
sit *cum parili* an coniunctio *cum cessit*, illud numerorum
causa praestat. *quin* Heinsius coniecerat   12 *auarities*
priores descripserant, at certe non extat hodie s. cupiditas
improba dicitur, *amaritie* Schraderus et Hauptius

960

Tu qui segura spatiarus mente uiator
et nostri uoltus derigis inferieis,
si quaeris quae sim, cinis en et tosta fauilla,
ante obitus tristeis Heluia Prima fui.
5 coniuge sum Cadmo fructa Scrateio
concordesque pari uiximus ingenio.
nunc data sum Diti longum mansura per aeum
deducta et fatali igne et aqua Stygia.

CIL. IX 1837 descr. Mommsen I 1220, PLME tab. LXXIX B,
Or. Henzen 7413   Beneuenti   aetatis Caesarianae
carmen, Catullianae licentiae in medio pentametro 8 coitus
uocalium

2 supra 252 *fascibus nostri*, CIL. VIII suppl. 18629 *post*
mortem nostri   5 deprauatus uersus ex nominibus pro-
priis, iam desunt syllabae tot *dilecto fructa*. Lygdamus
3, 31 *liceat mihi - securo cara coniuge posse frui*   7 *man-*
sura per aeuum Culex 38 Ou. met. V 227

961

Stallius Gaius has sedes Hauranus tuetur
ex Epicureio gaudiuigente choro.

* CIL. X 2971 uidit Mommsen, Or. 1193. AL. Meyeri 1158
Neapoli inuenta nunc Florentiae adseruatur tabula mar-
morea, simul inuentae dicuntur urnae quibus nomina in-
fuerint graeca. Sironi aequalem putes hominem, metri ge-
nus Lucretianum, graeca plane scriptura *Epicureio*

1 *Hauranus* uidetur ἐθνικόν esse fortasse ab oriente.
Gauranus coniecerat Hagenbuch   2 *gaudiuigens* noue
fictum quasi ἡδυθαλής, *animus laetitia uiget* Lucr.

962

Nardu poeta pudens hóc tegitur tumulo.

CIL. X 1284 descr. Mommsen, Or. 1184. AL. Meyeri 1159

Nolae litteris magnis et bonis. sex uersus sunt in lapide, singuli singulorum uocabulorum. secutus est poeta artem inde a Catullo et Tibullo oblitteratam *pudens* male pro nomine non nulli habuerunt Nardumque eundem cum L. Valerio Pudente Hostoniensi qui coronatus est a. 106 inter poetas latinos (CIL. IX 2860), cf. 53, 3

963

'O iucundum lumen superum, ó uitae iucunda uoluptas,
floreñti si non succederet inuidia.

inuidus aurato surrexit mihi Lucifer astro,
cum miseram me urgeret inuidia.

5 bis duodenos annos iam processerat aetas,
cum me ex luce expulit officium.

sed te nunc, Pietas, uenerorque precorque
ut bene pro meritis hilares Hilaram,

quae me serui nomine preuiat

10 et dulci suo participat cinerem.

sed tu, adulescens, quem Phrygia edidit tellus,
desiste lamenteis me exciere.

namque tua officia grata mihi in luce fuerunt
et nunc demum ad cinerem.

CIL. VI 17130 descr. Henzen ediditque in actis inst. arch. Rom. 1863 p. 9 Romano fundo emersa marmorea tabula, praescriptum *Egnatuleia O. l. Urbana hic sita est*, ultimo uersui adscriptum *IV k(al.) Sex(tiles) P. Q(uirinio) C. V(algio) c(os.) anno urbis 742*

1 tolle *iucundum*, 2 fac *surgeret*, 3 tolle *mihi*, 4 fac *cum fati urgeret me miseram*, nam in dactylum redactum *urgere* sicut *fulgere* al. non extat, 5 fac *bis denos annos mihi iam*. similiter ceteri uersus interpolati aut detruncati sunt 8 *Hilara* patronae cognomen duxit ad *hilaes*, metro aptum *exhilaes* 9 adde *post mortem* 10 i.

Egnatuleio nomine   11 *phrycia* marmor   12 *desine*,
Paule Prop. *animas excire sepulcris* Verg. *ciere non extat*
 tribrachy   14 et nunc gratissima sunt mortuae

964

Dextera fama mihi fuit et fortuna, patrona
 magnifici coniunx Caesaris illa dei,
 qua bene tutus eram, caris nec uilis amicis,
 quis etiam mecum plurima cura fuit.
 5 Anthiis causa meae uitae, quae cara sepulcro
 condidit ossa suo. nominor Ikadium.

CIL. VI 14211 ex Cyriaco aliisque (Gruter 609, 4). AL.
 Burmanni IV 352, Meyeri 1436   Romae ad Lateranum
 praescriptum *Calpurnia Anthiis fecit*, at in schedis qui-
 busdam *Calpurnius Anthius fecit*, item uersu 5 *Anthius*.
 pater sane melius quam mater causa uitae dicitur, tamen
 nec *qui* u. 5 legi quisquam tradidit et pater si nominatus
 esset, adiecto opus erat praenomine
 2 Calpurnia L. Pisonis filia diui Iulii uxor   4 *mei*
cura et mecum consuetudo commixta sunt

965

Quandocumque leuis tellus mea conteget ossa
 incisum et duro nomen erit lapide,
 quod si forte tibi fuerit fatorum cura meorum,
 ne graue sit tumulum uisere sacpe meum.
 5 et quicumque tuis umor labetur ocellis,
 protinus inde meos defluat in cineres.
 quid lacrumis opus est, Rusticelli carissime coniunx,
 extinctos cineres sollicitare meos?
 una domus cunctis, nec fugienda uiris.
 10 ut[i] quae uolui tempore, tempus habet.
 nondum bis uicenos annos compleuerat aunus,
 supremum Parcae sorte dedere mihi.

Gruter 992, 3, schedae Henzeni. AL. Burmanni IV 67 et 68, Meyeri 1211 et 1212 Romae in tabula lapidea. praescriptum *Rusticellia M. l. Cytheris debitum reddidit X k. Sept. Maluginense et Blaeso cos.* anno post Christum 10 (Borghesi op. IV 449) separati sunt interuallo uersus 6 priores quos ante mortem, a posterioribus quos post mortem proferre uxor fingitur

2 *nomen* codex Waelsapli et Boissardus: *nomine* Smetius apud Grut. 3 Maffei *si qua tibi fuerit* correxit, sequens epigramma suggerit *tum tibi siqua manet*

7 archetypum nomen fuit anapaesticum spondiacumue

9 notabilis gerundiui uis (ἄφευκτος ἀνάρκη Kaibel epigr. 563, 7) 10 *uti* scripsi prius conatus *uitae: ut* fertur

11 *fac bis denos et aetas* 12 archetypum fortasse *dedere diem*

966

Quandocumq. tellus mea conteget ossa,
 incisum in duro nomen erit titulo,
 tum tibi si qua mei factorum cura manebit,
 ne graue sit tumulum uisere saepe meum.

CIL. VIII suppl. 15716 descr. Cagnat ex ectypo, nam lapis periit inter Vcubi et Siccam. praecedit *Caninia L. l. Rufa coniux M. Liui Heleni pia uixit annis XXC, h(ic) s(ita) est*, subsequitur *q[ui] hoc sephulcrum uiolarit, deos [s]uperos inferosq. iratos habea[t]: o(ssa) t(ibi) b(ene) q(ui)escant, t(erra) t(ibi) l(euis) s(it)*

1 expleas ex carmine praecedente *quandocumque leuis tellus*. Propertius in re eadem II 1, 71 13, 17 *quandocumq. igitur uitam mea fata reposcent* (excipit *si te forte*), *quandocumq. igitur nostros nox claudet ocellos* 4 *ne grauis in tumulo* Cagnat, *ni grauis sit tumulo* Espérandieu de cuius apographo Dessau me certiore fecit. errorem correxit Schmidtus

967

Vt rosa amoena homini est quom primo tempore floret,
 quei me uiderunt, seic ego amoena fui.

Huelsen act. inst. arch. Rom. 1893 p. 150 titulus pictus in columbario uillae Pamfiliae ad uiam Aureliam. praescriptum *Flauia P. l. [Am]oena*. propter id nomen *rosa amoena* quae alias *rosa grata*. aeuī Augustei

968

Seic florem aetatis tenuit Veratia caste,
 nulla ut perciperet gaudia dedecoris.
 coniuge namque uno uixit contenta probato,
 cetera digna bonis femina facta tulit.

CIL. VI 19838 ex Winghio, Muratori 1694, 4. AL. Burmanni IV 173, Meyeri 1298 Romae fuit. praescriptum *C. Iulius C. l. Antiochus, Veratia C. l. Eleutheris*, subscriptum *Veratia C. l. Salvia*

1 *castae* minus bene Bonada 4 *facta* iunge cum *femina*, in matrimonio

969

Seiquis hauet nostro conferre dolore,
 adsit nec parueis flere quead lachrymis.
 quam coluit dulci gausus amore puella
 hic locat] infelix, unica quei fuerat
 5 dum contracta sinunt] fatorum tempora numphe.
 nunc erept]a domu cara sueis tegitur,
 omne decus uolt]us et eo laudata figura
 umbra leuis nun]c est paruos et ossa cinis.

CIL. VI 6051, Brizio pitture e sepolcri scop. sull' Esquilino p. 128 n. 536 prope portam Praenestinam in columbario litteris paruolis

1 excidit tale *nostro proprium* 2 *flereque ad* lapicida nimium oscitans 3 i. puellam 4 *collocat* proposuerat Bormannus, apparent enim *iiio* litterarum simulacra paulo ante fracturas *quei* datius saepius legitur (mus. rhen. 45 p. 334) 5 utrum *Numphe* nomine an pro noua nupta (Ou. her. I 27), haud satis liquet 6 *ablata domu* prop. Bormannus, idem sic aut similiter u. 7 8 suppleuit. potest ex 52, 7 *incessus*

970

Hic me] florentem mei combussere parentes.
 uixi d]um licuit superis acceptior unus,

quoi nemo potuit uerbo maledicere acerbo.

. . . ad superos quos pietas cogit . . .

5. . . . . modeste nunc uos quon . . . . .

. . . . . tis dicite 'Optate, sit [tibi terra levis]'

. . . . . o annorum nondum . . . . .

cum ad mortem matris [de gremio raptor.

Manibus carus fui, uiuos cari[ssimus illi,

10 aduerseis quae me sustulit o[minibus.

desine iam frustra, mea mater, [desine fletu

te miseram totos exagitare die[s].

namque dolor talis non nunc tibi [contigit uni,

haec eadem et magneis regibus [acciderunt.

CIL. VI 23551, X 6620, Cardinali iscriz. Veliterne p. 122 qui tamen in mediis primis uersibus lacunas significauit parum recte, cf. Iahn spec. epigraph. p. 111 qui ex insequente Arbusculae titulo hunc posse suppleri ostendit. periit Romae extra portam Pincianam rep. tabula mar- morea fracta litteris minutissimis. praescriptum . . . *lius P. et Clodiae Libertus*) *Optatus uixit annos VI m. VIII.* sub- scriptum *Clara Amaranto . . . | Au . . .*

2 *nemo dum* Mommsenus Nohliusque. comparatiuus pro superlatiuo ut aiunt 4 ss. uersus aperte corrupti. uiuite *ad superos pietas quos cogit* adire huc, atque rogo *modeste nunc uos*, quoniam sum iniquis abreptus fatiis, *dicite s. t. t. l.*

5 *quon . . .* Giorgius, *quoi . . .* Amadutius, de uisu uterque 6 . . . *is* Amad. 7 recte ab 6 separat Amad. incipit epi- grammata alterum de Amaranto aetatem octo *annorum nondum* superaram 8 expleuit Henzen 9 similiter Bormannus *uiuos car[us genetrici]* 10 ego expleui, item Nohlius 11 ss. expleti sunt olim ad exemplum carminis sequentis, cf. supra 823. graece uertit Marcus in titulo quem Hense comparat. mus. rhen. 34 p. 183 καὶ γὰρ ἀνακτες κτλ.

971

Terminus est uitae nostrae tertius et uicensimus annus, cum me florentem mei combussere parentes.

uixi ego dum licuit superis acceptior una,

quoi nemo potuit uerbis maledicere acerbo.

- 5 crudele pater funus nāti uidisse uideris
 et pia complexu mater spoliata senescens.
 at tu, dulcis soror, exstincto me solare parentes.
 'crudelis Pluton, nimio saeuíte rapinae,
 parce precor nostram iam lacerare domum.
 10 te, lapis, optestor leuiter super ossa residas,
 ne nostro doleat conditus officio'.
 desine iam frustra, mater mea, desine fletú
 te miseram tótos exagitare dies.
 namque dolor tális non nunc tibi contigit úni,
 15 haec eadem et magnis régibus acciderunt.

CIL. VI 7872 recognouit Henzen, Iahn spec. epigr. p. 110
 in Salaria rep. in museo Kircheriano. praescriptum
Octauia L. et D. l. Arbuscula u(ixit) a. XXIII et mensens X,
Tuccia D. l. Vrbana mater eius centonem esse tam
 male consutum ut excepto introitu carminis ne genus qui-
 dem masculinum archetypi de puero scripti imitator mu-
 tarit, pluribus exposuit Iahnus. multi uersus eidem legun-
 tur in titulo superiore, 10 et 11 in aliis haud paucis, 15 in
 CIL. VI 5953. in elegis sermonem parentes et puer alternant
 1 tolle *tertius* et 4 uerbo emendauit Iahnus
 5 *triste* uersus postulat 7 debuit esse *at tu me soror*
exstincta solare 8 *saeuiri* nouum est. qui sequitur
 genetium non ex *nimio* pendere arbitror sed ex *saeuite*
 quo modo *cumulatus scelerum, expertus belli, ardens cae-*
dis usurpatum sit. Henzenus *nimia* et *rapina* corrigit

972

- Quae tibi cumque mei potuerunt pignora amoris,
 náta, dari, populo sunt lacrumante data.
 et uolui maiora nimis, sed cúra meorum
 fida tui prohibet me cinerem esse rogí.
 5 Vixisses utinam et potius mea charta taceret
 quam mihi scribendi causa, Latina, fores.
 uixisses, neu te surgentem in uota tuorum
 aspicerem addictam Manibus ire sacreis.

sed quoniam Parcis uetitumst nihil, accipe nostri
 10 aeternas cheu carminis exequias.

Gruter 1000, 9 a Smetio acceptum carmen prius exhibet, posterius carmen separatim 843, 2, ex PSabino aliisque schedae Henzeni. AL. Burmanni IV 222 et 223, Meyeri 1330 et 1331 Romae in tabula marmorea. praescripta quinque nomina *C. Vibius C. l. Helenus, C. Vibius C. C. l. Felix, Vibia C. D. l. Latina f(ilia) uixit an. XIX, P. Rabi-rius P. l. Hilarus, Vibia C. et D. l. Strabaena* Felicis et Latinae titulis subscriptum carmen prius quod filiae pater fecit. posterius Burmannus ex u. 7 conclusit item a patre scriptum esse eidem, sed in plagulis CIL. VI quas nuper accepi, adnotatum inuenio 'saeculo XV potius attribuerim quam aetati antiquae', uereor ne recte omnino. prioris bonam aetatem scriptura commoda prodit, apex recte positus in *nāta* et *cīra* sed perperam in *maiorā*

5 *charta* uel *cartha* testes: *musa* Gruterus substituit

973

Hospes sta et lachruma, si quicquam humanitus in test,
 ossua dum cernis consita maesta mihi,
 quouis laudati mōres et forma probatast
 Anchialo, quem cura anxia debilitat.

5 Lesbia sum quae dulcis mōres sola reliqui
 et quod uītam uīuens parui in officieis.

sei nomen quaeris, sum Lesbia, sī duo amantes,
 Anchialus dulcis cum suaue homine Spurio.

'sed quid ego hoc cerno?' mea sunt hīc ossua in ōlla
 10 consita. uīue hospes dum licet atque uale.

CIL. VI 21200 ex Sabino potissimum, Gruter 799, 8 e Mazochio. AL. Burmanni IV 148, Meyeri 1277 Romae. praescriptum *Lezbiae ossa hīc sita sunt*

2 *consita* ut 10. non debebam igitur Gruterum sequi supra 488, 5 5 *sum dulcis mores quae* Fabricius emendabat, sed prima uerba deflexa esse de archetypo quod coniugii mentionem habuerit, probatur nomine iterato in 7

6 *quod* omittitur uolgo, subrepsisse ex formula *quoad uitam uixi* CFWMueller suspicatur, ego *quot in officieis* copulatum ideoque praemissum *sola* arbitror. de synaphia

CIL. VI 5261 descr. Henzen et Visconti, unus hic quae post *nunc* leguntur u. 2 in columbario primi aevi imperatorii. praescriptum *Iulia Primigenia uix(it) an. III mensib. IIII*

977

Aetate hic parua iaceo, lacrimabile semper,
quod subito ante oculos funera acerba dedi.
nec mihi grata satis fuerat nec tristior aetas,
infelix iaceo nunc cinis et lacrimae.

CIL. VI 23818 descr. Henzen, Bormann inscr. lat. nou. p. 9 in uilla Pamfilia in columbarii tabella minutissimis litteris praecedit *L. Paquediū L. f. Ser(gia) Ampliatū uixit ann. VIII.* ad laeuam adhaeret titulus fractus Septimi ann. XXX et Paquediae L. I. Primae

1 fortasse pro *lacrimabilis*, Vergilianum *miserabile corpus* 2 in conspectu parentum ciuiumque, ἐν ὀφθαλμοῖς (Callim. epigr. 14)

978

Eripuit nobeis unde uicensus annus
ingressum iuenem militiam cupide:
Parcae falluntur, Fontanum quae rapuerunt,
cum sit perpetuo fama futura uiri.

CIL. II 3871 uidit Huebner. AL. Burmanni IV 278, Meyeri 1377 Sagunti. praescriptum *M. Acilius L. f. Fontanus*

1 unde puncto distinctum ab sequenti uocabulo, fine metri in Horati sat. II 3, 117 3 *rapuerunt* Muratori 773, 1 *rapue[ru]nt* Huebnerus repperit

979

Molle]m robusteis nondum formata iuent[us
ae]tatem Lusi uiribus induerat,
cum] carae exoptans complexum saepe soror[is
mul]ta uiae dum uolt millia conficere,
5 caeditu]r infesto concursu forte latronum:

sic ra]pit hoc [cla]des corpus [acerba nimis.
 quoi pi]etas credo hoc tribuit pro tempore m[unus,
 ut b]ona non meminit, seic mala ne timeat.

CIL. II 3479, suppl. 5928 (ephem. epigr. III 36) prope
 Carthaginem Nouam Pinillae

1 sic Hauptius qui primores uersus refecit: .. *ia robu-*
steis traditur quo licebit uti qui aptum uocabulum inue-
 nerit scribenti *iuentam*. uix aptum puto *gratia* 4 Ca-
 tulli admonet Huebnerus *multa milia* dicentis 16, 12 66, 78
 68, 45 6 *hoc....dis corpus tra* fertur, itaque incerta
 sententia. potest tale *frau]dis* uel *grandis*, potest *corpus*
et uel *atrox* supponi 7 8 separati extant a prioribus
 uersibus, itaque ut eiusdem carminis fuerint, id quod Guerra
 bene coniecit, tamen nihil interpositum fuisse aliud non li-
 quet *illa aetas et tempore mortis* proposuit Huebnerus
 quasi excusaretur iuuenis imprudentia, mihi uersu⁸ de
 mortis ac sepulcri quiete dici uidetur

980

Hospes consiste et Thoracis perlege nomen:

inmatura iacent ossa relata mea.

saeua parentibus eripuit Fortuna m[eis] me

nec iuenem passast ulteriora frui.

5 nihil simile aspicias. timeant uentura parentes,

nec nimium matres concupiant parere.

CIL. II 3475 descr. Huebner (u. 5 sic *nihl*) Noua
 Carthagine praescriptum C. *Licinius C. f. Torax*

981

Consist]e heic ho]spes . . .

ut n]osceas hom[inis fata . . .

hic].. igella sit[us . . .

. . officie[is . . .

5 dum ui]xit suau[is . . .

. . iuuen . . .

CIL. II 4428 uidit Huebner Tarracone frag-
 mentum tabellae marmoreae litteris elegantibus primi sae-

culi incisum. supra nominis reliquiae leguntur *..cili..* maiore scriptura expressi. disticha uidentur fuisse, 6 *huic?*

982

Si latus, si pulvis | tardat te forte, | uiator,
 arida siue | sitis nunc tibi iter | minuit,
 perlege, cum | in patria(m) tulerit te | dextera Fati,
 ut re|quietus queas dicere | saepe tuis:
 5 'finibus Ita|liae monumentum | uidi Voberna,
 in quo | est Atini conditum | [corpus' . .

CIL. V 4905 contulit Mommsen. AL. Burmanni IV 11, Meyeri 1165 e pago Boarno cui antiquitus Voberna nomen fuisse uersus 5 ostendit translatum Brixiam. supra scriptum est *P. Atinius L. f. Fab(ia) hic situs est* carmine uetustiore eius aetatis quae s finalem detrahi passa est scriptor elogii usus uidetur, nec enim uersus corrupti sunt nisi ubi loci hominisque receperunt nomina (numeris apta *uidi Aquileiae in quo est Aemilius conditus*)

1 *latus* masculino genere dictus est a Quadrigario (apud Nonium p. 212) et in carmine parietario Pompeiano supra 955 3 *inpatria* lapis *tulerint* Heinsius Claudianum eodem modo *prospera fati* protulisse adnotans. sane contra morem *dextera* femininum simpliciter pro potentia fide dexteritate positum 5 *Vobernae* corrigit, sed externae originis nomina locorum saepe Latini inueniuntur quasi aptota adhibuisse atque etiam in domesticis ablatium pro locatiuo (*actum Casilino* Not. d. sc. 1894 p. 285)

6 fracto lapide post *conditum* reliqua periere. *corpus* suppleuit Felicianus, *in quo A. corpus conditur exanime* Alciatus

983

Hei age q[u]isque noles moriturns inempt[o]r, amice,
 ae[c]ipe perpe[t]ua s[e]t m . . . . locum
 d[e]suleanda prius mihi danti cerea prata,
 ne post pa[c]niteat non tetulisse [tuu]m.

CIL. V 3635 contulit Mommsen Veronae. praecedunt quinque notae *u* et *o* aut *d* quibus utrum *uiuus* et *obitus* significetur an feminae urbisue uocabulum incertum

est, tum *m. t. c.* quibus uir indicari uidetur. infra sequitur
in fr(onte) p(edes) LXX, in agr(um) p. XLV obscurius
 epigramma sic puto intellegendum: quisquis uoles mortis
 sedem tibi parare, accipe locum emptione facta per ceram
 et litteras, nam cerea prata quae desulcanda prius se dare
 iste iocatur sunt cereae scriptoriae, Titinius *uelim ego osse*
arare campum cereum. cf. supra 579

1 solet scribi *heia age* (Lachmannus Lucr. p. 164)
inemptor uidetur esse qui in fundo alieno aut communi
 sepulcro locum emit. nam sermonis lex impedit quo minus
 sic dictum putemus ut *inemptum* non emptum 2 *ac. ipi*
cippus non pudet adscribere *modo lege* donec alii ue-
 nustiora adferant, abieci *mihi pace.* designatae lineae non
 admittunt *sit* 4 tres litterae absumptae, *uicem* Borman-
 nus inscr. lat. ined. p. 15 qui *cerea prata* nescio qua ratione
 pro aruo habuerit. potuit locus solum rata pars per face-
 tias aut ambiguitatem denotari ut *pedem*

984

Quid tua commemorem, nimium crudelis, iniqua,
 fletus et casus quid facis inmeriteis?
 hic puer infirmeis etiam nunc uiribus ut quoi
 octauom ingrediens sidera conficerent:
 hoc uiduis munus — mors inuida, fallere cogis —
 neimis ut faceret, aequius hoc fuerat.

CIL. IX 5041, IRN. 6141 ex Sorrichio et Allegranza,
 neque enim lapis ipse apparuit Hadriae. praescriptum
 .... *Anteroti suo et C. Vicirio Epafrodito filio et Celeri ne-*
poti uiua fecit aut qui exscripsit titulum immanes ad-
 misit errores aut qui inscripsit neglecto orationis itinere
 uersus qualescumque coagmentauit, aut denique utrumque.
 sensus et uerba ueterem arguunt actatem, quod non con-
 uenit *Epafrodito*, in eo *f* pro errato imputo

1 s. praestat sic expedire balba uerba: nimium crude-
 lis, mortem dico, quid tua iniqua commemorem, quid fletus
 et casus facis? quam *crudelis casus* inter se coniungere
 quasi βαρβαρία τύχη. tamen in illis quoque nostri arbitrii erit
 si *et cum quid* comprehendentes *fletus casus* explicemus
 secundum Ouidiana *fleque tuos casus.* non ambiguum erat
causas sed dolenti ignauum 4 requirimus aut dispici-
 mus: ut quem octauom ingredientem annum sidera con-
 fecerint, immature mortuus est 5 *uiduis* correctum in
uidu. est schedae Sorr. 6 *neimis* ut Allegr. *neptis uti*

Sorr. emendans quae ante scripserat *nimis ut*. huic si fides liturae esset, ita declaranda foret sententia: hoc munus nobis iam uiduis speque posterorum ex nepote orbatis eius uxorem aliquando referre aequius fuit. sed uereor ne *neptis* mala coniectura inlatum sit. fortasse fuit *hoc uibus* (uel *ueiuos*) *munus - nobis* (uel *nobeis*) *ut faceret*, Leo coni. *hoc uiduaest munus - hei mihi uti facerent*

985

C. Sentidius | Saturninus | hic. |
mihi hoc posuit | mors mea quoi doluit.

CIL. IX 5806, Or. 4799. uidetur periisse Cluenti in Piceno. *hic mihi* si continuatur, existit quasi pentameter (*coniux mi hoc posuit*), origo tamen ab iambis repetatur, supra 163

986

Qui legis [ha]ec, flores uiae, carmina pia,
hospes, ensis . . [per]leg[e qui f]uerim.
fraternis manibus tumulusque et coniugis eius,
traditus est m[ihi] nu[ne] quem mors inimica peremit.
5 nam bis septenos [tibi], Roma, laboribus annos
praestiter[am], quom me miserum mala Fata uocarunt.
egressum castreis duo me uidere parentes
linquentem uitae et commoda militiae,
hi duo uiderunt fratres, dulcissima coniux
10 fraterna quae mi titulum donauit apertum,
quem uos in[sp]icere et uestris ostendere gnateis
possetis, quorum uita per saecula currit.
dicite: Maria, tibi bene sit, quae [tibi c]aru[m]
coningis habuisti germanum [t]e[r]r[aeq.] dedi[sti].

Noel des Vergers *Revue de philologie* I (1845) p. 521 corrigens *Passionei* apographum, correctius tamen etiamnum desideramus Fori Sempronii praecedit . . *Orfius C. f. F[al. speclator]* (traditur *seclator*) [*in praetor*]io meruit a. XIII [uixit a.] XXXV: T. *Orfius C. f. Fal. [frate]r et Maria E. . . qui propter eius pietatem de suo [fecerunt.]* partem supplementorum accepi a Duebnero quem consuluerat Vergerius

1 *flores*] latet aliud, *plores*? uersus decurrere debuit
 in hunc modum *florens uita fle carmina nostra* 2 *pu-*
tes h. consiste et ut in 980. *extremum uorim traditur, no-*
sces quis fuerim prop. Duebner 3 *eius fratris, altus*
coni. D. que non suo uerbo adhaerens copulat duo fratres
Orfium et Mariam 7 *uisere fertur* 8 *commoda ita*
Iuuenalis 16, 7 10 *frater namque mihi D.* 13 s. *quae*
amarum obitum coniugis habuisti germanumq. ei redde-
disti amorem D.

987

In quantum surgens comprehensus deprimor annum,
 cum possem matri dulcis et esse patri.
 eripuit me saga manus crudelis ubique,
 cum manet in terris et nocit arte sua.
 5 uos uestros natos concustodite parentes,
 ni dolor in toto pectore fixsus eat.

CIL. VI 19747 descr. Mommsen, Maffei mus. Ver. 170, 1
 Or. 2486. AL. Burmanni IV 126, Meyeri 1253 in Es-
 quiliis rep. Veronam translatum praescriptum *Iucundus*
Liuiae Drusi Caesaris, filius) Gryphi et Vitalis. Drusus
 periit anno 23, Liuia quae ante a. 18 ei nupserat anno 31
 4 *nocet* Maffei, CIL. X 4052 *rogo te uiator, ni nocias*
meo[s, haud secus ac floruit, dolens. ad rem cf. Petronia-
nam de strigibus et mala manu narratiunculam cap. 63
 6 *ne* Maff.

988

Coniuge si qua caret fratremque miserruma si qua
 flet raptum et natum perdidit á gremio,
 hunc titulum aspiciat: funus non quaeret in istó
 quó dolet, et flébit tot mea damna magis.

CIL. VI 5263 descr. Henzen in columbario proximo
 uiam Appiam. praescriptum *Iulia Prima Ingenuo Augu-*
stae Spons(iano) fratri u. a. XIX, C. Iulio Aug. l. Regillo
uiro, C. Iulio Caro filio. Iulia Augusta moritur a. 29

989

Pistus et inpubis situs hic — crudelius | ultra
 quid quaeris? — forma nec | minor ipse suá |

in lachrumás dedit ossa nonas. | reuocatus in iram
surge dolor, | tacite ne cadat hora grauis.

CIL. VI 9938 descr. Zangemeister Romae rep. tabula, iam Bononiae praescriptum *Pistus N. Vibii Sereni tonsor*. Vibios Serenos patrem filiumque memorat Tacitus in annalibus anni 23 s. IV 13 et 28 ss. urbanus hoc epigramma ac minus frigidum quam quo Martialis pueri tonsoris mortem deflet VI 52

1 respondent inter se *et-nec.* parenthesis in marmore punctis distincta est 3 *piuocatus* exceptum est

990

Libertinus eram, fateor, | sed facta legetur |
patrono Cotta nobilis umbra mea, |
qui mihi saepe libens census donauit | equestris,
qui iussit natos | tollere quos aleret, |
5 quique suas commisit opes | mihi semper et idem
dotauit | natas ut pater ipse meas, |
Cottanumque meum produxit | honore tribuni,
quem fortis | castris Caesaris emeruit. |
quid non Cotta dedit? qui nunc | et carmina tristis
10 haec dedit | in tumultu conspicienda meo.

Henzen ann. inst. arch. 1865 p. 5, CIL. XIV 2298 in agro Albano. praescriptum *M. Aurelius Cottae Maximi (libertus) Zosimus accensus patroni*, subscriptum *Aurelia Saturnina Zosimi* Cotta Messalinus est amicus Ouidi clarissimus cos. a. 20 mortuus post a. 32 (Henzen act. Aru. p. 179), de quo Iuuenalis 5, 109 *quae Cotta solebat largiri*

8 cohortis praetoriae tribunus filius fuit eques R. fortitudinis laus ita adiuncta est honori ut iam tum coeptos suspiceris tribunos fieri ad speciem omni militia uacantes (Iuu. 7, 88)

991

Vixi quod uolui semper bene pauper honeste,
fraudari nullum, quod inuat ossa mea.

CIL. VI 2489 ex schedis, Or. 4837. AL. Burmanni IV 4, Meyeri 1147 olim extra portam Collinam praeces-

sit cum coronae signo *d. M. Q. Caetronius Q. f. Pub. Paser mil. coh. III pr(aetoriae) annis XVIII missus duobus Geminis sibi et Masuriae M. f. Marcellae*, subsecutumst in *f. p(edes) XI s(emis) in agr. p. XIII s.* missus, ergo erat Rubellio et Fufio Geminis consulibus anno Chr. 29

1 *quod* parum scite positum, nisi pro *quoad quad* sicut 509, 4 ac saepe in codicibus scriptum putamus

992

Vixi quad potui semper bene pauper honeste, |
fr]audaui nullum, nunc iuuat | [os]sa mea.

CIL. III 2835 descr. Mommsen Burni Liburnorum.
rosa ornatus titulus hic est *T. Cominius C. f. Romilia Ateste miles leg. XI annorum XL stip. XVI h. s. e. frater fratri posuit*, sequitur minutioribus litteris incisum carmen.
nec uiro cognomen est nec legioni id quod a Claudio Caesare accepit

2 melius *quod iuuat* in superiore carmine

993

. . . culpa si]ncerus ab omni
. . . . . hoc] iacet in tumulo
. . . . . lumina texsit
. . . . . et sine fi]ne dolet
5. . . . . a funus

Ephemeris epigr. V 1019 descr. IohSchmidt Caesareae Maur. in museo. praecedit ...*regis Iubae l(ib.)* qui regnavit ad annum 23, proxime igitur ab Augusti aeuo tituli tempus abest infra de pentametro nihil restat. in dextro latere maiores litterae leguntur hae *tu* quibus similes in sinistro respondisse par est, ut Schm. indicauit, aut *ossa] tu[a bene quiescant]* aut *uale, et] tu*

1 suppleuit Schmidtus 3 *supremoq. die - texissent digiti lumina nostra tui* Ovidius

994

Procurator eram Lepidae moresq. regebam:
dum uixi, mansit Caesaris illa nurus.

CIL. VI 9449 ex schedis, Finazzi lapidi di Bergamo p. 101 ss. Orelli 639. AL. Burmanni IV 325, Meyeri 1415

Romae inuentum esse, non Bergomi Mommsenus demonstrauit, iam periit. praecessit *Pudens M. Lepidi (libertus) grammaticus*, subscriptum fuit *Philologus discipulus* Aemilia Lepida nupta Druso Germanici f. qui obiit anno 33, ipsa decessit a. 36: Tacitus ann. VI 40, Mommsen CIL. V p. 57*. antiquiores destinatae quondam uxorem L. Caesari et diuo Augusto nurus Sulpicii Quirini coniugem intellexerant (Lipsius ad Tac. ann. III 22), quos contra Borghesius disseruit. si uere Lepida Drusi ista est, εὐφῆμως in carmine mansisse nurus Tiberii dicitur tantisper dum orbaretur uiro aut ipsa ad mortem adigeretur

995

A

Tu qui securá procédis mente, parumper
 siste gradum quaeso uerbaque pauca lege.
 illa ego quae claris fueram praeláta puellis,
 hóc Homonoea breuί condita sum tumulo,
 5 cui formam Paphié, Charites tribuere decórem,
 quam Pallas cunctis artibus erudiit.
 nóndum bis dénos aetas mea uíderat annós,
 iniécere manús inuida fáta mihi.
 nec pró me queror hoc, morte est mihi trístior ipsa
 10 maeror Atíméti coniugis ille meí.
 'sit tibi terra leuis, mulier dignissima uíta
 quaeque tuis ólim perfruerére bonís'.

B

Si pensáre animás sinerent crúdelia fáta
 et posset redimi morte aliena salús,
 15 quantulacumque meae debentur tempora uítae,
 pénsassem pro te, cára Homonoea, libens.
 at nunc quod possum, fugiam lúcemque deósque,
 ut te mátúrá per Styga morte sequar.
 'parce tuam, coniux, fletu quassare iuuentam

- 20 fataque maerendo sollicitare mea.
 nil prorsunt lacrimae nec possunt fata moueri.
 uiximus, hic omnis exitus unus habet.
 parce: ita non unquam similem experire dolorem
 et faueant uotis numina cuncta tuis.
 25 quodque mihi eripuit mors inmatura iuuentae,
 id tibi uicturo proroget ulterius'.

CIL. VI 12652 descripsit Henzen. AL. Burmanni IV 142 ss. Meyeri 1274 in museo Capitolino magnus cippus marmoreus eleganter sculptus circa Vaticanum repertus. in fronte monumenti haec leguntur: *Atimetus Pamphili Ti. Caesaris Aug. l(iberti) l(ibertus) Anterotianus sibi et Claudiae Homonoëae conlibertae et contubernali.* ἡ πολὺ Σειρήνων λιγυρωτέρη, ἡ παρὰ Βάκχῳ καὶ θοίναις αὐτῆς χρυσοτέρη Κύπριδος, ἡ λαλιῇ παιδρὴ τε χελειδονίς ἐνθ' Ὀμόνοια κείμει Ἀτιμήτῳ λειπομένη δάκρυα, τῷ πελὸν ἀσπασίῃ βαιῆς ἄπο, τὴν δὲ τοσαύτην δαίμων ἀπροΐδης ἐσκέδασεν φιλήν. *permissu patroni, in fronte longum p(edes) V latum p. IV.* in sinistro latere A scriptum est, in dextro B ordinatis distichis per trinum quaternum quinum uersuum commata. Anterodem Tiberii lib. supra hereditates tamquam inlustre curae medicae exemplum nominat Scribonius cap. 162 cum decem anni aut quindecim ab eius morte intercesserant

1 cf. 960, 1   5 Paphien qui Venerem uocarit Romae ante Martialem non comparet. similia e graeco epigr. Kai-beli 560, 3 s. adfert Hense   8 *iniecere manum Parcae* V. Aen. X 419   11 respondet mortuae uiator   13 dicere coepit Atimetus mortuae, 19 mortua Atimeto. ψυχοστασίας recordamur tragicae   25 cf. Prop. IV 11, 95

996

Hac ego bis denos nondum matura per annos
 condor humo multis nota Toreuma iocis.
 exiguo uitae spatio feliciter acto
 effugī crimen, longa senecta, tuum.

CIL. V 2931 uidit Mommsen, Or. 4852. AL. Meyeri 1512 Patauii in cippo pulcre ornato. praecedit *dis Manibus Claudiae Ti. Augusti* [*ib.*] *Toreumae annór. XVIII*

2 propter leuitatem elegantem scripturae dubitarunt

locis legere an *iocis* oporteret, hoc post Furlanettum Mommsenus uerius iudicauit

997

Immerito abductas Phoebi d[e] limine patris

Nicen et Phoben arcula acc[er]ba tenet.

una annos septem compleuit et altera [quinque,
ad spem non patria supplice uoce iacent.

CIL. VI 6189 descr. et uersus 2. 3 expleuit Henzen, Brizio sepolcri scop. sull' Esquilino 26, 4 Romae inu. apud portam Praenestinam. subscriptum *Ti. Claudius Aug. l. Phoebus pater, Plotia Venust[a] mater fecerunt fil[iis] suis*, eadem parentum nomina exhibuit titulus in proximo inuentus VI 6188

1 luserat iste fortasse in Phoebi nomine ad hunc modum *de lumine natas, de uoltibus una* (hoc una suadet Leo)

4 *ad Spem* interpretatus erat Brizio quasi fani ille locus patriae oppositus esset, quam ob graeca uocabula exteram sumpsit. dicuntur filiae non ut sperauerat pater et supplicarat iacere

998

Quid quereris fatis mortis, carissime coniunx,

cum sit communis omnibus una uia?

desine sollicitum pectus lacerare dolore:

temporis hospitium, non solet esse diu:

CIL. V 2411 descr. Fei et Antonelli apud Ferrarienses in arca. praecedit *Claudiae Aug. l. Ianuariae Artemonis Caesaris Aug.* disticha singula singulos in lapide uersus implent

2 τὴν κοινὴν πάντων ἡλθεῖς ἀταρπιδόν epigr. Kaibeli 534, 2 comparat Hense 4 temporarium est, non diuturnum hospitium (i. uita, cf. 91, 1)

999

Hic est ille situs, qui qualis amicus amico

quaque fide fuerit, mors fuit indicio.

CIL. VI 6275, Brizio sepolcri Esquil. p. 66 n. 211 in columbario familiae Statiliae in tabula ornata ramis

frondeis rosisque. subscriptum *f(unus) f(ecit) Faustus Erotis dispensatoris uicarius*

1 principium Ennianum, exitus in prouerbio (689, 2)
2 e pro *f* in *fuit* lapis teste Henzeno

1000

Hic est ille situs, qui qualis amicus amicis
quaque fide uixit, mors fuit indicium.

Bormann inscr. lat. nou. p. 11   Romae in Laterano.
praecedit *Rufioni Rutiliae seruo dedit C. Vehilius Albanus*

1001

Desinite, aequales, Plocami lugere sepulti
fata frequentatis funeris exsequiis.
in requiem excessi; quod quaeritis,* id repetitum
apstulit iniustus creditor ante diem.
5 compositos tantum cineres humus integat oro,
inque uicem pietas uestra parentis eat.

CIL. VI 6502 contulit Henzen, Brizio sepolcri Esquil.
p. 106 n. 468   in columbario familiae Statiliae. sub-
scriptum *Anthus Plocamo coaequali*

2 Tiberius quorundam exequias usque ad rogum frequentaui (Suet. 32)   3 ti scriptum supra quaeris. uitam
meam abstulit orcus, translatio adsumpta est ex re faenebri
secundum illud θανάτω πάντες ὀφειλόμεθα, *debemur morti*
nos nostraq.

1002

Nos tibi digna tuae monumenta extrema fauillae
fecimus, at nobis tu gemitum adsiduom.

CIL. VI 23548 descr. Mommsen (IRN. 7070), Or. 4843.
AL. Burmanni IV 332, Meyeri 1422   olim Romae, nunc
Neapoli. praecedit *Optatus Nireus Anthus amici sodales*
Pactolo de familia Q. Satrieni Polliónis. Anthus fortasse
idem qui superius carmen consignauit

1003

Gr]atus qui fuerat dominis liberq. patronis,
c]oncidit et lapide hoc ossa tegenda dedit.

CIL. IX 5059 recognouit Dressel, IRN. 6208 ad
Vomanum in uico aliquo Interamnatum

1004

qui uix(i)t | ann. XXV d. XXV sine cri|mine uitae:
florentes | annos mors ipsa eri|puit.
uiuite felices, | moneo, mors omnib(us) | instat:
exemplum | a nobis discite qui | legitis.

CIL. V 3403 uidit Mommsen. AL. Burmanni IV 268,
Meyeri 1368 apud Veronenses in monumento uenato-
ris figuram utrimque exhibente: *d. M. P. Hostilio P. f. Pob. Campano uenatori P. Hostilius Tertinus decurio Veron. et Abidia Maxima parentes fil. piissim(o) et sibi: qui*
eqs. haec pentametro isti *florentes* praetenduntur in spe-
ciem hexametri, cf. infra *Fidus uixisti*

2 *ipsa* ut saepe hoc loco uolgens spondeum admittit
pro *subita* sim. 3 cf. 373 485 803

1005

Hospes ades paucis et perlege uer|sibus acta.
aeternum patriae hic | erit ipsa domus,
hic erit inclusus tumu|lo, hic Iulius ipse,
hic cinis et caro cor|pore factus erit.
5 cum mea iucunde | aetas florebat ab annis,
aduenit fatis | terminus ipse meis.
ultimus ipse fuit | XXXXV annus,
cum mihi fatalis uel|nit acerba dies.
hic ego nunc cogor | Stygias transire paludes,
10 sedibus aeter|nis me mea fata tenent.
me memini Gal|lis natum caroq. [p]are[n]te,

set miles collo | fortiter arm[a tu]li.
 tal]ia crudelis tri]buit mihi [mu]n[era Parca,
 quo]i cultos artus ter]ra cinisq. [rapit.

Brambach inscr. Rhen. 946 qui uidit, expleuimus Becker
 Dilthey ego prope Mogontiacum inuentus extat in eius
 urbis museo lapis detritus in quo *c* et *g*, *i* et *e* uix dino-
 scuntur. praescriptum *C. Iulius C. f. Volt. Carc(asone) Ni-*
ger miles leg. II annor. XXXXV aer. XVII h(ic) s(itus)
e(st), sequitur ....*ognatus miles leg. II p[onendum curauit?]*
qui eres eius est. legio secunda Vespasiano legato Claudio
 principe translata est in Britanniam a. 43

2 archetypum opinor metri *ipse decus* 4 fortasse ex
 5 *mer* Br. 7 uersui aptum *modo quadragesimus*
 9 V. georg. IV 503, Ou. met. I 737 10 *fati* Br. 11
callir Br. *Gallia* si fuit, ἀμετρον *caroq. iareiiis et* Br.
 fortasse *Caro* (cf. ad 988, Iulium Carum legionarium a. 68
 memorat Tacitus h. I 42) 13 *uiua* sic fere Br. *gaudia*
 Becker, potest *inpia-funera* *nuni*.... fere Br. *nulla iu-*
uentus Becker 14 *incultos*, tum *manet* Becker

1006

Vos rogitat quaeso soror unica fratris amantis,
 ni dissigilletis niue uioletis opus.

Brambach inscr. Rhen. 161, Hettner mus. Bonn. acad.
 102 rep. prope Vetera nunc Bonnae praescriptum
Silvano Loupi f. Treuer(o) eq(uiti) ala Vocont(iorum) an.
XXX stip. XII et uiuis Primae sorori eius heredi f. c.
 carmen nunc fere totum periit, Pighii potissimum fide fir-
 matum est. supra extat signum hominis recubantis in lec-
 tulo, adsidentis feminae, adpositae mensae, infra olim sig-
 num equitis fuit ecum citatum prementis

2 uersus postulabat *dissignetis neu.* dissigillare i. re-
 scindere sigilla fabricata uerbum nouum

1007

Praeteriens quicum|que legis, consiste | uiator
 et uide quam in|digne raptus inane | querar.
 uiuere non | potui plures XXX per | annos,
 nam erupuit se|ruos mihi uitam et ipse |

5 praecipitem sesse deie|cit in amnem.

apstulit | huic Moenus quod | domino eripuit.

PWolters in annali antiquariorum Rhen. LXXIV 1882 p. 24 cum imagine Mogontiaci in cippo fastigiato ornatoque. praescriptum *Iucundus M. Terenti l. pecuarius*, subscriptum *patronus de suo posuit*. infra titulum pastor cum cane ouibus ariete insculptus est

1 s. debuisse inuerti uerba *quicumq. uides - et lege animaduertit* Wolters. tralaticium exordium *aspice quam indigne*

4 uno pede breuior (fac *uitam saeuos et*), item sequens uersus (*liquidus proiecit in undas praecipitem* Verg.)

5 sesse pro sese scribitur in Ambrosiano Plauti merc. 249 ac saepius. fortasse uestigium hoc relictum est declinationis uetustioris sed cf. *diuissio*

1008

nec iussa testamento neque uoce rogata,

sed pia pro meritis sponte sua posuit.

CIL. XII 5273 descr. Hirschfeld. AL. Burmanni IV 205, Meyeri 1453 Narbone in cippo, supra nihil nunc nisi rosa cernitur, litterae saeculi I ineuntis. cf. titulos Placentinum quem huic subiunxi et Lugdunensem Gruteri 1044, 10 quem Hirschf. fictum esse suspicatur *neque iussa testamento neque uoce, sed bona piaque mente mota*. similemque sententiam idem inuisse in Narbonensi 5274 coniecit qui hos exitus ostendit *..pat]roni | ..ne]que uoce | ...fecit*

1 *iussa* hoc coni. Pithoeus, potuit esse in archetypo *iussast* aut ex uiri persona dictus uersus

1009

Libe]rta hoc titulo patrónum pietatis honórat —

quicquid id est, grátum Mánibus officium —

non iussa tamen nec uóce rogáta.

hic aliis obiit, uiuit libertae suauis patrónus.

CIL. XI 1273 ex schedis. AL. Burmanni IV 396, Meyeri 1453 Placentiae. supra imago uiri et mulieris manus iungentium cum hoc titulo *A. Socconi(o) [C]hresto Attice l(iberta) u(iua) f(ecit) sibi et patrono*. infra duo signa ui-

rorum et tituli Q. Camurio O. l. Primo et C. Hostilio Sp. f. Cilunculo

1 ...ria fere superfuit. inde *Murria* coniecerunt (Fabr. 417, 369), *liberta* Bormannus. archetypus uersus talis *filius hoc t. patrem* 3 deest uelut *pro meritis*, sed archetypus fuisse *non iussus testamento* iam Burmannus adnotauit conlato epigrammate superiore 4 dilatatus factusque heptameter pro tali *uiuít at usque mihi*

1010

nec non triste sepul[to epulum] | mensamque dolenda[m, |
u]t testam[en]to iusserat ill[e suo, |
qua g]rati sumpsero dapes [ac] | teste sepulcro

Brambach inscr. Rhen. 1278, Muratori 1772, 11. AL. Burmanni IV 91, Meyeri 1468 Mogontiaci eruta duo fragmenta olim cohaerentia. suppleuimus Bimardus et ego: scilicet heredem dedisse

3 diruptus lapis post *ratis* erat ante *umpsero*, dubium igitur an *gratis* s.

1011

Inuida mors rapuit fato crudelis iníquo,
nec licuit pretium [su]mere militiae,
non tantum, [carae cura]m aequam ut reddere pos[sen
liberta]e et dignae plurima [quam foueat.
5 huic precor in [longum extendan]t sua fila so[rores
ac nostros ad]eat [saepe memor cineres.

CIL. III suppl. 11229, acta arch. epigr. Vindobon. 1884 p. 81 descr. Domaszewski, uidi ectypum missum ab Hirschfeldio Carnunti. praecedit *C. Pedusius M. f. Ani(ensi) Crem(ona) ueter. leg. XV Apo(llinaris) ann. LX stip. XXIII h(ic) s(itus) e(st), Amanda l(iberta) posit.* legio anno 63 ex Pannonia in orientem deducta est, ante quem annum militasse Pedusium nullo cognomine ciuem uniuersa praescriptionis formula docet

2 *ponendaque praemia sumas* Iuu. 3, 110 3 *me-
quam* aut *m.equam* lapis. certum est (*a)equam* opinor,
nisi soloeca (*quam pro quantum*) praesumimus 4 *quorí
tribuam, ferre bona* sim. 5 *i* aut hastula *n* litterae su-
perest ante *t* *fil.a* traditur 6 certum nil nisi *t*

1012

Grammaticus léctorque fui | set léctor eorum
 móre, incorruptó qui placuere sonó.
 coniugis | exiguó, natae pietate sepultus |
 hóe Marius Fidens contegor á tumulo. |

5 te, lapis, optestor leuiter super ossa residas.

CIL. VI 9447 descr. Henzen, Iahn spec. epigraph. p. 109, 4 (Or. 1200). AL. Burmanni IV 346, Meyeri 1432 in uinea ad Appiam effossum extat in museo Vaticano. post uersum 4 coniugis et filiae nomina leguntur *u(iuit) Maria Didyme, Maria Achelois uiuit*, tum adiectus 5 litteris minoribus et infabre sculptis (*ii* pro *e*). incorruptae pronuntiationis studium etiam elogii huius apices plurimi ostendunt rectissime impositi

2 *in corrupto* diuisim lapis. ἀδιάπτωτον προφορὰν Dionysius Thrax dixit definiens τὴν ἀνάγνωσιν 3 inscite composita uerba, *exiguo* spectat ad *tumulo*. nam Exiguo natam coniugem Osannus commentus est sine more 5 *optestor* marmor. recurrit hic uersus identidem, cf. 971, 10

1013

Si graue non, hosp[es, fuerit,] remorare uiator:
 sic tibi sit [fel]ix quod properatur iter.
 hic situs Eudaemo Scribonius. unde? requiris
 forsam: [B]utroti sacra domus patria.

Osann syll. 461, 195, schedae Henzeni qui descripsit in Vaticano (nunc ipsum editae CIL. VI 26020). AL. Meyeri 1509 uersus metrici quod cum sculptoriis non congruunt, adpositam in fine paragraphon habent Eudaemo si non conlibertus, at aequalis fere Aphrodisio Scribonio grammatico Verri Flacci aemulo

1 *ri morari* lapis prima tamen littera semiruta. *hospes* et *morare*, 2 *felix* iam Osannus dedit 3 interrogationis hic color in latinis epigrammatis rarissimus, frequens in graecis 4 *forsam* exemplis addas indicatis a Ribbeckio proleg. Vergil. p. 420, hic in causa fuit proxima b Butthrotum Epiri intellege conditam ab Aenea Helenoue Troianis coloniam factam ab Augusto. plerique per θ scri-

bunt, alii ut Dionysius Hal. et Lepidus per τ, et a uolnere uictimae nomen inditum esse fabulantur (Stephanus Byz.). Buthrotia locupletium Romanorum ut Attici negotia Ciceronis epistulis nouimus

1014

Nón optata tibi coniunx monimenta locáuit
 ultima in aéternís sédibus ut maneant,
 spe frustra gáuisa Nothí, quem prima ferentem
 aétátis Plúton inuidus éripuit.
 5 hunc etiam fleuit quae quális turba et honorem
 supremum digne funeris inposuit.

CIL. VI 6314 contulit Henzen, Brizio sepulcri scop. sull' Esquilino p. 68 n. 219 in columbario familiae Statiliae tabula fastigiata. praescriptum *Nothi librari a manu*

5 *quaequális* conexas in unum uerbum leguntur, ut istum non didicisse scias quam multi in τίς ποῖος ἦλθε sim. adhibere docuerunt hypostigmen

1015

Debita libertas iuueni mihi lege negata
 morte immatura reddita perpetua est.

CIL. X 4917 uidit Mommsen Venafri. praescriptum *Narcissus uil(icus) T. Tituci Floriani et Teiae L. f. Gal-lae uixit an. XXV*

1016

Fumantes iterum cineres quid respicis, hospes?
 sub dextra fratres occiderunt miserí.
 iucundum, quaeso, corpus ne flete parentes
 compositum fato sollicitare caput
 Líberalis.

CIL. VI 7419 descr. Henzen ad Appiam rep. in monumento Anni Pollionis in quo Lepos lib. anno Christi 1 conditus est, iam in museo Lateranensi tabella mar-

moris nigri. u. 2 mortem uiolentam indicari Henzenus monuit insequens distichon sic interpretatus: '*ne flete quod iucundum corpus sollicitat caput fato compositum*: statuendum uidetur duos fratres hic diuerso tempore crematos et sepultos esse, quorum quod alter caput, alter corpus dicatur, intimam coniunctionem significet.' ex industria uerba torta uidentur in ambiguitatem, si forte gladiatores fuerunt, ob leti uolnerumque discrimina. *Liberalis* nescias utrum separari oporteat a carmine quasi toti subscriptum titulo an copulari cum *caput*. alteri fratri potuit Iucundo nomen esse, VI 6813 *Iucunda pro nomine iucundissima*

4 *tam bene compositum sollicitare torum* Ouidius fast. III 483

1017

Hóc Epios tumulo Cinipest cum fratre sepultus,
ante suos annos quos tegit atra cinis.
his tumulum paruom mater cum carmine fecit,
ingenio quorum terram optate leueni.

CIL. VI 14831 ex schedis, Fabretti 284, 188. AL. Burmanni IV 292, Meyeri 1388 extra Esquilias et Caelium in uinea. praescriptum *Cinura mater sibi et filiis*

1 *Epios* Ἐπειός Plautino more correpta inedia syllaba. certe perperam et Meyerus Romanum Eppiorum nomen intellexit et Courads de anthol. lat. libro IV p. 27 *hocce pios* scribendum censuit *Cinipest* scripsi nomen fratri fuisse ratus Cinipi aut Cinyphi (CIL. IX 17 *T. Memmius Cinyps*) securus de prosodia: *cinip.est* traditur, *cinir.est* Fabrettius. *cinis est* Holstenius, *Cinyra est* Schraderus coniecit, hoc melius existimauerim *Ciniraest* ut matris quod praepositum est nomen intellegatur (siue *tumulo* matris siue ab ea *sepultus*). sed nulla opus est mutatione neque Henzenus recte adnotauit filiis matrem monumentum fecisse Epio et Cinyrae, nam in praescriptis euidenter femininum nomen est κινύρα (CIL. IX 3112 *Titilia Cinura mater*, 3725 *Gauia Cinura* al.) 3 *paruom* Gudius et Reinesius p. 695, 133: *paruum* Fabrettius 4 oportuit scribi *terra sit opto leuis*

1018

Conditus inpena iacet hi[c . . . .
frater et hic subito ra[ptus . . . .

inuida quoi primum rapue[runt] . . .
 nec data fatorum long . . .

CIL. VI 30151 descr. Henzen, Muratori 1514, 2. AL. Burmanni IV 125, Meyeri 1469 Florentiam Roma ablata tabella marmorea, litterae minimae. non necesse quidem est statui duo in tumultu infuisse corpora quod Burmannus et Conrads p. 44 statuerunt, ille u. 1 *miserabilis infans* et 2 *raptus ab inuidia* adiciens, hic *magna Optimus infans et raptus Aper situs est*, nam oratio permittit uelut hoc *Murena Terenti frater*, probabile tamen ob repetitum *hic*

1 *genitoris Orestes*, 2 *Achilla iacet* ad hunc modum
 3 *primam rapuerunt fata iuuentam* Burmannus. potest *fata sodalem, stamina fratrem* 4 *longa quiete morast, longior hora colu* fingas. *longa fuga alteri erat* Conrads, *fatorum tempora longa tibi* et similia licenter Burmannus

1019

Condi[tus] . . . . .
 fortuna . . . . .
 septénos áetás uix [ter compleuerat annos
 q[uom] fáto peri(i)t e . . . . .

CIL. VI 30155 descr. Henzen rep. sub urbe in uinea prospectante Tibur
 1 aut *condita*

1020

Hoc | [ti]tulum ornauit frater Rufus | [soci]ale,
 qui fueras carus uiuos, et ille tibi. |
 [sit tibi] terra quies, pareito et ipse tuos.

CIL. VI 4825 descr. Henzen Appiam inter et Latinam in sepulcro familiae Marcellae, litteris elegantissimis. praescriptum *...tio Timostrato*

1 hexametrum fuisse puto, ergo complendum *tibi tale* aut ut supra, de *tituli* genere neutro cf. 134, 7. *haue uale* proposuerat Mommsenus cum supplementis ceteris 2 i. quoi cui

1021

Mortua cum fueris, fati quod lege necessest,
 usta cinis proprio contegat ossa solo.
 saeratam cunctis sedem ne laede uiator:
 hanc tibi nascenti fata dedere domum.

CIL. XII 5271 descr. Hirschfeld, Or. 4839. AL. Burmanni IV 132, Meyeri 1259 Narbone Martio litteris saeculi primi. paucae litterae (1 primae *mo* et 4 ultima *m*) nunc perierunt

1 *mortua*, cum sententia communis masculinum genus prouocaret, quia proprium mulieris id sepulcrum fuit. *fuerim* coniecit Schraderus 2 *nullo contegis o. solo* Prop. I 22, 8 *contegat o. solum* Ou. ex P. I 2, 60. *ossa usta*, falso Burmannus *usta cinis* iunxit

1022

Hic mihi sunt sedes aeterna pace colendae
 ossaque dilectae coniugis hic recubant.

CIL. VI 11434 descr. Mommsen, Iahn spec. epigr. p. 111 Roma Perusiam translata tabella. praecedit *P.] Alfen[us] P. l. Sodala . . . tribus et XL ann . . . in . . .* sententia dilucida est, uerba possunt uariari *aeternae tempore factae, coniugis ante sita* sim.

1023

Hic sita quae fuerat Samiaria dulcis Hypora
 cara suo coniux et proba digna uiro.

CIL. VI 8047 descr. Rossi, Henzen Or. 6194 uia Nomentana in columbario quod tenuere sepulti Tiberii et Claudii temporibus. praescriptum *Samiaria L. l. Hypora*, subscriptum *M. Metilius M. l. Cherea uir*

1024

Hic iaceo coniux Crati et Hilari dicta Asphale
 moribus et uita digna puella uiris.

CIL. VI 7873, exscripsit mihi Ihm. AL. Burmanni IV 191, Meyeri 1479 ex uia Labicana inlatum museo Vaticano.

praescriptum *Asphale Octavia uixit ann. XXXIII menses VIII*

1 *Crati* lapis, non *Grati* ut ediderunt Henzen et ceteri atque ego ederem nisi muliebris nominis inhiheret adfinitas exemplum fuit tale *coniux Cornuti dicta Neaera - digna p. uiro*

1025

Hic est illa sita dulcis Sallustia Rufa,
quae semper meritis praestitit officia.

CIL. XIV 3838 ex schedis Amatii Tiburi. subscriptum *Q. Marcius Philippus ollas duas*
1 principium idem cum 368

1026

Itala me rapuit crudeli funere tellus,
dum foueo assidua sedulitate uirum.

CIL. VI 12056 ex schedis, Orelli 4652. AL. Burmanni IV 162, Meyeri 1291 fuit Romae. praescripta haec *Antoniae L. f. Maurae maritae piissimae dulcissimae rarissimae castissimae suique amantissimae Ti. Claudius Speratus maritus infelicissimus, u. a. XXIII d. XXXIX*, subscripta finium monumenti ratio. nomina quasi a Drusi domo propagata et carmen bonam aetatem produnt

1027

His foribus carae recubant mihi coniugis ossa
exspectan(t)que suis ut mea contribuam.
Tossius ista tibi promisit saepe petenti:
praestabit, Manis si modo tangit amor.

CIL. VI 20569 uidit Detlefsen, Muratori 1356, 7. AL. Burmanni IV 199, Meyeri 1313 in museo Kircheriano tabula marmorea inuenta prope uiam Labicanam. praecedat *Iulia Methe*. adiectus ad dextram titulus alius est sed ita mutilatus ut legi a Ficoronio non potuerint nisi primae uersuum litterae singulae aut binae (u. 2 *du*, 3 *an*, 8 *to*), nunc nihil possit

1 *foribus* mirum ni pro *foris*, *forulis* aut quomodo biforis tibia uocatur in significatione *foraminum* 2 *exspectanque* lapis quemadmodum *fecerun* ac similia frequentantur in titulis rudibus. cum *suis*, non *sibi* sequatur, *ex-*

spectat flagitat Conrads p. 24. at hoc paene naturae absonum dixerim, *suis* etiamsi ad *foribus* referri nequeat, tantum structurae

1028

Hunc tibi perpetuo titulum, | gratissima coiunx,
corporis | extincti dedicat ipsa fides.
uixisti | mecum iuuenis carosq. per annos |
quos uita exegi dulciter | ipse mea. |
5 opto, si qua fides | remanet Telluris | amicae,
sit tibi | perpetuo terra | leuis tumulo.

CIL. VI 8703, delineauit Ianssen mus. Lugd. Bat. tab. 15, Or. 2442. AL. Burmanni IV 150, Meyeri 1279 Roma ad Batauos deportatus cippus siue ara est marmorea. ipsi carmini inter uersus 4 et sequentes inserta aquilae dispendentis alas et coronae quernae effigies praecedunt haec *Iulia Procilla uix. an. XIX, Amaranthus Caesaris aeditus ab Concordia coiugi bene meritae posuit.* ut in bonae aetatis carmine *opto* u. 5 spondeum facit

4 *exigi* Ianssen *ipsa* qui legebat Iacobonium pro uocatio opinor habuisse *uita mea.* sunt autem ablatiui sane leuiculi 5 *tulluris* lapis. adsonant superioribus *fides* et *perpetuo*

1029

Hunc ego nunc titulum statuo | tibi, carissima coniunx, |
luctuosumque mihi, | qui scio quid fueris, |
extremum officium | quoniam tibi reddere cogor, |
et merito hoc fieri testis | et ipse loquor.
5 nunc uos | contestor, Manes, quibus ossa relinquo, |
Tellus, huic tumulo ne | grauis esse uelis.

Gruter 990, 10 (Romae, uidit Smetius) Gori I 274, 11 (Florentiae) Iahn spec. epigr. p. 113 (CIL. VI 24807, Romae fuit in ara, et 24808, extat Florentiae eleganter incisum in tabella. prius ego exemplum repraesentauit, ex posteriore de cuius antiquitate Henzenus prudentesque amici consentiunt apices et *i* longa accessere). AL. Burmanni IV 151, Meyeri 1280 praecedit *dis Man. Popillia Felicula pia sancta cara suis, et Menophilo coniugi et collib(erto) suo. u(ixit) a. XIIIX.* carminis intercapedinem effigies aquilae facit alte euolantis

1 emendant *hunc tibi nunc titulum statuo c. c.*, sic tamen nihilo aptius subsequitur *que, fac statuo paruom tibi coniunx carissime c. Grut.*

1030

Vīua uiro placui prima et carissum(a) coniunx,
 quous in ore animam frigida deposui.
 ille mihi lachrimans morientia lūmin(a) pressit:
 post obitum satis hāc fēmina laude nitet.

CIL. VI 6593 uidit Henzen, Brizio. sepolcri scop. sull' Esquilino p. 106 n. 469 in columbario familiae Statiliae in tabella rosarum figuris cineta. *i* longa in *prima* et *frigida* apice, in ceteris elatione litterae indicatur
 1 *carissum.* et 3 *lūmin.* lapis

1031

Si qua manent obitis uis[tae] sine fraude peractae
 praemia sub terris, [haec Amaryllis habet,
 iudicat id coniunx, erepta qua sibi maerens
 deuouet inuisi noxsia regna dei.

CIL. VI 6592 contulit Henzen idemque u. 1 expleuit, Brizio sepolcri Esquil. p. 106 n. 474 in columbario familiae Statiliae

1 *obitos* dicere a Caesare ad Hadrianum fugitarunt eruditi 2 sententiam talem restituo *haec tua, Phyllis, erunt uel haec feret Andromache*, proximum hemistichium ut *παρ' ἐνθεσιν* quandam efficiat. *iudicat id* ibi scripsi. cum *iudicafid* in marmore apparuerit, quod male opinati sunt pro *iudicauit* inlatum esse siue uitio mero siue imperfecta Claudianae litteraturae imitatione 4 *regna* Brizio, sine apice Henzen

1032

Fatalés moneó né quis mé lúgeat, Orbí
 namque Secunda fui, nunc tegor é cinere.
 hic ego secúris iaceo super omnibus úna,
 Nátális quia nós septimus ussit amor.

Acta inst. arch. 1865 p. 252 descr. Henzen, CIL. XIV 2553 descr. Gatti in agro Tusculano rep. Romam delata tabula marmorea aevi imperatorii primi. praescriptum *olla I Secundae*, subscriptum *Natalis* (in ambiguo *natalis*) *monumenti III idus Maias*. in auersa tabulae parte Appuleius Eutychus suae libertae casum notauit

1 *fatales* mortales homines, quae uis uocabulo adcreuit ex talibus *fatales pueri duo funera matris* (Prop. IV 1, 97). huic respondet nescio quo modo *Natalis* uersu 4, item ut *Secundae* nomini *septimus* 4 septimam eam Orbio Natali coniugem fuisse Henzenus putat, cuius rei commemorationem iocoso carmine (Mart. IX 15) quam funebri digniorem arbitror. an septima ex eis quos *Natalis* amauit, i. ex tota familia eius inlata est rogo ac sepulcro *securis super omnibus una*? certe in ambiguo *ussit*, amantem et cinefactam

1033

Hóc tumulo cinerés atque ossa nouissima coniux,

Terpsichore, gratá condidit ipse manu.

híc fúdit lachrumás, híc uerba nouissima díxit,

híc uiduom questus per sua damna torum.

5 aetás prima fuit, morés sine fine probandí,

forma decéns, nullí dedita, grata uiro.

sis precor infernis minus inu(i)diosa sub umbris,

Terpsichorenis tellús contegat ossa leuis.

CIL. VI 6976 recognouit Henzen uia Latina in uinea Aquariorum effossa tabella litteris paruis bonis. praescriptum *Lintiónia Terpsichore a(nnorum) XIIX*

2 *Terpsichore* pro genetiuo aut datiuo *-ae* habet Henzen, mihi ipsa compellari uidetur mulier. similiter in uersu extremo uocatiuum restitui malo, etsi lapicida genetiuum *-es* cogitauit eumque populari more amplificauit 3 *dixitq. nouissima uerba* bis Vergilius 6 principium Ouidianum am. III 1, 9 7 *inudiosa* lapis

1034

Féci ego quod decuit te mi fecisse, puella,

funús et extructa inposui ipse pyra.

me potius Manes rapuissent Dítis auari

et cineres nostros íma foueret humus,

5 quam te sic nostris rapuisset Cerberus annís
aut insperanti triste dedisset opus.

CIL. VI 6986 uidit Henzen   Romae unde prodiit
carmen superius. praescriptum *u(iuos) L. Ricinius Adiutor*
Lintioniae Lochiadi uxori suae, a(nnos) u(ixit) XIX
2 *funus* debuit incidi. caue copules *feci funus*

1035

Calliste mihi nomen erat, | quod forma probauit.
annus | ut accedat, ter mihi quintus | erat.
grata fui domino, gemino | dilecta parenti.
septima languen|ti summaque uisa dies.
5 causa | latet fati, partum tamen esse | loquuntur,
sed quaecumque | fuit, tam cito non merui.

CIL. VI 5534 descr. Henzen ediditque in ann. inst. arch.
1856 p. 24 n. 144   ad Appiam in columbario rep. mar-
mor, iam defracto margine dextro Oxonii unde REllis mihi
misit delineatum a domino WRickard, litterae nitidae ac tere-
tes, praescriptum nomen *Cornelia*, optumae notae carmen
4 *tangenti* excepit H. sed sicut correximus ipse et
Mommsenus *la...* exemplum Ox.

1036

Cara meis uixsí, subito fatále rapina
flórentem uítá sustulit átra dies.
hóc tumulo nunc sum, cinerés simul namq. sacrátí
per mátre[m] cáram sunt positique mei.
5 quós pius saepe colit fráter coniunxq. puellae
atque obitum nostrum flétibus usque luunt.
dí Mánés, me únám retinéte, ut uiuere possint
quós semper coluí uiua libente animó,
ut sint qui cinerés nostrós bene floribus sertís
10 saepe ornent. dícat: sit mihi terra leuis.

Iahn spec. epigr. p. 107 descr. Kellermann (CIL. VI 28877
descr. Henzen). AL. Burmanni IV 196, Meyeri 1311

in museo Vaticano tabella marmorea. praescriptum *Vibia Phryne uixit ter senos annos*. apices saepe adhibiti nec usquam perperam, item *ī* longior. pentametri primi hemistichia separata ductu periestigmeno

1 *fatale* pro ablatiuo habendum, non exclamatio est *παρένθετος* ut *turpe, indignum, mirum* 2 ex Vergiliano *abstulit atra dies*

3 stabit uersus si *cineres hic* leges aut *simul atq.* 5 *pia-mater* proposuit Burmannus, Meyerus tam hic quam infra negligi s finalem monuit. *puellae* non alius opinor sed huius Phrynes 6 *luunt* corr.

Burmannus (tacitus edidit Henzenus). *fluunt* Kellerm. ac priores, ut duae locutiones confusae uiderentur, *obitum usque gement* et *perque obitum fletibus fluunt*, neque enim *atque* idem ualet quod *et ad* 9 poterat finiri sic *floribus ornet*, Lucr. IV 1170 *floribus et sertis*, cf. 467, 6

10 *dicat* lapis. scriptor siue *dicant* uoluit siue *dicas*, subiungere debuit *sit tibi*

1037

Quicumque legis titulum iuuenis, quoi sua carast,
auro parce nimis uincire lacertos.

illa licet colló laqueatós inliget artús

et roget ut meritis praemia digna ferat,

5 uestitú indulgé, splendentem supprime cultum:

sic praedo hinc aberit, neq. adulter erit.

nam draco consumpsit domina speciosus ab artus

infixumq. uiró uolnus perpetuumq. dedit.

CIL. VI 5302 descr. Henzen ad Appiam in columbario optumae aetatis litteris paruolis nitidis. uersus 1-4 sinistra, 5-8 dextra parte incisi. modo deest aliquid (1 *o quicumq.* uel ut 1007, 2 *teneros uincire*, 6 *sic nec*) modo superfluit (1 et 8) ut scias libertinorum musam

7 *abartus* pro uno uocabulo scriptum est: draco consumpsit a domina artus, nempe torquis aureus draconarius comprimendo eam dicitur enecuisse. anastrophe graecanica

1038

Terra leui tumulo leuior, ne degranet ossa,

pau[pe]ris inpositum sustinet arte super.

Iunia formosas inter memoranda puella[s],

Iunia castarum hoc es in orbe decus.

5 in cineres uerssa ess tumuloque inclusa cicadae:
diceris coniunxs una fuisse uiri.

CIL. VI 14404 descr. Pinder, acta inst. arch. 1863 p. 41

Romae pictum in tectorio columbarii extra portam Esquilinam euanuit praescriptum *L. Carisius L. l. Gemellus Iunia ricfl* (cognomen hoc fuit mulieri, *Alope* Henzen proposuit, possis *Plote* al.)

2 pauperis arte superinpositum tumulum 5 ess sic
Ambrosianus Pl. merc. 489 ut monet Leo tumulus cicadae leuissimus caelaturis graecis et carminibus inde a Leonida Tarentino celebratus est (Plinius XXXIV 57, APal. VII 190). parum recte *cicadae diceris* Mommsenus coniungit quasi canens ad sepulcrum per aestatem cicada mortuam laudatura sit 6 cf. Propert. IV 11, 36

1039

Terra paréns, tibi Fortunatae commissimus ossa,
quae tangis mâtres proximitâte tuos:
nullum onus incumbás, sperét et umbra cinis.

CIL. VI 18579 uidit ediditque Bormann inscr. lat. nou. p. 11 non procul ab urbe uia Praenestina rep. iam in Laterano, litterae elegantes, metrici ordinis fines uirgula indicati (*ossa | quae*) in uersu 1 tetrasyllabum nomen pro trisyllabo (aut tali *Postumiae*), 2 *matres* pro *matris*, 3 qui item pentameter est *umbra* pro *umbram*. neque enim recte pro *matres* Viscontius proposuit *manes* in actis arch. Rom. municip. 1872 p. 28, cum Terram matrem et appellari et cum dis manibus consociari ipse explicaret et titulorum scriptorumque (Suetoni Tib. 75 Victoris Caes. 33, 21) exemplis comprobaret

1040

Ac ueluti formosa rosast cum tempore prodit,
arescit certo tempore deinde suo,
sic tu eoepisti primo formossa, Anna, uideri,
tempore sed subito desinis esse mea.
5 hoc Stabilis tuus éheu quo possum munere paruo
prosequor atque opto: sit tibi terra leuis.

CIL. VI 22377 descr. Henzen, Iahn spec. epigr. p. 108, 2.

AL. Burmanni IV 152, Meyeri 1281 in museo Vaticano.
praescriptum nomen *Memmia O. l. Anna*. non Stabilem sed
alium poetam ostendunt abruptum primordium quod Hense
comparat cum epigr. Kaibeli 570, 3 οἶα γὰρ ἀρχόμενον ῥόδον,
interpolatioque nominum

3 dele *Anna* 5 *éhiu* lapis, correxere *heu*. sed de-
sideratur etiam pronomen *hoc ego te coniunx*

1041

Liberta et coniunx Petronia cára patrónó
Thallusa hóc tumulo condita lúce caret.
quáe bis uícenós complerat lúcibus annos,
érepta est subito coningis é gremio.

5 hanc síc adsidue deflet Petronius, ut iam
deficiant oculós lumina cara suos.

desine per terrás infernas tendere ad arces:

fáta animam dederant fáta eademq. negant.

CIL. VI 24049, Gruter 950, 8 uidit Smetius. AL. Bur-
manni IV 79, Meyeri 1219 Romae fuit in tabella mar-
morea

3 i. diebus. *lusibus* ac peiora AL. 6 *flumina* coni.
Leo 7 quasi mortuae uerbum cohortantis ad uitam

1042

Pro paupertate haec summo tibi | tempore, coniunx,
ut potuí, | meritís paruola dona dedi.

CIL. V 4593 contulit Mommsen. AL. Burmanni IV 181,
Meyeri 1303 Brixiae in titulo quem Q. *Egnatius Q. l.*
Blandus uiuos *sibi et Minuciae Vrbanae uxori* inscripsit,
sequitur *innocens uixit ann. XIII*

1043

Functa iaces hic, set niuis uiuesque Secun|do

Laelia tuo, debe(n)t nec benefacta | mori. |

te, Tellus, sanctosque precor pro | coniugis Manes,
nos ite placidi, | tu leuis ossa tegas.

CIL. V 3653 contulit Mommsen. AL. Burmanni IV 159, Meyeri 1288 apud Veronenses. praescriptum *Laeliae Clementine uxori incomparabili Q. Furius Secundus maritus et sibi uiuus fecit*, in fine adiectum *uixit ann. XXVII.* carmen aliunde desumptum esse corruptela probatur, hexametri et pentametri interuallo dissaepi sunt

2 *tuo* monosyllabum ut *tis* pro *tuis*, so pro *suo*. in archetypo tamen nomen fuisse credas aliud (*Prima*) *debet lapis*, corr. Felicianus. *nec bene dicta* Iucundus, *nec tua facta* schedae Farnesinae apud Muratorium 1364, 9

3 *pro coniuge et coniugis Manes* commiscuit operarius
4 *sitis* correxit Bonifacius, *ite o* Fabricius, cf. Paelignorum *eite pacris* supra 17 *ossua lapis*

1044

A

. . . . .
. . . i terra quam pro[c]ul a patria,
morib(us) et form[a p]ariter laudabilis, ut quis
cernere non posset, pulchrior an melior.
5 nunc [t]umulus super et super est Petronia nomen:
annos bis denos adq. duos tetuli.

B

. . . . . m]ari[t]i
qui caruit uita, quom caret hac anima,
nec carum cinerem at terram asportare paternam
10 quiuit, et hic miserum ut discruciet stimulus.

CIL. III suppl. 8135 contulit Domaszewski, Hirschfeld in actis acad. Vindobon. 1874 p. 406, eph. epigr. II p. 328 n. 485 rep. Viminacii nunc Singiduni in duabus partibus cippi supra mutilati. scriptura pulcra dicitur et primi aevi imperatorii cui conueniunt *tetuli* etiam a Catullo adhibitum, *quom, discruciare* et clausulae pentametrorum asperae omnes

1 uelut *membra hic posui*, nam . . i uidetur perfecti uerbi persona prima. *ponitur i]n terra* Hirschf. 7 hexametri maxima pars periit sed plus eo absumptum non puto, extremum uocabulum ex litterarum uestigiis Hirschf. indagauit, sententia haec fuit *hic me nunc posuit Percenni cura mariti* 8 *uiia* lapis 10 ὥστε καὶ τοῦτο δακτεῖν αὐτόν

1045

quod te] uíua officium tibi facere non | [pot]uerunt,
ad summum supremum | [diem] decorarunt, ut meruistí,
casta mater. | [hic o]ssa utrorum Annaes et Cissí aman-
tis | [eius] sita sunt; Cissus uiuit, sed quam | [primu]m
cupit ad suam amantissumam | [peruen]ire. |

mi uitae fil]nis potuit iucunda uiderí, |

quaeque ma]net mortis uos mihi restitu[et].

CIL. VI 11669, Bormann inscr. lat. nou. p. 10 in
museo Capitolino tabella marmorea ad laeuam deminuta.
Annam Cissi contubernalem a filiis sepultam, filiorum et
uiri desiderio in disticho respondentem intellegas. alias
etiam quae antecedunt numeris uincta uidemus, et hic iambi
quidam subiere

2 *locum* suppl. Bormannus 3 i. utriusque 5 *aman-*
tissima ἀγαπήτή *pro amand-* ut moris est post Flauios, hoc
exemplo non habeo antiquius 6 *uitae nulla*] *dies* sic
Borm. 7 .. *et* Borm. unde Hauptius *quae ueniet*, sed .. *nit*
Kiessling, .. *nit* aut *net* Dessau exscripsere

1046

Hedistes animo simul et cognomine matris
nata sacrum tumulis hoc Fabiana dicat.
corpo]ris hic titulus diu]i per longa colatur
tempor]a pro generis quaeso uir]ique manu.

CIL. VI 19174 descr. Henzen, Muratori 1255, 8. AL. Bur-
manni IV 369, Meyeri 1501 in uinea suburbana inuen-
tus cippus marmoreus, nunc in Vaticano

1 *Hedistes* lapis ut olim correxeram cum *hidisiis* tra-
deretur, cf. 1035, 1 3 *corporis* posui, nisi tamen lectius
fuit uerbum ut *roboris* (cf. 501, 8) 4 *manu* ut *omniq.*
manu stipata meorum, sed in aliena manu si uir Fabianae
erat, tanto melius

1047

Et te, Terr]a, precor leuiter [super] ossa residas,
senti]at ut pietas [prae]mia quae meruit.

CIL. III 1760 contulit Mommsen Epidauri in Illyrico subscriptum titulo quem ... *nus posuit e suo contubernali suae ann. XXV bene merenti a se.* sed distichon sumpsit ab alio

1048

Et te, Terra, precor leniter super ossa residas,
sentiat ut pietas praemia quae meruit,
et quicumque suis sincere praestat honorem,
felicem cursum perferat ad superos.

CIL. VI 9204, Fabretti 285, 193. AL. Burmanni IV 285, Meyeri 1381 Romae in aedibus Barberinis, periit. praecedebat *L. Vettius Nymphius aurifex u. a. XVII*

1 s. uersus tralaticii, sine ulla mutatione repetiti CIL. VI 16325 in sepulcro C. Cornelii Tyranni ann. XIII, nisi quod *pietas* ibi est 3 *sincere* Fabr. et plurimi, *sinceri* alii

1049

Finitum Euhodiae fatum qui conspicis hospes,
desine mirari: corpus inane iacet.
Euhodus ut ualeat pater optumus opto.

CIL. VI 17342 descr. Detlefsen, Muratori 1671, 3. AL. Burmanni IV 295, Meyeri 1390 effossum in columbario uiae Latinae extat in museo Kircheriano. praescriptum *haute animae bonae*, hoc et cetera loquitur mortua

2 *corpus inane* Prop. III 18, 32 tum Ouidius 3 *Euhodus aeternum ut* Burmannus quo hexametrum redderet, *ut uiuat ualeat* Hense

1050

Debuit hoc patris natus duo corpora humare:
corpora se manimes corpus inane colunt.
qui quia non possunt donis aequare merentem,
Basse, tuis meritis respondere queunt.

5 Debuit hoc natus nobis praestare duobus,
ut cineres patrios dederet infer(i)is.

sed quoniam dirae genuerunt fata uolucres,
te, Basse, ereptum fleuimus ante rogam.

CIL. VI 12307 ex schedis, Gruter 670, 2. AL. Burmanni IV 253 s., Meyeri 1355 s. Romae repertum in foro Iudaeorum periit. praescriptum mortui nomen *Q. Aricinius Q. f. Bassus uixit ann. XXV*, subscripta carminibus uiuentium nomina priori *C. Curtius C. l. Antiochus pater*, posteriori *Aricinia Nais mater*

1 hoc tumulo siue monumento. *patris* noli mutare in *patres* aut cum Pithoeo in *patrum*, sed a patre exstructum monumentum intellege 2 i. parentes decrepiti *sén animés* traditur, *semianimes* corr. Apianus, *sine animis* cunctanter prop. Henzen 3 *quia* non bene enuntiata sed clara tamen sententia 4 metrum restituebant inuerso uerborum ordine *respondere queunt Basse tuis meritis* (melior erat *respondere tuis B. uolunt m.*) 6 *crederet* Ferrarinus 7 *dira - uolucres* Heinsius quasi mala aui te fata genuerunt. Harpyiae (*dirae obscenaeq. uolucres* V. Aen. III 262) Basso mortem parasse significantur 8 expectaris *rogo*

1051

Tu pater et mater lacrumis retinete dolorem,
nam fato raptam non potes eripere.

CIL. VI 4385. AL. Burmanni IV 312, Meyeri 1521 fuit inter titulos columbarii familiae Germanici uel Claudii Caesaris. praescriptum *Hateria Telete uixit ann. XXVII*

1 *lacrumis lacrimis lachrumis* apographa uaria (*lachrymis* codex Vrbinas Iahn spec. epigr. p. 99)

1052

his pater ac mater maestum solantur amorem
soluentes nato triste ministerium.

CIL. VI 30108, Gruter 717, 8. AL. Burmanni IV 370, Meyeri 1524 fuit in Esquiliis superne truncatum

1 *maestum musa solatur a.* V. Aen. X 191 2 *triste m.* ibidem VI 223

1053

Heic sita est Ni[m]isis,

quae castum corpus ditulit ad | cinerim,
quam pater ac mater cupide seruare | studebant:
tertius ac decumus inuidit lumina | uesper.

5 dulcis uale mater perī dicit filia dulcis uale.
aue: et tu.

CIL. X 2752 descr. Mommsen Puteolis, nunc Nea-
poli titulus pessime inscriptus. praecedit *M. Munatius M.*
[*l.*] *Dardanus et M. Hostius M(arcorum) l. Eros*

4 exitus Verg. g. I 251. non annus sed dies letifer in-
dicatur, cf. 422, 6 uel 1035, 4 5 uerba artificio eo dispo-
sita ut '*perii*' dicit tam ad matrem quam ad filiam referri
possint, cetera modo pentametri cadant (*cara uale mater:*
filia cara uale)

1054

quae mihi iura dedit ciuis, dedit et | mihi uiuae
quo inferrer tum | cum paruola facta ceinis.

CIL. VI 28228 uidit Henzen, Or. 3038. AL. Burmanni
IV 304, Meyeri 1398 museo Capitolino inlata ex colum-
bario uiae Latinae tabella. adnexum distichon est huic ti-
tulo *Valeria O. l. Lycisca | XII annorum nata | Romam*
ueni |

2 *in ferrer* diuisa marmor *ceinis* fluctuante inter
i et *e* pronuntiatione ortum, *pressa cenis* in carmine Cae-
sariensi

1055

Quicumque Albana tendis prope[r]asque uiator,
paulisper celeres siste rogate pedes,
neu graue sit tenerae cognoscere fata puellae,
neu graue sit nostra morte dolere si[mul].

5 bis mihi iam senos aetas impleuerat annos
spemque dabat thalami [munere posse frui,

cum mors festinans crescentis [abstulit annos
 fleuit et adsidue maestus uterque parens.
 nunc ita in aeterna requiesco se[de sepulta
 10 et finem fati conqueror ipsa mei.

CIL. IX 1817 ex Verusio. AL. Meyeri 1273 Bene-
 uenti, periit. praescriptum *M. Ennius M. l. Macedo sibi
 et Polliae Synticheni, Enniae Iucundillae*, subscriptum et
Maxsim[o], adscriptum ab utroque latere *h(oc) m(onumen-
 tum) h(eredem) n(on) s(equetur)*

1 *properasq.* Garruccius, *properare* de Vita 2 *te*
rogo siste fecit Pecca 4 fin. *sini* traditur: *tibi* Momm-
 senus, *simul* ego proposui 6 *coniugiumque uiri* sup-
 plebat Verusius, *florida uirginei* Garruccius, *progeniesq.*
nouae ego primo 7 et 9 suppl. Nicastro. Ouidius met.
 X 24 *crescentesque abstulit annos*

1056

Quicumque Nol[a]na t[en]di[s] per [rura] uiator
 paulisper g[ress]us . . .
 neu graue sit ten[erae] . . .
 . u . . pau . . .

CIL. X 1152 descr. Mommsen apud Abellinates.
 praecedit titulus Egnatii magistri Mercurialis et uxoris Cot-
 tiae, quem excipit ne monumentum heredem sequatur cau-
 tio, deinde cui carmen destinatum erat *Egnatiae C. l. Gla-
 phyrae* idem carmen esse cum superiore *quicumque
 Albana* pro re ac tempore mutatum Conrads p. 19 et ego
 in Fleckeiseni annali 1858 p. 72 declarauimus

1 *tisdi...plr...* fere apparuit 2 *hic remorare tuos*
 adscripsit Hense 3 s. *cognoscere fata puellae uersus et
 paucos perlegere?*

1057

Hic soror et frater uiu[i] sunt plag[a] par[e]ntis,
 aetate in prima saeu[a rapi]na [tuli]t.
 Pompeia his tumulis co[gn]o[mi]ne E[leuthe]ris haeret
 et puer, inmites que[m rapuere] dei,
 5 Sex(tus) Pompeius Sexti praec[l]a[ro nomine] I[ustus],
 quem tenuit magn[um] forma pudorq. dec[us].

infelix genitor, gemina [sic morte coa]ctus
 a natis sperans qui ded[it ipse rog]os.
 amissum auxilium functae post [gaudia] natae,
 10 funditus ut traherent inuida [fata l]arem.
 quanta iacet probitas, pietas quam uera [sep]ulta est;
 mente senes, aeuo sed periere [breu]i.
 quis non flere meos casus possitq. dolere?
 qui d[ur]are queam bis datus ecce rogis?
 15 si sunt di manes, iam nati numen habetis:
 per uos cu[r u]oti non uenit hora mei?

CIL. VI 24520 descr. Henzen ediditque in ann. inst.
 arch. 1852 p. 315 uia Appia rep. tabula marmorea lit-
 teris pulcris, suppleui

3 *co...nteit....ris* exceptum est, *haeret* in lapide
 praepositum pentametro 5 *Sexti* ad uersum superest.
Iustus an *Faustus* incertum 6 aut *gensq. domusq., par-*
uola turba sim. 8 *spenrans* lapis 9 *auxilium* filius,
 filia *gaudium* 13 *dolore* lapis 15 contra quam de
 Fortuna Iuuenalis *nullum numen habes*

1058

Hic sum Bassa sita pia filia, | uirgo pudica,
 excedens | cunctas ingenio aequalis. |
 cum mihi bis quinos annos mea | fata dedissent,
 undecumum me | non licuit perducere annum, |
 5 cumque pater materque deos pro me | adlarent,
 at saeuos Pluto rapuit | me ad infera templa. |
 opside me Parcae finem fecisse uidentur, |
 cum ante alios uernas tres rapuere mihi. |
 si quis forte mea gaud[et] de morte iniqua, |
 10 huic sit iniqua Ceres perficiatque fame.

CIL. VI 7898 contulit Henzen, Maffei mus. Ver. 258, 2.
 AL. Burmanni IV 267, Meyeri 1367 uia Salaria effos-
 sum marmor musei Kircheriani. infra scriptum *Caecinae*
Sex. f. Bassae non paucis uitiis carmen deformatum

est, notandum maxime *adularent* u. 5 propter metrum et significatum (προσεκύνησαν θεούς). apices tradidit Maffei quinós 3 et *undecimum* 4, non tradit Henzen

1 *filia* Maff. *fi* tantum uidit H. 2 ad exemplum tale *cunctos i. iuuenes* 8 contra de antiquae simplicitatis domo Iuuenalis 14, 168 *infantes ludebant quattuor, unus uernula, tres domini* 10 *conficiat* Schraderus ex Ou. Ib. 428 *conficiare fame*

1059

Paruolus in gremio comunis forte parentis

dum ludit, fati conruit inuidia.

nam trucibus iunctis bubus tunc forte noueli

ignarum rector propulit orbe rota.

5 maestus uterque parens postquam miserabile funus

fecit, inferis munera suma dedit,

hunc Antho tumulum male deflorentibus annis

pro pietate pari composuere suo.

Marini Aru. p. 123, CIL. XIV 1808 descr. Lersch Henzen alii. AL. Meyeri 1272 Ostiae rep. nunc in Vaticano praecedit *dis Manibus Q. Volusi Sp. f. Lem. Anthi*, subsequitur *Q. Volusius Q. l. Anthus pater fecit sibi et Siliae D. l. Feliculae coniugi sanctissumae, Volusiae Q. f. Nice, Q. Volusio Q. f. Antho, Siliae D. l. Nice, C. Silio Antho: in fr(onte) p. VI in ag. p. III s.*

1 *i. telluris* 3 *nouelli* indomiti iumentum 4 *rota* primo casu efferri uidetur, *rector* quomodo *auctor* et alia genere promiscuo. *orbe rotae* Meyer 5 cf. 1055, 8 6 *fecit et inferiis* legendum, hoc Osannus illud Meyer correxit 7 luditur Anthorum nomen quasi florum 8 *patri suo* non parentes sed qui praeterea subscripti sunt liberi

1060

Condidit hic miseri mater duo funera pa[r]tus

ossaque non iustis intulit exequiis.

tegula nam Romae Proculum prolapsa peremit,

pressit Sipunti pressa Cladilla rogam.

5 uota, parens, nocuere tibi, qui numina saeua

ut plura eriperent, plura dedere bona.

CIL. III 2083 uidit Mommsen Salonis, iam in museo Agramensi, in monumento bipertito cuius partem dextram Q. Nassius Certus Draco aedilis quattuoruir suo et Tulliae Intumae matris nomine inscripsit, sinistra carmen est eique praescriptum *Papiria Rhome u(iua) f(ecit) sibi et Papiriae Cladillae ann. XIX et P. Papirio Proculo ann. XI.* [f]lis, subscriptum et *P. Papirio Clado uiro et P. Papirio Celerioni et Papiriae Hispanillae li(bertis)* litterae bonae dicuntur

1 *patris* ediderat Steinbuechel de suo ut uidetur, nec enim quadrat in uerba priora. *pa..* tantum Mommseno apparuit isque *misere* et *parua* scribi posse adnotauit 3 talia Iuuenalis queritur 3, 270 ss. 4 *pressa* non satis apertum: morbone oppressa an reapse ut solum significat uerbum suffocata in turba? CIL. III 2197 puellam quattuor annis maiorem Cladilla *depressere ueneficae*, 2519 *qui incendio oppressus est* 5 i. quoi cui

1061

Quis nón uolta riget lacrimis maerore coactus,
 quis non tristitiam pectore concipiat,
 immatura uidet si] paruae busta puellae,
 quam trísti rapuit mors scelerata dié?
 5 pro superum crímen, Fatorum culpa nocentum,
 condit eam quod humó uacé sepelítque parens,
 quae speciem uoltús habuitq. Cupidínis artús,
 dulcis ad Elysios rapta repente lacus,
 dilecta ante alios multum defletaque cunetis,
 10 Vestina infantum Clodia sóla decus,
 híc posita: an superas conuísit luminis auras
 innocua aeternís condita sideribus?

CIL. VI 27383 descr. Henzen, Iahn spec. epigr. 108, 3 in museo Vaticano cippus magnus marmoreus post u. 2 diffractus, litterae quaedam iam euanescere atque in extremo desunt, binos hexametri ἐν ἐκθέσει, pentametri ἐν εἰσθέσει uersiculos tenent, f ceteris litteris grandior, in *trísti* 4 prior i apicata, posterior adleuata superius scripta extant *uixit annis duob. d. XXV, fecit Threptus pater*

1 *uolta* Ennianum et Lucretianum (IV 1213), neque con-

uisere (u. 11) post Lucretium dictum apparet 10 *deous*
cippus

1062

In terris] cineres alius loc[us, hic | h]abet ossa:
effigies u[aga per | sid]era sic colitur.

CIL. VI 24792 descr. Henzen et prioris uersus exitum
suppleuit in museo Vaticano fractum marmor. prae-
cedit ... *Po]pillius Laena[tis l. Flo]camus filio, u. a. XV..*

2 ex *e* in *sidera* non plus superest quam quod in *t*
quadret aut *c* (ut *sacra*). Leo in priore uersu nomen *An-*
tiochi aliudue ponit, in hoc *effigies uiuist, iam sacra*

1063

Papilio uolita(n)s | texto religatus | aranist:
illi prae|da rep(e)ns, huic | data mors subit|ast.

CIL. VI 26011 descr. Henzen Roma auectus Flo-
rentiam lapis Tiburtinus, litterae ualde rudes. praescrip-
tum *Scita hic sit(a est)*

1 *papilio* ψυχή, *arani* pro *aranei*, κείσαι δ' ἀράχνης ἐν
ὀφάσματι Aesch. Ag. 1454 1477 2 *ilei* et *sueir* pro *su-*
bit tabula

1064

Felicia hic misera cónsumptast | morte, puella
dulcis, amicórum | concupienda iocis.
sit tibi terra | leuis tumulóque adsurgat | amómum
et cingant suaues | ossa sepulta rosae.

CIL. VI 20466 descr. Dessau Romae in urna. prae-
scriptum *Iulia C. l. Felicula*, pone *rosae* adscriptum *uale*
2 *concupienda* rarissimum uerbum sed immerito bar-
bariae insinulatum a Maduico adu. crit. II p. 641

1065

Atrox o Fortuna, truci quae funere gaudes,
quid mihi tam subito Maximus eripitur?
quí modo iucundus gremio superesse solebat,
hic lapis in tumulo nunc iacet ecce miser.

CIL. VI 20128 uidit Henzen, Marini Aru. II p. 635, Or. 2709. AL. Meyeri 1531 in museo Vaticano tabula mar- morea litteris optimis. praescriptum *C. Iulius Sp. f. Maximus uixit annis II mensibus V.* in uerbis quae *t* habent omnibus haec littera ceteris longior

1066

Inmatura sinú tellús leuis accipe Grati
 ossa et legitimo more sepulta foué.
 quattuor huic cursús Phoebéos fata negarun(t),
 éreptum sibi quem lúget uterque parens.
 5 quid prodest uíxisse in amabilitate facétum
 cunctaque blanditiís émeruisse suís?
 num potuit diléctus ob haéc perducere lúcem
 longius? heu Ditis foeda rapína ferí.

CIL. VI 6319, Brizio sepulcri scop. sull' Esquilino p. 70 n. 223 in laeua parte tabulae latioris scriptum est *hic sunt ossa sita Spudenis Lysae medici filiae.* fortasse frater Spudes Gratus, Statiliorum Lysa medicus fuisse sepulcri loco probatur. in fine u. 1 et post *longius* 8 distinctionem facit uirgula

3 *necarun* Brizio, *negarun* Henzen 5 color epicediorum perpetuus, cf. 543, 1 7 usitatius *producere*

1067

Sic tibi contingat feliciter ire, uiator,
 inmatura meo perlege fata loco.
 Zelotos iaceo, uixi dum fata sinebant,
 sí tamen haec uíta est, tam cito posse mori.
 5 bis mihi septenis finis datus ultimus annís,
 nomine me rapuit mors inimíca meo.

CIL. VI 29629 descr. Henzen, Fabretti 88, 164. AL. Burmanni IV 36, Meyeri 1186 in lapidario Vaticano mar- morea tabella

5 *miíi* pro *mihi* lapis datur AL. 6 *nomini* Fabr.

1068

Iter VII annis ego | iam fatale peregi,
 nunc rapi|or tenebris et tegit ossa lap(is). |
 desine soror me iam flere | sepulcro:
 hoc etiam multis | regibus (h)ora tulit.

CIL. VI 5953 descr. Henzen, Muratori 1499, 10. AL-
 Burmanni IV 27, Meyeri 1179 de sepulcro familiae L.
 Arrunti cos. a. 6 mortui a. 37 inlata museo Capitolino ta-
 bula. praecedunt haec d. M. *Successi Primigenia sor(or)*
fecit fratri bene merenti et piissimo

1 archetypum Vergili istud *cursum peregi*, metro ido-
 neum *uitae septem annis ego iter* 3 de archetypo uide
 823, 1 970, 11 971, 12. *desine cara soror me iam deflere se-*
pultum Burmannus, *desine me soror inlatum iam* Hagen-
 buchius Meyerusque 4 *magnis regibus* 970, 14 et 971, 15.
 in titulo Boissardiano CIL. VI 3183* (Or. 4795) *hora brevis*
uitae letum tulit

1069

Immatura tui properantur tempora fati
 primaque praecipiti limine uita ruit.
 uiginti tecum nam fers non amplius annos,
 sed decuit talem longior hora uirum.

CIL. II 1413 ex schedis Vrsone Hisp. praescriptum
 ... C. l. *Faustus XX ann. hic situs est, s(it) t(ibi) t(erra)*
l(euis)

quod CIL. II 1414 item ex schedis prolatum est frag-
 mentum l. l. *XX tecum transfers non | amplius annos, de-*
bueras tamen | habuisse mille. s(it) t(ibi) t. l. uehementer
 dubito an ex isto carmine factum sit et interpolatum

1070

Filiola[m] amisit pa[ter heu] materque sequat[ur]
 ipsa. huius nomen Saluiol[ae] fuerat.

CIL. II 3501 descr. et suppleuit Huebner Cartha-
 gine Noua litteris paruis antiquis. sequitur M. *Maestri Lu-*
crionis uerna annorum XXI

2 *huius* hic sitae filiae. Leo punctum ponendum post
huius censuit

1071

Iam bis ut octonos Spendon compleuerat annos,
raptusque a fatīs conditus hoc tumultost.

CIL. XII 882 ad lapidem Arelate litteris saeculi
primi elegantibus. praescriptum *Spendonti C. Stati Patercli*
Q. Staius Murranus sodali

1 *ut uacat aut que*, illud enim temporis est, non *quasi*
sedecim

1072

Donauit genitor magno te, p]arue, sepulcro
ut post fata duos iungeret] una domus.

CIL. XII 1686 descr. Hirschfeld Deae Augustae
Vocontiorum litteris saeculi I incipientis praecedit
... *s pater*, sequitur graeca interpretatio talis μικρὸν τῷδε
τάφῳ γενέτης δω]ρήσατο παῖδα [οὐ μικρῷ, ἕνα θεῖς ἀμφοτέ-
ρο]ισι δόμον

1073

. . . . . usta igni fidissimus atro
corpora quae rapuit, condidit hoc tumulto.
nec sibi nec matri natos aetas sua plorat:
bis senos annos non habuere supra.
ne terra aliena ignotum cum nomine obissent,
hic titulus paruo proloquitur lapide.

CIL. XII 5276 descr. Hirschfeld, Gruter 718, 2 a Scali-
gero. AL. Burmanni IV 242, Meyeri 1347 Narbone in
cippo supra mutilato litteris saeculi I

1 *deest amborum pater* 3 *sibi* non referendum ad
natos sed ad patrem 5 *ajena* pronuntiabatur ut *Na-*
sidjeni al. 6 *lapide* hodie periit excepta prima hasta

1074

Ad [uitam] uo[lui] Celerem te c[re]scere mater,
ad mortem ingemui te Celerem misera.

CIL. III suppl. 12987 uidi ectypum commodatum ab Hirschfeldio Salonis in lapide fracto supra et infra et dextra. subscriptum *P. Gallius Celer...*, ex amphibolia nominis carmen deductum

1 *uolui* proposuit Hirschfeld, istae litterae non omnino certae, posse putaram legi uelut *prī]ma o[ptans*

1075

St]a lapis in longum et lūctu déflēta parentum
ne preme, nam teneri corporis ossa tegis.
ossa parēns maculat lacrumis cineremq. fatigat
flētibus: heu Bebryx sic miserande iacēs.
5 nōndum septēnis bis tē perdūxerat aetas,
formosum cantū detinet iste rogu,
délicium domini, spes expectāta parentu[m],
exiguom tumulū tempus in arte ci[tant].
édidicisse pias artes testamur an[helum
10 atque idem o[ptamus: sit tibi terra leuis.

CIL. X 4041 descr. Mommsen et recognouit incertae ex agro Campano originis in museo Neapolitano, ab imo fissura aliquot litteras absumpsit. praescriptum *Be]bryx puer*

1 *alapis* priores, *al...is* nunc legitur, *sta* suppl. Nohlius 8 *tumulū* et 9 *artes testamur* priores: nunc *tum* tantum et *ar.....tamur* extat *ci[tant* posui dubitans: *ci* infra fractae apparuere, non ueri simile *sinunt* 9 *artes contenta paternas edidicisse* Ou. met. II 638 extremam *n* potius fuisse quam *m* Momms. scribit, hoc igitur ut quiui et 10 expleui

1076

Filia cum matre est, hospes, sei forte requiris, |
heic sita, quas rapuit mortis acerba dies. |
sed prius eripuit matri qui in omnia pollet |
crudelis cassus filiolum e manibus.
5 paene immatura | morte ereptam sibi gnatam
heu quantum mater [fleuerit] | indiciost.

nam postquam [fletu] et monumento hoc conde|corauit
gnatam, per luctus reddidit ipsa animam.

AL. Burmanni IV 82 uol. II p. XLV auctore Maiansio
qui 'perperam descripta' correxit pleraque, Meyeri 1222.
in CIL. II excidit inuito editore Noua Carthagine. prae-
scriptum *Sicinia Q. f. Secunda*, altera adfuit inscriptio *Sici-
nia Q. f. mater*

2 feruntur *sica, rapit, quis* (improbabile *quies*) 3
hiatus probatus optumis (Verg. *an qui amant*) 4 fertur
cassius 5 *paene imm. m.* refero ad matrem. de dac-
tylo extremo cf. 986, 11, discrepabat uox uiua cum trala-
ticia scriptura 6 lacuna nulla traditur, sed *mater* | *in*
biciociost: hoc emendauit, illud addidit Burmannus
7 *fletu* addidi, *tumulo* Meyerus

1077

Sei qua renascentes optant certamina laudis,
ex nostra aspiciant facta priora fide.

CIL. VI 18209, Gruter 975, 12 uidit Smetius. AL. Bur-
manni IV 297, Meyeri 1392 Romae tabella marmorea
Capitolino museo inlata, ab Henzeno frustra quaesita. prae-
scripta nomina *Cn. Flavius Cn. l. Sosia, Cn. Flavius Cn.
l. Apollonius* quorum fides praedicari uidetur erga patronum

1078

Quam q . . . . .
et sine fine gemun[t . . . .
desinite o miseri lo[ngas proferre querellas
et fletus tantos . . . .
5 non ego sum sangiis . . . .
sola neque inmiti . . . .
uos serteis laeti n[ostrum decorate sepulcrum:
hoc fuerit gratu[m . . . .

CIL. VI 10244 a prioribus in museo Kircheriano
in altera parte fracti marmoris, alteri quam ipse spectauit

Henzen inscripta est de iure monumenti stipulatio *act. VI idus M.* | *L. Iulio Vrso Seruia*[no II] | *L. Fabio Iusto* c[os]. anno 102. at centum annis antiquius uidetur carmen epitaphium puellae fuisse nescio an distichis compositum, saepius enim accidit ut nulla fiat alternorum uersuum εἰσθεσις. supplementa recepi proposita in CIL.

1 *quamquam* miseranda sors est et gemunt pectora?

5 *sanctiis* Brunati. uelut *sanctis* data Terrae sedibus
una 8 Manibus officium post 8 alia intercidisse
significatur

1079

i . . . . . ficeo . . . . .

dum tetol[i uitam, tem]pora iniqu[a nimis
inuida, preste[ntur cum] tempora ta[m breuis aeu],
nec lieuit ma[tri prole patriue frui.

5 iam supere[st ut uos qui huc] lumina [uertitis orem:
[dicite lugentes 'sit tibi terra leuis'.]

sic si forte se]nes mise[ro casu doluistis,
felix] sit uobis u[ita futura magis.

tu quoque qui fat]o es meliori n[atus, adesto,

10 iam nunc dise]e senes [quam mala fata manent.

CIL. III suppl. 9447 (ad 5 *lumina*) 9448 (a 7 -*nes mise*-)
misit mihi Hirschfeld Salonis fragmenta marmorea litteris
exiguīs. coniuncta a Buličio redegi in uersiculos. priscum
est *tetoli* et certum, nouiciū *meliori* si casu fuit sexto

2 *nimis* aut *mihi* aut Parca dedit 7 *miseros fleui*-
stis, abite laetaq. sit u. uestra senecta magis prop. Leo
9 *melior in* editum est

1080

Ossa sub hóc tumulo pia | sunt sed acerba parenti. |

Amphio mí frater hoc | titulum posnit. |

pareite Fata meis, | ualeant fratresque | sorores.

sit tamen | in uestro pectore cura mei.

CIL. VI 9199 descr. Bormann, Fabretti 8 XLVII (Or.
2784). AL. Burmanni IV 289, Meyeri 1385 Roma Vrbi-
num translata tabula marmorea. subiectum carmen est huic
nomini *Zethus T. Vini atriens(is) u(ixit) a. XX.* iuxta quod

nomen legitur *Antistia Nicopolis*. Zethum et Amphiona fratrum seruorum nomina uide apud Fabrettium 9, 35 s. (Gruter 580, 8 844, 7). T. Vinium esse Rufinum Galbae legatum suspicor consulem a. 69 eodemque anno occisum paene sexagenarium hominem illo tempore potentissimum (Tac. hist. I 48)

2 metro consuluisset scribens *Amphio frater mi*. neutri generis *titulum* est ut 1020 al. 3 uoluit *fratresque sororesque* an *ualeantque fratres sorores*?

1081

Viuite f]elices quibus est d[ata longior actas,
nam fa]tum nobis omni[bus instat idem.

CIL. VI 30607, 2 ex Donio fuit Romae fragmentum. praescripta talia ..er raei uir ci.., subsecuta ..ches lib. patro[n].. suppleuit Bormannus conl. 802, 2, *longior hora* carmen sequens sicut 1069

1082

Viuite felices quibus est dat|a longior (h)ora: |
nuxi ego dum licu|it dulciter ad supe|ros.
dicite si merui: | sit tibi tera | leuis.

CIL. III 4483 descr. Mommsen Carnunti, litterae rudes. praecedit *C. Valerius C. f. Ser(gia) Her. Tub. mil. leg. XV Apoll. stip. XVI ann. XXXVI h. s. e.* ubi *Her. Tub.* quid significant obscurum est, uidetur autem domus indicari et patria, non cognomen. adpicta infra sunt instrumenta fabrilia totusque titulus scalarum formae ita adsimilatus ut praescriptio a dextra ad sinistram extenuetur et conducatur intus, carmen infimum a sinistra ad dextram legio ex Pannonia a Nerone missa ad bellum Parthicum, post annum 71 reducta a Vespasiano Carnunti tetendit donec a Traiano uel Hadriano rursum in orientem auocata est. fortasse non inferioris aevi hic titulus quam 1011

1 cf. 373 447 802 al. 3 *tera* sic cippus

1083

Tu] qui praeteriens spectas mortis monu[mentum,
aspice quam i]ndigne sit data uita mihi.

quattuor anno[rum uixi . . . .
 in qu]into scande[ns] deposui heic animam.
 5 nun[c . . . . l]atebri[s
 . . . is . . . uiuere dis[ce . .

CIL. X 4428 uidit Mommsen, Garrucci act. inst. arch.
 1861 p. 35 Capuae infra cernitur persona stans,
 continuantur in lapide metra nec quantum u. 3 ss. perierit
 certum est. supplerunt Garr. et Momms.

3 *quatiuor* lapis 4 '*heic* potius fuit quam *hanc*'
 Momms. 5 *te]nebr[is* legi posse negat idem cf. carmen
 insequens 6 *at tu qui legis hoc* coniecì, *hoc agimur*
miseri Leo

1084

Tu qui praeteriens legis hoc mortis monimentum,
 aspice quam indigne sit data uita mihi.
 (quindecim) annorum quint[o] dulcissima uixsi,
 in sexto et decem ascende(n)s deposui hanc anima.
 5 nuc [mor]or in tenebris deserta luce [co]acta:
 hoc omnes ueniunt, [ui]uere disce, uale.

CIL. X 5020 uidit Mommsen, Garrucci act. instit. arch.
 1861 p. 36 Venafri

3 *XV annorum* lapis *quintu* suppleri posse uel
quinto ait Momms. puta nuptam anno puellam 4 *et de-*
cem secludenda. cf. 149 et quae infra edentur 5 *per]-*
acta Momms. *rel]icta* Garr. errans ut testatur Momms.

1085

Si quis forte legit titulum | nomenue requirit, |
 Dorchadis inueniet ossa | sepulta loco.
 dum uixi fui | cara uiro, nunc mortua quaeror, |
 sat felix uideor si modo fama manet. |
 5 coniux Thymelicus coniugi fécit suac.

CIL. VI 17056 uidit Detlefsen, Marini iscr. Albani p. 109
 in museo Kircheriano tabella marmorea. praecedit

d. M. s., quod sequitur *coniux Thymelicus* iambicum esse carmen uerborum dispositio et grauissimi uocabuli iteratio probat. inter disticha prius et posterius interserta est uirgula

2 rectius *inuenies* in sequente carmine 4 *set felix*
Marinius

1086

Si quis forte leget titulum nome[nue] requiret,
Nardinis inuenies ossa sepulta lo[co].
dum uixi fui] cara uiro, nunc mortua qua(e)r[or].
sa[t] felix uideor si modo fama] manet.

5 scire potest ipse an mi[hi] sit mansura maritus.

Heliades coniugi benemeren[ti] . . fecit.

Si tantum mihi Fortuna largita [fuisset,
quantum in te pietas] coguit et officia,
aureum hoc tot[um] fecissem, nunc monumentum

10 de mea pauperie feci uti [potui.

CIL. VI 19175 descr. Henzen, Marini Aru. p. 170. AL. Meyeri 1520 in museo Vaticano tabella marmorea litteris paruis. praescriptum *Hedia C. l. Nardis uix* . . . primi uersus iterantur in Dorcadis quod praeposui monumento itaque restituti sunt a Conradsio p. 45 et Henzeno

3 *quaror* lapis 5 datur tale *misereri iam uelit Or-*
cus 7 debuit *Fortuna mihi* 8 *coguit* perfectum a
cogo declinatum ut *requit* (Henzen Or. 6687) an praesens-
cum *u* insitiua? certe bisyllabum ut *tinguit* sim. 10
pauperie scripsi: *paupertie* lapis quod pro *paupertate* ce-
perunt

1087

. . . . ta fuisset
. . . . quit et officia
. . . . is ego aedificasse
. . . . ut et potui.

Gori inscr. Etr. II 144, 11 CIL. VI 30107 Romae effos-
sum Florentiam auectum periit fere eorum distichorum
reliquiae quae claudunt titulum superiorem: auratas tibi

uellem aedis aedificasse, nunc feci ut licuit pauper ut et potui

2 quit Gudius 338, 1: cui f Gorius. quot benefacta mihi liquit? an rursus coguit? 3 et 4 pleniores Gudius quam Gorius tradidit, 4 t ante potui uterque, ne putes utei

1088

Si meritis possem dare munera tantum,
 quanta tibi debentur praemia laudis,
 aureus hic titulus et littera nominis auro
 condecorata legi debet, tam simplici uita
 5 quae superis semper tam grata fuisti.
 inter securas sine crimine uitae
 sit precor et super h[o]c sit tibi terra leuis.

Henzen Or. 7386, Bormann qui descripserat inter Sassinatia n. 42 (libri a gymnasio Leucoph. Berolinensi a. 1874 editi p. 371) Sassina Vrbinum translatus lapis. praecedit d. M. Aufidiae Agathe C. Aufidius Fidelis lib. et coniugi bene merenti uersus complures quinum pedum, resectis fortasse archetypi carminis nominibus, in 6 s. deest uerbum principale (*requies, sedes*) exturbatum a dictione triuiali

1 debuit tanta 4 debuit si restituis, pentametri forma renascitur 7 h.c lapis, correxi in Fleckeiseni annali a. 1858 p. 74

1089

Hic Clytius carus cunctis iustusq. piusq.
 est situs et subito tempore raptus abít.
 quem flet amissum aeterno tempore coniux.

CIL. VI 7243 descr. Helbig prope uiam Latinam rep. praecedit *Clytius l(ibertus), Phile Clyti l...*

1 iusq. piusq. Ou. her. VIII 4

1090

Hic Clodia cara cunctis iustisque piisque
 est sita et subito tempore rapta abiit,
 quem flet amissam aeterno tempore coniunx.

CIL. VI 15806 descr. Henzen. AL. Burmanni IV 391, Meyeri 1517 in museo Vaticano exsecta de urna tabella praescriptum *Clodia O. l. Elegans uix. an. XXX*, dextrae parti inscriptum *C. Memmius C. et O. l. Milo*

1 s. quomodo deprauati sint carmen superius ostendit

3 *quem lapis. aeterno amissam quam deflet* Burmannus, archetypus uersus fortasse *dolet* habuit aut pluralem *quos flent amissos a. t. nati*

1091

Quaerere cessauī nunquam neq. | perdere desi,
mors interuenit, | nunc ab utroque uaco.
uiuīte | felices qui legitis.

CIL. V 4656 contulit Mommsen. AL. Burmanni IV 21, Meyeri 1175 in agro Brixiano. praescripta haec *u(iua) f(ecit) Minicia Fortunata sibi et Miniciae Tryphaenae lib.* perperam Iucundus distichon coniunxit cum graeco titulo Kaibel inscr. Sic. add. 2388 a

1 *neq. lapis, nec alii legerant* (Henzen Or. 7402)

3 paene pentameter, cf. 486 803 al.

1092

Quaerere cessauī numquam | nec perdere desi,
mors interuenit, | nunc ab utroque uaco. |
credite mortales: astro nato | nihil est sperabile datum.

CIL. V 7047 descr. Mommsen, Or. 71 Augustae Taurinorum. praescriptum *haue Vitalis: L. Tettienus Vitalis natus Aquileie edocatus Iulia Emona titulum posit ante aeternam domum Iulia Augusta Taurinorum, dicit: | quae-* rere eqs. post datum lapis fractus est

3 inde dictus *astrosus quasi malo sidere natus* (Isid. orig. X 13). *sperabilis* nisi in Pl. capt. 518 non uidetur legi

1093

Dum uixi quaesi, | cessauī perdere [n]umquam: |
mors intercessit, | nunc ab utroque uaco.

CIL. V 6842 contulit Mommsen, Muratori 759, 7 Au-

gustae Praetoriae. praescriptum d. M. P. Vinesi Firmi
q(uaestoris) aed. et II uir(i) munerar(ii), P. Vinesius For-
tunatus et Vinesia Faustina patri karissimo

1 deminutus repetitur in monumento C. Manli Gibbae
lib. Priami Patauino CIL. V 2986 *quaessi semper [neq.] per-*
[dere desi, cf. carmina proxima] 2 in nunc prior n
non iam apparet

1094

Quandius uixi, quaesiui | nec cessauī perdere | semper: |
mors interuenit, quae | facit ut ab utr(o)quae | uace(m).

CIL. VI 30111 descr. Henzen Romae marmor in-
uentum extra portam Maiorem nunc in museo Vaticano

1 sic ibidem 6308 bis *quandius uixit*, 13101 *quamdius*
uiuo. prisce dius et interdus

1095

Quaerere consueui semper neque perdere d[esi]: |
nunc ab utroque uaco, decasa paul . . . | uoluit.
hic mea conposito requiescunt o[ssa, quiescit |
et labor a puero qui mihi semper erat.
5 nunc labor omnis [abest semper] | curaeque moleste,
nec scio quit nunc sim nec scio qu[it fuerim. |
parua tamen nostro remanent solacia facto:
uiuent qui l[audent], | uiui quia dona fruuntur.
uiuīte felices quibus est fortuna [superstes.

CIL. V 3415 contulit Mommsen. AL. Burmanni uol. II
p. 20 apud Veronenses. praecedit Q. Octauio Q. l. Po-
b(lilia) Primo VI uiro Aug. sac(erdoti) iuuen(um) Octauia
Tigris pat(rono) coniugi b. m. et sibi u(iua) f. loquens in-
ducitur patronus

1 *consului lapis, consueui* post alios Maffei mus. Ver.
172, 2 enotarat 2 incertum quot litterae perierint, nec
pentameter fuit neque hexameter non potest esse corrup-
tus. pro *casa* Maffei causa edidit, *de casa pausa reuol-*
uit haesitans Hauptius. sed *decasa* sic ut *sol occasus* di-
cta folia pomaue in comparatione uitae ac fortunae pau-
lum distant a deciduis uel caducis, haec *paulum flaminis*
uoluit? nusquam lapicida uerbum unum in plures uersus
distraxit 3 *ossa sepulcro* Muratori 202, 1 4 et Mom-

senus coniecit, descripsit *ii*: alii *fi* aut *is* legerunt 5 *ab-*
est uitae Doruillius *cura molesta* Prop. Ou. 6 restituit
 Burmannus, *et quid sim quid fuerimq. subit* Ou. tr. III 8, 38
 7 *fato* Burmannus, atque ita scripsit qui auctor uersus
 fuit 8 *l* aut *d...* lapis, suppl. Hauptius 9 *superstes*
 infra in carmine Delmatico, *beata* supra in Romano 447 et
 Pannonico 805. *relicta* Hauptius, *peracta* ex V. Aen. III 493
 priores

1096

Orniicea . . . u . . . . er busi . . . . negl . .
 nu . . . . m ubi perpetuo remanet

CIL. II 4283 descr. Huebner Tarracone in monumento
 sepulerali quod Scipionum creditur a uolgo, in tabella an-
 sata quam sustinere duo barbari uidentur. adeo exesus ti-
 tulus est ut paene nihil Huebner praeter ista dispicere po-
 tuerit, reliquos litterarum apices designare inutile est, ne-
 que antiquiores certiora tradiderunt. unum uidetur disti-
 chon fuisse, etsi ne hoc quidem exploratum est, potuere
 plures extare uersus et ultimum uerbum *remanet[is]*

1 sententia fortasse haec *ornatast uiuo sedes rebus*
 alii legerunt, cui nectas licet in exitu *bene ge[stis]* 2
nunc tenet hanc domum?

1097

Tempore supremo Faustest tibi [eu]r[a] soluta.

Si perlegisti, uenias licet et requiescas:

haec domus, haec requies omnibus una manet.

abnuis et refugis f[ru]s[tra] . . . . .

5 hue ueniundum inqua[m] . . . . .

CIL. VI 24368 apographon habui Nisseni, Reinesius
 812, 65 Gruter 991, 6. AL. Burmanni IV 83, Meyeri 1466
 in Trebio oppido Vmbriac in casa Valenti (unde errore
 quidam ad Valentinum Forum Fului rettulere) urbanae ori-
 ginis marmor. praescriptum *C. Poblicius C. l. Am...* | *u(iuit)*
Rustia C. l. M... | *C. Claudius Faustus ui[xit] an..* titulum
 dextra mutilatum non uidentur mihi pleniorē uidisse Rei-
 nesii et Gruteri auctores. ab editoribus uersus male dispo-
 siti sic 2 4 3 5. nam 1 nomina propria excipit scriptus in
 medio, tum 2 3 sinistra, 4 5 dextra incisi, itaque illi inti-
 gri, hi dimidiati

1 *fauste est tibi cura uidendi (uiuendi primus auctor)*
 Rein. *fauste sit tibi terra leuis* Grut. CIL. arbitrium ut
 puto utrumque 3 Horati c. I 28, 15 *omnis una manet*
nox comparat Hense 4 cf. supra 120 *frustra* Rein.
 Grut. *en?s.. Niss. nam te auferet Orcus* Bonada adiecit
 5 *in qua lapis ut uidetur diuisim. deest uelut nec datur*
ulla fuga

1098

. . . si] quaeri[ti]s, ossa Sereni
 non]dum desierunt, set quasi uiuat amat
 et mon]et. at uiridi requiesce uiator in herba,
 ne]u fuge si tecum coeperit umbra loqui.

Muratori 492, 1 quae extant descr. Bormann editurus
 in CIL. XI, plenius carmen antiquiores uiderant. AL. Bur-
 manni IV 365, Meyeri 1498 Hispelli in Vmbria

1 *quaeritis* legere posse sibi uisus est Borm. *quaereris*
ossa Sereni enotarat ignotus auctor antiquior supple-
 dum tale *respondere tamen*, cf. Propert. IV 11, 83 s. Leo
suadet nos nouisse tamen 3 *..et* extat nec interpunc-
 tum est, *..aet* auctor ille. *nemo uetat* Mommsenus ac Leo
 coniecerunt, *si laetat* Hirschfeldius, *nosque petat* ego

1099

Ossa | relata domum, | cinis hic adoperta | quiescit:
 heredes | titulum, uersiculos | Cornelius epoi | conle-
 gae et amico.

CIL. VI 2938 contulit Mommsen, Or. 4479. AL. Bur-
 manni IV 39, Meyeri 1188 Veronae sed effossus cippus
 est prope Romam ad portam Pincianam, lapis Tiburtinus.
 praescriptum *Sex. Naeuio L. f. Pub. Verecundo sign(ifero)*
coh. XIII nato Veronae. ad sepulturam igitur militis ur-
 bani, id quod Maffei mirabatur, cineres sunt ab ossibus
 disiuncti locoque separati, cf. 1062

1 *cinis* feminino genere ut apud Catullum et Caluum
 2 pro clausula tali *uersiculosque dicant* substituta
 alia et finita ritu hexametri. Burmannus *uersiculos posuit*
 adiecit *epoi* Mommsenus, *eroi* priores: cognomen Hen-
 zeno subesse uisumst, mihi est ἐπώει cf. 935, 13

1100

cum bis duodenos aetas [c]o[m]pleuerat annos,
 tum rapuit fatis mors inimica suis.
 ut rescit mater planxit, fleuere sodales,
 fleuisset genitor — occidit ipse prior —
 5 cognati proprii longa regione relictī,
 hī pompam ornasent funeris usque mei.
 qui posuit Proculus titulum nomenq. sodalis
 inscripsit maerens: hic pietatis honos.
 sis felix, ualeas et te tua seruet origo,
 10 et dicas Claro: sit tibi terra leuis.

Brambach inscr. Rhen. 1364 ad ectypum quod non nullas litteras lectas a Beckero et re ipsa certas non exhibuit

Mogontiaci praecedens uersus ita deletus est ut paene nihil cognoscatur (in primo ...*ee si...*), pentametrum fuisse credo, neque enim carmen integrum. sequitur *L. Valerius Proculus commanipularis d(e) s(uo) p(onendum) c(urauit)*

6 *hi pompam* Beckerus, nec tamen prima et sexta litterae satis clarae 7 Proculus est qui posuit, an *qui pro* *quo?* 8 Vergilianum hemistichium, supra 597 et 817

9 cf. supra 876 *ita te tua gloria seruet.* ex huius carminis formula redintegrari uelim 374, 3

1101

Hic tumulus Fructi sacer est, | quem laedere noli,
 hospes: | sic uotis ipse fruare tuis. |
 legisti, miseratus abis? | felix tibi uita
 . sit precor | atque obito sid tibi terra leuis.

CIL. VI 5767 descr. Henzen proxume Appiam in Codiniorum uinea in marmore litteris pulcris maiusculis praescriptum *dis Manibus sacrum*, subscriptum *Cn. Pompeius Olympicus uius fecit sibi et Geganiae Prima[e coniugi?]* *Felicitati f(iliae) Fructo l(iberto) de quibus doloit nihil nisi morte[m]*

1 inter *noli* et *hospes* interserta est numerorum finem indicans uirgula

1102

P]arua quidem mo[n]umenta tibi pro munere uitae
 feci[m]us et tumulto teximus [os]sa leni.
 sed quoniam [uiu]ae facis est erepta uoluptas,
 testatur titulus pignus amicitiae.
 5 si datur extinctis mentem retinere priorem,
 respice, Birroni, munus amicitiae.

CIL. XI 5927 descr. Bormann, Nissen mus. rhen. 22 p. 433.
 AL. Burmanni IV 363 et 382, Meyeri 1152 in Vmbriae
 oppidulo cui nunc nomen Vmbertide (in agro Perusino Mu-
 rat. 1489, 1) marmor diruptum praescriptum *Q. Petronio*
Birroni[o, subscriptum *uixit annis XXXXIII dies XXXIX*:-
C. Heluius Ianuarius

3 ..ae colligitur ex ectypo ac praecessisse litteram in-
 curuam qualis *u* est, non *t*, ..asfacis Ciatti exscripserat: *ui*-
uae facis coniecit Bormannus. fax sideris et uitae, amoris
 et studii, rogi et sepulcri quorsum hic dicta sit non clare
 perspicitur, putes ad uiuum amorem significandum. *faciest*
 (i. faciei est) non placet, *tacitis adsunt sua praemia uotis*
 proterua interpolatione AL. 4 *pignus am.* eadem sede
 Mart. IX 99, 6

1103

Subductum primae Pyladen haec ara iuuentae
 indicat, exemplum non leue amicitiae.
 nanq. sodalicii sacrauit turba futurum
 nominis indicium nec minus officii.
 5 dicite qui legitis solito de more sepulto:
 pro meritis, Pylades, sit tibi terra leuis.

CIL. II 1293 Muratori 544, 3. AL. Burmanni IV 35,
 Meyeri 1573 Salpensae Hispanorum. praescriptum *Py*-
lades Anni Nouati patris h(ic) s(itus) e(st). seruus Nouati
 fuerat, ne filium credas ut olim Saxe, honoratus ab sodalibus
 1 *Pyladem* edidit Huebner, -en Mur. 3 *iure soda-*
licii sed turba sodalis Ouidius *futuram* Maiansius in
 AL. Burm. p. XLI

1104

Fidus uixisti | sine crimine, | Gaudi :

hoc tibi | pro meritis, sit | tibi terra levis.

Brambach inscr. Rhen. 1239 de uisu Mogontiacy
 praecedebat *C. Gavius C. fil. Ce]ler ann. XXI h. s. e.* cf.
 CIL. VI 17923 tabellam originis Romanae in qua superest
fidus uixi..., Henzenus autem Fidum aliquem nominatum
 putat

1 ad hexametrum *semper, nobis, morum* ante *sine* de-
 sideratur aut quale centiens legimus *Gaudi sine crimine ui-*
tae (CIL. VI 25985 *u. a. LXX sine criminis uitae*) 2 *sit*
 utrique membro commune numeri mosque sepulchralis ad-
 signant posteriori

1105

Hic sum positus qui semper sine crimine uixi.

et quem mi dederat cursum Fortuna peregit.

cuius ossua et cineres hic lapis intus habet.

Fabretti 408, 332 CIL. XIV 316, periit Ostiae. prae-
 cedit *d. M. L. Carullius Epaphroditus VIuir Aug. idem*
q(uin)q(uennalis), subsequitur *huic VIuiri Aug. post cu-*
ram quinquennalitem optuler(e). qui egit annis conti-
nuiis IIII

1 debuit minimum *hic positus sum* 2 s. primis ap-
 tius erat *peregi, ossa mea et cineres.* Vergilius Aen. IV 653
uixi et quem dederat cursum Fortuna peregi, cf. 385 et
 814. *cuius* potuit una syllaba enuntiari

1106

Qui dum nita datast, semper uiuebat auarus,

heredi parcens, inuidus ipse sibi,

hic accumbentem sculpi genialiter arte

se iussit docta post sua fata manu,

ut saltem recubans in morte quiescere posset

securaque iacens ille quiete frui.

filius a dextra residet, qui castra secutus

occidit ante patris funera maesta sui.

sed quid défūctis prodest geniális imago?

10 hoc potius ritú uiuere debuerant.

CIL. VI 25531 descr. Bormann, Marini Aru. p. 713. AL. Burmanni IV 8, Meyeri 1150 Romae in aedibus Barberinis tabula magna marmorea. *subsecuntur haec *C. Rubrius Vrbanus sibi et Antoniae Domesticae coniugi suae et Cn. Domitio Vrbico Rubriano filio suo et libertis libertabusque posteri(s)que eorum et M. Antonio Daphno fecit.* supra repraesentati sunt pater apud mensam in lecto recubans manibus coronam ac poculum tenens et adsidens a dextra filius miles manum dextram ad patrem porrigens. i longa et apex semper recte adhibitus est, disticha singula singulos uersus implent

1 *datast lapis, fuit* Gruter 823, 2 3 *festum genialiter egit* Ou. met. XI 95 7 *clausula* Ou. met. V 128

1107

O utinam uiuo potuissen praemia morum

reddere: nunc lacrimas accipe pro meritis.

nam semper, fateor, tacita te mente probauí,

detexit sensus ultima flamma meos.

5 tu columen rerum semper, tu cura mearum,

nunc eris et luctus tu quoque causa meí.

ossibus infundam quae nuncquam uina bibisti.

CIL. VI 23472, Gruter 948, 10 (uidit Smetius). AL. Burmanni IV 393, Meyeri 1450 Romae fuit in cippo quadrato cuius ab utraque parte puer spectabatur hinc coronatus in quadrigis illinc mitratus uel pilleatus dextram ad pectus admouens. post *bibisti* legebantur haec *dis Manibus Onesimi: Anicetus carissimo fecit domino*

5 Horatius Maecenati *mearum gr. decus columenq. rerum* 7 *nucquam* Iucundus. hexameter hic quasi ex tempore adiectus uidetur, Leo praeteritum a quadratario credit pentametrum *et merito dicam: sit tibi terra leuis*

1108

. . . | et arte fuit. |

quouis ut est lenis patrium | diffusus in aër |

spíritus, hic mater | corpus operta tenet.

CIL. XI 973a descr. Bormann qui ex similitudine or-

namentorum pertinuisse tabulam coniecit ad arcam C. Decimii C. l. Philargyri et Decimiae C. l. Suriscae ibid. 973

Regii Lepidi

1 *ingenio pariter clarus* supplet Hense   2 *aer iste pro*
neutro uidetur habuisse. potuit *patrias d. in auras*   3
contulit Bormannus V. Aen. VI 140 *telluris operata subire*

1109

Quum praematura raptum mihi morte Nepotem
flerem Parcarum putria fila querens
et gemerem tristi damnatam sorte iuuentam
uersaretque nouus uiscera tota dolor,
5 me desolatum, me desertum ac spoliatum
clamarem largis saxa mouens laerimis,
exacta prope nocte suos quum Lucifer ignes
spargeret et uoluceri roscidus iret equo,
uidi sidereo radiantem lumine formam
10 aethere delabi. non fuit illa quies,
sed uerus iuueni color et sonus, at status ipse
maior erat nota corporis effigie.
ardentis oculorum orbes umerosq. nitentis
ostendens roscio reddidit ore sonos:
15 'adfinis memorande, quid o me ad sidera caeli
ablatum quereris? desine flere deum,
ne pietas ignara superna sede receptum
lugeat et laedat numina tristitia.
non ego Tartareas penetrabo tristis ad undas,
20 non Acheronteis transuehar umbra uadis,
non ego caeruleam remo pulsabo carinam
nec te terribilem fronte timebo, Charon,
nec Minos mihi iura dabit grandaeuus et atris
non errabo locis nec cohibebor aquis.
25 surge, refer matri ne me noctesque diesque
defleat ut maerens Attica mater Ityn.

nam me sancta Venus sedes non nosse silentum
 iussit et in caeli lueida templa tulit'.
 erigor et gelidos horror perfuderat artus,
 30 spirabat suauī tinctus odore locus.
 die Nepos, seu tu turba stipatus Amorum
 laetus Adoneis lusibus insereris,
 seu grege Pieridum gaudes seu Palladis [arte,
 omnis caelicolum te ehor[u]s exc[ipiet].
 35 si libeat thyrsū grauidis aptare eo[r]ymbis
 et uelare comam palmite, Liber [eris].
 pascere si crinem et lauro redimire [manuque
 arcum cum pharetra sumere, Ph[oebus eris].
 indueris teretis manicas, Phrygium [decus, Attis
 40 non unus Cybeles pectore uiuet a[mor].
 si spumantis equi libeat quaterere ora [lupatis,
 Cyllare, formosi membra uehes e[quitis].
 sed quicumque deus, quicumque uocaber[is] heros,
 sit soror et mater, sit puer incolu[mis].
 45 haec dona unguentis et sunt potiora c[orollis],
 quae non tempus edax, non rapi[t] ipse rogus.

CIL. VI 21521 ex marmore quantum quidem superest
 et ex schedis uetustis, Gruter 1123, 7, Fabretti 233, 612. AL.
 Burmanni IV 13, Meyeri 1167. tractauit separatim Werns-
 dorfius poet. lat. min. II p. 190 et 263 ss. ed. Paris. hic et
 Burmannus aliorum poetarum exempla adnotauere plurima
 extra portam Portuensem rep. tabula, in Vaticano extant
 hemistichia priora uersuum 1-12, litteras Henzenus aetate
 Augusta non indignas iudicat. praecessit *memoriae M. Luc-*
cei M. f. Nepotis (quod tamquam adfinitatis uocabulum scrip-
 sere carminis editores) *Sex. Onussanius Sex. f. Com . . .*
 carmen per tres est ordines distributum quorum duo denis
 senis, tertius quattuordecim uersibus constat. metra et co-
 gitationes et eruditio ad Flauiorum tempora ducunt, -bo
 producitur in 19 adiuuante positione. Tibulli quandam imi-
 tationem Leo sentit confertque Lygdami el. 4

1 *quum* lapis, cum Fabrettius. item in 7 *q* etiamnum

superest 6 *saxa moues gemitu* Ouidius metam. XIII 48
 8 *Hesperus et fusco roscidus ibat equo* Ou. fast. II 314
 10 *nec sopor illud erat* Vergilius Aen. III 173
 11 *et status ipsi* Fabretti 12 *expressus e* Verg. Aen.
 II 773 15 *uenerande* Schraderus quod diui personae mi-
 nus aptum erat 18 *lumina* Fabr. *prohibe lugere Quiri-*
tes, nec uiolent lacrimis numina nostra suis Ou. fast. II 506
 19 *ad umbras* Fabr. *Stygias penetrabit ad undas* Ou.
 met. III 272 21 *pulsabo* Fabrettius cum Winghio: *sulcabo*
 Gruter (unde Doruillius *carinam* in suspicionem uocauit
 proposuitque *paludem*) cf. Aen. VI 410 24 *nec Stygia co-*
hibebor unda Hor. arm. II 20, 8 26 *Itun* Winghio ut
 39 *Phrygiun*, 42 *Cullare* 28 *caeli lucida templa* Lucre-
 tius I 1014 II 1039 33 ss. plurima superiorum supple-
 menta schedae Henzenianae uana fuisse ostendunt itaque
 omisi 34 *choris* traditur *excipiet* Burmannus (*comi-*
tatur honos Gruter) 35 *onerare corymbis* Macarius sup-
 plerat, *armare* Scriuerius 36 cf. Sapphus epist. 23 s.
Bacchus eris 37 *redimire capillos* Labbaeus, *fluentem*
 Schraderus, *placebit* Henzenus. *ego manuque, umerisque,*
tibiq., grauiq. praefero 39 *Phrygiumque galerum*
 Labbaeus. manicatas tunicas tamquam Phrygum insignia
 Vergilius commemorarat Aen. IX 616. hoc igitur signum
 sufficere ratus ita suppleui ut Attis hoc uersu nominetur
 40 *amor* Schraderus refutata Macarii aliorumque con-
 iectura *Atys* 42 *Cyllarus* Castorem alterum uellet aut
 Pollucem, nomen suppressum opinor ob discrepantiam auc-
 torum (Verg. g. III 89 Stat. Th. VI 328) 44 *puer auom*
fuisse qui carmen fecerit, aut auonculum prodit 46 *ra-*
pit ira Iouis Macarius, *unda maris* Gruterus, *hora ruens*
 Labbaeus. aptius mihi uisum est quod Statius expressit *nos*
non arsura feremus munera et Ouidius *effugiunt auidos*
carmina sola rogos

1110

Qui colitis Cybelen et qui Phryga plangitis Attin,
 dum uacat et tacita Dinduma noete silent,
 flete meos cineres. nōn est alienus in illis

Hector et hoc tumulo Mygdonis umbra tegor,
 5 ille ego qui magni paruus cognominis heres
 corpore in exiguo res numerosa fui,
 flectere doctus equos, nitida certare palaestra,
 ferre iocos, astu fallere, nosse fidem.

at tibi dent superi, quantum Domitilla mereris,
 10 quae facis exigua ne iaceamus humó.

CIL. VI 10098 descr. Rossi et Bormann, Marini iscr. Alb. p. 87. AL. Burmanni IV 351, Meyeri 1435 uia Appia ut uidetur, *qua gemitus Almone Cybebe ponit* (Stat. silu. V 1, 123), erutum marmor adseruatur in aedibus Albaniis incisum litteris magnis et formosis

3 s. ex Phrygia Hector se oriundum Phrygiisque sacris operatum dicit 6 i. multarum artium, ut Burmannus recte cepit 8 Luxorii de psaltria dictum AL. Riesi 361, 5 *quosque feras iocos* Meyerus adposuit 9 Domitilla patrona potest esse religiosa illa Flauii Clementis cos. 95 uxor siue consobrina, certe est ex propinquis Domitiani

1111

Tu quicumque mei ueheris prope limina busti,
 supprime festinum quaeso uiator iter.
 perlege, sic numquam doleas pro funere aceruo:
 inuenies titulo nomina fixa meo.
 5 Roma mihi patria est, media de plebe parentes.
 uita fuit nullis tunc uiolata malis.
 gratus eram populo quondam notusque fauore,
 nunc sum defleti parua fauilla rogi.
 quis bona non hilari uidit conuiuia uoltu
 10 adque meos mecum peruigilare locos?
 quondam ego Pierio uatum monimenta canore
 doctus cyeneis enumerare modis,
 doctus Maeonio spirantia carmina uersu
 dicere, Caesareo carmina nota foro:
 15 nunc amor et nomen superest de corpore toto,
 quod spargit lacrimis maestus uterque parens.
 serta mihi floresque nonos, mea gaudia, ponunt:
 fusus in Elysia sic ego ualle moror.
 quod meat in stellis Delphin, quod Pegasus ales,
 20 tot mea natales fata dedere mihi.

CIL. VI 10097 recognouit Henzen, Muratori 655, 1. AL. Burmanni IV 260, Meyeri 1361 extra portam Appiam eruderata tabula nunc in museo Kircheriano praecedit *d. M. personis tribus intersertum titulusque hic Ti. Claudius Esquilina Aug.* (i. corpore Augustano, Mommsen iuris p. R. III p. 277, 2) *Tiberinus hic situs est: fecit Tampia Hygia mater filio pientissimo.* nomen mortui cum tribu carmenque plurimis aliis praestans tempora produnt Flauiorum aut Traiani

6 *nuliis* lapicida 10 quis non uidit conuiuia bona hilaria peruigilia ad meos iocos? *adque* igitur mihi est *et ad.* in marmore quod extat *locos*, Mommsenus interpretatur *locos* auctorum recitados ad hilaritatem conuiuiarum. uide ne sint τόποι inuentionis parasiticae: in Plauti Stichos 221 *locos ridiculos* libri antiqui, *logos* Camerarius et editores ex 383 455 al. recte, *iocos* libri interpolati. item in hoc uersu *iocos* scribunt idque Martialis (III 20, 5 pars codicum *locos*) atque illius aevi consuetudine fateor comprobari

12 et neterum carminum ut uidetur melicos sonores didicerat et recentia poemata epica recitabat 14 Martialis I 117, 10 *contra Caesaris est forum taberna scriptis postibus hinc et inde totis, omnes ut cito perlegas poetas.* non Iulium id fuisse forum sed coeptum a Domitiano quod post Neruae uocaretur Beckerus contendit topogr. Rom. p. 367 16 cf. 1055, 8 19 delphin, signum musicum, stellas habet nouem secundum astronomiae scriptores, Pegasus uel ecus duodeuiginti (catast. 31 et 18, schol. German. p. 162, 7 et 142, 6 Br. al.) itaque cum impares numero utriusque signi stellae sint, tot annos quot ambo habeant stellas computandos duxit Oudendorpius i. XXVII. nec differt Henzeni sententia, nisi quod delphina in Hygini astr. III 16 decem, Pegasus in Ouidi fast. III 458 quindecim stellas habere monet, incertam igitur esse summam. sed in Hygino mendum apparet librarii (Robert Eratosth. p. 161), Ouidius sane communem opinionem propulsat. cumque Pegasus dimidium parere nec splendere stellis nisi paucis consentiant, alius auctor fortasse totidem Pegasi quot delphinis stellas numerarat i. IX

1112

auxit p]atroni famam barbat[us alumnus,
cuius Roma libris adserit [ipsa fidem.
amissos ornat titulis, en aspice, iunctos:
quos habet incolumes, fouit amore pari.

5 sup[er]mas error ne posset rumpere ceras,
arte sua cauit, clausit operta fide.

excipiet Manes, sua qui sine lite reliquit:
laudabit studium, cui sua cura cauet.

CIL. XII 4036 ex schedis (Romyeu Grasser Rulman), Reinesius p. 613. AL. Burmanni II 56, Meyeri 847 fuit Nemausi in lapide exeso supra periisse non pauca apparet. epitaphium pragmatici aut iure consulti fuisse uidetur qui sibi suisque mausoleum condiderat. Domitium Afrum Nemausensem clarum oratorem cos. a. 39 praedicari male opinatus est Reinesius

1 in. expleuit Hartel. idem in fine *barbarica tellus*, quale uitium ab hoc titulo bonae aetatis abhorret. *barbai..* fertur, fuit aut *barbatus* senioris ac magistri indicium aut nomen proprium *Barbatus -batus* sim. 2 ita Hirschfeld, *imperium* Reinesius, *omne decus* Burmannus 3 *en aspice* Ou. met. II 283, AL. Riesi 395, 1. *functos* coni. Mommsen inutiliter credo, commune liberis et inter se et cum patre sepulcrum indicatur 5 s. testamentum optima forma fecit et signauit 7 i. tranquillitate mortis fruetur 8 *qui* Rulm. *tua* Romy. *cau..* Grass. *fauet* Romy. si recte haec transcripta sunt, moleste dicta pro *qui sibi ipse cauere solet* (is laudabit diligentiam in testamento faciundo et praecauenda lite conlocatam). sed ne male excepta sint ueritus conieci *cui sua cura quies*

1113

qui Tiberina colunt et qui sep]tem ostia Nil[i,
fulsit et in Grais ars tu]a clara uiris,
dum cithara loqueris septe]m discrimina uocum
et dulces hilaris d]as fidibus numeros.
at nunc funereo tu]a consona pectine Sexto
fraternos planctus in]cinit icta chelys.

CIL. II suppl. 5839, dedit mihi Huebner inuentum apud Labitolosanos Hispaniae sub Pyrenaeis saltibus saeculo I uel II eleganter incisum marmori expressum ad ectypum subscriptum est *...lini Materni* quem auctorem carminis puto, fortasse propinquum Materni eius qui Martiali amicus fuit, certe supparem tempore. Materni enim in Hispaniis plurimi

1 s. aliquam feci sententiam cui *ostia* apta essent, comparat Huebnerus Prudentii c. Symm. II 607 3 fere sic Orpheum describit Vergilius Aen. VI 646 5 *Sexto* no-

men proprium credo fratris aut amici qui carmine deflerit
citharoedum

1114

. . . . .
sufficit anne tibi cetera nosse libet?
uixdum terdenos Fatum mihi neuerat annos,
uixdum seruili colla leuata iugo,
cum mea Lethaeae ruperunt fila sorores.
5 dii bene, quod nobis talis a[micus erat
qui dedit inferias, qui frígida [membra cremauit
et tumulo maerens intulit [ossa suo.

CIL. VI 30114 descr. quod superest Mommsen IRN. 7144,
Marini Aru. p. 690 plenos habuit uersus 1-4 quorum iam de-
siderantur clausulae (1 desinit in *cetera n-*, 4 in *ruperu*)
in museo Neapolitano originis urbanae tabula marmorea
1 *incisumne meo nomen legisse sepulcro* suppl. Leo
5 ss. expleui, 6 loco alienum uisum est *lumina clausit*

1115

Qui se hominem meminit, securo | pectore uiuat:
nam meus libertus | hic iacet in tumulo.

CIL. VI 17104 descr. Detlefsen in museo Laterano
tabella marmorea. praescriptum Q. Egnatius O. l. Pollio
u(ixit) a. XXIX

2 conexio talis *nam mea cura fuit qui iacet*

1116

Cum mihi prima nouos spargebat flore iuentus,
heu miser aetatis praemia nulla tuli.
bis denis mihi mors annis accessit iniqua,
ingemit et damno Seccius ille graui.
5 di, meliora precor pro nostro munera casu
sentiat et plures possit habere suos.
hic tumulum titulumq. mihi donauit honori
et proprium nomen destinat in lacrimas.

Brambach inscr. Rhen. 1243 qui descripsit ipse

Mogontiaci. praescriptum sub rosae signo *C. Seccius C. lib. Lesbius an. XX hic s(itus) est*, subsequitur *bene merenti*. patronus idem *Seccius Secius Siccius* appellatus libertis suis seruoque posuit titulos Bramb. 1242 et 1244. fortuna Lesbii inlustratur inscriptione ibidem reperta 1246 *seruitus mihi nuqua inuida fuisti, libertaten misero mors abstulit iniqua*
 1 uoluit flores aut nouo aetatem, immo genas flore
 5 di meliora piis V. g. III 513   8 mortuum manu misit

1117

Si pietas prodest | quiquam, uixisse | modeste,
 uos precor | o Mane[s, sit] mi[hi] | terra leuis. |
 libertas [cui] iam fuer(at) | promissa, [s]et [ante
 Ditis] sub | fatum ueni[t i]n arbitrium: |
 5 uiuite felices quibu[s] | est fortuna superste[s: |
 spenque meam [op]press(i)t | Fatus in Hiluricum.

CIL. III 1854 uidit Mommsen in lapide male instaurato, itaque quae euidenter uera sunt ut *arbitrium* pro *arbitriua* uel *quibu* pro *ouibu* nolui distinguere Naronae Delmatarum praecessit libertini libertinaeue nomen ... *C. l. Fortu[natus] an. XIIIX h. s. e.*, aetatis indicium recenti manu adiectum putatur CIL. III suppl. p. 1494

1 *quiquam* quicquam. quae deest inter *pietas* et *uixisse* copula, quoniam inter *quiq* et *isse* litterae innouatae sunt, fortasse non defuit antiquitus   2 *mi*rt terra traditur   3 *cui iam* ac deinde *ante Ditis* ex reliquiis litterarum quas Mommsenus edidit effeci, fere *oiiiaxn*fuer | *promissa et ciitibes*, in postremis subest fortasse *set Orci*

4 *uenit in* Mommsenus pro *uenilen*   5 *supersti* exstat. cf. 1095, 9   6 *ctpresst* lapis

1118

Quod tu debueras, frater, post tempora no[stra
 maiorum ut faceres more suprema mi[hi],
 feci ego cum miseris, miseros quos dend[e tegemus,
 inuida quod pietas lege sinistra tulit.

CIL. IX 4508, IRN. 5847. AL. Burmanni IV 138, Meyeri 1264   Aquilae inuentum dicitur, Mommsenus Amiterninis adsignat. cum perierit, fide stamus Accursii. praescrip-

tum *D. Laelio D. f. Pal. Marsill(o) | D. Laelio Mercatori frat(ri) | D. Laelius Mercator pater | Laelia Nebris mater filio.* maior fratrum Mercator patri cognominis suum nomen uiuus adscribendum monumento curauit quod fecerat nomine parentum

1 et 2 suppleuit Burmannus. in 2 *more* scripsi (Catullus 101, 7), editur *morte* 3 *dend* uel *dende* Accursius, i. deinde ut 543, 4. Burmannus quod coniecit *denique linquis* siue *dende relinquis*, dissidet cum sequente pietatis uocabulo, conuenire opinor *dolebo* sim. 4 *sinistra* ablatius correpta uocali, etsi *pietate sinistra* Silius II 632 dixit

1119

Quintum annum et decimum Narcissus flore iuuentae
hoc iacet abreptus conditus in tumulo.

quisquis ades lector, fatum miserabile cernis,

Parcae nam inpubem quem rapuere mihi,

5 maeret cara soror quae fratrem luget ademptum.

mater habet natum florum, lux candida torquet.

CIL. VI 10226 contulit Huebner, Orelli 3359. AL. Burmanni IV 102, Meyeri 1235 ex urbe tralata Oxonium tabula ab imo decurtata, primi fere saeculi litterae dicuntur bonae. ultimum uersum secuntur haec non minus perplexa *hic septimum decimum frumentum publicum accepit, sextum decimum [quod afuit] perdidit*, ita enim Mommsenus expleuit

4 *tam* Schraderus proposuit. *nam cum quem* similiter commissum ac *quippe quem* *mihi* matri opinor

6 terra habet utpote ex se genitum, luditur enim in nomine Narcissi ac fortasse parentum, floris instar atque heliotropii iste aetheria fingitur luce iactari et circumagi. *florum* potuit esse florulentum (V. Aen. XII 605). nisi magis ex uero Henzen post *natum* interpungens 'mater' inquit 'sc. defuncta antea; *Florus* uidetur esse pater uiuus'. *mater hebet, natum florem lux* Bonada scribi uoluit, *florum lux c. torpet* Burmannus

1120

Telephus hác séde Iucunda Pothusque quiescent,

débita cum fátis uénerit hóra tribus.

hic locus heredi ne cesserit, inuiolati

sint cinerés tum quós cána fauilla teget.

CIL. V 3143 contulit Mommsen, Orelli 1777. AL. Burmanni IV 34, Meyeri 1185 Vicetiae. praescripta *L. Terentius Terentiani l.* quibus iungenda sunt subscripta *Te-lephus (sex)uir sibi et suis*, incisae protomae uiri et puellae et pueri

1 *sede* producta secunda aut ob caesuram aut ut in *plebe, fame* 2 hic male Maffei^{us} mus. Ver. 170, 3 *fatis* tribus coniunxit et ex Procopio τὰ τρία φᾶτα, τὰς Μοῖρας adposuit quae sane in alio lapide uidebis memorari: cum fatalis hora tribus istis uenerit

1121

Felix terra, precor, leuiter super | ossa resídas
matris et et fra|tris: comprecor ecce soror. |
pars iacet ipsa mei maior gemi|natque dolorem:
filia | matri simul fratre iacent filio. |
5 co]mprecor ut uobis sit pia terra leuis.

CIL. III 4487 descr. Mommsen (suppl. 11095 recognouit Kubitschek) ex Carnuntina regione Vindobonam translatum praecedit *Veiania Hospita ann. XLV h. s. e. et L. Fabricius Clemens mil. coh. I praetoriae) L. Fabrici euoô(atî) f. qui decessit im praet(orio) ann. XXIIIX stip. VIII: Fabricia L. f. Marcella matri suae et fratri posuit.* uirgulis obliquis et *Fabricia* eqs. a superioribus et metra inter se distinguuntur prima quattuor

1 cf. 1048, 1 al. 2 uoluitne et *matris et fratris* an *matris et etiam fratris?* de fratre maxime dolet soror

3 s. fratris iactura efficit ut iam quasi extincta tota soror simul cum fratre, ambo liberi iaceant matri. sententiam satis scitam adreptam aliunde credo potuitque in bono carmine sic instrui uersus *matri cum nato nata quoq. ipsa iacet*

1122

Quam uis inscriptum ferali carmine saxs[um
saepe legas, nostro nil puto flebilis.
siste gradum paruamque moram concede uiat[or:
aspicies quantas liquerimus lacrimas.
5 una forte die duplici nos pondere mater
edidit heu similes, heu male dissimiles.

in]uida bis denos Lachesis concesserat annos:
 nondum alio pleno quod dederat rapuit.
 no]mine Acilianus, quo nomine nunc soror op[to
 10 uiuat et á fatis sit procul usque meis.
 illud] adue misero quod erit mis . . .

CIL. VI 10493 descr. Henzen, Muratori 1622, 4. AL. Burmanni IV 121, Meyeri 1250 ex uinea suburbana Vaticano museo inlatum. praecedit *d. M. C. Acili Erotis et Aciliae Romanae*, Acilianorum ut uidetur in ipsa morte iuuenis per adoptionem honorificam factorum geminorum, frater prior mortuus haec loquitur, inferiora periere

1 *ferali carmine bubo saepe queri* V. Aen. IV 462. nitet eloquio prooemium utpote tralatitium 8 retinui distinctionem uolgatam (*alio* anno), dubito tamen an tolli punctum oporteat coniungique *alio nomine, quod* nomen

9 *nomen* coniecit Schrader. altera in Acilio syllaba longa est *opto* suppleui (*optat* Bormann): *or[ba est ex Muratorio aut tantum orba priores* 11 i. adhuc uelut *miserrabile patri*

1123

Quod uoto petiere suis plerumque parentes,
 cuneta tibi dignae, Caesia, con[t]iger[u]nt,
 lanifici praeclara fides pietatis alumna,
 priseae praecipue fama pudicitiae.
 5 te rogo, praeteriens dicas: s(it) t(ibi) t(erra) l(euis).

CIL. II 1699 ex schedis, suppl. p. 872 superioris partis eetypon in museo Matritensi adseruari narratur. AL. Burmanni IV 277, Meyeri 1376 Tucci Baeticae. praescriptum *Caesia L. f. Celsa an. LXV h(ic) s(ita) e(st)*, subscriptum *q(uo)q(uo) u(ersus) l(ocus) p(edum) XII*. continua fit adnominatio

1 *quot* proposuit Meyer 2 *coniicerint* traditur, em. Schrader (-erant Huebner) 3 *lanifica, praeclara fide* Schrader, *lanifici praeclara, fides* i. fidei p. a. Leo Aeneas notae *pietatis alumnus* Ou. met. XIV 443, *ueritas philosophiae alumna* Varro sat. 141 5 cf. epigramma CIL. II 558 *tu qui carpis iter*

1124

Rustica cara suis: sit tibi terra leuis.

CIL. II 5118, periit Asidone Baeticae epitaphii fortasse longioris clausulam merito dicit Huebner. cf. ibidem 5117 *Murcia liberta iuuenis an. XXVIII, semper et in flore sit tibi terra leuis: k(ara) s(uis) h(ic) s(ita) e(st): s(it) t(ibi) t(erra) l(euis)*, haec igitur bis ibi adposita est formula, plenis litteris pro noui studio carminis (nam *flore* loco spondei est), tum notata primis ex more maiorum. talia adgeras multa licet, uelut CIL. VI 9316 praescripta ...*sit, uixit ann. XXXV: collegius cursorum* excipit pentameter *Menoga Sécuri, sit tibi terra leuis* (*Menoga Μηνορένης*, ut *Dama*)

1125

Sancta, tibi hunc titulum pueri posuere merenti.

Hospes, si non es[t] lasso tibi forte molestum,
oramus lecto nomine pauca legas.

sum libertinis ego nata parentibus ambis

5 pauperibus censu, moribu[s] ingenuis.

sed m[at]r[on]ali nutrita [pe]r omnia cura
artibus et cun]etis sum decora[ta b]onis.

co . . . . uita[e] . . . . . aeus iuuei . . . iainosus,

h]ic defuncta piis sedib(us) ecce moror.

10 tu qui preteriens [legis]ti, lasse uiator,
sit tibi lux dulcis et mihi terra leuis.

CIL. IX 3358, lapidem euanidum Pinnæ in Vestinis erutum iam Neapolitanum transcripserunt ut potuere Mommsen et Kaibel exemplarque mihi miserunt praecedit *Ninniae Q. f. Primillae sacerdoti Cerer[i]ae*

1 cohaeret uerborum serie cum sequenti uersu

2 *hospis* nec *p* plenam legit Kaibelius 4 i. ambobus ut
CIL. X 7569, GLK. VII p. 107, 14. sic alii *dua* declinauere
aut pro indeclinato *duo* habuere 6 *sed...onnlividi-*
taiir Mommsenus, *sedm...onatinuiripater* fere Kaibelius

7 pr. nihil nisi *actis sum* Kaibelio apparuit, ...*rur...nctis*
sum Mommseno. hinc *mature* coni. Leo *ta* in *decorata*
uidetur una fuisse littera comprehensum 8 priora secundum Kaibelium dedi, Mommsenus *c...it.uiducu.o.:* posteriora secundum Mommsenum, Kaibelius *calusi.ul...mno|nos.* sententia fortasse haec: coniux mihi fuit aequaeuus iuuenis generosus, prolis tamen mentionem desideres atque
annorum. *annosus* in fine edidit Mommsenus 9 *hic*

Momms. *his* Kaib. 10 *preterielislstti* K. sed ut litteras
ab ultima tertiam et quintam incertas esse dicat, *preteris*
legisti M. fortasse *preteries* lapis

1126

. . hic patronae cum disiecta ossa iacerent,
restituit cultu sedes et dedit ossa loco
nunc e]x nomine, nunc titulo, Maiania, tuta tuo,
de]bita libert(ae) Chilae reddidit et meritae.

CIL. VI 21861 descr. Henzen, Bormann inscr. lat. nou.
p. 11 in museo Vaticano fragmentum marmoreum.
periit nomen eius qui titulum posuit ..*ri. ab Apol[lin.]*., hoc
tantum reliquiis cognoscitur, fecisse illum sibi et [Maiani]ae
Optatae lib. suae et [Maia]nio A. f. Suc(usana) Restituto
et eis qui in testamento nominati sint. quoniam numeros
rusticitas inquinavit uerbis inanibus distorquens, certum
non est primo uersu quantum exciderit. nomina uirilia mo-
dum excedunt plurima, seruant pauca talia *Chilo Cinna*
Cres. malo carae, idem sim.

2 *restituit* Bormannus. metrum emendatur deleta *cultu*

3 ossa erunt *nomine nunc tituloque tuo Maiania tuta.*
non bene, ut opinor, Hauptius *sis ex nomine* quae inter-
cidunt narrationem nec facile intellegi possunt nisi Maia-
niam cognomine Tutam finxeris 4 dele nomen et sta-
bit uersus

1127

Si pietáte aliquem redimi fatále fuisset,
Marsidia Stabilis prima redempta forem,
quam uís máter eram nátárum próle decóra,
nam geminás habuí, kárus eratque nepos.
5 septuáginta super messés natálibus égi,
summa senectútis praemia pássa cremor.
quod si non cinerés Agáthemeris immátura
auxisset nostrós, máter et ipsa foret,
tunc ego nóbilior cunctárum sorte [uiderer,
10 quippe superstitibus ponere]r una meis.

CIL. VI 22251 uidit Huebner, Reinesius 709, 36. AL. Bur-
manni IV 314, Meyeri 1405 olim Romae, nunc Oxonii ta-

bula marmorea litteris minimi moduli inscripta parte dextra mutila iuxta eos qui supersunt uersus disticha alia habuit, ex quibus relictum est pone *fuisset* u. 1 *si p[ietate?* et pone *decóra* 3 una *q* littera. carminibus praeposita nomina *Marsidia Agath[emeris filia]*, *Marsidia Stab[ilis mater:] Euheimeris fil[ia] fecit*

9 *fuissem* supposuit Reinesius 10 *ponere* legit Huebnerus, *robori* edidit Reinesius. posui quod sententia requirit, fere idem Mommsenus (*hice meis*)

1128

Dispar damna lege Parkar[u]m et stamina dispar:

haec ridenda mihi est, hic laerumandus erit.

haec namque emeritos bis XXXX per annos

nixit, ad hic tertio consule natus obit.

5 cur modo tam praeceps, iterum tam sera fuisti?

funeris amborum, die, rea Persephone.

nix lucem uidisse, satis qui uiuere posset,

uiuere quae nolle, uix potuisse mori.

CIL. VI 28047 descr. Mommsen (IRN. 7125), Or. 4849. AL. Burmanni IV 218, Meyeri 1326 Neapolim ex urbe delatum marmor. praescriptum *Securitati sacr(um): Valerius Iulianus Italico filio infelicissimo et Honoratae mammulai huius fec(it).* sensu quam sermone carmen elegantius

1 *leges* Fabricius, potuit *lege et Parcarum st.* syllabam breuem caesura sustentat 2 *tibi est* Meyerus 3 *quadraginta* correpta ultima 4 *tertio* Mazochius et AL. mutarunt in *terno* perperam (*centeno consule* amphoram Martialis VIII 45, 4 non natam dicit sed factam minorem i. de-collatam)

1129

Hic matris cineres sola sacrauiumus ara:

quae genuit tellus, ossa teget tumulo.

CIL. VI 15493 ex Pighio aliisque, Or. 4842. AL. Burmanni IV 313, Meyeri 1404 ad urbem Romam basis marmorea. praecedunt haec *dis Man. Claudiae Lepidillae ex prouincia Belgica Ambianae: fecerunt liberi eius Lepidus et Trebellius: matri optimae*

2 *teget* Gruter 726, 1 et Henzenus, *tegit* Pighius fortasse uerius. nam mortuam esse matrem conditamque in ciuitate

Ambianensium ueri similis est quam decessisse Romae et ossa domum relata (cf. 1099)

1130

Vltima fatorum, coniunx, tibi munera pono:

officium hoc, testor, debuit esse tuum.

constiteris quicumque, precor, ne forte graueris

dicere defuncta[e: si]t tibi terra leuis.

CIL. XI 1563 uidit Bormann, acta inst. arch. Rom. 1879 p. 164 uidit IohSchmidt Faesulis, litterae ex parte erosae suisque apicibus destitutae ut *t* aut *e* ab *i* non satis dignoscantur (2 *dibuit*) praescriptum *d. M. Tettiae L. l. Tigridi animae pii(ssimae) et simplici Q. Publicius Fuscus co(iugi) b(ene) m(erenti)*, Bormanno teste *animae rel(igio)sae) et s.*

2 hoc Borm. *id* Schmidtus

1131

Attica quae fuerat | Cusini fidissima coniunx, |

condita secura iam | requiescit humo, |

quaeque uiri casus num|quam mutata reliquit, |

exemplum fidei | coniugis atque | decus.

CIL. IX 6417 auctore Philippo Raffaelli Falerione in Piceno. praescriptum *Caesiae Atticae C. Cusinius Natalis uxori carissimae posui*

1 *cusinii* CIL.

1132

Non dum bis denos aetas com[pleu]erat annos,

a caro cum sum rapta p[ue]lla uiro.

heu frustra pietas seruas[se et foedera] lecti.

mors mea crudelis casus [utri]que fuit.

CIL. VI 23135 descripsit ediditque Bormann inscr. lat. nou. p. 9 trans Tiberim inu. nunc in museo Capitolino. praescriptum nomen mortuae *Numisia* . . | *Tertu[lla]*

2 *capo* lapis. praepositionem malueris omissam, at nomen proprium mariti non puto subesse, neque *a* interiectionem dolentis (Verg. ecl. 1, 15 *a silice in nuda*). in fine *sinu* prop. Bormannus, *toro* Hense 3 *s* litterae ante la-

cunam uestigia extant, qua re *seruataque* excluditur cf. supra 1117, 1. *seruasse et iussa parentum* Engelman, *iussa mariti* Hense

1133

Non híc ólla meós cineres au[t] continet area,
 set passim mater terra tegit [positos].
 coniugis hoc fecit cari mih[i] cura, ut hamando
 praestáret functáe, uiua quot ant[c] petí.
 5 cum quo triginta uixí sine lab[e] per annos,
 in cuius manibus [mors mihi grata fuit.

CIL. VI 10006 descr. Henzen, Notizie d. scavi 1877 p. 269 descr. Lanciani in regione Esquilina inu. iam in museo Kircheriano. praescriptum *Biena Cor...* | *ungentaria ab d...* litterae uelociter insculptae neque omnes perfectae

1 expleuit Bormann 3 potest tale substitui *ut honeste* uel *amanti* 4 *praestárit* marmor. *functáe* Lanc. excepit, *iunctáe* H. *ani.. lapis. ante habui* Mommsenus, *ante tuli* ego cum *honoris* supplerem u. 3 5 *sini iab...* lapis, expleuit Henzenus 6 post *manibus* uacuum in tabula spatium, quod tamen aequabilitatis studio excusari posse H. putauit. deest *fata suprema obii* sim.

1134

Hoc desiderium titulo c[on]iux et amorem
 testatur Laeti Fusca relictá [sui].
 quam quia non potuit fletu[s] simul eximere a]e[u]o,
 iunxit concordi nomen [in] hoc tum[u]lo.
 5 o utinam iunctos licuisset amore frui

CIL. VI 26489 ex Suaresii ms. conturbata est lapidis scriptura aut saltem apographi. nec locus indicatur neque ad dextram defectus. ex praescriptis restat ... *l(ib.) Seberae* | *uix. ann. XXXI*

1 *curamq. perennem*, 2 *uiri* suppl. Leo 3 *fletue...* tum inter uersus 3 (*non*) et 4 (*concordi*) interiectum minutis litteris *reuo* fertur quod ad exitum uersus spectare credas. hoc insistebam, alioqui potest *fletu exanimare uoluntas* al. *quem quia non p. fletu reuocare* prop. Henzen 4 *hoc tum* quod S. sub 5 posuit extremum, huc reuocaui 5 *licuisset frui*, inter haec super additum *amorei* S. metro deest *nos*

1135

Os cineri mixtum rapido cum decidit igni
 inseditque super flaua fauilla rogo,
 pondere subiecto Thetidis componimur ossa
 grata magis Terrae quam tibe, dure lapis.
 5 id sumus, ut cernis: titulo donamur inani
 certa quod et tumulum florida saepe ligant
 ac teretes onyches fusi gracilesque alabastri
 dispositum ac pomum temporis omne sui.

CIL. X 5469 (IN. 4378) uidit Brunn, Or. 4832. AL. Meyeri 1511 prope Aquinum. supra fictus est arcus rosis ornatus in quo mulier stolata stat inter columnas, circumscripta *Vetreia Thetis sita hic et V]etreia Theti[s] hic ita ut c finalis semel legatur in angulo dextro utrumque uerborum ordinem concludens*

3 *subrecto* Hauptius. scriptor illud referri uoluit ad ignem rogumque superiectum terrae ac tumulo, cf. Ou. fast. I 685 5 Graecis usitatio locutio εἰμὶ μὲν ὡς ἑσπῶς Νέμεσις sim. cf. Prop. IV 11, 14 6 titulo donamur et eo quod tumulum certa ligant atque onyches fusi sunt: sic Lachmannus interpretatus est, nec praestat *titulum* neutro genere, *quod* pro *quem* dictum putare. nempe inanis titulus, inane sertorum unguentorum pomorum donum. *florida certa* Tibullus (cuius ita uindicatur scriptura I 1, 12 et 2, 14), *effusus onyx* Lucanus. hic quasi globosus, alabaster in acutum fastigatus (Plin. XXI 14)

1136

Quid sibi uolt, quaeris, tellus congesta, uiator?
 ossibus hic uxor miscuit ossa meis
 nobilis Euphrosyne, facilis formosa puella
 docta opulenta pia casta pudica proba.
 5 fortunam mirare meam, uerum exitus hic est:
 omnia mecum uno hoc composui tumulo.
 i nunc et quicquam uotis melioribus opta:
 absumet tecum singula sarcophagus.

CIL. VI 9693 ex schedis, Fabretti 200, 490. AL. Bur-

manni IV 215, Meyeri 1323 Romanis ueteres testes adsignant, Reatinis Langermannus apud Reinesium p. 871. uide ne sit interpolatum ad speciem integritatis. praescriptum *d. M.* subscriptum *Hermodoro Paragmio et Euprosinae Paragmiae lib. carissimis Hermodorus praetorius* (ita Reinesius, *praetorii* ceteri, *P. Laetorii* coniecit Mommsen) *nomenclator posuit: h. m. h. n. s.*

3 *Eufrosine* an *Eufronie* nomen fuerit incertum est schedaeque *ph* aut *f* aut *p* tradunt uel hic uel in subscriptis 5 *mirere* Lollius (Mur. 956, 1), idem 6 *hoc* omittit. *exitus hic est* Iuu. 7, 129 7 *quidquid* Sabinus, *quicque* Lollius 8 *absomit* Reinesius

1137

Condedit hoc tun[u]lo fati tricensimu[s] | annus
formosu[m] | corpus, culta Modes|ta, tuum. |
hunc tandem p[i]etas | quem s[a]ne no. . a non . ii . |
. ue custodem . i . . diu . | tumulo.

CIL. XII 840 descr. Hirschfeld Arelate prae-
scriptum *d. [M.] Iuni[ae Mo]destae a[unorum] XXX Corinti Pu...* *Iunior m..* ubi *Pudentis Iunior(is) maritae* Mommsen accuratum ac sine uitio carmen, quo magis cippum titulumque uiolatum doleas

2 *culta M.* ὀδυμῶπως 3 et 4 litterae parum certae, in 4 ..*ecus eodem* Huard exscripserat. temptaui sic *pietas quem sane noxia non fert uitae custodem, constituit tumulo.* sed ex Hirschfeldi pictura *redde (iunge) tuo tumulo* talia potius efficiuntur

1138

Vxor cara uiro monumentum fecit amanti:
optaram in manibus coniugis occidere.
quem quia fata nimis rapuerunt tempore iniquo,
ossibus opto tuis sit pia terra leuis.

CIL. II 1504 ex Roa et Donio. AL. Burmanni IV 207, Meyeri 1319 Astigi fuit in Baetica. praescriptum *L. Petronius L. f. Primus hic situs est*

1139

A

Seruauī thalamum genio, dulcissime coniux:
 seruandus nunc est pro thalamo tumulus.

B

Ornasti et manes lacrimis, miserabilis uxor:
 haud optare alias fas erat inferias.

CIL. II 3001, Muratori 1428, 1, periit. AL. Burmanni IV 75, Meyeri 1217 Caesarangustae Hisp. 1 2 in antica parte, 3 4 in postica incisi feruntur. illos mortuo superstes uxor dicit, hos mortuus uxori. antitheta attende Genii et Manium, omnino aequidica ut cum Diomede loquar principia

1140

Firma satis felix, cum me mea uita maneret,
 coniugis obsequio cum pietate fui,
 coniugis illius, quem uix aequare mariti
 adfectu poterint aut bonitate pari.

5 conlibertorum uultus animosq. meorum

placatos merui sedulitate mea,
 placatos merui per te magis, omnis ut aetas
 sanguine me iunctam crederet esse sibi,
 qui tecum pia castra sequi consuetus, et ille

10 quem lex seruitii distrahit a domino.

hos omnes tibi pro meritis, qui sidera torquent,
 secum placatos semper habere uelint.

CIL. II 1399 ex Roderici Cari schedis, Maffei mus. Ver. 423, 5. AL. Burmanni IV 178, Meyeri 1300 Marcenae in Baetica. praescriptum *Firma Epaphroditi ann(or)um XXIII*, subscriptum *h(ic) s(ita) e(st), s(it) t(ibi) t(erra) l(eu)is*

1 *mi* coniecit Meyer add. p. 170 4 *poterunt* Maffei. sic modo *aderint* modo *aderunt* in lege Vrsonensi 7 Verg. Aen. VII 680 *omnis quem credidit aetas* ob historiam rerum, hic de senioribus et iunioribus familiae 12 *secum* cum se ipsi quoque di (V. Aen. IX 93) placatos praestent

1141

Pieris hoc tumulo tegitur de matre Venusta
 sexto nata loco quae fuit a reliquis.
 nondum uiginti iuuenis compleuerat annos,
 quoi quoque uirginitas nuper adempta fuit,
 5 grataque florebat cunctis mortalibus aetas,
 quam Fors ad superos noluit esse diu:
 non pudor huic aberat, pietas non grata parenti,
 non amor in fratres eius auarus erat,
 cara fuit mater fuerant caraeque sorores,
 10 et pia coniugio grataque semper erat,
 inuida Pieridi cum uenit letifer(a) hora,
 qua cubuit molli languida saepe toro.
 hanc Atropos rapuit Lachesisq. et tertia Clotho:
 infelix mater tollit ad astra manus
 15 incusatque deos, incusat denique Parcas
 quae uitam pensant quaeque futura canunt.
 implerunt fratres magnis mugitibus auras,
 et cuncti flebant, nec minus ante rogam.
 haec fuit at tumulum miserae uox ultima matris,
 20 ossa simul uidit tabida Pieridis:
 'hanc humus excepit, leuiter precor illa prematq.
 infantem ex utero quae quoque sustinuit'.
 coniunx Pieridi supremum munus amatae
 hunc titulum scripsit pro pietate sua.

CIL. III 2964 suppl. 9418 ex schedis Fortis aliisque, a se
 designatum mihi misit PSTicotti Vindobonensis Salonis,
 iam Vtini cippus calcarius in fastigio caput puellae osten-
 dens. praescriptum *Vitalis Pieridi L. Pomponi Pietatis*
uer(nae) b. m. cento pro seruili ingenio haud malus in quo
 satis memorabilis amor *gratus* adiectiui, ceterum uix ante
 Traianum compositus

1 *Venusta* quam *uenusta* ponere malui: ex eius matris
 Anthol. lat. II

filiis Pieris erat sexta annis. *a reliquis* Guarnierius descripsit et Sticotti, non *e*, ad *tegitur* hoc comma satis probabiliter referetur, ne dubites utrum ἀπ' ἄλλων an superstitum sexta 4 quoque male conlocatum ut 22 8 ab animo translatum epitheton ad amorem 10 legebatur antea coniugi 11 *letifer* lapis quasi epicoenon (*letifer annus* Verg.) 12 *saepe* etiam Sticotti: *in aede* male pro *in aedibus* Guarn. 16 *quaeq. futura neunt* Lygd. 3, 36 ubi *canunt* Heinsius 17 *inplerunt falsis mugitibus agros* V. ecl. 6, 48, *bos mugitibus impulit auras* Ou. met. III 21 18 init. *defunctae* Guarn. 21 *illa* humus eadem Terra mater

1142

Si quis forte uelit tumuli cognoscere fatum
et quorum maestus contegat ossa lapis,
accipiat paucis, ne sit mora longior aequo,
si tumulus teneat quem uocat ipsa uia.
5 hic situs est annis plenus uitaque beatus
et laetus omni morte Rhodanthion,
nec sit mirum quod comis, quod dulcis amoenus
in uita fuerit: nomine floris erat.
hunc coniunx talem nimio dilexit amore
10 inque diem uitae una fide coluit.
et postquam fatis morientia lumina soluit
supremisque suis reddidit obsequium,
inuita hoc munus coniunx Victoria fecit,
quodque uirum uicit, aegra dolore fuit.
15 sed quoniam Fatis nulli est obstare potestas
quin teneant cursum quem statuere semel,
quod solum licuit coniunx fidissima fecit:
post illum nulli fas uiolare toros;
seruatamque diu uitam habitamque pudice
20 post mortis casum pertulit ad tumulum.
namque simul posita est fatoque tenetur eodem,
quodque modo potuit, morte secuta uirum.

haec est sancta fides, haec sunt felicia uota,
 amplexus uitae reddere post obitum.
 25 fortunati ambo — si qua est, ea gloria mortis —
 quos iungit tumulus, iunxerat ut thalamus.

CIL. VI 25427 descr. Mommsen et Rossi, Maffei mus. Ver. 174. AL. Burmanni IV 209, Meyeri 1320 uia Salaria rep. nunc in S. Mariae transtiberinae porticu tabula marmorea. uersus plurimi bene facti sunt, set quia non eadem omnes bonitate excellunt, partim ex carmine repetiti uidentur uetustiore cuius uestigium nescio an cernatur in *uitaei* 24

6 potuit quidem etiam dactylis nomen committi exutum forma graeca, est autem uersu inclusum Alcaico *more* priores 7 *ne* Schraderus. male secundum pedem occupauit spondiacum uocabulum, elegantius fuit *neu tibi sit mirum quod comis dulcis*, oportuit saltem *nec mirum sit* 10 *una* cf. 1038, 6. nam cum *fide* ne copulemus recusabit poeta, etsi sensisse se *una unum* non infitietur

12 mortuus ac sepultus, non ut alii putabant coniux eius 15 *nulla* errore Maffei 22 *quoque* Muratori 1737, 1 sed *quodque* lapis. modo iambicum (Lachm. Lucr. p. 140)

24 *uitaei* lapis, *uitae* (e)i Mazochius et Bonada 25 exordium Vergilianum Aen. IX 446. distinxi ante *ea* quamquam Vergilius ibi continuat *si quid mea carmina possunt*

1143

Nonum post decimum compleras nubilis annum
 Vibia, crudeli funere rapta uiro,
 dum tibi progenies, animo dum fidis in illa:
 heu facinus, Victrix, me tua uota grauant.
 5 molliter ad matrem placidi descendite manes,
 Elysiis campis floreat umbra tibi.

CIL. VI 7886 contulit Mommsen, Or. 4841. AL. Burmanni IV 184, Meyeri 1305 ad uiam Salariam rep. in columbario, iam Veronae subscriptum *M. Ateius Epaphroditus*, in marginibus *permissu Atti Primigeni et Heraclid(ae) tabular(ii) Domitiae*, sepulcrum enim illud *C. Attius C. l. Primigenius et Heraclides Domitiae Domitiani* tab. sibi suisque fecerant (ibidem 7887), ergo circa annum 96, 1 *nubilis* pro matura puella, an quia nondum iustae

fuerant nuptiae? huc tendere u. 3 s. uidetur 4 *Victrix*
 cognomen Vibiae uidetur (CIL. X 6252 *Caediciae Victricis*),
 idem clarum Veneris uocabulum. cf. carminis proximi u. 14.
facinus uictrix sicut *uictrici solo* a Claudiano copulatum
 Maffei putauit, *fati uictrix* coni. Burmannus

1144

Tempus uicturo mihi longum stamine Parca
 aetatis nostrae [p]r[aerip]uit[q. c]olu.
 nunc ego de cineris [p]a[ru]o conlectus aceruo
 ossa sub instanti sum positus lapide.
 5 non ulli iam uox mea responsura sodali,
 nec ueniam matri dul[c]ior atque patri:
 me quem nulla dies poterit uisura renasci,
 set bene conpositum fata siuere mea.

CIL. X 5429 (IRN. 4394), initium tantum epigrammatis
 antequam Mommsen lapidem recognouit transcriptum erat
 receptumque in AL. Burmanni IV 387, Meyeri 1508
 prope Aquinum in basi magna 'minusculis litteris despe-
 ratae lectionis' ut adnotarunt qui ante Mommsenum rem
 adgressi sunt. praescriptio haec est *C. Matieni C. f. Ouf-
 Quiculae annorum XXVII: praeco, idem dissignator*

2 *..re...ruitioiu* Mommsenus. ex quibus *colu* in fine sa-
 tis certo effici ratus cetera ad istum modum suppleui: sta-
 mine Parca et colu nostrae aetatis praeripuit mihi uitam
 longam. attende ter in breui carmine adhibitum participium
 futuri, cf. Pers. 1, 100 s. (*nulli responsura sono* Ovidius)

3 et 6 suppl. M. 7 bonus uersus, torta oratio, nam
 promptius erat *uidere renascens* 8 *sit* uel *set* legi posse,
 non *sic* testatur M. tamquam *siere* correpta prima

1145

Te rogo, praeteries, ut parcas calcare iacente,
 infantis miserae membra iacentis humo.
 quae totiens lugenda erit, quoties te, memorabilis aetas,
 erepta doluere sibi qui te genu[e]re parentes.
 5 non nasci melius fuerat quan nunc indigna iacerent
 ossa. cinis facta est iam non resposura parenti.

CIL. VI 28695 descr. Rossi in hortis Campanae prope
 Lateranum. praescriptum *Vettiae C. f. Crhysidi*
 1 tolle ut i. iacentem, cf. VI 29947 tu ne uellis
aliena membra inquitare iacentis 2 in fantis diuisa
 marmor 3 archetypum *qui-lugendus*, exitus dilatatus
 pro memorandus? 4 tolle parentes 5 nunc, 6 iam
 excedunt metrum

1146

Vltima i[am subii crudeli fun]ere [fata
 et nunc angust[o comprimor] in lapide.
 quid queror infelix [non] responsura s[orori]?

CIL. VI 22117 de uisu multorum Romae in sarco-
 phago effracto. praecedit *Marcia C...* | *uix. an. XV...*
 1 post ere litterae rectae hasta apparuit 3 sorori,
sodali tale priora carmina commendant supplementum, etsi
 desideres magis *cum non responsura sit ulla*. post eum
 uersum non uidetur extitisse alius

1147

Pieris hunc titulum posuit matercula nato
 erepto a fato finibus Maezeis:
 nunc, siqu(i)d Manes sapiunt, in mollibus umbris
 conprecor ut matris sit tibi gratus honos.

CIL. III 6383 ad ectypum Salonis rep. ante por-
 tas. praescriptum *L. Trebius L. f. Exoratus ann. XII, L.*
Trebius Veter pat(er). subscriptum *Coelia Pieris filio et*
uiro posuit. circumiecti flores columellae alia ornamenta
 2 Maezeos cum Delmatis Deuris al. iura petere in Sa-
 lonitana colonia scribit Plinius III 142, in diplomate mili-
 tari dato a Vespasiano reperto Salonis (Mommsonianae col-
 lectionis n. 7) legitur *centurioni Maezeio*. inlatum hoc pro
Ausoniis similiue nomine corruptit uersum 3 siquid lapis

1148

Orba queror genetrix miseri post funera nati,
 r]apta[q. et ante premit] me mea c[ar]a soror.

intra ter quinos infelix occidit annos, |
 sic illi coniunx, sic toga pura data est
 5 nu[ll]aque pr[opag]o manibus succepta [p]arentis,
 nullus honos fasces in mea tecta tulit. |
 omnia Ditis habet praeterquam nomen eoru,
 nec comitem nati me sinit esse mei.
 o genitor felix, qui nec tua funera uidit |
 10 nec fili u . .

CIL. III suppl. 8739 descr. Hirschfeld ediditque in actis
 arch. epigr. Vindob. IX p. 13 litteras saeculi primi esse te-
 status Salonis, iam Spalati cippus triplo latior quam
 altior praecedit ... *o dec(urioni) equit. p[rae]posito?*
c]oh. III Alpinae et Q. Ennio Seuer[o] ann. XV: fecit Lu-
tatia Veneria uiro et filio

2 *apia.....diemii* Hirschf. *diem* incertas esse litteras si-
 gnificans, *apro* pro *apia* Buliĉ legebat. *nec adiuuit, etiam*
adfligit, prius liquit ante periclitabar, fortasse uerius tale
impia, plusq. gemit 5 *nulla* etiam prioribus membris
 retributum est. *suscepta* suboles V. Aen. IV 327, *succ-* codi-
 ces Vergili et grammatici praestant (*succipimus corpore*
 GLK. VII p. 98) 7 *eoru(m)* quia cum nato utique pa-
 tris memoria coniungitur 10 *filiu...f.ii* et post mag-
 num spatium *eri....ii* fertur: *filium filiam* dubitans propo-
 suit Hirschf., requiro *nec fili uitam morte superstes aget*

1149

Inuida florentem rapuerunt fata iuenta,
 nec liquid misero me super esse meis.
 fleuit praesentem mater, fleuere sodales,
 et mater tepido condedit ossa rogo,
 5 quae prius hoc titulo debuit ipsa legi.

CIL. V 7570, periit. AL. Burmanni IV 264, Meyeri 1364
 Hastae Ligurum in grandi marmore. praecessit *T.*
Arrio T. f. Tro. Tertio ann. XXI Mucia T. f. Modesta ma-
ter u(iua) f(ecit) sibi et T. Arrio M. f. uiro. subsequitur
in agro p. XX in fronte p. XX. supra aquila ficta erat
 cum grypibus urceum tenentibus, infra plostrum dolio one-

ratum cum mulione et cane. pater duobus nominibus appellatus si ad Neronis aeuum uixit, tum filius potuit ad Flauios leuiorem schedarum discrepantiam ut 2 *licuit*, 4 *condidit* omitto

1 *iuentam* alii   2 *me* omnes, nemo *mi*   3 *pater*
ac fleuere sorores alii   4 *de tepidis conligit ossa* *rogis*
 Ou. her. 6, 90

1150

Tan cito pictor acu Sty|gia delatus ad umbras,
 quam puer ingenio notus | in arte sua.
 quot si fata uelint alia pro spirito | uitam,
 hoc mater titulo maluit ante legi.

CIL. VI 6182 descr. Henzen, Brizio sepulcri Esquil. p. 32 n. 35 prope portam Praenestinam marmor litteris pessimis inscriptum. carmen adhaeret his *d. M. C. Vettio Capitolino filio pientissimo Plotia Capitolina mater infelicissima fecit: uix. annis XIII: qui die natali suo hora qua natus est obiit. subscriptum carmini sibi f(ecit) et suis posterisque eorum ubi lapis sibi e et s suis*

1 tam cito ad Stygias umbras delatus est quam in arte innotuit puer acu pictor: uerborum positura incondita, Mommsenus iam pro quam optabat. *Stygia* peccatum opinor, neque consulto adaequatum cum *acu* ac si *aqua St.* memoraretur   3 i. aliam pro uita uitam

1151

Hic Aquilae cineres miserabilis urna sepultos
 contegit et fatis exproperata nimis.
 occidit infelix coepto modo flore iuuentae,
 quem finit annus septimus et decimus.
 5 formonsus frugi doctus pius a patre maesto
 accepit tumulos quos dare debuerat.

CIL. XI 3163 ex schedis, Gruter 669, 10. AL. Burmanni IV 219, Meyeri 1327 fuit in agro Falisco

1 *sepultus* alii   2 *exprop.* nouum (super solitum *cohors miserabile humandi deproperat munus* Silius II 264)
 4 *finiit* omnes, restitui perfectum cum i longa disemum

1152

D. M. pater et mater titulum posuerunt funeri acerbo
Gn. Gargonio Cn. f. Paullino: uix(it) ann. IX m. VII.
te, lapis, obtestor, leuis ut super ossa quiescas,
ne tenerae aetati grauis esse uidearis.

5 tu qui uia Flaminea transis, resta ac relege.

Gruter 685, 3 Orelli 4836. AL. Burmanni IV 203, Meyeri 1530 apud Fulginates 'iuxta templum prope fluuium uersus Flaminiam'. hic interposui ut inferius carmen legenti ne omnis deesset uetustioris exempli memoria

1 hexameter *hunc pater et m. t. posuere sepulto* aut *altiores titulum p. f. a.* 3 '*leuis* addidi ex Gudii margine' Grut. 4 ad hexametrum deest uelut *esse nimis uidearis.* sed pentametrum alias inuenies *et t. a. ne grauis esse uelis,* interim cf. 149 5 non tam ex dactylis deductus *tu qui Flaminia transis, resta ac relege, oro* quam ex iambis *tu qui Fl. t. r. ac perlege*

1153

Hóc tumuló positum est Ingenui fil[ia] Flora,
annó quae uixsit mensibus atq. (nouem).

et quas exsequias debebat nata parenti,

has pater aduersis cásibus ipse dedit.

5 Terra, precor, fecunda, leuis super ossa residas,
aestuet infántis ne grauitate cinis.

Renier inscr. Alg. 3976 CIL. VIII 9473 contulit Wilmanns

Caesareae Mauret. in columella marmorea. supra luna crescens, infra puella malum granatum et uuam tenens ficta est

1 *fil* concretis litteris Renier, *fi* tantum Wilm. sermo *posita* postulabat aut *infantis corpus Amatae* 2 *VIII* lapis idem carmen aut simillimum fuisse Schmitter bull. épigr. de la Gaule 1883 III p. 93 uidit in alio lapide Caesariensi cuius has enotauit reliquias ... *par]ent[i .. | .. casibus .. | .. pre]cor leui[s .. | .. resid]as aestu[et ..*

1154

Euodus hic sit[us est. Ni]cce miserrima fe[cit,
quot dolor a [nato] apstulit es[se sibi.

CIL. IX 6328 descr. Barnabei et A. de Nino Corfinii.
quinque in lapide uersus extant, primus *M. Ateius M. l.*,
ab ipso cognomine incipere numeri uidentur

1155

Ve]rius hunc titulum matri tu, nata, dicasses
quam mater miserae nunc tibi, nata, facit.
bis senos completam annos te, filia, matri
eripuit miserae mortis iniqua dies.

5 optestor Manes meritaе sanctaeque patronae
et comprecor ut leni terra tegat tumulo.

Gruter 718, 1 a Smetio, CIL. VI 30110 ex schedis. AL.
Burmanni IV 256, Meyeri 1358 Romae in tabella mar-
morea. uersus a matre scripti sunt filiae conditae ut ui-
detur in monumento patronae

1 *si* aut *heu prius* alii supplerunt. at ...*uius* Manutius
tradidit, et aptius sane est *aequius* *tumulum* Smetius

3 *complementem* Pithoeus substituit. adnumeres illud prae-
teriti temporis participiis a Prisciano XI 27 p. 565 prolatis

4 *inqua* pars testium 5 *obtestor* Smetius 6 *et*
ante *comprecor* addunt excepto Smetio omnes, nullus in
exitu prioris uersus ponit, cf. 973, 6. *conprecor utque leui*
coniecit Burmannus cum Muratorius 1234, 7 e Ligorio ret-
tulisset *ut leui*

1156

Aequius hunc fuerat titulum me ponere matri,
quem miserae mater illa mihi posuit.

bis ternos denos compleui mensibus annos:

Parcae crudeles, nimium properastis rumpere fata mea.

CIL. III suppl. 9106 descr. Hirschfeld Salonis. lit-
terae malae, ante fixa stelae est effigies conchae delphino-
rumque, praescriptum carmini *Fulloniae Amaryllidi*

2 mater in hoc titulo non nominatur, fuit in alio uelut
Quarta 4 *nimum prop.* numeros exsuperant, *crudeles*
Parcae nimum in hexametro redibit infra

1157

Parua sub hoc titulo Festi | sunt ossa, lapillo |
 quae maerens fato condi|dit ipse pater. |
 qui si uixisset, domini | iam nomina ferret: |
 hunc casus putei detulit | ad cineres.

CIL. V 2417 descr. Lersch et Mommsen, Or. 2990. AL.
 Burmanni IV 354, Meyeri 1438 in museo Ferrariensi
 cippus paruus. supra scriptum est *Festio Papiri Prisci*
delic., 'fortasse debuit *Festi Q. Papiri*' Mommsen. in aeto-
 mate mustela fructusque, in tecto aetomatis duo leones cer-
 nuntur, carmini praefixum pueri signum tenentis uuam et
 auem

1 *tumulo* posuit Schraderus dubites num Festius
 illi nomen fuerit insolenter fictum. Festionem opinor fuisse,
 eundem in hexametro sine figura dictum Festum, *delicium*
 igitur quam *delicio* uerbum ex notatione obscuratum ex-
 plicari malo cf. 497 *ossa tecta lapillo*

1158

Contegit hic tumulus duo pignora cara parentum,
 indicat et titulus nomine quo fuerint.
 sors prior in puero cecidit, sed flebile fatum,
 tristior ecce dies renouat mala uolnera, sana
 5 et modo quae fuerat filia, nunc cinis est.

CIL. II suppl. 5478 ad ectypum Gadibus tabella
 marmorea, litterae elegantes minusculae exeunti saec. I
 adsignantur subscriptum *Festiua an. XI, Sodalis an-*
nicul(us) h(ic) s(it)i s(un)t. s(it) u(obis) t(erra) l(euis). Ro-
gatus dat

4 *male* correxit Huebner distinguens post *sana*, quod
 mihi copulandum cum sequentibus uidetur

1159

Vmmidiaae manes tumulus tegit | iste simulque
 Primigeni uernae, | quos tulit una dies.

nam Capitolinae | compressi examine turbae |
supremum fāti competieré | diem.

CIL. VI 29436 descr. Mommsen IRN. 7139. AL. Burmanni IV 101, Meyeri 1234 Romae olim, nunc in museo Neapolitano. secuntur litteris rudioribus scripta *Vmmidia Ge, et P. Vmmidio Primigenio, uix(it) an. XIII, P. Vmmidius Anoptes lib. fecit*

2 i. abstulit 3 in agone Capitolino opinor 4 cf. 464 *fata suum petiere diem.* non solitam apicis notam *competieré* habet sed erectam dextrorsum tum fastigatam sinistrorsum, quasi περισπωμένην, ex concisione syllabae?

1160

Felix haec uisa est nascendi lege puella,
quot non est miseros tum sortita lares.
sed legem fatís Parcae dixere cruentam,
primus natalis condāt ut ossa sua.

5 cognomen pater huic fuerat natale daturus:
abstulit atra dies uná cum corpore nomen.

CIL. III 3146. AL. Burmanni IV 118, Meyeri 1247
Apsori in insula Illyrica. periit

2 *quoi* traditum est unde *quot* Mommsenus. *que* uel *quae* interpolata exemplaria *sorte potita* optarat Burmannus, potuit etiam scribi *misero tum sociata lari*
5 *natale* die natali ut CIL. X 107 VII *idus Apriles natale filiae meae epulantes* 6 *sustulit* auctor unus sicut supra 1036, 2. contra etiam Vergiliana imitatio testatur

1161

Nata set in lachrimas solum, dolor omnibus in[fans
hic sita sum, uixi tempus inane me[is].
annus erat uitae primus, mox deinde secundi
liminibus rapuit me sibi Persephone.

CIL. VI 27060 ex schedis, Fabretti 189, 433. AL. Burmanni IV 324, Meyeri 1414 in S. Mariae transpontinae prope mausoleum Hadriani extitit in lapide detricto. prae-

scriptum *Symphorusae Vettia Megiste et M. Vettius Onesimus alumnae dulcissimae fecerunt: uixit ann. uno mensi. XI dieb. XX.* aut secernenda anni mentio a mensibus ac diebus quasi per epexegesis dictis, aut hos si adnumeramus more solito, furti notandum carmen quod parum congruat

1 *lachrimas lacrimas lacrumas* apographa uaria
instans supplerant alii, unde *instat* Gruter 659, 7 et AL.

2 *meum* Mazochius, AL. 3 *dende* Manutii et Cittadini exemplum, cf. 1118, 3

1162

Paruulus hic situs est, uixit tris usque per annos,
inque nouem menses inualidosq. dies,
nomine Grusoglosus, amabilis utque erat infans,
flebilis et misere raptus ad inferias.

CIL. VI 14786 ex Ferrarino, Fabretti 362, 101. AL. Burmanni IV 109, Meyeri 1242 fuit Romae in marmore ornato. praescriptum *d. M.*, subscriptum *Saturninus filio, Velia Lalema delicato suo posuit*

3 χρυσόγλωσσος est nomen ut χρυσόστομος, origo scilicet λάλημα, *g* pro *c* ut in grabato. *Grisologus* Fabr.

1163

Nomi]ne quó genitor mi[hi di]citur, hóc egó uixi:
Tele]phus est genitor, Téle[phu]s ipse fui.
Augustina [pare]ns quartó mé flébilis [an]nó
terdecimóque die [pe]rdidit orba satum.
ε nón [ig]itur léctor lachrimas? [de]cepit utrósque
maxima mendacis fama mathematici.

CIL. VI 27140, Gruter 708, 8 uidit Smetius et expleuit. AL. Burmanni IV 249, Meyeri 1352 Romae fuit in arula marmorea. antecedit *d. M.*, adhaeret carmini *Telephi dulciti* (*dulc.* Manutius intercidissee significans uersus quattuor)

5 interrogationem fecit Schraderus requirens *nonne* particulam, deprecationem lacrimarum Burmannus posuerat

1164

Di Mánes, mánes sitis: iam morte misellis
praeproperá senibus séro datum rapitis.

híc etenim puer est Vmbri de sanguine crétus,
 inuida quem tenerum Parca tenax rapuit.
 5 quó matri multos scribsit, multos quoq. patri
 ingratis annos, uota satis misera?
 nam solos septem proles quos duxerit orbes,
 septuaginta forent, ní miseros cuperet.
 qui pro uinetis fundis terraq. mariq.
 10 hóc solum próli, hoc peperere solum.

CIL. VI 29426 ex schedis. AL. Burmanni IV 283, Meyeri 1389 extra portam Pincianam repertum. subscriptum *Iuliano filio L. Vmbrius Saturninus. trochaicum sero, correptis longis septuaginta*

3 *enim* pro *etenim* testis primarius 4 *P. tenax ueri*
 Persius. captata est adnominatio ut in 1 et 10 ita hic
 5 *quae* aut *cur* Meyerus. religionis priscae *Fata Scribunda*
 7 *duxerat* Schraderus 8 i. nisi miseros parentes esse
 Parca uellet

1165

Vmbrarum secura quies animaeq. pior(um)
 laudatae colitis quae loca sancta Erebi,
 sedes insontem Magnillam ducite uestras
 per nemorá et campos protinus Elysios.
 5 rapta est octauó fatis instantibus anno,
 carpebat uítae tempora dum tenerae,
 formosá et sensú mirabilis et super annos
 docta decens dulcis grataque blanditiis.
 perpetuo talis gemitu lacrimisq. colenda,
 10 infelix, aeuo tam cito quae caruit,
 an felix aegrae potius subducta senectae?
 sic Hecuba fleuit Penthesilea minus.

CIL. VI 21846 uiderunt Bormann et Huelsen, Fabretti 377 XXIX. AL. Burmanni IV 117, Meyeri 1246 Vrbi-
 num Roma translata tabula marmorea. litterae pulcræ,

apices alii recte positi, plures tamen perperam aut sine causa (u. 4 *nemorá* et quos nequii quin praeterirem supra consonantes *m t s*, ut aequalia tantum spatia uirgulis quatuor distinxisse quadratarium Henzenus opinetur), *i* longa ter et apice notata semel apparet in syllabis longis (quales primae sunt in *insontem* 3 et *infelix* 10). uersus satis emendati neque aetate inferiores Traiano

1 *animaeq. pior* lapis, etiam *lacrimisq.* uersu 9
3 *per sedes* intellegendum Meyerus dixit male, cogita *ad sedes* (cf. V. Aen. VI 639) 12 *Hecuba* patet ablatiuum esse, quamquam pro nominatiuo multi habuerunt. comparauit Fabrettius Callimacheam sententiam (fr. 363 Bentl.)
μείον ἑδάκρυσεν Τρωίλος ἢ Πρίαμος laudatam a Cicerone tusc. I 93

1166

Hic iacet exiguis Dionysia flebilis annis,
extremum tenui quae pede rupit iter,
cuius in octaua lasciuia surgere messe
coeperat et dulces fingere nequitias.
5 quod si longa tuae mansissent tempora uitae,
doctior in terris nulla puella foret.

CIL. VI 18324 ex schedis, Gruter 654, 3. AL. Burmanni IV 357, Meyeri 1442 Romae fuit in tabula marmorea. praescriptum *d. M. Flauiae Dionysiadis*, quod nomen in carmine breuiorem accepit formam, subscriptum *uixit annis VII m. XI diebus XV: fecit Annia Isias uernae suae b. m.* saltatriculam agnosco ex u. 2 potissimum, cf. Gellius I 5

1 *exuuiis* Cittadinius tradiderat unde *exutis* Fabricius et Burmannus 5 *suae* Alciatus

1167

Artibus ingenuis cura perdocta suarum,
sortita egregium corporis omne decus,
non dum bis septem plenis praerepta sub annis
hac Corale casta condita sede iacet.
5 ludite felices, patitur dum uita, puellae:
saepe et formosas fata sinistra ferunt.

Gruter 908, 1. AL. Burmanni IV 128, Meyeri 1255 Spoleti

1 *suarum* marmor secundum Gruterum: *suorum* Muratori 1664, 13   4 *hic Crocale* Mur. *casta* nominatius in medio uersu producta syllaba   6 i. auferunt: *trahunt* Mur. AL.

1168

Quid superos potuit iuuenis laesisse Penates,
 quod tumulo Iopes ossa sepulta latent?
 nec patrio potui gremio mea debita fatis
 reddere nec manibus lumina contegere:
 5 in Phrygia miserae corpus, Volcaene, cremasti,
 sumeret ut tellus muneris ossa mei,
 et quae debebam matri supremo tempore terram
 ponere uel maestos pietatis scindere crines,
 effecit properans mortis quae uenerat hora,
 10 ut genetrix casus fleret ubique meos.

LeBas inscr. grecques et lat. 3 p. 42 n. 114, CIL. III 423 in Lydiae urbe Teo. praescriptum *Iope Hilari* Caes. uixit an. XV, subiecta Graece Ἰόπη χρηστή χαίρει et disticha quatuor (Kaibel epigr. 298), in his θρήνων φίλε παύεο, μήτερ Πρειμιγένη ἀπόθου θυμοδακείς ὀδύνας, denique ἔζησεν ἔτη ιε΄

1 mirum *penates* cum deorum nomen commune expectetur, natum ex Hilari desiderio patriae domusque, nisi tamen male exscriptum est pro *potentes* alioque   2 *Iopes* anapaestus cum hiatu, an spondeum censes? Ἰόπη aequae et Ἰόπη urbis nomen fertur Latinosque illud ad modum *Iouis* sim. extulisse credibile est, Dionysius quidem οἶτ' Ἰόπην, interpretes eius *urbs Iope* et *muros Iopes*   4 nec patris manus lumina mea clusit. *matris* Mommsenus coniecit   5 *phrygia* CIL.   6 *funeris* conieceram, iam genetiuos ex *tellus* aptos puto, non ex *ossa*   7 rescandum erat et *quae* aut scribendum et *quae debebam supremo tempore matrem condere*, usus loquendi postulat *matrem terra ponere* (V. Aen. VI 508) uel *matri titulum* (supra 1156)   10 *genetrix* traditur

1169

Fata deum tria, quae retinetis condita uitae
 staminis et ductu tempora diui[di]t[is],

saepe dolenda n[imis] canitis, crudelia F[ata],
et dulcís natos matribus eripitis.

5 octauom et decumum f[lo]ri s[i]m[ilis] tulit annum,
fratribus et matri dulcis, amanda suis,
cum lari]bus nostris rapuit [n]imis [i]nu[ida] Clotho
priuauitque usu] lu[c]ís acerba dies

. . . . . hoc mite . . .

10 . . . . . d da . .

13 et . . . feli[x] . . . . .

19 . . . . . pmn . . . . .

. . . . . to so . . . . .

Notizie d. scavi 1888 p. 749 exceptit ectypumque adhibuit Barnabei, multa tamen melius describi posse addit si lapis opportunius conlocetur, eph. epigr. VIII 128 Teate Marrucinorum in lapide ter fracto. praescriptum *Dusmia Nothis hic*, subscriptum in dextro angulo *mat(e)r fra(tres) p(osuerunt)*

1 Romae proxima foro tria Fata, ad portam Collinam ubi Sallustiani horti erant tres Fortunae (mus. rhen. 36 p. 331), uide ad 1120 3 ss. expleui 7 rapuit imisnu.. fertur in 11 12 nihil lectum est, in mediis 14 u, 15 o, 17 o, 18 m

1170

Funere non aequo puer immaturus obiui,
marmoreisque meis his iaceo tumulis.

non potui paruus puerilem implere iuuentam
nec uestire meam flore nouo faciem

5 nec senior capiti niueos mutare capillos:

at fati uictus sorte puer perii.

heu crudele nefas. quae me generauerat hora,
haec eadem uitae terminus hora fuit.

non ego quod perii doleo, set paruulus infans

10 quod cum plus saperem, spem merui dubiam.

si uita incolumis potuisset uincere fata,
 creuisset generis gloria magna mei.
 fortuna inuisa est, spes est frustrata parentes,
 mors cuncta eripuit, dira quies hominum.

CIL. XI 531 descr. Bormann. AL. Burmanni IV 97 s.
 Meyeri 1231 s. Arimini

4 *nouo flore* lapis: correxit ordinem qui primus descrip-
 sit 6 *fati* lapis sic ut Heinsius coniecerat, non *fato* (sic
 Fabr. 238, 636) 9 tria quae secuntur disticha separauit
 ut nouum carmen Pithoeus 12 *ceneris* Borm. idem *glo-*
ria magn frustulum lapidi recens insertum exhibere testatur

13 *inuisa est* pro eo quod Vergilius ceterique dicunt
inuidit fortuna

1171

Heu F]o[rt]una malis nuncqua[m non laeta rapinis,
 quam breuis heu misero uitae pa[rs est data nato.
 accipe nunc cineres miseri, S[tyge] perfruere atra
 et praedata meis parce uenena [dare.
 5 u]ltima factorum passurus per[tulit undas
 et mortis requiem redditus [intrat humo.
 non quoniam indigne tulimu[s crudelia fata,
 cum multi ex undis rapti scopu[isque supersint,
 nec mortem miseri sed mala [nostra queror.
 10 nunc ego nos oro uenturi a[duertite signa
 tec]taque concordēs habit[ate in luce parentum.
 ha]ec tibi pro meritis po[sui . . .
 . . . Manes ha . . .
 . . . u liio . . .
 15 i]nfensaque leu . . .
 16 Manibus ecce tu[is] . . . 20 reddita nost[r] . . .
 et meritis prae . . . et meditata m . . .
 nulla fides m . . . haec est nostra . . .
 19 si quaeris leg[e] . . . quae solent[ur] . . .

CIL. VI 30132 ad ectypum   Romae empta tabula
 musei Hauniensis, litterae bonae minutae, metra sine uitio,
 pentametrorum paria cum hexametris initia, paenultimus
 uersus ἐν ἐκθέσει. ob u. 8 transmarina peregrinatione filium
 periisse conieci, in 7 et 9 ss. quae suppleram immutauī se-
 cundum uerba adscripta a Leone (is 5 *perstitit aeger*)

1 etiam superius extat litterae uestigium, carmen ta-
 men ab hoc uersu incepisse uidetur   3 aut simplicius
 tale *scelerata supremos*   12 cf. 678, 6. *de marmore busta*
 Hense   14 *leto?*   15 *in]npensa* quoque legi potest   18
maris est?   23 carmina solentur nostrum dolorem

1172

Hoc nātum tumulo pietās pauperrima texit
 dignum maiori quem coleret titulo.

Notizie d. scavi 1885 p. 23 ad ectypum, ephem. epigr.
 VIII 420, CIL. X 3050   tabula reperta in agro Misenensi
 inlata museo Neapolitano. scriptum carmen litteris pessi-
 mis lectuque difficillimis sed Mommsenus plerasque felici
 acumine expedierat. praescriptum d. M. M. Valeri M. f.
Cl(audia) Lupi qui uixit annis XVII m. XI d. XI, M. Va-
lerius Beryllus p(ater) filiō piissimō

2 *maiori*, non *maiore* lapis secundum Not. et quae ipse.
 uidi lapidis exempla

1173

Flet domus et cari lugunt sine fine parentes
 abreptum fatis: contegor hoc titulo.
 quis non exempli doleatur mortis acerbae?
 si me uidisses aut si mea funera nosses,
 5 fudisses lacrimas, hospes, in ossa mea.

CIL. VI 26680 ex Metello et Ligorio, ibidem 2769* inter
 falsas 'est fortasse genuina'. ita ego sentio, de uerbis non
 spondeo omnibus. AL. Burmanni IV 275, Meyeri 1374

uia Appia inuentam narrat Lig.   praecessit *Speratus*
uix. men. V., subsecuta nomina *Speratus Attalus Politice*

1 *lugunt* a themate eodem cum *luxi* tractum cf. 721, 8

2 *tumulo* Muratori 1748, 1: uocabula illa cum ab editori-
 bus tum in ipsis monumentis haud raro confusa   3 *do-*
leatur formatum constructumque similiter ac *misereatur*
 (cf. 162 et Allmer Lugdun. III p. 253 non] *doluit nisi mortis*)

1174

Raeda[r]um custos, numquam latrauit inepte;
nunc silet et cineres uindicat umbra suos.

CIL. IX 5785 descr. Mommsen Ricinae Piceni columella posita, ut consentaneum est, in tumulo canis

1 certe rhetorum meminisse nos uoluit poeta inepte declamantium

1175

Gallia me genuit, nomen mihi diuitis undae
concha dedit, formae nominis aptus honos.
docta per incertas audax discurrere siluas
collibus hirsutas atque agitare feras,
5 non grauibus uinclis unquam consueta teneri
uerbera nec niueo corpore saeua pati.
mollī namque sinu domini dominaeque iacebam
et noram in strato lassa cubare toro
et plus quam licuit muto canis ore loquebar:
10 nullī latratus pertinuere meos.
sed iam fata subiī partu iactata sinistro,
quam nunc sub paruo marmore terra tegit.

CIL. VI 29896 descr. Huebner, Maffei mus. Ver. 444, 6. AL. Burmanni IV 402, Meyeri 1457 Londinii in museo Britannico extat repertum Romae ante portam Pincianam marmor, litterae minutae. subscriptum ad sinistram *Margarita* (cf. Petron. 64), ad dextram palmae signum

1 catuli et catellae Gallicanae nobiles (Catull. 42, 6 Ou. met. I 533 Mart. XIV 198 al.) 4 cf. Prop. I 1, 12 6 *uerbera saeua pati* Cuiacianus Lygdami 4, 66 (monuit Leo)

11 bisyllabum *subi*

1176

Portaui lacrimis madidus te, nostra catella,
quod feci lustris laetior ante tribus.
ergo mihi, Patrice, iam non dabis oscula mille
nec poteris collo grata cubare meo.
5 tristis marmorea posui te sede merentem

et iunxi semper manib(us) ipse meis
 morib(us) argutis hominem simulare paratam,
 perdidimus quales hei mihi delicias.
 tu, dulcis Patrice, nostras attingere mensas
 10 consueras, gremio poscere blanda cibos,
 lambere tu calicem lingua rapiente solebas,
 quem tibi saepe meae sustinuerunt manus,
 accipere et lassum cauda gaudente frequenter
 [et mi omnes gestu dicere blanditias]

CIL. X 659 ex schedis Vallamberti Metellianis inter Salernitanam. auctor fide dignus, nullam Mommsenus suspicionem professus est, tamen est quod addubites (6 *semper* praepropere inlatum, 10 *gremio* al.)

11 in *rapiente* prima et tertia litterae tamquam dubiae notantur 13 *frequenter* rescriptum in codice totumque adpunctum est 14 'ultimus uersus additus a Basilio Zanchio' schedae

1177

. . . . . Coporusque tuli[s] . .
 nec T]usci saltus pascua nec Sicula,
 qui u]olueris ante ire uaga[s], qui flamina chori
 uincere suetus eras, hoc stabulas tumulo.

CIL. V 4512 contulit Mommsen. AL. Burmanni IV 399, Meyeri 1456 Brixiae inuentum equi epitaphium cuius figura infra adiecta est, iam in museo Veronensi (Maffei p. 174)

1 praecedit littera quam *r* aut *a* aut *x* fuisse Mommsenus testatur. nomen apparet scriptum esse gentis lociue proprium. lusi ad exemplum Burmanni cui non *Thessala terra parem Coporusque tulistis*, Copori enim in Hispania Tarraconensi erant propinqui Asturibus unde asturcones (Plinius IV 111) 2 et 3 expleuit Burmannus *flamina cori* comparans cum Vergilianis *uolucrumq. fuga praeuertitur eorum* et *fugit ocior euro*, addit Leo Sen. Phaedr. 736 *fugit - ocior - coro*. de aspiratione *chauri* uel *chori* uide Ribbecki proleg. Verg. p. 421 (Aus. Mos. 293 *chaurorum* et 316 *spirat chorus*, Hesych. χῶρος ἄνεμος, tabula uentorum marmorea *chorus* ἱάπτει)

1178

A

Quid me nunc] cunct[is cert]atio iuuit ademptis,
 cui cas]um et tant[um] lis super]esse tulit,
 sic cas]u misero [supe]resse? — inimica, loquaris —
 fatum] cui nul[lam tris]te reliquid opem?
 5 cum me] perdid[eris, expende] piacula fati,
 ut pere]as iun[ctis qui] placuere tibi.

B

Tu quicumque lege]s oro ne laeseris ull[um]
 uerbum: sic ueniant o]mnia laeta tibi.
 10 . . . . . misera...stimulat[a
 . . . . . arte . . . . .
 . . . . . o]bsecro [te] di[scere] uersu
 . . . . . adue]rsi sideris . . . . .
 non potuit molli]re sacra miseratio cura,
 15 ausa ut cru]delis rumperet exitiū.
 et sic insonti fecit, men[s improba duxit,
 argenti auxilio, spes fuit ipsa com[es].
 de[f]essi . . . . . tumultus
 . . . . . praemia perf]idiaie.
 20 cuncta feret . . . . .

nec fructus rerum nec manet ulla qui[es],
 ignaua infelix, iamq. obliuiscere nost[ri]:
 hic cinis exigu(u)s ossaq. parua man[ent].

C

Circumitu aduersi [te] ri[te] notaui sepulcri,
 25 ut dignam Scythico sidere fama uocet,
 quum nos deceptos ad iura forumq. uocabas,
 dum uis nec legem nec meminisse fidem,

quam tunc fingebas diuos hominesq. uocando,
 cum tibi noctis opem lena ferebat anus,
 30 ut comissa tibi nisi nobis salua manerent,
 nec tunicam esse tuam, cum morerere, uelis:
 qua mea naufragio tamquam intercepta ia[cebant;
 heu, ne fragmento me uoluisti tegi.
 ad grassatores, sola est quib(us) orbita nu(m)mi,
 35 uolnera quae intuler(int) relinquere tecta uolent,
 defuncta et uita iam deplorata suprema
 uelantur palla corpora funerea.
 ad mihi uiuenti tua sic miseratio uenit,
 ut cassus nostri sors tibi praeda fo[ret,
 40 m]ilia quom erueres auri de nomin[e nostro,
 igne deum effigies impia pollueres,
 ut mea cuncta dares uenum, d[n]m scrip(ta) cremares
 praecipitiq. fuga cetera diriperes,
 hostiles audax temptares deinde rapinas,
 45 ut te sacrilegam scire(t) et imperium,
 sed tutam, inlecebris si nulli nota m[eretr]ix,
 — optamus credas — ambitiosa tui[s].
 . . . . .
 seru[at . . . . .
 50 ad te, perfid[iae fueras qui saenior anctor,
 piratam et mi[nus hoc qui pietatis habes,
 perfida tum me[rito spernet nec perdere parcet,
 me super audaci sed [feriente cades.
 Dit]em non uestra [superabitis arte rapacem,
 55 auferet ae]tatem [morbus et atra lues.

CIL. V suppl. ital. 732, Balestra in Rivista archeol. di
 Como 1878 (13) p. 31 s., ectypa a Mommseno subministrata,
 ipse uolutaui, correxere quaedam Dessau Pais Zangemei-
 ster, in u. 10-20 etiam plus litterarum superest sed nihildum

extricauimus Comi inuenta de marmore basis: uersus 1-7 in obliqua superficie lapidis leguntur, u. 8-15 et 16-23 parte antica ordinibus duobus, u. 24-31 latere dextro, u. 32-39 et 40-47 parte postica ordinibus duobus, u. 48-55 latere sinistro. litterae in superficie quam per quadrata maiores, omnes graciles et negligentius incisae ut *i* et *t* aegre dinoscantur dirae sunt monumento defixae uiri exsecrati mulierem perfidam et ad furta callidam quae iudicio uicerat, tempore propius a Flauis abesse quam ab Antoninis uidentur compensanti uitia metri ac sermonis cum acriore spiritu

7 in angusto inter superficiem et anticam spatio scriptus uersus ut opinor ἀμετρος qui potest nomina hominum propria tenuisse. sub *placuisse* ego uelut *ceter* legebam, Pais *te.thiin..ii*, Zangem. *pe]rlege* maximopere dubitans ipse

10 *misera spe stimulata* Bal. *spe* non habet lapis, potest ut habeat *miser arte simul* 11 in exitu *..ces* ego *...eget* Bal. *dup]lex* Pais 13 exitus ex spatiis reliquisque

cogitur huiusmodi *illa tenet, ira nocet* 17 *spes fuit ipsa sibi* Bal. Dess. *ipsa com[es* Zangem. 18 *et fessi ferro*

tunc Bal. *defessi ..perpetuo* Zangem. *tumultus* mihi non est uisum certum 19 initio *bue* aut *plus* apparet, postremo *inuidiae* Bal. 20 *cuncta pirei* Pais, in medio

deiq. i legebam (*fructus edis quem* Bal.), in fine *tas*. hinc *inuicta potestas* Hense 21 *rerum* ectypa, *capies* Bal.

23 *exigūs* sic lapicida eadem nota usus ad geminandam litteram et producendam uocalem (39 *cassūs* quod Plinius sane alique *cassuus* scriptitarunt) cf. GLK. VI p. 8 24

te rite posui, uitiatum hic est lapis, *uirile* excepi, *tibils* Pais, *lapides* Bal. potest quamuis etiam maiore cum damno metri *tibi te*. uidetur iste dum uiuos sibi monumentum facit,

simul mulierem fingendam in eo curasse ut Trimalchio Fortunatam suam aut saltem elogio condecorandam ut Euphrosynus Acten supra 95 25 i. Arcto quae numquam

interit (*nec norunt obitus* Manil. I 277). hanc autem non adhibuisset figuram nisi etiam frigus mulieris tangere uoluisset par glacie geluque Hyperboreo 29 *lenta* ut uidetur lapis, *nt* eodem tractu. *lena mouebit anus* Ou. am.

III 5, 40 30 *ut]* agnoscitur *ui* 31 etiam ex *n* relicta est hastula. similem uim in nostratibus prouerbiis camisia habet, similem originem Iuuenalis uerbum de uitalibus

masculorum *nemo togam sumit nisi mortuus* 32 *qua fide ficta tamquam naufragio* mea intercepisti. in exitu *ia-* an *la-* incertum 33 *ne* lapis, *nec* unus Pais isque dubitans

enotauit. *ne pro nec, ne-quidem* tradit codex Petroni 47 *ne Iouis*, post Appuleium frequentat uolguis unde glossemata talia *nihili, nemica* (Foerster mon. antiquiss. Francog. p. 36,

36) 34 i. at, ut u. 38 et 50 34 *nūmi* et 39 *cassūs* lapis
 cf. u. 23 42 *d..m* hae certae et quae sequitur s: aut
scrip tantum lapicida dedit cui negotium facessebant spa-
 tii angustiae aut si *scripta*, extremas illigatas prioribus
 nimis exigue. *deim* sorte Pais 43 *dirireres* lapis
 45 *scire* lapis nisi quod finalis ductum supremum transuer-
 sum solito longiorem habet, *sciret* Bal. 46 inlecebris tuis
 si non facta meretrix, tamen cupiens fieri 49 *seru-* cer-
 tum, *seruat* fere ceteri, *seruil-* Zangem. 55 reliquiae in-
 certissimae, post principium fortasse *fid[es]*, deinceps fuit
 cum legerem et *per[eatis]*

1179

Hic iacet ille situs M(arcus) formonsior ullo.
 quod meruit uiuus, moriens quot et ipse rogauit,
 coniugi sue gratae praestitit ecce fides.

CIL. VI 8553 ex schedis, Fabretti 374, 169 sarco-
 phagi Romani fragmentum: *M. Vlpio Aug. lib. Philotae*
p(rae)p(osito) uestis scaenicae Vlpia Veneria marito incom-
parabili pietate, adhaeret quod Conrads in AL. librum IV
 p. 5 agnouit carmen

2 *quod meruit* Fabrettius 3 i. coniugis

1180

Quot merui uitam, moriens quot et ipse rogauit,
 coniugis o grati redditur ecce fides.
 sit licet inferne noctis tristissimus horror,
 me tamen uestre credo iacere domo.

CIL. V 7404 contulit Mommsen Dertonae tabula
 marmorea. praescriptum *b(ene) m(erenti)* aut *b(onae) m(e-*
moriae), subscriptum *Aurelia Eusebia Cerellio Proculino*
u(iro) p(erf.) coniugi dulcissimo qui uixit ann. XLV m.
VIII d. V et uixit cum coniugem suam ann. XXIII, contra
uotum m(e)m(oriam) fec. disticha separata interstitio

1 *uita* intellegendum 2 *fide* requirit Mommsenus,
 sic etiam *gratae* aequom erat 4 *in uestra* Gruter 1139,
 13 contra lapidem

1181

Quod uiua merui, moriens quot et ipsa rogauit,
 coniugis hoc maesti reddidit ecce fides.

si[t] licet infernae noctis tristissimus horror,
me tamen illius credo iacere toris.

5 te, pie possessor siue colone, precor,
ne patiare meis tumultis increescere siluas:
sic tibi dona Ceres larga det et Bromius.

CIL. XI 911 ex prioribus (Murat. 539, 1 et 1399, 8). AL. Burmanni IV 185, Meyeri 1306 Mutinae repertum cum numinis. praescriptum *Sallustiae Aphrodite Congidius L. f. coniugi bene merenti cum qua uixit annis XXVI mensib. VIII dieb. VI sine quaerella*, extremo carmini applicitum *tauta* (i. ταῦτα)

1 *emerui* AL. debuit *uita* in femina, sed archetypum *uiuus* 3 *sit licet* Murat.: *silicet* aut *scilicet* traditum est post 4 deesse uersum Vedrianus significauit suoapte ut uidetur arbitrato 5 *piae* unum exemplum

1182

qu]od uiua merui, moriens et ipsa rogau

CIL. V suppl. ital. 1283 Brixiae, huius monumenti nihil aliud superest de quo pronuntiare liceat (putes annorum indicium praecessisse) neque huius uersus nisi dimidiatae litterae *quod* non est iteratum

1183

Reddere te fatis, Ephire, si pos[se] liceret,
partita tecum uiuere lu[ce] uelim.

condita tu pleno secura [agis otia somno,
frigore qua gelido Tusculus [alget ager

5 quaque uia silicem terit orbita [multa rotarum
et dat post decimum terti[a] signa lapis.

hic finem dolor altus habet [quo iusta ferantur
quae dabit ad[i]ecto nomi[n]e gratus amor.

huc animam trans mitte tuam p[er]lacataque nostris

10 adsidue uotis ad pia sa[ra] ueni.

te diuisa locis mens co[gitat] et lapis hic est
deflendus lachrim[is] quas petit ipse cinis.

CIL. IX 3279, IRN. 5429. AL. Burmanni IV 188, Meyeri 1478 Corfinii. carmen nititur fide Accursii, praescriptorum nuper emersit rursum particula horum *dis Manib[us] | Vlpiae Ephire.. | Achilla.. | bene mere[nti]*, infra deesse plura significatur. condita Ephyre ad XIII ab urbe miliarium Tusculi Corfinii cenotaphium accepit. restituerunt Burmannus Lupolus Hauptius, u. 11 s. ego suppleui

6 an *tertius ossa* sim.? 8 traditur *adfecto* quod conseruare lubricum est (solamina quaerens *quae dabit adfecto nomen inane uiro*) 12 *deflendis* olim edebatur unde Lachmannus *atque duabus deflendis lachrimas praebet imaginibus*

1184

Si quis forte mor]ae patiens uis scire uiator,
 paruolus hic a]tris titulis quid noster aratus
 reddat ager lacrim]as, paulum consiste, docebo.
 haec Aeli Steph]ani quondam carissima coniux
 5 dum uixit, fuerat] Flauia Nicopolis,
 nec uiuet non ca]ra mihi, cum uita manebit.
 delectat iam nulla] quies nisi mortis imago,
 in somnis repeto quam r]apuerere dei.
 semper ego ut Manes possint] audire iterabo,
 10 Flauia Nicopolis, nomen dulce tuum,
 et tumulo spargam saepe meas lacrimas.
 o mihi si superi uellent praestare roganti
 ut tuo de tumulo flos ego cerna nouum
 crescere uel uiridi ramo uel flore amaranti
 15 uel roseo uel purpureo uiolaeque nitore,
 ut qui praeteriens gressu tardante uiator
 uiderit hos flores, titulum legat et sibi dicat
 'hoc flos est corpus Flauiae Nicopolis'.

CIL. VI 18385 ex Cittadinio et Winghio, Fabretti inscr. ant. 69, 34. AL. Burmanni IV 186, Meyeri 1477 uia Nomentana aut ad portam Salariam effossa tabula marmorea oblonga, periit. praecedunt *d. M. [Flauiae] Nicopoli fecit T. Aelius Aug. lib. Stephanus coniugi [cariss]mae et sibi*

et suis liberis, libertis libertabusq. cetera ad ius finesque monumenti spectantia carmen duobus ordinibus scriptum traditur, quorum sinister mutilatos in principio u. 1-9 continet

1 *tu quicumque morae* Burmannus 2 s. *in fletus atris, stet lapis ac lacrimas talia suppleram* in CIL. *aratus* certe insolitum. *arator* Fabr. 3 *ut discas* Bonada 4 s. *quam miser heu liqui, illa mihi fuerat* Bonada 6. *dum* Ligorius 7 *atq. aderit iam nulla quies* Bonada 9 *ad te dum iubeant me fata redire iterabo* Burmannus 13 et 18 *flos* neutri generis, uide 103, 10. *cerna cernam* 14 eadem clausula 492, 23 16 *ut cum* Burmannus 18 *hic* Burmannus, praeterea *Flauia*

1185

Hoc mihi noster erus sacrauit inane sepulcrum,
uillae tecta suae propter ut aspicerem,
utque suis manibus flores mihi uinaque saepe
funderet et lacrimam, quod mihi pluris erit.
5 nostros nam cineres Pollentia sacua subegit,
est et ibi tumulus, nomen et ara mihi.
nec tamen aut illi supter crudelia busta
aut istas sedes nostra subit anima,
sed petat Asurios, petat ille licebit Hiberos,
10 per mare, per terras subsequitur dominum.

CIL. VI 16913 ex Marinio aliisque. AL. Burmanni IV 355, Meyeri 1439 ex Tusculanis inlata museo Vaticano ara non apparuit. sub protome pueri scriptum *dis Manibus Domestico qui uixit ann. XVI*, tum carmen, denique *M. Caerellius Smaragdianus fecit*. M. Caerellium Zmaragdum quinquennalem corporis pistorum nominatum in inscriptione CIL. VI 1002 dicata Antonino Pio a. 144 memorauit Henzen, Smaragdianum ego siue fratrem eius siue filium aetatis gradu proximum fuisse mihi persuadeo

7 *illi* fortasse pro aduerbio habendum cum Mommsenoeisque qui substituere *illic*, certe referendum ad Pollentiam quam contra sedes ponuntur suburbanae, neutiquam ad dominum 8 i. subiit 9 s. strepunt aures similibus locis elegiarum (*uret et Eoos uret et Hesperios, licet Autariis considat in oris et licet Hylleis*), non inueni tamen huius auctorem

1186

Ille ego Demetrius uero libratus abunde,
 ingressus uitam non longi temporis ictu
 infernis numinibus dedi, et post imagine mortis
 haec mihi templa placent merito et praemia lucis.
 5 pubertas nitida studiaque abundantia uitae,
 et reuerens plene morte grauatus obi.
 multa quidem bonitate gerens et uernula uernis
 nec nimie, comuiuia rapuit dum gloria uitae,
 sperabam rate infernas subito delatus ad umbras,
 10 bis septem placidos ann(os) et adhuc formatus in unum.
 autumnus medius octobri mense refertus
 laesit animam dulcem et spem certissima fregit.
 illa tamen sancta et formata uerecundia saepe
 amittit Tantali aspectu et timorem Sisyphei,
 15 abest Ixion umbraeq. et Furiae metus,
 set in secessum numinis infernae domus
 officiosus tandem ministerio laetatur suo.

CIL. XIV 510 descr. Rossi rep. in insula Tiberina prope Ostiam latet. cf. 508 *T. Aelius Aug. lib. Demetrius et Claudia Marina fecerunt T. Aelio Demetrio filio pientissimo qui uix. ann. XIII m. VIII d. VII et C. Cornelius Marinus fratri* cet. et 509 *uix. ann. XIII m. IX d. VII* qui eiusdem uernulae tituli uidentur esse cf. uersum 10 s. Marinum nomen sacris familiare Syriacis balbuttientis oratio quaesita, *m* perperam additur semel (*secessum* 15 nisi tamen cogitatio subiit *laetus abit*), ter non amplius detrahitur (*certissima* 12)

2 i. uitam inferis dedi ictu, ut opinor, non ictum dedi, momento ictus sum (antitheta uerum et uita, libratus et ictus, abunde et paruum tempus, *ictu temporis interire* Gellius XIV 1, 27, *pondere ipso librior ictus* Liuius XXX 10, 13)

6 iunge *plene grauatus* 7 *uernula* licenter audax et male dicax 8 *rapere* conuiuia ut uoluptates, gaudia al.

9 exitus idem 1150, 1 14 ss. quasi senarii quattuor, ut Leo uidit. secundus saluus est, tertius limatur mutato *numini*, primus dempto *aspectu*, quartus uelut sic *officio tandem famulans laetatur suo*

1187

Prima aetate tua rapta es, karissima coniunx.
 annis bis denis et sex tibi uita probata est.
 Roma tibi genus est, fatum fuit ut Libys esses;
 duceris ad Stygiam nunc miseranda ratem,
 5 Inque tuo tristis uersatur pectore Lethe,
 ut non cognoscas me miseranda pium.
 Munus erat, Fortuna, tuum seruare pudicam,
 et poteras ambos Italiae dare tu.
 A multis fletu renouaueris, o bona, simplex,
 10 cum te in conspectu non habeam comitem.

CIL. VIII suppl. 12792, ephem. epigr. V 410 descr. Ioh. Schmidt Carthagine in sepulcreto familiae Caesaris pertinente ad tempora Traiani Hadriani Pii tabella marmorea parte postica. praecedit *dis Man. sac. Miniciae Primae* (in titulo gemello quem antica habet *Minuciae Primae* scriptum est) *quae uixit annis XXVI Nicodromus Aug(usti seruus) piaae et bene merenti uxori fecit.* subsequitur *h(ic) s(ita) e(st)* acrostichin faciunt uersus 1 3 5 7 9 litteris partim signatam maioribus eoque magis conspicuam. quod 2 tamquam pentameter introrsum recedit

1188

Eximia specie iacet hic Priscilla puella,
 sex et uiginti secum quae pertulit annos.
 hanc fratres pietate pari maestique sororem
 sedibus Elysiis condiderunt tumulo.

CIL. VIII suppl. 13110, eph. epigr. V 450 descr. Ioh. Schmidt Carthagine in sepulcreto familiae Caesaris pertinente ad Hadriani Pii et Augg. et Marci Caesaris aetatem praescriptum *d. M. s.*, in fine adiectum *Victor uix. an. V*

1189

Reliquiae cineris tumulo man|data quiescun(t),
 Aug(usti) lib(erte), sacro hoc tibi, Metro|bie.

huic non dura colu Clotho decreuit | in annis,
 ter decies quinos degere quem uoluit. |
 5 praefuit hic longum tibi, Pandotira, per aeuom
 prouidaque in melius iura dedit populo.
 plena bono mens aequa fuit, non aspera lingu(a),
 inculcata fides innocuusque pudor.
 nullus fulgorem ualuit decerpere liuor,
 10 constit(it) ad finem ultima[que h]ora nitor.
 te tua natorum deflet pia tur[ba] tuorum
 consesuque parí turba piata gemit.
 esse tibi credas omnes de mor[t]e parentes:
 usque adeo aequalis maeror in ora fuit.
 15 eminet in luctus prima omnium Iulia coniunx,
 per quem si fas est uiuis [i]n Elysium.

CIL. X 6785 descr. Mommsen recognouit Dessau, un-
 cinis rectis inclusas litteras quae nunc periere uiderant
 priores, peculiari libello Dom. Cerulli (Neapoli a. 1772) trac-
 tasse narratur rep. in Pandateria insula nunc Neapoli.
 litterae sequioris aetatis. congruunt lapidis uersus cum
 metricis a u. 4 subscriptum *decessit X k. Decem. L.*
Arr(un)tio T. Flavio Basso cos. anno nondum explorato
 1 *mandata* quasi praecesserit *ossa, membra* sim.

5 Πανδότηρα, at scriptorum codices consentiunt fere in
Pandateria aut *-taria* nomine 12 turba *piata* uidetur
 populus dici cui Metrobius praefuerat, quem lustratum pia-
 rat praefectus iuri dicundo ac fortasse simul sacris. christia-
 num alii propterea titulum habuerunt male 16 i. quam

1190

Hic lapis et tutámen erit post morte sepulcri
 et dabit indicíum obitos hic esse sepultos,
 si tamen at Manes credimus esse aliquit.
 uiuere quo prodest, nisi sí post morte cauemus?
 5 nomen, fama uolat tantum corpusque crematur,
 aeternamque domum petimus et fine laborum.
 dum legis hoc, disce ponere et ipse tibi.

CIL. XI 1616 descr. Bormann. AL. Burmanni IV 189, Meyer 1307 apud Florentinos (rep. in Valle umbrosa) cippus marmoreus ornatus floribus et aerario instrumento, malleis forcipibus incude. praescriptum carmini *d(is) M. u(ius) f(ecit) Q. Vibius L. f. Sca(ptia) Maximus Smintius aerarius sexuir sibi et Maeminiae Q. f. Maximae uxori dulcissim(ae) et Q. Vibio Q. f. Vero f(ilio) et L. fratri suo*

2 s. molesta ambage perplexus sensus: hic esse, si omnino sint. *sunt aliquid Manes* (Prop. IV 7) celebratum erat

5 'cauemus nomen supple uiuere' ita construebat uerba Gorius I 444, 76 7 hoc iungendum cum *legis uidetur, ponere* absolute dictum

1191

Praete]riens quicumque legés h[aec carmina nostra,
qua]e tibi defuncti nomina uer[a dabunt,
incompto]s elegos ueniam peto ne uer[earis
perlegere, et dicás carmen ha]bere fidem.

5 Caecilius Niger est hic ille s[epul]tu[s ad undas,

quo cernis titulum, stab[at et ipse loco.

nunc tibi nauales pauci damus ul[tima dona,

hoc et defuncto corpore munus [habe.

ossa tuis urnis optamus dulce quiesc[ant

10 sitque leuis membrís terra m[olesta tuis.

arti[fi]ci artifices Nigro damus ista so[dales

carmina quae claudit iam rap[idus Rhodanus.

CIL. XII 5811 ad ectypum, recognouit DeLaurière Revue épigr. du midi 1890 p. 43 Arelate. ex praescriptis superest .. *Cae]ci[l]io Nigro fa[bro nauali]* lapidem in ripa Rhodani conlocatum fuisse quo loco fabri nauales constitissent sumpsit adsensusque est Hirschf. qui suppleuit cetera. recognito lapide pauca mutanda erant, ut praeierunt DeLaurière et Thédénat

1 et carmina nosces Hirschf. 4 habere bene Bormann, haue atque uale Hartel 6 stare.. DeLaur. quod si uerum est, datur in arte - stare loco solitus 7 suppl. Bormann et Hartel 11 nos pau]ci Hirschf. correxit ex lapide De Laur. Hesiodeum τέκτονι τέκτων memorat Leo 12 iam res.. DeLaur. unde resoluta salus ipse et Thédénat, ego malo resonans (siue fluuius siue gemitus)

1192

Debita coniugió Apelles pia carmina scribit,
quam rapuit mors inimica uiro.

haec debent memorés postrema in morte referre:
o requiem gratam quam pia cura dicat.

5 coniugis officium testatur carmine paruo
extremumque tibi refero munus, Sempronia
dulcis, casta uiro, reuerens pia kara fidelis:
tot damna amissa coniuge iure fleo.

te, lapis, obtestor, leuiter super ossa quiescas
10 et mediâe aétati né grauis esse uelis.

CIL. XII 861 descr. Hirschfeld etsi euanida quaedam a prioribus sumpsit. AL. Burmanni qui Tollium adhibuit IV 175, Meyeri qui Millinum 1299 Arelate in cippo marmoreo litteris saeculi II. supra fictum par columbarum cum rosa et inscriptum *d. M., infra Sex. Pompeius Apelles coniugi incomp(arabili)*

1 fuit in archetypo nomen tale *Faustus*. correxit uersum Doruillius in exitum transferens *Apelles* 2 *caro* uel *misero* adicit Burmannus, *maesto* Tollius 4 *ob* edebatur male 5 *testatur* passium (*testo pro testor* Priscianus p. 392 H., centiens *testatus*) 6 paene hexameter *refero Sempronia munus*, pentametri causa *munus amans refero* Burmannus, addas *defero munus amans* uel *munus amore datur* 9 distichon saepe repetitum, cf. 1152. *mediae* ridicule admodum substitutum pro *tenerae*

1193

Siste, precor: quaeso, | cipum cognosce uiator. |

Antisporus a(nnorum) VIII carus | omnibus hic situs
est. |

et precor ut dicas: | Antispore, sit t(ibi) t(erra) l(euis).

CIL. II suppl. 5907 descr. Huebner Castulone translatus in museum Matritense cippus magnus, litterae bonae et tenues saec. II dicuntur 2 et 3 distorti ex nomine proprio elegiaci

1 *cipus* scriptura non infrequens in libris (Pers. 1, 37, mus. rhen. 33 p. 490)

1194

Mater si poss[em], fili uice morte s[ub]irem.
nunc iacis hoc tumulo, sit tibi terra leuis.

CIL. II 3453 ex schedis Noua Carthagine sub-
sequitur *Aucta Zenon. l. mater Philocalo, Adenta (Philo-
cale Fadonia Hueb.) soror de suo*

1 *s. i. p. ossa...* traditur, emendauit Huebner. tum *mor-
tis. s...* traditur, *morti succumberem* prop. Huebner, *morte*
puto pro *mortem* 2 *iaces* Huebner, cf. 128 al.

1195

Sist]e gradum quicumque precor paulumque m[orare]:
dis]ces summisso carmina maesta s[ono].

. . . . . felix palma flore . . . uit . . . . . sor

. . . . .

5. . . . . mum . . . . .

e]t bis ut undenos, inuida morte prem[unt].

M]anibus ara m[eis] . . . . . ta in . . . . .

. . . . . funere nostra . . .

. . . . . la quicumque ui[debit]:

10 Callityches] cineri terra sit usque [leuis.

. . . . . miser]is etiam solacia pra[estat]

et quod turb]a terit laeta freque[n]ter iter.

. . . . . h]oc quod sum . . . . .

. . . . .

CIL. II 1094 ex Braui schedis et Bayeri, hunc potius
quam illum sequendum duxi fuit apud Ilipenses in
Baetica in duas partes fractus lapis usque quaque detritus.
praecessit C]alethyce an. XXII

2 *regressum* Brauius (*discessum* suppl. Bayer) 3 *in-
foelix primo flore sepulta soror* Br. neque hoc neque *ux-
sor* probabile, fuit uelut *hic ego sum infelix prima florente*

iuuenta, Leo arbitratur *aetate infelix - reuellor* 5 *finxi*
talia undecimum annum ut uidi, orbant me fata parente
uel aegro me corpore fata 6 *ut scripsi: ui Bayer uiua*
Brauus premor Br. 7 s. *uelut patroni hic est data*
in agris ossaque praeclaro f. n. tenet 9 *dicet praeter-*
iens illam 11 *uelut flentibus hoc nostris uel hoc matris*
lacrimis

1196

Paulum] praeteriens nostro remor[are sepulcro,
 du]m festinato lumine pauca l[egis].
 Cre]scens hic ego sum: fueram [spes magna parentum,
 quod non adcreui, nome[n] inane fuit.
 5 o]mnis amor patriae populi m[e] uoce secutus,
 hunc mors praecipuum testi[ficata] meast.
 n]obilis ingenii uirtus uirtute [loquela],
 cum pietate pudor non tem[eratus] erat.
 ha]s laudes tumulo nostro pa[ter] ipse notauit,
 10 i]ndice quo solo mors m[ea] morte caret.
 qu]od nia finitimast, m[ultis] haec scripta legentur:
 t]u me praetereens ne [uiolare] uelis.
 M]anis e numeris [nostris ut gratia tangat,
 iam q]uia legisti, die s[uper] ossa: nale.

CIL. II 3256 descr. Huebner in Baesuccitano muni-
 cipio Hispaniae Tarraconensis praescriptum .. *Cassius*
Crescens h(ic) s(itus) [est. plurima et certa supplerunt Hueb-
ner et Haupt, ego exitus potissimum uersuum 9 ss.

3 *fueram modo nomine Crescens* Hirschfeld 5 *datur*
populi maerore reuixit sim. 10 *miseranda iuuat, monu-*
menta refert, mihi clara manet? certe sententia similis
istius licet sors iniqua factorum uitam abstulerit, memoria
tamen laudis eius et gloriae manente hoc titulo durabit
aeterna (Lugduni, Allmer III p. 187)

1197

Nomine Iulianus, menses exc[e]dere septem
 haut licitum, multum fleuit uterque parens.

CIL. II 562 descr. Huebner, Kaibel inscr. Gr. Sic. 2541.

AL. Burmanni IV 226, Meyeri 1333 Augustae Emeritae Lusitanorum. praecedunt graeca disticha duo μήτηρ μοι Γαῖηνα, παρ' ἡρίον δστις ὀδεύει[ις], ἤγειρε στήλην σὺν πατρ[i] Ὠσθένει, πόλλ' ὀλοφυρ[ά]μενοι μικρῷ ἔπι· ἦν γὰρ ἔμο[i] μείς ἔβδομος οὐ πλήρης, οὕνομ' Ἰουλιανός. graecam nominis mensuram etiam latinus interpres tenuit

2 *e in uterque posterior per ii expressa*

1198

Qui legis has pueri moribundas perlege uoces
et lachrimam fatis da gemitumque meis.

Murra patris primam referens e nomine partem,
amborum effigiem matre fauente tuli.

5 bis mihi septenos aetas ostenderat annos
certaque iam nostri fama pudoris erat,
eum subito mortis, pro fallax, causa fuisti
lusus et aequalis non inimica manus.
nam temere emissus non ad mea funera clauus

10 haesit et in tenero uertice delituit.
at uos hoc] primum perculsi uulnere manes
pareite iam luetu sollicitare meos,
quos simul alterius] posuistis funere nati,
trimus et in decimo mense sepulte iaces,
15 ad placidas quem di sedes eurisque] uocarunt
immunes: nostris ossibus urna sat est.

Spon antiquités de Lyon ed. II p. 81 qui descripserat a. 1678, male iterarunt Allmer et Dissard mus. de Lyon III p. 464. AL. Burmanni IV 233, Meyeri 1340 in arca effossa e coemeterio christiano, periit. praescriptum *Murrae et Verecundo Murrani filis*. Murram cum ipsum nomen (nam anceps uersus 6 et cetera) puellam indicare uideatur, Burmannus pro puero habet, tamen ne sic quidem 1 *pueri moribundas uoces* plane expediri fatendum est, eae enim morientis sunt (Stat. Theb. VIII 642), hae mortui, sane ultimae

3 *primum - patrem* Sponius in miscellaneis 4 *amborum* parentum 7 *subitae* AL. 9 *missus* Allmer sed *temere* tribrachy est 11 *at uos qui* Burmannus 12 *luc-*
tus Bonada. cf. 995, 20 15 fortasse propiora a uero talia

care, Verecundum quem ob mores labe uocarunt immunes, si modo immunes recte exceptum est et non imminutum de comm-

1199

. . . s nocte . . . de simul
 . . . is generare dolorem
 . . . uixit Olimpiadas
 . . . lin]quit suspiria tanta

CIL. XII 2314 descr. Allmer prope Gratianopolim
 in fragmento marmoris

1 secundum litterarum uestigia fuit tale *nocet inde.*
 post *simul* designata est etiam pars i litterae 2 qui tan-
 tum potuit nobis generare dolorem, namque duas non plus
 uixit O. 3 hemistichium idem Mart. VII 40, 6 et Aus.
 par. 1, 4 4 in. *quiii* fertur, corr. Hirschfeld

1200

Heu tumulo Donat[a iaces: reddit tibi mater,
 filia quod matr[i reddere debueras.
 uita tibi brevis est: a[nnos tres nata decemque
 clara iaces fo[rma nec minus ingenio.
 5 quod si qua ad Ma[nes poterit descendere fama,
 magnus honos c[ampis te manet Elysiis.
 tu felix, miseri qui te [genuere parentes
 et longum uita[e te sine tempus habent.

Revue épigraphique du midi 1888 p. 359, 708 ex apo-
 grapho uetere, suppluit Thédénat ibidem 1890 p. 64 in
 colonia Apta Iulia

1 *donae* fertur, Donatam puellam Allmer fecit. potuit
donata tumulo dici alius nominis filia 3 *uix nata decem*
et sex Théd. 4 *nec pietate minus* idem 8 *quod su-*
perest senibus Leo

1201

hoc pietatis opus fecit tibi, nate, sepulcrum
 lectaque sollicita condidit ossa manu.

CIL. XII 879 descr. Mommsen alique Arelate. prae-
 scripta incohant dactylos et sermonem *Seuero Romula mater*

2 *lecteque* lapis errore quadratarii, neue suspiceris de-
 buisse incidi *sollicite*

1202

. . . nec duro iam doleas obitu.
 nec tibi nec nobis aeternum uiuere cessit:
 quod pueri occidimus, fata querenda putas?
 dum sis in uita, dolor est amittere uitam;
 5 dum simul occidimus, omnia despicias.
 orbem sub leges si habeas dum uiuis, ad Orchum
 quid ualet? hic nulla est diuitis ambitio.

CIL. XII 5272 ex schedis, Gruter 718, 3 ab Scaligero.
 AL. Burmanni IV 94, Meyeri 1229 fuit Narbone. infra
 legebatur *hoc monumentum*] *h(eredem) n(on) s(equetur)*

2 *sessit* pars tradiderunt, *cessit* fortasse coniectura in-
 uentum est 5 *semel* corr. Scaliger alique (*cum semel*
occideris Schraderus ex Horati c. IV 7, 21). scriptor etsi
simul ab *omnibus* diremit, utrumque utrobique intellegi
 uoluit 6 V. Aen. IV 231 *ac totum sub leges mitteret or-*
bem dum unus Borel: *num* ceteri

1203

Vita breuis longo melior mortalibus aeuo,
 nam paruo spatio floruit haec anima
 bis denos perfuncta annos sine crimine morum:
 uita beata fuit, spiritus hic nituit.
 5 at patrum miseranda aetas anima cruciatur
 poenaeque de longo tempore longa data est:
 de senio luctus, senium fletu renouatur,
 utraque res mortis durior exitio.
 dat tamen haec patronae pietas solacia fidae,
 10 iugera quot terrae dedicat hic tumulus.

CIL. V 5320. AL. Burmanni IV 359, Meyeri 1443
 Comi, periit. praescriptum *d. M. Anniae Agathonices*

5 i. parentum. sic adeo in pedestri epitaphio Iustini
 Marcelli infantis *M. Iustinus Secundinus et Primania Mar-*
cellina patres amissione eius orbat (Lugduni, Allmer III
 p. 294) 8 *durior* Iouius auctor antiquissimus: *dulcior* ex
 Apiano Gruterus 931, 9 9 *patronae* substitutum pro *do-*
minae, cum ex serua liberta facta esset Agathonice, defor-

mauit uersum cf. 1009, 1 10 *titulus* Schraderus. pluribus modis construi uerba possunt, *quot* pro *quod* uideri scriptum, *dedicat* ad piam patronam referri; ego sic accipio: tumulus quot iugera terrae sunt tot *dedicat*, sacris destinat

1204

'Crudeles Parcae | nimium' matercula | dicit,
 quouis in hoc | tumulo filia parua | iacet.
 debueram | prius ipsa mori, sed | numina uestra
 qui | coluere cadunt, neglexere, manent.
 5 in|fernae, uobis commen[d]o uirtute satactam, |
 circu hoc tumu[lum quae] | cinis occu[litur].

CIL. III 2341, suppl. 8623 contulere Mommsen et Hirschfeld. AL. Meyeri 1532 Salonis litteris pessimis et per extremos uersus informibus aut semibarbaris. praescriptum *Fuficia Agre*, infra extremum uersum olim in medio s apparuit, carmini tamen nihil puto deesse, eius maiorem partem aliunde translata

1 cf. 1156, 4 3 *numiua* lapis 4 debuit ad hanc speciem *qui renuere* 5 *infernae* absolute deae inferorum aut quae supra Fatae. *uoces* legerat Mommsen. iustos modulos restituas *trado* si scripseris aut *mando*. ultimum uerbum perfectam significare uidetur, quae sat egit, cf. *obita* sim. 6 ita Mommsenus nisi quod *occubuit* scripsit, potest *quam c. occuluit*. non sufficere post *satactam* spatium uidetur ut addamus *iam circu*

1205

Quisquis es, atuentum nostrum | contempla sepulcrum,
 siste | [p]recor, paucis perlege fata mea. |
 me mater genuit gremio nutritq. | [la]borem,
 spemque et opem uitae | [p]rodideratque suae. |
 5 [hi]c iaceo infelix cinis et combusta | [fa]uilla,
 hic sunt discordi [sta]mina ducta colo.
 d]esine iam de me dulcis | [matercula] flere
 et sine [nos | uno deinde] iacere loco.

CIL. III suppl. 9314, eph. epigr. IV 657a, uidi ectypum Hirschfeldio missum Salonis subscriptum ...c *Rufus*
 1 *atuentum* aut pro *aduentu* aut ut uoluit Mommsenus

id ad quod uiator uenit cf. *inuentum* 3 neque labore intellegendum neque comprehendenda *laborem spemque*, accusatiuus est adpositus actioni: gignens nutriendum me habuit laborem 4 alterum *que* enuntiata copulat, prius nomina 6 supplemento spatium sufficere negat Hirschf. quasi quadratarius breuius metrum fecerit. adumbraui sententias, in 8 post *sine* quia in ectypo littera recta apparuit, alia nunc posui, antehac *sine me hoc uiuens ipsa*

1206

Inuida Parcarum series liuorque malignus
bis septena mea ruperunt stamina lucis.
parcite iam laehrimis miseri soliq. parentes,
sat fletus uestros prima fauilla bibit.

5 corpus habet cineres, animam sacer abstulit aër.

Revue archéologique a. 1872 p. 125, CIL. III 6384 ad ectypum prope Salonas. praecedit Q. Aeronio Firmino d(e)f(uncto) ann. XIII mes. III Q. Aeronius Crescens et Caetrania Firma parent(es) filio pientiss. lib. lib(ertabus)q. suis. sinistra cernitur iuuenis mitra phrygia ornatus pedo innixus

2 meae correxit qui primus edidit Dumont 5 immo habent cf. 611, 5. tum aer pro aethere qui in hac sententia saepius uocatur: ὑγρὸν ἐς αἴρ' ἔβη in peplo Pseudaristoteleo 42, abstulit aer in fine hexametri Valerius Fl. I 497

1207

Terra tenet corpus, nomen lapis atque animam aër.
quam melius fuer[at . . . . .

CIL. III 3247, acta epigr. arch. Vindobon. 1882 p. 118, CIL. III suppl. 8003 contulit Domaszewski Tibisci in Dacia, nunc Temesvari in museo lapis infra mutilus. praecedit d. M.

2 Qu. Ammerus ser(uus) aut similia priores. sententia fuit opinor non tetigisse solum, μη φῶναι ἀριστον

1208

Hunc titul(um) | posui miserabile munus, non satis | ut
meruistis.
quattuor amissis te quin|tum, Salui, flere neesse est
adsiduae | dum mea fata resistant.

te nunc amis|so domus inclinata recumbit.
 depon(am) | luctús cum te sequar, cáre, per umbr(as). |
 5 dulce meum Saluium liceat mihi dicer(e) | semper.
 optauer(am) tumult(um) tu mihi ut facer(es). |
 tot bona tum carui, merit(o) te, care, requiro.

CIL. III 3241 contulit Mommsen Sirmio Vindobonam
 delatum. supra duae protomae uiriles ac petorritum et
 uenatio uisuntur, infra puellae uirique protomae, utrobi-
 que praeterea genii. principium tituli hoc est: *d. M. . .*
XXXVII, Saluio ann. XXXIII frume(ntario) leg. II ad-
i(utricis) Iul. Asclepiades caris suis, hunc titul. posui eqs.
 primi uersus uariis locutionibus mixtis ultra legitimum nu-
 merum aucti

2 tolle *Salui*, tum post *est* quae sunt adsumpta ex tali
 carmine *fleberis adsidue donec mea fata resistant* (Vergi-
 lianum *ní fata resistant*) 3 *in te omnis domus incli-*
nata recumbit V. Aen. XII 59 4 aptum numeris *sequar*
ipse 5 i. *dulcem*. at primigenium *dulce meum decus a*
sim. 6 pentameter *optaram t. tu mihi uti f.* 7 *carui,*
care uetus et recepta paronomasia (Cic. or. 157 GLK. III
 p. 219, 9) *mert te apparuit*

1209

Hoc posita in tumulo | pueri sunt ossa, uiator, |
 quem super in titulo | [lacrimat us]qu[e] pa[te]r
 et c| . . .

CIL. III suppl. 10947 descr. Domaszewski Scarban-
 tiae in Pannonia superiore (Oedenburg). praescriptum *Da-*
síus C. Farracis Iucundi qui Ascanio liberto titulum po-
 suit III 4257

2 ..*qua* aut *que* lapis, *flebit iniqua* proposuerat Do-
 masz. nisi tamen hexameter fuit exiens in *ha]beto*

1210

Vna Iuuaniae domus hos produxit alumnos,
 libertatis opus contulit una dies.
 naufraga mors pariter rapuit quos iunxerat ante,
 et duplices luctus sic periniqua dedit.

CIL. XI 188 descr. Bormann. AL. Burmanni IV 100, Meyeri 1233 Rauennae. praecedit scriptum sub protome duplici *duo(rum) Iuuan(iensium) Lupi et Apri*

1 *Iuuaniae* oppidi ut uidetur Norici, quod solitum est Iuuauum uocitari ciuesque Iuuauenses (CIL. III p. 668)

3 reapse iungunt se ad mortem naufragi amantes in Petroni sat. 114

1211

. . . . . erat annus
 . . . . . or exanimis
 . . . . . re uirili
 . . . . . deis
 5 . . . . . cursus
 . . . . . ante meis.

nunc pater et mater nato fecere sepulchrum

osaque funestis fletibus adluerunt.

sed quoniam multi talem sensere dolorem

10 nec quisquam leti uincere uim potuit,
 desinite extinctum dulces me flere parentes
 desinite et fati tristia iura queri.

CIL. IX 4744 descr. olim Pighius nuper Guardabassi, Gruter 1126, 8. AL. Burmanni IV 239, Meyeri 1344 Reate. praescriptum nomen fortasse matris ...*l(ib)*. *Chila*, uersus sex priores laeuam partem lapidis tenere, posteriores dextram

2 potuit esse *tumulo contegor*, 3 *decore* 8 i. ossa ut CIL. IX 2829 *osa sita Stephani uilici fletibus* Guardab. ut emendarat Schraderus ep. crit. p. 71 (qui contulit Heinsiana Claudiani in Rufin. II 472): *fluctibus* Pigh. *abluerunt* Burmannus 9 *ne possim tales sentire dolores* Tibullus II 4, 7 11 *destitit extinctos natus lugere parentes* Catullus 64, 401

1212

Siste gradum quaeso, sine te leuet umbra tenacem,

hospes, iter durum est, quid teris usque uiam?

audi pauca, moram faciunt mea dicta laboris,

sed memor haec imo pectore conde tuo.

5 crudeles diui, Stygias quicunque paludes

incolitis, nulli qua datur ire retro,
 quid uos immatura iuuat, quae uestra futura est
 post modo consumpto tempore, turba, tuo?
 fletibus adsiduis luget mestissima mater
 10 quae prior occidere quam naiamira dari
 igni debuit, ut superi pia fata tulissent,
 et pater hoc titulo debuit ante legi.
 his ergo mea dicta refer: desistat humatam
 ulterius lachrumis sollicitasse suis;
 15 sum defleta satis, finem decet esse dolori;
 qui semel occubuit, nulla querella iuuat.

CIL. IX 3071 (IRN. 5334) Interpromii, periit apo-
 graphum unum habemus a. 1754 dinolgitum cuius uitia
 emendauit Lachmannus. fidem auctoris tuetur Mommsenus,
 sed interpolatum carmen est sine dubio

1 *tenacem* utrum ad te an ad *gradum* referendum sit
 dubites mirerisque cola quae continuo secuntur minuta

2 *uia* apogr. apte si *quod* correxeris 3 *labores* apogr.

5 principium Tibullianum I 4, 35 8 *turba suo* Lachm.
 tum super hoc *curba* correctum uelis, nunc *turba* pro uita
 aut mundo 9 *maestissima mater* Sapphus epistula 153

10 *occidere et quam* Lachm. uel nomen filiae uel *sua*
nata in *naiamira* latere suspicatus. *occideri quam naiamira*
dari eigni | *debuit* apogr. non tam *nata mira* aut *nostra*
 scriptum fuisse putarim quam *inmatura* 11 *ut pro si*,
 diffido 13 *dic sit sat* Lachm. coniecit. singularis pone
his inlatus minus est offensui (1036, 10 al.) quam infinitius
 perfecti ad *desistat* adpositus sine causa

1213

Fato crudeli siqua est erepta puella,
 certe ego quae dominae cara puella fui,
 quae me omnes artes docuit. doctissima cum essem,
 rapta Scope nunc legor hoc titulo.

IRN. 5463, CIL. IX 3122 descr. Mommsen. AL. Bur-
 manni IV 133, Meyeri 1260 Sulmone litteris perexiguus.
 supra imagunculae et diptycha et cymbala repraesentata

sunt inscriptumque *Scopeni ann. XI Vettia Natalis, Vettia Prima p(osuere)*

2 *cara puella* quo tritius eo in hac metri parte rarius
(Lygdamus 6, 12) 3 *qua.e* pro *quae* lapis 4 *Scope*
dum uenit in locum nominis talis *Philematium* numeros
pessum dedit. a *Persephone* Heinsius proposuerat *te-*
gor hoc tumulto Burmannus

1214

Praeteriens, tendis] quocumque ex urbe, sepulcrum
fletu. parua mor]ast: tu quoque flendus eris.
hic iacet, ingressus qui u]ix dum limina uitae
dum superest mater, p]ertulit ante mori.
5 immaturus abit pri]maeuo flore sub umbras,
non dilecta magis qu]o mihi uita fuit.
patre bonisque puer cu]netis, bonus indole, dignus
in uita mirum] ni renobasset abos.
sed tibi praeripuit cas]us tot praemia laudum,
10 et semper miserae iam m]ihi flendus eris.
ultima donauit tamen h]aec pia munera mater,
aeterna et iunget me tibi,] nate, quies.

CIL. XIV 3940. AL. Burmanni IV 273, Meyeri 1488
Ereti in Sabinis tabula marmorea fracta a Donio exscripta
periit, suppleui

8 *renobassit* traditur

1215

Digna] uiro posuit coniunx memora[bi]lis ae[uo],
digna pio nato qui cito raptus abit,
munera quae decuit natum patriq. matrique parare.
in [cog]natorum serie mancant [monimenta],
5 si pia uota mihi titulis tristissima [reddent],
quae suboles olim seruauit tempore longo,
ditaesque dabunt epulas meritis pro talibus illi
et natum patri matris pietate probabunt.

CIL. VI 17518 ex Ligorio qui pleniorē uiderat (Mura-
tori 1341, 10) aliisque. AL. Burmanni IV 208, Meyeri 1482
ad pontem Cestium trans Tiberim, periit inter uersus
6 et 7 haec feruntur *A. Fabio Daphno Fabia Pyrallis con-
iugi carissimo posuit* isto quidem loco male interposita,
sed 7 et 8 quasi ima in codicillis cera possunt haberi pro
adscripticiis. mater quem ante hanc curam planxit filium
alio patre natum esse uereor ne ultimus uersus indicet.
cf. sequens carmen

1 expleui, Burmannus proposuit *orba* aut *cara uiro*
aeuo uolgo, *ae..* Lig. *a[ram* Henzen 3 *patriq. matrique*
testes, licet contrarius ordo magis conueniat metro 4 *in*
...natorum Fabretti 190, 440 Henzen, *in to..catorum* Lig.
sed *tot natorum* alienum hac matre. *fatorum* latere Burman-
nus coniecit *ma...* tantum Fabr. *mannauit....anef....*
Lig. edixisse illam sumpsi ius monumenti futurum esse pe-
nes cognatos qui post mortem suam inferias daturi sint
a se uotas. et *maneant* quidem recte mihi restituisse ui-
deor 6 *seruauit* futuri esse temporis Schraderus mo-
nuit 8 *ditalesque* traditumst sine diastole, recte opinor
quamuis noue, a Dite ut ferales nouendiales denicales auer-
nales stygiales al. *di talesque* uolgo, *dique dabunt* corr.
Burmannus

1216

Cunctorum haec suboli sedem post morte reliquit,

ante tamen nato, coniuge et ante suo.

nondum secura dum flet maestissima mente,

occidit et tristes decepit maesta fouendo.

5 set nos solliciti memoresque parentis amore

matrem cum nato coniuge cumque suo

seculos colimus memores de nomine nostro,

et faciet suboles multos memorata per annos

sacra deis patribusque suis, memoresq. priorum

10 et memores nostri nostrorumq. alta propago

aeterno seruent semper memorabile nomen.

quisquis es aut olim nostra de stirpe futurus,

sis memor antiqui nominis et tituli,

in quorum titulo hic datur esse locus,

15 et domus aeternae tu tueare focos.

CIL. VI 17622 ex schedis, Gruter 939, 1. AL. Burmanni IV 394 et 395 cum quattuor extremi uersus tamquam diuersum carmen separati sint, Meyeri 1451 et 1452 Romae trans Tiberim, periit praecedit *d. M. Fabiae Pyrrallidi optimaee et sanctae patron(ae) de se bene merit(ae) Artemisius libertus*. nimis garruli uerba hominis luctantis cum sensibus numerisque. cf. carmen superius scriptum ab ipsa Pyrrallide

2 coniugi Fabricius, idem illa forma ualet 4 decepta morte sua, cf. VI 27805 *filis karissimis qui deceperunt una unoq. lecto elati* uel 29195 *puer deceptor parentorum*

5 solliciti alii 8 memorata *μνημένη* cf. 596, 7
11 Vergili exitus Aen. II 583 12 est testes plures: es Sabinus et Manutius 14 *tumulo* Schraderum secutus Meyerus proposuit 15 *aeternaeq. domus* emendat Fabricius

1217

Diua, precor, Tellus acuo complectere sancta
ossua quorum in hoc nomina sunt lapide.

CIL. VI 18149 descr. Henzen, Muratori 1676, 9. AL. Burmanni IV 334, Meyeri 1424 prope portam Latinam rep. nunc in museo Capitolino. pone lapide scripta sunt nomina *Fl. Ophelionis, Fl. Bebrycis*

1 acuo lapis quod tolerabile per se puto titulorumque usu probatum: aluo Muratorius quod iungatur cum *sancta*

1218

Quisquis es, huc oculos paulum conuerte uiator
et lege quod nomen hic titulus teneat.

Antoni fratres, uiuorum plaga parentum,
perfuncti fato hic tenere locum,

5 ambo per inuidiam crudeli funere rapti,

Rufinus prior et Rufinilla dehinc.

CIL. VI 12009 contulit Nissen, Fabretti 188, 432. AL. Burmanni IV 129, Meyeri 1256 Romae in basilica S. Pauli marmor diffractum. praecedit titulus Antonio Rufino ann. XII et Antoniae Rufinill(a)e filiis inscriptus ab ...inio Victore et Antonia Rufina parentibus, ergo *Antoni* u. 3 pluralis numeri est. carminis litterae quaedam a superioribus lectae iam interciderunt

6 non post *prior* pausa incidit ut Burmannus opinatus

est correptas primas in *Rufinilla* uituperans sed post *et*, hemistichium alterum incipit ab spondeo cf. 1004, 2 1204, 4 al.

1219

Viginti duo erant anni, si fata dedissent,
cum me florentem rapuit sibi Ditis ad umbras:
    abrupit dirae sortis iniqua dies.

heu nimium cito rapte patri, cito reddite fati,
5 et matri cito rapte tuae, cito redditus umbris.

CIL. VI 25871 contulit Henzen, Muratori 1210, 9. AL. Burmanni IV 287, Meyeri 1383   uia Appia ad S. Caesarii repertum marmor, nunc in museo Vaticano. praecedunt haec *d. M. C. Satellio Clementi C. Satellius Asper et Glitia Mansueta filio piissimo et sibi, lib(ertis) lib(ertabusq.) post(erisq.) suis*, subscriptum *h(oc) m(onumentum) h(eredem) m(eum) non s(equetur)*

1 *nisi fata - dedissent* V. Aen. XI 112 *si - fata dedissent* Ou. met. X 163: non plenos exegerat annos XXII   2 *Ditis* nominatiuus ut supra 1148, 7 (Petron. 120, 76 al. licet uetet Caper GLK. VII p. 109), non ut apud Martialem *reuocatus Ditis ab umbris* .

1220

Maximus hic recubo | dulcissimus infas

bimulus | in tertium escendens. sis | mihi, terra, lenis.

dulcis | eram matri, carior | usque patri.

CIL. VI 22321 descr. Henzen, Guasco mus. Capitol. 649. AL. Burmanni IV 303, Meyeri 1492   praecedit *d. M. s. post patri* nullo dirempta interuallo leguntur haec *fecerunt L. Petronius Ampliatus et Masonia Briseis filio dulcissimo*   tertius uersus elegiacus legitimus, secundus idem uno pede auctus, primus uno pede minor herous (*bimus dulcissimus infas* In tertium corrigit Henzenus)

2 saepius legitur *ascendens* ut 149 et 1084   *sit* Maffei mus. Ver. 295, 2

1221

fratres o . . . . s liqui . . . .

matre so . . . . [a]tque patre

annoru[m] . . . . o et octo fui.

Notizie d. scavi 1886 p. 403 n. 473 descr. Lanciani
de sepulcreto uiae Salariae fracta tabella. praescriptum
erat nomen ...*ius P. f. ...us*. uersus fuisse uidentur
hexameter duoque pentametri uelut *flentes liqui simul om-*
nes, matre soror fleuit maestior atque patre, annorumque
decem tantum ego et octo fui

1222

Ille ego Alexander genitore Eupaede cre[atus,
quem genuit mater docta Lacaena pium.
hic mea ferali requiescunt ossa sepulcro,
et cinis est corpus quod fuit ante meum.
5 i]nuida nascenti Lacesis fuit, inuida Cloto

CIL. VI 11407 descripsit ediditque Bormann inscr. lat.
nou. p. 9 ex Transtiberinis inlatum museo Capitolino
marmor fractum, in quo post uersum 5 urceus fictus est,
effigiem excepere uersus alii fortasse totidem quot supra
inscripti sunt. forma litterarum ac frequens contignatio
aetatem inferiorem indicat

1 *eu-rae-de* lapis 3 posterius hemistichium idem cum
609, 1 5 cf. 1169, 7

1223

Hic nunc ae]ternas situs sum qui raptus [in arces
annos a] decimo octaum menses qui dies
suauiloq]ua priscis acquabar doctus in art[e,
nec potuit] fatum uincere blanda dies.
5 quid mis]eri fletis solito de more parent[es?
omnes] aeque rapit Ditis acerba man[us.
et uos pe]r Stigias portabit portitor unda[s,
cum uitam P]arcae linquen[t] et stamina Clotho.
r[aptum, c]lare parens, colito per tempora fa[tis,
10 sique uoles] semper dulci me uoce uocare,
ad super]os iterum uibam te sospite semp[er.
nec tu] nunc, genetrix, tristis sic fata l[acesse,
sed po]tius optes mihi quetos optima Man[es
spargas] adque mero tumultum mihi in aeuo.

CIL. VI 25128 fide Passionei qui possederat prae-
scriptum d.] *M.* | .....*nti qui uixit* | [ann. X] *VIII mens. VII*
die X., subscriptum *feceru*[nt] *Publicius Euplus et Publi-*
ci[a].. | ..*parentes filio pientiss[imo]*.. | ..*Domitius Calocae-*
rus amicu[s].. quoniam paucae absumptae sunt litterae, de
sententiis satis constat, refeci

2 uersui sufficit *mensesque diesq.*, nullus post *dies* hia-
tus indicatur, accusatiuus aequae dissolutus incedit 1119, 1

7 *portarit* fertur (idque si cogemur retinebimus), 8 *lin-*
que net st. 9 *redditu(m)?* 12 potuit *nec sis - tristis*
sic fata lugendo aut *lamentans*, sed uitiosis non minus
abstinere uolo quam confragosis (*flens - fata labores, mala -*
fata loquaris). traditur *genitrix* 14 implet uersum *mihi*
semper in aeuo

1224

Filius hic situs est | Iuli Bassi Bassianus, |
annos qui uix(it) X | et XIII soles, |
quem quoniam | Manes ut alumnum | di rapuerunt, |
ne calcare uelis | nec grabis esse | loco.

CIL. VI 19874 de uisu multorum, Orelli 4840. AL. Bur-
manni IV 302, Meyeri 1307 ad urbem inuenta tabula
marmorea extat Volaterris. praescriptum d. *M.*

1 *Titius* male Muratorius 539, 2. auctor nominis quin
immo patronus patri uide ne fuerit C. Iulius Bassus qui
Plinii epistulis memoratur cos. a. 105 2 lege *decem et*
quattordeci

1225

Gaius Tutilius Rufinus nominor ille,
annos qui uitae linquo nouem atque decem.
heu scelus, heu crudele nefas facinusque tremendum
cum fatiare uides quam miser est genitor,
5 qui me conspexit moribundum, qui mea clausit
lumina diuersis aetatis uicibus.
quos non ille prius, qua non ego uoce rogaui
infelix superos? nec ualuere preces,
sed uis maior agit mortis. iam iamque parens aut
10 mecum semper eris, aut dolor una obiet.

Gruter 1119, 4, inde et ex Donio CIL. VI 27852. AL. Burmanni IV 330, Meyeri 1420 fuit Romae. adhaesit *hoc sepulchrum T. Fl. Eutychianus m[e]m(or)iae Rufini alumni sui fec(it)*

1 *caius* traditur. aut *s* in exitu detracta est nominis proprii singulariter ut 1250, 1 aut ut apud Ausonium *i* inter uocales indurata 4 i. *fateare cum uides, non confiteare uidens*. iuuit inuersionem istam quod *fateor* uerbum saepe orationi interuenit liberum. *cumpatiare* (i. miserescas) in CIL. substitutum nollem 6 i. uersis, quod par fuerat minorem natu maiori praestare 7 *pius* Burmannus 10 sic iam Tibullus *transiet*

1226

. . . hic, Fortuna, sepul[tum
 . . . parcere debueras
 . . . bl]andisq. Charin[um
 . . . rat opsequium.
 5. . . quaer]s si forte uiator,
 . . . Par]thenope patria.

Notizie d. scavi 1882 p. 410 descr. Lanciani, acta arch. municip. Rom. 1884 (XII) p. 20 n. 746 in Esquilino monte tabula marmorea. subscriptum ... *nis uix. an. III*

3 s. uelut *moribus innocuis puerum, qui iam ferre pium coeperat*

1227

Reliquias i . . . . .
 qui tulit heb[domada annorum non amplius unam,
 mensem un[um . . .

CIL. VI 16916 descr. Rossi Romae in S. Agnetis fragmentum marmoris. praecedit d. [M.] | *Dom[us]..... | h(ic) [sit]us est?* puto carmen fuisse *reliquias habet hic tumulus...* propter nominatam in u. 2 *hebdomada*, id enim uocabulum Mommsenus agnouit. licetque ludere 3 *mensem unum super hanc undecimumq. diem*, nam εἰσθεῖς pentametrum arguit

1228

Hos duo testa tegit coniecta in un[um
 crudelis, quia deseruere patr[em].

CIL. VI 18905, Fabr. 200 XLVI fuit penes Fabretium, iam periisse uidetur praescriptum laeua parte *P. Gaius Felix uix. ann. XVI dextra P. Gaius Fa[ustus] uix. ann...* tum *hic sunt, duo fratres* uersus uterque mancus, neque tamen abscissa tota uerba uidentur ut 1 *in unum aceruum, 2 patrem peramantem*, ἐπελοθεῖς enim nulla

1229

Hoc tibi dat tumulum pietatis nomine mater
et properat intro solue[re] membra simul.

CIL. VI 24961 ex schedis, Muratori 1205, 4. AL. Burmanni IV 228, Meyeri 1335 in domo Panizzorum Romana supra scripta haec *an. I m. V d. X: dis Manibus Primilla filio suo Ismaro*

2 *into* traditur sed *t* nodata aliqua iunctura. *soluere iusta, uale* Burmannus

1230

Hunc [R]ufum [su]auem amisit lectissima mater
ut uita insontem, sic pietate bonum.
amissum luxit lugebit et usque sepultum,
nec nisi [cu]m fuerit, desinet esse dolor.

CIL. X 4993 (IRN. 4710) bis descripsit Mommsen. AL. Burmanni IV 281, Meyeri 1377 Venafri. praescriptum *Serulia C. l. Hilara uiua sibi et suis fecit*

1 *Rufum* aut *ufum* Momms.: *pupum* priores aut *puerum* interpolauerunt cf. V. Aen. IX 272 *lectissima matrum Corpora* 4 i. post uitam,

1231

. . . sep[te]m miser occidit annis |
Heracleon septem men[sibus] atplicitis, |
quos super atuixsit se[ptem]q. decemq. diebus. |
qui legitis, moneo: ui[uite], mors properat.

CIL. X 2503, IRN. 6587 descr. Mommsen Puteolis, nunc Neapoli

1 prima uerba Momms. nunc sic transcripsit ....*nis l.*

niu...., pleniora aliterque figurata olim, sed lectionem plane incertam esse ait. deest uelut *ple]nis [ereptus* 3 *uixsi-pi|ptemq* lapis ut uidetur errore quadratarum 4 in *Copa mors - 'uiuite' ait 'uenio'*

1232

Hic puer octauo fraudatus clauditur anno,
impia quem fati saeua ruina premit:
nomen erat Clemens, minime laedendus, et annis
spes erat in puero, nunc cinis et gemitus.

CIL. X 578 (in suspitione fuerat Mommseno olim IRN. 136) periit. AL. Burmanni IV 105, Meyeri 1238 Rauelli prope Salernum in tabella
3 optes et omnis

1233

Si dolor infractum potuit conuellere pectus
Herculium, cur me flere tamen pigeat?
nam uelut Aeacide laudauit corpus A[ch]illi
clarus Homerus, item non tua laus similis.
5 te sortita Paphon pulchro minus ore notabat
diua, set in toto cor[d]e plicata inerat.
sobria quippe tuo pollebat pectore uirtus,
non aetate minor n[e]c minor inde loco.
hec mihi per ualidos rapto te morte dolores
10 quamuis aequanimo dat, puer, ut lacrimem.
tu placidus, dum nos ex]uamur uolnere uicti,
et reparatus item uiuis in Elysiis.
sic placitum est diuis a[e]terna uinere form[a]
qui bene de supero [n]umine sit meritus:
15 quae tibi castifico promisit munera cursu
olim iussa deo simplicitas facilis.
nunc seu te Bromio signatae mystidis aise
florigero in prato congregi in Satyrum
siue canistriferae poscunt sibi Naides aequ[e]

20 qui ducibus taedis agmina festa trahas,
 sis quodcumque, puer, quo te tua protulit aetas,
 dum modo . . . . .

Heuzey mission de Macédoine 128, 61 CIL. III 686
 prope Philippos in marmore cuius utraque parte uersus
 undecim scripti sunt neque inter 11 et 12 quidquam per-
 iisse uidetur. litterae graciles, in quibus *e* et *f*, *i* et *l* et *t*,
c et *g* difficile discernuntur ita ut huiusmodi uarietates ad-
 notare uniuersas noluerim, arte constipatae, aliquotiens
 per nexuum compendia ductae tertio saeculo adsignantur.
 non parens carmen fecit utpote qui deformitatem nati ta-
 cuisset, sed fecisse dominus potest studiosus facundiae

1 *infractum* Heuzey: *inracium* exscriptum est. non
 indomitum inuictumue dicitur, quo significato *infractum*.
 Symmachum infimosque posuisse obseruarunt (nec nosse
 tamen Priscianus uidetur in partitione uersus Aen. 12, 1),
 sed secundum ueterem consuetudinem fractum uel labe-
 factum. exitus Ouidianus (her. 16, 111) 3 Achilles pul-
 cherrimus (Il. II 674), puer non item, ille laudatus corpore,
 pectore puer. iungenda scilicet *non similis* 6 corde Heu-
 zey pro *corue* quod puero nomen fuisse non credo 8
ioco Mommsenus 9 *hec* scripsi (sicut u. 3 *Aeacide*, non
-dae tabulae indicio proditur) et *rpto*: *nec* et *rapio* editor,
rpto etiam Hauptius 11 *suciamur* in marmore appa-
 ruit: *cruciamur* Heuzey, *sulcamur* Hauptius. reliqua ego
 suppleui, exitus Vergilianus 12 Mart. IX 51, 5 *tu colis*
Elysios, Lucan. VI 699 13 *aeterna* descripsit Heuzey et
 in fine *forni*, maluit *alterna* quam *aeterna* 14 *iumine*
 idem descripsit, proposuit *lumine* aut *numine* 16 quod
 ille dei praeceptum cogitarit latet. Christi de innocentia in-
 fantum uerba disciplinae eius imbutos Philippenses Heu-
 zey commemorat, at pariter gentiles (uelut M. Aurelius X 1)
 cum ψυχὴν ἀγαθὴν καὶ ἀπλὴν commendarent uel exoptarent,
 oraculum aliquod uatisue dictum de simplicitatis laude exti-
 tisse facile credideris. atque eam uirtutem quae maxime
 assimilabat secta a Diogene instituta ferebatur iubente
 Apolline (Maximus Tyr. 36, 5 et 6) 17 *mystidis aise* de-
 scripsit, temptauit cum alia tum *ad se* Heuzey seruato ge-
 netiuo. uerū simile tamen habeo cum Hauptio qui *at se* re-
 cepit, plurali numero sacratas Baccho mulieres intellegen-
 das esse, siue *mystides* recte sculptum fuerit siue uitiose
mystidis (ut in titulo Philippensi Heuzei 71, 33 bis *Paccius*
Mercuriales dicitur qui est *Mercurialis*, ut in hoc carmine
 u. 19 *Naidis* editum est). Thyiada Euripides simpliciter τὰν
 τοῦ Βρομίου uocat Bacch. 545, improbable *Bromio - aestu*,

an nomen pueri hic fuit ut *Aesi*? 18 sic mystae inferni apud Aristophanem ran. 373 449 choros exercent per λειμῶνας ἀνθεμῶνδεις. *floriger* christiani poetae, *florifer* Lucretius et Lucanus. deinde Heuzey proposuit *congregat* transformatumque subaudit puerum in Satyrum. ego quod exceptum est quamuis hiatu uique uerbi insolenti suspectum non ausus sum mutare, nam *Satyrum* genetiuus est multitudinis, in *congregi* quasi in thiaso (cf. *commune municipum* aliaque adiectiua nominum potestate praedita). *congregem uti* Hauptius, *congregium* tam mihi quam Leoni in mentem uenit

19 nouum uerbum *canistriferae* κανηφόροι, florum autem ferunt Nymphae calathos. CIL. VI 29195 Vlpri Nymphici filius *anima bona superis reddita, raptus a Nymphis*, uix. a. VIII, in Stati silu. II 6, 100 mortuo Vrsi puero *per amoena silentia Lethes forsauernaes alludunt undique mixtae Naides*. in fine uersus alqui in *aequum* Heuzey correxit et cum *sibi* coniunctum interpretatus est quasi sodalem, Hauptio ac mihi magis probatur *aeque* relatum ad sequentia

21 *quoicumque* lapis, fortasse igitur *quotcumque*. desideratur sententia talis *dummodo pro meritis arua beata colas*

1234

Hic lapis ossa tegit miseri collecta Philonis

quem uasiidls hic in . . . . .

cum miser in quintum . . u . ir . . . uenerat ann[um

o. ineloiiac . . . sui . . . . .

5 quem paruom inu . catii . . . . s eripuerē

i . . nimii . . . . ii gremio m . . . . .

perlege uersuculos . . . . nitus . . . . .

. . iiciicolo . s s . . . . .

CIL. VIII 9508 (Renier inscr. Alg. 3990) Caesareae Mauret. nunc in museo Algeriensi marmor ualde detritum. praescripta *Philo L. Vibi Secundi uern(a), Vibius Gemellus filio suo fecit*. infra uir fictus est dextra uam aut aliud tenens bini carminis uersus singulos lapidis aequant. distributionem hexametrorum et pentametrorum, si tamen pentametri erant, meo arbitratu feci

3 *nondum* per legere sibi uisus primo Wilmanns postea correxit *ir* idque in ectypo agnouit Mommsen 5 inuida fata parentibus eripuerē exanimatum in gremio ma-

tris (*eripueri* exscriptum) 7 cor post -*suculos* enotarat
Renier: monitus fati humani dic Philoni s. t. t. l.?

1235

haec .....eo pater h[unc] perfecit ho[norem]:
20 hoc si legisti, uade uale sisque be[atus].

CIL. VIII 440, suppl. 11520, Renier inscr. Alg. 3229
Ammaedarae in mausoleo magno in basi litteris euanidis.
praecedunt uersus 18 quorum primi quattuor breuiores
erant fortasse iambici (1 *signo in..* agnouere Wilmanns et
Schmidt), sequebantur distichorum ritu inscripti quorum
haec apparuere initia 10 *curricu-* 15 *inn-* 16 *cou-* 17 *for-*
18 *ic-* et pauculae praeterea litterae, in mediis 16 *inr* et
17 *quoio*

19 deest uelut *et amore meo* 20 haec Ren. h[oc]i
Schmidtus *hoco* uoluisse scriptorem ratus uale sisque
beatus Ren. 'ex coniectura potius quam ex uisu' ut ait Wilm.
sed *sisque be-* repperit Schm. ergo quasi hexameter pro
pentametro (*ualeque pius*)

1236

Oraui causas felix, dum tertia non lux
coniugium et natos, omne decus rapuit.

Renier inscr. Alg. 478 CIL. VIII 3506 contulit Wilmanns
Lambaesi. praecedit *d. M. s. L. Calpurnius Flami-*
ninus uiuus sibi fecit, subsequitur *uixit annis LXXV*
1 *tertia lux* Verg. Aen. III 117 X 210, idem *orabunt cau-*
sas. consulto negatio uocabulo anteposita est lucis

1237

Detrahe sarta comis et amorum oblita tuorum
tristis inops curta ueste, Thalia, ueni:
non manus Idalia ^{leu} ^{ha}at improba uirga
nec fluat ante tuos ^{crata:} ^{recte}ida palla pedes.
5 Iulius hoc feci, Mellit^{ipp} qui uocor, olim
Cupito patri, matri Venustae meae.
me posui coniugemq. meam mihi iuncta Rogatam,

ut sit in aeternum condita fama loci.

- uiximus ad satiem, pietatem impleuimus ambo,
 10 praestitimus subolem femineam duplicem.
 uos quoque qui legitis uersus et facta probatis,
 discite sic uestros merito sancire parentes.
 ut te, Glafriane, excolerem titulosq. relinquam,
 uiuos ut hoc facerem, fata dedere mihi.
 15 Iulius hoc peto nunc a te, dominator Auerni,
 cum moriar, maneant ossa quieta mihi.

Guérin voyage archéol. en Tunis 2 p. 134 n. 353, CIL. VIII 1523, suppl. 15539 uidere Wilmanns et Schmidt. AL. Burmanni IV 316, Meyeri 1408 in Thuggensi colonia. eiusdem monumenti lapis est sic inscriptus (Guériu n. 352) *L. Iulius Felix Cupitianus Mellitus hoc mesolaeum mihi et Viriae Rogatae uxori utrisque nobis uiuis posteritatieque nostrae et in memoriam Cupiti patris et Venustae matris optimorum parentium institui et dedic(aui) et alter sic: idem Felix cum esset annorum LX, hoc opus sibi et Rogatae coniugi absolutum dedicauit, insuper uixit annis VI. Numitorius filius eius onor(arius) uixit annis LX m. II, hic situs est. idem (i. item) Rogata coniux eius cum esset annorum XXXXVIII, hoc opus cum Mellito marito sic dedicauit, insuper uixit annis XX m. III. M. Nonius Sulla filius onor. uixit annis LXXIII* carmen duobus ordinibus continetur uersuum octonum. elegantis poetae prima esse Burmannus iam obseruauit, cetera hominem rudem ostendunt arte surrepticia abusum circa Seueriana tempora. litteras tertio saeculo alter, alter medio secundo adsignauit

2 *pulla ueste* Ximenes (Maffei mus. Ver. 467, 1), sed *curta* marmor 3 Elegiae in Ouidi am. III 1, 34 dextra myrteam uirgam tenentis commonefecit Burmannus, addo Circeen Petronianam sat. 131, de Thalia amorum praeside cf. deVries ad Sapphus epist. 84 7 i. iunctam 12 *sancire* significatu nouo uenerari, colere pro sanctis 13 *Glafriane* i. Glaphyriane non liquet qui quaeue sit, utrum filia Melliti an alius homo necessarius uelut Cupitus, quod maxime placet, an maesolaeo signisque decoratum praedium pagusue quo modo urbis nomen inuenimus Glaphyram (CIL. VIII suppl. 12285 Geminius aedem Veneris *perfecit excoluit et dedicauit*) 16 *cum | moriar, manibus ut iaceant ossa* marmor sed medias inter *man* et *eant* litteras punctis subnotatas habet

1238

. . . . .
 ue . . . . aliis . . . . ma tue
 pau[p]ere progenitus lare sum paruoq. parente,
 cuius nec census neque domus fuerat.
 5 ex quo sum genitus, ruri mea uixi colendo:
 nec ruri pausa nec mihi semper erat.
 et cum maturas segetes produxerat annus,
 demessor calami tunc ego primus eram.
 falcifera cum turba uirum processerat aruis,
 10 seu Cirtae Nomados seu Iouis arua petens,
 demessor eunctos ante ibam primus in aruis
 pos tergus linquens densa meum gremia.
 bis senas messes rabido sub sole totondi
 ductor et ex opere postea factus eram.
 15 undecim et turmas messorum duximus annis
 et Numidae campos nostra manus secuit.
 hic labor et uita paruo cont(ent)a ualere
 et dominum fecere domus, et uilla paratast
 et nullis opibus indiget ipsa domus.
 20 et nostra uita fructus percepit honorum,
 inter conscriptos scribtus et ipse fui.
 ordinis in templo delectus ab ordine sedi
 et de rusticulo censor et ipse fui.
 et genui et uidi iuuenes carosq. nepotes.
 25 uitae pro meritis claros transeginus annos,
 quos nullo lingua crimine laedit atrox.
 discite mortales sine crimine degere uitam:
 sic meruit, uixit qui sine fraude, mori.

681 ex lapide et ectypis, CIL. VIII suppl. 11824 Mactari in prou. Byzacena inuentus lapis translatus Parisios, scriptura festinata litteris uncialibus quales papyri antiquae exhibent, menda quaedam correcta ab scalptore superpositis quas omiserat litteris uelut 8 *tuc in tunc.* praescripti sunt tituli *Caeselia Nam... pia uixit annis.. et ....lianus pius [uix]it annis..*, in lateribus etiam breuiores C. Mulcei Maximi a. XXX et alius uiri a. XL saeculi fere tertii

1 s. d]emessor pra[t]is [su]a grami[n]a [f]alce re[t]ondens] uerni[li] o[ff]icio [deditu]s [a]n[te] fui haec fere legit Cholodniak Petropolitanus insigni cum acumine nescio quam uere proposuitque in charta Rossice conscripta missa mihi a. 1892 (*ante ego, sponte Cholodn.*) 4 *neque trochaicum comparat Leo cum Venantii c. I 19, 6 nec-necue superbit apex* 5 uixi colens quaestum meum ruri 8 *demessor* deest lexicis 9 confert Mommsenus quas Suet. Vesp. 1 scribit ex Vmbria in Sabinos ad culturam agrorum com-
measse quotannis operas. hinc Cirta Numidia mediterranea colonia illinc Iuppiter *Nomas* i. Numidicus peregrinantium finis dicitur. Schmidtus τὸ καλούμενον Διὸς ὄρος (Ptolem. IV 3, 18) intellegit, cf. u. 16 12 *gremia* manipulos δράγματα ἀγκάλας, uocabulum sacris bibliis et ecclesiasticis usitatum (Havet in Woelfflini archio II p. 135) 14 *ex operis* dici debuit aut *ex opera* 17 *conta* lapis. ualere ualentem. sequentium uersuum εἶσθεσιν et ἐκθεσιν qualem lapicida fecit talem retinui 22 i. in curia. confert Schmidtus tituli Lambaesitani uerba (eph. epigr. VIII 766) *curia ordinis quam maiores nostri merito templum eiusdem ordinis uocitari uoluerunt* quae scripta sunt circa annum 380 23 ut pote Huir quinquennalis Mactaritanus 26 *laesit* legerunt alii 27 Verg. Aen. IV 550 *sine crimine uitam degere*

1239

Dis M. s.

L. Cassius L. fil. Quir. Faustus uix(it) annis XLIII,
homo bonus, rebus hominibusq. pernecessarius,
quem quaerit patriae maximus hic populus,
5 terra tegit felix, lux attem ingrata reliq(uit).
L. C(assius) E. frat(er) p(ius) p(osuit).

CIL. VIII 352, suppl. 11572 descr. Wilmanns et Cagnat
Ammaedarae in arula. iustus pentameter insertus est
u. 4 et hexameter 5

5 *attem pro atem, autem* ut Agusta al. *lux at te* proposuerat Mommsenus, recte autem aduersari Schmidtus dixit quam in distinguendis uerbis lapicida tenuit rationem
6 cognomen fuit *Eutyclus* sim.

1240

C. Cornelius Fortunatianus quondam de nomine patris studis praecellens forma[que] decorus,
quem mors erip[u]it prima florente inue[nta].
sufficiunt tituli, non ego solus obi.

CIL. VIII suppl. 15987 dedit Roy Siccae in cippo grandi. subscriptum *uixit annis XXIII, h(ic) s(itus) e(st)*

1 Fortunatianus nomen de patris nomine duxerat parili, Fortunatos Cornelios Africani tituli exhibuere complures
2 recte *praecellens studiis f. d. honesta* 3 i. florentem, puto

1241

f]unera componit subito | languore so[lut]um |
. i . . m| . d]olor.

Renier inscr. Alg. 3684 CIL. VIII 9625 descr. Berbrugger et Lebrun Mallianae Mauret. tabula marmorea detruncata parte superiore

1 *iunera* exceptum est, *munera* Ren. *surito* fertur (*languore subito* Mart. IX 85, 3) *so.....m* exemplum unum, *sd.....ium* alterum (*molli languore solutus* Ou. met. XI 648)

2 *dolor* fere ex. unum, in altero plura sed inutiliora signa cernuntur *ic* et *a f n*, tum *e* et *oebe*

1242

Ossa quieta precor | Zopyri requiesqui[t]e | in urna
et sit hum[us] cineri non onerosa | [leui.

CIL. VIII suppl. 12302, eph. epigr. V 302 miserat Poinssot Bisicae Afrorum. praescriptum *Zopyrus Tironis f. Bisicensis ex XI primis uixit annis LXXXVIII, h(ic) s(itus) e(st)*. in sinistro latere carminis *o(ssa) t(ibi) b(ene) [q(ui)escant)*, in dextro *s(it) t(ibi) t(erra) l(eu)s)*. carmen tralaticium ut ostendit in nomine proprio peccatum (debuit *Zethi* uel *Zephyri*), Ouidianum am. III 9, 67 (*ubi tuta req.*) ut uidit ErnLommatzsch

1 *requiescant* Schmidt adnotans in exemplo ms. esse *requiesquie*, 'erat igitur fortasse *requiescite*' 2 desinit
 titulus in *onerosa* quasi integer, non mutilus. *precor* ad-
 iecere Poinssot et Schm., ego a dextro latere uerbum ul-
 timum huc retrahendum censeo *leuis* aut *leui*. Ouidius *tuo*

1243

Vir grauis ut longis] senuit Menelaeus in annis,
 sub paruo tum]ulo non grauis urna sitast.
 non uiolare decet] nomen, non ossa pudentes:
 hic functus p]ius est natus in Hesperia.
 5 Manibus autem obit]us haec sunt solacia, quod tres
 sic cineres na]ti composuere suos.

Waille in actis acad. inscr. Parisiensis 1888 p. 44 Caesareae in Mauretania

1 Μενέλαος Μενέλειος 2 *sita ts* fertur

1244

. . . i . . .
 . . . ros]is, ueris honore, [nouis
 et saepe infer]io uino celebrate s[cpulerum —
 ecce pii] damus haec, sancte pa[trone, tibi —
 5 ut sertis u]idear saepe et iacta st[ipe sacra
 propter]ea felix, quod uolui es[se bonus.

ex ectypo descriptum ab IohSchmidtio misit mihi Des-
 sau Caesareae Mauretaniae

3 ...*nio* sed *n* incerta, neque ad finem certa s 5 *iactas*
 cum sinistra *t* litterae cuspide lapis. *strue florum* tale?

1245

Bis denos uitae qui [uix compleuerat annos,
 ad superos fidus hic fuit inn[ocuus.
 h]unc Libuae genuit tellus eademq[ue recepit.
 hic nunc sub] tumulo puluis et ossa iacet.

5 munus idem Paulo functo] qui prestatit ante
 fratri: h[ic nunc saxo est utraque] pressa cenis.
 conse(r)ui casu flentes dixere supre[mo]:
 [Paule, tibi et Salui, sit tibi terra leuis.]

Revue archéolog. 1891 m. Ian. p. 27 n. 24 descr. Waille
 Caesareae Maurorum in cippo marmoreo. in fronte sub
 lunulae signo scriptum est *duo*, nam duo ibi sepulti erant,
 primo uersu praescriptum disiunctumque ab eodem can-
 cellis quibusdam *Saluius*

1 *qui degit Saluius annos* editor, *Saluius bis d. u. qui*
pertulit annos Dessau 3 *libue* lapis, tum *a* inter *u* et
e supra uersum scriptam habet 4 *contectum t.* editor
 copulans cum u. 3, *contectus* Dessau 6 *hodie saxi pon-*
dere pr. ed. 7 *conseui sine r* lapis, sic alias *Mineua* al.
suprema ed. qui pentametri iam proposuit clausulam
s. t. t. l.

1246

Esse]t si, genitor, nobi[s sub]stantia larga,
 in]sita iam pietas redd[eret] obsequium
 et t]ibi magnifica struer[et, ue]nerando, sepulcrha
 ex auro fuluo et solid[o] ex ebore
 5 sublim]esque tibi st[atu]a[s . . .]

CIL. VIII 8234 descr. Wilmanns et adiutore Studemundo
 expleuit praeter u. 5, suppl. 19978 in colonia Mileui-
 tana. praescriptum *d.*] *M. s.*

5 *q[ui]esque* conlato ectypo legit IohSchmidt, tum ad-
 dendum tale *grata q. tibist*

1247

Quod superest homini, requiescunt duleiter ossa,
 nec sum sollicitus ne subito esuriam,
 et podagram careo nec sum pensionibus arra
 et gratis aeterno perfruor hospitio.

CIL. VI 7193a descr. Rossi de columbario uiae
 Latinae Veronam in museum ciuicum asportata tessella.

praescriptum *An*|*carenus* *D. l. Nothus ann. XLIII* [*c*]um
coniuge sua *uixit ann. XVIII*, subscriptum *Ancarena*
Chreste coniugi sancto et Ancarena Argiris patri indul-
gentissimo bene merenti fecer(unt)

3 Iuuenalis 9, 63 *pensio clamat 'posce'*: acerbe iste Ro-
mae tum homines ipsos, dum care angustequae habitant,
pensionibus pigneratos dicit i. ob pensiones dominis ae-
dium 4 coalescunt *arra et*, cf. 475, 10 1155, 6 al.

hoc epigramma iterum fuisse perspicitur in alio eius-
dem aut propinqui columbarii titulo cuius hoc fragmentum
prodiit ...*e subi[t]o. | ...sum pensioni | ...perfruor ho |* cf.
acta inst. arch. Rom. 1880 p. 101

1248

Hic situs est quondam Gelli pars maxima Phoebus:

adfectus omnis possidet iste lapis.

uix consummauit septem quinquennia lustris,

oscula feruentem nec tenere animam.

5 quod si mutari potuissent fila sororum,

gauderet condi Maximus hoc tumulo.

CIL. XIV 2709 ex schedis. AL. Burmanni IV 347, Meyerī
1433 fuit in agro Tusculano. praescriptum *dis Manibus*
sacrum: M. Gellius Maximus Phoebō lib. optum(o)

3 *patrii quinquennia lustris* Statius silu. II 2, 6, *coronatis*
quinquennia lustris id. IV 2, 62, *nouo quinquennia lustro*
Mart. IV 45, 3. fortasse fuit *lustris* 5 *fata s. ex Me-*
tello Gruter 950, 10 cf. 456, 4 al. 6 *Gellius* Grut.

1249

Cl(audius) hic iaceo Diadume|nus arte poeta

olim Cae|sareis floridus officiis, |

quem numquam cupidae | possedit gloria famae, |

sed semper modicus rex|sit ubique tenor.

5 Hylle, | pater ueni, nolo moue(a)re | tumultu:

hospitium | nobis sufficit ista domus.

Notizie d. scavi 1891 p. 34, acta arch. municip. Rom.
1891 p. 73 descr. Gatti Romae prope Vaticanum in uia

triumphali in cippo marmoreo. praescriptum *d. M.*, post u. 6 cum erasus sit antiquitus uersus fere sesquialter, subscriptum apparet *Cl. Fructiane b(ene) m(erenti) f(ecit)*. metra inter se omnia uirgulis distincta sunt uelut *poeta, olim*

5 uersum mutilauit quadratarius, lenius puto meliusque istud remedium (*Vergilius miratus enim motusq. tumultu*) quam *noloq. mouere tumultum*. nempe iam ibidem sepultus iacebat filius Diadumeni. ut testatur marmor simul cum isto repertum et editum *d. M. Ti. Claudii Hylli lictoris popularis, u(i)xit a. XXIII d. XVIII, Cl. Diadumenus pater obsequentissimo filio*. neque igitur *Hylle pater* copulanda censui sed *pater ueni*. Gattius autem Hyllum lictorem eius qui in carmine uocatur nepotem facit

1250

Aulus Palateina Egnatius Priscilianus,
arte super gemina nobilis es sophia,
dum uixi, didici quae mors, quae uita homini esset,
aeterna unde animae gaudia percipio.

CIL. VI 17106 ex Pighio et Mazochio, Gruter 1050, 1 (uidit Smetius). AL. Burmanni IV 5, Meyeri 1461 Romae fuit sub statua philosophi sedentis inscriptum ut Pighius narrat 'littera oblonga et coacta sine punctis'

1 s bis abiecta ante consonantes. Lucilius *Caluos Palatina*, talia iste uidetur imitatus 2 grammaticane et rhetorica intellegenda est? *et sophia* Smetius, at *es sophia* Pigh. Maz. probauit Henzen quod interpretari oportet *ex*, nisi quis priore disticho compellatum Priscillianum posteriore respondere credet

1251

Conditus hac Romanus | est tellure Iouinus |
docta loqui doctus | quique loqui docuit. |
Manibus infernis | si uita est gloria uitae, |
uiuuit et hic nobis | ut Cato uel Cicero.

Henzen Or. 5606 qui uidit Romae uia Praenestina deinde ad S. Pauli extra muros. praecedit *d. M. M. Romani Iouini rhetoris eloquii latini* post quae uerba diplex interiecta carminis initium significare uidetur in patris hoc aeque atque in filii titulo (cf. supra 105). carmen excipiunt

haec *M. Iunius Seuerus et Romania Marcia heredes bene merenti fecerunt*

1252

Ortus ab Iguuio medicus fora multa secutus
 arte feror nota, nobiliore fide.
 me consurgentem ualida Fortuna inuenta
 destituit rapidis imposuitque rogis.
 5 Clusino cineres flammae cessere sepulchro,
 patronus patrio condidit ossa solo.

Reinesius p. 611 miserat ex urbe PMarionus Sirmondo
 (Sidon. ep. II 12 p. 35). AL. Burmanni IV 343, Meyeri 1430

Iguuii apud Vmbros effossum dicitur. praescriptum *L. Sabinus* (an *Sabinius*?) *L. l. Primigenius*

1 Cicero pCluent. 48 de medico circumforaneo *cum pro-*
peraret, cui fora multa restarent 5 i. permisere, tri-
 buerunt

1253

Nomen qui retinens tu(um), | magnus Alexander, |
 Pallados inuentum | medicinalemq. laborem |
 quot feci, studio pro|ximus ipse meo, |
 1 testor nunc superos: non | hoc meruisse uidebar, |
 5 in uolnus genoris quot | subito occidimus. |
 i nunc et dubias fatorum | neclege clades. |
 coniunx, quod potuit, titu|lum mihi reddidit uní.

CIL. VI 9604 descr. Henzen. AL. Burmanni IV 213,
 Meyeri 1484 ad portam Appiam rep. cippus in museo
 Vaticano. supra fictus est uir togatus sedens librum, ut
 uidetur, in genua demissum tenens adsidensque in scamno
 puer, infra adiectum est *Valeria Vrsilla*

1 *tu magnus* lapis et Henzen. equidem sic intellego:
 qui nomen retinens magni Alexandri medicus studio meo
 proximus a magno fui. litteratus doctorque hic medicus
 fuisse quantumuis dissimilis Alexandri Philalethis uidetur

5 *genoris* pro *genuis* genus ut *penoris* penus: falso *ge-*
neris Muratorius 1414, 9 aliiue 6 *neclege* descripserat
 Lerschius

1254

Blesamus hoc Nouius requiem | sortitus in aeuom |
 . . . . .
 contra locus sanctus, plausu | qui excepit agresti |
 cum primum fundo uenerat hic dominus: |
 5 parebat nemo, Fauni | Nymphaeque sonabant, |
 laetitiam diuom sensit et ipse locus. |
 hic olim statuis urbem | decorauit et orbem: |
 nomen habet populus, corporis hic tumul(us).

CIL. VI 23083 descr. IohSchmidt, Gruter 376, 2. AL.
 Burmanni IV 7, Meyeri 1149 in campo Martio in aede
 sacra quondam conlocata ara marmorea extat ante portas.
 hexametri maioribus quam pentametri litteris incisi sunt
 2 uersus consulto abrasus. deest uelut *quem uiuus*
coluit iam cubat ipse loco 3 *contra* trochaicum ut apud
 Ennium ita post Hadrianum 5 i. homo praesto erat
 plausus laetitiaeque auctor nullus. sic lapis, *plaudebant ne-*
moris Fauni Wakefieldus 7 statuariam Blesamum facti-
 tasse intellexit Brunnii artif. gr. I p. 614 8 interpola-
 runt *corpus at hic* et *corpus habet tumulus*

1255

Hic ego qui sine uoce loquor de marmore caeso,
 natus in egregiis Trallibus ex Asia
 omnia Baiarum lustraui moenia saepe
 propter aquas calidas deliciasque maris,
 5 cuius honorificae uitae non immemor heres
 quinquaginta meis millibus, ut uolui,
 hanc aedem posuit struxidque nouissima templa
 Manibus et cineri posteriisque meis.
 set te qui legis haec, tantum precor ut mihi dicas:
 10 sit tibi terra leuis, Socrates Astomachi.

CIL. XIV 480, Orelli 132. AL. Meyeri 1174 marmor
 rep. prope Ostiam, iam Romae in S. Pauli coenobio

2 *egregiis* sicut publice ciuitas nominata est πρώτη Ἑλ-
 λάδος, collaudata in Apollonii epist. 69 3 *bairum* tum
 a supersculptum ut testantur Koehler aliique. *Baiæ* paene
 appellatiui uice fungitur uoluptarias aquas significantis (Iuu.
 11, 49) 6 plerique fere bina tantum milia n. erogabant
 in funus et monumentum 8 *posteriae* uox noua pro
 inferiis 10 i. Astomachi fili, nuncupatio graecanica

1256

Hic ego murinus praeco felix, cui tales amici
 complerunt animos ut post me nomem haberem,
 Lucius et Claudia, quod sunt me dignati munere per-
 petuo.

uos precor hoc, superi, ut uitam post me seruetis amicis
 5 et possint nostris Bacchum miscere fauillis,
 floribus ut spargant saepius umbra leuem.

CIL. VI 1951 descr. Henzen ad portam Flaminiam
 in hortulo marmor possedit Campana litteris insculptum
 paruus. praescriptum d. M. C. *Clodius Felix*

1 *murinus* obscurum. Henzenus quod sumpsit Murino
 uel Myrino praeconi aliquando factum esse carmen inde-
 que huc translatum nomen alienum, parum mihi probabi-
 lis haec sententia uidetur, etsi *Felix* uersui accessisse inter-
 polatione credatur. quae secuntur de animis dicta, humi-
 lioris sortis praeconem ostendunt, isque potuit fieri ut de
 muribus uocaretur ioco. et luditur in nomine Felicis proprio
 simul et appellatiuo 2 i. nomen 3 pentametrum H.
 restituit talem *quod sunt dignati munere p.* sublatis nomi-
 nibus propriis 4 tolle *post me* 5 hic melius erat
ut, 6 et

1257

Qui solitus fuero cura [domitare leones,
 non potui mortem p[rae]ueniens fugere
 tricipitisque feri sedes, [sed matris iniqua
 ereptum gremio sa[eua]q. fata trahunt:

5 annorum gnatus XXV [peribam.

membra grauis texi[t] corporis iste lapis.
 contra anima emissa [ad superos assurgit in auras,
 me sepelit florens u[er]e nouo tumulus.

qua propter quod re[stat, precor
 10 superos deos atque [inferos,
 quoniam meae aetati e[ri]puere annos,
 parcant meo frat[ri]

CIL. VI 30134 descr. Mau Henzen Huelsen in museo
 Kircheriano marmor malis litteris incisum. praecedit ... *a*
Ctesipon ... | ... *iano arte mea* ...

1 *feram* lapicida primo 2 ultima *p* aut *f* 8 ul-
 tuma *u* Henzeno, *i* Huelseno uisast 9 ss. aut exempti
 metro aut nimis prauo concepti, nisi quis pro iambis ha-
 buerit quaternariis (11 *eximor*, 12 *fraterculo*) conl. 220 ss.
 aut senariis (ita Leo, 12 *fratri et sorori paruolae*) ◀

1258

Hic ego condideram frat]rem geminosque nepotes,
 post mortem fratris pign]ora cara mihi.
 iam mihi summa dies instat uent]uraque mors est
 idque unum exopto: sit] mihi terra leuis,
 5 qui postquam natale solum patri]amque reliqui,
 mortuus hic condar con]iugis obsequio.

CIL. VI 23004 ex uisu multorum Romae fragmen-
 tum marmoreum infra ornatum simulacro hominis in lec-
 tulo recubantis, cui subscriptum est ... *us Nomius*. sup-
 plementa Henzenus dedit, in 5 et 6 paululum mutauit

1259

Hic es]t ille situs [m]irus Nicys [car]rucotechnites,
 qui sibi, dum uixit, fecit ubique bene.

CIL. VI 10081 descr. Henzen et restituit Romae
 extra portam Pincianam rep. infra imago equi et rei
 rotundae ansatae adposita est, sequitur *Nicys sodales ha-*
uete scriptum ad dextram, cum sinistra pars perierit (*haue*
Nicys?)

1 prima sunt Enni de Africano uerba. tollendum *Ni-*
cys. Graecis tritiora καρούχιον καρούχπιος

1260

Hic situs Amphion | ereptus prima iuuenta. |

nondum ter denos | numerabat temporis annos. |
 heus immatura mors | properata tibi.

CIL. XIV 3723 ex Marzi historia. AL. Burmanni IV 227, Meyeri 1334 fuit Tiburi. subscriptum *C. Marcius Paulus c | nato* (i. *Gaio nato* ut puto, non *gnato*) *pientissimo*
 3 *heu* Schraderus uere opinor, Leo confert trag. inc.
 22 R. ubi ter *heus* Charisius p. 242, 6 *heu* Ribbeckius

1261

C. Allidio Hermae |
 qui quid quid dixit, | dulcis amicis erat. |
 hunc quoque post mortem | deflemus amici. |
 uixit annis LX.

CIL. VI 11464 descr. Henzen museo Vaticano in-
 lata ex suburbio tabella
 2 *uixit* erat facetius *amicis* ita lapis, *amicus* Pas-
 sioneius 3 plenus hexameter si addas *cuncti deflemus*
quo.que diuisim lapis

1262

sic pia, sic felix, sic quod tibi uita beata
 contigit et cunctis auxilians bonitas.
 nos tamen hic cruciat dolor intimus et pia cura,
 quod te festinans apstulit atra dies.
 5 numina nunc inferna precor: patri date lucos
 in quis purpureus perpetuusque dies.
 hic certe ut meruit cunctast data cura sepulcro
 texeruntque faui de Siculis apibus.

Gruter 748, 7 a Iucundo potissimum, ceteris schedis ad-
 hibitis CIL. VI 30113. AL. Burmanni IV 309, Meyeri 1401

Romae in Auentino fuit. superne fractam tabulam ita ut
 principium carminis perierit Pighius testatur unus. tam-
 quam in integro carmine Meyerus *quod* u. 1 idem ualere
 quod *quamquam* opinatus post 2 comma posuerat

3 *dolor anxius* Iucundus 4 posterius hemistichium
 Vergilianum 6 *quis est p.* Iucundus 7 *huic* Heinsius

inutiliter, inferis opponuntur superi 8 erat apiarium mo-
 numento iunctum cf. 468 al. faui Siculi proximi a melle
 Attico Mart. XIII 105. *extruxere* Iucundus

1263

te . . .

co . . .

quae mih[i] . . .

ingenium . . .

5 nec manus in . . .

dilexi ex mer[it] . . .

quis fuerim nosti . . .

conditus in plumbo . . .

mox ero consumpto p . . .

10 aut ossa aut nūp . . .

. Notizie d. scavi 1887 p. 534 descr. Gatti, CIL. VI 30135
 Romae in macerie murali inuentum grandis tabulae
 marmoreae fragmentum litteris pulcris inscriptum defrac-
 tum superne et inferne

6 *merli* .. fertur 9 post tempus corpore nostro?

10 extrema *p* aut *b*, nuper quod fueram nihilum? nubes
 pulueris aëria? hoc Leo addidit

1264

qui quondam situs | est

prata | per Inlyr|ici, litora | Dannuuii.

Lanciani in actis arch. municip. Rom. 1884 (XII) p. 13
 n. 720 Esquiliis. cippi mutilati pars inferior inlaesa, se-
 quitur *patrono et L. Popilio Securo uex(i)llario coh. III uig.*
fratri L. Popilius Eutyclus fecit. patronus igitur deces-
 serat in expeditione Illyrica. primine saeculi?

2 geminatur *n* praeter morem ut in *canaba cannaba*

1265

Per | freta per maria tra|iectus saepe per und(as), |
 qui non debuerat | obitus remanere | in Atern(o),
 set mecum | coniunx si uiuere | nolueras,

at Styga | perpetua uel rate | funerea
 5   utinam | tecu(m) comitata | fuisse(m).

CIL. IX 3337, Or. Henzen 7255, non iam extat. AL. Burmanni IV 360, Meyeri 1288   in Aterno uico ad fluiui cognominis ostia. praecedit *L. Cassio Hermodoro nauclero qui erat in colleg(io) Serapis Salon(itano)*. insequitur *Vlpia Candida domu Salon(itana) coi(ugi) b(ene) m(erenti) p(osuit)*. traiectum ab Aterno Salonas in Dalmatia stad. MD memorat itinerarium maritimum (uide Mommseni de Aterno commentarium). litteras Toppius pulcherrimas dixit
       2 i. mortuus   4 *perpetua* rate   5 structura uerbi singularis admissa propter *mecum* 3

1266

terras nec minus et maria
 impuri aquae Padi nec minus et Sauī.
 ira quod optaui mihi tandem perueni
 perpetuam requiem posco

CIL. V 7127, periit. AL. Burmanni IV 368, Meyeri 1500
 Augustae Taurinorum in marmore fracto, cuius scriptura caemento obiecta erat, infra torus tabellae innixus et recubans adulescens apparuit. repraesentauit quales traditae sunt distichorum particulas, desunt multa
       1 percurri t.   2 *impuriaque* Pingonius, *imfurique* Langermannus, *impuriaque* Vernazza. num *emporiaque* a mercatore uisitata? pentameter ut uidetur deformis
 3 atq. deum dedit ira? nunc hic dat mors dira?   *tamen peruenit* pars auctorum   4 *poso* aut *posc* pars. fac *post obitum* teneo

1267

Sum Frygiae te[rra] | natus et multa p[era]|grans
       ueni in [Dal]|matia: sane Sa[lona] | bona,
       in quan[tum li]|cuit aeterna [habi]|tare domu.

CIL. III 6380 ad ectypum   Salonis. praescriptum *Marcia Aelia sib[i et] Vlpio Andronic[o con]iugi: uiui feceru[nt]*

1 praestabat quidem *Frygia*, nec tamen oppidum Phrygiae ut Tembrium inferendum censeo nec separandum *Frygia e*   2 *salute bona* Mommsenus proposuit dubitans.

usitatio pluralis est *Salonae*, at singularis reperitur etiam III 1914 3 *in qua n[os pla]cuit* talia dissuadet quadratarii ratio interpungendi 3 *non habitare domu* uel *euitare domu(m)* Mommsenus cogitarat. pro accusatiuis si habueris *aeterna domu*, optimum erit *expectare*

1268

uersant]em [peregr]e hic in[terfece]re latrones,
que]m genuit Tea[n]o Sidicino ex Campania.
altera contextit tellus, dedit altera nasci.

Perigenes habet titulum, Secundus officium.

I Becker in annali antiq. rhenan. LIII p. 141, Huebner ephem. arch. Berolin. 1869 p. 30, ectypon mihi dederat Guil. Crecelius trans Rhenum inuentus lapis prope Darmstadt ubi adseruatur. periit exordium tituli, subscriptum *P. Clod. Secundus fratri pientissimo*

1 prima uerba suppl. Crecelius 2 *te a[[n]o* diuisa lapis. initium uersus relictum ex nota formula (728, 1) tum sine ordine ac metro adiecta qua uti solebant domus et nationis significatio 4 archetypon tale *mater h. t. filius officium*

1269

Vi|uos mi feci, ne | post me lentius | heres
conderet | exsiguo busta sup|rema rogo.
sac|ri sunt Manes, hic | iaceo in tenebris cu|m Successa
coniuge | sancta, | s(it) m(ihi) t(erra) l(euis).

CIL. VI 22513, Doni 2, 183. AL. Burmanni IV 25, Meyeri 1178 Romae fuisse uidetur. praescriptum *d. M. s. L. Mindius Zosimus senior*. prius distichon recte factum, posterius in quo hexameter potuit fieri *hic ego nunc iaceo in tenebris cum coniuge sancta*, reliqua pentameter, misere luxatum

4 *coniuge|ae sancta* sic traditur nescio an mixtis *coniuge* et *coniugae* formis

1270

Constantine, tuo fini dum prouidus esses,
hunc tumulum fieri praecipis ipse tibi.

CIL. IX 503 ex codice Chigiano
traditur

inter Venusina

1271

Hic tumulus paruus nil habet [in]uidiae, |
nec nimium iactat: commendat et simul | optat
ut ciues similes habeat felix | Beneuentum.

CIL. IX 2043 ex Garruccio Beneuenti lapis Tibur-
tinus

1 *nihil* fertur 3 *Beneuentum* grandibus litteris in-
cisum. ei *Felix* nomen erat coloniae, cf. ibidem 1645 *Bene-*
uentum Felix

1272

sub terra p]remitur si[tus hac . . .
qui tristi ce]cidit nolnere . . .
hoc iuuen]i struxit coniun[x miseranda sepulcrum

Ephem. epigr. VIII 432 descr. Zangemeister frag-
mentum tabellae marmoreae repertum Miseni. disticha
fuisse significauit

1 ante *remitur* litterarum extant uestigia talium *riii*
2 *uolneri* fertur 3 *co]nstruxit* supplet editor

1273

Ille ego, qui uarios cursus uariumq. labor(em)
sustinui ut iustas conciliaret opes,
transmisi moriens rerum quaecunque parauit,
haec tamen ad Manes pertinet una domus.
5 et iuxta coniunx meritos testatur honores
aeternum retinens consociata torum.
nos aetate pares dulcis, dum uita manebat,
unus amor iunxit, nunc premit una quies.
discite qui legitis, factis extendere famam:
10 ut probat hic titulus, non perit esse bonos.

CIL. XI 1122 descr. Bormann, Lama iscriz. ant. p. 119.

AL. Burmanni IV 183, Meyeri 1304   Parmae in lapidae
tabula infra rupta. supra scriptum est *d. M.* in eodem mo-
numento fuisse titulum hunc *Macrobius sibi et Theodosiae*
coniug(i) opt(imae) u(iuus) p(osuit) probabile est, unde Sa-
turnalium scriptorem Macrobius conditum esse Parmae
Petrarca alique sibi persuaserunt

1 labor. sic lapis   2 conciliarem AL.   3 quas-
cumq. Breualius, quodcumq. Meyerus   7 dum uita m.
clausula Vergili, ad hanc *dulcis* adplicatur uolgo   9 Ver-
giliana Aen. X 468 *famam extendere factis* adnotauit Bur-
mannus. *adquirere* uolgo ex Bónonio et Ramberto (Mur.
1370, 12 et 1770, 1)   10 non perit non frustra est, prodest.
non periisse Conrads

1274

Morborum | uitia et uitae | mala maxima | fugi: |
nunc careo | poenis, pace | fruor placida.

CIL. V 5278 contulit Mommsen, Or. 1197. AL. Burmanni
IV 345, Meyeri 1413   Comi. in fronte titulus est P.
Atilii Septiciani grammatici latini *cui ordo Comens. orna-*
menta decur(ionalia) decreuit, qui uniuersam substantiam
suam ad rem publ. pertinere uoluit   attende trigas prin-
cipalium *m* et *p*

1275

..i. ani ..... ll .... tranquilla per annos
aemulaque in cunctis forma seni Pylio.

CIL. III suppl. 8225 descr. Evans, frustra quaesiuit Do-
maszewski   Scupis Dardaniae quam impp. Flauii fecisse
coloniam, Hadrianus auxisse uidetur

1 fuerat isti *uita nimis multos semper tranquilla*, an
anima? tot cui canities nituit Leo   2 Verg. cat. 9, 16
Pylium uincere digna senem

1276

Barbara quem genuit tellus, [hu]nc tradidit usu[s]
seruitio, [i]ngenium ut flec[t]eret, [i]nmerit[o].
quaesitum ex pat[re] ut potuit s[i]bi nomen adaux[it],
e]t pretio [obtin]uit quod prec[e] non ualuit.
5 officiis uieit [do]minum nec uerbera sens[it],
p]raemia non habuit, pignor[a] quae potuit.
quid properas, [h]ospes? requies tibi nota parat[as]t,

hospitium hoc populo semper ubique patet.

horaru[m] numerum quem susp[ectas] quoque senti:

o summa[st] securum [te cito quae faciat.

CIL. XII 5026 add. p. 853 descr. Hirschfeld Narbone in cippo difficillimo lectu. praescriptum *C. Of[illi]us C. l. Pal(atina) A[rimn]estus uiuos [sibi] et Mindiae M. f. Primae uxori et C. Ofillio C. f. Procul[o] filio et* (copulam hanc unus Hirschf. enotauit, nihil sequitur aliud, carmen autem non in uicem noui nominis successisse arbitror sed de ipso scriptum Arimnesto cf. u. 3). memorabilis frequentia adnominationum

2 *inmeritum* legit Lebègue 4 *obtenuit* expleuit Barry 6 *praemia non habuit*, nam adsertus est in libertatem liber natus. *pignora* uxorem et liberos 9 *suspleu* primum, *suspr...* postea Hirschf., *suspica*. alii exceperunt. postulatur *suspendis* aut *suspectas* i. quem in incerto habes expectans 10 *summam* Lebègue, *summap* Hirschf., *summai* Allmer. tum *securum* suum in lapide uersum tenet. sententiam hanc sumpsi: quotuis horis uiue et senti, ultima instat adferens securitatem

1277

Functus honorato senio plenusque dierum

euocor ad superos: pignora, quid gemitis?

Gruter 748, 8 a Scaligero Lugduni accessere in Pithoei epigrammatis ed. a. 1596 p. 90, inde in AL. Burmanni IV 29, Meyeri 1180 alia duo disticha *reddere depositum lex est, ideoque petenti corpus humo manes restituoque polo. sumite quod uestrum est, insignia, iura parentis scilicet et titulos: plus satis urna mihi haec.* quae si ex eadem inscriptione prouenerunt de qua Scaliger testis est, idque libenter credo, tamen aliquo adulterata fuco uidentur. itaque quoniam e Pithoeo eisque qui Lugdunensia conlegerunt nihil de his cognoui, amplio

1278

Cl(audius) hunc [uiuu]s Stygias Rufinus | ad umbras

instituit | titulum, post animae requ[i]em

qui testis uitae fat[i] | sit lege [fut]ur[us],

cum do[m]us acci[piet] saxeae corpus ha|bens,

5 quodque meam | retinet uocem data litte|ra saxo,

uo[ce] tua uiuet, | quisque lege[s titu]los. |
 Rottio hic sit[us es]t iuue[nili] robore quondam |
 q[ui] sibi moxq. su[ae] nutrici | Marciane, item
 Verinae | conlactiae haec monu|menta dedit.

Boissieu inscr. de Lyon p. 484, Allmer et Dissard mu-
 sée de Lyon III p. 225 ex ipso cippo. AL. Burmanni IV 15,
 Meyeri 1169 praescriptum *d. M. et quiet[i] aeternae L.*
Cl. Rufini, ultima sic continuata *dedit et sub asc[ia] dedi-*
cavit curante Cl. Sequente patrono

2 *institutui* Schraderus 4 *hebes* Burmannus 6 *le-*
ges Schraderus: uolgabatur *leget* 7 et cetera tamquam
 alienum epitaphium omisit cum Pithoeo Burmannus. *Rot-*
tio idem Rufinus appellari uidetur nomine alio propinquae
 significationis originis barbarae 8 pentameter quasi ad
 duos excreuit unus *qui sibi moxque suis haec monumenta*
dedit

1279

. Hoc rudis aurigae requiescunt ossa sepulchro
 nec tamen ignari flectere lora manu,
 iam qui quadriugos auderem scandere currus
 et tamen a biuigis non remouerer equis.
 5 inuidere meis annis crudelia fata,
 fata quibus nequeas opposuisse manus.
 nec mihi concessa est morituro gloria circi,
 donaret lacrimas ne pia turba mihi.
 ussere ardentis intus mea uiscera morbi,
 10 uincere quos medicae non potuere manus.
 sparge, precor, flores supra mea busta uiator:
 fauisti uiuo forsitam ipse mihi.

CIL. II 4314 contulit Huebner, Gruter 340, 4. AL. Bur-
 manni IV 339, Meyeri 1428 Tarracone, basis aurigae
 cum palma effigiem exhibens, litterae bonae. praescriptum
d. M. Eutycheti aurig. ann. XXII Fl. Rufinus et Semp. Dio-
fanis seruo b(ene) m. f.

1 cf. 1222, 3

12 cf. *forsam* 1013, 4

1280

Hunc titulum mammae] felicis cerne uiator,
 quae uixit nati]s cara superstitibus.
 cui quondam puero] dedit uberis anxia lactem,
 nunc ipsi tumulum g]ratus honore dedit.
 5 et carmen pius hoc nu]trici fecit alumnus
 sacrauitque dcis] Manibus huncinerem.

CIL. IX 3009 ex scheda uetusta Anxatis cuiusdam
 Anxani Frentanorum. ex praescriptione superest ...*ata*
lib. | ...*iae* sententias refeci

1281

Vna dies adimit crudeli clade peremtas,
 quis ara haec positast, poena hominis miseri.
 filia namque perit, periit et mater, eundem
 deserit illa patrem, deserit illa uirum.

CIL. X 4427 descr. Mommsen. AL. Burmanni IV° 81,
 Meyeri 1221 olim Capuae, nunc in museo Neapolitano.
 ad lineam directa initia uersuum et exitus

1282

Immatura quies quos apstulit, hic siti sunt tres,
 mater cum paruis pignoribus geminis.
 Pollia Saturnina parens triginta per annos
 uixit et enituit docta sonare mele,
 5 octo puer Titius proles cito rapta Philippus,
 et fratri tenero karior una soror
 Aelia Saturnina abiit uno insuper anno,
 nec saltus uitam protulit aut choreae.

CIL. VI 10131 ex Pomponio et Iucundo, Gruter 654, 4.
 AL. Burmanni IV 64, Meyeri 1209 in Caelio monte,
 periit. praescriptum *d. M.* fertur. *immatura* an *inm.*, *apstulit*
an abst. de talibus parum constat scilicet
 4 *docta* Pollia, non mele 5 octo annos puer uixit,
 nouem puella. cognomen pueri apud Gruterum *Philumnus*

7 *obiit* Mazochius   8 *saltus saltatus. cantus* Burman-
nus ex interpolatione nescio cuius

1283

Nominē dic[ta fuit Papi]nia Quinta Papi[ni,
optima quam mat[er Flauia] progenuit,
eximio coniuncta uiro, quo prosata patre
Romano proles Iulia fulsit equo.
5 haec ter tricenos postquam peruenit ad annos,
explicuit fatum et tenet hunc tumulum.

CIL. VIII 8896 descr. Vigneral   Tupusuctu Maure-
taniae. praescriptum *d(is)* [*M. s.*

1 *dec.*.. descriptum est   *Papi]ria* et *Papi]ri* editor
CIL. 4 *fuiſet* exscriptum: an *fulget*? circuitio splendidi
uel inlustris equitis R.

1284

Aequas optauī sedes iucunda | marito.
perueni.
filius hoc uo|luit, qui mihi carus erat.

Cagnat explorations en Tunisie 3 p. 115 n. 213, CIL.
VIII suppl. 11613 ad ectypum   Ammaedarae in ara.
praecedat *dis Manibus.* | *Neria Primigenia* | *uix. ann.*
LXX | *h(ic) s(ita) e(st).* continuatur sic erat: *Ligari(i)* |
piae matri posuerunt

2 *perueni* non est nisi punctis diremptum a ceteris

1285

aeternum | sic linquo | tibi, mea uita, | dolorem, |
sed fort[i] | precor hoc | usque f[e]|ras anim[o].

CIL. VIII suppl. 16265 descr. Espérandieu   in uici-
nia Siccae Veneriae in lapide eleganter sculpto fracto su-
pra et infra et dextra   ex praegressis lectum est *d.*
o... | *tanamora,tri*, fortasse carminis aliquid (ad pentame-
trum quidem poscitur *tanta morast* uel *an amor patriae*).
subsequitur *uixit* [*ann*]is ..

1 *aeternum* egregie IohSchmidt: *aeifrnua* traditur

sic scripsi pro *sdo*, tum *mea uita* pro *mfauia* 2 initium *sfd*, finis *anni* fertur

1286

Cerne uiator, in hoc [tumulo iacet optima coniux,
commune hoc [mon]um[entum illius atque uiri est.
quaiso, abí, ne uiola: sic [fiant omnia quae uis
et tibi, quicumque e[s, molliter ossa cubent.

CIL. VIII 1042 ex Humbertianis Carthagine reperi-
tum perit. praescriptum *Clodia... aman[s] uir[i... p]ia [ui]x.*
an...

1 *hoc...u di...adk...* olim descriptum est, retinui fere in-
mutata Wilmannsi supplementa excepto u. ultimo 2 *hoc*
i...um...ifo fertur, 3 *uiofa*, 4 *e...p*

1287

Optó meae caste contingat uiuere natae,
ut nostro exemplo discat amare uirum.

Renier inscr. Alg. 2256, CIL. VIII 8123 de uisu re-
perta Rusicadi columella, nunc Parisiis. praescriptum *Pom-*
peia Chia u(ixit) a. XX V, h(ic) s(ita) e(st)

1288

D. M. Sittiae Spen[i].

Quisquis amat coniunx, hoc exsemplo coniungat amore.
est autem uitae dulce solacium.
haec abit ad superos cum filio Episuco karissimo nostro.
uixit a. LVII. h(ic) s(ita).

Renier inscr. Alg. 2017, CIL. VIII 7427 contulit Wilmanns
Cirtae in cippo simili arae. conexi sunt ad sinistram
hic titulus *d. M. L. Iulius Candidus u(ixit) a. LXXX qui*
uere uicsit: o(ssa) t(ibi) b(ene) q(uiescant), in superna co-
rona media hic *L. Iulius Episucus u. a. XI*

2 i. amorem 3 uerbi Catulliani prima male cor-
reptast

1289

Casta bona inuiolans, rarum hoc | á coniuge munus,
 Fortunata, tibi. sic placet | Hardalio?
 Nomine digna meo, quod tu mihi, ka[r]e, | superstes,
 natorum natis te incolumi uigui.

CIL. VIII 1954 descr. Wilmanns, suppl. 16513 recognouit IohSchmidt Theueste, litteris malis. praescriptum d. M. s. Iuli[a Fort]unata pie uixit annis LX

1 *inuiolans* nouum uerbum fictum ut *innocens* non a lapis sed *pa* aut *pia*, adhibita tamen esse aliqua correctio narratur 2 *Ardalio fluminis nomen est quod fluit inter Theuestem et Ammaedaram* Orosius VII 36, hinc inditum uiro nomen Wilmanns putat Hardalium construens ista quasi *sic placet mihi*. ego Hardalionem uirum intellego, nomen satis notum (Friedlaender Mart. II 7, 8), eumque amoris expetentem approbationem (similis in dolore sciscitatio supra 443, 11 Mart. IV, 40, 10) 3 s. respondet Fortunata 4 *uigui* cf. Hor. carm. III 9, 4. 8

1290

Coniunx hic Blandi s[ita sum Crispina Munati,
 quem Fortuna preco[r] seruet ut incolumem.
 ultuma ter denos ac tr[es mi annos tulit aetas,
 cara uiro uixi, moria[r ut placide.
 5 unum equidem doleo, liqu[i quod pignore ui]tam
 insocia(ta) uiro, spem mea [mors rapuit.
 at p]recor, o [c]oniunx, nostr[i semper memor esto
 et reuerens Manes a]ssidue celebr[a.

Schmitter bulletin épigr. de la Gaule III 1883 p. 47, misit mihi Dessau Caesareae Mauretaniae

3 *uituma* traditur, id non puto mulieri fuisse nomen 4 uix probabile *morta*, itaque in mensura uidetur peccatum, an *moriar ut aequalim*? 6 *insocia* lapis. istud in libris non legimus, sed *insociabilis*

1291

Numenio Zoe fecit amans tumulum.

Renier inscr. Alg. 1027, CIL. VIII 3935 Lambaesi.
praescriptum *d. M. s.* subscriptum *u(ixit) a(nnis) XXXX*
factus pentameter ad tale exemplum *Marcello uel Eu-*
menio

1292

Dulcis aput Manes Zoe benedicta moraris.
tu secura iaces, nobis reliquisti querelas.
precesti hospitium dulce parare tuis.

CIL. VI 29642, Gruter 1061, 8. AL. Burmanni IV 164,
Meyeri 1293 fuit in uinea prope portam Appiam
1 *dulce caput* Fabricius substituit cf. 550 2 cor-
recturus prosodiam *liquisti morte q.* Fabricius 3 i. prae-
cessisti, ut *discesti* apud Plautum, *accestis* apud Vergilium

1293

L(ucius) haec coniunx posui | tibi dona merenti: |
hic erit et nobis | una aliquando domus.

CIL. VI 25547 contulit Bormann, Muratori 2076, 6. AL.
Burmanni IV 193, Meyeri 1309 Parmam Roma ut ui-
detur deportata tabula marmorea. praescriptum *d. M. Ru-*
briae Postumae coniugi karissimae cum quem uix. an. XIIX

1294

. . . hic posuit, sed funere acerbo
. . . concidit illa minor.
. . . . . lucas
. . . . .

50 lapis hic felix et littera muta sepulc[ri],
Iucundam aeterno tempore quod retinet.

Maffei mus. Ver. 270, 7, schedae Henzeni qui descrip-
sit, in CIL. nondum uidi editam. AL. Burmanni IV 305,

Meyeri 1493   Romae in Vaticano. praecedit ....uixit annos XXIIIX. uersus 5 et 6 ideo bene seruati sunt quod dextrorsum ad 3 adiuncti leguntur

2 si unum corpus positum fuit, potest suppleri *ter denis annis*. ceterum *ilia* descripsit Henzen. sub eo conlocatum est *iuices* ut Henzen, *lucis* ut Maffei tradit 5 *muta sedulc.. H. muta sed uic.. M.* 6 *Iucundam* nomen proprium magis credo quam appellatiuum *alterno* H. item ut M. *retinet* plene M. unam litteram *p* enotauit H.

1295

Coniugium inceptum dulce mihi tecum, Malchio, memento,
quae fuerit nobis consociata fides.

desin[e] iam flere. fatalis mihi hora manebat,
quae coniugio dulci distulit illa tuo.

5 tunc tu talis eris, qualem tua dextera nobis
sollicitum praestes, si cepit illa fides.

CIL. VI 12528 ex Sabino. AL. Burmanni IV 165, Meyeri 1294 fuit Romae. praescriptum *C. Asinius Malchio coniugi*, coniux carmine loquitur

1 uersum emendauit Henzenus *inceptum mihi tecum dulce memento* 3 *desino* Sabinus tradidit *fletum* Burmannus *me* idem cf. 1097, 3 4 *quae* secluserit Meyer

sic intellego: obitus illa distulit coniugio i. praesenti fructu coniugii sublato reseruauit in futurum. *quae me coniugio distinet una tuo* Burm. 5 *tua dextera* amplexari nos foedusque iungere cupientem 6 *capit* correxerit Mazochius. tunc si illa ceperit pacta inter nos fides. nihil prod-
est *sic erit*

1296

Hic sita sum properans] quae liqui g[audia uitae,
quod primus morte]m partus ha[bere dedit.

flet pater et mater, pul]sat sua pector[a coniux,
par nobis aet]as unaque m[ens inerat.

5 condidit et ca]rus mihi con[iux ossa sepulcro
. . . a]lterno fo[edere . . .

asportatum fragmentum, suppleui praescriptum .. *ma-*
ior .., subscriptum .. *ntia C* ..

6 ita CIL. .. *uirno* Gori I 393, 159 .. *irmo* Gudi 339, 6.
 optabile sane *aeterno*

1297

Nata breui spatio, partu subiecta nec ante
 testatur busto tristia fata Rhanis.

namque bis octonos nondum compleuerat annos
 et rapta est uitae, rapta puerperio.

5 parentis tumulus duo funera corpore in uno,
 exequias geminas nunc cinis unus habet.

Fabretti 44, 251 qui sub Tusculo repertum ait, CIL.
 XIV 2737. AL. Burmanni IV 130, Meyeri 1257 praee-
 debat *Rhanidi Sulpiciae l. delicio*, in sinistro latere lege-
 batur *Sulpicia Trionis l. Rhanis*

1 *partu subrepta necato* Burmannus. propius erat *ne-*
cante, sed Meyerus *nec ante partu subiecta* recte construit
 explicans 'cum primum peperit'. immo priusquam peperit

2 *rhanos* traditum 5 *praentis* testatur Fabr. quod mu-
 tauit in *parentis*, *parientis* quamquam alibi metrum non
 est uiolatum. *praesens hic* Burmannus, *praegnantis* Bor-
 mannus, *praedatus* Leo

1298

Inuide, quid gaudes? illa hic mihi mortua uiuet,
 illa meis oculis aurea semper erit.

CIL. VI 11082 ex Iucundo, Gruter 752, 3. AL. Bur-
 manni IV 163, Meyeri 1292 Romae in Auentino, periit.
 clauditur hoc disticho titulus longiusculus a M. Aemilio M.
 f. Ianuario scriptus Catiliae Marcianae *cum qua uixit an-*
nis XIII cum magna dulcitudine et ab Aemiliis filiis ei-
 dem matri sanctissimae. legitur ibi *somno aeternali sacrum*
 quo adiectiuo Tertullianus primus usus inuenitur et graeca
 formula οὐδεις ἀθάνατος

1 *mi* traditur, quod spreui numeris obsecutus schedis
 diffidens

1299

Quid lacrimas? factum est, | uir bone, uiue uale. |

sed tibi, inuide, opto, qui | ossucula mea hic sita esse |
 gemis,
 morte tardata uiuas | aeger inops.

CIL. VI 24800 descr. Henzen, Fabretti 420, 382. AL. Burmanni IV 194, Meyeri 1480 nunc Florentiae, olim Romae marmor coronae et auicularum signis ornatum. praescriptum *haue dulcis: Popilia Alexandria rarissima femina a(mn.) XXXV hic sita est. M. Vlpus Ingenuus b(ene) m(eritae) et sibi: dulcis uale.* bonus pentameter 1, malus 3, confusaneus 2

1 *factum est* mortua sum cf. 146 ss. 2 *inuideo pio* Fabr. AL. hexameter sic fit *sed tibi, qui ossa mea hic sita laedes inuidus, opto* 3 Pompeis candidatorio titulo adscriptum *inuidiose, qui deles, aegrotas*

1300

Hoc iacet in tumulo coniux ueneranda Menesthei
 Maera et pri]maeui mater Olympiaci,
 quam semper flebit nat]us flebitque maritus,
 fida etenim coniux] et pia mater erat.
 5 hanc potius dicant nate]s qui sidera dicunt
 aetheris, haec curast dignior] Aonia.
 nam sine fine bonae uit]ae fulgentia signa
 egregiumque decus, sider]a uera micant.
 diuinae remanent haec ui]ua ligamina mentis
 10 corpore deserto quae sociant] animos.

CIL. VI 22404 ex schedis Marinianis Romae in uilla Perucchi. praescriptum ... *Mene]stheus coniugi karissimae M... | ...[sancti]ssimae et indulgentissimae, in dextro latere sub nomine mulieris et sibi et suis posterisque eorum, infra carmen ... in fronte ped. III*

2 *Olympici* schedae. matri sidereum quoddam nomen fuisse putes propter 5 s.

1301

Ingratae Venaeri | spondebam munera | supplex
 erepta, coiux, | uirginitate tibi.

Persepho|ne uotis inuidit pallida nos|tris
et praematurō finae|re te rapuit.

5 suppreum | uersus munus Donatus | et aram
et gratam scal|psit, docta Pedana, | chelyn.
me nunc torquet | amor, tibi tristis cura | recessit,
Lethaeoque | iaces condita sarcophago.

CIL. VI 17050 ex Cyriaco aliisque multis (ex ms. Riccardiano 921 mihi rettulerat AemBaehrens), Gruter 843, 3. AL. Burmanni IV 154, Meyeri 1283 fuit Romae in S. Mariae maioris in ara marmorea eleganti ornata figuris epularis accubitionis ac laurorum et cynorum, chelys quidem ab is qui descripserunt anaglypta non commemoratur

1 clausula Vergiliana ge. IV 534 5 *Donatus* nomen mariti sponsiue. *donamus* ms. Duebneri Gothanus ac Smetius in editis, *donatur* Smetius in ms. 6 *sculpsit* ms.

Gothanus. *saepsit, scripsit, cessit* alii. *docta* uxor appellatur ut Musarum lyraeque amans (cf. Notizie 1888 p. 282 *Euphrosyne pia docta nouem Mûsis philosopha* hexameter miurus) 7 clausula Verg. Aen. II 595 (monuit Lommatzsch)

8 *letihaeoque* scriptum esse in lapide auctor uetus dixit pro testimonio

1302

Docta lyra, grata et gestu, formosa puella
hic iacet aeterna Sabis humata domu.

cuius fatales pensare optauerat annos,

Ponticus huic coniux ultima dona dedit,

5 hunc titulum, socios manes, commune sepulchrum

Fabretti 80, 96 (Or. 4851). AL. Burmanni IV 149, Meyeri 1278 Fani Fortunae. praescriptum *M. Annidius M. l. Ponticus sibi et Sabini*

3 *optauerit horis* Muratori 1292, 6, *horis* etiam Moroni schedae, *horas* Reinesius 726, 16 lacunam post 5 indicarunt Murat. et Mor., omisit Fabr.

1303

nam fuit eximia specie | miroque decore,

mens | incrāt uere corpo|re digna suo. |

bade, uale dulcis.

CIL. IX 1983 ex Iucundo et antiquis, periit. AL. Burmanni IV 35, Meyeri 1200 Beneuenti. praescriptum *Tarquiniæ Modeste q(uae) u(ixit) a. XV m. VI d. VI Modestus et Lasclua paren(tes) et Lucentius mar(itus) c(um) q(uo) u(ixit) m. VI d. VII*

1 *eximia specie* supra 1188 2 *membra inerant Iucundus* 3 *uade* idem. comma penthemimeres uiatori et mortuae distributum aliter atque in 1235

1304

Virginis hic cineres sunt p]rīma aetate sepultae
praestantis natis o]mnibus in specie,
et dolor insedit cunctis co]mmunis amicis,
cum lucem tenebr]is pressit acerba dies.

CIL. VI 15837 descr. Detlefsen in museo Laterano tabulae marmoreae fragmentum. supra legitur *Clodiae C. l. Raphinis*, adhaesisse huic alter titulus sepulchralis uidetur ab sinistra. expleui dicis causa

1305

Aspecto paulum tumulo subsiste uiator,
nescis dunc uitae tempora parua meae.
Coelia nomen erat, sequens prob]itate maritum,
uiximus annos tredecim menses quattuor,
5 et sic me miseram destituere dei.
narrabam Lethen defunctorumq[ue] quietem:
nil mihi Lethaei profuit a[m]nis aqua,
durat et infixus noster dolor a[d] Stygis undas
a fatis rap(tae) coniug[is] e thalamo.

Muratori thes. 1331, 10 e schedis Iucundi 'in Sabinis apud Montem Bonum' i. Fori Noui, CIL. IX 4810. AL. Burmanni IV 80, Meyeri 1220. periit, nec bene transcriptum uidetur

1 *qui spectas* Burmannus 2 *nescis* traditur, expectes *noscis* potius aut *rescis*. sed quod priores in *dum* mutarunt *dunc* iam pluribus exemplis confirmatum est
3 *sapiens* Doruillius: *sequens* traditur quod potuit cogno-

men esse, certe cognomen requiritur, potuit autem extra
 carmen legi in adiunctis. tum *proba fida marito* Burman-
 nus 4 errore haec medio carmini inserta Burman-
 nus putauit. uidetur coniugii tempus intellegendum, po-
 test intercidisae una] *uiximus* 6 *narrabam laethem*
Iucundus. sperabam Lethen Doruillius qui hunc et se-
 quentem uersum expleuit. fortasse *narrabant*, Leo mauolt
narra iam 7 *laethei profuit au...* schedae 8 *ab...*
schedae. abstulit orcus aetatis raptam Doruillius, *ante ui-*
gorem aetatis rapior Burmannus, *abditus intus* ex Verg.
 Aen. IX 579 GuilSchwarz 9 *atatis rap. coniug...* schedae.
a, talis Leo. *coniugis e gremio iam* Doruillius

1306

Nondum completis uiginti quattuor annis
 a natis trinis et uiro eripior
 nomine Fuscinilla, Petelina domo orta,
 Celsino nupta uniui ra unanimis.

Gruter 1141, 1 uidit Sirmondus, in CIL. VI non inueni
 sed extraneam tituli originem aut qualemcumque errorem
 credere malo quam recentis temporis fallacias. AL. Bur-
 manni IV 362, Meyeri 1515 Romae in tabula marmorea
 cuius sinistra parte haec: *Fabiae Fuscinillae clarissimae*
et omnium uirtutum fecundissimae feminae Clodius Celsi-
nus marit(us) iambica uocabula elisionem non patiu-
 tur u. 2 et 3, anceps syllaba neque elisa in medio penta-
 metro 4, ceterum 3 uitiosus non est cum Περηλινός medias
 habeat productas

1 traditur *quatuor*

1307

Dulce istic nomen Glypte iacet, omnibus olim
 quas Venus inspexit praeficienda bonis,
 et proba iudicio cunctorum et amica pudoris,
 nec sine laetitia sermo, faceta loqui.
 5 si de consulta, palmam, loquerere, ferebat,
 si de formosa, nemo negator erat.
 apstulit haec unus tot tantaq. munera nob(is)
 perfidus infelix horrificusque dies.

CIL. X 2483 descr. Mommsen et Huebner, Henzen Or. 7414 Bais translatum in museum Britannicum praece-
 cedit d. M. *Glyptes, coniugi optimaе fidelis maritus fecit*
 1 *olim* in fine uersus superscriptum. negligentiam la-
 picidae etiam 2 *praeficienda* arguit in quo *n* supra uersum
 incisa est *bonis ἀγαθαῖς* (Hes. op. 702) 6 *negator* ante
 Tertullianum non comparuit

1308

Haue Septima, sit tibi | terra leuis.
 quisqu|e huic tumulo pos|suit ardente lucer|nam,
 illius ciner|es aurea terra tegat.

CIL. X 633 descr. Mommsen, PLME tab. XCVI E, Orelli
 4838. AL. Burmanni IV 86, Meyeri 1223 Salerni
 2 *e* in *quisque* erasa est, et uersus postulat *quisquis* ut
 133 *pos|suit* lapis, principalis *s* sic eleuata et laeuorsum
 reiecta quasi secerni debeat a *pos|uit* ardentem lucernam
 adponunt parentantes (*monumento meo alternis mensibus*
lucernam accendant dig. XL 4, 44)

1309

Siste gradum, fugiat quamuis breuis hora, uiator:
 sic fati nullus te dolor exanimet.
 Lesbia quam tulerat tellus, pulcherrima Tarsis —
 indicio sit amor totius Hesperiae —
 quam ereptam terris pia numina subtraxerunt,
 hanc sibi sola domum corporis constituit.

CIL. V 6134. AL. Burmanni IV 57, Meyeri 1204 Medi-
 olanii. 'caue fidas epigrammati' Mommsen, nam fide ni-
 titur Alciati qui carmina reperta aut partes eorum relictas
 perquam licenter mutauit aut in plenum refinxit. u. 4 si
 non absurdus, at sine exemplo est, credibilis 6 *sola* improp-
 rie dictum in hoc textu sermonis (393, 1) aut adeo confu-
 sum cum *solam* (1273, 4)

1310

Coniuge direpta meo direptaq. natis,
 ei mihi, fatales cur rapuere dei?
 nam ter denos egi natales dum uita remansit,
 nunc tumulus cineres ossaq. lecta tegit.

5 uáde, age, nunc hospes qua te uia ducit euntem:
húc omnis fatis turba relicta ruit.

CIL. III 6475, suppl. 10762 uidere Mommsen et Hirschfeld Emonae (Laibach) in arca. praescriptum *Vrbana Iuli Salui h(ic) s(ita), Atimetus conseru(us) fecit*

1 debuit coniugio, de *direpta* cf. 444 3 potuit scribi *natales triginta egi* 5 s. perboni uersus aliunde sumpti, indidem fortasse 2 et 4. *qua te ducit uia* V. Aen. I 401, *quo uia ducit* ecl. 9, 1

1311

Conubii decus egregium, lux alma parentum
eximiumq. bonum corporis atq. animi
inuidia fati rapitur Vincentia florens
et nunc ante patrem conditur Helionem.

5 quin potius corpus: nam mens aeterna profecto
pro meritis potitur sedibus Elysiis.

CIL. III 1759 ex schedis. AL. Burmanni IV 135, Meyeri 1262 Epidauri in Illyrico. recens carmen esse Meyerus suspicatus erat, sane non est III saeculo antiquius
4 *Helyonem* Manutius

1312

Hunc habet aeternus cinis Agcellonis honorem:
hic iacet adsiduo rapta puella loco,
quam genuit tellus Maurusia quamque coercens
detinet ignoto tristis harena solo.

Revue archéolog. 1887 m. August. p. 120 descr. Nerutsos-Bey, CIL. III suppl. 6618 apud Alexandrinos (Ramleh) in columella alba, litterae dicuntur aetatis Gordianae. subscriptum *dis Manibus bene merenti conseruae Mainunae annor. XXII*

1 *Aggellonis* coniecit editor. dominone puellae id nomen fuit aut loco a quo honorem cinis acciperet, an ipsi sepultae? in epitaphio ibidem p. 121 descripto duae sunt pictae ancorae: hincine *ancello*, an uero unde ancilla? Mommsenus dubitat an ἄγγελος uel ἀγγέλλων eo sensu sit dictum quo a Iudaeis et Christianis interdum usurpetur de sacerdote

1313

Hic iacet Optatus pietatis nobilis infas,
 cui precor ut cineres sint ia sintq. rosae,
 Terraq. quae mater nunc est, sibi sit leuis oro,
 namque grauis nulli uita fuit pueri.
 5 ergo quod miseri possunt praestare parentes,
 hunc titulum nato constituere suo.

CIL. IX 3184 (IRN. 5376) periit. AL. Burmanni IV 246, Meyeri 1349 Corfinii. praescripta Q. Caecilio Q. f. Pal. Optato, uixit an. II me. VI, Q. Caecilius Q. et D. l. Hermes seuir Aug. et Licinia Repentina parentes piissimi posuer(e) et Q. Caecilius Q. f. Pal. Paelinus fratr(i) aetatem produnt meliorem. integra uerba erosa fuisse in lapide traduntur, discrepantium autem lectionum nulla digna est fide (1 *speciosus pro pietatis*, 2 *sint lilia*, 6 *nunc tumulum*)
 2 *ia* pro uiolis ut 467, 5

1314

Hic Seuera sita est Virusi nepotula cara, |
 quae iam uix uitae tres inpleuerat annos |
 quos inmaturos abstulit hora grauis, |
 rapta patri et matri raptaque dulcis | auiae.
 5 hic circum me positi soror | et frater, quorum fleuere
 parentes.

IohSchmidt in actis inst. arch. Rom. 1879 p. 174
 apud Tadinates Vmbriae praecedit *dis Man. s.*, subsequitur *f(aciundum) c(urauit) Vir(usius) Ver(us)*. aevi infumi dicitur

2 ex tali iam bis uitae ternos 4 ex pentametro
dulcis auo 5 debuit sic fere et circum positi fratres,
fleuere p. omissa talia quorum decessus anthac fleuere p.
 putauit Schmidtius

1315

Terra, precor, quaecumque | iaces Nicario super ossa, |
 sis leuis in tenero corpore deposita.

CIL. X 7426 ex editis ac manuscriptis. AL. Burmanni IV 319, Meyeri 1411 apud Thermitanos Himeraios. praescriptum *Nicarīn Munatiae L. l. Zosimae filia hymnetria a s(acris?)*, subscriptum *uixit annos XVIII*

1 corruptus uersus ex deminutiuo, recte *Nicae* (male *super ossa Nicari* Inveges et Meyer) 2 *deposito* Torremuzza

1316

Nome fuit nomen, haesit nascenti Cusuccia,

utraq. hoc titulo nomina significo.

uixi parum dulciscq. fui dum uiuo parenti.

hoc titulo tegeor, debita persolui.

5 quisq. legis titulum, sentis quam uixerim paruom,

hoc peto nunc dicas: sit tibi terra leuis.

CIL. II 1235, Fabretti 146, 174 ex schedis Hispali praescriptum *Nomē uisit anno et mensibus VIII diebus XII: h(ic) s(ita) e(st), s(it) t(ibi) t. l.* nolim spondere exactae ueritatis memoriam (4 *tumulo* Leo conl. 2)

3 *parom* (item 5 *parom*) et *dum uixi* Fabr. 4 *tegor* auctor alter, cf. *tuor tueor* 5 *quiq.* Fabr.

1317

Numinis antistes Sabazis Vincentius hic e[st,

q]ui sacra sancta | deum mente pia co[lui]t.

CIL. VI 142 descr. Garrucci et Rossi, Henzen Or. 6042 ad uiam Appiam in hypogaeo multis picturis ornato titulisque inlustrato Vibiae abreptae ad inferos et in piorum concilium inductae. ex septem piis sacerdotibus unus nomen habet *Vincentius*. praecedunt haec *Vi]ncenti hoc o[s-tium] quetes quot uides; plures me antecesserunt, omnes expecto; manduca, uibe, lude et beni at me: cum uibes, bene fac, hoc tecum feres* paululum distantia a legitimis senariis (*Vincenti hoc oro ne inquietes quod uides. omnes expecto, plures me antecesserunt. manduca bibe lude et ueni ad me cum uoles. cum uiues, bene fac semper, hoc tecum feres*), sequitur distichon. numina in picturis memorata (*aeracura, angelus bonus*), religio externa gentilisque comixta, eodem hypogaeo inclusum sepulcrum M. Aureli cuiusdam sacerdotis Mithrae, cetera saeculo fere tertio conueniunt

1 Sabazes qui plerumque Sabazius Sabadius

1318

Hoc ego su in tumulo Primus notissimus ille.
uixi Lucrinis, potabi saepe Falernum,
balnia uina Venus mecum senuere per annos.

hec ego si potui, sit mihi terra lebis.

5 set tamen ad Manes foenix me serbat in ara
qui mecum properat se reparare sibi.

CIL. XIV 914 descr. Mommsen, Henzen Or. 7411
Ostiae rep. extat in museo Neapolitano praescriptum
d. M. C. Domiti Primi, subscriptum *l(ocus) d(atus) funeri C.*
Domiti Primi a tribus Messis, Hermerote Pia et Pio
2 *Lucrinis* ostreis, ut Martialis *tu Lucrina uoras*
3 uide infra carmen *balnea uina Venus* (CIL. VI 15258)

1319

Substa, praecor, paulum festinas ire uiator
et maea post hobitum rogantis concipe uerba,
tale co speres et ipse uenire diae.

Iustus ego non patrio set materno nomine dictus,
5 paupere patre quidem set fame diuite uixi.
tibicinis cantu modulans alterna uocando

Martios ancentu stimulans gladiantes in arma uocauit.
qui uixi annis XXI m. XI d. XXVIII,
Iustus ego morte acerba peri.

CIL. X 4915 accepi a Mommseno cui miserant Vena-
frani repertum ibi in fundo aliquo. praescriptum *d. M. s.*,
subscriptum *parentes filio incomparabili*

1 *s* super addita ad *subta*, i. subsiste. *festinas* partici-
pium 3 i. talem cum - diem 6 tibicinem intellege
gladiatorii ludis adhibitum, *alterna* nemo opinor ad dex-
tram laeuamque tibias referet sed ad gladiatorum inter se
pugnantium partes ut retiarii et secutoris, *modulans al-*
terna notauit V. ecl. 5, 14 7 *ancentu* Mommsenus statuit
formatum esse ut *anhelitu* eandemque praepositionem reddi
iussit Ammiano XVI 12, 36 et XXIV 4, 22 ubi aenatorum
dicitur *accentus*. equidem cunctor de prisca uocis origine,

cumque Itali *ancude* ex incude similiterque alia fecerint,
uolguſ circa exordia huiusmodi antiquitus eadem ſocordia
uſum credo

1320

Hic ſitus eſt iuſti iu[dex] | laudator et aeq[ui], |
Sassina quem genuit, | nunc Aquileia tenet, |
ſ]eptimae qui cohortis | centuriam reguit |
praetoriae fiduſ, non | barbaricae legioni[s], |
5 C. Manliuſ hic Valeri|anuſ nomine dictuſ. |
Sentiliuſ fratri, quia | merituſ, poſuit. |

CIL. V 923 deſcr. Mommuſen, Henzen Or. 6686. AL-
Meyeri 1156 Aquileiae

1 *iuſtuſ* prioruſ exceperant. malo *iuſti cu[ltor]* (Lucan.
II 389) 3 lege *chortis*. de *reguit* perfectuſ cf. 1086, 8

4 tangi legionem XI Claudiam Mommuſenuſ ſuſpicatur in
eaeque Sarmataſ militanteſ apud Aquileiam ſaeculo III aut
IV 6 *quia* pro longa una ut apud Terentianum

1321

Decimuſ a prima ſectatuſ caſtra iuuenta
circitor morior, praemia parca, ſenex.
qui nulli grauſ extiteram, dum uita manebat,
haec functo aeternum ſit mihi terra leuiſ.
5 dat patruo ob meritum feralem Flauiuſ urnam
Ninniuſ et cinerem ſpargit odore gemenſ.

CIL. IX 344* ex Pollidoro, fictum Mommuſenuſ et ego
habuimuſ, defendit OHirſchfeld in actiſ acad. Berol. 1893
p. 425 quia ſufficere negat argumenta fraudiſ ducta ex per-
ſona auctoriſ uitiſque proſodiae, militiae circitoareſ extitiſſe
docenſ ſaeculo quarto. AL. Burmanni IV 341, Meyeri 1429
prope Aeternum praſcriptum *d. M. ſ.*

2 potuit *circumitor* (Vegetiuſ III 8 *quoſ circumitoareſ*
appellabant) 3 cf. 1313, 3 ſ. 6 *gemens* Pollid. mſ. *pio*
idem apud Muratoriuſ 540, 2

1322

Hic ſituſ eſt primeuſ qui ui|xit,
iucundo ſe(m)per ſilbae | ſtetit officio.

CIL. VI 24930 e Ficoronio fuit in columbario Romano

1 *Primeus* pro nomine proprio Henzen cepit, mihi uidetur *primaevius* esse, tum sane nomen hominis desideratur, est uero titulus haud integer, utique abnormis 2 *iucundose per* Fic. *iucunde se(m)per et praestitit officia* corrigit Henzen (cf. 1025), Mommsen quae tradita sunt tuenda suscepit, hominem fuisse saltuarium

1323

Si modo sunt Ma|nes, sentiant: spes ui|te nostre fueras,
nu|c quis ubi iaceas, indi|cat iste lapis.

Acta epigr. arch. Austriaca 1892 XV p. 212 descr. Skorpil prope Tenča Moesicum pagum. sub fastigio effigies est equitis iaculantis quem aspicit signum deae uestitae praescriptum *d. M.*, secuntur haec *L. Spurenius Herculanus pater et [Fl.] Paula mater L. Spurennio Rufo b(ucinatori?) ch(o)rt(is) Mattiacorum militante an. XX bene merenti posuerunt: ualete uiatores*

1324

Hic cineres at]q. ossa iacent tantumodo | [uitae] adque
animae sanctae. |
sed qu]od aput Manes sensus ualet, | [imp]raeco illae
ereptaeq. animae, | [sit] quoq. terra leuis.

CIL. X 2645 uidit Mommsen Neapoli. subscriptum *h]c? Lais Genices l. uix. an. XXXXV hic (sita) e(st)*

1 desinit hexameter in *uitae* siue *matris* uel simile nomen ibi positum erat, super adiecta cetera 2 bene imprecor illi

1325

Iulius cum Trebia | bene uixit multosq. | per annos,
coniugio aeterno | hic quōque nunc remanet.

CIL. X 1310 ex Remondinio prope Nola subscriptum *h(oc) m(onumentum) s(iue) s(epulcrum) e(st) h(eredem) n(on) s(equitur)*

1326

Qui mortale genus | statuit animamque | creauit,

attribuit | reddi corpora Ely|siis.

hoc simul ut creda[s], | tu moriture legis.

Notizie d. scavi 1885 p. 158 ad ectypum Rauennae
in tabula marmorea. praecedit ... *et Caesiae Primigeniae*
uxo(ri), Q. Pub. Geniali fratri et Peculiari matr(i), Iuue-
nali lib(erto) Modesti

3 i. lege

1327

Qui properas, quaeso, tard|a uiator iter,

ut paucis | discas cum genus exitium. |

non externa satus Scythi|ca de gente Syrorum, |

s]um satus, Aethnauiros ubi | cingunt Anspagae moles. ||

5 cognitus est locus amoenis|simus Alba,

in qua frondicoma | odoratur ad mare pinus,

Daphne | pudica ui[ret, sa]llit et loco uitrea Na[is. |

dum simi[li do]no natam u.. unic[am .. |

. . . . . ubi me iurat esse d . . |

10 . . u]bi sum cinis, hic o[ssa | nostra colen]tur.

ter denos et | bis quin[os uix] sumpsperat anno[s |

aetate, my[s]ero que mihi fuit unica na[t]a.

quot dedit, it repetit natura, non | [a]uia peccat.

dicere ne pigeat: | P. Sitti Optati | molliter ossa
cubent.

Renier inscr. Alg. 2106, CIL. VIII 7759 ex ectypo, suppl.
19478 recognouit IohSchmidt Cirtae in cippo simili arae.
scriptura negligentissima

2 i. cum genere 3 confundi gentes uidentur Syrum
et Serum (*sirica, byssus genus syrici*), *Syraue* proponitur
in CIL. 4 *Anspagae* (-*pagne* Ren.) Mommsenus cognouit

esse Ampsagae fluuii Cirtensis conlata ea qua *sumpsperat*
11 corruptum est litterarum inuersione. *Aethnauiros* qui
sint ignoramus, putes ob Aetnaei nominis claritatem memo-
ratos 6 potest *frondicoma[ns]* 7 expleuit Renier

ioco legerat Ren. 8 *unic-* non certum, nam *un-* feci ex
conglomerata littera quae uarie legi potest, mihi *u* cum *n*
conexa uidetur, praegressum *uolui*? 9 *ibi me* Ren.

iurat lapis, non *iuuat*: ipsa datast terris ubi me iurat esse

datura? 13 *auia* Ren. *quia* CIL. fortasse uerius etiamsi minus concinne 14 nomina Sitti maiusculis litteris inscripta excedunt numeros, exitus Ouidianus (trist. III 3, 76) idem supra 428, 15

1328

Non digne, Felix, citto uitam caruisti, miselle:
uiuere debueras, annis fere c(entu) licebat.

si sunt Manes, sit tibi terra leuis.

CIL. VIII suppl. 11594 uidit Cagnat Ammaedarae in Byzacena praescriptum *d. M. s. C. Iulius Felix ui-
xit annis LXXXII mensibus VII*, subscriptum *h(ic) s(itus)
e(st), uxor carissima (fecit)*

1 haud raro in titulis quam accentus ferit syllaba geminam accipit consonantem, ut *benne merenti* 3 posse intercidissee quadratarum culpa Mommsenus monuit quod expleret numeros *at si*, cf. subsequens carmen

1329

Non digna coniux cito uita [exire de]creuisti misella.
uiuere debueras, annis fere centu licebat,
fuit enim forma certior moresque facundi,
fuit et pudicitia quam in al(i)is nec fuisse dicam nec
esse contendam.

5 set quia sunt Manes, sit tibi terra leuis.

CIL. VIII 403 descr. Wilmanns, suppl. 11511 ex ectypo Schmidt Ammaedarae. praecedit *d. M. s. Meuia Felicitas uixit annis XL. Q. Calpurnius Fortunatus maritus coniugi karissime posuit*, subsequitur *h. s. e.*

1 'a in *digna* non satis certa, probabilior tamen quam e' W. *digna* certum dicit Schm. lacunam septem fere litterarum capacem expleuit W. 3 *iucundi* coni. Schmidtus, commixti uidentur facundi et faceti (Ter. haut. 522 s.), *facundus* ἐπιτήδειος εὐόμιλος gl. Phil. 5 hic pentameter redibit infra

1330

Dis Manibus.

terris quicumque uiator transieris et dixeris [h]ui[c] tumulo
'Auito, [h]aue, sit tibi ter(ra) leuis',
et post obitum ite tui sit tibi terra leuis.

5 u(ixit) a. LXXII.

Renier inscr. Alg. 3712 descr. Leclerc CIL. VIII 9729
in pago cui Tiaret nomen est Mauretaniae Caesar. lapis
octodecim uersiculos habet, senarum aut octonarum litte-
rarum singulos

2 s. [t]u i[n] *tumulo auito* uel *quieto* Mommsen: *auioi-*
ae descriptum est, nomen proprium fuit *Auilo* aut simile,
Rufine Ren. *ite tue fertur. tuum* Ren. cf. CIL. VIII
suppl. 18629 *post mortem nostri*, supra 252, 4

1331

Nomen non dico nee | quod uixerit annis, |
ne dolor im mentem | cum legimus maneat. |
infans duleis eras, sed | tempore paruo. |
mors uitam uieit, ne li|bertatem teneres. |
5 he.iu non dolor est, ut | quem amas pereat? |
nunc mors perpetua liber|tatem dedit.

Delattre in actis soc. arch. Cirtensis XXVIII (1894) p. 166
unde transcriptum mihi misit Dessau publicauitque Cagnat
Revue archéol. 1894 Iun. p. 421 Carthagine. praescrip-
tum d. M. s.

1 deest uelut *dico tibi*, 3 *eras nobis* 5 *hexiu* sed x
quasi ab i transfossa fertur: *heheu? heus tu?* 6 i. per-
petuam

1332

. . . . .
a]gitare iuuenilis amor | ullo magistro data. |
reliquis totidem annis uixi | bene, ut Fata scripsere
mihi. |
ferarum multo fuit potior | quem domui quadripedem
freno. |
5 milibus, ut uili, uinti fuit sub | me si qui cecurrit ecus. |
metae, quod fuit optabile mori, | sum cornuo labsum. |
sicut fuit in uoto, peri, licet | ob graue casus. |
nunc requiescunt reliquiae trig[a]||ri solo, per quo fui
notus.

CIL. VIII suppl. 16566, IohSchmidt eph. epigr. VII 309

et 712, mus. Rhen. 44 (a. 1889) p. 485 ad ectypum The-
ueste in sepulcreto. subscriptum *C. Iulius Camma[rius]...*
clausulae u. 2 3 5 quasi elegiacae

2 *otiare* legebatur olim in principio, *agitare* Schmidtus.
ullo certum est, fuit igitur negatio in superioribus (noluit
amplius secundum praecepta) 3 *scripsere* cf. 1164, 5
4 *ferarum* more graeco pro ablatiuo 5 i. milibus pas-
suum, ut minimo, uiginti. primum *ui ueli* coniecerat Momm-
senus, *ut ueli, uenti* Schmidtus 6 *metae cornu* promi-
nenti ad flexus agitatoribus periculoso. *cornu o[cc]isus* le-
gebatur antehac, *ab* litterae minus certae, non praestat
laesus. optata mors talis 1279, 7 8 *trigarium* τόπος δπου
ἵπποι γυμνάζονται glossa Philox. cf. CIL. VI 8461, Notitia ur-
bis reg. IX al.

1333

Pax sibi uiuos homo | posuit Antonius aram, |
uerna loci huius, | qui negotiator | habet |
coniugem et natos. | nauigandum opera | ...rando |
.... materna | aueniilaesitque | am sacram.
5 d(is) M(anibus) s(acrum). | Antonius Pax u(ixit) a. |
LXX. h(ic) s(itus) [e(st)].

Renier inscr. Alg. 2190, CIL. VIII 7999 contulit ASchoene
Rusicadi repertus cippus arae similis nunc Parisiis
accedunt in abaco scripta ...*udi II M'*. (aut *Mu*) *Maci* | ....*i*
...*Sambucu* | s

3 4 incertissima: *nauigalo...iri* | ...*ando...* | ...*po..erm..* |
ueni...nsqui | *memorem* dederat Renier, sententia fortasse
haec: nauigando oneraq. uectando patrimonium inuenit
ereksitq. aram sacram

1334

Caeciliana mihi socioque fuit Daph]nus nomen,
cui data sum coniu]nx, de patre Catillio.
annos uiua tuli uiginti,] sesqui et annum
sub Daph]ni iugo, quae peperit et per(i)i.
5 iam cineri] sepulto meo profundere uclis
non . . . . .

Sullectum prou. Byzacenae in tabula marmorea. supple-
uit IohSchmidt, pauca mutauit

2 in hexametri modum *cuius eram felix coniunx* Schmi-
dtius 3 *sesqui* recte puto exceptum: *quinque dies uixi*
septem mensesque et a. Schm. 4 *sub matrimonio* Schm.

5 *si lacrimas* Schm. *sepulto* quasi sepulcro intellegens.
uelis priore producta ut 1341, 1. *deest non lacrimas, uiol-*
as sed magis atq. rosas

1335

Hic decus Italiae tegitur Constantius heros,
qui patriae tegmen, murus et arma fuit,
inuictus bello, non fictae pacis amator,
confixus plagis, uictor ubique tamen.

hic mare per medium gentem compressit euntem,
et uictis pariter terra negauit opem.

sobrius armipotens castus moderamine pollens
primus in ingenio, primus in arma fuit.

Romanis blando quantum flagrauit amore,

10 tantum Pannoniis gentibus horror erat.

iste sibi et natis bello mercauit honores,
munera principibus colla secata dedit.

natorum medio pictus pater, anxia mater
quem plangat nescit, stat stupefacta dolens.

15 peius Roma gemit tanto spoliata senatu,
perdidit ornatum, perdidit arma simul.

tristes stant acies magno ductore remoto,
cum quo Roma potens, quo sine pressa iacet.

hunc tumulum, dux magne, tuum tibi condidit uxor,

20 quae tecum rursus consociata iacet.

istud nulla manus temptet uiolare sepulchrum,
at, Theodora, tuum te cupiente parens.

Rossi inscr. christ. Rom. I p. 265, Mommsen Hermae 28
p. 33 ss. e codicibus aeui Carolini Sangallensi et Parisino
ubi inscriptum est *epitaphion Constantii*, exscriptum fortasse

in Heluetiae Germaniaeque. confiniis alicubi de Constantio non constat. cum Constantem esse Rossius sumpsit a. 414 in oriente consulem postea magistrum militum a Theodosio II praepositum tuendis finibus Danuuianis (Marcellinus chron. ad a. 427 'Pannoniae quae per L annos ab Hunnis retinebantur, a Romanis receptae sunt'). Mommsenus Constantium Chlorum Constantini M. patrem uirum Theodoraë (Eutrop. IX 22) Eburaci mortuum a. 306 intellegi uoluit, uereor ut recte

1 *o decus Italiae uirgo* V. Aen. XI 508   5 *it mare per medium* V. Aen. XII 452   10 *honor* cod. Paris.
12 cf. *secarunt* 543, s   13 *media pictis* Paris. *mediost ictus* requiro

1336

Sors tibi sub teneris, Argentea, contigit annis,
cuius fausta patrum saecula nomen erant.
quae nos non aliter quam te consumpsit amantes,
quorum sensus adhuc quod dolet intus amat.
5 non bene pensantur leti dispendia luctu:
plus moritur uiuens qui ualet esse miser.
sume igitur lacrimas, quarum solacia sensus
nulla tui, sed nos quos nocuere iuuant.
frangitur explicitis tristis fortuna querellis
10 et reserata minus pectora uulnus habent.
nomen dulce matris solumque, Argentea, pignus,
heu mihi quam subito funere rapta iaces.
uernantes calidum decoxit frigore flores
et gemmam in fructu mors inimica tulit.

Gruter 1177, 3 Rossi inscr. christ. Rom. II 118, 102 ex codice Palatino. AL. Burmanni IV 140, Meyeri 1266 fuit fortasse in agro Verano

1 *mors* coni. Schrader   7 *i. sentiuntur a te nulla*
11 *patri* Schrader   13 *uernante* et 14 *gemma* fertur, em. Burmannus. *calidum* aestas, *gelido* coni. Schrader. *in* fortasse ortum ex *m*

1337

Heu me, nate, iaces tenero subtractus in aeuo,
heu spes una patris, te sine uita grauis.

tu meritis ornatè tuis monumenta relinquis,
 at mihi plus misero, quod decet, inde dolet.
 5 uixisti in teneris annis grauitate magistra
 et stupuere nouum tempora parua senem.
 nil breuis ergo dies, nil mors detraxit acerua,
 at laudem crescit paruula uita tibi.

Rossi inser. christ. Rom. II 122, 12 ex codice Harleiano loco ignoto, Romae tamen ut uidetur uia Salaria aut Tiburtina

1 *mī(hi)* optabam propter *subtractus*, sed cf. Leo Sen. trag. 1 p. 66 4 ut in alio *inde dolor permanet unde decus* 5 post 6 conlocauit scriba, in illo *grauitante nigram* praeue interpretatus uerbi notam, in hoc *et si tu puer enouum* dedit, emendauit Rossius (cf. 1385, 7 al.) 8 i. ad

1338

Suscipe me sociam tumulis dulciss[ime coniux,
 cum mors est tecum non meruis[se mori.
 hic mea mens simul est, simul hic mea [uita sepulta,
 mortem ferre tuam mors mihi [semper erit.
 5 sanguine fortunis anima form[aque ualebas,
 et quantum in thalami foede[re laudis erat.
 publica cura tuae fidei communis[sa . . .
 illustrem tribuit te m. . . .
 o si Romuleos fas sit . . . .
 10 conf . . . .

Gruter 843, 4 uidit Lipsius, CIL. VI 30115. AL. Burmanni IV 210, Meyeri 1321 Romae in Auentino

1 et 2 supplēuit Gudius 3 suppl. Pithoeus
 4 *maior erit, saeua fuit, tristis erat* alii 5 *animo optauit* Schraderus *formi.. traditur. formaq. placebam*
 uel *probabar* Burmannus male posita persona prima
 6 *praestat amor* Burm. 7 *salusq.* et 8 *moderante locum* Burm. certius muneris indicium uidetur requiri (Quiritum sim.) 9 *numerare triumphos, conferet aeternum publica fama decus* Burm.

1339

- Perpetuas sine fine domos mors incolit atra
 aeternosq. leuis possidet umbra lares.
 uita subit caelum, corpus tellure tenetur,
 omnia sic repetunt iura locosque suos.
 5 sic rerum natura iubet, sic temporis ordo:
 quae modo sunt, pereunt, quaeque futura, cadent.
 suscipe nunc coniunx, siquis post funera sensus,
 debita sacratis Manibus officia.
 multorum inuidiam tandem caruisse memento,
 10 nequiquam paneas templa quietis habens.
 hic Probina iacit gracelis cito rapta marito
 diebus paucis uix commodata suo.
 inuida sors rerum, fatis quid mergis acernam
 nec te coniugii nouus flectit amor?
 15 heu miseranda nemis, auspiciis iuncta sinistris,
 quo fato traderis, hoc seuiente peris.
 quid, Probina, prosunt fecunda uiscera tibi?
 concepis adfectum, luctum et ipsa parit.
 nil te danna nocent communis funere leti,
 20 cum tuus in nostro pectore uibat amor.

Gruter 1058, 1 uidit Smetius. AL. Burmanni IV 146, Meyeri 1275 Romae tabula marmorea magna parieti inmissa in Quirinali. subscriptum *haec fuit in lucesta (luce ista Alciatus) annos XVII m. X dies XX in quib(us) cum marito uixit dies centum, aegrotauit dies XXXX, uere quieuit (immo XXXXVI, requieuit) cum pace* duo carmina sunt, bonum unum ad u. 10, alterum mendosissimum ab undecimo. tamen diuersa diuerso tempore insculpta esse quod Meyerus dixit Fleetwoodi appellans auctoritatem, rectius hic duo in unum male conflata eruditionemque antiquam nouis ac barbaris uersibus praetextam statuit

7 Ouidiana ex P. I 2, 113 *si superest aliquis post funera sensus* similiaque contulit Burmannus 9 *inuidia* Alciatus 10 *nec aut nil quicquam aut quidquam alii.*

et haec est *quiquam* pronomini uis 1117,¹ *habes* Alciatus
 11 *Gracili* uolgo dum *Gracilem* pro marito habent
 13 *acerbis* uel *acerba* Burmannus 14 *nouus electit* la-
 pis: *flectere nouit* uolgo 15 *o misera heu nimis auspi-*
ciis mihi Alciatus 16 ecce *corrigentium temptamina*
traderis hoc fato quo feriente aut *quo fato traheris hoc*
ueniente 17 oportuit saltem *tibi fecunda uiscera prosunt*
 18 *te ipsa* traditur. *luctus et ipse parit* Burmannus, *pa-*
ris Ferretius, immo uiscera (quasi nom. fem. opinor) aut
 conceptui quae subest fecunditas parit 19 i. *damna*

1340

Munde, tuas fug]io insidias, uale proditor: at t[e
 nunc peto, terr]a, mei corporis una quies.
 saeculi uana] nihil curo in te nomina, quan[do
 spiritus ae]thereas ardet adire domos.

CIL. IX 952 Aecis Apulorum (Troiae) in tabula
 marmorea inuenit Kaibel descriptumque mihi misit, litte-
 rae bonae dicuntur. praecedit unus uersiculus ... *mi . e-*
riar . et me . doc . eq . ac p[ed]. munerum ut uidetur nomina
 comprehendens parum perspectorum infimae aetatis *pr[ì]-*
mi[c]eriar(ius) et *me(moralis)*, *doc(tor)* *eq(uitum)*

1 uale correpta altera sicut *caue* apud Horatium. in
 fine potest explicari *ad te nunc eo* 3. 4 *quando spiri-*
tus sumpsi a Kaibelio 4 Verg. Aen. IV 281 *ardet abire*
fuga, Ou. fast. III 620 *Tartareas ausus adire domos*

1341

Huic sancto loco sepultus cosun siquis cognoscere uellis,
 triginta et duo circiter celeri cursu perfeci meo.
 reddere mecattum fuit, iterum sperare quod fui.
 teque, optima mater, peto creptum totue malis ne doleas:
 5 non tibi nunc primum, lux mea, raptus ero.

Marini Aru. p. 505 ex schedis mendosis Maccianis
 Romae. christianum existimauit titulum Marinius proferens
 inter exempla *uellis* scripturae

1 i. quo sum. debuit scriptor *hic sepultus* (aut in hexa-
 metro *positus*) *qui sim* 2 ex senario deformatus tali
tot annos celeri cursu perfeci meo. lapis dubitabimus an

circites scriptum habuerit (409, 3) 3 restituendum *me factum* an conl. 1239, 5 interpretandum *cautum* (lege naturae)? altera parte exprimitur sepulchralis sententia ista *δταν ἀποθάνης οὐκ ἀπέθανες* 4 *ue* sua ui caret, an fuit *uite*?

1342

Hic cum lauru feret Romanis iam releuatis,
reclusus castris in pia morte perit.

CIL. VI 9783 descr. Kiessling Romae marmor effossum uia Latina. praescriptum *d. M. s. Iulio Iuliano uiro magno philosopho primo. hic cum laurum ferret uictricem Romanis iam releuatis* ab obsidione, iterum *clusus castris* improbe periit. ad Maxentii historiam et annum 307 Mommsenus illa rettulit conl. Lactantio mort. persec. 27, ego Alarici aeuo titulum digniorem aestimo

1 *fert* interpretatur Henzenus fortasse rectius (in titulo Rhenano Bramb. 527 quasi hexameter *Firmino uotum referet* i. refert *Iustini Paterna*)

1343

Traiani queren(t) atria m[e . . . .
cum] tota Roma flebit et ipse . . .

CIL. VI 9446 descr. Rossi Romae in Laterano ita clauditur titulus hic: *benemerenti Bonifatio sc[olastico?] grammatico Aeliana c[on]iux caris]sima posuit, qui uixit ann. . . . in pace et fecit cum uxor[e] . . . . depositus kal. Ianuaris . . . .* posteriorem uersum uideri fuisse pentametrum, priore indicari bibliothecam Vlpianam Henzenus recte monuit. qui priorem quoque uersum pentametrum fuisse opinatus proposuit *Traiani quaerent atria me* ∪ – *et tota Roma flebit et ipse puer.* ille quidem dubito an mancus fuerit hexameter sententia tali *Traiani quaerent nunc atria me dominusque cum tota R. flebit et ipse dolens*, ut populi et principis fauore gloriatur grammaticus. uerum nihil certi (*Meonius - chorus* al.)

1 *queren* traditur

1344

Ca]lesti renatus [aq]ua qui uixit in [aenum,
Fortunatia[nus hic s]itus est . . . no genitus.

Rossi inser. christ. Rom. I 127, 270 qui uidit et expleuit operculum sarcophagi marmorei fractum effossum in uinea Amendola. praecedunt signa christiana α et ω et Χρ. secuntur numeri annorum dierumque et consulatus indicium *Gratiano IIII* i. anno Chr. 377. dextro margini inscriptum *in pace*

2 *Fortunatiano* proposuit Rossius. pentametri tale menti scriptoris obuersatum est exemplum *Telephus hic s. est Ascanio genitus*

1345

App]ias hoc tegitur [s]uperis inuisa sepulcro,
fle]bilis haec suboli, [fl]ebilis ista uiro.
cas]ta uerecundo serbabit iura cub[i]li,
edi]dit et prolem, pignora cara tori.
5 no]n tamen haec tristes habitat po[st l]imine sedes,
proxima] sed Cristo sidera celsa tenet.

Rossi inser. christ. Rom. I 240, 566 et add. p. 578 qui compleuit in S. Pauli uia Ostiensi, maxima pars periit, paulum quiddam relictum uidit Rossius subscriptum *deposita*] *VIIII kal. Septembri[s con]ss. d. n. Arcadio Aug. II [et Rufino u. c.] quae uixit annus p[er] (lus) m[inus] XXXVIII, Restitu[tu]s maritus com[p]ari suae fec[it]. annus est 392*

1346

Hic funus crudele situm, primaque iubenta
ereptus iubenis limina mortis adiit
Entichius sapiens: sapiens pius adq. benicinus
in Ch]ristum credens premia lucis abet.
5 Enti]chius iacet hic decus uni ipse suorum.

Rossi inser. christ. Rom. I 180, 412 Muratori 391, 5 fuit in pauimento S. Martini in montibus. subsecutum *depositus quartu nonas Oct. [con]s(u)l. Theodosi Agg. III et Eugen(i) anno 393 .. do (aut so, uixit in deo) ann. XXVIII m. III*

2 lege adit 3 *benignus* Mur. 4 *qui Chr. Manutius* 5 *unus* legebat P'Sabinus. fortasse *uni(cum)*

1347

A

Sublimes quisquis tumuli miraberis arces,
 dices: quantus erat qui Probus hic situs est,
 consulibus proavis socerisque et consule maior,
 quod geminas consul reddidit ipse domos,
 5 praefectus quarto, totum dilectus in orbem,
 sed fama emensus quicquid in orbe hominum est.
 aeternos heu, Roma, tibi qui posceret annos,
 cur non uota tui uixit ad usque boni?
 nam cum sex denos mensis suspenderet annos,
 10 dilectae gremio raptus in aethra Probae.
 sed periisse Probum meritis pro talibus absit
 credas Roma tuum, uiuit et astra tenet
 uirtutis fidei pietatis honoris amicus,
 parcus opum nulli, largus et ipse sui.
 15 solamen tanti coniux tamen optima luctus
 hoc Proba sortita est, iungat ut urna pares,
 felix, heu nimium felix, dum uita maneret,
 digno iuncta niro, digna simul tumulo.

B

Ex[uu]iis resolutus in aetheris aequore tutum
 curris iter cunctis integer a uitiiis:
 nomine quod resonas, imitatus moribus aequae
 Iordane ablutus nunc Probus es melior.
 5 diues opum clarusque genus, praecelsus honore,
 fascibus inlustris, consule dignus auo,
 bis gemina populos praefectus sede gubernans
 has mundi phaleras, hos procerum titulos
 transcendis senior donatus munere Christi:
 10 hic est uerus honos, haec tua nobilitas.

laetabare prius mensae regalis honore,
 principis alloquio, regis amicitia:
 nunc propior Christo sanctorum sede potitus
 luce noua frueris, lux tibi Christus adest.
 15 o nunquam deflende tuis: cum uita maneret
 corporis atque artus spiritus hos regeret,
 primus eras nullique patrum uirtute secundus,
 nunc renouatus habes perpetuam requiem
 candida fuscatus nulla uelamina culpa
 20 et nouus insuetis incola liminibus.
 his solare tuos, quanquam solacia maesta
 gratia non quaerat, gratia, Christe, tua.
 uiuit in aeterna paradisi sede beatus,
 qui noua decedens muneris aetherii
 25 uestimenta tulit, quo demigrante Belial
 cessit et ingemuit hic nihil esse suum.
 hunc tu, Christe, choris iungas caelestibus oro,
 te canat et placidum iugiter aspiciat
 eque tuo semper dilectus pendeat ore:
 30 auxilium soboli coniugioque feras.

CIL. VI p. 389 ad n. 1751-1756 qui tituli dedicati sunt
 S. Petronio Probo praef. praet. quater consuli ordinario
 a. 371 patri consulum Olybrii et Probinii ac Probi uxori
 eius Aniciae Faltoniae Probae, quorum de genere rebusque
 plura exposuere Seeckius Symmachi p. XC ss. et Birtius
 Claudiani p. VI ss. AL. Burmanni II 139, Meyeri 825 non
 exhibet nisi prius carmen. haec epitaphia scripta ante Clau-
 diani panegyricum fratrum coss. a. 395 in mausoleo Petro-
 nii et uxoris Romae ad S. Petri legit unus M. Vegius, sae-
 culo XV perierunt. orthographia incerta uelut B 21 *sola-
 tia moesta* traditum est. Vergilianae imitationis documenta
 indicauit Lommatzsch cum tritiora (*dum uita manebat, di-
 ues opum*) tum A 17 s. (Aen. IV 657 *felix heu nimium felix*,
 ecl. 8, 32 *o digno coniuncta uiro*) et B 17 (Aen. XI 441 *haud
 ulli ueterum uirtute secundus*)

A 1 arcus Barthius

11 debuit aethera

B 1 *exuuiis* Rossius: *eximiis* apographa, *eximii* Baronius 30 *ferat* Baronius, *ferens* Mommsenus quorum neutro opus est

1348

A

Consimiles fratrum trabecis gestamina honorum
tertia, quae derant, addidimus titulis.

B

Dilectae Probus haec persoluo munera matri,
restituens statuis praemia quae dederat.

CIL. VI 1754. AL. Burmanni II 140, Meyeri 824
duo haec disticha scripta hinc et illinc fuere supra titulum
quem Aniciae Faltoniae Probae *filiu deuincti maternis me-
ritis* dedicarant Anicius Probinus consul ordinarius a. 395
et Anicius Probus quaestor candidatus. hic cum a. 406 ipse
quoque consul factus esset pariter ac fratres Probinus iste
et Hermogenianus Olybrius cos. a. 395, eius honoris men-
tionem his distichis inclusam titulo addidit. ea pars mar-
moris quae disticha continet adseruatur in museo Lugdu-
nensi Batauorum (Ianssen tab. XII 5)

1349

Rapta iaces natis quos mater ad ubera liquit,
atque uiro pariter quem cito destituit.
triste ministerium gemini soluere parentes,
funere de tanto quos coquit ipse dolor.

Muratori 400, 3 ex schedis Mineruii. AL. Burmanni
IV 361, Meyeri 1445 Spoleti. subscripta fere haec *de-
posita sub die V kal. Iul. consule Constantio u. c. quae uixit
ann. XXVII.* unum Constantium Hydatus et occidentales
fasti memorant consulem anni 414 omisso orientalis con-
sulis nomine Constantis

1 *iacet* Burm.

3 initium Verg. A. VI 223

1350

Egregius fidei, sanctus mitisq. sacerdos,
dignus quem euper|et ple(p)s aliena suum, |
dign(u)s ita geminis ducibus | consortia sacra
parti|cipare fidei, consilio regere, |

5 hoc iacet in tumulo, proprium cui | nomen Amanti
uenturi meriti | prescia causa dedit.
his denis | binis populis presedit in annis: |
si non migrasset, laus erat ista | minor.

CIL. V 1623 a prioribus prope Aquileiam. praepositum crucis signum, insecuntur haec *depos. sb d. VIII idus Aprilis ind. XI, dp. Ambrosius diac. kal. Decemb. Mariniano et Asclepiodoto uu. cc. cons. ind. VII*, hic igitur anno 423, Amantius a. 412?

2 *ples* et 3 *digns* lapis 4 *fidei* hic bisyllabum
5 quasi Amandi, qui amabitur

1351

Hic iacet ingen[io] celsus . . .
qui pietate su[a] . . .
integer adfabilis n[ulli] bon]itate secundus,
pigneribus dulci[s, con]ingi[s] ardor erat.
5 hic probitate sui creni[t tu]mul[um]que parauit.
sint cineres grati, sit tibi ter[ra] lenis.

Rossi inser. christ. Rom. I 272, 637 descr. et suppleuit ad S. Laurentii in agro Verano ingens tabula. subscriptum *qui uixit annos p(lus) m(inus) LVIII, requiescit in [pace]... Mariniano et Asclepiodoto u(iris) c(larissimis) [coss. anno 423]*

1 *celeberrimus ore* prop. Rossius ex carmine quod infra edam, *facieque decorus* Hense 2 uelut *praemia digna tenet* 6 'ethnica formula huic primo epigrammati christiano inserta' R. *sini* lapis

1352

. . . fortuna iace[t] . . .
. . . et dulcia uota pat[r]is
. . . sat enim iam pubesce . . .
. . . neus scibat fronte ser . . .
5 . . . p]arua quidem nondum . . .
. . . praecedebat tempora s . . .
. . . re larem iam norat . . .

. . . patet telae molle . . .
 . . . et gemitus tamen . . .
 40 . . . e corporeo cri . . .

Rossi inscr. christ. Rom. I 270, 634 fuit in S. Pauli.
 subscriptum ... *i. Febr. Marin...* [ui]xit an... quo consu-
 latum indicari Mariniani i. a. 423 Muratori intellexit p. 402, 3
 elegiaci uidentur uersus fuisse, uelut 4 *uirgineus* sc. 6
sed praecedebat tempora sedulitas, qua ditare larem iam
norat, luxq. diei quanta patet telae molle peregit opus
 3 *pubescentibus annis* Petr. sat. 119, 20 4 *serena*
 Mur. ex coniectura, set Donius 9 s. gemitus haec solaci-
 a, quod cum tegmine corporeo crimina deposuit

1353

. . . . pat]re cretus Hyg[in]o
 . . . . Sy]racusis
 . . . . cellius hoc fu[it] . . .
 . . . . pr]otinus ex atauis
 5 . . . . Germanis nobile e . . .
 . . . . term]inat oceanus
 . . . . um me Roma latin[is]
 . . . . ue]rsibus erudiit

Rossi inscr. christ. Rom. I 429, 957 qui uidit et supple-
 uit in coenobio S. Pauli tabulae magnae fragmenta quam
 ex litteratura Rossius circiter a. 427 inscriptam esse collig-
 it. eadem post resecta et inuersa nouum titulum accepit
 desinentem in uerba haec *qu]iescit Petrus [qui uixit] an-*
nu[s...depos]itus est su[b die].. Felic.. quibus Felicis con-
 sulatus a. 511 aut post consulatum indicatur

1 *lare* Rossius 3 uelut *Marcellius* 5 *nobile cor-*
pus R. potuit *nomen G. n. cunctis*, minus probabile *ger-*
manis 7 *puerum?* 8 multum deest

1354

Praefixo moriens naturae munere functus

hic mea Tigrinus presby[ter] ossa loco.

sedibus en propriis mens pura et membra quiescunt:

ista iacent tumulo, gaudet at illa polo.

5 pono metum de fine meo, spes una salutis
 nam mihi fit Chr(istu)s, quo duce mors moritur.
 quippe ego caelestis captus dulcedine regni
 diuersis reparo tecta sacrata locis,
 culminaue hic lapsis trabibus totumque nouando
 10 promerui superas laetior ire domos.

Rossi inscr. christ. Rom. II 107, 55 e codice Palatino
 'uia opinor Latina mil. III, unde nostra aetate in lucem re-
 diit titulus basilicae S. Stephani Demetriadis uirginis uoto
 et opibus, iussu Leonis I pontif. aedificatae curante Tigrino
 presbytero' Rossius

2 *ticrinus presbiterissa loco* Pal. correxit Gruter 1173, 8

5 *pone metum* Ouidius et Lygdamus 7 *nulla cap-*
tus d. rerum Luc. X 17 (*dulcedine captos* Cul. Ou. Iuu.)

8 *iocis* Pal.

1355

Haec tenet urna duos sexu sed dispare fratres,
 quos uno Lachesis mersit acerba die.
 ora puer dubiae signans lanugine uestis,
 uix hiemes licuit cui geminasse nouem,
 5 nec thalamis longinqua soror trieteride quinta
 Taenareas crudo funere uidit aquas.
 ille Remi Latio fictum de sanguine nomen,
 sed Gallos claro germine traxit auos.
 ast haec Graiugenam resonans Arcontia linguam
 10 nomina uirgineo non tulit apta choro.

Rossi inscr. christ. R. I 310, 710 ex Sirmondo et Bosio,
 Fabretti 112, 277. AL. Burmanni IV 119, Meyeri 1248
 fuit Romae ad S. Agnetis uia Nomentana arcae operculum
 marmoreum. praescriptum *epitafium Remo et Arcontiae*
qui natione Galla germani fratres adalti (adulti corr. Sir-
mondus) una die mortui et pariter tumulati sunt. subscrip-
 tum *depositi nonis Nouemb. consul(atu) Dioscori u(iri) c(la-*
rissimi) anno 442

3 prima ducta ex V. Aen. IX 181, *signarat dubia lanu-*
gine Ou. met. XIII 754 4 *geminare* Fabr. 5 *trieteride*
sexta supra 539 6 *Taenaria* pro inferis crebrescent ab
 aetate Augusti, sed aquas qui ita uocarit non inuenio

10 quia ἀρχοντες uiri sunt ac tetrici, ut Sirmondus et Burmannus interpretantur, an quia semigraecum nomē ἀμουσον?

1356

A Eutropium hic, Chr(ist)e, tuum uirtute probatum
corpore complexum nobilis urna tegit.

qui quamquam crebris ostendet maxima [si]gnis,
pandire sed tumolo carmine pauca [de]cet.

5 non equidem dubia se[d g]esta insi[gnia] dico,
hausit quae popu[li cen]sus a[more] data,
cumq. foret sublime d[ecus] splendorque parentum,
elegit Chr(istu)m quaerere m[ente] pia.

huic uictus tenuis et du[ra] cubilia membris
10 et uestis tegimen hisp[ida] semper erat.

B ex l[i]bris sac[ris] grau(e) discire . . .

e[st] . . . mae]stum fletibus o . . .

si . . . . populos camp . . . .

14 . . . . ibo pan[ia] . . . .

17 C . . . . . agmi]na pandun[t

. . . . . m]ulta replet

. . . . . sinergima pell[it

20 . . . . . c]omis

. . . . . pia . . . .

CIL. XII 1272 contulit Hirschfeld Arausione, nunc Auennione. Eutropius episcopus fuit Arausione circa a. 470, nominatur inter Gallicanos episcopos quibus Lucidus presbyter post concilium Arelatense confessionem misit fidei (Fausti R. p. 165 Engelbr.), titulus non breui post mortem incisus scriptura deterrima (uelut 3 *quâquâ*, 12 *fletib*) suppleuit Deloye paene omnia. restant etiam alia eiusdem carminis fragmina minutissima *co]gnita i et uide]re d(eu)m*. B an C priorem locum tenuerit in tabula non constat

6 *populi uisus*... Deloye. haustas opes ab amatore ciuium pauperum cogitabam 11 potest legi etiam *grandi scire* 12 *pectus* indit Hense *ora rigans?* 14 *cibo pane?* 19 i. συνέρρηα, cf. *paraclitus*

1357

Sume soror carmen, sola[cia] | trist(i)a fratris,
 qu[i uiet]us gemitu hec tibi ue[rba] | dedit.
 quae tegitur t[umu]lo, si uis cognoscere [lect]or,
 sublimes gess[it] | sanguinis haec tit[ulos], |
 5 moribus hec Cri[stum] | semper comitat[a] | superstes,
 quem [post] | fata sibi eredid[it] | esse ducem.

Rossi inscr. christ. Rom. I 370, 841 qui exscripsit ipse
 et Marinio duce expleuit ad S. Laurentii in agro Verano
 sequitur ... *deposita in pace ... con(sulatu) Festi et M(ar-*
ci)ani anno 472

1 *trista* lapis   2 *solus* R.   5 *superstes* dum uiuit,
 noli coniungere cum 6

1358

Leuitae coniunx Petronia, forma pudoris,
 his mea deponens sedibus ossa loco.
 pareite uos lacrimis dulces cum coniuge natae
 niuentemque deo credite flere nefas.

Rossi inscr. christ. Rom. I 371, 843 (Gruter 1057, 5 a
 Smetio). AL. Burmanni IV 78, Meyeri 1218 in S. Pauli
 ingens tabula, periit sequitur *d(e)p(osita) in pace III*
non. Octob. Festo u. c. cons. anno 472, tum mentio facta
 Paulae et Gordiani et Aemilianae liberorum ibidem deposi-
 torum annis 484 485 489. quos Rossius demonstrat maiores
 esse Gregorii magni pontificis Romani. Paulae laudes uersu
 efferuntur senario *Paula cl(arissima) f(emina), dulcis beni-*
gna gratiosa filia s(upra) s(criptae)

2 *discedens* AL. ex Grutero

1359

Deposuit corpus tumulo sed laude perennis
 Aurelius penetrans regna beata poli,
 qui mortem uicit meritis mundumque relinquens
 immensum Christi possidet imperium.
 3 cuius ut agnoscas sanctae praeconia uitae,
 consortis, lector, respice facta uiri.

ambo pari lucis clausurunt tempore metam,
 membraque Dionisio iunxit amica papae.
 prompta sacerdotis lacrymas mens inuit orantis:
 10 hanc ideo tabulam obtulit Eusebia.

CIL. V 6183 a et p. 620, 7 ex antiquis, cf. Rossi inser. chr. R. I p. 381, II p. 179 Mediolanii in sacello ss. Dionysii et Aurelii, non exstat subscriptum *Aurelius ciuitatis Ridditionis episcopus hac die depositus quo etiam pontifex sanctus confessorque Dionysius, post consol. domni n(ostri) diui Leonis iunioris anno 475*

2 *Aurelius coeli regna beata petit* Alciatus 6 *respice et acta Alc.* 8 *Dio-* una syllaba. *membra Dionysio Alc. papae* episcopo Mediol. pulso a Constantio Aug. 9 *sacerdotis mens ut inuit exoranteis Alc.*

1360

Meremur, Fabea Scerniola, nobis semper amata,
 letitia sensus et medicina mestis.
 confidimus (in Christo) te uiuere semper,
 quem cons[tat inf]ernis sic refugisse mala.

CIL. X 4494 ex schedis Winghii Capuae sequitur *uixit ann. pl. m. XIV, dp. s(ub) d(ie) IIII kal. Maias cons. Probin̄i u. c(larissimi) anno 489*

1 *maeremus te, Fabia* 2 *senibus* Rossio auctore Mommsenus edidit. metrum obuersatum est menti tale *laetitia es maestis et medicina mali* 3 *in Christo* ubi posui, ibi lapis monogramma christianum cum a et w supereminens omnes litteras exhibuit 4 *suppleuit* Rossius, *inferni* postulat Mommsenus

1361

Germine sublimi, Proba nomine, mente prouata,
 quae subito rapta est, hic tumultata iacet.
 in qua q(ui)dquit habent cunctorum uota parentum,
 contulerat tribuens omnia pulchra d(en)s.
 5 hinc mestus pater est, auiae matrique perennis
 tris]titia, heu facinus causa, perit pictas.
 accipe qui lacr(i)mis perfundis iugeter ora:
 mors nihil est, uitam respice perpetuam.

Muratori 423, 1 e Maffeio, Monfalcon hist. Lugdun. 101, 457 et 106, 527 e Comarmondio. AL. Burmanni IV 136, Meyeri 1263 in oppido Galliae Lugdunensis Ansa subscriptum *quae uixit annis V et mensis VIII, obiit s(ub) d(ie) III id(u)s Octubris Paulino u. k. cos. anno 498* (Muratorius Paulinum iuniorem cos. a. 534 posuerat)

6 ... *heu* Mur. unde *hinc dolor* supplerat Schrader *causa* Monf. unde cum absolute proferri soleat *heu facinus* (Luc. X 518), *cassa* immutare coepi. nam lacunam Mur. significarat, unde *quanta* suppl. Burmannus 7 *iugiter* Mur.

1362

Cum tua, Rustice, recumbunt hic membra, sacerdos,
fama peregrini cernit opus tumuli,
actaque caeruleis insultat nita latebris,
nigra superfusi nec timet antra soli.
5 astra fouent animam, corpus natura recepit,
hoc quoque non uellet mors licuisse sibi.
denique pacato sociatur gloria caelo
et meritis palmam lux comitatur amans.
mira igitur res est, uani praeconia mundi
10 quaesitas caeli promernisse uias.
fascibus emeritis et summo functus honore
aeterni secum praemia iuris habet.
milite legiferum moderatus corde tribunal
praebuit ingenio fortia tela duci.
15 lubrica sed curis hominum iam saecula relinquens
susecepit sacri sarta ministerii

Allmer et Dissard mus. de Lyon IV p. 57 ex actis anni 1308 (in quibus *coelo* 7, *coeli* 10) fuit Lugduni in S. Nicetii. in margine tumuli scriptum refertur *obiit VII kal. Maias Abieno consule* anno 501, nam consul a. 450 non sine conlega, consul a. 502 Auienus iunior nominatur

11 *fastibus* traditur 13 *miti et l. m. corde* prop. Allm.
16 'sequuntur uersus qui legi non possunt propter fracturam marmoris' acta

1363

Sidera me retinent, nil me [mors impia terret:
 ad uitam redii quae sine [fine manet.
 suscepi thalamos subolem fac[tis] monitura
 unum scisse uirum uirginis . . . . diu.
 sunt dulcis nati, superest gratusque maritus.
 nullos nosse dolos, hec mihi uita fuit.

Fabretti 323, 440 ubi u. 4 ss. aequae ac priores mutilati exeunt in *uirgi-*, *gratus-*, *haec m-*, Rossi inscr. christ. Rom. I 414, 928 ex schedis pleniores dedit in S. Pauli coenobio marmor grande, fragmenta extant. hemistichia pentametrorum determinantur interuallis. praefixum crucis signum, subiuncta *hic requiescit in pace inl. fem(ina) Decentia quae uixit annos p(lus) m(inus) LXXVI, deposita in pace pridie id. Martias. hic requiescit in pace inl. fem. Quypriana quae uixit annos pm XLII, deposita in pace . . . . b]r. cons. Volos[iano u. c. i. Volusiano anno 503*

1 2 expleuit Rossius ex Grutero 1175, 2 ubi hoc distichon iteratur 3 *factura* coni. Rossius 4 clausula sic traditur, *uirginis esse decus et uirgineumque diu temptaui frustra, sacroq. uolebam -uirginis igne diu* Leo

1364

. . . . . anni[s]
 . . . . . d]edere necem
 . . . . . toris cura redempti
 . . . . . a flenda manu.

Allmer et Dissard mus. de Lyon IV p. 68 cum imagine, Boissieu inscr. de Lyon p. 543 *marinoreum* fragmentum, subscriptum ... *Cytheo u(iro) c(lariss.) cons.* qui uidetur esse Cetheus Cethegus cos. a. 504 sicut Rossius proposuit inscr. chr. R. I p. 114 et 415. Boissieu ... *theo* tantum legit suppleuitque *Arintheo* (qui consul fuit a. 372)

1 praegressum uelut *in]dol[is* 3 *t* prima non certa. uelut *auctoris, genitoris*

1365

Sceptrorum columen, terrae decus et iubar orbis
 hoc artus tumulo uult Caretene tegi.

quin famulam tu, Christe, tuam rerumque potentem
 de mundi regnis ad tua regna uocas,
 5 thesaurum ditem felici fine secutam,
 fotis pauperibus quem dedit illa deo.
 iam dudum castum castigans aspera corpus
 delituit uestis murice sub rutilo,
 occuluit laeto ieiunia sobria uultu
 10 secreteque dedit regia membra cruci.
 principis excelsi curas partita mariti
 adiuncto rexit culmina consilio,
 praeclaram sobolem dulcesque gauisa nepotes
 ad ueram doctos sollicitare fidem.
 15 dotibus his pollens sublimi mente subire
 non spreuit sacrum post diadema iugum.
 cedat odoriferis quondam dominata Sabaeis,
 expetiit mirum quae Salomonis opus:
 condidit haec templum praesens quod personat orbe,
 20 angelicisque dedit limina celsa choris.
 laxatura reos regi quae saepe ferebat,
 has offerre preces nunc tibi, Christe, potest.
 quam [cum] post decimum rapuit mors inuida lustrum,
 accepit melior tunc sine fine dies,
 25 iamque bis octona Septembrem luce mouebat
 nomen Messalae consulis annus agens.

Allmer et Dissard mus. de Lyon IV p. 99 ex Duchesnio
 aliisque fuit Lugduni in ecclesia ss. Angelorum uel
 S. Michaelis in uico Ainay. annus uersu ultimo indicatur
 506, coniugem Caretenen Gundobadi regis Burgundionum
 (ab a. 474 ad 516) fuisse Duchesnius ac plurimi statuerunt.
 LeBlant epitaphium multo post factum putauit a Fortunato
 qui pentametri clausulam 24 *sine fine dies* compluriens ad-
 hibuit, ceteri mortis tempore. atque illi Leo obicit uitatam
 in epitaphiis Fortunati talem qualis in 8 et 12 est clausulam
 19 *orbem?* 21 *quas expectamus* 23 *cum aut iam*
 omissum puto

1366

Aeui ingens, genus egregium, atq. ordine princeps,
 Lugduni procerum nobile consilium,
 Exacto uitae transcendit ad aethera cursu
 Terrenum tumulto dans, animam superis.
 5 Hi[c patr]is reliqua gener ac pia filia condunt,
 Ig[nara] ut non sint saecula futura sui.
 Vsur[ae] lucis natus melioribus ann[is]
 S[e]x lust[ra] exegit non breue ter spatium.
 C]iuis qui fuerit simul et quo nomine dict[us],
 10 Ver]sibus in primis ordine prod[it apex].

CIL. XII 2660 descr. Rouchier qui suppléuit et Allmer
 Albae Heluiae in sarcophago. subscriptus uersus incertae lectionis ..o...*terrae rex cons. Paulus* ut legit Rouch. consulemque anni 512 et regem Gundobadum intellexit. acrostichide proditur *Alethius c(larissimus) u(ir)*, quorum ultima sic Renier expediuit. pentametri cum hexametris sub eodem stant libramento

7 *usuram* tradidit Sponius, plus litterarum deesse significauit Allmer, *usuram ad* coniecit Hirschfeld. cf. 183 et V. Aen. VI 649 *heroes nati melioribus annis* 10 *prodidimus* maluit Mommsen.

1367

Rustica, perpetuae non te sors pallida uitae
 sustulit, interitum nec tibi morte dedit.
 purior aetherias graderis sine carne per arces,
 nam uitam castae funera nobilitant.
 5 quod mirum, uiduata tibi sat constitit aetas,
 coniugis ad natum cum bene ductus amor.

CIL. V 6266 ex Alciato, Vogel Ennodi operum p. XXVI. AL. Burmanni IV 195, Meyeri 1310 Mediolanii fuit subscriptum *hic requiescit in pace Rustica r(eligiosa) f(e-mina) quae uixit in saeculo annos plus minus LX, deposita die III eid. Ianuarii Probo u(iro) c(larissimo) c(ons).* anno 513

4 *sic uitam* Ennodi codices   5 *sit* eidem, quae glossa uidetur esse ad 6 superaddita. hic *cum* et in 6 *sit* Vogel posuit dissaepiens commatis *mirum*. an *quid mirum?*
6 *iunctus* Gruter 1059, 1

1368

Ennodius uatis lucis rediturus in ortu
hoc posuit tumulo corporis exubias,
clarus prole quidem, generosior ipse propinquis,
quos functus laudum iussit habere diem.
5 reddedit hos caelo uiuacibus ille figuris,
cum fecit famae uiuere conloquiis.
quid mirum, si morte caret post busta superstis,
qui consanguineos restituit superis?
quantos iste foret, mundi caelebrator in hortu
10 nec silet occidui cardinis oceanus.
seismata coniunxit dudum discordia legi
adque fidem Petri reddedit aeclesiis.
pollens aeloquio, ductrinae nobilis arte,
restituit Cristo innumeros populos,
15 largus uel sapiens dispensaturque benignus,
diuitias credens quas dedit esse suas.
templa deo faciens ymnis decorauit et auro,
et paries functi dogmata nunc loquitur.

CIL. V 6464 contulit Mommsen, Fabretti 733, 454, Hartel Ennodii op. p. 609   Ticini in S. Victoris quondam, nunc in S. Michaelis angustis uersiculis conclusum episcopi Ticinensis scriptoris ac poetae clari epitaphium. cui subscriptum est *depos(itus) sub d. XVI kal. Augustas Valerio u. c. consul. anno 521*

4 i. functos. posterius hemistichium legi in Ennodi op. 199, 10 Vogel adnotauit praef. p. LVIII   7 *post b. superstes* Ennodius op. 50, 1 325, 9 (monuit Vogel)   9 i. quantus fuerit, celebratur. hinc Florianus abbas mortuum Ennodium laudat: *facundiam non solum testatur occidens sed et oriens miratur*

1369

Stemmata precipuum, trabeatis fascibus ortum
 Innodium leti hic sopor altus habet.
 qui post patricia preclarus cingola rectur
 subiecit Chr(ist)i colla subacta iogo,
 5 post pones ultra mundi protendere ponpas
 et potius domeno soluere nota malens.
 sic gemeno felix perfunctus munere gaudet,
 egregius mundo placetus et domeno.
 hoc tomolo cuius tantum nam membra quiescunt,
 10 letatur patria mens, paradise, tua.

CIL. XII 338 ex schedis, Or. 4858   Gaiola in ora
 maritima prouinciae Galliae Narb. Innodium hunc id est
 Ennodium cognatum fuisse episcopo Ticinensi Ticini se-
 pulito sed Arelate orto probabile est, et quod Felix Enno-
 dius episcopus nomina habebat, similiter in hoc carmine
 7 *felix* interpretari permittitur. crucis signum praefixum
 est, id in gallicis epitaphiis non obseruari ante a. 503 auc-
 tor est LeBlant

5 *postponens* uolgo   6 debuit *uolens*

1370

Post mortem si uiuit amor, si gratia prisca
 durat in arcanum mentis adacta bonum,
 quamuis luctificum fratris tamen accipe carmen,
 ne mala sit tumulis externa lingua tuis.
 5 te natura parens omni depinxerat arte,
 moribus ingenio corpore mente fide:
 purus amicitiae cultor, seruator honesti,
 eloquio miseros uel pietate iuuans.
 hinc est quod toto semper te flebimus aeuo,
 10 quod fuerit iuueni uis tibi multa senis.
 te genetrix fratresque simul, te compare luctu
 perpetuis lacrimis plangit amata domus.

Rossi inser. christ. Rom. I 455, 1003 qui quod superest descripsit. AL. Burmanni II 134 IV 307, Meyeri 1399 in S. Pauli coenobio. crux in capite insculpta deinde abrasa. subscriptum *hic requiescit in pace b(ona)e m(emoriae) Petilius Processius u(ir) s(pectabilis) togatus inl(ustrium) p(raefectorum) qui uixit pl(us) m(inus) ann. XXXVIII, deposit(us) e(st) sub die VIII kal. Iun. Probo iun(iore) u(iro) c(lariss.) cons. anno 525*

2 *adaucta* Reinesius 981, 367   7 cf. Lucan. II 389

1371

Pande tuas, paradise, fores sedemque beatam,
 Andreae meritum suscipe pontificis.
 cultor institue, doctrine et pacis amator,
 quem uocat ad summum uita beata bonum.
 5 plenus amore d(e)i nesciuit uiuere mundo,
 ad famulo Chr(ist)i gloria Chr(ist)us erat,
 quae meditata fides et credita semper inhesit:
 haec te usque ad caelos et super astra tulit.
 numquam de manibus tibi lex diuina recessit,
 10 eloquium d(omi)ni uixit in ore tuo.
 Romanamque prius decorauit presbyter urbem,
 culminis auctus honor hic dedit esse patrem.
 districtus sub iure pio et moderamine certo,
 utque bonus pastor textit ab hoste gregem.
 15 hospitib(us) gratus se ipsum donabat egenis,
 illos eloquio, hos satiabat ope.
 praesule sub tanto florens aeclesia mater
 creuit muneribus, creuit et officiis.

CIL. X 6218 ex schedis   Formiis in pauimento templi maximi, infra sculpta fuisse infula episcopalis fertur. subscriptum *uixit ann. p. m. LXX pres(byter) Romanus ann. XII et in ep(iscopatu) an. XXVIII m. X d. XX, requieuit in pace XIII kal. Nou. cons. Deci iun(ioris) anno 529*

13 i. destriectus, seuerus

1372

Hic situs est Theo . . . .
 cui septem iii . . . .
 tempore Lampadii . . . .
 dum mens. . . .

CIL. III 628 descr. Heuzey Dyrrachii. Lampadius
 consul a. 530

1373

Martyris inuicti Stepha]ni requiescis in aula,
 haec data nam meritis] iure corona tuis.
 terrenas multo tibi quas] sudore parasti
 uiuus opes, subito] mors ini(mi)ca tulit.
 5 luce sed aeterna cae]lestia munera carpis,
 nos tristes curis] uita nefanda premit.

Rossi inser. christ. Rom. I 473, 1044 qui descr. et ex-
 pleuit in S. Stephani uia Latina eruta tabula grandis
 sequitur *gratias agamus be]ato martyri qui nos suscepit*
[in pace] . . Maurianus uir spect. quem tellus Ge[tula nutri-
uit nat]us Picens qui uixit ann. LVIII m. XI d. VI . . . [Lam-
padi] et Orestes uu. cc. consulis, dep(ositus) in p(ace) M[au-
rianus uir spe]ctabilis sub die VII idus Septembris
 a. 530 Lampadio et Oreste, 531 post consulatum, 532 ite-
 rum p. c., 533 et iterum p. c. eorunden:

4 *inica* lapis. corr. qui primus edidit Fortunati 5 *at*
nunc pro meritis Rossius 6 *non te criminibus* R.

1374

Sedis apostolicae primaen[is] miles ab annis,
 post etiam toto praesul in orbe sacer,
 membra beata senex Bonifatius hic sua clausit,
 certus in aduentu glorificanda dei.
 5 mitis adunauit diuisum pastor ouile
 uexatos refouens hoste eadente greges.

iram supplicibus humili de corde remisit

debellans cunctos simplicitate dolos.

egit ne sterilis Romam consumeret annus,

10 nunc orando fugans nunc miserando famem.

quis te, sancte pater, cum Christo nesciat esse?

splendida quem tecum uita fuisse probat.

Rossi inser. christ. Rom. I 467, 1029 qui contulit frustulum extans in cryptis basilicae Vaticanae, II 126, 2 et 141, 32 ex codicibus Palatino et Virdunensi subscriptum *sed(it) ann. II dies XXVI, dep(ositus) in pace XVI kal. Nou. iter(um) post cons. Fl. Lampadio et Oreste u(iris) c(lariss.)* anno 532, quo Bonifatium II obiisse pariter pontificum R. historia testatur. is II annos apostolicam sedem obtinuerat (*ann. II lapis, annos III male Vird.*)

1 in annis Vird.

1375

Quamuis, nate, tuos mors inuida ruperit annos

apstulerintque tuum dura sepulcra decus,

non tamen his secum potuit deducere laudes,

quas uiuens semper fama superstes habet.

5 maiorum longa ueniens de stirpe senator

auxisti mentis nobilitate genus.

iudicis imperium seruans bonitate magistra

cum tibi subiectis tu quoque miles eras.

urbanos fasces gaudens tibi Roma parabat

10 consilio fratris nunc moderata tui.

fidus amicitiae custos, ambitor honesti,

iustitiae cultor, pacis amator eras,

gratus dulcis ouans humilis pius, ei mihi, quantis

priuauit miserum sors inimica bonis.

15 te leuita parens, suboles coniunxque fidelis,

te mixtis lachrimis luget amata domus.

nil tibi defendens famulum mihi, nate, parasti

ut tibi seruitii cresceret alter amor.

Rossi inscr. christ. Rom. I 469, 1031 ex schedis, Gruter 1055, 1. ex hoc AL. Burmanni IV 224, Meyeri 1332 in S. Celsi quondam aede prope pontem Aelium subscriptum *Praetextatus Saluentius Verecundus Traianus u(ir) c(lar.) et sp(ect.) uitam posuit X kal. Mai. et it(erum) p(ost) c(ons.) Lampadi et Orestis uu. cc., qui uixit ann. XXXIII m. II d. XIII.* annus est 533 quo tempore fratrem mortui Saluentium praefectum urbi fuisse (u. 10) Cassiodori epistulis confirmauit Marinius

3 *his sepulcris: has* Ligorius 7 iudicis imperium militiae palatinae aliquod munus dici Rossius arbitratur cum in ueros milites id esse exercitum sumat, ego militem figurate intellegi malo 11 s. cf. 1370, 7 1371, 3 Luc. II 389. *ambitor* producta *i* etiam Paulini Nol. appendix 3, 84 14 *mors* Mazochius et Ligorius 15 *pater* Gruter

1376

Humano generi legem natura creatrix

hanc dedit, ut tumuli membra sepulta tegant.

Liberii soboles patri matriq. sepulchrum,

triste ministerium, mente dedere pia.

5 hic sunt membra quidem, sed famam non tenet urna,
nam durat titulis nescia uita mori.

rexit Romuleos fascies currentibus annis

successu parili Gallica iura tenens,

hos non imbelli pretio mercatus honores,

10 sed pretio maius detulit alma fides.

Ausoniae populis gentiles rite cohortes

disposuit, sanxit foedera, iura dedit.

cunctis mente pater, toto uenerabilis aeno

terdenis [lus]tris proximus occubuit.

15 o quantum bene gesta ualent. cum membra recedunt,
nescit fama mori, lucida uita manet.

CIL. XI 382 ex schedis. AL. Burmanni IV 47, Meyeri 1194 Arimini in synodo Arausicana a. 529 *Felix Liberius praef. praet. Galliarum atque patricius subscripsit.* testimonia de eo conlegerunt Ennodii editores (Vogel MGH VII p. 356)

4 cf. 1349, 3   7 *Rumuleos* testis unus   10 *pretium*
 alius   13 *memorabilis* pars   14 *ter senis* ex Baronii
 coniectura Toninius et Bormannus. tredecim lustra dicun-
 tur poetica quae uisa est licentia cf. 456, 3   15 *bene facta*
 ex interpolatione Murat. 436, 1   16 cf. 659, 3 618, 9

1377

Mente pia uiuens, Chr(ist)i nutritus in aula
 et sola gaudens simplicitate boni,
 blandus in obsequiis et puro plenus amore,
 pacificam uitam iure quietis agens,
 5 qui gratus populis et celso dignus honore
 sumpsisti meritis pontificale decus,
 commissumq. tibi pascens bonitate magistra
 seruasti cunctum sub pietate gregem.
 pro quo rite tuum uenerans Agapetus honorem
 10 praestitit haec tumulto munera grata tuo,
 qui nunc antistes Romana celsus in urbe
 sedis apostolicae culmina sacra tenet.

Rossi inser. christ. Rom. II 126, 5 e cod. Palatino
 fuit in S. Petri epitaphium Iohannis II papae defuncti a. 535,
 male Sartius Agapetum II qui Marino II a. 946 papa suc-
 cessit auctorem carminis habuerat, nam repugnat uel co-
 dicis antiquitas. idem Agapetus I postquam in cliuo Scauri
 ad ss. Iohannis et Pauli *codicibus pulchrum condidit arte*
locum, eius bibliothecae sanctam cohortem tribus distichis
 cecinit seruatis ab anonymo Einsidlensi (Rossi II 28, 55)

6 *purificale* codex, em. Papenbrukius. pertritum hoc
 hemistichium statim redit in 1382 et 1385   7 clausula ea-
 dem 1375, 7   11 *orbe* codex, em. Gruter 1165, 8

1378

Hoc iacit in tomolo quem defleuit Retica tellus,
 maxima summorum gloria pontifecum,
 abiectis qui fudit opes nudataque textit
 agmina captiuis praemia larga ferens.
 5 est pietas uicina polo, nec funeris ictum
 sentit, onans factis qui petit astra bonis.

his pollens titulis, Valentiane sacerdos,
crederis a cunctis non potuisse mori.

Kraus inscr. christ. Rhen. 4 ex schedis Stumpfii in monasterio S. Lucii Curiensi Heluetico quod beatus Valentinianus condidisse ferebatur praescriptum *s(an)c(t)e m(e)moriae ep(is)c(opu)s*, subscriptum *qui uixit in hoc saec. ann. pl(u)s m(i)n(us) LXX, d(e)p(ositus) sub d. VI id. Sep. p(ost) c(onsulatum) Basi(tii) u. c. c(o)s. ind. XI. Paulinus nepos ipsius hec [fieri ordinauit. indictio ista in a. 547 sextum aut 562 unetuicesimum annum p. c. Basili incidit, carmen haud malum ad Valentinianum ex antiquiore elogio tralatum crediderim*

1 quadrat in numeros deflet   6 fetit traditur: petit uolgo, improbable ferit

1379

En hoc in tumulto requies]cit innoc(ens) Pros[per?

. . . s insolent. aequ . .

. . . em liquerit parent[es

. . . bus quia fuit innocu[us

5 . . . t]inexit unda celsio[r

non hunc frigida mors au]t Stygis ira praemet

. . . nt. studiis ann. abstulit

. . . magistri quinquie[s

decies post cons. Iohan]nis indic. XII kl. Oct.

CIL. XII 1729 ex LeBlantio inscr. christ. gall. II n. 486 qui syllabas expleuit et u. 5 comparauit cum AL. Burmanni II p. 623 not. *tinctus in hoc sacro mortem non sentiet umquam, semper enim uiuit quem semel unda lauat* S. Re-stituti in pago Tricastinorum ad ecclesiam. uersu 9 sicut Rossius cum expleuit annus indicatur 548 decimus a Fl. Iohanne cos. a. 538, *quinquies* enim ad superiora ille referri iussit et copulari cum *magistri* (inscr. chr. R. I p. XCIX). quod cum per se parum euident sit cumque in metrico titulo etiam tempus denotantia uerba liberius potuerint disponi uelut *quinquies consulis annus erat regnumque Leonis*, hunc equidem annum 473 (Leone Aug. V cos.) nullo iure excludi puto

2 mentis in casib]us insolent(ib.) aequ[ae?   3 quibus maerorem coni. Hense   4 non nocet huic Erebus Leo

6 exempli causa redintegraui   7 lege flore]ntes studiis annos   8 magisiri marmor

1380

Lux mihi Siricia diuino rapta flagello,
 te matremque tuam tempus enorme tulit.
 necdum ter binos crescens attigeras annos,
 liquisti maesto uulnera dira patri.
 5 fletibus ecce tuis renouasti funus opertum,
 quod matris tumulo iungeris ipsa cito.

Huebner inser. Hisp. christ. 34a ex Moreno de Vargas,
 'quamquam auctor incertae fidei est, tamen cur titulus hic
 damnetur non uideo'. scrupulum mouet *flagellum* u. 1

Emeritae in S. Eulaliae. subscriptum *aera DLXXXVII*
 anno Christi 549

1 *diuina*, 4 *moesto* traditur

1381

Nomine mente fide meritis pietate Sacerdos
 officio cultu pretio corde gradu
 dogmate consilio sensu probitate uigore
 stemmate censura religione cliens,
 5 gaudia cunctorum rapiens, lamenta relinquens
 arcobus hic clausus laudibus ampla tenens,
 patriciumque decus erexit culmine morum:
 sic partos fasces fortia corda leuant.
 magnum namque bonum caelesti munire perstat,
 10 corpora cum desint, inclita gesta manent.
 pignoris annexus latiri: huc sorte suprema,
 sanguine quos uita, sumire iunxit amor.
 cuius quanta uiri mundo sapientia fulsit,
 nenturi saeculi gloria testis erit.

Rossi inser. christ. Rom. II p. 310 ex marmore cuius
 non superest nisi pars (6 -obus hic, 7 -umque decus eqs.)
 et uetere apographo, indidem Allmer et Dissard mus. de
 Lyon IV p. 127 Lugduni in S. Nicetii subscriptum
qui uixit in amore et timore d(e)i annis LXV, obiit III
idus Septembris [XII] post consol(a)tum Iustini uiri cla-

rissimi consolis ind. I anno 552. fuerat Sacerdos episcopus Lugdunensis (LeBlant inscr. christ. gall. I p. 57)

2 *precio* apographum. praelata uidetur legi prosodiae gratia clausulae 4 *sternate* apogr. *cluens* uolgo 7 *paternumque* Allm. 9 *munire* lapis: *munere* apogr.

11 i. annexus (iacet) *atiri huc lapis: laceri hac* apogr. non prioribus contribuenda particula sed interpretanda *hoc* 12 *uitam sumere iussit* apogr. male substituerunt *funere*, respondent inter se *sorte suprema amor et sanguine uita quos iunxit* quasi inuersis casibus

1382

Digne tenes premium Marea pro nomine Chr(ist)i,
iudice quo uiuit sedes apostolica.

praesulis in uicibus clausisti pectora saena,
ne mandata patrum perderet ulla fides,

5 tuque sacerdotes docuisti crismate s(an)c(t)o
tangere bis nullum iudice posse deo.

te quaerunt omnes, te saccula nostra requirunt,
tu fueras meritis pontificale decus.

pauperibus largus uixisti, nulla reseruans

10 dedisti multis quae modo solus habes.

hoc tibi, care pater, pietate notauit

ut relegant cuncti: tam bene clarus eras.

Rossi inscr. christ. Rom. II 83, 23 et 117, 98 ex codicibus Petropolitano et Palatino, lapis in aede S. Mariae trans Tiberim denuo inuentus et delineatus a Rossio bull. crist. 1869 p. 19 carminis non seruauit nisi primordia uersuum, subscriptionem autem neglectam in ms. eclogario hanc addidit *requiescit in pace Mareas p(res)b(ylter) qui uixit.....* [XIV po]st (cons.) *Basili ind(ì)c(tione) III anno 555*

4 *periret* aut *perire* ms. correxit Rossius 11 post
pater deesse merita, iusta, uera animaduertit R. 12 *tam*
Pal. *tu Petrop. quam* proponit R.

1383

Tu quicumque uenes deuoto pectore supple
solecetus uitis hinc relaturus hopem,
anteletas miranda uero, laudanda uoluntas.

namquid patruciniis sanctorum templa duorum

5 ornantur tetolis ospitiosque simol.

in quanta famolis pristantur munera Chr(ist)i:

uiuít acus uirtus sempe[r] adextra leuat.

CIL. XII 2085 contulit Hirschfeld Viennae rep. ad ecclesiam S. Petri. carmen mendosissime scriptum in margine tabulae quae titulum simplicem hominis ignoti mortui anno 557 continet. LeBlant carminis inscriptionem ob menda olim reiectam, deinde marmor ad titulum sepulcralem adhibitum esse putat

1 *ueuenes* lapis sed syllaba altera expuncta i. supplex 2 *sole cetus* lapis pro *sollicitus* 3 Ouidi clausula ex P. III 4, 79 4 intellege *namque* *sanctotorum* lapis sed altera syllaba expuncta 5 *hospitioque* aut *-iisq.* scribi oportuit 6 recte *en q.* Mommsenus 7 *uirtus* inter *acus* et *sempe* supra uersum additum est. *ac hos uirtus s. ad astra l.* interpretatur Hartelius, an *uiuít ad quos uirtus* i. quibus? antea *uiuída* ego, *cui* uel *quis* Hense. *dextra* retinendum, quia tam *a dextra* quam *ad dextram dei stare, sedere* libri sacri frequentant

1384

Hic natus caranquae tuens ex munere iogalem

instituet sobolem semplecetate pia.

hie quanquam gemeno natarum pignore fulsit,

exsimia de laude sates nunc exprime erat tempus.

5 uir fuet excellens argutissemus aptus,

t]emporibus uaries ingentia fata reliquid,

u]rbes ab antiqua noneletate erat capud:

uix tenit hic tomulus laudes, qui contegit art(u)s.

CIL. XII 2179 deser. Allmer prope Viennam in marmore inmisso ecclesiae. subscriptum *pridi kal. Maias uicies Iipus con(sulatum) Basili u. c. c. ind(iction)e X* anno 562. in margine effictae circum uas columbae. uersus 4 6 8 non minus quam 2 introrsum recedunt ut totum carmen speciem praebeat elegorum, 7 omisso *erat* pentameter

1 i. natos 4 uoluit opinor dicere funeris tempore oblatam occasionem uiri ipsius laudandi plenius. *exprime* exprini, ne *exprimere erat* aut *exprimebat* postules

5 *aptus* gallicorum usus titulorum traduci ad sequentia

prohibet, cf. 1387, 9 et ad 772, 1   6 *facta - ingentia* Claudianus cons. Stil. III 38 (*ingentis fati sumus* Luc. X 384)

1385

In tumulo, mors saeua, iace. caelestia regna
     i]ste uidet, cuius membra sepulta p[remis.
 lux fugitiua suae compleuit tempor[a] uitae,
     redditur hec meritis quae sine fine m[anet].
 5 p[ro]fuit ergo tibi senium finisse, Ger[onti],
     cui pro tot titulis uita perennis e[rit].
 bla]ndus dulcis obans pollens grauitate ma[gistra
     or]nast[i] p[ro]uauos mente pudore fide.
 pon]ti[fici] f]ueras Hormisdas sanguine iunct[us],
 10 m]or[ibu]s egisti pontificale decus.
 es f]el[i]x paruo sociatus corpore nato,
     lim]ine quem primo sustulit atra dies.

Rossi inscr. christ. Rom. I 501, 1098 qui contulit et suppleuit post Gallettum intra urbem ad S. Caesarii in palatio effossa adseruatur in bibliotheca Vaticana tabula magna, litterae rudi scalpro imitatae Philocalianas. subscriptum *hic quiescit in pace Gerontius primic(erius) notarium s(an)c(t)e ecl(esie) Romane qui uixit an . . . [de]positus VIII kal. Februarias p(ost) c(onsulatum) Basili u. c. anno XXIII ind. XIII diae sabbato anno 564 aut 565 ('nam a. XXIII post cons. Basili a. 564 IX kal. febr. neque indicationem recipit XIII neque diem sabbati, haec argumenta indicant a. 565 a. XXIV pc. Basili' Rossius)*

6 *si pro Gall. cum pro R.*   7 *magister* tabulae rector recens, cf. 1337, 5   9 decessit Hormisdas a. 523
 10 *fortius G.*   12 cf. 1036, 2

1386

Hoc merit]a adsequitur fratrum Felix mo[n]umento,
     Tartareos qui mox uidit et ips[e] locos.

CIL. IX 2078   fuit Beneuenti. subscriptum . . . *die IIII nonarum Iuliarum imp. [Iustino Aug.] eodemq. consule indictione qu[arta] decima* ut coniecit Mommsenus, a. 566: minus probabilis est a. 466 (*imp. Leone Aug. ind. quarta*)

1 *a* aut *m* relicta principio   2 *mos* auctor alter fortasse uere, cf. *milex felix* sim.

1387

Ecce sacerdotum tenuit qui iura sacerdos,
 quo recubat tumulo nomine Nicetius.
 urbs Lugdune, tuum rexit per tempora clerum
 ecclesiamque dei cordis amore colens
 5 quique Sacerdotis sanctus bis proximus heres
 sanguine coniunctus, culmine, sede simul,
 uir bonus, indultus cunctis famulisque benignus
 . . . uerbere quisque suo,
 mansuetus patiens mitis uenerabilis aptus,
 10 pauperibus promptus simplicibusque pius,
 psallere praecepit normamque tenere canendi
 primus et alterutrum tendere uoce chorum,
 noxia temnendi uitans discrimina mundi,
 inque deum solum uiuere nouit opus.
 15 sic uigilis sobrius, sic castus, carnis ubique,
 quo nihil in clero dulcius esse potest,
 causarum spreuit strepitus uanosque furores,
 et simplex mundo sed sapiens domino,
 iura potestatum uerbi terrore coercens,
 20 iurgia despiciens suspiciensque deum,
 ac simul erectus mitis pietate serenus
 transiit innocuus, regna superna tenet.
 illicitis patuit calcatis fortis amicis,
 iam paradisiacas possidet aptus opes.

Allmer et Dissard mus. de Lyon IV p. 136 ex actis a. 1308

Lugduni in S. Nicetii. subscriptum obiit *III non. Aprilis* [anno] *XXXIII°* post Iustinum et indict. sexta anno 573. Nicetius ab Sacerdote auonculo (supra 1381) commendatus Childeberto regi auonculus maior fuit Gregorii Turonensis

8 *quos duro laesit* suppl. Severt et LeBlant, malo tale *pulsus amoris erat* 9 initium Fortunati carm. IV 4, 21

12 *reddere* apographon actorum. iam ante a. 475 Lug-

duni ad S. Iusti *alternante mulcedine monachi clericique psalmicines concelebrauerunt uigilias*, ut adnotarunt docti ex Sidonio epist. V 17, 3   15 *uigilis carnis copulaui*, quia *uigilis* nominatiuus (GLK. II p. 353) et structura *castus carnis* nimis sunt insolita   20 *suscipiensque* traditur quod non cunctatus sum mutare   23 *illic et is* edunt

1388

Impia mors rapiens teneris te, nate, sub annis
 inuidit meritis criscere magna tuis.
 te florale decus primo cum carmine cepto
 doctorem doctor uidit et obstipuit.
 5 uicisti priscos longeuā etate parentes
 annis parue quidem, sed grauitate senex.
 non luxus tibi cura fuit, non gratia ponpae,
 doctiloquum cupidus, carminis ardor eras.
 tu meritis ornate tuis monumenta relinquis,
 10 quae recolens semper sit sine fine dolor.
 morte tua genetrix optauit sumere morte,
 se quoque felicem, si poteritur, ait.
 ter denos primum quam luna resumeret ignes,
 coniunxit membris membra sepulta tuis.
 15 nunc commune nobis custus tu serua sepulcrum,
 que nos hec tecum mox teget orna simul.

CIL. VI 8401, Rossi inscr. christ. I 512, 1122 qui uidit.
 AL. Burmanni IV 308, Meyeri 1400   Romae rep. in Vaticano
 praescriptum cum signo crucis *sepulchrum Eugenii not(arii) cum suis*, subscriptum item *dep(ositus) est Boetius cl(arissimus) p(uer) oct(auo) kal. Nobr. indict. XI imp. dom. n(ostro) Iystino p(er)p(etuo) Aug(usto) ann(o) XII et Tiberio Const(antio) Cae(sa)r(e) ann(o) III. dep. est in pac(e) Argentea mat(er) s(upra) s(cripti) XIII kal. Decemb. qui s(upra) s(criptus) Boetius uixit ann. XI m. VIII d. XXIII et mat. eius uixit ann. XXXVI m. II d. XII*, praeterea in lateribus tabulae ex testamenti pagina descriptum est quid sit deputatum ad sepulturam istam ex horto Transiberino aliisque fundis. puer decessit anno 577   pentametrorum hemistichia dissoluta sunt interstitio et interpunctis, nullo tamen breuis syllabae intercurso (cf. 10)

3 *florale* legendum cum Burmanno censeo quod lapis
exhibet *eorale*: *forale* uolgo quod Rossius ad carmina re-
fert a puero recitata in foro 9 idem uersus 1337, 3
12 i. poteretur 13 i. prius quam. Rossius matrem ter-
tio decimo post filium mense obiisse anno 578 putat, ego
intra dies triginta 16 *quae nos, haec* explicat et distin-
guit Henzen. aut in unum coniuncta sunt *que et hec* (cf.
623, 1) aut *hec* non diuersum ab *hic*

1389

Quisquis lucifero sortitur munere seclum,
occasu potius proditur ille suo,
cunctaque mundano currentia tempore gesta,
uel bona uel probra omnia morte canunt.
5 Phebus nempe nitens merito producit ortu,
si prouus claro clausurit orbe diem.
consulibus atauis pollens hic Siluia corpus
terrenum liquit celica regna petens,
insignis gemino uitae que sidere fulsit,
10 culminibus seclo, religione deo.
natorum splendore potens, subfulta uigore
gaudebat partu se reparasse patres,
unde sacerdotii claro dotatus honore
et celsum meruit cernere patricium.
15 ter quinum rapida uergebant tempora lustrum
et super adiectus tertius annus erat,
Martius aurati redimitus siderae ueris
nono sole micans premia tanta tulit:
haec suprema dies caelesti in limite prima,
20 quam rapuit saeclo, hanc dedit ipsa polo.
pignora desistant lacrimis planctuque grauari:
non placeat gemere, quod celebrare decet.

CIL. XII 2094 ex codice Parisino lat. 2832, LeBlant in-
scr. christ. gall. I n. 221, II n. 438 a Viennae in S. Petri.
hodie non exstat nisi 22 *placeat - celebrare* et subscriptio

cuius] depositio est VII idus Marsias [tricies] novies p(ost) c(ons.) Bas[i]li u. c. c. ind(ictione) XII anno 579

4 *cadunt* perperam coni. LeBlant 13 ex quibus filiis
plures sacerdotes uidit (*dotatos*) 14 Celsum nomen faciunt filio Siluiae fuisse. *patritium* codex

1390

Mors quae perpetuo cunctos absorbet hiatu,
parcere dum nescit, saepius inde fabet.

felix qui affectus potuit demittere tutos:

mortalem moriens non timet ille uiam.

5 Candida praesenti tegitur matrona sepulcro

moribus ingenio et grauitate nitens,

cui dulcis remanens coniunx natusque superstes:

ex fructu mater noscitur in subole.

hoc precibus semper, lacrimosa hoc uoce petiuit,

10 cuius nunc meritum uota secuta probant.

quamuis cuncta domus nunquam te flere quiescat,

felicem fateor sic meruisse mori.

CIL. X 1534 ex editis (Fabr. 734, 460). AL. Burmanni IV 63, Meyeri 1208 Neapoli in S. Andreae. subscriptum cum signo crucis *hic requiescit in pace Candida c(larissima) f(emina) quae uixit pl. m. ann. L, d(e)p. die IIII id. Sept. imp. d. n. Mauricio p(er)p(etuo) Aug. anno IIII p(ost) c(onsulatum) eiusd. anno III ind. quarta anno 585*

2 *ipsa fauet* Fabr. 8 *ex fructu arbor agnoscitur* et similia NTest. (*ex uultu* coni. Burmannus) 9 *petebat* Fabr.

1391

Postquam, mors, Chr(ist)i pro nobis morte peristi,
in domini famulos nil tibi iuris erit.

pone trucem rabiem, non est saeuire potestas,

aut quid uicta furis, nil nocitura piis?

5 hic siquidem melius dimisso uiuitur orbe,

cum tamen ut uiuat hic sibi quisque facit.

hoc sita sunt papae Bonifati membra sepulchro,
 pontificale sacrum qui bene gessit opus,
 iustitiae custos rectus patiensq. benignus
 10 cultus in eloquiis et pietate placens.
 flete ergo mecum pastoris funera cuncti
 quos taedet citius his caruisse bonis.

Rossi inscr. christ. Rom. II 126, 1 et 141, 31 ex syllogis
 tribus fuit in S. Petri epitaphium Bonifati III papae
 cum hac subscriptione *hic requiescit Bonefatus qui sedit*
menses VII dies XXII, depositus prid. idus Nou. imperante
dom(ino) n(ostro) Foca p(er)p(etuo) Aug. anno VI indict.
XI anno 607

2 erat syll. Virdunensis 3 secure eadem 5 hoc
 duae 7 bonifati una bonefati altera bonifacii tertia
 8 onus Vird.

1392

communi se[de regna] beata tenes,
 iamque nouem lustris gaudens du uita maneret.
 sp(iritu)s astra petit, corpus in urna iacet.
 obiit idem pontifex sub d. pridie idus Nouembres
 era DCLXXVIII, in honore uixit annos quinq.
 menses VI.

5 non timet ostiles iam lapis ste minas.

Huebner inscr. Hisp. christ. 65 ad ectypum Hispali
 in ecclesia cathedrali. aeram Hispanicam ab anno ante Chr.
 38 computanti annus est post Chr. 641, episcopus igitur
 suppar Isidoro, quin successor

5 desumptum esse ex Martiale qui posuit in epitaphio
 Fusci quasi domitoris Dacorum VI 76, 4 (*lapis iste*) adno-
 tauit Huebnerus

1393

Sefronius tegetur tomolo antestis in isto,
 quem rapuit populis mors inimica suis,

qui meri[tis] sanc(tam) perag[ens i]n corp[ore uit]am
credetur etheriae lucis habere diem.

5 hunc cause meserum, hunc querunt uota dolentum,
quos aluit semper uoce manu lacrimis.

quem sibi non solu[m] priuabit trans[itus i]ste,
[mundus c]um quaeritur [totus id e]sse malum.

Huebner inscr. Hisp. christ. 165 ex Masdeu aliisque
prope Vcles conuentus Carthaginiensis in aedicula or-
nata tempore Visigothorum. subscriptum *recessit in pace*
VI kal. Iul....VIII, ut supplent, *era DCCXVIII* anno Chr. 680

1 Sofronius nomen uidetur esse, etsi Simpronium His-
pani dici putant episcopum Ercaucensem a. 677 et 686

5 i. miserorum   7 *sobu..* fertur, *sobuli* aut *sobitus* Mas-
deu sumpsit. quem non illis solum rapuit   8 sententiam
monstrauit

1394

Culmen opes subolem, pollentia regna, triumphos
exubias proceres moenia castra lares

quaeque patrum uirtus et quae congesserat ipse

Ceadual armipotens liquit amore dei,

5 ut Petrum sedemq. Petri rex cerneret hospes,

cuius fonte meras sumeret almus aquas

splendificumque iubar radianti carperet haustu,

ex quo uiuificus fulgor ubiq. fluit.

percipiensq. alacer rediuiuae praemia uitae

10 barbaricam rabiem nomen et inde suum

conuersus conuertit ouans, Petrumq. uocari

Sergius antistes iussit ut ipse pater

fonte renascentis, quem Chr(ist)i gratia purgans

protinus albatum uexit in arce poli.

15 mira fides regis, clementia maxima Chr(ist)i,

cuius consilium nullus adire potest.

sospes enim ueniens supremo ex orbe Britann(us)

per uarias gentes, per freta perque uias

urbem Romuleam uidit templumq. uerendum
 20 aspexit Petri mystica dona gerens.
 candidus inter oues Chr(ist)i sociabilis ibit,
 corpore nam tumulum, mente superna tenet.
 commutasse magis sceptrorum insignia credas,
 quem regnum Chr(ist)i promeruisse uides.

Rossi inscr. christ. Rom. II p. 288 ex uetustis syllogis
 et Beda ac Paulo diacono et apographis lapidis effossi saeculo XVI tum obruti rursum aut diruti, Fabretti 735, 463

fuit in basilica Vaticana. subscriptum *hic depositus est Ceadual qui et Petrus rex Saxonum sub die XII kl. Maiarum indict. II qui uixit annos pl(us) m(inus) XXX imperante d. n. Iustiniano piissimo Aug. anno eius consulatus IIII pontificante apostolico uiro domno Sergio p(a)p(a) anno II* anno 689. IohdeDeis effossam arcam testatus a. 1589 memoriae prodidit composuisse epitaphium Benedictum archiepiscopum Mediolaniensem

2 *exubias* uel *exsubias* traditur: *exubias* nequiquam corrigit Rossius 4 uariatur scriptura nominis *Ceadual Cedual Cedoal Chedual* 6 *albus* duo quasi ex lapide rettulerunt cf. 14 9 *perspiciensq.* eidem 12 *et ipse* eidem contra omnes codices 13 *renascentem* Lindembrogius: *renascentis* traditur consensu omnium idque restitui sublata post *pater* quam uolgo faciunt distinctione 14 *ablatum* aut *ablutum* alii 17 *Britannus* Pirenne coniecit: *Britanno* aut *Britanni* fertur

1395

A

Vltima funereo persoluens munia busto,
 quo pater illustris membra locanda dedit,
 adiecit titulos proles ueneranda Iohannes,
 ne tantus quouis esset honore minor.
 5 hic iacet ille Plato, qui multa per agmina lustrans
 et maris undisoni per freta longa uolans
 claruit insignis regno gratusque minister
 celebremque sua praestitit esse manu.
 post ergo multiplices quos prisca palatia Romae
 10 praestiterant curas longo refecta gradu,

pergit ad aeterni diuina palatia regis
sumere cum meritis praemia firma dei.

B

Nuper in hoc tumulo genitoris membra locauit
insignis suboles, nunc uero mater adest.
15 sed ueneranda parens, genitor cum carus obiret,
mulcebat natum cuncta pro patre gerens
hortatu monitisque piis cultuq. diurno,
hic ut eri curam disceret, illa patris.
cesserat ex animis nati dolor, et unus utrisque
20 spiritus, unica mens, consona cuncta domus.
inuida mors iterum priuat genitrice uenusta,
in qua spes geniti caelibis una fuit.
undique multiplices curae, lamenta dolorq.
circumstant pavidum. quod sine matre pia
25 cernitur, ingratum est. cari famuliq. domusq.
non reuocant animos tristitiamq. domant.
ipsa domi facies, curas qu(a)e sedat heriles,
maeroris fomitem congerit atq. parit,
quod dum cuncta fugant larg(a)e solamina uitae,
30 indigesta manent, dum pia mater abest.
illa pudicitiae natos dedit, illa iugalem
conseruare tori iura sacrata docet.
illa sacerdotes coluit fessosq. refecit,
quicquid egens petiit, tribuit illa libens.
35 et quia marturibus Chr(ist)i studiosa cohaesit,
Christigeri meruit marturis esse comes,
cumq. beatorum thiasis iucunda precatur,
dirigat ut nati tempora corda uias.

Rossi inscr. christ. Rom. II 442, 152 et 153 ex Sabino
fuit in S. Anastasiae. hexametri laeua, pentametri

dextra tabulae parte comprehensi erant, hexametrorum 1-13 exitus etiam Vghellius et Suaresius uiderunt. sub A scriptum erat *Plato uir* ill. *cura palatii urbis Romae uix. ann. p(lus) m(inus) LXVI, dep(ositus) m. Nob. die VII indic. XV imp. d. n. Iustiniano Aug. anno II p(ost) c(ons.) eius anno II* anno Chr. 687, sub B *Blatta ill. f(emina) piissima et incomparabilis uix. ann. LX, dep. m. Aprilis die XVII indic. prima imp. d. n. Iustiniano Aug. anno III p. c. eius anno III* a. Chr. 688, praeterea ex lateribus uersus duo *matri piissimae ac incomparabili patriq. benigno | Iohannes filius rector Appiae lugubri pectore fecit. hic pontifex R. factus est eo nomine septimus a. 705*

8 *se celebremq. fecit* Rossius, immo regnum 9 i. quas 19 *exanimis* Sabinus. *et uersum frangit* 28 *moeroris* Sab. 36 Christophoro *sacratam aediculam* Rossius intellegit ignotam sed quae possit fuisse in S. Anastasiae

1396

. . . [pater ipse suis
composu]it manibus tumuli, dulcissim[e fili,
quae pr]etiosa tuos busta tegunt cin[eres.
quo]d si sacratus laerimis rogos hau[sit adustum,
num]quam fama tamen cum titulis mo[r]itur.

5. . . . . iiii iam moritu[r]um

CIL. XIV 2765, Rossi inscr. christ. Rom. I 484, 1061, Murat. 1770, 4 Tusculi pars maior etiamnum extat (1 *manibus*, 2 *-a tuos*), plures ab sinistra litteras aliquot uidere antiqui. scriptura saeculi quarti uel quinti, ethnicum epigramma recte Rossium dixisse puto, in auerso christiani reliquiae tituli leguntur *qui uixit ann. LXVII dep(ositus) d. kal. .... Vilisari u. c. cos. a. 535.* suppleuit Rossius in actis suis arch. christ. 1872 p. 142

3 *hausit et ossa* R.

1397

Inclusi tenerum praetioso marmore corpus
aeternam in sede nominis Ithacii.

Huebner inscr. Hisp. christ. 144 qui descripsit act. acad. ✓

Berolin. 1861 p. 834 Oueti Asturum in sarcophago cuius titulum nisi Arabum more litterae elate essent exsculptae, iudice Huebnero aequae ad quintum atque ad nonum saeculum referre liceret. carmen sane nomenque dignius existimo saeculo V

1398

Maximus hic situs est primaewo flore iuuentae,
fratrib(us) et nobis dulcis amicus obit. |
olli quippe aetas uiginti est acta per annos
quintum post mensem quartum ad | usque diem.

Rossi bull. arch. crist. 1894 p. 138 qui uidit, Fabretti 577, 65. AL. Burmanni IV 296, Meyeri 1391 ex hypogaeo uiae Aureliae in montem Marium ad S. Crucis delatum, recenti imitatione iteratum Vrbini. adhaeret *in pace*, subiecta signa auiculae et floris. *h* in *hic* 1 in modum *k* litterae figurata

1399

Hoc situs est tumulo castus de semine casto
filius hic Andrae nomen aui referens,
qui nec bis denos uitae contigerat annos,
implebat roseas barbula grata genas

Rossi inscr. christ. Rom. II 94, 66 ex Petropolitano codice fuit fortasse in agro Verano

2 *Andreae* Rossius proposuit 3 *contegerat* codex
cf. 1380, 3 post 4 ueri simile est alia periisse

1400

Vos equidem nati caelestia regna uidetis,
quos rapuit paruos praecipita(ta) dies.
sed mihi quae requies onerosa in luce moranti,
cui solus superest et sine fine dolor?
5 quam male de uobis fallacia gaudia uidi,
et decepturus me iugulauit amor.
reddebar teneris in uultibus ipsaque per uos

tempora credebam lapsa redisse mihi.
 sentio quid faciat spes inrita: pessima sors est
 10 supplicii afflicto quem sua uota premunt.

Rossi inscr. christ. Rom. I 534, 1180 de uisu. AL. Burmanni IV 247, Meyeri 1350 in S. Mariae trans Tiberim tabula magna, litterae bonae, pentametri in bina cola distracti. et carmini praemissa crux est et subscripto titulo utrique: *hic depositus est Gerontius qui uixit annos IIII et menses sex sub d(ie) VI id. Octobris indictione prima depositus est Constantius qui uixit annos duo et menses sex sub die III kalendas Nouembris ind. prima exitum saeculi VI omisi consules et indictionis nota addita produnt* 2 *praecipita* lapis 8 quadrat dictum magis hic quam 1430, 3 qui titulus quia aetate non est posterior, uterque uetus exemplar uidetur imitari 10 *fata* AL. male

1401

Virginis hic tenerae, lector, miserere sepulchro.
 unius huic lustris uix fuit arta dies.
 o quam longinquae fuerat dignissima uitae,
 heu, cuius uiuit nunc sine fine dolor.
 5 addamus meritis lacrimas tam mortis aceruae,
 nam quae grata forent, sunt modo flenda diu.
 haec Theodote habuit nomen, quae gaudia matris
 perculit aeterno uulnere rapta cito.
 sola tamen tanti restant solamina luctus,
 10 quod tales animae protinus astra petunt.

Rossi inscr. christ. Rom. I 534, 1179 II 100, 16 ex codicibus (item Fabr. 190, 439 'ex meo ueteri ms.'). AL. Burmanni IV 131, Meyeri 1258 fuit Romae in aede ss. Quattuor Coronatorum. subscriptum *uixit ann. IIII mens. VIII d. XXV, dep(osita) III non. Sept. ind. . .* quae nota indictionis posterius esse carmen ostendit medio saeculo VI 1 *sepultae* Burm. 'idque confirmat ms. Gothanum Duebneri in Iahni ann. 1828 p. 309' Meyer, repugnant testes antiqui 2 *arcta* Fabr. *acta* Burm. et ms. Goth. 4 *haec* Sirmondus et Schraderus 7 *Theodora*e Gruter (*Theo-*

data ms. Vallicell., *est Theodata nomen huic q. Goth.*)
9 cf. 654, 9 1347, 15 al.

1402

Haec quaecumque legis deuoto pectore mater,
da lacrimas et me sic peperisse dole.
hic iacet extinctus crudeli funere natus,
ultima uiuendi quae mihi causa fuit.
5 maxima praestabat miserae solacia matri,
consilio fratres et pietate colens.
plurima restituit curando corpora uitae,
quem mihi tam subito mors properata tulit.

Rossi inser. christ. Rom. II 91, 54 117, 97 137, 15 ex syl-
logis antiquis. AL. Burmanni IV 266, Meyeri 1366 ad
uiam Salariam nouam

4 *quo* fertur i. *que*, *qui* Burm. nam cum praepositione
in solo uiuendi causa palato Iuuenalis

1403

Ipsa licet seni(bus) brevis est qua(e) clauditur aetas,
et perit esse diu, cum peritura neci,
uos tamen hoc parui, Iuste et Theodosia uirgo,
augetis lacrimas, quos habet atra dies,
5 sanguine germani, sed plus germana uoluntas
et eluso sacro foedere fulsit amor.
egregios mores anni stupuere minores
atque suum probitas uidit inesse decus.
nil uobis uelox potuit decerpere fatum,
10 nam pueros docuit uita fuisse senes.
o dolor, humanis frustra spes addita rebus,
frustra doctrinae uincitur arte genus.
quid te grammaticae iuuat tolerasse labores,
consona rhetoricae uerba legisse tubae,
15 si mors dura ruens pueriles occupat annos

et nutrita diu spes mihi uisa perit?
 quam bene cum ingenio florebat pulchra iuuentus
 ornabatque suos iam grauitate patres.
 haec mihi non licuit de te perfecta uidere,
 20 nec matri miserae, prolis habere decus.
 en ego pro thalamis persolui flebile carmen,
 infelix genitor talia uota dedi.

Rossi inscr. christ. Rom. II 93, 65 e codice Petropolitano, idem emendauit pleraque fuisse in agro Verano uidetur

1 *seni breues est qua* codex   2 *cuperitura* cod.
 3 *hoc* quod parui obitis fato: *hoe* cod. o uel heu Rossius
 4 *lacrimis* prop. Leo   *quas* Rossius   6 *cluso* tamquam
 secreto   13 *uiuít tollerasse* cod.   14 metrum postulabat
dedisse   15 *ruans* cod.   20 *matris* cod.   22 *ta* (primam e *talia* syllabam?) in litura habet cod.

1404

Quos gemitus, Romane meus, in pectore linquis,
 quam mihi post obitum te superare uelim.
 te genetrix solitas perquiram uoce per oras,
 anxia mens miserae posse uidere putat,
 5 auribus inque meis noluisti reddere uerbum:
 partibus in illis tu meliora tenes.
 per uarios fletus numquam uisura canebam
 'abstulit hunc ergo mors inimica mihi?'
 tu dulcis quotiens reddebas oscula matri,
 10 brachia per collum, dum tibi uita fuit.
 sors, mihi si iuuenem uoluisti tollere natum,
 antea me raperent Tartara grata magis.
 quintus ab undecimo quem nunc suscepit annus,
 cresceres ut melius, blandus amicus eras.
 15 omnibus hic renouas magnos in carmine luctus,
 forsitan ut taceam littera sola docet.

uerus amor docuit istos infigere uersus

Rossi inscr. christ. Rom. II 68, 30 et 82, 19 ex syllogis
Turonensi et Centulensi fuit ad S. Pauli uia Ostiensi

1 *meus* Cent. *gemitus* Tur. • *linquis* Cent. manu se
cunda, *linquens* prima, *linques* Tur. 2 *quam* Rossius:
quem fertur *superesse* Cent. *uelim* est pro *uellem*
3 *perquirans* Tur. *horas* Cent. 4 *misera posse ui-*
dere Tur. *miserere uidisse* (i. miserae te reuidisse) Cent.

5 *uerba* Cent. 9 *dulces quotiens* Tur. *quotiens dul-*
ciens Cent. 11 *tollere tantum* Cent. 14 *adstrictior*
sermo in 1405, 10 15 *omnium parentum magnus in c. l.*
Cent. 17 *deest* in Tur.

1405

Suscipe funerea parentum carmina, nate,
quae tua debuit nos tumulare manus.

o patrios subito focdasti funere uultus,
aeterno iugulas gladio corda matris.

5 urimur et proprias pertundis corde sagittas
et tuus in nostro pectore regnat amor.

garrula cum uenerit nobis in mente loquella,
incendis uarios uiscera nostra focos.

pulcher in aspectu ludebas in aula parentum,

10 cunctorum gaudens blandus amator eras.

eheu quam misera contundis ossa sepulchri,
fimbria parentum altera flamma cremas.

haec tibi, care fili, tristes flentesque parentes

luctificas tumulo dant titulisque curas.

Rossi inscr. christ. Rom. II 103, 33 et 122, 14 ex syllogis
Centulensi Laureshamensi Harleiana inter epitaphia
uiae Salariae nouae, ut uidetur

2 *tua sic debuit* Cent. *quos tua debuerat* corr. Fleet-
wood 4 *corde* Cent. Laur. *iugilans corda mucrone patris*
Harl. interpolatione metrica, scriptor minoris pendebat uete-
rem prosodiam quam clausulam bisyllabam cf. 14 5 *corda*
sagitta Harl. unde *propria* Rossius, quae sane legitima est

iunctura uerborum. cf. Ou. am. I 1, 25 *habuit puer ille sagittas, uror et in uacuo pectore regnat Amor* 6 *uiuus et* Harl. 8 *debit uario foco* 11 *heu* Gruter 1172, 1: *heu fertur misera* Cent. *missa* Harl. *miseras* Laur. *misere uoluit* Rossius *contendis* Cent. Harl. *ossa querellas* sed adscriptum *sepulchri* Laur. in illo *s* uacat, ad hoc opus est *sepulchris* 12 *fibras* expectamus, *fimbria* tamen ut rapacissima ignium aliquotiens cum his componitur. *fimbriae sunt omnis extremitas* Nonius, *fimbrium generis neutri* Placidus *altera* Gruter: *alterna* traditur (*alter* Cent.)

1406

Dura quidem frangit paruorum morte parentes
condicio rapido praecipitata gradu,
spes aeterna tamen trebuet solacia luctus,
aetates teneras qu(o)d paradisus abet.
5 sex super adiectis ad nonum mensebus annu[m]
conditus hoc tumolo, deessiderate, iaces.

IosKlein in annali antiq. Bonn. XCIII 1892 p. 37 rep. Gondorfi ad Mosellam in Francorum sepulcris, iam Bonnae in museo prouinciali tabula marmorea saeculi V aut VI, infra adiecta sunt columbarum signa spectantium ad circulum sacrum (α, Xρ, ω)

2 *puacipitata* dederat, tum *r* inter *p* et *u* inseruit exilem lapicida 3 sic pro *tamen tribuet* aut *-it* 4 *qud* marmor 6 multi tituli *filio desideratissimo* et similiter inscripti sunt, nihilo minus credas licebit Desideratum puero fuisse nomen

1407

Hic tenera insontis quiescunt membra S(an)c(t)i:
s(an)c(tu)s nomine, s(an)c(tu)s innocentia
annorum triu fuit, mensibus q(uinqu)e,
quem inter astra tenet alma quies.
5 ne doleas genitor, genetrix qoq. flere desiste:
aeternae uitae gaudia proles habit.

Revue épigr. du midi 1893 p. 215, 937 descr. Allmer Viennae. subscriptum *obiit in pace VIII id. Octobris in-d(ictione) XIII.* saeculo sexto adsignauit editor. tertium

distichon non plane rude, bene esset si *desine flere* legeremus et *natus habet*

1 primigenium tale *requiescunt m. Sabini* 3 *mensibusque* sed ducta lineola super *q* lapis, *mensibusque* Allmer 4 *nunc tenet* uersus reparandi gratia A.

1408

Spes generis clari, magnorum gloria patrum,
sollers ingenio, carmine doctiloquus,

inlustris sapiens humilis moderatus honestus

communis gratus, plus bonitate pius,

5 ante annos animumque gerens aetatis auitae,

clarior in patria nobilitate Probus,

nil tibi mors nocuit, cum hic uiuis laude perenni

et Chr(ist)i in regno dum sine fine manes.

haec tibi quae cecini, non sunt praeconia falsa:

10 pro meritis fama est testis ubique tua.

Rossi inscr. christ. Rom. II 115, 85 ex syllogis antiquis monumentum fuisse uia Salaria noua uidetur, Probus ipse clara Aniciorum stirpe natus, Sirmondus eum sumpsit cui Ennodii epistula VII 27 (p. 258 Vogel.) scripta est, sed tum 'plures claruerunt Probi, Probi Fausti consularibus quoque fastis [a. 490] inscripti' Rossius, mihi carminum laudes et genitoris auique eum redigunt in memoriam qui librum Nepotis misit Theodosio

1409

Quam male sors leti confundit prospera uitae,

ut citius terris quod placet eripiat.

protulerant iuuenem caelesti munere saccla,

cui pietas fidei gratia comis erat,

5 iustitia clarum, meritis animoque beatum,

moribus eximiis, nobilitate probum.

sed breue tempus habet munus quodcumq. deorum,

inuida Domitium fata tulere sibi.

communis sapiens humilis moderatus honestus,

10 credere uix possis: ista potens habui.

Rossi inscr. christ. Rom. II 113, 77 e cod. Palatino. AL.
 Burmanni IV 123, Meyeri 1251 loco ignoto, secuntur in
 codice Spoletina, praecedit pluribus uitiis foedatum homi-
 nis fortasse cognati elogium qui quod item *iustitiae cultor*
nobilitate probus praedicatur, Probum utrique cognomen
 fuisse Rossius conicit

4 i. propter fidem comes 9 cf. 1408, 3 s. 10 *ha-*
buit Fleetwood

1410

Longa licet te, care pater, subtraxerit aetas,
 at tamen illa mihi plus cupienda foret.
 saepius inluxit meritis tua uita laborum,
 et commissa diu publica cura tibi.
 5 sumpsisti inlustrem sed iam grandaeuus honorem,
 antiquo factus more senator eras.
 cernere longinquae mernisti praemia lucis,
 dispositam certus linqere te sobolem.
 adfuit in cunctis patria indulgentia proli,
 10 te tamen heu sola flemus abesse patrem.

Rossi inscr. christ. Rom. II 99, 8 et 158, 3 e cod. Palatino
 qui duo exempla prae-buit in porticu S. Petri Vaticana
 4 cf. 1338, 7 10 *solam* codex, *solum* Gruter 1170, 9,
 ego reuocandum censui ad prolem. *heu te solamen* coni. Leo

1411

Hic iacet ingenio celsus, celeberrimus ore,
 quem titulis ueterum iungere iure queas,
 conspicuam cuius suspexit curia linguam,
 omnia compleuit serinia grandilocus,
 5 fortunas hominum defendit pectore casto,
 Martia quem rapuit protinus aula sibi,
 qua Scythicum frigus, qua feruens zona timetur,
 ac patriae causas regibus adseruit.
 exulta tantis uir semper amande trophaeis,
 10 munere nec uitae te caruisse putes.

te fora, te cuncti, te magnum curia quaerit,
 priuatam eloquio se dolet esse tuo.
 nulla tuos poterit titulos delere netustas,
 aeterna in libris nam tibi uita uiget.

Rossi inscr. christ. Rom. II 63, 8 et 93, 64 ex syllogis Turonensi et Centulensi fuit ad S. Laurentii in agro Verano. deest sepulti nomen, an 11 *Magnum?* de Arborio Magno rhetore Tolosano Ausonius narrat, de Felice Magno praef. praet. Sidonius (is filius erat Magni consulis a. 460, coniunx Atticae quae quod ad S. Laurentii in Damaso aedificauit opus piis ornauit elegis Rossi II 151, 25), de Magno discussore rectorum Latii orbis suo patrono Corippus

1 cf. 1351, 1   2 omisit pentametrum Tur.   6 Martiam aulam Rossius eandem habet cum curia senatus urbis Romae. uide ne ad comites rei militaris respiciat   7 *quis scititum* Tur. *qua sciticum* Cent. recte, etsi Rossius utrobique *quis* legi uoluit   8 puto *hac*

1412

Ingenii legumq. potens Constantius atra
 mortis sorte iacens conditur his tumulis.
 hine gemat hunc probitas, tristis suspiret honestas
 et comitis funus plangat amica fides.
 5 quis per bella fori totiens de iure triumphum
 rettulit et saeuos perculit ore reos?
 ornauit proprio semper fulgore togatus
 eloquio mores, moribus eloquium.
 non multum, mors dira, nocet in funere iusti:
 10 nil tua tela grauant, possidet astra pius.

CIL. V p. 618, 8 ex codice Palatino (Rossi inscr. chr. R. II 164, 8) Mediolanii. ad Constantium uirum inlustrem patria Ligurem epistulae extant. Ennodii, Sirmondus epitaphium togati istius non abhorrrere existimat ab aeuo stiloque Ennodiano

4 *comitis* ne pro dignitatis nomine habeas, *comes* hic dicitur homo fidei sicut alias fides hominis   6 *retulit* codex, em. Gruter 1167, 5

1413

Lux patriae, sublime decus p(ate)r Osius urbis
 mundo flente iacens conditur hoc tumulo.
 hunc M(edio)l(an)i populus nunc lugeat omnis,
 nouerit ut tanti pignus obisse uiri.
 5 communis placidus hilaris iucundus honestus:
 moribus his urbem fecerat esse suam.
 celsa domus proauusque potens Venetae arbiter orae,
 sed meritis mentis uicerat iste genus,
 priuatae comes atque rei prouectus in altum
 10 sacrarum meruit sumere iura comes.
 patricium culmen gradibus conscendit honoris,
 creuit et ex tanto praesule census honor.
 Domnica sed coniunx retinet commune sepulcrum,
 iuncta toris quondam iungitur et tumulis.

CIL. V 6253 ex Alciato, Rossi inscr. chr. R. II 182, 17.
 AL. Burmanni IV 216, Meyeri 1324   Mediolanii

1 *pr osius* et 3 *lmi populus* traditur ('notandus est ille compendiarius scribendi modus *lmi*, scilicet Mediolani' Alc.)

10 *sacrarum largitionum comes*, quo munere functum Hosium anno 395 reperio in cod. Theod. VI 30, 13. alius est quem Claudianus exagitauit Hosius natione Hispanus ac uerna

1414

Hic leuita iacet Dionysius artis honestae
 functus et officio quod medicina dedit.
 huius docta manus famae dulcedine capta
 dispexit pretii sordida lucra sequi.
 5 saepe salutis opus pietatis munere iuuuit,
 dum refouet tenues dextera larga uiros.
 obtulit aegrotis uenientibus omnia gratis,
 inpleuit factis quod docuit monitis.
 laudibus aetheriis famulatus mente fideli
 10 destitit inlicitis actibus esse reus.

amissis opibus robur non perdidit ullum,
 quo patiens praedae tempore, diues erat.
 ars ueneranda fidem, fidei decus extulit artem:
 haec studii titulos, altera mentis habet.
 15 ciuibus ac sociis qualis fuit, inde probatur,
 quem potuit nictor hostis amare suos.
 postquam Romana captus discessit ab urbe,
 mox sibi iam dominus subdidit arte Getas.
 hosce suis manibus uitam committere fecit,
 20 quorum mortiferos pertulit ante metus.

Rossi inser. christ. Rom. II 106, 49 ex sylloge Palatina
 (orthographica menda ut *Dionisius* omisi tacitus) fuit
 in agro Verano

3 *dogma manus* Pal. *docta* recte codex Petropolitanus
dulcedine famae et tanta d. captos Iuuenalis 7, 39 et 84

4 i. despexit 18 *dns* Pal. *dominos* Rossius 19
osce suis Rossius: *os ceruis* Pal. *hosque suis* Gruter *hos ser-*
uis Fleetwood. non placuit istis disticha aliud cum alio co-
 pulare particulis

1415

Hic Pastor medicus monument[a in martyris aula
 f]elix, dum superest, condidit il[la sibi,
 perfecit cumcta, excoluit. qui [uolt uiolare,
 cernet quo iaceat, poena m[anebit eum.
 5 addetur et tibi Valentini glor[ia sancti,
 uiuere post ouitum dat [deus ipse suis.

Marucchi in actis arch. municip. Rom. 1888 p. 456 qui
 u. 5 6 expleuit uia Flaminia in coemeterio S. Valentini.
 saeculi fere V

3 cf. ad 1237, 13 4 *quo loco* 5 i. additur 6 *deus*
omnipotens Mar.

1416

. . . aedis sacrae uenera . . .
 . . . tuum post pia uota . . .

. . . o cubat sub tegmine carnis
 . . . us promptus ad omne bonum
 5. . . cu]netis sollers sat largus al . .
 . . . tis fortis ad arma fuit
 . . . a quies semp(er) mitissim[a . .

ex Lerschi schedis   Romae in crypta ecclesiae ss.
 Cosmae et Damiani. praeterire lacerum carmen nolui quod
 tertius uersus Tityri admonet recubantis sub tegmine fagi
 1 *ueneranda* aut *uenerabilis*   5 *alendo* aut *alumnis*
 6 *ingenio mitis?*   7 *sep* lapis: nunc aeterna quies
 Christi huic manet

1417

Rure o[pulens caru]sq. suis Callistrat[us ipse
 in]terpres [uoluit] nominis [es]se sui —
 qui licet et [cen]su diues mansisset et a[u]ro,
 inuidiae numqua[m li]uida uela t[ulit].
 5 fortunatus olim — u[il]is] sibi — uixit ami[cis,
 stru]xit congest[o p]redia rure noua.

CIL. VIII suppl. 13535 descr. Delattre   Carthagine
 in tabula ex plurimis fragmentis reconcinnata. praefixa
 crux est, subscriptum *in pace u[ix]it ann...[de]positus III*
kld. Apr[il].   supplerunt IBdeRossi et IohSchmidt
 1 an *fortisq. suis C. ausis?*   2 fin. et 5 med. distinc-
 tiua ista lapis habet signa   4 *liuida* Rossius, *feruida*
 Schmidtus   5 *uilis sibi* posui praeunte Mommsenò *ut*
non sibi, uixit sibi Leo   6 *auxit* priores. praedia ae-
 dificia accipio

1418

. . . ris ad nomen quisquis hoc limine tendit
 . . . et Damiani d(omi)ni poste uiator
 . . . a]nte fores cuius membra Leonis operta
 in tu]mulo posita pace quieta iacet.
 5 quem nequis] uiolet alius nisi certe iugalis
 ipsi]us, nemini iura quieta dedit.
 . . . ul tradidit cuuicularii nomen honoris

Notizie d. scavi 1880 p. 290   Romae in crypta aedis
ss. Cosmae et Damiani tabula marmorea fracta. carmen
adsignatur saeculo VIII uel IX in Not., uidetur autem du-
centis annis antiquius conferenti quae de sepulcro cauentur
u. 5 cum 1335, ²¹ et 1432, ⁹

1 uelut *martyris*   2 uelut *Cosmae*   3 *haereat?*
4 pro *iacent* aut *membra* fem. sing.   5 *iucalis* Not.
7 *huic praesul?*

1419

Conditus hoc tumulo tegitur Gregorius exul
exulis et P[et]ri quem posuer[e] manus,
qui tamen Hispana natus tellure supremum
complet Cadurcis morte deflenda diem.

Revue épigr. du midi 1891 p. 69, 845, LeBlant inscr. christ.
gall. II p. 349   Cadurcis (Cahors) in Aquitania. a tergo
basis dicatae olim Lucterio Leoni trium Galliarum sacer-
doti. christianis litteris et insignibus (columbis duabus) or-
natus titulus

1420

Patricium domus haec aeterna laude tuetur:
astra tenent animam, caetera tellus habet.

CIL. X 8174 ex editis   prope Neapolim in coemeterio
S. Gaudiosae   praescriptum *Patrici* cum christiano in-
signi, subscriptum *requieuit in pace sub d. .... cons(ule)*

1421

Vranio Satyro supremum frater honorem
martyris ad laeuam detulit Ambrosius.
haec meriti merces, ut sacri sanguinis umor
finitimas penetrans adluat exuuias.

CIL. V p. 617, 5, Rossi inscr. chr. R. II 162, 5 e codice
Palatino   Mediolanii in S. Nazarii. *Ambrosius suum*
fratrem Satyrum mortuum a. 379 *iuxta s. martyrem Vic-*
torem sepeliuit et *epitaphium hoc dictauit tetrasticho* Dun-
galus circa a. 848, neque est quod de Ambrosio dubitemus
auctore

4 *leuam* cod.

1422

Hic positis membris purus perrexit ad aethram
 omnibus heu flendus ciuibus et patri(a)e,
 quem generosa domus longo sibi credidit aeuo
 mansurum columen, tristia non metuens.
 5 more suo ludens homines Fors perdita semper
 monstratas rapuit spes properante die.
 uix uitam quinis lustris compleuerat aeuum,
 cum suprema dies intulit exitium.
 quattuor hic annis uixit cum coniuge s(an)c(t)a,
 10 mox ratus est melius uiuere, Chr(ist)e, tibi.
 utilior cunctis sententia nata secunda,
 nam Chr(istu)s uitam dat sine fine suis.

CIL. V p. 618, 9 ex codice Palatino (Rossi inser. chr. R.
 II 164, 9) Mediolanii

7 *uitae* coni. Mommsenus 11 recordamur uersiculi
 graeci cogitationes secundas fere sapientiores dicentis (Cic.
 Phil. 12, 5). *nate* coni. Rossius

1423

Altaris primus per tempora multa minister
 elegi sancti ianitor esse loci.
 nam terram repetens, quae nostra probatur origo,
 hic tumulor muta membra Sabinus humo.
 5 n]il iuuat, immo grauat, tumulis haerere piorum,
 sanctorum meritis optima uita prope est.
 co]rpore non opus est, anima tendamus ad illos,
 q]uae bene salua potest corporis esse salus.
 ast eg]o qui uoce psalmos modulatus et arte
 10 diue]rsis cecini uerba sacrata sonis,
 corporis] hic posui sedes in limine primo,
 optatum] tempus certus adesse cito,

cum canet angelico re]sonans tuba caelitu[s ore
 cogens ut scandant] castra supe[rna pi]los.
 15 at tu, Laurenti ma]rtyr leuuit[a, Sabinum
 leuitam angelicis t]unc quoq[ue iunge choris.

Rossi bull. arch. crist. 1864 (II) p. 33 descr. et supple-
 uit in pronao basilicae S. Laurentii in agro Verano.
 praescriptum *sepulcrum Sabini archidiaconi*. litterae ele-
 gantes, aetati Damasum Ambrosiumque insecutae siue sae-
 culi quinti initiis conueniunt quae contra solitam ad cata-
 cumbas depositionem non sine studio dicta sunt et arte
 temperatae psalmodiae commemoratio. pentametrorum he-
 mistichia signis distincta foliorum

12 *surgendi*, 13 *iam tonat*, 14 *et uocat* Rossius
 16 *nunc q. R.*

1424

Si nescit mens s(an)c(t)a mori, si pura uoluntas
 cum membris numquam precipitata ruit,
 uiuis in hoc mundo meritis post fata sacerdos,
 adque tuos titulos nulla sepulcra tenent.
 5 ciuibus auxilium, solacia semper egenis
 prestabas animis pectore mente pius,
 iustitiae sector, sacri seruator honesti,
 numquam furta tibi nec placuere doli.
 tempsisti mundum semper caelestia captans,
 10 cottidiana tibi lucra fuere d(eu)s.
 sacra coleus sacrum numquam corrumpere nosti,
 praemia nec fidei subripuere tuae,
 communis carus humilis, dum summa teneris,
 diuis semper erat et tua larga manus.
 15 testatur, presul, sedis reparata, Sabine,
 auctoris clari lucida facta sui.

CIL. X 1194 recognouit Mommsen Atripaldae in
 ecclesia primaria. recens incisum dixit Franchius, non ad-
 sentitur Mommsen saeculo fere sexto carmen a Rossio ad-
 tribui adnotans. Sabini episcopi mentio facta est supra 788

7 *sector* noue *secutor* *sectatorue*, *cultor* Luc. II 389
 12 *imperite* poeta *te* omisit 13 i. *teneres*. item deinceps
diues, *sedes* 15 o *praesul* Sabine, *testatur* *ecclesia*

1425

A

Tertius hanc urbis sedem tenuit Honoratus
 antistes, cuius spiritus astra tenet.

Eusebius praesul primus, qui martyr alumnus
 caelorum postquam regna beata petit,
 hic pater ecclesiam docuit hanc dogmate recto,
 sermones complens actibus ipse suos.
 terris ac caelo coniunctus ubique magistro
 Eusebio consors hic Honoratus adest.

B

Pontificis sancti cineres tenet Honorati
 10 arca, hominis uilis quae manet ingenio.
 hunc sanctum docuit nutriuit pastor alumnus
 egregius martyr praesul et Eusebius.
 exilii poenas et carceris iste subiuit
 discipulus carus et socius pariter.
 15 ambo fide digni meritis et nomine patres
 cum Christo iuncti praemia summa tenent.

CIL. V 6722, Rossi inscr. chr. R. II p. 314 ex schedis
 fuit Vercellis in ecclesia S. Eusebii, fecit fortasse Flauianus
 episcopus ineunte saeculo sexto (supra 703 ss.)

5 *certo* legerat Montfaucon 8 *consors* Cyriacus et
 Montf. *comes* sylloge Vercellensis 9 *tenet haec H.* CIL.
 aduersis testibus: incommoda erat mensura nominis legi-
 tima, ille secundam corripere, hic producere primam maluit

1426

3. . . no fallentes horas
 . . quae]rentem munera uera dei
 . . es uarias pompas . . .

- 6 . . . . sen]sibus excoluit
 11 . . . enes . . . ad[c]umulatamo..
 uicit auaritiam quae uincere cuncta sole[bat
 . . . ins pariter abstinuit ui[tio
 . . . sancto caritas in corde be[nigno
 15 nec sinsit maculam candida si[m]plicitas.
 quin]quaginta et uno annis aetas iio[s]
 saeculis obtinuit praemia [Christe tua.
 ..obiit in Chr(ist)o III idus Octub[res

CIL. XII 2160 descr. Allmer et Hirschfeld Viennae
 praeterea in uersu 1 i]ndoci[li]s ab initio, in 8 ...iss
 ... apparuit

2 *fallentis* Allmer legit 11 *adcumulat amo[re]* All-
 mer, secundum Hirschfeldium desinit uersus in o aut c quae
 aliam litteram intus habeat, *cumulata modo?* 13 uelut
se uincens, 14 *insedit* 16 fin. *aetas iic.* LeBlant. tot
 annis constabat aetas cum functus *saeclis* est: de uerbo
 nescio certum, potuit *et uno* superesse metro 17 *Chri-*
sti addidit Hartel

1427

- Quam bene concordēs diuina potentia iungit:
 membra sacerdotum, quae ornat locus iste, duorum,
 Eucharium loquitur Valeriumque simul.
 sedem uicturis gaudens componere membris,
 5 fratribus hoc sanctis ponens altare Cyrillus
 corporis hospitium sanctus metator adornat.

Kraus inscr. christ. Rhen. 77 ex Browero qui peranti-
 quos uersus dixit Treueris in oratorio S. Eucharii ex-
 titisse fertur cui Eucharii Valeriique decessorum suorum
 corpora intulerat Cyrillus. duo uidentur carmina fuisse quo-
 rum prius factum esse crediderim uiuo Cyrillo ante a. 458
 (VGarenfeld de episcopis Treuer. p. 14), posterius expressum
 est e titulo Remensi supra 302 *sedem uiuacem moribundis*
ponere membris corporis hospitium laetus metator adornat

1428

coniu[gio nostro] spatium breue contigit aeu:
non capiunt longas gaudia magna moras.

CIL. XII 5411, Muratori 1774, 4. AL. Burmanni IV 211, Meyer 1322 Riuis prope Tolosam Galliae cippus supra et infra fractus. post distichon nihil lectum est nisi ... *ii XI kalen. christiani tituli indicium*

1 *coniugibus geminis* Burmannus, quod ego posui dedidit LeBlant inser. christ. gall. II n. 611a 2 *magna* Muratori fortasse ex coniectura, ... *na* Lancelot

1429

Florentina mihi quondam dulcissima coniunx
et toto penitus pectore fixa meo,
te pudor et probitas caram fecere marito
conseruansque toros inuiolata fides.
5 militiae studiis secura mente uacauit
creueruntque mei te moderante lares.
nunc tua deserti quaerunt solacia nati,
ingemit et tristis te moriente domus.
suscipe quapropter carmen ferale Boniti,
quod mihi luctificum est sed tibi dulce nimis.

Rossi inser. christ. Rom. II 118, 101 e cod. Palatino fuit fortasse in agro Verano. christianum nihil uideo nisi uero *Boniti* nomen aut sic fictum ut *bonatus* (impetritus impetratus al.) aut ortum ex *Bonitta* quod uocabulum iam tertio saeculo inualuerat

3 *curam* cod. em. Gruter 1177, 2

1430

Longaeuo mecum uixisti tempore, coniunx,
sed diuisus amor nil putat esse diu.
tu senium et fessae fouisti taedia uitae,
atque aetas uisa est ipsa redisse mihi.

5 casta, decus morum, sapiens, deuota marito
 ornabas thalamos mente pudore fide.
 sed me plus cruciant titulorum facta tuorum,
 quod grauis inde dolor permanet, unde decus.

Rossi inscr. christ. Rom. II 122, 13 ex codice Harleiano
 Romae alicubi

6 ex hoc quasi fonte deriuatus 1385, 8   8 unde mihi
 Harl., correctum est e cod. Petropolitano Rossi ibidem 92, 60.
 cf. supra 1337, 4

1431

Accipe tam longas, breuis o scriptura, querellas,
 qua duro silici uulnera mando mea.
 heu iacet hic pars magna mei. heu triste cubile,
 quo sine me, Rhodine, lumine nuda iaccs.
 5 o lux clara tuo, mens una et cura, marito,
 nunc dolor et lacrimae sola relictæ mihi.
 occidis infelix uiridi sub flore iuuentæ,
 purpureusque nitor, quam breuis, euanuit.
 uiximus et mutuum quodcumque exegimus æ(u)o,
 10 nam tecum, Rhodine, gaudia nostra iacent
 . . . . .
 æternam in pacem, unde erat, et rediit.
 hunc tumulum fecit Dionysius, 'iste quis ad me?'
 si quaeris, coniux. cetera uiue uale.

Rossi inscr. christ. Rom. II 106, 50 et 107, 54 ex Pala-
 tino codice inter agri Verani epitaphia. Dionysium Rho-
 dines maritum Rossius probabiliter eundem habet cuius
 ibidem sepulti laudes carmine expressæ sunt *hic leuita*
iacet D. supra 1414

4 *hrodine* Pal.   5 *marita* Pal. correxit Gruter 1173, 4
 7 ss. disiunctos a superioribus in Pal. adnexuit Ros-
 sius. *uiridissimo flore* ex Catullo 17, 14 adfert Henſe ex
 consuetudine loquendi dubitans an scriptum fuerit *uiridis*
s. f. iuuentæ   9 *æo* Pal. *æuum* R.   10 turbas fecit li-
 brarius, hexameter saltem unus desideratur   12 *æternum*
pacem Pal. sed correxit manus prima   13 *dionisius* Pal.

1432

Helpis dicta fui, Siculae regionis alumna,
 quam procul a patria coniugis egit amor,
 quo sine maesta dies, nox anxia, flebilis hora,
 nec solum caro sed spiritus unus erat.
 5 lux mea non clausa est tali remanente marito,
 maioriq. animae parte superstis ero.
 porticibus sacris iam non peregrina quiesco
 iudicis aeterni testificata thronum,
 ne qua manus bustum uiolet, nisi forte iugalis
 10 haec iterum cupiat iungere membra suis,
 ut thalami tumuliq. comis nec morte reuellar
 et socios uitae neet at uterq. cinis.

Rossi inser. christ. Rom. II 79, 6 et 130, 14 et p. 426 ex
 syllogis saeculi VII et VIII. AL. Burmanni II 138, Meyeri
 824 fuit Romae in porticu S. Petri

1 *Elpis* alii. eam syllogae recentiores postquam Boe-
 thii philosophi operibus epitaphium adnexum est Boethii
 fecerunt uxorem (Peiper in praef. consolationis p. XXXVI).
 exordium istud Hense comparat cum graeco epigr. 293 Kai-
 beli 'Ελπις ἔμοιγ' ὄνομ' ἐστί, πατρίς δ' Ἀσίης προὔχουσα Λαοδίκεια

9 cf. 1335, 21 11 i. comes

1433

Seire uolens lector, qui sit | in funere fletus,
 . earmi|na si relegas, discere cunta | potes.
 aegregia con|iunx nimium dilecta marito, |
 bustus membra tenet, mens | caeli perget in astra.
 5 superstem tenuit saecul[o | sin]e crime[ne uitam.

CIL. V 6295 Mediolanii, perit praescriptum
b(eatae) m(emoriae), exsculptae columbae et cum uasculo
 corolla, distincti uirgulis uersus metrici

2 *potes* Mommsenus: *potest* traditur 4 *bustus* non
 percrebruit nisi post Isidorum Hisp. (inde *bustum generis*
neutri quia pluraliter busta dicuntur GLK. V p. 573). si-
 milis uersus 778, 6 5 fuit opinor *suprestem* qua meta-
 thesi plebes latina utebatur. simili declinatione *antestes*

summi i. antistites post a. 520 in rhythmico Viuentioli episcopi Viennensis epitaphio (quod nemodum animaduertit parastichin habuisse *Viuençiole papa*) Allmer et Dissard inscr. de Lyon IV p. 94

1434

Martyris ad frontem recubent quae membra sepulcro,
 ut lector noscas, est operae pretium.
 clara genus, censu pollens et mater egentum,
 uirgo sacrata deo Manlia Daedalia,
 5 quae mortale nihil mortali in pectore uoluens,
 quo peteret caelum semper amauit iter.
 sexaginta annos uicino limite tangens
 rettulit ad Chr(istu)m celsa per astra gradum.
 haec, germana, tibi Theodorus frater et heres,
 10 quae relegant olim saecula futura, dedi.

CIL. V 6240 et p. 1086 contulit GKoerte Mediolanii in aede Ambrosii in sacello S. Satyri. *Ambrosianum* epitaphium fertur in syllogis Mediolaniensibus (Rossi inscr. chr. R. II p. 162, 4) cf. supra 1421. mulierem eandem in uasculo appellatam habes CIL. V 6211 *Daedalia uiuas in Christo*. fratrem eius Manlium Theodorum recte Puricellius uidetur non alium statuuisse quam clarum in litteris consulem anni 399

5 s. cognomini adcommodata dictio Daedali fabulam refert ausi se credere caelo dicentisque *restat iter caelo* (Ou. a. a. II 37)

1435

Claudia nobilium prolis generosa parentum

hic iacet. hinc anima in carnem redeunte resurget
 aeternis Chr(isti)i munere digna bonis.

Rossi inscr. christ. Rom. II 92, 58 e codice Petropolitano, in quo omissum esse priorem pentametrum ueri similis est quam carmine nobilem feminam honoratam Trimalchioneo. id cum relatum sit inter sepulcra agri Verani ad basilicam S. Laurentii, eandem Claudiam esse Rossius opinatur quae a Prudentio perist. III 527 memoretur praedita Vestali sacerdotio aedem Laurenti ingressa ad honorem crucis

3 carne codex

1436

Sacra Diogeniae clauduntur membra sepulchro,
 quae uiduata uiro uixit amica deo.
 hanc post lustra decem recipis, dulcissime coniunx;
 depositam Chr(istu)s quam tibi reddit, habes.
 5 lacta suis lacrimis, ieiuno corpore pasta,
 prodiga pauperibus, nam sibi parca nimis,
 nec satis ista putans eadem post fata reliquit:
 uinceret ut mortem, perpetuauit opus.

CIL. V p. 618, 10 ex codice Palatino, Rossi inscr. chr.
 R. II 164, 10 Mediolanii
 3 *decim et dulcissimae* codex 7 legauit pecuniam
 suam pauperibus

1437

Sanctorum exuuiis penitus confine sepulchrum
 promeruit sacro digna Marina solo.
 ter decies bis terq. simul transegerat annos,
 cum petit aetherias numine iussa uias.
 5 uitae summa brevis, sed cast(a)e gloria famae
 temporis angusti continuauit opus.

CIL. V p. 617, 7 ex codice Palatino, Rossi inscr. chr. R.
 II 163, 7 Mediolanii
 1 *sepulchro*, 4 *nomine et uiuas* codex 3 perplexum
 numeri indicium et captiosum, magis XXXVI puto quam
 XXXII 5 Horati hemistichium c. I 4, 15 6 *tempore*
 cod. *continuabit* proponit Mommsen *opes* ex Rossii
 silentio cod.

1438

A Huic placidam requiem tri]buat deus omni[pote]ns rex
 insontique animae si]t bene post obitum.
 multa tulit nimis aduersi]s incommoda rebus
 infelix, misero e]st fine perempta quoq(ue).
 5 quadraginta a]nnos postquam trans[egit in aeuo,

fu]nesto granis, heu triste, puerperio
 nequiu it miserum partu depromere fetum,
 hausta qui nondum luce [p]eremptus abiit,
 adque ita tum geminas gemino cum corpore praecept
 10 letum ferali [transtu]lit hora ani[mas].
 at nos maerentes coniux natique generque
 carmen cum l[a]crimis hoc tibi [condidimus]

B idcircoque . . . . . icto
 audemus tamen haec e[dere cum] gemitu
 15 ex in . . . . .

C aetatis uictrix dulcis obit nimium.
 sede beatorum recipit te lacteus orbis
 e gremio matris: hoc tua digna fides.

CIL. III suppl. 9632 (B et A) 9631 (C) contulit Hirschfeld Salonis ad basilicam tabulae unius ut aiunt fragmenta tria; B ante A posuerat Rossius, C si de eadem muliere ab isdem scriptum est, adlocutionem narratione posteriorem fuisse putabimus, potest tamen scriptum esse a matre (18 *e gremio matris*) aut de alia et minoris aetatis puella, cum praesertim alia specie insculpti sint uersus in 9631 atque in 9632, cf. insequens carmen. Rossii supplementa et Bormanni recepi, pauca addidi uel mutau

5 spatio maiore probatur numerum annorum in titulo infuisse excedentem ultra legem metri. Rossius uersum sic exire uoluerat *postquam transegit* 7 debuit *non quiuit*. finalis in *fetum* littera, ut fit in codicibus, superducta lineola indicatur 8 *abit* legendum. item 16 *obit* perfectum habebimus 13 *icto* an *-icio-* clausula uersus fuerit non liquet ante 16 deest uelut *inmatura quidem, tamen annis plena puella* 17 clausula Ciceronis Arat. 286 (desueta aetati Macrobiani in somn. Scip. I 14, 24 15, 2) post 18 fractus lapis, nihil tamen ultra desideres

1439

Sis licet in numero, soboles, suscepta piorum,
 munda quod ex omni crimine uita fuit,
 ista tamen miseros nequeunt solare parentes,

nec dolor orbatī fit ratione minor.

5 nam cum parua iocum praeter nil quaereret aetas,

in te ius proprium perdidit omne suum.

admiranda loquor, quis autem credere possit?

solacio matri tu quoque mater eras.

uiuere me certe libuit dum uiueris ipsa.

10 sed modo morte tua mors mihi sola placet.

Rossi inscr. christ. Rom. II 99, 11 et 158, 2 e cod. Palatino qui duo exempla praebuit A et B in porticu S. Petri Vaticana fuit. adiunxi superiori carmini ut laudationem istam u. 16 *aetatis uictrix* natarum propriam esse paruolarum declararem

1 *numeros* B, *sobolis* A 3 i. solari. *satiare* Gruter 1170, 3 5 *praeter* om. A, *iocum nil praeter* B 8 Mater nomine puella quinquennis prodiit supra 562 9 i. uiueres. *uixeris* Fleetwood et Rossi

1440

Hic Fortuna iaces casu prostrata ruinae:

heu dulcis coniunx, me magis illa premit.

clausisti subito crudeli funere uitam,

et mihi non moritur te pereunte dolor.

5 casta decens sapiens humilis iocunda marito

uertisti in gemitus gaudia tanta meos.

sed tibi nil potuit mors haec tam saeua nocere,

de meritis ueniens nam tua uita manet.

hac quoque nata iacet Petronia sorte perempta,

10 quam tecum iunxit mortis acerua dies.

Mommsen IRN. fals. 49 ex codice Waelscapple et postquam inuentum est in codice Vaticano 6039 certum integritatis testimonium, inde CIL. X 664 inter Salernitana. subscriptum *hic requiescit in pace Fortunata cl(arissima) fem. coniux Petri u(iri) cl(arissimi) pat(ris?) pau(perum?) qui uixit annos pl(us) m(inus) XXXVI cum filia Petronia annorum sex deposita in pace sub d. VII kal. Febr. indict.....*

1 *Fortuna* uxor, eadem in subscriptione *Fortunata*, una cum Petronia filia oppressa ruina 2 *illa* ruina. mu-

tatum est a librario in *ille* sed *e* rursus expuncta   7 *haec*
 Vat. *heu* Waelse.

1441

Hic requiescit Eris conjux castissima frugi,
 in [caeli gaudet sa]ncta recepta domo.

CIL. XI 2850 descr. Bormann, Notizie d. sc. 1880 p. 271

Volsiniis in S. Christinae coemeterio. subscripta *qu]ae*
uixit annis XXXIII...[dieb]us XXV et ...*nus maritus*
fecit...[pax] tibi. exemplum feci carminis

ibidem inuenta alia tabula marmorea est detritis litte-
 ris talia exhibens uersuum ut uidetur initia *Bassilius anor...|*
uerum qui mihi...| [c]onficiet rursu...| [pr]aeterea cea...|
...inus di...| ...ciciui...r... CIL. XI 2851, item fragmentum
hoc ...haec quae...| ...or laudes pra...| [qua]ttuor cum
tu...| ...fert... 2866

1442

Ossa sub hac lapidum felicia mole quiescunt,
 sacra animam innupte uirginis aula tenet.

Muratori 1767, 18, schedae Henzeni. AL. Burmanni IV
 141, Meyeri 1267 Romae. praescriptum *Volumniae Isiacae*
 qua re Henzenus duce Muratorio christianum carmen no-
 minibus gentilibus improbe adiunctum esse statuit

1443

A. . . . .
 uixdum transcursis Elysium ingrederis.

ter rosa uix fuerat, ter spicae et pampinus, ex quo
 tradita Gregorio, Festa, iaces tumulo.

anni, uota simul, heheu quam parua fuerunt,

5 heu quam uita breuis, quam breue coniugium.

aetas sola minor, nam cetera maxima Festae,
 adfectus pietas forma pudicitia.

B. . . . .
 angelicae legis docta, dicata deo:

hic ia[c]et, hoc superis placitum est. huc ibimus et nos,
 sit modo sancta fides, sit pia credulitas.

Festa, decus nostrum, certe ueniemus in unum,

5 si mihi uita proba, si tibi cura mei est.

at tu, sanctarum moderator summe animarum,

fac rata quae cupimus, fac cita que uolumus.

CIL. XII 5350 descr. Hirschfeld quae supersunt Narbone in duobus lapidibus. alios tenuisse olim statuendum est initium carminis et totidem ante B 1 *angelicae* uersus quot initio perierunt, non tam singulos quam ternos aut plures. alterius lapidis B pars dextra hodie periit. non ante quintum saeculum, B 3 optatur *credulitas* quam quasi uerae fidei sociam usurpat Sedulius, Iuuenius et antiqui non item

A 1 deest tale *annisque ter octo* 4 anni simul et nuptiae

1444

Septenis decies cum Eustacia uixerit annis,

hoc electa deo conditur in tumulo,

deponens senio terris mortalia membra,

sed reuehens caelo pro meritis animam.

CIL. XII 2114 Viennae. periit titulus qui praescriptum habuisse *d. M.* fertur. 'uide ne interpolatus sit' Hirschfeld 4 *coelo* traditur

1445

Foedula quae mundum domino miserante | reliquit,

hoc iacet in tumulo, quem dedit alma | fides.

Martini quondam proceris sub dextera | tinta

crimina deposuit fonte re|nata dei.

5 ad nunc marturibus sedem | tribuentibus aptam

Cerbasium | procerem Protasiumq. colit.

emer|tam requiem titulo sortita fidele |

confessa est, sanctis quae sociata iacet.

CIL. XII 2115 uidit Hirschfeld Viennae rep. in ecclesia S. Petri praefixa nominis christiani et columbarum palmarumque signa. Martinus Turonensis mortuus a. 397 ducit trans annum usque 440

3 i. tincta, baptizata 6 uocitare solent Geruasium. his colendis martyribus Ambrosius principium fuerat detectis corporum reliquiis a. 386 7 *fidele* pendet e *confessa*, Prudentius *fidele ut militent*

1446

Condidit alta quies annis meritis|q. uerendam |
 istie uirtutis adque dei famulam, |
 que uenerata deum, cuntis uene|rabilis inter |
 emeritus Cristi nunc abi(i)t famul[os].

CIL. XII 2116 ad ectypum prope Viennam rep. in
 pago S. Romani. praescriptum *hic iacit Geronisia* (i. Ge-
 rontia), infra monogramma christianum est cum columbis.
 malae litterae in quibus *i* et *l* non admodum discernun-
 tur, saeculi VI aut adeo posterioris

2 *istic* Hirschfeld: *ustic* marmor. *iusti* Hignard *rei*
 lapis, corr. Hignard 3 *uenefabiis* lapis 4 expl. Hig-
 nard. emeritos intellege

1447

Nobilis Eugenia praeclari sanguinis ortu,
 quae meretis uiuit, hic tomolata iacit.
 exuit occumbens oneroso corpore uitam,
 quo melius superas possit adire domos.
 5 quae prudens anemis permansit pondere morum,
 prouida laudandum semper elegit opus.
 pascere ieiunos gaudens festina cucurrit
 esuriens epulas, o paradise, tuas.
 captiuos opibus uinclis laxauit iniquis
 10 et pulsos terris reddedit illa suis.
 mens intenta bonis toto cui tempore uitae,
 actibus egregiis unica cura fuit.
 quam subolis labsam bes senis inclita lustris
 condedit hic lacremis auia maesta piis.

CIL. XII 481 uidit Hirschfeld Massiliae in sarco-
 phago marmoreo Christi et apostolorum signis ornato, prae-
 fixa crux est, hexametri omnes sinistra, pentametri dextra
 pagina comprehenduntur

8 *esuriens* Froehner CIL. add. p. 813 ex lapide: *exau-
 riens* ferebatur 12 *cura* ut Froehner et ego coniecimus
 lapis add. p. 813: *cara* ediderat Hirschf. *casta* aut *sancta*

alii 13 *subolis labsum* quasi subole orbatam interpre-
tantur, tu iunge *subolis inclita* 14 *hic* lapis pro *hic*
nunc tantum *avi.....piis* legitur, num *Avia* nomen satis
frequens? an ut externata erransque sine uia?

1448

Hic inhumata pridem carpenta lapsa iacebant
arida connexis frustris et atra rotis.
huc cernebamus amplas cuneis fluxare cateruas,
rorare caducum fuso Falerno limum.
5 stol(i)da peresi litabant uota fauillis
statque femineo la(m)pas funesta tor(o).
post mancipatur laruis umbrisq. truditur imis,
quo funus squalibat, ara sacra micat.
hanc tibi, Chr(ist)e, sede(m) parat — en gra(tia) prisci
10 quam uulneris guttis abluas alma rubris —
Eusebius, inuexit hinc te, beata, sacerdos,
altijtron(i) m(a)t(e)r currens ab arce poli.
culmine mira nota q(uac) quisq(uis) praespicias intrans,
nec ope leuitae mi l(a)ede dicata Meli.

Rossi inser. christ. Rom. II p. 46 e codice Parisino sae-
culi IX in quo carminis uersus non distincti sunt, prae-
missum insigne christianum, subiectum *d(e)o gra(tia)s*. qua
ex aede ubi locorum transcriptus sit titulus ignoramus,
ob Mariae deiparae mentionem non ante saeculum sextum
factus uidetur, recepi ob circensium et parentalium me-
moriam reconditiorem

2 *et atrtratis* cod. ut *atratis* aliudue conicias. *comesis*
frustis arida et atra satis Rossius. frustra puto membrorum,
duplicem *r* uolgo probatam (GLK. IV p. 199, 3) retinui
3 *fluxare* nouum, i. fluitare 5 *peresis* Rossius, tabefacti
corporis? 6 *stabat* R. 7 *mancipatura aruis* cod.
mancipatur sacris umbraeq. truduntur in imis R. 8 *quo*
loco cf. 1415, 4 *squaliebant aras* cod. *funera quo squal-*
ebant ara sacrata m. R. placet *sacrata* 9 *chr(istu)s aede*
cod. *Christe aedem parat en quam gratia prisci u.* R.
10 *prisci q. quam* cod. *abluat* R. 11 *an iuncxit?*
12 sic R. *tren.mtr.* ac post *polis* cod. 13 *an culmina?*
nota mihi est attende. *nouo* R. o *quisquis?* *prae-*

spicis per notam cod. *perspicis* R. rectius *prospicis*
 14 *haec* R. *milex dedicata* cod. quae uides ut interpre-
 tatus sim, *disce dicata* R. nomen si fuit Μηλος (CIL. V
 3615 T. *Iulius Mēlus*), correptum compares cum 4 *limum*

1449

Hoc qui scire cupis iaceant quae membra sepulchro,
 disces, dum relegas hos modo uersiculos

CIL. V 5719 Velati uico agri Mediolaniensis. periit.
 post 2 quattuor uersus deesse Gruterus 1137, 9 adnotauit

1450

. . . . . scire, uiator,
 . . . . . mor]tua nempe mea est.

CIL. XIV 356 descr. Dessau Ostiae in tabula mar-
 morea anaglypta. praecedit titulus mutilus factus a seuiro
 Aug. aliquo *Felicitati con[iugi] et Tulliae Arsinoe* et liber-
 tis libertabusq. lusi *quodsi quid doleam titulo uis scire*
u. fortuna ecce omnis aut uita simul felix mortua

1451

Tu qui carpis iter gressu properante, uiator,
 siste gradum, quaeso. quod peto, parua mora est.
 oro ut praeteriens dicas: s(it) t(ibi) t(erra) l(euis).

CIL. II 558 ex schedis, Gruter 977, 13. AL. Burmanni
 IV 214, Meyeri 1592 fuit Emeritae Lusitanorum, fictum
 putauit Maiansius. in eodem lapide fertur inscriptum *M.*
Heluius (mulieris) l. Marsua ann. LX Mallia (mul.) lib.
Galla uxor ann. XXXXI h(ie) s(iti) s(unt): s(it) u(obis)
t(erra) l(euis)

2 gradu quia plures tradunt recepit Huebner 3 oro
 ut pentametri causa omisere Sweetius, AL.

1452

dic rogo qui transis: sit tibi terra leuis.

CIL. II suppl. 5241 descr. Huebner Conimbrigae
 Lusitanorum exodium tituli quem filio ann. XXI mater fa-
 ciendum curauit

1453

d(ic) r(ogo) p(raeteriens): s(it) t(ibi) t(erra) l(euis).

CIL. II 415 in eodem Lusitaniae conuentu. ipsae notae quam late eius formulae usus uagatus sit satis demonstrant

1454

p(raeteriens) d(icas): s(it) t(ibi) t(erra) l(euis).

CIL. II 1752 3186 5327? plenior sermo *t(e) r(ogo) p(raeteriens) d. s. t. t. l.* ibidem 540 5378 5376, etiam Albin-
timilii CIL. V suppl. ital. 995, *t]e rogo p...* in Appulis eph.
epigr. VIII 86

1455

te rogo, praeteries: sit tibi terra leuis.

CIL. VIII 9496 Caesareae Mauret. praescriptum
d. M. Iulia Stacte monimentum feci uiro meo Rufo, u(i)xit
annis XXX, hic situs est. quod desideratur *dicas*, omis-
sum putes pentametri causa

alias terna dactylica membra titulum claudunt ut Ga-
ditanum *te rogo, praeteriens, cum legis, ut dicas: sit tibi*
t. l. uel *h. s. e. et te rogo praeteriens ut legas et dicas: sit*
t. t. l. talia quantopere usitata fuerint uel uincta numeris
uel soluta (CIL. VIII 9350 *praeteries, tuum est dicere: ossa*
tibi bene adquiescant), ex indicibus CIL. facile intelleges,
cf. Hispaniensa CIL. II suppl. p. 1173. quae omnino magis
ad epigraphicam artem nobis exercendam idonea sunt quam
ad augendam ueteris poeticae scientiam, uelut cum quis
quaeret Aquileiensem titulum quomodo expleat CIL. V 8519
uale] uiator qui [tran]sis et legis et dicis..., summus auctor
respondet ind. p. 1209 *haue*, ego secundum carminum ho-
rum formulam respondebo

1456

Te rogo praeter[iens, quisquis legis haec, mihi dicas:

Auo[ni] I]uste, sit t[ibi] terra leuis.

CIL. VI 12951 descr. et expleuit Henzen Romae in
uia Appia. praecedit titulus *Sex. Auo[nio]... Martia... Strac...*
ab Auonia coniuge Auon[ia filia] et Sex. Auo[nio]
lib. factus, *Auo[nio Sex.] Martia[is l. Iusto] Strab[oni]* pro-
posuit Henzen, uerum in carmine fortasse aduerbium erat
iuste cf. VI 17768 *te rogo praeterien]s, quisquis es, ut*
dicas: | [sit tibi t]erra leuis, 21261 h(ic) s(itus) est: t(e) r(ogo)

q(uisque) l(egis) d(icas): s(it) illi t(erra) l(euis). rationis aliquid rogator adfert Lambaesianus CIL. VIII 4122 Saturninus con(iugi) piaec fecit, et si qui titulu legerit, dicat pro pietate: Rogat(ina), tera tibi le[uis] siet

1457

Quisquis in has partes, quisquis percurris in [illas, te] precor ut dicas: s(it) t(ibi) t(erra) [leuis].

CIL. II suppl. 5975, eph. epigr. III 42 contulit Huebner rep. prope Gandiam Hisp. Tarr. iam Matriti praescriptum *M. Acilius . . . Eros h(ic) s(itus) e(st) pistor, lib(erti) libertaeque fac. cura(runt)*

1 s. ita suppleuit Huebner: ultima *in hac* legerat Rada, inter *in* et *precor* spatium duodecim litterarum capax

2 *ut* cippus, nescias igitur an *praecor* pro trochaeo sit enuntiatum. id in hac sententia uerbum secundas tulit, primas *rogo*, tertias *peto*, cf. CIL. VIII 4504 *et tu praeteriens [di]c prec(or): sit tibi terra leuis* siue aequius est *dic(as) prec(or)*, 3109 *et si qui praeteriens legeris, peto dicas: Manilia dulcis, sit tibi terra leuis*

1458

‘Molliter ossa cubent’ dicat, rogo, quisque niator: sic tibi defuncto dicere di iubeant.

Fabretti 283, 182. AL. Burmanni IV 392, Meyeri 1449 fuit in Quirinali

1 hemistichium Ovidianum (her. 7, 162 al.) cf. 1327, 14 *dicas* Schraderus quod altero uersu uiator compellatur

1459

Si quid praeterie[ns] titulo uis dicere nostro, si bene sine male d[ic]is, habebis idem.

CIL. XIV 3480 ad ectypum Mandelae. praescriptum *C. Pirrius . . . subscriptum Pirria C. l. Hil[ara]* refinxi sententiam (Plauti Poen. 631 s. confert Leo). uersus 2 in lapide nullam habet εἰσθεσὶν itaque dubites an hexameter fuerit. certe *male* in caesura producitur

1460

optamus cuncti: sit tibi terra leuis.

CIL. VI 3191 Romae in sepulcro Aurelii Antonii equitis sing. Aug. natione Daci item 3308 in sepulcro

Vlpi Titi eq. sing. Aug. natione Boi cf. clausulam mutili tituli Bonnensis (Brambach 459) *opto sit mihi terra leuis, sti(pendia) XXVI fec.*

1461

omnes optamus: sit tibi terra leuis.

CIL. III 4533, suppl. 11294 haud procul a Vindobona ad Aequinoctium. finit pentameter titulum M. Valerio Tauro a Taurina filia factum delphinis leone grype floribus ornatum

1462

et tu quae dederis, sit tibi terra l(euis).

CIL. VI 14295, Fabretti 285, 189 fuit uia Labicana in uineis. suum pentameter uersum explet. praecedunt haec d. M. L. *Cambicius Telesphorus et Lucceia Tyche uxor et Lucceius Secundus f. fecerunt sibi et suis lib. libertabusque posterisque eorum*, sequitur in f. p. XXV in ag. p. XIII appellatur uiator quasi parentaturus quocumque modo eiusque pietatis accepturus mercedem (Henzenus ad *dederis* adscripsit 'scil. locum sepulturae')

1463

Quisque meum tit|ulum stat

legerit et | dicit 'sit tibi terra leuis'.

Notizie d. scavi 1889 p. 112 ad ectypum in sepulcreto familiae Caesaris prope lacum Albanum. praecedit *dis Manibu(s), Abascantus Caesar(is) n(ostri) ser(uus) uilic. Fortunatae coniugi bene merenti fecit, uix(it) annis XXX* | hexameter aperte decurtatus debuit sic perfici *stat et aspicit hunc, ualeat si. in lapide stat legerit* coniuncta sunt neque aliter quam cetera uerba inter se diuisa

1464

tú qui legistí nómina nostra, ualé.

CIL. V 7430 contulit Mommsen Libarnae Ligurum. praescripta nomina Catii Martialis scribae et patris eius et aui et auiae, tum C. *Lucretius Genialis amicus sibi et Valeriae uxori f(aciendum) cur.*) tú eqs. optimae aetatis titulus cf. V 3012 *tu] qui legist(i) uale*

1465

uiuas qui dixeris: niuit Elysiis.

CIL. III 1992 clausula tituli Salonitani quem M. Iul. Felix ab ratione fisci Agriae Ianuariae posuit *uerginiae et coniugi incomparabili cum qua concorditer egit sine querela per annos XXVI* mutato ordine uerborum '*uiuít*' *dixeris* siue statu (*dices uiuít in ut 1233, 12*) facile fit pentameter

1466

haec est quam coniux condidit atque [pater.

parce opus hoc scriptor, tituli quod luctibus urgen[t]:
sic tua praetores saepe manus referat.

CIL. X 6193 (IRN. 4135) descr. Mommsen Formiis. elegii sepulchralis non relictus est nisi ultimus pentameter, ab eo distat paulum protenta sinistrorsum adhortatio scriptorum ne oblinant titulum inscribendo nomina candidatorum

1 *atque* Iucundus: hodie non extat nisi *a* dimidiata. expleui uersum

1467

Sic] tibi praeterito redeat felicior annus
sem]per et ex facili uita regatur ope:
... durae mortis sacratos laedere Manes,
ecce monent leges et leuis umbra rogi.

CIL. XII 5275 ex schedis (Gruter 905, 12 a Scaligero). AL. Burmanni IV 108, Meyeri 1241 fuit Narbone

1 *sic* Maffei praemisit, *hic* Lafontius 2 ... *caper* traditur, em. Borel 3 *nec* Maffei, et Borel praemisit. proposueram *hos durae* et initio sequentis uersus *parce*, sed *durae* potius suspectum est de interpolatione aut praeterlectione. expectamus ut *parces*

1468

Sic tibi perpetuo sint, lector, uota secunda:
parce pios Manes sollicitare manu.

Rossi inscr. christ. Rom. II 115, 86 ex syllogis titulorum christianorum fuit ad uiam Salariam nouam uel Nomentanam in sepulcro religionis ut credimus gentilis

1469

. . . . . tibi uiua noluptas
. . . . . parce manu.

CIL. VI 30117 descr. Huelsen fragmentum tabulae
marmoreae in Laterano repositum adhortationem ma-
xime probabile est fuisse sepulcralem similem superioris:
*dum uiuis semper maneat tibi u. u., defuncti Manes lae-
dere p. m.,* quamquam potuit etiam fonti lacuiue adfixa
tabella monere talia *fontis si sities ueniet tibi u. u., Nai-
das impura tangere p. m.*

1470

Te, terra, optestor, leuiter super oss[a] quiescas
et ten[e]rae aetati ne gr[a]uis esse uelis.

CIL. III 3141, Orelli 4835. AL. Meyeri 1529 Apsori
in insula Illyrica. praecedit amissi a domino nomen uer-
nulae *Sex. Iuli Agathopi Phoebus an. VII*

1471

. . infeli|ces parentes filiae testa|ntor amorem
crude|lis tituli [car]mine, sit[a] | uides.
te, lapis, optesto|r, leuiter super ossa r|esidas,
florenti aeta|ti ne grauis esse ue|lis.

CIL. V 470 uidit Mommsen prope Piquentum Hi-
striae lapis ualde corruptus lectu difficillimus, itaque nec
praecedentia expediri potuere (*Secundae ui... [prae]stare
ofici... | et uni aut fun...*) neque insequentia (*...uitri[cus?],
uixit...*)

1 i. testantur: o paenultimam et Hattinger excepit et
Mommsen 2 ..*minisit.* fertur ut possis etiam no]minis-
it[a, non possis signa aut ista

1472

Te, lapis, optestor, leuiter super ossa quiescas
et mediae aetati ne grauis esse uelis.

CIL. V 1493 e ms. Moschettini Aquileiae. nullum
nomen, nihil praeterea fertur. distichon idem claudit Are-
latensem titulum supra 1192

1473

Te, lap]is, obtes[t]o[r, leuiter sup]er ossa res[idas
. . . . f. tatim cras . . . .

CIL. V suppl. ital. 5 misit Franceschi prope Nesac-
tium Histriae ex praescriptis superest *L. Iulio, subse-*

quitur maiusculis litteris scriptum ut non uideatur pars
carminis esse . . *ssf unis*

1 expleuit Pais: *fr ossa res.s fertur* 2 uix teneor
quin pentametrum restituam istum *et tenerae a]etati ni*
gra[uis esse uelis

1474

Te, lapis, obtestor, leuiter super ossa residas,
ne nostro doleat conditus officio.

CIL. V 7097 Augustae Taurinorum in titulo qui iam
periit T. Marcii T. l. *qui eam rei priuatae curam adhibuit*,
cetera euanuerant, infra carmen *Recepta l.*, in carmine
1 *ossa reserua* traditur CIL. II 1580 Ipscae in Baetica,
subsequitur *Graeca ser(ua) hic sita est, uale* CIL. V 8485
Aquileiae in monumento T. Vettidii O. l. Phindari et Vet-
tidiae Phiales coniugis, 1 *lapis obsecro* legitur, 2 *ni doleas*
nostro CIL. VI 27814 Romae in sepulcro L. Turranii
Optati ann. XXXV ubi 2 *ni doleat nostri* (cf. ad 960, 2)
CIL. VI 29011 Romae in sepulcro Vipsaniae Philusae ann.
XX ubi 1 *optestor*, 2 *ni et condita* fortasse etiam in
alio lapide Romano extitit CIL. VI 30116. AL. Burmanni
IV 203, Meyeri 1317

1475

Te, lapis,] optestor, leuiter super ossa residas,
ni dolor | [attingat] qua requiens homini est. |

CIL. VI 6873 ex schedis Sartii Romae in uinea
Aquariorum praescriptum *Q. F]abius Maximi l. Ipitus*
hic situs est, [S]empronia L. l. Apate concubina eius pro
meritis quae dilexit eum dispositis uerbis in speciem pen-
tametri, subscriptum *et sibi et] suis posterisq. eorum*

2 *exsistat* Aquarius coniectura nouicia, cum tamquam
integri Henzeno exemplum tituli tradidit ab sinistra muti-
lati i. requies

1476

Aetherius moriens dixit 'hie condite corpus,
terra mater rerum quod dedit ipsa tegat'.

CIL. XII 1932 contulit Hirschfeld, Allmer inscr. de Vienne
III 61, 403 in tabula marmorea prope eam urbem in-
uenta litteris male insculptis et male compositis. *dixit* ante
hic cum producat, factum carmen uidetur post quam *h*
pro solida consonante haberi coepta est saeculo IV. neque
citra id tempus Aetherium nomen usurpatum existimo (Vic-

torinus rhetor Massiliensis ad filii sui Etherii personam commentatus est in Genesim ut ait Gennadius inl. 61)

2 rescribendum *parens*. comparauit Allmer Lucretiana *omniparens eadem rerum commune sepulcrum* et ex inscriptionibus talia *quae genuit tellus ossa teget tumulo uel quot dedit it repetit natura* (supra 1129, 2 1327, 13)

1477

Suscipe terra tuo corpus de corpore sumptum,
reddere quod ualeas uiuificante deo.

Rossi inscr. christ. Rom. II 166, 14 et indicis p. 503 distichon usitatum christianis monumentis, modo solum positum modo aliis praemisum, uelut in Gregorii Magni elogio mortui a. 604 (Rossi ibid. 52, 1 continuatur *spiritus astra petit, leti nil iura nocebunt cui uitae alterius mors magis ipsa uia est* eqs.)

1 *sumptum* interdum corruptum est in *sumpto* aut *sumta* (sic in operculo arcae Marini Aru. p. 492 ubi sequitur *ret-deŕ cot baleas bibificante d*)

1478

Hunc leges leti praepos|terae eripuerē |
matri, quae ut annis | morte quoq. esset prior.

CIL. VI 22203 descr. Henzen, Orelli 4767 in museo Capitolino tabula marmorea quam Ficoroni comparat. praescriptum *D. Marius O. l. Exoriens uixit* a. XXXV. corruptus pentameter, emenda sis *mater debuerat m. quoque esse prior uel matri quae uoluit* (sic Leo)

1479

Si non fatorum praepostera iura fuissent,
mater in hoc titulo debuit ante legi.

CIL. IX 2425 ex Trutta, prope Allifas Samnii, nihil aliud fertur inscriptum CIL. X 4692 (acta collegii arch. Campani m. Aug. 1872 p. 39) in agro Caleno pulcherrimis litteris *d. M. s. Tuppuriae Sex. f. Priscæ, uix. ann. XXVIII m. VI d. XXIII: si non fatorum praepostera fata* (sic lapis) *fuissent, parentium hoc titulum debuit ante legi* CIL. IX 3058 (Or. Henzen 7380) Interpromii sub titulo puellae XVI annorum posito a parentibus et uiro *cot fata propostera fuerun, debuit in ho titulo mater ante legi* CIL. IX 3280 Corfinii labe ac lacuna uasta uitatus titulus tra-

ditur *sima dei p. inmeram fuidui matli noc tiui etu it anti legi: uixit a. II m. II d. VIII: aiuii ii ung n ii mors l ia et adiae* (haec noui carminis lacinia est attulit hunc mihi mors luctum et lamenta aut ante diem) CIL. XIV 3860 Tiburi filii titulo adhaeret... *erum non fuisset, [m]a- ter ante legi de[b]uit*

1480

Si non fatorum praepostera | iura fuissent, |
mater in hoc titulo debuit | ante legi, |
quae rogat ut dicas motus | fatalibus annis: |
terra sit haec Petali non | onerosa, precor.

CIL. X 5099 (IRN. 4571). AL. Burmanni IV 259, Meyeri 1360 fuit in agro Atinate

2 *tumulo* Muratori 1199, 3 4 *Petalis nomen filiae, Petalo* Mur. non onerosa ab Ouidio inuentum, supra 1242

1481

S]i [non] fatorum praeposte[ra] iura fuissent,
h]ic pa[ter] et mater debu[it] ante legi.

CIL. IX 2616 descr. Mommsen Teruenti in Samnio. praecedit titulus Pomponii Marcelli functi annis duobus factus a Pomponio patre et Proba matre, infra adscriptum est nomen *M. Gui...o Lionis*...

1 initium carminis incertum, ubi *d* et interiecto aliquo spatio *ni* Dresselius, si Caraba legit. potuit esse *quo[d] ni[si] ut coniecit Bormannus aut se[d]*

1482

Si non fatorum praeceps hic mortis | obisset,
mater in hoc titulo debuit | ante uehi.
et tu praeteriens dicas: Procule, | sit tibi terra leuis.

CIL. X 2712. AL. Burmanni IV 284, Meyeri 1380 in agro Neapolitano (Portici). praecedit *d. M. M. Mario Procule, uix. ann. III mens. IV d. VIIII, M. Marius Fronto et Cosconia Hygia parent. infeliciss. filio piissimo fecerunt et sibi lib. libertabusq. poster(is)q. eor.*

1 pro morte, opinor, ex confusione uocum, neque enim commode reclinatur in *fatorum* 2 *legi* AL. sane insolens *uehi* ac discrepans istis *ad infernas stulte uehere rates et ossa uehantur auis* 3 *Procule* omisit Venutius, *Proculis* excepit qui Mommseni gratia descripsit Colonna

1483

cuius si tam properantia fa[ta] non fuissent,
mater in hoc titulo debuit ante legi.

CIL. X 4437 descr. Dressel in agro Amiternino.
praecedit *d. M. s. L. Aegnatio Felici qui uixit annis XXVII,*
P. Atrius Tertius discenti bene de se merenti

1 *fadnon* Dressel dubitans. uersus postulabat *cuius si non tam p. f. f.*

CIL. X 126 auctore Ricciardio agri Heracleensis titulus refertur ab Annio Hilario dicatus Annio annorum XVII *filio pientissimo, cuius | si fata fuissent, hic titulus debuit esse | ante legi patris*: elucet sententia, uerba hiatu laborant, *cuius si fata aequa f. hic t. debuit esse, nec ante legi patris* proposuit Mommsen, magis ex consuetudine uidetur *non hic t. debuit esse, set ante legi patris*

1484

Si non ante diem | crudelia fata ful|issent,
hic pater et | mater debuit | ante legi.

CIL. X 461 a prioribus Buxenti. praecedit *d. M. L. Sempronio L. f. Pom(ptina) Prisco aed. duouir(o) de-*
s(ignato), u(ixit) a. XXV men. VII

2 *tegi* descr. Antonini

1485

Si fortuna suos potuisset flectere manes,
hunc titulum patri ponere debueram.

CIL. III 729 ex schedis. AL. Burmanni IV 290, Meyeri 1386 Rhaedesti Thraciae. praecedit *Thetis, eadem Bur-*
gaena, Italici Corisci Aug. l. con(iux) car. ann. XXVI: et
Perinthio fil. ann. XII: h(ic) s(iti) s(unt), sequitur Italicus
sibi et suis u(iuus) f. Perinthus loquens inducitur, uerba in 1 praue coagmentata (*fortuna suos flectit non manes* sed mores animos cursus) seruum patrem non dedecent. nam cottidianas has sententias uolguis fit ut titubanter ac turbulenter eloquatur, uelut CIL. V 4582 Glycon filio decenni orbatu*s quod si te tua fata uoluissent (puta uiuere), tu nobis ponere debueras*

1486

Quod decuit natam patri praestare sepulto,
hoc contra natae praestitit ipse pater.

CIL. VI 22994 ex Smetio aliisque (Gruter 697, 7). AL. Burmanni IV 231, Meyeri 1337 Romae. praescriptum *Ninnia Cronis uix. an. III m. X dies XXV* adscribo propter clausulam poeticam VI 22066 *quod uos decebat mihi fecisse, mater [feci] sic: ita fata dederunt*

1487

Quod fore morte mea speraram [a coniuge nobis,
id cineri infelix constitui ac la[erimans.

CIL. IX 1921 descripsit Mommsen, Or. Henzen 7388 Beneuenti. praescriptum *C. Papirio C. ... Statia M. l. ... uiro suo [fecit*

1 *a te mihi coniux olim proposui, datur munus amanti* sim.

1488

Aedis aedificat diues, sapiens | monumentum.
hospitium est illud | corporis, hic domus est.
illuc paulisper | remoramur, ad hic habitamus.
illud | . . . . .

CIL. VI 27788 descr. Conze, Muratori 1757, 6. AL. Burmanni IV 333, Meyeri cui recens esse carmen uisum est 1423 ex urbe auecta tabula in Britanniam (Castle-Howard). praecedunt nomina *Turpilia M. l. Dionysia, M. Turpilii M. O. l. Eros*, homines tam aeuo quam sapientia aequales Trimalchioni Petr. 71 cf. supra 998, 4

3 *remoramur* Burmannus. *moras, moraret* e Naeuio Ennio Pacuio profert Diomedes gram. p. 400 K.

1489

Aspice quam subito marcet quod floruit ante,
aspice quam subito quod stetit ante cadit.
nascentes morimur finisque ab origine pendet

CIL. II 4426 ubi Huebner Gruterum et Maianum inmerito damnasse titulum contendit. AL. Burmanni IV 14, Meyeri 1168 Tarracone in urna marmorea, supra praesentatus dicitur puer recubans

3 uersus sumptus ex astronomicis quae Manili uocantur IV 16. idem subscriptus est titulo Merulae minoris Sutrino quem cum Fabretti 799, 208 et Reinesius p. 675 protulerunt tum CIL. XI 3273, suspectum autem habuit Orel-

lius 4804 haud temere, uide Pl. Cas. 523 s. post 3 sub-
iecerere Morales *illa eadem uitam quae incohatur hora rapit*,
Hernandes *ipsaq. uita suae semina mortis habet*

1490

Quo modo | mala in arbore pendunt, | sic corpora nostra: |
aut matura cadunt aut | cito acerua ruunt.

CIL. VI 7574, Henzen Or. 7405 in uinea Amendolae
reperitus cippus marmoreus iam in museo Laterano. supra
mutilati tituli primus uersus hic est fere *iera ia is quo.*
modo ut praecessisse putes talia *praepostera fatis*, infra
legitur *Domatius Tiras filiae dulcissimae* carmen emen-
datur ex libello in quem uergente antiquitatis aeuo trans-
scriptum est, ex altercatione Hadriani et Epicteti p. 23 Lin-
denbr. p. 561 Fabr.: *poma ut in arboribus pendent, sic sunt*
et corpora nostra, aut matura cadunt aut cito acerba ruunt,
cf. supra 465, 20 et quae infra adiciam

1 i. pendent, ut 468, 5

1491

discite: dum uino, mors | inimica uenit.

Viola Pompei e la regione sotterr. dal Ves. II p. 59, 35,
Sogliano Notizie d. scavi 1878 p. 262 Pompeis in pariete
scripta carbone sententia, cuius tot in sepulcris extant si-
miles (*uiuere disce* 1083 s.), facetior in Copa *mors aurem*
uellens 'uiuere' ait 'uenio'

1492

ip]se iubet mortis te meminisse deus.

Huebner inscr. Brit. christ. 134 ex Wordsworthio
Merionetshire in Cambria. in lapidis trianguli parte infe-
riore hic uersus legitur sumptus, ut amicus Wordsworthii
indicaui, ex Martiale II 59, 4 sed a lasciuiis ad pietatis
hortamenta reuocatus et finitus signo crucis. in fastigio prae-
ter litteras ex antiquiore titulo relictas haec *domus mea*
sepulchrum

1493

ulterius nihil est | morte neque utilius.

CIL. V 4654. AL. Burmanni IV 374, Meyeri 1153
Brixiae, periit. concludebat pentameter hunc titulum h]aue
Pudens: G. Minicius G. l. Crhestus Pudenti: ual(e).

1494

Vos ego nunc moneo, | semper qui uiuitis | auare:
 nudus natur(a) | fueras a matre | creatus,
 nudus eris. | obitis gratia nulla | datur.

CIL. VI 14618 uidit Zangemeister, Gudi 317, 9. AL. Burmanni IV 49, Meyeri 1196 in coenobio S. Pauli uia Ostiensi. praescriptum *dis Man. P. Caulius Syntrophus hic situs est, uix. an. L sine crimine uitae quod quasi incientium est carminis*

1 num in *uiuitis* elisa est ultima? *qui uiuis* cum solitum metrum flagitat tum subsequens sententia 3 *nudus* Muratori 1654, 2 idque inuentum in tabula est: *nullus* Gudianus. talia saepe disserit Seneca (ep. 102, 25 al.), addit Leo Porphy. ad Marc. 33 γυμνὸς ἀποσταλεῖς γυμνητεύων καλέσει τὸν πέμψαντα *daturu/* lapidis in CIL. adumbratio, quasi continuatum carmen fuerit aut aliquid adiectum (*uale* sim.)

1495

Nihil sumus et fuimus | mortales. respice lector, |
 in nihil ab nichilo quam | cito recidimus.

CIL. VI 26003 ex schedis Viscontii Romae ut uideatur. praescriptum *Scaterius Celer*, subscriptum *L. Scaterius Amethystus ex testamento fecit*. haec satis antiqua, quod discordat *nichilo* fortasse enatumst schedis

1 *despice* fertur, mutauit Henzen probabiliter, cf. VI 28116 *homo respice casus et ab aliena memoria recede, domus h. aeterna* 2 cf. interpr. Persi 3, 84 uel CIL. VI 29884 *de nil in nil, qui bidit boni nil, bixit an. II* eqs. legitimum in perfecto *reccidi*, tamen non modo Lucretius *reccidere ad nilum* sed etiam Ouidius met. X 18 *in quem recidimus quidquid mortale creamur*

1496

Olim non fuimus, | nati sumus unde | quieti:
 nunc sumus | ut fuimus, | cura relicta uale.

CIL. IX 4840 uidit Bormann in Sabinis rep. nunc Pisauri. Epicurea (p. 309 Vs.) ista in latere cippi, in fronte haec leguntur *dis Manibus sacrum C. Tulli Epaphrae et Tulliae Sympherusae optumae coniugi*. carmini pone *uale* subscriptum *et tu*

1497

Vita bonum est et uita malum, mors neutrum habet
 ho[ru]m:

pe]rspice sí sapias, [q]uid magis expedia[t].
set quia sunt Man[es], sit tibi terra leu[is].

CIL. VIII suppl. 11665, eph. epigr. V 1323 descr. Nachtigal Ammaedarae. sequitur *Tittia* (hoc nomen incertum) *Lucilla uix. ann. XIII m. V ex quo tempore u[ix] ter senum mens[e]m in diem mortis suae cum marito egit: Fabius Exsuperan(tius) uxori innocenti piaae fecit*

3 ouia fertur. idem pentameter aliis carminibus adiungebatur cf. 1328 s.

1498

Euasi effugi. Spes et Fortuna ualete,
nil mihi nouiscum est, ludificate alios.

CIL. VI 11743 descr. Michaelis aliique multi (annualis philol. Iahnianus a. 1844 p. 102) in museo Lateranensi in operculo sarcophagi. praescriptum est *d. M. s. L. Annii Octauius Valerianus* cf. Vinbrorum titulos 409, 8 et 434, 13 s. qui eandem sententiam eisdem prope uerbis enuntiant. poetae exemplo fuisse epigramma graecum AP. IX 49 (ἄδελον) Ἑλπίς καὶ σὺ Τύχῃ μέγα χαίρετε, τὸν λιμέν' εὕρον· οὐδὲν ἔμοι χυμῖν, παίζετε τοὺς μετ' ἐμέ adnotauit OIahnus in ephem. archaeol. Berolin. 1861 p. 145. rursus latinum istud usurpauit Eugenius (Rossi inscr. christ. Rom. II 267, 20) *gloria diuitiae fundi domus ampla ualete, olim uos, olim pondera uestra tuli: me praesens tumulus cognato caespite claudit, uos ite et dominos ludificate nouos*

recentem iudicauit falsisque inseruit Mommsenus CIL. X 198* et p. 76* inscriptionem musei Neapolitani quam plerique atque etiam Fiorellius uetustati adseruerant, in qua *Pulvinie Valleie filiule dulcis* titulum hi uersus excipiunt AL. Burmanni IV 52, Meyeri 1199

*decipimur uotis | et tempore | fallimur et mors |
deridet curas: | anxia uita nihil*

quos 'sibi adoptauit Conradus Celtes in hodoeporico Salinario' ut Burmannus demonstrat: an finxit Celtes eiusque lusum adprobarunt Itali? Romae eam tabellam in domo Vallensi fuisse compertum est sub finem saec. XV

1499

Balnea uina Venus corrumpunt corpora | nostra,
set uitam faciunt b(alnea) u(ina) V(enus).

CIL. VI 15258 ex schedis, Gruter 615, 11 (contulit cum lapide Gudius), Or. 4816. AL. Burmanni III 86, Meyeri 934

Romae ad campum Florae. praecedit *d. M. Ti. Claudii Secundi: hic secum habet omnia summoque fastigio inscriptum u(ixit) an. LII*, sequitur *karo contubernal(i) fec. Merope Caes(aris) et sibi et suis p(osterisq.) e(orurum)*. titulum Veronensem in quo idem distichon, reliqua diuersa habentur Mommsenus CIL. V 390* suo iure fictum iudicauit, cf. etiam CIL. VI 1649*. carmen Scaliger poetae recentiori assignauit, sed uide AP. X 112 οἶνος καὶ τὰ λοιπὰ καὶ ἡ περὶ Κύπριν ἔρωϊ δξυτέρην πέμπει τὴν ὁδὸν εἰς Ἀῖδην ibique adnotata ab Iacobsio Plutarchea

2 echo in lapide significatur litteris singularibus. hemistichium idem 1317, 3

1500

es bibe lude ueni.

dimidius hic pentameter titulo sepulcri Gaditani adiectus est CIL. II 1877, integellus in sepulcro Saborensi ibid. 1434 *nil fui, nil sum: et tu qui uiuis, es [bibe] lude ueni: h(ic) s(itus) e(st), s. t. l. l.* uide supra 935, 19 et quod Hense confert epigr. Kaibeli 1129 in Cordubensi CIL. II 2262 *tu qui stas et leges titulum meum, lude iocare ueni* uerba mixta ex senario (*tu qui resistis et legis titulum meum*) et elegiaco *lude iocare ueni*, in Lugdunensi Boissieu p. 493 *amice, lude iocare ueni*

1501

bis quater ad denos pertulit illu dies.

Renier inscr. Alg. 4074, CIL. VIII 2982 contulit Wilmanns Lambaese. praecedit *d. M. s. C. Terentio Cereali ueter. ex armorum custode leg(ionis)*, sequitur *C. Terentius Faustus et C. Terentius Saturninus fili patri pio bono merit(o) fecerunt curante C. Terentio Successo tutore suo* insana breuiloquentia. fortasse ad bis quater denos annos dies illum protulisse, uixisse ergo a. LXXX dicitur, uereor tamen ne filiorum repugnet aetas tutelar. non legere me memini *pertulit illum dies* pro contraria structura *pertulit ille dies* aut *annos tot*

1502

casta pudica pudens coiuge cara suo.

CIL. IX 3543, IRN. 6057 Furfone Peltuinatium, periit, adhaesit uersiculus titulo huic *Liciniae P. f. Paullae parentes p(osuerunt): u(ixit) a. XVII.* 843 et 736, 3 et in titulo Clusino Fonteiae CIL. XI 2538 laudationis exordium *casta pudica sapiens uno contenta marito* conuertendi facultatem dant pentametri in hexametrum *conge* traditur pro *coiuge*

(Krascheninnikoff mus. rhen. 48 p. 634), uetus datiui forma correpta uocali

1503

ad matris casum filius indoluit.

CIL. XII 2301, Allmer inscr. de Vienne III 174, 502 fide Clauerii Cularone siue Gratianopoli lapidis fragmentum difficilis lectu 'unde haec tandem elicui' ut ait auctor

1504

A

Salue, sancte pater Priape rerum,
 salue. da mihi floridam iuuentam,
 da mihi ut pueris et ut puellis
 fascino placeam bonis procaci
 5 lusibusque frequentibus iocisque
 dissipem curas animo nocentes
 nec grauem timeam nimis senectam,
 angar haud [miser]ae pauore mortis
 quae ad domu[s] trahet inuida[s Auer]n[i],
 10 fabulas manes ubi rex coercet,
 unde fata negant redire quemquam.
 salue, sancte pater Priape, sal[u]e.

B

Conuenite simul quot est[is om]nes,
 quae sacrum colitis [ne]mus [pu]ellae,
 15 quae sacras colitis a[qu]as puellae,
 conuenite quot estis atque [be]llo
 uoce dicite blandula [Pria]po:
 salue, sancte pater Priape rerum.
 in]guini oscula figite inde mille,
 20 fasci]num bene olentibus [cor]onis
 cing]ite illi iterumque dicite omnes:

salue, san]cte pater Priape rerum.
 nam malos arcens homines [cr]uentos
 ire per siluas dat ille uo[b]is
 25 perque opaca silentia incruenta,
 ille fontibus arcet et scelestos,
 inprobo pede qui sacros liquores
 transeunt faciuntque turbulentos
 qui laua[n]tque manus nec ante multa
 30 inuocant prece uos, deae pu[ellae].
 'o Priape, faue, alme' dicite [omnes,
 'salue, sancte pater Priape, [salue.'

C

O Priape potens ami[ce, salue,
 seu cupis genitor uo[cari] et auctor
 35 orbis aut physis ipsa Panque, salue.
 namque concipitur tuo uigore
 quod solum [repl]et, aethera atque pontum.
 ergo salue, Priape, salue, sancte.
 saeua [Inppiter] ipse te uolente
 40 ultro fulmina ponit atque [se]des
 lucidas cupidus suas relin[quit].
 te Venus bona, feruidus Cupido,
 Gratia et ge[minae] colunt [sor]ores
 atque laeti[tiae da]tor Lyaeus.
 45 namque te si[ne n]ec Venus proba[tur,
 Gratiae illepidae, Cupi[do, Ba]echus.
 o Priape potens amice, salue.
 te uocant prece uirgi[nes pud]icae,
 zonulam ut soluas diu ligatam,
 50 teque nupta uocat, sit ut mar[ito]
 neruus saepe rigens potensque sem[per].
 salue, sancte pater Priape, s[alue].

CIL. XIV 3565 ex schedis Lami potissimum. AL. Burmanni V 219, Meyeri 1704 Tiburi in herma bene uasato sculpto e saxo Tiburtino. in fronte scriptum erat *genio numinis Pria[pī] potentis polle[nti]s [inu]cti Iul. Agathemerus Aug. lib. a cura amicorum somno monitus*, carmina uersuum duodecim in postica A et uicenum in utroque latere B et C. non antiquiora haec esse aeuo Antoniniano olim dixi (musei rhen. 18 p. 415) neque dum certius habeo, fuit qui Iulio nomine imp. Iulium Philippum monstrari putaret. uersiculi pro inlitterato homine satis boni (licentior 15) et Catulli studiosa lectio et Horatiani cuppedo glossematis suadent ut ab altero saeculo ne longius recedamus hende-casyllabi Phalaeciis Sapphici inmixti sunt 6 10 23. basis quod semper trochaica est, nam *ergo ultro* nec minus *salue* (cf. 38 31) secundam corripunt, excepto paenultimo uersu in quo subtrahi tamen potuit s finalis, hic modus fortasse Priapo ob Priapeum metrum datus est (Ter. M. 2752 ss.)

dilapsas ex lapide syllabas restituerunt qui transcribere primi

9 *domos* exemplar Bernense anni 1758 10 cf. Hor. *carm. I 4, 16* 11 Catulli 3, 12 13 cf. Cat. 42, 1

20 *malo et bonum* 23 *malos homines fugans* Bern. ('quod interpolatum uidetur' Burmannus) 24 *siluas* trisyllabum ex Horatio, 49 *soluas* ex Catullo, quae in scholis grammaticis inter se comparata esse conligas ex Prisciano p. 16 H.

35 *Priapo Pantheo* titulum dicarunt aediles coloniae Apuli in Dacia anno 235 (CIL. III 1139). Pan idem multis uisus est esse ac τὸ πᾶν uelut Cornuto qui ea ratione usus similiter cum Priapo Pana confundit cap. 27 43 cf. Hor. *carm. IV 7, 5* 44 *laetitiae Bacchus dator* V. Aen. I 734

45 datur *probata est* (*placebit* Burmannus) 49 cf. Cat. 2, 13

1505

CIL. XI 3862 in agro Capenati inuenta tabula quae Romae nuper penes Rossium erat, facta de uili marmore litteris parum bonis inscriptum habet totum e libro Priapeorum carmen 14 *huc huc quisquis es in dei salacis | deuerti* eqs., uersu 4 *adire noli* lapicida insculpsit male, 10 *fabilla*

Gori inscr. Etr. I 95, 45 quos Florentiae exscripsit Priapi uersus (AL. Burmanni V 218, Meyeri 1703) *quidnam, quid rapis o puella furax? ne ramos traheres, tibi haec ferebam. sed posthac caueas feras quid orto: obduxi licet arma, sum Priapus*, eos inexpertus Vallensium elegantiarum homo Italus finxit, neque antiquitus esse incisos Bormann confirmat qui uidit extantes etiamnum ibidem (CIL. VI fals. add. p. 251* ad n. 3*)

nugas alias ut *heic stans uertice montium supremo Pan*
eqs. (AL. Burmanni V 216, Meyeri 1549) praetereo, praeser-
tim cum ne his quidem editoribus fraudi fuerint

1506

Mulsum crustula, municeps, petenti
in sextam tibi di[u]identur hora[m]:
de] te tardior au[t] piger quereri[s].

CIL. X 5844 uidit Mommsen, Henzen Or. 7083 Ferentini a latere monumenti quod Pacuuio Seuero constitutum est uiro summis honoribus municipalibus functo. hende-casyllabi ad dona data in dedicatione statucae uidentur pertinere

1 in titulo Ferentinati 5863 *mulsum et crust.* simulque *crust. mulsum* ad libram et heminam diuiduntur, *crustulum et mulsum* Henzen 6211 al., hinc *clustrum et mulsum* Curibus 2 qua hora prandium solebat praestari (cf. Mart. VIII 67, 1) 3 *quereri*/ Mommsen, *quereris* ergo fuit, non *querere* o tardus nimis et piger maritus Mart. IX 40, 9

1507

No]n uendo ni[si] amantibus [c]oronas.

Revue epigr. du midi de la France 1890 p. 39 n. 827 (mihi misit Huelsen) Nemausi. insigne fuisse puellae coronariae putatur, celebris erat picta a Pausia Glycera amica quam stephaneplocon aut stephanopolin uocabant (Plinius XXXV 125)

1508

et quae rara fides tori[s] habetur,
multos cum caperet superba forma,
blando iuncta uiro pudica mansit.
qui nunc pro meritis bene adque caste
5 corpus, quod potuit negare flammae,
unguento et foleo rosisque plenum
ut numen colit anxius merentis.
parcas, oro, uiro, puella parcas,
ut possit tibi plurimos per annos

- 10 cum sertis dare iusta quae dicauit,
et semper uigilet lucerna nardo.

Henzen in Gerhardi ephemeride archaeol. 1858 p. 202*
et CIL. VI 30099 ubi primus uersus accessit Romae
marmor repertum uia Latina, carmen Statii Martialisque
aetati suppar, oro trochaeum facit u. 8

1 *rara fides* Hor. c. I 35, 21 Mart. X 78, 2 *tori..* non
certum, inferiora cernuntur segmina litterarum *p* aut *t*, *o*,
n aut *tu*, denique hastula recta, cum uelis extundas *pot[est]*
uocari 2 nomen mulieris uirique alibi erat scriptum, *Su-*
perba primo legebat Henzenus 6 de *folio* unguenti spe-
cie cf. Plinium XII 129 XIII 15 Mart. XI 18, 9 Iuu. 6, 465
AL. Riesi 910, 48 Henzen Or. 5037 supra 29, 8 quibus ex lo-
cis plurimos Henzenus congressit. *doleum lileum osteum* sim.
damnantur in appendice Probi, *alii diserti dicunt aleum*
per e et doleum et palleum Charisius p. 70 s.

1509

Hic est condita delicata Mus[a].

CIL. VI 22740 descr. Bruzza et Bormann reperta
trans Tiberim tabula marmorea nunc Florentiae adserua-
tur. litteris bonis hendecasyllabum, incessu illum qui-
dem tamquam delicatum languido, Henzenus agnouit qui
non deesse nisi unam litteram adnotat. *Musa* nomen pro-
prium sepultae

1510

- fluxa aut syrmata Bacchici coturni,
hic Phoebus fuit, hic superbus Euhan.
plaude istis, popolare uolgus, umbris,
si sum dignus adhuc fauor[e] uestro,
5 si post praemia rixulasq. [ues]tras
ut tiro ac rudis in quiete u[ia]m.

CIL. X 1948 descr. Mommsen et abscissa refecit, Hen-
zen Or. 6187 Puteolis 'litteris magnis et accuratis ae-
tatis non bonae'

1 praecessit tale *cum pallam cithara canens trahebat.*
et nomen scaenici artificis desideratur. *fluidum syrma* Bac-
cho Seneca adsignat Oed. 423 5 *rixula* nouum, *uidebis*
populi rixam Petron. 45 6 *uiuo** prius edebatur IRN.
2913, sed de *m* aliquid Duhnus et Mommsenus in fine ui-
derunt reliquom

1511

O ciues l]egite hoc Remi et Qu[irini.
 clarum] militiae decus, poëta
 ortus nobi]litate Flauiórum
 Faustinus] sapientia politu[s
 5 in terra ci]nis hac [iacet sepultus.

CIL. III suppl. 7286 descr. Milchhoefer, CWachsmuth
 mus. rhen. 44 p. 320 Athenis in gymnasio Hadriani in
 marmore Pentelico. aevi fere Antonini

1 *Remo cum fratre Quirinus* V. Aen. I 292 2 cf.
 Mart. I 55, 2 *clarum militiae Fronto togaeque decus*
 4 initio absumptum cognomen puto *Archippus, Aprullus*,
 simile. interim quod posui spatio explendo satis esse opi-
 nor. non placuit tale *Zenonis* neque *et prisca*

1512

Quam dulcis fuit ista, quam benigna,
 quae cum uiueret, in sinu iacebat
 somni conscia semper et cubilis.
 o factum male, Myia, quod peristi.
 5 latrares modo, si quis adcubaret
 riualis dominae, licentiosa.
 o factum male, Myia, quod peristi.
 altum iam tenet insciam sepulcrum,
 nec seuire potes nec insilire,
 10 nec blandis mihi morsibus renides.

Huebner *Hermæ* I p. 68 secundum imaginem quam
 EBarry delinearat in Aquitania inuentum marmor prope
 Augustam Ausciorum, litteras Renier incisas arbitratur sae-
 culo II. canum epitaphia alia uide supra 1174 ss. de no-
 mine a musca tralato cf. Luciani encom. musc. 12

3 *conscia lectuli lucerna* Mart. XIV 39 4 et 7 com-
 probatur hac imitatione emendata Catulliani uersus 3, 15
 scriptura 9 i. saeuire 10 *fastidiosum renidens uel*
pro adnuens uel consentiens uel ridens Placidus, cf. Cat. 39

1513

Hoc turba in tumulto mei parentes,

quorum pignus ego et superstes unus
has pro marmore diuitique templo

CIL. VI 1609 descr. Henzen. AL. Burmanni IV 315, Meyeri 1406 in museo Vaticano tabula marmorea disrupta. praecedit *Q. Fabius Q. f. Quir. Felix proc(urator) Aug. sibi libertis posterisq. suis.* in u. 2 editorum culpa qui et omiserant (Mur. 899, 8 AL.) *ego* erat pro iambo sicut apud infimos poetas. *diuiti* 3 ablatiui exemplum metricum certumque Neuius de formis l. l. II p. 33 nullum praebuit, *diti* adscripsit e Lucretio. saeculi II uel III

1 *hoc sunt in* Burmannus, *hoc cubant* Meyerus. non adloquitur iste populi turbam (neque enim per se aptum id uerbum erat et clarius Martialis cum imperat *corripe, turba, moras* uel *ferrum, turba molesta, nega*) sed maiorum suorum multitudinem significat, sicut poetae *in solis tu mihi turba locis* et *nos duo turba sumus* post 3 deest *sedes exigui dedi sepulcri* aut amplius *paruas Manibus omnium dicaui sedes, ultimus ipse quas inirem*

1514

N]on te, qui properas uiator ire, |
tr]istes endecasyllabi tenebunt. |
quit credas homo tempori futur(o), |
p]aucis hic tibi casus indicabit. |

- 5 d]ulci pondere cum grauata | [m]ater
incluso utero decem k(alendas) |
ga]udebat pueri ededissee partus, |
no]tis iamque pater deos rogabat
ut | [p]rimos pueri uideret annos,
10 mox cas|[t]ris iuuenem daret legendum,
for|[tu]na dum magna studet aemulare

CIL. IX 5401 uidit Mommsen, acta inst. arch. Rom. 1857 p. 74 prope Firmum Picenum. praecedit *L.] Marcio Frugi, Marciae L. f. Cypare.* subsequitur spatium non inscriptum duorumque geniorum facem inuersam tenentium effigies mala. litterae inertes in quibus *i* et *t*, *c* et *g* distinguui fere nequeant. explerunt Mecchi et Thilo

6 perinde ualebat *quot kalendis* et *quot mensibus.* cf.

Sen. Phoen. 535 *decem mensum graues uteri labores*, Hein-
sius ad Ou. epist. 11, 46. *ceterum inclusos utero Danaos*
V. Aen. II 258 7 *partus* pluralis per abusionem hic ad-
hibetur, proprie apud ueteres *pecus partus edebat acerbos*
sim. 11 *facta dum* si substituas, Sapphicus fiat hende-
casyllabus (*Pindarum quisquis studet aemulari*). at opes
filii magnas iste somniarat *aemulaueris* Appuleius, Ζη-
λοτυπῶ *aemulo* gl. Cyr. cf. *imitare* supra 925 naufraga-
tus in uersu ultimo scriptor animum despondit. quod omi-
sit uerborum *spem Fatus subito diremit omnem*, id sculp-
tura Mortis suppletum est. neque enim construendum cen-
seo *hic casus, cum* i. hic infans tum mortuus cum eqs.

1515

Post septuagesimo numero tempus
postquae totidem transactos autumnos
tres nati tibi iam figimus probo parenti,
quod gratum tumulum uidetur esse.

- 5 mater kara nobis tibi que nuper
ho[r]tatur fieri mor[t]is honorem.
iam uale pater nobis relictis,
iam te non T[ar]tara crudelem tene[bu]nt,
set Elysium campus occupauit,
10 und[e nu]nc [etia]m tibi reuerti
fas est ut [pi]o et probo pare[nt]i.

CIL. VIII suppl. 11597 ad ectypum, Cagnat explorations
en Tunisie 3 p. 110 n. 199, IohSchmidt eph. epigr. V 266 et
VIII 58 Ammaedarae. praescriptum *Iulio Gallonio*, sub-
scriptum *h(ic) s(itus) e(st)*. hendecasyllabi barbari barba-
reque aucti (3 *tres nati tibi f. parenti*) aut curtati (7 *iam*
nobis genitor uale r.) utriusque editoris exemplo satis con-
stat de lectione neque iam opus est discrepantias enotari
(6 *hortatu rei primores honorem* Schmidt olim)

4 parentheton *tumulum* 8 *crudele* a funere saepe
transfertur in funerantes, raro in funeratos 10 *etiam*
Schmidtius iterum examinato ectypo iam refutat, enotat
quasi *inium. an in eum?* iterum dubitans Mommsenus

1516

Sanctis contiguus sacroque patri
uiuuit sic meritis Apollinaris,

- illustris titulis, potens honore.
 rector militi(a)e forique iudex,
 5 mundi inter tumidas quietus undas,
 causarum moderans subinde motus
 leges barbarico dedit furori,
 discordantibus inter arma regnis
 pacem consilio reduxit amplo.
 10 haec inter tamen et philosophando
 scripsit perpetuis habenda s(a)eclis.
 et post talia dona Gratiarum
 summi pontificis sedens cathedram
 mundanos soboli refudit actus.
 15 quisque hic cum lacrimis deum rogabis,
 dextrum funde preces super sepulcrum:
 nulli incognitus et legendus orbi
 illic Sidonius tibi inuocetur.

Luetjohann praef. Sidonii Ap. p. VI e codice quondam Cluniacensi in quo praescriptum est *epithaphium Sidonii*, subscriptum *XII kl. Septembris Zenone imperatore* (anno circiter 479 cf. Mommsen ibid. p. XLIX), LeBlant inscr. christ. Gall. I n. 562 carmen euidenter exceptum ex sepulcro quod episcopus iste Aruernorum paterque eius in aliqua ecclesia tenuerunt, compositum ut Pagius declarauit paulo post mortem episcopi, nihil in metro habet cuius ueteres puduerit praeter *philosophando* 10 (Sidonius ipse in heroicis *philosopho*)

12 *scripsit uaria et grata opuscula* de Sidonio Gennadius 92 14 suboles Sidonii ipse quoque Apollinaris nominatus cum Victorio duce Italiam petiit et post uarios casus episcopus Aruernorum factus est senex (ind. Sid. p. 420)

1517

- Ereptam nolucrem Cupido luget.
 non est quod putat hic inesse lector,
 sed uitam leget hic breuem puellae,
 crescebat modo qu(a)e futura pulcra
 5 multorumque amor, excidit et omen

CIL. IX 5922 a Ferrarino et Oliua carmen traditum esse docuit Mommsen, repertum dicitur Monticelli in Histria. AL. Burmanni IV 405, Meyeri 1460. Burmannus quae praescripsit ex alia inscriptione repetita sunt Anconitana *d. M. Labieno Renato Labiena Procula mater b. m.* recentioris poetae ioco uersus ut credam fictos, tam genus corruptelae facit quod chartarum, non lapidis memoriam praese fert quam puella Cupidinis uolucris dicta (obuersatus est dicenti passer Catullianus 3, 1) et pro uiatore appellatus lector. auiculam mortuam fleri Burmannus statuit

1 *lucet* Ferrarinus   2 *putas* schedae Italicae Burmanni   3 *uitam - breuem* scripsi non ausus *fetum* ne falsario quidem imputare: *situm - breue* Ferr. *factum - breue* Oliua *fatum* schedae Burm. *sitam leget hic auem* Burmannus ipse   5 *amorum* Ferr.   et omen omisit Oliua, et omne schedae Burm. habuere, conieci *excidit set omne*. at uide choliambum Mart. I 96, 14 *quaeris quis hic sit? excidit mihi nomen*

1518

Sum castae cinerum lapis puellae
custos. me relegens pius uiator,
huius cognita si tibi fuisset
uirtus, lacrimulis tuis rigares.

CIL. VI 40* inter falsas urbanas saeculi XV, auctores habemus Ferrarinum et Lilius. AL. Burmanni IV 120, Meyeri 1249 praescriptum *d. M. s.*, subscriptum *Euodiae Cyparae ann. VI* (nam orthographiam obseruant Fabretti 64, 2 et Reinesius 855, 143, *ciparae* antiquiores, similiter in carmine *lachrymulis* Lilius) 'uersus meliores sunt quam qui a Ferrarino excogitati esse uideantur' CIL.

1519

Alfeno Fortunato |
uisus dicere somno |
Leiber pater bima|ter,
Iouis e fulmine | natus,
basis hanc no|uationem
genio | domus sacrandam. |
uotum deo dicaui

10

praef(ectus) | ipse castris.
 ades ergo | cum Panisco
 memor | hoc munere nostro |
 natis sospite matre. |
 facias uidere Romam |
 dominis munere hono|re
 mactum corona|tumque.

Renier inscr. Alg. 157 Henzen Or. 5716 CIL. VIII 2632, ectypon mundissimum habui a Froehnero commodatum

Lambaesi in basi tum cum eruta est collocata inter duo conclauia eleganter pauimentata. litterae lucidae satis bonae, oblongae et sine macie gracilentae, ob angustias spatii haud raro complicitae ac semel inepte (*i p* in *dicau* praef.) ionicos dimetros partim per anaclasin factos Ritscheli agnouit explicuitque prooem. Bonn. aest. 1855 (opusc. IV p. 311). *domini* 13 possunt M. Aurelius et Verus esse, huic aetati aut proxumae conueniunt prisca *Leiber* et *mactus* (magis auctus ut grammatici explicant) nouumque *nouatio*

1 hic uersus licentissime structus est nominis proprii causa, in 9 *ergo* quidem trochaicum facit sed in exitu pariter molossus apparet, denique postremi uersus clausula tarditatem primi aequiperat. *Alfeno* Renierius contestatusque lapidem Wilmannsius: *Alfenio* in ectypo reperiō similiterque Froehnerus, nisi tamen *i* scalpro orta est bis ducto ad absoluendam *n*, sicut 5 *nouatiionem* chartacea effigies exhibet, *i* alteram alteri plane insidentem. parui id refert ad nomenclationem hominis, si quidem consul anni 2 Alfenus Varus idemque Alfenius uocatus est (Klein fast. p. 15), non parui ad carminis existimationem 3 *bimatus* lapis cum aberrassent scalptoris oculi ad *natus*, restituit *bimater* Henzenus. *bimater* Διθύραμβος ὁ Διόνυσος gl. Phil. *bimalcus* (pro *bimatus bimater*) *Liber pater* gl. Sangall. IV p. 212 G.

9 *Painiscos* cum Marsua saltans caelatus est in speculo antiquissimo eph. epigr. I 24 11 ades filiis simul seruans matrem 12 ss. cf. procuratoris Augg. preces supra 19

1520

ionicos numeros nescio an studuerit uelle effingere Cybeles sacerdos Corfiniensis CIL. IX 3146 *Acca L. f. Prima ministra matris magnae matrem refecit magnam et inaurauit et Attini comam inaurauit et Bellonam refecit*, certe probum uersiculum nullum finxit. nec uero pauci tituli breuia aut temptamina carminis aut imitamina exhibent.

uelut cum Glyconeis uersibus Pherecrateisue compositam inscriptionem nullam uiderim, Auxentius tamen u. c. in urbe Roma renouatum a se Dianae signum sic coepit memorare CIL. VI 124 quomodo Catullus Dianae hymnum cecinit: *um]brarum ac nemorum incolam, ferarum domitricem, Dianam deam uirginem* eqs.

1521

•   •   •   •   •
 Marcellus hic qui|escit
 medica nobi|lis arte,
 annis qui fe|re uixit
 triginta et | duobus,
 5 sed cum | cuncta parasset |
 edendo placitu|rus,
 tertium mu|neris ante
 ualida | febre crematus |
 diem defunctus obi|it.

CIL. VIII 241 descr. Wilmanns, suppl. 11347   Sufetulae in prou. Byzacena. metrum ionicum refractum iambis leuiterque tractatum. aetate hic medicus inter Sidetam et Empiricum fere medius

3 *fere* bibreue   4 *triginta* ultima correpta facit hiatum, debuit *tr. atque d.*   7 ante diem tertium muneris quod editurus erat obiit. contra Wilm. 'placiturus tertium muneris (diem) i. per tres dies'. pronuntiandum *terzum*

8 alii *febre uri, torreri* dicebant, *febris depascitur artus* nel *depascent corpora febres*   9 dimeter iambicus licentiae priscae cum tertia syllaba longa sit et sexta dissoluta, nisi ionicum males sic scandere *zem defunctus obi(u)it*

1522

Borysthenes Alanus
 Caesareus ueredus,
 per aequor et paludes
 et tumulos Etruscos
 5 uolare qui solebat
 Pannonicos in apros,

nec ullus insequentem
 dente aper albicanti
 ausus fuit nocere,
 10 nel extimam salina
 sparsit ab ore caudam,
 ut solet euenire:
 sed integer iuuenta,
 inuiolatus artus
 15 die sua peremptus
 hoc situs est in agro.

CIL. XII 1122, septem uersus primores tradidit Peire-
 scijs, cunctos ex 'ueteri scida' Pithoeus. AL. Burmanni
 IV 399, Meyeri 211, Riesi 903 fuere in marmore effosso
 Aptae in Gallia Narb. imp. Hadrianus Borystheni equo
 ad uenatus acceptissimo sepulcrum fecit titulumque inscrip-
 sit, Dio LXIX 10 Spartianus Hadr. 20. eiusdem imperato-
 ris aliud carmen uenatorium graecum Thespiis repertum
 est (Kaibel epigr. 811). alternantur dimetri iambici et chor-
 iambici catalectici siue heptasyllabi Anacreonte et Archi-
 lochei, cf. quae de nouello poeta Terentianus M. prompsit
 2525 ss. et Claudiani fesc. XII, hic meri iambi praeter *ausus* 9

4 apri Tusci saepe memorantur, fortasse in Etruriam
 Pannonicos transtulisse Hadrianum Mommsenus adnotauit

7 *nocere aliquem* structura primum ab Seneca adhibita,
 ab Hadriano inde perquam usitata (arch. lexicogr. lat. II
 p. 118) 10 *salina* Scriuerius: *saluam* traditur. contra
 Casaubonus 11 *caldam* coniecit hi uersus quia non ser-
 uant uices numerorum, 12 mihi quondam tamquam non
 suo loco incisus aut transcriptus uidebatur post 9 esse col-
 locandus: sic paria uersuum etiam sensibus coagmentaren-
 tur. Riesius uersum 11 poni uoluit ante 10. fatebimur ta-
 men 12 non potuisse melius inferri quam post fortuiti casus
 uel commenticii enuntiationem 10 s., metra autem cum alias
 singula tum a 9 ad 12 bina inter se potuisse commutari

1523

Apollonia quae uocitabar,
 lapide hoc inclusa quiesco.
 ipso mihi flore iuuentae
 ruperunt fila sorores,

- 5 annos me post dece et octo
uctuerunt uisere lumen.
unum sortita maritum
seruauī casta pudorem.
mater misera hoc monumentu
10 extruxit Olympias amens.
haec sunt. bene uiue, uiator.

CIL. IX 2272, iam pridem periit. AL. Burmanni IV 257, Meyeri 1359 Telesiae in Samnio. praescriptum *d. M. s(acrum)*. paroemiaci sunt quales Hadriano Pioque imperantibus Annianus et Serenus, post Hosidius in Medea Ausonius Martianus Boethius carminibus adhibuere. binos fere coniungi uides ambitu orationis

1 *Apolonia* Burmannus. sic legitur in titulis *Apolonius Apolinaris*. eadem correptio etiam in graecis carminibus ualuit (in sepulchrali Attico Kaibeli 119, Romano 686)

4 cf. 443, 5 al. 5 *post* testes prope omnes, *uix* unus
decem alii 10 *lugubris et amens* Ou. met. II 334

1524

- Neptuni uertex regmen
sortiti mobile uentis
scultum, cui cerulea es[t frons
delfinis cincta duob[us].
5 [at tu succendere flammis,
sine quis nec foedera iungis]
nec mu]nus perficis ullum,
undas di]gnare, Cupido.

CIL. VII 2, inser. Brit. christ. 31 cum imagine apud Durotriges Britanniae in uillae rusticae cubiculo (balneo potius uersiculos aptos dixeris) in pauimento tessellato quod Neptuni caput pedesque pueri supra mutilati, fortasse Cupidinis exhibet. circumscripta sunt binorum uersuum paria tria, unum deest, proxime abest a primis uersibus insigne christianum Xp exeunti fere saeculo quarto titulum conuenire Huebnerus existimat qui heptametros describens *Neptuni-uentis*, *Scultura cui cerulea est delfinis cincta duobus*, priorem uersum turbatum esse addito uertice cum debuerit scribi *Neptunus regmen sortitus*, alterum

suppleto nomine sic intellegi uoluit 'cui in sculptura barba caerulea delphinis cincta est'. in pauimento uersus conspiciuntur paroemiaci, quo in genere solet quidem pedem tertium ipse occupare anapaestus *Neptuni tempora regmen*, hic tamen quod illam quoque sedem semel intrauit spondens, id non solum barbarie scriptoris sed etiam eruditorum exemplis qualia Hosidius (AL. Riese 17) uersibus 43 et 295 edidit excusabitur. idem de metro iudicium Studemundus fecit Hermae 9 p. 503

1 magis in usu erat *regimen* 3 i. sculptum ut CIL. VII 37 *scultor* sculptor. errauit musiniarius siue neutri generis uocabulis antegressis deceptus siue quia caput cogitauit cum inscripsisset *uertex*. huic *sculptus* congruebat *frons* sententia me mouit ut adderem, comam Neptuno oculosque caeruleos ueteres adsignant, in titulo tot litterae non indicantur interceptae et numeros melius claudit *essent*

5 sententiam sumpsi ex aliis uersibus balneorum quales collecti sunt in AL. 377. ibi carmen 347 inscriptum est *de sigillo Cupidinis aquas fundentis*, proximum *de Neptuno in marmore calido* (*calidas* Riese) *aquas fundente*, cf. Regiani uersus ibid. 271 7 *munus* Huebner, idem 8 *ignare*. licuit etiam *flammarum gnare* Cupidinis aptare inuocationi

1525

A

A patre hic missus Libyae procon]sule bella
dum miscet Numidis, prosternitur imp]ius hostis.

B

Felicem gladium [tibi qui sacramque dicauit
Aproni effugiem, [miles bonus, o dea,] duxque
hic idem fuit, hic i[usto certamin]e u[i]ctor,
praetextae positae [causa pariterque re]sumptae,
5 septemuir puer, han[c, genitor quam rite r]ogarat,
Caesar quam dederat, uestem tibi, sancta, rel]iquit.

C

Diuor[um . . . . .
mut[ua . . . . .
filius Aproni maio[r quam nomine factis,

Gaetulas gentes q[uod] dedit ipse fugae,
 5 effigiem cari genitor[is], diua, locauit,
 Aeneadum alma paren[s], praemia iusta tibi,
 armaque quae gessit: scuto [per uolnera fracto
 quanta patet uirtus, ens[is] ab hoste rubet
 caedibus attritus, consummatque [hasta tropaeum,
 10 qua cecidit fos[s]u[s] barbar[us] ora ferox.

Quo nihil est utrique magis uener[abile] signum,
 hoc tibi sacrarunt filius atq[ue] pater:
 Caesaris effigiem posuit p[ar] cura duorum,
 certauit pietas, su[m]ma in utroque fuit.

CIL. X 7257, Muratori 762, 3 ex Gualterio partem male tradidit, partem nuper inuentam (A et principia ex B) accepi a Mommseno descriptam. AL. Burmanni IV 28, Meyeri 1463 in Eryce monte Siciliae reperta tabella, litterae minutae et male factae *missu patris* L. Aproni procos. Africae *Apronius Caesianus prosperam aduersum Numidas pugnam facit* a. Chr. 20 (Tacitus ann. III 21), idem Caligulae fuit in consulatu conlega a. 39. praescripta maximis litteris haec cognoscuntur *L. Apronius L. f. Caesianu[s] VII uir e[pulonu]m ... [Vene]rí Erucinae [d.] d.* dextra ab A parte scripti sunt sex quos subieci uersus B, porro dextra a B et titulo uotiuo quasi marginantes tabellam elegi quos extremos feci C, laeuam monumenti partem quae tota periit parilia exhibuisse carmina consentaneum est. subscriptum sub B apparuit *L. Apronio ... [curante]*?

A uerba scilicet mutabis arbitrio *patris ubi missu dux te, dea, prae]sule bella [prospera pugnauit, cecidit Mauru]sius hostis*

B 2 sic Leo conl. Tibullo I 1, 75 al. *natus belli duce* ego suppleram 3 in exitu *luctor* Gualterius, unde conieci quod supra legitur aut tale *[facti memorabilis a]uctor*

4 praetextam posuit ut puer, recepit in honore ut septemuir 5 .ocarat traditur aut .ogarat 6 sententiam aliquam expressi, ultimum quod fertur .icui quomodo emendandum sit haesites, *dicauit?*

C 1 diuorum nutu perpetrasse Apronius tam egregia facinora dictus erat, 2 fortasse mutua a patre accepisse auspicia imperiumue 3 *cui corpore uirtus, quam aetate uigore*, similia adice 7 *scuto c.. unus auctor (parsque fere*

scuti uolnere nulla uacat Ou. ex P. IV 7, 38) 10 *posui*
 (aut *posuit*) Gualterius, .. *ni* .. sim. ceteri auctores. *fossus*
 feci, sed potuit nomen ducis barbari esse quale Mommse-
 nus proposuit *Bocut* (sic enim Bogudis regis nomen nummi
 efferunt) 11 epigramma nouum, nullo tamen si fides est
 testibus separatum interstitio 13 *posuit pe* .. Gualt.
 ambo duces Caesarem uenerati sunt certantes uter pien-
 tior foret, fuit autem uterque pientissimus

1526

A

Aequora conclusit campi diuisque dicauit
 et templum statuit tibi, Delia uirgo triformis,
 Tullius e Libya rector legionis Hiberæ,
 ut quiret uolucris capreas, ut figere ceruos,
 5 saetigeros ut apros, ut equorum siluicolentum
 progeniem, ut cursu certare, ut disice ferri,
 et pedes arma gerens et equo iaculator Hiberno.

B

Dentes aprorum, quos cecidit, Maximus
 dicat Dianæ, pulchrum uirtutis decus.

C

Ceruom altifrontum cornua
 dicat Dianæ Tullius,
 quos uicit in parami aequore
 uectus feroci sonipede.

D

Donat hac pelli, D[iana],
 Tullius te Maxim[us]
 rector Aeneadum, [gemella
 legio quís est se[ptima],
 5 ipse quam detrax[it apro
 laude opima p[raeditus].

CIL. II 2660 contulit Huebner   Legione Callaeciae
 rep. ara marmorea inscripta litteris pulcerrimis, in fronte
 sub lunae et astrorum sigillis titulus hic est *Dianæ sacrum*

Q. *Tullius Maximus leg(atus) Aug. leg(ionis) VII gem. felicis*, post tergum A, in lateribus dextro B sinistro C (cf. Verg. ecl. 7, 29 *saetosi caput hoc apri tibi, Delia, paruos et ramosa Micon uiuacis cornua cerui*), in tabella marmorea D. aetatis fere Hadrianae

A 2 montium dea *triformis* Hor. c. III 22, 4 5 compositum pro usitato illo *siluicola* tam singulare quam Catulli *cerua siluicultrix* 6 *disice* ignotum uocabulum Huebnerus ad curriculi uehiculique genus rettulit, Mommsenus ad equum celdonis uel asturconis similem, *ferri* igitur uterque ad ferendum. mihi opponi inter se uidentur *cursu* et *disice ferri*, illud pediti et equiti, hoc arma gerenti et iaculatori accommodatum. *disicem* cur latinum fuisse negemus non uideo, utpote a disiciendo non minus recte deductum quam *obicem* ab obiciendo uel *subices*, proprie ut significaretur τὸ διαιρετικόν. disicimus rem machaera (Plautus) securi (Vergilius) telo (Silius) fere omni armorum genere, ideoque hoc Tullium nomen adhibuisse puto quod et in peditis sparos ac uenabula et in iaculationem equestrem quadraret. clausula similis Vergilianae *obice saxi*

B trimetri duo, alter romana licentia infectus

C dimetri iambici quattuor 1 *altifrons* singulare, cf. Homeri ὑπέρκρων ἔλαφον 3 *aequora campi* supra dixerat A 1 secutus Ennium et ceteros. comparauit Huebnerus nomen quo Hispani hodie quoque incultos campos designant *páramo* uetusque oppidi Vardulorum uocabulum *Segontia Paramica*, addidit Georges Honorii cosmogr. p. 36 B 4 R. 4 *sonipes-ferox* V. Aen. IV 135

D tetrametri trochaici tres in sex cola discripti cf. 235 s.

1 *PELLI* ablatiuum Lucretio VI 1270 reddidit Lachmannus et antiqui agnoverunt grammatici (Charisius p. 43, 14)

3 *GEMELLA* Fita quod legioni nomen pro gemina Caesar posuit b. c. III 4, *uocamen* Hauptius supplebat 5 *URSO*

Huebnerus, quae si ibi fuisset uenatio, hos in hexametris aequius erat quam apros et equiferos commemorari

1527

A

Moenia qui Risinni Aeacia, qui colis arcem

Delmatiae, nostri publice Lar populi,

sancte Medaure domi et sancte hic, nam templa quoq. ista

nise, precor, parua magnus in effigia,

5 succussus laeua sonipes qui surgit in auras,

altera dum letum librat ab aure manus.

talem te consul iam designatus in ista
 sede locat uenerans ille tuus — — —
 notus Gradiuo belli uetus ac tibi, Caesar
 10 Marce, in primori clarus ubique acie.

B

Adepto consulatu — — — —
 tibi respirantem faciem patrii numinis,
 hastam eminus quae iaculat refreno ex equo,
 tuus, Medaure, dedicat Medaurius.

Renier inscr. Alg. 36 (Henzen Or. p. 501, CIL. VIII 2581 'periisse uidetur') Lambaesi in templo Aesculapii. patrio deo oriundus e Dalmatia legatus cuius in A 8 et B 1 nomina (*Proculus Iulius* sim.) post abrasa sunt statuam equestrem consul designatus posuit, consul dedicauit intra annos 166 (CIL. VIII 4208) et 180 (*Caesar Marce*)

A 1 *Rhizinium* ut Graeci dixit Plinius III 144. *Aeacia* cur uocentur nescimus nisi eadem causa qua finitimae terrae reges Aeacidiae uocati sunt, mireris autem productam alteram quasi primitium nomen Aeax fuerit, medium inter Aeacum et Aiace (flumen Illyricum Aeas etiam a latinis scriptoribus appellatur) 3 cf. CIL. VIII 2642 *Medauro Aug. sacrum*. ita dictus deus est quasi μέδων

3 et Mommsen ephemer. archaeol. Berolin. 1857 p. 62*, e descriptum est (nempe colligatae e et t fuere). es Renier

4 *effigia* item Afranius (Nonius p. 493), *effigiae effigias* Lucretius 5 *qui* cui. hic quae describitur imaginem in permultis hominum monumentis conspicimus equestri militia functorum 6 *telum librabat ab aure* Vergilius Aen. IX 417 unde *telum* restituendum olim putabam, cum praesertim in iambis legerem *hastam eminus quae iaculat*. sed Lucanus ac posteriores poetae saepe pro telis mortes usurpant 9 *bellandi uetus* Silius VI 616, *uetus armorum*

XVII 293, *gnaros belli ueteresque laborum* IV 530. idem XII 221 *nec notior alter Gradiuo iuuenis* 10 *primore parus* Renerii exemplar unum, *primo.....us* alterum. *primori partus* Renier edidit recordatus opinor Tacitea *uetus expertusque belli, clarus* Mommsen proposuit, *postus* RSchoell,

B 3 *iaculat* non legitur nisi apud infumos (*iaculatus* quidem passium apud Lucanum), *refrenus* nusquam alias

1528

A

Lucri repertor atque sermonis dator |
 infas palaestram protulit Cyllenius. |

B

Interpres diuum, caeli terraeq. | meator, |
 sermonem docui mortales atq. | palaestram. |

Caelorum incola toti]usque terrae, |
 sermonis dator atq. somniorum, |

5 Iouis nuntius et precum minister.

CIL. VI 520 contulit Henzen, Or. 1417, Kaibel inscr. gr. Sic. 978 in uilla Albania in herma, A sub capite positi latini trimetri inter 'Ερμῆς titulum et graecos uersus iambicos dactylicosque quinque satis euanidos, in quibus Ἄρτις ('Αττις corr. Kaibel epigr. 816) τὸν Ἑρμῆν εἰσαθ', Ἑρμῆς δ' Ἀττιῶι rogatur ut sospitet gentem amicitiasque ac seruet δῶμα τὸδ' Ἀττιαδῶν, B in latere sinistro hexametri duo neque ullo spatio distantes hendecasyllabi tres. eorum ultimus iambicam habet basin quam poetae Augusti temporibus insuerant uitare, haec tamen ne uidisse Atti puerum credamus cum alia dissuadent tum *meator*

A 2 i. infans (CIL. X p. 1175). alias lyram protulisse infans perhibetur Mercurius

B 1 *interpres diuom* Cyllenius Verg. A. IV 356
 3 nihil in lapide nisi *i...i...usque terrae* restat, *totiusque* Fea inuenit. fortasse uerbum additum erat hoc modo *caeli sum medius deusque t.*

1529

A

Nobilis in causis forma celsusq. Sabinus
 hic pater inuicti mystica uictor habet.

sermo duos . . . . . reseruans
 consimiles aufert . . . . .

5 et ueneranda mouet Cibeles triodeia signa:
 augentur meritis simbola tauroboli.

B

Antiqua genereose domo, cui regia Vestae

pontifici felix sacrato militat igne,
 idem augur, triplicis cultor uenerande Dianae
 Persidiciq. Mithrae antistes Babilonie templi
 5 tauroboliq. simul magni dux mystice sacri.

CIL. VI 511 ex schedis quarum culpa totiens i pro y
 inuasisse putes, Orelli 2353. AL. Burmanni I 55 s., Meyeri
 604 Romae in ara magna mutilata quae arietes macta-
 tos ostendebat taurumque et Mithriaca. praescriptum ele-
 giacis *m(atrī) d. m(agnae) Idaeae et Attidi menoturano s.*,
 tum heroicis *Ruf. Caeoni(us) Cae. Sabini f. u(ir) c(larissi-
 mus) p(ontifex) m(aior) hierof(anta) d(eae) Hecat(ae) au-
 g(ur) pub. p(opuli) R. Q. pater sacror. inuict(i) Methrae
 tauroboliatus m. d. m. Id. et Attidis minoturani, et aram
 IIII id. Mart. Gratiano V et Merobaude consulibus dedi-
 cabit.* Gratianus quartum (ita correxit Ligorius) et Mero-
 baudes consules fuere a. 377

A 1 *fama* Ligorius in exemplari altero 2 *inuicti*
 dei Solis siue Mithrae cuius sacerdotes summos constat
patres esse uocatos. *victor* argute opponitur inuicti my-
 sticis, si autem etiam agnomen Sabino fuit (cf. supra 265), eo
 argutius 3 *reseruat* Ligorius praeterea, fortasse uerius
 medio uersu *claris* et extremo *uatis* Pighius exscripsit

5 τριόδειος τριოდῆιος alibi non legi uidetur. Hecates signa
 dicuntur cum matris magnae sacris tunc saepe coniuncta

B 1 *generose domo* V. Aen. X 141. deinceps *pontifex*
Vestalis maior (CIL. VI 503) circumscribitur 4 *Persidi-
 cus* a Perside noue dictus pro Persico

1530

A

Festus Musoni suboles prolesque Auieni,
 unde tui latices traxerunt, Caesia, nomen,
 Nortia, te ueneror lare cretus Vulsiniensi,
 Romam habitans, gemino proconsulis auctus honor[e],
 5 carmina multa serens, uitam insons, integer aeum,
 coniugio lactus Placidae numeroq. frequenti
 natorum exsultans. uiuax sit spiritus ollis,
 cetera composita fatorum lege trahentur.

B

Ibis in optatas sedes, nam Iuppiter aethram

pandit, Feste, tibi candidus, ut uenias,
iamq. uenis: tendit dextras chorus inde deorum,
et toto tibi iam plauditur ecce polo.

CIL. VI 537 descr. Henzen, Fabretti 742, 507. AL. Burmanni I 79, Meyeri 278 in museo Vaticano tabula marmorea. praescripta A habet *R(ufius) Festus u(ir) c(larissimus) de se ad deam Nort[am]*, B *sancto patri filius Placidus*. de Festo Auieno poeta copiosius disseruere editores Wernsdorfius poet. lat. min. V p. 625 et Holderus encyclop. antiq. Stuttg. I² p. 2149, Mommsenus in CIL. cum Rufi Festi breuiarium rerum romanarum ad imp. Valentem missum non uetet tribui huic homini qui A composuit, addubitat utrum hic poeta sit idem et interpres Arati an huius pater, quoniam et in hoc titulo et in graeco CIG. 372 τὸν λαμπρότατον ἀνθρώπου τῆς Ἑλλάδος Ρούφιον Φῆστον nomen primum Auieni praetermissum sit. Aratum Hieronymus anno 387 nuper dixit ab Auieno in latinum sermonem translatum

A 1 Musoni Rufi philosophi quondam celeberrimi Volsiniensis ex Etruria 2 uersus obscurissimus. unde uidetur pertinere ad Auienum patrem. aqua Caesia ignota est, neque enim ullo iure Wernsdorfius Sarsinatem Umbriae nympham intellexit cui Caesius Sabinus amicus Martialis (IX 58 et VII 97) templum dederat, peruersius etiam in epigrammate AL. 120 Rieti quo Filocalus conditor lauacri denotatur Festi Auieni nomen esse expressum opinatus est. cf. 266 3 *lari* Henzenus transcripsit ex lapide. *Volsiniis in templo Nortiae Etruscae deae* Liu. VII 3 schol. Iuu. 10, 75 Tert. apol. 24 4 Festus proconsul Africae a. 366 et 367 alius fuit ac poeta, Achaiae proconsulatu hunc functum esse ex graeco titulo apparet supra memorato 5 *carmina* Auieni extant Aratus orbis descriptio ora maritima, periere Vergilius et Liuius iambis scripti 7 *ollis* more Lucreti qui datium plur. in fine uersus sic effert constanter, Auienus quoque frequentat (Holder ed. ind. p. 246)

B 1 recordatum filium esse Funccius animaduertit quae in principio Arati pater scripsisset u. 2 *reserat dux Iuppiter aethram* et 4 *Iouis imperio mortalibus aethera pando*

1531

A

Litorea praessus scruposae margine r[up]lis
inriguus gelido defluit anne latex,

cuius perspicuo per leui[a s]ax[a mea]tu
 praedulcis salsam per[luit unda Teth]yn,
 5 indigenis gratus, preterlabentibu[s] almus:
 i[n]cola delicias, aduena laudat [opes.
 sa[l]ue Nymfa meos dignata inu[iser]e finis
 et celebrem cunctis conciliare locum:
 nostra salutifero tu mactas pred[ia fo]nte,
 10 Licinianus ego carmine te dom[i]nus.

B

Diuersum sortita capis finemq[ue caputq]ue
 Nymfa, caput cautes, term[inus unda] tibi est.
 quis queat arcanum sap[iciens pernosce]re fontis?
 nasceris e scopulis, fo[ns, moriture freti]s.
 5 hoc Pelagia suos fontes epig[r]ammate donat,
 magne, tui pignus, Lic[inian]e, [tori.

CIL. III 1894 contulit Mommsen coepitque redintegrare, suppl. 8471 prope Zivogostje in ora Dalmatica ad ipsum litus, ubi fontem aquae dulcis tribus a mari passibus etiamnum scaturientem Mommsenus uidit, in inia rupe. litterae quales in palimpsestis codicibus solent esse orbiculatae et olim miniatae. uersibus A 1 10 B 6 crucis signa adposita, eadem interiecta numero tria inter A et B. prius carmen uersuum numero Liciniani nominis litteras aequiperat uidenturque primi uersus ad modum acrostichidos incepti. de Liciniano et Pelagia non constat, imperatorem Licinianum perperam editores indigenae intellexerant, Mommsenus ex Sidonio adfert Licinianum quaestorem pacis causa ad Gothos missum anno 474, ex nouella Valentiniani III a. 446 Pelagiam feminam inlustrem, quacum Bonifatii uxorem contendere licebit relictam Aetio (Marc. com. a. 432). his temporibus cum scripturae uitia tum mensurae (*Licinianus* prima, *ego* altera, *Pelagia* tertia producta) conueniunt.

A 1 extremum Fortis exceptit *r...is*, Mommsen *p...as*, hic fecit *scruposa e margine praegnans* 3 *leui..axi..e..tu* traditur 4 extremum nomen Mommsenus suppleuit recte opinor, confudit ergo scriptor sicut librarii plerique marina numina *Tethin* et *Tethyn* syllabarum discrimine neglecto. *salsam Tethin* Hauptius memorauit dictam ab Auieno in ora marit. 526 5 fin. *aeque*, 6 *item* Hauptius proposuit

nimis pro facundia poetae tenuia 8 eam uolt loco gratiam conciliari ut celebretur ab omnibus. *isalchli're* pro *conciliare* enotauit Buliĉ qui a Mommseno lecta multa iam legere nequiiit

B 4 potest etiam *fons pelagoque peris*

1532

Cara mieis uixi, uirgo uitam reddidi.

mortua heic ego sum et sum cinis, is cinis terrast,
sein est terra dea, ego sum dea, mortua non sum.
rogo te, hospes, noli ossa mea uiolare.

Gatti bull. arch. comunale 1887 p. 150, Notizie d. scavi 1887 p. 180 Romae inter circum Flaminium et fluuium eruderata tabula marmorea digestos uersus habet modo isto, subscriptum *Mus uixit annos XIII*

1 senarius priore quidem parte congruens cum hexametro 1036, 1 2 s. hexametri translati ex Epicharmeo epigrammate de quo disputarunt Hauptius op. II p. 190 et Bergkiius PLG. II p. 239: εἰμι νεκρός, νεκρός δὲ κόπρος, γῆ δ' ἡ κόπρος ἐστίν· εἰ δέ τε γῆ νεκρός (θεός Bergkiius quam coniecturam translatio haec sustentat) ἐστ', οὐ νεκρός ἀλλὰ θεός. uide supra 974. qui primus transtulit, nescio an *mortuos heic* fecerit ac deinde *sum deus, mortuos non sum* detracta s postrema ut in *cinis* 4 cf. quae rettuli in Saturniorum numero 16

1533

Sí non molestum est, hospes, consiste et lege.
nauibus uéliuolís magnum mare saepe cucurri,
accessi terras conplures, terminus hic est
quem mihi nascenti quondam Parcae cecinere.

5 híc meas déposui cúras omnésque labores,
sídera non timeo híc nec nimbos nec mare saeuom,
nec metuo sumptus ní quaestum uincere possit.
alma Fides, tibi ago grates, sanctissima díua,
fortuna infráctá ter me fessum recreásti,
10 tú digna es quám mortales optent sibi cúneti.
hospes uíue uale, insumptum superet tibi semper,
qua nón spréuisti hunc lapidem dignumq. dicásti

Henzen in actis inst. arch. Rom. 1872 p. 30 ad ectypum, CIL. IX 60 recognouit Kaibel Brundisii. scriptura exeunti primo aut ineunti alteri saeculo adsignatur, saepe longa et apicis nota nec umquam falso adhibita, accurata distinctio, cetera omnia tempus produnt propius ab Augusto.

1 senarius (cf. 118) ab hexametris nullo modo distinctus.

2 Enniani hexametri ann. 381 V. principium, qua re neglecta s finalis excusatur

3 *Mezentius hicc est et hocce erat alma parens* per duplicem c in Vergilio grammatici scribebant quidam, in his Velius Longus, scriptaque in antiquissimis codicibus inuenerat Priscianus (Ribbeck prol. Verg. p. 214 et 425)

4 *cecinere P. carmina* Catull. 64, 383, *legem* Ou. tr. V 3, 25

8 Ennianum etiam *alma Fides*, mercator ter inclinatis rebus creditorum fide seruatus erat

11 *superare* et *superesse* proprium in rationibus lucri uocabulum quantopere increbruerit ex impersonali hac locutione conicias, nam *insumptum* (ita lapis) est ad sumptum, cf. Hor. s. II 2, 102

12 *qua* hic eam uim habet quam *si* aut *quatinus* coniunctio causalis (GLK. VII p. 100, 9). deinde *dignumq. dicasti* quamquam sententia probe intellegitur, uerba tamen uix satis faciunt, cumque mortui etiam nomen desit, lapidis bifariam diuisi ne nunc quidem omnes particulas repertas esse suspicor

1534

A

Coniugis amissae lacrimas satis esse putau

me fudisse meae uimque tulisse deum,

et tuleram grauiter. sed nunc et so[lus] et orbus

amissis natis maxima damna fleo

5 et testor superos, patr[i] qu[a]e ponere nati

debuerant, natis ponere dona patrem.

B

Florente aetate depressere ueneficae,

mensesq. quinq. et annum eum aegrotauerit,

abreptam aetate in inferi Ditis specus.

hunc titulum posuit Faustus libertae suae.

CIL. III 2197 tradidit Paulovich Salonis Tragurium delatus titulus sinistra elegiacos dextra iambicos uersus exhibet. elegis praescriptum *M. Attius M. l. Faustus u(i-uos) f(ecit) sibi et Attiae M. l. Secundae coniugi sanc. et*

M. Attio M. f. Crispo et M. Attio M. f. Secundo, senariis Attia M. l. Ampliata annor. XXIII h(ic) s(ita) e(st)

A 3 so...liorbus transcriptum est ex lapide, 5 *patremque*

B 1 *ueneficae* ad parem ac *beneficae* mensuram uersus ictu redactum uidetur 2 *que - et* inter se respondere arbitror 3 *abreptam aetate* lapis. *abrepta* Hauptius, *morte* Mommsenus *aetate* repetitum uideri ex primo senario adnotans. at cum grauitate repetitum opinor, nulla quadratarii aut exceptoris culpa, ne hoc quidem *aetati* ut corrigamus necesse est

1535

A

Complentem menses sextae per cornua lunae
morte datum tumulo plurima flete Pium.
pro scelus infandum detestandumq. legenti,
morte quod heu rapitur paruulus iste puer,
qui, mirum dictu, posset iam nosse parentis
quiq. Dionigena pulchrior usq. fuit.
set non hic Manis nec templa Acherusia uisit,
ad caeli quoniam tollitur iste Pius.

B

Aurae etulere paruolum [superae Pium,
accessit astris, T[artari fugit domos.
Pia m[ater ossa condit hic nati Pii.

CIL. VI 10764 descr. Tomassetti Romae rep. in foro Traiano. praescriptum *P. Aelius Pius hic situs est*. aliquid spatii interiectum est inter A et B

A 1 c. *lunae* (*Phoebes*) clausula Ouidi Lucani Martialis al. 6 i. Amore nato Dionae, uocabulum nouum 7 *achirusa uisi* traditur 8 i. ad caeli templa. anceps *pius*

B 1 scriptum hoc est pro *extulere*, nisi e ex proximo uerbo male adhaesit 2 expleuit Henzen 3 uersus litteris incisis maiusculis pariter ac praescriptio, itaque dubium maxime est num pars fuerit carminis et trimeter

1536

Hunc titulum posuit tibi fidus amicus:

ultima | quae potui debita persolui. |
noli dolere, mater: faciundum fuit.

properauit | aetas, uoluit hoc astrum meum.

5 uale et priores | aetate te tollant hunc luctum tibi.

CIL. III 2722, suppl. 9729 contulere Mommsen et Hirschfeld Delminii repertum. praecedunt cum protome pueri haec *C. Laberius F* | ... *es ann. VII | h(ic) s(itus) e(st)*

1 distichon ex antiquiore exemplo aeque transcriptum esse ac senarios et *persolui* quadrisyllabum probat et omisum in 1 nomen quod pedem unum implenerat uelut hunc *Proculus titulum*. Properti III 20, 9 *sit tibi fidus a.* comparat Hense 3 cf. 145 ss. *non dolere* editum est

5 *aetate te* Momms. bene (solentur matrem qui ante fuerunt suis exemplis), ... *n.te* Hirschf. omiserat haec Kalina carmenque ita recorrexerit

1537

A

Tu qui tendis iter properatim, siste parumper,

si graue non | animost, fataque acerba lege.

ter senos aetas mea cum | processit in annos

et me specie florentem mei uidere sodales, |

5 preuenere diem meae crudelia Fata

et raptam inferna | me posuere ratem.

hoc lecto elogio iuenes miserete iacentis, |

et dic discedens: sit tibi terra leuis.

B

Dolere mater noli, | faciundum hoc fuit.

properauit aetas, uoluit hoc Fatus meus.

CIL. VI 25703, Muratori 2062, 5. AL. Burmanni IV 271, Meyeri 1371 Romae fuit penes Ficoronium, Placentiam asportatum periit. praescriptum *Sabidia O. l. Fusca u(ixit) a. XIIIX*, subscriptum *L. Faenius Malcio p(ater) Faenia L. O. l. Hilara ma(ter) P. Sabidius Fortun. f(rater)*

1 *tendes* traditur 2 *laege* Mur. 4 *et me florentem specie uidere* Burmannus emendauit post *sodales* quasi tituli uerba interserta feruntur *fratrem flentem ex parte altera dolere mater - fatus meus* quae cum ex altera parte lapidis excepta et huc temere traiecta esse liqueat, sub B conlocavi 5 *praeuenere* Mur. *uitae* probabiliter coniecit Burm. 6 *in ferna* diuisum lapis habuit *mei*

traditur rate recte Burm. 7 *iuuenis misereto coni.*
 Schrader, uide 1212, 13
 B cf. 145 ss.

1538

Bene adquiescas, frater Aucte Tulli,
 sei quicquam sapiunt inferi.
 te, lapis, optestor, leuiter super ossa residas,
 ní nostro doleat condita ab officio.
 5 dolere nóli frater, faciundum fuit.
 properáuit aetas, uoluit hoc Fátus meus.
 uixit annos XII.

CIL. VI 27728 descr. Brunn Romae in tabula mar-
 morea

1 paene senarius (*Tullii*). cf. supra 179 et 180, in mo-
 numento Rosciae Secundae CIL. VI 25489 *siquod sapiunt*
inferi, haue: ualete superi 3 s. cf. 1474 ubi est *condi-*
tus o., hic condita ossa 5 s. cf. 145 ss.

1539

Tu qui praeteriens spectas | monumentum meum,
 aspice | quam indigne sit data uita | mea.
 annorum septem uixi | dulcissima patri,
 octauo | ingredies animam deposuí | meam.
 5 noli doleri, mater, aetati | meae.
 Fatus quod uoluit abstulit. |
 te, lapis, obtestor, leuiter super | ossa quiescas,
 ne tenerae aetati | tu grauis esse uelis.

CIL. V suppl. ital. 1305 descr. Fabretti ad ectypum
 Segusione (Susae). praescriptum *diis Manibus Claudiae*
Prote. mixti senarii 1 4 5 elegiacis uersibus
 1 supra 125 4 i. octauom ingrediens 5 supra
 145 ss., quaternarius successit in locum secundi senarii, ad
 148 adnotatum habes *quis non doluit etati tuae?* addo CIL.
 VIII 5001 *scriptor casui dole* 7 cf. 1471 ss.

1540

Tu qui stas et spectas | mortem monimenti | mei,
 aspice quam ind[i]gné sit data mihi.

uixi | annis VI, in VII escen|dens animam deposui | meam.

noli dolere ma|ter, Fatus hoc uoluit me[us. |

5 te, lapis, obtestor ne pu|ellae tenerae grauis esse | uelis.

CIL. VI 28523 descripsere Henzen et mea gratia Ihm prostantem in lapidario Vaticano titulum nunc incipientem a *mo|rtem*. prima carminis uerba Viscontii schedae suppeditarunt, praepositum etiam puellae nomen *d. M. Venustae*. pone *uelis* subiectum *Vlpia Irène et Dorotheus fecerunt* (*Vlpia Ihm, Vitia Henzen*)

1 senarius quondam aut herous (*stas nostri et spectas*) iam dissolutus   2 pentametro deest *d. uita m.*, uerbis mors indigna exprimitur   3 senarius *in sextum escendens*, 4 senariorum particulae, cf. 149   5 pentameter demptis his *puellae tenerae*, cf. 1471 ss.

1541

Tu qui praeteries spectas mortis monumentum meum,
aspice quam misere sit data uita mihi.

annorum VIII uixi dulcissima parentibus meis,
in (decimum) ascendens anima deposui meam.

5 hoc tantum testor te, lapis, ossa requiescas,
ne te uelis esse graues.

CIL. VI 30118 (Gruter 717, 9) e Mazochio ante portam Flaminiam in uineis repertum, praescriptum *d. M.*, uersus quomodo in lapide distributi fuerint incertum

1 *preteriens* corr. Waelscapple (act. inst. arch. R. 1861 p. 35). hexametrum superat *meum* cf. 1083, senarium *mortis* interpolatio deformat cf. 1539   4 *in X lapis animam* Waelsc.   5 *requiescas* Waelsc. debuit *super ossa quiescas, ne tenerae aetati tu gr. esse uelis*, et *te* in scribendi compendia refero, *ossa req.* ad loquelam Seruii V. ecl. 8, 4 *quiesco seruum i. quiescere facio*

1542

Tu [q]ui s[ta]s atque spectas] m[o]nimentum | meum,
aspice quam indign]e sit data | uita m[i]hi.

quinque] annos | sui . . . pare]ntes, |
sextu[m] annu[m] insce]ndens | anim[am] deposui mea]m. |

5 Nolite [d]o[lere paren]tes, mori|endum [fu]i[t,
proper]a[ui]t acta[s], Fatus | hoc uoluit meus.

sic quomodo mala | in arbore pendent, si(c) corpora
nostra: |

aut matura cadunt aut cit(o) acerba ruunt. |

Te, lapis, optestor, leuiter super ossa [re]sidās, |

01 ni tenerae aetati tu ue[li]s esse grauis.

Notizie d. scavi 1885 p. 496 ad ectypum, LeBlant in actis acad. inscr. Paris. 1885 p. 353 ex apographo peiore Lucae marmor attritum repertum in muris propinquae abbatiæ. praescriptum d. M. *Nymphes Achelous et Heorte filiae dulcissimae, haue*, subscriptum uale. uersuum 1 5 9 principia ad laeuam prominent

1 initio iut uis.. Not. 3 ad sententiam superum lumen uidique parentes 5 noliteno.. fertur 6 cum ad fuit properauit quadrent uestigia designata in Not. aetas scripsi, alia traditur 7 s. cf. 1490 9 s. cf. 1539 10 iu pro tu Not.

1543

Meam amice ne doleas sortem: | moriendum fuit. |

sic sunt hominum fata, | sicut in arbore poma: |

immatura cadunt | et matura leguntur.

Rossi inscr. christ. Rom. II 268, 31 et LeBlant act. acad. inscr. Paris. 1885 p. 354 ex sylloge epigraphica codicis Paris. lat. 2832 saeculi IX, unde sumptum sit nescitur

1 senarius fit sublato *amice*, supra 81 *noli dolere amica fuit* codex 3 cf. Verg. ecl. 2, 18

1544

Éreptam uiro et mátri máter me Ter[ra] recepit,

cum ad mortem mátris de gremio raptor.

omnibus cára fui uiua, cárissima mátri,

aduersís quae me sustulit óminibus.

5 désine iam frústrá, mater mea, désine

te miseram tótos ex[agitare] dies.

Tú qui adstitisti, meí monumenti, [hospes, memor
ambula et te esse hominem fac [perpetuo cogites.

CIL. VI 20370 descr. Henzen. AL. Burmanni IV 270, Meyeri 1370 in museo Vaticano tabula marmorea. praecedit *Iulia C. l. Ape[llaea] uirguncula annorum XI de-*

[ductast ad] *C. Iulium Apollonidam, pia e[t cara uiro] suo et parentibus uixit ann...*

1 uiro et extra metrum 3 pronuntiandum omnibu,
alioqui cunctis et uixi idonea ad corrigendum metrum, cf.
tamen 970, 9 5 et 6 unum in marmore uersum efficiunt,
omissum est fletu post désine, uide 971, 12 7 8 maius-
culis litteris scalpti adhaerent, senarios agnouit Conrads
p. 42 8 pronuntiandum ambla ut in Flori Hadrianique
uersiculis amblare per Britannos (tabernas)

1545

Hospes resi]ste et titulum perscriptum lege,
cognosce n]itam quae sub hoc tumulo sita est.

Quod fletu m]ortis doleor Primi mihi caro

et mate]r lacrumis perluit ossa mea,

hic amor i]nter nos semper fuit et tamen est nunc,
quamqua]m sub terris sum resoluta cinis.

Muratori 1428, 2 ex schedis Ambrosianis, uidi sequor-
que exemplar Henzenianum quod quia subtractum est ex
CIL. VI, uereor ne dubiae antiquitatis titulus mouerit suspi-
cionem, cf. p. 2917 ad n. 30101. AL. Burmanni IV 198, Meyeri
1481 fuit Romae. praescriptum *Tyc]he uixit a. XIII*

1 s. senarios agnouit Schrader, expleuit Conrads (in AL.
librum IV p. 43) 3 sic *Primi* seruari posse censui, nam
praeda patri mortis sim. si substituimus, mutandum erit
prime aliterue. melius fortasse *titulo mortis* a Primo facto

5 s. supplementa sunt Burmanni (*quique amor*) est
etiam nunc Schraderus

1546

Hoc pat(er) infelix | posuit pie nate me|rent(i)
et mater simi]lem lachrimis ti|tulum sue pellici iun|xit.

quod filia patri | facere debuer(at),

mors | inmatur(a) fec(it) ut face|ret pat(er).

CIL. IX 5771 descr. Mommsen, IRN. 7017, Or. 2683
rep. Ricinae in Piceno nunc in museo Neapolitano prae-
scriptum d. *M. Geneiae Successe filiae dulcissimae quae*
uix(it) ann. XI die. XXX. in fine post *pat.* adiectum est
b(ene) m(erenti)

2 excreuit in heptametrum. luditur in pelliciendi et
paelicis uocabulis (Fleckeisen orthogr. p. 24) 3 cf. 165 ss.

1547

quem fatum | eripuit prima | lānugine
et mihi | dolorem matri | inposuit grauem.

CIL. V 116 contulit Mommsen Polae litteris antiquis
et alte incisis. separatim legitur superius *Anusia P. f. Ter-
tia u(iua) f(ecit) sibi et f(ilio) T. Sornatio C. f. Sabino quei
hic situs est*

1 paene hexameter (V. Aen. X 324 *flauentem prima l-
malas*), 2 paene senarius (in archetypo fortasse *matriq.*)

1548

. . . ris gradum
. . . sta]mina Parcae
. . . sa]euissima semper
. . . fratri

Ephem. epigr. VIII 850 descr. Huelsen Velia trans-
latum Neapolim. iambicus senarius praecessit *legas uiator
neue celeraris gr.*, eum excepit carmen dactylicum

1 prima littera *r* aut *m* 2 3 ita suppl. eph.
4 litterae non extant nisi dimidiatae

1549

Heu crudele nimis fatum. dua funera maerens
plango uir et genitor flebile mersa deo.
sat fuerat, Porthmeu, cumba uexsisse maritam
abreptamque mihi sede iacere tua.
5 adiecit Chloto iteratum rumpere filum,
ut natum raperet tristis, ut ante, mihi.
me decuit morti prius ocnbuisse supremae,
tuque mihi tales, nate, dare exsequias.
ad tu ne propera, simili qui sorte teneris,
10 dunc annos titulo, nomina ut ipse legas.
illa bis undenos uixit, natus quoque sénós,
nomen huic Probus est, huic quidem Athenaïdis.
quas ego, quas genitor pro te dabo, nate, querellas,
raptumque Stygio detinet unda lacu.

15 quam bene bis senos florebas, parue, per annos,
 credebantque deis uota placere mea.
 stamina ruperunt subito tua candida Parcae
 apstuleruntque simul uota precesque mihi.
 Cum te, nate, fleo, planctus dabet Attica aédó
 20 et comes ad lachrimas ueniet pro coniuge Siren,
 semper et Alcyone flebit te uoce suprema
 et tristis mecum resonabet carmen et 'Echo
 'Oebaliusque dabit mecum tibi murmura cyenus.

CIL. VI 25063 contulit Bormann, Fabretti 702, 235. AL. Burmanni IV 172, Meyeri 1297 rep. uia Portuensi mar- morea tabula, iam in museo Capitolino. menda scripturae sermonisque discrepantia cum granditate elocutionis exem- plum subesse alienum probant Flauiae fere aetatis. hexa- metri 19 ss. non solum elegos continuo excipiunt sed ipsi quoque elegorum modo insculpti sunt

2 *flebile* interiectionis loco Burmannus duxit 3 *por- thmneu* lapis 5 iam iterum Clotho rupit filum 7 *suppre- mae* lapis ut 563, 5 8 *tuque* scriptum est quasi *debueram* praecesserit: *teque* emendauit Burmannus 10 ex aequo *dunc* et *ut* posita oratioque dirempta in duo membra (*dum annos legas, ut nomina legas*), nisi tamen *dunc* iam tum quam apud Romanenses tenet demonstratiua notione et collectiua praeditum erat (*interim, igitur*) 12 *huic* modo bisyllabum ut apud Statium modo monosyllabum more communi

14 *raptum quem* uolgo, sane ita debuit quadratarius

15 XII annos non potuisse filium natum esse Meyerus dixit, quia mater annos nata XXII obiisset. at simul obi- isse matrem et filium unde cogitur? immo matrem ali- quanto ante decessisse uersus 6 testatur ac totum carmen quippe quod maxime uersetur in recenti funere fili de- flendo. annorum igitur numeri faciunt ut fere quattuor ante Probum annis Athenaida mortuam existimem. ex alia enim matre Probum genitum esse atque ex Athenaide mi- nus probabile 16 *credebamque* uolgo 19 i. dabit

cf. *Marathonis - aedon* 467, 9 epit. Bionis 41 ss. 21 *sem*

per et alcyont lapis 22 *et alterum pro etiam.* praeue *carmine te echo* coniecit Conrads p. 22 23 Oebalium

cyenum Meyerus Ligusticum putauit mortem Phaethontis querentem in Ouidi met. II 367. epitheton mihi a Leda et Hyacintho sumptum uidetur, nam lugubris quidem Oeba- lius puer, at cyenus fauorabilis erat Ledaëus. 'melius com- pilator ultimam fecisset Echo' Hense

1550

A

Hunc titulum nátae genetrix decepta parau
 post t[en]er[o]s manes et acerbae funera morti[s].
 illa bis octónos uíxit miseranda per annos
 eleg[it]que sub hac non tristes lege te]nebras,
 5 ut plenós lacrimís oculós manus altera clu[d]at.
 illa prior moriens fatis meliorib[us] usa est,
 namque mori leuior poena est quam quaerere [mortem.
 . . . . . is
 infelix natae cineres custodio [m]a[ter]
 10 . . . . . i.

B

Ante bis octónós quam lux mihi uerteret [annos,
 Tále nefas mátri mors proper[at]a [tulit.
 Illa meis semper tum[ulis] miserabilis haeret
 Luget et in nostr[a] sola relictá domo.
 5 Infelix Stygio u[olt] uitam dedere regi
 Adiacet et tu[m]ulis talia saepe querens:
 ‘Sáue, precor, n[on] fata neges. quin me quoque sede
 Excipis Elysia? ma[xima] poena placet?
 Viximus: Hennaëae sí te docuere rapínae,
 10 Erubuit nostras Atropos ipsa colús.
 Raptast: te species formoso co]rpore sac(ra)
 Inlexitque aetas inuiolata] toro.
 Linquor at indigne, quam frangunt marco]r et ann(i),
 Linquor, adire tuas sponte parat]a domos’.
 15 Amplexu, dum uerba refert, tenet il]la sepulc(rum),
 admonet ad manes mollia la]bra meos.
 sic anima exoritur tumulo uisur]a penates
 et quos morte mea fuge]rat ipsa rogos.

niuit: f[as sit] sic, animae Manesq. piorum,
 20 dum uenio matris funere tarda comes.

CIL. XI 1209 descr. Bormann. AL. Meyeri 1534

Veleia translata Parmam in museum tabula marmorea.
 praecedit *diis Manibus Atiliae Seuerillae filiae piissimae*
Atilia Onesime mater. subscriptum inter B 8 et 18 in medio
h(oc) m(onumentum) h(eredem) n(on) s(equitur). litterae gra-
 ciles fere aeui Hadriani, *i e t* sim. tenui discrimine distant
 hexametri singulis uersibus bini scripti sunt, tum secun-
 tur duabus paginis scripta disticha cum acrostichide filiae.
 exiguaui ex Bormanni ectypis ipse et suppleui

B 8 *Elysiam mac*... et in fine *ratem* posse legi Borm.
 putauit (*Elysiamax*... tam ego quam Poggius) 9 *do-*
cuere marmor: at antitheton (*pudore erubuit*) facit ut poe-
 tam uoluisse credam *decuere* 19 *fas sit* ideo reicit B.
 quod tertia littera uideatur adrecta fuisse, non incuruata.
 an *fallite*?

1551

A

Vrbis alumna, graues casus huc usque secuta
 coniugis infelicis, Atilia, cura Philippi,
 hic sita sum manibus gratis sacrata mariti,
 pro cuius uita uitam pensare precanti
 5 indulsero dei. ne cesses, fama: meremur.

B

Quod credis templum, quod saepe uiator adoras,
 Pomptillae cineres ossaq. parua tegit.
 Sardoia tellure premor comitata maritum,
 proq. uiro fama est me uoluisse mori.

C

Vnu et uiginti bis iuncti uix[i]mus annos,
 una fides nobis gaudia multa dedit.
 et prior at Lethen cum sit. Pompti[ll]a recepta,
 'tempore tu' dixit 'uine, Philippe, m[e]o'.
 5 nunc aeterna quies Ditisq. silentia maesti
 hanc statuere ambis pro pietate domum.

D

Languentem tristis dum flet Pomptilla maritum,
 nouit pro uita coniugis ipsa mori.
 pro[t]inus in placidam delabi uisa quietem
 occidit. o celere[s] at mala uota dei,
 5 has audire preces, uitam seruare [marito,
 ut pereat uita dulcior illa m[ihi].

E

Templa uiri pietas fecit p[ro] munere magno
 Pomptillae: meruit [femi]na casta coli.
 nam se deuouit iam [defi]ciente marito,
 rapta uiro, m[erito uiuat] ut ille suo.

F

Hic Pomptilla iacet. ciner[es pi]a [cur]a Phili[p]pi
 coniugis his aris includi[t. sign]a duorum,
 quae facit, ad famae uiue[ns erit] argumentum.

G

I]unonis sedes infernae cerni[te cu]ncti:
 numine mutato fulget Pomptilla per aeuom.

CIL. X 7563 ss. eph. epigr. IV p. 484 ad ectypa. AL. Burmanni IV 90, Meyeri 1227 Caralibus in sepulcro fabrefacto de rupe ornatoque ad modum templi, cuius descriptionem nolo repetere. in epistyllo scriptum est extrinsecus *oboos* (obscurae hae litterae, quas ut explicarent abusi sunt glossa obbam uocante uasculum destinatum inferiis) *memoriae Atiliae L. f. Pomptillae benedictae m(aritus?) s(ua) p(ecunia)*, intrinsecus *d. M. Atiliae L. f. Pom[p]tilla[e] mam[m]ae o[ptimae, M. Cassio Phil[i]p[po] tat[ae pa]rentib[us] sanctis L. Atilius Felix....im.....et [L. Ati]lius Eutychus lib(ertus) [f]ec[er. si]bi posterisq....* distributa sunt carmina latina et graeca quibus item celebratur ἡ κλεινὴ Πώμπτιλλα quod Alcestidi similis pro Philippo marito mortem obierit, per parietes dextrum et sinistrum uestibuli, EFG circa fores ipsius cellae. de Philippo qui ex urbe in Sardiniam expulsus erat (A 1) ut uidetur in exilium, aut de Pomptilla aliunde nihil innotuit, in coniugio uixerunt annos XLII (C 1), mulier uixit [πεντήκοντ' ἐνιαυτούς] καὶ δὴ' ἀνεν[κλήτως]

aut quod probabilius erit, [ἐξήκοντα, pro ut legitur in graeco disticho. decessisse eam opinor aeuo Hadriani uel Pii

post B secuntur elegiaca carmina graeca, unum decem uersuum εἰς ἴα σου, Πώμπτιλλα, καὶ ἐς κρίνα βλαστήσειεν ὁστέα κτλ., alterum quattuor οἴην συζυγίην ἔτεμεν θεός κτλ. uide Kaibel epigr. 547, inscr. gr. Sic. 607

C 4 expressum ex Martiale esse I 36, 6 *uiue tuo, frater, tempore, uiue meo* admonuit Burmannus 6 *ambobus, non ambis* praecipit Caper personatus GLK. VII p. 107, 14

D 6 *mihi* editores priores qui non plus repperisse litterarum quam Mommsenus uidentur, quare etiam *mea* substituere licet secuntur disticha graeca duo ἔστρεψεν Μοιρῶν μία νῆματ[α, tum tria in quibus anni mulieris erant notati, tum quinque plane diruta

F 2 s. incerta supplementa. potui *certa duorum et uiuens magis*. inter priores DellaMarmora *uiuens [erit]* ediderat

G 1 Iuno Pomptillae colebatur sicut uiri genius dum in uiuis erat mulier, iam numine mutato Iuno est inferna. cf. 220 post G secuntur graeca carmina elegiaca unum decem uersuum, alterum duorum Πωμπ[τίλλης ὅ]δε ν[η]ός, ὁδοιπóρε

1552

A

Sint licet exiguae fugientia tempora uitae
paruaq. raptorum cito transeat hora dierum,
mergat et Elysiis mortalia corpora terris
adsidue rupto Lachesis male conscia penso,
5 iam tamen inuenta est blandae rationis imago,
per quam prolatos homines in tempora plura
longior excipiat memoratio multaq. seruet
secum per titulos mansuris fortius annis.

11 ecce recens pietas omni placitura fauore
10 ingentem famae numerum cum laude meretur
exemplo iam plena nouo, quam Flavius alto
more Secundus agens patrio signauit honore.

11 quis non iam pronis animi uirtutibus adsit,
quis non hoc miretur opus fusasq. uidendo
15 diuitias stupeat tantos se cernere census,
per quos aetherias surgunt monimenta per auras?

h haec est fortunae melius laudanda facultas,
sic sibi perpetuas faciunt impendia sedes,
sic immortales scit habere pecunia mores,
20 aeterno quotiens stabilis bene figitur usu.
uiderit ille furor, nimio qui ducitur auro,
quem trahit argenti uenalis sanguine candor,
h uiderit et fusae uanis in amoribus errans
gloria luxuriae, peregrinas quaerere magno
25 quae didicit uestes gemmasq. nitore placentes
aut ab Aeruthreo uenientia munera fluctu,
quam laedunt gentes uario certamine rerum,
Graecia cum pueris, Hispania Pallados usu,
uenatu Libyae tellus, orientis amomo,
30 Aegyptos Phariis leuitatibus, artibus actis
Gallia semper ouans, diues Campania uino:
h haec cito deficiunt et habent breue munus amoris
momentis damnata suis, set si quis ad omnes
respiciat uitae casus hominemque laboret
35 metiri breuitate sua, tunc credere discet
nil aliut melius fieri nisi uiribus aeui
quot possit durare diu sub honore deorum.
nunc ego non dubitem tacitis Acherontos in umbris,
si post fata manent sensus, gaudere parentem
40 saepe, Secunde, tuum reliquas et spernere turmas,
quod sciat hic tantam faciem superesse sepulchri
perpetua nouitate sui, sic stare nitentes
consensus lapidum, sic de radice leuatos
in melius creuisse gradus, ut et angulus omnis
45 sic quasi mollitae ductus sit stamine cerae.
mobilibus signis hilaris scalptura nouatur,
et licet atsidue probet hos uaga turba [lab]ores,

lucentes stupeat pariter pendere columnas.

quit cum militiae titulos ipsumq. parentem

50 numinibus dederis haec gaudia saepe nitentem,
quae quondam dedit ipse loco, dum munera Bacchi.
multa creat primasq. cupit componere uites
et nemus exornat reuocatis saepius undis.
permittant mihi fata loqui noctisq. timendae

55 regnator Stygius: sic immortalis haberi
iam debet pater ecce tuus Ditisq. relict
tristem deseruisse domum, dum tempore toto
mauolt haec monumenta sequi scriptisq. per aeuom.
uliuere nominibus, solitis insistere lucis,

60 adslidue patrias hinc cernere dulciter arces
quosq. dedit natis prope semper habere penates.

H forsitan haec multi uano sermone ferentes
uenturae citius dicant praesagia mortis,
si quis dum uiuit ponat monimenta futuris

65 temporibus. mihi non tales sunt pectore sensus,
set puto securos fieri quicumque parare
aeternam uoluere domum certoq. rigore
numquam lapsuros uitae defigere muros.

fatis certa uia est neque se per stamina mutat

70 Atropos: ut primo coepit decurrere filo,
crede, Secunde, mihi, pensatos ibis in annos.

set securus eris, set toto pectore diues,
dum nulli grauis esse potes nec plena labore
testamenta facis, tuus hoc dum non timet heres,

75 ut sic aedificet. iam nunc quodcumq. relinques,
totum perueniet, tua quo uolet ire uoluntas.
sed reuocat me cura operis celsiq. decores.

H stat sublimis honor uicinaque nubila pulsat

et solis metitur iter. si iungere montes
80 forte uelint oculi, uincuntur in ordine colles,
si uideas campos, infra iacet abdita tellus.
H non sic Romuleas exire colossos in arces
dicitur aut circi medias obeliscus in auras,
nec sic sistrigeri demonstrat peruia Nili
85 dum sua perspicuis aperit Pharos aequora flam(m)is.
H quid non docta facit pietas? lapis ecce foratus
luminibus multis hortatur currere blandas
intus apes et cerineos componere nidos,
ut semper domus haec Thymbraeo nectare dulcis
90 sudet florisapos, dum dant noua mella, liquores.

B

H Huc iterum, Pietas, uenerandas erige mentes
et mea quo nosti carmina more foue.
ecce Secundus adest iterum, qui pectore sancto
non monimenta patri, sed noua templa dedit.
5 quo nunc Calliope gemino me limite cogis,
quas iam transegi, rusus adire uias?
nempe fuit nobis operis descriptio magni,
diximus et iunctis saxa polita locis,
circuitus nemorum, currentes dulciter undas
10 atque reportantes mella frequenter apes.
H hoc tamen, hoc solum nostrae puto defuit arti,
dum cadis ad multos, ebria Musa, iocos:
in summo tremulas galli non diximus alas,
altior extrema qui puto nube uolat,
15 cuius si membris uocem natura dedisset,
cogeret hic omnes surgere mane deos.
et iam nominibus signantur limina certis,
cernitur et titulis credula uita suis.

opto, Secunde, geras multos feliciter annos
 et quae fecisti tu monumenta legas.

CIL. VIII 211 ss. Guérin voyage archéol. dans la régence de Tunis I p. 313 n. 77 in colonia Cillitana in mausoleo excelso et magnifico quod T. Flavius Secundus flamen perp. patri cognomini (*mil. an. XXXIII uix. an. CX*); Flaviae Urbanae matri, sororibus fratribus uxori extruxerat. lectio certa, litterae optumae, carmina arguta, diligenti arte exacta (uitatur uocalium concursus praeter A 77 *cura operis* et 5 *inuenta est* uel 69 *uia est*, pentameter semper exit in disyllabum uocabulum), Iuuenalis et Apulei temporibus aequalia. ediderat ea peius secutus Grenvilli Temple apographum OIahnus in actis acad. Saxonicae 1850 p. 191 qui quas protulit emendationes ab se aut amicis factas, earum partem Guerini et Wilmannsi apographis compertum est in ipso lapide extare. continuantur carmina per tres paginas quarum prima uersus LX, tertia tria ultima disticha exhibet, inter A et B perpaulum spatii uacat. capitula carminum paragraphis signata sunt huius figurae H, 23 pro 21? tot uersus quot pater annos uixerat

7 *milleque* coni. Hauptius 23 *effusae* Iahnus
 26 ita lapicida pro *Eruthraeo* 27 *ludunt* Hauptius. la-
 cessunt luxuriam gentium exterarum opes 28 *sculpturis*
 Lachmannus male quoniam dactylico uocabulo hunc poe-
 tam illud subiecturum fuisse probabile non est. seruos Grae-
 cos intellege delicatos litteratos symphoniacos cf. Iuu. 11, 147.
 deinde oleum designari Hispanum Iahnus adnotauit conl.
 Ou. met. VIII 275 et Luciano nauig. 23, plura dat Gotho-
 fredus ad ueterem orbis descriptionem p. 44, sic Mart. VII
 28, 3 *nec Tartessiakis Pallas tua, Fusce, trapetis cedat*

29 cf. Mart. V 74, 2 *terra tegit Libyae*, ne plurali nu-
 mero scriptum putes aut cum Iahnio uitiose pro *Libye*

30 cf. Iuu. 15, 45 uel Capitolini Ver. 8 de Alexandrina
 luxuria ac *leuitatibus*, quibus quae opponuntur *artes* cur
 dicantur *actae* aut quo modo praedicandae sint parum li-
 quet. fuit cum Actacas intellegerem, facundia enim cum
 uetusta et nobilis Gallicae gentis laus, tum propria est At-
 ticae. sed uidetur πρᾶξις ἐντεχνοῦς contra ignauiam mollem
 induci, atque *artes agere* per se potuit dici ab Afris ut
 qui non repudiarint talia *monumentum agendum curauit*
 (Guérin I 281, 59), subeunt igitur mentem opera qualia No-
 uiomagi detecta sunt cum ipsa pro illa aetate artificiosis-
 sima tum alias uitae artes declarantia a Gallis factitatas
 excellenter 43 *consensus* aequabiliter structorum cf.

B 8, ἀρμόν λιθοσπαδῇ Soph. 44 quattuor gradibus tam-

quam fundamento totum aedificium innititur (Guérin p. 310).
nitet angulus Hauptius 46 mobilia signa quia sub-
 inde aliam faciem ostendunt quasi nouant scalpturam

47 *aesidue* lapis. in fine *decotes* Hebenstreit a. 1733
 de coniectura ut uidetur 48 quaternae in quattuor ce-
 naculi lateribus columnae Corinthiacae uisuntur 49 in
 summo monumento quadrata aedicula extat qua patris olim
 statua inclusa erat 50 *uidentem* Iahnus. *nitentem* est
 laetitia renidentem, insolenter tamen recepit accusatium
 (alius modi *lautus luces cereum*) 53 flumen in propinquo
 etiamnum fluere narratur 56 *reuicti* Hauptius 72 '*toto*
pectore prouerbiale' Seruius Aen. IX 276 77 *decoris* Tem-
 ple 82 ueritatis superlationem poeta non exhorruit,
 quamquam enim totius altitudinem mausolei nemo definiuit,
 LX pedes non uidetur superasse. colossus Neronis altus erat
 secundum Plinium et Suetonium CXX pedes, obeliscus ab
 Augusto statutus in circo magno LXXXV et dodrantem
 praeter basim, Pharum cum colosso Rhodio Lucianus com-
 ponit Icaromen. 12 84 cf. AL. 4, 99 R. *sistriferam Pha-*
riam 85 *flamis* lapis 88 *cerineos* pro cerinis aut ce-
 reis nouum, cf. *coccineus fagineus* al. 89 in *Thymbraeo*
 quod est Apollinis epitheton (Aristaeus autem Apollo) sub-
 auditur θύμα θύμρα 90 *florisapus* nouum

B 1 *uenerantes* Lachmannus, hinc disce 3 *ecce iterum*
Crispinus Iuu. 4, 1 13 ergo supra aediculam (A 49) collo-
 catus erat gallus uenti index aut certe alis mobilis, cui Bened.
 Hasius comparauit aereum Tritonem ab Andronico Cyrre-
 ste supra turrim Athenis constitutum (Vitruu. I 6, 4), moris
 adhuc usitati specimen antiquissimum 17 inscriptiones
 intellege mausolei, inprimis quae carminibus praemissa no-
 mina familiae complectitur 18 *credita* Iahnus. deflexum
 illud adiectiuum a Tacito est etiam in passiuam significa-
 tionem, in glossariis *fidus credulus* et *fidus creditus* legi-
 tur (gloss. ab Hildebrando editi p. 143, 126)

1553

Quisq[ue] praet[er]iens sitam uiato[r],
 postquam] termine legeris [peremptam
 me aetatis uicesim[o], dolebis,
 etsi sensus er[it] meae quietis,
 5 qu[a]e lasso tibi dulcius precabor,
 uiuas pluribus et diu [se]nescas,
 qua mi non [l]icu[it] fruare uita.

si t]e flere iuat, quitn[i] inge[mi]scis?

Nise annor(um) XXV.

10 Ann(ius) Inachus haec ma[terq.] Io fac(iebant).

i, potius propera, nam [qui] legis, ipse legeris.

CIL. II 59, suppl. 5186 ad ectypum Pace Iulia Lusitanorum. litterae satis bonae saeculo I exeunti aut ineunti II adtribuuntur. hendecasyllabos Hauptius, hexametros ego restitui (*iam quod* in u. 11 proposueram, *nam* pro certo Huebner habet, *qui* prop. Mommsen). decasyllabum 3 confer cum Catullianis 55

1 *quisq.* lapis, id quod solet esse *quisque*. deinde *praeteries* (pro *-ibis*), 2 *si cum t.*, 4 *et si* Hauptius 2 *termine* forma nominis post Accium antiquata remansit in ore metatorum 3 pugnat numerus cum eo quem uersus 9 enuntiat, et hoc loco plus quam unam litteram absumptam uideri Huebner adnotat. si V siue *quinto* fuit adiectum, male fuit

5 *quae* ad quietem spectantia, qualia 6 *pluribus* annis 8 debuit sic *nil te fl. iuuat, quit ingemiscis?* 9 prius edebatur *Nice* 11 cf. Persium 5, 153

1554

Numidarum prima mulierum

Plancina genere regio,

bona mater, bona coniunx

hic sum sepulta multis

5 l]acrimis meorum amaris.

m]atrona honesta praeter alias femina[s

hic sum sepulta, exorta genere regio,

ter denos annos et ter ternos functa cur[a

bonarum feminarum. Q. [A]rruntius Mas fil[ius].

CIL. VIII suppl. 16159, Cagnat explorations en Tunisie 2 p. 151 n. 249, IohSchmidt eph. epigr. V 633 ad ectypa non procul a Sicca Veneria. mirabilis numerorum iam-bicorum (dimetrorum et trimetrorum) cum ionicis puris 3 et anacloemenis 4 s. conglutinatio, 8 nescio an tetrameter sit integer ionicus putida supputatione compositus secundum ea quae metrici quidam auctores de molossis docuere ionicorum uicariis (Sacerdos GLK. VI p. 540, 7). Plancinam dicet aliquis et Iubam metricum fuisse cognatos

9 *feminarum* pro dubio Cagnat pro certo Schmidt. tum extrema incerta, *Mascel* proposuit Schm.

1555

A

Hae sunt paruae tuae meaeq. sedes,
haec certa est domus, haec colenda nobis,
haec est quem mihi suscitavi uiuus.

B

Si qua tamen pietas gelidos mouet, Rustica, M[anes,
 rumpe moras: [spes haec s]ola est mihi gratia [uitae.

CIL. VI 9752 descr. Henzen, Fabretti 732, 452 (Or. 4850).
AL. Burmanni IV 328, Meyeri 1418   Romae in aedibus
Carpegna cippus marmoreus in quo repraesentatur 'uir
capite coronato uectus equo, praecedente homine tunicato
qui hasta coronam gestat', secuntur quinque uersus *M. Iu-
nio M. f. Pal. Rufo* | *Soterichus paedagog(us) fecit* cum
A, latus tituli utrumque claudit persona comica. in fasti-
gio cippi repraesentatur magister sedens cui puer uolu-
men porrigit, pone puerum fasciculus uoluminum, pone ui-
rum cista, sequitur B

A 1 pronuntiatur *parue* nec tamen uocatiuus est quem
ex AchStatio Gruter 585, 10 induxit   3 *quam* Gruter.
illud epicoenon ut saepe (Iahn spec. epigr. p. 85)   *uiuus*
excitavi corr. Schraderus

B 1 *rustica* Henzen exscripsit suprema quidem littera-
rum elementa effracta esse testatus. id cum ille pro ad-
iectiuo habuerit, ego non intellego nisi si nomen proprium
est puellae mortuae coniugisue, licet in imagine tralaticia
repraesentatus sit puer. atque ita uersus corruptela facili-
us explicatur, fuit in archetypo *Attica* tale. uolgabatur
anxia fide nulla   2 expleuit Graulina apud Fabrettium

1556

CIL. II 3304 Castulone ex cippo litteris minimis inscripto
et plane attritis Huebner undetriginta uersiculorum notas
ac uestigia excepit, sed 'a reliquiis' inquit 'huius carminis
sepulcralis abstinendum esse uidi'. quae uerba intellegi aut
ex confusis lineamentis concipi possint fere haec sunt:

d. M. s....*nauigi...pauper iui in census in m...[u]ixi*
5 *mor[i]bus, colui f[id]em, ludo[s soda]les amaui | adq. paren-*
tibus...cupiui. inutile mere...doleor lacrimo pi...intus
10 ...*dign...posiui ter memor...supstiti | sinite quisca.....*

quod uis deus hic pri...otitas die...aeternum...orcum
 15 ... | ..occupat ... disci[p]u[l]ina uestra cum ... siste.icior
 20 ca...orum sito...cium | ...cio uitas .....natus liberalibus
 25 ...id intereas ne uelit[is]... | ius quicumqu...iinc...uiis...
iue laborum...nis qui...umidas. h(ic) s(itus) e(st), s(it)
t(ibi) t(erra) l(euis)...M. Gargilio Cresce[nti]...

totus titulus num adstrictus fuerit numeris ualde dubito, finitus a u. 25 *tu quicumq.* uidetur disticho exeunte in *fine laborum et tumidas*

1557

Musicus incanere, docte cantare solebat
 Acceptusque nimis multis magnifico ingenio,
 Receptus inter fautores prior,
 Celebri fauore artem exponens suam,
 5 Vt quinis dederet aures suas mirifico ingenio
 Super canentis carmine doctiloquo.

CIL. VI 7946, Maffei mus. Ver. 294, 7 sed carmen Henzenus demum integrum transcripsit. AL. Burmanni IV 261, Meyeri 1362 e columbario uiae Pincianae in museum Kircherianum inlata tabella. praescriptum *d. M. s. M. Laelio Africano M. Laelius Africanus et Flauia Optata parentes b(ene) m(erenti) f(ilio) Hoelochari* (reiectum hoc est in margines sinistrum et dextrum, scriptum opinor pro *Hylochari* signum cantoris plosoris bombi) *qui uixit annis XXI m. VI d. X.* acrostichon Marci agnouit Mommsenus

1 i. incinere 2 pentameter sublato *q.nimis* aut *multis* 3 et 4 iambici quinarius et cum hiatu senarius, 5 et 6 iambelegi, si fas est eo nomine uti in hac strue numerorum qualicumque, ex iambis desinentes in penthemimeren, si quidem *dederet* (Cic. pArch. 26) pro cretico enuntiatur

1558

D. M. Aelia Hygia uixi[t] annis XVIII. Ael(ius)
 Valent[inus dec. col(oniae) Ap]ul(i) [f]lam[en col.]
 libertae et coiugi gratae,
 quam tempus durum rapuit familiamquae simul.
 5 Dacia te uoluit, possedit Micia secum.
 haue, puella, multum adqu[e] in aeuum uale.

CIL. III suppl. 7868, Studniczka in actis arch. epigr. Austriacis 1884 p. 47, contulit et mihi misit Domaszewski

Micia locus nomen habuisse uidetur quo repertus est titulus in Dacia Veczel et uicinia, cf. eph. epigr. II 423 ss. CIL. III suppl. p. 1402

4 *famulosque simitu* scribi oportuit ad hexametrum, ad senarium *simul et familiam* aut *familia simul*. fortasse ad bellum respicitur Marcomanicum 6 quasi senarius (*adq. aeternum uale*)

1559

Bassa uatis quae Laberi coniuga hoc alto sinu
frugeae matris quiescit, moribus priscis nurus.
animus sanctus cum maritost, anima caelo reddita est.

Parato hospitium: cara iungant corpora

5 haec rursum nostrae sed perpetuae nuptiae.

In spica et casia es, benedora stacta et amomo.
inde oro gramenue nouum uel flos oriatur,
unde coronem amens aram carmenque meum et me.
purpureo uarum uitis depicta racemo

10 quattuor amplexast ulmos de palmitate dulci.
scaenales frondes detexunt hinc geminam umbram
arboream procaeram et mollis uincla maritae.

Hic corpus uatis Laberi, nam spiritus iuit
illuc unde ortus. quaerite fontem animae.

15 Quod fueram, non sum, sed rursum ero quod modo non sum.
ortus et occasus nitaque morsque itidest.

CIL. VI 13528, Muratori 771, 1. inde a uersu 4 descripsit Henzen, nam tres primi qui erant in summa fronte marmoris perierunt. AL. Burmanni IV 66, Meyeri 1210 in museo Vaticano cippus magnus ornatus. uariorum quibus carmen compositum est metrorum fines in marmore ipso breuibus lineis terminati et intersaepti. uates iste ignotus et ignobilis poeta (cf. u. 8) saeculi III uel incipientis IV

1 *Laberi* bacchiaca mensura quam poetae inferiores accentum secuti saepe admisere (Langen de gram. lat. praeceptis ad accentum spect. p. 22). contra antiqua mensura u. 13 *coniuga* Appuleius 2 *frugeae* (i. frugiferae) Venutius testatur: *frugae* Mur. edidit. noli Phrygiam deam

cogitare 3 *animu* censeo pronuntiandum cum trochaei
sint graeca arte facti. sic Epicharmus Tertulliani (de anima
15) *animus cernit, animus audit, reliqua surda et caeca
sunt* *maritost* scripsi: *marito si* editum uitio in codici-
bus frequentissimo, cf. 10 *amplesast* et 16 4 *hospitio*
Bonada. adloquitur uir prius mortuam coniugem ut sibi
paret hospitium 5 i. hae, cum uetus forma numquam
exoleuerit 6 *casia es* coniuncta leguntur in lapide, Hen-
zenus pro genetiuo accepit ut *Dianaes, casia et uolgo*
benedora marmor pro bene odora 7 *germenue* Schra-
derus coniecit 8 *amens* ut 1523, 10 9 i. uuarum: *ua-*
rium uolgo 10 i. amplexast 11 *scaenales* structae a
tergo ramorumque diffusorum uersuris contractae in scae-
nae modum. uerbum idem correctores intulerunt Lucretio
IV 79 ubi Lambinus *scaenai speciem*. ornatus hic fuit sepul-
cri arbustiuus, non sculptilis, Venutius de marmore rettul-
lit 'in lateribus Castores, in operculo serpens' 12 *mari-*
tae uitis, quaesita autem nominiū amphibolia

1560

A

Quos paribus meritis iunxit matrimonio dulci
omnipotens dominus, tumulus custodit in aeuum.
Caterui, Seuerina tibi coniuncta laetatur:
surgatis pariter Cristo praestante beati.

5 quos dei sacerdos Probianus lauit et unxit.

B

Flende iaces in Basso iterum defuncte Caterui:
occidit ore genus, nomine posteritas.
tu medius gemma et germanis clausa metallis:
morte tua fractum est, Basse, monile pium.

5 octauus decimus nix te suscepit annus:

ocyns eripitur, quod placet esse dei.

CIL. IX 5566 uidit Mommsen, Fabretti 740, 505 apud
Tolentinas Piconos in arca christianis signis multifariam
ornata quae hanc tabellam gerit: *Fl. Iul. Cateruius u(ir)*
c(lariss.) ex praef. praetorio qui uixit cum Septimia Se-
uerina c(lariss.) f(emina) dulcissima coniuge annis XVI
minus d. XIII, quieuit in pace annorum LVI dierum XVIII

XVI kal. Nob., depositus est IIII kl. Dec. Septimia Seuerina c. f. marito dulcissimo ac sibi sarcophagum et panteum cum tricoro disposuit et perfecit. Cateruius alius anno 379 comes sacrarum largitionum nominatur in cod. Theod. VI 30, 3

A 1-4 in postica leguntur in operculo infra imagines coniugum binis hexametris per singulos uersus conexas, 5 superioribus continuatur in summa arca. B in antica arcae disticha de Basso filio utriusque disposita in trichorum supra anaglypta Christum pastorem inter duos apostolos medium exhibentia, dextro apostolo adscripsit recentior aliquis per compendia litterarum *ingeminant rursus pridie praeconia Pauli*, qui pridie i. pridem facta dicere uidetur

1561

Leuitae coniux, semper mihi grata Maria,
 exitus iste tuus prostrauit corda tuorum
 perpetuas nobis lacrimas luctumque relinquens.
 casta grauis sapiens simplex ueneranda fidelis,
 5 compleuit tua uota deus. te namque maritus,
 te nati deflent, nec mors tibi sustulit ullum.

depos. VIII kal. Octobr. Adelfio u(iro) c(lar.) consule.

Sedis apostolicae leuites primus in ista
 mente petens Chr(istu)m membra recondit humo.
 10 insignis meritis clarusque per omnia miles
 enituit tanti dignus honore loci.
 a deo sic datus altaris fuit ille minister,
 nomen ut aequaret uita decora uiri.

depos. VII idus Maias Leone iuniore primum cons.

Rossi inscr. christ. Rom. I 331, 753 ex schedis in S. Pauli. prius carmen annum 451, posterius a. 474 subnotatum habet. huic praefixum Xp

2 *tuscis* codex unde hic uersus prodiit, emendauit Rossius 12 hic Adeodatus basilicam S. Pauli iussu Leonis pontif. cum Felice presbytero restituit cf. Rossi I 366, 831, supra 690

1562

. . pontifex quiesco ecce sorte debita

lege, quam de protoplasti contraho naufragia.

'O deus altipotens, de caelis proflue rorem,

ut animam satiet gutta beata meam.

5 efflue astrigeros de caeli conclaue nimbos

et recrea cineres protinus inde meos,

ut iudex ueniens cum tu discusseris omnis,

dextram optineam effugiamq. leuam.

Rossi inser. christ. Rom. II 169, 24 ex codice Palatino in quo titulus carmini est *epit(aphium) ciu. Placent(iae) eccl. beati Antonini* et adscriptum trochaicis uersibus 1 s. *ritm(icum)*, elegiacis *metr.*

1 nulla lacuna in codice, deest uelut *Simo* 2 *nau-fragia* neutrum plur. abiit in fem. sing. ut saepe euenit, aut *de* accusatiuum duxit ut in gromaticis *de latus* 4 *mea* cod.

1563

Q. Pompeius Bithynici l. Sosus, | Sa[t]riena P. l. Saluia

uxsor frug(i), | opsequentes et concordēs, Esquileis

5 ab aqua | conclusa, fecer. sibi et suis et dignis. |

dum suppeditat uita, inter nos annos LX uiximus con-

cordes. |

morte obita ut monumentum haberemus fecimus uiui |

studium,

et Aeme l. ut una conderemus. conditiuom | cubiculum

10 fecerunt. | hoc monum. hered(em) | non sequetur.

Lanciani in actis arch. municip. R. VIII (1880) p. 55, Notizie d. scavi 1880 p. 31 Esquiliis marmor adfixum

sepulcro saxeo, 3 s. *Esquileis ab aqua conclusa* uerba post adiuncta titulo

Caesarianae aetatis, nam Q. Pompeius Bithynicus Sosi patronus legatus fuit in Bithyniam hereditatis causa Nicomedis anno ante Christum 74. recepi ob locutiones sumptas ex iambis trochaëisue (*dum suppeditat uita, inter nos bene concordēs uiximus, morte obita monumentum ut esset, studium uiui fecimus*) cf. 88

7 *conditiuom* hic adiectiuum est, pro substantiuo esse in Ostiensibus duobus titulis Lancianus adnotat

1564

C. Herius Felix patron(us) | Heriae Helpinis. |
 hic est ille situs Herius Felix coaequalib(us) | cuncteis,
 5 quei ueixit annos uiginti, | quei me reliquit leiberta
 Helpine | annorum natam XIII sibi | unice caram,
 quae illius ossa | restituit post annos uiginti, et |
 monumentum nobis aedificauit.
 10 qui | legit, discat esse pius.

CIL. XIV 2485 ex schedis, Fabretti 417, 371 (Or. 4407)
 apud Castrimoenienses sub Marino

4 *certeis* Fabrettius. paene hexameter *situs praestans*
aequalibu, luditur in nomine *felix* 9 *aedificauit* Fabr.
 10 cf. 486, 833 al.

1565

Virgo hic sepulta fida puella iacet.
 ante quidem tempus fata rapuerunt mala.
 scripsi ego per lacrimas miserabilis morte puellae.

CIL. III suppl. 11281 descr. Domaszewski Carnunti in
 stela fastigiata praescriptum *Vibia C. l. Citheris an. XI*
h(ic) s(ita) e(st), in fine adhaeret *p(ater) p(osuit)*. uersus 3
 hexameter (*miserabili*), 2 a dactylo exorsus senarius, 1 ex
 senario et pentametro sectus (cf. 1557, 6) aut ex illo deprauatus (*fida patrono iacet*)

1566

Aue, | Herennia Crocine | cara sueis.
 inclusa hoc tumulo | Crocine cara sueis.
 5 uixi ego, | et ante aliae uixere puellae. |
 iam satis est. lector discedens | dicat: Crocine, sit tibi
 terra | lenis. ualete superi.

CIL. II 1821 Gadibus locutiones plurimae ex
 hexametris pentametrisue (*discedens dicas s. t. t. l.*) recep-
 tae, ultima ex iambis (cf. 84, 3)

1567

Tempore quo sum genita, natura mihi bis denos tri-
 buit | annos,

quibus completis septima deinde die resoluta |
legibus otio sum perpetuo tradita: haec mihi uita fuit. |
Oppi, ne metuas Lethen. nam stultum est, tempore et

5

om[ni]

dunc mortem metuas, amittere gaudia uitae. |
mors etenim hominum natura, non poena est; |
cui contigit nasci, instat et mori. igitur, |
domine Oppi marite, ne doleas mei quod praecessi; |
10 sustineo in aeterno toro aduentum tuum. †

ualete superi et cuncti cunctaeque ualete.

CIL. VI 11252 descr. Gatti Romae in uilla Pamflia.
omisi primos monumenti uersiculos quibus Agileiae Primae
quae et Auguriae uxori supra aetatem castissimae et sibi
fecisse id narratur Q. Oppius Secundus carminum ha-
bes lacinias adsutas prosae et inter se consutas, 4 et 5
boni fiunt hexametri dempto *Oppi*, 6 sic potest dilatari
mors etenim natura hominum, non poena deorum est, 10
sic corrigi *uiuete uos superi*, uide tamen praecedentis elogii
clausulam. 9 tolerabilis senarius est aut potius dissonus a
latino accentu trimeter. bene comparauit Hosius mus. rhen.
47 p. 463 cum uersu 7 Senecae epist. 99, 8 *cui nasci conti-*
git, mori restat, cum 6 eiusdem loca complura ac praeci-
pue rem. fortuit. 2, 1 *morieris: ista hominis natura est, non*
poena. et Oppium quidem hanc ab Seneca didicisse sapien-
tiam credo, cum uixerit sub exitum saeculi I

4 stultum est metuere *et* dum metuas, amittere 8
mei de me, siue genetiuus est (analogon *misereri*), siue
datiuus quem Nigidius ita scribi iussit (Gell. XIII 26) conl.
1539, 5

1568

D(is) M(anibus s(acrum). | Antonius Seuerus

Aquila hic iacet | sine anima miserabili fato,

5 qui | uixit annos bis senos et XVI menses, †

cui nota erant ut parentibus ista | pararet,

set mors inmatura fecit | ut facerent parentes filio.

studia | amaui, obsequens magistris fui, | obseruani pa-

10 rentorum praecepta, me[os a]micos colui, patronos,

bonos [om|nes], officio praestus fui, set fatali [cum |
niniu]m aetate tulerint luc[tum] | ..... quod di me
...ibu[s] . . . .

CIL. VI 12013 ex Mazochio, Gruter 669, 4   Romae,
periit. marginibus inscriptum erat *u(ale) uiator, et tu ua[le].*
sartago quaedam inest uersuum (*hic iacet exanimis al.*)
4 sic pro *sedeci* Maz. *sex* Gr.   11 *praesto* ueteres aut
praestu, ex eo istud declinatum est ut *sedulus*   12 sup-
plementum incertum, *luctum* propositum ab Henzeno

1569

D. M. | C. Puculeio C. f. Pont|oro qui uixit annis XIII |
5 mens. XI dieb. XX, Irpini|a Au[i]a mater fil(io) dul-
cis|simo fecit, quod ego | scelerata mater a te sic |
..... facere tu pro ista .... [ne]|quiui [ad] hono-
10 res perducere, me ..... | ...incepisti, quem mise-
ram ... | [morte tua reli]quisti.

CIL. X 310 descr. Mommsen Brunn Kaibel, neque ta-
men ut extricarent contigit   Diani in Lucania

8 initio quasi *deb.ui* Kaib., tum *face . . uouero istas*
Momms.   10 *cepisti* tantum Kaib. ut possis *decepisti*

1570

V(iua) Saluidiena Q. l. Hilara Saluidienae Faustillae
deliciae suae eruditae omnibus artibus.
reliquisti mammam tuam gementem plangentem plo-
rantem.

uix(it) an. XV mensib. III dieb. XI hor. VII.
5 uirginem eripuit Fatus malus.

destituisti, uitilla mea, miseram mammam tuam.

CIL. VI 25808 ex schedis   rep. in uinea   3 et 6
aequalia membra esse syllabarum XVII Hense adnotat
6 *uitilla* fictum ut Faustilla, singulare

1571

Dís Manibus istis. | Geminiae Caumae
C. Billienus Fructus ossibus | ossa dedit,
coniugi perpetuae. quos | aetas iunxerat olim,

nunc mortis iuncti | iacent, qui uixerunt una
5 annis | continuis LII sine lite molesta. |

filius hunc tumulum posu(it) plen(us) pietate parentu.

CIL. VI 19008, Gruter 730, 2 uidit Smetius Romae
in tabella marmorea. tres quattuorue licet uersus refingere
integros puros coniugis hic coniux ossib. ossa dedit, morte
iacent iuncti quos aetas iunxerat olim, qui uixere una sem-
per sine lite molesta annis continuis quinquaginta atq. duo-
bus. Henzenus in archetypo fuisse coniecit at nunc morte
iacet iunctus qui uixerat una. in extremis sublato plenus
iustus fit hexameter, tale tamen perplacuit additamentum
(supra 402 et CIL. X 391 filio incomparabili et omni pie-
tate repleto). ceterum hunc titulum et parentum Cittadini-
us exhibet

1572

Romanus nomin[e] | sum uocitatus,
quem | di Manes properarunt |
5 eripere in maturum, |
quous mortem acer[bu] | dolorem tulit [pater]. |
laetus uixi . . . . | nam . . . .

CIL. IX 175 recognouit Kaibel Brundisii. uersiculi
quidam similes paroemiatorum 1523 (*Romanus sum uoci-
tatus, quem di M. properarunt*) et senarii 69, 3

5 i. morte 7 uiuite nam mori undust ne tantum qui-
dem deest litterarum, uixisset utinam ... Mommsen ind.
p. 804 commoto uersus termino, an *parum nam per(i)i*?

1573

Hic est ille | Visellius | Faustus situ[s], uir sancti[s]simus,
cui | dedi[t hoc Cya]lmus.

CIL. VI 29031 descr. Henzen in uilla Pamfiliā ara
de lapide Tiburtino quasi pentameter hic est ille situs
cui eqs. cui an qui? oui fere delineatum est, tum
dedi . . . . xmus

1574

D. M. s. | C. Iulio Seuero et C. Iulio Gracili eqq. Rom. |
parentes filis dulcissimis fecerunt. | hi uixerunt Seue-
rus an. XX m. X d. XVIII, | [G]racilis an. XVIII
m. VIII dieb. XVIII, | docti egreg(i)i iuuenes,

eodem u[trumque die] | fatum quos mersit acerbos, |
 quos mater Iulia Seuera hic co[ndidit in tu]|mulo.
 fecerunt sibi et suis lib(ertis) libertabusq. [posterisq.
 eorum.

CIL. VI 1619 descr. Detlefsen extra portam Pincia-
 nam rep. marmor repositum in museo Lateranensi in
 hexametri exitu *acerbo s...* Detl., pentameter recuperatur
 hoc modo *mater misera hic*, in eo *quoc* tabula exhibet

1575

Dis Manibus | sacrum. | L. Valerio infanti |
 5 raptus qui est subito, | quo fato, non scitur. |
 natus noctis h(ora) VI | uixit diebus LXXI, | ab(i)it
 noctis ab h. VI. |
 10 quisquis eum laesit, | sic cum suis ualeat.

CIL. VI 28044 descr. Hirschfeld ad molem Hadriani
 in cippo. praescripta et subscripta est loci sepulchralis de-
 finitio (*post titulo quoquo uers. p. III*)

4 et 5, 9 et 10 quasi cola pentametrorum. CIL. VIII
 2207 *u(i)xit a. XXXVI subito ra[pt]us, sine crimine, si[ne]
 dolore*

1576

Hic sum matris ab ubere raptus
 compositus . . .

CIL. VI 23790 ex Suaresio Romae in fastigio
 puer erat fictus, tum inscriptum *dis Manib. C. Papiri Ia-
 nuari* cum carmine, cetera perierunt *matris ab ubere
 raptum* V. Aen. VII 484

1577

Cn. Domitius Cn. f. | Quir(ina) Optatus
 pius | parentibus raptus ab | ingeniost.
 nix. ann. XIIX, | h(ic) s(itus) e(st).

CIL. VIII suppl. 14632 uidit Schmidt Simitthu Afri-
 cae 2 quasi iambelegus. a studiis raptum interpretatur
 Mommsenus recte, *ab ὑπεκ*

1578

O formosa nimis semperque pudica maritis,

duobus recubuisti toris, ubi duos natos dedisti amoris.
qui primus ille fuit, si potuisset uincere fata,
hunc titulum laudis posuisset ille tibi.

5 sed ego infelix, qui te talem carui ecce modo
frunitus sexdecim annis castitate et amore tui.

CIL. V 7453, non iam extat in agro Vardagatensi.
praecedat *d. M. et memoriae - Simplicii haue - Statiliae Ti-*
gridis, uixit ann. XXXVI. subsequitur *u(iuus) p(osuit) P.*
Vibius Verissimus coniugi incomparabili et sibi. Euphilus
Simplicio primigenii ex interpolatione deprauati nu-
meri, uelut 4 cum exire oportuerit in hunc modum *tibi pro-*
meritis posuisset aut *posuisset coniuge dignum*, hic et se-
quentes uersus concluduntur in speciem pentametrorum

1579

Lupensia hic ego sum inlata Consutia Rufa,
cuius ossa leuiter tegat terra mate.

CIL. VI 21674 descr. Mommsen, Muratori 1703, 11
fuit Romae in columbario, est Veronae tabella ex sinistra
fracta, litterae tamen huius tituli nullae uidentur periisse.
prior uersus ad hexametri speciem factus est, *ossaue iam-*
mater terra tegat leuiter

1 Lupiensis, opinor, ex Calabria 2 *mate* sine *r* lapis

1580

C. Iul. Mygdonius generi Parthus, natus ingenuus, cap-
t(us) pubis aetate, dat(us) in terra Romana. qui dum
factus ciues R. inuente fato eolocaui arkam, dum es-
se(m) annor(um) L, pet(i)i usq(ue) a pubertate senec-
5 tae meae peruenire.

nunc recipe me, saxe, libens; tecum cura solutus ero.

CIL. XI 137 descr. Bormann, Henzen 6406 Rauennae
3 i. iubente 4 i. usque ad pubertatem, maturitatem.
barbarica et abusus nominis et praepositionum quae sexto
demum saeculo increbrescit confusio *a(p)pubertate(m)*
6 cf. 415 *saxsus*, 848 *saxsolus*

1581

Hic est positus Fl. Her|mes quem Fatus longius | du-
cere noluit,

qui maluit luc|tum linquere quam gratias | reddere suis,
 derisor auiae|s quia se dicebat nutrire | bacchillum sum-
 mae senec|tae,
 delusit fratrem patris quia | nimius erat blandus ad illum,
 5 au|umque suum adlectabat uoce | pusilla,
 ut cuncti uicini dicebant | 'o dulce Titu'.
 dunc haec agerentu|r, iuuenes de subito acceperunt |
 sui luctu parentes.
 hic tamen | in biennio uixit quasi qui uixiss|et sede-
 cim annis,
 talis enim | sensus erat illi quasi prope|rantis ad Orcum.
 10 itaque | tibi dico, qui nescis dulce | uoce dicere filii,
 ne uellis | cupidus poene manere male.

CIL. VI 18086 ad ectypum, Fabretti 417, 370   Romanae originis tabula marmorea nunc Perusiae. clausulae fere hexametrickae, postremus pentameter. lingua scriptoris adeo aemulatur carmini 477, ut hunc Herimen illo Vnionis amico natum credam

3 i. bacillum cf. 526, 9   5 i. auunculum   6 i. dulcem Titum   7 i. eius luctum   8 quasi aetate pubes
 10 i. dulcem uocem dicere fili et salutatione bene facere sepulchrali   11 *malae* interpretatur Henzenus errore puto, *male manet* qui priuat honore uiolatue sepulchrum

1582

D. M. | fecit Insteia Tyche mater | et T. Fl. Optandus
 5 parens filio | pientissimo benemerenti Q. In|steio Conuenienti:
 fuit hic | uitae nitidus, culto decora|tus, formae speciosus: qui | et Astomachetus.
 10 nunc leuis | adque meo iaceo tumulo, n|eque sentio quicquam.
 et | tu qui legis ecce meum ti|tulum, moneo, fruiere tu|ne uita data es(t).
 15 qui uixit | annis XXII mensibus XI | diebus VIII hora

prima. | sibi et suis posterisq. eorum. | in fr(onte) pe-
(des) VI | in agro pe. VI.

CIL. VI 19683 ex schedis   prope urbem in hortis,
non comparet   cumuli sunt membrorum dactylicorum

5 s. sine capite hexameter *nam fuit hic uitae nitidus*
cum cauda gemina *cultu decoratus, forma speciosus*

8 ss. heptameter et fere sesquialter herous   12 tunc male
scriptum pro *dunc* dum. contrario uitio *dunc* pro *tunc* CIL.

V suppl. ital. 181

1583

L. Licinius | M. f. Pol(lia) Nepos, |

cuius de uita merito | pote nemo queri, |

qui negotiando locupletem | se sperauit esse futurum, |

spe deceptus erat, et a mult|is bene meritus amicis. |

5 hanc casulam in paru|o fecit supremi temporis |

sedem maiori cura | quam inpensa potuit. |

diis parentibus suis | hunc lapidem posuit | supremum

semoto loco, |

suptus quem factum est | ut remanerent ossa | et cine-

res C. fratris et | sua ube requiescerent, |

et per quem testari posset | quam laboriose et non |

secure uixserit.

10 qui uiuos | multis in futurum su(p)rem|a hospitia do-

nauit amicis, |

cuius in hospitio requiesc(e)|nt, multis gratis | et amicis,

quos roga|t ut quod eis superat, suis | donent gratis,

ne uendan|t, uitent homines auaros,

auda|ces monumentorum | sacrilogos,

15 per quos | decessis numquam | requiescere licet. |

diis Manibus sacrum. |

homo, uiolare noli si te | moriturum putas. |

p(edes) q(uadrati) XII.

CIL. VI 9659 descr. Reifferscheid   Romae rep. uia
Salaria tabula scabra tofina. habes senarios u. 2 et 17 (uio-

lare - putas), praeterea commata modo dactylica (4 *spe deceptus erat, multis bene fecit amicis*) modo iambica (7 *lapidem locat supremum semoto loco*). ne plura, nam de his quoque alius aliter statuatur licebit (cf. 2 cum 477, 5), iterum tantum 5 s. *hanc cásulam in paruo fecit summi temporis sedem maiore cura quam inpensa puto* uel 14 s. *homines audaces m. s. per quos d. non licet requiescere*

10 *surema lapis* 11 *requiesc(ere)nt* prop. Henzen
gratis, multi enim ingrati deceperant eum secundum u. 4
 14 i. sacrilegos. sic alibi *sortilogus*

1584

D. M. Iunia Sabina coniux incomparabilis, mater pietissima hic quiescit. cui bene merenti de suis sibi Iunii Callistratus coniux, item Maratho et Callistratus filii fecerunt et hunc titulum posuerunt pietatis honorem, aeternum coniugi et matri muneris officium.

CIL. VI 20908 descr. Bormann urbanae ut uidetur originis marmor, iam Rauennae 4 s. distichon restituit Henzenus archetypum *filius hunc titulum posuit pietatis honorem* (cf. 817), *aeternum matri muneris officium*

1585

D. M.

Primitiua haue: et tu quisquis es uale.

non fueram, non sum, nescio, non ad me pertin(et).

Alexand[er] actor coniugi kar(issimae).

CIL. V 1939 uidit Smetius Meldulae in Flaminia, alii Concordiae u. 2 paene senarius (tritissima tamen salutantium uerba, in turri Pompeiana incisum *hospes salue: salus sis, quisquis est, ualle* act. inst. arch. Rom. 1896 p. 224), 3 ex hexametro deformatus uidetur cf. 800 et 247, *non fueras, non es, nescis, non p. ad te proponit* Havet, *non sum, non ad me p. hilum suppeditat* Lucretius III 830

1586

D. [M.] | M. Vlpus Step[hanus] | V[er]u[m] | Spei co[n]iugi | sanctissimae et li[b.] | libertabusque poste[rioris] eorum feci[t]. |

cuius uotis indulgere dei, .que | duo pignora matura

5 sensit sui, | et quod maxima uota cupiit, uirg(inca) |
manibus est sepulta mariti.

quam | ne lacrima[r]e precor, et potius b(ene) | dicas
Manibus oro.

quae u(ixit) a. LV m. IIII.

CIL. VI 29265 ex Cottalasso fuit Albingauni aduec-
tum ex urbe poetica elocutio *indulsere dei uotis, duo
pignora sensit iam matura sui et quod, maxima uota, cu-
piuit, uirgineist manibus post fata sepulta mariti*

4 *indulgere* perfectum ut *neglegisset*. cf. 1551 A 5
5 *maxima u.* pendet nulla structura ut parentheton. *ui-
uens pro uirg* supposuit Sanguineti 7 *quam l | ne la-
crime de fertur. demptis quam, et potius existit hexameter*

1587

. . . . . nda ui . . .
. . . . . i terra cor . .
. . . . i aura qua inspir . .
. . . id eris obitus nil eris . .
5 . . . o et qualis monuerit arte . .
. . . e]lognomem mihi Ofilius quias . .
. Of]lius Ianuarius u[uius
fecit s]ibi et libertis liber[tabusque
posterisq. eoru]m in fronte ped . .
10 . . . us qui est . . . .

CIL. VI 23391 descr. Gatti Romae uia Ostiensi mag-
nae tabulae marmoreae fragmentum. citra uersum 7 for-
tasse carmen malum insignitum parastichide

1 *miranda uidentur* Verg. 2 *terra corpus humatur?*
3 *spiritus ibit?* 4 *id satis incertae, inspicias quid eris*
obitus 6 i. cognomen. quis sim ego, monuerit sepulcri
scriptura, nomen meum *quia signat*

1588

D. M. L. Publicius Trophimus heres institut(us) ab Va-
l(eria) Philete uxore mea in memoria karae coniugis
et mi posui stilibatam causa arae uiatorib(us).

bene concordēs uinite.

5 niuendo fit minus una dies.
 commemora tecum nil stomachandi:
 haec nobis d(omus) perpetua.

CIL. III suppl. 9302 contulit Hirschfeld litterasque II saeculo adsignauit Salonis in cippo

3 *mī* mihi potius quam mei, meam i. στυλοβάτην qui pro ara esset aduenis, nisi datium istum separari oportet (edico uiatoribus) 4 ss. sententiae partim ex carminibus conlectae, 4 ex iambico, 5 maior pars pentametri, 6 et 7 dactylicae (*domus* solebat aeterna dici, securitas quies felicitas *perpetua*) 6 a superioribus interuallo maiore seiunctus uersus. interpretor: memento nequid stomacheris mortis, etsi potuit ille opinor genetium etiam ex *commemora* suspendere (in libris sacris *memoreris dei tui*). cf. 118

1589

...rtiae Cui ... | eoiugi et Petronio | Primitiuo lib. |
 qui in arte sua quod fecit ma|le, quis melius? quod
 bene, non alius. |
 qui apud superos honestus uixi | plus fama quam fortuna.
 qui | post annos tandem aeterna | sede receptus | silet.

CIL. V 5930 descr. Detlefsen et Mommsen Mediolanī pentametri *quod male, quis melius? quod bene, non alius* et *qui tandem aeterna sede receptu silet*, ille recte distinctus a Mommseno ind. p. 1199 et Leone qui uertit εἰ τι κακῶς, τίς ἀμεινον; ἃ δ' εὖ κάμεν, οὐτίς ὁμοίως. media licet ad hexametrum reuocare *plus f. quam f. qui uixit honestus*

1590

Vt primum adoleuit pollens | uiribus, decora facie,
 Cupidinis | os habitumque gerens,
 nec metuum | dicere: Apollineus,
 huic expletis | ter centum ter denisque diebus |
 5 inuisae Parcae sollemnem eele|brare diem,
 iamque ut esset gra|tus amicis,
 inuidia superum cess[a]|uit amari.

Brambach inscr. Rhen. 1052 de uisu Mogontiaci. praescriptum *aram d. M. et innocentiae Hipponici ser(ui) Dignillae Iun. Pastoris leg(ati) leg. XXII pr. p. f. Hedye-*

pes et Genesisia parentes. miscillum ac seruo litteratore dignum infantis non annucli elogium quod nos quidem uellemus ῥδυσπέστερον, factum circa a. 160. nam A. Iunius Pastor ad consulatum peruenit a. 163

1 *ubi primum - facie* Sallustius Iug. 6, iterauit Fronto p. 108 Nab. 2 *os h. gerens* Verg. Aen. I 315 3 *man-*
cus pentameter. de infante supra 1535 *Dionigena pulchrior*,
de inpube Mart. VI 29, 6 *Apollineo pulchrior ore* 5 i. in-
uiderunt 6 *ut* bene superioribus esset adiunctum, nunc
melius erat *cum*

1591

[tu quisquis

properas, rog[o, paulisper re-
quiesce ante me[um tumultum. T. Variu-
s Q. f. Firmus sit[us est hic. qui ubi b-
is denos anno[s aetate ado-
leuit [e]t mater sper[auit ali per eum c-
ondique, en su[bito natum gremio
matris erip[uerunt immeritum
Par]cae cru[deles funere acerbo.

Q. Var]ius T. [f. . .

CIL. IX 903 a Lombardio Luceriae suppleui ad
modum iusti carminis

1592

Q]uisquis iter carpis, uersos hoc respice q[uaeso.
December hic sanctus iacet, castissime am[anti
quen su[peri], o crudeli[s, r]apuerunt matri bo[naeq.
pulcer fuit iuuenis it[a ut opt]arimus diu es[se,
5 cui nec licuit mise[ro ad plenu]m uiuere annos.
formauit Valent[inianu]s filius pietate
sua lacrimand[um sep]ulerum .
et recolet Manes e[st uinciet o]ssa cor[onis].

CIL. V 3513 descr. Mommsen ('difficile legitur') ac par-
tem expleuit, Maffei mus. V. 191, 5 Veronae. praescrip-
tum *d. M.*, subsequitur *Aur. Vrsula coniu[gi] du[lcis]s[i]mo
qui mecu uixit annos XXVI, [Vale]ntinianus et Decentius
et ... [pa]tri carissimo titulu ferunt (i. fecerunt) be[ne mer.*

1 sic pro *hos* 5 supplementum incertum, *plures me-*
cum similia excedunt spatium

1593

D. M. | et memoriae aetern(ae) | Claudii Messoris et Fl.
 Dionysi|dis coniugis, quae sibi uiua | posuit utrisque,
 quae uixit sine ulla quere|la,
 quae felix fuerat | fato, si non plena dol|oris,
 5 quae filios | duos caruit, cuius | unius nati mortem |
 non interfuit lon|geque peregre|que.
 mater orfana | uiua sibi et suis | posuit et sub ascia |
 dedicauit.

Boissieu inscr. de Lyon p. 492, Allmer et Dissard mu-
 sée de Lyon III p. 451 periit

4 *sat si* Gruter 770, 9 ex coniectura. substituto *nisi*
 aut *sed* hexameter fit 6 cf. Hor. s. I 6, 102 *rusue pere-*
greue hypermetrum

1594

Messori|us Florus uetera|nus leg. I M(ineruiæ) p. f. |
 hunc titulum | quem feci coiū|gi caræ et mihi | uiuus —
 oro flor(i)bus | Florum hilares | condecoretis am|ici —
 p(onendum) c(urauit) et sub ascia | dedicauit.

Revue épigraphique du midi 1886 p. 184, 592 Lugu-
 duni in cippo fastigiato. omisi praescriptam memoriam Clau-
 diae Felicitatis coniugis quae uixit cum eo annis VI. legi-
 timi hexametri *hunc titulum feci uxori caræ et mihi ui-*
uus, oro floribu Florum hilares decoretis amici

1595

D(is) M(anibus) | . . . ci Atti . . . s . . . opi |
 ter] denos qui uixit annos c[um] coniuge sancta, |
 Lug]duni cui uita fuit cum | fama morari |
 in t]rib(us) prouincis Ga[lli]is iiaslabi

Spon recherche de Lyon (ed. a. 1857) p. 35 Luguduni
 extra ecclesiam S. Romani

2 *denos* scripsi: *oenos* Sponius 4 tres prouincias
 Galliae agnouit Renier *tra(n)slabi* prop. Leo

1596

¶G(aio) Ars. Marciano optimo iuueni et pientissimo, offi-
cio inter conuicatos suos functo aedil(itatis).
hunc mihi inique inimica manus abstulit coniugem carum
et parentibus infelicissimis post ceteros unicum natum.
Atis Maria coniugi amantissimo et merentissimo.

CIL. XII 2611 descr. Mommsen, Orelli 259 Genauae
Heluetiorum

1597

D. M. | Fla(uiu)s Antigon(u)s Papias | ciuis Grecus uixit
annos | plus minus IX,
quemad|modum accommodatam | fatis animam reuocauit. |
Septimia Don . . .

Cagnat in breuiario epigr. Revue archéol. 1893 p. 398
nr. 123 ex actis societatis antiq. Londin. 1893 m. Ian. d. 12
in oppido Britannorum Carlisle

1598

Marin(us) Catina(i)us | exitum et memori|am fecit Sili-
cio | Donato, sodali bo|no, q(ui) uixit an. XXV | et d. IX,
e[t] cui non f|uit datu patria et | populum frui | neque
parente | uidere,
ouennoo | in[m]a[t]urus obit fato hec|iptistudus artis

CIL. II suppl. 6109 descr. Huebner Tarracone mar-
mor post u. 12 fractum. litterae saeculi II non malae, 'om-
nes perspicuae et certae', ut lapicidam appareat male le-
gisse exemplar sibi traditum et corrupisse

1 *Marin(ia) Catina* Huebner 6 s. et. *dixec. u. inone* |
ult daeu sic lapis 8 s. *er. ui* | *neo. ue parenie* sic lapis.
parentem intellegendum, *parentes* Huebn. 10 *quin hoc*
proposuit Huebner dubitans, *qui innoc(uus)* ego, *qui inico*
Hense. an *quennog.* pro *quandoquidem*? 11 *inaurus* lapis.
tum *nec ipsi studius artis* [*profuit* coniecit Huebner, *decep-*
t(us) studiis artis ego prius. iam retineo numeros hexametri
immaturus obit fato hic coeptistudus artis et nomen exiens
in -*studus* (cf. καινόςπουδος), a litteris proximum est *Aegypti*

1599

D. M.

Arrius Callistus uix(it) XX per annis.

quen tumulant Arriae Chia et Crispinilla patronas.
b(ene) m(erenti) f(ecerunt).

Notizie d. scavi 1892 p. 186 Caralibus Sardiniae rep.
in sepulcreto christiano tabula marmorea. uerba composita
in modum carminis

2 s. sic soloece pro *annos et patronae* 4 christianus
si esset titulus, legeremus *b(ona)e m(emoriae)*, cf. ibidem
p. 184 *bonae moriae homini bono Ireneo et b. m. homo bo-
nus innox et incomparabilis Munatius Ireneus*

1600

Qui quondam | ad superos | Mossius [Phil]o[xen]us, |
nunc tenuis anima. |
inq[u]iri[t]is patrata? | hic sanus, hic situs. |
quae tu oro [iac]tu stipis | a[g]e sis | curaque.
5[dic] prec]or: | aeternu[m] u]ale.

CIL. VIII suppl. 12118, auctor est Poinssot, explicuere
IohSchmidt et Mommsen prope fluuium Merg el-Lil in
prou. Byzacena uersus 1 et 3 senarium iambicum faciunt,
cetera quoque iambis fere sunt concepta

1 cognomen prorsus incertum 3 *inqüiriis* fertur
i. hic uixit, hic mortuus est 4 *ade sis* fertur: *adi sis* edi-
tores. recte si tradita est stipis notio, dicit iste nihil aliud
quam quod ipse tulerit impetrari a deo posse petique de-
bere 5 in Lugdunensi titulo (Allmer et Dissard III 163, 254)
haue in aeternum Q. Anchari aeternumq. Mariane uale,
quae acclamatio propius accedit ad Catullianam 101, 10

1601

. . Heluia Fortu|nata mater
a[e]|de pietatis con|summata de|dic(at).

CIL. VIII 5418 a prioribus Calamae

2 pro senario habet Studemund iure opinor *a de*
fertur, *aede(m)* Wilmanns, *laude* Renier, adde sis *sede*

1602

Victoris Biarei patris | pietas et dolor |
Victori filio dul|cissimo qui uixit an. | IIIII m. IIIII d. XIII
et d(ecessit) k. Oct. an(no) p(rouinciae) | CCXCVIII.

CIL. VIII 8491 contulit Wilmanns   Sitifi, anno 337

1 *Marci* senarium conficit legitimum. Nouariae CIL.
V 6535 *fecit pater eius deorum ira oppressus ruinae suae*
memoriam: o nefas, o dolor, o iniqua scripta mortis me-
moriam

1603

Transgrediens paulum pe[de], qua[e]so, resiste uiator
atque lege quae sine fletu reticere nequibis.

hic enim positus loculo iaceo infelicissimus ipse
patre duouiro questor(e). cui non licuit nisi una die

kalendarum Ianuariarum praetextatum patre uidere,
5 exinde lecto receptus, post diem uigesimum funeri red-
ditus, transgressus uitae annos XVI m(enses) X d(ies)

X lugentem matrem pia cum sorore, fratrem patrem-
que cum luce reliqui.

haec maerens C. Caelius Donatus C. Caelio Sedato pater
filio fecit.

CIL. VIII 9642 ad ectypum   Oppido Nouo Maureta-
niae Caesariensis, quae colonia a Claudio facta II uiros ma-
gistratum habebat

1 *peiqua* fertur, 'fortasse R et Q contignatae', *pau-*
lumper proposuerat editor   *resistente* lapis   2 immo
religere aut *recitare*. iustus uersus atq. *legas fletu sine quae*

1604

Quae fuerunt praeteritae | uitae testimonia, nunc de-
cla|rantur hac scribtura postre|ma. haec sunt enim
5 mortis | solacia, ubi continetur nom[i]|nis uel generis
aeterna memo|ria.

Ennia hic sita est Fructu|osa karissima coniunx,
10 cer|tae pudicitiae bonoque obse|quio laudanda matrona. |

XV anno mariti nomen acce|pit, in quo amplius quam
XIII | uiuere non potuit.

15 quae non | ut meruit ita mortis sortem | retulit:

carminibus defi|xa iacuit per tempora mu[l]|ta,

ut eius spiritus ui | extorqueretur quam | naturae red-
 20 deretur, |
 cuius admissi uel Ma|nes uel di caelestes [e]|runt sce-
 leris uindices. |

Aelius haec posuit Procu|linus ipse maritus,
 25 legio|nis tantae III Augustae | tribunus.

Renier inscr. Alg. 231, Henzen Or. 7408, CIL. VIII 2756.

Lambaesi immixti sunt paene integri hexametri
 ut *carminibus defixa iacet* et *Aelius haec posuit*, senarius
quae non ut meruit mortis sortem rettulit uel 21 s.

11 *marite* siue *maritae* proposuit Mommsen 16 sic
 Renier: *muta* praetulit Wilmanns non recte 18 i. magis
 quam, cf. CIL. X 1760 *sed is mihi debuit facere quam se-*
nectae meae dolum (i. dolorem) *relinquere*

1605

D. M. L. Propertius Mustacus

solus qui matri relictus

hic tenet aeternam sedem,

qui u(ixit) XXV per annos.

CIL. VIII 6360 descr. Cherbonneau apud Mastarenses
 Numidiaae. parentes nominari uidentur in 6359 Iulia Cre-
 dula sacerdos Cererum annorum LXXV et L. Propertius
 Mustacus ann. LXX. ex hexametris sumpta aut ad eorum
 speciem formata uerba, 4 uno pede breuior uersus. ana-
 paestos dimetros tres Studemund finxerat

1606

Dis M(anibus) s(acrum). |

tu quicumq. pius uel inbenig|nus

legens titum q. meo fles ae|tatim q. mae

5 quae aute non debui | talem q. lucem nec tales superos |
 linquere

qua rem q. dicis fui enim | hōbes caro sponso cuius

q. m|ores timida semprer q. castitatem | uius q. cari-

10 tatem seruauī quia | etenim is a me merebatur

qui me | tam caste diligebat uixi ad q. sim|plici-

ter in cuius o pudorem | nemo nec iactare ne q.
 aput caro | marito inodiari potui
 15 o q. cum † q. tu sancta femina, potueris | tam caste
 uiuere scio enim pos|se te care diligi si meo q.
 rito cas|titati uiuas quia ego post meum q. | obi-
 20 tum multorum annorum † memoria marito reli(nquo)
 sed ago | superis gratias, quod dum q. eo | uiueri nil
 uoluptatibus meis | negauit, quia et ipsa meruera. |
 25 Seneca Aug(usti) serua pia uix. ann. XX|III m. VI die.

XI. h(ic) s(ita) e(st). | fecit merenti coniux.

CIL. VIII suppl. 13134 descr. IohSchmidt Carthagini
 in principio iustus legitur hendecasyllabus. menda
 tituli omnia reddidi, nihil mutauit aut addidit praeter 20 ubi
reli lapis. q uel o Schmidtus sine regula insertam putabat
 ut quae nota alibi nescio ubi distinguendis paragraphis in-
 seruiret, ego scriptorem barbarum aut Graeculum ita bal-
 butuisse credo qui particulam tam pro copulatiua quam
 pro completiua et auctiua habuerit (cf. talia *Elpis cum*
suisque filiabus posuit CIL. III suppl. 8696)

2 *inbenignus* nouum, idem ualere quod inclinans ad
 benignitatem non quit sed quod ἀφιλάγαθος, etiam si parum
 benignus es 3 titulumque meum fles aetatemq. me(am)?
 potest tamen *mae(stus)* substitui cf. 20, potest explicari *le-*
ges ut Mommsenus uoluit 4 i. quae autem, ego tamen:
 scilicet anacoluthos oratio. *non - que* neque 6 et qua re?
 quaeris 7 *hobes* opes, diuitiae ac siquid carius est, ut
lector opes nostrae apud Martialem. *hoboediens* fecit Schm.
cuius q. οὐ καὶ 8 corrigendum *semper* 9 *huius*, nam
 castitas puellae erat 11 fortasse *ad que(m)*, apud quem
 uixi. *aduixi simpliciter* Schmidtus interpretatur 12 cor-
 rigendum uidetur *cuius q.* ἢς καὶ *iactare* absolute modo
 hostili, nemo male dicere potuit 14 *inodiari* nouum, ad-
 duci in odium o *qu(a)ecumque* 15 *potueris* optatiue
 16 si non est in lapide, at debuit esse *scito* 17 ὥς καὶ
 ἐγὼ i. castitatis 21 *dum q(um) eo uiuere(m)* puto, *dum*
e(g)o uiuerem Schm.

1607

Memoriae | Nauigi, u(ixit) a. XIII | ut dulcis flos filius |
 breuiter frunitus a|nima, ut rosa, ut nar|cissus.
 parentes | December pater et Peculiaris mater filio |

[p]io digno fecerunt | fle(n)tes. uultus tuos intuendo
solacio prestas.

5 habebis memoriam tra.

CIL. VIII suppl. 19606 descr. Barillon Cirtae in cupula, periit. prima in medio scripta ad *parentes*, cetera circum circa, *habebis* eqs. in latere dextro

2 fertur *uarcissus*. Theuesti de puella annicula *quae dulcior uixit rosa* CIL. VIII suppl. 16572 4 i. solacium

5 *tra* immodice detruncatum, *ultra* an *eterna*?

1608

Qualis fuit, Aconia, muneris ut meus fatus esset breu[is].
cunti fuimus pares.

CIL. VIII 3319 Lambaesi in cippo sepulcrali. inscriptio integra est, Aconiam adloquitur mortuus

1609

D(is) M(anibus) s(acrum). memoriae aeternae C. Valeri
Saturnini, qui uix(it)

annis nouiens denis, prope conuenientibus annis.

h(ic) s(itus) e(st): o(ssa) t(ibi) b(ene) q(uiescant).

CIL. VIII 8233 in colonia Mileuitana poeta fit scriptor, ut pro certo ac uero numero quem supposuit fictum excuset (prope XC annis)

1610

D. M. s.

atro dolore percussus ab iniquissima Fortuna erepto
mihi horum solacio cohibui lacrimas, quas tempus
detulit, ciues, et titulos fixi.

5 nam duos una dies et pestis acerba abstulit hos pueros.
hi Clemens et Vincentia sunt coepto nobis flore subrepti.
his Geminius Clemens [a] mil(itiis), col(oniae) pat(ro-
10 nus), cum Placentina coniuge filis fecit d(e)d(icauit).
Clemens uix(it) an. VI mc. VI die. XXIII, Vincentia . . .

CIL. VIII 9048 descr. DeCaussade   Auziae in basi sexangula

4 *detulit et titulos* Mommsen: *letuit et ficulos* exceptum est   5 commata dactylica, *pestis acerba* Vergilianum

1611

Vlpianus b(onae) m(emoriae) u(ir) [o]mnib(us) honorib(us) perfunctus hoc tegitur post fata sepulcro.
filius hunc iuxta Castrensianus iacet a dextro,
iuuenis miserabili fato patris die quadragesimo mortis ereptus luci.

Vlpiano Siddina dulcissimo coniugi fecit d(e)d(icauit)-q(ue). uix(it) ann(is) LVI. curante Sulpiciano genero. (anno) pr(ouinciae) CCVII.

CIL. VIII 9077   Auziae. annus est Christi 246. *coniux optimus hoc tegitur post fata sepulcro, filius hunc iuxta iacet, heu miserabile, fato ereptus luci* sic iustos numeros produci licet

3 i. post patris mortem die XL

1612

D. M. s.

P. Caledius Rufus, Parcae quos tribuerent,
ter quinos bis singulos peregi annos,
ingenio non humili, quo gratus apud magistros fui,
qui dixi scribsi pinesci bene,
puer doctrinae aequè dedidi mentem,
nam bis septenos cum agerem annos,
notas graecas quis in comm[atib]us m . .
graeco . . . . . fices . .
. . . . . placui me . .
. . . . . us requie . .
placid . . . . . o quiesco . .
reddito natu[rae spiritu] . . . ero nihil m . .
multa nimi[s] . . . iniqu . . . concupisc . .
aliu casum . . . requies . . [P]usiniu . .

en duram . . . . .
 quand[oquide]m . . . . . uixerim, il[li]
 perpet[uo dolebunt crudeli] mortis meae uulnere.

CIL. VIII 724, suppl. 12135 descr. Wilmanns et Cagnat
 in prouincia Byzacena (el-Khima) inuenta ara litteris
 saeculi III

1 *tribuerunt* aut *tribuere* expectabam 8 *commati-*
bus Wilm., dubitauit sed *commentationib.* spatia non capiunt.
 illud si uerum est, stichometria respicitur qualis in Demo-
 sthene et Tullio fiebat rhetorica, fortasse *more graeco utun-*
tur dicendi artifices 15 *requies manet Pusinicum* secun-
 dum Schmidtium? 16 ita Cagnat, *indurata* Schmidt

1613

D(is) M(anibus).

Vmbria Matronica

Maturitas hominum fui,

A me seruitus longinqua

5 Timoris numini huius et

Religionis, cui ego annis

Octoginta seruiui, etiam

Nudo pede, caste et pudice et

Instanter uniuersae terrae

10 Ciuitates apparui et ideo

Ab ea sic merita pertuli,

ut benigne me | Terra reciperet. |

u(ixit) a. CXV. | h(ic) s(ita) e(st). o(ssa) t(ibi) b(ene)

q(uiescant).

Renier inscr. Alg. 4182 (CIL. VIII 7604) in agro Cir-
 tensi. adhaeret sinistra titulus hic *d. M. M. Mundicius Sa-*
turninus u(ixit) a. LXXXV h. s. e. o. t. b. q. uersus 3
 iambicus dimeter, ceteri fere totidem syllabarum

3 cf. CIL. VIII 7384 ubi Ingenua *dulcissima mater, om-*
nium hominum parens obnibus subuenie(n)s dicitur eadem-
 que *tristem fecit nemine(m)*, Matronica tamen minus pro-
 fectu aliorum quam suis annis nomen istud meruit. deam
 maturescentibus Romani praefecerant Matutam (August.
 ciu. d. IV 8 ubi supponunt Maturam) 4 *longinqua* non
 est procul a me remota sed diuturna. longa quam seruiui

numini (Terrae?) metuens ac religiosa seruitus erat
 9 *instante* quasi instando siue insistendo ciuitates, nam
 instare, insistere tam uiam quam uiae homo dicitur

1614

Sallustia Prim[ula.

Pr]imula prima fui T[i-

ty]ro generata puella.

iun]cta cum domini(i)s Si-

sen]niae Attici Barbari

ue]num data su Sall[ustio

C]aroso quem fata n

et sibi coniugiun

ser]uani genui spiritu [reddidi?

uiiuno arc...i...a

it ouans ossa iin...

CIL. VIII suppl. 15333 ad exempla Wilmannsi et Schmidt
 atque ectypa Thubursici ara inserta muro litteris malis
 euanidisque: 'paucae a dextra sub muro latent, a sinistra
 perierunt'. quare secundum lapidem uersus describere sa-
 tius uisum est, praesertim cum carminis nullus excepto
 principio certus sit. potuit acrostichis esse *Primula*, immo
 fuisse eo demonstratur quod non refragantur nisi quorum
 nobis arbitrium eligendi datum est nomina propria, u. 8
 in ectypo Schmidti *ae sibi* legi posse ait

4 *facta cum dominis* quos liberos aut adeo seruos
 putat, *donum data* proposuit Schm. 7 sic Schm. *quem*
iran Wilm. expectamus *qui me man[u] misit* 8 *coniugii*
uad Wilm. *coniugio iun]xit* talia Schm. fretus ectypo. tum
domum seruauit sim. supplendum est 9 fin. sic Schm., idem
 11 *condidit*. sententiam opinor talem *in uno arcam* laeta
et ouans ossa tenere mea coniugisque

1615

D. M. s.

Bona suis moribus V

Rbana et sanctA

Erat cum suo Gaio L

Aiti. d[i]gna coniunx, tE

5 Adoro. memor[ia tu]A
 Vtriusq. nostra, S
 Et quaerendi tuaE
 Memoriae rari sunt ti[T
 V[li]. t[i]bi nostrae benae: [Hi
 10 Laris ad te et in bonO
 Iamus, multis annis C
 Elebremus hoc noS
 Redi[am]usque. pos te cA
 Ra nisi tua bona fama
 15 A] . . [i]mmoce[n . . .
 R . . . uera it . o . . .
 A puid . . le . . . . .
 Eras nobi[l]i . . . . .
 . . . uerugiu . . . . iinon
 20 . . . . . atis i u a f
 . . . . . f
 To . . . . . sa
 Paena . . . . .
 Vota sii . . . . .
 25 D tuam o ca[ra . . d
 Isc[c]t et hos es . . .
 C]apita uersoru[m] . . ego
 et saluto te, Brea dul
 cissima, que [i]ntegrae
 30 u[i]xs[isti, praeg]nans obit[um
 nat]urae [red]didist[i
 . . . . . e
 . . . . . tor

CIL. VIII 2005 descr. Moll festinans et paucis post diebus ad comminutum lapidem frustra reuisit. permutatas in describendo c et g, e et f sim. non semper indicaui

Theueste parastichida efficere primas et postremas literas non fugit Rossium et Mommsenum add. p. 939. certum est *Brea aue mulier*, tum Rossius proposuit *b[on]a f[rugi] pud[ic]a*, ego *rarae formae [e]t pudic[it]iae* agnosco. in postremis inest *ualeas et hoc sa[crum hab]ea[s?]* in imis, si ad ima trames decucurrit, fortasse *d[ole]nt[er]*

4 dubites utrum *laete* an proprium mariti nomen. in fine *tL* traditur 6 s. *s[ic]it quaerindai* 8 s. *sunt | ut ts bi nostrae benae ii[i]aris*. fuit in fine 9 *h* cum *i* conligata numeraturque in telestichide *h*. tamquam conuiuantes adclamant mortuae 'bene', cf. CIL. VI 26554 *salui huc ad alogiam ueniat[is] hilares cum omnibus* 13...*usqu[is] posteca[ba]*

14 post *eama* (i. fama) nihil apparet amplius: parastichis *cast-* flagitat 18 principium *fras* 27 *adita uersoru...* *maeco fertur*. [*per*] | *capita uersoru[m] no[m]en co[n]st[itu]it*, *saluto* Rossius. datur *relego et* 29 *oui p[er]negraf* exscriptum: *quae integra f[ide]* Rossius 30 *uxst...* tum *nat[ur]ae* [*tra*] *didist[is] spiritum* Rossius sed cf. CIL. VIII 2557 uel 10892 ubi item moriens dicitur *obitum naturae reddere*

1616 .

M]	.	.	.	.	.	.	.	[M
A]	.	.	.	.	.	.	.	[A
R]	.n	.	.	.	.	.	.	[R
Ti	.	.	.	.	.	.	.	[T

5 Inaiu... multos sintiuios semper ii ..... [I
 In ciuium felix duxit. et maiestas dei i[n]nuicti diuI
 Na Martis fabricata manu constat: dei num[en] ingeN
 Vi uidit factum similem sibi suo cum [uoltV
 In melius reformatum, fuit imago certa sig[n]I
 0 Cum uenerabilior uoltus sit: et omnia signa siC
 Tanta opera perfecta ipsa religio demonstraT
 Omnis quae fecit castra nitere sua PerpetuO
 Cilonio fabricante. cuius amor crescit adhuC
 In numerum maiorum, quia hoc p(a)rat at dius in[fer]I
 5 Laetam uitam habere et fama meliore se no[bis] nihiL
 Ostendit. uerum et uotum fecit libens anim[us]O
 Nam Martensibus gymnasium uinumq. dedit: si[N]

Inmerito, quia soluit donum numini, praesta[r]i

Vt certe iussit et signum pe[r]f[i]ci suo num[er]atV

20 Sic iioim edidit of . . . . . ic . . . . . rt . . . . . [S

CIL. VIII suppl. 14365 descr. Cagnat et SalReinach
Vcculae Afrorum acrostichida etiam Hirschfeld et Ioh.
Schmidt agnouere, telestichida ego mus. rhen. 48 p. 89. στῖ-
χοι contignatis in lapide quibusdam signis litteras tot fere
quot in Vergilio ac libris moris erant habent, tricenae sen-
nas aut paulo plures. artificio titulus superioribus cognat-
us est, dispar argumento. nam uiuo Martenses Cilonio
gratias agunt bene merito de numine suo collegioque et
municipio exornando. certe antecessit ille aetate Optatia-
num Porphyrium

5 *sinteiuxis* Schmidtius in ectypo legere sibi uisus est:
simulacris? 6 *inomum* descr. Cagnat: *inclutum* propo-
suit Schm., fortasse *ingenium* exitum iam suppleuit
Schm. 7 deus uerus suam uidit imaginem 12 penta-
meter *omnis* (deos scilicet) *quae fecit castra nitere sua* (ae-
diculas nitidas habere), memineris autem Afros etiam *ca-*
stram dixisse. Mommsenus *omnisque* maluit 14 uidetur
etiam maiora Cilonius uoluisse fabricari, *cuius amor tan-*
tum mihi crescit in horas V. ecl. 10, 73 i. ad deos in-
feros, nam *inferus* aut *inferum* a posterioribus ὁ ἄιδης uo-
catus est 19 *peiui*.. Schm. legit proposuitque *perfecit*,
dediit.. Cagnat *num*... descriptum est, itaque non fuit
nutu. nouum feci uocabulum quod idem ualeret ac *sua in-*
pena. *numini* dubitans Schm. 20 *sic dotem edidit offi-*
cii? hoc satis certum, quia *of.otcieiui* Cagnat transcripsit

1617

Castula puella ann(or)um XLVIII redd(idit spiritum)

VI idus Martias properans kastitatis sumere premia
digna.

meruit inmarcibile(m) corona(m). perseuerantibus tri-
buet deus gratia(m). in pace.

CIL. VIII suppl. 17386, eph. epigr. V 824 in opere
tessellato Thabracensi Afrorum. adsertum christianis dictis
(τὸν ἀπαράντινον στέφανον I Petr. 5, 4) carmen tale *sumere*
iam properans pietatis praemia digna (cf. 858, 6)

1618

Intus hoc | iacet iubenis | flore cultuque | corporis

praes[tantior, te nemo | sodalibus tuis | sublenior,
 nic cessit a t[e coerat er delatecum | d(e)o b b.

Notizie d. scavi 1891 p. 320 designauit Colonna Pu-
 teolis in silicea tabula litteris aeui christiani rubricatis

5 *praestantior* fortasse pro superlatiuo, quia *te nemo*
 aegre diuelli potest ab subsequentiis 7 *subl-* aut *subi-*

imago: uidetur idem ualere quod *suauior* uel *submissior*

8 haec non intelleguntur, dubites an *cofrat* incisum sit.
nec cessit a te, quo frater delate cum deo uiuis? christia-
 num nomen honorque iuxta sanctos sepulti? 9 *d* in se

habet inscriptam *o* aut eius simile signum, *b b* alias est
bonis bene

1619

Hic quiescit ancilla dei, que de | sua omnia possedit
 domum ista, |

quem amice deflen(t) solaciumq. requirunt. |
 pro hunc unum ora subolem, quem superis|titem re(li)-
 quisti.

eterna requiem felicitat|(ti)s causa man(e)bis.

Rossi inscr. christ. Rom. I 133, 288 in uilla Albania
 tabula grandis. continuatur *IIII X kplendas Otobris | Cu-*
curbitinus et Abumdantius hic cimul (i. simul) *quiescit |*
dd. nn. Gratiano V et Teodosio Augg. anno 380, subse-
 quitur coronae et columbarum effigies

1 *oue* pro *que* lapis 2 i. quam 3 *requisti* lapis
 4 ita Rossius: *Felicitas* pro mortuae nomine *Marinius* cepit

1620

Indicium future pudicitie, Gerontia, sa|pientie lumen,
 moribus eximiis decus | omnium merueras uibere seculo. |
 genitoribus subito miseris rapta es e | flore iubente
 post undeci annis | additis XXIII diebus.

eu miseranda | nobis dies pariter quam multa tu|listi
 Stercorio et Dizaneti, qui | contra uotum hos titulos
 memori|amque locarunt.

CIL. V 1666 ex schedis fuit Aquileiae, superscrip-
 tum monogramma christianum. hexametri interpolati (3 *fac*
quis subito, 6 *qui contra u. h. t. tumulumq. locarunt*)

3 i. iuuentae 5 i. heu

1621

Epytafium hunc qui intuis lector, |

bone recordacionis Agapi negociatoris | membra quiescunt.

nam fuit iste stacio | miseris et portus eginis,

omneb(u)s apt(u)s fuit, praecipuae loca s(an)c(t)orum
adse|due et elemosinam et oracionem | stūduit.

5 uixit in pace ann(u)s LXXXV, ob(iit) | VIII kal. Aprilis
LXI p(ost) c(ons.) Iustini indict. quarta.

Allmer et Dissard mus. de Lyon IV 143, 462 cum imagine, LeBlant inscr. christ. Gall. I 40, 17 Luguduni in tabula lapidea alba. annus indicatus est 601. *t* ante *io*, *ia* syllabas *c* litterae cessit ubique

1622

Membra fulgent hic urna

Anus religiose

Rite carne deuicta

In sobria, fama casta,

5 Arce celesti et aula,

sum tecta hic saxea caua.

Huebner inscr. Hisp. christ. 130 ex Morale qui saeculo
X adsignat Cordubae acrostichon *Maria*

2 i. religiosae. syllabae ad numerum respondent, quamquam consonantiam spectanti deesse uidetur uelut *sancta*

4 in sobrietatem 5 *aula* coniungo cum *caelesti*, et quomodo in carmine Hisp. supra 721 *haec caua saxa - continet membra* legimus, ita *saxea caua* pro *saxea cauerna clausurae* accipio

1623

rna poli . . . M

andus ad . . . E

F ca sacra fl . . nu M

D Tyrrheno m . . O

5 E rum quanta . . R

S ancte tui sp . . pli I

V itisator genu . . . V
O mpte tuis . . . S

Poulle in actis soc. arch. Constantinae XXVI 1892 p. 406, misit mihi Dessau Satafi Maurorum. ibidem inuentus titulus CIL. VIII 8391 *Libero patri de suo Memorius cohaesisse cum sinistro lapidis fragmento dextrum istud ostendit, carmen Libero patri f(ecit) de suo Memorius*

1 *templa superna*, 2 *uenerandus adisti*, 3 *mystica sacra: fluctu*, in fine *manum?* tangitur fortasse de Tyrrhenis nautis fabula (Ou. met. III 576) 6 ss. *sancte, tui spectans ueteris noua marmora templi, uitisator, genuit quem Iuppiter ipse, bimater, compte tuis hederis adsis faueasq. precanti?* ac potest etiam *splendor, spatiis, spargens uuas ad limina t.*

1624

. . ueste adu .
. . ne]bride cinctu .
. . iti dracen[a .

Eph. epigr. III p. 301 n. 146, CIL. VI 30159 descr. Henzen et Iordan Romae in foro marmor, litterae minutae saeculi quarti. uidetur ad sacra carmen pertinuisse mystica 1 *nfste* Iord. uelut *aduena longa* 3 *ora cen* Iord. hoc *dracaena* est, illud *Trioditi?*

1625

deq[ue . . 5 uera r . .
non n . . Roma . .
qui sac[ra . . Itala . .
4 sic uol . . sed qu . .

CIL. XIV 2249 in monte Albano. carmen fuisse uidetur precantis sollemnia quibus conuenit *sic uoluere dei*

1626

. . leui nigrore nite[ntis
. . u]ario collecta t[uetur

CIL. VI 30258 descr. Huelsen in epistyllo marmoreo rep. pone S. Cai ubi fuit domus Nummiorum, litteris elegantibus saec. IV uel V 1 marmoris?

1627

. . s honorem migro
. . udes et p . .

CIL. VIII suppl. 11091 Taparurae in prou. Byza-
Anthol. lat. II 50

cena opere musiuo. 'possunt fuisse hexametri' editor
 2 *laudes et pax?* nam distinctio post secundam a p ter-
 tiamue litteram quae fuit adhuc cernitur

1628

Praecipitat f . 4 perdidit[r] .
 adiutus . . . rauca s .
 3 frigoris . . .

Notizie d. scavi 1884 p. 346 descr. Lanciani, CIL. VI 30147
 Romae rep. in Esquiliis marmorea tabella fracta ad
 dextram, stilo incisae litterae 1 potest legi *praecipitate*,
 num sepulchralis titulus est? 2 fortasse nomen proprium
Adiutus, nisi praecessit *furor* aut *fluuius* 5 *amnis* | *rauca*
sonans V. Aen. IX 125

1629

uero ex semine p 4 uocnatus syiitioc
 ..s..sed naeus a treis ann supe
 3 Alcmenae pueri mem[or]

CIL. III 562 ex Fourmonti schedis Athenis. carmi-
 nis fortasse epitaphii reliquiae incertae 1 fertur me-
 dium inter *mero* et *uero* quiddam, p]uero Mommsen. tum
patris? 2 *sed natus Athenis?* 3 *atcmenae puepi fer-*
tur 4 *cognatus, prognatus?*

1630

Attalus ha[ec] feci [rebus sple]ndore paratis
 quas fudi ga . . . . sui tecta dicare
 Vulcano qui . . . . ius haec linqui . .
 natis cum . . . . s olim canentes . .
 5 mortali . . . . uicogap . . . .

CIL. VIII suppl. 13473 descr. Delattre Carthagine
 tabula marmorea duodecies fracta reperta inter christia-
 nas reliquias, tertium decimum fragmentum (initium u. 3)
 repertum editumque ab eodem (Mélanges d'archéol. Romae
 1892 XII p. 271) Dessauii beneficio cognoui 2 uelut *gau-*
dens ignis ui 3 *linquere?* 4 *canente senecta?* 5 *cogar?*

1631

c de
 rae g
 l]onga s
 as ter den
 e inuitae d

kari comple[xa
 ca potens mis[er
 ne]c adest rebus lu[x
 ue meis miserab[il
 10 q. materq. miseri
 bonus, flent pig[nora cara
 e genas sine fine [dolentes
 i fata obstanti[a
 bis Tartara nig[ra
 15 dign. de coniuge a
 am cum gloria qua
 dolor qu]em mulcendo rogi[tamus
 ut deus hanc animam supera]s redducat ad aur[as].

CIL. X 5631 (IRN. 4431) ex Cayro marmoris optimi
 fragmentum inuentum Fabrateriae Nouae ibidem ubi Api-
 diae Iustinae a Frontone patre positus titulus CIL. X 5605

agitur *dign(a) de coniuge* quam flent maritus liberi paren-
 tes. litteras aliquot et uocabula adieci monstraturus sen-
 tentias 4 aetas *ter denis* constitit annis 7 *Parca*?

11 *elent* fertur, em. Mommsen 12 *et lacrimis sparsere g.*?

13 ultima littera post *i* fertur recta similisque illius. si
 fata obstantia uellent, communia nobis Tartara essent

15 *adempta, amantis* tale 16 sedem illi mansuram cum
 gloria quaerit, haeret mihi corde dolor

1632

t . s . isto pietas in	5 quem superi . a es
.. maa .. florentis	. docil . . . iac . . .
ephebi ch..m pims	h...m post nf rapi.
4 .. suam	

CIL. III suppl. 8175 descr. Evans Vlpianae Darda-
 norum in arula, litterae de industria deletae dicuntur
 tres fuere hexametri huiusmodi *clausa isto pietas tumulo
 est florentis ephebi, qui matrem usque suam dilexit, quem
 superi annis et docilem factum et tenerum post hinc rapuere*

1633

p . co flamini . car	5 cruciatur.
. uir pat . arelate	ris mortal . e
tuerat patri carissi	ri ra quemar
4 obus a n dum uitam	8 in up oremque anim

9	o . q .	ine crimine	13	is . uot	s	con
	t . r	io marmor .		buate	summa po	
		equiesco sep		rea ,	us o usque ani	
12	ce	super . s e				

CIL. XII 712 descr. Herzog in museo Arelatensi, frustra quaesivit Hirschfeld prima Herzog sic expediuit Veratio] .. *flamini c(oloniae) Ar(elat.) [quaest. duum] uir(o) [colonia Iul.] Pat(erna) Arelate .. Verat[ia] patri carissi[mo]*, carmen ut nimis truncatum non attrectauit perpauca intelleguntur, 7 *terraque marique?* 9 *sine crimine uitae*, 10 *marmoreo requiesco sepulcro*, 12 *quod superest?* cum uotis tribuente deo, sic summa potestas?

1634

Imi . . . . i uirgo . . | a^{cto} . patre crea[ta] |
 . at^{ci}i . . a nupt[a] | . . ^{ci}pa . . . . i . . |
 huic l . . . i a^{ic} . ram | huic a^{cu} . . . ecun . u |
 concordēs amb[o] se[dis] parilis [trib]uer[unt].

CIL. VIII suppl. 18965 ad ectypum Thibili in lapide fracto supra et dextra litteris corruptis praescriptum ... *eicla (et Cla. pro Claudia conicit IohSchmidt) Rusti .. | u(ixit) a. XVII m. V: a . . .*, subscriptum ut de una *h(ic)* s. *e(st)*. bini lapidis uersus metricos singulos implent 1 *immiti* et 2 *fato?* *actore* coni. Schm. 2 *primae* an essent *arte* dubitauit Schm. *pa* Schm. *pat* fortasse recte Bernelle excepit, *patroni?* 3 *locum*, huic *aram*, huic *agrum sua pecunia* coni. Schm. melius erat *atq. aram*, neque *agrum* probabile per se est et ultimum expectatur *secundus, nec unus* tale 4 *ambo pater et maritus*. tum Schmidtius cum Mommseno se[de] *dispari l[oca]uer[unt]*. is ipse *disparil....uer* enotauit, Bernelle *disparitis....uer*. malo *sed disparilis*

1635

	te h	9	intrasti in cu
	ecta		iu]dex Romae sine
	re]lictus		cisti fidelis sp
	isti in e	12	annos nihil est
6	i diceret oss		profectus cum a
	ium hominem		or subtequae eu
	te]stimonium rei		ntes in officio qua
8	xisti fidelis te a	16	bi claros uene[rand]

17 intrasti coh(ort)
a]ment ubique tuu[m]

19 non comparo ua[nis]
n sancta fides

CIL. VI 30214 ex Donio fuit apud marmorarium ad
S. Mariae in Montibus elogium uiro inlustri scriptum Ros-
sius putauit, dactylorum reliquias Huelsen. postrema 18 ss.
poetica, priora oratoria interdum mollius structa (*qui dice-
ret ossa dactylica sane sed imperfecta et cincta his in eum
nefarium hominem t. rei publicae causa dixisti*) 7 *rei
publicae* R. 9 *curiam* R. 11 *fecisti?* 13 *Augusto* R.
15 *agentes?* 18 *proclament* R. nomen corrigit H.

1636

.		nii nul i
.		it[e]mpore ce[rto]
.		ci rarior
.		irpia mouii
.	5	dum miii ac iii
.		u. fontis mag
o		ni in qua o
iu		mo . ocn n
isa		cuii inim
omiia	10	m leuis urg[et]
pera		orna[t]i partibu[s]
iiii		siiiret siens muculab
du?rum?		a. aiiiiienio uni
i]n[fe]rri		amii et iungi parenti
ml. a	15	ie coniuge car[o]
isii iniu.		uia prima soror[um]?
ca iremi.		nes ista parente[s]
imopariti		mas aperire tica.i
i a impar		nt in terra fauilla[
iuauit ii cii	20	p]ietate meorum
usa? anni[s] uixit		oi mihi fata deder[e]
inrinum . . ibpsi		miiiratum his uersibus u[
niius. . . ii. iista		ius adornauit tumul[um]
m?io o u ii mica fi		uitam attribuit mi[hi]
ciuo iiiisiio . . i	25	multum tibi opto salut[is]
miiii ii		bene quiescere flor[e].

CIL. VIII suppl. 14455 descr. Cagnat, dextram partem

inferiorem ex ectypis aliqua tenus correxit Schmidt in regione Vagensi Afrorum. supra corona fracta uisitur et post euanidos uersus praescriptum [*d. M.*] s. uidentur hexametri in lapide suum quisque uersum obtinuisse, ut a principio et in medio haut multum perierit speremusque titulum aliquando lectum iri melius, dextra apparent exitus ut *pia mouit, fontis imago, culpaeq. inimica* 14 *iunge parente*[s Schmidt, rectius *iungi* Cagnat, si recte intellego ad sinistram excepta *iiirri* (nam potest 13 *monimento uni*) 19 *iam pariter?* 21 *uixi tot quot mihi* 22 *inscripsit - gratum - umbrae?* sed *iii rarum* legit Schm. 23 *funus adornauit tumulumque?* 24 an in fine nihil deest? *fato, qui sic aeternam uitam attribuit mi* 25 s. ad sententiam *nunc tu quisque legis - adfuso mihi si dederis bene quescere flore*

1637

M(anibus) C. s(acrum)	9	.. bit ii nis die ..
L. Pontius Ex-		..... am segura
tricatus sibi		..... it nomen
suisque fe-		ci ..... rstes
5 cit		hi ..... r
admodum i		inta .....
is ... x adulta	15	kara mnni ...
8 .. ui uita breuem		

CIL. VIII suppl. 17261 dederat Reboud prope Calamam Thagastem uersus cippus sepulchralis 6-15 hexametri aut dactylicae φράσεις conscriptae de Pontii filiola, ut opinor, *C(ara)* in hunc modum: *admodum infelix et uix adulta obiuit, uita breue implebit X anis dieb...*, *iam segura quiescit, nomen certe superstes hic tibi semper in titulo, mea Kara, manebit*

1638

dis	M]anibus	9	. inos paruolum hic an
.	e coniugis	n]	os binos ter[q. quate]rnos
cariss]mae et Mercuri	e]	t	duo menses
qui decepit] me Chronius	12	.	. s infelix nundu
5. . . i felicissimus feci	dep]	onere	luctum co
. . . m discordi maritum	.	. . conplect	. . u
. . tia Clotho ha[e]c ser	.	. . et	prima me
8. nas ualet mihi cara pe	16	.	. . . . . equ . .

CIL. VI 22413 descr. Henzen in museo Vaticano marmorea tabula confracta si excipis dextram. carmen in-

cipit u. 6   5 puto *i(n)felicissimus*   6 reddidit miserum
discordi maritum sententia *Clotho*   7 *ha[e]c* aut *ha[n]c*.
 utrum *ser* lapis haberet an *ter* parum certum uisum est, *se-*
ros praegnas?   8 *pe[r an]nos?*   10 *ter [te]rnos* non
 explet hiatum   12 *condimus?*   13 *coeperam?*   14 *ple*
 in *conplect* minus certum

1639

Amissum mater cru[deli uolnere natum
 planctibus assidu[is queritur . . .
 occidit ac saeuo sic . . .
 nunc karo [f]ecit . . .

CIL. VI 30150 ex Donio. AL. Burmanni IV 294, Meyeri
 1491 fuit in S. Clementis   1 *cruciatur questa Seue-*
rum prius proposui   3 *sic* mater corruit ictu   4 post
nunc dimidiatae litterae, prima talis quam *m* magis legas.
fecit titulum miseranda sepulcri

1640

Tu qui praeteri[ens titulum nunc] | perlegis istum, |
 ut discas bene ui[uere . . .] | ace c . . co . . tiss . .

CIL. VIII suppl. 19052 dederat Bernelle Thibili Nu-
 midiae praescriptum *M. Sittius M[artia]lis uiuo sib[i]*
mo[nimentum [fecit], uix(it) annis C..., plures uersus in
 fine periere, unius particulas litterarum uidit auctor prae-
 ter eas quas expressimus   2 *age* IohSchmidt. parum cre-
 dibile *mortem age corde petisse*

1641

Diis fretus, uitae intrepidus mei . . .
 fatorum inmetuens rerumque i . . .
 uictorem statui nostrorum cu . . .
 conser . . . m suoi . . .

CIL. VI 30120 ex Zarattini Castellini schedis frag-
 mentum repertum inter Caelium et Palatinum, u bis picta
 rotundior   1 *mente integer? intemeratus?*   2 *inme-*
tuens nouum uerbum fictum ut *inmerens* uelut *ignarus*
in urbe   4 uictorem statui *cum* uoluisset se *conseruorum*,
subito τὸ μηδέν?

1642

. . . rat . . . . . littera . . .
 ip]se legens tumulum c[redas ossa ae]gra tul[isse]

o]ptans ut celebres i . . . dor . . .
h]anc laudem felici an[imae . . .

CIL. VI 30137 descr. Pellegrini et Bormann marmormor prope circum Maxentii inuentum 1 f]rat- aut mat-
incertum tale ult. *maesta?* 3 *laeto stridore choreae?*
4 uelut *sub Tartara reddant*

1643

ipse pa[ter lacrimans] | sculpsi puero [monumentum] |,
qui miser in piscina p[er]iit. |
uixit annis III mens. VI

CIL. IX 6318 ad ectypum Teati Marrucinatorum columella fracta 1 p. *infelicissimus* Mommsen 2 p extrema incerta, potest *interiit* et completo disticho *calida*

1644

Q]uis gemitum mortis ue[lit . . .
aut cui tot lacrimas . . .
coniugis . . .

CIL. VI 30158 ex Donio qui duos praeterea uersus euanidos neque uero ubi fragmentum fuerit indicauit 1 exaudire nefandum 2 referam quas funere nostrae .

1645

Hoc ia]ceo tumulo car[o dilecta marito
. . . coni]unx quae nomin[or .
. . . noui uirgo castum | . .
. . . a sine crimine uitae |
5 . . . mis]erata parenti
sed | . . . e
contigit et c| . . .

m]ortales du[m

dies et |

10

ue u

CIL. VI 30152 descr. Detlefsen in museo Lateranensi marmor 5 an *insperata?*

1646

. . . s |
. . . ge]rmana | marito
. . .

dummodo [n]e ex | . . . um
 5 consuerunt | . . . s]epultos
 mittas | . . . ni cum flore | . . .

CIL. VI 19036 descr. Bormann Romae extra muros
 rep. marmor. infra restant haec *uixit ann... I m. XI d.*
XXII | [*in fronte p.*] *in agr.* | [*p.*] carminis uersus dis-
 posui qui modo longiores modo breuiores fuere uersibus
 scalpturae 4 *ne suppleo, se Henzenus. finxi dummodo*
ne extra hortos, animum qui ducere nostrum consuerunt,
cineres componas rite sepultos, mittasque inferias omni
cum flore quotannis

1647

. . . la mores
 eueni| . . . sua]uis amoris
 ut n| . . . que priorem
 sed | . . . dulce feror| . . .

CIL. VI 30154 descr. Vaglieri rep. in Tiberi 1 *se-*
dula? 2 euenit mihi coniux? 4 *dulce feror* fortasse
 principium hexametri

1648

d . . . 6 quis credat subi[to
 qui li . . . sic nos ruitu[ros
 ex poi . . . quod casu . . .
 quisq. pot . . . rec . . .
 5 tanquam a o . . .

Notizie d. scavi 1882 p. 67, CIL. VI 30136 prope ur-
 bem uia Appia 1 *dis M. opinor, carminis initium a* 2
 fuisse uidetur (*qui legis?* 3 potuit esse *ex popul-* uel *port-*).
 bini lapidis uersus singulos carminis aequasse, 6 7 pleni
 numeri fiunt addito *fato*, ut Ouidius ex P. IV 3, 36 *et sub-*
ito casu inquit *quae ualuere ruunt*, 9 *recent?*

1649

Im]matura dies fa[ti 5 ta pau
 eripu]it iuuenem q[ui am s
 et c]astos semper i
 4 s primum ti

Notizie d. scavi 1889 p. 67 descr. Gatti, CIL. VI 30145
 descr. Huelsen rep. in Subura grande marmor aeui in-
 fimi litteris bonis 3 *mores seruauit* Hense

1650

ina sistam e uersu

4

per ann[os

. . tamin pl . .

uxor perpetue f..

3 sexaginta mi[h]i

CIL. VI 16613 ex Passionei exemplis duobus, Henzenus enim non uidit nisi primos tituli uersus *dis Mani... | C. Cupi... | termin... | Octauia... | Poll...* neque in his tantum quantum Pass. legit Roma translatum Forum Semproni. carmen fuisse patet in quo restitui tamen paene nihil queat, corruptissimum exordium est, puta *infaustam e uersu nostro cognoscite taedam* 2 ita unum exemplum (*tamen plus?*), in altero totum hoc omisum est et duorum inter 1 et 3 hiatus uersuum notatus 3 *mihi* Henzenus: *m. IIII* Pass. bis. hexameter fuit unus *sexaginta mihi uita est producta per annos* 5 *perpetuae* Pass. semel. potest fuisse *perpetuae famae*

1651

O miser . .

4 faemina

ereptam e . .

quasius

3 hic iaen

ter denos

CIL. VI 30164 ex Suaresio ad portam Latinam simul cum hoc fragmento transcripta *Plani... | et | [ue]rnae s[uae et ..luppus | ..uni* 3 *iacet i[n?] 5 qua si usquam aut quas iustis semper deflebo querellis*

1652

. i e . .

4 credite mor[t . .

u]el Tityi lagr . .

qualis ego A. L..

3 nihil esse int . .

dico Cornel . .

CIL. XIV 867 uidit Dessau Ostiae marmor litteris paruis et incertis, in conexo fragmine cernitur *Cornel... | uiuit... 1 captiosum iecur, 2 lacrim- (lacerum pectus Leo), 4 mortales? nisi tamen quomodo nomina propria 5 s. ita etiam superiora in unum uersum coniungi oportet lacrimosum Nil esse in terris mage credite morte maritae*

1653

O du[l]cis

4 nam . .

sanct . .

nec st . .

3 quor . .

sed tua . .

Notizie d. scavi 1882 p. 222 descr. Lanciani, CIL. VI 30142 Romae uia sacra rep. fragmentum marmoris sepulchralis 1 ita Lanc., potuit *durum fatum* 5 *studiis?* 6 semper fama manebit

1654

	Cum mortem	5	unt uici i n
	spes et abit i		ulum quae
	quod nolo		id co
4	et mis[e]rum		

Ephemeris epigr. III p. 309 n. 188 descr. Droysen
 Romae in basilica Iulia. 5 s. aut lecti sunt perperam aut
 male et facti uersus et incisi 2 potuit *abit iam* 4 pri-
 mum *it* fertur

1655

	quae i	4	ergo tu
	et mea f		at quan[t
3	sed uox		.. uene

CIL. VI 30141 descr. Gatti in aedibus Rossii 5 *ato-*
uan marmor 6 uelut *et uenerand-*

1656

fratris amor
 raptus hic repi
 • oscula dum

Renier inscr. Alg. 4002, CIL. VIII 9526 contulit Wilmanns
 Caesareae Mauret. nunc in museo Algeriensi frag-
 mentum marmoreum. fallit species integrae sententiae *fra-*
tris amor raptus, oscula dum rapui (repi ad rapio ut cepi
ad capio?) cum plenus sit in fragmento urnae CIL. VIII 9525
 titulus *omnis dulcedo et pietas hic finita est* 2 *repi* Wilm.
rep Ren. fortasse ad hunc modum *fr. amor* periit tristi mihi
 funere *raptus: hic repetens* matrem pius *oscula dum* petit

1657

	s lim	4	i]nfernīs h
	h]ora diem		timui m
3	n]ullus erit		

CIL. VIII suppl. 19908 ad ectypum Rusicade in mar-
 more 1 *slim* an *slib* ex eis quae Dessau delineauit in-
 certum 5 cf. 487, 7 *set timuit mortem*

1658

Luce renobatus a . . .

CIL. X 8142 Stabiis 'hexametri exordium' Momm-
 sen, fortasse christiani, *aeterna?*

1659

. . . . . cara patri[que
 hic est in lo[culo? . . .
 non in toto . . .
 inq[ue . . .

CIL. III suppl. 8226 descr. Domaszewski prope Scu-
 pos col. Moesiae superioris 1 uelut *matri cara* 2 aut
in longum condita aeuom 3 orbe tam egregia puella fuit?

1660

. . . Ph]erenico
 . . . ces]sisse(t) habenis

CIL. VI 30364, 4 ex schedis prope circum maxi-
 mum, fortasse de aurigae elogio aliquid, 1 fertur *cerenico*

1661

. . . co]ntendere c . .
 . . . agitator ha . .

Notizie d. scavi 1895 p. 424 descr. Borsari in area
 Dianae Nemorensis in tabella marmorea ansata. subscrip-
 tum . . . *nini*. ex ansa una eiusdem tituli restat fragmentum
 nexas *ti* aut *it* litteras exhibens 1 *cursu, contra?* 2 *ha-*
benas? nisi tamen distichon fuit exiens in *habet* sim.

1662

. p]robitate fideque 4 . pos]tremo carmine testis
 . cas]tum seruare cubile . po]tens et nobilis hortu.
 3 . . . alto de corde maritus

CIL. VI 30127 ex Amadutio Romae in Caelio
 2 V. Aen. VIII 412 3 scilicet flens, gemens 5 i. ortu

1663

. . m tradita | [d]ona | 3 . . . f]acultas |
 2 . . pudore | [p]uellas | . . n]omenque | . .

CIL. VI 30144 descr. Henzen marmoreum fragmen-
 tum ex urbe Parisios asportatum. longorum uersuum ex-
 tremae particulae seorsum subscriptae erant 1 uelut
Musarum, 2 uicitque, 4 manebit

1664

. . nda iucath . . 3 . . st rapta marito
 2 . . ntia coniux . . d maxima fl . .

5 . . nus abstulit m.. .8 . . nio u..
 . . rnato soluen... . . sum..
 7 . . tum enibus o..

CIL. VI 30519, 3 fuit in S. Pauli basilica 1 *iugata*?
 3 exitus plenus, *marito*.. fertur 5 ss. litteru-
 lae partim male lectae, *abstulit an[te, luminibusq. aut tu-*
mentibus

1665

. mat]ri data se[des 5 . su]peros tam[en..
 . g]rata quie[scit . f]lectere te
 . . donauerat.. . u]irtute pu
 4 . tra]diderant.. . . per i

CIL. XIV 3870 descr. Dessau Tiburi in marmore
 litteris paruis 7 *pu* non tam certum ut de *pudore* aut
puellis recipi possit fides

1666

. . p]ro uoto tha]lamoque
 . . parant, si Clotho [dedisset .
 . . ca]ram sopo[r altus

CIL. III suppl. 8847 descr. et explanauit Hirschfeld, nisi
 quod u. 1 *Thaliae* artificemque scaenicam suspicatus est
 Salonis 2 *ciotho* lapis

1667

. . ca]rum dulcemque maritum

CIL. VI 30160 descr. Henzen in sarcophago artis
 pessimae in uilla Borghesia. 'fortasse christiana' Huelsen

1668

. . s]atorum 4 . . os
 . . f]unus acerbum . . mi
 3 . . a sororum

Notizie d. scavi 1888 p. 705 n. 296, acta arch. Rom. mu-
 nic. 1888 p. 464 n. 90 uia Flaminia in coemeterio S. Va-
 lentini rep. inter christiana fragmentum marmoreum. ui-
 dentur hexametrorum exodia 1 uelut *gente satorum*
 2 perpetua locutio, CIL. V 2013 filius quinquennis *aceruo*
funere lapsus 3 *fila s.?*

1669

- . . sie satis letum c . . 5 . . nit Lachesis, iacet..
 . la]crimis fletuque ge[mendum . . um castam duce..
 . . russ iste fuit parib[us . . us carus cunc[tis..
 4 . . r in cunctis si uo[ta

CIL. VI 30140 descr. Gatti in Velabro fragmentum
 marmoreum, litterae minutissimae 1 puto *triste satis l.*
cognosce uiator 3 *carus si* Leo 4 *prior?* in postremo
 quasi *uoa* aut *uom* fertur. uota tulissent? 5 prima di-
 midiata, sed quoniam *uetuit?* 6 mortuus uxorem *cum*
castam ducere uellet?

1670

- . . . . tes 4 . . . . t ipse
 . . . . patre uidisse . . . . dalas amici
 3 . . . . lacertis . . . . e mira

CIL. VI ad 2379 p. 656 fide Montfauconii qui exarata
 haec esse scripsit in auersa parte marmoris laterculum mi-
 litum praetorianorum exhibentis prope urbem Romam in-
 uenti peiorum uidentur esse clausulae hexametrorum.
 secuntur duo uersus breuiores ... *to* | ... *uos* tum notatio
 uitae ... *XX m. III d. V* | ... *Octob.* 2 cf. 1598, 10 uel
 1603, 4 3 *inq. patris blandis haerens ceruice lacertis*
 Ou. met. I 485 5 nomen peregrinum ut *Balas?*

1671

- . . r Musarum carmine ple[nus 5 . . em iudicauit in aeum
 per]egre comes esse cui ann]os septe et dece nat[us
 . . exoptans laetus ageb[at . . exitiale parentu[m
 4. a]dflixit morti acerba i . . . . tus uinculo . .

CIL. VI 30126 descr. Rossi ad S. Laurentii extra
 muros marmoris fragmentum 1 *puer?* 2 deest syl-
 laba *cui tunc*, aut legendum *cupiuit* sim. 4 pro *acer-*
bae? 7 *fatum, astrum?* 8 *solutus?*

1672

- ala 6 esse super
 e trad quaerit an
 ustria t cum coe
 sin]e fine dol m]orie
 5 ia fata un

CIL. VI 30601, 2 descr. Bormann Romae in aedibus

archaeologorum Germanicis fragmentum fortasse christi-
 nae aetatis 5 clausula integra (*tristia f.*), ceteris
 paucae syllabae uidentur deesse (uelut 3 *industria tanta*,
 6 *superstes*)

1673

. . o positum m . . 4 . pi]etate beatus
 . . us fatis cito [raptus . . rebat inu..
 3 . . felicibus usu[s

CIL. III suppl. 11821 (ad 5679) descr. Hirschfeld
 Lauriaci in Norico. clausulae heroicae ut *in tumulto posi-*
tum modo corpus 5 prima littera *r* aut *p* distincta puncto
 ab *e*. potuit tale *quem mersum Stygiis populus maerebat*
in undis uel de uirtutibus *iunctasq. gerebat in unum*

1674

. . s est 4 . . ius carita[te
 . fo]rtuna honor[um . . dum sit tu..
 3 . ind]ignusque rea[tu

CIL. XII 2157 uidit Hirschfeld Viennae 3 suppl.
 Leo, 4 *egregius?* 5 *tumulatus?*

1675

. . pra]emia . .
 . . par]ua aetat[e . .
 . . . senectae.

CIL. III suppl. 9061 descr. Hirschfeld Salonis in ta-
 bula sepulchrali cui subscriptum *parentes* 1 fin. *a an o*
incertum, deest uitae uel digna 3 post *senectae* folii
 extat nota finem carminis distinguens

1676

. . lis 5 . . mes
 . . tos . . e famam
 . . iae . . t
 4 . gran]dior aeuo

CIL. VIII 1073 inuentum Carthagine fragmentum
 nunc in mus. Britannico 3 lege *-tae* uel *-nae*

1677

. is 3 . . ca]rmina disce
 2 . sac]ra munera leti . . . paratum

5 . . iun]gere uerba

7 . . o]rbatum

. . . nte baeato

. . . legente

Renier inscr. Alg. 4197 (CIL. VIII 7855) Cirtae cippi
fragmentum 1 tu qui transis atq. uides quae contuli-
mus, sim.

1678

. . . . cae? . . .

. . . tibi sacra feren[tes

. . . is decorat[e

CIL. VIII suppl. 13372 Carthagine marmoris frag-
mentum, sepulchralis opinor 1 incerta quaedam ele-
menta 3 *donis d. supremis?* V. Aen. IX 25

1679

. . . h]ospes

. . . issi

. . . du..

CIL. VIII suppl. 18404 descr. Delamare Lambaesi,
exitus uersuum 3 *du obscurae*, et ante eas et post
recta linea designata est, uelut *miserandum*

1680

A . . . . us amico

B . . . bona multos quoque . .

CIL. VIII suppl. 19077 auctore Bernellio Thibili Nu-
midarum cippi fragmenta duo, A *gratus* uel *amicus*, B for-
tunaq. *bona multos quoq. iuuit* amicos

1681

. . . rtis lingua mea . . . 3 . . . quam est qui r . . .

2 . . . consiste et gene[r. . . . . iutui . . .

CIL. XIV 3871 descr. Dessau Tiburi in marmore
superest ex carmine sepulchrali (*consiste*) ut uidetur dac-
tylico 1 *artis* Massimo excepit, integrumne principium
artis l. mea et carmen si quid tenet, hospes, consiste?
4 litterulae ante *t* minus certae

1682

. . . carmena

. . . cr]ebros . .

. . . sa . .

CIL. III suppl. 9639 descr. Hirschfeld dubitans num christiana sit inscriptio id quod ait Bulič Salonis si christiana fuit, *carmena* licet scriptum putare pro *carmina*. alioquiingas hoc *ferale tibi nunc scripsi carmen, amice Victor gaudia qui mecum crebrosq. dolores expertus*

1683

. . dextera e . . x n . . 4 . . i . andaque . o . .
 . . carmina redd . . . . s et faciet fa . . .
 3 . . t]res quater pie n . .

CIL. VIII suppl. 11292 'ex ectypo non satis bono', litterae multae ambiguae in agro Capsensi prou. Byzacenae 1 primo succedit *f[at]a* sim. 3 *plen[os annos]* con. Schmidt 4 *.a.idacue* editur: *bl]anda, miranda* tale opinor 5 *facift* editur, omnibus faciet fama memoratam?

1684

. . sep]ulcerum . . 4 . . c nigra d[omus?
 . . . m parui tu[mul . . . an . .
 3 . . . meri hic .

CIL. III suppl. 9607 descr. Hirschfeld Salonis. carmen uelut *quisq. meum p. tumulum spectabis Homeri*

1685

. . suc . . 5 dasset mor
 a m a uiro felix n
 i nec la[crim?] f]ata dedissent nu
 4 actam de o dulcis coniux

CIL. VI 30138 ex Suaresii schedis marmor rep. ad Caelium uel Palatinum 5 uelut *mandasset moriens*
 6 *cara uiro felix nisi mortem f. dedissent, nunc uale?*

1686

. . . eti . . 4 . ibus nam forte . .
 . c m me liquerat an[n . . quam uiuam ii . .
 3 . resoluta dies . . u]ixi ego iuncta [marito

CIL. VI 30146 ex Amatio rep. uia Ardeatina
 2 sextus cum *decimo me an cum me?*

1687

. . . n . . 3 . . a sit fides . .
 2 . . ta mercede . . . . forte . .

Notizie d. scavi 1878 p. 368 in Auentino

Anthol. lat. II

1688

. . miseri i . .	6 . . tus gemimus . .
. . a mariti q .	. . uit respicit . .
. . est potiii . .	. . o nomine na . .
. . is sib. indol . .	. . is miseran . .
5 . . tib. urnat pr . .	10 . . te o erfi . .

CIL. III suppl. 9634 descr. Hirschfeld Salonis tabula
 fracta inscripta malis litteris 5 *-tibus ornat?* 8 *nati?*
 9 *miserand-?* 10 *teoeppi* alius legerat

1689

. . me]rito ob . .	5 re solebam. en iacet mea
quod mihi tu ipsa m	uel uos o Manes mihi
sensum facile dedi incautus	. . Pe]tronius . .
4 quibus ipse set meritis semp[er	

CIL. VI 30153 descr. Mommsen, Maffei mus. Ver. 174, 1
 fragmentum ex urbe uidetur delatum Veronam. la-
 pidis uersiculos retinui inlaesos plerosque ab sinistra, inter
 3 et 4 nihil desideres 5 uelut mentem *reuocare*, tum *mea*
 uita, uelim simul ipse iacere, *uel uos o M. mihi* reddite
 quam rapuistis

1690

i . . . . . amor	8 hunc tumulu[m
iona . . . . . amm	cum coniug[e
nadi dissi	honestum . . .
4 ma mota . . .	os annos
dreue	is adiunxi[sti?
quoniam ai	me]ns....n...
7 is crudata d . .	

CIL. VIII suppl. 11315 (auctorem sequor Ismaelem ben
 Bachtarzi) in agro Cillitano prou. Byzacenae in lapide
 fracto a dextra, 'fortasse etiam ab sinistra', reliquiae fal-
 laces. carmen uidetur fuisse, 6 *quoniam aeuo | es frudata,*
dat hunc tumulum cum coniuge honestum, ubi *fraudat*
 IohSchmidt (alibi legitur *cruda aetate raptus*, suppl. 11433)
 1 ss. *amore pio . . dignissima?* 5 *breue?* 8 *tunc*
 editur, *iwuic* Ismael

1691

. . s coni . .	3 . . crudelis non . .
2 . u]enturam u . .	. . arin lacrimis et s . .

- 5 . . cet indignos morte s .
 . . quae mundus tenet . .
 . . a post te sinnilic . .

CIL. IX 5285 rettulit Lancellotti inter Asculum et
 Cupram Piceni. ambitum et uitia carminis arguit uersus 5
 (*sedibus ille locet - supernis*) 4 uelut *querar in l.*
 7 pro *signific-*?

1692

- Gai . . ic . . 6 nobis ab an . .
 nurusq. . . . masoimo . . .
 coniug . . genet[i]ui . .
 reliquist[i] dolorem? ois . .
 5 gemino fa[to]?

CIL. III suppl. 9922 ad ectypum Burni Dalmatiae
 carmen uisum est Hirschfeldio esse supplenti quae
 adscripta uidet

1693

- si]mplex d 3 u]no cont[enta marito
 2 ui rapu[it] . . . o qu..

CIL. VI 26600 descr. Henzen conlocauitque iuxta Sim-
 pliciae titulum rep. intra portam Salariam marmor
 1 *dolus* afuit omnis, an *doct-*? 2 *ui* potius quam *qui*,
cui 3 *cont[ubern-* Henzenus

1694

- . . multa quam . .
 . . superos uni . .
 . . i . .

CIL. II 5062 Gadibus supra apparuit ... *s an. VIII*,
 carmen tamen uide ne scriptum sit de coniuge, *nobilis*
haec multa quam mors rapuit pietate, dum fuit ad supe-
ros, uni dilecta marito

1695

- . . placui uixi 5 . . o Nummia
 . . libutum est . . picis sacri
 . . ursoris ut . . igno
 4 . . em essem

CIL. VI 23152 uidit Marangonius Romae fuit in uia
 Salaria 'fortasse uersuum reliquiae' Henzenus, dactyli-
 corum ut *casta uiro placui, uixi pia grataque cunctis dum*

lubitum est? 3 *Tortoris* an praeter metrum *uxor toris?*
 6 *in spica es* supra 1559, 6 paenultima incerta *t* an *f*
 7 *munere digno?*

1696

uno m	5 si factorum uen
uter pati fata m	on haec acciper
s]ubito raptum m	Iulius Tau
4 ersas dantes fu	

Schmitter bull. épigr. de la Gaule IV 1884 p. 232, de-
 dit mihi Dessau Caesareae Mapr. lapis undique mutilus.
 fortasse disticha fuere, 4 uelut spes *mersas dantes funere*
praecipites 5 s. quodsi factorum uenisset iustior ordo,
 non haec acciperet natus, daret ipse parenti? hinc Leo in
 2 *pater p. f. magis uoluisset*

1697

. . . ueniat . . . 3 . . . ho quem tes . . .
 2 . . . properae nimis . . . . . pia n . . .

CIL. X 7739 descr. Nissen Caralibus Sardiniae
 1 litterae dimidiatae parum certae 2 horae? 3 Orcho
 quem testor?

1698

. . . tis sordent . . .
 . . . iteru . . .

Notizie d. scavi 1895 p. 246 descr. Gatti Romae inter
 Lateranum et uiam Labicanam rep. fragmentum arcae

1699

etai	4 c]lara cui
ra uigebant .	Pri]migena Flori
3 i uic sunt	d m c

CIL. VI 30674 ex Suaresio loco incerto 1 s. laeta
iuuentae membra? 3 *huic?* 5 *mi* interpretatus sum quae
 fertur *m* cum nota quadam conexas. in nomina haec car-
 men uidetur exiisse (6 *dis Manib.?*)

1700

. . . qu]oque te . . . 4 . . . er quoq . . .
 . . . us en maria . . . . . ru . . .
 3 . . . o desine ! . . .

CIL. IX 4941, transcripsi ex schedis Nissen Trebu-
 lae Mutuescae in horto marmor inscriptum litteris Romanae
 aetatis 2 uix potest fuisse *marit-* 3 *luctu?*

1701

. i . . 4 . cisfd . .
 . et illam . . .. uix . . .

. 3 . us Parcae u .

CIL. X 7968 descr. Schmidt in Sardinia in museo
 Sassaritano *et illam* hexametri exitus, carminis igitur
 uersus non aequati uersibus lapidis? 4 *cis fr aut ci*
sed 5 elementa supersunt incerta

1702

inn]ocuis fratrum dibus 3 ra]puit mors ultima
 2 s]imilis Paulinae s uixere t

CIL. VI 23864 descr. Henzen addiditque in u. 1 et 3
 syllabas in uilla Pamfilia marmor, litterae bonae
 uelut *Manibus inn. f. d. sacer Anthi et fato s. P. stat lapis*
iste, quos immaturos r. m. u. rerum iamq. breui mersit post
quam uixere tenebris

1703

. . us tri[stis] cinis . . 3 . . annis ablatum .
 2 . . plura recepis . . . . die et funere .

CIL. II 1103 uidit Huebner Ilipae in Baetica in ta-
 bella marmorea exigua 1 uelut *collectus tristis cinis*
hic pietate parentum 2 *plura* Brauo, *plure* Huebner
 enotarat: praemia *plura recepissent* uitae nisi fata inma-
 turum *annis ablatum* iam rapuissent? 4 *abstulit atra*
dies et funere mersit acerbo Verg.

1704

. . i]nfelix simp[lex . . 3 . . ia luce mo
 2 . . prima infan[tia . . . . cei et pat[er

CIL. V 302 descr. Mommsen Polae 1 an *Simp*-?
 3 *morari, an mortua?*

1705

. . a . . 4 . s]uper octo .
 . ipsos a . . . s si legeris .
 3 . s multos . . . legeris moeni .

Renier inscr. Alg. 4194 CIL. VIII 7856 Cirtae
 carminis puto fragmentum sepulchralis (tot uixit menses *an-*
nos super octo), non ob aedificata moenia dicati 6 *ege-*
ris moer Ren.

1706

. . qu]od te conor . . .

CIL. X 3989 descr. Mommsen Capuaë. praecedit
uersus item mutilus ...p]lostrarius P. Vmei... nunc
quod te conor laudare, fidem mihi nullus praestiterat tantam?

* 1707

. . uae form . .

. h]umo com . .

. l]apidi situs . .

misit mihi Bormann a. 1894 Silistriae rep. fragmen-
tum lapidis calcarii. sequitur ... Val]ens (centurio) Ueg.)
XI Cl(audiae) co[mmanipulari ut B. suppleuit 1 con-
spicuae formae? 2 ex h relicta est hastula, commisit?

1708

. . conueniens . . 3 . . . pulis sed in . .

2 . . is alii sibiqu[e.. . . . dissi . .

Revue épigr. du midi 1888 p. 353, 702 ad ectypum
Viennae in columnae fragmento sepulchralis 2 aut sibi
quaerunt 3 discipulis?

1709

. . uii . . . 4 . t claris . .

. maesta fors . . . s]uper . .

3 . is pietas uirt[ut . .

CIL. XI 1391 descr. Bormann rep. Lunae peruenit
Romam 3 talis huic fuit insignis p. uirtusque probata

1710

. . is ante . . 3 . perp]etuum . .

2 . . s ire dom[um . . . . . ri pa . .

CIL. XI 546 a Arimini ibidem Bormannus hoc
frustulum exscripsit ...luaceremea... | ...u]erba sepu]t[i

1711

. . a laudat . . 6 . . iniunc . .

. . et ut uo . . . . . ue bon . .

. . Aureliu . . . pri]ncipiis . .

. . ta sincer . . . . . torum . .

5 . . tas oper . . . . . t supe . .

CIL. X 1849 descr. Mommsen
poli 2 uoluere parentes sim.

Puteolis, nunc Nea-

1712

	co	5	it cauea praet
	leropria		iam conc
	nus aui et ueto		ii c
4	efert quaestu f		

CIL. VI 30681, 2 ex schedis Amati 2 propria?
3 potest auie tue

1713

	tumulis	8	t domino
	V]enustus		r]atione
	em cura		sump]tibus e propriis
4	estae		titulu]mque paraui
	i portu gr.	12	has suppre
	disp]ensator	mas]	tor qui
7	m]erito uictus		olui de

CIL. XIV 207 descr. Dessau Ostiae 'uidentur
fuisse uersus dactyllici' editor, singuli binis pluribusue mar-
moris uersiculis comprehensi, uelut 1 s. *his iacet exanimis*
tumulis post fata V., 10 s. sumptib. e propriis arcam titu-
lumq. paraui 4 uitae modestae uel honestae 5 Augusti
portu? 13 fortasse *genitor qui - uolui decorare sepulcro*

1714

	t . . .	4	aeo raptus . .
	feci . l . .		attasti uuln[er .
3	.s]ic percutis . .		dol]lor est quo . .

CIL. VI 30194 descr. Ricci ad S. Petri in uinculis
ubi curia athletarum fuit inuentum marmor omni parte
mutilum, litterae saeculi IV 2 fecit aut tecti 3 aut
hic 4 uelut flumine *Lethaeo* 5 mendose scalptum
aut exceptum, desideres *temptasti, uita satiasti* sim.

1715

	s uir s . .	4	eloquio . .
	necuit . .		po]terit titu[l] . .
3	cti tem . .		i in libris . .

CIL. VI 8621 descr. Henzen qui dactylicos fuisse uideri
uersus adnotauit et praeterea 3 *exacti temporis* suppleuit

Romae fragmentum marmoreum effossum in agro Verano ex subscriptione relictum est *sc(rin). ex mag(istro) memo[ri]ae* 1 litterae parum certae, fortasse *hic positus uir sanctus* quem *necuit* morbus sim. .5 s. nomen et hic titulus poterit seruare, maior at ingenii in libris tua gloria fertur

1716

. . am prisca fidei . . 3 . . erum penetrat s . .
2 . . i sorte labor ci . . . . . tt . . . .

CIL. X 7738 uidit Mommsen Caralibus Sardiniae
1 *prisca fides* Verg. 3 ad superum p. sedes

1717

. . r ingress[us] 4 . . eo placidas a
. . f]aciles et n . . maliqu[e] . .
3 . . diuini prai

CIL. VI 30148 descr. IohSchmidt et Huelsen, detritum et imminutum 30565, 7 a descr. Muenzer marmor rep. in campo Verano iam in museo Capitolino, litterae elegantes 'sed fortasse non antiquae' 3 *diui ne* Muenzer
4 extr. a aut *m[ort]is sedes* 5 . . *m malis* . . M.

1718

. . nc ii . . 4 . . arite . .
. . et iun . . . . tendit . .
3 . . bi sit ei . .

CIL. XI 1898 descr. Gamurrini Arreti fragmen marmoreum 4 *marite?* *pariter?* 5 *in aethera tendit?*
at t prior non est certa

1719

agui 5 siderum moti
tiamoi ti posse ad spe
annoru pidetriment
4 officia exe[qu] enip

Bulletin de corr. hellénique 1893 p. 24 descr. Bérard prope Tegeam Arcadiae in marmore praeter sinistram omni ex parte fracto litterae paruae male incisae num carminis reliquiae? dactylis refragatur 5 (aptum *sidereum*) nec poetica est uox *detrimenti* 2 quasi graecum fertur παμοι

1720

. . iunxit . . 3 . . acta posita in . .
2 . . nus fecit q . . . . i]niqui deincep[s] . .

CIL. X 5313 descr. Brunn Casini fortasse carminis reliquiae, etsi *deinceps* euitarunt poetae 1 elementa ambigua, legere possis *Munati*, ludere *iunxit* amore et *funus fecit*, 3 uelut dure aetate *exacta posita* in tellure, ut *iniqui deinceps* in tuto fati non sentiat iram

1721

. . i Cassi . .
 . d]olere c . .
 . . sst quan .

CIL. X 5784 ex schedis Mattei Cereatis Marianis iambos *noli dolere genitor euentum meum, moriendumst, quando sic uoluit fatum meum* proposuit Cholodniak, sane illos quidem incertos, nam licet fingere *teque dolere, caput carum, certumst mihi semper, nam mirust quanto tu me es amplexus amore*

1722

. . aes . . . 4 teneo melius redatum uic
 lauderet qui paru..os pa toria ..... lugum
 3 his tegimen ut esset...hunc

CIL. VIII suppl. 18914 dederat Bernelle Thibili Numidia. hexametrorum reliquiae, *laude reliqui, tegmen ut esset*, ultimus nulla defectus syllaba *hunc teneo melius meritum uictoria locum an meliore datum* ut in christiano sepulcro? 5 *lucum* coni. IohSchmidt

1723

. . ia]cit hic an[cillae | mun]ere fun[cta, |
 iam sedem ca]lestem in[iit | uitae g]enuinae.

CIL. VI 30565, 14 descr. Muenzer in museo Capitolino reconcinnaui uerba

1724

Sancti] Caesarii sequens uestigia sacer
 . . . issa cultibus aula
 . . . sorte beatus
 . . . praeclarus
 5 . . . maligni
 . . . a

CIL. XII 968 ex Peirescio fuit in sarcophago eruto

ex S. Caesarii coemeterio Arelatensi. sequebantur tres uersus, duo exeuntes in ..*eo* et ..*III*, tertius hic ..*ei obiit* sub d. XVIII... 1 *Sacer an sacerdos?* 2 *submissa sim.*

1725

. . . iria . a . . . . .
 . . . os penetrat uox missa meatus,
 . . . us agit. quis nunc percurrere fando
 possit]. . . dis primum quae gesseret heros?
 5 non dare se s]tudiis uirtus siit ut labor ille
 . . . . . sa coronae
 co . . . . .
 il . . . . .
 per . . . . .
 10 ut c . . . . .
 os . . . . .

CIL. XII 1696 contulit Hirschfeld, LeBlant inscr. christ. Gall. II n. 478 b Deae Augustae Vocontiorum tabula duobus ordinibus perscripta, quorum sinistrum uersus 2-6 tenent, dextrum principia uersuum 7-11 dextri ordinis litteris acrostichidas effici Hirschf. putat [*? prae*]cipuo... *olet s[anctus? He]ro[s]*, quamquam in 10 c potius uidetur esse tertia quam o 4 adhuc *uiridis?* i. gesserit

1726

Continet hic tumultus 6 conloquium . . . uer
 quem leget exanim secretum elans . . nu
 non tam nec caris s quod uellis uoluit no
 nec putes hunc fors hoc tibi post obitum
 5 indigno spreuit sem[per] 10 ut numquam talem

Marini act. fratr. Aru. p. 506 Romae in aede S. Laurentii in pauimento adfert Marinius titulum quem christianum esse declarat inter exempla *uellis* scripturae. at hic quae littera triplicatur in u. 8, non simplex esse debuit (*uelis*) sed duplex (*uelles*) conl. 492, 14 *et uellet quod uellem, nollet quoq. ac si ego nollem*

1727

Hic Siluina sita insons... 5 aequae nono die mar... [p
 ae probata uiro dic . . . [q ositaq. hoc tumulo X... [n
 uae ter denos uiuen . . . ec sobolem patri par . .
 4 decimo q. anno il . . . . 8 m pater respiciens . . .

9 uitae merito hoc mus . . . [co
 rpus hoc uaso situm in . . .
 ua ad sanctum martyre[m . .

CIL. XII 961 fuit Arelate fragmentum marmoreum
 litteris malis, ut ait auctor lapidis ordines uerborum
 reddidi, nam metricos distribuere non licet. at numeros
 ille aucupatus est et saltem incohauit 5 *marit-*, non
Mart- 9 *munus?*

1728

Flebilis hoc m . .
 Topius ille Bonosu[s . .
 ui[te] sit multum, plus e[st] in morte

CIL. III 1639 descr. Mommsen Aquileiae in bapti-
 sterio. supra ficta est columba et ut uidetur christiani duc-
 tus monogrammati 1 multis uir conditus est monu-
 mento? 3 *uiiisit multum* excepit, *uiixsit mecum* con-
 iecit M. fac ultimum *salutis, beati*

1729

Maxima quae mater Sperantia n . .

CIL. III suppl. 9602, acta arch. epigr. Austriaca XVI
 (1893) p. 155, 8 descr. Sticotti Salonis ad basilicam in
 margine fracti sarcophagi 1 *matre sperabit iam prio-*
res. fac nos aluisti, nomine uixit

1730

O m . . . . 4 accipe lucti[fic . . . .
 nullo . . . . haec tibi mans[it . . . .
 3 heu simi[l . . . . hic requiesc[is . . . .

CIL. X 8413 descr. de la Blanchère Terracinae in
 ecclesia cathedrali, praefixum crucis signum qui de-
 scripsit, eiusdem tituli posse esse partem putauit quae ibi-
 dem extat inscriptionem X 8412 . . . *debuît ann | . . . soluere*
qu . . . suit temp. | . . . me tecum rursus conso[ciatum iri:]
uixit] ann. pl. m . . . de[posita] . . . ann. VIII [post cons.
Basili (anno 550?) sed non apti sunt lapis lapidi neque
 hexametri huic generi orationis

1731

Iam teg]eris tumulo . . 4 i]am non in Claudii t . .
 et domu]s hospitium . . haec etenim mundu . . .
 3 aeter]namque iacen . . corporis ut uitam . . .

7 et bene mundana es[t] . .
 quae poterat d(omi)no . .

Notizie d. scavi 1889 p. 15 descr. Gatti Romae ad
 Suburanum clium rep. magna tabula marmorea sub-
 scriptum d]eposita in pace Donata Ae . . .

1732

Sidereos Catalie	5 dexit ouans prit
luce sub aeria	haec dum idas
uicit sola fide	bis denis gemini t
4 religio pietas s	sanctorum gre[mio]

CIL. V 6744 ex schedis Vercellis in ecclesia S. Eu-
 seabii. subscriptum c s d. XVI kal. Mart. hemistichia
 altera perierunt uelut 1 coetus aditura piorum, 2 caste
 sancteque moratast 5 dixit ouans pret[io caeli? 6 dum
 id as[sequitur? 7 annorum uitae numerus, gemini
 transactis orbibus anni sanctis sociatur]

1733

Lucis fine carens	4 sponsa et disci[pul]
hoc tumolo cael	adtriuuit tener
3 sacra capud flo[r]	..libusque cro[c]

CIL. XII 2158 uidit Hirschfeld ,Viennae 5 tene-
 rum corpus? 6 uelut *textilibusq.*

1734

. . . prin]cepsq . .	4 n]ec non et famuli fida . .
. . . sa uitiis tener . .	n]ec mens in tenebris . .
3 d]esistant igitur fler[e . .	

CIL. XII 2362 uidit Allmer in ecclesia pagi S. Lau-
 rentii finitimi Viennensibus. ex subscriptis restat ..VI kal...
 2 i aut n ante sa legitur, uelut *infensa* 3 flere All-
 mer: *eler* . . marmor 5 *Christo deuota latebit* talis sen-
 tentia fuit

1735

funere c
 officio t

Hettner mon. lap. Treu. 382 Treueris marmoris
 margo sinister 1 *crudeli?* 2 *tristi?*

1736

. . ihec	6	mente deu[ota
. . ci		lustra t[ulit
. orta		oc]to di[esq.
parua a		icta
5 gemma sa[cerdotum	10	ria

Kraus inscr. christ. Rhen. 231 tab. X 19, Hettner mon. Treu. 440 qui hexametros fuisse significauit in lapide ita dispositos *gemma sacerdotum* [*pietate et*] *mente deuota*, saeculi quarti aut quinti Treueris tabulae marmoreae fragmenta 3 *mortalia membra* prop. Hettner 4 *p* minime certa 5 cf. supra 688, 8

1737

Fatigas subito . . .	4	cineres ut tuos . . .
ueraque nobis . . .		in caelo coium . . .
3 seruantur lacri[m . .		a]duenies subito . .

CIL. XIV 3527 ad ectypum Castelmadae in Sabinis, litteris malis 1 te planctu *ueraq. nobis* uulnera das quod *seruantur* 5 *coiung-* an *columb-?* sic 3 *iacrī* incisum est

1738

. n]omen corpusque decorum	3	. crudeli funere maestus
2 . ente matre defuncta est		. rum uirgo . . eci . .

Notizie d. scavi 1891 p. 32, acta arch. R. municip. 1891 p. 78 descr. Gatti Romae prope agrum Veranum uia Tiburtina inter christiana 2 uelut *lugente* *decuncta* marmor 4 ab hiatu prima littera *p* aut *r*, in postremis *e* aut *f*, *i* aut *l*. in sedes sanctorum *uirgo* [*r*]ec[essit, recepta est sim.

1739

. . lege seue[ra	4	. . quattuor
. . em foede[r		. . iine fama
3 . mo]rte reliq[uit?		. . . act . .

Notizie d. scavi 1888 p. 570 Romae uia Nomentana in marmore fracto. christianum epitaphium Gatti dixit 1 *legese ui* fertur 2 *foedere certo?* 4 bisyllabum uidetur *quattor* 5 *sine crimine* sim.

1740

... relinquere uulnere . . . 4 . . im manibus Cristo be . .
 3 . p]romissam pertingere u[itam . in]termittas pro paren[te..

CIL. III 2668 Salonis, antegressus est uersus in
 quo *in* supra *relinquere* scriptum atque aliarum obscura
 uestigia litterarum deprehendit Mommsen 2 post *uul-*
nere tres feruntur litterae, prima ex obliquis, altera ex
 rectis, tertia *m* aut *a*, uniuersae *uitam*? 4 *benedicto*
 sim. 5 illum ne tu intermittas pro patre precari

1741

... nec] ina[n]i pondere mentis 4 . p]ietas prudentia uultus
 . p]rimordia sensus am]or probitasque pudor-
 3 . . rtans gratia laudem que.

CIL. XII 2161, LeBlant inscr. christ. Gall. II n. 457 b
 Viennae dextra parte tabulae nouorum uersuum prin-
 cipia leguntur *se . . . | uect . . . | cuius l . . .* qui num concepti
 fuerint numeris non liquet 3 *confortans* CIL. potest
exsertans

1742

... pietasque pudorque 3 . u]iduitatis ho[nestae
 2 . . t tempore lucis . tran . . .

Kraus inscr. christ. Rhen. 306, Hettner mon. lap. Treu.
 385 Treueris marmor album 1 confert Hettner n.
 1741, 5 adde 483, 1 *doctrina pudorq.* 4 *t et n* incertae,
 potuit etiam *frau-* esse

1743

.. P]lacidiam placatus suscipe 6 .. sortita es tertium martirio
 ... ae fide pietateque potens .. qui distat ordine gra[d]um
 .. o]bsequiis est famulata tuis .. exactis annis sex[aginta?
 .. t]rigensimis ni fallimur .. et die ... mesis fest ...
 5... uiduitatis fructibus rifert[a

CIL. XII 1798 descr. Allmer Arras in pago sito in-
 ter Valentiam et Viennam 1 *lacidiā*, 2 *pietateq̃e* incisum
 est *suscipe Christe* proponitur in CIL. 2 *quae*?
 3 pentameter ut uidetur 4 clausula fortasse haec *ni*
fallimur annis

1744

... mentum
 . . ape conplectens deducta per ann(o)s

- . . a sortiri perennis
 . s]ua regulae subdedit colla iugo
 5 . . horis tradidit mansura pudici
 . . ceteras moribus cumta pueli
 . . anuit casto in pectore dapes
 . u]ocatur felix in rigna subire
 . . sp(iritu)m sine fine beatum
 10 . . um uelle si scias esse uocatum.

CIL. XII 975 ex Peirescio fuit Arelate. subscriptum
 ..mbriarum mensis ut opinor indicium quo uirgo deposita
 est 5 nec *thoris tradidit?* 6 'sic distincte' Peir. pro
cunta(s) puell(as) an compta? 7 tenuit aut aluit expectes

1745

- . . eius Chr(ist)i ancei . 7 . . .
 . . . . . euu ecclesiae doctor
 . . . s]idera earum . . . . . genis feliciter aeuo
 . . . . . meritis illuc . . . . . aetate fuit diues omnes
 . . intrauit ouans . . . . . eum dignitate requiris
 6 . . a]pna . 12 . . prema demonstrat.

CIL. XII 5787 ex ms. Burlei fuit apud Aquas Sex-
 tias 1 *antistes?* 3 puto *carum* 8 omne per *aeuu?*
 9 uelut *omnigenis felliciter* ms. 11 si nomen *cum*
dignitate requiris, uersum littera *prima demonstrat.* et
 12 quidem sic iam Mommsenus interpretatus est

1746

- . . t ill . . [pie]tate plen(u)s 3 . ae uiuens post morte . .
 2 . m]eritis est mercatus ho[nores sem]perque uidebit.

CIL. XII 2159 Viennae infra haec supersunt
 ..d]epositio qui . . | ..d]ccimo k. S[ept.. 1 *repletus* debuit
 scribi 2 cf. *mercauit* 1335, 11

1747

- . . coni[ug . . 3 i teneri gnat . .
 2 i concluderat . . . . . us iste per [aeuum.

CIL. V 1622 descr. Mommsen Aquileiae. subscrip-
 tum ...kal. April. po[st consulatum Ta]tiani et Sy[mmachi
 uu. cc. anno 392 dubito num christianus sit titulus, op-
 tat mulier ut uiuat se *longius* iste gnat

1748

anno X

hanc marmore saxo

CIL. XII 5791
tituli fragmentum

in agro Arelatensi rep. christiani

1749

ur
nos sed
s reddas
m anos s
o natum e
6 na recepit pii

7 uita fratres nec m
rel]ictos speranti fa
os comitata paren[ti
nnti III k. Sep. pu
ns positus est
tius iu[uen

CIL. VIII 9313 Tipasae Mauret. opere musiuo, uer-
sus 2 3 extant, reliqui perierunt 7 fortasse post functos
uita fr. nec m[orte rel]ictos, ut non multa desint 9 *sanc-*
tos c. parentes Rossius uix recte 10 'consulum significa-
tio talis *Puseo et Iohanne cons.* (a. 467) abhorret ab huius
saeculi titulis Africanis' Mommsen

1750

qua deum me
rem facinus m
tas haec oc

CIL. III suppl. 9640 uidit Hirschfeld Salonis inter
christiana 1 *si qua deum merita*, nec mouet *aequa d.*
mens?

1751

. acior . . . 3 . t rite fui . .
2 . m repperi[t . . . . . acuis . .

CIL. VIII suppl. 14032 descr. IohSchmidt Cartha-
gine inter christiana 1 incertas litteras compleui
4 *placuisse* Schmidtius proposuit

1752

. o nasci pot . . . 3 . l]egem fieri qu . .
2 . us rerum uici . . . . . fio . .

Notizie d. scavi 1888 p. 457 n. 116g prope urbem
uia Flaminia inter christiana marmora repertum 4 lit-
terae ad imum fractae, potest *pilo* legi aut simile

1753

alia quaedam christianorum carminum ramenta tam anguste quam corradendo olim exsignavi transcripta adpono

Romana Rossi inser. christ. R. I 199, 455 anno 397 *Vr]bica suabis semperq. [pudica, tum uerborum uera [locuta* 239, 563 *d]ulcisq. uitam ... e]go te aeterna tellu[re ... q. redemptus uulner[e Christi?* 268, 626 *tu]mulo lo ... laeliediu ... meritisqu ... c]um uiuis soci[at]us ... demum celest[ia regna ... ea mutum cui ... inscanderin ... sedes atq. aurea ... et rectum inte ... don(i)mmensu* 495, 1080 anno 543

qualia dictat amor cf. supra 937 523, 1144 *rape ... omni ... ma]gnis et no[min] Lupi epitaph. Seuerae p. 104 ae]theream iustis ... n]unc nobile corpus ... re]cens hominum*

Lugdunensia Montfalcon hist. Lugd. 108, 556 n. 1 *anne m ... nobilis qui claro* n. 2 *u]eneraris mente trihu[m]pans? ... que funde precis ... summo dignus hono[re* n. 3 *Latiae pollens [modulamine linguae? ... deras ... nulla ... doc ... nunc praecipuu erat tantae indo[li]s ... si ... teneram firma ... le ... discent* 107, 541 *Hic Nonnuse iaces c ... sanctorumq. chori ... pernoctans hymnis ti ... parua tibi seruan[s ... sanctorum ... qui*

1754

. . . i marmore Baias 4 . . . e nocet ignis aquas
. . . gere quaeris aquis . . . o regalis origo
3 . . . certat Amore . . . populo

Bulletin d. travaux hist. arch. 1894 p. 234 n. 10 descr. Gauckler, mecum communicauit Dessau Tunete rep. oriundum e ruderibus Carthaginis fragmentum tituli balneis destinati cf. supra 1524. suppleas ecce *nouas uario structas tibi marmore B., si corpus calidis tingere q. a. feruidus hic aestus cum blando certat A. - nec nocet ignis aquas*, 5 s. fortasse fontis esse dicitur Caesareo dono *regalis origo*, in commune data utilitas populo

1755

principi . . . 3 temporib[us . . .
2 serua . . . urbs c . . .

CIL. XII 2163 Viennae principia uidentur distichorum nescio an laudantium opus principis

uioue periisse Arretinum minus credis (CIL. II 1162 *bene habet* | *peruen undas*) 5 *fingo umbris sed F.*

1758

Hoc iacet in tumulo . . 7 et summ]a pietat[e . .
 quem rapuit fa[tum . . . u]ixit et ha . . .
 ter cui bis quino[s . . . mor ui . . .
 tres super hi[s menses . . . us ai . . .
 hic coluit super[os . . . iug' . . .
 6 flectere qui . . . 12 . . . i . . .

CIL. XIV 3869 ex ms. Tiburi. alternorum uersiculorum ἐπεισθεῖς metrum elegiacum testari uidetur 3 *Lachesis concesserat annos* pariter Hense et Leo 5 *coluti* ms. cf. 1665, 5 s. explet Leo *formaq. opibusq. iuuantis, flectere qui fati non ualuere diem, et s. p. colens et amore parentes uixit et hanc senibus reddidit usq. uicem* 9 *amor?* 11 *coniug-?*

1759

Si quae i . . . 3 nam mo . . .
 2 disce sc[mel . . .

CIL. XIV 1825 descr. Dessau Ostiae initia distichorum, 2 *m* litterae umbra restitit, 3 *modo* fuit aut *mors*

1760

Hic obitus a . . .

infelix feci qui car[ui genito

CIL. X 5979 descr. Stevenson Signiae lapis integer quocum qui fuit continens desideratur. praescriptum *Basilius . . . | uixsit ann . . .* 1 *ante patrem cubat, pater et* 2 *carui optimo filio adiunxit* Mommsen. in illo potest *matrī luctum patriq. reliquit* aut etiam *annis adiit florentib. Orcum*

1761

Bi[s] pieta[t . . . ho]nesti 4 non m . . . mq. tui
 iustitiam . . . s octa[u . . .
 3 commu[nis . . uenera]nda . . .

CIL. VIII suppl. 1431 Carthagine marmorea trium distichorum signa incipientium desinentium, de sexto uersu nihil restat. praefixum est signum crucis

1762

. . alio . . . 4 attonit[us . . .
 qui ca . . . uixisti limen . . .
 3 en quid ag[o . . . hoc solam[en . . .

CIL. XII add. p. 809 n. 5744   Foro Iulii in tabula
marmorea christiani tituli fragmentum   1 *Non alio?* per-
git Leo *poteram confringi certius ictu, qui careo nato*
3 dictio Vergili et Persi. addit Leo *senio confectus, uul-*
nere tanto   5 s. *limen quasi qui intrabunt paradisi, hoc*
s. erit Leo

1763

antistesque d[ei]   4 aureaque et
p]raemia coniu   quis fu
3 haec tulit

edidit Cagnat bulletin d. travaux hist. arch. 1892 p. 307
descriptum a Gaucklero, ante descripserat Purgold, mihi
misit Dessau   Caesareae Mauretaniae   2 sic Purg.
conu G. coniunctus sanctis fidei ac pietatis?

1764

quandoquidem citius fata do[l] . . .
Notizie d. scavi 1888 p. 453 n. 72   ad urbem uia Flami-
nia rep. marmoris fragmentum inter christiana   sequitur
hic positus est Lascius schola[sticus] qui uixit annos XVIII
men. un. d. . .   pentametrum puto clausulam carminis
epitaphii, *fata dolere ferunt, dolosa tulit* sim.

1765

Hic longa uita requiescit Ca]ndidus acta
defunctumque suo terra sinu] retinet.
huic uiuo non parua fuit res] parta labor[e],
iam paruas sedes ossa tenent h]ominis.

CIL. X 6054b ex editis   rep. in antiqua turri Min-
turnensi. quale potuerit esse carmen exemplo declarau
1 nomen aliud fuit, fertur enim *nidus*, aut male tran-
scriptum hoc pro *nibus* (his finibus sim.)

1766

. . . . . uita senilis
. . . . . optimum] ille fuit
. . . . . fata inuida que]m rapuere
cum peteret meritis uincere] me cupide
5 . . . . . feci monumenta] patronus
quoi non libertus gratior] extiterat.

CIL. XI 5412, periit   Asisii. praescriptum C. *Quin-*
tius Fortunatus ann. XX, *Agathemerus* liberto, subscrip-
tum C. *Quintius* [*Agathemerus*] *medicus* [*ocularius*] *VI*uir
[*Aug.*] *patronus Fortunati*   1 fortasse laudatur Fortu-
nati mens, non uita senilis

1767

. . . s hic cinis est positus
 . . . ca]rissimus coniux

CIL. VI 30634, 2 ex schedis quondam Romae. 1 pentametri exitus (*sedib. et placidis*), 2 fortasse hexametri more uetere facti

1768

. Par]carum crimina functus 5 .. melius monumenta dedisset
 . . cer enim statuit . tris]ti fungitur officio
 . . frater doliturus in aenum . . nati uiuax sit imago
 4 . . munera digna dare . . a]tque colant superi.

CIL. VI 30106 ad ectypum marmoreum fragmentum quod penes antiquarium fuit Romanum praecedit ... *sen[us] uixit an XIX 2 Teucer, pulcer, acer tale 7 cognati? 8 quam Manes uisunt*

1769

. rquaer . . 4 . a]scenderat a[nnum
 . pro]spera m[e]n[tis] . la patrem
 3 . et pietas

CIL. VI 30143 descr. IohSchmidt rep. in Esquilino uidetur subscriptum .. *u(ixit) ann...* 2 *speram et cum spatiolo m dimidiam Schm. an a]spera multa?* 4 extr. *at fertur 5 cū aut tū similiaue ante la uestigia. natam condo pater, debuit illa p. Leo*

1770

. . m]ens clara recessit
 . . epigr]amma dedit
 . . g]ratus honestus

Gruter 972, 1 Boissieu inscr. de Lyon 529, 2 Luguduni fuit. praecessit ... *Au[gusti l(ib.) l(ib.) aquar. | m(ater) p(osuit?) 2 patronus tumulum atque epigr. dedit, hoc probabilius puto quam mamma*

1771

. . po]nderis istic 8 . .
 . . um . . ata uirilem
 . . so]ciata iugali . . e trahis
 4 . . toris . . mine nomen est
 . . norum 12 . . ror
 . . ta proauis . . honorem
 7 . . tos . .

CIL. XII 2162 ex Allmero aliisque Viennae tabula marmorea 3 *uinclo* addit Hense ex V. Aen. IV 16 4 *toris* prima littera ex *t* et *f* conligata, *thoris* an *-e foris*? 8 et 14 pentametri breuiores 11 *est* superest ad hexametrum ibidem 1982 cippum Viennensem sex habuisse disticha concludas ex proiectura uersuum 1 *quoi...* et 3 *nem...* et alternis insequentium, at in exitu ut 1 *uiuis* ita 2 *uiue* apparuit

1772

. . . te . . . tum
2 . . . iudicii . . . uiolare

CIL. V 5439 contulit Mommsen Comi praecessere nomina ... *C]erdo* | ... *a*, haec secuntur, fortasse disticha duo (*ne uiolare uelis*)

1773

oqui properante . . .
. . . genitis haec . . .

CIL. X 3232 descr. Mommsen Neapoli. distichorum frustula 1 *oqui* coniuncte. appellari uidetur uiator *pr. gradu*, ut Leo proponit *quae uolo pauca loqui pr. hinc accipe gressu* 2 uelut de frustra *genitis haec* lege uerba patris

1774

. . . lunt exsigu . . .
. . . i pré amore di . . .

CIL. VI 14472 ex schedis Marinii fuit in basilica Vaticana, litteris bonis. et illa quidem longiusculis scripta sunt, secuntur scripta minutis ... *Q. Cascelio Alumno et...* | ... *M. Vlpius Philocalus lib(ertis) lib(ertabus) posteri[sq. eorum]*. de illis Henzenus recte 'uidentur fuisse uersus', num distichi (*si mea busta colunt exsiguamque domum*)?

1775

. . . en uiuite qui legit
is] . . . is cineris pro fu
. . . e manu luge n

CIL. VI 30553, 21 'recens ut uidetur incisa' Huelsen in museo Vaticano 1 *enuiuii equi* exscripsit H. praecessit uelut *carmina nostra tamen* 2 parum probabile et *lacrimis c. profusis*, magis *pro funere*

1776

a 4 anis turba futura m
phone sitae sunt a
3 ur in ma

CIL. VI 30556, 19 descr. Detlefsen in museo Lateranensi 2 *Persephone?* 4 *Manis t. futura meos?* 5 subscripta pede soluto?

1777

. . nni iuue[n] . . . 5 . . tempo[r] . .
 . . fulgea[t] . . . . . ut ueni . . .
 . . auis . . . . . rs poter . . .
 4 . . uires tu . . . . . anno . . .

CIL. X 5856 descr. Mommsen Ferentini sinistra dextraque ac fortasse ima parte mutilum carmen, metra in lapide fuisse continuata uidentur sed interuallis distincta u. 2 3 5 3 Scipio apud Silium *multa fulgebat imagine auorum.* ita si plenum est *auis* uerbum, disticha agnoscimus 7 *non haec mors poterit perdere iniqua bona coni.* Leo Ferentini item inuentum est hoc fragmentum dextra et ima mancum CIL. X 5859 *effigies . . | se seueri . . | precor st* (haec *t* tam magna ut conicere liceat *sit*). fortasse eiusdem est cum superioribus reliquiis monumenti, lusi *effigies Anni iuuenis se ait esse Seueri, fulgeat aere decus parque precor sit auis*

1778

. . . ae me decepit 3 . . itare tui fleuimus
 2 . . uoluit tempus incert . . la]crimis sparsi

Notizie d. scavi 1892 p. 116 descr. Gatti, CIL. VI 30250 apud urbem iuxta castra praetoria rep. fragmentum marmoris mutili ex omni parte praeter dextram carmen si elegiacum fuit siue heroicum, *tempus* u. 2 uitiose insertum est 1 incertum *decepit an decet i.*

1779

. . ucto bis . . . 3 . . ui tu seu . .
 2 . . e prodigus . . . . . i patria . .

CIL. III suppl. 6695 ad ectypum Beryto Parisios delatum fragmentum fortasse distichorum duorum (*uita breuis puero non fructo bis tribus annis, ossa tamen pius ac prodigus urget amor: fata dole nati parui tu seu genitoris, producantque tibi patria uota diem*)

1780

. . a quidem iu 3 . . atris con
 2 . . na peremit . . . . . ua rogis

GTéglás in actis arch. epigr. Vindob. 1893 (XVI) p. 254 in Dacia non procul ab Sarmizegetusa (Mikhâzae). sequitur ...et Aur. Iuli...hs. uix. ann....iula mater

fuit distichon, ambos saeuâ *quidem iuuenes mors una peremit, cura tamen matris condidit aequa rogis*

1781

ierdi . . .
superest in i . . i ru[mor]e uaco
hic her. abi . . cons XIII

CIL. III suppl. 10214 descr. Domaszewski Putinci in col. Bassiana 2 'fuit igitur et] ru[mor]e uaco' Dom. malus ut uidetur pentameter, *nil superest in humo?* 3 *her(edes) ab i[mo fec.] cons(tat) denarium tribus milib.* interpretatur Mommsen (*III tractu superno notatum est*), *ab III ad V idus Iun. distribuent in Cons. denarios ternos* Dom.

1782

. a]eternu . . . 3 . . ustus aetat . .
2 . . o tardius . . . . a tempor . . .

CIL. VI 5510 descr. Henzen Romae in columbario. fortasse distichorum reliquiae 3 *haustus? gustus?*

1783

t]umulum est 6 res nas[c
ma luce ssenum
et quam sse ma
potuit esse
5 one pro

CIL. VI 30617, 1 descr. Rossi aliique fuit apud lapicidam Romanum, est in thermis Diocletiani ab altera parte legitur . . . *Caesa[r]is . . . podari . . . uixit an . . .*
2 *alma* Hense 4 *uincere non potuit?* 7 *bis s.?*

1784

. . optinae 4 . . famadimit
et mem]oriae eius . . nomen
3 . . umdisiinam . . n erit

CIL. XII 477 ex Ruffio fuit Massiliae fractus titulus sepulchralis exiens in uersus, agnosco *cum fama dimittere nomen - non erit*, fallit species pentametrorum

1785

poetarum uersus aliunde notos lapideis ac metallicis monumentis seorsum inscriptos hos conlegi

plurimi eorum Pompeis adliti sunt infixique muris uel publicorum aedificiorum uel priuatorum

CIL. IV 3135 *Romulus in caelo* Enniani principium uersus ann. 119 V., cf. *Romulus* 3193a et alias

ibidem 3072 *Aeneadum genetrix* Lucreti prooemium, cf. *Aeneadum* 3139 et in actis inst. arch. Rom. 1874 p. 269

1527 *rusticus est Corydon*, 1524 *rusticus* Vergilianum ecl. 2, 56

1982 add. p. 214 totus uersus ecl. 8, 70 (*Olyxis*) quem Petronius quoque sat. 134 paene ad uerbum expressit

2361 3337 1282 3198 eph. epigr. I p. 177 Notizie d. scavi 1888 p. 517 Aeneidis primordium *arma uirumque cano Tro* aut paullo minus syllabarum

in actis inst. arch. Rom. 1890 p. 31 n. 64 inter gladiatorias inscriptiones minatio Vergiliana *quos ego sed* Aen. I 135

CIL. IV 3303 totus uersus Aen. I 234 (*certe hinc paries recte*, non inuerso ordine, eph. epigr. I p. 53)

ibidem 2213 1672 *conticuere*, in actis inst. arch. R. 1893 p. 57 n. 10 *contiguere omnes* Aeneidis libri secundi exordium

CIL. IV 1841 totus uersus Aen. II 148

Not. d. scavi 1888 p. 521 *Aeneia nutrix*, 1891 p. 267 *Aeneia* Aen. VII 1

CIL. IV 1237 Aen. IX 269 admodum deprauatus

ibidem 2310k add. p. 216 Aen. IX 404 (*prese et labore pro praesens et labori*)

in actis inst. arch. R. 1875 p. 191 *nunc est ira recens* eqs. distichon Properti II 5, 9 s. (*recte paries afuerit*)

CIL. IV 1950 distichon Properti III 16, 13 s. (*Scythiae murus pro Scythicis, feriat pro noceat*)

ibidem 1894 distichon Properti IV 5, 47 s.

1893 praepositum Propertiano Ouidianum de ianitore et amante distichon amor. I 8, 77 s.

3149 *militat omnes* principium esse elegiae Ouidi am. I 9 Zangemeister statuit probabiliter

Not. d. scavi 1891 p. 268 in pictura Phaedrae et Hippolyti quod subscriptum est nutricis figurae *non ego socia* repetitumque uidetur in ueste nutricis *no eco* (ita Mau act.

inst. arch. R. 1894 p. 46), id Sogliano ad Ouidi uersum retulit her. 4, 17 *non ego nequitia socialia foedera rumpam*

CIL. IV 2210 *pedicare uolo* congruit cum Priapeo carmine 38. 3, illi subscripta uerba item dactylica *uidimus hoc et uictrix Victoria*

addo quas praeterea ex parietariis inscriptionibus Pompeianis excerpſi particulas carminum

CIL. IV add. p. 219 ad n. 2353 hemistichium apparet *Cam[p]ani saluete uiri: Aulus Olo suo salutem*

ibidem 1993 *si quis erit uariae m*

3061 *uirum uendere nolo meom*, 3062 *uirum uendere*

139 qui titulus dudum periit complexu hexametri continetur *hic duo cumilirini muentes rustica turba*, hanc dictionem Ouidius adhibuit et Martialis, uereor ne *cunniligi*

1781 in aditu basilicae uersum priorem *me]a uita, meae deliciae, ludamus parumper* alter excipit non omnino explanatus sed ni fallor accensendus hexametris *hunc lectum [lapid]um [plumis ae]quom esse put[emus]*

3301 *felices omnes frustraue uocantur, quem | sufferre potest nemo*, ita enim Mau me docuit esse legendum

in actis inst. arch. R. 1895 p. 222 *quisquis in alterius | fortunis incubas*

et reliquias commemorasse tabularum 24, 1 extr. et 52, 10 et 18, 3 proderit fortasse aliis

1786

cetera monumenta circumspectanti maxime Vergili studium occurrit quod lapidariam musam detinuit et proritauit omnino

in cochleari argenteo aeuſ christiani deuecto ex Lampſacenis ad museum Britannicum, Gerhardi indicis archaeol. a. 1848 p. 110*, inscriptus est eclogae 2 uersus 17 *o formose puer, nimium ne crede colori*

in cochleari musei CPolitani, actorum inst. arch. Athen. 1881 VI p. 265, ecl. 10, 69 *omnia uincit amor, et nos cedamus amor*

in tegula Italicae reperta CIL. II 4967, 31 principium Aeneidis ad usque *Lauinaque* continuatum, in tabula marmorea Ostiensi CIL. XIV 2034 *arma uirumque ca. quam*

quam suffecit loci spatium, tamen sic in medio uocabulo desitum est

in gemma magicis signis ornata, Mommsen inscr. Heluet. 354, 1, *si qa fata sinant* Aen. I 18

in monumento clarissimo ignobilis negotiatricis carniariae et altiliariae Romanae CIL. VI 9685 *dum montibus umbre lustrabunt, | conuexa polus dum sidera pascet, semper honos nomenq. | tuum laudesque manebunt* Aen. I 607 ss. qui uersus etiam in christiana inscriptione Fabretti 191, 445 et in Rustici ad Eucherium epistula AL. Riesi uol. II p. XXXV repetuntur. istam quoque inscriptionem uir mulieri, *Fl. Paregorius inimitabili coniugi fecit* quinque uersibus inclusam *in freta dum fluuii current, dum montibus umbrae lustrabunt, conbexa polus dum sidera pascent, semper amor decusque tuum laudesque manebunt, o dulcis coniux, teneris erepta sub annis extinxisti hic meque simul matremque patremque* (cf. etiam Aen. IV 682)

in pariete quodam Romano, ut Iordan in Bursiani annuali antiq. 1873 p. 784 rettulit, *colo calathisque Mineruae* Aen. VII 805 cf. supra 471, s

in tegula apud Rauracos inuenta, Mommsen inscr. Helu. 273, *O]ceanum interea | [sur]gens Arora reliquid* cum sequentis uersus minutiis Aen. XI 1 s.

in tegula Pannonica CIL. III suppl. 10717 *protinus Ae|neas procedere | longius iras* uerba confusa ex Aen. V 485 *protinus Aeneas celeri certare sagitta inuitat* et 461 *tum pater Aeneas procedere longius iras - haud passus*

in sepulcro semiruto praeconis Blerani Not. d. scavi 1882 p. 110, 9 *aude hospes* Aen. VIII 364, reliqua autem *... turam quei | ... se]mper* dissident a Vergilio

Tibulli IV 13, 12 esse monui pridem quod ex musei Neapolitani lapide Mommsen IRN. 6374 ediderat *in solis tu mihi turba locis*, eum lapidem nunc Mommsenus insculptum narrat aetate recentiore CIL. X 378*

Priapea carmina Tibulli 1 et libri Priapeorum 14 uide supra 861 et 1505

Ouidi distichon trist. I 11, 11 s. iambis praepositum legitur supra 89, alia eiusdem 936 et 1242

Lucani exordium libri VII *segnior Ocean(o) | quam lux aeterna u|ocabat, luctificus | Titan numquam | magis aethera* tabula Treueris inuenta habet tunc incisum cum lapis mollior uitium fecerat pertunsus, saluo eo lapicida uti coeperat ex aduerso ut inscriberet uotum *Leno Mar[ti] Sulpicius* . . , Hettner mon. lap. Treuer. 42, 60. male *lux* tabula, *lex* Lucanus porro pergens *aethera contra egit equos* Martialis pentameter II 59, 4 supra est 1492 Statianum denique centonem separatim subiungo

1787

. . . en . . . nosq . . . iec . . .
 qualia p]allente[s d]eclinant l(i)lia culm[os
 pubent]esq. rosae primos moriuntur ad [austros
 aut ubi] uer(na) nouis expirat purpura pra[tis
 5 . . . m]ortis erat pallentis imago o . . .
 . . . . . l]ibante pietatis . . .
 . . . . . magnum dat . . .
 . . . . . paren[t . . .

Gsell in actis acad. inscr. Gall. 1892 XX p. 250 et plenius curatiusque in Recherches arch. Alg. Paris. 1893 p. 272, inde Cagnat Revue arch. 1894 Iun. p. 423 in finibus Sitifensium Maurorum (Ras-el-Oued)

2 hos tres uersus Statii esse cognouit expleuitque ex siluis III 3, 128 ss. Gsellius 5 deest *talīs, mortis imago* Vergiliana et Ouidiana est clausula, hic sequitur uelut *obituro*

ADDENDA

1788

D(is) M(anibus) s(acrum). | C. Aemilio Ianu[a]rio iu-
 niori signo | agentis memoria | [l]itterarum Amandio
 ob | sorte e[t] fortuna impro|ba,
 qui cum per annos | bis octonos uita gerit,
 5 o | non ut meruit pesti ui|ta functus est,
 inofesus | cum ministeria tria, | Fortunata Augendus |
 Augenda. ei conscius | [a]eter. |
 h(ic) e(st), b(ene) q(uiescat).

CIL. VIII suppl. 18792 ad ectypum apud Nattabutes
 Numidiaae. comparem Gabiniac Matronae titulum supra 110
 matri huius Aemilii dicatum esse probabilis est IohSchmidtii
 coniectura

2 *agentis memoria(m) litterarum* interpositum esse signi
 definiendi causa eumque Africana amplificatione pro scri-
 bente ac litterato uocatum statuit Mommsen. *signo Agentis*
 aut *Agenti[u]s, memoria l. amando* Schmidt, librorum ama-
 bilium editorem indicari, in *amandio* non certam esse i,
 incipere senarium ab *amando*. eius sequeretur scripturam,
 cupidum litterarum iuuenem interpretarer, nisi obstaret
 quod ipse propter ectypum exhibuit *amandio* 4 staret
 uersus si *sedecim* scripsissent 6. i. inoffensus 7 et *con-*
*sci*us aether V. Aen. IV 167. et hic potest et legi, quia i et
 t non satis discernuntur, incisum est *pesii* et *minisieria*

1789

. a placuit	5	. ius
. haue		. Diaconus eius
. us superiorum		. sancta casta
4 . mem]oriae		. cta est uale

CIL. VI 30635 descr. Henzen ex urbe auectum Florentiam, dextra sertum et columnae impositum uas, litterae in u. 1 et 2 maiores. senarii uelut *hospes, si legere uerba placuit haec, haue, quae mortuus superiorum mandat m. hic M. est Veratius Diaconus, eius uita sancta castaque exacta est: uale*

8 ita Gudius, *st uale | ita est* Gorius, iam nil restat nisi *uale*

1790

quodque] abstulisti | [multa lu]era, non erit |
discrim]en: amplum est | [hoc satis q]uod perdidisti.

CIL. VI 30573, 12 descr. Huelsen originis incertae nunc in thermis Diocletiani, litteris paruis bonis graecanici ut uidetur iambi, sententiam aliquam feci (1 *uolta pulcra?*)

1791

Hauete Man[es] | Pontiae Diony[siae]: |
secure fel[ix]

CIL. VI 24743 descr. Henzen in foro Romano rep. tabulae marmoreae fragmentum senariine fuere, *felix his quiescas sedibus? fel[iciter]* CIL.

CIL. VIII 9069 *hauae* dicitur filio mortuo, is respondet *et tu, pater: qui me salutas, saluus transias*. dempto patris nomine fit senarius

1792

benedicta | hic sum, in patrono meo semper pia.

CIL. VI 28661 marmoreae tabulae fragmentum olim arcessitum ad loculos coemeterii Callisti ... *coniugi pietissimae bene merenti de se fecit et sibi: | Vettiena Spyche benedicta* eqs. fortuitusne senarius? at probatorum particulae persaepe adhibebantur ad laudationem mortuorum, CIL. II 3497 *Primilla matri op[se]quens, pl[aci]ta omnib[us]*, VI 6214 *Auge bonitatem suam et fidem bonam secum abstulit*, 6548 *quoat uixit, uixit suauiter*

1793

amici, bene facere semper studiosus fui.

CIL. VI 25987 ex schedis fuit in aedícula Romana. praecessit *P. Scantius Philetus fecit sibi et Scantiae Nice lib. requietorium. si mihi aut uobis aut cunctis primum feceris, euadit senarius*

1 *amicis* Felicianus

1794

Hoc spes e[st] uitae nostrae | [m]on(umentum) aspice,
 nati mei | signum miserandum | ter spice.
 quot decu(it ut) parent(i) facc(ret) | filius,
 it mors acerb(a) fecit | ut facc(ret) mater filio.

descr. Bormann editurus CIL. XI 5784 in columella
 rudi eruta ex agro Sentinati. superius aliquanto inscrip-
 tum est ...io Pisenae f(il).

1 fuit uitae n. [h]on(or) proposuit Bormannus 2 ter
 cum miserandum copulo, B. cum spice 3 decu(s) B. quo-
 modo in 170 perscriptum est. poteram decuerat 4 me-
 tro conueniebat faceret parens

1795

prope Suasam Vmbrorum extat titulus scriptus Anneo
 Sp. f. Maxsimo et Visenis libertino uiro et ingenuo filio an-
 norum XII, cui adiuncti sunt iambi. descripsit ut potuit
 Bormann editurus CIL. XI 6180 et ectypa mihi misit, nec
 tamen contigit ut expediremus, ne illa quidem uerba quae
 usitatissimam monumentis filiorum sententiam reddiderunt.
 quattuor uersibus carmen constat, 'fortasse singuli uersus
 continebant binos senarios'. 1 exit in ui....ei legi feruens
 funeri (reliquiae non admittunt ui[ator] et lege), 2 initio
 habet off[iciu], ad finem mater suo qu[o]iu[s] pietas filii,
 3 ...na [q]uo[t p]a[rent]ibus //ouit [f]acere filium, non legi-
 tur dequit, uiolentia opus est ad u[oluit], ae[qui]us Bor-
 mannus diffidens ipse, 4 qui uersus breuior est et dispan-
 sis ad finem litteris ...acerba le[g]e facere [fili]o mater suo,
 lege ueri similis quam le[t]i uisum est, non est fecit, ab
 initio ...f]acere al.. ac deinde faceret filio Bormannus le-
 git. equidem ne hoc quidem carmen sine labe peractum
 arbitror. claudit titulum finium sepulcri notatio

1796

t(u) m(ihi) | d(ebueras) f(accre), n(unc feci) ego tibi.

CIL. VI 27866 praecedit titulus Tycheni a parenti-
 bus factus karissimae, t m eqs. sed pro f lapis habet e.
 cf. 172 ss.

1797

precor, praeteriens d[i]cito t(erram) l(euem).

CIL. II 3296 descr. Huebner Castulone certe iam-
 bicus exitus, licet uerum sit quod H. praeseptum credit te]

precor. uidentur autem etiam suprema numeris concepta haec... *atrique iom... | ci]ppum deserta miser[a | p]atitur ipsa quoque |*, trochaicis aut aliquo cum uitio elegiacis, a quoque ad *precor* nomina propria leguntur *An]nulla f[ilia] an. XVIII. | [C]orn. Firmilla mater, | [S]iluanus pater. [Fir]ma an. XXVI |*

1798

inter parietarias aedium Palatarum facetias est imago picta asini molam uersantis et inscriptio a Garruccio graff. Pomp. tab. 25, 2 sic relata

labora, aselle, quomodo ego laboravi, et proderit tibi quam in iambicorum uersuum numerum adscribendam fuisse Vdalricus de Wilamowitz mihi significauit, quoniam suae ipse memoriae non istam mandarat lectionem sed hanc *et bene erit tibi.* octonarios siqui in inscriptionibus extant (cf. 209 et 211), successisse sub manus puto non id agentibus

tabula musei Vaticani marmorea litteris bonis cantat *Bacchum | et Sylenum | sobrios | uides: | sic cocum | decet* CIL. VI 49. iambica cola attendit. Dessau, *cocum decet* quia cultrum habet cocus Plautinus clamat aul. 417

1799

Quisque huic | titulo manus | intulerit, sale et | aqua desideret.

CIL. VI 29945 descr. Rossi in museo Lateranensi tabula marmorea septenariusne fuit in quo corripere-tur *manus?* unica haec est imprecatio, saepius tales inue-nies *si quis titulo manus intulerit, non illunc recipiat tel-lus* CIL. VI 20459, *quisquis huic sepulchro nocere conatus fuerit, Manes eius eum exagitent* ibid. 29471, d. M. mole-stari noli, sic tuis non molestetur alter ibid. 29579, *Sol tibi commendo qui manus intulit ei* Or. 4791. christiana mulier anno 528 coniurat per diem tremendi iudicii, ne quis hoc aliquando audeat uiolare sepulcrum CIL. X 178

1800

*Munere te hoc dono, Latonia sancta uirago:
cornigeram cepi uirtute et laude potitus
exuuiisque eius templum tuum decorauit.*

edetur CIL. XI 5262, receptum est AL. Burmanni I 62, Meyeri 608. ego ut Orellius 1463 fraudem suspicabar aut recentioris ingenii lusum, exitum quidem uersus 3 etiam-nunc fictum dico (cf. Ardeatini templi carmen Plin. XXXV

115). nam talia qui faciebant circa Hadrianum, cauere canem condidicerant et pede non lapsare. *templum tuum decoravi* Rycquiûs testis primus dedit, *te ipsam templumque decoro* ceteri, debuere saltem *templum sanctum decoravi* Hispelli in aedicula Dianae, sub ara insculptum uenatorem narrant

2 *cornigeram* quis absolute ceruam dixerit ignoro

1801

Martyris hic locus est Vitalis nomine uero,

quem seruata fides et Christi passio uotat.

solus hic e nostris uictricia dona reportans

aeternam caelo meruit perferre coronam.

5 hunc precor ut lucis promissae gaudia carpat

et quae uirgo praecans poscit Caluentia, praestet,

corporis intacto puri decorata pudore

plusque datura fide decoris, quam quod pia patri

exhibet officia et puro uenera[tur a]more,

10 utque probante deo maneat per [sae]cla fide[li]s

praemia laeta sibi concesso munere sume[ns].

sanctis laetus ego Spes haec munuseula [dono].

CIL. XI 4966, Rossi bull. arch. crist. 1871 p. 95 fuit marmor in aede parochiali agri Spoletini, exigua particula uersuum 7 et sequentium restat. praescriptum fertur a Xp. u *Spes episcopus dei seruus sancto Vitali martiri a se primum inuento altaris honorem fecit*, subscriptum *sancti Vitalis martyris passionis n[on]a[m] die XVI [k. Mart. Caluentia filia esse uidetur Spei, huius episcopi Spoleti depositio facta est (CIL. XI 4967), ineunte saeculo V?*

2 noue dictum quasi deuotat, an deprauatum ex *notat*?

1802

Post fla[m]mas cinere[squ]e suos noua surgere foenix

scit: nu[n]c ut pulcra r[e]nouetur fabrica mole

tu, Quinti]ne, facis, cui la[u]dem nobile corpus

ac uir]les peperere suae quibus omnia polles,

5 regia] Romuleo genitum quem stem(m)ate p[atru]m

praefectu]m Mauris claro [p]ermisit [honore,

pic]turis thermis [decorantem moenia signis,
que]m gaudet sibimet [populus reparasse lauacra.

descr. Poulle et Gsell dedit mihi Dessau, CIL. VIII
suppl. 20263 Satafi Maurorum lapis diffractus inuentus
inter rudera thermarum, sinisteriori parti subscriptum
(anno) *pr(ouincia)* CCCXX . . a. Chr. 359 aut posteriore,
ante a. 388

2 *scit? uolt?* nam ab 1 incepisse carmen uidetur

3 . . *ne* aut *nte* lapis

1803

a]rmipotens Liby[c]um defendit Honoriu[s agrum

Huelsen in actis inst. arch. Rom. 1895 p. 56 ita recon-
cinnauit fragmenta marmoris in foro Romano reperta ret-
tulitque ad titulum CIL. VI 1187 quem *Arcadio et Honorio*
fratribus senatus populusque R. uindicta rebellione Gil-
donica et Africae restitutione laetus posuit conlato Clau-
diano de VI cons. Honorii 372 s. (Roma loquitur *pugnae*
monumenta dicabam defensam titulo Libyam testata pe-
renni). in exitu agrum uel aruum scribi uoluit, noluit ae-
quor aut hostem

1804

tollens] qui Gothicas nuper tua signa per hor[as

CIL. VI 31421 ex Donio Romae in campo in coro-
nide lapidea oblonga. 'pertinebat fortasse ad Claudium Go-
thicum' CIL. suppleui, *horas* oras

1805

A Funditus hanc statuit Marcianus l . .

serius in regnum missus post . . .

de qua . .

B . . laiaimlinall

5 a.li..melius quem laps[a per] orbem

edidit HSkorpil in actis arch. epigr. Vindobon. 1894
(XVII) p. 223 ex apographo incolae loci prope Deultum
Moesiae in pago Aitos. scriptura deterior, c triangula, o
quadrata

1 *Mareianus* exceptum est memoratusque in adnota-
tione imp. Marcianus a. 450-457 ex Thracia oriundus. *li-*
mine portam? 3 litterae incertae 4 talium littera-
rum reliquiae infumae cernuntur 5 *laps | orbem* fertur

1806

. . . . . mo]enia muros |
se]d d(omi)n(u)s mundi custo|[dia]t hostia portae.

Acta arch. epigr. Vindobon. 1894 (XVII) p. 209 descr. Skorpil in sepulcreto oppidi propinqui Marcianopolitis (Alačkoei), scriptura deterior (*e* corrotundata)

1 *et uirtus hominum defendat* prop. Hartel, cetera suppl. Bormann

1807

Haec quoqu[e pr]aefectus cons|truxit moen[ia] Thomas,
sed decus his | aliud melioris roboris addens |
Tiberiam dixit de nomine | Caesaris urbem.

CIL. VIII 2245, suppl. 17671, accessit dexterior pars nuper reperta Revue archéol. 1895 XXVII p. 389 n. 115, descr. Villefosse et Cagnat Masculae Numidarum (Krenschela)

uersibus praepositum et subiunctum est signum crucis, sequitur *domino Chr(ist)o | aiubante s(uos) pos(uit) cofirmante i(m)pr. d(omino) i(nuictiss.) Tiberio | Aug. Gennad[i]o m(a)g(istro) m(i)l. Arpag(io) duci Bigor tr(i)b(u)n(u)s* 'Gennadius secundum Iohannem Biclarensem a. 578 magister militum in Africam missus est a Tiberio, a. 580 re bene gesta reuocatus' CIL.

1808

Hic ubi tam claris laudantur moenia tectis,
culmina quod nitent sanctaque altaria cernis,
non opus est procerum, set tanti gloria facti
Alexandri rectoris ouat per saecula nomen.

5 cuius honorificos fama ostendente labores
iustos in pulcrham sedem gaudent locasse priores,
quos diuturna quies fallebat posse uideri.
nunc luce praefulgent subnixi altare decoro
collectamque suam gaudent florere coronam,
10 animo quod sollers impleuit custos honestus.
undiq. uisendi studio erhistiana aetas circumfusa uenit
liminaque sancta pedibus contingere laeta,
omnis sacra canens, sacramento manus porrigere gaudens.

Rossi bull. arch. crist. 1894 p. 91 descr. Saint-Gérard
Tipasae Mauret. in pauimento basilicae

3 clausula Verg. Aen. XII 322 VII 232 4 *rectoris* epi-
scopi, cf. epitaphium Alexandri huius 1837 et Damasiana
carmina. clausula Verg. eadem 275 7 i. sensim fecerat
ut ne possent uideri 11 ex V. Aen. II 63 *undiq. uisendi*
studio Troiana iuuentus circumfusa ruit 13 pia inter-
polatione suppositum pro *sacra et persoluere* g. sim. cf. V.
Aen. II 239

1809

. . . . . deuotam,
quae tibi, martyr, ego rependo munera laudis.
hoc opus est nostrum, haec omnis cura laboris,
ut dignam meritis [habeas sedemque decoram.
5 haec populis c[unctis constabit] gloria facti,
haec, Quirine, tuas [laudes celebrando] probabi.

AntdeWaal in trimestribus scriptis Rom. 1894 suppl. III
p. 100 qui inuenerat cum sedem ss. Petri et Pauli sepul-
cralem ad catacumbas eruderando inuestigabat, Rossi bull.
arch. crist. 1894 p. 148 adtestante Stevensonio, Ihm Damasi
epigr. 76a in tectorio cryptae quam carmen S. Quirino
ut uidetur episcopo Sisciano dicatam esse docet, litteris
grandibus rubricatis saeculi quarti quintiue

1 *mentemque* addit Rossius 3 clausula Damasiana
19, 7 4 *det hanc tibi Roma quietem* Waalius, *dent sancta*
haec limina sedem Rossius 5 *cunctis* suppl. W., addidi
constabit, clarescet R. 6 post *tuas* lineam transuersam sibi
apparuisse W. narrat per quam z effici posse et Zosimum
papam a. 417, *laudes*.. R. ego prius suppleram *tuas uir-*
tutes fama probabit, nunc cum non posse non legi *probabi*
adseuerent itaque de se auctor locutus sit, *celebrando* uel
referendo addendum censui. quamquam auctor nescimus
mas an femina fuerit, *uires experta*

1810

Hic ego me memini quendam futuisse | puellam. |
cunno non dico curiose.

LCorrera in actis arch. munic. Rom. 1895 p. 198 n. 294
in parietinis thermarum Titi. ibidem (p. 197 n. 275) in-
cisum legitur *Flacco consule* (a. 174?) cum nominibus si-
gnisque ad cursum equestrem spectantibus. alter uersus
coeptus ad modum pentametri

1 sicut ueteres *quemquam mulierem dixere* 2 *curiose potius loqui quam latine* Quint. VIII 1, 2 (cf. Priap. 3, 9 *latine dicere*)

1811

. . . . . somnus claudit ocellos

LCorrera in actis arch. munic. Rom. 1895 p. 196 n. 269 in Palatini cella subterranea inscriptum parieti. inspicie 943, aut bis idem scriptum murus obtulit aut facinus factum est indignum

somnus lassos submisit ocellos Ouidius, *premeret mihi somnus ocellos et nox claudet o.* Propertius

1812

in laterculo Romano priusquam coctus est stilo infossa est inscriptio quam HenrDressel mihi delineatam misit

. . . *nis histo pudorem*

. . . *uelnerem nolito*

. . . *opus* . . . *sid s*

in 1 esto legi posse Dresselius existimat, correpta o (*nolito rogare* sim.) posterius Hadriano tempus arguit

in tegula Pannonica CIL. III p. 962, 4 partim legebam partim in tenebris scintillulam quaerens fingebam *S]aturne | ... discipulus nil | era [mihi dant]ur n(on) ul[la] | auru[m-que] care[mus] | Satu[rnum c]olit*

in lamella aurea Vindobonensi CIL. III 6016, 3 *ter*: | *fugia | amor* pro ut de usu pristino iudicabitur, aut nomen significari proprium putabimus ac deinde *fugia(tis) amor(em)*, aut si pro amuleto fuit bratteola, *ter* praecantatum hoc *fugiat* siue *fugias amor*, φεύγε μισούμενε ἀπὸ τοῦ φοροῦντος

1813

Hoc castae in tumulo iacet aetas prima puellae,

orbati dolor infelix utriusque parentis,

coniugis aeternum lacrimoso crimen amore

et cito. desertae subolis miserabile fatum.

5 da, quicumque legis, fletus et parce sepulcro.

edetur CIL. XI 5335 ex ueteribus, editum est Mur. 1776, 3. AL. Burmanni IV 115, Meyeri 1244 Mevaniae. Rycquius, Hispello plerique basim adsignant. praescriptum *d. M. Restitutae*

4 *desectae* alii *lacrimabile* unus Rycquius

5 idem exitus 857, 7 eadem sententia quam saepissime oc-

currit (CIL. VI 24022 *parce precor tumult[o] quasi principium carminis pater infantis titulo subiecit*)

1814

Moribus hic simplex situs | est Titus Aelius Faustus, |
 Annis in lucem duo de | triginta moratus, |
 Cui dederant pinguem | populis praebere liquorem |
 Antoninus, item Commodus, | simul induperantes. |
 5 Rara uiro uita et species, | rarissima fama, |
 Inuida sed rapuit semper | Fortuna probatos. |
 Vt signum inuenias, quod | erat dum uita maneret, |
 Selige litterulas primas | e uersibus octo.

Notizie d. scavi 1896 p. 165 descr. Gatti uia Latina
 ab urbe longe V m. p. repertus cippus marmoreus exiguus,
 litterae pulchrae, prima cuiusque hexametri sinistrorsum
 protenta. dispensatorem ab oleo mulsoque Macarium fecerant
 Marcus et Commodus ante a. 180

3 Iuu. 14, 270 *pingue de litore Cretae passum*, plurimi
pingue oleum, pingui Pallade sim. 4 metri necessitas
 priscam dictionem exegit, eadem sede Iuu. 10, 138 et Venantius
 uit. Mart. IV 350 *induperator* 7 *imu-* ut pridem
comuouise aut ut tunc *imb-*

1815

. . . Trophimi Aug. lib. |
 reliquiae pueri quondam | Phrygii pastoris. |
 uix(it) annis duodecies senis, | nam tertius apstulit illum.

CIL. VI 27657 ex schedis in urna Romana. postremum
 uersum excipiebant 'nonnulla indecenter sculpta', unde 2 siue
 Paris intellegitur quem Vergilius et Octauiae scriptor Phrygium
 pastorem uocant siue Ganymedes quem Statius Phrygium uenatorem,
 ad amores ac formam spectare credo. pastorem qui Romae senex
 obierit natum in Phrygia et inde triennem in urbem abductum Mommsenus
 cogitat. uixit annis LXX duobus, hinc *tertius* sublati
 nomenclatione et *uix.a.* par uile hexametrorum, hunc Leo
 ad exemplum redigit tale *uixit VI annis nam septimus*

1816

Sophron hic situs est aetatis paruac, [animisque
 Saturnina soror salue carissima nostris.

CIL. VI 26623 descr. Rossi in Caelimontio marmor ornatum. praescriptum *Sophron uix(it) annum et m...* | *Saturnina soror eius uix...*, subscriptum *Xanthus et Amilla filis*

1 hexametrum fuisse certum est, licet *oculis* aliudue praeferas, hendecasyllabus dicitur CIL.

1817

Mutatae | Vistiliae hic | ossa sepulta | quiescunt.

CIL. VI 29053 descr. Dressel columbarii tabella. crede hexametrum ob cognomen praepositum, etsi labat pes tertius, cf. 501, 1 al.

1818

Hi]c situs Euphrosynu[s qui uixit semper honeste
anni]s octo et triginta, c[arus mihi coniux
no]n minus autumnis [uiginti . . .
cu]jus festinauit [fatum male rumpere uitam.

CIL. VI 26538 ex Donio fuit in S. Pauli fragmen-
tum, supra .. *S]extia Secundill[a..* carmen ex *autum-*
nis maxime colligo, supplendo praeiit Henzen

1819

. . . . . tegit]ur primaeva iuuentus
. . . . . princeps, curiae decus idem
annis qui uixit ter den]is m. III d. VII flamine primo
. . . . . nimio splendore uigeb[at.

CIL. VI 29750 descr. Rossi in hortos Campanae ad-
lata peregre tabella marmorea
3 seclude menses et dies 4 uelut *fortuna*e uectus

1820

Hic ego Siculina, | minus bima, crudeli | funere operta
ante dedi matri et | patri luctum | quam bracchia | circum
darem, | quam grata fuerim | matri aut patri.

CIL. VI 26544 descr. Henzen extra portam Salariam
haud facilis lectu lapis, quoniam Henzenus quae ipse ac
Mommsenus exscripserant ad Giorgii exemplum recorigere
coactus est

1 *sicumna* et *funereo iuxta* H. legerat 2 hexameter

sublato *et patri*, Vergili clausula, distinctum *circum a da-*
rem 3 paene senarius, *grata* pro beneficiis

1821

D]ulcis nimis prole[s, o | s]pes, solacia nostr[a, |
 q]ui tantum miseris tr[ibuit | p]arentibus ignem,
 hic pr[ae]ceps | ia]cet fatis er[e]ptus nefa[ndis |
 . . . mens(es) dec[em | . . .

CIL. XI 4154 contulit et suppleuit Bormann Nar-
 niae fragmentum marmoreum

3 *pr* potuit esse nomini proprio principium 4 uitae
 tempus narratum erat, nam *s in mens* transfixa compen-
 dium litterarum indicat

1822

Hic Maxima iacet nunc Vi|dia funeri acerbo
 rapta pat|ri et matri raptamque serori. |
 duo et quaternos uite compleuerat | annos.
 hec iacet in tenebras | quae uixit annis VI mensibus
 IIII | dies VII ora secunda.

5 hunc titu|lum posuerunt parentes karissi|mi.

CIL. XI 5796 ex schedis. AL. Burmanni IV 293, Meyeri
 1490 Sentini. praescriptum *d. M.*

1 i. funere (430, 2) 2 *raptaque sorori* corrigit Donius
 3 uide os ut sibi distorsit iste ne excideret uersus formula
 4 *hic* alii

1823

Tu dum esses | ad superos, nemo mihi fuit form|on-
 sior ulla.

quae prostrata iaces | indigna circumdata terra,
 quae | caruisti, uiam luci secuta es.

sic me|rīto tales uersus descripserim in te |

5 non studio sed mente data et cogente | dolore.

haec mihi Titiane primum | in conubio iuncta est,
 haec prima doloris | dulcior in me fuit ut mente repellat,
 et subito m|estum rapta reliquit in aeuum.
 quem frui | non licuit annis per ultimo fato.

acerua a | matre rapta es ut paruulus agnus,
 sic ut | ille miser raptus uonitur aris,
 et me tam | puerum cito fecisti dolentem.
 paren|tes miseri meum patiuntur in aeuo do|lorem.
 ut rosa uere nouo grata est | in tempore paruo,
 sic fuit infelix haec | mihi gratissima coniunx.

accepi a Bormanno edituro CIL. XI 6080, integram seruauit Vbaldus, perpaulum extat (dextumum marmoris fragmentum a 2 *pro s[trata iac]es* ad 6 *Titiane primum*) designatum a Bormanno Urbini. praecessit *d. M. b(ene) m(erenti) C. Arrius Victorinus maritus Vtledie Titiane*, successit *uixit anis XVII mesibus VIII dieb. . . | felix lapid[em] praeteri?*

3 omisisse quadratarium puto *caruisti uitam et uiam luci(s)* 6 *primumum lapis* 7 *meiterepellat fertur, mei te rep.* diuidit B. neque hoc expedire possum nec placet *me itere p.:* prius fuit dulcis ita ut dolores repelleret 9 i. quam 10 *acnus* et 14 s. *crat-* traditur 12 *puerum* satis ineptum, num ex alieno carmine translatum? 13 *mecum?* 14 cf. 967 al.

1824

. . . |ulistratius ger|mani l[oc]o relicto | parente,
 quibus ut | meritis pietate re|pletis
 cum lacrim|is posuit aeternale | duobus,

L. Herenneno | L. f. Maximo qui uixit | annos XXV
 et L. Heren|neno L. f. Seruando | [qui] uixit ann . . .

CIL. XI 4872 descr. Bormann Spoleti
 1 primum uerbum non iam extat. *ex|ulis fratris g. loco*
 coni. Bormannus, *d[om]o* ne spatio quidem aptum 2 *re-*
pletus Braceschi, haec syllaba periit 3 domum aeter-
 nalem Africani tituli frequentant

1825

CIL. XI 4246 titulus olim Interamnas prima habuit haec
hos ego uersicu[los] feci Atinatia Verecunda que Prutia
sum . . . tur . . . ubi *Bruttia sum uocitata* proposuit Bormann.
 sequitur *cael . . . num . . .* ut idem opinatur *caelesti numine*,
inferius cobans . . . t[ell]ure sub imo, hoc utique ex carmine
 sumptum, post *florum Manibusque . . . mult[os]que per annos*
. . . . . memoriam . . . . . celebretis, infimum iubeo ita fieri. tam

male lectus est titulus et interpolatus, loquitur enim *aream* ... *meam subditam nemoribus montibusque bigeminis Interamne*, ut plura ac numerorum specie carentia perscribere fastidium

1826

annos] | dece menses sep[te dies]]que sedece plenos
[tu]]lit, mater cabo fecit [fil]]iu minserino
Vrbica C[ur]]tia cum suo piente mar[ito] | c. s.

CIL. X 3148 descr. Mommsen suppleuitque rep. Puteolis. barbari hexametri

2 *cauum* i. sepulcrum interpretatur M. aut nomen proprium puto aut peccatum pro *caro* i. miserino, quod uerbum Lucilio restitui oportet ex libris Nonii p. 74 *ardum*

3 *c(arissimo) s(ibi)* proponit M.

1827

Dat] | pater hoc natís i[n]sons] | miser ecce su[pre]mum.

Notizie d. scavi 1896 p. 256 descr. Vivanet prope Sulcos repertum iam in museo Caralitano praescripta *Antonia L. l. | ... ulla annic[ula] | L. Antonius L. [l.] ... | lus uix. ann ... | L. Antonius L. l. P ... | sibi et suis feci[t] ...*, tum *pater* primum in nouo uersu positum ita quasi ab ipso initium fuerit carminis

1 *ii* ... exceptum est, alioqui *et p. hoc n. tribuit* prae-
tulissem *su[m]* Vivanet, cf. CIL. II 1753 *memor amicitiae hoc munus supremum dat* al.

1828

Reddere p[at]rono cum] | munera facta [uolebam], |
perueni in tene[bras] | Ditisq. ad Tartara [prae]ceps] |
e [l]uce ereptus tri[stis] | per funera mortis.

LLindenschmit in Westdeutsche Zeitschrift XIII 1894 p. 300 Mogontiaci in parietinis urbanae portae rep. fragmentum praeiuit carmen Zangemeister qui pentametrum fecit 1 *r. patrono munera facta mihi*

1829

Liber et exuctus cura, germane, subisti
Infera desertus uita, disiunctus in aeuom
Blanda luce cares fugiens tristesque labores,

Exceptus tellure patris Plutonis in aula.
 5 Rebus sollicitus fueras, dum uita maneret,
 Adfectus curis miseris necdum memor Orchi.
 Laeserunt Parcae disiuncti sanguine caro,
 Inuidia saeuo uoluit nos sternere luctu.
 Sola quies retinet tumulto tellure manentem.
 0 condidimus cineres latebris et odoribus ossa.
 uixisti triginta annos duo mensibus et sex.
 nam iuuenem pater et properantem mater habetis.
 ergo uelut deus esse uelis mihi dexter in aeuom.
 pro meritis Peregrinus carmine frater adornat.
 5 Lucius Vmmidius situs est hic. perlegat hospes.

Cagnat bull. des travaux hist. 1891 p. 539, mihi dedit
 Dessau Hadrumeti

1 corrigendum *exutus*, *exactus* prop. Cagnat 2 primo
 scripsisse *infer* lapicida uidetur, post innexuisse a 3 *ca-*
res fortasse est carens 4 i. terra patria bustoque pa-
 terno 9 *telluris tumulus* Culex 396 12 prius mortui
 parentes 14 dubites an *peregrinus* 15 *perlegat* quo
 etiam cognomen comperiat

1830

Vel uos quos pietas duxit munerare parentes,
 Iam requiem sumimus, ubi nos fortuna remisit.
 Talia quis faciat nisi uos quos amor adegit?
 Accipiant cuncti uestros ornasse parentes.
 5 Laetit(ia)m sumimus eod(em) matrisquae senectus.
 Iter agens salue: uersus cum leger(is) istos,
 Si a capita explores, ingenium nomenque probabis.

hoc carmen pro duobus quae supra posui 515 et 570
 substituatur secundum exemplum factum ab erudito Gallo
 anno 1847 editumque in *Mélanges d'archéol. Romae* XI
 (1891) p. 434 quod mecum communicauit Dessau Auziae
 in tabella quasi ansata. ansae sinistrae inscriptum *d. M. s.*,
 carmini subscriptum *Mummiclea Kamerina marito et Aeliū*
Vitalis Kamerinus Sergianus et Saturninus Vitali patri et
Saturninae auiae dignissimis (anno) pr(ouinciae) CCLXXVI

anno Christi 315 uersus 1-4 sinistram tabellae partem obtinent, 5 (diuisus bifariam *ma|trisq.*) 6 7 dextram

1 *uel* quid uelit difficile dictu est, nisi quod acrostichidi inseruit. cogitauitne scriptor *audite uel alius uel uos* an primitus hunc uersum tertio adgregauit? 5 prima littera graecae lambda figuram habet, tum *aetitm* fertur (colligatae *t* et *i* fuere, *a* et *m*) *eod* laesum quidem superne sed satis certum, haud simile ueri *ego*, mater ergo Kamerina 7 *capita* pro capite ut uidetur cf. capitatus capitaneus al.

1831

C]oniu(x) car[a] mihi mul[tos] dilecta [pe]r annos,
l]uctibus i[n] tantis q[u]o(d) solum [r]eddere po[s]sum,
han[c] tibi funes[t]am solidum de marm[o]re fecit,
quod nomen hoc caste pariter cum corpore serues.

CIL. VIII suppl. 18823 ad ectypum Aquis Thibitanis Numidiaae praescriptum [*d. M.*] *s. Iulia [Mi]nucia*, post *serues* adscriptum *u(ixit) a. XXXI*, in dextra parte cippi *d. M. s. se uiuo Ventidius Libulli[n]us sibi et c[o]n- iugi sue rarissime et inco[m]parabil[i] memor[i]am feci, c[u]m quo sine ullo deli[c]to a(nnis) u(ixit) VIIL, et ips[e] u. a. . . tum q. f. o. . .*

1 cf. 635 et 636 3 scilicet memoriam, ut IohSchmidt adnotauit. idem recte *solido, feci, seruet* requirit, nunc extremo uersu marmor ipsum compellari. contra in prosa *feci* pro *fecit* legimus.

1832

ae pect . . m . . ii
ornatus II uir pleb[is] per . .
nalis populi firmatus am[ore]
um propria laetatus namqu[e]
5 et casta proprio de nomine . .
el[e]gi[t] medicinaeq. arte beatu[s]
r praelatus arte perenn[e]
felici semper cum coniug[e] . .
nostrae uitae memor[andus]
10 turni. memorandus sa
se i ces o q

Gsell *Recherches archéol. Alg.* p. 195, pariter descripsit sed magis curtata Vars *Recueil de Constantine XXVIII* 1894 p. 349, utriusque exemplum mihi commodauit Dessau
Dianae in Numidia

1 dimidiatae litterae atque incertae   2 *peregrinus?*
potuit tamen *plebiq. peraequus, plebis per honorem*   3 *na-*
lis Vars, *salis* Gsell, puto et *quinquennalis* . 4 *sede La-*
rum pr.? deinde *namq. pudicam moribus et c. proprio de*
n. Laetam uxorem elegit?   6 *pr. fi..ci* fere sic Gsell, om.
Vars   7 *aequales inter?*   8 *licis semper* V. fortasse
recte, annos felices uixit   10 *fuitne diuturnis producta*
u? saecul-? inque d. memorandus saepius annis?

1833

Vltimus hic honor est [titulos inscribere] | saxis,
quos prestare [potest inopes mo]|do cura parentis.
Nice [nata mihi tu]|mulo requiescit in isto,
[quae quoniam] | caelo deuota mente re[cessit,
hic ad]|seruari quaerit cert[e pater ossa, |
quae sepelit] multo cu[m] fletu funera questus.

Thédénat *Mém. des antiquaires de France LIII* (1892)
p. 227, mihi misit Dessau, suppleui   in pago Sion-Vau-
démont sito ab urbe Nancy ad meridiem

2 similis sententia fuit istis *Irene fratri posuit, uel*
aureum t[itu]lum) li[bens] CIL. VI 15265   5 aut nomen
seruari q. c. hic sibi semper dulce pater

1834

Causa meae mortis partus fatu[m]que malignum.
set tu desine flere, mihi kariss[ime] coniux,
et] fil(i) nostri serua com[munis] amorem.
nam meus ad caeli] transiuit spi[ritus] astra.

Poulle in actis soc. arch. Constantinensis XXVI 1892
p. 403, mihi misit Dessau   apud Satafenses Mauros (Ain
Kebira)   praescriptum d. M. s. *Rusticeia Matrona uixit)*
a. XXV, infra restat ... *maritae [b. m. f.]*

3 ex Verg. Aen. II 789 et *nati serua c. a.*

1835

Suseipit eximium sublimis regia caeli |
Basilium meritis etiam post uita uiuentem, |

qui digna deo sic duxit tempora uitae
iustitia probitate fide praeclarus et actu,
5 sexaginta | duos felix bene clausurit annos.

Rossi bull. arch. crist. 1894 p. 93 descr. Saint-Gérard
Tipasae in Mauretania in basilicae pavimento de musiuo
1 confert Hense Verg. Aen. VII 210 *regia caeli accipit*
5 ut deesse uideri adnotat Rossius. alioqui oportuit *clausurat*

1836

Hic iacet egregia meritis et gratia morum
heu memoranda bonis Astania dignissima caelo,
nobilis et atavis clarissima femina magnis,
concors blanda decens, regumen fidele suorum.
5 haec bona familiis, mater pia, sedula coniux
hic corpus posuit, sedem dicauit in astris.

Rossi bull. arch. crist. 1894 p. 93 descr. Saint-Gérard
Tipasae in basilicae pavimento de musiuo
1 *cratia* et 4 *recumen* musiuarius

1837

Alexander episcopu[s] Ilegibus ipsis et altaribus natus,
aetatibus honoribusque in aeclesia catholica functus,
castitatis custos, karitati pacique dicatus,
cuius doctrina floret innumera plebs Tipasensis,
5 pauperum amator, aelemosinae deditus omnis,
cui numquam defuere unde opus caeleste fecisset:
huius anima refrigerat, corpus hic in pace quiescit
resurrectionem expectans futuram de mortuis primam,
consors ut fiat sanctis in possessione regni caelestis.

Rossi bull. arch. crist. 1894 p. 90 descr. Saint-Gérard
Tipasae in pavimento basilicae ubi epigramma 1808. duo
primi uersus syllabas habent uicenas, tres proximi senas de-
nas, quattuor postremi duodeuicenas. similiter libratos ae-
quatosque syllabarum numeros in Viuentioli epitaphio de-
prehendi Lugdunensi (ad 1433) et ex inferioribus VI saeculo
carminibus C Caesar de aetate tit. christ. p. 35 enotauit, hic
autem Alexander Viuentiolum sextumque saeculum multis
annis uidetur antecessisse

5 *omnis* totus   7 pro meritis homines mortui ut Ter-
tullianus ait cruciatui destinantur aut refrigerio, hinc chri-
stianis maxime primi aevi fidelibus tam refrigerium quam
pax optatur diciturque non modo *spiritum tuum deus refri-
geret* sed etiam *refrigeretis* (Rossi ibid. p. 72) a titulorum
scriptoribus aequae ac librorum (Commodian. p. 237 Domb.)
8 *primam* cf. apocal. Ioh. 20, 5

1838

Vir potens meritis nosterque sacerdos
In hoc iacet Viuentiolus tumulo.
Vox organi, uerbi praeco, decus fratrum,
Ecclesiae et populis speculum fuit,
Nullum linquens officii gradum diuinum
Cuem non promeruit, tulitque de mundo
I] . . . . .
O] . . . . .
Lugduni inter sanctorum festa sit tibi
Et iste festus celeberrimusque dies.

Probata duorum fratrum requiescunt corpora,
Antestes summi pares meritis coheredesque Christi.
Pastor bone, omnium diadema episcoporum,
Annue precibus nostris inuocatusque memento.

Allmer et Dissard mus. de Lyon IV p. 94 ex ms.
fuit Lugduni, subscriptum *IV idus Iulii* addere in calce
uisum est ne cui non in promptu foret quod commemorauimus
in 1433 et 1837, simul et tollo errorem meum, Lugdunensis
enim hic episcopus erat amicus Auiti Viennensis a quo
memoriam de eo accepimus aliquam. primi tres uersus
duodenis syllabis constant, insequentes ternis denis, ultimi
senis denis

6 *quem* traditur: c ut restituerem acrostichis suasit, de
qua scriptura cf. 1621, eadem opera numerum syllabarum
repleui. *promeruerit* Severti apographon   7 unius uer-
sus lacuna fertur, duos deesse acrostichis ostendit. *tulit*
annos tot   9 *Lugdune* opinor, nam *Lugdunus* ab Am-
miano aliisque uocatur   11 syllabae sunt quindecim, de-
sideres *hic requiescunt*. frater Viuentioli hic alter antistes
ignotus   12 septem et decem syllabae

1839

Respice quam parbus cubat hic sine felle | palumbus
[du]m luce est ista frunitus.

Rossi museo Pio-Lateranense tabula 23, Caesar obs. ad aetatem tit. christ. spectant. p. 75 sent. IV insequitur *Vrbico f(ilio) Lacistius | et Campana fecerunt, d(e)p(ositus) in pace | VI non. Mai.*

1 cf. 787, s *sine felle columbam*, Rossi inscr. christ. R. I 937 circa a. 500 *palumbus sine fel* (Caesar p. 59) 2 *dum feci, VII m(enses) Caesar. ad hexametrum deest nomen ut Symphorianus aut amabilis infans sim.*

1840

Accipite, sancti, uobis [fr]atre(m) dignumq. minestrum X

CIL. XI 4968 ex ms. fuit Spoleti Christi notae continuatur *Tullium Anatolium Artemium c(lariss.) p(uerum)* ann. VI depositum anno Chr. 384

fratrem Rossius bull. arch. crist. 1878 p. 157: *A tre ms.*

1841

Accipe, P[h]oebe, pre[cor], | Tiryn[t]hia munera |
pro me:

haec tibi quae | potui fortia dona dedi. |
h[ic] orbem domuit, tu pacem, | Phoebe, dedisti:
utraq[ue] | res uotis annuat ista | meis.

dedit mihi Bormann exceptum e charta quam ipsi miserat Dobrusky, tractasse iuuenem eruditum Rostovzeff Rossice scripto commentario referendumque censuisse ad imp. Commodum ex eodem Bormanno audiui Philippopoli uidetur repertum in fano Apollinis ex quo simul graecum carmen uatis gloriosi heroicum prodiit ... καὶ γὰρ μοι δῶρον ἐχαρείσατο [μαντοσυνάων] ὥσπερ Θεστορίδῃ Κάλχᾳ πόρε Φοῖβο[ς] Ἀπόλλων] ὀρνειθας καθορᾶν καὶ ἀτρεκέα μαν[τεύεσθαι], omitto Polydamantis Phrygii et Halithersi Ithacensis memoriam, τοῦνεκα σ[οί], Παιάν, χαριέστατα δῶρ' ἀνέθηκα, ὅφρα τις ὀψιγόνων [ἐκ γῆς] ἀπίης ἐσαθρήσας γνῶση τ[ῆ]δ' ὅτι ἐγὼν οἶωνο[π]όλων ὄχ' ἄριστος κτλ. quae hic deprehendis uitia, talibus latini uersus immunes sunt, quos hominem fecisse splendida militia exornatum conicias

1 i. Herculis arma uel signum armati *promē* unum in lapide uerbum 4 belli uictoria et pax, sed ipsa locutio *res annuat* non longe abest a barbarie

1842

S(an)c(t)orum ueneranda cohors sedet ordine [longo
diuinæ legis mystica dicta docens.

hos inter residens Agapetus iure sacerdos
codicibus pulchrum condidit arte locum.

5 gratia par cunctis, s(an)c(tu)s labor omnibus unus,
dissona uerba quidem, sed tamen una fides.

Rossi inser. christ. Rom. II 28, 55 ex codice Einsidlensi
ubi praescriptum est *in bibliotheca S. Gregorii quae est
in monast. Clitauri* i. cliui Scauri in quo paterna domus
tam Agapeti fuit quam Gregorii magni, uide Rossium ibid.
p. 16. Agapetus a. 535 in sede apostolica successit Iohanni
II eique epitaphium scripsit supra 1377

1 longo suppl. Rossius

1843

Nassius hic situs sum L(uei) | l(ibertus) Amandus
paruolus | aeterna conditus in requie.

ectypon misit mihi Bormann, hic edet CIL. XI 5882
Iguui lapis calcarius, litterae saeculi I aut II, post *Aman-*
dus uacat paululum

1844

Inf]austo, leuis umbra, tuo mihi flebilis hora
sorte tua certe tempus in omne fuit.

CIL. XI 4431 descr. Palmieri Ameriae subscrip-
tum laeua uiuit: *C. Alfio C. l. Mysogeni*, dextra *Alfiae C.
l. Salviae*, maritus ergo deflet *Saluam*

1 non infortunio, nam sine fide ex Plinio XVI 169 ad-
fertur *infausto Atheniensium*, sed mihi infortunato 2 in
effigie lapidis quam Bormannus mihi commodauit tantum
.. *orte* extat, ut possis *morte*. at s Palm. uidetur uidisse

1845

Chreste nutric[i fecimus] | hune tum[ulum]. |
oeeidit haec Liby[cis eomitans] | nos grandis a[b oris] |
per freta per terr[as sedula] | dum sequ[itur]. |
corpus habet tellu[s et pallida] | membra, sed illine

CIL. XI 4991 descr. Rossi

ad ripam Naris supra

Anthol. lat. II

54

Ferentillum marmorea tabula, litterae optimae. singula supra et infra abscissa putes metra (post 4 *exiit aethereus spiritus astra petens*), resarserunt pleraque Bormann et Hartel
3 confert Leo Tibullum I 3, 56

1846

Pontia sidereis aspirans uultibus olim
hic iacet: aetherio semine lapsa fuit.
omnes honos, omnis cesit tibi gratia formae,
mens quoque cum uultus digna nitore fuit.
5 tradita uirgo toris decimum non pertulit annu
coniugii, infelix unica prole perit.
quantus amor, mentis probitas quam grata marito,
quam casti mores, quantus et ipse pudor,
nil tibi quod foedum, uitium nec moribus ullum,
10 dum satis obsequeris, famula dicta uiri.
denique te, memet fatis odioque grauatum
dum sequeris, uidit Corsica cum lacrimis,
tu Treuiros pergens cursu subuecta rotarum,
coniugis heu cultrix, dura satis pateris.
15 te pater infestus genero cum tollere uellet,
temptasti laqueum si faceret genitor.
cedite iam ueterum laudes omnesque maritae,
tempora nulla dabunt talia quae faciat.
uir tuus ingenti gemitu fletuque rigatus
20 hos feci uersus pauca tamen memorans.

CIL. XI 4631 descr. Erolī ectypumque misit Henzeno
in aede rustica S. Iuuenalis prope Macerinum Vmbriae in tabula marmoris liuidi quae media Christum ostendit cum libro et a w iam euanescentem, utraque parte de nos carminis uersus, ora sinistra mulierem stolatam diademata cui subscriptum est . . . *iam*, ora dextra uirum ueste longa indutum ac diademate cui subscriptum *hic legit auctores multos?*, sic enim Erolī, *auctores* nec amplius quidquam Muratori 1926, 1. aeuī fere Ausoniani

3 i. omnis, cessit   6 *unica* ablatium habeo, contra
a producit in *famula* 10   12 ut quondam Pomptillam

1551,¹ 16 tenebricosius dicta ob industriam, quasi temptasti si te pater temptaret

1847

Hic cito rapta iacet natis quos ad ubera | liquit.

adque uiro pariter quem | cito destituit.

triste ministerium | gemini soluere parentis,

funere | de tanto quos coquit ipse dolor.

edetur CIL. XI 4969, transcripsi de pictura lineari missa mihi a Bormanno, aliquot litterae iam perierunt quas legerant priores. peius edideram supra 1349 Spoleti tabula diffissa, subscriptum *depositio Exuperiae die quintum | kal. Iuliarum consule Constantio | u. c. III: quae uixit annis XXVI et mensibus IIII, exinde cum marito | annis X mensibus V* anno 420

1 *rapta iacet natis quos mater ad ubera l.* AL. ut correxerit Mineruius 3 Vergili hemistichium prius in sepulcris repetitum identidem

1848

Hic auiam neptemque locus post fata recepit,

quasque dies olim fecerat unanimes.

euolat ad superos mentis quoque gratia simplex,

sepulcrum duplex corpora nunc sociat.

5 alterius prestant uotis: sic lumine uero

tunc iacuere simul Nisus et Eurialus.

CIL. XI 4978 ex schedis Spoleti. subscriptum *Probatia auia d(e)p(osita) XIIII kal. Nouemb., Concordia nepus d(e)p. prid. kal. Sept.*

5 i. altera alterius. respicitur Vergili in Aen. IX narratio, 446 *fortunati ambo* (Sen. ep. 21, 5)

1849

Quamuis saeua tuos properans mors ruperit annos

nec rata sint uitae tempora longa tuae,

sunt tibi pro rapido tamen haec solacia leto,

quod clara generis nobilitate uales,

5 floret celsa domus, suboles clarique nepotes,

non est in casu mors metuenda tibi,

nec te sollicitat saeuissima cura minorum,
 et seruat castos uxor amata toros
 linquens te] propter, Iohannes, gaudia uitae,
 10 sique deo placeat,] iam caritura die.

CIL. XI 4976 ex schedis (in quibus 3 *solatia laeto*)
 Spoleti

1 comparauit Rossius cum 1375, 1 *quamuis, nate, tuos mors inuida ruperit a.* et hunc quoque titulum saeculo VI adsignauit 2 *data* puto sunt traditur 9 s. *noli quapropter - plangere perpetuo iam* Rossius ac Mommsenus supplerant

1850

Mens percussa g]crit geminum uno tempore uulnus,
 et semper rem]eans fit sine fine dolor.
 paruolus ille dedit lac]rimas, mox poscit et alter
 iam senior rar]a sed bonitate pater.

Rossi bull. arch. crist. 1894 p. 77 cum imagine ex agro Romano direptum marmor ad S. Nicolai in Genazzano aedem pauendam dextro angulo imo inscriptum *Fl. Amala Amalafrida Theodenanda c(larissima) f(emina)* de stirpe regia Gothorum ceteroqui ignota, nec magis liquet utrum ipsa cum altero tecta fuerit isto marmore (*nata prior cogit lacrimas*) an tegendos curarit. saeculi sexti, litterae perpulcræ, suppleui

2 *atq. iterum remeans*, item 1 *gerit* et 3 *lacrimas* praeiuit Rossius

1851

commatica quae uocauit augerentur numero ad immensum, si poetica quotquot sunt et quantulacumque inscriptionum commata producere uellem, quae res noui negoti est. aliquot tamen exempla ideo adiungere placuit quod etiam neglecta carminum ratione satis memorabiles titulos existimabam

CIL. II 3367 in sepulcro uiri primarii Aurgitani et uxoris *futu[ra] fiunt [fato, nunc uiuo li]benter, et quotiens poto, totiens propino [mihi ipse*

ibidem 2146 Obulcone *heredibus mando etiam cinere ut m[era] uina ferant,] uolitet meus ebrius papilio, ipsa ossa tegant he[rbae et flores, hic ut] si quis titulum ad mei nominis astiterit, dicat [quod non rapuit] auidus ignis, quod corpore resoluta se uertit in fa[uillam, bene quiescere*

cum non credam casu obtigisse seriem tot anapaestorum uerborumque distractionem, dimetris interuenire monometros et desinere feci in iambos. de papilione cf. 1063

CIL. V 563 Venetiis uel Tergeste *Constantius munera-rius gladiatoribus suis propter fauorem muneris munus sepulcrum dedit. Decorato retiario qui peremit Caeruleum et peremptus decedit: ambos extinxit rudis, utrosque protexit rogus. Decoratus secutor pugnarum VIII, Valeriae uxori dolore primum reliquit*

CIL. XII 874 Arelate *iacet sub hoc signino dulcissima Secundilla, | que rapta parentibus reliquit dolorem, | ut tan dulcis erat tanquam aromata, | desiderando semper mellea uita. | que uixit annis III men. VI die. XVI. |* Ἀρωματί, ταῦτα signum nempe puellae Aromation fuerat, *mellea uita* ut in Lugdunensi monumento Allmer III p. 284 *cuius Filemati anima et speciens simul et aetas dulcius melle fuit*

CIL. VI 6049 in columbario Esquilino *heic situs sum Lemiso, | quem numquam nisi mors | finiuit labore i.* ἔπαυσε πόνου, latinis poetis accepta *finiuit morte dolores, non potuit nisi mors finire laborem* ibid. 26338 *coniu- ges hos ab animo potuit disiungere nemo nisi finitio fati*, corrige serui soloecismos et herous renascitur ibid. 1819 scriba quaestorius de se praedicat *uixi iudicio sine iudice*, praue interpretantur 'operam dedi litibus ipse sine lite', consule Propertium IV 11, 48

Rossi inscr. christ. R. I 108, 211 anno 369 *Felix sanctae fidei uocitus et in pace, | cuius tantus amor et caritas retenetur ab amicis in aeuo, | qui cum esset, fuit solacius misericors omnibus notus. | Acrippina fecit dulcissimo suo marito | cum quem uixit sine lesione animi annos III et m. X. | fuit in saeculum, quod uixit, annos XXXII*

1852

Prestitit hic po	5	quintum in
iura. post cons		cluserat an
uiginti gemino		uius iste perizuk
4 reddidit exple		

CIL. V 882 descr. Mommsen Belignae rep. extat Aquileiae. integer esse lapis uisus est, adnexum igitur olim habuisse alterum, uersus 7 alia manu adiectus uelut *prestitit hic populo praetor sanctissima iura, post consul factus dominis praesesq. per annos uiginti gemino mercedem functus honore reddidit expleuitque hic tardae fata senectae*

1853

ros in
te dignum
meretis c

5 sa specte
o nostr
tus

4 his ergo d

CIL. V 3866 descr. Mommsen Veronae in basi fracta
2 s. *te dignum modo pro meretis celebramus honore sim.*

1854

ares gem
2 obrept m

3 hic nihil es
ad summum

CIL. V 3872 descr. Mommsen Veronae 1 uelut
siq. cares gemitu, 2 mors?

1855

. . mes st . .
2 . . ritis re . .

3 . . iet sens . .
. . morum . .

ectypum accepi a Bormanno, delineauit Milani in mo-
numentis ant. quae Lyncei edunt VI p. 46, 48 Florentiae
eruderatum tabellae fragmentum sepulchralis (*ut lacrimae,*
sta nunc?)

1856

. . ann]orum oc
2 to dierum]que uiginti

3 . . . pe]rennis sedi
quieuit

Rossi bull. arch. crist. 1873 p. 57 qui duos hexametros
agnouit et ista suppleuit in secundo corrigens *perenni*
sede q. ex coemeterio uiae Salariae

1857

Hoc paruo teg[itur . .
qui fuit us[q.] fide l .
paenituit uitae . .
4 credere ne co . .

5 a domino celi . .
nec tamen id m . .
eiius que pe . . .

CIL. XI 4332 ex schedis fuit Interamnae sub-
scriptum *depositus in pa[ce... | d. n. Anthemio [Aug. II*
cons.] | qui uixit annos... annus est 468, adposita crux ad
1 et 6, apud Castellium sinistrorsum proiecta principia 1 3 6
1 adice tumulo 2 fuifus fide Cast. fuit us... fide Do-
nius, extremum l[egis?] 7 eipius Mazzancolli

1858

Spoleti extantia christianorum carminum frustula Bor-
manni opera ac uoluntate cognoui CIL. XI 4979 ... *hoc*

oculu...chcrum...m noueri...rius sacri..., supplet Ros-
sius *si quis ad hoc oculum conuertit forte sepulchrum - no-*
uerit esse huic tabulae adplicare licet per sententiam,
non uidetur licere per marmoris rationes 4977 *nouerit] esse*
Iohannis...prius sacris] altaribus hesit 4983 ...*ulliue*
...*aet]hera n...t]angeba[t...m fert hic...* 4981 ...*uo-*
bis de no[mine...c]um merit[is...atus eras la...sub tali
n... 4982. *coniugis...la]crimis d...t perpetu...tumulu-*
lusqu[e...m. VI recess[it...] 4980 ...*tur | ...ille finem |*
...*cl]austra resoluit | ...ce uiuit | ...s]euerus | ...p]robus |*
...*uit | ...ium | ...sep]ulcra | ...itate*

CORRIGENDA

non insero nisi quae ad fidem libri sustentandam ne-
cessaria arbitror. miserunt quidam uiri comi erga me ami-
coque animo ipsi quae animaduenterant et obseruarant,
exempla poetarum latinorum carminibus epigraphicis ad-
hibita aut congruentia uerbis sententiisue coaceruarunt
CHosius in museo Rhenano a. 1895 L p. 286 ss. et CWeyman
in actis gymnas. Bauar. 1895 XXXI fasc. 9, sepulcrales ti-
tulos IohCholodniak congestos edere coepit typorumque
mihi specimina tradidit in quibus et a me emendata car-
mina retractauit et aliis suam operam nauauit restituendis
meae inscius. haec ego cui ueterem librum absoluere cordi
est, illi excutienda relinquo quisquis nouum est exorsurus

carmen 22 in lapide ita incisum esse inque septem uer-
siculos discriptum ait Huelsen, ut iambicos auctor uoluisse
uideatur dimetros, sane hos quidem maculosos *Argiue uic-*
tor Hercules, | donum hoc tibi urbanus praetor | Veldum-
nianus Iunius

41 extr. *scribit qui nouit* legit Mau, non *scripsit*

43 falsum esse numerum 3063 monuit me Havet cum-
que schedae meae perisset corrigere non potui, nescio igitur
num 2386 (p. 150) in mente habuerim, pro quo app. p. 220
rerum quidam substitutum est

46 *rogamus Delos* eqs. duo tituli sunt, alter *inclinabi-*
liter, add. 3034c tab. 51, 4, Mau in actis inst. arch. Rom.
1888 p. 148

68 describere etiam Nissen et Bormann CIL. VI 30105,
quindecians *i* longa exhibetur nec nisi in syllaba longa,
uixi sim.

83, 3 *offeci nulli* coniecit FrSchoell

93 ex libro Manutii editum est CIL. VI 24659, uersu 2 *lucem redidi*, 3 *licitumst misero...*, 4 *gratiam* (*crumulam* Aligherius), 7 *et sua... | ..omnibus dare...*

95, 4 addo *commuratur* VI 26215, *comurat* 27593, *commurere* XIV 850

96 est CIL. VI 28941, trimetros habet puros exceptis nominibus propriis

104 'ab eodem exemplo' omnes traxerunt, CIL. XI 6246. uersu 5 *Phocaensium* Marcanova qui solus in 2 *hoce* scribit, *-ium* omnes. Alciatus 4 *speciem elegantem*, 5 *Phocensium iste ciuis* dedit 'fortasse proprio exemplo' usus ut Bormannus putat, ego uereor ne suo ingenio

108 CIL. VI 28753 nunc in museo extat Parisiensi descriptumque sua manu mihi misit Froehner, acrostichis proiectis in sinistram litteris indicatur, uersu 4 *infra* et quod grauius est, 6 *numquam serbabit dolum* et *semper seruauit fidem*

111, 52 et 56 cum Taciti Agric. 6 *uixeruntque mira concordia per mutuam caritatem et in uicem se anteponendo* comparat WEHeitland Cantabrigiensis

146 *L. Senti L. l. Coccei* ita testantur qui descripsere Henzen et Mommsen CIL. VI 26203

172 in ara Romanae originis quae extat Florentiae, CIL. VI 26901. uersus 6 ss. pars habet intuenti dextra

177 *M. Vipsanius Sex. f. Latinus* eqs. Romae CIL. VI 29011. addo 24845 de Postimia Saluilla an. XV *quod face[re parentibus dec]uit filiam, mors interpellau[it, fec]erunt miseri parentes fili[ae]*

178 strictissime *ego tibi, mi qui?* Notizie d. scavi 1894 p. 252

179 adde CIL. VI 25489 *si quod sapiunt inferi, haue: ualete superi*

192 inter falsa numeratur quae codices saeculi XV tradiderint CIL. VI 53*. et certe quidem ficta sunt quae illi praeposuerunt *et apparabant escam et imponebant in purpureo nido*

194 contulit Bormann CIL. XI 4126. uersu 3 *a te felix* lapis. in eo quem subnotaui titulo *neque honorem ullum unquam gerat* CIL. VI 29942

218, 4 multo audacius quam *aetatem uirginem* dixerunt *ollae uirgines* CIL. VI 25192, *monumentum uirginem* ibid. 24633

233 *tu pupa* legendum esse Mau et Zangemeister sentiunt

247 ex sarcophago nunc Atestino olim Romano CIL. VI 29952 *lege et crede* ueteres enotarunt, *rege* sibi apparuisse testatur Mommsen, *respice* coniecit Furlanetto. quam ad-

iunxi sarcophagi inscriptionem, ea adhaeret epitaphio Geminae Agathes carmini 562

277, ¹ *deiectam* coniecit Heitland

292 in epistyllo marmoreo magnis litteris inscriptum est, graeca adiuncta Marinus perhibet . . . δεῖξεν Βικτωρ ἀρχὸς ἐώ[ας, CIL. VI 29769

301, ³ *iubante* tum *iuvante* codex Paris. ut testatur Ihm qui Damasi epigrammata eisque aequalia interim denuo recensuit p. 88: in his quae ita correcta sunt non repeto

323 *fulxit* e Leidensi commentario notarum Tironianarum tab. 72, 5 adfert GuilSchmitz

356 consulto factos numeros Mau negat, quia inclinatium alterum alteri uerbo subiaceat, cf. acta inst. arch. Rom. 1894 p. 43

359 *quisquis amare uetat, quisquis custodit amantis* coniecisse Bursianum dixi ad 945

380 diligenter descripsit Bormann CIL. XI 5944. uersu 1 *st[a]tuit* cippus, 2 *r[ed]dunt* (hoc primus legit Mancini). subiectum carmini est s. t. t. l.

386 descr. Galeatae Bormann CIL. XI 6606. uersu 2 *satas s. genetrice*, 5 *solacia liquit amanti* lapis, in praescriptis *Refanus*

389, ⁵ *na* et interutrasque adiectam *m* lapis CIL. VI 27278

409 iterum recensebitur CIL. XI 4188. duo extant exempla, unum in 2 *cluit* praebet, utrumque 7 *pater ac mater*, hoc igitur restituendum, in 8 unum *actum est*, alterum *hac lucet, factumst* coniecit Bormann. neque de distinctione uersuum neque de orthographicis constat

413, ¹ *primordia uersiculorum* perbene Froehner, acrostichida esse Iuliani

419, ⁷ potest *t[er]minus olim*

434 CIL. XI 6435 maxima pars periit, uersuum 1-5 pars maior denuo inuenta Ferrariae extat 1 *qui et semita* lapis, 3 *mensesq. duo duo*, 4 *at superòs*, 5 *sensusq. meauì s.* (ita Iucundus tradidit concordantque fragmenti uestigia, *meauì* quasi penetraui), 6 *et lyricos legi*, 7 *sciui quit E.*, 11 *nunc modo ad infernas s. Acheruntis*, 12 *taetraque Tartarei sidera possideo* teste Iucundo quod plane mirabile est dictum licet metrum sine offensa sit, istuc quod edidi Marcanova praebuit, 13 *spes et fortuna*, 15 *est* omisit Iucundus

447, ² *iato* marmor inspectum a Bormanno CIL. VI 28239

451, ¹ *Ierene* testes ueteres CIL. VI 26442

456, ¹ *uenit fortuna Faberi* coniecit Speijer Batauus

457, ¹ *quicumq. et nomemq.* lapis

461, ⁴ *auxilii nihil aduenit ex* CIL. VI 26926

488, 5 restituendum *consitus*, cf. 973, 10

515 et 570 unum carmen, 1830

543, 8 anno 204 etiam XV uiri s. f. in ludorum saecularium actis scribunt *pilum de fronte hostiae secavit*

560 in supplementis CIL. VIII est 19454. C 2 quod *decor* et *decus* copulata sunt, similem complexionem inueni in Rossi inscr. christ. Rom. II 420, 23 *mater cunctarum decor et decus ecclesiarum*

564 editum est CIL. VI 25084 ubi 2 *li* . . . *nosque*, 4 *hunc*, 6 rectius *luctura per aequom*, sed emendandum censeo *luctura per aeuom*

575, 6 inuerti ordinem uerborum iubet Heitland *haec tibi pro meritis coniux pia praemia ponit Aemilius Vitellianus cognomine dictus*

576 recognouit ad lapidem IohSchmidt CIL. VIII suppl. 18140 s. is A 3 *tristia dona refer*[re, B 2 *donec me mea repperit*

591 plane idem epigramma, sed nihil praescripti in Baetica extat Illipulae (CIL. II suppl. p. 834) in tabella marmorea immissa parieti aedis sacrae, tres uersus exeuntes in *Fabatus* litteris minutis insculpti ante saeculum III. quod a Britanno quodam se comperisse ectypumque habere confirmans fidem inscriptionis mihi nuntiauit Huebner. Hispaniense istud exemplum priusquam reiectum esse audiuius merito suspectum uindictarat tamen ab suspitione Caesar de aetate tit. christ. p. 40

594, 1 iste quidem scriptor uno nos comprehendere uersu uoluit *certa pietate resoluimus oc: quis?* ita Heitland qui secundi uersus loco numerat *Longaeni fratres Victori patri. sepultus*

600 AL. Burmanni IV 137, Meyeri 1470

630 iterum relatum est CIL. VI 30248

635 recognorunt IohSchmidt et Cagnat CIL. VIII suppl. 19189, uersu 1 *multis dilact[a per] annis* i. dilecta, 2 *omnia* cippus, nomen mulieri fuisse *Fortunulae* inscriptiones contiguae docent

636 pariter emendatum est CIL. VIII suppl. 19118 positumque secundum Costam ut initium carminis *kar[a mi[hi] coniunx mult(os) dilecta per an(n)os*

653 ubi Metellus ibidem uidit Bormann CIL. XI 4629 excepitque uersu 1 *coniunx*, 3 *Cominienus* et ne pusilla transmittam, 3 *aeternamq.*, 4 disiunctum *ad sint*

686, 11 comparauit Hosius cum Symmachi uersu ep. I 1 (Baehrens FPL p. 410, 1) *Aurorae in populis regum praetoria rexi*

709, 4 *celso deo reuehens membra* correxit Weyman

713 contulit Bormann CIL. XI 4164 descripsitque uersu

1 *inmerito presul et Cristi*, 4 *in pacem*, 6 *cuncta*, in subscriptis m. *VIII* et *Basili*

727 ex Prudentio consarcinatum esse Sedulioque Weyman demonstrauit inusei Rhenani L p. 154 et LII p. 328

755, 3 totum sublatum esse de Nemesiani ecloga I 40 uidit Hosius

805 in adnotatione quod memorauit carmen supra perscripseram 447

848 designauit qui nunc possidet Bormann disputauitque de Philotimi huius et Pacuuii epitaphiis in actis arch. epigr. Vindobonensibus XVII p. 227

857, 6 translatus uersus est ex Catonis disticho II 2 cui finem facit *cura*, uidit Hosius

859 in Tomitano titulo muta *fatum conpleuit dur(i)us*

903 lege *uerbera carnifices*, ut probauit Weyman conlato Lucretio III 1017

965 editum est CIL. VI 25617, uersu 2 *nomine*, 6 *defluet*, 7 *Rusticeli* (item in praescriptis *Rusticelia*), 10 *ut quae* ('sic in marmore' Sinctius), 11 *uicinos*. praeterea *i* elata fertur non solum in longis syllabis quattuor sed etiam bis in breui ut *sollicitare*. uersu 3 *fuert* deletum iit Henzen, 12 *diem* iam Winghius correxit

972 prius carmen tamquam duobus in lapide uersibus conclusum idque solum exhibetur CIL. VI 28810

974 est CIL. VI 29609 ubi excidit memoria Hauptii

986 contulerunt et quadam tenus correxerunt Sticotti et Bormann CIL. XI 6125. uersu 1 *qui legis et flores uiae*, 2 *consiste* [et *pe*]leg[e], 5 *iam bis*, 7 *uisere*. incertum 11 *inspicere*, illis *e* uisa est prima, certae *cere*, *efficere* proponit Bormann. 13 *quae ie* ..... *caru*, hinc *quae femina* coniecit Bormann. 14 *f* post *germanum* apparuit, hinc *f[asque]* *dedi[sti]* coni. B. miles cognomen *Seclator* habet ductum a secula, cognomen fratris qui *Cn.* filius erat in lacuna periit, deinde legitur *Maria L. f. Polla propter eius pietatem* (cf. *pia* trochaeum in 1). primos carminis uersus cum non ad metri normam quadratarius derexerit, nescio an praescriptis adhaeserit quod ad primum hexametrum requiritur uerbum, uelut *Nomina qui legis et flores*

1011 iterauit et depinxit Bormann in actis arch. epigr. Vindobon. 1895 XVIII p. 210, uersu 3 *pro] me quam* posuit, praeterea litteras uix quattuor intercidisse, 6 non *eat* inscriptum uideri sed *fert*

1038, 5 *ess* etiam Palatini Pl. rud. 240, ut post Leo monuit

1098 erit CIL. XI 5357. uersu 3 *uiridi* lapis. suppleendum in 1 *degere cum caris* et in 3 *hic iacet* MRothstein suauit Bormanno

1099, 2 ita catillis optimae aetatis signum impressum est *Eros epoi* i. ἐρῶει, uelut Mogontiaci erutae testae (West-deutsches Korrespondenzblatt XV 1896 p. 87)

1167 maior pars superest inspecta a Bormanno CIL. XI 4866. uersu 1 *suorum* plurimi testes, nam terminantia uerba perierunt. 4 *hic Crocale* et 6 *formosae* lapis, idem i longam etiam in 2 *sortita* 3 *plenis* 5 *felices* et *uita*

1212 carminis particula in pago Interpromino denuo inuenta est et edita ab AdeNino in Notizie d. scavi 1895 p. 445. extant ultuma uersuum 11 ss. uerba, in 11 excepit ille ... *ut essent*, tum congruentia cum editis ab .. *ante legi* ad .. *ella iuuat*, confirmatur in 13 *de|sistat humatam*

1252 ex schedis CIL. XI 5836. uersu 5 *sepulcro* apographa meliora. praescriptum nomen sane *Sabinus* fertur. inferiorem cippum occuparat imago sedentis medici et circumfusi instrumenti artis

1302 ex schedis CIL. XI 6249 ubi 2 *domo*, 3 *fatalis* et *annis* (*horis* in altero exemplo scriptum erat), praescriptum *u(iuus) f(ecit) M. Annidius* eqs.

1349 ad fidem lapidis exactum repetii 1847

1363, 1 *terres* proposuit Caesar p. 41

1567 nescio quo modo oblitus sum adnotare quod Hosius docuit musei Rhen. L p. 300 hexametros 4 et 5 eosdem esse cum disticho Catonis II 3 *linque metum leti, nam stultum est tempore in omni, dum mortem metuas, amittere gaudia uitae*. unde simul discimus Oppium non uixisse ante exitum saeculi II, ipse enim quin Catonis istius aequae ac Senecae compilarit sapientiam nemo dubitabit. hic igitur titulus distichorum Catonis testis antiquissimus

1650 titulum quo loco pars superior extat inde oriundum esse Foro Semproni adfirmat Bormann CIL. XI 6142, carmen unius fide nititur Passionei

I INITIA CARMINVM

a male Parcarum dura 428
 ..ium a parentibus 202
 abiat Venere Pompeiana 233
 .. abstulisti .. cra, non 1790
 abstulit una dies anima 405
 a]c sceptrum regi cessit 254
 ac ueluti formosa rosast 1040
 accensum qui pedicat 47
 accipe me dixit domine 681
 accipe me sities et 338
 accipe Phoebe precor 1841
 accipe tam longas b. 1431
 accipite sancti uobis 1840
 accomodata gerunt 449
 aceruam Ditis rapuit 80
 aceruum luctum mihi d. 708
 acipe nunc frater s. 830
 .. nidus acta 1765
 .. actam de 1685
 Actius erniacas qui d. 358
 .. ad astra 775
 ad diuortia Rheni 895
 hospes] ad hoc tumultum 502
 ad h(oc) m(on). u. f. n. l. 201
 ad matris casum filius 1503
 marty]ris ad nomen q. 1418
 ad [uitam] uo[lui] C. 1074
 Adeodatus indignus a. 747
 adepto consulatu 1527 B
 adesse ultorem nati 31
 adeste amici fruamur 190
 eg]o adhuc adole[s]cens 140
 admiror paries te non 957
 admodum i. . 1637
 in quint]o adscindens a. 149
 .. adsequitur fratrum F. 1386
 adulescens tam etsi pr. 848

a[e]de pietatis cons. 1601
 .. aedis sacrae uenera.. 1416
 aedis aedificat diues 1488
 aego mi aps te speraba 178
 A]emilia Prima salue 131
 aemule si qui potes 334
 .. Aeneadum fastis ex o. 888
 aequas optauit sedes 1284
 aequius hunc fuerat me 1156
 aequora conclusit c. 1526 A
 aetas properauit f. 150
 aetate hic faceo l. 977
 aeterna domus hec est 225
 aeternam ad Ditem uiuos 136
 aeternam tibi sedem H. 467
 .. a]eternu.. 1782
 aeternum sic linquo tibi 1285
 Aetherius moriens dixit 1476
 aeu]i ingens, genus e. 1366
 gran]dior aeuo 1676
 Afoni] salue doleas ne 610
 Alcide sacri generis d. 869
 Alcmenae Iouis et magni 870
 alei in uenerieis [rebus 181
 Alexander episcopus 1837
 Alexandream quisque n. 214
 Alfeno Fortunato 1519
 non] alio .. 1762
 alliget hic auras si quis 944
 alma lauacrorum de s. 273
 altaris primus per t. 1423
 altori ob meritum dicat 488
 amat qui scribit pedicatur 45
 amici bene facere 1793
 .. us amico 1680
 .. lli .. amisisse dolemus 696
 amissum mater cru]deli 1639

i... amor... 1690
 iustra]t Amor taurus latet 887
 amoris ignes si sentires m. 44
 amplificam sequitur u. 669
 ..an. X Procula tum. 564
 angelicae legis docta 1443 B
 Gn. Aninius quen q. 41
 Annaeus Placidus Herculi 21
 anne m... 1753
 ..anni[s 1364
 annis nouiens denis 1609
 ..anno X...hanc m. 1748
 ..agui... | annoru... 1719
 bis de]uos annos P. 377
 ..is ante... 1710
 ante bis octonos quam 1550 B
 Antinoo et Beleno par 879
 antiqua genereose d. 1529 B
 antistes Damasus p. 915
 antistes domini qui p. 688
 antistesque d[ei 1763
 Antonius Seuerus Aq. 1568
 Apollonia quae u. 1523
 aram cum signo Siluano 259
 aream at sepulchra c. 115
 Argiue uictor Hercules 22
 Arinia Victoria magnis 116
 armiger ecce Iouis G. 346
 a]rmipotens Libycum 1803
 Arrius Callistus uix(it) 1599
 ars cui summa fuit f. 483
 artibus ingenuis cura p. 1167
 artis grammatices doctor 481
 artis opus queritur s. 332
 aspecto paulum tumulo 1305
 aspice descensum, cernes 852
 aspice praeteriens m. 438
 aspice quam subito m. 1489
 aspiciate hanc speciem i. 367
 aspiciate uenientes hic m. 756
 assibus hic bibitur 931
 at quem non ceno, b. 933
 at tua templa lybens u. 873
 atro dolore percussus 1610
 atrox o Fortuna truci 1065
 Attalus haec feci rebus 1630
 Attica dis data sum t. 418

Attica quae fuerat C. 1131
 aue Herennia Crocine 1566
 aue mea uita 360
 aue Quartilla dabis 26
 ..leropria...nus aui... 1712
 aula micat ubi corpus b. 919
 Aulus Palateina E. 1250
 aurae etulere p. 1535 B
 aureus est Dana[e 359

Bacchum et Sylenum s. 1798
 Baetica me genuit telus 479
 Balbilla uotum debitum 847
 balnea uina Venus c. 1499
 barbara barbaribus b. 351
 barbara quem genuit 1276
 barbarus aere cauo t. 350
 Bassa uatis quae Laberi 1559
 procon]sule bella 1525 A
 Belus fortunae rector m. 872
 bene adquiescas frater 1538
 bene adquiescas Hilara 179
 bene concordēs uiuite 1588
 bene sit tibi qui iacis 128
 bene sit tibi qui legis 127
 bene ualeas quisquis es 65
 benedicta hic sum 1792
 benemerenti de me hoc 239
 ..ucto bis... 1779
 bis binos uix dum c. 447
 bis denos uitae qui 1245
 bi[s] pieta[t... 1761
 bis quater ad denos p. 1501
 bis sex uir factus p. 234
 bis ternos annos uix. 459
 blandam te pietas mors 446
 Blesamus hoc Nouius 1254
 bona suis moribus u. 1615
 bonéis probáta inuéisa s. 56
 Borysthenes Alanus 1522

L. Caecilius Felix fecit 533
 caelestes animae damnant 783
 ca]elesti renatus [a]qua 1344
 ..Caesarii sequens u. 1724
 P. Caledius Rufus P. 1612
 Calliste mihi nomen erat 1035

Campani saluete uiri 1785
 ..ue campum et uiant. 296
 candida me docuit nigras 354
 candore pulchro m. 849
 ..canes esse ante me 206
 cape pignus amoris 360
 qu[i] captus talis miserisq. 538
 cara meis uixsi subito 1036
 cara meis uixi uirgo 1532
 ..cara patri[que] 1659
 cara pia coniux Yguia 653
 ..carmena.. 1682
 carpis si qui uias paulum 513
 ..i Cassi 1721
 Cassiae ut dignae O. 551
 Cassius inmerito presul 713
 casta bona inuiolans 1289
 casta fide magna sei q. 180
 casta pudica decens 843
 casta pudica fui M. 561
 casta pudica pudens 1502
 castitas fides caritas p. 765
 Castula puella ann. 1617
 causa meae mortis p. 1834
 cede prius nomen n. 912
 cede uetus nomen n. 320
 Centauro uehitur rapta 344
 cerne uiator in hoc 1286
 cernis ut orba meis h. 369
 Ceruia quae idem uixit 740
 ceruom altifrontum c. 1526 C
 Chie opto tibi ut refricent 50
 Chreste nutric[i] fecimus 1845
 ..cius Chr(ist)i ancci.. 1745
 ..cineres alius loc[us] 1062
 cingebant latices montem 310
 circumitu aduersi 1178 C
 Claudia nobilium prolis 1435
 clauditur hoc tumulo B. 710
 Cl(audius) hic iaceo D. 1249
 Cl(audius) hunc [uiuu]s 1278
 clausa iacet lapidi c. 489
 flete] coaequales mors 374
 cogitato te hominesse 241
 ..colonus. | .hic tibi f. 731
 ..colui potentes 114
 columen morum ac p. 511

comiti defunctae 110
 communem nummum d. 38
 communi se[de regna] b. 1392
 complementem menses 1535 A
 f]unera componit subito 1241
 condidit alta quies 1446
 condidit Ambrosius t. 906
 condidit Antigonus h. 291
 condidit hic miseri m. 1060
 condidit hic natum i. 644
 condidit hoc tumulo f. 1137
 condita Casariae sunt 716
 condita Nebris habes 393
 condita oc tumulis r. 793
 condita sub tumulo r. 757
 condita sum Nice quae 421
 conditus hac Romanus 1251
 conditus hoc tumulo 1419
 conditus infelix in ista 588
 conditus inpena iacet 1018
 condi[tus].. | fortuna 1019
 ..coni.. concluderat 1747
 ..s coni.. u]enturam 1691
 coniuge direpta meo d. 1310
 coniuge si qua caret f. 988
 coniu[gio nostro] s. 1428
 coniugis amissae l. 1534 A
 coniugis officium paret 382
 coniugium inceptum d. 1295
 coniugiu[s] hic ille iacet 595
 coniunx hic Blandi 1290
 ..con]iux castissima f. 1441
 c]oniu(x) cara mihi 1831
 gonlegium quod est a. 2
 conliberti et conserui 831
 ..ape complectens d. 1744
 corrigi uix tandem q. 331
 consimiles fratrum t. 1348 A
 Constanti coniux p. 666
 Constanti uirtus studium 893
 Constantina deum u. 301
 Constantine tuo fini d. 1270
 Constantine tuos sic s. 278
 ..Constantius auctor 577
 Constantius munerarius 1851
 consul in egregiis bis s. 734
 consummatus litter(is) 101

contegit hic tumulus d. 1158
 continet hic tumul[us 1726
 conubii decus egregium 1311
 ..conueniens.. 1708
 conuenite simul quot 1504 B
 ..Coporusque tul[ist]i 1177
 Cornelius Lucius Scipio 7
 corporis adque animi d. 850
 corpus humo animam C. 755
 cot debuit facere filius 174
 credere[et] u[er]ix dubito 352
 credis quod deicunt? 331
 credite nicturas 902
 Crescens quisque meam 954
 criminibus multis o. 853
 crudeles Parcae nimium 1204
 crux est uita mihi 921
 cubiculum duplex cum 656
 ..go cui pater add. 563
 cuius de uita merito p. 1583
 cuius Filemati anima 1851
 cuius furibundae r. 494
 cuius reliquias cinerum 497
 cuius si tam properantia 1483
 cuius uotis indulgere d. 1586
 culmen apostolicum cum 312
 culmen opes subolem 1394
 cum bis duodenos aetas 1100
 cum mihi prima nouos 1116
 cum mortem.. 1654
 cum prima Datuae s. 685
 ..rri.. cum qua uixissem 391
 cum quidam s 43
 cum tua Rustice r. 1762
 ..cunct[is] cert[atio] i. 1178 A
 ..ue cunctorum opifex 797
 cunctorum haec suboli 1216
 eo] cupidius perpoto in 188
 curaest casta fides 924
 ..en curi.. si scire 645
 Curtia hic sita est F. 549
 custos sepulcri pene d. 193
 Cutius has auris Gallus 866

da puras, hic Nais inest 337
 Dacia quem genuit 728
 ..mat]ri data se[des].. 1665

de decuma Victor tibi 248
 de genitore mihi 409
 de incerto certa 331
 de nocte multa cum 43
 de qua nihil unquam d. 162
 de uero falsa 331
 dea uirago Delia 217
 debilis Albuleo steterat 865
 debita coniugio Apelles 1192
 debita libertas iuueni 1015
 debuit haec gnatae p. 976
 debuit hic ante miseros 819
 debuit hoc patris natus 1050
 annos] dece menses s. 1826
 decem et octo annorum 85
 Decimus a prima s. 1321
 dec]uma facta 5
 ..decumo anno infe]lix 93
 Chi]onianus dedic[o 229
 ..arias defendit in a. 316
 ..Bacc]hi dei nota [s. 547
 deis inferum p. 16
 ..denos animam sine c. 841
 ..denos qui uixit annos 1595
 ..denos uita sine crimine 840
 dentes aprorum 1526 B
 deo qui uias et semitas 25
 deposuit corpus tumulo 1359
 deq[ue].. 1625
 derisori qui uixit bene 211
 desine iam mater l. 823
 desinite aequales P. 1001
 detrahe sarta comis et a. 1237
 ..qua deum me 1750
 ..deuotam quae tibi m. 1809
 deuotione uigens a. 303
 ..tri]buat deus omnip. 1438
 ..dextera e.. 1683
 dextera fama mihi fuit 964
 di Mánes, manes sitis 1164
 d(ic) r(ogo) p(raeteriens) 1453
 dic rogo qui transis 1452
 difficilis quondam d. 286
 digna fui merito meo r. 491
 digne tenes premium 1382
 C. digno innocenti i. 626
 dii si qua est caelo p. 816

diis fretus uitae i. 1641
 dilectae Probus haec 1348 B
 dis Manibus istis G. 1571
 disce quisque pius pater 647
 discite dum uiuo 1491
 discite qui legitis diuino 779
 discitis crescentes pietate 833
 .. m discordi maritum 1638
 .. um disii nam .. fama 1784
 dispar damna lege P. 1128
 diua precor Tellus 1217
 diuersum sortita c. 1531 B
 diuor[um 1525 C
 diuum sodalis consu[l 20
 dixit et hoc pater o. 730
 docta lyra grata et g. 1302
 dolens et maerens filieis 154
 dolere mater noli 1537 B
 dolere noli matrem 147
 domino dilectus quoquo 100
 aete]rna domus in qua 662
 Donata pia iusta uale 576
 donat hac pelli D[iana 1526 D
 donauit genitor magno 1072
 duct(u)auspicio imperioque 3
 dulce istic nomen G. 1307
 ca]rum dulcemque m. 1667
 dulcis aput Manes Zoe 1292
 d]ulcis nimis proles o s. 1821
 dulcis Proserii coniux V. 638
 dulcis [cara uiro l]atet 603
 d]ulcisq. uitam .. 1753
 dum cupidus iuuenis u. 629
 dum peritura Gethae p. 917
 dum quidam pau[d- 43
 dum simul dulcem cum 718
 dum sum Vitalis et uiuo 484
 dum suppeditat uita, i. 1563
 .. dum teto[li uitam 1079
 .. obus a n dum uitam 1633
 dum uixi bibi libenter 243
 dum uixi quaesi cessauit 1093
 dum uixi uixi quomodo 187
 dura quidem frangit p. 1406

ecce sacerdotum tenuit 1387
 e]dideram munus m. 417

ego tibi quod tu mi 178
 egregius fidei sanctus 1350
 eheu heu Taracei 362
 cheu quos fletus retinet 649
 emeritae quantum d. 704
 Ennia hic sita est F. 1604
 Ennodius uatis lucis r. 1368
 enos Lases iuuate 1
 eodem u[trumq. die] f. 1574
 Ephesia Rufria ma[ter 94
 epytafium hunc qui i. 1621
 eques natus Romanus 41
 .. erat annus 1211
 ereptam e gremio quum 383
 ereptam uiro et matri 1544
 ereptam uolucrum C. 1517
 erepti fatis hic sunt c. 810
 ereptus fato est Aquileiae 406
 eripuit nobeis unde u. 978
 es bibe lude 935 1500
 difficile] est dictis narrare 738
 est equos perpulcer 331
 .. s est [fo]rtuna b. 1674
 est hoc monimentum M. 13
 est homo non totus 347
 est uia [p]er [c]liuom 331
 .. et arte fuit quouis 1108
 i .. et illam 1701
 .. ne ii .. et iun .. 1718
 .. q]uoq. et natae n. 643
 .. et quae rara fides t. 1508
 .. resi]ste et titulum p. 1545
 .. s et uera fides duo 922
 et iacet hic talis qui n. 623
 et te, Terra, precor l. 1047 s.
 et tu quae dederis 1462
 et uita breui impleuit 717
 euasi effugi Spes et F. 1498
 Eu]carpiae .. [si]nae c. 552
 Euodus hic sit[us est 1154
 finibus] Europae sed g. 884
 eus tu uiator ueni hoc 120
 Eutreptus iustis bis senos 695
 Eutropium hic Christe 1356 A
 Eutychis ut par est t. 380
 Eutychius martyr c. 307
 ex l[ibris sac]ris g. 1356 B

..ii ex Nicii..domina 776
 ex]celsum dominum m. 725
 exegit uitam florente C. 684
 exemplum periit castae 423
 f]uner(is) exequ(ia) i. 531
 eximia specie iacet hic 1188
 ..lunt exigu .. 1774
 extremo tumulus latuit 305
 ..extractor templi quo 791
 ex[uu]iis resolutus in 1347 B
 ..faciant me quiescere 828
 factionis Venetae Fusco 500
 ..no fallentes horas 1426
 Fata deum tria quae 1169
 fata suum petiere diem 464
 fatalem hanc sedem H. 396
 fatálés moneó ne quis 1032
 fatalis anima m]isera 143
 fatigas subito 1737
 fatis peractis mater 172
 fato crudeli siqua est 1213
 fecerat Eufranor B. 889
 t..feci l.. 1714
 féci ego quod decuit te 1034
 feci quod uolui uiuus m. 137
 fe]cinus hunc titulum m. 605
 fecisti patriam tu q. 1756 B
 felicem gladium [tibi 1525 B
 felices omnes frustra q. 1785
 ..felicis cerne uiator 1280
 Felicis semper qui fuit 210
 Felicla hic misera c. 1064
 ..par]um felix cum c. 452
 Felix digna tulit parum 858
 felix haec uisa est n. 1160
 felix militiae sumpsit d. 302
 ..it felix residet sub 665
 Felix sanctae fidei u. 1851
 felix Terra precor l. 1121
 felix uita uiri felicior e. 659
 feruida dum potuit l. 812
 Festus Musoni suboles 1530 A
 fidus uixsisti sine c. 1104
 filia cum matre est 1076
 filiola[m] amisit pa[ter 1070
 filius hic situs est Iuli 1224

fili]us hunc titulum d. 818
 filius hunc titulum p. 1584
 finitum Euhodiae fatum 1049
 Firma satis felix cum 1140
 ..fit puer Atti 357 B
 flamen item dumuir q. 260
 post fla]mmas cineresq. 1802
 Flauiani antistitis r. 709
 flebilis hoc m... 1728
 flecte genu en signum 920
 flende iaces in Basso 1560 B
 flere cupis quicumque 541
 flet domus et cari 1173
 florente aetate d. 1534 B
 ..florentem mei c. 970
 florentem meritis C. 327
 florentem speciem r. 379
 florentes annos subito 803
 Florentina mihi q. 1429
 floribus ut saltem r. 492
 Florus ego hic iaceo q. 399
 flos Veneris mihi de.. 935
 fluxa aut syrmata B. 1510
 Foedula quae mundum 1445
 foresis ars hic est sita 224
 ..uae form.. 1707
 formidat omnes 331
 ..fortuna iace[t 1352
 F]o[rt]una malis n. 1171
 Fortuna spondet multa 185
 For[tu]nate animula d. 41
 Francus ego ciues R. 620
 fratres o..s liqui 1221
 fratris amor.. 1656
 frequens uiator saepe 123
 ..fueere quondam Vibii 231
 Fortuna]ta fui et uixi te 389
 fui probata quae uiro p. 66
 ..ue fui iuuenis.. 540
 ..ta fuisset..quit et o. 1087
 fuit Atistia uxor mihei 14
 fuit hic uitae nitidus 1582
 fulgida regna petens c. 712
 fumantes iterum cineres 1016
 functa iaces hic set u. 1043
 functus honorato senio 1277
 funditus hanc statuit M. 1805

funera non aequo puer 1170
 ..funere c... 1735
 ..funere coniux 683
 ..f]unus acerbum 1668
 futuitur cunnus [pil]osus 230
 futu[ra] fiunt.. 1851

Gaetula harena prosata 218
 Gai...ic... 1692
 Gaius Tutilius Rufinus 1225
 Gallia me genuit, nomen 1175
 gaudia que dederat r. 569
 gaudia semper agens q. 628
 ..ares gem... 1854
 ..frat]rem geminosque 1258
 ..g]erit geminum uno 1850
 gemma uelim fieri 359
 ..Pau]lus gener[e ortus 308
 genitor Iunonem dedicat 220
 ..s | [ge]rmana | marito 1646
 ..ulistratius germani l. 1824
 Germanos Maurosque d. 881
 germine sublimi Proba 1361
 ..ris gradum..Parcae 1548
 grammaticus léctorque 1012
 grata quies geminas t. 706
 gr]atus qui fuerat d. 1003

lib]ertus habebat 401
 hac ego bis denos n. 996
 hae sunt paruae tuae 1555 A
 haec caua saxa Oppilani 721
 haec est quae uixsit s. 67
 haec est quam coniux 1466
 haec loca Theodosius d. 285
 h]aec quae me faato p. 959 B
 haec quaecumque legis 1402
 ..h]aec quoq. nomine K. 419
 haec quoque praefectus 1807
 haec tam prisca suis l. 282
 haec tenet exanimam [t. 498
 haec tenet orna tuum u. 720
 haec tenet urna duos 1355
 haec tibi kara tuus c. 634
 haec tibi mens Valilae 916
 haec..eo pater h[unc] 1235
 hanc aram domini s. 672

hanc aram Nymphis e. 252
 hanc sedem longo p. 460
 hanc ti]bi marmoreo c. 864
 ha]nc [t]ibi quam noui 874
 has sedes genitor dum 574
 haue dulce nobeis nome[n 92
 hauete Manes Pontiae 1791
 Hedistes animo simul 1046
 hei age quisque uoles 983
 consist]e heic ho[spes 981
 heic sita est Nimisis 1053
 heic situs sum Lemiso 1851
 heis sunt duo concordēs 15
 Heliades in quo nunquam 211
 Helpis dicta fui Siculae 1432
 Hercules inuicte Catius 228
 Hercules inuicte sancte S. 23
 heredibus mando etiam 1851
 heu crudele nimis fatum 1549
 heu iuuenis tumulto q. 412
 heu memorande pater l. 707
 heu me nate iaces t. 1337
 h]eu quantis impedimur 733
 heu simul hic nata et g. 440
 heu tumulto Donat[a 1200
 heus oculo errante quei 55
 heus tu uiator lasse qu[i] 119
 hi sancte coluere deos 435
 ia]cit hic an[cillae 1723
 ..s hic cinis est positus 1767
 ..iae hic cunctae [et p. 585
 ..hic Fortuna sepul[tum 1226
 Felicitas] hic habitat, n. 26
 ..e hic in[terfece]re l. 1268
 ..hic patronae cum d. 1126
 ..hic sepulta corpora 71 B
 ..hic sita est Victoria 221
 ..hic..deceptus 821
 hic Aquilae cineres m. 1151
 hic auiam neptemque l. 1848
 hic bis praefectus patriae 325
 h]ic cito raptā iacet n. 1847
 hic Clearchus qui dum 235
 hic Clodia cara cunctis 1090
 hic Clytius carus cunctis 1089
 hic cum lauru feret R. 1342
 hic decus Italiae tegitur 1335

- hic dominus tituli nóta 410
 hic duo . . rustica turba 1785
 hic ego me memini 1810
 hic ego murinus praeco 1256
 hic ego nu[nc f]utue 955
 hic ego qui sine uoce 1255
 hic ego qui taceo u. 512
 hic ego Siculina minus 1820
 hic ego sum Cornutus 604
 hic ego sum posita Irene 505
 hic erat hic primus g. 506
 hic est condita delicata 1509
 hic est illa sita dulcis 1025
 hic est illa sita pia frugi 368
 hic est ille situs Herius 1564
 hic es]t ille situs [m]irus 1259
 hic est ille situs qui q. 999 s.
 hic est ille Visellius 1573
 hic est positus Fl. H. 1581
 hic est sepulta Pacilia 64
 hic Festus iacet c. 735
 hic Fortuna iaces casu 1440
 hic fuit horridus ante l. 894
 hic funus crudele situm 1346
 hic habitasse prius s. 306
 hic iaceo coniux Crati 1024
 hic iaceo infelix Zmyrna 496
 hic iacet ambigua pietas 586
 hic iacet antistes s. 687
 hic iacet Aufidia Seuerina 548
 hic iacet egregia meritis 1836
 hic iacet exanimis t. 442
 hic iacet ex[animis t. L]ja-
   beria 553
 hic iacet exanimum d. 430
 hic iacet exiguis D. 1166
 hic iacet extinctus p. 679
 hic iacet Helpidius fatis 425
 hic iacet Heraclius nim. 753
 hic iacet ille situs M. 1179
 hic iacet in tumulo Aur. 556
 hic iacet in tum[ulo C. 596
 hic iacet infelix proprio 732
 hic iacet ingen[io . . 1351
 hic iacet ingenio celsus 1411
 hic iacet Meteriola 794
 hic iacet Optatus pietatis 1313
 hic iacet Vetedinus p. 508
 hic iacit Artemia dulcis 772
 hic iacit Iohannes p. 719
 hic iam nunc situs est 487
 hic inhumata pridem c. 1448
 hic iunctae sepulchris i. 711
 hic lapis et tutámen e. 1190
 hic lapis ossa tegit m. 1234
 hic Leo uir sanctus s. 785
 hic leuita iacet D. 1414
 hic Lucianus cum bona 689
 hic magnis meritor m. 790
 hic matris cineres sola 1129
 hic Maxima iacet nunc 1822
 hic mihi cara pio tegitur 784
 hic mihi sunt sédes ae. 1022
 hic miser Antheros p. 416
 hic natus caranquae t. 1384
 hic obitus a . . 1760
 hic Pastor medicus m. 1415
 hic pater et mater p. 824
 hic pietas hic prisca f. 686
 hic pietatis honos haec 597
 hic] pietatis honos ueteris 817
 hic Pomptilla iacet c. 1551 F
 . . h]ic posita est cl. f. 771
 hic positis membris p. 1422
 hic positus iuuenis q. 414
 hic puella iacet primis 751
 hic puer octauo f. 1232
 hic quiescit ancilla dei 1619
 hic recubat dignus C. 780
 hic requies data Hloderici 792
 hic requiescit in pace E. 763
 hic requiescit in pace M. 762
 hic Seuera sita est V. 1314
 hic Siluina sita insons 1727
 hic sita est Amymone 237
 hic sita est infans patri 445
 hic sita est Kal. Flauia 575
 hic sita est Propitiae p. 211
 hic sita quae fuerat S. 1023
 hi]c sita quae uixi d. 387
 hic sita [quae uixi c. 560
 hic sita sum matrona 558
 hic sita sum quae f. 385
 hic s]ita sunt pia n. 857

hic situs Amphion e. 1260
 hic situs est ille probatus 363
 hic sit[us] est infa[ns] 458
 hic situs est iusti iu[dex] 1320
 hic situs est iuuenis p. 472
 hic situs est primeus q. 1322
 hic situs est quoius p. 211
 hic situs est quondam 1248
 hic situs est quondam i. 520
 hic situs est Theo. . 1372
 hic situs est Varius 480
 hic sit[us] est] . . i mu . . . 462
 hic situs Euphrosynus 1818
 hic situs ille ego sum m. 463
 hic situs in tumulo g. 646
 hic situs Silbius ecclesiae 786
 hic soror et frater 1057
 hic stigmata aeterna Acte 95
 hic sum Bassa sita pia 1058
 hic sum matris ab ubere 1576
 hic sum positus qui s. 1105
 hic super ossua cineresq. 550
 hic tenera insontis 1407
 hic Teudefredi condita 223
 hic titulus pueri casus 658
 hic titulus teget d. 768
 hic tria carorum sita sunt 616
 hic tumulus Fructi sacer 1101
 hic tumulus paruus nil 1271
 hic ubi tam claris l. 1808
 Hilara minor Midaes m. 365
 . . hilaresque penates 471
 hinc ab alto aquosos 295
 his foribus carae r. 1027
 his pater ac mater m. 1052
 hisce locis Flori r. 501
 . . hoc oculu . . 1858
 App[li]as hoc tegitur s. 1345
 libe[r]ta hoc titulo p. 1009
 hoc Anulinae mei 611
 hoc castae in tumulo 1813
 hoc desiderium titulo 1134
 hoc ego su in tumulo 1318
 hoc ego sum t. M. 422
 hoc Ep[iscop]i tumulo 1017
 hoc erat quod sperabas 529
 hoc est factum monum. 11

hoc hoc sepulcrum r. 219
 hoc iaceo tumulo c. 1645
 hoc iacet in lapide 555
 hoc iacet in tumulo 766
 hoc iacet in tumulo s. 495
 hoc iacet in tumulo . . 1758
 hoc iacit in tomulo 1378
 hoc in loco suo conditum 141
 hoc in sarcophago g. 504
 hoc lapide tegitur 557
 hoc mihi noster herus 1185
 hoc monumentum m. 579
 hoc natum tumulo 1172
 hoc nuc nos posito t. 642
 hoc paruo teg[itur] . . 1857
 hoc pater infelix 1546
 hoc pietatis opus 1201
 hoc posita in tumulo 1209
 hoc qui scire cupis i. 1449
 hoc rudis aurigae r. 1279
 hoc sepulcrum confreq. 240
 hoc situs est tumulo C. 625
 hoc situs est tumulo c. 1399
 hoc tegitur post f. 1611
 hoc tibi dat tumulum 1229
 hoc [ti]tulum ornauit f. 1020
 hoc tumulo Baioli 758
 hoc tumulo cineris a. 1033
 hoc [tum]ulo Pontiane i. 499
 hoc tumulo positum est 1153
 hoc turba in tumulo 1513
 hominem reddit rhetor 233
 mendaces] homines m. 331
 ho[m]ines ego moneo n. 184
 homo es resiste 83
 hone oino ploirume 6
 honestam praebens o. 293
 honestam uitam uixit p. 70
 . . h[on]or hic [requi]escit 536
 . . s honorem migro 1627
 . . nus honores culpando 650
 . . s lim .[.] [h]ora diem 1657
 horam cum primam c. 880
 hortulus hic Vari est 886
 hos ab animo potuit 1851
 hos duo testa tegit c. 1228
 hos ego uersiculos feci 1825

..h]ospes 1679
 hospes ades paucis et 1005
 hospes ad hunc t. 838
 hospes consiste et T. 980
 hospes quod deico p. 52
 h]ospes resiste et a. 117
 hospes resiste et hoc ad 74
 hospes resiste et nisi m. 118
 hospes resiste et pa[rite]r 54
 hospes resiste et quae s. 73
 hospes resiste et tumulu[m] 76
 hospes r. et tumulum c. 82
 hospes r. et tumulum h. 63
 hospes sta et lachruma 973
 hospitium tibi hoc i. 242
 hostibus indigne saeua 619
 hostis incertus de certo 331
 ..huc..ma per gentes 257
 huc iterum Pietas u. 1552 B
 huc sita est Paterna p. 476
 ..huic frater titulo.. 532
 huic monumento u. 201
 huic sancto loco s. 1341
 humano generi legem 1376
 ..ius hunc titulum 1155
 hunc ego nunc titulum 1029
 hunc habet aeternus c. 1312
 hunc lectum..um 1785
 hunc leges leti p. 1478
 hunc mihi inique i. 1596
 hunc Placentia habet p. 478
 hunc qui leges titulum 639
 hunc [R]ufum [su]auem 1230
 hunc tibi perpetuo t. 1028
 hunc titulum natae g. 1550 A
 hunc titul. posui m. 1208
 hunc titulum posuit tibi 1536

 iacet sub hoc signino 1851
 ..tu]mulatu iacit hom[o] 535
 iam bis ut octonos S. 1071
 iam datus est finis uitae 436
 iam docui silices uerba 952
 iam teg[eris] 1731
 ibis in optatas sedes 1530 B
 ..t ill..tate plenus 1746
 ille ego Alexander g. 1222

ille ego Demetrius uero 1186
 ille ego Pannoniis q. 427
 ille ego qui quondam p. 426
 ille ego qui uarios c. 1273
 ille ego sum Proculus 892
 illi deos iratos quos o. 199
 ..imbuere fabentis 326
 immatura dies fa[ti] 1649
 immatura quies quos a. 1282
 immatura sinu tellus 1066
 immatura tui proper. 1069
 immerito abductas P. 997
 imminet Leoni uirgo 24
 impensae causam t. 371
 impia mors rapiens t. 1388
 ..in hoc tumulo Pompeius 534
 ..in uita possidet quantu 182
 in fluctus quem fata d. 842
 in freta dum fluuii c. 1786
 in hoc sepulchro sunt o. 138
 in lucem postquam te f. 752
 in nomine domini hic t. 789
 in quartum surgens c. 987
 in tumulo mors saeua 1385
 ..nec] ina[n]i pondere 1741
 inclinabilite[r] 356
 inclusi tenerum p. 1397
 incola Tifatae uenatibus 256
 ..inco]lumem..animi i. 328
 incolumes saluosque suos 827
 indicium future p. 1620
 indolis hic iacit heu 769
 ..industria uigilantia 71 A
 infausto leuis umbra t. 1844
 ..infelices parentes f. 1471
 ..i]nfelix Simp[l].. 1704.
 infelix annosa uiro n. 844
 ingenii legumq. potens 1412
 ingenio uirtute modo d. 584
 ingratae Veneri s. 1301
 ..r ingress[us].. 1717
 iniqua fata quae nos tam 16
 inlustris meriti recubat 778
 inlustris titulis meritisque 698
 in[m]atu[ra] dies 554
 ..ia]cit innoc(ens) P. 1379
 innocens Onensimus 211

inn]ocuis fratruum d. 1702
 innocuus Aper ecce iaces 441
 in[p]ia fata mea Falconi 566
 inplesti pia uota peracto 394
 inegnem genetum c. 770
 fuglio insidias uale p. 1340
 ..insignebus pariter et n. 694
 inspexi lucem subito 78
 inspice qui transis 413
 integer atque pius uita 667
 inter auos proauosque 654
 inter odoratos nemorum 469
 interea dum liberos 624
 interpres diuum caeli 1528 B
 intus hoc iacet iubenis 1618
 inuicti ueneranda ducis 271
 inuida florentem r. 1149
 inuida mors rapuit fato 1011
 inuida Parcarum series 1206
 inuida puncta iubent f. 339
 inuida sidereo rumpantur 883
 inuida sors fati rapuisti 974
 inuide quid gaudes? 1298
 inuidosque meos ci[ues] 283
 ipsa licet seni(bus) b. 1403
 ip]se iubet mortis te m. 1492
 ipse pater lacrimans s. 1643
 ..a. | . ipsos a. 1705
 ista uorax fossa D. 798
 iste mihi coiux in tristia 527
 t.s isto pietas in.. 1632
 ita candidatus fiat h. 195
 ita candidatus quod p. 194
 ita leuis incumbat terra 197
 ita ualeas scriptor hoc 196
 Itala me rapuit crudeli 1026
 iter VII annis ego iam 1068
 iubeo et is ei si f. 331
 iucunda sueis gratissima 364
 ..te | ..iudicii 1772
 ..ntus iuenis reuerentia 402
 Iulia Erótis femina o. 86
 Iulia Firma sita tumulo 448
 Iulia Pieris obstetrix 226
 Iulius cum Trebia bene 1325
 Iulius Ingenuus obiit in 522
 I]unonis sedes i. 1551 G

..iunxit. | . nus fecit 1720
 iustitiae facies pudor i. 652
 Iustitiae Nemesei Fatis 867
 iustitiae sedis fidei d. 315
 ..nni iuue[n].. 1777
 a]gitare iuuenilis amor 1332
 iuuenis Sereni triste c. 213
 kara mihi coniunx 635
 labora aselle 1798
 labore et cura uiuos 90
 laetus lubens petito 331
 languentem tristis d. 1551 D
 ..Latiae pollens.. 1753
 ..a laudat.. 1711
 ..aes..laude re[li]qui 1722
 lectita collis uiator hoc 246
 ..cu]m Leda iunxit a. 345
 ..lege seue[ra] 1739
 lege aeuiterna traditus 104
 lege nunc uiator nomen 84
 ..ei legi feruens funeri 1795
 ..l]egite hoc Remi et Q. 1511
 leiber[ta] 60
 ..Leonti.. displicuere 631
 Leontia bene merita t. 741
 ..leui nigrore nite[ntis] 1626
 leuitae coniunx P. 1358
 leuitae coniux semper 1561
 liber et exuctus cura 1829
 liber nunc curis fuerim 437
 liberta et coniunx P. 1041
 libertinus eram fateor 990
 Licinius Maurus huius 116
 limen ad hoc populi 267
 ..rtis lingua mea.. 1681
 litera nula docet nomen 923
 litorea praessus s. 1531 A
 litoribus uestris quoniam 251
 ..rat.. littera.. 1642
 littera qui nosti lege c. 454
 littera Theorianis semper 926
 Liua me tellus aluit g. 386
 locus capillo ribus e. 205
 c de..rae g..[l]onga s 1631
 ..lo]nga subactis 519

longa licet te care p. 1410
 longaeuo mecum u. 1430
 longus amor periit d. 444
 luce renobatus a.. 1658
 lucis fine carens 1733
 L(ucius) haec coniunx 1293
 lucri repertor atque 1528 A
 lumine uirgineo hic s. 748
 Lupensia hic ego sum 1579
 lux mihi Siricia diuino 1380
 lux patriae sublime 1413

maceriam clusit circum 201
 ..uii..maesta fors.. 1709
 ..magna uirtus pueri u. 607
 magna hominis hic ossa 415
 magna quod adsurgun(t) 909
 magna sapientia multasque 9
 magne deum Siluane p. 250
 Mandrosa hic nomine o. 693
 Manes et super[i] 581
 Manes si saperent 542
 ..composu[it] manibus 1396
 Manib. hic [pl]acidis P. 559
 Manibus hoc sacrum c. 592
 Manibus sacrum certa 594
 Manlius hic situs est 376
 Marcellus hic quiescit 1521
 M(arcus) Cocceius H. 211
 Marcus Frontinus M. 28
 Marin. Catinai. exitum 1598
 ..marit[i], non potuit 490
 ..m]ari[t]i, qui caruit 1044 B
 ..i marmore Baias 1754
 marmoribus uestita 309
 Martia Theudosium d. 287
 martiribus sanctis p. 317
 martyribus domini a. 777
 martyris ad frontem r. 1434
 martyris hic locus est 1801
 martyris hic s. Liberalis 904
 ..ma(n)surisolo perpetu[o] 815
 mater et pater Daphino 156
 mater genuit materq. r. 809
 mater monumentum f. 152
 Mater nomen eram n. 562
 mater si poss[em] fili 1194

maturitas hominum fui 1613
 ..i max. | .mina m. 1756 A
 Maxima quae mater S. 1729
 Fl. Maximinus facit c. 621
 Maximus et Lascius duo 186
 Maximus has olim th. 292
 Maximus hic recubo d. 1220
 Maximus hic situs est 1398
 ..qu]ae me decepit.. 1778
 ..e m me liquerat an.. 1686
 me propter maria, terras 546
 meam amice ne doleas 1543
 ..taui meam[q.] | ter r. 524
 ..e meis tumulis auis 468
 membra fulgent hic u. 1622
 Memnonem uates c. 227
 Memnonis.. clarumque 272
 memores pietatis filii 159
 ..son.. memoria 236
 memoriae Nauigi u. 1607
 memoriae titulum sibi 116
 ..m]ens clara recessit 1770
 ..mensibus actis 600
 mensibus et geminis c. 716
 mente pia uiuens 1377
 mentula cessas? 50
 ..ta mercede.. 1687
 meremur Fabea 1360
 meritis pariterque et n. 700
 Messorius Florus u. 1594
 mi fili mater rogat ut 151
 ..mihi non [sanabile] u. 602
 mihi hoc posuit, mors 985
 militia insigni raptus 539
 militiae nomen dederant 304
 minimum malum fit c. 35
 ..m miser occidit annis 1231
 ..miseri i. | .mariti 1688
 ..misit iter.. 349
 mittit Mattosae salutem 233
 miximus in lecto 932
 moenia qui Risinni A. 1527 A
 moenia quisq. dolet n. 890
 molliter ossa cubent 1458
 monumentum apsolui 89
 monumentum maerens 153
 monumentum me uiuo 139

moram si quaeris sparge 37
 morborum uitia et uitae 1274
 ..la mores eueni.. 1647
 moribus hic simplex s. 1814
 ..moriens cum dixerit i. 802
 mors intercessit, filio 177
 mors mea quoi doluit 163
 mors quae perpetuo c. 1390
 morte cita rapto t. 825
 mortua cum fueris fati 1021
 mulier ferebat filium s. 42
 mulsum crustula m. 1506
 ..multa mihi curae cum 956
 ..multa quam.. 1694
 ..do multa uidi i. 142
 multa nimis fides o. 891
 inaiu..multos sint.. 1616
 ..is..ra munera leti 1677
 munera parua quidem 898
 munera quae cernis quo 318
 munere te hoc dono L. 1800
 munus uirgo tuum i. 749
 ..mo]enia muros,[se]d d. 1806
 ..r Musarum carmine 1671
 musica cum cantu r. 400
 musicus incanere d. 1557
 Mutatae Vistiliae hic o. 1817

nam fuit eximia specie 1303
 nam te su coniunx multa 636
 Nardu poeta pudens h. 962
 ..o nasci pot.. 1752
 Nassius hic situs sum 1843
 nata breui spatia p. 1297
 nata set in lachrimas 1161
 natus sum summa in p. 372
 ne dubium longo q. 678
 ne dubium longo u. 774
 ne more pecoris otio t. 97
 ne tangito o mortalis 16
 ..nec duro iam doleas 1202
 nec iussa testamento n. 1008
 nec non triste sepul[to] 1010
 nectareos succos B. 280
 nemo est bellus nisi qui 233
 Neptuni uertex regmen 1524
 nihil sumus et fuimus 1495

nobilis Eugenia p. 1447
 nobilis in causis f. 1529 A
 ..s noce[t in]de simul 1199
 noli dolere mamma 146
 noli dolere mater eu. 145
 noli dolere mater factui 148
 Nome fuit nomen haesit 1316
 ..nus nomen | ..Catillio 1334
 ..n]omen corpusque d. 1738
 nomen non dico nec 1331
 nomen qui retinens t. 1253
 nomina tue superos l. 598
 nomine dic[ta] fuit P. 1283
 nomine Iulianus menses 1197
 nomine mente fide m. 1381
 nomine quae Solida u. 640
 nomi]ne quo genitor m. 1163
 non aequos Parcae st. 493
 non clausa in tumulto r. 609
 non digna coniux cito 1329
 non digne Felix citto 1328
 non dum bis denos a. 1132
 nondum completis u. 1306
 non est ex albo iu[de]x 40
 non fueram non sum 1585
 non fueras nunc es 800
 non grauis hic textit t. 453
 non hic olla meos c. 1133
 non homo non pecus 348
 non optata tibi coniunx 1014
 non sufererat uno dolore 613
 non sum(us) inendacis 331
 non te qui properas u. 1514
 non uendo ni[si] a. 1507
 nonum post decimum 1143
 nos tibi digna tuae m. 1002
 ..nulla est animi, non 943
 Numenio Zoe amans f. 1291
 ..Numice Lauinas 212
 Numidarum prima m. 1554
 ..etissima numina u. 860
 numinis antistes Sabazis 1317
 ..nunc consoltas? q. 331
 nunc matris pietaten a. 568
 nunc me rogitas nunc c. 331
 nunc recipe me saxe 1580
 ..ianorum nuncupabitur 746

nuper in hoc tumulo 1395 B
nuper praeclaro signatus 742

o dolor quanta elachrimae 565

o du[lcis] . . 1653

o fata breuia contrariaque 102

o formosa nimis s. 1578

o iucundum lumen s. 963

o m . . nullo 1730

o miser . . ereptam 1651

o Priape potens ami[ce] 1504 C

o quam dura tibi 456

o quanta pietas fuerat in 81

o Rhode dulcis anima a. 737

o semel atq. iterum cum 671

o utinam liceat collo c. 950

o utinam uiuo potuissem 1107

.. rito ob . . quod mihi . . 1689

ob sorte et fortuna i. 1788

obsequio raro, solo c. 455

obtullit imperio praef. 298

Occius hic situs est Mani 370

octachorum sanctos t. 908

oculos reposuit statuís 208

olim non fuimus nati 1496

olim sacrilegam quam 911

olim Victor auus caelo 265

ollam Seueri flaminis ne 200

omine susceptus primo 378

omnes hei mei sunt filius 58

omnes optamus sit tibi 1461

omnia bona meruit ipse 745

omnia formonsis cupio 940

omnia quaeque uides p. 761

Oppi emboliari fur f. 41

Oppi ne metuas Lethen 1567

Oppia Calsiane mater f. 176

optamus cuncti sit tibi 1460

Optatio nomen sis natum 614

.. o]ptima quae domin . . 632

opto meae caste conting. 1287

.. sse optulit 79

oraii causas felix dum 1236

orba queror genetrix 1148

orbatus nato fecit pater 510

ordinibus Scythicis curas 324

ornasti et manes l. 1139 B

.. ornatus II uir 1832

orniiea . . u . . er busi . . n. 1096

.. s oro ne laeseris 1178 B

.. ihec . . ci . . orta 1736

inlus]tris ortu generis 764

ortus ab Iguio medicus 1252

ortus in alta Ephyra 408

os cineri mixtum rapido 1135

.. at]q. ossa iacent t. 1324

.. si quaeritis] ossa S. 1098

ossa piia cineresque s. 834

ossa quieta precor Z. 1242

ossa relata domum cinis 1099

ossa sub hac lapidum 1442

ossa sub hoc tumulo 1080

ossa T. Quincti hic sita 375

sep]tem ostia Nil[i] 1113

otiosis locus hic non est 333

Paccius hic ego sum G. 754

Pallados en studio d. 342

.. p]allentes declinant l. 1787

pal]ma celestia regna t. 676

pande tuas paradise f. 1371

panditur hic aditus . . 691

.. na pandun[t] 1356 C

Pan]thea cornigeri sacris 253

papilio uolitas texto r. 1063

parbi sepulcrum corporis 222

Parcae temiseris rapuere 537

.. Par]carum crimina f. 1768

parce opus hoc scriptor 835

parce piaae Manes ita te 837

parce precor Paulo s. 726

parcitis heredi et uos i. 366

parentem amaui qua mihi 62

.. parentes . . oscula n. 648

.. parentes qui in spem 144

parentibus praesidium a. 69

Paris rex Troge Menelau 901

p]arua quidem mon. 1102

parua sub hoc titulo F. 1157

.. m parui tu[mul] 1684

paruolus in gremio c. 1059

paruulus hic situs est 1162

dat] pater hoc natis 1827

pater et mater titulum 1152

p]ater mihi fecit quod ego 103
 ..ae patiens uis scire 1184
 ..pat]re cretus Hyg[in]o 1353
 ..tes..patre uidisse 1670
 ..m patriaque notauit 482
 Patricium domus haec 1420
 patris opus munusque s. 279
 patronae pro meritis d. 16
 ..p]atroni famam barb. 1112
 paulo siste gradum i. 465
 ..paupere progenitus 1238
 Pax sibi uiuos homo p. 1333
 pectora si resecet scrut. 329
 ..eo pede claudus u. 269
 ..os penetrat uox 1725
 p]er [a]nnos, [nam] dum 392
 per freta per maria t. 1265
 per haec sepulcra perque 215
 perlege cuncta precor c. 475
 permultis prosum 331
 perpetuam sedem n. 675
 perpetuas sine fine d. 1339
 pes pros euf inc. 17
 Pieris hoc tumulo teg. 1141
 Pieris hunc titulum p. 1147
 ..et pietas.. 1769
 ..pietasque pudorque 1742
 pignus amoris habes 360
 pinxit et ut decuit d. 323
 pio parenti statuit aram 157
 Pistus et inpubis situs 989
 pius et sanctus uixi q. 134
 pius parentibus raptus 1577
 ..P]lacidiam placatus s. 1743
 ..placui uixi 1695
 ..a placuit..haue 1789
 ..rna poli.. 1623
 ..po]nderis istic 1771
 Pontia sidereis aspirans 1846
 ..pontifex quiesco ecce 1562
 pontificis requiem cael. 715
 pontificis sancti cin. 1425 B
 pontificis sancti requiesc. 705
 lau]datus populo solitus 411
 portarum ualido firmavit 897
 portauilacrimismadidus 1176
 ..o positum m...us fatis 1673

..hi]c posuit sed funere 1294
 possidet non merita locus 509
 post mortem si uiuit a. 1370
 post septuagesimo n. 1515
 postquam ceciderunt sei 331
 postquam mors Christi 1391
 postquam sarcophago m. 615
 pot vollohom sororom 17
 ..poteris cognoscere l. 321
 ..nis potuit iucunda u. 1045
 praë cunctis opibus l. 736
 praecipitat f.. 1628
 praecursor domini m. 322
 praefixo moriens naturae 1354
 ..pra]emia..[par]ua a. 1675
 Praenestina tibi Verus 739
 praenomen Marciae p. 845
 praesbyter hic situs est 668
 ..praeteriens nostro r. 1196
 praete]riens quicumque 1191
 praeteriens quicumque legis
 consistit 1007
 p(raeteriens) d(icas) s(it) 1454
 precor praeteriens d. 1797
 precor si qui estis Manes 132
 ..p]remitur si[tus].. 1272
 presbyter hic positus F. 690
 presbyter hic uoluit S. 759
 prestitit hic po[pulo] 1852
 eilniabo pribatus luci 651
 ..p]rima aetate sepultae 1304
 prima aetate tua rapta 1187
 ..tegit]ur primaeva i. 1819
 Pr]imula prima fui 1614
 Primus mihi nomen erat 514
 principi..serua.. 1755
 pr]incipis hanc statuam 896
 ..f]laute principum cui 30
 ..am prisca fidei.. 1716
 prisca rediuiuis consurg. 914
 ..pro uoto tha[lam]oque 1666
 pro meritis paruum m. 829
 pro nefas iste tuum l. 750
 pro paupertate haec s. 1042
 ..pro[batus in] armis o. 521
 ..pr]ocul a[spice].. ut s. 544
 procurator eram Lepidae 994

profuit en tibi quot fana 525
 ..oqui properante .. 1773
 ..properas rog[o] .. q. 1591
 ..pro]pere mors 677
 Protogenes Clouli suauei 361
 prudens mandat natos 113
 ..nis histo pudorem 1812
 ..auit pulchre deces[s]um 68
 pulueris aurati pluuiā sit 938
 pupa que bela is tibi me 232
 purpuram ueluti rosiosq. 601

qua sinuata cauo cons. 907
 XXXX annis uixit 404

..quae liqui g[au]dia u. 1296
 quae dum nimia pia f. 211
 quae felix fuerat fato 1593
 quae i .. et mea f. 1655
 quae mihi iura dedit c. 1054
 quae nondum septem c. 398
 quae res mort[al]lis uita 99
 quae sibi dolorem iripuit 155
 quae tibi cumque mei 972
 quaenam digrediens m. 353
 quaerere cessaui n. 1092
 quaerere cessaui nunquam
 neq. perdere desi 1091

quaerere consueui s. 1095
 ..dam .. uia quaerite n. 433
 qualem paupertas potuit 203
 qualia dictat amor 1753
 qualis fuit Aconia m. 1608
 quam bene concordēs 1427
 quam bene curbatī d. 899
 quam domino fuerant d. 787
 quam dulcis fuit ista q. 1512
 quam male sors leti c. 1409
 quam q .. | et sine fine 1078
 quam tempus durum 1558
 quam uis inscriptum f. 1122
 quamuis la[ss]e uiator r. 77
 quamuis maturo rapiaris 702
 quamuis nate tuos mors 1375
 quamuis saeua tuos p. 1849
 quandius uixi quaesiui 1094
 quandocumque leuis t. 965
 quandocumq. tellus mea 966

quandoquidem citius f. 1764
 quanta homini conferre 530
 quat ualeas abeas pascas 470
 quei apice insigne Dial[is] 8
 Q]ueinctius Gaius P. 12
 ..quem dederat cursum 814
 quem bis quinos d. 608
 quem fatum eripuit p. 1547
 quem flentes doleunt m. 820
 quem non uirtutis e. 813
 quem quaerit patriae m. 1239
 quemadmodum ā. 1597
 queri necesse est de p. 216
 ..qui Gothicas 1804
 ..qui legis .. [be]ne d. 124
 d .. | qui li .. 1648
 .. | qui piia tr .. 294
 ..qui tauros ualidisq. 523
 qui caliculis lana p. 209
 qui colitis Cybelen et 1110
 qui cum dum haberet c. 91
 qui dolet interitum m. 618
 qui dum uita datast s. 1106
 qui gemitu tristi lacrimis 663
 qui legis haec flores uiae 986
 qui legis has pueri 1198
 qui legis hunc titulum 808
 qui] legis hunc titulum quid
 nomen 420
 qui mortale genus s. 1326
 qui nunc Valianus ab i. 275
 qui peccatorum sordes 311
 qui Persas bello uicit 885
 qui post tantum onus m. 573
 qui properas quaeso t. 1327
 qui quid quid dixit 1261
 qui quondam ad s. 1600
 qui quondam situs est 1264
 qui se hominem meminit 1115
 qui uerperam uissit quid 46
 qui uixit ann. - sine c. 1004
 quicumque Albana t. 1055
 quicumque es puero l. 403
 quicumque legis t. 1037
 quid gemis et lacrimas 807
 quid lacrimas? factum 1299
 quid loquar aut sileam? 670

quid pote tan durum 936
 quid quereris fati m. 998
 quid sibi uolt quaeris 1136
 quid stantes.. 407
 quid sumus aut loquimur 801
 quid superos potuit i. 1168
 quid tibi nunc prodest 543
 quid tua commemorem 984
 quidam cum peteret alas 43
 quidam quom legeret 43
 .. a quidem iu.. 1780
 quiensces in pace merens 664
 .. ulia Quincti Ranci feilia 59
 quinque hic annorum 567
 quintum annum et d. 1119
 quicumque Nol[a]na t. 1056
 .. si] quis quaerit in u. 941
 quis gemitum mortis u. 1644
 quis nōn uolta riget 1061
 quisque huic tumulo p. 1308
 quisque huic tutulo m. 1799
 quisq. legis titulum l. 723
 quisque meum titulum 1463
 quisq. praet[er]iens s. 1553
 quisq. sitit ueniat c. 336
 quisque uiam carpis M. 528
 quisque uidet tumulum 674
 quisque uidet tumulum ui-
 tam 673
 quisquis ades celeri g. 443
 quis]quis amare uetat 359
 quisquis amat calidis non 948
 quisquis amat coniunx 1288
 quisquis amat ualeat 946
 quis]quis amat ualeat 945
 quisquis amat ueniat V. 947
 quis quis ardua turrium 299
 quisquis es atuentum 1205
 quis quis es en hospes 429
 quisquis es huc oculos 1218
 quisquis he(ris) post me 578
 quisquis honorem agitas 876
 quisquis hunc tabule l. 724
 quisquis in alterius f. 1785
 quisquis in has partes 1457
 q]uisquis iter carpis 1592
 quisquis lucifero sortitur 1389

quisquis post mundum 781
 quisquis praeteriens t. 133
 quo modo mala in a. 1490
 .. quocunque ex urbe 1214
 .. qu]od moribus quod 657
 .. s]ed quod precepuus 697
 frui]tur quod semper o. 116
 .. qu]od te conor 1706
 quod credis templum 1551 B
 quod debuit filius p. 175
 quod decuit facere filiam 169
 quod decuit natam p. 1486
 quod duce te mundus s. 300
 quod dulcis nati quod 682
 quod edi bibi mecum h. 244
 quod ego scelerata m. 1569
 quod facere fuerat g. 168
 quod facere nati p. 175
 quod fas parenti decuit 171
 quod fecit male quis m. 1589
 quod fore morte mea 1487
 quod fugis quod iactas 331
 quod]d gens Carnuntum 910
 quod licuit Iunianos r. 258
 quod neptis auiae facere 178
 quod parenti facere d. 173
 quod par parenti facere 166
 quod par parenti fuerat 164
 quod par parenti fuit 165
 quod quisque uestrum 129 s.
 quod re sua d[if]eidens 4
 quod si longa magis n. 822
 quod superest homini 1247
 quod tu debueras frater 1118
 quod]d tu neg]asti mihi 178
 quod uiua merui m. 1181
 quod]d uiua merui m. 1182
 quod uoto petiere suis 1123
 quod] scripsi semel et l. 942
 quondam de nomine p. 1240
 quoniam fuit uoluntas a. 51
 quorum laudatur s. 103 B
 quos gemitus Romane 1404
 quos paribus meritis 1560 A
 quot merui uitam m. 1180
 quot nomen titulus p. 826
 quot par parenti dequ 170

quot par parenti fuerat 167
 quur petis postempus c. 331
 quum praematura r. 1109

raedarum custos numq. 1174
 ..rape...omni... 1753
 rapta iaces 1349 *male, recte*
 1847

rapta sinu matris iacet 397
 raptus ego superis p. 473
 raptus qui est subito 1575
 reddere p.. munera 1828
 reddere quod [solum] l. 518
 reddere quot solum licuit 517
 reddere te fatis Ephire 1183
 ..relinquere uulnere 1740
 reliquiae cineris tumulo 1189
 reliquiae pueri quondam 1815
 reliquias i... qui tulit 1227
 ..acior...m repperit 1751
 ..ni requiescis in a. 1373
 ..as resiste et perlege 61
 respice praeteriens oro 466
 respice praeteriens uiator 474
 respice quam parbus c. 1839
 respicis angustum precisa 788
 respi[ci]t ad malum p. 343
 Restitutus hoc infelix t. 105
 Restitutus multas decepit 355
 ..m robusteis nondum 979
 rogat ut resistas hospes 53
 rogo per deos Stygios 198
 rogo per superos qui estis 16
 rogo te mi uiator 16
 Romanus nomine sum 1572
 Romulea prole Tar[peia] 109
 Rufine haruspex di te 27
 ..rumpit ami[c]... 357 A
 rupe caua manes feci 641
 rure o[pulens caru]sq. 1417
 Rustica cara suis 1124
 Rustica perpetuae non 1367

Sabinus dissignator cum 39
 Sabinus praetor magna 207
 sacra Diogeniae claud. 1436
 ..sacrum certa pieta[te] 593

sacrum quieti corporis 224
 ..saepe Priapus 862
 salue care mihi coniunx 424
 s[al]ue mille animarum 255
 salue sancte pater P. 1504 A
 Samnis sum genere P. 384
 sancta tibi hunc titulum 1125
 sanctae memoriae Celsus 795
 sanctis contiguus s. 1516
 sanctis onor summus 854
 sanctorum exuuiis p. 1437
 sanctorum gremiis c. 782
 sanctorum ueneranda c. 1842
 ..sie satis letum c... 1669
 S[at]urne...[discipulus] 1812
 scandite cantantes d. 918
 sceptrorum columen t. 1365
 ..scire uiator 1450
 scire uolens lector qui 1433
 ..scis me hoc sibi 103 C
 scribenti mi dictat Amor 937
 scribi in titulo uersuculos 485
 secreti Manes qui regna 395
 Secundus Rufianus pro n. 25
 ..ur...nos sed... 1749
 sed...nibus o... 975
 sede sub hac recubat c. 622
 sedis apostolicae pr. 1374
 ..seduci crimine coniunx 633
 Sefronius tegetur tomolo 1393
 ..sei legis ne uituperes 57
 sei qua renascentes o. 1077
 sei quid amor ualeat n. 935
 seiquis hauet nostro c. 969
 seic florem aetatis tenuit 968
 Seia Honorata in flore 113
 Seius Fundanus nutriuit 112
 semper in hanc tabula 340
 semper M. Terentius E. 929
 semper ob meritum u. 661
 senem seuerum semper e. 34
 seni supino colei culum 49
 ..senuit Menelaus in a. 1243
 septenis decies cum E. 1444
 Sergius ut pubes e. 526
 se[r]pentis lusus si qui s. 927
 ..de seruam cum uoles 50

seruatur fidae patrieq. 714
 seruauit thalamum g. 1139 A
 Seruilia Irene reuerens 451
 seu mortis miseret seu té 98
 seu stupor est huic studio 89
 Sex(tus) Pompeius d. 863
 esse]t si genitor nobis 1246
 si deus ipse tua captus 925
 si dolor infractum potuit 1233
 si fortuna suos potuisset 1485
 si graue non hosp[es 1013
 si i. . ultimus imo 1757
 si lutus si puluis tardat 982
 si mentes puras retinent 743
 si mentis uirtus lucisq. 701
 si meritis possem dare 1088
 si modo sunt Manes s. 1323
 si nescit mens sancta 1424
 si nitidus uiuas eccum 882
 si non ante diem crud. 1484
 si non factorum praeceps 1482
 si non factorum praep. 1479 s.
 si] [non] factorum p. 1481
 si non molestum est h. 1533
 si pensare animas s. 995 B
 si pietas prodest q. 1117
 si pietate aliquem redimi 1127
 si potes et non uis cur 949
 si pro uirtute et animo 204
 siqua fides hominum est 939
 si qua manent obitis u. 1031
 si qua tamen pietas 1555 B
 si quae i. . disce semel 1759
 si quid praeterie[ns 1459
 si quis erit uariae m 1785
 si quis forte leget t. 1086
 si quis forte legit titulum 1085
 si quis forte meam c. 953
 si quis forte uelit tumuli 1142
 si quis ut uiuat quaerit 319
 si quit bis facere te bibo 189
 sic ego pro meritis [c. 572
 sic pia sic felix sic q. 1262
 sic tibi contingat fel. 1067
 sic tibi perpetuo sint l. 1468
 sidera me retinent nil 1363
 sidereos Catalie . . 1732

sig]num et [der]ectam p. 277
 siliqua frequens foueas 335
 Siluane sacra semicluse 19
 . . s]implex d. . 1693
 . . si]ncerus ab omni 993
 sint licet exiguae f. 1552 A
 Siricius pia nunc pers. 905
 sis licet in numero s. 1439
 siste gradum fugiat q. 1309
 siste gradum quaeso s. 1212
 sist]e gradum quicumq. 1195
 siste precor quaeso c. 1193
 . . ae]ternas situs sum 1223
 siue apros feroces fudi 238
 sola in terris omnibus 160
 solberat antiquas moles 900
 . . s]olitus fueram cura 1257
 . . li solum quod res[tat . . 582
 solus amare u. . 935
 solus qui matri relictus 1605
 somnio praemonitus m. 263
 . . se somnis frequentiam 135
 . . somnus claudit ocellos 1811
 Sophron hic situs est 1816
 . . tis sordent . . 1698
 sors tibi sub teneris A. 1336
 Sossius hic si[tu]s est S. 589
 . . s spatia Parcaru[m 571
 species uenusta mens cui 796
 . . m spes externis semper 811
 spes generis clari m. 1408
 sple]ndor parentum nihil 111
 . . mes st . . 1855
 st]a lapis in longum et 1075
 Stallius Gaius has sedes 961
 Statio Marullo fratri St. 729
 statuit maritus dono 158
 stemmate precipuum t. 1369
 studium habui ut facerem 88
 Vr]bica suabis semperq. 1753
 subductos olim latices p. 290
 subductum primae Pyl. 1103
 sublimes quisquis t. 1347 A
 substa praecor paulum 1319
 Suetrius Hermes hic s. 461
 sufficit anne tibi cetera 1114
 sum castae cinerum l. 1518

- sum Frygiae te[rra] n. 1267
 sum uagus assidue toto 871
 sume soror carmen s. 1357
 sumptibus e propriis F. 261
 sumus mortales immortal. 191
 ..sunt uenus[t.. 87
 ..superest in i.. 1781
 supremum uitae titulum 583
 surrectura die caelo c. 846
 susceptum merito uotum 262
 suscipe funerea parent. 1405
 suscipe me sociam t. 1338
 suscipe terra tuo corpus 1477
 suscipit eximium subl. 1835
 ..omni]bus suis dulciss. 75
 ..suum misera dol. 637

 tāli in coniugio haec uni 161
 talia te fallant utinam 930
 ..go tam ..e marmore 951
 tam bene fictilibus 360
 tan cito pictor acu S. 1150
 ..t]angebatur cura ueh[endi 268
 tantis pro meritis felix 329
 ..tantum rhetor.. 599
 ..te orat tu es [sanctus] deus 5
 a]c te tua uota sequantur 836
 ..qu]oque te.. 1700
 ..ros in ..te dignum 1853
 te ..co .. quae mihi 1263
 te Ioannem Tarraco c. 699
 te lapis obtestor leuiter 1474
 te lapis obtes[t]o[r 1473
 te lapis optestor leuiter 1472
 te lapis] optestor leuiter 1475
 te mihi Glycerium fors 545
 te moderante regordeus 727
 te precor Alcide sacris 868
 te qui precor uiat[or 126
 te rogo praeteriens fac 477
 te rogo praeter[iens 1456
 te rogo praeteries ut p. 1145
 te rogo preteries sit 1455
 te terra optestor leuiter 1470
 Telephus hāc sēde I. 1120
 tempera iam genitor l. 507
 templa uiri pietas fecit 1551 E

 templum hoc sacratum h. 18
 templum in rupe Tagi 878
 ..i t[e]mpore ce[rto 1636
 tempore quo sum g. 1567
 tempore supremo F. 1097
 tempus uicturo mihi l. 1144
 tenet amicorum memoria 744
 ter binas hiemes festina 612
 ter fugia amor 1812
 ter singulos nondum c. 503
 Terentius Sabinianus f. 107
 terminus est uitae n. 971
 ..i terra quam pro[c]ul 1044 A
 terra ..ni sidera regni 288
 terra leui tumulo leuior 1038
 Terra parēns tibi F. 1039
 terra precor quaec. 1315
 terra tenet corpus n. 1207
 ..terras nec minus et 1266
 terris quicumque uiator 1330
 terrenum corpus, c. 591
 tertius hanc urbis s. 1425 A
 Teseus intrauit monstr. 855
 Theodosii iussis gemino 289
 Theodosius coepit p. 314
 Theodosius pater E. 313
 ..tibi praeterito redeat 1467
 ..tibi sacra feren[tes 1678
 ..tibi uenatorum C. 851
 ..tibi uiua uoluptas 1469
 Tibur mihi patria, A. 856
 Ticianus uates Christi d. 692
 ..totius utilitatis 630
 ..ala ..e trad .. 1672
 Traiani queren(t) atria 1343
 ..tranquilla per a. 1275
 transgrediens paulum 1603
 ..us tri[stis] cinis.. 1703
 tristis Anastasio Const. 660
 ..tu nulla morte pe[ribis 877
 tu cum esses ad s. 1823
 tu mihi aeternum r. 680
 t(u) m(ihi) d(ebueras) f. 1796
 tu modo Frumenti d. 281
 tu ni scis quantis uitam 450
 tu pater et mater l. 1051
 tu pede qui stricto uadis 434

tu pia tu mater cineres 431
 tu placidus 360
 tu pupa sic ualeas V. 233
 tu quae Tarpeio coleris 249
 tu qui carpis iter gressu 1451
 tu qui legisti nomina 1464
 tu qui lucernam cogitas 48
 tu qui praeteriens l. 1084
 tu qui praeteri[ens 1640
 tu qui praeteriens 125 1539
 tu] qui praeteriens sp. 1083
 tu qui praeteries sp. 1541
 tu [q]ui s..monimentum 1542
 tu qui securá procédis 995 A
 tu qui segura spatiarus 960
 tu qui stas et spectas 1540
 tu qui tendis iter p. 1537 A
 tu quicumque legis t. 457
 tu quicumque mei u. 1111
 tu quicumque pius uel 1606
 tu quicumque uenes d. 1383
 tu q]uoque communi 580
 tu segura iaces ego 390
 tum quaerit nomen m. 832
 ..tumulis.. Venustus 1713
 ..tu]mulo lo..1753
 ..t]umulum est.. 1783
 ..a...phone...turba 1776
 ..ro uaporauerit as.. 284
 ..uasta igni fidissimus 1073
 ubi perna cocta est si c. 33
 ..a]ment ubique tuu[m 1635
 ..u]el Tityi lagr.. 1652
 uel nunc morando resta 108
 uel uos quos pietas 515 1830
 ueloci lusori dicite laudes 341
 ..coni]ux ueneranda M. 1300
 ..ueneraris mente tr. 1753
 ..ueniat..properae n. 1697
 uenimus hoc..o magis 928
 uer tibi contribuat sua 439
 uerbera carnifices fl. 903
 ..ros]is ueris honore 1244
 ..uero ex semine p.. 1629
 ..inasistame uersu 1650
 ..uesci nei incendia p. 935

..ueste adu.. 1624
 ..t ui me oculi posq. 934
 uiator audi si libet 121
 ui]ator remane re noua 122
 Victor ego quondam in 760
 ..ae Victorina[e c]oniugi 96
 Victoris Biarci patris p. 1602
 ..nda ui[d.. 1587
 uidi pyramidas sine te 270
 ..ra uigebant 1699
 uiginti duo erant anni 1219
 uigula ma[tuti]na et c. 36
 uillicus aerari quondam 861
 ..s uir s...necuit 1715
 uir potens meritis n. 1838
 uirginem eripuit fatus 1570
 uirginis hic tenerae l. 1401
 imi..i uirgo..acto p. 1634
 uirgo decora et innocens 211
 uirgo hic sepulta fida 1565
 ..uiro posuit coniunx 1215
 uirtutes generis mieis 958
 uirtutis merces palmam 32
 uirum uendere nolo m. 1785
 ..uita senilis 1766
 uita bona fama fuit, m. 839
 uita bonum est et uita 1497
 uita breuis longo m. 1203
 uita morti propior fit c. 186
 ..e]t uitae nostrae m. 1794
 uitea quot longis sunt 276
 ..cepsq..sa uitis t. 1734
 uíua Philematium sum 959 A
 uíua uiro placuí prima 1030
 uiuas qui dixeris: uiuit 1465
 uiue laetus quique u. 245
 ..en uiuite qui l. 1775
 uiuite dum se.. uitae 806
 uiuite felices nostrisque 859
 uiuite felices quibus est 373
 uiuite felices quibus e. 1082
 uiuite f]elices quibus 1081
 uiuite felices quibus e. 804 s.
 uiuos mi feci ne post 1269
 uius namque tumulo p. 722
 uixdum transcuris E. 1443 A
 uixi beatus dis amicis 106

- uixi quod uolui semper 991
 uixi uiro cara custosq. 381
 uixsi quad potui semper 992
 uix[it]... annos sine cr. 486
 ..u ullius uixsi quom fide 72
 ulterius nihil est m. 1493
 ultima clausurunt P. 587
 ultima concludens p. 703
 ultima factorum coniunx 1130
 ultima forsan 360
 ultima funereo p. 1395 A
 ultima i[am .. fun]ere f. 1146
 ultimus hic honor est 1833
 umbrarum secura quies 1165
 um]brar. ac nemorum i. 1520
 Vmmidiaie manes tum. 1159
 una die geniti eandem 617
 una dies adimit crudeli 1281
 una et bis senas turrets 297
 una Iuuaniae domus hos 1210
 unda lauat carnis m. 913
 undiq. diuinis exornans 767
 undis cyaneis donum p. 266
 ..uno m.. 1696
 unu et uiginti bis i. 1551 C
 unus es ex sacris cui 875
 uos ego nunc moneo 1494
 uos equidem nati c. 1400
 uos qui transitis nostri 799
 uos rogitat quaeso soror 1006
 uota Fauentinus bis d. 264
 uota superuacua f. 432
 uoto sum compos: s. 388
 Vranio Satyro s. 1421
 Vrbani mihi coniunx 516
 ..urbis qui nymphas a. 274
 urbis alumna graues 1551 A
 urna Valentinum haud t. 655
 uror amore tuo 360
 Vrsi tumulum cernis 627
 Vrsiniano subdiacono s. 773
 Vrsulus illustris meritis 330
 Vrsus togatus uitrea qui 29
 ..usur pristafalacirix 17
 usurae uitae, sortem m. 183
 ut dulcis flos filius b. 1607
 ut perferantur si qua s. 192
 ut primum adoleuit p. 1590
 ut rosa amoena homini 967
 ut te Palladi raptum f. 606
 utere felix 360
 uxor cara uiro m. 1138
 Zoticus his nomen nudum 590

II TITVLORVM NOMINA PROPRIA

- Abascantus seruus 1463
 Abidia Maxima 1004
 Abieno consule 1362
 in gremio Abraham 684 749
 Abundantius 1619
 Acca Prima 1520
 Acellii Syneros Vemens 83
 Achaia capta 3
 Achelous pater N. 1542
 Acherontis undae 428 Ache-
 runtis 434 Acherontos 1552 A
 Acheronteis uadis 1109
 Acherusia regna 395 tem-
 pla 1535
 Achilla 1183
 Achilleus martyr 304
 Achilli corpus laudat H. 1233
 Achillis uir spect. 707
 Acilia Baebiana 652
 Acilia Romana 1122
 Acilianus 1122
 Acilius Clarus u. cos. 890
 C. Acilius Eros 1122
 M. Acilius Eros 1457
 M. Acilius Fontanus 978
 Acme lib. 1563
 Aconia 1608
 Aconia Fabia Paulina 111

- Acte lib. 95
 Actius gaesatus 358
 Adam 730 A nomen Adae 301
 s. Adauctus 671
 Adelfio consule 1561
 Adenta 1194
 Adeodatus presbyter 747
 Adoneis lusibus 1109
 imp. Adrianus 427
 Adrias martyr 911
 Adtas parue puer 400
 Aeacia moenia Risinni 1527
 Aeacida Achilles 1233
 Aedia 498
 Aegisthus Aug. seruus 816
 L. Aegnatius Felix 1483
 Aegyptos 1552 A patre Aegyptio 40
 Aelia Aelia[na 454
 Aelia Hygia 1558
 Aelia Philete 424
 Aelia Sabina Romae 442
 Ael. Sabina Aquinci 489
 Aelia Saturnina 1282
 Aelia Tertia 273
 Aelia Theodote 509
 Aelia Valentina 592
 Aelia Frontonis uxor 492
 Aelia uilla Hadriani 865
 Aeliana 1343
 P. Aelius 109
 L. Aelius Coma 478
 T. Aelius Faustus 1814
 P. Aelius Fronto 820
 T. Aelius Hospes 803
 P. Aelius Inpetratus 820
 T. Ael. Iustus 489
 Aelius Marcellinus 647
 C. Ael. Palcatus 573
 P. Aelius Pius 1535
 T. Aelius Primitius 803
 Aelius Proculinus 1604
 P. Ael. Tere[ntianus 615
 C. Ael. Tertiolus 573
 Ael. Tertius ueteranus 273
 L. Aelius Tertius causid. 478
 Ael. Valent[inius 1558
 P. Ael. Vindex 820
 Ael. Vitalis 1830
 P. Ael. Vlpius 460
 T. Aelius Aug. l. Dem. 1186
 T. Aelius Aug. l. Steph. 1184
 Aelius coniunx Marc. 597
 Aemilia lib. 60
 Aemilia Plotia 567
 Aemilia Prima 131
 Aemilius Hermes 567
 C. Aemilius Ianuarius 1788
 M. Aemilius Ianuarius 1298
 Aemilius Isidorus 477
 Aem. Vitellianus 575
 Aeoni chaere 610
 Aeneadum fasti 888 parens
 1525 rector 1526
 Aeneae sanguis 212
 Aeronii Crescens Firm. 1206
 Aeruthreo fluctu 1552 A
 nomen Aetae 646
 Aetherius 1476
 Aethnauiros 1327
 Aetruscus aper 865
 Afrodite h. f. 669
 Agape 730
 Agapetus papa 1377 1842
 s. Agapitus 746
 post cons. Agapiti 700
 Agapus negotiator 1621
 Agathemeris Marsidia 1127
 Agaton 733
 cinis Agcellonis hon. 1312
 Aginantius Faustus 693
 Agnellus episcopus 715
 s. Agnes 301
 V. Agorius Praetextatus 111
 Agricola Flauius 856
 thermis Agrippae 29
 lib. Agrippianus 134
 Aionion 610
 Alanus ecus 1522
 Alba locus 1327
 Albana uia Beneuenti 1055
 L. Albeius Hilarus 73
 Albia O. l. Hargula 180
 Albini claro sanguine 783

- Albuleo gurgite 865
 Alcide inuicte 868 s.
 Alcinous 886
 Alcmenae proles H. 870 1629
 Alcyone flebit 1549
 Aleria urbe 6
 Alethius u. c. 1366
 magnus Alexander 1253
 Alexander Alexandri f. 728
 Alexander Eupaedis f. 1222
 Alexander Maraidi s. 170
 Alexander actor 1585
 Alexander Pautaliae 585
 Alexander Volsiniis 742
 Alexander episc. 1808 1837
 Alexandria Aquileiae 214
 Alexandreo nomine d. 273
 Alexandria Daci cuiusd. 482
 Alexandria Vrsi coniux 627
 Alfenius Ceionius Iul. K. 654
 Alfenus Fortunatus 1519
 Alfen[us] P. l. Sodala 1022
 L. Alfidius Vrbani 245
 Alfii Mysogenes Saluia 1844
 C. Allidius Herma 1261
 Alli Filetiani horti 478
 M. Allius Firminus 826
 M. Allius Viator Opt. 157
 montis Alpico 19
 Fl. Amala Amalafrida 1850
 Amanda lib. 1011
 signo Amandius 1788
 Amandus Nassius 1843
 cui nomen Amanti 1350
 Amantio consule 658
 Cominienus Amantius 653
 Amaranthus 1028
 Amarantus colorator 179
 Amarantus puer 970
 Ambiana ex prou. B. 1129
 Aur. Ambrosius 906 s. 1421
 Ambrosius diac. 1350
 Amemone 603
 Ampelia 748
 Amor 887 937 1109 1754
 Amphio frater Zethi 1080
 Fl. Amphion T. l. 129
 Amphion Pauli f. 1260
 Ampliatus actor 576
 Amymone 237
 C. Anaes 17
 Anastasio Aug. consule 695
 Anastasius a. 355 def. 660
 s. Anastasius 719
 Anatholia 708
 Ancarenae Argyris Ch. 1247
 Anchialus amans Lesbiae 973
 Ancitii Fortunata et filius 494
 Andrae nomen 1399
 s. Andreas 916
 Andreas episc. Formiis 1371
 Anicetus Onesimi 1107
 Anicetus pater Nices 421
 Anicia P. l. Glucera 66
 Animisia C. l. Restituta 376
 Gn. Aninius 41
 Anna Cissi 1045
 M. Annaeus Longinus 823
 Annaeus Placidus 21
 Annia Agathonice 1203
 Annia Isias 1166
 M. Annidius M. l. Pont. 1302
 Anj[ni] Laterani lib. proc. 250
 Annii Inachus 1553
 Annii Nouatius 1103
 L. Ann. Octavius Val. 1498
 Anspagae moles 1327
 Anteros Hadriae 984
 Anterotianus Atimetus 995
 Anthemio Aug. consule 1857
 magnus Anthemius 897
 Antheros 416
 s. Anthiocus 919
 Anthus 1001 s.
 Antigona et Vitalis 484
 Antigonus Macedo 291
 Antii Successus Successa 80
 papas Antimio 675
 Antinatium Marsor. seru. 165
 Antinous Hadriani 879
 Antisporus 1193
 Antistia Nicopolis 1080
 Antonia Domestica 1106

- Antonia L. f. Maura 1026
 Antonia Rufinilla 1218
 Antonia Seuera 546
 Antoniaes subules 646
 Antonine, diceris pius 881
 Antoninus Aug. Pius 207
 Antoninus *Marcus* imp. 1814
 eccl. beati Antonini 1562
 M. Antonius Daphnus 1106
 Antonius Pax 1333
 L. Antonius L. l. P. . 1827
 Antonius Rufinus 1218
 Antonius Seuerus Aquila 1568
 Antonius puer 428
 Antonio consule 669
 Anulina 611
 Anusia Tertia 1547
 Aonia [cura 1300
 Apate 1475
 Aper Iuuaniensis 1210
 Aper leuita 780
 Apicius Sardus 536
 Apollinis aras 249 271 411
 Apollineus puer 1590
 Apollinaris figulus 342
 Apollinaris Sidonius 1516
 Apollonia 1523
 L. Aponius 837
 Aposoleni Augustalis F. 402
 rector Appiae 1395 B
 Appiadum progenies Cl. 888
 Appio cos. 708
 Aprofennii 822
 L. Apronius Caesianus 1525
 Sex. Apul. Probus 171
 Apusulena Geria 129
 Aquilae cineres 1151
 nunc Aquileia tenet 406 1320
 Aquilina 859
 L. Aquillius Faustus 64
 Arbitio consul 660
 Arcadius dei minister 790
 Arcadio consule 675 1345 Ar-
 chadio cos. 654
 Arcanus Iuppiter 249
 Arcontia 1355
 Arelate 1633
 Argentaria Eutychia 441
 Argentea tenera 1336
 Argiue uictor Hercules 22
 Aricinii Bassus Nais 1050
 Arinia Victoria 116
 Armato consule 692
 Armentaria puellula 846
 Arphocrates Carthagine 135
 Arria Paeti 423
 Arriae Chia Crispinilla 1599
 T. Arrii pater et fil. 1149
 Arrius Callistus 1599
 C. Arrius Victorinus 1823
 Arruntia Eutychis 380
 L. Arr(un)tio cos. 1189
 Q. Arruntius Mas 1554
 Arsacius 778
 C. Ars. Marcianus 1596
 Artemia 772
 Artemisius 1216
 Artemon Aug. s. 998
 Ascaricus episc. 727
 .. Se|x. l. Asclepia 71
 Asclepiodoto cos. 1350 s.
 ex Asia 884 1255
 Asidonia Galla 880
 C. Asinius Malchio 1295
 Asphale Octauia 1024
 domus Assuribus 488
 petat As(s)urios 1185
 Astania cl. f. 1836
 Asteri consilio 894
 ex ing(enio) Asteri 115
 Astigitanus Herennus 479
 Astomachetus 1582
 Astomachi (fil.) Socrates 1255
 C. Ateilius Serrani l. E. 74
 M. Ateius Epaphroditus 1143
 M. Ateius M. l. Euodus 1154
 comica Atella[nica 236
 obitus in Aterno 1265
 nomen Athenaidis 1549
 Athenais Laeti 839
 Athe[nio?] lib. proc. 250
 Atilia Marcella 591
 Atilia Pomptilla 1551
 Atiliae Onesime Seu. 1550

- Atilia Mediolani 639
 Atilii Eutyclus Felix 1551
 P. Atilius Septicianus 1274
 Atimetus Iuli Salui 1310
 Atimetus Pamphili Ti. C. 995
 Atinatia Verecunda 1825
 P. Atinius L. f. 982
 P. Atinius P. P. l. Nic. 139
 Atis Maria 1596
 Atistia 14
 P. Atrius Tertius 1483
 Atropos 1141 1550 B 1552 A
 Attalus et Speratus 1173
 Attalus haec feci 1630
 Attia Seuerina 473
 Attiae Ampliata Sec. 1534
 Attica aedo 1549 1109 auis
     Attica *apis* 468
 Attica nata Romae 418
 Attice lib. 1009
 Atticus T. lib. 401
 Atticus Barbarus 1614
 deo Attidi 1529 Attini 1520
     Atteosq. antistitem 111
     Phryga Attin 1110
 puer Atti 357
 Attius Epictetus lib. 473
 M. Attius M. l. Faustus 1534
 P. Attius P. l. Hermes 132
 C. Attius C. l. Primig. 1143
 Attius S[ecurus] 553
 Aucta Zenonis l. 1194
 frater Aucte Tulli 1538
 C. Auda . . 560
 Audenti(us) 438
 Auerni domus 1237 1504 A
 Aufidia Agathe 1088
 Aufidia Seuerina 548
 L. Aufidi(us) 5
 P. Aufidius Epictetus 487
 C. Aufidius Fidelis 1088
 L. Aufidius L. f. Plautus 167
 Aufidius Tudere 387
 Augurino cos. 250
 Augendus Agenda m. 1788
 urbs Augusta *Emerita* 900
 Augustae lib. Sponsianus 988
 Augustalis Sotirae coni. 433
 Augusti nomen 18 Augusti
     parem 234
 Augustina 1163
 L. Aulanius Did[ymus] 435
 Auieni proles Festus 1530
 Auit(i)o haue 1330
 Aulus Palateina 1250 1785
 Sex. Auonius Martialis 1456
 Aurelia Eusebia 1180
 Aur. Firmilla 805
 Aur. Iulia 578
 Aur. Marcellina 555
 Aur. Mnesithea 561
 Aur. Philematium 959
 Aur. Pia 557
 Aur. Sabina 556
 Aur. Saturnina 990
 Aur. Tyche 507
 Aur. Vrsula 1592
 Aur. Yguia 653
 Aurelianorum *ciuitas* 329
 Aur[eli]us L. l. [H]ermia 959
 L. Aurelius Rufus primip. 18
 M. Aurelius Cottae l. Z. 990
 imp. M. Aurelius Ant. 274
 M. Aur. Antonius 246
 M. Aur. Attianus 556
 Aur. Auen[tinus] 615
 M. Aur. Diascentus 476
 Aur. Eptala 555
 Aur. Iulius 1780
 Aur. Marinus 859
 Aur. Primitius 856
 T. Aur. Saturninus 217
 Aur. Victorinus 474
 Aurelius episc. 1359
 Aurelius Puteolis 1711
 Auruncus Philocalus 91
 Ausonia in terra 871 1376
 Babilonie Mithrae ant. 1529
 Baccei *Vaccaei* 721
 Bacchus 190 211 439 492 495
     547 889 1256 1504 C 1552 A
     1798 Baccheia munera 280
 Baebia Fausta 120

- Q. Baebius domo Conanis 77
 P. Baebius Primus 463
 Baetica 479
 Baiae 1255 1754
 Baiolus uestiarius 758
 Balbilla 847
 Balbus pedico 358
 mulier Attici Barbari 1614
 Barbatus Scipio 6 s.
 Barmo . . 272
 Basileus Aufidiaei coniux 548
 Trebius Basileus 108
 Basilius Signiae 1760
 Basilius Tipasae 1835
 post cons. Basilii 710 712 s.
 716 1378 1382 1384 s.
 Basilisco Aug. consule 692
 Bassa Caecinia 1058
 Bassa Laberi coniux 1559
 Basseus Benebentanus 76
 Bassianus Iuli Bassi f. 1224
 Bassilius Volsinii 1441
 Bassus Aricinius 1050
 Bassus Iulius 1224
 Bassus leg. Daciae 864
 Bassus Caterui f. 1560
 Bataui 427
 Fl. Bautone cons. 654
 Bebryx puer 1075
 Fl. Bebryx 1217
 Belenus 879
 Belgica 1129
 Belial 1347 B
 Bellona 1520
 Belus ara gaudebit 872
 Benedicti coniux 710
 Beneuentum 1271
 Benignus Candidius 483
 praefectus Ber(enices) 272
 Bessorum in p. ortus 781
 Biarci Victoris patris 1602
 Biena Cor . . 1133
 C. Billienus Fructus 1571
 Birronius Petronius 1102
 Bisicensis Afer 1242
 Bisytes? 701
 Bitalis Nouiani soror 608
 Bithynici l. Q. Pompeius 1563
 Biturix Blaesianus 481
 Blaesii Grupus Rufus 168
 Blaeso cos. 965
 Blanda Cocceia 420
 Blandi coniunx 1290
 Blatta ill. femina 1395 B
 Blesamus Nouius 1254
 Bocontia mater 644
 Bocontius i[n]fans 644
 Boetius cl. puer 1388
 Bonifatius grammaticus 1343
 Bonifatius II papa 1374
 Bonifatius III papa 1391
 Boniti carmen 1429
 s. Bonosa 681
 Borysthenes ecus 1522
 Brea bona suis 1615
 cap[itu]s a Brit[ann]is 235
 Brittia Sabina 166
 Bromius 894 1181 1233
 Q. Bucusus Cresces 400
 Burgaena eadem Thetis 1485
 Butroti domus 1013
 Byth(inicae) originis 557
 Cadmus Scrateius 960
 Cadurci 1419
 Caecilia Iusta 497
 T. Caecilius Ausoni(us) 373
 M. Caecilius Donatianus 24
 L. Caecilius Felix 533
 Q. Caecilius Optatus 1313
 Caecilius Niger 1191
 A. Caecina A. f. Superstes 510
 Caecinia Bassa 1058
 Caecubum merum 29
 Caefalius idem Kapito 518
 Caelestinus papa 312
 Caelia Chloe 431
 Caelia decus Flauiae g. 560
 C. Caelius Donatus 1603
 C. Caelius Sedatus 1603
 Q. Caelius Viui(us) 118
 Ruf. Caeonius Sabini f. 1529
 M. Caerellius Smaragd. 1185
 Caesar *Augustus* 18

- Caesar *Tiberius* 1525
 Caesar *Traianus* 878
 Caesar Marce 1527
 Caesaris coniunx Calp. 964
 Caesaris nurus Lepida 994
 Caesaris castra 990 nomine
   Caesaris 1807 aram Caesa-
   sari 20 rem fungor Caesa-
   rum 19
 Caesarea Libuae 479
 Caesareo foro 1111 Caesareis
   officiis 1249
 s. Caesarius 1724
 Caeselia Nam.. 1238
 Caesellius Quinti.. 272
 Caesia *aqua* 1530
 Caesia Attica 1131
 Caesia Celsa 1123
 Caesia Gemella 172
 Caesia Primigenia 1326
 Caesia Pompeis 935
 Caesiene Nape 381
 T. Caesius Lysimachus 439
 T. Caesius Primus 249
 Caetrana Firma 1206
 Q. Caetronius Passer 991
 Caiani nomen 659
 Maarcus Caicilius 11
 P. Caledius Rufus 1612
 C]alethyce 1195
 Callinomus 535
 Calliope *musa* 1552 B
 Calliste 1035
 Callistrati Iunii 1584
 Callistrat[us *christianus* 1417
 Callistus Arrius 1599
 Calpurnia Anthi 964
 Calpurnia Maxima 154
 Calpurnia Phyllis 83
 Calpurnianus 387
 L. Calpurnius Flamininus 1236
 Q. Calpurnius Fortun. 1329
 C. Calpurnius Lausus 100
 M. Calp. Lucius 541
 Calsiane Oppia 176
 Caluentia uirgo 1801
 C. Caluentius 374
 monument. Caluiorum 804
 Caluus II uir Auziensis 261
 L. Cambicius Telesph. 1462
 Camenae 20 606
 Camidia Aprhodia 118
 Cammarius Arrianus 867
 Campania 1268 1552 A Cam-
   panas urbes 326 Campani
   saluete uiri 1785
 Q. Camurius Primus 1009
 Candida cl. f. 1390
 Candidia Quintina 483
 Q. Candidius Benignus 483
 Caninia Rufa 966
 Iulia Caninia 574
 C. Caninius Labeo 58
 Cannutia T.. 125
 Canona Conana Pisidia 77
 Cant(ria) Long(ina) 97
 Athenais de Capitolio 839
 Cara? 317
 Caretene 1365
 Carfinia M. l M[a 364
 gens Carnuntum 910
 Carpophorus pater 445
 Carpus coloniae s. 462
 Carthago 516
 L. Carullius Epaphr. 1105
 Casaria 716
 Q. Cascelius Alumnus 1774
 Cassi.. 1721
 Cassia Orestina 551
 Cassia Sulpicia Crassilla 808
 Cassia et Seuerus 915
 Cassius Agrippinus 426
 .. Cassius Crescens 1196
 L. Cassius Faustus 1239
 L. Cassius Hermodorus 1265
 C. Cassius Lucilianus 98
 Optatus Cassius 262
 Cassius episc. 713
 Casti pater et filius 394
 Castor deus 251 Castorea sub
   imagine 495
 Castorius iuenis 743
 Castrensianus Vlpiani f. 1611
 Castula *christiana* 1617

- L. Catellius Florus 502
 Fl. Iul. Cateruius 1560
 Catilia Marciana 1298
 patre Catillio 1334
 Catinai(us) Marin(us) 1598
 Catus Sabinus pr. urb. 228
     251
 Cato *orator* 1251
 Catullus Tauri l. 130
 Caucaseam molem 279
 P. Caulius Syntrophus 1494
 Cauma Geminia 1571
 Ceadual rex 1394
 Alf. Ceionius Iulianus K. 654
 P. Gallius Celer 1074
 Celer Hadriae 984
 Celerina uenatrix 851
 Celerinus presb. 668
 Celsa 700
 Celsinus Clodius 1306
 Celsus episc. 795
 Celtas Hiberos 20
 Centauro uehitur 344
 Ceragius 691
 s. Cerbasius 1445
 Cerberus 1054
 C]erdo Comi 1772
 Cerealis Fabius 549
 Cerellius Proculinus 1180
 Ceres 24 111 249 296 346 1058
     1181 Cereria sacerdos 1125
 Sexsti Cerinthi disp. 464
 P. Cerrinius Felix 819
 Certus Arruntiae f. 380
 Ceruia Abundantia 740
 Charinus 1226
 Charites 453 995
 Charon 1109
 Chie, opto tibi 50
 Chila lib. 1211
 libertae Chilae 1126
 Chreste nutrix 1845
 Chrestus 491
 Christus (Crhistus Cristus)
     301-317 669-795 853 858 902-
     919 1345-1448 1560 s. 1740
     1745 1801 1838 1840 Chri-
     sticolae 698 911 Christigeri
     marturis 1395 B
 Chronius 1638
 Chryses 451
 Cicercula infans 732
 Cicero *orator* 1251
 Cilo pr. urb. 868
 Cilonius Perpetuus 1616
 Cinegius 684
 Cinips? 1017
 Cinura mater 1017
 Cir]ce carissima 596
 Cirtae arua 1238 Cirtensi lare
     512
 Cisauna Samnio 7
 Cissonii 243
 Cissus 1045
 Cladilla Papiria 1060
 Clara 970
 Clarus mil. 1100
 Claudia pulcra f. 52
 Claudia nobilium proles 1435
 Claudia . . pia casta f. 417
 Claudia et Lucius 1256
 Claudia Homonoea 995
 Claudia Aug. l. Ianuaria 998
 Claudia Lepidilla 1129
 Claudia Marina 1186
 Claudia Piste 493
 Claudia Prote 1539
 Claudia Sabinilla 888
 Claudia Ti. Aug. l. T. 996
 Claudiae genti 511 leg. XI
     Cl(audia) 1707
 in Claudi t. . 1731
 Claudius cos. ord. 888
 Ti. Claudius Aug. l. 125
 Ti. Claudius Aug. l. Ph. 997
 C. Claudius Faustus 1097
 Claudius [Ina]chus 554
 Ti. Claudius Marcion 255
 Claudius Messor 1593
 Ti. Claudius O. l. Primus 204
 Ti. Claudius Secundus 1499
 Ti. Claudius Speratus 1026
 Cl]audius Stasimus 836
 Ti. Claudius Tiberinus 1111

- Cl(audius) Diadumenus 1249
 L. Cl. Rufinus 1278
 Cl. Lupicinus consularis 329
 Clearchus 235
 Clemens puer 1232
 Clemens Geminii f. 1610
 Clemens martyr 297
 Clodia Africana 502
 Clodia Pulc(hri) l. Ath. 210
 Clodia O. l. Elegans 1090
 Clodia Laeta 163
 Clodia C. l. Raphis 1304
 Clodia M. l. Secunda 81
 Clodia Trophime 613
 Clodia Vestina 1061
 Clodia Carthagine 1286
 Clodius Celsinus 1306
 C. Clodius Fabatus 591
 C. Clodius Felix 1256
 P. Clodius Pulchri l. F. 210
 Clodius Louella *sive* Luella 511
 Clodius Nouianus 608
 C. Clodius Paulinus 513
 P. Clodius Pius 187
 N. Clodius Proculinus 377
 N. Clodius Sabinianus 378
 P. Clod(ius) Secundus 1268
 Clotho 422 443 1141 1169 1189
     1222 (Cloto) 1223 1549 (Chlo-
     to) 1638 1666
 Cloul(i s.) 361
 Clusinum sepulchrum 1252
 L. Clybenius Augustalis 431
 Clytius lib. 1089
 Cocceia Celerina 813
 Cocceiae Bassa Nice 467
 Cocceiae Blanda Thallusa 420
 Cocceius Coeranus 420
 T. Cocceius Euhemerus 459
 M. Cocceius Hilarus 211
 M. Cocceius Nepos 813
 T. Coccei Gaa Patiens 371
 Coelia nomen erat 1305
 Coelia Pieris 1147
 Coeranus Cocceius 420
 Colonicus 317
 L. Comagius Firmus 537
 Comerciulus dux 299
 Cominienus Amantius 653
 T. Cominius domo Ateste 992
 L. Cominius Firmus 423
 imp. Commodus 1814
 Communis infans 175
 Concordiae aram 20 aeditus
     ab Concordia 1028
 Concordia neptis 1848
 Concordius 667
 Congidius L. f. 1181
 Constantia Anastasii 660
 Constantia Romae 612
 Constantia Vercellis 706
 Constantina Christo d. 301
 Constantinus abbas 712
 Constantinus Aug. 278 300
 Constantinus praef. p. 289
 Constantinus Venusiae 1270
 Constantius auctor A. 577
 Constantius auctor V. 706
 Constantius Augustus 279 893
 Constantius ex procos. 666
 Constantius heros 1335
 Constantius infans 1400
 Constantius legum p. 1412
 Constantius munerarius 1851
 Consutia Rufa 1579
 Contucciis 266
 Cn. Coponius Felicio 406
 Coporus *diues equis* 1177
 Corellii Fortis Optata 395
 Corinto deleto 3
 Modesta Corinti 1137
 Cornelia Calliste 1035
 Cjorn. Firmilla 1797
 Cornelia Galla 480
 Cornelia Tyche 436
 Co[rnelia?] Sp[hr] [agis] 388
 A. L. . . | Cornel. . . 1652
 L. Cornelio Scipio 6
 Cornelius L. Scipio Barb. 7
 Corneli Publi Scipio 8
 L. Cornelius Scipio 9
 Cn. Cornelius Scipio H. 958
 L. Cornelius Cn. f. 161

- Cn. Cornelius Bassus 85
 C. Cornelius Fortunat. 1240
 C. Cornelius Marinus 1186
 L. Cornelius Neptunalis 494
 Cornelius *mil. urb.* 1099
 Cornutus 604
 Corsica 6 1846
 Cosconia Hygia 1482
 Cotta Maximus 990
 Cottanus Cottae liberti f. 990
 Crati coniux Asphale 1024
 d. Cremona 82 1011
 Crescens Cassius 1196
 Fl. Crescens 652
 Crescens fututor 954
 Cresces Leontiae coniux 664
 Fl. Crescentina 680
 Crhysantius Tannonius 327
 Crispiana cl. f. 259
 Crispina Caesareae 429
 Crispinilla Arria 1599
 Crispinus presb. 724
 Crocale (*non* Corale) 1167
 Crocine Herennia 1566
 Ctesipon. . 1257
 Cucurbitinus 1619
 Cupido 937 1061 1504 C 1517
 1524 1590
 Cupitia Florentina 203
 Cupitus Cupitiani pater 1237
 Curtia Fabiae nata 549
 C[ur]tia Vrbica 1826
 nomen Curtiorum Fab. 549
 C. Curtius C. l. Ant. 1050
 C. Cusinius Natalis 1131
 Cusuccia Nome 1316
 Cutius Gallus 866
 Cybele 487 1109 1110 Cibeles
 1529
 Cyllarus ecus Castorum 1109
 Cyllenius Mercurius 1528
 Cymeriosq. lacus 701
 Cyrillus episc. 1427
 Cyrus Tusidius 551
 Cytheo u. c. consule 1364
 Dacia quem genuit 728 1558
 Da(r)dana me genuit 407
 Daedalia Manlia 1434
 in [Dal]matia 1267
 Fl. Dalmatius u. p. 578
 Dalmatius puer 658
 Damasus papa 304-310 670 s.
 903 915 917
 s. Damianus 1418
 Danae auro capta 359 938
 Danunii aequora 427 Dan-
 nuuii 1264
 Daphinus f. 156
 Daphne uiret 1327
 Dasius C. Farracis 1209
 Datua 685
 Decasi ualete 572
 December Cirtae 1607
 December Veronae 1592
 Decentia inl. f. 1363
 Decentius Decembris f. 1592
 Deci iun(ioris) cons. 1371
 Decimus circitor 1321
 Sept. Decorata 820
 Decorosus acoluthus 758
 Decurius martyr 367
 Deianira rapta 344
 Delia uirgo 217 1526 laurus
 468
 Delinatiae arcem 1527 Del-
 matas 20
 Delmatius Laetus 256
 delphin *sidus* 1111
 Demetrius Aelius 1186
 L. Destimius Epigonus 379
 nomine Dextri 926
 Dextrianus puer 769
 Diaconus 1789
 Cl. Diadumenus 1249
 Dialis flaminis insigne 8
 Diana 217 875 1526 1529
 C. Val. Didymio 617
 Digna martyr 909
 Dignilla lun. Pastoris 1590
 Dinduma, 1110 Dindymene 111
 Dioclia mater 728
 Q. Marcius Q. l. Diodorus 92

- Diogenia uidua 1436
 Diones rosa 467 Dionigena 1535
 Dionysia *seu* Dionysias 1166
 Dionysias mater 454
 Fl. Dionysis 1593
 Dionysius papa 1359
 Dionysius leuita 1414
 Dionysius et Rhodine 1431
 omnia Ditis habet 1148 Ditis sedes 55 80 104 136 253 393 395 442 492 501 513 547 806 960 1034 1066 1219 1223 1534 1551 C 1552 A 1828
 Diusuirus christianus 853
 Dizaneti mulieri 1620
 Domatius Tiras 1490
 Domesticus Lucilius 103 A
 Domesticus puer 1185
 Dominicus 798
 Domitia Domitiani 1143
 Domitilla mereris 1110
 Domitius Calocaerus 1223
 Cn. Domitius Optatus 1577
 C. Domitius Primus 1318
 Cn. Domitius Vrbicus R. 1106
 Domitius iuuenis clarus 1409
 Domnica Osii 1413
 Donata Ae. . 1731
 Donata Lambaesi 576
 Donata? Aptae Iuliae 1200
 Donatianus Caecilius trib. 24
 Donatus Auziae 529
 Donatus episc. Ostiae 681
 Donatus et Pedana R. 1301
 Dorcas 238
 Dorchas Thymelici 1085
 Dorotheus 1540
 Dructacharius 793
 Drusus Caesar 987
 Dusmia Nothis 1169
 resonabet Echo 1549
 Edone dicit 931
 Efesi Christus uicit 912
 sacrata apud Eginam 111
 Egnatia Florentina 173
 Egnatia C. l. Glaphyra 1056
 Q. Egnatius Q. l. Blandus 1042
 Q. Egnatius Q. l. Pollio 1115
 Vlpius Egnatius Fauent. 264
 Egnatuleia Q. l. Vrbana 963
 Elena et Paris 901
 sacratu Eleusiniis 111
 Eleuteria Pacatiani m. 662
 E[leuthe]ris Pompeia 1057
 triclini Elueniani 27
 Elysium, Elysii campi 393 394 432 435 492 498 525 555 588 766 (nemus Aelysium) 1061 1111 1143 1165 1188 s. 1233 1311 1326 1443 1465 1515 1550 B 1552 A
 Emilius diac. 768
 Ennia Fructuosa 1604
 Ennii Macedo Iucundilla 1055
 M. Ennius Pudens 390
 Q. Ennius Seuerus 1148
 Ennodius uates 1368
 Enopeus 535
 Epaphroditu Firma 1140
 Ephesia Rufria 94
 Vlp. Ephire 1183
 in alta Ephyra 408
 ex Epicureio choro 961
 M. Epidius Sabinus 39
 Epios 1017
 L. Eprius Chilo 56
 Erasina 453
 loca Erebi 920 1165
 Eros Antiochi l. 129
 Eros dispensator 999
 Eros lib. ad aedificia 811
 Erôtis Iúlia 86
 Veneri Erucinae 1525
 Esquileis ab aqua c. 1563
 Eruigius rex Getarum 900
 tumulus Etruscos 1522 865
 Euac[rius] 669
 Euandreo [saeculo] 228
 Eu]carpia 552
 Eucharis Liciniae l. 55
 Eucharis mater Agapes 730
 s. Eucharis 1427

Euclides abaco 434
 Eudaemo Scribonius 1013
 Eudocia Aug. 313
 Eudoxia Aug. 313
 M. Terentius Eudoxsus 929
 Euelpius 115
 Eufanor *artifex* 889
 Eufasius christ. 846
 Eugenia Luguduni 711
 Eugenia Massiliae 1447
 Eugenius notarius 1388
 superbus Euhan 1510
 Euhodia Euhodi f. 1049
 Euhodus Ateilius 74
 Eunomiola 763
 Euodia Cypara 1518
 Fl. Euodio consule 674
 Euodus Ateius 1154
 genitore Eupaede 1222
 Euphilus 1578
 Euphrosyne Paragmia 1136
 Euphrosyne pia docta 1301
 Euphrosynus 1818
 Eurialus et Nisus 1848
 Europae [finibus] 884
 Eurydice Orphei 346
 Eurysaces Vergilius 13
 Eusebia 1359
 Eus[ebius?] Salonis 650
 Eusebius sacerdos 1448
 Eusebius episc. Mediol. 914
 Eusebius episc. Verc. 704 1425
 Eustacia 1444
 Eutichius iuuenis 1346
 Eutreptus 695
 Eutropius episc. 1356
 Eutyches auriga 1279
 Eutyches dispensator 250
 Eutyches Albae M. 498
 Eutyichis Arruntia 380
 Eutyichius martyr 307
 Extricatus Iulius 592
 Exuperia Spoleti 1847
 Exuperia Vercellis 706
 Fabatus 591
 Fabea Scerniola 1360

Curtia Fabiae nata Fabiae-
 que Cerealis e. gentis 549
 Fabia Euplia 409
 Fabia Fuscinilla 1306
 Aconia Fabia Paulina 111
 Fabia Pyrallis 1215 s.
 Fabia terra 476
 Fabiana Hedistes f. 1046
 nomen Fabiorum 549
 A. Fabius Daphnus 1215
 Fabius Exsuperantius 1497
 Q. Fabius Felix proc. 1513
 Q. Fabius Max. l. Ipitus 1475
 Fabius miles 263
 Fabricii Clemens Marc. 1121
 Faenii Malcio Hilara 1537
 Falconius 566
 Falernum merum 29 931 1318
 Falesce 2
 P. Fannius Cremona 82
 C. Farracis Iucundi s. 1209
 Fatum Fatus (*uelut* 81 92 146
 148 s. 646) *perpetuo*. Fata
 deum tria 1169
 Vlp. Egnatius Fauentinus 264
 Fauentius nutritor 562
 Fauni 1254
 Fausta Cassi coni. 713
 Fausta Naevidii l. 142
 Faustilla Saluidiena 1570
 Faustinus Iulius 271
 Faustus Claudius 1097
 Faustus l. 1069
 Faustus Erotis uicarius 999
 Felicia Auziae 593
 Felicia Romae? 756
 Felicissimus Aelius 647
 Felicissimus Iulius 465
 Felicissimus Aug. l. 505
 Felicitas hic habitat 26
 Felicitas marita 1450
 Felicitas Iulia 465 A
 Felicitas infans 682
 Felicia 1064
 Felix Beneuenti 1386
 Felix Herius 1564
 Felix Iulius 1328

- Felix Memmius 1757
 Felix et Agrippina 1851
 Felix P. Clodi l. 210
 Felix Iluir Auz. 261
 Felix figulus 343
 Felix presbyter 690
 Felix Romae 858
 s. Felix Nolae 661 684 747
 ss. Felix et Adauctus 671
 Festa 1443
 Festiua 1153
 Festio *an* Festus? 1157
 Festus Occius 370
 Festus Rufinus 1530
 Serg. Sulpicius Festus 526
 Festus christ. 735
 Festo consule 1357 s.
 alma Fides 1533
 Fidiculanii Abdacus H. 396
 Filematium 1851
 Filippi studiis 622
 Firma Epaphroditi 1140
 Firma Iulia 448
 Firma Sisciae 598
 Firmini p. et f. 384
 Firmus Cominius 423
 Firmus Luceriae 1591
 Venus Fisica Pomp. 354
 Fisius Serenus 213
 uia Flaminea 1152
 Flamininus miles 806
 Flauia gens 560 C
 Flauia P. l. [Am]oena 967
 Flauia T. l. Apamea 129
 Flauiae Athenais Horaea 397
 Flauia Auita 816
 Fl. Crescentina 680
 Flauia Dionysias 1166
 Fl. Dionysis 1593
 Flauia Hesperis 378
 Flauia Nicopolis 1184
 Flauia Optata Africani 1557
 Flauia Optata Hermetis 404
 Flauia Primitiua 856
 Flauia T. l. Tertia 129
 Kal. Flauia 575
 Flauia Vercellis 748
 Flavianus episc. 709
 Flauiolus 290
 Flauiorum nobilitas 1511
 Fla. Antigonus Papias 1597
 T. Flavius T. l. Antiochus 129
 Flavius Agricola 856
 T. Flauio Basso cos. 1189
 Fl. Crescens 652
 Fl. Dalmatius 578
 T. Fl. Eutybianus 1225
 Fl. Firmus 805
 T. Flavius Florus 841
 T. Fl. Hermes 477 1581
 Fl. Hierac. urb. 708
 T. Flavius Martialis 244
 Fl. Maximinus 621
 Flavius Merobaudes or. 1756
 Flavius Ninnius 1321
 T. Fl. Optandus 1582
 Fl. Paregorius 1786
 T. Flau. Postumius Varus 106
 Fl. Rufinus 1279
 T. Flavius Secundus 1552
 Flauii Cn. l. Sosia Ap. 1077
 Flora Ingenui f. 1153
 Florentina 1429
 Florentinus Theneste 469
 Florentinus abbas 712
 Seuerina signo Florenti 548
 Florentius leuita 673
 Floridus magnus 686
 Florus Messorius 1594
 Florus infans Romae 399
 Florus Tupusuctu 501
 Florus Damasi anticus 670 904
 Prijmigena Flori 1699
 Foedula 1445
 Fontanus Acilius 978
 Fonteius Dionysius 506
 Q. Fonteius Saturninus 225
 Fors 1141 1422
 Fortuna *dea quadragies fere*
 Fortuna eadem -nata 1440
 Fortunata Ancitia 494
 Fortunata Heluia 1601
 Fortunata Iulia 1289
 Fortunata Abascanti 1463

Fortunata ancilla 1788
 Fortunata lib. 389
 Fortunatae ossa 1039
 Fortunatia[nus] 1344
 Fortunatianus Cornelius 1240
 Fortunatus Alfenus 1519
 Fortunatus Iulius 558
 Fortunatus Praecilius 512
 Fortunatus s. 85
 Fortunatus perfututor 41
 Francus ciues 620
 M. Frontinus 28
 Fronto Augg. disp. 492
 Frontonianus Varius 480
 Fructuosa Ennia 1604
 Fructus l. 1101
 Frumentius 281
 Frygiae terra 1267
 Fuficia Agre 1204
 Fullonia Amaryllis 1156
 C. Fuluius Maximus cons. 20
 Fuluo consule 422
 Fundanus Seiius 112
 Furfulana Irene 505
 Furiae metus 1186
 M. Furius Herennus 479
 Q. Furius Secundus 1043
 Fusca Laeti 1134
 Fuscinilla Fabia 1306
 Fuscus auriga 500
 Fusius Philocalus 91

Gabinia Matrona 110
 Gaetula harena 218 1525
 Gai.. 1692 praenomine Gaius
   olim 428 Gaius Tutilius
   1225 *et alias*
 Galla Cornelia 480
 Galla Pompeia 220
 Galli 260 272 780 893 1005
   1355 Gallica iura 1376
 in Gallia 522 1175 1552A 1595
 Gallia Tyche 477
 P. Gallius Celer 1074
 Gallonius praef. coh. 874
 Gallus cos. 889
 Gallus Cutius 866

Ganymedes raptus 346
 Gargilia Honorata 486
 M. Gargilius Crescens 1556
 C. Gargilius Haemon 134
 Cn. Gargonius Paullinus 1152
 Gauius Ingen. 843
 Gaii Felix Fa[ustus] 1228
 C. Gaius Celer 1104
 Gaius Idonius 209
 C. Gaius Primigenius 823
 Gegania Prima 1101
 M. Gellius Maximus 1248
 Gemella Caesia 172
 Geminia Agathe 562
 Geminia Cauma 1571
 Geminii Victor Nabor 472
 Geminus Clemens 1610
 Geneia Successa 1546
 Genesis 1590
 Genesis? 657
 D. Gentianus cos. 270
 Germana Sei coniux 112
 Germana tellus 476 881 1353
   Germaniae 20 407 522
 Germilla Pacci coni. 754
 Germisarae moenia 864
 Ael. Geron 454
 Geronsia Viennae 1446
 Gerontia Aquileiae 1620
 Gerontius primic. 1385
 Gerontius infans 1400
 Gessia M(ani) f. 366
 Getae 900 1414 Gethae 917
 Ginga puer 569
 te, Glafriane 1237
 Glitia Mansueta 1219
 Glucera Anicia 66
 Glycerium Eutropii 545
 secura Glyconis 495
 Glypte 1307
 Gnaiuod patre 7
 Gothi 899 Gothicas oras 1804
 Gracilis Iulius 1574
 Gradiuo notus 1527
 Graeca serua 1474
 Graecia 901 911 1552A ciuis
   Grecus 1597 Graeco no-

- mine 235 notas Graecas 1612
 Graiae Cereris 111 423 Graiugenam linguam 1355
 A. Granius M. l. Stabilio 53
 Granno aram 20
 Grata Veturia 108
 Gratiae 1504 C 1516 .
 Gratianus leuita 795
 Gratus infans 1066
 Luminatius Grecori 825
 Gregorius Cadurcis 1419
 Gregorius Narbone 1443
 Grusoglosus 1162
 Gududio tutor 529

 C. Hadius Ventrio 41
 Hadrianus Aug. 101 271 427
 Hadrianus papa 726
 Haemon Gargilius 134
 Iuppiter Hammon 253
 Hardalio 1289
 Hargula Albia 180
 Harmonii Ianuarius R. 613
 Hateria Telete 1051
 Hauranus Stallius 961
 Hecate dea 111 264 654 1529
 Hector Homeri 269
 Hector Domitillae l. 1110
 Hecuba Priami 1165
 Hedia C. l. Nardis 1086
 Hediste 1046
 He]done Pomponiaes [l. 93
 Hedyepes 1590
 Heliades 211 *alius* 1086
 Heliodorus mil. 539
 patrem Helionem 1311
 Helpidius orator 425
 Helpis Heria 1564
 Helpis Sicula 1432
 Hel[ui]a? 540
 Heluia Fortunata 1601
 Heluia Prima 960
 C. Heluius Ianuarius 1102
 M. Heluius Q. l. Marsua 1451
 Hennaecae rapinae 1550 B
 Heracla seruus 130
 Heracleon 1231
 Heraclides Domitiae tab. 1143
 Heraclius 753
 Hercules 3 s. 21 ss. 228 417
 Herculum pectus 1233
 Herenneni Maximus S. 1824
 Herennia Nice 421
 Herennia Crocine 1566
 M. Furius Herennus 479
 Herentas *dea* 17
 Herii Felix Helpis 1564
 Herinnius Rogatus 486
 Herma Allidius 1261
 Hermas musiuarius 462
 Hermes Aemilius 567
 Hermes Flauius 477 1581
 Hermes Suetrius 461
 Hermes Cocceiae actor 467
 Hermias *ui]ae auctor* 891
 Hermodori 1136
 in Hesperia 1243 1309 litus
 Hesperium 279
 H]esperius iscripsit 662
 Hiberi 20 (Celtae) 436 1185 1526
 Fl. Hierac. urb. 708
 Hierio consule 686
 H(ie)su Chr(ist)o 794
 Hilara Egnatuleia 963
 Hilara Iuentia 73
 Hilara Saluidiena 1570
 Hilara Statilia 179
 Hilara minor 365
 Hilarianus monachus 712
 Hilarius episc. 688
 Hilarus Albeius 73
 Hilarus Caesaris 1167
 Hilarus coniux Asphales 1024
 Hilarus pater Petroni 434
 Hilarus papa 915
 in Hiluricum 1117
 Hippo diarrytos 107
 Hippolite Fidiculaniana 396
 Hippolitus martyr 911
 Hipponicus ser. Dign. 1590
 Hispania 299 797 1552 A
 Hispanus Scipio 958
 Hister pacatis aquis 895

Hlodericus 792
 Hoelochares musicus 1557
 carmina Homeri 434 269 1233
 Homonoea Claudia 995
 Honorata Gargilia 486
 Honorata Liuia 158
 Honorata Seia 113
 Honorata mammula 1128
 Honoratus episc. 1425
 Honoria Constanti coni. 666
 Honorius Aug. 314 1803
 Honorius abbas 789
 Hormisda papa 1385
 Hostilia L. f. 579
 Hostiliana 469
 Hostilii Campanus T. 1004
 M. Hostius M(arcor.) l. 1053
 Hyacinthus Iunius 141
 Hygia Aelia 1558
 patre Hyg[in]o 1353
 Cl. Hyllus 1249
 Hymnus 95
 Hyparchus 447
 Hypora Samiaria 1023
 Iacob adq. Isac 749
 Iaia siue Xanthippe 98
 Ianuarii uir et mulier 815
 Ianuarii filius et mater 133
 Ianuarius Primitius 203
 Geminius Ianuarius 472
 Harmonius Ianuarius 613
 Ianuarius Arelate 712
 Ianuarius Romae 399
 Iapudes 20
 nemus Idaeum 250 1529
 Idalia uirga 1287
 Iguium 1252
 Ikadium 964
 in Illurico 77 Ilyrici in solo
 82 prata Inlyrici 1264 Illy-
 rica gens 312 *cf.* Hil-
 Inachias harenas 271
 Inachus Annius 1553
 Ina]chus Claudius 554
 Ingenuus Augustae Sp. 988
 Iulius Ingenu(u)s 522

Ingenuus Florae p. 1153
 Innodius patricius 1369
 Insteia Tyche 1582
 ab Insteiis Pompeianus 734
 Q. Insteius Conueniens 1582
 ..aconius Inua.. 814
 Io uacca 887
 Io mater Nises 1553
 baptista Ioannes 322
 Ioannes Tarracone 699
 Iohannes Salonis 719
 Iohannes Spoleti 1849 1858
 ss.Iohannes et Paulus 308 672
 Iohannes papa 1395
 Iope Hilari 1168
 Iordane ablutus 1347 B
 Iouii Iulius Santippe 580
 Iouinus Romanus 1251
 Iouinus mag. eq. ped. 302
 Irene Furfulana 505
 Irene Seruilia 451
 Irpinia Au[i]a 1569
 Isac et Iacob 749
 Isidis natus 104
 Ismaelitae 797
 Ismarus 1229
 Itala 19 104 1026 1625 Italia
 tellus 474 Italia 982 1187
 1335
 Italicus Aposoleni p. 402
 Italicus Valerii f. 1128
 Italicus Corisci Aug. l. 1485
 nominis Ithacii 1397
 Ityn flet aedo 1109
 Iucunda Romae 1294
 Iucunda Vicetiae 1120
 Iucundus Farrax 1209
 Iucundus Liuiiae Drusi 987
 Iucundus M. Terenti l. 1007
 Iucustio (*immo* Luc-) c. 99
 Iuentia Hilara 73
 Iulia C. l. Ape[llaea 1544
 Iuliae Caninia Quinta 574
 Iulia Erotis 86
 Iulia C. l. Felicula 1064
 Iulia Firma 448
 Iuli[a Fort]unata 1289

- Iulia Helpis 834
 Iulia Heuresis 550
 Iulia Iuliane 509
 Iulia Kara 517
 Iul. Lucina et Parth. 565
 Iulia Maxima 822
 Iulia Methe 1027
 Iulia [M]inucia 1831
 Iulia Pieris 226
 Iulia Prima Romae 988
 Iulia Prima Calamae 112
 Iulia Primigenia 976
 Iulia Procilla 1028
 Iulia Rhodine 394
 Iulia C. l. Rufa 120
 Iulia Secunda 436
 Iulia Seuera 1574
 Iulia Spesina 636
 Iulia Stacte 1455
 Iulia Victor[ina] 574
 Iulia Metrobii coniux 1189
 Iulia f. Anziae 593
 proles Iulia Tupusuctu 1283
 Iulianus Sosthenis f. 1197
 Iulianus Vmbrii f. 1164
 Alf. Cei. Iulianus Kam. 654
 Iulianus p(rae)p(ositus) 918
 Iul. Agathemerus Aug. l. 1504
 Sex. Iulius Agathopus 1470
 M. Iul. Alexander 800
 C. Iulius C. l. Antiochius 968
 C. Iulius Apollonida 1544
 Iul. Asclepiades 1208
 Iulius Bassus 1224
 C. Iulii Blastus Celadus M. 86
 C. Iulius Camma[rius] 1332
 C. Iulius Carus 988
 C. Iulii Crescentianus 174
 L. Iulii Episucus K. 1288
 L. Iulius Extricatus 592
 Iulius Faustinus M. 271
 Sex. Iulii Felicissimus F. 465
 C. Iulius Felix 1328
 T. Iulius Fortunatus 558
 Iulius Gallonius 1515
 C. Iulii Gracilis Seuerus 1574
 C. Iul. H[ermadio] 388
 Julius Ingenu(u)s 522
 Iulius Iulianus 1342
 Iulii Kapitones 518
 C. Iulius Lacer 878
 Iulii Martialis Rogatus 574
 Iulii Maximus Proculus 116
 C. Iulius Sp. f. Maximus 1065
 L. Iulius Mellitus 1237
 Iulii Messor Rufus Ian. 133
 C. Iul. Mygdonius 1580
 Iulius Nicephorus 606
 C. Iulius Niger 1005
 C. Iul. Olympianus 122
 C. Iulius Aug. l. Regillus 988
 Iulius Rufulus 626
 C. Iul. Rufus 873
 Iulius Saluius 1310
 Iulius Secundus 436
 Iulius Tau . . 1696
 Iul. Valens 475
 C. Iulius Victor 531
 C. Iulius Victorinus 509
 Iul. Victorinus 555
 Iulius cum Trebia 1325
 L. Iulius Nesactii 1473
 Iulius Lauinas 212
 Iunia [Mo]desta 1137
 Iunia Procula 95
 Iunia Sabina 1584
 Iunia Victoria 141
 Innia Carisii coni. 1038
 Iunianos penates 258
 Iunii Callistrati et Mar. 1584
 M. Iunius Euphrosynus 95
 Iunius Hyacinthus 141
 Iun. Pastor leg. 1590
 M. Iunius Rufus 1555
 M. Iunius Seuerus 105 1251
 Iunius Veldumnianus pr. 22
 Iuno 2 21 220 254 1551 G
 Iuppiter 2 249 251 253 275
     277 345 s. 429 540 869 s. 874
     911 1238 1504 C 1519 1528
     1530
 Iusta Cordubae 723
 Iustiniani cos. diptycha 898
 Iustinianus episc. 705

Iustitiae aram 867
 Iustus Auonius? 1456
 Iustus Pompeius 1057
 Iustus tibicen 1319
 paruus Iustus 1403
 Iustus martyr 317
 Iuuaniae domus 1210
 Iuuenales Sextius et p. 605
 Iuuenalis lib. Modesti 1326
 Ixion umbraeq. 1186

Kal. Tancinus et Flauia 575
 Alf. Cei. Iul. Kamenius 654
 Kapito Iul. siue Caefalius 518
 Kara Iulia 517
 nomine Kar[a] 419

L]aberia Felici[ta]s 553
 Laberia Alexandria 504
 C. Laberius F...es 1536
 Laberius uates 1559
 Labieni Renatus Proc. 1517
 Lacaena m. Alexandri 1222
 Lacer Iulius 878
 Lachesis 422 501 1122 1141
 1355 1552 A 1669 Lacesis
 1222

Laecania Maxsima 161
 Laelia Clementina 1043
 Laelii Africani 1557
 Laelii Marsillus Merc. 1118
 Laetili Gallus Custa 629
 Laetus signo Delmatius 256
 Laetus Huir Lambaes. 252
 Laetus Fuscae coni. 1134
 Laetus de Capitolio 839
 Lais Genices l. 1324
 cum Gaio Laiti 1615
 Lambaesem perfudit N. 252
 tempore Lampadii 1372
 Laodamia herois 423
 Lar 20 492 498 1527 Lases 1
 Larcii Brocchus Neicia al. 56
 Lasciua uerna 398
 Lascius schol. Romae 1764
 Lascius Peltuini 186
 Lateranus [An]nius 250

Latia gens 618 1355 1753
 Latina Vibia 972
 Latona (*immo* Latoa) uirgo
 256 Latonia 1800
 L. Latrius K. f. 2
 Lauinas Numicus 212
 genitore Lauino 330
 Laurentum iura 212
 Laurentia coniux 761
 Laurentius martyr 903 1423
 Lazara 701
 Leda cum cycno 345
 Leiber pater 1519
 Lemiso 1851
 Lemoru(m) insidies 920
 Lenaei patris cultor 511
 leo *sidus* 24
 Leo papa 314 690 913
 Leo episc. 761
 Leo a. 386 dp. 674
 Leo Nolae 785
 Leo Romae 1418
 Leone iuniore cos. 1359 1561
 Leo...episc. Cordub. 725
 Leonti...Burdigalae 631
 Leontia Aquileiae 741
 Leontia Romae 664
 Leontia Vercellis 748
 Lepida nurus Caesaris 994
 Lesbia Anchiali coni. 973
 Lesbius lapillus 497 1309
 Lethen incolis 218 1187 1305
 1551 C 1567 Lethaea 1114
 1301 1305
 Liber pater 894 1109 1519
 1623 111 264 511 654
 Liberalis Vmmidius 1829
 Liberalis occisus 1016
 Liberalis de cos. martyr 904
 Liberius Felix 1376
 Libur]na regna 20
 Libuae fines 479 1245 Libya
 24 325 1526 1552 A Liby-
 cus 253 907 1803 1845 Li-
 bys 1187 288
 Liccaeus Sex. l. 71
 Licinia Eucharis 55

- Licinia Paulla 1502
 Licinia Procilla 428
 Licinia Repentina 1313
 Licinia Vr[bani]ca 116
 Licinia Vercellis 748
 magnus Licinianus 1531
 Licinii Priscus Seuerus 409
 Licinius Maurus 116
 L. Licinius Nepos 1583
 C. Licinius Torax 980
 Ligures 686 893
 Lintioniae Lochias T. 1034
 Liuia tellus 386
 Liuia Drusi Caes. 987
 Liuia Honorata 158
 M. Liuius Helenus 966
 Lollia Procla 610
 Longaenii Victor et f. 594
 Longinianus praef. urb. 311
 C. Longinius Proculus 428
 subigit Loucanam 7
 Louella Clodius s. Luella 511
 Lucei Secundus Tyche 1462
 M. Luceius Nepos 1109
 C. Luceius Vetedinus 508
 Q. Luccunius Verus 466
 Lucentius Modestae c. 1303
 Lucianus h. quiescit 689
 Lucifer astro 963 1109
 Lucilianus Cassius 98
 Lucilianus et Valeriana 595
 Lucilii Domestici 103
 Lucinae sacra 387 436
 Iul. Lucina 565
 Luciom Scipione 6 Lucius
 848 1293 *al.*
 Lucius et Claudia 1256
 Lucius Vrbaniillae coni. 516
 C. Lucretius Genialis 1464
 Lucrina *ostrea* 1318
 Ludula 773
 Lugdunum 1366 1595 Lug-
 dune 1387 1838
 Luminatius 825
 Lunensis lapis 497
 Lupensia Consutia Rufa 1579
 Lupercus fecit 596
 Cl. Lupicinus u. cl. 329
 Lupus Apri frater 1210
 Luria reddita morti 471
 Lusi iuentus 979
 Lutatia Veneria 1148
 Q. Luttius Valerius 438
 miscete Lyaeum 856 607 1504 C
 Lymfa *Albulea* 865
 Lysa medicus 1066
 Macarius Ael. Faustus 1814
 Macrina 749
 Macrobius 1273
 Maecii Pilotimus Saluius 848
 Maeminia Maxima 1190
 Maeonio uersu 1111
 M. Maestrius Lucrio 1070
 finibus Maezeis 1147
 Magia Telesphoris 390
 Magnilla 1165
 Maiania 1126
 Mainuna conserua 1312
 Maiorinos praef. praet. 622
 Malchio Asinius 1295
 Mallia Q. l. Galla 1451
 L. Mallio Theodoro cos. 679
 Mamertinus praeses 271
 Mancha Manchae f. 848
 Mandroni nomine 910
 Mandrosa 693
 di Manes 106 132 197 215 376
 383 395 428 475 s. 492 s. 502
 517 542 552 559 569 579 581
 588 592 ss. 611 828 859 970
 972 1009 1027 1029 1034
 1036 1043 1112 1117 1147
 1155 1164 1171 1190 1195 s.
 1223 s. 1251 1255 1269 1273
 1280 1292 1323 s. 1328
 1339 1467 s. 1497 1513 1535
 1550 B 1555 1571 s. 1583 1586
 1592 1604 1689
 Mani prosapia 370
 Manlia Anthusa 127
 Manlia Daedalia 1434
 Manlia T. l. Gnome 67
 Manlia L. f. Sabi[na] 62

- L. Manlii Aper Glaucio 376
 C. Manlius Valerianus 1320
 M. Manneius Domesticus 875
 Maraidus Sex. s. 170
 Maratho Iunius 1584
 Marathonis in aruis 885 Ma-
   rathonis aedon 467
 Marcana Vera 439
 Marcellina Aelii coni. 597
 Ael. Marcellinus 647
 Marcellinus papa 656
 Marcellinus procos. 719
 Marcellinus presb. 781
 Marcellus medicus 1521
 Marcia Aelia 1267
 Marcia Atticilla 845
 Marcia C. . 1146
 Marcia Cypare 1514
 Marcia L. f. Hellas 808
 Marciana nutrix 1278
 Marcianus princeps 896
 statuit Marcianus 1805
 Marcianus redditus aeuo 422
 conp. uersos Marcian[us] 735
 Marcio christiana 663
 Marcius Frugi 1514
 C. Marcius Paulus 1260
 Q. Marcius Philippus 1025
 Maarco Caecilio 11 Marcei
   Vergilei 13 Marcus Caecil.
   D. 24 28 Amymone Marci
   237 Marcus *acrost.* 1557
 Mareas presb. 1382
 Margarita catella 1175
 Maria C. f. 75
 Maria Atis 1596
 Maria Polla 986
 Maria leuitae coni. 1561
 Maria genetrix Vercellis 748
 Maria uirgo Vercellis 782
 Maria Cordubae *acrost.* 1622
 Maria Luguduni 711
 Marii Fidens Didyme al. 1012
 Marii Proculus Fronto 1482
 Marii Vitalis Malchis 101
 Marii Vitalis Nigidianus 455
 D. Marius O. l. Exoriens 1478
 C. Marius Fortinatus 27
 Marius Optatus 412
 M. Marius M. l. Sa. . 801
 Marina Mediolanii 1437
 Marin(us) Catinaï(us) 1598
 Marinus Sigus 636
 Marinus Viennae 766
 Maro Lausi alumnus 100
 Mars 1 20 472 850 881 1616
   Marmar 1 Martia Roma
   287 1319 Martius *mensis*
   1389 Martenses 1616
 Marsidae Agath. Stab. 1127
 Marsya et Apollo 342
 maneat o Martia 946
 Martiales Iulii 574
 Martialis s. 238
 Adtas Martialis f. 400
 Martinianus 765
 s. Martinus 1445
 Marullus Statius 729
 Masonia Briseis 1220
 Masuria Marcella 991
 Mater Geminia Agathe 562
 Maternus . . linus 1113
 Matia Vera 444
 C. Matienus Ouicula 1144
 Matrona Gabinia 110
 Matronica Vmbria 1613
 P. Mattius Chariton 495
 Mattosa 233
 Matura Aufidia 387
 Mauri 253 881 1802 Mauru-
   sia tellus 1312
 Maurianus uir spect. 1373
 Mauricius Aug. 299 1390
 Maxima Sperantia 1729
 Maxima Vidia 1822
 Maximilla 598
 Fl. Maximinus 621
 Maximus Cotta 990
 Maximus Fabius 1475
 Maximus Fuluius 20
 Maximus Gellius 1248
 Maximus Iulius 1065
 Maximus Maximinus 807
 Maximus Statilius 227

- Maximus Tullius 1526
 Maximus thermas f. 292
 Maximus infas Romae 1220
 Maximus iuuenis Romae 1398
 Maximus Peluini 186
 sancte Medaure 1527 tuus
     Medaurius 1527
 Mediolanium 1413
 Meleager atrox 441
 Meli leuitae ope 1448
 Melitine infans 445
 Mellitus Iul. Felix 1237
 Memmia O. l. Anna 1040
 C. Memmius Felix 1757
 C. Memmius C. l. Milo 1090
 Memnonem audio 28 227 272
     uox Memnonia 880
 Memor Octavius 393
 Memorius 1623
 Menandri fabulas 97
 Menelaeus 1243
 Menesthei coniux 1300
 Menophilus lib. 1029
 Mercasto 762
 Mercurius deus 262 1528
 Mercurius Chronii f. 1638
 Mercurius leuita 310
 Fl. Merobaudes orator 1756
 Merope Caesaris 1499
 Messala a. 506 cos. 696 1365
 Messii tres 1318
 Messorius Florus 1594
 Meteriola 794
 M. Metilius M. l. Cherea 1023
 Metrobius Aug. l. 1189
 L. Mettius Maximus 183
 Micia in Dacia 1558
 Mida cubicularius 365
 Mindia Fortunata 400
 Mindia Prima 1276
 L. Mindius Zosimus 1269
 Minerua 2 471
 Miniciae Fortunata Tr. 1091
 Minicia Prima 1187
 G. Minicius G. l. Chr. 1493
 Minos iura dabit 1109
 Minucia Urbana 1042
 Mithrae antistes 1529 264 654
 Mocimus Sabinae lib. 448
 culta Modesta 1137
 Modestus Beneuenti 1303
 Modestus Rauennae 1326
 Modofredus 854
 Moenus amnis 1007
 Moesia superior 407 inf. 492
 Montanus Manlius 376
 Montanus Antinatium s. 165
 Mors atra 249 346
 Moschis tua 92
 Mossius [Phil]o[xen]us 1600
 M. Motasius 116
 Mucia Modesta 1149
 L. Mummius cos. 3 248
 Munatia Prisca 239
 Munatia L. l. Zosima 1315
 M. Munatius Dardanus 1053
 M. Mundicius Saturninus 1613
 Murcia liberta 1124
 Murra Murrani f. 1198
 Mu[rri]a Ampliata 457
 Mus *an* Mus(a)? 1532
 Musa hic condita 1509
 Musae 55 219 271 422 453 481
     1552 B 1671
 Musoni suboles Auienus 1530
 Mutata Vistilia 1817
 Mygdonis umbra 1110
 Myia catella 1512
 Myrsina mi nomen 385
 Myrtale uirguncula 155
 L. Naeuidius C. f. 142
 L. Naeuius .. 821
 Sex. Naeuius Verecund. 1099
 Nais uitrea 337 1233 1327
 Naissus patria 330
 Nar fluit albus 409
 Narcissus nilicus 1015
 Narcissus inpubis 1119
 Nardis Hedia 1086
 Nardu poeta 962
 Narsis uir gloriosiss. 899
 Nassius L. l. Amandus 1843
 Natalis Orbius 1032

- Natalis Pelagiae coni. 642
 Nauigius sacerdos 909
 Nauigius Decembris f. 1607
 s. Nazarius 906 s. Naiarius 779
 Nebris Octauia 393
 Nemesi aram 867
 Nemesia deflet 614
 Neon episc. 320
 Nepos Lucceius 1109
 Neptuno ludos 251 1524
 Nereus genitor 750
 s. Nereus 304
 Neria Primigenia 1284
 Neronis thermae 29
 Neruae horrea 211
 L. Nerusius Mithres 437
 Nicarion hymnetria 1315
 Nice Herennia 421
 Nice Phoebi f. 997
 Nice f. Seduni 1833
 Nice miserrima fecit 1154
 Nicetius episc. Lugd. 1387
 ex Nicia Bith. 557 776 Nicena
 fides 787
 Nicodromus Aug. s. 1187
 Nicopolis Flauia 1184
 Nicys carrucotechnites 1259
 Niger Caecilius 1191
 Nigidia Firmina 587
 ostia Nili 1113 1552 A 547
 h. sita est Ni[m]isis 1053
 Ninnia Cronis 1486
 Ninnia Primilla 1125
 Sex. Ninnius Buticus 383
 Ninnius Flauius 1321
 Nireus Pactoli sodalis 1002
 Nise puella 1553
 Nisus Vergilianus 1848
 Nolana uia Abellini 1056 Nol.
 eccl. 747
 Nomas Iuppiter 1238
 Nome Cusuccia 1316
 ..us Nomius 1258
 Nonii Rogatus Felices 810
 L. Nonius Arizgynus 503
 Nonius Restutus 109
 M. Nonius Sulla 1237
 hic Nonnuse iaces 1753
 Nortia Vulsiniensium 1530
 Nothus librarius 1014
 Nouana T. l. Tryphera 88
 Nouatus episc. 687
 Nouellus Iulius 592
 Nouianus Clodius 608
 Nouius Blesamus 1254
 Nox dea 274
 Numenius 1291
 Numicus Lauinas 212
 Numidae 521 1238 1554
 Numisia Tertu[lla] 1132
 Cn. Numis[ius] Plaguleius 143
 Numitorius Melliti f. 1237
 o Nummia 1695
 Nymphae 252 263 266 274
 283 467 863 (Numphis) s.
 1254 1531
 Nymphe Acheloi f. 1542
 Occius Festus 370
 Oceani stagna 436 880
 Octauia L. l. Arbuscula 971
 Octauia Poll. . 1650
 Octauii Primus Tigris 1095
 Octauii Memor Nebris 393
 L. Oc. Trebiasius Max. 595
 L. Annius Octauius Val. 1498
 Octauius dicat aram 488
 Oebalius cyenus 1549
 Ofillii Proculus et p. 1276
 Ofilius Ianuarius 1587
 Oli 53 Olo suo 1785
 uixit Olimpiadas 1199
 extruxit Olympias 1523
 mater Olympiaci 1300
 rector Olympi 726 758 770
 Onesime mater 828
 Onensimus paruulus 211
 Onesimus dominus 1107
 Onesimus *acrost.* 745
 Onuauae numen 871
 Sex. Onussanius Com. . 1109
 Fl. Ophelio 1217
 Oppia Calsiane 176
 Oppia Sex. l. Eunoea 423

- Oppilani membra 721
 M. Oppius M. f. 224
 Q. Oppius Secundus 1567
 Oppius Pompeis 41 353
 Optati f. 614
 Optatus Caecilius 1313
 Optatus Cassius 262
 ..lius Clodiae l. Optatus 970
 Optatus Pelagiae l. 642
 Optatus Pactoli sodalis 1002
 Orbi Secunda fui 1032
 Ore(h)us 634 1202 1581 1829
 Orciua Anthis 441
 Orestina Cassia 551
 Orfii Seclator et frater 986
 filia O[r]ge[s] 568
 Osius patricius 1413
 Ostia dia 409 606
 Ottedia Zmyrna 496

 Pacatianus 662
 Paccius 754
 Pacedia Sex. f. 241
 Pacilia Sospita 64
 Pactolus Satrieni ser. 1002
 aquae Padi 1266
 C. Pagurius C. l. Gelos 63
 Pagus puer 403
 Palinurus L. Aponi 837
 Palladius 606
 Pallas dea 271 289 342 995
 1109 1253 1552 A
 Pallia Saturnina 116
 Pamphilus Ti. Caesaris l. 995
 Pan 1504 C 1505 Paniscus 1519
 Pandotira insula 1189
 Pannonia terra 474 427 1335
 Pannonicos apros 1522
 Pantagatus u. inl. 698
 Panthagate coiux 676
 Pan]thea dea 253
 sortita Paphon diua 1233 Pa-
 phié 995
 Fl. Antigonus Papias 1597
 Papinii pater et Quinta 1283
 Papiria Tertia 369
 Papirii Cladus Rhome 1060

 C. Papirius Ianuarius 1576
 Papirius Priscus 1157
 C. Papirius .. Beneuenti 1487
 L. Paquedius Ampliatus 977
 Paragmii Hermodorus E. 1136
 Parcae 55 59 116 221 378 401
 428 430 436 472 492 501 537
 547 571 587 627 965 972 978
 1005 1058 1109 1119 1128
 1141 1144 1156 1160 1164
 1204 1206 1223 1533 1548 s.
 1590 s. 1612 1701 1829
 Fl. Paregorius 1786
 marmore Pareo 276
 Paris Troianus 901
 Par]thenope patria 1226
 arcu u. Parthus 427 1580
 Pass[ie]na 559
 Pastor medicus 1415
 Paterna nat. Germana 476
 Sem. Paterna 238
 Patrice catella 1176
 Patricius christ. 1420
 Paula mater in Moesia 1323
 Paulla coniux Aletrii 641
 Paulina Aconia Fabia 111
 Paulina martyr 911
 Paulina Romae 1702
 Paulina Theueste 160
 Paulino consule 1361 284
 Paulino iun. consule 707
 Paulinus Clodius 513
 Paulinus in Cambria 714
 Paulinus in Heluetia 1378
 Paulus leuita 726
 s. Paulus cum Petro 306 314
 681 690 912 s.
 s. Paulus cum Iohanne 308 672
 Pax dea 20 24
 Pax Antonius 1333
 Peculiaris mater Cirtae 1607
 Peculiaris m. Rauennae 1326
 Penthesilea et Hecuba 1165
 docta Pedana 1301
 C. Pedusius M. f. 1011
 Pegasus *sidus* 1111
 Pelagia Liciniani coni. 1531

- Pelagia Natalis coni. 642
 Pelagius papa 918
 Pelasga manus 884
 Penates 1168 258
 Peregrinus Vmmidius 1829
 Perigenes Clodius 1268
 Perinthius fil. 1485
 Perpetuus Cilonius 1616
 Perpetuus praetor 869
 Persae 885 Persidicus Mithra
 1529
 Persephones regna 422 1128
 1161 1301 1776 praicim Per-
 seponas 17
 Petalis 1480
 Petelina domo 1306
 T. Peticius Chirurgus 90
 Petilius Processius 1370
 Petronalis filius 733
 Petronia Glyconis 224
 Petronia Lucilla 499
 Petronia leuitae coni. 1358
 Petronia Salerni 1440
 Petronia Salonis 750
 Petronia Viminacii 1044
 Petronii patronus et Th. 1041
 L. Petronius Ampliatus 1220
 Petronius Antigenides 434
 Q. Petronius Birronius 1102
 L. Petronius Primus 1138
 Petronius Primitiuus l. 1589
 Petronius fil. Romae 755
 Petronius senex Romae 702
 Pe]troni]us 1689
 Petrus apostolus 306 712 902
 912 1368 1394
 Petrus antistes 919
 Petrus qui et Ceadual 1394
 Petrus exul Hisp. 1419
 Petrus Hygini f. 1353
 Petrus presb. urbis 312
 Petrus u. cl. 1440
 Pharos 1552 A dea Pharia 856
 Phariae leuitates 1552 A
 Ph]erenicus 1660
 Philadelphus disp. 464
 Philadelpus Philocalus Phi-
 loxsenus Philocratea[A]lle-
 iorum lib. 72
 Philager Aug. l. Agripp. 134
 Phile Clyti l. 1089
 Philematium Aurelia 959
 Val. Philete 1588
 Philippus Cassius 1551
 Philippus Titius 1282
 domo Philippopoli 841
 Philo uerna 1234
 Philocalus Fusius 91
 Philocalus Auctae f. 1194
 Philologus atriesis 179
 Philologus discipulus 994
 Philostercus frater 155
 Phocaensum ciuis 104
 litore Phocaico 436
 Phoebe Phoebi f. 997.
 Phoebus 254 261 544 A 1109
 1470 1510 1841 Phebus 1389
 cursus Phoebeos 1066 Phoe-
 beia templa 265 Phoebi-
 gena *Aesculapius* 866
 Ti. Claudius Phoebus 997
 Phoebus Gelli lib. 1248
 in Phrygia 1168 Phrygia tel-
 lus 963 1109 1815 Phryga
 Attin 1110
 Pia Pii mater 1535
 Picentes 20 1373
 grege Pieridum 1109 Pierio
 canore 1111
 Pieris Iulia 226
 Pieris L. Pomponi uerna 1141
 te, Pietas, ueneror 963 1552 B
 Pilotimus Maecius 848
 uirecta Pilumni 212
 Pirrii C. et Hilara l. 1459
 Piruntia mater 638
 Piste Claudia 493
 Pistus Vibi tonsor 989
 Pius Antoninus Aug. 881
 Pius Aelius 1535
 hunc Placentia habet 478
 Placentina Geminii coni. 1610
 Placida Festi coni. 1530
 Placidia Aug. 314

- Placidia apud Viennam 1743
 Placidianus Praeneste 746
 Placidus Annaeus 21
 Placidus R. Festi f. 1530
 Placina genere regio 1554
 Plato u. ill. 1395
 Plautia mater 387
 Plocamus 1001
 Plotia Aemilia 567
 Plotia Capitolina 1150
 Plotia Venust[a 997
 A. Plotius Sabinus pr. 207
 Plutonis aula 474 581 971
 1014 1058 1829
 C. Poblicius C. l. Am. . . 1097
 moenia Poenis *Sidoniis* 291
 Poenino *Ioui* 873
 Politice 1173
 cineres Pollentia s. 1185
 Pollia Saturnina 1282
 Pollia Syntiche 1055
 uenerande Pollux 251
 Pompeia Chia 1287
 Pompeia E[leuthe]ris 1057
 Pompeia Galla 220
 Pompeia Prima 188
 Pompeianus Insteius cos. 734
 Pompeios defer 44 Venus F.
 Pompeiana 233 354
 Pompei Marcianus Rhodo 416
 Sex. Pompeius Apelles 1192
 Sex. Pompeius [I]nstus 1057
 Cn. Pompeius Olympicus 1101
 Sex. Pompeius Pandus 863
 Q. Pompeius Sosus l. 1563
 Pompeius uictor 534
 Pomponia Fortunula 635
 Pomponia [He]done l. 93
 Pomponia Spica 463
 Pomponia Trophime 550
 M. Pomponius Bassulus 97
 L. Pomponius Pietas 1141
 C. Pomponius Sacco copo 410
 Pomponius Stercorius 609
 T. Pomponius Victor proc. 19
 Pomptilla Atilia 1551
 Pontia Diony[sia 1791
 Pontia exulis coni. 1846
 Pontianus Septimius lib. 499
 Ponticus Annidius 1302
 Pontius Asclepiodotus 303
 L. Pontius Extricatus 1637
 Popilia Alexandria 1299
 Popilius . . 103
 Popillia Felicula 1029
 Po[ll]illius Laena[tis l. 1062
 Posilla Senenia 54
 T. Fl. Postumius Varus 106
 Potentius Tipasae 318
 Pothus Telephi f. 1120
 Potitis sacra tradidit H. 228
 Porthmeus *Charon* 1549
 L. Praecilius Fortunatus 512
 Praenestina Veri coni. 739
 Praetextatus V. Agorius 111
 Praetextatus Saluentius 1375
 deus Priapus 193 861 s. 1504 s.
 Prima Aemilia 131
 Prima Heluia 960
 Prima Iulia 112
 Prima Minucia 1187
 Prima Chresti coni. 491
 Prima Siluani soror 1006
 Primigenia Successi sor. 1068
 Primigenius Vmmidius 1159
 Primilla Ismari mater 1229
 Primitiua Alexandri c. 1585
 Primitius Paternae s. 238
 Primula Sallustia 1614
 Primus Baebius 463
 Primus Caesius 249
 Primus Domitius 1318
 Primus Pistes coni. 493
 Primus Romae 1545
 Primus Siccae 514
 Princeps Taminii lib. 36
 Principius obiit Romae 588
 Principius o. Rauennae 587
 Priscilianus Egnatius 1250
 Priscilla puella 1188
 Priscus Destimius 379
 Proba Anicia Falt. 1347
 Proba d. Ansa 1361
 Probatia auia 1848

- Probianus sacerdos 1560
 Probina rapta marito 1339
 Probus Anicius 1348
 Probus Petronius 1347
 Probus carmine doctil. 1408
 Probus puer 1549
 Proclus praef. CP 286
 Procula Firmini coni. 384
 Procula genetrix 564
 Proculinus Aelius 1605
 Proculinus Clodius 377
 Proculus Ar. Popul. 325 892
 Proculus Longinius 428
 Proculus Marius 1482
 Proculus Papirius 1060
 Proculus Valerius 1100
 Proculus Philagri f. 134
 P]roculus Romae 96
 Proculus Salonis 818
 Proiecta 670
 L. Propertius Mustacus 1605
 Propitiae pupa 211
 Proserii coni. Vincentia 638
 sacra Proserpine 527 346
 innoc. Pros[per? 1379
 s. Protasius 1445
 Protogenes mimus 361
 Protus Rancius 59
 s. Protus 305 852
 Protymus Queinctius 12
 Prudentia? 736
 Publicii Ampliatus P. 507
 Publicii Euplus et mul. 1223
 Publicii Felix Vnio 477
 Q. Publicius Fuscus 1130
 Q. Pub. Genialis 1326
 L. Publicius Trophimus 1588
 C. Puculeius Pontorus 1569
 Pudens M. Lepidi l. gram. 994
 Pudens Brixiae 1493
 Pulcheria Benedicti coni. 710
 Pulchri l. Clodii 210
 Puluinia Valleia 1498
 Punica uirgo 453
 Pusaeus magnus 897
 P]usinicu[s? 1612
 Pusinnón(ius) Dubitátus 444
 Pylades Anni Nouati 1103
 Pyrallis Fabia 1215 s.
 dogmata Pythagorae 434 107
 Quarta Senenia 54
 aue Quartilla 26
 Quartio textor 365
 Queinctii Valgus et lib. 12
 T. Quinctius Stabilio 375
 Quincti feilia 59
 Quinta Iulia 574
 Quinta Papinia 1283
 Quintia Hellas 375
 Quintio altor 488
 C. Quintius Fortunatus 1766
 Quirinus cum Remo 1511
 s. Quirinus 1809
 Quirites 234 899
 Quypriana iul. fem. 1363
 P. Rabirius P. l. Hilarus 972
 T. Raecius Seuerus 525
 Raielia Secundina 466
 P. Raius fil. 84
 Q. Rancius Protus 59
 M. Rapilius Serapio 208
 Rauenna remisit 587 589
 rex Reccesuinthus 322
 Recepta lib. 1474
 C. Refanus Marcinus 386
 Remus et Quirinus 1511
 Remus natione Galla 1355
 Restituta apud Aternum 605
 Restituta Meuaniae 1813
 Restitutus Romanus Iou. 105
 Restitutus maritus 1345
 Prisci Restitutus 355
 Restutus Nonius 109
 Retica tellus 1378
 Rhanis Sulpicia l. 1297
 ad diuortia Rheni 895
 hic situs Rhodanthion 1142
 Rhode rapta 737
 Rhodine lumine nuda 1431
 L. Ricinius Adiutor 1034
 ciu. Riditionis episc. 1359
 Risinni moenia 1527

- Roboratus? 601
 Rocii filii et mater 807
 Rogata Viria 1237
 Rogatianus 561
 Rogatina 1456
 Rogatus dat 1158
 Roma 3 19 111 265 279 287
     306 418 463 470 478 498 516
     588 645 686 728 928 986 1054
     1060 1111s. 1187 1335 1347A
     1353 1374s. 1395A 1519 1530
     1625 1635 Romani 6 250 288
     311 423 427 520 620 674 686
     1283 1335 1342 1371 1377
     1572 1580
 Romania Marcia 105 1251
 M. Romanus Iouinus 1251 105
 Romanus Cartennae 295
 Romanus Romae 1404
 Romula Seueri mater 1201
 Romulae matres 111 Romulea
     proles 109 796 878 1338 1376
     1398 1552 A 1802
 Romulus leuita 788
 Romulus Singiduni 566
 Rottio (Cl. Rufinus) 1278
 C. Rubellius Clytius 808
 Rubria Postuma 1293
 Rubria Tertulla 386
 C. Rubrius Vrbanus 1106
 Rufa Consutia 1579
 Rufa Sallustia 1025
 Rufina Harmonia 613
 Rufina Merope 824
 Rufinilla Antonia 1218
 Ru[finus? 76 560
 Rufinus haruspex 27
 Rufinus Antonius 1218
 Cl. Rufinus Rottio 1278
 Rufinus Tutilius 1225
 Rufio Rutiliae ser. 1000
 Rufius Festus u. cl. 1530
 Rufria Ephesia 94
 Rufria Verna 73
 Rufulus Iulius 626
 Rufus Caledius 1612
 Rufus praetorius 860
 R[ufus] Hilarae f. 1230
 Rufus Stactes coni. 1455
 Rufus Timostrati frater 1020
 .. c. Rufus Salonis 1205
 L. Runnius Pollio 188
 Russellanus aper 865
 .. eicla Rusti .. 1634
 Rustia C. l. M. .. 1097
 Rustica Asidone 1124
 Rustica Mediolanii 1367
 Rustica Romae 1555
 Rusticeia Matrona 1834
 Rusticelli uir et Cytheris 965
 Rusticus sacerdos 1362
 Rutilia Hethaera l. 848
 Rutiliae ser. Rufio 1000
 Rutilius Caesi. Serenus 213
 dominata Sabaeis 1365
 numinis Sabazis 1317
 Sabatia lib. 578
 pater Sabbatius 659
 Fl. Pet. Sabbatius Iustin. 898
 Sabidii Fortun. Fusca 1537
 Sabina Aelia Aquinci 489
 Sabina Aelia Romae 442
 Aur. Sabina 556
 Sabina Iunia 1584
 Sabina Augusti soror 448
 Sabinianus Terentius 107
 Aur. Sabinilla 556
 Sabinilla Claudia 888
 Sabinus Catius cos. 251
 Sabinus Plotius praet. 207
 L. Sabinus Primigenius 1252
 Sabinus Aug. cursor 618
 Sabinus dissignator 39
 Sabinus Mactari 523
 Sabinus Salonis 643
 Sabinus Mithriacus 1529
 Sabinus archidiac. 1423
 Sabinus episc. 1424 788
 Sabis humata 1302
 Sacerdus episc. 1381 1387
 Salditana Gargilia 486
 magnanimus Salla 900
 Sallustia Aphrodite 1181

- Sallustia Prim[ula] 1614
 Sallustia Rufa 1025
 Sall[ustius] Clarosus 1614
 Salluuii Rufi Cogitatus I. 159
 Salomonis opus 1365
 Salonae Delm. 589 1267 1265
 Salsa martyr 318
 C. Saluena Voltai f. 2
 Saluentius Praet. V. T. 1375
 Saluia C. Paguri 63
 Saluia Satriena 1563
 Saluidienae Hilara et F. 1570
 Saluiola uerna 1070
 Saluius et Eros 185
 Saluius Asclepiadi f. 1208
 Saluta Castulone 829
 Sambucus 1333
 Samiaria L. I. Hypora 1023
 Samis usus Albulis 865
 Samnium 7 Samnis genere 384
 Sanctus nomine 1407
 Sardoa tellure 1551 B 2
 Sassina quem genuit 1320
 Sarmata presb. 779
 Satellii Asper Clemens 1219
 Satriena P. I. Saluia 1563
 Q. Satrienus Pollio 1002
 C. Satrius Abascantus 496
 Saturninae Aelia Pollia 1282
 Saturnina auia 1830 515
 Saturnina et Sophron 1816
 Saturninus Valerius 1609
 Saturninus Lambaese 1456
 Saturninus Romae 1162
 Saturnus 543 1812 Saturnia
     proles 254
 Satyri cum Bromio 1233
 Satyrus Vranus 1421
 Saufeia A. I. Thalea 56
 Sp. Saufeius Sp. f. 164
 aquae Sauī 1266
 rex Saxonum Ceadual 1394
 Scaterii Celer et Ameth. 1495
 Scerniola Fabea 1360
 Scilla metens crinem 346
 Scipiones 6 ss. 958
 Scita hic s. est 1063
 rapta Scope 1213
 Scrateius Cadmus 960
 Scribonius Eudaemo 1013
 Scrina regio Moesiae sup. 407
 Scythica gens 324 1178 1327
 Sebera I. 1134
 C. Seccius C. I. Lesbius 1116
 Secunda Piquenti 1471
 Secunda Tusculi 1032
 Secundilla Aromation 1851
 Secundus Clodius 1268
 Secundus Flavius 1552
 Secundus Furius 1043
 Secundus Iulius 436
 Secundus Romae 842
 Securitati sacr. 1128
 Sedatus Caelius 1603
 Sefronius 1393
 Seii Martialis Honorata 113
 Seiius Fundanus 112
 Sempronia L. I. Apate 1475
 L. Sempronius Auso, 373
 L. Sempronius Priscus 1484
 Semp. Diofanis 1279
 post cons. Senatoris 698
 Serapio Rapilius 208
 Semunes 1 17
 Seneniae Quarta Posilla 54
 ciuitas Senonum 329
 C. Sentidius Saturninus 985
 Sentilius 1320
 L. Seppius L. I. Princeps 148
 haue Septima 1308
 Sept. Decorate 820
 Septimia Don[ata] 1597
 Septimia Seuerina c. f. 1560
 C. Septimius Carpoporus 826
 L. Sept. Mucianus 841
 L. Septimius Pontianus 499
 L. Septimius praes. Brit. 277
 Sepumius iuuenis 927
 colleg. Serapis Salonis 1265
 Serbilla in pace fidelis 661
 Serena Stiliconis coni. 907
 ossa Sereni Hispelli 1098
 Serenus St. P. Fisius R. C. 213
 Sergius Sulpicius Festus 526

- Sergius papa 1394
 Serrani l. Ateilius 74
 Sertorius 472
 Seruanda astans cenobio 722
 Seruilia Irene 451
 Seruilia C. l. Hilara 1230
 Setinum aut Caecubum 29
 Seuera Iulia 1574
 Seuera Seueri f. 656
 Seuera Virusi nepotula 1314
 Seuera Augusti serua 1606
 M. A. I. Seuerianus u. cl. 115
 Seuerina Aufidia 548
 Seuerina Septimia 1560
 Seuerus Iulius eq. R. 1574
 Seuerus Raecius 525
 Ant. Seuerus Aquila 1568
 Seuerus cos. itero 422
 Seuerus Romulae f. 1201
 Seuerus diac. 656
 Seuerus et Cassia 915
 stamina Serum 449
 T. Sextius Iuuenalis 605
 Sextus 1113
 Sicani 20 Siculi 1177 1262
 Sicinia Q. f. Secunda 1076
 Siculina infans 1820
 Q. Siculus 879
 Siddina Vlpiani coni. 1611
 Sidonius Apollinaris 1516
 Sidonius musicus 219
 Silbius eccl. minister 786
 Silicius Donatus 1598
 Sili Anthus Felicula N. 1059
 Siluano sacra 19 23 250 258s.
 Siluanus Loupi f. 1006
 Siluanus puer 504
 Siluia Salonis 751
 Siluia Viennae 1389
 Siluina 1727
 Siluinus dux 296
 Siluius presb. 777
 Simplici haue *mulier* 1578
 Simplicius Leontiae uir 741
 Simplicius puer Curib. 649
 Simplicius papa 916
 Sinodus diac. 796
 Sipunti oppressa 1060
 comes ad lacrimas Siren 1549
 Siricia rapta 1380
 Siricius papa 905
 Si[sen]nia Attici 1614
 Sisinnius presb. 759
 timorem Sisyphei 1186
 Sittia Spes 1288
 M. Sittius M.. 1640
 P. Sittius Optatus 1327
 Smintius Q. Vib. Max. 1190
 A. Socconius Chrestus 1009
 Socrates Astomachi 1255
 Sodalis anniculus 1158
 Sofronia 750
 Sofroniola 765
 Sofronius 586
 nomine Solida 640
 patricius Solomon 297
 Sophron infans 1816
 Soranus? miles 427
 T. Sornatius Sabinus 1547
 Sospita Pacilia 64
 Sossius Suc.. 589
 Sosus Pompeius Bith. l. 1563
 Soterichus paedagogus 1555
 Soterichus pater 175
 hic Sotira iacet 433
 mag. militum Spaniae 299
 Spedia Prisca 102
 Spendon Patercli 1071
 Speratus infans 1173
 Spes et Fortuna 409 1498
 Spes Sittia 1288
 Spes Vlpia 1586
 Spes episc. Spoleti 1801
 Speudusa *equa* 218
 Sphe[r]agidiana? uxor 388
 Splendonilla 469
 Spude Lysae f. 1066
 Spurennii Rufus et Herc. 1323
 Spurius Lesbiae amans 973
 Q. Spurius Firminus 414
 Stabiano litore 428
 Stabilio Granius 53
 Stabilio Quinctius 375
 Stabilis tuus, Anna 1040

- Stabilis Marsidia 1127
 Gaius Stallius Hauranus 961
 Statia M. l. . 1487
 Statii Murranus et Pat. 1071
 M. Statius M. l. Chilo 119
 Statius Marullus 729
 Statilia T. l. Hilara 179
 Statilia Tigris 1578
 Statilii Aper Proculus 441
 Statilius Maximus 227
 Stephanus Aelius 1184
 Stephanus Marcius 92
 Step[hanus] Vlp[ius] 1586
 Stephanus martyr 1373
 Stercoria 729
 Stercorius Gerontiae p. 1620
 Stercorius Pomponius inf. 609
 Stilico Serenae coni. 907
 Stra[bo?] 1456
 ad Styga 474 523 995 1265
     1379 Stygius 198 513 540
     960 1005 1150 1187 1212
     1278 1549s. 1552A Stigi[us]
     1223
 Subrii Secundinus et Seu. 404
 Successa Mindii coni. 1269
 Suc[cessus] Sossius 589
 Successi p. et fil. 172
 Successus frater 1068
 Suedius Clemens 39
 populi Suessae 326
 C. Suetonio Paullino cos. 922
 Suetrius Hermes 461
 Sulpicia Rhanis l. 1297
 L. Sulpicius Q. f. Col. 363
 Q. Sulpicius Abasc. 398
 Serg. Sulpicius Festus 526
 Surilla 568
 post cons. Symmachi 694 1747
 Symphorosa 1161
 Syntrophus Aegisthi uic. 816
 d. Sy[racensis] 1353
 Syria genitus 540 dea Syria
     24 Syri *Seres* 1327
 Taenara Ditis 806 Taenareas
     aquas 1355
 Tagus flumen 436 878
 L. Taminus Rufus 36
 Tampia Hygia 1111
 Tannonius Crhysantius 327
 Tantalii aspectum 1186
 Cn. Taracius Cn. f. 362
 Tarpeius Tonans 249 109
 Tarquinia Modesta 1303
 Tarraco te coluit 699
 pulcherrima Tarsis 1309
 ad Tartara 456 527 549 562
     576 619 645 (in T-o) 701
     775 (T-us) 1404 1515 1535
     1631 1828 Tartarei 434 760
     1109 1386
 post cons. Taitiani 1747
 Tatianus praef. CP 896
 Taurasia(in) cepit 7
 Tauri Statilii libertus 130
 Taurina neptis 748
 Taurinus Caesius 249
 d. Teano Sidicino 1268
 Teia L. f. Galla 1015
 Telephus Telephi f. 1163
 Telephus Terentius l. 1120
 Telesphoris et maritus 216
 Tellus 89 1028s. 1043 1217 *al.*
 dedet Tempestatibus 6
 Terentia Asiatica 430
 Terentiae Valentine Luc. 122
 M. Terenti l. pecuarius 1007
 Terentii Cerealis F. S. 1501
 M. Terentius Eudoxsus 929
 P. Terentius Quietus 430
 Terentius Sabinianus 107
 L. Terentius Telephus 1120
 Terminia Sabina 166
 Terpsichore Lintionia 1033
 Terra mater 67 1039 1047 s.
     1135 1153 1313 1315 1544
     1613 *al.*
 Tertia quom essem 68
 Tertia Aelia 273
 Tertia Suetri coni. 461
 Ael. Tertius 273 (*alii* 478)
 Teseus in labyrintho 855
 p. unda Tethyn 1531

- Tettia L. l. Tigris 1130
 L. Tettienus Vitalis 1092
 Teudefredus 223
 diua Thalia 501 1237
 Thallusa Pefronia 1041
 Thebae Aegypt. 279 880
 situs est Theo .. 1372
 Theodenanda Amalafr. 1850
 Theodora Constanti coni. 1335
 Theodora et Afrodite 669
 Theodorus Manlius 1434
 Theodorus presb. 852
 Theodosia Macrobiani c. 1273
 Theodosia uirgo 1403
 Theodosius I 286 314 Theu-
 dosius 285 287
 Theodosius II 288 s. 313
 Theodote uirgo 1401
 Theodule grata par. 678
 Theodulus cornicul. 744
 C. Theoros 925 Theoriani 926
 Thetis eadem Burgaena 1485
 Thetis Vetreia 1135
 The]udiosius paruus 770
 Thomas fil. 710
 Thomas praef. 1807
 Thorax Licinius 980
 Threptus Vestinae p. 1061
 Thymbraeo nectare 1552 A
 coniux Thymelicus 1085
 Tiberia urbs 1807
 Ti. Caesar Aug. 995 s.
 inu. Tiberius Aug. 1807
 Tiburi natus 406 603 856 865
 Tiburni arx 871 Tiburtinus
 lapis 497
 Tiburtinus ἐπὶ ὄψε 935
 Ticianus episc. 692
 incola Tifatae 256
 Tigimma gen. t. Tihgibba 523
 Tigrinus presb. 1354
 .. tius Timostratus 1020
 Tinti .. Iulii frater 531
 plebs Tipasensis 1837
 Tiphus Palinuri fr. 837
 Tirinus nitidis undis 250
 Tironis f. Zopyrus 1242
 Tirynthia munera 1841
 Titiane Vtedia 1823
 Titius Philippus 1282
 Titii Tappo Poppalenus R. 366
 Titilicuta mater 445
 Tittia Lucilla 1497
 o dulce Titu 1581 *al.*
 thermis Titi 29
 T. Titucius Florianus 1015
 T[ity]ro? generata 1614
 u]el Tityi lagr .. 1652
 Tonans 249 253 267 887
 Tonnia Q. l. Prima 204
 Topius Bonosus 1728
 Toreuma Claudia 996
 Tossius 1027
 imp. Traianus 270 878 thermis
 Traiani 29 Traiani atria
 1343
 Traianus Saluentius V. 1375
 natus Trallibus 1255
 Trebellia M. l. Hebe 132
 Trebellius 1129
 Trebia Iulii coni. 1325
 Trebii Ruso et pater 372
 Trebii Exoratus Veter 1147
 Trebius Basileus 108
 L. Oc. Trebiasius Max. 595
 Treuer eques 1006 Treuiros
 pergens 1846
 Trionis l. Rhanis 1297
 Triptolemus et Ceres 346
 Troia Troga 901
 Trophime Clodia 613
 Trophimus Publicius 1588
 Trophimus Aug. l. 1815
 Truppici p. et f. 369
 Tuccia Q. l. Urbana 971
 Tudere est mi propago 387
 Tullia Arsinoe 1450
 Tullii Epaphra Symph. 1496
 Tullius Anatolius Art. 1840
 Tullius Auctus 1538
 Tullius Maximus leg. 1526
 Tullius tutor 529
 Tuppuria Prisca 1479
 Turpidii Eros Dionysia 1488

Turpili Seuerus et p. 69
 Turtura cl. f. 702
 Tusculus *ager* 1183
 Tuscus arator 249 1177
 Tuserhedus 727
 Tusidius Cyrus 551
 Tussidii Felix Fortunata 819
 C. Tutilius Rufinus 1225
 Tybris 409 Tiberis? 279
 Tyche Insteia 1582
 Tyche mater 175
 Tyche filia 1796
 Tyche Primi coni. 1545
 Tycheus 850
 stagna Tyrrhenica 436 -no
 1623

Vafrius Clemens 424
 C. O. . Valens 407
 Valentinianus sacerdos 1378
 Valentina Aelia 592
 Valentinianus Aug. 288
 Valentinianus Aquileiae 741
 Valentinianus Veronae 1592
 Valent[inus] Aelius 1558
 Valentinus orbi notus 655
 s. Valentinus 1415
 Valeria O. l. Lycisca 1054
 Val. Maxsimina 483
 Valeria Nouella 447
 Val. Philete 1588
 Valeria Vrsilla 1253
 Valeria Cirtae 512
 Valeria Libarnae 1464
 Valeria Mediolanii 103
 Valerii Auitus Fuscilla M. 485
 Valerii Beryllus Lupus 1172
 Valerii Euaristus Magnus 457
 Val. Antonius 474
 L. Valerius Aries l. 89
 C. Val. Didymio 617
 Valerius Euhodius 290
 C. Valerius Her. 1082
 Valerius Iulianus 1128
 L. Valerius Proculus 1100
 C. Valerius Saturninus 1609
 L. Valerius Seuerinus 843

Val. Vrsinus 805
 L. Valerius infans 1575
 Valerius Antoniae f. 646
 Valerius episc. Treu. 1427
 Valeriana 595
 Valerianus Lucilius D. 103
 Valerianus Manlius 1320
 Valerianus et Crispiana 259
 Valerianus et Solida 640
 Valgus Queinctius 12
 Valianusa V. Festofundus 275
 Valila 916
 Varena Blaste 80
 Vargunteia Procilla 377
 Variae Montana et m. 165
 Varius Frontonianus 480
 hortulus hic Vari 886
 a Vasconibus occisus 721
 T. Vedianius Fructus l. 239
 C. Vedus[ius] 811
 C. Vehilius Albanus 1000
 Veiania Hospita 1121
 Veldumnianus Iunius pr. 22
 Velia Lalema 1162
 Venantia 718
 Veneti 20 factio Veneta 500
 Q. Ventidius Africus 800
 Venus 44 233 255 354 935 947
 950 1109 1301 1307 1499
 1504 C 1525
 Venusta puella Romae 1540
 Venusta mater Salonis 1141
 Venusta mater Thuggae 1237
 Vjenustus disp. 1713
 Vera Marcana 439
 Veratie Eleutheris et S. 968
 Veratii Arelate 78 1633
 Verecundus Murrani f. 1198
 M. Vergilius Eurysaces 13
 Verina conlactia 1278
 Verna Rufria 73
 natus Veronae 1099
 M. P. Vertuleieis C. f. 4
 Verus pagi mag. 260
 Verus presb. 671
 Verus Praenestinae coni. 739
 Vescinei? 935

- regia Vestae 1529
 Vestina Clodia 1061
 Vettedinus Lucceius 508
 Vetranissa 741
 Vetreia Thetis 1135
 Vettia Crhysis 1145
 Vettia M. l. Saluia 168
 Vettiae Natalis Prima 1213
 Vettii Onesimus Megiste 1161
 Vettius Agorius Praet. 111
 C. Vettius Capitolinus 1150
 T. Vettius Hermes l. 809
 T. Vettius Nepos 191
 L. Vettius Nymphius 1048
 M. Vettius Synegdemus 224
 Veturia Grata 108
 Veturii p. et filia 558
 Viatorini 641
 Vibia C. l. Citheris 1565
 Vibia Phryne 1036
 Vibia Victrix 1143
 Vibii opulentissimi 231
 Vibii Gemellus Secundus 1234
 Vibii Helenus Latina al. 972
 Vibii Verus Maximus 1190
 N. Vibius Serenus 989
 P. Vibius Verissimus 1578
 C. Vicirius Epafroditus 984
 M. Vicirius Rufus 258
 C. Vicirius Soter 509
 Victor Hercules 3 248
 Victor Biarcus cum f. 1602
 Victor Longaenus 594
 Victor Mithrae sac. 265
 Victor cum Priscilla 1188
 Victor presb. 760
 s. Victor 779 1421
 Victoria Iunia 141
 uictrix Victoria Pomp. 1785
 Victoria f. Auziae 593
 Victoria con. Carthag. 221
 Victoria con. Romae 1142
 Victorianus Vmbrius 774
 Victor[ina] Iulia 574
 Victorina Victorini m. 96
 Victorinus Karae con. 517
 Victrix Vibia 1143
 Vidia Maxima 1822
 Vigilius papa 917
 consulatus Vilisari 1396
 Ianius de colle Viminale 959
 Vincentia Auziae 1610
 Vincentia Epidauri 1311
 Vincentia Saloni 638
 Vincentius Sabazi sac. 1317
 s. Vincentius 297 698 720
 Vincentius abbas 720
 Vinesii Firmus et liberi 1093
 T. Vinus 1080
 Vinii Arbula Etruscus 824
 Viola libertus 129
 M. Vipsanius Latinus 177
 Virlginia 455
 uirgo *sidus* 24
 Viria Rogata 1237
 Virii Onesas Seuerinus 473
 Virtus et dea Syria 24
 Virula Ingenui con. 522
 Virusius Verus 1314
 Visellius Faustus 1573
 Viseni Suasae 1795
 Vistilia Mutata 1817
 Vitalis Aelius 515 1830
 Vitalis tabellarius 484
 Vitalis Pieridis con. 1141
 Vitalis Verati Clari 78
 s. Vitalis 1801
 Vitalis mater serui 987
 Vitalis liberta 142
 Vitalis? puella 974
 Vital. Seruanda con. 475
 Vitellii M. l. Qursor Theod. 120
 Vitellia Tallia 176
 Vitellianus Aemilius 575
 Viuenciolus episc. 1838
 donec remearet Vlixes 884
 Vlpia Candida 1265
 Vlpia Ephire 1183
 Vlpia Irene 1540
 Vlpianus 1611
 Vlpia Philota Veneria 1179
 Vlpia Stephanus Spes. 1586
 Vlpus Andronicus 1267
 Vlpus Egnatius Fauent. 264

- M. Vlpus Ingenuus 1299
 Vlp. Optatus 520
 Vlpus Quintianus 474
 Vlpus P. Aelius 460
 domus Vmbria 409 Vmber 249
 Vmbria Matronica 1613
 Vmbrii Victorianus Veia 774
 L. Vmbrius Saturninus 1164
 Q. Vmbrius Flaccus 366
 P. Vmei . . 1706
 Vmmidia Ge et collib. 1159
 L. Vmmidius Liberalis 1829
 finib. Italiae Voberna 982
 Volcane cremasti 1168 Volg-
     2 Volch- 67 Vulc- 1630
 Volumnia Isiaca 1442
 Volumnia L. f. Procula 144
 Volusia Pia Annia A. 240
 Volusii Anthi et Nice 1059
 Volussius lib. 578
 Vranias empratois 17
 Vranus Satyrus 1421
 Urbana Iuli Salui s. 1310
 Urbanilla 516
 Urbica C[ur]tia 1826
 Urbicus f. 1839
 Vrsinus Firmini f. 826
 Vrsinianus subdiac. 773
 Vrsulus illustris 330
 Vrsus lib. 627
 Vrsus pilicrepus 29
 Vtilis *immo* Vitalis sita 974
 C. Vtius C. f. 70
 Vtedia Titiane 1823
 lare Vulsiniensi 1530
 Wiliesinda 853
 Xanthia puer 219
 Xanthippe siue Iaia 98
 Xystus papa 912
 Yacinthus martyr 305 852
 maius Ydaspio munere 910
 Yguia Aurelia 653
 Yppolitus f. 733
 Zabda uenalicarius 89
 Zelotos iaceo 1067
 Zeno episc. 900
 Zenon(is) l. Aucta 1194
 Zethus atriensis 1080
 Zmyrna Ottedia 496
 Zoe fecit tumulum 1291
 Zoe iacet 1292
 Zopyrus Bisicensis 1242
 Zosime sancta 681
 Zosimus *deuouetur* 95
 Zosimus infans 175
 Zotice Restuti coni. 109
 Zoticus l. Minturnis 71
 Zoticus Beneuenti 590

III VERSVVM AVCTORES COGNITORES

- Accius trag. 314 56, 1
 Aetna 103 546, 1
 AL. Riesii 4, 52 307, 2
     361, 5 1110, 9
     395, 1 1112, 3
     667 434, 13
     722, 19 734, 10
 APal. IX 49 134 172 409, 8
     434, 13 1438
 Auien. Ar. 2 4 1530 B 1
     or. m. 526 1531 A 4
 Auson. par. 1, 4 1199, 3
 Cassius (Varro l. l. VII 72)
     72, 3
 Catonis dist. II 2 857, 6
     3 1567, 4 s.
 Catullus 2, 13 1504, 49
     3, 12 1504, 11
     15 1512, 4 7
     17, 14 1431, 7
     42, 1 1504, 13
     61, 7 19, 5

- Catullus 64, 383 1533, 4
                     401 1211, 11
                     68, 149 270, 2
                     101, 2 734, 11
                     7 1118, 2
                     10 542, 7
 Cicero Ar. 286 1438, 17
 Ciris 259 360
                     517 444, 1
 Claudianus V 527 299, 9
                     VII 4 910, 4
                     XXIV 38 1384, 6
 comicus inc. 82 192, 3
 Commod. instr. I 34, 19 561, 5
 cons. Liu. 13 423, 1
 Copa 38 1231, 4
 Culex 11 870
                     38 960, 7
                     294 576 B 3
                     396 1829, 9
 Damasus 19, 7 1809, 3
 Ennius ann. 119 V. 1785
                     381 1533, 2
                     trag. 53 271, 2
                     epigr. 5 1259, 1 *al.*
 Epicharmus II p. 239 Bergk.
                     974, 4 1532, 25
 epigr. gr. 293 K. 1432, 1
                     534, 2 998, 2
                     1138 23
 Eurip. fr. 757 192, 2
 Fortunat. c. IV 4, 21 1387, 9
 Hom. Il. II 674 1233, 3
 Horat. c. I 4, 16 1504, 10
                     17, 13 227, 2
                     28, 15 1097, 4
                     35 513, 2
                     35, 21 1508, 1
                     II 2, 8 423, 5
                     17, 4 1107, 5
                     6 493, 3
                     20, 8 1109, 24
                     III 11, 51 270, 3
                     22, 4 1527 A 2
                     IV 7, 5 1504, 43
                     21 1202, 5
                     sat. I 6, 26 417, 8
 Hor. sat. I 6, 64 667, 1 787, 20
                     102 1592, 6
                     8, 21 302, 3
                     ep. I 2, 32 43
                     18, 11 752, 5
 Iuuen. 4, 1 1552 B 3
                     7, 12° 1136, 5
                     10, 353 525, 4
                     12, 47 950, 3
 Lucan. I 114 475, 4
                     135 801, 4
                     524 271, 10
                     II 344 678, 1 774, 1
                     389 705, 6 736, 1
                     1320, 1 1370, 7
                     1371, 3 1375, 11
                     390 701, 8
                     III 18 443, 6
                     V 577 279, 10
                     VI 34 279, 19
                     602 801, 4
                     699 1233, 12
                     703 456, 4
                     VII 1 s. 1786
                     VIII 793 443, 11
                     IX 394 779, 10
                     838 456, 4
                     1046 443, 11
                     X 17 1354, 7
                     116 s. 1135, 6
                     384 1384, 6
                     518 1361, 6
 Lucilius Noni p. 74 1826, 2
 Lucretius I 1 1785
                     7 469, 2
                     1014 1109, 28
                     II 1170 402, 2
                     III 830 1585, 3
                     1017 903
                     IV 451 481, 3
                     1170 1036, 9
                     V 21 480, 3
                     VI 5 473, 6
                     1021 279, 8 669, 8
 Manili astron. IV 16 1489, 1
 Martialis I 36, 6 1551 C 4
                     55, 2 1511, 2

Martialis I	96, 14	1517, 5
	117, 10	1111, 14
II	59, 4	1492
IV	45, 3	1248, 3
VI	76, 4	1392, 5
VII	40, 6	1199, 3
VIII	44, 1	627, 6
	56, 14	29, 10
	73, 8	937, 1
IX	40, 9	1506, 3
	51, 5	1233, 12
	85, 3	1241, 1
	99, 6	1102, 4
X	53, 3	539, 1
	78, 2	1508, 1
XIII	119 s.	931
XIV	39	1512, 3
Naeui epigr.		606
Nemes. ecl. I	40	755, 3
	45	703, 1 716, 1
		742, 5
Ouidi met. I	509	443, 7
	737	1005, 9
II	283	1112, 3
	334	1523, 10
	464	443, 2
	638	1075, 9
	754	637, 3
	849	684, 7
III	21	1141, 17
	134	682, 1
	157	469, 1
	272	1109, 19
	335	428, 10
	387	1144, 5
	407	250, 6
	464	360
	555	495, 5
	704	350
IV	598	443, 1
V	128	1106, 7
	227	960, 7
	258	852, 1
	261	546, 4
	444	880, 2
VI	113	359
	568	475, 2

Ou. met. VI	594	418, 1
VII	359	250, 2
VIII	92	360
	532	441, 2
IX	382	424, 1
	686	419, 4
X	18	1495, 2
	24	1055, 7
	148	286, 3
	163	1219, 1
	602	342, 1
	694	465, 10
XI	95	1106, 3
	648	1241, 1
XII	176	443, 1
XIII	48	1109, 6
	89	649, 10
	372	423, 5
	450	397, 1
	478	379, 1
	754	1355, 3
	813	468, 5
XIV	443	1123, 3
am. I 8, 77 s.		1785
	9, 1	1785
	10, 55	468, 5
	62	922
II	1, 38	937, 1
	7, 15	541, 2
III	1, 9	1033, 6
	2, 1	927, 3
	5, 11	908, 12
	40	1178, 29
	6, 2	541, 2
	45	721, 1
	87	949, 1
	105	250, 9
	9, 66	423, 3
	67 s.	1242
	11, 35	354, 2
ars I 475 s.		936
	659	542, 5
II	27	373, 3
III	602	1095, 5
rem. 103		935, 16
her. 1, 2		938, 2
	3, 15	682, 3

Ou. her.	3, 140	949, 3	Ou. fast.	III 483	1016, 4
	4, 17	1785		620	1340, 4
	100	360		IV 484	227, 4
	6, 90	1149, 4		V 98	583, 3
	7, 135	379, 1		472	270, 2
	151	417, 6	Pacuui epigr.		53 848
	162	1458, 1	Paulinus Nol.	32, 227	744, 8
	8, 4	1089, 1	Pers. I 8	665, 2	
	10, 143	250, 10	100 s.	1144	
	16, 111	1233, 1	III 84	1495, 2	
	20, 51	861, 6	V 48	1164, 4	
	205	927, 1	Petron.	119, 20	1352, 3
ep. Sapph.	23 s.	1109, 36		120, 79	255, 3
	153	1212, 9		128	307, 9
trist. I	2, 52	949, 4	Phaedr.	III 20, 10	186, 10
	6, 6	984, 1	Plautus Poen.	956	146, 1
	11, 11 s.	89	Stich.	383	492, 24
	II 559	749, 3	Priap. liber	14	1505
	562	327		38	1785
III 3, 75 s.		428, 18	Propert. I	1, 5	354, 1
		429, 9		12	1175, 4
		1327, 14		22, 8	1021, 2
	8, 38	1095, 6	II	1, 17	475, 4
IV 3, 33		443, 7		57 s.	902, 5 s.
	37	984, 2		5, 9 s.	1785
	44	993, 3		15, 9	950, 2
	10, 2	249, 19	III	16, 13 s.	1785
V 3, 25		1532, 4		18, 32	1049, 2 1050, 2
	4, 30	468, 1		20, 9	1536, 2
	5, 21	452, 1		24	378, 1
	10, 13	682, 4		23, 6	952
Ibis	196	360	IV	5, 47 s.	1785
	428	1058, 10		9, 53	443, 3
ex P. I	2, 4	405, 1		64	950, 2
	60	1021, 2		11, 36	1038, 6
	113	1339, 7		48	1851
	140	56, 1		82	135, 2
II	9, 79	741, 2		83	1098
III	3, 101	922, 2		95	925, 25
	4, 79	1383, 3	Prudentius		727
IV	3, 36	1648, 6	Sallust. Iug.	6	1590, 1
	8, 55	665, 2	Sardanapallus	935, 19	1500
fast. I	6, 67	250, 12	Sedulius I	347	727, 2
	367	541, 2	Seneca Herc. f.	102	443, 6
	685	1135, 3	Oed.	423	1510, 1
II	314	1109, 8	Phaedr.	54	217, 1
	506	1109, 18		736	1177, 3
III	218	682, 1			

Seneca Phoen.	535	1514, 6	Val. Fl. II	452	227, 3-328, 3
Silius III	582	279, 18	VIII	65	428, 10
VI	616	1527 A 9		150	464
VIII	659	373, 4	Varro sat.	141	1123, 3
X	493	403, 2	Verg. Aen. prooem.		426, 1
XII	221	1527 A 9	I 1 s.	1785 s.	
XV	78	111, 8		18	1786
	467	523, 4		33	279, 18
	553	751, 6		58	546, 1
Stat. silu. II	2, 6	1248, 3		126	956, 2
III	3, 128 ss.	1787		135	1785
	208	734, 11		234	1785
IV	2, 62	1248, 3		244	20, 4
	6, 10	865, 3		249	373, 3 467, 8
V	1, 169	822, 1			541, 12 734, 6
	2, 64	373, 3		253	597, 1 817
Theb. I	576	902, 3			1100, 8
VI	328	1109, 42		279	682, 3
VIII	26	867, 1		292	1511, 1
Symmachus		686, 11		315	1590, 2
Syrus sent. 2 R.		192, 3		317	1177, 3
Tacit. Agr. 6		111, 52 56		344	703, 5
Test. n. eu. Mat. 25, 2		700, 31		379	621
ep. Phil. 1, 21		688, 3		401	1310, 5
I Tim. 6, 7		1494, 3		436	468, 2
II Tim. 4, 7		681, 10		481	541, 6
I Petr. 5, 4		1617		494	1587, 1
apoc. Ioh. 20, 5		1837, 8		526	422, 19
Tibullus Priap. 1		861	607 ss.	299, 9	598, 1
el. I	1, 6	477, 10			1786
	12	1135, 6		734	1504, 44
	75	1525 B 2	II	1	1785
	3, 56	1845, 3		12	582, 5
	4, 35	1212, 5		14	763, 2
	6, 51	953, 1		54	506, 2
II	3, 32	937		63	1808, 11
	4, 7	1211, 9		67	637, 3
	49	541, 12		91	657, 2
	5, 3	489, 3		138	682, 1
	6, 17	949		143	731, 6
IV	13, 12	1786		148	1785
Lygd. 3, 36		1141, 16		184	526, 7
	4	1109		239	1808, 13
	4, 66	1175, 6		258	1514, 6
	6, 12	1213, 2		302	295, 5
tragicus inc. 22		1260, 3		309	271, 10
Valer. Fl. I	497	1206, 5		324	815, 2

Verg. A. II	369	1787, 6	Verg. A. IV	653	385, 4	814
	413	441, 1			1068, 1	1105, 2
	518	654, 5		657	1347 A	17
	536	98, 6		660	743, 5	
	557	403, 8		682	1786	
	580	418, 1	V	48	607, 3	
	583	1216, 11		255	346, 1	
	595	1301, 7		331	279, 22	
	773	1109, 12		356	373, 4	
	777	546, 4		461	485	1786
	789	1834, 3	538	572	360	500, 3
	792	1820, 2		724	437, 15	1273, 7
III	17	373, 3			1347 A	17
	39	670, 1		743	615, 2	
	112	250, 2		796	546, 8	
	117	1236, 1		859 s.	1007, 5	
	139	1141, 11		865	286, 1	
	173	1109, 10	VI	6	279, 14	
	239	350		55	649, 10	
	262	1050, 7		83	675, 2	
	287	592, 5		140	1108, 2	
	315	504, 3		223	582, 4	1052, 2
	375	271, 10			1349, 3	1847, 3
	493	373, 1		231	1033, 3	
		802, 2		234 s.	275	749, 2
		859, 1			1808, 4	
		1059, 9		272	803, 1	
	653	474, 6		371	559, 1	
	668	295, 3		373	420, 9	
	702	682, 4		377	433, 6	
IV	2	607, 2		410	1109, 21	
	4	454, 10		429	430, 2	608
16	18	736, 4			649, 3	682, 7
	33	682, 1			695, 2	732, 4
	84	424, 5			1036, 2	1160, 6
	135	1526 C			1262, 4	1385, 12
	167	1788, 7			1703, 4	
	231	1202, 6		508	1168, 7	
	281	1340, 4		556	654, 6	
	327	1148, 25		600	490, 5	
340 s.		922, 3 s.		638	858, 5	
	356	1528 B		639	1165, 3	
	462	1122, 1		646	1113, 3	
	530	943, 1		649	1366, 7	
	534	1762, 3		655	734, 6	
	539	817		658	469, 1	
	550	485, 4		661	437, 15	
	650	1033, 3				

Verg. A. VI	669	802, 2	Verg. A. IX	446	502, 8	1142, 25
	720	743, 5		503	684, 7	
	784	327, 5		579	1305, 8	
	792	285, 2		594	346, 1	
	878	686, 1		616	1109, 39	
VII	1	1785		635	271, 2	
	210	1835, 1		772	487, 3	
	232	1808, 3	X	128	279, 12	
	293	102, 1		141	1529 B 1	
296 s.		546, 2		191	1052, 1	
	338	307, 2		210	1236, 1	
	427	467, 8		324	1547, 1	
	484	1576		369	661, 2	
	680	1140, 7		380	373, 3	
	773	866, 2		419	995, 8	
	805	471, 8		468	1273, 9	
VIII	90	242, 2		557	507, 1	
	223	1177, 3		607	856, 5	
	301	254, 17		746	428, 10	
	354	254, 2	815	880	627, 7	
	364	1786		842	1233, 11	
	366	295, 5	XI	1 s.	1786	
	394	481, 3		25	523, 5	
	563	456, 1		28	430, 2	608
	726	895, 4			649, 3	682, 7
IX	3	212, 2			695, 2	732, 4
	14	734, 5			813	1703, 4
	25	1678, 3		40	490, 5	637, 3
	70	704, 20		43	1170, 13	
	79	1716, 1		49	395, 4	
	85	636, 1		50	903, 3	
	93	1140, 12		52	582, 4	
	125	1628, 5		62	654, 9	734, 10
	138	504, 4		97	542, 7	734, 11
157 s.		250, 16		112	1219, 1	
	181	1355, 3		160	467, 2	
	185	420, 9		229	649, 10	
	215	654, 10		426	417, 6	
	216	443, 7		441	753, 2	1347 B 17
	248	420, 18		462	271, 13	
	269	1785		508	1335, 1	
	272	1230, 1		718	343, 1	
	387	567, 2		785	250, 1	
	404	1785	XII	59	1208, 3	
	417	1527 A 6		142	546, 4	
	430	753, 1		236	286, 1	
	445	467, 2		243	541, 2	

Verg. A. XII 310	428, 10	Verg. ecl. 10, 33	479, 9
322	1808, 3	69	661, 5 1786
452	1335, 5	73	663, 1 1616, 14
605	1119, 6	georg. I 18	250, 8
641	751, 6	20	250, 7
ecl. 2, 6	682, 11	37	420, 9
7	949	251	1053, 2
17	1786	II 454	280, 1
18	1543, 3	467	514, 3
56	1785	524	546, 6
61	289, 3	III 32	279, 22
3, 25	250, 3	34	276, 3
99	541, 6	89	1109, 42
4, 60	610, 7	513	1116, 5
5, 14	1319, 6	IV 11	469, 3
22	977, 1	109	688, 15
57	688, 16	169	468, 2
89	650, 2	219	371, 4
6, 48	1141, 17	421	249, 11
76	250, 6	465	654, 6
7, 33	862	503	1005, 9
8, 70	1785	534	1301, 1
92	682, 1	catal. 9, 16	1275, 2
102	682, 11	11, 5	606
10, 29	669, 7	sepulcr.	407, 17 728, 1

IV LIBRI SVMMARIVM

Saturnii	pag. 1	aliorum poetarum	822
iambi senarii	12	addenda	393 827
claudi	99	corrigenda	853
dimetri	102	indices	859
trochaei	107	acrosticha carmina n.	108 s.
hexametri	116	220 271 273 301 436 ss.	
elegiaci	399	511 ss. 569 s. 651 661 669	
hendecasyllabi	707	676 696 704 708 712 725 ss.	
ionici et anapaesti	716	744 s. 747 ss. 795 ss. 858 1366	
polymetra	721	1550 B 1613 ss. 1622 s. 1725 ?	
commatica	755	1745 1814 1829 s. 1838	
fragmenta	782		

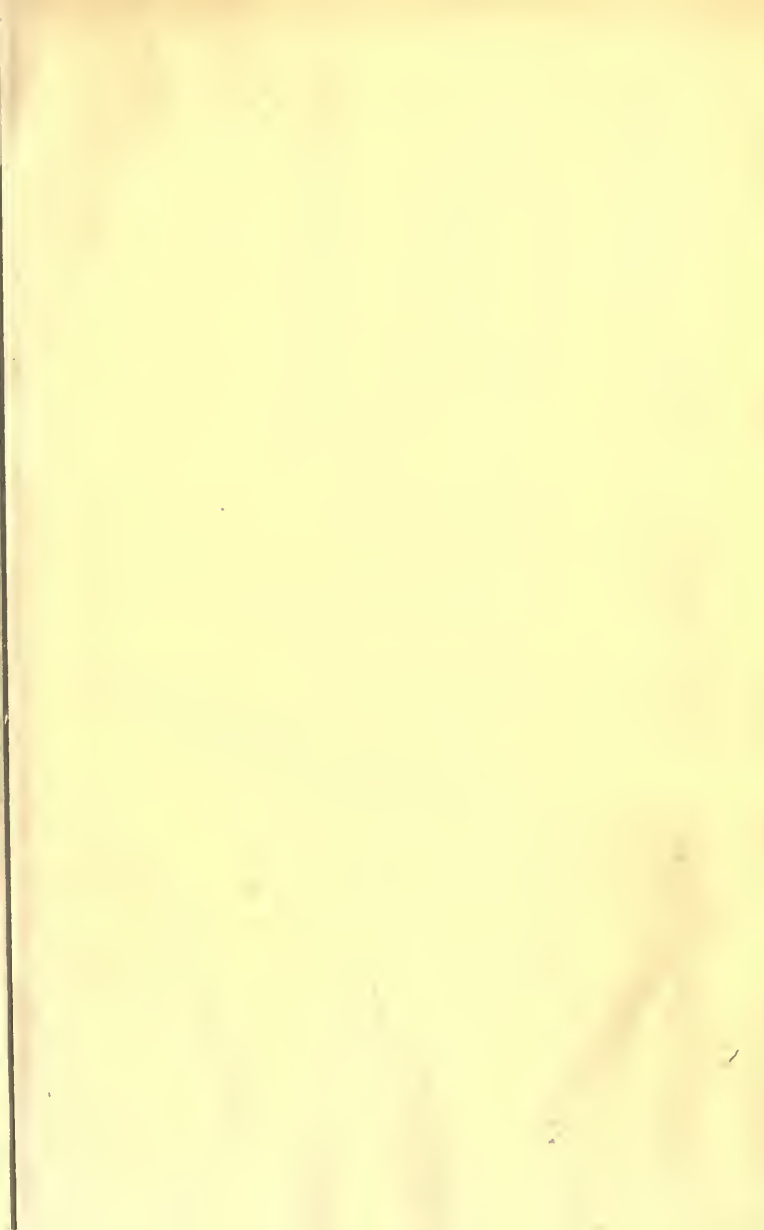
hos indices fecerunt iuvenes disciplina et consuetudine mihi coniuncti Georgius KARO et Ernestus LOMMATZSCH, quibus alii quoque se socios adiunxere et ad hoc negotium et in expurgandis typis, FrancHester et AemKrueger et AugNuth. his acceptum referri uolo siquid indices proderunt, siquid delictum uidebitur ignosci. Karonis diligentia etiam plures et ampliores indices paratos habui, sed ne chartas immodice absumerem, in praesenti omittere coactus sum. totum librum carminum dum typis exprimitur Otto HENSE et Fridericus LEO perlegerunt nec solum multis locis addiderunt ea quae cum nominibus eorum proposui, sed omnino meliorem aut commodiorem reddidere suis consiliis monituque perpetuo. ab his autem respiciens ad priores annos redeo in memoriam plurium nunc uiro- rum doctrinae laude florentium tum adolescentium ac tiro- num qui alius alio modo de hoc libro bene meriti sunt. inter quos praecipuum locum Georgius KAIBEL tenet olim cum Romae hiemem transigeret pro me usus data ab Hen- zeno facultate inspiciendi conferendique cum meis schedis quae ille conlegerat exempla inscriptionum urbanarum. his et quibus debeo omnibus gratum meum animum hoc testificetur uerbum. scripsi idibus Nouembr. anni MDCCCIVC

Bonnae Typis Caroli Georgi Vniv. Typogr.

VICTORIA UNIVERSITY
LIBRARY

